ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς! Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 1

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

ΤΡΙΤΗ 27 Μαρτίου

1923. Βενεδίκτου ὁσίου. Σελήνη 10 ἡμερῶν

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συντομη χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο λεφτὰ 50

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ

— **Ποιοὶ εἴμαστε**

Ἔχουμε μπροστά μας ἕνα γεγονὸς ἀδιαφειλονίκητο καὶ σκληρό. Ἕνα γεγονὸς ποὺ ἐμφανίστηκε μέσα στήν κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ Κράτους μας μὲ τὸ αὐστηρὸ διάγραμμα τῆς Ἀνάγκης, τῆς ψυχρῆς Ἀνάγκης ποὺ κραυγάζει καὶ γυρεύει ἀπαιτητικὰ θεραπεία, καὶ ποὺ πρέπει ἀπαραίτητα νὰ τῆς δοθῇ θεραπεία. Ἡ δεκάχρονη συνεχὴς ἐπιστράτευση δημιούργησε μέσα στὸ πολυσύνθετο πλαίσιο τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας μιὰ καινούρια τάξη μὲ ὁλοκάθαρα σύνορα καὶ μὲ καθωρισμένες ἀξιώσεις. Καὶ ἡ τάξη αὐτὴ εἶναι ἡ τάξη τῶν Ἐφέδρων.

Καὶ γιὰ νὰ μερικέψουμε τὸ ζήτημα μεταφέρνοντάς το στὸ τοπικό μας ἐπίπεδο τὸ Λεσβιακό. Εἴμαστε ἐδῶ δεκαπέντε χιλιάδες νέοι ποὺ τὰ δώσαμε ὅλα στὴν Πατρίδα πέρνοντας γιὰ τὸν κόπο μας τὴν πεῖνα, τὴ δυστυχία, τὸν οἰκονομικὸ σκλαβωμὸ στοὺς κοτζαμπασῆδες καὶ στοὺς παραλῆδες ἀπολέμους, τὸν ἐξευτελισμὸ τὸν κοινωνικὸ καὶ πολὺ συχνὰ—ἀλλοίμονο! — καὶ τὴν ἀτίμωση. Εἴμαστε οἱ χιλιάδες τῶν παλληκαριῶν ποὺ γυρίζοντας στὴ Μυτιλήνη μας ἀπ' τὸ χαράκωμα κι' ἀπ' τὸ Νοσοκομεῖο, μὲ μιὰν ἄδεια ἢ μιὰν ἀπόλυση στὴν τσέπη, ταξειδέψαμε μὲ πυρετό, μὲ τραῦμα, μὲ πλευρίτη καὶ μὲ χτικιὸ στὰ πνεμόνια, περνώντας τὸ Αἰγαῖο χειμωνιάτικα μὲ θέση δίπλα στὸ φουγάρο καὶ στὴν κουζίνα τοῦ βαποριοῦ. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ στὴν πρώτη θέση ποκερίζανε οἱ νεόπλουτοι κουραμπιέδες καὶ φιλτσάρανε δίπλα τους στὸ πιάνο οἱ ἀρχοντοκυράτσες. Καὶ στὸ κουρασμένα μας τὰ μάτια ἀνέβαινε ἕνας κόμπος τσουχτερὸ δάκρυ γιατὶ ξέραμε πολὺ καλὰ πὼς τὰ λοῦσα τους καὶ τὸ εἰσιτήριο τῆς Αης θέση καὶ τὸ ἀκριβὸ φτερὸ τοῦ καπέλλου τους ἔχουνε γνῆ ἀπ' τὸ χωραφάκι μας ποὺ τὸ ρούφηξαν οἱ μπάγκες, κι' ἀπ' τὸ μουλάρι μας ποὺ πουλήθηκε γιὰ νὰ μὴν πουληθῇ ἡ γυναῖκα μας καὶ γιὰ νὰ μὴ ζητιανέψουν οἱ ἀδερφάδες καὶ τὰ παιδάκια μας. Εἴμαστε οἱ δεκαπέντε χιλιάδες τῶν παιδιῶν ποὺ ἀφίκαμε τὴ δουλειά μας, κλείσαμε τὸ μαγαζάκι μας, ἀφίσαμε τὴ θεσούλα μας, καὶ ἐγκαταλείψαμε τὸ λάδι μας στὸ ἀνειστή, γιὰ νὰ τρέξουμε τραγουδῶντας κάτου ἀπ' τὶς σημαῖες, στὴ Μακεδονία, στὴ Σερβία, στὴ Ρωσσία καὶ στὴν Ἀλμυρὴ Ἔρημο, γιὰ νὰ στήσουμε τὸ κορμὶ ταμποῦρι καὶ πύργο προστασίας τῶν συμφερόντων καὶ τῆς καλοπέρασης καὶ τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἡσυχίας τοῦ συνόλου.

Καὶ σὰ γυρίσαμε βρήκαμε τὸ σπιτικό μας ρημαγμένο, τὴ θέση μας ἀπαγμένη, τὸ μαγαζί μας πουλημένο ἢ νοικιασμένο ἀγύριστα—τὸ ἐνοικιοστάσιο, σοῦ λέει—τὴ δουλειά μας καταστρεμμένη καὶ τὸ λαδάκι μας κατασχεμένο πρὸς 15 δραχμὲς τὸ λαΐνι. Κι' ὅλ' αὐτὰ ἀπ' τοὺς ἀπολέμους, ἀπ' τοὺς ἀπαλλαγμένους, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ διόρθωσαν τὴν ἡλικία τους, ἀπ' τοὺς ἀστράτευτους, καὶ πολλὲς φορὲς ἀπὸ κοριτσόπουλα ποὺ δουλεύουνε φτηνὰ γιὰ χαρτζηλίκι.

Εἴμαστε οἱ χιλιάδες τῶν νέων ποὺ ἔμειναν μακρυὰ ἀπὸ τὸν πολιτικὸ σεισμὸ ποὺ τραντάζει τόσα χρόνια τὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἔχει ξεχαρβαλώσει τὴν Κρατικὴ μηχανή, ποὺ ἔχει ἐκφαυλίσει ἕνα πλῆθος δημοσίων ὑπαλλήλων σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ τοὺς κυττάζει ἡ Κοινωνία ὄχι σὰν Κρατικοὺς Ὑπηρέτες της, μὰ σὰν μαστίγα, σὰν ἐχτρούς, σὰν ἐπιδημία ἐνδημική. Ἐπομένως εἴμαστε οἱ χιλιάδες ποὺ ἐσώψυχα καταφρονοῦμε καὶ μισοῦμε ὅλες τὶς ὑπερβολὲς ὅλων τῶν κυβερνητῶν ποὺ διοίκησαν τὴν Ἑλλάδα, ποὺ μισοῦμε καὶ θέλουμε νὰ πολεμίσουμε τὴν φαυλότητα *ὅπου κι' ἂν τὴν εὕρουμε, ὅπου κἂν στέκεται, ὁποιοδήποτε ὄνομα κι' ἂν φέρει, σὲ ὁποιοκόμμα κιἂν ἀνήκει.*

— **Τί θέλουμε**

Ἀποτελοῦμε τὸν δικό μας κόσμο τὸν νέο, τὸν κόσμο μὲ τὰ πλατειὰ πνεμόνια καὶ τὰ γερὰ χέρια, τὸν κόσμο μὲ τὰ διαυγῆ μυαλά, τὸν καθαρό, ποὺ δὲ φθάρηκε, ποὺ δὲ λεκιάστηκε, ποὺ δὲν ἐκφαυλίστηκε. Γιαὐτὸ ἔτσι δυνατὰ νιώθομε τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 22. Θέλωμε τὶς ἀρχές της νὰ τὶς κάνουμε *οὐσία*. Τὸ γρᾶμμα της *πρᾶγμα*. Τὴν ψυχή της *καθεστός*. Θέλουμε νὰ ζήσουμε στὸν τόπο μας σὸ Νησί μας. Θέλομε νὰ *δουλέψωμε*, νὰ ζήσουμε *λεύτεροι* καὶ νὰ νιώσουμε τὸ Νόμο ἀπρόσωπο *προσάτη* μας. Θέλουμε ἔλεγχο. *Ἔλεγχ λαϊκό*. Θέλουμε νὰ κάψουμε στὴ ρωτιὰ τῆς ψυχῆς μας καὶ μὲ τὸ θερμοκαυτήρα τοῦ θάρρους μας ὅλα τὰ σάπια βγαλτὰ ποὺ ἐμπυώνουν τὸν ὀργανισμὸ τοῦ Κράτους. Θέλουμε τὴν ἀλήθεια νὰ κόβῃ σὰ νυστέρι ἐξυγιαντικό. Θέλουμε νὰ ἅψῃ ἡ πατρίδα καὶ ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ ζωή μας νἄναι τσιφλίκι τελιγκάδων, μεγιστάνων, καὶ κουτσαμπασίδων, κα ἡ ὑπαρξή μας κλωσσοσκοῦφι φρενιασμένων χρυσοκάβαλων φωτριῶν.

— **Γιατὶ βγάζουμε τὴν «Καμπάνα».**

Καὶ τώρα γιατὶ βγάζουμε δικό μας δημοσιογραφικὸ ὄργανο. Τὸ λέμε ἀμέσως ἀπ' τὴν ἀρχή. Σκέτα καὶ σταράτα ὅπως θἄνοι γράντα τὰ γραφόμενά μας:

Βγάζουμε τὴν «Καμπάνα» μὲ χίλιες δυὸ οἰκονομικὲς δυσκολίες γιατὶ κανένα ἀπὸ τἄλλα δημοσιογραφικὰ ὄργανα δὲν εἶνε βολετὸ νὰ κυττάζει τὰ συμφερόντά μας καὶ τὶς ἀπόψεις μας ἀνυτερόβουλα καὶ εἰλικρινά.

Γιατὶ κάθε ἄλλη ἡμερίδα εἶναι δεμένη λίγο πολὺ μὲ ὑποχρεώσεις κομματικές, συμφεροντολογικές, πολιτικές, οἰκονομικές, ἀκόμα καὶ αἰσθηματικές. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ δεσμοὶ εἶναι τόσοι φραγμοὶ καὶ τόσες ἀρνήσεις γιὰ τὴ δουλιὰ ποὺ θέλουμε νὰ δείξουμε. Εἴμαστε ἔξω ἀπὸ ὅλα τὰ κόμματα, ἀνεξάρτητοι ἠθικῶς καὶ ἐλεύθεροι συνιδησιακῶς. Γιατὶ σὲ κανενὸς τὶς βρομιὲς δὲν ἔχουμε ἀνεξαρτησία. Μὲ τὴν ἴδιαν ἀπέχθεια ποῦ ἀντικρύζουμε τὸν Κωσταντινισμό, ἀντικρύζουμε καὶ κάθε ἄλλον ἀπολυταρχισμὸ πολιτικὸν καὶ κάθε ἄλλην κλίκα δουλικὴ, ὁποιασδήποτε φίρμας, ποὺ εἶναι ἀντίθετος στὴν ἐλεύθερη Ἑλληνική μας ψυχή.

Γιαὐτὸ ἡ «Καμπάνα» θὰ στηριχτῇ μονάχα στὸ τίμιο πενηντάλεφτο τοῦ ἐφέδρου καὶ στὴν ὑποστήριξη καθενὸς ποὺ εἶναι σύμφωνος *χωρὶς*

ΤΟ ΤΡΙΛΕΦΤΟ

Οἱ ἔφεδροι ξέρουνε ἢ ἔχουνε ἀκουσιὰ πὼς ἡ Μυτιλήνη παραδέχτηκε νὰ πληρώνει ἕνα σημαντικὸ φόρο γιὰ τὰ τρόφιμα ποὺ ἔρχουνται στὸν τόπο μας: 3 λεφτὰ σὲ κάθε ὀκᾶ. Ἔτσι μαζεύονται κάθε μῆνα χιλιάδες δραχμές. Αὐτὸ ἔγινε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ὑπάρχει ἕνα τοπικὸ Ταμεῖο, ποὺ νὰ φροντίζει ὅσο μπορεῖ γιὰ τὰ ὀρφανὰ καὶ τὶς ἀπροστάτευτες ἀδερφὲς τῶν σκοτωμένων παλληκαριῶν του νησιοῦ μας στὸν πόλεμο. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ ἀληθινὰ δίνει μεγάλη τιμὴ στὸν τόπο μας καὶ φανερώνει ἕνα πραγματικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ κεινοὺς ποὺ θυσιάζουν τὴ ζωή τους γιὰ τὴν Πατρίδα.

Στὴν ἀρχὴ τὸ Τρίλεφτο στάθηκε πολὺ εὐεργετικό. Τὰ λεφτὰ ποὺ μαζεύονταν, ἔπιαναν τόπο. Μ' αὐτὰ προικίστηκαν ὀρφανὰ κορίτσια. Συντηρήθηκαν χῆρες σκοτωμένων καὶ ντυθήκανε τὰ γυμνὰ παιδιά τους. Κι' ἔτσι κάθε φτωχὴ φαμίλια ποὺ ἔχανε τὸν ἄνθρωπό της μὲ τὸ μικρὸ βοήθημα τοῦ τριλέφτου εὕρισκε κάποιαν ἀνακούφιση.

Μὰ ἦρθε μιὰ ἐποχὴ ποὺ ὁ ἱερὸς σκοπὸς τοῦ Τριλέφτου παραμελήθηκε ἀσυγχώρητα. Ἀπὸ δῶ ἀρχίζει ἡ σπατάλη. Τὸ χρῆμα τοῦ λαοῦ σκορπιέται ἀλύπητα.

ἐπιφυλάξεις μὲ τὸ πρόγραμμά μας. Εἴμαστε ὁ λαὸς ποὺ πληρώνει, καὶ θέλουμε νἄμαστε ὁ λαὸς ποὺ *ρωτᾶ* καὶ *δικάζει*.

— **Τὰ ντόπια**

Σύμφωνα μὲ τὴν ἰδεολογία μας θὰ πολεμήσουμε ὅσο μποροῦμε γιὰ τὰ ντόπια συμφέροντα καὶ γιὰ τὴν ντόπια ζωὴ τοῦ Νησιοῦ.

Ξέρουμε ὅλοι καὶ ξέρουνε ὅλοι πὼς τὰ συμφέροντα αὐτὰ θυσιάστηκαν πολλὲς φορὲς ἀπὸ διάφορους κατεργαρέους καὶ καλπανθρωπάκους ποὺ ἐξόρμησαν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος καὶ μπόρεσαν νὰ ἐπιβληθοῦν ἢ νὰ ὑποβληθοῦν στὸν τόπο μας, ξετοπίζοντος καὶ ὅλο ξετοπίζοντας τοὺς ντόπιους καὶ πρὸ πάντων τοὺς στρατευμένους πολεμιστάς.

Εἴμαστε ἄσπονδοι ὀχτροὶ τῶν ἐπιτηδείων αὐτῶν παρεισάκτων, τῶν κοινῶν κῶν αὐτῶν ψειρῶν τοῦ νησιοῦ μας. Ἡ Μυτιλήνη εἶναι μία θαυμασία παχειὰ γελάδα ποὺ ἀρμέγεται ὑπομονετικὰ ἀπὸ διαφόρους λαφιάτες.

Ἂν δὲν εἶναι δυνατὸ ἀκόμα νὰ πάψῃ αὐτὸ τὸ ἄρμεγμα, εἶναι ὅμως καιρὸς ἀπ' τὸ ἄρμεγμα νὰ ξεχωριστῇ κάτι καὶ γιὰ τὸ φαΐ τῆς καϋμένης τῆς γελάδας καὶ γιὰ τὴν καθαριότητά της καὶ γιά τὸ ντάμι της. Θέλουμε νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε τὸν τόπο μας ἐμεῖς οἱ ντόπιοι, ποὺ ἐκτοπιστήκαμε σὰν ξένοι ἀπὸ τοὺς ξένους, ποὺ γυρεύουμε εἰσητήριο γιὰ τὴν Ἀμερική, ποὺ πεινᾶμε. Θέλουμε νὰ ἐκμεταλλευτοῦμε τὸ νησί μας ἐμπορικά, γεωργικά, βιοτεχνικὰ καὶ ὑπαλληλικά.

Καὶ θὰ τὰ κυνηγήσουμε ὅλα αὐτὰ μὲ ὅλη τὴ δύναμη ποὺ μᾶς δίνει τὸ δίκιο μας καὶ ἡ δυστυχία μας. Καὶ θὰ τὰ κυνηγήσουμε ὅλα αὐτά, ἑνωμένοι κοινωνικά, ἑνωμένοι πολιτικὰ μὲ ὅλο τὸν ὄγκο μας μὲ ὅλη τὴ θέλησή μας.

Τὶς ὑποχρεώσεις μας τὶς κάνομε τὶς κάνουμε καὶ θὰ τὶς κάνουμε πάντα. Τώρα θέλουμε καὶ τὰ δικαιώματά μας. Τὰ στοιχειώδη τοὐλάχιστο.

Γιὰ νὰ γίνουν δρόμοι, ποὺ θὰ περνοῦσε ὁ Βασιλιᾶς· γιὰ νὰ στηθοῦν ἀψῖδες, γιὰ νὰ ἑτοιμαστοῦν ἑκατοσιὲς κοντάρια καὶ λάβαρα καὶ σημαῖες καὶ διάφορα ἄλλα μασκαραλίκια γιὰ τὴν ὑποδοχή του:

Γιὰ νὰ χαλάσει τὸ ἱστορικὸ Καστράκι καὶ νὰ στηθεῖ στὴ θέση του γιὰ Ἥρωο ὁ περίφημος μιναρὲς ποὺ καμαρώνουμε σήμερα. Γιὰ νὰ πληρώνουνται μπράβοι καὶ ἀργόμισθοι μαχαιροβγάλτηδες.

Ὁ λαὸς εἶχεν ἐμπιστευθεῖ τὴ διαχείριση στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο. Μὰ κανένας δὲν ἐσηκώθηκε ποτὲ νὰ διαμαρτυρηθεῖ γιὰ τὴ σπατάλη ποὺ γινόταν μὲ ἀποφάσεις καὶ ἐνέργειες ὁλότελα ξένες μὲ τὸ σκοπὸ τοῦ Ταμείου. Ὑπόγραφαν τὰ σχετικὰ πραχτικὰ ἢ ἀπόφευγαν νὰ παρουσιαστοῦν στὴ συνεδρίαση. Κι' ἔτσι ἐνόμιζαν πὼς ἔκαναν τὸ χρέος τους. Κανένας δὲ διαμαρτυρήθηκε ἀνοιχτά· κανένας δὲν ἐπέταξε θαρρετὰ τὴν παραίτησή του κατάμουτρα στοὺς ἐκμεταλλευτὲς τοῦ ἱεροῦ χρήματος. Τόσο πονούσανε τὸν Τόπο οἱ θαυμάσιοι αὐτοὶ κύριοι. Καὶ ἄλλο τόσο ἐνδιαφέρουνταν γιὰ τὶς χῆρες καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν σκοτωμένων Μυτιληνιῶν. Καὶ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, μὲ τὸ δίκιο τους οἱ ἄνθρωποι. Σάμπως ἐπήγανε ποτὲς αὐτοὶ σὲ πόλεμο; Σάμπως ἐπήγανε τοὐλάχιστο τὰ παιδιὰ τους; Καλὰ τάχανε ἐκεῖνοι σιγουραρισμένα στὶς Ἐλβετίες καὶ στὶς Ἀλεξάτρειες!.. Ἂς εἶνε ὅμως· αὐτὰ πέρασαν. Σήμερα ἐμεῖς οἱ ἔφεδροι γυρίσαμε στὸν Τόπο μας. Ἀφήκαμε ὅμως ἐκεῖ στὰ ἀφιλόξενα βουνὰ καὶ τοὺς ἔρημους κάμπους χιλιάδες ἀδερφούς μας. Ἐκεῖνοι οἱ ἄμοιροι δὲν ἐπρόκαναν νὰ δοκιμάσουν τὴ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ. Δίπλα μας κι' ἀνάμεσα στὰ πόδια μας ὅταν ξεψυχούσανε, τὰ σπαρτά τους τὰ λόγια ἤτανε κάποια γλυκὰ ὀνόματα δικῶνε τους. Ἡ ψυχή τους ἔφευγε μὲ τὸν πόνο τῆς ὀρφάνιας ποὺ σκορποῦσε στὰ σπιτικά τους ὁ Θάνατος. Γιὰ τοῦτα τὰ ὀρφανὰ καὶ τὶς ἀπόκληρες μανάδες κι' ἀδερφάδες εἶνε τὸ Τρίλεφτο. Αὐτῶνῶν τὴ γύμνια καὶ τὴν πεῖνα θέλει νὰ λιγοστέψει ὁ λαὸς μὲ τὸ μονοδίλεφτο ποὺ δίνει ἀπ' τὸ ὑστέρημά του. Μὰ εἴδαμε μὲ πόσον ἐλαφρὴ συνείδηση σκορπιέται ἐδῶ καὶ κεῖ ἀπὸ χρόνια τώρα τὸ ἱερὸ τὸ χρῆμα. Γιὰ τοῦτο ἡ διαχείριση τοῦ Τριλέφτου πρέπει νὰ παρθεῖ ἀπὸ τὰ ἄστοργα χέρια τῶν ἀνθρώπων ποὺ δὲν ἐδοκίμασαν πόλεμο καὶ δὲν ξέρουνε τὶ θὰ πεῖ καϋμὸς ὀρφανοῦ. Ὁ τρόπος ποὺ θὰ ἐπιτύχει αὐτὴ ἡ προσπάθεια — καθῆκον γιὰ μᾶς τοὺς ἐφέδρους — εἶνε εὔκολος. Τὴν ἄλλη Τρίτη τὰ ξαναλέμε.

ΑΠ' ΤΟ ΜΕΣΟΤΟΠΟ

ΜΙΑ ΔΥΝΑΤΗ ΚΡΑΥΓΗ ΠΟΝΟΥ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ

Τηλεγράφημα. Ἀρ. 5859

25 Μαρτίου, ὥρα 18η

Ὑψώσατε φωνὴν ὑπὲρ ἀδικουμένων Ἐφέδρων Κοινοτήτων μας. Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀβασανίστως ἔλυσε μισθώσεις ἐγκαταλελειμμένων κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἐμισθώσαμεν παρὰ οἰκονομικοῖς Ἐφορείας Μολύβου.

Ὑπὲρ ὧν ἔφεδροι πολεμήσαντες ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη ρίπτονται στοὺς δρόμους χάριν ἑνὸς ἀρχιμπρόβου παλαιοῦ καθεστῶτος. Δυπούμεθα ἀστοργίαν πολιτείας πρὸς ἐφέδρους. Διαμαρτηρηθῆτε ὑπὲρ τοῦ δικαίου ἀνθρώπων πολλὰ παθόντων χάριν Πατρίδος, ἕτοιμοι καὶ πάλιν νὰ ὑπηρετήσωσιν αὐτήν.

Ὑποεπιτροπὴ Σ. Ε. Σ. Μεσοτόπου.

ΜΥΤΙΛΗΝΑΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κύριε Διευθυντὴ τῆς «Καμπάνας»
Ἐνταῦθα

Σᾶς στέρνουμε ἀκριβὲς ἀντίγραφο τοῦ ἐγγράφου ποὺ στείλαμε σήμερα πρὸν τὸν κ. Νομάρχη, τὸ Στρατιωτικὸ Διοικητὴ καὶ τὴ Διεύθυνση Χωροφυλακῆς Λέσβου, ἀναφορικῶς μὲ τὴ διαγωγὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ χωροφυλακῆς (κάποιου Ἀνθυπομοιράρχου Δημάκη ποὺ ἤτανε τῆς ὑποδοχῆς κατὰ τὴ σημερινὴ τελετὴ) πρὸς τὴν ἀντιπροσωπεία τῶν ἐφέδρων τοῦ Νησιοῦ μας.

Μυτιλήνη, στὶς 25 τοῦ Μάρτη 1923,
Μ' ἀγάπη
ὁ Γραμματεὺς; ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Ἀμμανίτης; *Δ. Σκοῦφος*

Ἀριθ. Πρωτ. 527
Πρὸς τὸν κ. Νομάρχην Λέσβου
Ἐνταῦθα

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν ὅτι κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Δημάρχου Μυτιληναίων, ἀπεστείλαμεν σήμερον τριμελῆ Ἐπιτροπὴν τραυματιῶν ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν ὅπως ἀντιπροσωπεύσῃ τὰς 15 χιλιάδας τῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν τῆς Νήσου μας κατὰ τὴν σημερινὴν δοξολογίαν τῆς μεγίστης τῶν ἐθνικῶν ἑορτῶν.

Ὁ ἐπὶ τῆς ὑποδοχῆς Ἀνθ)μοίραρχος, εἰς δήλωσιν τῆς ἰδιότητος τῶν ἀντιπροσώπων μας, ἠρώτησεν ἂν ἦλθον εἰς τὴν δοξολογίαν κατόπιν προσκλήσεως,, εἰς καταφατικὴν δὲ ἀπάντησιν ἠρνήθη νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδον ζητήσας ὅπως παρουσιάσουν αὐτῷ τὸ ἔγγραφον τῆς προσκλήσεως.

Ἐννοεῖται ὅτι κατόπιν τῆς τοιαύτης ἀχαρακτηρίστου διαγωγῆς τοῦ ἐπὶ τῆς ὑποδοχῆς ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς; ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν ἐφέδρων μας ἐπροτίμησε νὰ ἀπέλθῃ ὅπως μὴ προκληθῇ ἐπεισόδιον καὶ ἀσχημία ἀπάδουσα εἰς τὴν σεμνότητα καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν τῶν ἀποσταλέντων μελῶν τοῦ Σ. Ἐ. Σωτηρίας.

Ἐξαιτούμεθα τὴν παραδειγματικὴν τιμωρίαν τοῦ ἐν λόγῳ ἀξιωματικοῦ τῆς χωροφυλακῆς πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ τρωθέντος γοήτρου ὁλοκλήρου τῆς τιμίας τάξεως τῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν ὅπερ ἐκουρελιάσθη ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἀντιπροσώπων των.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 25 Μαρτίου 1923.
Μετὰ τιμῆς
ὁ Γραμματεὺς ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. Ἀμμανίτης *Ν. Σκοῦφος*

Κοινοποίησις

Στρατιωτικὴν Διοίκησιν Λέσβου,
Ἀνωτέραν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς
Λέσβου.

***

Κύριε Διευθυντὴ,

Σήμερα ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κιρκασίων μοῦ εἶπε πὼς, πρὶν πῆγε τὴ δοξολογία μὲ ἄλλους τρεῖς ἀνωτέρους ἀρχηγοὺς (ὅλοι ἀξιωματικοὶ Κιρκασίων) ἔχοντας στὴν τσέπη του τὴν πρόσκληση γιὰ τὴν ἐπίσημη δοξολογία.

Ὁ ἴδιος ἀνθ)ρχος τελετάρχης ποῦ ἔδιωξε τὴν ἀντιπροσωπεία τοῦ Σ. Ε. Σ. ρώτησε καὶ τὸν Κιρκάσιο φύλαρχο ποιὰ εἶνε ἡ ἰδιότητά του. Τοῦ ἀπήντησε πὼς εἶνε ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν Κιρκασίων (ποὺ τόσες πολὺες ὑπηρεσίες προσφέρουν στὴν Ἐπανάσταση). Ὁ κ. ἀνθ)ρχος τοὺς λέγει ὅτι εἶνε τελετάρχης καὶ δὲν τοὺς ἀναγνωρίζει. Ὁ Κιρκάσιος πῆγε νὰ βγάλῃ ἀπ' τὴν τσέπη του τὴν πρόσκληση ἀλλὰ ὁ Κύριος Ἀνθ)ρχος ὄχι μόνο δὲ θέλησε νὰ δῇ προσκλήσεις μα μὲ ἀπότομο τρόπο καὶ σὰν τύραννος ἁπλωσε τὸ χέρι του τὸ γενναῖο καὶ ἔσπρωξε τὸν Κιρκάσιο φύλαρχο νὰ φύγῃ ἀμέσως.

Ἐπενέβησαν οἱ ἐπίτροποι τῆς Μητρόπολης κι' ἄλλοι πολῖται καὶ εἶπανε τοῦ κ. Ἀνθ)χου πὼς πραγματικὰ εἶνε ἡ ἀντιπροσωπεία τῶν Κιρκασίων ποὺ εἶνε καλεσμένη στὴ δοξολογία. Τίποτα ! Νὰ φύγουν. Δὲν ταὺς ἀναγνωρίζει ὁ Κύριος. Οἱ καϋμένοι Κιρκάσιοι τρίβοντας τὰ μάτια τους φύγανε χωρὶς νὰ μποῦν στὴν ἐκκλησιά.

Μόνο ποὺ δὲν ἔκλαιγαν. Σήμερα τὸ ἀναφέρανε καὶ στὸν κ. Νομάρχη.

Καλλίτερα, μοῦ εἶπε ὁ ἀρχηγὸς τῶν Κιρκασίων, νὰ τραβοῦσε τὸ πιστόλι του ὁ γενναῖος ἀνθ)ρχος καὶ νὰ μᾶς σκότωνε παρὰ ποὺ μᾶς ἔβιωξε μὲ τέτο ον τρόπο. Αὐτὸ τὸ πρᾶμμα, μοῦ λέγει, πρώτη φορὰ στὴ ζωή μας μᾶς συμβαίνει. Ἀξέχαστο θὰ μείνῃ στὸ μυαλό μας.

Τὸν λόγον ἔχει ἡ «Καμπάνα».

Μυτιλήνη 26 — 3 — 23
Μ' ἀγάπη
Σ

***

Κάτω τὰ κουκλωσκεπαστά!

Ὁ Σύνδεσμος Ε. Σ. Ἁγιάσσου, βρίσκεται στὴν ἀνάγκη νὰ διαμαρτυρηθῇ μ' ὅλη του τὴ δύναμη καὶ νὰ καταγγείλῃ συγχρόνως στὴ συνείδηση τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἁρμοδίων, τὸν κ. Πρόεδρο τῆς Κοινότητος Ἁγιάσσου κ. Δ. Χ" Σπύρου καὶ τὸν κοινοτικὸ Σύμβουλο κ. Παν. Βαμβυρέλλη, γιὰ τὸν ἀντιβενιζελικὸ χαρακτηρισμὸ ποὺ ὅδωκαν στοὺς δυὸ νεοδιορισμένους κοινοτικοὺς συμβούλους κ. κ. Πᾶνον Σπυρέλλην καὶ Χρυσόφαν Γαλιτσέλλην, ὕστερα ἀπ' τὴν ὑπόδειξη τοῦ Συνδέσμου μας. Ἡ σιχαμερὴ αὐτὴ συκοφαντία, ποὺ μόνο 'πάνω στὸ ὕτυπλο μὰ σκουρχιασμένο δόγμα «διαίρει καὶ βασίλευε» στέκεται, δὲν ἀφορᾷ πιὰ μόνο τὰ συκοφαντούμενα πρόσωπα, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου καὶ μ' αὐτὸ ὅλους μαζὺ τοὺς ἐφέδρους ποὺ μὲ τὸ Συμβούλιο αὐτὸ ἀντιπροσωπεύονται.

Μὲ τὸ φέρσιμό τους τοῦτο, δολοφονοῦν τὴν ἰδέα, τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ σκοπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, ποὺ βροντοφώνησε πὼς στέκεται πολὺ 'ψηλὰ ἀπ' τὰ κόμματα. Δὲ νοιώθουν ἀκόμα κι' ὅσα ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐπαναστάσεως ὑπουργὸς κ. Πάπανδρέου μπροστὰ στὸ λαὸ τῶν Καλαμῶν εἶπε: «Ἡ Ἐπανάστασις ζητεῖ τὴν ἀδέλφωσιν τῶν Ἑλλήνων. Ὅσοι ἀποτελοῦν ἐμπόδια εἴτε πρόσωπα εἴτε κόμματα, ὀφείλουν νὰ παραμερίσουν» καὶ παρακάτου: «Τὰ δημόσια πράγματα δὲν ἀποτελοῦν οἰκόπεδον ὀλίγων ἀνθρώπων, τῶν κομματαρχῶν».

Αὐτὰ τὰ λίγα γιὰ νὰ 'μπῇ ἡ ἀλήθεια στὸν τόπο της· καὶ μὲ τὴ προϋπόθεση πὼς θὰ τύχουν προσοχῆς τόσο ἀπ' τὸ λαὸ ὅσο κι' ἀπὸ 'κείνους ποὺ πρέπει.

Ἁγιάσσο 7)3)23
Ἀπ' τὸ Σύνδεσμο Ε. Σ. Ἁγιάσσου

***

Ἕνα ἄτοπο

Ἀποτεινόμαστε στὸν κ. Νομάρχη. Ἀπ' τὶς ἐνέργειές του ἐξαρτᾶται νὰ σηκωθεῖ αὐτὸ τὸ ἄτοπο.

Κατὰ τὸ νόμο 1960 ἕνας ἀνίκανο πολέμου γιὰ νάχει κάποια Κρατικὴ περίθαλψη, ἢ σύνταξη πρέπει νὰ ἐξετασθεῖ ἀπὸ ἐπιτροπὴ ποὺ τὴν ἀποτελοῦνε ὁ Νομάρχης, ὁ ἀρχαιότερος ὑγειονομικὸς ἀξιωματικός, κ' ἕνας γιατρὸς ἰδιώτης. Ἔτσι ἂν ἕνας ἀνίκανος μένει μακρυὰ ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα, καὶ δὲν τοῦ ἐπιτρέπει ἡ πάθησή του νὰ ταξιδέψει εὔκολα, βρίσκεται στὴν ἀνάγκη νὰ στερηθεῖ καὶ τὴ μικροῦλα αὐτὴ περίθαλψη τῆς Πολιτείας.

Μιὰ καὶ ὑπάρχουν, στὸ Νομό μας ὑποδιοικήσεις, ὑπομοιραρχίες, καὶ ἀρκετοὶ καλοὶ κι' ἀξιόπιστοι γιατροί, δὲν εἶναι τάχα δυνατὸ οἱ σακάτηδες ποὺ φῶς φανερὸ εἶνε τέτοιοι νὰ ἐξετάζωνται ἀπὸ μιὰ τοπικὴ ἐπιτροπὴ μὲ πρόεδρο τὸν ὑποδιοικητὴ ἀφοῦ μάλιστα οἱ ὑποδιοικήσεις ἐξασκοῦνε στὶς περιφέρειές των, τὰ ἴδια καθήκοντα μὲ τὶς Νομαρχίες;

Δὲν εἶναι ἄδικο νὰ στερηθοῦν τὸ μικρὸ τοῦτο εὐεργέτημα τῆς συντάξεως οἱ ζωντανοὶ αὐτοὶ μάρτυρες τῆς Ἑλληνικῆς Ἰδέας μιὰ κι' ὁ νόμος χύθηκε μὲ τέτοια στενοκεφαλιά; Δίχως ἄλλο ναὶ εἶναι κρίμα. καὶ σεῖς κ. Νομάρχη πρέπει νὰ θεραπεύσετε τὸ κακό.

Καὶ στὴν περίπτωση ποὺ θὰ ἰσχυριζότανε κάτοιος πὼς «ὄρθιος κελεύει» ὁ νόμος, θάμαστε τότες περίεργοι νὰ μάθουμε τέλος πάντων ποιὸν ἄλλο προορισμὸ ἔχουν αὐτὲς οἱ ὑποδιοικήσεις; Μήπως ἔχουνε προορισμὸ νὰ διαβάζουνε τὶς διαταγὲς τῶν ἀρχῶν στοὺς Δήμους καὶ στὶς Κοινότητες; μὲ τὴ στερεότυπη ἐπωδὸ «πρὸς γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν»; Ἔ τότε; ἂς μπαταλέψουνε γιὰ νὰ μὴ σπαταλιέται ἄσκοπα τὸ δημόσιο χρῆμα σὲ τέτιες περιττὲς ὑπηρεσίες· καὶ μάλιστα τώρα ποὺ πιότερο ἀπὸ ἄλλη φορὰ ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ οἰκονομίες, ἀπὸ πολὺ μεγάλες οἰκονομίες.

Πλωμάρι Μάρτης 1923
Ὁ Ἀπόπτης

ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΟΥΣ ΣΑΚΑΤΗΔΕΣ

Στὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» δημοσιεύτηκε Νομοθετικὸ διάταγμα ποὺ δίνει μιὰ καὶ καλὴ ἑφτακόσιες πενῆντα δραχμὲς ἐπίδομα στοὺς σακάτηδες φτωχοὺς ὁπλίτες ποὺ μένουν στὴν Ἀθήνα ἐπειδὴ ἐκεῖ ἡ ζωὴ εἶναι ἀκριβώτερη.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο θὰν τὸ πλερώνει ἕνας διαχειριστὴς, μὲ τὴν ἐπίβλεψη μιᾶς ἐπιτροπῆς, ἀπ' τὸ διευθυντὴ τῆς «Στέγης τῆς Πατρίδος» γιὰ πρόεδρο ἀπὸ ἕνα Τμηματάρχη τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀπὸ ἕνα Τμηματάρχη τοῦ ὑπουργείου Ὑγιεινῆς Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως. Τά παραπάνου ὑπουργεῖα θὰ διορίσουν γιὰ μέλη καὶ τρεῖς σακάτηδες ὁπλίτες, ἀπ' τὸ προεδρεῖο τῆς Πανελλήνιας Ἕνωσης τῶν τραυματιῶν τοῦ πολέμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐξακριβώνει τὴν ταυτότητα καὶ τὴ φτώχεια τῶν σακατεμένων ἐφέδρων, κι' ἡ κρίση της θάναι ἀπόλυτη.

Ἡ δικαιολόγηση τῶν ἐνταλμάτων τῆς προπληρωμῆς, θὰ γίνετοι μὲ καταστάσεις. Οἱ καταστάσεις αὐτὲς θὰ δείχνουν τὸ ὀνοματεπώνυμο τοῦ ὁπλίτη, τὸ χρηματικὸ ποσὸ ποὺ πέρνει, καὶ τὴν ὑπογραφὴ του μὲ τὸ δικό του τὸ χέρι.

Γιὰ τοὺς ἀγράμματους καὶ γιὰ τοὺς κουλοὺς ποὺ δὲν μποροῦνε νὰ ὑπογράψουνε σημειώνεται ἡ λέξη «ἀγράμματος» καὶ στὸ τέλος τῆς κατάστασης ἡ πλερωμὴ βεβαιώνεται ἀπ' τὴν Ἐπιτροπή.

— Ἀμαξόδρομος Πλωμαρίου —Περάματος

Ὁ δρόμος ἀπ' τὸ Πλωμάρι ὡς τὸ Πέραμα ἔχει φτάσει σὲ τέτια χάλια ὥστε τὰ τέσσερα αὐτοκίνητα τοῦ Πλωμαρίου ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ τρία ἀνήκουν σὲ ἐφέδρους κάθουνται ἀκίνητα.

Ὁ Σ.Ε.Σ Πλωμαρίου μαζὺ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα Σωματεῖα παρακαλοῦν τὸν κ. Νομάρχη νὰ διατάξῃ τὴν ἐπισκευὴ τοῦ ἐν λόγῳ ἀμαξοδρόμου.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ πὼς; τὰ ἔξοδα δὲ θἄναι σπουδαῖα γιατὶ τὰ χαλίκια εἶνε ἕτοιμα, μαζεμένα δίπλα στὸ δρόμο.

— Ὁ πρόεδρος Σκαλοχωριοῦ

Ἀπὸ τὸ Σκαλοχῶρι μᾶς γράφουν τρομερὰ παράπονα γιὰ τὸν πρόεδρο τῆς καλῆς αὐτῆς κοινότητας.

Μᾶς γράφουν πὼς εἶνε ἕνας ἀδρανὴς τύπος ποὺ ἔχει καὶ τὸ μανσούπι τοῦ Προέδρου τῆς Ὑποεπιτροπῆς τροφίμων τὰ ὁποῖα μοιράζει ὅπως τοῦ κατέβει.

Γιὰ τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἔχει δοθῇ ἐναντίον του μήνυση στὸν Ἀστυνομικὸ σταθμὸ τῆς περιφερείας του.

Οἱ κάοικοι παρακαλοῦν τὸν κ. Νομάρχη νὰ γίνῃ ἔλεγχος στοὺς καταλόγους τῆς διανομῆς, νὰ δοθοῦν στοὺς δικαιούχους τὰ καθυστερούμενα τρόφιμα καὶ, ἂν εἶνε δυνατό, νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρο, διορίζοντας στὴ θέση του ἄλλον μὲ περισσότερο ἐνδιαφέρο γιὰ τὴν κοινότητα.

— Γιὰ τὸν κ. Κουτρουπᾶ

Στὴ Λήθυμνα βρίσκοντσι ἀνάμεσα στοὺς πρόσφυγες καὶ ἕνα πλῆθος ἔφεδροι.

Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διοριστῇ στὴν Προσφυγικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς περιφερείας αὐτῆς καὶ ἕνα μέλος ἀπὸ τὴν τάξη των; Ὑποβάλλουμε αὐτὴ τὴ παράκληση πρὸς τὸν κ. Κουτρουπᾶ μὲ τὴ βεβαιότητα πὼς αὐτὸ θὰ συντείνῃ πολὺ στὴν ἀμερόληπτη διανομὴ τῶν τροφίμων, καὶ θὰ προλαβαίνῃ σχετικὰ παράπονα δίκια ἢ ἄδικα.

— Γιὰ τὸν κ. Τσιλικούδη

Ἡ Τηλεγραφικὴ γραμμὴ Πλυχνίτου —Καλλονῆς—Μυτιλήνης βρίσκεται σὲ ἐλεεινὴ κατάσταση ὅπως μᾶς γράφει ὁ Σ.Ε.Σ. Πολυχνίτου· σὲ πολλὰ μέρη ἔχουνε πέσει οἱ στῦλοι καὶ τὸ σύρμα σέρνεται στὸ χῶμα. Δὲν εἶνε δυνατὸν κ. Τσιλικούδη νὰ στέλετε ἕνα συνεργεῖο γιὰ τὴν ἐπιδιόρθωση κ' αὐτῆς τῆς γραμμῆς; Τὰ τηλεφωνήματα καὶ τὰ τηλεγραφήματα στέλουται μὲ τὸ Ταχυδρομεῖο.

— Γιὰ τὴν Σὴ Μητρόπολη

Στὶς ὀχτὼ τῶ Γενάρη ὕστερα ἀπὸ ἔγγραφο τοῦ κ. Πρωτοσυγγέλου Μυτιλήνης ἔγιναν στὸ Μεσαγρὸ ἐκλογὲς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς γιὰ ν' ἀντικατασταθοῦν τὰ δυὸ καὶ μοναχὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ διαχειριζότανε τὸ τεμεῖο τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ 1916 κι ἐδῶ. Πρέπει νὰ σημειωθῇ πὼς; τὰ δύο αὐτὰ μέλη εἶνε καὶ συγγενεῖς; Γένηκαν αἱ ἐκλογὲς, καὶ οἱ Μεσαγρινοὶ ἐδιάλεξαν μὲ μυστικὴ ψηφοφορία τέσσερι μέλη ἀπ' τὰ καλλίτερα στοιχεῖα τοῦ χωριοῦ. Τὰ πραχικὰ τῆς ψηφοφορίας σάλθηκαν στὴ Μητρόπολη στὶς 9 τοῦ Γενάρη μέσον τῆς Νομαρχίας μὲ ἀναφορὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος ὑπ' ἀρι. 23. Ἴσαμε σήμερα ἡ Μητρόπολη δὲν ἔστειλε τὸ διορισμὸ τῆς νέας Ἐπιτροπῆς Νὸ συγγενολόγι μένε. παράνομα στὴ θέση του καὶ ἡ Κοινότητα δυσανασχετεῖ, ἀνυπομονεῖ, γρινιάζει καὶ σχολιάζει.

Περιμένουμε σύντομη ἐνέργεια ἀπ' τὴ Μητρόπολη γιὰ νὰ μποῦνε τὰ πράματα στὴ θέση τους.

— Οἱ ἄγνωστοι... χρυσοὶ

Πρόχτὲς τὸ αὐτοκίνητο τοῦ γιατροῦ Σάββα, ἀπ' τὸν Πολυχίτο, ποὺ τὸ ὁδηγοῦσε, ὁ σωφὲρ Πέτσος ληστεύθηκε ἀπὸ ἀγνώστους στὸ δρόμο, ἐνῷ κατέβαινε γιὰ τὴ Μυτιλήνη ἀπὸ τὰ Βασιλικά, κοντὰ στὸ χωριό.

Οἱ κλέφτες πήρανε πὸ ἕνα κορίτσι ποὺ ἤτανε μέσα, ἕνα βραχιόλι 5000 δραχμῶν, τὸ ρωλόϊ ἑνὸς ἄλλου ἐπιβάτη καὶ ὅλα τὰ ψιλὰ ποὺ βρήκανε πάνω σ' ὅλους.

Τὸ ὅλον δραχμὲς 70 χιλιάδες.

— Κακοῦργο αὐτοκίνητο

Τὸ αὐτοκίνητο τοῦ σωφὲρ Δημήτρη Νυφιώτη σκότωσε χτὲς ἀνάμεσα Γέρας-Πλωμαριοῦ τὸν Ἀντώνη Καρβούνη Πλωμαρίτη 58 χρονῶν.

Ὁ σκοτωμένος κηδεύτηκε τὴν ἴδια μέρα ἀπ' τὸ Πολιτικό μας Νοσοκομεῖο, ὅπου τὸν κουβάλησε ὁ ἴδιος ὁ σωφέρ. Ὁ ἀπρόσεχτος φονιᾶς κ' ἡ μηχανή του κρατήθηκαν ἀμέσως στὴν Ἀστυνομία.

ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ

Τὸ Δ. Συμβούλιο ἀποφάσισε καὶ αὔξησε τὰ βοηθήματα ποὺ δίνονται κάθε μῆνα ἀπ' τὸ Τρίλεφτο στοὺς γονιοὺς τῶν σκοτωμένων ἀπὸ 30 καὶ 40 δραχμὲς σὲ 60 καὶ 70.

— Τὰ Μυστεγνὰ γιὰ τὸ λάδι

Τὰ Μυστιγνά, ὁ πιστωτικὸς Ἐλαιουργικὸς Σύνδεσμος, κι' ὁ Ἐργατικὸς ὁ Σύνδεσμός τους, στεῖλαν τηλεγραφήματα στὸν Ἀρχηγὸ τῆς Ἐπανάστασης, στὸν Πρωθυπουργὸ καὶ στοὺς ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν καὶ διαμαρτύρουντα: γιὰ τὴν ἀπαγόρευση τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ λαδιοῦ ποὺ ἔγινε αἰτία νὰ σταθεῖ κάθε δουλιὰ στὸ χωριό, νὰ κινδυνεύει ὁ ντόπιος πληθυσμὸς νὰ χάσει τὸ ψωμί του, καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ νὰ πάψει κι' ἡ ἀνακούφιση τῶν προσφύγων, μιὰ καὶ σταθῆκαν οἱ δουλιές.

— Πληροφορίες γιὰ τὶς ἀπώλειες τοῦ πολέμου

Τὸ ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν ἔβγαλε διαταγὴ ποὺ λέει πὼς τὶς πληροφορίες τὶς σχετικὲς μὲ τὶς ἀπώλειες τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν, θὰ τὶς δίνει τὸ ἁρμόδιο τμῆμα τοῦ ὑπουργείου. Ὁδὸς Κηφισιᾶς, γραφεῖα Πυροβολικοῦ.

— Τὰ κρατικὰ πρατήρια

Ὁ ὑπουργὸς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ Χατζηκυριάκος ἐδήλωσε, πὼς θὰ συντομευθῇ ἡ δουλιὰ γιὰ νἀνοίξουνε τὰ κρατικὰ πρατήρια ποὺ θὰ πουλοῦνε φτηνότερα τὰ εἴδη τῆς πρώτης ἀνάγκης.

Εἶναι καιρὸς ποὺ βγῆκε ἡ σχετικὴ προκήρυξη γιὰ τὴ δημοπρασία αὐτῶν τῶν εἰδῶν.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠ' ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ
ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΜΠΕΝΟΥΑ

Οἱ συνάδερφοί μας αἰχμάλωτοι

Ἀπ' τὸ τελευταῖο φύλλο τῆς «Ζουρνὰλ» τοῦ Παρισιοῦ μεταφράζουμε αὐτὸ τὸ κομάτι, συνέχεια ἀπ' τὶς ἐντυπώσεις τοῦ ταξιδ.οῦ στὴν Ἀνατολὴ τοῦ Γάλλου Τουρκόφιλου συγγραφέα Πιὲρ Μπενουᾶ:

«Νὰ κι' ὁ ἥλιος. Μέσα στὴν ἀπελπισιά τοῦ σκοταδιοῦ ποὺ ἁπλωνόταν στὸ Μπαζαρτζὶκ φοβόμουνα πὼς ποτὲς πιὰ δὲ θὰν τὸν ξαναδῶ νἀνατείλει. Κάνει νὰ λαμποκοποῦν τὰ χιονένια τὰ κρύσταλλα. Δίνει οὐσία στὴ ζωή. Στὸ δρόμο ἕνα σκυλάκι κιτρινωπὸ γαβγίζει ἀπὸ χαρά. Τὰ ξανάδα αὐτὰ τὰ σκυλλάκια σὰ παιδικά μου χρόνια. Στὸ Γκαμπέλ, στὸ Σφὸζ, στὸ Σούς, στὴν Τύνιδα καὶ στ' Ἀλγέρι. Εἶναι τὰ ἴδια σ' ὅλη τὴν Ἀνατολή. Τὸ αὐτοκίνητο κυλιέται στὸν παγωμένο δρόμο, χωρὶς νὰ σκορπίζει τώρα πιὰ τὶς λάσπες ποὺ πετιόνταν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσες κατὰ τὴν ἔξοδό μου ἀπ' τὴν Προύσσα. Νὰ τὸ Καρά-Κιοϊ· ἐδῶ βρίσκω τὸ τραῖνο τῆς Ἄγκυρας.

Εὐθὺς τὴν ἴδια ὥρα ἡ προσοχή μου στηλώνεται σ' ἕνα βουναράκι ποὺ δεσπόζει στὸ σταθμό. Πλάϊ του σκαμένα στὴ γῆ μιὰ σειρὰ προκαλύμματα. Τὰ Ἑλληνικὰ χαρακώματα ἦταν ἐκεῖ. Ὁ σταθμὸς γιομᾶτος στρατό. Ὁ καταυλισμὸς ἔχει μιὰν ἀλλιώτικη ὄψη ποὺ τοῦ δίνουν ἐφοδιοπομπὲς ἀπὸ καμῆλες ποὺ πηγαινοέρχοντοι φορτωμένες μὲ δέματα ἀπὸ ἐφόδια. Κοντὰ οἱ ἕλληνοι οἱ Ἕλληνες αἰχμαλῶτοι δουλεύουν γύρω στὰ βαγόνια. Ἀπαίσιες μαντῦες λερωμένες καταπεπημένες καταφαγωμένες ἀπ' τὸν ἥλιο κι' ἀπ' τὸ νερό. Θὰ τοὺς ξεφορτωθοῦμε, λοιπόν, αὐτοὺς ἐπὶ τέλους; Ἀπὸ τὸ Παρίσι πόρυγ— ἔξὸν ἀπ' τὴ μαρασμένη Ἑλβετία — εἶδα παντοῦ ἀγρότες Ἰταλούς, Κροᾶτες, Σέρβους, Βούλγαρους, Ρωμιοὺς καὶ Τούρκους μὲ τὴν ἴδια ὁμοιόμορφη στολή, τὴν ξεθωριασμένη μαντῦα, ποὺ κοιβαλῆσαν μαζύ τους ἀπ' τὸν πόλεμο, καὶ ποὺ οὔτε ἡ εἰρήνη δὲν τοὺς ἔδωκε τὰ μέσα νὰ τὴν ἀλλάξουν. Πολλὰ μιὰ φορὰ νάταν μιὰ βῆτα παντελόνι χακή, ἢ νάχε χρῶμα ρεζερβέ. Τώρα εἶναι παντοῦ μὲ τὸ ἴδιο ἀπαίσιο ξεθωριασμένο γκρίζο χρῶμα.

Κοντέβω τοὺς αἰχμαλώτους. Ἔχουν στὰ χαραχτηριστικὰ τῆς μορφῆς τους τὴν ἀποβλακώση, ποὺ τοὺς δίνει ἡ ἴδια συνεδισμένη δουλειὰ ποὺ κάνουν ὅλες τὶς μέρες. Τὰ γένεια τους μεγαλώσαν πυκνὰ καθὼς ποὺ μεγαλώνουν στοὺς νεκρούς. Ποιὸς μπορεῖ νὰ μὴ σπλαχνιστεῖ αὐτουνοὺς τοὺς κακόμοιρους;

Συλλογιέμαι τὴ μοῖρα ποὺ ξαπόλυσε ἐδῶ αὐτουνοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Δὲ θάθελαν ἴσως κι' αὐτοί, νὰ μείνουν στὰ σπίτια τους ζεγαρίζοντας τὶς δοξασμένες τους Ρεματιές, καὶ βόσκοντας τὰ προβατάκια τους, στὰ θρυλικά τους τὰ Βουνά; Ἐκεῖ θάταν σίγουρα πολὺ καλοὶ ἀνθρῶποι. Μὰ οἱ σειρὲς τοῦ πολέμου στὴ σημερινὴ ἐποχὴ εἶναι πολὺ διαφορετικές. Ὑπάρχει πετρέλαιο στὴ Μοσσούλη. Κι' οἱ ἁπλοϊκοὶ τοῦτοι ἀγρότες γενῆκαν ἐμπρηστές, κι' ὕστερα αἰχμαλῶτοι.

Ὁ ζαφτιὲς ποὺ ἀγρυπνᾶ γιὰ μένα, καθὼς καὶ γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους οἱ φρουροί τους, ἔχει τελειώσει πιὰ τὴν ἀποστολή του. Μοῦ ἀγόρασε τὸ μπιλιέτο, παρέδωκε τὰ μπαγκάζια μου, καὶ μοῦ πιασε θέση στὸ τραῖνο. Κι' οἱ δυό μας ὕστερ' ἀπὸ τέσσαρες μέρες ποὺ ζήσαμε μαζὶ νιώθαμε κάποια λύπη ποὺ ἀποχωριζόμαστε. Νὰ καὶ μιὰ τελευταία ἐντύπωση ποὺ δὲν τὴν περίμενα. Μοῦ ζητάει νὰ γράψω γράμμα στὸ βαλῆ τῆς Προύσσας καὶ νὰ τοῦ λέω πὼς ἔφτασα καλά. Ὑπογράφω πρόθυμα.

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

26 τοῦ Μάρτη

Τὴν Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνηση ἀπασχόλησαν τὴν περασμένη βδομάδα δύο πολὺ σοβαρὰ ζητήματα. Τὸ ***Οἰκονομικὸ*** καὶ ἡ ***Αἰσχροκέρδεια***. Εἶνε συγγενικὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε κοὶ τὰ δυὸ αὐτά.

Ἔχουτε μεγάλη σχέση τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο. Γιὰ τοῦτο καὶ ἡ μέριμνα τῆς Ἐπαναστάσεως τραβήχτηκε σύγχρονα ἀπὸ τὰ δυό. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση τοῦ Κράτους δὲν εἶναι καλά, ἀλλὰ εἶναι φῶς φανερὸ πὼς εἶναι καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, μέσα στὰ δυὸ τελευταῖα χρόνια, καὶ εἰδικώτερα τοὺ μετεπαναστατικοὺς μῆνες.

Αὐτὸ δὰ φαίνεται κι' ἀπ' τὸ πέσιμο τῆς λίρας. Ἀφοῦ κόπηκε καὶ ἕνα φυσικὸ χαρτονόμισμα κι' ἔπρεπε νὰ ξεπέσῃ ἀκόμα ἡ δραχμή, τὸ ἐνάντιο ξέπεσεν ἡ λίρα. Αὐτὸ τὸ πέτυχε ἡ Κυβέρνηση μὲ τοὺς καινούριους φόρους ποὺ ἔβαλε. Καὶ πρὸ πάντων μετὴ φορολογία τοῦ ***κεφαλαίου***. Εἶνε μιὰ πολὺ δίκια καὶ παληκαρίσια φορολογία αὐτή· γιατὶ δὲ χτυπάει τὸ λαὸ ἀλλὰ τὸ κεφάλαιο. Ἀπάνου ἀπὸ 2 διακοσμύρια πῆρε ἴσι τὸ Κράτος ἀπ' τοὺς ἀρχοντάδες. Μὰ γιατὸ καὶ ὅλες οἱ ἀστυνὲς φημερίδες, πιότερο οἱ ἀντιδραστικὲς ποὺ εἶνε πιὸ ἀνήθικες, ρίχτηκαν ἀπάνου στὸν Ὑπουργὸ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐλύσσαξαν. Μὰ ἡ Ἐπανάσταση ἔβαλε τὰ πράμματα στὴ θέση τους. Παράλληλα μὲ τὴν ἐνέργειά της αὐτή, ἡ Κυβέρνηση ἐμελέτησε καὶ τὶς προτάσεις κάποιων Γάλλων κεφαλαιούχων ποὺ μᾶς ἔδιναν δάνειο. Τὰ ἐνέχυρα ποὺ ζητούσανε ἤτανε βαριὰ κατὰ τὴν ἀντίληψη τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ ἡ πρόταση ἀπορρίφτηκε.

Γιὰ τὴν αἰσχροκέρδεια. Εἶδε ἡ Ἐπανάσταση πώς δὲ γίνεται δουλειὰ μὲ διατιμήσεις! Καὶ ἀνασκουμπώθηκε νὰ τὴν πολεμήσῃ μὲ καλλίτερα ὅπλα. Καί, νὰ τὰ πρατήρια. Τὸ Κράτος θὰν ἀγοράζῃ ἀπ' ἔξω τὰ τρόφιμα «πρώτης ἀνάγκης» ζάχαρη, κοφὲ, ὅσπρια καὶ τέτοια. Καὶ θὰ τὰ πουλῇ στὸν κοσμίκη μὲ πολὺ λίγο κέρδος.

Οἱ ἔμποροι, θέλοντας καὶ μή, θὰ προσπαθήσουν νὰ μὴν αἰσχροκερδοῦν, καὶ θὰ κατεβάσουν τὶς τιμές. Γιὰ νὰ μὴν κλείσουν τὰ μαγαζιὰ τους. Γιατὶ φυσικὰ κανένας δέ θὰ πήγαινε νὰ ἀγοράσει ἀπ' αὐτουνοὺ, ἅμα πουλούσαινε ἀκριβώτερα ἀπ' τὰ πρατήρια.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἡ Συνδιάσκεψη τοῦ Λονδίνου δὲν ἔβγανε ἀκόμα τὴν ἀπόφασή της καὶ δὲν απάντησε ἀκόμα στὸ ἀντισχέδιο ποὺ ὑπέβαλαν οἱ Τοῦρκοι.

Θὰ κρατήσουν μιὰ γενναία στάση ὅπως ταιριάζει σὲ δυνατὰ κράτη καὶ πολιτισμένα καὶ θὰ κόψουν τὸ βῆχα τῶν Τούρκων ἢ θ' ἀρχίσουν τὰ ποζαρέματα θὰ κάνουν καινούργιες ὑποχωρήσεις καὶ θὰ προτρέψουν (;) κ' ἐμᾶς γιὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴ τάχα εἰρήνη νὰ τοὺς μιμηθοῦμε γιὰ «τό καλό μας» πάντα ἐννοεῖται; Δὲν ξαίρουμε τίποτα. Πιθανώτερο φαίνεται τὸ δεύτερο.

Κ' ἔτσι θέλουνε καὶ καλὰ καὶ σώνει νὰ κλείσουν μιὰν εἰρήνη ὅπως-ὅπως, ποὺ νὰ μὴ στέκεται στὰ πόδια της μήτε ἕξ μῆνες, ὕστερα; εἶνε ἀπάνου κάτου ὅλες οἱ συνθῆκες ποὺ φτιάξανε οἱ νικητὲς· Εὐρωπαῖοι ὕστερ' ἀπ' τὸ νικηφόρο πόλεμο τοῦ δεκαεχτώ.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΟ ΒΥΘΟ ΤΟΥ ΚΟΡΦΟΥ ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ

Θὰ τραβήξουν τὴν ἁρμάδα

Τὰ φύλλα πληροφοροῦνται πὼς ὁ κ. Ἔδγαρ Ἄντερσον ποὺ πῆρε ἀπ' τὴν Ἑλληνικὴ κυβέρνηση τὸ προνόμιο νὰ σκαλίσει τὸν πάτο τῆς θάλασσας στὸν κόρφο τοῦ Ναυαρίνου, ἔχε κάνει ἑταιρεία ποὺ σὲ λίγο ἀρχίζει τὶς δουλιὲς· γυρεύοντας τὰ συνεργεῖα τῆς Τουρκικῆς ἁρμάδας ποὺ βούλιαξε στὴ ναυμαχία τοῦ 1927. Πιστεύεται πὼς μὲς τὰ ναυάγια ὑπάρχουνε θησαυροί, ἴσαμε 10 ἑκατομμύρια λίρες Ἐγγλέζικες.

Μόνο τὰ μπρουτζένια κανόνια, τὰ μπακιρένια σκεπάσματα τῶν ὑφάλων κι' ἄλλα ὑλικὰ τῶν καραβιῶν ἔχουν ἀξία 300 χιλιάδες στερλίνες. Ἴσα μὲ 1300 κανόνια ποὺ βούλιαξαν ἔχουν ἀξία 55 λίρες ὁ τόνος. Τὰ καράβια ποὺ βούλιαξαν εἶταν 45 καὶ τὸ βάθος τῆς θάλασσας 16—18 ὀργιές.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση θὰ πάρει κατὰ ποὺ λέν τὰ Ἐγγλέζικα φύλλα, 10 ο)ο ἀπ' τὸ μεταλλικὸ καὶ ξύλινο ὑλικό, καὶ εἴκοσι τοῖς ἑκατὸ ἀπὸ τὸ βιὸς κι' ἀπ' τὰ νομίσματα.

Τὴν περασμένη βδομάδα ξεκίνησε ἀπ' τὴν Ἀγγλία τὸ παῶτο βαπόρι τῆς ἐκμεταλευτικῆς αὐτῆς ἑταιρίας. Μέλη της εἶναι ὁ ἀντιστράτηγος σὲρ Χοῦμπερτ Γκώφ, καὶ ὁ σὲρ Ἔνυ Μπὰθ Ἄϋρον ταῖ πρώην πρεσβευτὴς τῆς Ἀγγλίας στὴ Σόφια.

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

ΣΤΑΡΕΝΙΑ

Ἡ γλῶσσα ποὺ θὰ γράφεται πάντα ἡ «Καμπάνα» θάναι ***ἡ ἁπλῆ***. Θέλουμε νὰ τὴν καταλαβαίνει καὶ ὁ ὁλότελα ἀγράμματος σὰν τοῦ τήνε διαβάσουμε. Καὶ θέλουμε νά μπορεῖ νὰ τὴ διαβάζῃ καὶ καθένας ποὺ ξέρει μονάχα τὸ ἀλφάβητο. Ἡ ἀλήθεια εἶναι κάτι πολὺ ἁπλό. Ὁ λότελα ἁπλό. Δὲ χρειάζεται δικηγορία καὶ μπερδεψοκουβέντες γιὰ νὰ τὴν πῆς. Γιαυτὸ κ' ἡ γλῶσσα μας θάναι ἁπλῆ. Ὁλότελα ἁπλῆ. Φτάνει τόσον καιρὸ ποὺ τὸ φτωχὸ μυαλὸ τοῦ κοινοῦ κοβουρτίσηνε μὲ τὰ φουσκωμένα λόγια καὶ τὶς μουζουμὲ τῆς καθαρεύουσας. Ἂς δοκιμάσει καὶ πιὸ οὐσιαστικὴ τροφή. Καθαρὴ καὶ σταρένια.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΕΣ ΜΕΣΟΤΟΠΟΥ

Τὸν πόνο καὶ τὸ πικρὸ παράπονο ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα τῶν ἐφέδρων τοῦ ΣΕΣ Μεσοτόπου, θὰ τὸν νιώσουμε ὄχι μονάχα ὅλοι οἱ ἔφεδροι τοῦ Νησιοῦ μας ποὺ θὰ τὸ διαβάσουμε μὰ καὶ ὅλοι οἱ κάτοικοι. Περιμένουμε πιὸ πλατιὰν ἀνάλυση αὐτῆς τῆς ὑπόθεσης ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἐπιτήδειος καταποτήρας τοῦ κόπου καὶ τῶν ἱδρώτων τῶν ἀπολυμένων μας ἐφέδρων ποὺ ρουφάει τὴν περιφέρεια Μεσοτόπου; Πῶς καὶ γιατὶ ἐλύθησαν μισθώσεις κυρωμένες; ἀπ' τὴν Οἰκονομικὴ Ἐφορία Μυτιλήνης; Τίνος ἐνέργεια εἶναι; Γιατὶ εἴμαστε βαποῦρι πὼ; κάποιος τρίτος ἔχει τὴν οὐρὰ του. Θέλουμε νὰ τὸν μάθουμε, γιὰ νὰ τὸν μάθουνε ὅλοι οἱ ἔφεδροι. Θέλουμε λεπτομέρειες καὶ ἱστορικά.

ΤΟ ΣΤΜΠΕΡΑΣΜΑ

Αὐτὸ ποὺ ἔγινε στὸ Μεσότοπο εἶναι ἕνα σεῖγμα τῆς σημερινῆς θέσεως τοῦ ζητήματός μας. Οἱ κοτζαμπασῆδες καὶ οἱ ἐκμεταλλευταὶ τοῦ αἵματός μας, ἐξακολουθοῦν νὰ δουλειά τους καὶ τώρα ποὺ γυρίσαμε ἀπὸ τὸ μέτωπο. Καὶ διαθέτουν λεφτὰ καὶ μέτα. Ἐμεῖς δὲ διαθέτουμε λεφτά, καὶ δὲν φιλοῦμε πόδια ὑπόπτου καθαριότητος.

Διαθέτουμε ὅμως τὸν ἀριθμό μας καὶ τὸ δίκιο. Μὰ δὲ φτάνει αὐτό. Μιὰ παροιμία Ἐγγλέζικη λέει: «Δὲ φτάνει νἄχεις δίκιο. Πρέπει νὰ ξέρῃς νὰ τὸ γυρεύῃς. Καὶ πρέπει νἀπλώνῃς τὸ χέρι σου νὰ τὸ πέρνῃς». Ἔφεδροι τοῦ Νησιοῦ μας! Ἔφεδροι τοῦ Αἰγαίου! Ἔφεδροι τῆς Νέας Ἑλλάδος! ***Ἑνωθῆτε μὲ τὴν ἀγάπη σας. Δεθῆτε μὲ τὴν ἀλληλεγγύη σας.*** Τὸ δικιο μας θὰ τὸ πάρουμε μόνοι μας. Ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι ἐκμεταλλευτές.

ΣΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Στέλνουμε ἀπὸ ἕνα φύλλο στὰ Ὑπουργεῖα τῆς Γεωργίας καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν. Δὲ λέμε κίποτε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό. Λέει τόσο πολλὰ αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα τῶν Μεσοτοπίων! Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θυμούμαστε μιὰν ὑπόσχεση ποὺ μᾶς εἶχε δώσει ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1916 σὰν τρέξαμε μὲ τὸ ντουφέκι στὸ χέρι νὰ σώσουμε τὴν Ἑλλάδα ἀπ' τὸ σαρίκι τοῦ Κωνσταντινισμοῦ καὶ ἀπ' τὴ ντροπὴ τῶν ἀτιμοστῶν τῆς Ἐληκῆς ὑπονραφῆς τῶν Συνθηκῶν τοῦ Κρίτους. ***Μᾶς ὑποσχέθηκε*** —χωρὶς νὰ τὸ ζητήσουμε χάρισμα ***γαῖες στὰ τσιφλίκια τῆς Μακεδονίας.*** Ἐμεῖς γιὰ τὴν ὥρα τοὐλάχιστο, δὲ θέλουμε τόσο μεγάλη ἀναγώρηση τῶν ὑποσχρεώσεων τῆς Πολιτείας ἀπέναντί μας.

Ἂς χαίρουνται τὶς γαῖες τους οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Ἑβραῖοι τσιφλικάδες. Θέλουμε κάτι πολὺ λιγότερο καὶ πολὺ πιὸ εὔκολο. Τὰ ἀφημένα χτήματα τοῦ τόπου μας, ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ παραχωροῦνται δωρεὰν στοὺς φτωχοὺς γεωργοὺς ἐφέδρους, ζητᾶμε νὰ μισθώνουνται μονάχα σὲ γεωργικοὺς συνεταιρισμοὺς ἐφέδρων. Μὰ ἀπ' αὐτὰ ὅλα, ὧς τὸ νὰ ἀκυρώνει τὸ Ὑπουργεῖο μισθώσεις τελειωμένες, γιὰ νὰ ἁρπάξῃ ἕνας ἀπόλεμος κωνσταντινικὸς μπράβος τὸ ψωμὶ ἀπ' τὰ σώματα τῶν πεινασμένων οἰκογενειῶν τῶν ἐφέδρων μας ὑπάρχει ἕνα τεράστιο μαῦρο χάσμα. Ἕνα χάσμα γεμᾶτο σαρκασμὸ τῆς Πολιτείας πρὸς τοὺς ζωντανοὺς ἐφέδρους καὶ πρὸς τοὺς σκοτωμένους ἐφέδρους.

ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Οἱ Συνάδερφοι τοῦ καθενὸς χωριοῦ μποροῦνε νὰ μᾶς γράφουνε μέσο τοῦ Συνδέσμου τους γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ ἀφορᾶ τὴν τάξη μας ἢ τὰ ντόπια συμφέροντα. Θέλουμε νὰ τοὺς δοῦμε νὰ γίνουνε ἡ φωνὴ τῆς «Καμπάνας» ποὺ θὰ πῇ ἡ «φωνὴ τοῦ Ἐλέγχου». Θέλουμε ὑποδείξεις, ἀποκαλύψεις καὶ καταγγελίες ὑπογραμμένες; παλληκαρίσια γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ τὶς ὑποβάλλουμε στὴν Ἐπανάσταση καὶ στὸν κ. Νομάρχη ποὺ εἶναι ὁ ἐπίσημος ἀντιπρόσωπός της στὴ Μυτιλήνη, καὶ φυσικὰ θὰ δέχεται μὲ χαρὰ ὅλη αὐτὴ τὴ συνεργασία μας στὸ δύσκολο ἔργο του, ποὺ εἶναι ἡ ἐκκαθάριση, τὸ ξαναχτίσιμο, ἡ ἠθικοποίηση καὶ ὁ ἔλεγχος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ἀριθ. τηλεγρ. 8893 ΑΘΗΝΑ 26

Τηλεγραφοῦν πὼς ὁ κ. Βενιζέλος στὸ Λονδῖνο, κι' ὁ κ. Ρομάνος στὸ Παρίσι, δώσανε διακοίνωση στὶς κυβερνήσεις Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, ποὺ λέει πὼς ἡ Ἑλλάδα δὲν πληρώνει πεντάρα ἀποζημίωση, ἂν δὲν ἀναγνωριστοῦν ὁλότελα οἱ Ἑλληνικὲς ἀπαιτήσεις.

— Ἂν οἱ Τοῦρκοι ἐπιμείνουν στὶς ἀξιώσεις τους ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἀποφασισμένη νἀντισταθεῖ ὡς τὰ ἔσχατα.

— Τὰ Ἀγγλικὰ φύλλα γράφουν πὼς ὁ Βενιζέλος θὰ ἐπιμείνει νὰ ξεταστοῦνε καὶ οἱ Ἑλληνικὲς ἀνταπαιτήσεις, λογαριάζοντας νὰ γυρέψει τὰ ἔξοδα πῶκανε ἡ Ἑλλάδα κρατῶντας τὴ Σμύρνη μὲ ἐντολὴ τῆς Εὐρώπης ὡς τὴ μέρα ποὺ γύρισε πίσω ὁ Κωνσταντῖνος, καθὼς καὶ τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς τῶν προσφύγων.

—Τὰ ἴδια Ἀγγλικὰ φύλλα γράφουν πὼς ἂν δὲ λογαριαστεῖ ἡ πρόταση αὐτὴ τοῦ Βενιζέλου ὁ ἴδιος θὰ ὑποβάλλει ἀνταγωγὴ ἐναντίο τῆς Τουρκίας.

— Ἡ Διάσκεψη τοῦ Λονδίνου τελειώνει μεθαύριο.

— Στὴν πρώτη συνεδρίαση ποὺ ἔγινε μὲ ὁλομέλεια τῶν ἀντιπροσώπων ἀποφασίστηκε νὰ ἀπορριφτεῖ ἡ ἀπαίτηση τῆς Τουρκίας γιὰ νὰ τῆς παραχωρηθεῖ τὸ Καστελλόριζο καὶ νάφομοιωθοῦν τὰ Γαϊδουρόνησσα μὲ τὸ καθεστὼς τῆς Τενέδου.

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ

Τὴν περασμένην ἑβδομάδα ἔγινεν ἡ ἀντικατάσταση μερικῶν ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Μυτιλήνης. Εἶχε πολὺ σοβαρὰ φυλοκρατικὴ μέσα στὸ Δημαρχεῖο καὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὴ λιγοστέψουν. Ἡ ἐκλογὴ τῶν καινούριων προσώπων ποὺ θὰ μπαίνανε στὴ θέση τῶν παλιῶν ἔγινε μὲ τὴ συνηθισμένη νοστιμιὰ καὶ σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση! Ἐδιαλέχτηκαν δηλαδὴ οἱ κατάλληλοι ἀνάμεσα στὰ πιὸ σκουριασμένα μυαλὰ τῆς Μυτιλήνης τὰ σκετασμένα τὸν παλιὸν καιρὸ μὲ φέσι καὶ σήμερα μὲ καπέλο. Ἡ τάξη τῶν ἐφέδρων λησμονήθηκε καὶ ἐδῶ ὁλότελα. Ὅταν ἐπολεμούσαμε εἴμαστε καλοὶ καὶ ὅλοι μᾶς θυμούντανε μὲ λόγια. Τώρα ποὺ γυρίσαμε δὲ μᾶς λογαριάζουν μήτε γιὰ σκύλους. Εὐτυχῶς ποὺ ἡ «Καμπάνα» τὰ μυρίστηκε. Ὁ κ. Δήμαρχος παραδέχτηκεν εὐγενικὰ τὴν ἄποψή μας καὶ διώρισε ἕναν ἔφεδρο ποὺ τοῦ ἐπρότεινεν ὁ Σύνδεσμος. Κοντὰ στὸν ἔφεδρο διορίστηκε κι' ἕνας νέος ἐργατικός. Κι' ἔτσι πάει ἡ παράδοση. Στὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο μπῆκε νέον αἷμα, φρεσκαρισμένα μυαλὰ ποὺ θὰ δώσουνε ζωὴ στὸν ἀτροφικὸ ὀργανισμὸ τοῦ Δήμου. Μὲ ἕνα βέβαια καὶ μὲ δυὸ νέους δὲ σιάχνουν τὰ πράγματα. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶνε πὼς ἔγινε ἡ καλὴ ἀρχή. Καὶ σταμάτησεν ἡ παράδοση. Ἀπὸ δῶ κι' ὁμπρὸς δὲ θὰν εἶνε πιὰ ἡ παλιὰ γραὶ καὶ τὰ ἄσπρα γένεια τὰ προσόντα τῶν τοπικῶν ἀρχόντων.

ΤΟ ΧΑΣΤΟΥΚΙ

Μᾶς ξοφνίζει δυνατὰ τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα τοῦ ΣΕΣ Μυτιλήνης; γιὰ τὸ ἐπισίδεο τῆς ὀρθολογίας τῆς Ἐθνικῆς Γιορτῆς. Ποιὸς εἶναι λοιπὸν αὐτὸς ὁ ἄκαπνος ζαπτιὲς ποὺ ὁρίστηκε κατὰ λάθος γιὰ τελετάρχης τῆς Μεγάλης Γιορτῆς; Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἀνυπομοίραρχος ποὺ φέρθηκε ἔτσι ἀσεβῶς στὴν ἐπιτροπὴ ποὺ πῆγε ναντιπροσωπέψῃ τὶς χιλιάδες τῶν παληκαριῶν μας στὴ Μητρόπολη; Γιατὶ αὐτοὶ ποὺ τὸν διόρισαν δὲ ρώτησαν νὰ μάθουνε τί προσόντα χρειάζεται ἕνας τελετάρχης; Ἔλεπε ἕνας ἀξιωματικὸς τοῦ Πεζικοῦ ἢ τῆς Χωροφυλακῆς, μορφωμένος, μὲ ἀνατροφή, μὲ τρόπους ἀνθρωπινοὺς καὶ μὲ ἕνα κουκουτσάκι τάκτ; Δὲν ὑπῆρχε λοιπὸν κανένας καταλληλότερος γιὰ τὴν λεπτότατη αὐτὴ ὑπηρεσία ἀπὸτὸν ἐν λόγῳ παληκαρᾶ; Σὰ δὲν ξέρουν νὰ ὀργανώσουνε γιορτὲς γιατὶ καταπιάνουνται;

Εἴμαστε περίεργοι νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ ὑποδεχτοῦνε οἱ ἁρμόδιοι τὸ χαστοῦκι αὐτὸ ποὺ ἕνας ἀπόλεμος Κωνσταντινικὸς ἔδωκε στὸ πρόσωπο τῶν ἐφέδρων μας καὶ στὸ πρόσωπο τῆς Ἐπαναστάσεως ποὺ ἀντιπροσωπεύουν.

ΗΤΑΝΕ ΚΑΙΡΟΣ!

Τὸ Δ. Συμβούλιο, ποὺ διαχειρίζεται ἀκόμα στὸ «Τρίλεφτο» ἐμεγάλωσε τὰ ποσὰ ποὺ ἐδίνοντο στὲς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων ἀδερφῶν μας. Ἤτανε καιρὸς νὰ πάψῃ ἡ σπατάλη καὶ ἡ τροφοδοσία τῶν μπράβων καὶ τῶν ἁρχομάσθων καὶ νὰ ἀθρωπέψει τὸ ἀστεῖο ἐπίδομα τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν. Δὲ θέλουμε νὰ ποῦμε μ' αὐτὸ πὼς ἡ αὔξηση εἶνε ἀρκετή. Κάθε ἄλλο. Σταμάτησε ὅμως ἕνα κακὸ καὶ γέννηκε κάτι καλό. Θὰ κυνηγήσουμε τὸ καλλίτερο.

ΑΛΤ(

SUPERIOR

ΧΙΩΤΕΛΛΗ

ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

Τί γίνεται ἀλλοῦ

Ἀπὸ τὴ «Νέα Ἐφημερίδα» τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης τῆς 11 — 3 — 23:

«Ἡ Ἕνωσις τῶν Ἐφέδρων ἀνεκήρυξεν ὡς εὐεργέτην της τὸν Γεν. Διοικητὴν διὰ τὰς πολλαπλᾶς προσφοράς του ὑπὲρ τοῦ συλλόγου. Ὁ κ. Μαυροκορδάτος ηὐχαρίστησε δι' ἐπιστολῆς του τὸν σύλλογον διά τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς αὐτόν. Ἐπέσης ἔγραψεν ὅτι λυπεῖται διότι δὲν τοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ προσφέρῃ καὶ ἄλλας ὑλικὰς καὶ ἠθικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν σύλλογον τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ μέλος τυγχάνων ἔφεδρος ὑπολοχαγός.»

Πῶς τιμωροῦν τὴν αἰσχροκέρδεια στὴ Γερμανία

Τὸ Ράϊχσταγ παραδέχτηκε τὸ σχέδιο νόμου ποὺ τιμωροῦνται μὲ 15 χρσνῶ καταναγκαστικὰ ἔργα, αὐτοὶ ποὺ ἀνεβάζουν δίχως αἰτία τὶς τιμὲς τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης.

Ἡ Ἀμερικὴ καὶ ἡ μετανάστευση

Ἡ Ἀμερικὴ δὲ θέλησε νἀνεβάσει λιγάκι τὸν ἀριθμὸ τῶν 3286 Ρωμιῶν ποὺ ἔχει παραδεχτεῖ νὰ πᾶνε κάθε χρόνο ἐκεῖ. Ἡ μετανάστευση θἀρχίσει πάλι ἀπ' τὴν 1η Ἰουλίου. Ἔξὸν ἀπ' αὐτὸ ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνηση ἀποφάσισε νὰ δέχεται μόνο αὐτοὺς ποὺχουν πρόσκληση ἑνὸς συγγενῆ τους ἀπὸ κεῖ. Ὁ συγγενὴς ἀμτὸς πρέπει νἄχει χαρτιὰ Ἀμερικανικά, καὶ νὰ κάνει μιὰν ἔνορκη δήλωση πὼς ἀναλαβαίνει νὰ τοὺς τἄζει ὡς ποὺ νὰ βροῦνε δουλιά.

Γιὰ τοὺς πρόσφυγες ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκατασταθοῦνε ἐκεῖ μόνο 550 τὸ χρόνο.

ΕΝΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΧΗΡΩΝ & ΟΡΦΑΝΩΝ

Ἀπὸ τὸν Σύνδεσμο Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν θυγατέρων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ἐδόθηκε αὐτὸ ἐδῶ τὸ ὑπόμνημα στὴν Ἐπανάσταση:

«Ὁ Νόμος 728 τοῦ 1916 ἀυξήσας τὰς συντάξεις τῶν ἀποστράτων, ἀπέκλεισεν ἀστόργως καὶ ἀδίκως τοὺς ἀποστρατευθέντας πρὸ τοῦ 1912 ἀπὸ τὸ εὐεργέτημα τῆς αὐξήσεως. Πρὸ δύο ἐτῶν καὶ χῆραι καὶ ὀρφαναὶ θυγατέρες τῶν ἀδικηθέντων τούτων ἀξιωματικῶν ἠνώθημεν πρὸς διεκδίκησιν τοῦ δικαίου μας. Μετὰ ὑπεραν-θρώπους προσπαθείας ἐπετύχομεν μὲ τὴν σύμπραξιν τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδείας τῶν Ἐργατῶν τῆς Ἑλλάδος νὰ γίνῃ διόρθωσις. ψηφισθέντος τοῦ νόμου 2769 τοῦ 1922 διὰ τοῦ ὁποίου ἤρθη ἡ διάκρισις τοῦ 1912. Ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἐδημιουργήθη νέα διάκρισις εἰς ἀποστράτους πρὸ τοῦ 1921 καὶ ἀποστράτους μετὰ τὸ 1921. Κατὰ τῆς ἀδικίας ταύτης ἐξηγέρθημεν. Ἦλθεν ἡ Ἐπανάστασις τῆς 14 Σεπτεμβρίου καὶ μᾶς διεβεβαίωσεν ὅτι θ' ἀπεδίδετο πρὸς ἡμᾶς τὸ δίκαιον. Ἀντὶ ὅμως τούτου, ὄχι μόνον ἡ διάκρισις τοῦ 1921 (1919) διετηρήθη, ἀλλὰ καὶ ἐνεσυστήθη ἡ διάκρισις ἣν ὁ νόμος 728 τοῦ 1916 εἶχε δημιουργήσει καὶ ἣν ὁ νόμος 2769 τοῦ 1922 ἐξήλειψε κατόπιν τῶν διετῶν ἀγώνων μας. Καταπεπληγμέναι ἐπὶ τούτῳ παρακαλοῦμεν νὰ νομοθετηθῇ ἀφομοίωσις ὅλων τῶν συντάξεων ἀδιακρίτως χρόνου ἀποστρατεύσεως».

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἐρωτικὸ

Ὄντας ἑκατατόχτηκα
καὶ φόρεση τὸ στέμμα
στόξαν ἀπ' τὴν καρδούλα μου
δυὸ στάλες μάβρο αἷ ια.
(Φανταρίστικο)

ΣΚΙΤΣΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ὁ σακάτης

Ρώτησε τὸ χωροφύλακα. Μήπως ἤξερε τὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ τῶν ἐφίδρων; Ἐκεῖνος τὸν ἐκύτταξεν ἀδιάφορα καὶ εἶπεν: Ὄχι. —Μὰ μοῦ εἶπανε ἐδῶ κοντὰ εἶνε. —Ἄσε με, χριστιανέ μου, μὲ τοὺς γιατρούς σου!.... Ὁ ἄνθρωπος εἶχε δίκιο· ἦταινε ἀπασχολημένος. Ν' ἀφήσει τὸ δουλικὸ στὸ παραθυρο καὶ νὰ δίνει πληροφορίες! Ἕνας ἀμαξᾶς καὶ κεῖνος δὲν ἤξερε. Δυὸ τρεῖς ἀκόμα καλοφορεμένους κυρίους ποὺ ρώτησε, ἐσήκωναν ἀρνητικὰ τοὺς ὤμους καὶ τραβούσανε τὸ δρόμο τους. Ἐστάθηκε μιὰ στιγμὴ ἐκύτταξε γύρω του καὶ τρύβηξε κατὰ τὸ ἀντικρυνὸ πιόσκι τοῦ Τραυματία. Ἔβγαλε ἕνα χαρτάκι ἀπ' τὴν τσέπη του, τὸ ξεδίπλωσε, τὸ τρύπωσεν ἀπ' τὸ παραθυράκι τοῦ καπνοπωλείου καὶ ρώτησε.— Ξέρεις ποῦ κάθεται αὐτὸ τὸ ὄνομα; Ὁ καπνοπώλης ἐδιάβασε, ὕστερα ἔσκυψε ἀπ' τὸ παναθυράκι, κύτταξε τὸν ἀνώφελο πελάτη καὶ εἶπε:

— Καὶ πῶς δὲν τόνε ξέρω, ρὲ συνάδερφε! Εἶνε ὁ γιατρὸς τοῦ Συνδέσμου μας. Τόνε θέλεις; . Εἶσαι ἄρρωστος; . .

— Ὄχι ἐγὼ, τὸ παιδί μου.

— Ἄ! ἔκαιεν ὁ τραυματίας. Μὰ τέτοιαν ὥρα ἀργὰ δὲ βρίσκεται στὸ φαρμακεῖο· θἄναι σπιτι του. Ἐκεῖ θὰ πᾷς. Νὰ, πάρε τὸ δρόμο ἴσια· ἅμα φτάξῃς σὰ σκαλάκια . . . Εἶσαι ντοπιος;

— Ὄχι· ἤτανε ἀπὸ τὴν Πέργαμο.

— Μὰ τότες στάσου μιὰ στιγμὴ γιατὶ δὲ θὰ τῶβρῃς, μονάχος . . . .

Ἐτρύβηξε μέσα τὰ πακέτα του, ἔκλεισε τὸ παραθυράκι, πῆρε τὰ δικανίκια του, ἐκλείδωσε τὸ πορτι καὶ εἶπε:

— Πᾶμε μαζὺ νὰ σοῦ δείξω τὸ σπίτι.

Ὁ ἄλλος ἐκύτταξε τὸ κομμένο πόδι τοῦ τραυματία, καὶ παρατήρησε δισταχτικά.

— Μὰ ὄχι· εὐχαριστῶ· δὲ θέλω νὰ σὲ κουράσω· Πές μου καὶ γὼ τὸ βρίσκω μονάχος.

— Πᾶμε μαζὺ, καϋμένε! ἐπέμενεν ὁ τραυματίας· Πῶς εἶμαι σακάτης! ἄ; εἶν καλὰ τὰ δικανίκια.

Καὶ πήρανε μαζὺ τὸ δρόμο οἱ δυὸ συνάδερφοι.

Δυὸ δυστυχίες ἀδερφάδες, πού 'ι ε χέρι ἡ μιὰ στὴν ἄλλη.

Σ. Γκορέσης

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'ΙΔΑΣ

— Ὁ Ἀπελῆς βρίσκεται εἰς στενοχώρια.

— Ὁ ἔφεδρος ποὺ ἔστησε τὸ ξύλινο καφενεδάκι του στὰ τσαμάκια τοῦ κάνει χαλάστρες.

— Ὅλοι οἱ ἔφεδροι πίνουνε καφὲ στοῦ συνάδερφου.

— Ἔτσι λέγει ὁ Ἀπελλῆς.

— Καὶ συμφωνεῖ καὶ ἡ Ἀπελλοῦ.

— Οἱ ἔφεδροι στὰ χωριὰ κατασταίνουν, σιγὰ σιγὰ μὰ σταθερά, τὰ δικαιώματά τους·

— Γεωργικὲς ἐπιτροπὲς·

— Κοινοτικὰ συμβούλια

— Καὶ προεδρεῖα

— Κυριεύουνται συνεχῶς

— Ἀπὸ τὰ νειᾶτα

— Καὶ ὅλος ὁ κόσμος χειροκροτεῖ καὶ ἐπιδοκιμάζει.

— Εἶναι τὸ νέο αἷμα ποὺ ἄρχισε νὰ κυκλοφορεῖ στὶς φλέβες τοῦ τόπου.

— Ἡ γεροντικὴ γρίνια,

— Οἱ νευραλγίες

— Ἡ γεροντικὴ βαργιεστισμάδα τῶν παλιῶν,

— Κάνει τόπο στὴν αἰσιόδοξη δραστηριότητα τῶν νέων.

— Εἶνε συνηθισμένοι οἱ ἔφεδροι νἀγωνίζουνται ἀφιλόκερδα γιὰ τὸ γενικὸ καλό.

— Ἐμπρός! τὰ νιάτα, ἐμπρός!

— Στὴν Κρήτη βγαίνουνε δυὸ συναδέρφισσες.

— Ὁ «Ἔφεδρος» καὶ

— Ἡ «Φωνὴ τοῦ Ἐφέδρου»

— Γραμμένες μὲ θάρρος, μὲ ἁπλότητα καὶ εἰλικρίνεια.

— Ἀπὸ μακριὰ,

— Σφίγγουμε τὸ χέρι τῶν συναδέλφων τῆς Μεγάλης Κρήτης.

— Ἡ «Καμπάνα» θὰ προκαλέσῃ συνεργασία ὁμοδικῆ,

— Ὅλων τῶν ἐφέδρων τῆς Νέας Ἑλλάδος,

— Ποὺ θὰ γίνουνε μιὰ «Ὁμοσπονδία»

— Γερὴ καὶ τίμια.

— Παρακαλοῦμε τοὺς συναδέλφους.

— Νὰ σκαλίξουνε τὰ τεφτεράκια,

— Ἐκεῖνα τὰ λεπτὰ μολυβογραμμένα τεφτεράκια.

— Ποὺ τὰ γιομίζαν μὲ στίχους τῆς καρδιᾶς τους,

— Σὰν ἄναβαν τὸ κερὶ μέσα στὸ βρεγμένο ἀντίσκηνο.

— Καὶ μέσα στὸ τρομερὸ ἀμπρί.

—Τὰ πιὸ ὄμορφα θὰ τὰ δημοσιεύουμε στὴστήλη τούτη.

— Μὲ τόνομα κεινοῦ ποὺ τὰ στέλνει,

— Καθένα νἄναι τετράστιχο.

— Δηλαδή,

— Νἄχῃ μονάχα τέσσαρες ἀράδες.

= Ὁ ἀστεῖος ἐκεῖνος τελετάρχης τῆς Μητροπόλεως.

— Μάθαμε πῶς εἶνε ἕνας ἐνωμοτάρχης.

— Προαχθεὶς εἰς τὸν ἐπίζηλον βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου.

— Γιὰ τὰ εἰδικὰ προσόντα ποὺ ἐπέδειξε.

— Στὸν καλὸ καιρὸ τοῦ Κωνσταντινισμοῦ.

— Τὸ νόστιμο εἶναι ποὺ καὶ οἱ τρεῖς ἔφεδροι τραυματίαι ἀξιωματικοί.

—Ποὺ τοὺς ζήτησε νὰ τοῦ...ὑποβάλουν τὴν πόσκληση γιὰ νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδο.

— Ἔτυχε νἄναι ὑπολοχαγοί,

— Ἀνώτεροί του δηλαδή.

— Σὰν νὰ λέμε,

— Ἂν πήγαιναν μὲ τὴ στολή τους στὴν τελετή,

—Ὅπως δικαιοῦνται,

—Μποροῦσαν νὰ βάλουνε κλαρῖνο

—Τὸ χαριτωμένο αὐτὸ ὄργανο τῆς ἀταξίας.

—Εἴμαστε περίεργοι

—Νὰ ἰδοῦμε τώρα τὶς ἐνέργειες τῶν ἀνωτέρων του.

—Αὐτοὶ θὰ μᾶς διδάξουν τὸ μέτρο τῆς ἀντιλήψεως των πάνου στὴν λυπηρὴ ὑπόθεση.

=Τὰ τσαμάκια στίς δόξες τους.

—Φαίνεται πὼς φέτος θὰ εἶναι ὁ προτιμημένος περίπατος τῆς πόλεώς μας.

—Τώρα μάλιστα ποὺ γλύτωσε

— Ἀπ' τὸ βρώμισμα τῶν ὀρχεντομπακάλικων αὐτοκινήτων,

— Ποὺ πήγαιναν νὰ φωνάξουν ἐκεῖ,

— Μὲ τὶς τρόμπες του,

— Πὼ; «κλέ—ψα—με—κλέ—ψα—με κλέ—ψα—με» ἀρκετά,

— Τὸν καιρὸ ποὺ λείπανε τὰ κορόϊδα.

= Κ' ἕνα στραπατσάρισμα προλήψεων.

—Ἡ «Καμπάνα» βγῆνε μέρα Τρίτη.

—Ἐπίτηδες.

—Γιὰ νὰ χτυπήσῃ μὲ τὴν ἀνοιχτοκαρδιὰ τῆς αἰσιοδοξίας της

—Μιὰ ἀνόητη πρόληψη.

—Ὅπου ὑπάρχει ἐνθουσιασμὸς καὶ θάρρος,

—Δὲν χωριᾶνε μουχλιασμένες προλήψεις.

Ἡ Κδουνόπετρα

Παράπονο

— Μὲ τὸ χακὶ μ' ἀγάπησαν
τοῦ κόσμου οἱ παραόρες
τώρα δὲ θέλουν νὰ μὲ δοῦν
μηδὲ οἱ γεροντοκόρες! ..

Ὁ Κουασιμόδος

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΟΡΘΡΟΣ ΨΥΧΩΝ

Τ' ἀστέρια τρεμοσβύνουνε κ' ἡ νύχτα εἶνε λίγη
Μὲ φῶς χλωμὸ καὶ ἄρρωστο οἱ καμποι ἀντιφεγγίζουν
Κι' ὁλόγυρά του ὅπου στραφῇ τὸ μάτι του, τἀνοίγει
Ἐδῶ κορμιὰ καὶ κεῖ κορμιὰ στρωμένα νὰ μαυρίζουν.

—

Φίλους κι' ὀχτροὺς ὁ θάνατος σ' ἕνα τραπεζι σμίγει
Ὅπου τ' ἀγρίμια ἀκάλεστα μὲ πεῖνα τριγυρίζουν
Χαρὰ στιὸν ὅπου γλύτωσε, χαρὰ στὸν πόχει φύγει!
Μὰ ὅσους τὸ βόλι ξέσκισε κοράκια ξανακίζουν.

—

Κι' ἄξαφνα ὀρθὸς ὁ σαλπιχτὴς πηδάει ὁ λαβωμένος
Στριγγὴ φωνὴ καὶ σπαραχτὴν ἡ σαλπιγγά του βγάζει
Ποὺ λὲς τὸν ἴδιο τὸν χαλκὸ κι' ὄχι τ' αὐτιὰ σπαράζει.

—

Μὰ δὲν ξυπνάει στὸ ὀρθρινὸ κανένας πεθαμένος
Μόν' τὰ κοράκια φεύγουνε, κοπαδιαστά, σὰν νἄναι
Τῶν σκοτωμένων οἱ ψυχές, ποὺ στὰ οὐράνια πᾶνε.

Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

Τὰς ἐργασίας σας εἰς τὸν «Ἐλεύθερον Λόγον»

Το Δικημα Μας

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΓΑΛΛΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

ΜΙΛΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΤΑΦΟ

. . . Καὶ ἡ φωνὴ ἔλεγε: Τώρα ποὺ εἶμαι πεθαμένος, μπορῶ νὰ μιλήσω;....»

Μέσα στὸν τρομαχτικὸ ἀνεμοστρόβιλο τῆς μαρτυρισμένης ἀνθρωπότητας, ἡ ἐντυφια φωνὴ ἀνεκεῖ ἀπ' ἄκρη ὡς ἄκρη πάνω στὴ γῆινη σφαῖρα. Καὶ στὸν ἦχο τῆς φωνῆς αὐτῆς τὰ κυπαρίσσια γέρνουν ἀνατριχασμένα, ἐ ῷ ἡ ἐλιά, σύμβολο τῆς παγκόσμιας εἰρήνης, ψιθυρίζει τὴ λαχτάρα τῶν μανάδων, τῶν παντρεμένων γυναικῶν, τῶν παιδιῶν. Οἱ μανιασμένοι ὠκεανοὶ καὶ οἱ γαλήνιες λίμνες σμίγουν μ' αὐτὴ τὶς φωνές τους· καὶ ὅλα, φύση καὶ ἄνθρωποι, γυναῖκες φαρμακωμένες, κραυγάζουνε: «Εἰρήνη! Εἰρήνη!

«Ζωντανὸς, δὲν μπόρεσα νὰ μιλήσω. Θὰ μ' ἀφίσουνε νὰ μιλήσω τώρα ποὺ εἶμαι νεκρός; Ἤμουνα ἕνα παλληκάρι ποὺ μόλις ἄρχιζε νὰ καταλαβαίνει τὰ μυστήρια τῆς ζωῆ, εὐτυχισμένο νὰ ζῇ κοντὰ στὴν ἀγαπημένη του μανούλα. Μὲ ἁρπάξατε ἀπ' τὴ χαρούμενη αὐτὴ ζωὴ γιὰ νὰ μὲ ρίξετε μέσα στὸ φοβερὸ φουρνέλο.

«Μ' ἁρματώσατε καὶ μοῦπατε: Θὰ σκοτώσεις καὶ θὰ σκοτωθεῖς, εἶσαι τ' ὄργανό μας». Ἔκλαψα μπροστὰ στὴ φρίκη μιανοῦ τέτοιου θανάτου ποὺ δὲν ἤθελα, γιατὶ λαχταρούσα νὰ ζήσω, νὰ χαρῶ τὴ μεγαλόπρεπη ἄνοιξη τῆς ζωῆς μου καὶ ἡ μητέρα μου μοῦλεγε: «Ὁ κόσμος σάπισε παιδί μου. Θὰ μάθῃς ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς ὅτι ἄνθρωποι διεφθαρμένοι ὀργανώνουνε συνειδητὰ αὐτὰ τ' ἄγρια μακελλιὰ, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουνε τὶς ἄτιμες ἐπιθυμίες των. Μὰ ὅπως κι' ἂν εἶναι ἔχε κάποιαν ἐλπίδα. Μὴ λὲς πιὰ πὼς θὰ σκοτωθῇς.

«Ἤτανε, ἀλλοίμονο! τὰ τελευταῖα της λόγια, τὰ μουσκεμένα ἀπὸ τὰ δάκρυά της. Δὲν μοῦ ἤτανε γραφτὸ νὰ τὴ ξαναϊδῶ παρὰ ξαπλωμένος πάνω στὸ κρεββάτι τοῦ νοσοκομείου, κατάχλωμη κοντά μου, μέσα στὸ μαῦρο της φόρεμα, μὲ πρόσωπο καὶ βλέμμα ἥσυχο μὰ βυθισμένο μέσα σὲ μιὰν ἄπειρη λύπη σὰν κεῖνο τῆς «Παναγίας τοῦ Πόνου».

«Οἱ μεγάλοι πονοι εἶναι βουβοί, ἄφωνοι. Δὲν ἔκλαψα, δὲ μίλησα· τὸ ἀμελιχτο καθῆκον μὲ καλοῦσε ἐπιταχτικὰ κι' ἀνέβηκα πάνω στη κρεσφόρο ρίχνοντας ἕνα τελευταῖο βλέμμα στὰ μισόλευκα κεῖνα μαλλιά, ποὺ περιτριγύριζαν τὸ ἁγνὸ αὐτὸ μέτωπο σὰν ἕνα θεῖο φωτοστέφανο.

«Σὰν ξαναγύρισα, πέρασα τὶς πόλεις πού 'ναι μακρυὰ ἀπὸ τὸ μέτωπο καὶ τὶς εἶδα ὅλες κατάφωτες νὰ πλέουνε μέσα στὰ ὄργια καὶ στὴν ξεγνοιασιὰ καὶ μέσα στ' ἀχαλίνωτά τους πάθη. Μ' ὅλη τὴν ἀηδία ποὺ αἰσθάνθηκα βρῆκα φυσικώτατο νὰ ὑπάρχουν δυνατοὶ καὶ δυστυχισμένοι, ὅπως ἔβρισκα πρὶν φυσικὸ νὰ πάγω στὰ χαρακώματα, νὰ ὑποφέρω χιλιάδες βίσανα, ἐ ῷ ἄλλοι θὰ κάνανε ἑκατομμύρια ἀπὸ τὸ αἷμα μας.

«Ὕστερα, ὁ ἑαυτό μου στὴν ἀνείπωτη αὐτὴ ἀπελπισία ἐπανεστάτησε πιὰ καὶ καταράστηκε αὐτὴ τὴ μητριὰ πατρίδα ποὺ σκότωσε τοὺς ἀδελφούς μου καὶ ἴσως καὶ θὰ σκοτώσῃ καὶ μένα.

«Μὲ τὴ σειρά μου πηγώθηκα κι' ἐ ῷ βιρνὰ κι' ἔπεσα πάνω στο κρεββάτι τοῦ πόνου· ὁράματα τρόμου βασανίζανε τὸ μυαλό μου· ξαναεἶδα ὅλα τὰ μέτωπα τοῦ πολέμου ποὺ ἁπλώνονται πάνω στὴ γῆ σὰν μιὰ φριχτὴ λέπρα. Εἶδα τοὺς τόφους τῶν σκοτωμένων ἀδελφῶν μου πάνω σὸ Κάρσο, στὶς ἀμμουδιὲς τῆς Φλάνδρας, στοὺς λόφους τῆς Λωρραίνης, στὰ βουβράχια τῶν Καρπαθίων, στὴν ἔρημο τῆς Ἀφρικῆς. Παντοῦ σκοτεινιασμένοι ποὺ φωνάζουν ἐκδίκηση!

«Καὶ ὁ θάνατος μὲ ξεκόλλησε ἀπὸ τοὺς τρόμους τῶν δραμάτων αὐτῶν.

«Μὲ θάψανε μὲ τιμὲς, ἐνῷ ἀπὸ πάνω μου βρόντουσε πάντα ἄγρια τὸ κανόνι ἀνάμεσα στὰ ψυχομαχητὰ καὶ στὶς κραυγὲς τοῦ πόνου τῶν μισοσκοτωμένων καὶ τῶν πληγωμένων. Ὕστερα ὅλα σώπασαν.

«Καὶ νόμισα τότε πὼς θὰ χαρῶ τὴν αἰώνια ἀνάπαυση, μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ κάθε χτύπημά τους.

«Ἀλλὰ μιὰ μέρα τὰ κόκκαλά μου ἀνετρίχιασαν. Ἀνηλεεῖς, ἄρχισαν νὰ σκάβουν μὲ κασμάδες τὸ τάφο μου καὶ σὲ λίγο δυὸ χέρια αἱματοβαμένα ἄδραχναν τὸ κουφάρι μου. Ἡ γλυκειὰ εἰρήνη τοῦ τάφου μου ταράχτηκε. Τάχα θὰ μὲ ξαποστείλουνε πάλι σὲ καμμιὰ βαρειὰ ἀγγαρία, σὲ καμμιὰ via crucis;

«Δὲν ἄργησα νὰ τὸ καταλάβω. Ἐπρόκειτο νὰ μὲ μεταχειριστοῦνε καὶ πεθαμένο καὶ νὰ ἐκμεταλλευτοῦνε ἄτιμα καὶ τὸ θάνατό μου ἀκόμα. Οἱ αὐτουργοὶ τοῦ αἱματηροῦ δράματος ἐξακολουθούσανε τὴν κυνική τους κωμωδία. Ζωντανὸς, ταξείδευα μέσα σὲ κάτι βρωμερὰ κάρα, πεθαμένος μὲ ταξείδεψαν μέσα σὲ μιὰ πολυτελῆ νεκροφόρα συνοδευομένη μ' ἕνα πολυτελῆ τιμητικὸ στρατιωτικὸ ἀπόσπασμα.

«Ζωντανὸς εἶχα γιὰ κρεββάτι τὴ λάσπη τῶν χαρακωμάτων, πεθαμένος ἔχω γιὰ κρεββάτι ἕνα φέρετρο στολισμένο μὲ λουλούδια.

«Ζωντανὸς ζοῦσα ὅπως ζοῦνε στὰ τρισκότεινα χαρακώματα πεθαμένος ἔχω γύρω μου μεγαλοπρεπεῖς λαμπάδες ἀναμένες, ποὺ μὲ φωτίζουν.

«Ζωντανός, εἶχα μόνο τὰ χάδια τοῦ φτωχοῦ μου σκύλου, πεθαμένος λόγοι σπουδαῖοι ἐνθειάζουνε τὴ δόξα μου— τὴ δόξα τους ἤθελα νὰ πῶ.

«Αὐτὴ ἡ τιμὴ ἀπ' αὐτὰ τὰ τσακάλια, μὲ ταπεινώνει δυὸ φορές, κι' ἀφοῦ διὰ τῆς βίας ἐκμεταλλεύεσθε τὸ λείψανό μου, λυπηθῆτε με, σεβαστῆτε τοὐλάχιστο τὴ μνήμη μου, σεῖς ποὺ δυσφημεῖτε ἔτσι ἕνα τόπο ἱερό, τὴν πατρίδα.

«Κατὰ σᾶς, τὸ μεγαλεῖο τῶν λαῶν συνίσταται στὸ νὰ θυσιάζετε ἑκατομμύρια φτωχῶν. Πατᾶτε κατόπιν πάνω ἀπὸ τοὺς τάφους των φωνάζοντας: — Δόξα εἰς τοὺς νεκρούς!

«Εἶναι ἡ δόξα σας καὶ μοιάζει πολὺ μὲ τὴ χώνεψη τῆς ὕενας. Βλέπω στὰ ἐπίσημα αὐτὰ ὑποκριτικὰ πρόσωπά μιὰν ἄγρια φάτσα ὄχεντρας καὶ Μέδουσας μαζὶ ποὺ καταβασανίζει τὴν ἀνθρωπότητα.

«Θἄρθει ὅμως ἡ τιμωρία. Τὰ φαντάσματα τῶν θυμάτων σας θἀρθοῦνε νὰ ταράξουνε τὶς νύχτες τῆς αὐτάνιας σας. Θὰ εἶμαι κ' ἐγὼ μαζὶ μ' αὐτὰ τὰ φαντάσματα ποὺ θὰ δαγκάνουν τὴ συνείδηση καὶ θὰ ξεσχίζουνε τὴ καρδιά σας, ἔστω κι' ἂν εἶναι ἀπὸ πέτρα. Θὰ εἴμαστε οἱ χῆρες, τὰ ὀρφανὰ κι' οἱ φαρμακωμένες μητέρες. Ριχνω τὴν κατάρα τῆς μαρτυρισμένης ἀνθρωπότητας ποὺ σεῖς τὴν προκαλέσατε».

Ἔτσι μίλησε ὁ ἀγνωστος στρατιώτης.

Ὁλόληρος ἡ ἀνθρωπότης ἄκουε ἀνατριχασμένη, ρίχνοντας τὰ μάτια πέρα στὴ μέρα, ὅπου ἡ μεγάλη οἰκογένεια ὅλου τοῦ κουρασμένου κόσμου θὰ κάνει νὰ βασιλέψῃ στὴ γῆ, ἡ ἁρμονία, ἡ συνείδηση καὶ ἡ ἀγάπη. Τὴν μέρ' αὐτὴ δὲν θὰ ὑπάρχουνε καυγάδες καὶ μίση. Οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶνουν ἀδερφοὶ καὶ πάνω σ' ἕνα ἀπέραντο ἀγκάλιασμα πάνω σ' ἕνα φίλημα γυναικῶν καὶ παιδιῶν θὰ δημιουργήσουνε τὴ θριαμβευτικὴ ἀποθέωση τῆς «Ἀναστάσεως».

DORTY

ΡΟΔΟΛΦΟΣ Γ. ΡΑΛΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ

Τακτικὴ ἑβδομαδιαία γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ «ΦΕΖΑΡΑ» ἀναχωρεῖ τὴν Τετάρτην 28 Μαρτίου μεσημβρία διὰ Χίον, Πειραιᾶ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Τακτικὴ 15θήμερος γραμμὴ Συρίας

Τὸ ἀτμόπλοιον «ΑΜΠΑΣΙΑ» ἀναχωρεῖ τὴν Κυριακὴν 1ην Ἀπριλίου 10 π.μ. διὰ Δαρδανέλλια καὶ Κων)πολιν.

Τὸ «ΑΜΠΑΣΣΙΑ» ἀναχωρεῖ τὴν Πέμπτην ἀπόγευμα διὰ Σμύρνην, Χῖον, Ρόδον, Ἀττάλειαν, Μερσίναν, Ἀλεξανδρέτταν, Λαοδίκειαν, Τρίπολιν, Βηρυτὸν, Καΐφαν, Γιάφαν, Πορτ-Σαΐτ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

ΣΗΜ. Παρακαλοῦνται οἱ κ. ἐπιβάται νὰ ποομηθεύωνται τὰ εἰσιτήριά των ἐκ τοῦ Πρακτορείου ἄλλως ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου θὰ ἐπιβαρύνωνται μὲ 20 ο)ο ἐπὶ πλέον.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΑΛΑΣΣ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΤΗΟΥ

Τὸ ἀτμόπλοιον «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» ἀναχωρήσει τὴν 27ην Μαρτίου ἡμέραν Τρίτην μ.μ. Διὰ Λῆμνον, Δεδεάγατς, Καβάλλαν, Θεσσαλονίκην, Βόλον, Χαλκίδα Πειραιᾶ Κρήτην, καὶ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ.

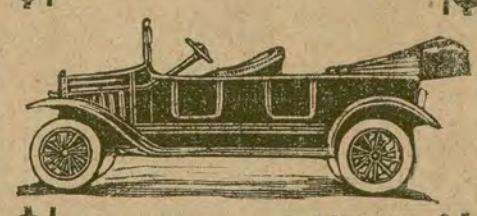
Ἐκ τοῦ Πρακτορείου Παληοῦ

Ἔφθασαν

Ἑλληνικὰ Μετρόπολα

τῆς

Svenska Iran of Rodolph Rally

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 2

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΡΙΤΗ 3 Ἀπριλίου
1923. Ἰακώβου ὁμολογ. Σελήνη 17 ἡμερῶν

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ
Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ
Τὸ φύλλο λεφτὰ 50

ΤΟ ΤΡΙΛΕΦΤΟ

Ὑποσχεθήκαμε τὴν περασμένη Τρίτη νὰ ξοναμιλήσουμε σήμερα γιὰ τὸ «Τριλεφτο».

Ὁ σκοπός μας ἤτανε νὰ ὑποδείξουμε μονάχα μὲ τι τρόπο θαρροῦμε πὼς μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ σιγουραριστεῖ τὸ Ἱερὸ Ταμεῖο, γιὰ νὰ πάψουν οἱ κλεψιὲς καὶ οἱ οπατάλες ποὺ ἔγιναν ἴσαμε τὰ τώρα ἀπὸ διαφόρους ἀσυνείδητους ἐκμεταλλευτές. Καὶ ἔτσι θὰ τελειώναμε μ' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Μὰ ἕνα κουτοπόνηρο ἀνακοινωθὲν τοῦ Δ.Συμβουλίου ποὺ δημοσιεύτηκε στὶς ἐφημερίδες τῆς Τετάρτης μᾶς ἀναγκάζει νὰ ξαναπιάσουμε τὴν κουβέντα ἀπ' τὴν ἀρχή. Ἡ «Καμπάνα» δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ χορίζει κάστανα. Ἤρτε λοιπὸν τὸ Δ. Συμβούλιο καὶ μᾶς εἶπε: Δὲν ἔγιναν καταχρήσεις στὸ Τρίλεφτο. Ἔγινε μονάχα κακὴ διάθεση χρήματος. Καὶ μᾶς ξήγησε. Γιὰ τὶς πενῆντα χιλιάδες τοῦ ἡρώου—πρόκειται γιὰ τὸ μισαρὲ ποὺ ρεζιλεύει τὴ Μυτιλήνη—δὲ μπορεῖ νὰ γίνει κουβέντα. Γιατὶ εἶχεν ἀποφασιστεῖ νὰ δοθοῦν ἀπ' τὸν καιρὸ τοῦ μακαρίτη τοῦ Χρυσοβελώνη, καὶ γιατὶ στὴ διαχείριση ἐκείνης τῆς ἐποχῆς εἶχε γίνει ἔλεγχος! Μὲ ἄλλα λόγια λέγει τὸ Δ. Συμβούλιο. Μιὰ ποὺ ὁ Σπηλιωτόπουλος δὲν ἔκανε φασαρία γιὰ ὅσα ἄπλυτα ἔβγαλε στὴ φόρα ἡ Ἐπιτροπὴ ποὺ ἔκανε τὸν ἔλεγχο τῆς διαχειρίσεως ἐκείνης, τι θέλετε καὶ μιλᾶτε; Περασμένα ξεχασμένα. Βλέπετε πόσο ἀγαθιασμένα σκέπτονται οἱ ἄνθρωποι! Μὰ εἶνε γελασμένοι. Γιατὶ ἐμᾶς δὲ μᾶς ἐνδιαφέρνουνε τὰ πρόσωπα. Οὔτε μποροῦμε οἱ προσωπικὲς φιλίες ἢ ἀδυναμίες νὰ πνίξουνε τὴ φωνὴ τοῦ ἐλέγχου. Θέλει Χρυσοβελώνης ἂς ἤτανε θέλει Σπηλιωτόπουλος. Ἐσπαταλήθηκαν χρήματα ἀπὸ τὸ «Τρίλεφτο» ὄξω ἀπ' τὸ σκοπό του; Αὐτὸ μᾶς ἐνδιαφέρνει. Ἔπρεπε νὰ ξοδευτοῦνε ἢ ὄχι; Αὐτὸ ἐξετάζουμε. Καὶ κανένας δὲ μᾶς λέγει πὼς ἔπρεπε. Γιὰ τοῦτο καὶ μεῖς λέμε: Ὅποιοι φταῖνε γιὰ τὶς σπατάλες αὐτὲς πρέπει νὰ τὰ πληρώσουν. Ἂς ἔκαναν τὸ λογαριασμό τους τότες ποὺ ἔπαιρναν παράνομες ἀποφάσεις. Ποιὸς τοὺς εἶπε νὰ φυτρώνουν ἐκεῖ ποὺ δὲν τοὺς ἔσπειραν; Μὰ λέγει κι' ἄλλα τὸ ποτηρὸ ἀνακοινωθέν. Οἱ 50 χιλιάδες ποὺ σπαταλήθηκαν γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Κωνσταντίνου, μποροῦν νὰ βγοῦν ἀπ' τὸ ξεπούλημα τῶν πραγμάτων ποὺ ἀγοράσηκαν τότες! Ποιὸς ἔξυπνος εἶχεν αὐτὴ τὴν ἔμπνευση! Ὅλο σοφία σοῦ εἶτε εἰ μουζουβίρηδες. Μὰ τότες σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴ λογικὴ θὰ μποροῦσαν τὰ γίνουν διάφορες ψυχωφελεῖς ἐπιχειρήσεις μὲ τὸ χρῆμα τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν. Ἂν ἔδιναν π. χ. 200 χιλιάδες ποὺ ἀπόμειναν στὸ Ταμεῖο θὰν ἀγόραζαν 40 χιλιάδες ὀκάδες φασόλια, ποὺ εἶχαν τότες 5 δραχμὲς ἡ ὀκᾶ. Ὕστερα θὰ μπορούσαμε νὰ φᾶτε τὰ μισά· καὶ ὅταν σήμερα θὰ ἔβγαινε κανένας νὰ τοὺς γυρέψει τὸ λόγο, νὰ ποῦν: Τί φωνάζετε; Ὑπάρχουν στὰ κατώγια τῆς Νομαρχίας 20 χιλιάδες ὀκάδες φασόλια ποὺ δὲν ἐφαγώθηκαν ἀκόμα. Ἅμα τὰ πουλήσουμε στὴ σημερινὴ τιμή τους—ποὺ εἶνε 12 δραχμὲς ἡ ὀκᾶ—θὰ πιάσουμε 240 χιλιάδες δραχμές. Μὲ λίγα λόγια θὰ μπορούσαμε θαυμάσια—καὶ μὲ τὴ λογική τους αὐτὴ—νὰ μᾶς γυρεύουνε καὶ ρέστα 40 χιλιάδες δραχμές, χωριστὰ ἀπὸ τὶς 20 χιλιάδες ὀκάδες τὰ φασόλια ποὺ ἔφαγαν ἢ ἀφῆκαν νὰ φαγωθοῦν ἀπὸ τὶς κάργες:

Καὶ λέγει ἀκόμα τὸ νόστιμο ἀνακοινωθέν: Ὑπάρχουνε μερικὰ κοντύλια ἀκόμα ποὺ ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀδικαιολόγητα, μὰ κεῖνα εἶνε δικαιολογημένα. Γιατὶ δὲν εἶπε ποιὰ καὶ ποιὰ εἶνε αὐτὰ τὰ κοντύλια; Καὶ πίσω-πίσω πιό, γιὰ τὰ μάτια, τὸ ἔξυπνο ἀνακοινωθὲν παραδέχεται πὼς οἱ μισθοὶ κάποιου μπράβου Θωματζίκου—κάπου 7 1)2 χιλιάδες δραχ.—εἶνε ἀδικαιολόγητοι. Μπούμ! Μὰ καὶ πάλι — σὰ νὰ ἀρόμαξε γιὰ τὴ μικρὴ ὁμολογία—βιάζεται τὸ ἀνακοινωθὲν νὰ ἐξηγήσει: «ὅτι δὲν πρόκειται περὶ καταχρήσεως». Φυσικὰ ἡ Χριστιανικὴ αὐτὴ ἐξήγηση δὲ γίνεται ἄσκοπα. Οὔτε γιὰ τὰ μάβρα μάτια τοῦ Σπηλιωτόπουλου. Μόνε γίνεται γιὰ νὰ σφαλιχτεῖ ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς· ἐπειδὴ τὸ μπράβο Θωματζίκο τότε διώρισεν ὁ Σπηλιωτόπουλος μὲ τὴν ἔγκριση τῶν Δ. Συμβούλων. Καὶ ἤξεραν πολὺ καλὰ οἱ Δ. Σύμβουλοι πὼς ὁ Θωματζίκος ἤτανε ὀργόμισθος μαχαιροβγάλτης. Ἤξεραν πὼς ἤτανε ὁτέλα ἀγράμματος, ὅπως ἤξεραν καὶ πὼς ἤτανε διωρισμένος διαχειριστὴς καὶ στὸ Νοσοκομεῖο τῶν Προσφύγων ποὺ τὸ κατάκλεβε. Καὶ τὰ ἤξεραν ὅλα αὐτὰ γιατὶ τὰ ἤξερε καὶ ὅλος ὁ κόσμος. Τάγραφαν οἱ φημερίδες· ἀπὸ κεῖνες δὰ τὰ μαθαίναμε καὶ μεῖς στὸ μέτωπο.

Ξετινάξαμε τὸ κουτοπόνηρο ἀνακοινωθὲν μόιο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴ θαρροῦν οἱ κύριοι Δ. Σύμβουλοι πὼς τρῶμε ἄχυρο οἱ ἔφεδροι. Ξέρουμε πολὺ καλὰ γιατὶ τὸ Δ. Συμβούλιο δεχότανε νὰ κάνει πλάτες στὸ Σπηλιωτόπουλο. Γιὰ νὰ τἄχει καλὰ μαζύ του. Γιὰ νὰ μὴν τύχει καὶ θύμωνε ὁ Ἀφέντης καὶ πάθαιναν τίποτα τὰ συμφεροντάκια τους! Αὐτὸ δὰ τὸ ξέρει ὅλος ὁ κόσμος. Μὰ ἂς εἶνε. Σήμερα ὁ σκοπός μας δὲν ἤτανε νὰ «καταλογίσουμε» εὐθύνες. Θελήσαμε, μὲ τὴν ἀφορμὴ τοῦ ἀνακοινωθέντος, νὰ δείξουμε πόσο δίκιο εἴχαμε λέγοντας πὼς ἡ διαχείριση τοῦ τριλέφτου πρέπει νὰ παρτεῖ ἀπὸ τὰ ἄστοργα καὶ ἁρπαχτικὰ χέρια ποὺ τὴν ἐρήμαξαν.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐξάγνιση τοῦ παρελθόντος καὶ τὴν ἐξασφάλιση τοῦ μέλλοντος θὰ γράψουμε τὴν ἄλλη βδομάδα.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Δίπλα στὴν τάξη τῶν πολεμιστάδων, ὁ πόλεμος ἔφτιαξε καὶ μιὰ τάξη (καλύτερο θάτανε νὰ λέγαμε συνομοταξία ὅπως στὴ ζωολογία) ἀνθρώπων Ἑβραίων ἂν καὶ στὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τους βαφτίστηκαν ἐν Χριστῷ.

Κάποιος σκουδαῖος συγγραφέας; Γερμανὸς ποὺ δὲ μᾶς ἐνδιαφέρει τόνομά του, ἔγραψε ἕνα βιβλίο τώρατελευταῖα ποὺ ἔχει τὴν ἐπιγραφή: «Τὸ αἷμα ποὺ γίνεται χρυσάφι». Μέσα ἐκεῖ μὲ θα μασιὴ λεπτότητα περιγράφει κάτι τέτοιο. Μερικοὶ πονηροὶ ἐφεβρέτες βρίσκουν ἕνα μηχάνημα μὲ γνωστοὺς κι' ἀπὸ πρὶν ἁρμούς, μὰ μὲ μιὰ ἰδιαίτερη συναρμολόγηση ποὺ μόνη πετυχαίνει ὁ πιὸ μπαγαπόντης μηχανικὸς τοῦ κόσμου. Σὲ κάτι κατακόμβες ποὺ γεννοῦν φόβο στὶς ἁπλὲς ψυχές, κουβαλιέται τὸ αἷμα σὲ τουλούμια. Ἀπὸ ποῦ τὸ φέρνουν; Ἀπ' τὰ μέιωπα. Χύθηκε τόσο πολὺ τώρα στὰ στερνὰ χρόνια ποὺ ἂν ὅλες οἱ μάχες γινότανε στὶς ἀκρογιαλιὲς τῆς γῆς μποροῦσε νὰ κοκινίσουν οἱ θάλασσες ἀπὸ δαῦτο. Διάφοροι ἀγοραμένοι μεσίτες τὸ κουβαλοῦν ἀπὸ τὰ ἄγρια βουνά. Οἱ πονηροὶ ἐφεβρέτες τὸ πληρώνουν τόσο λίγο. Τὸ αἷμα εἶναι πάντα ἄλικο κόκκινο—θὰ πεῖς γαλάζιο αἷμα δὲ χύνεται ποτὲς στὸν πόλεμο—γιατὶ οἱ πολεμιστὲς ποὺ τὸ δίνουν δὲν ἔχουν συγγένεια μὲ γαλαζοαίματους. Ἐκεῖ μέσα στὶς κατακόμβες μαυρὰ ἀπ' τοῦ ἥλιου τὸ φῶς—τὸ φῶς εἶναι ἐχτρὸς σὲ τέτιες ἐπιχειρήσε—μὲ διάφορες χημικὲς κατεργασίε, ποὺ λίγο κοστίζουν σ' ἀφτούς, ἀφοῦ γίνουνται μὲ ρεφὲ ἀπ' ὅλου,—ὁ ἕνας δίνει κομμάτι ἀσυνειδησία, ὁ ἄλλος ἐγωϊσμό, ὁ ἄλλος φιλοδοξία, ὁ ἄλλος aprés moi le deluge, ὁ ἄλλος στοργὴ γιὰ τὰ γουρουνόπουλα του—καταφθάνουν νὰ φκιάνουν τὸ αἷμα χρυσάφι! Τὴ μέρα πουλάρουν στὸν κόσμο ἄνθρωποι τίμιοι, ποινετικοί, μεγαλόψυχοι. Δίνουν χιλιάδες στὰ ἄσυλα καὶ χιλιάδες γιὰ τοὺς πρόσφυγες. Ὁ Θεὸς νὰ τοὺς ἔχει γερούς.

. . . . . .

Μιὰ γυναικίτσα ποὺ ὁ γυιός της σκοτώθηκε στὸν πόλεμο. Ἕνας γυιός, ὄμορφο παλληκάρι ποὺ ἤτανε τὰ χέρια του χρυσᾶ, ποὺ δούλεβε σ' ἕνα κλωστήριο θαρρῶ. Περιούσανε βασιλικὰ μὲ τὴ μάνα καὶ τὴν ἀδερφή του ποὺ ἑτοίμαζε τὴν προῖκα τη. Τώρα ρημάδι το σπίτι. Ἡ κόρη γίνηκε σὰν πετσὶ ἀπὸ τὴ θλίψη καὶ τὴ στέρηση, ἡ μάνα δουλέβει στὸ ἐργαστῆρι ποὺ ἐργαζότανε ὁ γυιός.

Πηγαίνει τὸ πρωῒ στὶς ἑφτὰ καὶ γυρίζει τὸ βράδι στὶς ἑφτά. Τ' ἀκοῦτε; στὶς ἑφτά. Καὶ μὲ τὶς στερνὲς βροχὲς σέρνεται δὲν περπατεῖ.

Πηγαίνει ὅμως ἄρωστη —ξάρρωσιη, γιατ' ἂν δὲ πάγει πρέπει νὰ πεθάνουν καὶ οἱ δυὸ γυναῖκες μονομᾶς, ἀφτὲς ποὺ πεθαίνουν τώρα λίγο-λίγο.

Μὰ οἱ μεγαλόψυχοι ἄνθρωποι, ποὺ μεγάλωσαν καὶ τραγέψαν ἀπ' τοῦ γυιοῦ της τὰ χειροδύναμα μπράτσα κι' ὅλων τῶν ἄλλων παλληκαριῶν ποὺ σκοτώθηκαν ἢ σακατέφηκαν δὲ μποροῦνε νὰ δώσουνε παραπάνω ἀπο πέντε πρὶν καὶ ἑφτὰ τώρα δραχμὲς μεροκάματο.

Κι' ἡ κυροῦλα σ' ὅλο τὸ δρόμο καὶ τὸ βράδυ κουβεντιάζοντας μὲ τὴ κόρη της στὸ λιγοστὸ φῶς τῆς τσιμπλόλαμπας, εὐλογεῖ τὄνομα τοῦ ἀφέντη ποὺ ρούφηξε τοῦ γυιοῦ της τὸ κόκκινο αἷμα, καὶ τὸ δικό της τώρα τὸ ξέθωρο, γιὰ νὰ τὸ κάνει χρυσάφι, ἀφτοκίνητα, φάμπρικες.

Κι' ὅλο σιγανὰ μουρμουρίζει:

— Ἂν δὲν ἤτανε κι' ἀφτὸς ὁ καλόψυχος θὰ πεθαίναμε χωρὶς ἄλλο.

Νά, τὸ κοπάδι, τῶν ἁπλῶν ψυχῶν ποὺ μὲ μιὰ κλωστίτσα σέρνουνται σὰν ξυλένιες μαριονέτες ἀπὸ τὸ ἐπιδέξιο χέρι τοῦ καραγκιοζοπαίχτη.

Solfa

ΑΣ ΑΡΧΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ὅσα λοιπὸν σιγομιλούσαμε στούς περιπάτους μας, ὅσα λέγαμε ἀποτραβηγμένοι στὶς γωνιὲς τῶν καφενείων καὶ ζαχαροπλαστείων ἔγιναν πραγματικότητα;

Ἀποκτήσαμε λοιπὸν καὶ μεῖς ὄργανο δικό μας, ποὺ δὲ δουλεύει σὲ κανένα Μαμωνᾶ καὶ κανενὸς Φιλισταίου δὲν εἶναι σκλάβο;

Θὰ μποροῦμε ἐδῶ καὶ μπρὸς νὰ βροντοφωνάζουμε τὴν ἀλήθεια ἀνέραια, στρίτη, ὄξω ἀπ' τὰ δόνια, χωρὶς νὰ λογαριάζουμε τι θὰ ποῦνε τ' ἀφεντικά;

Ἂς εἴστε εὐλογημένοι, Ἀδελφοί μου, ποὺ δὲν ἐμαραζώσατε ἀκόμα ἀρκετά, ποὺ διατηρήσατε μέσα σας κάποια φωτιὰ καὶ δύναμη, καὶ τὸ κυριώτερο κάποια *πίστη* στὸν ἑαυτό σας καὶ στὴ φυλή μας· καὶ μᾶς ἐχαρίσατε τὴν «*Καμπάνα*» μας.

Μ' ἕνα στεναγμὸ ἀνακούφισης τὴ δεχτήκαμε, καὶ νοιώσαμε κάτι σὰν ρεῦμα φαραδισμοῦ νὰ ξεχύνεται εἰς ὅλο μας τὸ εἶναι· μᾶς ζωντανέψατε· μᾶς τραβήξατε ἀπ' τα νύχια μιᾶς σπογοήτεψης καὶ μιᾶς ἀπελπισίας· πάνω στὸ ψυχομάχημά μας, βάρεσε ἡ Καμπάνα τὸν ὄρθρο καὶ ὄχι τὸ νεκρώσιμο.

Ἐμπρὸς Ἀδέρφια· ἂς λειτουργηθοῦμε ὅλοι στὴ νέα πίστη, ἂς φανατιστοῦμε μ' αὐτή, ἂς ἐνθουσιαστοῦμε καὶ ἂς πάρουμε τὴν καρτερικὴ ἀπόφαση νὰ τὴν ξαπλώσουμε καὶ νὰ τὴν ἐπιβάλουμε.

Εἴμαστε τὰ θύματα τοῦ τώρα καὶ τοῦ ὕστερα· δὲν ἐδώσαμε τώρα δέκα χρόνια μόνο, τὴ δροσιά μας, τὸ αἷμα μας τὴ ζωή μας, δὲν ἐσηκώσαμε τὰ βάρη αὐτῶν τῶν δέκα χρόνων μόνον· εἴμαστε τὰ μοιραῖα θύματα ποὺ θὰ δοκιμάσουμε ὅλες τὶς πίκρες καὶ τὰ βαρυγιαδόλα μας τὰ χρόνια γιατοῦτο ἔχουμε τὸ *δικαίωμα* νὰ ἀπαιτήσουμε τὰ βάρη αὐτὰ καὶ οἱ πίκρες αὐτὲς νὰ καταλογιστοῦν μὲ τάξη καὶ ἐπισημοσύνη. Ἔχουμε τὸ *καθῆκον* πρὸς *ἡμᾶς τοὺς ἴδιους*, ὅπου βρίσκουμε τὶς βρωμιὲς, νὰ τραβοῦμε τοὺς μπερτέδες καὶ νὰ τὶς ξεσκεπάζουμε· καὶ ἔχοντας τὴ δύναμη τοῦ ὄγκου μας νὰ ὠθήσουμε μπροστὰ στὰ προσκήνια τῆς Νεοελληνικῆς ζωῆς σὲ κάθε τη ἐκδήλωση τοὺς ἄξιους καὶ τοὺς τίμιους, ποὺ τοὺς λείπει ἡ ἐπιτηδειότητα τῶν τσαρλατάνων καὶ γιὰ τοῦτο μένουν παραμερισμένοι.

Γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὁ προορισμός μας, καὶ αὐτὴ ἡ ἀποστολή μας. ***ΝΑ ΦΤΙΑΞΟΥΜΕ ΤΟ ΡΩΜΕΪΚΟ*** νὰ τὸ κάνουμε ἕνα κράτος νοικοκυρεμμένο ποὺ εὐσυνείδητα θὰ βαδίζη τὸ δρόμο του. Νὰ κάνουμε τὴν Ἑλλάδα μητέρα ὅλων τῶν Ἑλλήνων καὶ ὄχι μπορντέλλο τῶν κομμάτων.

Ἡ Ἐπανάσταση ἔκανε τὴν ἀρχή· παραμέρισε τὰ πρόσωπα· μὰ ἐμεῖς πρέπει νὰ πιστέψουμε στὴν Ἐπανάσταση ὡς ἐπανάσταση ἐναντίον ἰδεῶν καὶ ἀξιῶν καὶ ὄχι ἐναντίον προσώπων· νὰ τῆς δώσουμε δύναμη μὲ τὸν ὄγκο μας καὶ κατεύθυνση μὲ τὴ συνεργασία μας.

Ἂς γίνουμε ὅλοι Ἕλληνες ἀνήκοντες σὲ μιὰν Ἑλλάδα τίμια, γιατὶ ἕως τώρα εἴμαστε τραμποῦκοι τῶν κομμάτων.

Ἡ Ἐπανάσταση ἄρχισε· οὔτε κἂν ἄρχισε ἀκόμη· τὶ κι' ἂν ἔφυγαν πρόσωπα; ἰδέες πρέπει νὰ φύγουν καὶ νέες νὰ θρονιαστοῦν.

Παπάδος **Σ. Β.**

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΙΟ

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Δὲν τὸ ἤξερ' αὐτό. Κανένας ἐδῶ δὲ μᾶς; ἀνάγγειλε τὸ «γεγονὸς» αὐτὸ ποὺ θὰ συνέβαινε στὸ ὄμορφο καὶ προοδευτικὸ νησί σας. Οἱ ἐφημερίδες μας....ἄ! οἱ ἐφημερίδες μας ἐδῶ δὲν ἔχουνε καιρὸ νὰ ἐνδιαφερθοῦν γιὰ νέα πράγματα! Τις πιάνει ὁ βραχνᾶς τῶν γεροντικῶν ἀντιλήψεων καὶ τῆς μικροκομματικῆς σαχλολογίας. Κ' ἔτσι ξαφνικὰ χιὲς ἄκουσα τοὺς λούστρους νὰ φωνάζουν: Ἡ «Καμπάνα» τῆς Μυτιλήνης! Τὴν ἔπῆρα μὲ κάποια δυσπιστία ὅπως ἐσυνειθισαμε νὰ παίρνομε κάθε νέα ἐφημερίδα. Μα τι ἔκπληξη! Δὲν ἔπροκειτο γιὰ συνειθισμένη ἐφημερίδα πιά. Εἶχα στὰ χέρια μου ἕνα νέο πρᾶγμα. Κάτι ποὺ μᾶς ἔλειπε ὡς τώρα ἀπὸ τὰ νησιά μας, κατι ποὺ ἔλειπε ἴσως ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Τὴνε ρούφηξα ὅλη κ' αἰσθάνθηκα δυνατώτερο τὸν ἑαυτό μου. «Ἔτσι λοιπόν! ἴσι!» εἶπα. Αὐτὸ μᾶς χρειάζεται, τώρα μάλιστα. Χτυπῆσε τα εἴδωλα καὶ τὶς ψευτιὲς ποὺ μᾶς ἔπνιξαν.

Πῆτε τὰ λόγια ποὺ γεμίζουν τὴν ψυχή μας καὶ δὲν τολμοῦμε νὰ τὰ ἐκσιομίσομε. Ὑψῶστε τὴν ἀληθινὴ ἠθικὴ ποὺ θὰ τσαλαπατήσῃ καὶ θὰ ἐκμηδενίσῃ ὅλη τὴν ἀτιμία τοῦ γερασμένου ψευτόκοσμου ποὺ μᾶς τυράννισε τόσα χρόνια καὶ τώρα ποὺ νιώθει τὸ ξεψύχισμα του ζητάει μὲ νέα ἔνταση νὰ ξαναζήσῃ!....

Ἕνας φίλος μου, ἔφεδρος κι' αὐτὸς, μὲ συνάντησε. Μοῦ κουνοῦσε ἀπὸ μακρυὰ τὸ φύλλο σου κ' ἔλαμπε ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ τὸ πρόσωπο του. «Εἶδες, εἶδες!» μοῦ ἔλεγε. «Μπράβο, Μυτιλήνη, γειά σου Μυριβήλη!» Τὴ διαβασα σὲ μερικοὺς ἐφέδρους, ἐδῶ καὶ τώρα καταλαβαν τι θὰ πῆ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας. Κανεὶς δὲν τοὺς εἶπε ποτὲ ἐδῶ τι σκοπὸ ἔχει. Μερικοὶ θέλησαν να τοὺς παραστήσουν πὼς γίνονται πάλι ὄργανα γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση ὁρισμένων ἀφέντηδων. Ἡ «Καμπάνα» μᾶς, ἔδειξε μὲ τὸ πρῶτο κι' ὅλας φύλλο της τὸ ἄτομό μας τὰ δικαιώματά μας, τὴ δύναμή μας. Πρέπει νὰ τὴ διαβάζομε ὅλοι μας. Νὰ την παρακαλέσομε νὰ μᾶς βοηθήσῃ κ' ἐμᾶς; νὰ βροῦμε τὸ δρόμο μας. Νὰ μᾶς προσανατολίσῃ!....

Ἔτσι ἀγαπητὴ Καμπάνα, ὅποιος ἔφεδρος ἐδιάβασε ἐδῶ τὸ πρῶτο φύλλο σου ξεφώνισε ἀπὸ χαρὰ καὶ ἀνακούφιση. Ἐγὼ δὲ σᾶς ξέρω αὐτοῦ καὶ σεῖς δὲ με ξέρετε. Εἶμαι κ' ἐγὼ ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ποὺ τυράννησε ὅλη τὴ νιότη του γιὰ τὸ χατήρι τῶν λίγων. Σοῦ γράφω γιὰ νὰ ξεσκάσω. Καὶ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ στέλνεις πολλὰ φύλλα στὸ νησί μας, καὶ νὰ μᾶς χαρίζῃς ποῦ καὶ ποῦ καμμιὰ στήλη σου γιὰ τα παράπονά μας. Ἂς ἑνώσουμε τὴ τύχη μας ὅλα τὰ νησιά. Ὁ πόνος μας εἶνε ὅλων μας ὁ ἴδιος! Κ' ἴσως, ἴσως ἐδῶ στὴ Χίο καταπνίγεται ἀπὸ τοὺς ἀφέντες μας πολὺ τραγικώτερα παρ' ἀπὸ κάθε ἄλλοῦ!

Καλὴ καὶ δοξασμένη νάναι ἡ ζωή σου!

Μὲ ἀγάπη
Ὁ Χιώτης

ΟΙ ΝΥΦΕΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Σ.

Ξανάθυμίζουμε στοὺς ἐνδιαφερομένους; τὰ λεφτὰ ποὖχει ὁ ΣΕΣ στὴν τράπεζα γιὰ τὶς φτωχοῦλες νύφες του. Τὸ ποσὸ εἶνε 2000 δραχμὲς γιὰ κάθε μιὰ κόρη ἐφέδρου ποὺ πέθανε στὴν τελευταία πολεμικὴ περίοδο ἀπὸ ἀρρώστια, ἢ ἀδερφὴ ποὺ ἔχασε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο τὸν μοναχό της προστάτη. Ὅσες οἰκογένειες ἔχουν δικαίωμα στὴν κλήρωση, νὰ στείλουνε σύντομα νὰ στοιχεῖα τοῦ πεθαμένου συνάδελφου στὰ γραφεῖα τοῦ ΣΕΣ, καθὼς καὶ τ' ὄνομα καὶ τὴν ἡλικία τῆς ὑποψήφιας νύφης.

Ἡ κλήρωση θὰ γίνῃ ξώλαμπρα μὲ μιὰν ὄμμορφη γιορτὴ τοῦ Συνδέσμου.

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Η ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

'Απ' τὸν Σ. Ε. Σ. Μυτιλήνης πήραμε καὶ δημοσιεύουμε αὐτὸ ἐδῶ τὸ ἔγγραφο ποὺ βάζει τελεία στὸ λυπηρὸ ἐπεισόδιο τῆς 25 Μαρτίου, καὶ ἱκανοποιεῖ ὅλη τὴν τάξη τῶν ἐφέδρων ποὺ ἔτσι ἄγαρμπα στραπατσάρισε τὴ φιλοτιμία τους ὁ ἄξιος ἀνθυπομοίραρχος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Νομαρχία Λέσβου

'Αριθ. Πρωτ. 3746

'Εν Μυτιλήνῃ τῇ 27 Μαρτίου 1923

Πρὸς τὸν

Σύνδεσμον τῆς 'Εθνικῆς Σωτηρίας

'Εν τ α ῦ θ α

'Απαντῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 527 ἔ, ἔ. ἔγγραφόν σας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀνακοινώσω ὅτι εὐθὺς ὡς ἔλαβον γνῶσιν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ ἐκάλεσα τὸν Διοικητὴν τῆς Χωροφυλακῆς Ταγματάρχην κ. Παπανικολάου εἰς τὸν ὁποῖον καὶ συνέστησα τὴν ἄμεσον ἐνέργειαν ἀνακρίσεων πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν περιστατικῶν ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἔλαβε χώραν τὸ ἐκτεθέν μοι ἐπεισόδιον ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δοξολογίας διὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 'Εθνικῆς ἑορτῆς. Συνίστησα δὲ συνάμα τὴν τιμωρίαν τοῦ προυκαλέσαννος τοιαύτας σκηνὰς ἀξιωματικοῦ.

Ὁ κ. Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς μοὶ ἀνεκοίνωσε σήμερον ὅτι ἐζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸν Πρόεδρον καὶ Γραμματέα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου σας διὰ τὸ προεκτεθὲν γεγονὸς καὶ ὅτι προέβη ἐπίσης εἰς τὴν τιμωρίαν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἀξιωματικοῦ τῆς Χωροφυλακῆς.

Κατόπιν τούτου ἐθεώρησα περατωθὲν τὸ ἐπεισόδιον διὰ τὸ ὁποῖον ἔδωκα διαταγὰς νὰ μὴ ἐπαναληφθοῦν εἰς τὸ μέλλον τοιαῦτα ἄτοπα εἰς βάρος ἑνὸς Συνδέσμου ὁ ὁποῖος τιμᾷ περισσότερον ἄλλου τὴν Πατρίδα μας.

Ὁ Νομάρχης Λέσβου
Π. Ν. Εὐριπαῖος

ΤΟ ΛΑΔΙ

Διοβάσομε στὸν «'Ελεύθερο Λόγο» ἕνα τηλεάργφημα. Ἡ Κυβέρνηση, λέγει, ἀποφάσισε ν' ἀφίσῃ τὸ λάδι ἐλευτερο, ἐξὸν ἀπὸ ἕνα περιορισμό: Τὸ παρακράτημα τοῦ 30ο)ο. Ἂν εἶνε ἀλήθεια ἡ εἴδηση αὐτή, μποροῦμε νὰ ἀνεσάνουμε. Τὸ μοναδικὸ μας ἔσοδο, δὲν χοραμίζεται. Ὅσο γιὰ 30ιο)ο τὸ δίνουμε πρόθυμα. Ἂς φάγει ὁ λαὸς κι' ἕνα πρᾶμα φτηνό. Μὲ μιὰν ἀπαίτηση ὅμως. Νὰ φᾶμε κι' ἐμεῖς φτηνὴ σταφίδα καὶ σῦκα, νὰ καπνίσουμε καί λίγο φτηνὸ καπνό. Θὰν τὸ κάνει αὐτὸ ἡ 'Επανάσταση;

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

'Αξίζει κάθε παίνεμα στοὺς ἐφέδρους τοῦ νησιοῦ μας ποὺ ἀφίνοντας κατὰ μέρος κάθε κομματικὴ ἐμπάθεια ποὺ ὄχι μονάχα δὲν ὀφελεῖ σὲ τίποτα μὰ βλάφτει τὸν τίμιο ἀγῶνα μας, ἰδρύουνε μὲ ζῆλο τοὺς Συνδέσμους τους καὶ κυττάζουν τὸ συμφέρο τους μονιασμένοι. Πρὸ πάντων στὰ χωριὰ ποὺ εἶναι περισσότερο συγκεντρωμένοι καὶ γνωρίζονται ὅλοι συναμεταξύ τους, ἡ δουλιὰ πάγει πρίμα, Τι ὄφελος θὰ βγεῖ ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλιά, ἄρχισε νὰ φαίνεται ἀπὸ τὰ τώρα καὶ θὰ φανεῖ πιὸ καλὰ ὕστερώτερα. Ἔπειτα εἶναι φῶς φανερό. Ἕνας μοναχὸς δὲν μπορεῖ νὰ βρεῖ τὸ δίκιο του ἐνῷ πολλοὶ μαζί, ἑνωμένοι, ἀποτελοῦν μιὰ μεγάλη δύναμη ποὺ λογαριάζεται καὶ πετυχαίνουν εὔκολα τὸ σκοπό τους. Γιατὶ τὸ δίκιο πρέπει νὰ τὸ καταχτήσει σήμερα. Φτάνει μονάχα νὰ λείψουν ἀπὸ τὴ μέση τὰ μικροφιλότιμα, οἱ ψευτοσυμπάθειες, καὶ τἄλλα ρωμέϊκα ἐλαττώματα. Σ' αὐτὲς τὶς δουλιὲς ἡ ***Πειθαρχία*** χρειάζεται· πειθαρχία ἀλύγιστη καὶ ὁμόνοια ζηλευτή.

ΑΝΟΜΗ ΝΟΜΗ

'Απ' τὸν Σ. Ε. Σ. τοῦ Μεσοτόπου εἶχε ὑποβληθεῖ ὑπεύθυνη καταγγελία γιὰ μερικὰ ἀκατάστατα πράματα ποὺγιναν σχετικὰ μὲ τὴν ἐπίταξη τῶν κτηνῶν. Δηλ. πὼς εἰσπράχτηκαν ἀπ' ὅλους σχεδὸν τοὺς κατόχους μουλαριῶν καὶ ἀλόγων 5—10 δραχμὲς τὸ κεφάλι, γιὰ νομὴ τῶν κτηνῶν ποὺ πῆρε ἡ 'Επίταξη. Τὸ ἔγγραφο βρίσκεται στὴ Στρατ. Διοίκηση ἀπὸ τότε καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε ἂν ἡ νομὴ αὐτὴ ἦταν ἄνομη ἢ νόμιμη. Τὸ ξέρει ὁ κ. Στρ. Διοικητής;

ΣΤΗ ΣΚΑΜΝΙΑ

Ὁ Σ.Ε.Σ. Σκαμνιᾶς, εἶχε ἀνακαλύψει κάποτε καταχρήσεις στὴν ὑποεπιτροπὴ τῆς Διανομῆς Βοηθημάτων Προσφύγων, καὶ τὰ κατήγγειλε. Ἡ ἀνοφορὰ των στάλθηκε στὸν κ. Νομάρχη. Περιμένουμε σύντομα τὴν ἐνέργειά του. Τὸ χέρι τῆς δικαιοσύνης ἂς σφίξῃ σιδερένιο τοὺς κλέφτες τοῦ φτωχοῦ κοσμάκη, ὅ,που κι' ἂν τούς βρίσκει.

Ο ΔΕΣΠΟΤΗΣ ΜΑΣ

Ἔξη ὁλάκερα χρόνια στερήθηκε ἡ Μυτιλήνη τὸ Δεσπότη της. Ἐθνικὲς ὑποθέσεις καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀνωμαλίες, τὸν κρατήσανε τόσα χρόνια μακρυὰ ἀπ' τοὺς Χριστιανούς του.

Καὶ νάτος πάλι ἀνάμεσα στὸ ποίμνιό του ὁ λατρευτὸς, μὲ τὸ μεγάλο Πνευματικό του ἀνάστημα, τὴ μεγαλοπρέπεια καὶ τὸν εὐγενικὸ χαραχτῆρα του, ὁ Σὸς Μητροπολίτης μας κ. Κύριλλος

Οἱ ἔφεδροι ποὺ ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ τὸν σεβόντανε καὶ τοῦ φιλούσανε τὸ χέρι καὶ ὡς τὰ σήμερα ἄλλο δεσπότη δὲ γνωρίσανε, χαιρετίζουν τὸν ἐρχομό του μὲ ἐνθουσιασμό.

Μαζὶ ὅμως μὲ τὰ σεβάσματά τους τὸν παρακαλοῦνε νὰ σιάξῃ μερικὰ Ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τοῦ τόπου μας. Καὶ πρῶτα, νὰ φέρῃ τοὺς Παπάδες στὸ δρόμο τους καὶ στο καθῆκον τους. Ὕστερα νὰ ξεκαθαρίσῃ τὰ Μπακάρα ἀπὸ μερικοὺς ἀνθρώπους, ποὺ τὰ πήρανε γιὰ τεζιάκι καὶ χουντζερὲ τοῦ μαγαζιοῦ τους. Καὶ ποὺ τίποτε ἄλλο δὲ βλέπουνε ἀπὸ τὸ μάζωματῆς πενταροδεκάρας.

Στὶς Ἐκκλησιές μας θέλουμε ἐπιτροπὲς ἀπὸ ἐφέδρους, ἀνθρώπους νέους, μὲ ζωὴ καὶ κίνηση, ποὺ νὰ ἐνδιαφέρουνται καὶ νὰ πονοῦνε γιὰ τὴ διαχείρηση. Καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνουνται ἀπ' τὶς παραδόσεις, νὰ φροντίζουνε γιὰ ψάλτες μουσικοὺς καὶ μορφωμένους μὲ χορούς, γιὰ νὰ τραβοῦμε τὸν κόσμο στὶς Ἐκκλησιές, ὄχι νὰ τὸν διώχνουμε.

Ἀπο τὴν καλὴ θέληση τοῦ Δεσπότη μας τὰ περιμένουμε ὅλα αὐτὰ καὶ εἴμαστε σίγουροι πὼς θὰ γενοῦν.

ΒΡΕ, ΤΟ ΧΩΡΙΟ Κ.Τ.Λ.

Διαβάσαμε μιὰν ἀπάντηση τῆς οἰκογένειας τοῦ 'Εκκλ. Συμβουλίου Μεσαγροῦ σὲ ὅσαγραψαμε στὸ προηγούμενο φύλλο. Συμφωνοῦμε πέρα γιὰ πέρα μὲ τοὺς δυο ἅγιους ἐπίτροπους σχετικὰ μὲ τὴν καταγγελία ποὺ «ἔκρινε καλὸν ἡ συνείδησίς» των νὰ κάνῃ στὴν Ἱ. Μητρόπολη. Γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς ἀποταθήκαμε ἐκεῖ. Γιὰ τ' ἄλλα ὅμως ποὺ λένε μεσα στὴ διατριβή τους οἱ δύο Σύμβουλοι, νὰ μᾶς συμπαθήσουν νὰ μὴν ἔχουμε τὴν ἴδια γνώμη. Αὐτὸ, ποὺγραψε δὲν εἶναι ἕνα ἄτομο, οὔτε ἀνωνυμογράφησε. Εἶναι ὁλάκαιρος ὁ ΣΕΣ Μεσαγροῦ ποὺ καταγγέλλει τὸ πρᾶμα μέσο τοῦ Προεδρείου του. Οἱ ἔφεδροι δὲ συνείθισαν ν' ἀνωνυμογραφοῦν καὶ νὰ στέλνουν «βέλη βεβαμμένα εἰς τὸ ψεῦδος καὶ την διασιροφήν». Εἶναι ντόμπρα παλληκάρια καὶ ὑπογράφουνε παλληκαρίσσια ὅτι στείλουνε. Οὔτε κ' ἡ «Καμπάνα» ἡ «ἐρίτιμος ἡμῶν ἐφημερὶς» εἶναι μεσότοιχον» γιὰ ἄναντρες ἐπιθέσεις. Εἶναι τὸ περήφανο κάστρο ποὺ βοηθάει τοὺ ἐφέδρους νὰ πολεμᾶνε τοὺς ἐπιτήδειους ὅπου κι' ἂν τοὺς εὕρουνε τρυπωμένους. Ἀκόμα καὶ κάτου ἀπ' τὰ μπαγκάρια. Ἂς μᾶς ἐπιτρέψουν ἀκόμα οἱ δύο ἅγιοι Ἐπίτροποι νὰ πιστέψουμε πὼς ἡ ἀλήθεια εἶναι μὲ τὸ μέρος τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ποὺ δὲν ἔχουνε πάρε δῶσε μὲ τὴν ἀξιολάτρευτη διαχείριση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, οὔτε ἐπιμένουν νἄχουνε τρυφερὰ ἀγκαλιασμένο ἕνα μανσοῦπι, ἀκόμα κ' ὕστερα ἀπὸ ἐκλογὲς ποὺ τοὺς ἔρριξαν ἀπ' αὐτό. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς συχωρέσῃ, μὰ μᾶς φαίνεται πὼς ἐδῶ ἐφαρμόζεται ἡ παροιμία: «Ἐγὼ τοῦ λέω. Βρὲ, τὸ χωριὸ δὲ σὲ θέλει! Κι' αὐτὸς μοῦ κοπανᾷ «πάγω να γίνω αζᾶς»!

ΣΤΑ ΣΚΟΛΕΙΑ

Ὅλοι ξέρουμε πὼς οἱ αἴθουσες τῶν Σκολειῶν στὰ χωριὰ, χρησιμοποιοῦνται πάντα καὶ γιὰ κάθε ἐπίσημη συγκέντραση ποὺ θὰ τύχει νὰ γίνει. Τις μεταχειρίζουνται γιὰ διαλέξεις, γιὰ πολιτικὲς ἐκλογές, γιὰ δημοτικὲς ἐκλογὲς, γιὰ φιλανθρωπικὲς γιορτὲς κ.λ.π. Ἔχουμε ὑπ' ὄψειτά παράπονα ἕνα δυὸ κοινοτήτωνκαὶ ξεχωριστὰ τῆς Παναγιούδαςτοῦ Μανταμάδουκαὶ τῆς Ἀνεμώτιας, ποὺοἱ ἁρμόδιοι ἀρνήθηκαννὰ φιλοξενήσουνστὶςσχολικὲς αὐτὲς αἴθουσεςμιὰ συγκέντρωση, ἢ μιὰ γιορτὴ τῶν ἐφέδρων γιὰνακούφιση τῶν στρατιωτῶν ποὺ φρουροῦν στὰ σύνορα. Ἔχουμε μάλιστα καὶ τὴν τρομερὴ δήλωση ἀπὸ ἕνα δασκαλάκι: «Σὰ θελήσω ἐγὼ, θὰ σᾶς δώσω τὸ κλειδί». Μαζὺ μὲ ὅλους τοὺς ἐφέδρους παρακαλοῦμε καὶ μεῖς τοὺς ἁρμοδίους νὰ στείλουν μιὰν ἐγκύκλιο στὶς σχολικὲς ἐπιτροπὲς τῶν χωριῶν καὶ νὰ τοὺς δώσουν νὰ καταλάβουν πὼς δὲν θὰ πάθει τίποτα οὔτε ὁ Νόμος οὔτε οἱ Προφῆτες, οὔτε καὶ ἡ 'Εκπαίδευση, ἂν μιὰ Κυριακὴ ἢ μιὰ γιορτὴ γίνῃ μιὰ συνεδρίαση ἢ μια παράσταση στὴν αἴθουσα τοῦ Σκολειοῦ. Ἂς μάθουν νὰ σέβουνται ὅλοι τοὺς τίμιους «βετεράνους» μας.

ΜΙΑ ΘΕΡΜΗ ΣΥΣΤΑΣΗ

Ἡ Πο. Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σ. Ε. Σ. Λέσβου παρακαλεῖ τὶς ἐπιτροπὲς τῶν Σ. Ε. Σ. ὅλου τοῦ Νησιοῦ, σὰν πρόκειται νὰ στείλουνε μέλη τοῦ Σύνδέσμου τους ἐδῶ γιὰ δικαστικὲς ὑποθέσεις, νὰ τὰ ἐφοδιάζουν μὲ πιστοποιητικὸ ***ἀπόλυτης φτώχιας***, ἢ ***σχετικῆς φτώχιας***, ἢ ***οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας***, ὑπογραμμένα ἀπ' τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο. Τὰ πιστοποιητικὰ ***ἀπόλυτης φτώχιας*** νὰ δίνουνται μὲ μεγάλη τσιγκουνιά, καὶ σὲ ἐφέδρους ποὺ ἡ ὑπόθεσή τους φαίνεται νἄχῃ μὲ τὸ μέρος της τὸ δίκιο καὶ τὴν ἠθική. Ἀλλοιώτικα οἱ δικηγόροι συνάδελφοι ποὺ πέρνουνε πάνω τους τὶς δίκες αὐτὲς δίχως πληρωμὴ ἢ μὲ πολὺ συγκαταβατικὴ, παραφορτώνουνται μὲ ὑποθέσεις συναδέλφων ποὺ δὲν εἶναι φτωχοί, ἢ ποὺ δὲν ἀξίζουν τὸν κόπο νὰ τὶς πάρῃ στὴ προστασία του ὁ Σύνδεσμός μας. Κι αὐτὸ γίνεται εἰς βάρος ἄλλων, φτωχῶν καὶ ἀδικημένων ἐφέδρων. Τὸ ἴδιο μέτρο νὰ λογαριαστῇ καὶ γιὰ τὰ πιστοποιητικὰ τῶν ἄρρωστων ποὺ πρόκειται νὰ τοὺς δίνει ὁ Σ. Ε. Σ. δωρεὰ τὰ φάρμακα καὶ τὸ γιατρό.

ΓΥΡΟ ΣΤΟ ΦΑΛΤΣΟ

Σ' ἄλλη στήλη δημοσιεύουμε ἕνα ἔγγραφο τῆς Νομαρχίας μας ποὺ βάζει τὰ πράματα στὴ θέσι τους. Ὁ κ. Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ἐξέφρασε τὴ λύπη του στὸν Σ.Ε.Σ. γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἀνθυπομοίραρχου ποὺ φέρθηκε ἔτσι ἀσεβῶς στὴν ἀντιπροσωπεία πούστειλαν οἱ Ἔφεδροι μας στὴ Δοξολογία τῆς Ἐθνικῆς Γιορτῆς. Τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς, καὶ κάτι καλύτερο. Ἔκοψε μιὰ σαρανταπεντάρα στὸν ἀνάξιο τελεταρχη. Τὴν τελευταία στιγμὴ μαθαίνουμε πὼς ὁ κύριος αὐτὸς μᾶς ξεφορτώνεται τελειωτικὰ, φεύγει ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη. Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ καταλαβαίνουν οἱ Σύνδεσμοι τῶν χωριῶν πὼς εἶναι περιττὴ ἡ δημοσίευση τῶν ἐγγράφων τῆς ἀλληλεγγύης πούστειλαν γὰ δημοσίευση γυρεύοντας ἱκανοποίηση γιὰ τὴ βαρειὰ προσβολή. Ἱκανοποίησιν, ἡ πιὸμεγάλη ποὺ μποροῦσε, δόυηκε γιὰ ὅλους τοὺς ἐφέδρους τοῦ νησιοῦ.

ΣΤΑ ΠΕΥΚΑΚΙΑ

Στὸν «Καλὸ τὸ δρόμο» πρὸς τὰ πευκάκια εἶναι ἕνα χαντάκι ποὺ κατεβαίνει ἀπ' τὸ Φρούριο. Τὸ χαντάκι αὐτὸ εἶναι ἕνας σωστὸς ξέσκεπος ὑπόνομος, ποὺ ἄρχισε νὰ κατεβάζει ὅλα τὰ μοῦρα ποὺ ἀπορρίχνει τὸ Κάστρο πρὸς τὸν ὁμορφώτερο ἴσως περιπατο τῆς Μυτιλήνης. Σὲ λίγες μέρες ἡ αὔρα τῆς Φυκιότρυπας θἄρχίσει νὰ προσφέρει στὰ μυριστικὰ ὄργανα τῶν περιπατητῶν κάθε ἄλλο παρὰ τὴν ἁρμυρόδροση εὐωδιὰ τῆς θαλασσίλας ποὺ σκόρπιζε ὡς τὰ τώρα.

Οἱ ἁρμόδιοι,—δὲν ξέρουμε ἂν εἶνα. ὁ κ' Καρέτσος ἢ τὰ Δημόσια Ἔργα,—μὲ λίγα ἔξοδα θὰ μπορούσανε νὰ σώσουνε τὴ χαριτωμένη αὐτὴ τοποθεσία ἀπ' τὴν ἐρήμωση ποὺ τὴ, φοβεριζε, καὶ τὸν κόσμο ἀπὸ μιὰν ἑστία ἀρρώστιας καὶ ἀηδίας.

ΟΙ ΠΡΟΔΟΜΕΝΟΙ ΜΑΣ ΑΔΕΡΦΟΙ

Μὲ μεγάλη χαρὰ μάθαμε πῶς φτάξανε στὸ Πειραιᾶ τὰ πρῶτα βαπόρια μὲ ΒΟΒ αἰχμάλωτους. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς εἶναι καὶ πολλοὶ Μυτιληνιοί. Περιμένουμε μὲ λαχτάρα νὰ σφίξουμε τὸ χέρι τῶν ἄτυχων συναδέρφων μας.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

— Τὸ Μνημόσυνο τῶν σκοτωμένων Παπαδιανῶν

Τὴν προπερασμένη Κυριακὴ, ὁ Σ.Ε.Σ. Παπάδου ἔκανε μνημόσυνο τῶν συναδέρφων του καὶ συγχωριανῶν του ποὺ ἔπεσαν ὑπηρετῶντας τὴν Πατρίδα. Τὸ ἔξοδα τοῦ Μνημόσυνου αὐτοῦ, ἔγιναν ἀπὸ χρήματα ἑνὸς ἐράνου ποὺ διενηργήθηκεν ἀνάμεσα στὰ μέλη τοῦ Σ.Ε.Σ. τοῦ χωριοῦ μας. Στὴ μέση τῆς Ἐκκλησιᾶς στήθηκε ἕνα κενοτάφιο ποὺ εἶχαν τὴν καλωσύνη νὰ στολίσουν μὲ φροντοτεχνικὸ γοῦστο τὰ μέλη τοῦ «Ἀδερφάτου Δων Παπάδου». Στέφανα κατέθεσαν τὸ Ἀρρεναγωγεῖο καὶ Παρθεναγωγεῖο τοῦ Παπάδου, τὸ Κοινοτικὸ Συμβούλιο ἡ Ἐφορία, ἡ Ἀδελφότης Κυριῶν «Ἁγ. Παρασκευὴ» καὶ ἕνα θαυμάσιο λουλουδένιο σταυρὸ τὸ «Ἀδερφάτο Δων Παπάδου».

Ἅμα τέλειωσε τὸ μνημόσυνο γίνηκε ἔρανος πάγκαιρος μὲ σκοπὸ νὰ στηθῇ μιὰ στήλη ἀναθηματικὴ μὲ τὰ ὀνόματα τῶν σκοτωμένων τοῦ χωριοῦ μας. Ὅλοι πρόσφεραν πρόθυμα καὶ γενναῖα κι' ἔτσι μαζεύτηκαν ἕως 7,000 δραχμὲς γιὰ τὸ μικρὸ ἡρῶο τοῦ χωριοῦ μας.

Ὁ Παπαδιανὸς

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΜΕΣΟΤΟΠΙΑΝΩΝ

Στὴν παράκληση ποὺ ἔκανε ἡ «Καμπάνα» στὸ προηγούμενό της φύλλο ζητώντας ἀπ' τοὺς ἐφέδρους Μεσοτόπου πιότερες πληροφορίες γιὰ τὰ νοικιασμένα Τούρκικα χτήματα, ἡ 'Επιτροπὴ τῶν ἐφέδρων ἀπάνου στὰ νοίκια μᾶς ἔστειλε τὸ γράμμα τοῦτο:

«... Ὅλοι οἱ ἔφεδροι τοῦ Μεσοτόπου διαβάσαμε μὲ μεγάλη χαρὰ τὰ καλὰ λόγια, ποὺ ἡ «Καμπάνα» ἔγραψε γιὰ τὸ ζήτημά μας. Ἡ ὑποστήριξη αὐτὴ θερμὴ καὶ αὐθόρμητη μᾶς δίνει θάρρος γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς καὶ μᾶς γεμίζει ἐλπίδες γλυκὲς γιὰ τὸ μέλλον. Θέλετε περισσότερες πληροφορίες. Σᾶς τὶς στέλνουμε πρόθυμα· καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά.

Ὁ ἄνθρωπος λοιπὸν ποὺ στέκεται ἐνάντια στὰ συμφέροντά μας, καὶ μᾶς ἄρπαξε τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα μας εἶνε ὁ ξακουστὸς Νικόλας Καξηρῆς. Ἀκοῦστε τώρα καὶ τὸ ποιὸν αὐτουνοῦ τοῦ κυρίου. Εἶνε μαῦρος, κατάμαυρος Κωνσταντινικός. Ἡ κοινότητά μας ὑπόφερε πολλὰ ἀπὸ τότες ποὺ ἤρταν στὰ πράματα οἱ φαυλοκρίτες καὶ διωρίστηκε αὐτὸς πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας. Ἡ πρώτη του προεδρικὴ πράξη ἤτανε νὰ κατεβάσει ἐπιδεικτικὰ καὶ προκλητικὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Βενιζέλου. Ὕστερα βάλθηκε —τὸν καιρὸ ποὺ ἐμεῖς λείπαμε στὸν πόλεμο— νὰ κάνει μὲ τὸ ζόρι καὶ μὲ τὸ καλὸ τοὺς χωριανούς μας, — τοὺς πατέρες μας — γουναρκούς, γιὰ νὰ βγάζε ἀσπροπρόσωπο τὸ Σπηλιωτόπουλο καὶ τὸ Εὐστρατιάδη!

Καὶ σὰν εἶδε πὼς δὲ γινότανε τίποτα μὲ τὸ καλό, ἄρχισε μὲ τὸ κακό. Ἐδιάλεξε μερικοὺς πληρωμένους τραμπούκους καὶ γυρίζοντας μεροῦχτι μαζύ τους στοὺς δρόμους καὶ στοὺς καφενέδες, προκαλοῦσε βάναυσα καὶ χυδαῖα τοὺς φιλήσυχους καὶ φιλόνομους συγχωριανούς του. Τραγούδια πειραχτικά, πιστολιὲς, βρυσιὲς καὶ τέτοια. Συχνα δημιουργοῦσε ἐπεισόδια εἰς βάρος τῶν ἁπλῶν καὶ ἀγαθῶν κατοίκων. Νὰ ἕνα: Τὴν πρωτοχρονιὰ ἐμπῆκε μὲ τοὺς μπράβους του — πιομένοι ὅλοι γιὰ νἄχουνε θάρρος — σ' ἕνα καφενεῖο ὅπου ἔπαιζε μουσική. Διάταξε προκλητικὰ νὰ παίξει τοῦ «ἀητοῦ τὸ γυιό» Ἡ μουσικὴ ὑπάκουσε. Ὅσην ὥρα ἐπαίζετο τὸ ἀναθεματισμένο αὐτὸ τραγούδι, αὐτὸς καὶ οἱ παλληκαράδες του εἶχανε ἐπιδεικτικὰ τὰ πιστόλια κρεμασμένα στὴ μέση τους καὶ προκαλούσανε μὲ βρυσιὲς τοὺς θαμῶνες. Στὸ τέλος κατάφερε νὰ σηκώσει καυγᾶ. Ἤρτε σὲ φιλονικεία μὲ τὸν ἥσυχο μὰ φιλότιμο χωριανό μας Γιάννη Γ. Βαλιλῆ καὶ τοῦ ἔρριξε μιὰ πιστολιά. Εὐτυχῶς δὲν τὸν ἐχτύπησε· τὸ βόλι ὅμως ἐλάβωσε ἕνα ἄλλο παιδὶ τὸν 'Αναστάση Χ" Μαλλῆ, ποὺ ἦτανε πίσω στὴ Βαλλῆ. Ἀμέσως ἔγραψαν στὴ Μυτιλήνη πὼς ὁ Μεσότοπος ἐστασίασε.

Ἐμήνυσαν τὸ Βαλιλῆ πὼς αὐτὸς εἶνε ἀρχηγὸς καὶ πὼς αὐτὸς ἐπυροβόλησε! Ἡ δουλιὰ πῆγε στὸ δικαστήριο. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτανε φυσικὸ ἐκείνη τὴν ἐποχή. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔπαθε, ποὺ κόντεψαν νὰ τὸν σκοτώσουν, καταδικάστηκε ***ἄδικα*** σὲ 4 μῆνες φυλακή. Θὰ παρακαλούσαμε μάλιστα νὰ ἐργηθεῖ τίποτα — νόμιμα πάντα — γιὰ γρήγορη ἀναθεώρηση τῆς ὑπόθεσής αὐτῆς. Ὁ φυλακωμένος ἔχει κάνει ἔφεση στὸ Ἐφετεῖο τῆς Σύρας.

Θέλειε κι' ἄλλο; Αὐτὸς πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ ἐθέτε σὲ διαφόρους 3,000δρ. γιὰ νὰ πετύχει στὸ χωριό μας ἡ ἵδρυση τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐφέδρων. Σημειώσετε πὼς, αὐτὸς ἀπὸ ἀπὸ τὸ 1916—1919 ἤτανε διαρκῶς λιποτάχτης!

Αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπός μας. Αὐτὸς λοιπὸν κατώρθωσε μὲ τὰ μέσα ποὺ διέθετε τότε νὰ νοικιάσει τὰ ἐγκαταλελειμμένα Τουρκικὰ χτήματα· καὶ τὰ μετανοίκιαζε σὲ ἄλλους· καὶ ἔτσι αἰσχροκερδοῦσε. Ἐμεῖς πεινῶντας, ἐστείλαμε μιὰν ἐπιτροπὴ στὸ Μόλυβο, ποὺ κατώρθωσε νὰ ἀποδείξει πὼς αὐτὸς τὰ νοίκιαζε τὰ χτήματα· καὶ δόθηκαν σὲ μᾶς. Αὐτὸς ὅμως κατώρθωσε καὶ πάλι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Μολύβου κ. Δόξα ποὺ ἀπολύθηκε, τοῦ Ἀστυν. Σταθμάρχη Ἐρεσσοῦ Ἐνωμοτάρχη Νοικοκυρέλλη καὶ διαφόρων ἐνδιαφερομένων Κοτζαμπασήδων, νὰ κάνει ἕνα χαρτὶ ποὺ ἐβεβαίωνεν ὅτι οἱ ὑπενοικιαστὲς ἦτανε τάχα συνέταιροι τοῦ Καξηρᾶ καὶ ὄχι ὑπενοικιαστέ! Μὲ τὸ ἄτιμο αὐτὸ μέσο μᾶς τὰ ξαναπῆρε τὰ χτήματα, ποὺ τὰ εἴχαμε κιόλας καλλιεργημένα!! Αὐτὰ ὅλα ἔγιναν ὕστερ' ἀπ' τὴν Ἐπανάσταση. Καταλαβαίνετε πόσος εἶνε ὁ πόνος μας!.

Ἐμεῖς τώρα ἐπιάσαμε τοὺς ψεύτικους συνεταίρους καὶ τοὺς βίλαμε νὰ ὑπογράψουν ὑπεύθυνες δηλώσεις ποὺ νὰ λένε τὴν ἀλήθεια. Τὶ ὑπόγραψαν φυσικὰ καὶ δηλώνουν μ' αὐτὲς πὼς δὲν ἦτανε συνέταιροι μὰ ὑπενοικιαστές. Οἱ δηλώσεις αὐ-

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἡ Κυβέρνησις ἀπασχολημένη πρῶτα καὶ κύρια μὲ τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης, φροντίζει ὁλοένα καὶ γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ ἀναδημιουργία τοῦ σκουληκιασμένου αὐτοῦ ξεχαρβαλώματος ποὺ λέγεται Ἑλληνικὸ Κράτος. Φαίνεται ἰδιαίτερα ἀφοσιωμένη στὴ μελέτη τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Διοικητικοῦ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἤλθε σὲ ἐπικοινωνία στὴ Θεσσαλονίκη μὲ ἀντιπροσώπους ὅλης τῆς Μακεδονίας, ἐδέχθη ὑπομνήματα, ἐκθέσεις καὶ προφορικὰς εἰσηγήσεις τῶν διαφόρων ὀργανώσεων καὶ ἀντιπροσώπων τῶν Κοινοτήτων. Ἂς ἐλπίσουμε πὼς πολὺ γρήγορα θὰ μπορέσει ἡ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνηση νὰ καταντήσει σὲ ἀποφάσεις ὁριστικὲς καὶ νὰ μᾶς ἀνακουφίσει δίνοντας μας περισσότερη αὐτοδιοίκηση. Σύγχρονα μελετᾶ διάφορα οἰκονομικὰ μέτρα πρὸς βελτίωση τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τοῦ Κράτους, καὶ ἐφαρμόζει νέα ἢ ἀναθεωρεῖ παλαιὰ Διατάγματα προωρισμένα νὰ τακτοποιήσουν καὶ ἰσοζυγιάσουν πολλὰ ἀντικρουόμενα συμφέροντα, ὅπως λόγου χάριν γιὰ τὸ ἐνοικιοστάσιο κ. τ, λ.

Στὸ μεταξὺ οἱ φαυλοκρᾶτες —τὰ Μαμοὺθ τῆς Νεότητος— συζητοῦν ἀνάμεσα τους καὶ ἀλληλουβρίζονται γιὰ τὸ καπενταλῆκι τῆς βρωμοπαρέας των.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἐπιτέλους ἡ Διάσκεψη τοῦ Λονδίνου γιὰ τὸ Ἀνατολικὸ ζήτημα καὶ τὴν εἰρήνη μὲ τὴ Τουρκιὰ συνέταξε τὴν ἀπόφασή της ποῦ θὰ δοθῆ στὸ ἀντισχέδιο τῶν Τούρκων.

Ἀκριβῶς δὲ μπορέσομε νὰ μάθουμε ἀκόμα τί εἴδους εἶναι αὐτὴ ἡ ἀπόφαση.

Ἀπὸ δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ, ἀπὸ ὅσα διαβάζει κανεὶς στὶς ἐφημερίδες ποὺ χρωματίζουν ἀνάλογα μὲ τὸ κόμμα ποὺ ὑπηρετοῦν τὶς διάφορες εἰδήσεις, καταλαβαίνουμε πὼς οἱ νικηταὶ τοῦ μεγάλου πολέμου κάνουν ὑποχωρήσεις εἰς τοὺς κυρίους τῆς Ἀγκύρας καὶ ὅτι γιὰ τὴν εἰρήνη τοῦ κόσμου— γιὰ τὰ δικά τους μικροσυμφέροντα δηλαδὴ—εἶναι πρόθυμοι νὰ ξανασυζητήσουν πάλι, δηλαδὴ νὰ ξαναϋποχωρήσουν στοὺς Τούρκους. Ὁρίσθηκε μάλιστα τὸ μέρος ποὺ θὰ γίνουν οἱ καινούριες συζητήσεις καὶ ἡ ἐποχὴ ποῦ θὰ ἀρχίσῃ (ἀρχὲς τοῦ Μάη). Ἡ παράταση αὐτὴ τῆς ἐκρεμότητας, εἶναι ἀπ' ὅλα τὰ ἔθνη πιὸ κατασιρεπτικὴ γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Δὲν ξέρουμε ἀκόμα ἂν οἱ Τοῦρκοι θὰ δεχτοῦν ἢ θὰ συντάξουν κανένα νέο ἀντισχέδιο καὶ τρόβα κορδέλλα· μὰ τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος πονᾶνει τόσο πολὺ φορτωμένο γιὰ τὴ συντήρηση τῶν προσφύγων κ.τ.λ. ἡ ἐκρεμότητα αὐτὴ τὸ σέρνει μέσα στὸ χάος.

Ἀλήθεια κι' ἀκόμα ἕνα σπουδαῖο πρᾶμμα δὲν μᾶς λένε καθαρὰ καὶ ξάστερα οἱ διάφοροι γαζετατζῆδες· Θὰ πληρώσουμε ἢ δὲ θὰ πληρώσουμε ἀποζημίωση; Οἱ Εὐρωπαιοι καθαρὰ εἶπαν εἰς τοὺς Τούρκους πὼς δὲν ἔχουν τίποτα νὰ περιμένουν ἀπ' τὴν Ἑλλάδα; ἢ δὲν ἀναφέρουν τίποτα μέσα στὴν ἀπαντησό τους καὶ θεωροῦν πὼς τὸ ζήτημα αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ λύσει μονοχη τη ἡ Τουρκία καὶ ἡ Ἑλλάδα;

Ὅτι καὶ ἂν εἶναι θὰ περάσουμε ἀκόμα καιρὸ ἀγωνίας.

τὲς βρίσκονται στὰ χέρια τοῦ δικηγόρου μας κ. Δ. Σόββα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ὑπόθεσή μας. Σᾶς παρακαλοῦμε λοιπὸν νὰ ἐνεργήσετε νὰ μᾶς δοθεῖ τὸ δίκιο. Ἐπειδὴ αὐτὸς μαῦρος καὶ λιποτάχτης τὰ ξανανοικιάζει καὶ ἀρχονταίνει· ἐνῶ ἐμεῖς —πολεμιστὲς καὶ δουλευτάδες— πεινοῦμε μαζὺ μὲ τὶς οἰκογένειές μας.

Μὲ ὑπόληψη

Ἡ Ἐπιτροπὴ

ἀπό του στὸ νοίκιασμα

Βασίλ. Ἀναγγωστόπουλος,

Ἀπόστ. Σκομβούλης καὶ

Ἡρακλῆς Γνήσιος

ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Προχτὲς τὴν Κυριακὴ βράδυ στὶς 9 μιὰ βάρκα μὲ ἐπιβάτες τὸ Σταῦρο Καρινόπουλο, Κωνσταντινοπολίτη καμαρότο τοῦ βαποριοῦ «Θάλεια», τὸ Χρῆστο Σωτηριάδη καὶ τὸ Σωτήρη Τσάπαρη, ἐνῶ ἐρχόνταν ἀπὸ τὴ Βαρειὰ ἀναποδογυρίστηκε ἀντίκρυ στ' Ἀκλειδιοῦ. Ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες πνίγηκε ὁ Σταῦρος Καρινόπουλος. Γιὰ τὸ πῶς συνέβη τὸ δυστύχημα γίνονται ἀναρίσεις ἀπὸ τὸ Λιμεναρχεῖο.

Οἱ κ. κ. Δημ. Κουνέλλης Γρηγόριος Γρημάνης,, Ἠλίας Παπαελπιδοφόρου καὶ Θεόδωρος Ζαγοραῖος, πρόσφεραν ὑπὲρ τοῦ Συνδέσμου Ἐθνικῆς Σωτηρίας Θερμῆς ὁ πρῶτος Δραχμὰς 200, ὁ δεύτερος Δραχ. 50, ὁ τρίτος Δραχ. 30 καὶ ὁ τέταρτος Δραχ. 12,50.

Τὸ Δ. Σ. εὐχαριστεῖ.

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΤΑΙ ὁ κ. Νικόλαος Καλομοίρης τοῦ Γεωργίου νὰ περάσῃ ἀπ' τὰ γραφεῖα τοῦ Σ.Ε.Σωτηρίας Μυτιλήνης γιὰ ζήτημα ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει.

ΑΗΔΙΑ

Πολλοὶ κύριοι συμπολῖτες; καὶ φιλοξενούμενοι, καλοθρεμμένοι καὶ καλοβαστάζουμενοι ἀπὸ ψιλά, τρέμουν καὶ ἀγωνιοῦν διαβάζοντας τὰ τηλεγραφήματα τῶν ἐφημερίδων. «Μὰ πότε; πότε ἐπὶ τέλους θἀνοίξη τὸ ντουφέκι; πότε θὰ ἐξορμίσῃ! ὁ Στρατός μας; πότε θὰ μποῦμε στὴν Πόλη;» Γιὰ νὰσυνεννοούμαστε, ὅλοι αὐτοὶ οἱ Ἄρηδες εἶναι ἀγύμναστοι, ἀστράτευτοι, μισότριβοι καὶ μὲ **διορθωμένη** τὴν ἡλικία. Τοὺς παρακαλοῦμε πολὺ νὰ κάνουν λίγη ὑπομονή. Γιατὶ ἡ Ἐπανάσταση δὲ βιάζεται νὰ κάνει ἐκστρατεῖες ἀλλὰ Κῶτσο—λεβέντη καὶ ἀλὰ—Γούναρη δίχως σίγουρη πολεμικὴ καὶ διπλωματικὴ ὑποστήριξη τῆς Εὐρώπης. Γιὰ τὴν ὥρα παρακαλοῦμε ὅλους τοὺς συμπολίτες καὶ φιλοξενούμενους ποὺ ἔχουνε ὑπερτροφικὸ πατριωτισμὸ καὶ ὑπεραιμικὸ βαλάντιο, νὰ θυμηθοῦν πὼς ἴσαμε σήμερα ***κανένας τους*** δὲ θυμήθηκε τὰ φαντάρακια μας ποὺ στήλωσαν τὶς τρακόσιες χιλιάδες λόγχες τους καὶ τὰ νιάτα τους καὶ τὴ ζωή τους σὰν ἀποφασιστικὸ καὶ τρομερὸ τεῖχος στὴν τούρκικη πλημμύρα ποὺ κατέβαινε σαρώνοντας τὸ πᾶν. Κανένας τους δὲν πρόσφερε τὸ κατοστάρι του γιὰ τὰ Μυτιληνάκια ποὺ κάνουν τὸ Πάσχα τους στὸν Ἔβρο. Κανένας δὲν ἔδειξε πὼ τοὺς θυμᾶται, αὐτοὺς π ὺ στάθηκαν διπλα στὴν Ἐπανάσταση γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ Μυτιλήνη Τουρκιὰ, καὶ γιὰ νὰ μποροῦμε ἐδῶ ἥσυχα νὰ ξεκοκκίζουμε τὴν ἡσυχη καὶ καλοβολεμένη μας ζωοῦλα. Κανένας δὲν θυμάται τὰ σπίτια τους, τὰ παιδιά τους, τοὺς γέρους των. Αὐτονῶν δηλ. ποὺ θὰ μᾶς πᾶνε στὴν Πόλη, αὐτονῶν ποὺ θὰ ὑψώσουν τὴ δραχμὴ καὶ τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδας, αὐτονῶν ποὺ μᾶς προστατεύουν τὴν εὐτυχία καὶ τὴ ζωή.

Ἀφίστε τα αὐτά, κύριοι! Μᾶς γιομίζει ὀργὴ καὶ ἀηδία ὁ ἀστράτευτος πατριωτισμός σας. Μᾶς γιομίζει ὀργὴ καὶ ἀηδία τὸ ψεύτικο ἐνδιαφέρο σας γιὰ τὴν Ἐπανάσταση. Ἡ λευτεριὰ θέλει θυσίες. Ἄλλοι τὶς δίνουν πρόθυμα, βορὲς καὶ τρομερές. Εἶμα, αἷμα, εἰ ζωή, εἰς μέλη τοῦ σώματος, εἰς ὑγεία, εἰς νιάτα, εἰς καταστροφὴν οἰκονομικὴ σύξυλη. Ἐσεῖς δὲν συνεισφέρετε μηδὲ μὲ τὶς εἰσπράξεις μιᾶς μέρας σας. Καὶ σὰν πρόκειται νὰ σᾶς ζητανέψουν τὴ δεκάρα σας οἱ στρατιῶτες αὐτοί, πρέπει νὰ σᾶς κάνουν νὰ χορέψετε, νὰ κοπάρετε καὶ νὰ πιῆτε ψεύτικια σαμπάνια, ὦ; ποὺ νὰ τὴ δόσετε Ἀηδία!

ΟΙ ΖΗΤΙΑΝΟΥΛΕΣ

Ἡ Μυτιλήνη πλημμύρισε ἀπὸ ζητιανάκια. Κοριτσάκια πρὸ πάντων. Ἔχουνε γίνει πλῆθος, κοπάδι, μελίσσι. Καὶ πετάνε, βουΐζουν, χώνουνται σὲ κάθε πόρτα ποὺ θἀνοίξῃ, ἀκολουθάνε κάθε διαβάτη, ζητιανεύουν στὰ κέντρα, στὰ ἐσπιατόρια, στὶς τοβέρνες, στὰ καφενεῖα. Πρέπει νὰ πάρῃ κάποια φροντίδα ἡ πολιτεία γιαὐτά. Μάθαμε πὼς τὰ περισσότερα ἔχουνε μάννες ἢ συγγένισσες ποὺ τὰ στέλνουν στὸ ἄτιμο αὐτὸ κυνῆγι τῆς πενταροδεκάρας, καὶ πὼς τὰ δέρνουνε σὰν πᾶνε μὰδειανὰ χέρια. Οἱ προσφυγικὲς ὀργανώσεις, τώρα ποὺ μπῆκε μέσα τους τόσο καινούριο αἷμα, ἂς τὰ ξετάσουν αὐτὰ τὰ κοριτσάκια, ἂς τὰ παρακολουθήσουν, ἂν τὰ κυνηγήσουν. Ἂς εὕρουν τὶς μάννες ἢ ἄλλες ξεμαυλῆστρες— ἂν ἀληθινὰ ὑπάρχουν τέτια θηρία— ποὺ τοιμάζουνε τὰ σημερινὰ αὐτὰ βρέφη γιὰ τὰ αὐριανὰ πορνεῖα καὶ τὰ Νοσοκομεῖα τῶν Μεταδοτικῶν. Ἂς τὰ περιμαζέψουνε κιἂς τὰ σώσουνε. Αὐτὰ εἶναι οἱ γυναῖκες τῆς ἐρχόμενης γεννιᾶς, οἱ μάννες, οἱ ἀδερφὲς, οἱ ἀγαπημένες. Κ' ἡ γενεὰ αὐτὴ θὰ μᾶς καταριέται μὲ ματωμένα δάκρυα ἂν τῆς παραδόσουμε τὸ τρυφερὸ καὶ πολύτιμο αὐτὸ ὑλικό, μαρασμασμένο, σάπιο, ἄρρωστο στὴ σάρκα καὶ στὴ ψυχή. Εἶναι καλύτερα νὰ σωθῇ ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ κοριτσάκια, παρὰ νὰ ζήσουν ἀκόμα λίγο τρεῖς καὶ τέσσερις γέροι καὶ γρηές. Κύριε Κρητικά! Κύριε Γκράβαλη! Ἀπὸ σᾶς περιμένουμε νὰ νοιώσετε τὴ βαρύτητα τοῦ ζητήματος, καὶ νὰ τὸ κυνηγήσετε μὲ ὅλη σας τὴν ὄρεξη καὶ τὴν καινούρια ἀντίληψη.

ΑΜΠΟΤΕ

Πρέπει νὰ εὐχαριστήσουμε τὶς αυναδέρφισες ποὺ εἶχανε τὴν καλοσύνη νὰ γράψουνε καλὰ λόγια γιὰ τὴν ἔκδοσή μας. Καὶ τὸ κάνουμ εἰλικρινὰ, μ' ὅλο ποὺ —σὰ δημοσιογράφοι— ξέρουμε πὼς τὰ τέτοια κομπλιμέντα εἶνε στερεότυπα στὰ ράφια τῶν τυπογραφείων. Γιατί ἀνάμεσα στὶς γραμμὲς τῶν εὐχῶν διακρίναμε τὸ σπαρτάρισμα κάποιων ὡραίων πόθων. Δεχόμαστε μὲ συγκίνηση τὰ καλὰ λόγια· καὶ θέλουμε νὰ ἀνταποδώσουμε τὶς εὐχὲς, ἐκδηλώνοντας μιὰ κρυφὴ λαχτάρα μας. Ἄμποτε τὸ χτύπημα τῆς «Καμπάνας» μας νὰ συγκινοῦσε τὸν ἐπαρχιακό μας τύπο καὶ γενικὰ τὸν Ἑλληνικὸ καὶ νὰ τὸν ἔπερνε σὲ ὑψηλότερο, φωτεινότερο, ἐπίπεδο· ἐκεῖ ποὺ ἀχτινοβολεῖ ἡ ἀμόλεφτη καὶ θαρρετὴ ἀλήθεια.

ΕΦΕΔΡΟΙ ΝΥΧΤΟΦΥΛΑΚΟΙ

Ρίχνουμε τὴν ἰδέα στὸν κ. Νομάρχη καὶ τὸν παρακαλοῦμε ἂν τοῦ φανῇ σωστὴ νὰ τὴν ὑποβάλῃ στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν γιὰ νὰ γίνῃ πραγματικότητα Μιὰ ποὺ γιὰ πολλοὺς λόγους ποὺ ἀναγνωρίζουμε τὴ σοβαρότητά τους δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ διατεθοῦνε ἀρκετὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα γιὰ τὴν νυκτερινὴν ἀσφάλεια τῆς πόλης μας, νὰ ὀργανωθῇ μία ὑπηρεσία ἀπὸ νυχτοφύλακες ποὺ νὰ πληρώνουνται ἀπ' τὴν ἀγορὰ κι' ἀπ' τὸ Δήμου, καὶ νάναι στὴ διαταγὴ τοῦ κ. Διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας. Γιατὶ ἀλλοιώτικα εἶναι ἀνθρωπίνως ἀδύνατο νὰ φυλαχτῇ μιὰ πόλη ποὺ ἤταιε μὲ πληθυσμὸ 20000 καὶ ξύπνησε ἕνα πρωῒ μὲ πληθυσμὸ 45000. Καὶ μάλιστα πληθυσμὸ φτωχό, πεινασμένο, καὶ πολυσύνθετο.

Ἔτσι μὲ τὴν ἴδια χειρονομία θὰ λυνούτανε κ' ἕνα ἄλλο ζήτημα ἐξ ἴσου σοβαρό. Ὁ Σ. Ε. Σ. ὑβάλιζε στη διάθεση τῆς Ἀστυνομίας γιαὐτὴ τὴ δουλειὰ ὁλάκαιρο λόχο ἀπὸ φιωχοὺς καὶ τιμιους ἐφεδρους, ποὺ γυρίζουνε σήμερα στὰ σοκάκια ἀδέκαροι καὶ ἀτσιγαροι, καὶ γυρεύοντας δουλειά. Ἔτσι θὰ ξοικονομούσανε τὸ ψωμί τους κιαὐτα τὰ παιδιά. Δὲ νομίζειε πὼς ἄξιζει τὸν κόπο νὰ μελετήσετε τὸ ζήτημα πάνου σαὐτὴ τὴ βάση κ. Νομάρχη;

ΚΙ ΑΛΛΗ ΛΥΣΗ

Ἔξω ἀπ' αὐτὸ τὸ σχέδιο ποὺ ὑποδείχνουμε παραπάνου, καὶ ποὺ μπορεῖ νὰ σκονταψῃ ἢ στὴν ἄρνηση τῶν ἐμπόρων καὶ τοῦ Δημου γιὰ νὰ πληρώνουν τοὺς ἐφέδρους φύλακες, ἢ στὴν ὑπηρεσιακὴν ἀξιοπρέπεια τῆς Διοικήσεως τῆς Χωροφυλακῆς μας, ὑπάρχει καὶ μιὰν ἄλλη λύση τοῦ ζητήματος μὲ τὰ ἴδια μέσα, τοὺς ἐφέδρους μας, δηλ. Καὶ μὲ ἄλλον τρόπο ὑπηρεσίας. Ὑπάρχει ἕνας παλιὸς νόμος ποὺ ἐπιτρέπει στὴ Διοίκηση τῆς Χωροφυλακῆς νὰ δεχτῇ ἐθελοντὲς πολιτες στὴν ὑπηρεσια της, ποὺ θὰ πέρνουνε τὸ μισθὸ τοῦ χωρ φυλακα δηλ. 400 δραχμὲς τὸ μῆνα, καὶ θὰ ὑπηρετοῦνε μέσα στὴν πατρίδα τους. Οἱ ἐθελοντὲς αὐτοὶ θὰ μποροῦνε νὰ δίνουν τὴν παραιτησή τους ὅποτε θελήσουν, δὲ θἀν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ φορέσουν στολή. Ἡ Μυτιλήνη θὰ κάνῃ τὴν ἐφεδρική της χωροφυλακὴ, καὶ κάθε χωριο τὴ δικὴ του. Καὶ θὰ διαλεχτοῦνε παιδιὰ τίμια, ὑπηρεσιακὰ, φτωχά, ἐμπεροπόλεμα, καὶ τιμημένα μὲ παράσημα καὶ ἐξάμηνα.

Ὁ κ. Μωράκης ποὺ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ στολίσματα τοῦ Σώματος τῆς Ἑλληνικῆς χωροφυλακῆς ἐλπίζουμε νὰ πάρει μὲ τὴν καρδια του τὸ ζήτημα.

ΑΝΑΓΚΗ!

Ὁπωσδήποτε ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς, τὸ ζήτημα τῆς ἀσφάλειας στὴν Πόλη μας καθὼς καὶ σια χωριὰ ἔγινε τὸ πιὸ σπουδαῖο σήμερα. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ περιουσία καὶ τὸ ἄσυλο τοῦ καθενός μας εἶναι στὰ χέρια μιᾶς παρέας ληστῶν. Μὲ τοὺς χωροφύλακες ποὺχουμε δὲν μπορεῖ νὰ γίνει σχεδὸν τίποτα. Τὰ πιὸ πολλὰ εἶναι χωροφυλακάκια τοῦ γάλακτος, ἀμούστακα καὶ δίχως ὑπηρεσιακὴ τριβὴ καὶ ἐπιβολή. Καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ ὕλιβερὴ ὀπερέττα ποὺ δημιουργήθηκε πάνου στὸ νησί μας μὲ τὰ κατορθώματα πεντέξη ληστῶν «μετὰ καὶ ἄνευ προσωπίδος» πρέπει νὰ τελειώσει σύντομα. Ἀλλοιωτικα ἡ παράστασή της θὰ συνεχιστῇ μὲ χίλιες δυὸ ἄλλες «πράξεις» τὴ μιὰ πιὸ σπουδαία ἀπ' την ἄλλη.

ΤΟ ΑΝΑΡΙΕΜΑ

Λοιπὸν. ***Μιὰ πόλη μὲ 20.000 κατοίκους, φιλοξενεῖ ἄλλους 25.000!*** Πῶς θὰ περάσῃ τὸ καλοκαῖρι αὐτὸς ὁ κόσμος ποὺ δὲν χωρεῖ πιὰ οὔτε μέσα στὴν ἀγορὰ οὔτε μέσα στοὺς δρόμους; Ἄγνωστο. Ἕνα διάταγμα ἀναγκαστικῆς στεγάσεως λένει στὰ χέρια τῆς Νομαρχίας σὰ γυομισμένο φυσίγγι. Θὰ τὸ μεταχειριστεῖ, ἢ θὰ κάνῃ τὴν ἀραίωση στὰ χωριά; Γιατὶ στὸν ἄλλο διωγμὸ τά χωριὰ εἶχανε πάρει τὴ δίκαια μερίδα τους ἀπ' τὸν ἀριθμὸ τῶν φιλοξενουμένων ἀδερφιῶν μας καὶ τώρα τόσες δυσκολίες παρουσιάζουνται; Ὡς τόσο ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει εἶναι νὰ γίνῃ τὸ ἀνάριεμα καὶ ***πολὺ σύντομα.*** Μὲ τὸ γενικὸ ψείριασμα —οἱ ψεῖρες διατρέχουν τὴν πόλη μας πέρα γιὰ πέρα— μὲ τὴν ἀκαθαρσία, μὲ τὸ ὑπερπυκνωμένο συγκατοίκημα τόσων ψυχῶν, ἡ πρώτη ἐπιδημία ποὺ θὰ θελήσει νὰ ἐμφανιστεῖ θἀθερίσει τὸ μισὸν κόσμο. Ὁ κ. Νομάρχης πρέπει σύντομα, ***πολὺ σύντομα***, νὰ κάνει ὅ,τι θὰ κάνει γιὰ νὰ ξανεσάνει ἡ πόλη μας ἀπ' τὸ παραφόρτωμά της. Ἡ παροιμία τοῦ ἀδιαχωρήτου λέει γιὰ δύο κεφάλια πὼς δὲν χωρᾶνε κάτου ἀπὸ μιὰ σκούφια. Ἐμεῖς ἐπιμένουμε νὰ χώσουμε ***δύομιση κεφάλια*** σὲ μιὰ σκούφια. Κιαὐτὸ σημαίνει ἴσως πὼς δὲν ἔχουμε κανένα.

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ

Τὸ καταγγέλνουμε στὸν κ. Διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας καὶ περιμένουμε νὰ βάλῃ τὸ χέρι του.

Κάθε φορὰ ποὺ βγῆ διαταγὴ νὰ ἐπιταχτοῦνε ἢ νὰ ἀγγαρευτοῦνε ἀραμπάδες, μερικοὶ χωροφυλάκοι δὲ σκοτίζουνται καὶ πολὺ νὰ κοψοποδαριάζουνται κυνηγώντας τους μὲς τὴ Μυτιλήνη. Τραβοῦνε ὁλοΐσα στὴν Ἀπάνω Σκάλα καὶ στήνουνε καρτέρι κουτσοπίνοντας στὰ καφενεδάκια. Καὶ τὸ βουνὸ ἔρχεται μονάχο του πρὸς τὸν Μωάμεθ. Μόλις ξεπροβάλουν οἱ ἀραμπάδες τῶν γειτονικῶν χωριῶν τοὺς βουτᾶνε ἀπ' τὸ τιμόνι καὶ ἴσια στὴν ὑπηρεσία. Θαμάζουμε βέβαια γιὰ τὴν ἁπλοποίηση τῆς δουλιᾶς. Μὰ δὲ νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ πάψῃ πιὰ κ. Διευθυντή;

ΜΙΑΝ ΙΔΕΑ

Αὐτὴ ἡ ἀπαγόρεψη τῆς κυκλοφορίας τὴ νύχτα ἐκδόθηκε γιὰ νὰ προστατέψῃ τοὺς ἥσυχους πολίτες ἀπ' τοὺς «ἄγνωστους». Πολὺ ὡραῖα καὶ πάρα πολὺ λογικά. Θέλετε νὰ μὴ σᾶς κλέβουν, ὦ 45000 κάτοικοι τῆς Μυτιλήνης; Νὰ κλείνεστε νωρὶς στὸ σπιτάκι σας. Ἔτσι καὶ οἱ 15 ἄγνωστοι καὶ ἄπιαστοι, μὴν ἔχοντας ἄδεια κυκλοφορίας θὰ φεύγουνε κι' αὐτοὶ γιὰ ὕπνο. Μὸ τώρα ποὺ οἱ ληστεῖες ἄρχισαν νὰ γίνουνται μέρα μεσημέρι καὶ στὴ μέση τῶν δρόμων; Προτείνουμε νὰ συνεχιστῇ τὸ σοφώτατο μέτρο. Νὰ διαταχτοῦνε ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Μυτιλήνης καὶ τῶν χωριῶν νὰ μένουνε καὶ τὴ μέρα διπλομανταλωμένοι.

Πῶς;

ΤΟΥΣ ΠΙΑΣΑΝΕ!

Τοὺς πιάσανε ἐπὶ τέλους! Τοὺς πιάσανε καὶ τοὺς ἔξη! Τὰ χουχλακίζοντα συχαρίκια μας στὴν Ἀστυνομία ποὺ ἐπὶ τέλους στάθηκε ἄξια καὶ μιὰ φορὰ νὰ καταφέρει ἕναν τέτιον ἄθλο, κιἀντὶ νὰ γιομίσῃ τὰ δελτία της μὲ ἐγνῶστους, γιόμισε μιὰ φορὰ καὶτὰ κρατητήριά της μὲ...γνωστοὺς. Πιάστηκαν λοιπὸν καὶ οἱ ἔξη. Ὄχιβέβαιαοἱ τσέτεςτοῦ 33χιλιόμετρου ποὺ λήστεψαν ἕνα καραβάνι ἀφτοκίνητα καὶ ἀραμπάδες. Οὔτε οἱ κλέφτες τῆς μπάζας τῶν 800.000 τοῦ Α' τμήματος. Οὔτε καὶ καὶ οἱ διαρρῆχτες τῶν μαγαζιῶν, οὔτε καὶ κεῖνοι ποὺ βάλανε φωτιὰ στά γραφεῖα τοῦ «Νέου Κήρυκας». Οἱ ἔξη ποὺ πιάστηκαν δὲν εἴχανε κανένα πάρε δῶσε μὲ τέτια μικροπράματα. Ἤτανε ἔξη συμπολίτες ποὺ γύριζαν νύχτα ἀπ' τὸν Κινηματόγραφο δίχως ἄδεια κυκλοφορίας. Καὶ ἀφοῦ εἴδανε στὸ σεντόνι τὴν 65η σκηνὴ τῆς 30ῆς πράξεως τῆς 85ης ἐποχῆς τοῦ Μαϊστα, τοῦ Νὰτ-Πίγκερτον καὶ τοῦ Κάρυλη, εἴχανε τὴν τύχη νὰ δοῦνε καὶ τὴ συνέχεια τῶν ἀστυνομικῶν αὐτῶν ἐπιτυχιῶν στὸ φρέσκο καὶ ἀπ' τὸ φυσικό.

Ἀσκολσουν!

ΜΙΑ ΚΙ' ΟΞΩ

Ὁ Ἀνέσιης Λιακόπουλος, παιδὶ μὲ παρελθὸν καὶ μὲ ποδήλατο, ἄρχισε νὰ ἀπασχολεῖται καὶ μὲ τοὺς Ἐφέδρους καὶ μὲ τὸν ΣΕΣ. Μὰ οὔτε ὁ ΣΕΣ οὔτε ἡ «Καμπάνα» δὲν ἔχουν τὸ κουράγιο ν' ἀπασχολοῦνται μὲ τὸν μυρουδάτον αὐτὸν τύπο, ποὺ μᾶς ἔστειλε ἡ Παλιὰ Ἑλλάδα, οὔτε γιὰ γκεβεζελίκι. Γιατὶ μιὰ καταδικαστικὴ ἀπόφαση ποῦχει στὴ ράχη του γιὰ κλεψιά, καὶ ἡ στέρηση τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων του, ποὺ τάχουνε ἀκέρια ἀκόμα κ' οἱ Ἕλληνες ζητιάνοι, εἶναι πράματα ποὺ μποδίζουνε τοὺς ἐφέδρους νὰ ἁπλώσουνε χέρι στὸ σαλιάρικο αὐτὸ ἔντομο, ἀκόμα καὶ μὲ τὴ μασιά.

Ξέρουμε πὼς κάνει εὐσυνείδητα τὴ δουλειά του, ὅπως πρέπει νὰ τὴν κάνει ἕνας ὑπάκουγος σκῦλος ποὺ τὸν ἀγόρασες καὶ ποὺ τοῦ ρίχνεις κάπου κάπου ξεροκόμματα γιὰ νὰ γαυγίζει στοὺς διαβάτες, καὶ σὰ δὲ γαυγίζει μπορεῖς νὰ τὸν ξυλίσῃς, καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃς νηστεία. Μονάχα μιὰ πληροφορία. Ἐπειδὴ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸν ἀριθμό μας καὶ δὲν εἶναι βολετὸ νὰ γυρίσῃ ὅλους τοὺς καταλόγους τῶν ΣΕΣ, τοῦ δίνουμε μιὰν ἰδέα γιὰ δαῦτον. Εἴμαστε τόσοι ποὺ ἂν τόνε φτύσουμε ὅλοι θὰ πάῃ πνιγμένος. Κεῖναι κρῖμα. Τόσο ἀξιοπαρατήρητος νέος, μὲ τέτοιο παρελθόν, μὲ τέτοιο παρὸν καὶ μὲ τέτοιο μέλλον. Χωρὶς νὰ λογαριάσουμε καὶ τὸ ποδήλατο.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τί νὰ κάνω τὸ καϋμένο
ποὺ μὲ γράψαν ταχτικὸ
καὶ μὲ βάλαν μπαγιονέτα
καὶ μπαλάσκα στὸ πλευρό.

Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ Π. ΨΑΛΤΗ

ΑΠ' ΟΣΟ, ΤΙ ΒΛΕΠΩ

Ο ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ

Στὴν αὐλὴ τοῦ Λιμεναρχείου κάθουνται παρέες παρέες οἱ καπετανέοι. Δίνουν ἐξετάσεις γιὰ πρακτικὸ δίπλωμα καὶ περιμένοντας τὴ σειρά του, σιγοκουβεντιαζοῦν. Ὅσοι ξετοχτήκαν διηγοῦνται τί τοὺς ρώτησαν καὶ τί ἀπάντησαν. Πῶς ἔκανε τὰ μοῦτρά του ὁ Κυβερνήτης ποὺ δὲν τοῦ ἄρεσε μιὰ ἀπάντηση· τὸ μάτι τοῦ Ὑποπλοιάρχου ποὺ κλείστηκε κι ἐδευτικὰ καὶ ὁ Λιμενάρχος ποὺ γελοῦσε κάτω ἀπ' τὸ ξυρισμένο μουστάκι του. Κάποτε οἱ νεώτεροι γελοῦν ἀφρόντιστα· στὸ πρόσωπο τους ὅμως φαίνεται καθαρὰ κάποια ἀνησυχία. Μερικοὶ γέροι τυλιγμένοι στις γοῦνες τους καπνίζουν τὴν πίπα, ἀγναντεύοντας, ἔξω ἀπ' τὸ λιμάνι, πρὸς τὸ πέλαγος.

— Ἔ, ποῦ εἴσαστε! ἐφώναξεν ὁ ναύτης ἀπὸ τὴν πόρτα. Τὰ σμήνη τῶν καπετανέων ἀναταράχτηκαν· ὅλοι ἐγύρισαν κατὰ τὴν πόρτα ἀνήσυχα. Ποιὸς εἶνε ὁ Θεοχάρης; Νἄρτει μέσα· φώναξεν ὁ ναύτης.

— Καπετὰν Θεοχάρη! ἐφώναξαν δυὸ τρεῖς, δείχνοντας κατὰ τὸ ἀντικρυνὸ καφενεῖο.

Ἕνας γεροκαπετάνιος ἀνατινάχτηκε ἀπ' τὸ πεζοῦλι τοῦ καφενείου. Ἔβγαλε τὸ σκοῖφο του, ἔσιαξε τὰ μαλλιά του, ἐτίναξε πισω τὸ φαρδὺ παντελόνι του, ἐκύτταξε γύρω του σὰ να ζητοῦσε κάποιον κ' ὕστερα ξεκίνησε. Ὁ ναύτης ξαναφώναξε ἀνυπόμονα: «Κουνήσου λοιπόν, καπετάνιε!» Ὁ καπετὰν Θεοχάρης ἄνοιξε βῆμα. Σαν ἔφταξε στὴν πορτα, ἔβαλε στὸ χέρι κάποιου ναυτικοῦ τὴν ἀναμμένη πίπα του. — Κράτα την ὥς που νἄβγω, εἶπε. Ἀντρηκε τὴ σκάλα πεταχτὰ καὶ στάθηκε στὸ κεφαλόσκαλο. Ὁ ναύτης τὸν τράβηξε ἀπ' τὸ μανίκι. Ἐκεῖνος ἐγύρισε πισω, ἔρριξε ἕνα βλέμμα παρακαλεστικὸ στὴν αὐλὴ καὶ οἱ καπετανέοι εἶπαν: «Ἄϊντε, καλὴ ἐπιτυχία». Καὶ τότες, βγάζοντας τὸ σκοῦφο του, χώθηκε στὴν ἀριστερὴ πορτίτσα τοῦ διαδρόμου.

— Ὥρα καλή σας, ἐχαιρέτησε. Καὶ κάνοντας τὸ σταυρό του, ἐμουρμούρισε κάτι μὲς στὰ δόντια του. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐχαιρέτησαν καλόκαρδα. Ἕνας ρώτησε. Τί ἔλεγες σὰν ἔκανες τὸ σταυρό σου; Οἱ ἄλλοι ἐγελοῦσαν.— Τι ἔλεγα; Ὁ ἅγιο-Νικόλας βοηθός· αὐτὸ ἔλεγα. Τι γελᾶς!— Καὶ βοηθάει θαρρεῖς τοὺς ἀτζαμῆδες ὁ ὁ ἅγιο-Νικόλας! ρώτησεν ὁ ζωηρὸς ἀνθυποπλοίαρχος.— Ἂν βοηθάει, λέει; Ὅλους τοὺς βοηθάει... Καὶ βλέποντας, πῶς ἐγελούσανε πρόσθεσε, μὲ νόημα. «Μόνο τοὺς Μασόνους δὲ θέλει»...

Ἡ καμαρούλα ἐγέμισε ἀπὸ σοβαρό. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἔσκυβαν πάνω στο τραπέζι ποὺ ἤτανε ἕνας ναυτικὸς χάρτης καὶ κάτι χοριτιὰ μὲ ὀνόματα καὶ ἀριθμούς. Ὁ καπετὰν Θεοχάρης ἔχασε τὸ θάρρος του. Τὸ λιοκαμμένο πρόσωπό του ἐσκυθρώπασε. Τὰ βαθουλὰ μικρὰ μάτια του ἐγύριζαν ἀνήσυχα κατω ἀπὸ τὰ πυκνὰ ψαρά του φρύδια. Καὶ τα χέρια του τὰ ροζιασμένα ἐστριφογύριζαν ἀνήσυχα τὸ σκοῦφο του. Ἐμοιαζε σὰν κατάδικος ποὺ παλαίει μὲ τὶς ὑστερινὲς ἐλπίδες.

— Ἔ, λέγε μας δὰ καπετάνιε! τί θὰ κάνεις σὰ σοῦ πέσῃ ἄνθρωπος στὴ θάλασσα;...

Ἀνατρίχιασε! Ἐδάγκασε τὰ δόντια του σὰ γὰ τὸν κέντησε πόνος δυναιός. Ἔπειτα ἐχαμήλωσε τὸ κεφάλι του καὶ δὲν ἐμίλησε.—Λέγε λοιπόν! Τι στέκεσαι σὰν κατηγορούμενος! Ἀνασήκωσε τὸ βαρὺ κεφάλι του καὶ κύτταξε ἀφηρημένα ἕναν ἕναν τοὺς ἀξιωματικούς. Ἕνα χαμόγελο πικρὸ ἔτσάκιζε τὴν προύτζινη μορφή του. Ἀναστέναξε βαρειὰ καὶ χαμήλωσε ξανὰ τὸ κεφάλι του.

Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκυττάχτηκαν περίεργοι. Ἕνας εἶπε: Κλαίει!.. Ὁ Καπετάνιος ἐγύρισε πλάϊ καὶ σφούγκισε μὲ τὸ χοντρό του χέρι τὰ μάτια του.

— Τί ἔπαθες; Θέλεις νὰ ἐξετασθεῖς ἀργότερα; Τὸν ἐπῆραν τὰ κλάμματα καὶ χωρὶς νὰ μιλήσει βγῆκεν ἀπ' τὴν κάμαρα.

— Νἄρτει ἕνας ἄλλος διάταξεν ὁ Κυβερνήτης; . . . . . .

Ὕστερα ἔμαθα πὼς ὁ Καπετὰν Θεοχάρης εἶχε μαζύ του στὸ καράβι ἕναν ψυχογιό. Ἦτανε ὁ καλλίτερός του ναύτης καὶ τὸν ἀγαποῦσε πολὺ· μὰ καὶ ὅλοι τὸν ἀγαπούσαν. Μιὰ μαύρη νύχτα, ἕνα δυνατὸ μπουρίνι τοῦ ἄρπαξε τὸ σπλάχνο του. Τὸν ψυχογιό, τὸν καλλίτερό του ναύτη τὸν κατάπιε τὸ ἀγριεμένο κῦμα!..

Ἀπὸ τότες πάνε εἴκοσι χρόνια. Μὰ ὁ γέρο καπετάνιος κλαίει κάθε φορὰ ποὺ τοὔρχεται στὸ νοῦ ὁ θάνατος τοῦ παλληκαριοτου.

Σ. Γκορέσης.

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' ΣΑΣ

= Φαίνεται πὼς ἄρχισε τὸ καλοκαίρι στ' ἀλήθεια

— Εἴδαμε τὶνθισμένα κλωνάρια του νὰ σηκώνουν θριαμβευτικὲς γιρλάντες πάνου ἀπ' τίς μάντρες.

— Εἴδαμε τὶς ἀνεμῶνες νὰ γιομίζουν τὰ χωράφια μὲ τὸ συμπαθητικό τους μώβ,

— Εἴδαμε καὶ μερικὰ ντεκολτὲ νάνοίγουνε στὸν ἥλιο τὸ χαδιάρι,

— Σὰ μεγάλα πέταλα μαγνόλιας.

— Μὰ τὸ ἀσφαλέστερο σημάδι τῆς Ἄνοιξης τὸ εἴδαμε στοῦ Γιαναρέλλη.

— Ἦταν ἕνα ψαθάκι ποὺ ἄνθιζε στὴν κορφὴ ἑνὸς συμπολίτη

— Σὰ μεγάλη μαργαρίτα.

— Τὸ ὅλον δραχμὲς διακόσες πενῆντα, ριζόψαθο δέ.

— Ὡς τόσο βρίσκουνται καὶ φτηνὰ τέτια μονάχα στὶς βιτρίνες τοῦ ἐφέδρου Γιαλούση.

— Κἕνα ψαθάκι γιὰ δόλωμα μονάχα μεξήντα δραχμὲς φιγουρέρνει ἐκεῖ.

= Μὲ τὴ λιακάδα,

— Γλυτώσαμ' ἀπ' τὶς λάσπες καὶ πέσαμε στὴ σκόνη.

— Ὁ Μακρὺ-Γιαλὸς γίνεται ἕνα σύννεφο μόλις περάσῃ ἕνα αὐτοκίνητο.

— Καὶ οἱ περιπατητὲς πορπατάνε μέσα σ' αὐτὴ τὴ νεφέλη

— Σὰν ὀλύμπιοι θεοί.

— Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα.

— Ὅσοι θέλουνε καθαρὸν ἀγέρα

— Πέρνουνε....τὰ βουνά

— Μένουν ὅμως καὶ τὰ Τσαμέλια ποὺ σώθηκαν ἐπὶ τέλους ἀπ' τὶς ξιππασμένες ἐμφανίσεις τῶν μαρκησίων Ντὲ-τολομοτύρ.

— Ὁ δρόμος αὐτὸς ὁ ὡραῖος,

— «Ὁ καλὸς ὁ δρόμος»

— Ὅπως τόσον ὅμορφα τὸν λέει ὁ κόσμος,

— Κανάντησε ἕνα ὑπαίθριο σαλόνι τῆς πόλης μας.

= Στὴν Ἐθνικὴ Γιορτὴ μίλησε ὁ καθηγητὴς κ. Κῶστας Κόντος.

— Καλὰ τἄπε βέβαια,

— Μὰ ἔτσι μποροῦσε νὰ τὰ πῇ καὶ κάθε δάσκαλος τῆς περασμένης γενιᾶς

— Νεροζούμης καὶ καθαρευουσιάνος.

— Τὸν κ. Κόντο τὸν ξέρουμε δικόμας,

— Δηλ. καινούριον, πρωτότυπ , μὲ οὐσία καὶ μὲ ζουμί.

— Κύριε Κῶστα Κόντο!

— Τί ἔκανες τὸν ἀξέχαστον ἐκεῖνο ποιητὴ τῶν «Ἀνθινων τραγουδιῶν;»

= Στὴν Ἀθῆνα ὁ κόσμος χαλᾶ.

— Σὰν ρίξης μιὰ ματιὰ στὶς φημερίδες της

— Θαρρεῖς πὼς εἶσαι στὶς παραμονὲς ἐκλογῶν.

— Ἀπ' τὴν μιὰ μεριὰ ὅλες οἱ μπακοτίλλιες τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

— Ρέπουληδες, Σοφουλῆδες, μετὰ τῶν γονέων καὶ ἀδελφῶν.

— Ξεροδλύφουνται γιὰ νὰ ξαναπηδήξουν στὴν ἐξουσία.

— Μὲ τὰ φτερὰ τῆς Ἐπανάστασης.

— Τὸν πιὸ μεγάλο θόρυβο κάνουν οἱ «νέοι ἄνδρες» τῆς Πρωτεύουσας καὶ τῆς Καθημερινῆς.

— Ἀνάμεσα σαὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ νέος ἄνθρωπος, ὁ Σκουλούδης τοῦ Ροῦπελ.

— Εἶναι ὀγδόντα χρονῶν καὶ τὶς προάλλες μοίρασε τὴ δεύτερη δοντόπηττά του.

— Ὅλα του τὰ δόντια ξαναφύτρωσαν ἐχτὸς ἀπ' τὸν φρονιμίτη.

— Ὁ Σκουλούδης, λοιπόν, μαλώνει μὲ τὸ Μεταξᾶ

— Ποιὸς θἄναι ὁ τζέλιγγας τῆς Ζέζας,

— Τὴν «ἐπαύριον τῆς νίκης!»

— Αὐτὰ μελετᾶν τὰ....βώδια

— Γιὰ να δοῦμε τὶ λέει κιὸ ζευγᾶς ὁ Καραμπιπέρης.

— Στὴ Μυτιλήνη μας, τοὺς «νέους ἄνδρας» πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύση ὁ κ. Τούντας.

— Ἐπειδὴ βλέπουμε πὼς ἄρχισαν νὰ σφίγγουν οἱ ζέστες τοῦ Μαρτη,

— Συνιστοῦμε σὅλη τὴ στρούγγα τῶν Ἀρβανιτόφωνων «νέων ἀνδρῶν»

— Νὰ δέσουνε στὸ χέρι τους ἀπὸ ἕνα «μάρτη».

— Προφυλάγει, λένε, ἀπ' τὸ.. .....μαύρισμα.

= Εἴδατε τὰ νέα ἔργα τοῦ Χουτζαίου στὴ βιτρίνα του;

— Ἀληθινὰ συνθέματα.

— Φωτισμός, ἔκφραση, ζωντάνια.

— Ἕνα κεφάλι πρὸ πάντων τοῦ ζωγράφου κ. Γαβαλᾶ, κιἄλλο ἕνα τοῦ καθηγητὴ κ. Κουντουρά,

— Μᾶς κάνουν νὰ καμαρώνουμε γιὰ τὸν συμπατριώτη καλλιτέχνη,

— Ποὺ ἐπιμένει νὰ δημιουργεῖ μὲ τὸ φακό του τόσον ὡραῖα πράματα,

— Μέσα σὅλη τὴν πεζότητα τοῦ ἀγῶνα γιὰ τὸ ψωμί.

= Ἡ «Καμπάνα» ὁλοένα καὶ στερεώνει.

— Ἀκόμα μᾶς ζητᾶνε ἀπ' τὸ πρῶτο φύλλο,

— Κιαπ' τὰ πιὸ μακρυνὰ χωριουδάκια τοῦ νησιοῦ.

— Κατάντησε ἡ παντιέρα τῶν ἐφέδρων καὶ τῶν ντόμπρων ἀνθρώπων.

— Βρήκανε αὐτὴ ἕνα μέσο γιὰ νὰ ἐκφραστοῦνε.

— Μιὰ φωνὴ γιὰ νὰ ποῦνε τὸν πόνο τους, γιὰ νά γυρέψουνε τὸ δίκιο τους.

— Ἂν ὁ ἐνθουσιασμὸς αὐτὸς ἐξακολουθήσῃ,

— Σύντομα ἡ «Καμπάνα» μας θἀρχίσει νὰ βροντᾶ τὸ χαρούμενο ξύπνημα

— Συχνότερα.

— Πήραμε γράμματα γεμάτα ἐνθουσιαμό,

— Κιἀπ' τὴ μοσκοβολισμένη Χιό,

— Κια' τὴ γειτόνισσα Λῆμνο.

— Ἐμπρὸς τὰ Νιάτα!

— Καιρὸ νὰ δράσετε, νὰ χτίσετε.

— Καὶ νὰ καθαρίσετε τὶς σαπίλες

— Ἐμπρὸς συνάδερφοι τοῦ Αἰγαίου!

—, Ἀπ' τὰ φραῖα νησιά μας θὰ ξεπηδήξῃ ροδοκόκκινη ἡ καινούργια Ἑλλάδα

— Ἀκμαία, τίμια, καὶ πολιτισμένη.

— Δῶστε ὅλοι τὰ χέρια ἀπὸ νησὶ σὲ νησί,

— Πάνου ἀπ' τὴν Ἑλληνικὴ θάλασσα.

— ***Ἕνωση θὰ πῇ δύναμη.***

— Τὸ σύνθημά μας αὐτὸ νἄναι.

— Αὐτὸ καὶ ἡ «πειθαρχία».

— Πειθαρχία σαὐτοὺς ποὺ διαλέξατε γιὰ νὰ διοικοῦν τοὺς Συνδέσμους σας.

— Πειθαρχία καὶ δουλιά!

— Μὴν ξεχνᾶτε τὸ τρομερὸ πάθημα.

— Μὴν τὸ ξεχνᾶτε στιγμή!

= Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Δεσπότη.

— Κ' ἕνα καλαμποῦρι, ποὺ τὸ δεχτήκαμε σὰ γροθιὰ στὸ στομαχι,

— Ἀπὸ τὸ προσωπικὸ τοῦ Βούρδουλα.

«Δόξα σοι ὁ Θεὸς ποὺ ἤρτε ὁ Δεσπότης καὶ θὰ πάψουνε νὰ γυρίζουνε οἱ παπάδες μας . . . .ἀδέσποτοι!»

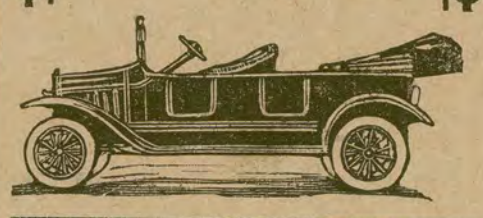
ἡ Κδουνόπετρα

ΔΙΑΛΟΓΟΙ,.. ΕΦΕΔΡΙΚΟΙ

— Ἄλτ! Τίς εἶ;—Καλός.— Προχώρει στὸ παρασύνθημα!— Superior!—Τὸ σύνθημα;— Χιωτέλλη!—Πέρνα, ***πράγματι καλός!***

ὁ Κουασιμόδος

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ
ΘΕΡΜΩΝ ΚΟΥΡΤΖΗ

Ἐπανήρχισεν ἡ λειτουργία του ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἰατροῦ κ. Δημ. Τσαλδάρη.

Θεραπεύονται: ***Ἀρθριτικὰ νοσήματα, Ἀρτηριοσκλήρωσις, Νευρασθένεια, Νευραλγίαι, Ἡμικρανία, Παραλύσεις, ἀτροφίαι κτλ.***

Ἐκτελοῦνται ***Ἀκτινοσκοπήσεις; Ἀκτινογραφίαι*** καὶ ***Ἀκτινοθεραπεῖαι.***

Ὧραι ἐπισκέψεων 10 — 12 π. μ. καὶ 2 – 4 μ. μ. καθ' ἑκάστην πλὴν τῶν Κυριακῶν. 1—5

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΚΑΣΣΙΑΝΗ

Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις...

Κύριε, γυναίκα ἁμαρτωλὴ. πολλά,
πολλά, θολά, βαριὰ τὰ κρίματά μου.
Μά, ὦ Κύριε, πῶς ἡ θεότη Σου μιλᾷ
μέσ' στὴν καρδιά μου!

Κύριε προτοῦ Σὲ κρύψ' ἡ ἐντάφια γῆ
ἀπὸ τὴ δροσαυγὴ λουλούδια πῆρα
κι ἀπ' τῆς λατρείας τὴν τρισβαθη πηγὴ
Σοῦ φέρνω μῦρα.

Οἶστρος μὲ σέρνει ἀκολασίας,..
σκοτάδι ἀφέγγαρο, ἄναστρο μὲ ζώνει,
τὸ σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας· φωτιὰ
μὲ καίει, μὲ λυώνει.

Ἐσὺ ποὺ ἀπὸ τὰ πέλαα τὸ νερὰ
τὰ ὑψώνεις νέφη πάρε τα, Ἐρωτά μου,
κι λᾶνε, εἶναι ποτάμια φλογερὰ
τὰ δάκρυά μου.

Γύρε σ' ἐμέ. Ἡ ψυχή μου σὲ πονεῖ!
Δέξοι με Ἐσὺ ποὺ δέχτηκες καὶ γείραν
ἄφραστα ὡς ἐδῶ κάτου οἱ οὐρανοὶ
καὶ σάρκα ἐπήραν.

Στἄχραντά Σου τὰ πόδια, βασιλιά
μου Ἐσὺ θὰ πέσω καὶ θὰ στὰ φιλήσω
καὶ μὲ τῆς κεφαλῆς μου τὰ μαλλιὰ
θὰ στὰ σφουγγίσω.

Τἄκουσεν ἡ Εὔα μέσ' στὸ ἀποσπερνὸ
τῆς παράδεισος φῶς ν' ἀντιχτυπᾶνε,
κι ἀλαφιασμένη κρύφτηκε.., Πονῶ,
σῶσε, ἔλεος κάνε.

Ψυχοσώστ', σὶ ἁμαρτίες μου λαός·
τὰ ξεδιάλυτα ποιὸς θὰ ξεδιαλύσῃ;
Ἀμέτρητό Σου τὸ ἔλεος,
Ἄβυσσο ἡ κρίσῃ.

Κ. Παλαμᾶς

ΖΟΡΖ ΔΙΑΜΕΛ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Ἡ τελευταία σκέψη

Ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ δὲν εἶταν τόσο αὐτὸ τὸ πόδι τὸ θρυψαλιασμένο ἀλλὰ ἀφτὴ ἡ μικρὴ πληγίτσα στὸ χέρι, ποὺ ἔτρεξε τόσο ὡραῖο αἷμα.

Μὲ τὰ μπαμπακιασμένα χείλια του ποὺ δὲ ξεχωρίζουν καθόλου ἀπ' τὸ πρόσωπό του, μὲ τὰ μάβρα τὰ μεγάλα νινιὰ τῶν ματιῶν, ὁ ἄνθρωπος δείχνει ἕνα πρόσωπο ποὺ ἔχει ἀνέγκιχτη ἀκόμα τὴ ψυχή του καὶ θὰ τὴν παραδώσει τὴν τελευταία στιγμή. Ἐξετάζει σὰν αὐστηρὰ, χωρὶς νὰ ψεφτογελᾶ τὸν ἑαυτό του, τὴν καταστροφὴ τοῦ κορμιοῦ του καὶ βλέποντας τοὺς χειρούργους νὰ βρουτσίζουν τὰ χέρια τους, ἀπαγγέλει μὲ μιὰ φωνὴ συμμαζεμένη.

— Θὰ πῆτε στὴ γυναίκα μου πὼς ἡ τελεφταία μου σκέψη εἶτανε γι' αὐτὴ καὶ γιὰ τὰ παιδιά μου.

Δὲν τὄπε καθόλου δειλά, γιατὶ χωρὶς νὰ περιμένει ὁ ἄνθρωπος, προβάλλει τὸ πρόσωπό του στὴ μάσκα ποὺ τὸν βάζουνε γιὰ νὰ τὸν κοιμήσουν.

Σ' ὅλη τὴν κάμαρα ἀντιλαλοῦν ἀκόμα τὰ ἱερὰ αὐτὰ λόγια.

— Θὰ πῆτε στὴ γυναῖκα μου...

Μιὰ τέτοια ἀντρίκια φωνὴ δὲ θὰ ἐξαπατήσει κανεὶς, μὲ γυναικίσιες παρηγοριὲς, μὲ λόγια. Ἡ ἄσπρη μπλουζα του γιατροῦ σηκώνεται ἀπάνω. Καὶ φαίνουντσι πίσ' ἀπ' τὰ ματογιάλια δακρυσμένα τὰ μάτια τοῦ χειρούργου ποὺ μ' ἕνα βαθὺ τόνο ἀποκρίνεται:

— Δὲν θὰ τὸ παραλείψουμε, φίλε μου.

Ὁ ἄρρωστος ἀνοιγοκλείνει τὰ βλέφαρα—ὅπως κουνοῦμε ἕνα μαντῆλι στὴ γέφυρα κάποιου βαποριοῦ ποὺ πάει μακρυὰ—ἔπειτα ἀνασαίνοντας δυνατὰ τὸν αἰθέρα πέφτει σ' ἕνα σκοτεινιασμένο ὕπνο.

Γιὰ παντα μένει στὸν ὕπνο.

Καὶ δὲ ξεχάσαμε τὴν ὑπόσκεσή μας.

Νεκροταφεῖο

Στὴν ἄκρηα τοῦ χωραφιοῦ μερικὰ βήματα ἀπ' τὸν ἁμαξωτὸ τὸ δρόμο, μὲς τὸν ἄσπρο ἄμμο τῆς Καμπάνιας βλέπει κανεὶς ἕνα νεκροταφεῖο.

Κι' αδιὰ ἀπὸ φρέσκες φλαμπουριὲς σκηματίζουν σὰν ἕνα τοιχογυρισμένο χωράφι ποὺ δὲν κλεῖ τίποτα μέσα του, ἀλλὰ ἀφίνει ν' ἀλλογυρίζει ὁ ἀγέρας καὶ τὰ μάτια. Φυτέψαν στὴν εἴσοδο τέσσερα τσάμια ποὺ μαραθήκανε ὁλόρτα σὰν στρατιῶτες.

Εἶναι ἕνα ἀνθρώπινο νεκροταφεῖο.

Στὰ χωριὰ γύρο στὶς ἐκκλησιὲς ἢ ἀπάνου σὲ ὄμορφες ντοῦμπες ἀνάμεσα στ' ἀμπέλια καὶ στὰ λουλούδια ὑπάρχουν ἀρχαῖα νεκροταφεῖα ποὺ γέμισαν οἱ αἰῶνες μὲ τὸ τέμπο, καὶ ὅπου ἡ γυναῖκα ξεκουράζεται δίπλα στὸν ἄντρα της καὶ το παιδὶ στὸν πρόγονό του.

Μὰ τὸ νεκροταφεῖο ποὺ βλέπουμε δὲ χρωστάει τίποτα στὰ γερατειὰ καὶ στὴν ἀρρώστεια. Εἶναι νεκροταφεῖο ἀπὸ ἄντρες νιοὺς καὶ δυνατούς.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ διαβάσει τὰ ὀνόματά τους πάνου στοὺς ἑκατὸ μικροὺς σταβροὺς ποὺ λένε καὶ ξαναλένε κάθε μέρα ἔτσι σιωπηλὰ ἑνωμένοι: «Ὑπάρχει λοιπὸν κάτι τι πιὸ ἀκριβὸ ἀπὸ τὴ ζωή, ὑπάρχει λοιπὸν κάτι τι πιὸ χρειαζούμενο ἀπ' τὴ ζωὴ.....ἀφοῦ βρισκόμαστε ἐδῶ.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ γνωστὸν τοῖς πᾶσι Κονιὰκ «Νέκταρ» τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ἐργοστασίου κ.κ. Λούλου καὶ Τσότρα, τὸ ἀγνότερον καὶ ἀνώτερον πάντων τῶν ἐν τῇ νήσῳ εἰσαγωμένων, ἔχον δὲ τὴν μεγαλειτέραν κατανάλωσιν ὅλων, πωλεῖται εἰς ἅπαντα τὰ παντοπωλεῖα καὶ κέντρα καταναλώσεως τῆς πόλεως. Ποιότης καὶ τιμὴ ἀσυναγώνιστος.

Γενικὸς Ἀντιπρόσωπος ὁ κ. ***Νικόλαος Κύπριος.*** 8—50

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 3

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΡΙΤΗ 10 τ' Απρίλη
1923. Ἰλαρίωνος, Σελήνη 24 ἡμερῶν

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο λεφτὰ 50

ΤΟ ΤΡΙΛΕΦΤΟ

Εἴδαμε ἐπὶ τέλους τὴν ἀκριβοθώρητη ἔκθεση τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ ἐντύπωσή μας ἀπ' τὴ μελέτη της ἤτανε ὅπως τὴν περιμέναμε. **Σπατάλη κὲ κλεψιά. κλεψιὰ καὶ σπατάλη!** *Αὐτὰ τὰ ἴδια πράματα τὰ λένε οἱ ἐφημερίδες μὲ ἄλλα ὀνόματα «τελείως ἀδικαιολόγητοι δαπάναι» καὶ «τυπικῶς δικαιολογημέναι».*

Δὲν ἔχουμε οὔτε καιρὸ οὔτε καὶ θὰ χρησίμευε σὲ τίποτα οὐσιαστικὸ τὸ ψιλοκοσκίνισμα τῆς ἔκθεσης. Γιὰ τοῦτο περιοριζόμαστε σὲ μιὰ γενικὴ ἀνασκόπηση. Ἀπ' τὶς γενικὲς γραμμὲς φαίνονται καὶ τὰ καθέκαστα. Πρῶτα-πρῶτα ἔχει σημασία νὰ μαθευτεῖ τοῦτο: Τὸ Δ. Συμβούλιο ποὺ ἔβγαλε τὸ κουτοπόνηρο ἐκεῖνο ἀνακοινωθὲν δὲν ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Ὡς καὶ στὴν ὕστερη στιγμὴ εἶδε τὸ ζήτημα μὲ τὰ ματογιάλια τοῦ μικροσυμφέροντος. Μὴν πάει καὶ μᾶς ποῦνε νὰ τὰ πλερώσουμε! Καὶ ἔβγαλε λάδι τὴν ἁμαρτωλὴ διαχείριση! Ἐνῷ θὰ μποροῦσε νὰ πεῖ τὴν ἀλήθεια. Νὰ μολογήσει, ἀναφέροντας κιόλας τὰ ἐλαφρυντικὰ ποὺ θαρρεῖ πὼς ἔχει. Ὅπως εἶνε λ. χ. ἡ 67 ἀπόφαση τοῦ Σπηλιοτόπουλου. Ἔτσι κάνουν οἱ ἔξυπνοι οἱ ἄνθρωποι. Μὰ αὐτοὶ δὲν τὠκαναν. Ἦρθεν ὅμως ἡ ἔκθεση καὶ τοὺς ξεσκέπασε. Γιατί, νὰ τί λέγει ἡ Ἐπιτροπὴ ποὺ ἔκανε τὸν ἔλεγχο: Δὲν εἶτε οἱ 7,595 δρχ. τοῦ μπράβου Θωματζίνου ποὺ εἶνε τέλεια ἀδικαιολόγητες — κλεμένες μεταφράζεται αὐτὸ — μόνε κ ι ἄλλα ποσά, πολλά, πάρα πολλά. Καὶ γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε λέμε τὸν ἀριθμό: Ἑκατὸν εἴκοσι τρεῖς χιλιάδες εἶνε οἱ δραχμὲς ποὺ δὲν δικαιολογοῦνται καθόλου. Γιατὶ λοιπὸν εἶπε τὸ Συμβούλιο πὼς εἶνε μόνον ἑφτάμισι;

Μὰ ἂς δοῦμε καὶ μερικοὺς ἄλλους ἀριθμούς: Αὐτοὶ μιλοῦνε καλλίτερα.

Τὸν καιρὸ τοῦ Σπηλιωτόπουλου ξοδευτήκανε ἀπ' τὸ Ἱερὸ Ταμεῖο γιὰ τὸ σκοπό του 239. χιλιάδες καὶ 457 δραχμές. Δηλαδή: Γιὰ λαβωμένους 14.957. Γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων 125 χιλ. καὶ γιὰ προῖκα ἀδερφάδων τῶν σκοτωμένων ἄλλες 99,500 δραχμές. Ξοδευτήκανε ἔξω ἀπ' τὸ σκοπὸ τοῦ Ταμείου δρχ. 170,014.80· Ἀπ' τὸ ποσὸν αὐτὸ οἱ 47,987.60 δρχ. πεταχτήκανε γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Βασιλιᾶ ποὺ δὲν ἤρτε στὴ Μυτιλήνη. Ἐμάθαμε μ' εὐχαρίστησή μας, πὼς ὁ κύριος Εἰσαγγελέας ἐπῆρε στὰ χέρια του τὴν ὑπόθεση. Θέλουμε νὰ ἐλπίζουμε, πὼς ἡ Δικαιοσύνη θὰ τσακώσει μὲ τὴν τσιμπίδα ὅλους τοὺς κυρίους αὐτούς, ποὺ μ' ἀλαφρὴ συνείδηση ἀφήκανε ἀδιαμαρτύρητα νὰ ληστευτεῖ ἡ βοηθήσανε νὰ σπαταληθεῖ τὸ χρῆμα, ποὺ δίνει ὁ λαὸς ἀπ' τὸ ὑστέρημά του γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων καὶ γιὰ τοὺς λαβωμένους.

Μὰ τὸ ζήτημα ἔχει καὶ μιὰν ἄλλη ἄποψη. Μιὰ παλιὰ ἔκθεση ἀπὸ τὸν ἔλεγχο ποὺ ἔγινε στὴν προηγούμενη διαχείριση τοῦ ἴδιου Ταμείου (ἀπ' τὰ 1918 ὡς τὰ 1920) ἀναφέρει κάτι ἄλλους ἀριθμοὺς, ποὺ ἐνδιαφέρουν. Καὶ λένε οἱ ἀριθμοὶ αὐτοί, πὼς ὁλάκερες 184,193 δρχ. ξοδεύτηκαν τότες ἀπ' τὸ Τρίλεφτο γιὰ ζητήματα, ὄξω ἀπ' τὸ σκοπὸ τοῦ Ταμείου. Ἔχει βέβαια ἕνα ἐλαφρυντικὸ ἐκείνη ἡ διαχείριση. Πὼς ἔδωκε ἑκατὸ τόσες χιλιάδες ἀπ' τὶς 184 γιὰ νὰ ἰδρύσει τὸ Ἄσυλο, ὅπου συμμαζευτήκανε καὶ ὀρφανὰ τῶν σκοτωμένων ἀδερφῶν μας. Δὲν τὰ διάβασε δηλαδὴ γιὰ νὰ πληρώνει μαχαιροβγάλτηδες καὶ λωποδύτες· οὔτε καὶ γιὰ νὰ κάνει κόμμα δίνοντας βοηθήματα σὲ πεινασμένους τραμπρυκους τῶν χωριῶν, σὰν ποὺ ἔκανεν ὁ Σπηλιωτόπουλος. Μὰ αὐτὰ τὰ ἐλαφρυντικὰ γιὰ τὴ γενικὴ ἄποψη τὴν δική μας εἶνε λεπτομέρειες. Καὶ ὄχι μόνο δὲν ἀδυνατίζουν τὰ ἐπιχειρήματά μας μὰ καὶ τὰ δυναμώνουν· τὰ κάνουνε βουνὰ ἀπὸ γρανίτη. Καὶ νάτο τὸ μεγάλο τὸ ἐπιχείρημά μας: **Μέσα σὲ 4 χρόνια οἱ ἄνθρωποι ποὺ διαχειρίστηκαν τὸ Ἱερὸ Ταμεῖο, ξόδεψαν ἄσκοπα, ἢ ἔκλεψαν ἀπάνου ἀπὸ 354 χιλιάδες δραχμές.**

Αὐτὰ τὰ λεφτά, εἴτε ἀπ' τὴ μιὰ εἴτε ἀπ' τὴν ἄλλη διαχείριση ξοδευτήκανε ἔξω ἀπ' τὸ σκοπὸ τοῦ Τρίλεφτου, εἶναι λεφτὰ κλεμμένα. Καὶ εἶνε ὑπεύθυνοι καὶ Διοικητὲς καὶ Διοικητικοὶ Σύμβουλοι μαζύ. Πρέπει νὰ δοθοῦν. Πρέπει ὅλα νὰ τὰ πλερώσουνε. Καὶ ὅσοι εἶναι ὑπεύθυνοι νὰ τιμωρηθοῦνε· νὰ καθίσουνε στὸ σκαμνί. Ἂς τὸ καταλάβουν καλά. Ὁ Λεσβιακὸς Λαός, ὁ φτωχὸς Λεσβιακὸς Λαός — γιατὶ τὰ πιὸ πολλὰ τὰ πλέρωσε αὐτὸς — δὲν ἔδινε τὰ λεφτά του γιὰ νὰ ἐξυπηρετοῦνε τοὺς δικούς των σκοποὺς, τὰ συμφεροντά τους, νὰ παίρνουν μανσούπια καὶ νὰ ξεμπερδεύουν τὶς δουλίτσες τους οἱ πρόστυχοι. Τὰ λεφτὰ θέλουμε καὶ θὰ τὰ πάρουμε. Γιὰ νὰ δοθοῦν στὴ φτωχὴ μάννα, ποὺ ἔχασε τὸ παιδί της· στὴν ἀδερφή, ποὺ ἔχασε τὸ στήριγμά της· στὰ ὀρφανὰ καὶ στὶς γυναῖκες, ποὺ στερήθηκαν τοὺς προστάτες τους.

Δὲν πρέπει νὰ παραλείψουμε καὶ μιὰν ἄλλη κακοήθεια: Ἀπ' τὴν περιουσία τοῦ Τρίλεφτου 160 χιλιάδες εἶναι Στέμματα! Ὁ κὺρ Σπηλιωτόπουλος δὲν ἤξερε νὰ τηλεγραφήσει τότες, ὅταν ἔκοβαν τὰ χαρτιὰ τοῦ κόσμου, νὰ κάνει ἡ Κυβέρνησις ἕνα ἰδιαίτερο ψήφισμα νὰ μὴν κοποῦν τὰ Ἱερὰ χρήματα. Ὡστόσο τὸ σκυλολόϊ τοῦ Κωνσταντινισμοῦ σοφίστηκε νὰ ἀπαλλάξει τὰ ἑκατομμύρια τοῦ Ἀφέντη τους τοῦ Κωνσταντίνου καθὼς καὶ τὰ λεφτὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Ἔσλιν!.. Ἀλλὰ βέβαια· ξεχάσαμε. Ὁ Ἔσλιν ἦτανε ὁ «μάρτυς τῆς Ἐλευθερίας». Ἐνῷ οἱ Μυτιληναῖοι ποὺ σκοτωνόντανε στὴ Μικρασία γιὰ τὴν Ἐλευθερία ἑνὸς Ἔθνους ὁλόκληρου ἤτανε... κοπρόσκυλα.

ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

Σκαλίζοντας μές τὸ μπαουλάκι τῆς ἐκστρατείας γιὰ κάποιο στρατιωτικὸ ἔγγραφο ποὺ χρειάστηκα, βρῆκα ἕνον μεγάλο ξεθωριασμένο φάκελλο. Εἶχε μέσα ἕνα παλιὸ τετράδιο γραμμένο μὲ μολύβι. Ἕνα εἶδος ἡμερολόγιο μὰ δίχως ἡμερομηνίες καὶ δίχως τόπο ποὺ γραφότανε. Τὸ κύτταξα πολλὴν ὥρα συλλογισμένος, καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω βρέθηκα ἕξη χρόνια πίσω. Τότες ποὺ πρωτομπῆκε ἡ Μεραρχία μας στὸν παγκόσμιο πόλεμο. Τὸ τεφτέρι αὐτὸ μὲ τὸ χαρτί του τὸ φτηνὸ καὶ μὲ τὶς μολυβογραμμένες σελίδες, τὸ βρῆκα μὲς σένα γελιὸ τοῦ 4ου Συντάγματος ὕστερ' ἀπ' τὴ μάχη τοῦ Σκρᾶ. Ἤμουνα βοηθὸς τοῦ σιτιστὴ καὶ ξεχωρίζαμε τὰ πράματα τῶν ζωντανῶν, τῶν λαβωμένων καὶ τῶν σκοτωμένων. Τὸ τετράδιο αὐτὸ ἀνῆκε σέναν λοχία ἐθελοντή, τὸν Ἀντώνη Καστούλα· ἦτανε διμοιρίτης τῆς 3ης διμοιρίας τοῦ λόχου μας. Κάηκε κατὰ λάθος πάνου στὸ ξεκαθάρισματῶνκυριεμένωνβουργάρικων χαρακωμάτων ἀπὸ ἕναφραντσέζο, ὑποδεκανέαστὴν ὑπηρεσία τοῦ «Συνεργείου τῆς Ὑγρῆς Φωτιᾶς», ποὺ προσκολλήθηκε στὸ Σύνταγμά μας κείνη τὴν ἐξαιρετικὴ μέρα, ἐπειδὴ ἐμεῖς οἱ ἀπολίτιστοι Ρωμιοὶ δὲν εἴχαμε ἀποχτήσει ἀκόμα τέτοιες «εἰδικότητες». Ὁ φραντσέζος εἶχε πάρει μιὰ μαχαιριὰ στὴν κοιλιὰ ἀπόναν κρυμμένο βούργαρο, κιὼς ποὺ νὰ παραδώσει, σπαρταρώντας σὰν τὸ ψάρι, λαντσοροῦσε μὲ τὸ σιδερένιο μασούρι τῆς συσκευῆς του τὴν ὑγρὴ φωτιὰ ὅπου λάχαινε. Κείνη τὴν ὥρα ἔτυχε νὰ πηδήξει μὲς τὸ ἴδιο «μπουαγιὸ» κιὸ Ἀντώνης ὁ Κωστούλας, καὶ κάηκε. Τὸν ηὗραμε μὲ τὸ μοῦτρο φαγωμένο ἀπ' τὴ φωτιά. Ὅλο τὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ κεφαλιοῦ του ἦτανε μιὰ μαυροκόκκινη πληγὴ ποὺ χάραζαν πάνου της μονάχα τρία ἄσπρα σημάδια. Μιὰ γραμμὴ τὰ δόντια του κ' οἱ βορβοὶ τῶν ματιῶν του ποὺ ἦτανε φουσκωμένοι καὶ στρογγυλοὶ σὰν δυὸ ἐλεφαντένιες τόπες τοῦ μπιλιάρδου. Τόνε θάψαμε στὸ ἴδιο μέρος ποὺ βρέθηκε, σὰν ὅλους τοὺς ἄλλους, γιατὶ ὁ ἐχτρὸς μόλις ἄφισε τόχυρὸ στὰ χέρια μας ἄρχισε νὰ τὸ ζευγαρίζει μὲ ὀβίδες καὶ τορπίλλες. Δὲν εἴχαμε, βλέπεις, καιρὸ νὰ χάνουμε μὲ τὰ κουφάρια. Ἔπρεπε νὰ δουλέψουμε ὅλοι μὲ τὰ νύχια καὶ μὲ τὰ δόντια γιὰ νὰ «ὀργανώσουμε» τὴν καινούρια μας γραμμή.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο ΜΟΣΧΟΣ ΠΟΛΥΣ;!!.

Ἦτανε μιὰν ἐποχή, ποὺ τὸ Πάσχα σφάζαν ἀρνιὰ ὄχι μονάχα στὴ Σάλωνα μὰ καὶ στὰ ἐννενήντα ἑφτὰ χωριὰ τῆς Μυτιλήνης. Ἦτανε μιὰν ἐποχὴ—μιὰ φορὰ κέναν καιρὸ—ποὺ τὰ κριάρια δὲν ἐσουβλιζούτανε μονάχα στὸ Χρυσὸ, σύμφωνα μὲ τὴν εἰδησεολογία τῆς «Πενταγιώτισσας», μὰ καὶ σ' ὅλα τὰ σπίτια τῶν χριστιανῶν. Ποῦν' ἐκεῖνα τὰ χρόνια.

Ποῦν' ἐκεῖνα τὰ ζαμάνια
Ποῦν' ἐκεῖνοι οἱ καιροὶ
Ποῦν' ὁ Φούσκας, ποῦν' ὁ Πρίσκας;
Οἱ παλιοὶ οἱ νοικοκυροί!

Τώρα ἡ Σαρακοστή, ἡ Μεγάαλη Σαρακοστὴ, μάκρυνε ἀκόμα πιὸ πολὺ καὶ ξαπλώθηκε σ' ὅλον τὸ χρόνο, ἀκόμα καὶ μὲς τὴ Λαμπροβδομάδα.

Καὶ τί καλὰ ποὺ εἴχαμε πιὰ συνηθίσει ὅλοι σαὐτὴ τὴ ζωή... Οἱ νηστεῖες τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς; Τις κρατούσαμε αὐστηρότατα δίχως κόπο. Καὶ ἡ εὐλάβειά μας ὅσο πήγαινε καὶ πλήθυνε. Κάθε μέρα ἀνακαλύφταμε καὶ μιὰ καινούρια στομαχικὴ παράβαση τῶν Ἁγίων Κανόνων καὶ σκοτωνούμασε νὰ συμμορφωθοῦμε μὲ δαύτους. Κανένας αἰῶνας καὶ καμμιὰ ἐποχὴ δὲν εἶδε τοὺς Ὀρθοδόξους Ρωμιοὺς τόσο φανατικοὺς στὶς νηστεῖες. Ἂν ἐρχούτανε πίσω ὁ ἅγιος Ἀντώνιος ὁ νηστευτὴς, ποὺ ἅγιασε ἀπ' τὴν πεῖνα, θὰ ξαναπέθαινε ἀνάμεσί μας ἀπ' τὴν ἀμασσία κιἀπ' τὸ κακό του.

Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ σεβαστοῦνε οἱ παπάδες τὸν καϋμὸ μας; Γιατὶ νὰ μᾶς κεντήσουν ἴσα ἴσα ἐκεῖ ποὺ μᾶς πονοῦσε! Εἴχαμε τοιμάσει τὸ Πασχαλιάτικο τραπέζι τοῦ 1923(νέο ἡμερολόγιο) ὅσο μπορούσαμε πιὸ σπάταλα κιἀνοιχτόχερα. Δίπλα στὶς καθημερινὲς φασόλες, βάλαμε κένα πιάτο ραδίκια (3 δρ. ἡ ὀκᾶ), μιὰ ντουζίνα ἐλιὲς καὶ τρεῖς μαριδοῦλες ἀδύνατες σὰν κονδυλοφόρους. Κρασὶ βέβαια δὲν πήραμε ἐπειδὴ τὰ σπίρτα βλαφτουν στὴν ὑγεία, μὰ εἴχαμε μπακαλιάρο τηγανητό. Μιὰ φορὰ ταρνὶ τόχαμε ξεχάσει. Ὅλα τὰ πράμματα εἶναι μιὰ ἀπόφαση, ἀκόμα κ' ἡ Λαμπρὴ δίχως ἀρνί. Καὶ πήγαμε στὴν Ἀνάσταση δίχως ὑποψία. Ποῦ νὰ ξέραμε οἱ κακόσουρτοι τὴν κοροϊδία ποὺ θὰ παθαίναμε. Ὁ παπᾶς εὐγῆκε στὴν ὡραία πύλη κὶ διάβασε αὐτὸ ἐδῶ τὸ καταπληκτικὸ μανιφέστο:

— Πλούσιοι καὶ πένητες μετ' ἀλλήλων χορεύσατε! Νηστεύσαντες καὶ μὴ νηστεύσαντες, εὐφράνθητε σήμερον! Ἡ... τράπεζα γέμει. Τρυφήσατε πάντες. Ὁ μόσχος πολύς, μηδεὶς ἐξέλθει πεινῶν! Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ συμποσίου!

Κύριε Νομάρχη!

Κύριε Διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας!

Κύριε Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου Λογοκρισίας!

Ὑψώνουμε φωνὴ καὶ δισμαρτυρόμεθα ὡς τὸν οὐρανό. Γιατὶ ἐπιτρέψατε νὰ εἰπωθοῦν αὐτὰ τὰ «λόγια τοῦ κοβγαδιοῦ;» Γιατὶ ἀφοῦ ὑπάρχει ρητὴ διαταγὴ τῆς Ἐπαναστάσεως ἀφίσατε νὰ κοινοποιηθοῦνε πράγματα ποὺ μπορούσανε νὰ προκαλέσουν κοινωνικὲ; ταραχές; Γιατὶ ἡ λογοκρισία δὲν ἐψαλίδισε ὄχι πιὰ τὴν εὐχή, μὰ καὶ τὴ γλώσσα τῶν ἀπανθρώπων αὐτῶν, ποὺ μᾶς ἐγροθοκόπησαν τὸ ἀδειανὸ στομάχι μὲ τέτιες φράσεις; Παρακαλῶ νὰ βρεθῇ ὁ ὑπεύθυνος τῆς ἀπροσεξίας καὶ νὰ τιμωρηθῇ παραδειγματικά.

ὁ Κουασιμόδος

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΚΑΙ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Εἶναι κάτι μικρὰ πράμματα, καμιὰ φορὰ καὶ λίγα λόγια μονάχα, ποὺ ὅταν δίνουνται ἢ λέγουνται ἀπὸ γυναῖκες, μοιάζουν σὰν χάδια γλυκά, ποὺ μαλακώνουν τὶς καρδιὲς τῶν ἀντρῶν, τοὺς φέρνουν μιὰν ἀνατριχίλα ἀνακουφιστικὴ, καὶ ξυπνοῦν στὶς καρδιές των τὰ μεγαλείτερα καὶ καλύτερα αἰσθήματα, ποὺ ἀπὸ ἕνα ἢ ἄλλο λόγο βρίσκουνται κοιμισμένα μέσα τους.

Μέσα στὴν τραχειὰ ζωή τουδ στρατιώτης, μακρυσμένος ἀπ' τοὺς γονεῖς του, πεινασμένος καὶ διψασμένος πολλὲς φορές, ξεσκισμένος καὶ μουσκεμένος ἀπὸ βροχὴ ἢ τουρτουρζοντας ἀπ' τὸ κρύο, ξαγρυπνῶντας ἐκεῖ πέρα σὲ βουνοκορφὲς χιονισμένες καὶ σὲ ἄγριες χαράδρες, φυσικὸ εἶναι νὰ βαρυγνωμᾶ γιὰ τὴ τύχη του, καὶ νὰ φθονεῖ ὅλο τὸν ἄλλον κόσμο ποὺ χαίρεται τὴ ζωὴ, ἐλεύθερος.

Ἀπὸ τὶς χίλιες καὶ δυὸ μαῦρες σκέψεις ποὺ δικαιολογημένα γενιοῦνται μέσα τους, εἰμποροῦμε νὰ τοὺς ἀποσποῦμε, καὶ νὰ τοὺς ἐνθαρρύνουμε στὴν ἐκπλήρωση τῆς ἱερῆς των ὑποχρέωσης, ὅταν δείχνουμε ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, πὼς τοὺς θυμούμαστε καὶ πὼς ἀναγνωρίζουμε τὶς ὑπηρεσίες των. Πόση ἀνακούφιση, εὐχαρίστηση, ἱκανοποίηση καὶ ἐνθάρρυνση μποροῦμε νὰ τοὺς δώσουμε μὲ μιὰ μικρὴ θυσία χρήματος καὶ χρόνου ἀπὸ μέρους μας, καὶ μάλιστα ἀπὸ μέρους κυριῶν καὶ δεσποινίδων, φαίνεται ἀπ' τὰ παρακάτω γράμματα.

Θεσσαλονίκη 1 Φεβρουαρίου 1913
Πρόοδρον Ἀδελφάτου Δων Παπάδου
Δεσποινὶς,

«Μὲ μεγάλη εὐχαρίσταση ἔλαβα τὴν ἀπὸ 14)12)22 ἐπιστολήν σας ἐπίσης καὶ τὸ δέμα ποὺ εἴχατε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ στείλετε.

Ἐδιάβασα μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ καὶ συγκίνηση τὸ γράμμα σας καὶ ἕνα ρίγος ἱερᾶς ὑπερηφανείας μὲ κατέλαβε γιὰ τὴν εὐγενῆ προσπάθειαν Ὑμῶν.

Ναί· δι' ἐμὲ ἡ εὐγενὴς χειρονομία σας εἶνε μιὰ μεγάλη τιμὴ, **καὶ μοῦ δημιουργεῖ ἕνα κρυφὸ χρέος, ποὺ ἂν δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀνταποδώσω, ὅμως μὲ εὐχαριστεῖ νὰ τὸ σκέπτωμαι.**

Ὁ σκοπὸς σας εἶναι ἱερὸς καὶ αἱ διαθέσεις τόσον εὐγενεῖς, ἐπειδὴ γιὰ κάθε στρατιώτη, ποὺ εἶνε μακρυὰ τόσον καιρὸν ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέρα του πατρίδα γιὰ ἕνα σκοπὸ μεγάλο καὶ ἱερὸ, εἶναι μιὰ δύναμη μεγάλη, μιὰ ὡρσία παρηγοριὰ, **ποὺ μᾶς ἐνισχύει γιὰ νὰ φέρουμαι εἰς πέρας τὸ μεγάλο ἔργο τοῦ ὁποίου ἀγαθὴ τύχη μᾶς ἔταξε ἐκ-**

Τὸ τεφτέρι **αὐτὸ τὸ κράτησα ἀπὸ** τότες μὲς τὰ χαρτιά μου, καὶ τὄχα ξεχάσει. **Σήμερα** ποὺ ξαναμπρόβαλε στὰ ἐγκόσμια, ἀποφάσισα **νὰ** τὸ δημοσιέψω. Μοῦ φαίνεται ἔτσι πὼς ξαναζωντανεύω τὸ σκοτωμένο παλικάρι, κάνοντάς το νὰ ξαναμιλήσει ἀπ' τὸν ἀσημάδευτο τάφο του ποὺ τώρα θἄναι ἀρκουδοβοσκή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

«Ἐπὶ τέλους εἴμαστε στὸ χαράκωμα. Ἕνα τέλος καὶ σύγκαιρα μιὰν ἀρχή. Τέλος στὴν τυραγνισμένη ζωὴ τῆς πορείας. Ἀρχὴ στὴν πρωτοδοκίμαστη ζωὴ τοῦ χαρακώματος. Σ' ἐτοῦτο ἐδῶ τὸ τετράδιο θὰ γράφω κάπου κάπου τὶς ἐντύπωσές μου ἀπ' τὴν καινούργια ζωή. Θὰ τὶς γράφω γιὰ σένα μονάχα γιὰ νὰ σοῦ κουβεντιάζω. Σὰν τελειώσει μὲ τὸ καλὸ ὁ πόλεμος — κι' ἂν γυρίσω γερὸς — θὰ τὸ φυλλομε-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

τελεστάς.

Τὰ ὡραῖα δῶρα σας μὲ συγκινοῦν βαθύτατα διότι προέρχονται ἀπὸ τὰς Δ)δας τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος μου.

Μέσα σ'αὐτὸ τὸ δέμα δὲν βρῆκα μόνον τόσα χρήσιμα πράγματα, ποῦ ἡ εὐγενικὴ σας προσπάθεια μοῦ ἐχάρισε· βρῆκα τὴ μεγάλη ἐκτίμησή σας ποῦ γιὰ μένα εἶναι ἡ μεγαλείτερη τιμή. Μὲ ἄπειρον ἐκτίμησιν ***Μιχαὴλ Καραδούκας*** 22α Μεταγ. Δ)ρία Αὐτοκινήτων.

Τ.Τ. 900 15 Ἰανουαρίου 1923

Συμπατριώτισσαι

Τὸ παρήγορο γράμμα σας ποῦ εἴχατε τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ στείλετε σ' ὅλου; τοὺς στρατιώτες τοῦ χωριοῦ μας, τὸ δεχτήμαμε μὲ μεγάλη ἀνακούφιση ψυχική· καὶ τὸ πακετάκι σας μὲ τὰ δῶρα τὸ λάβαμε πρὸ λίγες μέρες καὶ ἡ χαρά μας εἶναι μεγάλη βλέποντας ὅτι οἱ χωριανοί μας καὶ πρὸ παντὸς οἱ χωριανές μας πάντοτε θυμοῦνται καὶ μᾶς ποὺ βρισκόμαστε μακρυὰ ἀπ'τοὺς δικούς μας προστατεύοντες τὰ δίκαια τῆς κινδυνευούσης πατρίδος. Γιὰ τὴ πατριωτικὴ αὐτὴ πράξη σας, **ποὺ δυστυχῶς σπάνια συμβαίνει καὶ σ' ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος,** καὶ ἡ ὁποία προυξένησε μεγάλη ἐντύπωση στὸ κῦκλο τῶν συναδέλφων μου, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς πειὸ θερμάς μου εὐχαριστίας καὶ τὰ πλέον ἐγκάρδια συγχαρητήριά.

Εὔχομαι ἀπ' τὴν καρδιά μου ὅπως εἰς τὸ μέλλον μανθάνω ὅτι τὸ ἐπίπονο αὐτὸ ἔργον ποὺ ἀναλάβατε γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν ἐφέδρων εὐοδοῦται, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελεῖ μιὰ ὀφάνταστη χαρὰ μέσα στὶς τόσον ὀλίγες τῶν πολεμιστῶν.

Εὐχαριστῶν
Δ. Ε. Ἀγγελῆς
Τ.Τ. 900. Σ. Β. Πυροβολικοῦ
Μ. Ἐπιτελεῖον.

Τὰ ὡραῖα αὐτὰ γράμματα τὰ γεμάτα συγκίνηση, στάλθηκαν ἀπὸ τοὺς ἐφέδρους Παπάδου στὸ Ἀδελφᾶτο Δων Παπάδου. Τὰ εὐγενικὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ μας κάνοντας τὸ Ἀδελφᾶτο των ἀπέβλεψαν κυρίως στὴν ἀνακούφιση καὶ τὴν παρηγοριὰ τῶν συγχωριανῶν μας πολεμιστάδων καὶ δουλεύοντας μὲ τὴ καρδιά τους, καὶ ὑποστηριζόμενα εἰς ὅλες των τὶς προσπάθειες ἀπ' τοὺς κατοίκους τῆς Κοινότητας μας, κατορθώνουν νὰ δημιουργοῦν ἐκ τοῦ μηδενὸς θαυμάσιες ἑορτές, νὰ εἰσπράχνουν χιλιάδες δραχμές, καὶ ὅσον εἰμποροῦν πειὸ πυκνὰ στέλλουν κάτι μικροπράγματα χρειαζούμενα σὲ κάθε στρατιώτη, συνοδευόμενα κάθε φορὰ κι' ἀπὸ ἕνα παρήγορο γραμματάκι.

Μὰ κ' οἱ ἔφεδροί μας εὐχαριστημένοι καὶ συγκινημένοι καὶ καμαρώνοντας, τοὺς ἀπαντοῦν κάθε φορὰ μὲ τέτοια ὡραῖα γράμματα, ποὺ εἶναι μὰ τὴν ἀλήθεια ἀρκετὴ ἀμοιβὴ γιὰ κάθε καλοπροαίρετο ἄνθρωπο.

Πρὸς ἀπόδειξη τοῦ πόσο μποροῦν νὰ μαλακώσουν τὶς σκληρυμένες καρδιὲς τῶν πολεμιστάδων προσπάθειες σὰν κι αὐτὲς τῶν Δων Παπάδου, παραθέτω ἕνα γραμμα ἀκόμη· τηρῶ καὶ τὴν ὀρθογραφία.

Ἐν Μέτοπον τῇ 22)3)23
Ἀγαπητή μου Συμπατριώτισσα
χαίρε

Μόλις σήμερα ἔλαβα καὶ ἐκδευτέραν φορὰν καὶ ἄλην ἐπιστολήν σου καὶ ἤδον νὰ μοῦ γράφης ὅτι πρὸ καίρου μὲ ἤχες στήλη ὁ σύλυγος Δεσποινίδων Παπάδου ἕνα δεματάκη μὲ κάτι πράγματα μέσα ποὺ εἰσεμᾶς ἐδῶ εἰς τὸν στρατὸν ποὺ εὑρισκόμεθα εἶνε μάλιστα πολὺ χρήσημα· ἀλλὰ ἐγὼ Συμπατριώτησσα ἔδηξα

τρᾶμε καμμιὰ φορὰ μαζὺ τὸ χειμῶνα κοντὰ στὸ κόκκινο μπακιρένιο μαγκάλι. Θἄμαστε πιὰ παντρεμμένοι τότες καὶ θἄχουμε δικό μας νοικοκυριό, Θὰν τἀγαπήσεις καὶ σὺ τοῦτο δῶ τὸτεφτεράκι, γιατὶ γράφοντάς το ὅλο καὶ σένα συλλογιέμαι... Τοῦτες τὶς ξεχωριστὲς ὧρες ποὺ ἡ ζωή μου εἶναι τόσο κοντά στὸ θάνατο, καὶ τὰ χέρια μου τόσο μακρυὰ ἀπ' τὰ δικά σου... Νὰ σοῦ ξανοίγουμαι σὲ γράμματα μέσα, μὴν τὸ βάλει ὁ νοῦς σου. Οἱ μοναχὲς εἴδησες ποὺ θὰ πέρνεις ἀπὸ μένα τώρα καὶ 'μπρός, θἄναι γραμμένες πάνου σὲ τυπωμένα ἐπίσημα χαρτάκια, καὶ θὰ περνᾶνε ἀπὸ τὰ μάτια χίλιω —δυὸ ὥς ποὺ νὰ φτάσουνε στἀγαπημένα μου τὰ δικά σου. Χρονολογίες καὶ τοποθεσίες δὲ σοῦ βάζω ἐδῶ. Γιατὶ ὅλες οἱ μέρες μας ἐδῶ πάνου δὲν ἔχουνε κανένα ξεχωριστὸ σημάδι ἡ μιὰ ἀπ' τὴν ἄλλη, οὔτε καὶ σημασία διαφορετικιά. Ἀπ' τὴν ἄλλη, οἱ τοποθεσίες ἔχουν ὀνόματα ξενικὰ καὶ συνθηματικὰ ποὺ μονάχα στὸν Ἐπιτελικὸ Χάρτη ἔχουν ἀ-

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΙ

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ

Ἡ Ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς ἔγινε.—Ὁ Σ.Ε.Σ. ἐφρόντισε γιὰ ὅλα.

Τὸ Σ βγατο τὸ βρᾴδυ ἤρθαν μὲ τὴν «Κεφαλληνία» ἀπ' τὸν Πειραιᾶ οἱ πρῶτοι Μυτιληνοὶ αἰχμάλωτοι ὀχτὼ τὸν ἀριθμὸ Μαζὺ τους καὶ δύο ἀκόμα, ἕνας Νοπριώτης καὶ ἕνας Καβαλλιώτης. Ὁ ἐρχομὸς των εἶχε μαθευτεῖ ἀπ' τὸ μεσημέρι σ' ὅλη τὴν πόλη καὶ ὅλος ὁ κόσμος ποὺ περιμένει δικούς του ἢ ἐνδιαφέρεται γιὰ συγγενῆδες, ἦταν στὸ πόδι μόλις ξεμύτησε τὸ καράβι ἀπ' τὸν κάβο τὶς ἀγρελιᾶς. Στὸ μουράγιο, στὰ φανάρια καὶ στὸ Μῶλο, μυρμηγκιὰ τὰ πλήθη, περιμένουν μὲ ἀγωνία καὶ μὲ περιέργεια τὸ θλιβερὸ θεάμα. Ὁ Σύνδεσμος τῆς Ἐθνικῆς Σωτηρίας ὕστερα ἀπὸ ἔκτακτη συνεδρίασή του, ἀποφάσισε νὰ φροντίσει ὄχι μονάχα γιὰ νὰ τοὺ ὑποδεχτεῖ μὰ καὶ γιὰ νὰ τοὺς ταΐσει νὰ τοὺς ντύσει νὰ τοὺς βάλει νὰ κοιμηθοῦν νὰ τοὺ; δώσει χαρτζιλῆκι καὶ νὰ τοὺς στείλε στά χωριὰ τους.

Οἱ συμπολῖται βρέθηκαν πρόθυμοι νὰ δώσουνε τὸν ὀβολό τους γιὰ τὸν ὡραῖο σκοπὸ τοῦ Σ.Ε.Σ. Ἀπὸ ἕνα πρόχειρο ἔρανο ποὺ γένηκε μαζεύτηκαν ἀπάνου ἀπὸ ἐννιάμιση χιλιάδες δραχμές. Μάζωξεν ὁ Σύνδεσμος κι' ἀσπρόρρουχα γιὰ τοὺς γυμνοὺς τυρανισμένους ἀδελφοὺς του.

* * *

Σὰς 5 φάνηκε τὸ βαπόρι. Ἡ Προσωρ. Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου ἐμπῆκεν στὶς Βάρκες τοῦ Σωτῆρη καὶ τοῦ Ε.Χρυσσῦ— ὅλοι οἱ βαρκάρηδες προσφέρθηκαν νὰ δουλέψουν δωρεὰν γιὰ τοὺς ἐφέδρους;— καὶ βγῆκε στ' ἀνοιχτά.

Στὴν πλώρη τοῦ βαποριοῦ, ποὺ φουντάριζε, ξεχωρίζουμε ἀπ' τὴ βάρκα τὶς κοκκαλιάρικες σιλουέτες τῶν αἰχμαλώτων. Κολλημένοι στὰ κάγγελα ἀγναντεύουν νοσταλγικὰ τὰ ὁλοπράσινα ἀκρογιάλια τῆς Πατρίδας των. Ἀμίλητοι κι' ἀγέλαστοι, ὅπως εἶνε, φαίνονται σὰ νὰ γυρεύουνε νὰ ξεχωρίσουν ἀνάμεσα ἀπ' τὰ βουνὰ ποὺ φραζουν τὸν ὁρίζοντα, τὰ χωριουδάκια των, ὅπου μέσα στὰ κατάκλειστα τὰ σπίτια των τοὺς κλαῖνε γιὰ χαμένους ἀπὸ ἕξη μῆνες τώρα, οἱ δικοί τους.

Ὥσπου νὰ γίνουν οἱ διατυπώσεις δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀνεβεῖ κανένας στὸ βαπόρι. Τοὺς χαιρετοῦμε ἀπὸ τὶς βάρκες καὶ τοὺς φωνάζουμε: Καλῶς ὁρίσατε συναδελφοι! «Καλῶς ὁρίσατε!» τοὺς χαιρετοῦνε καὶ οἱ βαρκάρηδες ἀπὸ παντοῦ. Οἱ φωνές μας τοὺς τραβοῦν ἀπὸ τὸ γλυκὸ ὄνειρό τους. Μᾶς κυττάζουν μὲ τὸ σβυμένο βλέμμα τους; καὶ μὲ τὶς ἀμίλητες μορφές τους, ἀφηρημένοι, σὰν ξένοι μέσα σ' ὁλότελα ξένο περιβάλλον. Ἕνας —δυὸ δείχνουν πὼ ἐπρόσεξεν στοὺς χαιρετισμούς, μ' ἕνα ἀδύνατο χαμόγελο ποὺ μοιάζει σαν ἀρρωσταμένος ἥλιος.

Οἱ βάρκες πλέουν ἀργὰ μὲς στὸ λιμάνι κατὰ τὸ κουμερκάκι. Οἱ αἰχμάλωτοι καθισμένοι στὴν πρύμνη, ὅπου τοὺς ἔδωκαν τὴ θέση τους οἱ ἔφεδροι, ἀφοῦ τοὺς ἔσφιξαν μὲ βουβὴ συγκίνηση τὸ χέρι, φαίνουνται σὰν ἀποσβολωμένοι. Μᾶς κυττάζουν μ' ἕνα βλέμμα ἐπίμονο ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ νύχια, μ' ἕνα εἶδος τρόμου, σὰ νὰ τοὺς εἴμαστε ξένοι. Κανένας ἐπίσης δὲ μιλᾶ. Στὸ μῶλο πλαῖ καὶ ἀντίκρυστὸ μουράγιο μαύρη μάζα τῶν ἀνθρώπων, σωπαίνει καὶ κείνη· ὅλοι βλέπουνε πρὸς τὴν βάρκα. Τώρα ἡ προσοχὴ τῶν αἰχμαλώτων γυρίζει ἐδῶ καὶ κεῖ πέρα ἀπὸ τὴ βάρκα ἀνήσυχα, στὴ στεργιὰ πίνου ἀπὸ τὶς στέγες τῶν σπιτιῶν καὶ ἀκόμα μακρύτερα ἀπὸ τοὺς λόφους.

Μερικοὶ ψιθυρίζουν. «Μᾶς φίνεται ἀπίστευτο! Ἀπίστευτο!» Καὶ ἄλλοι κλαῖνε. Στὴν ἀποβάθρα πρὶν διπλαρώσει ἡ βάρκα τοὺς χαιρετᾶ τὸ πλῆθος μὲ τὰ καπέλλα. Ἡ συγκίνηση ἔχει ἁπλώσει παντοῦ μιὰ μεγάλη σιωπή. Μὰ σὰν ἐπάτησεν τὸ πόδι στὴ στερὰ τὰ σκελετωμένα, τὰ πολυτυρανισμένα κορμιά, τὸ πλῆθος ἀναταράχθη σὰν ἕνα θερὸ ποὺ συνέρχεται ἀπὸ νάρκη μακρυά. Ὁ καθένας σκέφτηκε νὰ κοντέψει τὰ παιδιά, νὰ τὰ μιλήσει, νὰ τὰ ρωτήσει γιὰ δικούς του, γιὰ ἀδερφοὺς γιὰ παιδιά. Καὶ ὅλο τὸ πλῆθος, σὰ μιὰ μάζα στερεὰ ἑνωμένη, ἐκυμάτιζε πάνου στὸ μουράγιο. Κανένας δὲ μπορεῖ νὰ περπατήσει. Οἱ αἰχμάλωτοι δὲν πιστεύουν στὰ πόδια τους. Χίλια ρεύματα τοὺς πιέζουν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ καὶ τοὺς καρφώνουν στὸν ἴδιο τόπο. Οἱ ἔφεδροι, βάνοντας τὰ δυνατά τους παίρνουνε κάθε δυὸ ἀπὸ ἕνανε στὴν ἀγκαλιά τους καὶ τοὺς προφυλάγουν στοργικὰ ἀπὸ τὸ ζούλιγμα. Ὕστερα μὲ ἀστυνομίες μὲ κόπους καὶ μὲ βίσανα, ὅλο ἐκεῖνο τὸ ζωντανὸ καὶ βαρὺ κῦμα, κινεῖται πότε ἀργὸ καὶ πότε ὁρμητικὸ καὶ φτάνει στὸ «Πανελλήνιο». Ἐδῶ τοὺς ἔχουνε ἑτοιμάσει οἱ συνάδελφοι ἕνα τσαΐ.

Μέσα στὸ καφενεῖο δὲν βλέπει κανένας τίποτα ἄλλο ἀπὸ ἀνθρώπους, ποὺ εἶνε σκαρφαλωμένοι στὰ τραπέζια, στοὺς καναπέδες, στὶς καρέκλες. Ἀπὸ τὴν ἐξέδρα τοῦ καφενείου βλέπουμε τὰ παιδιά μας καθισμένα στὸ κέντρο σ' ἕνα κενὸ ποὺ τοὺ, κρατάει ἡ κυκλικὴ ζώνη τῶν ἐφέδρων. Ὅλοι ἕνα γύρο ρωτοῦν· οἱ αἰχμάλωτοι ἀπαντοῦν πότε δῶ, καὶ πότε κεῖ· καὶ εἶχε ἀδύνατο νὰ τοὺς εὐχαριστήσουν ὅλους.

Ὕστερα ἀπὸ πολὺ οἱ ἔφεδροι τὰ καταφέρνουν νὰ ἀνοίξουν τόπο καὶ νὰ τοὺς σερβίρουν τσαΐ. Βλέπουμε ἕναν ποὺ παίρνει τὸ φυλτζάνι τὸ φέρνει στὸ στόμα καὶ τὸ ἀπομακρύνει μὲ ἀηδία. Ὅλο αὐτὸ ἔγινε χωρὶς νὰ τὸ θέλει· γιατὶ ἀμέσως κατόπι χαμογελῶντας ντροπαλὰ ξαναφέρνει τὸ φλιτζάνι στὸ στόμα. Τὸ δίχως ἄλλο ἡ ἄχνα τοῦ ζεστοῦ τοῦ εἶχε θυμίσει τὸ φρι χτὸ κουκιοζούμι, ποὺ τούς ἔδιναν οἱ βάρβαροι γιὰ φαγὶ καὶ γιὰ ζεστό!....

Σὲ καμμιὰν ὥρα ὁ κόσμος εἶχεν ἀναργέψει. Κάποια γρηούλα ὁρμᾷ ἔξαφνα στὸ καφενεῖο. Κυττάζει φοβισμένα ἕνα γύρω καὶ κατόπι τρέχει κατὰ τὰ τραπέζια τῶν αἰχμαλώτων. Τὴν ἐγνώρισεν ἐκεῖνος προτήτερα καὶ ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά της. Μέσα στὰ ἀναφυλλητὰ δύο λόγια μονάχα ξεχώρισαν.

— Ποιδί μου! — Μανούλα μου.

Οἱ δημοσιογράφοι ἔχουνε κολλήσει σὰ βδέλλες στοὺς αἰχμαλώτους καὶ ρουφοῦνε διψασμένα τὶς πληροφορίες ποὺ βγαίνουν ἀπ' τὰ κουρασμένα στόματα.

Ἕνας γέρο-βρακᾶς, πατέρας κάποιου αἰχμαλώτου μπαίνει στὸ καφενεῖο, ὁδηγούμενος ἀπὸ κάποιο παιδάκι. Πλησίασε μὲ βῆμα σταθερὸ πίσω ἀπ' τὴν καρέκλα τοῦ γοῦ του, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε. Ὁ γιὸς του σηκώθηκε καὶ τὸν φίλησε τὸ χέρι κλαίοντας. Ὁ γέρος συγκινημένος τὸν εἶδε μιὰ στιγμὴ στὸ πρόσωπο. Ἔπειτα τὸν ἀνάγκασε νὰ καθίσει. Κι' χτυπῶντας τον μὲ τὴν παλάμη στὸν ὦμο εἶπε. «***Ἔκανες τὸ καθῆκον σου***». Τίποτε ἄλλο δὲν εἶπε. Ἀνασήκωσε τὴ δεξιὰ ὠμοπλάτη γιὰ νὰ σιάξει τὴ γοῦνα στὶς πλάτες του καὶ ἔφυγε μὲ βῆμα σταθερὸ ὅπως ἦρθε.

Στὸξενοδοχεῖο, ἐπήγανε τοὺς συναδέρφους μὲ ἀμάξια οἱ ἔφεδροι· γιατὶ ὁ κόσμος στὴν προκυμαία καὶ τὴν ἀγορὰ δὲ θὰ τοὺς ἄφηνε νὰ προχωρήσουν· θὰ τοὺς ταλαιπωροῦσε.

Μέσα στὸ «Λονδῖνον» τοὺς ἐχοιρέτισε, πίνοντας στὴν ὑγειά τους ὁ ἔφεδρος Βασίλειος Γερμανός. Ἡ πρόποσή του ἦταν ἀφορισμὸς γιὰ τοὺς προδότες καὶ ὕμνος γιὰ τὴν Ἐπανάσταση. Παίρνουμε τὴ τελευταία φράση του: «Καὶ τώρα, παιδιά, ἂς προσπαθήσουμε οἱ ἴδιοι νὰ δημιουργήσουμε μιὰ νέα εἰρηνικὴ Κοσμογονία τῆς Πατρίδας μας καὶ τῶν ἑαυτῶν μας. Ἂς προσπαθήσουμε νὰ χτίσουμε τὸ καινούριο εἰρηνικὸ Παλάτι ὅπου θὰ βασιλέψει ἡ Ζωὴ καὶ ἡ Ἀλήθεια!!»

Ἀργὰ καὶ σημάνουν οἱ καμπάνες γιὰ τὴν Ἀνάσταση· οἱ αἰχμάλωτοι ἀνέβηκαν στὸ ξενοδοχεῖο νὰ κοιμηθοῦνε.

Ἐκεῖ τοὺς ἔφεραν οἱ ἔφεδροι ἀσπρόρρουχα γιὰ ν' ἀλλάξουν. Κάτω ἀπ' τὰ κουρελλιασμένα γλιντζεσμένα ἀπανόρρουχα, ποὺ τοὺς ἔδωκαν τὴν τελευταίαν στιγμὴν οἱ Τούρκοι γιὰ νὰ φαίνωνται τάχα περιποιημένοι, τίποτα ἄλλο δὲν φορούσανε.

Τὸ πρωῒ ἕνα αὐτοκίνητο ἐπίτηδες νοικιασμένο ἀπ' τὸν Σ. Ε. Σ. τοὺς πῆρε καὶ τοὺς μοίρασε στὰ χωριὰ τους. Ἐκεῖ τοὺς ὑποδέχτηκαν οἱ Σύνδεσμοι τοῦ καθενοῦ χωριοῦ ποὺ εἰδοποιήθηκαν ἀποβραδὺς μὲ τηλεγράφημα τοῦ Σ. Ε. Σ. Μυτιλήνης.

Στὸν καθένα ἐδόθηκαν ἀπ' τὸ Σ.Ε.Σ. 150 δραχμὲς γιὰ χαρτζιλίκι.

Ὁ αἰχμάλωτος ποὺ ἦτανε ἀπ' τὴν Καβάλλα στάλθηκε τὸ ἴδιο τὸ βράδυ μὲ ἔξοδα τοῦ Σ. Ε. Σ. Μυτιλήνης στὴ Πατρίδα του. Ἕνας ἄλλος ἀπ' τὴν Ἴμπρο μένει ἀκόμα μέχρι σήμερα στὸ ξενοδοχεῖο περιμένοντας βαπόρι γιὰ τὸ νησί του. Γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς διαμονῆς του καὶ γιὰ τὸ ταξίδι φρόντιζε ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας Μυτιλήνης.

Τὰ ὀνόματα τῶν αἰχμαλώτων εἶνε:

Δημ. Θεοδωρίδης Πλωμ. Στέφ. Διαμαντάρης Ἴμβρος Γεώρ. Σοφὸς Βασιλικὰ Ἀνιῶν. Σταυρακέλης Ἀν Παρασκευὴ Δημ. Ἰωαννίδης Μόλυβος Εὐστρ. Καπιότης Πλωμ. Παν. Σαντῆς Πολυχν. Μιχ. Μωραΐτης Μυτιλήνη. Εὐστρ. Καθιώτης Μώρια Εὐ.Φούσκας Μυτιλήνη καὶ Ἰωάν. Σοβατζῆς Ἀδραμύτι.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΥ

Ἡ προπερασμένη Κυριακὴ ἦτανε μιὰ μέρα δυνατὰ χαραχτηριστικὴ μέσα στὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ μας. Ἦτανε τὸ μνημόσυνο τῶν σκοτωμένων παλληκαριῶν μας, κ' ἦτανε σὰ νὰ μπῆκε μιὰ μεγάλη κόκκινη βοῦλα πάνου στὸ βιβλίο τῆς αὐτοθυσίας ποὺ ἐγράψανε μὲ τὸ αἷμά τους τὰ λεβεντόπαιδα τοῦ Παλαιόκηπου, ποὺ πρόσφεραν σφαχτάρια τὰ νιάτα τους καὶ τὴν παλληκαριά τους γιὰ τὴν Τιμὴ τῆς ἄμοιρης Ἑλλάδας μας. Πρὶν ἀπὸ μιὰ βδομάδα διαλεχτὰ μέλη τοῦ ΣΕΣ καὶ τοῦ Συνδέσμου Δ)δων καὶ Κυριῶν ἄρχισαν ἕνα καλαίσθητο καὶ χαριτωμένο στολισμὸ τῆς Ἐκκλησιᾶς μας.

Ἀπ' τὸ πρωῒ βαριὰ καὶ λυπητερὰ οἱ καμπάνες διαλαλούσανε τὸν πόνο τοῦ χωριοῦ μας. Καὶ συντρίμμια ὅλοι μας ἑνὸς μυστικοῦ πόνου τραβοῦμε γιὰ τὴν Ἐκκλησιά. Ἐκεῖ ὁλάκαιρο τὸ χωριὸ θὰ πλήρωνε τὸ φόρο τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ποὺ χρωστοῦσε στοὺς ὡραίους σκοτωμένους του, καὶ μὲ δάκρυα εὐγνωμοσύνης θἄλουζε τὸ σεμνὸ κενοτάφιο τῶν παιδιῶν, ποὺ μὲ τὸ αἷμά τους ράντισαν τὰ θεμέλια τοῦ λαμπροῦ χτιρίου τῆς πατρίδας.

Τὴν 10ην ἀκριβῶς ξεκίνησε ἡ πομπή. Προηγούτανε ἡ μουσικὴ παίζοντας ἀργὰ καὶ λυπητερὰ ἐμβατήρια. Ἀκολουθούσανε οἱ παπάδες μὲ τὰ λάβαρα καὶ τὰ ἐξαφτέρουγα καὶ τὸ κενοτάφιο ποὺ τὸ κρατούσανε μέλη τοῦ ΣΕΣ. Σὄλη τὴν περιφορὰ τῆς ἱερῆς πομπῆς, τὸ κενοτάφιο ἐλουζότανε ἀπὸ τὶς παρθένες τοῦ χωριοῦ μὲ μύρα καὶ λουλούδια καὶ δάκρυα. Κατόπι διαβάστηκε ἡ Νεκρώσιμη Ἀκολουθία κατανυκτικώτατα. Λόγους ἔβγαλαν οἱ κ. κ. Παμπολᾶς Εὐστρ. δάσκαλος τῆς κοινότητάς μας, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἐθν. Σωτηρίας Μιχ. Ἐμμανουὴλ καὶ ὁ ἀγαπητὸς τοῦ χωριοῦ μας γιατρὸς Παναγ. Περρῆς ποὺ μάγεψε σὲ τέτοιο σημεῖο τὸν κόσμο, ὥστε σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ φιλοσοφικώτατου λόγου του ὁμιλῶντας μὲ τὰ πνεύματα τῶν ἡρώων μας προκάλεσεν μαζὺ μὲ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἄλλων καὶ χειροκροτήματα τῶν ἀπαρηγορήτων μανάδων τῶν σκοτωμένων. Κατόπι στεφάνωσαν τὸ κενοτάφιο ὁ Πρόεδρος τῆς κοινότητας, ὁ Σύνδ. Ε. Σ., ὁ Σύνδ. Δ)δων καὶ Κυριῶν, ἡ κ. Ὄλγα Δ. Φραντζέσκου καὶ ὁ Πιστ. Ἐλαιουργικὸς Συνεταιρισμός. Καὶ σὰν τέλιωσε ἡ σεμνὴ τελετὴ ὅλοι νιώθανε μὲς τὰ στήθια τους «κλεισμένη τὴν Ἑλλάδα» ὅπως λέγει ὁ μεγάλος Σολωμός.

Παλαιόκηπος 5 Ἀπριλίου 1923.

ΜΙΔΗΣ

Εὐγνωμοσύνη ἡ κοινότητά μας χρωστᾷ στοὺς μουσικοὺς Νίκο Κωνσταντινίδη καὶ Φάνο Μουρόπουλο ποὺ προσφέρθηκαν νὰ συνοδεύσουν δωρεὰν τὴν περιφορὰ τοῦ κενοταφίου, καὶ στοὺς ἀκουράστους τοῦ Σ. Ε. Σ. νέους Παν. Μουστάκαν, Πουχλὴν, Παν. Βουζβουνῆν, Στυλ. Χ'' Ράλλην καὶ Ν. Ἐμμανουὴλ ποὺ κάθε προσπάθεια κατέβαλαν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ μνημοσύνου.

IDEM

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

10 Ἀπριλίου.

Τὸ γεγονὸς ποὺ κυριάρχησε κάὶ τὴν περασμένην ἑβδομάδα στὶς σκέψεις τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἦτανε μαζὺ μὲ τὴν Αὐτοδιοίκηση καὶ ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν αἰχμαλώτων.

Τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐσωτερικῶν ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα ἐπάνω στὸ Νόμο γιὰ τὴν Αὐτοδιοίκηση. Οἱ τελευταῖες τροποποιήσεις ἔγιναν. Καὶ εἶνε βέβαιο πὼ: ἴσαμε τὸ τέλος τούτης τῆς ἑβδομάδας θὰ δημοσιευτεῖ τὸ σχετικὸ Διάταγμα.

Μὰ τὸ σπουδαιότερο γεγονὸς ἀπὸ ἀπόψεως ἐσωτερικῆς καὶ φανταρίστικης εἶναι ἡ ἐπιστροφὴ τῶν ἀδερφῶν μας ποὺ γύρισαν πίσω.

Σὲ ἄλλη στήλη γράφουμε γιὰ τὰ χάλια τους, τὴ μαρτυρικὴ ζωὴ ποὺ πέρασαν στὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας των, τὸ ρεζίλεμα ποὺ ἔπαθαν χωρὶς νὰ φταῖνε καθόλου αὐτοί.

Δὲν ξέρουμε ἂν τὸ ὀδυνηρὸ αὐτὸ θέαμα συνεχλόνισε τὴν Ἀθήνα, ποὺ ἔχει τὴν ἀξίωση νὰ κυβερνᾶ τὴν τύχη ὁλάκαιρου τοῦ Ἔθνους καὶ νὰ τὸ ἐκμεταλλεύεται ἀπὸ κάθε ἄποψη· καὶ ἂν οἱ διάφοροι πολιτικάντηδες ποὺ ἔστειλαν τὸ φαντάρο σὰν πρόβατο στὸ πόλεμο χωρὶς νὰ ξέρουνε τί γυρεύουν, ἔκρυψαν τὸ πρόσωπό τους ἀπ' τὴ ντροπή· καὶ ἂν ἔνιωσαν ὥ: τὸ βάθος τῆς ψυχῆς τους κάποια τύψη. Φαίνεται πὼς τίποτα ἀπ' αὐτὰ δὲν κατάλαβαν οἱ κύριοι.

Τὰ λόγια τοῦ ἁγ.οῦ Παιριώτη, τοῦ Μεγάλου Ἀρχηγοῦ, ποὺ τοὺς μίλησε παλληκαρίσια καὶ εἰλικρινὰ χωρὶς περιστροφές, τὸ φανερώνουν: «Ὑπάρχουν ἀκόμη Ἕλληνες—εἶπε—ποὺ δὲν καταλαβαν τὴν αἰτία τῆς Ἐθνικῆς συμφορᾶ, ποὺ θέλουν χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουν (τὸ καταλαβαίνουν πολὺ καλὰ· ἡ ἐμπάθειά τους καὶ τὸ συμφέρον εἶναι ποὺ τοὺς παρακινεῖ) νὰ αὐξήσουν τὴν καταστροφή...

ΣΤΟΥΣ ΠΡΟΔΩΜΕΝΟΥΣ

Μὲ τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἀπὸ τὸ πόνο τῆς δυστυχίας ποὺ περάσατε, μὲ τὴν καρδιὰ φουσκωμένη ἀπ' τὴ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ σας στὸ γλυκό νησί μα:, σᾶ; καλοσωρίζουμε ἀγαπημένοι συνάδελφοι, σᾶς σφίγγουμε τὸ χέρι προδομένα ἀδέρφια. Τὰ δάκρυα τοῦ πόνου γιὰ τὰ περασμένα ἀνακατεύονται μὲ τὰ δάκρυα τῆς χαρᾶς γιὰ τὸ γυρισμό. Διαβάσαμε τὴν ἱστορία τοῦ μαρτυρίου σας, μιὰ σπαραχτικὴ ἱστορία τῆς ἀνώτερης ἀνθρώπινης δυστυχίας, σταὐλακωμένα σας πρόσωπα, στὰ λαβωμένα σας κορμιά, στὰ τυραγνισμένας μέλη. Ὅσο λείπατε κάτου ἀπ' τὸ καμουτσὶ καὶ τὸν ὑποκόπανο τοῦ Νικητᾶ, ὁ πόνος σας ἦτανε πόνος μας. Καὶ τὸ μαρτύρεμα σας ἦτανε ἀγωνία μας. Γιατὶ χρόνια καὶ χρόνια μοιραστήκαμε τὸ ψωμὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τὴ δυστυχία τοῦ στρατιώτη. Τώρα ποὺ γυρίσατε ἐσεῖς — οἱ τυχεροὶ ἀνάμεσα σὲ τόσους ἄμοιρους συναδέλφους ποὺ δὲ θὰ γυρίσουν πιὰ — τώρα μοιραζούμαστε μαζὺ σας τὴ δυνατὴ χαρὰ τοῦ γυρισμοῦ σας στὴν πατρίδα.

Σὲ κάθε στρατιώτη αἰχμάλωτο, συνηθίζουν οἱ ἄνθρωποι νὰ χαρίζουνε δύο αἰσθήματά τους. Τὴν συμπόνεσή τους γιὰ τὴ δυστυχία του, καὶ τὴν περιφρόνησή τους γιὰ τὴν ντροπή του. Γιὰ σᾶς ὑπάρχει μονάχα συμπόνεση. Γιατ' εἴσαστε μονάχα δυστυχισμένοι. Τὴ ντροπὴ τὴν ἔχουνε ἄλλοι. Οἱ ἴδιοι καὶ τὴν περιφρόνηση. Εἶναι αὐτοὶ ποὺ ἐξανδραπόδισαν ὅλη τὴ Χριστιανοσύνη τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἔσφαξαν τὰ μισὰ παλληκάρια τῆς Ἑλλάδας. Εἶναι αὐτοὶ μιὰ φάρα ἀπὸ βασιλιάδες, πρίγκηπες, αὐλικούς, σακαρίκηδες, διπλωμάτες, ἔμπορους, καὶ γαντωμένους κλέφτες. Τὸ σφαγεῖο μας ἦτανε γι' αὐτοὺς μαγαζὶ καὶ κάνανε λεφτά. Τὸ αἷμα μας ἦτανε ἡ ζωὴ τους. Ἠπεῖνα μας ἦτανε τὰ ἑκατομμύρια ποὺ κλέψανε κατὰ ἑκατοστές. Ὁ θάνατός μας ἦταν τὰ γαλόνια τους.

Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἤρθανε στὸ διάβολο. Καμπόσοι ἀκόμα ξέφυγαν στὸ ἐξωτερικό, ἢ γλύτωσαν μὲ δάφορα μεγάλα μέσα ποὺ διέθεσαν γιαὐτοὺς οἱ συνάδερφοί τους ἀπ' ταλλα κράτη. Μὰ οἱ πιὸ πολλοὶ γυρίζουνε ἀνάμεσα στὴ δυστυχία μας ἐλεύθεροι. Γλυστρᾶνε σὰν χέλια. Θἄρτη κάποτες κιαὐτονῶν ἡ σειρά. Τὰ χαλάσματα ποὺ ἔφκιασαν γύρω τους θά σωριαστοῦνε μιὰ μέρα στὰ κεφάλια τους καὶ θὰ τοὺς πλακώσουν.

Ἀδέρφια! Καλωσορίσατε πάλι ἀνάμεσά μας. Συντριγμένοι στὴ Συνδέσμους ποὺ θαὔρετε στὰ χωριά σας θὰ προσπαθήσετε νὰ ξαναύρετε τὸ δρόμο σας μέσα στὸν ἀγῶνα γιὰ τὸ ψωμί. Ἀπὸ κανέναν τίποτα μὴν περιμένετε ἐξὸν ἀπ' τὸν ἑαυτόν σας. Ἀδέρφια! Δέκα χρόνια πολεμήσαμε ὅλοι μαζὺ γιὰ τὸσυμφέρο ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Τώρα εἶναι καιρὸς νὰ πολεμήσουμε ὅλοι μαζὺ γιὰ τὸ συμφέρο μας, ποὺ εἶναι ἕνας ἀγώνας τὸ ἴδιο τίμιος καὶ ἱερός. Γιατὶ τὸ συμφέρο μας εἶναι τὸ συμφέρο τῆς Ἑλλάδας. Τὸ γκρέμισμα ποὔπαθε ἡ Φυλή, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς ἐσωτερικῆς σαπίλας ποὺ βάσαζε τὰ σπλάχνα τοῦ Κράτους ὅσο λείπαμε.

Αὐτὴ τὴ σαπίλα, αὐτὴ τὴν ἀνηθικότητα, αὐτὴ τὴν ἀρρώστια πρέπει νὰ τὴν πολεμήσετε ὅπου κἂν τὴν εὕρετε. Αὐτὸ θἄναι ἡ πιὸ μεγάλη Ἑλληνικὴ Νίκη· αὐτὸ θἄναι ἡ πιὸ μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἀνόρθωση.

ΟΙ ΔΥΟ ΠΙΕΡΙΔΕΣ

Διαβάσαμε καὶ μεῖς μιὰν ἀπ' τὶς τελευταίες πολιτικὲς ἀνταποκρίσεις τοῦ Φραντσέζου συγγραφέα καὶ δημοσιογράφου Πιὲρ Μπενουᾶ, ποὺ φιλοξενεῖται τώρα τελευταία στὴν Ἄγκυρα κι' ἀπ' ἐκεῖ πλημμυρίζει τὰ Παριζιάνικα φύλλα μὲ τὶς τουρκολατρικὲς ἀνταποκρίσεις του. Ἐκεῖ μέσα λοιπὸν ὁ ἀξιόλογος κύριος Πιὲρ διηγεῖται στοὺς συμπατριῶτες του πράματα, ποὺ ξεῖναι νὰ χάσης τὸ νοῦ σου. Π. χ. πὼς τὸν κάλεσε ὁ Κεμὰλ σὲ τσαΐ! Πὼς πῆγε στὴν ἔπαυλή του, πὼς τοῦ πρόσφερε ὁ ἴδιος τὸ φλιτζάνι, πὼς ἡ ρετιγκότα του εἶναι φίνα, πὼς τὸ παντελόνι του εἶναι μαῦρο μὲ σταχτιὲ ρίγες στὰ πλάγια, πὼς φορεῖ συστρίνι, καὶ πάνου ἀπ' αὐτὰ γκέτες. Ἂν πῆς καὶ γιὰ τὸ κεφάλι τοῦ πασᾶ αὐτὸ θὰ εἶναι ποὺ εἶναι. Ἀκοῦστε καλύτερα τὸν ἴδιο ἀντιπρόσωπο τοῦ Γαλλικοῦ πολιτισμοῦ τὸν κύριο Πιέρ. «Εἶναι, λέει, πράμα λυπηρὸ ποὺ ἕνα τόσο καλοφκιασμένο κεφάλι δὲ μένει πάντα ξεσκούφωτο. Ἀμὲ τὰ μάτια του!.. τὰ περίφημα αὐτὰ μάτια! Εἶναι γαλανὰ καὶ σκεπάζονται ἀπὸ δυὸ σκοτεινὰ τόξα.» Καὶ ἡ ἀνταπόκριση ξακολουθεῖ στὸ ἴδιο μοτίβο, ἕνα εἶδος «Ἄσμα Ἀσμάτων» μὲ Σουλαμίτη σερνικιὰ τὸν Πασᾶ.

Ὁ σπουδαῖος Γάλλος διανοούμενος δὲ μιλᾶ, εἶναι ἀλήθεια, οὔτε γιὰ τὰ ἐσώρουχα, οὔτε γιὰ τὶς ἀποδέλοιπες πλαστικὲς ἀναλογίες τοῦ πασᾶ.

Μὰ δίχως νὰ τὸ θέλουμε, μᾶς κάνει νὰ θυμούμαστε ἕναν ἄλλον ἀντιπρόσωπο τοῦ σύγχρονου Γαλλικοῦ πνεύματος, Πιὲρ κιαὐτόν. Τὸν Πιὲρ Λοτὶ ἐφέντη. Θυμούμαστε ἀκόμα ποὺ ὁ τελευταῖος εἶχε πάει κάποτε στὴν Ἀθήνα, στὰ χρόνια τοῦ Γεωργίου Α΄., καὶ σὲ μιὰ τιμητικὴ παράσταση ποὔδωσαν γιὰ χατῆρι του στὸ Βασιλικό, τοῦ πρόσφεραν ἕνα θεωρεῖο τιμητικὸ δ'πλα στὸ Βασιλικό. Ξεναγός του ἦτανε ὁ Νιρβάνας. Καὶ ὁ Πιὲρ Λοτὶ δήλωσε πὼς ἂν δὲν βάλουν μέσα στὸ θεωρεῖο του καὶ τὸν ὑπηρέτη του τὸ Σελίμ, θὰ σηκωθῆ νὰ φύγη. Τι νὰ κάνουν· τοῦ τὸν φέρανε, τὸν ἔβαλε κοντά του καὶ σύχασε. Κατόπι μαθεύτηκε πὼς ὁ Σελίμ, ποὺ ἦταν ἕνας νταβραντισμένος νταγλαρὰς ὡς ἐκεῖ ἀπάνω, ἦτανε ἀπαραίτητος ὄχι μονάχα γιὰ τὸ θέατρο, μὰ καὶ γιὰ τὸν ὕπνο τοῦ Γάλλου συγγραφέα.

Ἀπόψε ὅλοι στὴ «Σαπφώ».

«Ο ΑΣΩΤΟΣ ΥΙΟΣ»

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ Τυπογραφεῖα «Ἐλ. Δόγος»

ΜΙΑ ΔΙΚΗ

Τὸ ἐρχόμενο Σάββατο θὰ δικασθοῦν ἀπὸ τὸ Στρατοδικεῖο μας οἱ φονιάδες τοῦ Καράμπαπα. Μαζὶ μὲ τοὺς φονιάδες εἶναι καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παράσχου, γνωστὸς μπράβος τοῦ Σπηλιωτοπούλου, ποὺ σκότωσε στὶς 2 τοῦ Γενάρη τοῦ 1921 τὸν Παρασκευᾶ Σκοῦφο, πατέρα δύο ἐφέδρων, ποὺ πολεμούσανε τότε στὴν Ἀνατολὴ, καὶ προστάτη δύο οἰκογενειῶν. Ὁ φονιᾶς αὐτὸς Κωνστ. Παράσχου, δικάστηκε τότες, χωρὶς νὰ κληθοῦν στὴ δίκη οἱ συγγενεῖς τοῦ σκοτωμένου, ποὺ εἶχαν ὑποβάλει καὶ μήνυση, μονάχα τέσσερις μῆνες φυλακὴ καὶ βγῆκε ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μῆνες. Γιατὶ ὁ μὲν φονιᾶς ἦταν φίλος τοῦ Σπηλιωτόπουλου καὶ ὁ σκοτωμένος ἦτανε μονάχα πατέρας δυὸ πολεμιστάδων.

Τὸν λόγον ἔχει τὸ Στρατοδικεῖο τοῦ Σαββάτου.

ΕΠΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙ

Τὸ ἐρχόμενο Σάββατο δικάζεται ὁ ἔφεδρος Παναγιώτης Παντελῆς «ἐπὶ ἀντιστάσει κατὰ τῆς ἀρχῆς». Καὶ ἡ ἀντίσταση αὐτὴ ἦτανε μιὰ λογοφασαρία ποὺ γίνεται πάντα σὲ κάθε ἐγκατάσταση προσφύγων σὲ κατοικημένο σπίτι. Ὁ Παν. Παντελῆς πολεμώντας ἀπ' τὸ 15 ὡς τὸ 22 στὸ Μέτωπο, βρῆκε, σὰν ἦρθε, νοικιασμένο τὸ σπίτι ποὔχε χτίσει γιὰ τὴν ἀδερφή του μὲ χίλιους κόπους ὁ πατέρας του. Τὄχε νοικιάσει ἕνας Πειραιώτης γιὰ μὲ 100 φράγκα, καὶ σὰν ζήτησε ὁ ἔφεδρος νὰ τόνε βγάλη, ἐκεῖνος μέσον τοῦ ἀξέχαστου Βλαστάρη τοὔστειλε μιὰ γειτονειὰ πρόσφυγες γιὰ ἐκδίκηση. Εὐτυχῶς στὸ Στρατοδικεῖο εἶναι Ἀξιωματικοὶ ποὺ κρατᾶνε στὸ ὕψος της τὴ Στρατιωτικὴ Δικαιοσύνη καὶ βάζουν τὸν καθένα στὴ θέση του.

Ο Κ.ος ΑΝΘΥΠΑΣΠΙΣΤΗΣ

Τὸ λυπηρὸ ἐπεισόδειο ποὺ σημειώθηκε στὴν Ἐθνικὴ Γιορτὴ τῆς πόλεώς μας δὲν εἶτανε δυστυχῶς τὸ μοναδικὸ πάνω στὸ νησί. Ὁ ἀνθ)χος Δημάκης εἶχε καὶ τὸν ἄξιο μιμητή του. Οἱ ὀχτακόσιοι ἔφεδροι τοῦ Πολυχνίτου εἶχανε κάνει μνημόσυνο γιὰ τοὺς σκοτωμένους συναδέρφους των. Ἐννοεῖται πὼς μαζύ τους ἔτρεξε ὅλος ὁ λαὸς τοῦ μεγάλου αὐτοὺ κέντρου τοῦ νησιοῦ μας γιὰ νὰ δώσῃ στὸ μνημόσυνο τὸν ποιὸ λαμπρὸ καὶ μεγαλόπρεπο τόνο ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔχει. Δὲν εἶχεν ὅμως τὴν ἴδια γνώμη καὶ ὁ ἀνθ)τὴς τῆς χωροφυλακῆς Βασειτζῆς ποὺ ἔμενε ἐκεῖ ὡς σταθμάρχης. Ὁ σπουδαῖος αὐτὸς Σέρλοκ Χόλμς ἐνόμισε πὼς τὸ μνημόσυνο τῶν σκοτωμένων δὲν ἄξιζε τὸν κόπο γιὰ νὰ ἀπασχοληθοῦν οἱ ἀσημένιες πλάκες τῶν ἐπωμίδων του, οὔτε τὸ αἷμα τῶν ἡρώων ποὺ μνημονευότανε κείνη τὴ μέρα στὸν Πολυχνίτο εἴτανε ἀρκετὸ γιὰ νὰ ξυπνήσῃ τοὺς κανακάρηδες χωροφύλακές του ἀπ' τὸ πρωϊνό τους μαχμουρλῆκι. Γιατὶ ἂν καὶ ἀποβραδὶς ὑποσχέθηκε στὸ Σ. Ε. Σ. Πολυχνίτου πὼς **θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ τιμήσῃ** τοὺς σκοτωμένους μὲ τὰ ἀμφιμασχάλιά του καὶ μὲ τέσσερις χωροφύλακες, ἄφησε ὅλο τὸν κόσμο νὰ περιμένει τὸ τιμητικὸ ἀπόσμασμα ὡς τὶς 9 π. μ. καὶ ὅταν οἱ ἔφεδροι πήγανε οἱ ἴδιοι αὐτὴ τὴν ὥρα γιὰ νὰ δοῦνε τί ἔγεινε ὁ σταθμάρχης τους καὶ **τὸ φουσάτο** του, τοὺ βρήκανε σὰν τοὺς 300 τοῦ Λεωνίδα νὰ χτενίζουν τὶς λαδωμένες τους ἀφέλειες γιατὶ μόλις εἶχανε ξυπνήσει. Στὸ τέλος ὁ κύριος ἀνθυπασπιστὴς ἀρνήθηκε νὰ παρακολουθήσει τὸ μνημόσυνο. Εὐτυχῶς ὁ Πολυχνίτος ἀπαλλάχτηκε ἀπ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. Δὲν νομίζει ὅμως ὁ κ. Ἀνώτερος Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς πὼς πρέπει νὰ δοθεῖ ἕνα γερὸ μάθημα στὸν κύριο ἀνθυπασπιστή, ὥστε στὸ μέλλον νὰ ξέρῃ πὼς νὰ φέρνεται ἂν ὄχι στοὺς ζωντανοὺς τοὐλάχιστο στοὺς σκοτωμένους;

ΖΟΥΝΕ

Τὸ «Ἐλεύθερο Βῆμα» γράφει πὼς ἀνάμεσα στοὺς ἀξιωματικοὺς ποὺ ζοῦνε εἶνε καὶ οἱ δύο ἐξάδερφοι Καθιῶτες ἀπ' τὴ Μόρια, Ὥστε ἡ προηγούμενη πληροφορία πὼς πέθαναν δὲν ἦτανε σωστή.

ΖΟΡΖ ΔΙΑΜΕΛ

Ἀρχίσαμε ἀπὸ τὸ δεύτερο φύλλο νὰ δημοσιεύουμε πολεμικὰ διηγήματα ἑνὸς Γάλλου γιατροῦ, τοῦ Διαμὲλ, ποὺ ἔλαβε μέρος στὸ μεγάλο πόλεμο. Παρμένα κατ' εὐθεία ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ φτωχοῦ στρατιώτη, γραμμένα μὲ μεγάλη τέχνη, χωρὶς τὶς μεγάλες φωνὲς τῶν πατριδοκάπηλων καὶ χωρὶς τὰ μεγάλα ψεύτικα αἰστηματικὰ λόγια ποὺ στολίζουνε τὰ γραψίματα ὅλων ἐκείνων ἀπὸ τοὺς δικούς μας ποὺ ἔγραψαν ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ πολέμου.

Οἱ δυὸ συλλογὲς διηγημάτων ποὺ δημοσίεψε ὁ Διαμὲλ «Ἡ Ζωὴ τῶν Μαρτύρων», καὶ «Πολιτισμὸ,», βραβευτήκανε ἀπ' τὴ Γαλλικὴ Ἀκαδημία. Νομίζουμε πὼς δίνουμε στοὺς ἀναγνῶστες τῆς «Καμπάνας» ὄχι μονάχα συγκινητικὲς ἱστορίες μὰ καὶ καλλιτεχνικές.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΖΗΤΗΜΑ

Πήρημε τὸ παρακάτου ὡραῖο γράμμα μαζὺ μὲ τὸ ἄρθρο ποὺ τὸ συνοδεύει.

«Καμπάνα» μου

Ξύπνησες τὴν ψυχὴ μου ἀπόνα βαθὺ λήθαργο ποὔχε πέσει τώρα καὶ κάμποσα χρόνια. Ἀφιὴ εἶναι γνώμη γενικὴ, ὄχι δικιά μου μοναχά. Τὸ θεῖο σου βροντολόγημα ἀντηχίει παντοῦ καὶ βρίσκει ἀπήχημα σὄλες τὶς ἄγνες ψυχές. Νὰ γίνεις ὁ φυσητήρας ποὺ θἀνάψει καὶ θὰ τρανώσει ὅλες τὶς φωτιὲς ποὺ καῖνε στὰ ἐβγενικὰ στήθεια τῶν νέων ἀνθρώπων.

Χτύπα ἀλύπητα τὴν ψευτιά, τὴ σαπίλα, τὴν ἀνηθικότητα τῆς ἐποχῆς καὶ γίνε τὸ λάβαρο ποὺ θὰ προηγηθεῖ στὸν δρόμο τὸν ἅγιο ποὺ τραβοῦμε σιγὰ σιγά. Νὰ φέγγεις πάντα σὰν τὸ διαμάντι, καὶ νὰ φωτίζεις τὸ σκοτεινὸ τῆς Ζωῆς μας δρόμο.

Γιά σου «Καμπάνα» μου. Εἶσαι ἀπὸ χρυσάφι καὶ φεγγοβολᾶ.

Πάντα δικός σου

Φ. Φ.

Πρέπει νὰ ζήσουμε!

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος πεινοῦν.

Ἀφτὴ εἶναι ἡ πρώτη φράση ποὺ θὰ βροντοφωνάξει κανεὶς σὰν ἐξετάσει ὄχι ἐπιπόλαια τὴν κατάσταση τῆς ἀδικημένης ἀφτῆς τάξης.

Μέσα στὸν ἀναβρασμὸ τῆς κοινωνικῆς πάλης, μέσα στὸν ὠκεανὸ ἀφτὸν τῆς δυστυχίας ποὺ γεννήθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια τοῦ αἱματοκυλισμοῦ, πνίγουνται ἀλύπητα οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ γενικὰ οἱ πνευματικὰ ἐργαζόμενοι.

Κύριοι ἀστοί!... κύριοι πλουτοκράτες!... κύριοι. Καταδεχτεῖτε σεῖς καὶ ρίξετε μιὰ ματιὰ στὴ δυστυχισμένη, μὰ περήφανη, καὶ ἡρωϊκὴ ἀφτὴ τάξη.

Μεταφερθεῖτε γιὰ μιὰ στιγμὴ στὴ βαρειὰ ἀτμόσφαιρα τῆς φτώχιας καὶ τῆς ἀπελπισίας ποὺ τοὺς περιζώνει. Δὲ θὰ μπορέσετε νὰ μείνετε πολὺ κι' ἀμέσως ἀηδιασμένοι θὰ τρέξετε πάλι στὰ πλούσια τραπέζια σας, στὰ μεγάλα ἀνάχτορά σας καὶ στὶς παντοειδεῖς χαρές σας ποὺ ἁπλόχερα σᾶς χαρίζει ἡ ζωή...

Πρέπει νὰ ζήσει ὅμως κανεὶς τὴν ζωὴ τοῦ δημόσιου ὑπάλληλου, τὴν ζωὴ τοῦ φτωχοῦ δάσκαλου καὶ τοῦ ἀδικημένου δικαστικοῦ γιὰ νὰ νοιώσει τὰ πικρὰ φαρμάκια καὶ τὶς ἀπογοήτεψες ποὺ ἔχουν καθημερινά. Οἱ Δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ἄνθρωποι τοῦ πνεύματος εἶναι ἀναγκασμένοι ἕνα δρόμο ἴσιο νὰ τραβοῦν, τὸν δρόμο τοῦ ἐξεφτελισμοῦ καὶ τοῦ θανάτου! Γιατί, ἀφτοῦ τοὺς σπρώχνει ἡ καθημερινὴ ἀνάγκη, ἀφτοῦ τοὺς ὁδηγεῖ μὲ σταθερὸ χέρι ἡ ἀναγκαστικὴ δίαιτα. Σκεφτεῖτε ὅμως κύριοι! σεῖς ποὺ βαστᾶτε τὰ κλειδιὰ τῆς ἐφτυχίας, σεῖς ποὺ ἔχετε πάρειδια τὰ δικαιώματα στὴ ζωή, σκεφθεῖτε πὼς τὸ πεῦμα καὶ κεῖνοι ποὺ τὸδουλεύουνε, ἐργάστηκαν πολὺ νύχτες ὁλόκληρες πέρασαν κλεισμένοι στὰ φτωχικά τους ἐργαστήρια, χίλια πικρὰ ποτήρια ποτήρια ἀπογοήτεψης ἤπιανε γιὰ νὰ κάνουν τὴ ζωή σας τόσο ἔφκολη καὶ τόσο ἄνετη. Τὶς μηχανὲς ποὺ μονάχα σεῖς μεταχειρίζεσθε γιὰ νὰ παράγετε πλοῦτο, τὰ πολυτελῆ ἀφτοκίνητα γιά νά μὴ στραπατσαρίζουνται τά πόδια σας καὶ κουράζουνται οἱ ἀψηλές σας ντόμινες, τά ὡραῖα βιβλία ποὺ διαβάζετε γιά νά μὴ σᾶς ἔρτει ἡ φιληνάδα σας ἡ πλήξη, ὅλα ἀφτά τάχει ἐφεύρει ἡ τάξη μας γιὰ νὰ τά σερβίρει σὲ σᾶς.

Τά σερβίραμε σὲ σᾶς καὶ σᾶς τά ἐξασφαλίσαμε περνῶντας μερόνυχτα ἄγρυπνοι στά βουνά σάν λύκοι.

Τὴν ὥρα ποὺ χόρεβες σὺ ὁ ἀφέντης μέσα σὲ πλουσιοφωτισμένη καὶ μοσκομυρισμένη σάλα καὶ φιλοῦσες τά μαλλιά τῆς ἀψηλῆς κυρίας ποὺ χόρεβες, ἤ τὴν ὥρα ποὺ μετροῦσες μὲ ἐχαρίστηση τὸ βράδι τά κέρδη τῆς ἡμέρας, τὴν ἴδια ὥρα ἐγώ, πληγωμένος, βρεμμένος στὸ αἷμα, κακομοιριασμένος περίμενα τὸν θάνατο, καθὼς καὶ ὅλα τὰ γνήσια παιδιά τῆς Μάννας Ἑλλάδας.

Ἐσεῖς τὴν ἀγαπᾶτε μὲ λόγια, ἐμεῖς μὲ ἔργα, νά ἡ μεγάλη μας διαφορά. Χάσαμε τά ὡραιότερα χρόνια γιά νά τά χαρίσουμε σὲ σᾶς, θυσιάσαμε τὶς σπουδές μας, παρατήσαμε πέννες καὶ χαρτιά, πετάξαμε τά τριαντάφυλλα τῆς ζωῆς μακρυά, καὶ πήραμε τὶς μπαγιονέτες καὶ γενήκαμε δραγάτες σας!

Τώρα ἔχουμε γυρίσει, ἀπελπιομένοι, τσακισμένοι, γερασμένοι σχεδόν. Τώρα δὲ μᾶς χρειάζεσθε ἴσως. Μὲ τὸν τιποτένιο μισθὸ ποὺ μᾶς δίνουν μᾶς εἶναι ἀδύνατο νά ζήσουμε, νά θρέψουμε τὶς μάννες μας, τὶς ἀδερφάδες μας τά παιδιά μας.... Σήμερα εἶναι ὁ ἀναβρασμός, τόρα εἶναι ἡ Βασιλεία τῆς Αἰσχροκέρδειας!

Ἑκατομμύρια μορφωμένων ἀνθρώπων ποὺ δουλεύουν στά γράμματα, εἶναι καταδικασμένοι νά πεθάνουν. Ὁ Βωμὸς τοῦ Πνεύματος γκρεμνίζεται ὁ Βωμὸς τῆς μπαγαποντιᾶς τῆς ἀμορφωσύνης, τῆς ἀνηθικότητας ὑψώνεται. Οἱ μπακάληδες καὶ οἱ μπακαλόψυχοι εἶναι στὸν ἀφρὸ τῆς ζωῆς καὶ βλέπουνε μὲ τά τυφλά τους μάτια τὸν ἥλιο ποὺ τὸν ἔχουμε χάσει ἐμεῖς.

ΠΕΙΝΟΥΜΕ !!!

Δοκιμάζουμε τὶς πιὸ μεγάλες στερήσεις, ἡ ὑγεία μας εἶναι ἀβέβαιη, δὲν τρῶμε ἀρκετά, κινδυνέβουμε νά καταχρημνιστοῦμε στὸ χάος. Ὁ φόβος γιά τὴν ἄβριο, βαραίνει στὴ ψυχή μας σάν ἐπιτάφεια πλάκα.

Ἐσεῖς οἱ Δυνατοὶ πρέπει λοιπὸν νά πεθάνουμε;;

ΟΧΙ!!

Σκεφθεῖτε πιὸ βαθειά καὶ πιὸ ἀνθρωπινά σεῖς ποὺ ζεῖτε ἄδικα στὸν ἀφρὸ καὶ στὸν ἥλιο. Πρέπει νά κόψετε λίγο ἀπ' τὴ δικιά σας καλοπέραση γιά νά ζήσουμε καὶ μεῖς στὸ φῶς.

Ἂν θέλετε νάχετε Δικαστήρια νά σᾶς ὑπηρετοῦνε, ἂν θέλετε νά διατηρεῖτε τηλεγραφεῖα, διοικήσεις καὶ σκολειά, πρέπει νά πληρώνετε σεῖς ποὺ ἔχετε πολλά. Ἡ Μυτιλήνη ἀξίζει γιά νἄχει ἀπ' ὅλα, γιατὶ καὶ κεῖνη μᾶς δίνει πολλά.....

Ἡ «Καμπάνα» χτυπᾶ, ἐγερτήριο, οἱ ψυχὲς ἀνοίγουν σάν τά λουλούδια τόρα τὴν Ἄνοιξη καὶ τραβᾶνε πρὸς τὸ στενὸ μονοπάτι, γιά νά λύσουν τὸ μυστικὸ τῆς κακομοιριασμένης τους ζωῆς!..

Φ. Φ.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τὸ φανταρίστικο

Ἀφόντας ἔφγις μάτια μου
Κι' ἀργυρομαστραπά μου
Μήτε τὰ ροῦχα μ' ἄλλαξα
Μήτε τὴ φορεσιά μου.

Συλλογὴ Π. ΜΟΛΙΝΟΥ

Ο ΚΥΡ ΣΤΡΑΤΗΣ Ο ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Ἡ ἐκκλησιὰ ἐφεγγοβολοῦσεν ἀπόψε ἀπὸ μακρυά. Στὴν ὀξώπορτα καὶ στὴν εἴσοδοτοῦ Νάρθηκα ἄναβαν δυὸμεγάλαλούξ. Ὅλη τὴ Μ. Βδομάδα ἄνσβεν ἕνα μονάχα· μὰ ἀπόψε εἶνε Λαμπρή! καὶ οἱ Πιτρόποι βάλθηκαν νὰ ξεπεράσουν τὶς ἄλλες ἐκκλησιὲς· γιαὐτὸ δὰ πήρανε καὶ μουσικὴ ποὺ θὰ παίξει τὸ «***Χριστὸς Ἀνέστη***» καὶ τὸν ὕμνο· ἔβαλαν καὶ δυὸ γυναῖκες πρόσφυγες καὶ σκούπισαν ὅλο τὸ μπροστινὸ μέρος τῆς αὐλῆς· «τέσσερα μεροκάματα κόστισεν ἡ καθαριότης» ἔλεγεν ὁ γεροντότερος ὁ Πίτροπος. Εἴκοσι δραχμάρες ὁλάκαιρες σὰν νὰ λέμε». Ἀκόμα καὶ τὴν ἐξέδρα τῆς Ἀνάστασης τὴν ἀψήλωσαν ἐφέτος δυόμισι πιθαμές. Εἶνε ἀλήθεια πῶ; ὁ ἴδιος ὁ Πίτροπος ὁ κὺρ Στρατὴς ἤτανε ἐνάντιος σ' αὐτὸ· καὶ φώναζε πῶς ἔφτανε τὸ παλιὸ τὸ ὕψος· μὰ οἱ ἄλλοι συνάδερφοί του δὲ συμφωνούσανε. Ἐκεῖνοι, σὰν καινούριοι, ἤθελαν κάτι νὰ δειξουν... Τοὐλάχιστο μιὰ πιθαμὴ εἶπεν, ὁ κὺρ Στρατὴς, σὰν εἶδε τὸ ἀδύνατο· πάντα λιγώτερο θἄναι τὸ ἔξοδο. Στὸ τέλος ἐπέρασε τὸ γνάτι τῶν νέων· καὶ τὴ μεγάλωσαν μισὴ πῆχη.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ὁ κὺρ Στρατὴς ἐπικράθηκε· χάλασεν ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου· πῶς τὸ λένε! Ἂν ἦταν πρὸς ἄλλοιῶς—ἔλεγε τὴ Μ. Τρίτη ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀγρυπνιὰ στὴ γυναῖκα του— θὰ τὰ χτυποῦσε κάτω. Μεγαλοβδομαδιάτικο ὅμως δὲν πάγαινε· τί θἄλεγαν οἱ ἐνορίτες ποῦ τὸν ψήφισαν! Ἡ πιτροπίνα ἤτανε σύφωνη μὲ τὴ μειριοπάθεια τοῦ συζύγου. Καὶ γιατὶ νὰ παρατηθεῖς! Τόσον καιρὸ βαστάξομε τὰ βάρητα· καὶ τώρα ποὺ θἄχω καὶ γὼ ἕνα στασίδι μὲ τὸνομά μου, θὰ τὰ χτυπήσεις κάτω! Αὐτὸ ἔλλειπε! Ὄχι! ὄχι! ἐκείνη δὲν τὸ δέχεται. Νὰ πάνε νὰ τῆς θρονιαστοῦνε στὰ πρωτοστάσιδα προχτεσινὲς ἀκόμα πιτροπίνες κι' αὐτὴ νἄναι στὴν πάντα!—Νὰ τὸ συλλογιστῆς καλὰ εἶπε μὲ αὐσιηρὸ τόνο ἡ κυρὰ Ἑλένη στὸν ἄντρα της· ἀλλοιώτικα κάνε καλὰ μὲ τὰ μυαλά σου.

Καὶ νὰ γιατὶ ὁ κὺρ Στρατὴς δὲν εἶναι ἀπόψε στὸ παγκάρι, οὔτε καὶ στὰ δίσκα. Αὐτὸς—εἶπε ψυχρὰ, ἀπὸ νωρὶς στοὺς συναδέρφους του—θὰ κάτσει στὸ κερί· ἀρκετὰ χρόνια δούλεψε· ἂς κουραστῇ τώρα καὶ κανένας νέος! Αὐτὸ τὸ τελευταῖο τὸ εἶπε δυνατώτερα· ὁ Παπᾶ Νικόλας — τετραπέρατος ἄνθρωπος — μπῆκε στὸ νόημα ἀπὸ κεῖ ποὔγραφε «Ζῶντα καὶ τεθνεῶτα» καὶ ξερόβηξε ζευγαρίζοντας μὲ τὰ δάχτυλα τὴ γενειάδα του. Ἐπῆρε τὸ λοιπὸν ὁ κὺρ Στρατῆς μιὰ καρέκλα καὶ στρώθηκε στὴν εἴσοδο τοῦ Νάρθηκα μπροστὰ στὸ τραπέζι μὲ τὶς λαμπάδες. Οἱ ἄλλοι πιτρόποι δὲ μίλησαν.

Οἱ καμπάνες εἶχανε παίξει ἀπὸ πολλὴν ὥρα. Μέσα οἱ ψαλτάδες ἐθαλασσοδέρνοντο μὲ τὸ «Κύματι θαλάσσης». Καὶ ἔξω στὸν αὐλόγυρο κάτω ἀπὸ τὰ λουξ καὶ πέρα κατὰ τὴν ἐξέδρα κοπάδια ἀπὸ παιδιὰ ἔρριχναν πιστολιὲς μὲ κλειδιά, πετούσανε πατλάκια μὲς στὰ καλαμοβράκια τῶν γυναικῶν ποὺ περνούσανε, ἄναβαν βεγγαλικὰ ἢ ἔρριχναν τράκες κατὰ τὸ μέρος τῆς ὀξώπορτας, ξιππάζοντας τοὺς ζητιάνους ποὺ ἦταν ἐκεῖ ἀραδιασμένοι μὲ τὰ ραβδιὰ καὶ τὰ βγαλμένα τὰ σκουφιά τους. Ὁ κὺρ Στρατὴς ἔσκυβε κάθε τόσο ἀπὸ τὴν τζαμήνια πόρτα τοῦ Νάρθηκα καὶ ξέβριζε τὰ παλιόπαιδα: Ἔχιτι σκουπὸ νὰ σουπάσιτι βρὲ διαουλόπηδα; Τὴ δ'λιά μας θὰ δοῦμι τώρα, γιὰ σᾶς θὰν ἀκοῦμι;... Φυσικὰ κανένας δὲν τὸν πρόσεχε. Καὶ τότες χειρονομοῦσεν ἀπελπισμένα:

— Σάματις μπουρεῖς νὰ φλάξ' τάξ! Χουρουφύλακα δὲν ἔχ'ς, διάουλου δὲν ἔχ'ς!.. Τέτοιου ριμπιλιὸ πρώτ' φουρὰ τοὺ βλέπου γὼ!... Οἱ ἄλλοι ὅμως οἱ πιτρόποι εἶχανε καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμα ἐνάντια γνώμη. Τι ἔφταιγεν ὁ χωροφύλακας! Ἀπὸ τὴ μιὰ πόρτα τὰ διώχνει ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔρχονται...,

Ὡστόσο ὁ κόσμος ἐρχότανε σιγὰ σιγὰ καὶ γέμιζε τὴν ἐκκλησιά. Ὁ κὺρ Στρατὴς ἔφτιαξε ὅλο καὶ πουλοῦσε λαμπάδες.—Πιντάρσα θέλ'ς! ἄμ' ποῦ θὰ σὶ φτάξ! Πάρι μιὰ δουδικαμσιάρσα καημένι!... Κάθε φορὰ ποὺ ἔβλεπε κυρίες μὲ καπέλλα ἄρπαχνετὸ ραντιστῆρι καὶ ἔσταζε μπόλικο ροδόσταμα στὶς χοῦφτες τῶν κυριῶν. Τῶν κυριῶν ἐμύρωνε μόνο τὰ μαντηλάκια, σὰν τοῦ τἄδιναν. Ξέρει ἀπὸ εὐγένεια ὁ κὺρ Στρατὴς. Καμμιὰ φορὰ ἔβγαζε καὶ τὸ σκοῦφο τῶν μπεμπέδων καὶ ἐρράντιζε τὰ κεφαλάκια τους. Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ συνώδευε μὲ χαμόγελα ξεχειλισμένα καὶ μὲ ὑποκλίσεις πάρα πολὺ βαθιές. Ὅταν ἔπαιρνε χοντρὰ λεφτὰ κι' ἔπρεπε νὰ δώσει ρέστα, τὸ γύριζε στὴν κουβέντα. — Πῶς σᾶς φάνκι δὰ ἡ καθαριότης φέτου; Ὅλοι ἔλεγαν πολὺ ὡραία. Καὶ τότε, ἐκεῖνος ἐπρόσθετε μὲ τρόπο κάπως ἐνδιαφέρουσα μὰ στερεύτυτη λεπτομέρεια.— Κοιτίνος ἰδέα ἔλεγαν νἄτανε ἡ γενικὴ καθαριότης;.. Ἔτσι ἐσουῦσε. Καὶ ὅταν οἱ ἔξυπνοι ἐνορίτες τοῦ ἔλεγαν: «Τίνος ἀλλουνοῦ; δική σας!...» κουνοῦσε τὸ κεφάλι του μὲ μετριοφροσύνη καὶ μουρμούριζε —Ἄμ' σὰν πεῖ κανένα νὰ πιοιμένι ἀπ' τ' ὑτ' ἰδῶ.... καὶ ἔδειχνε μὲ τὴ ματιὰ τοὺς συναδέρφους του ἀντίκρυ στὸ μπαγκάρι. Ἔπειτα βλέποντας νὰ κοντοστέκεται ὁ πελάτης, ρωτοῦσε ξαφνικὰ καὶ πονηρά: —Μήπου... θαρρῶ ποὺς θέλιτι ρέστα!... Πάριτι! Πάριτι! ἐλεύθερα... Κι' ἔδειχνε τὸ δίσκο ἀπὸ μακρυὰ μὲ τὸ ἕνα του τὸ δάχτυλο! Ἅμα κανένας δὲν τἄπερνεν ἐγελοῦσεν ξεὐχαριστημένος, καὶ τὸν παρακολουθοῦσε μὲ συμπαθητικὸ βλέμμα ὡς ποὺ ἔμπαινε στὴν ἐκκλησιά. Ἔπειτα μουρμούριζε κυττάζοντας θριαμβευτικὰ μὲ τὴν κόχη τοῦ ματιοῦ του κατὰ τὸ «παγγάρι.— Ἔδιετσ' βγαίνην οἱ παράδια!...

Ἤρχονταν καὶ γυναικοῦλες φτωχὲς ποὺ τραβούσανε παιδάκια ἀπ' τὸ χέρι. Ἐκεῖνες βιστούσανε λαμπάδες ἀπὸ γλήνα. Εἶχανε φροντίσει ἀπὸ τὴν ἀγορά· ἤξεραν πῶς εἶνε ἀκριβὲς στὸ παγγάρι. Ὁ κὺρ Στρατὴς τὶς ἐκύτταζε μὲ τὸ ἕνα μάτι, ἐσούφρωνε τὰ μοῦτρα του καὶ δὲν ἔπιανε καθόλου τὸ ραντιστῆρι. Πολλὲς φορὲς ἀνεστέναζε κιόλας δυνατὰ γιὰ νὰ τὸν ἀκούσουν οἱ συνάδερφοί του «μὶ τὰ μουρίσια τὰ μυαλά.» Καὶ ἔλεγε, μονολογώντας. — Θέλην τσιόλα νάρτην σί πουλιούξουδ' ἰκκλησιά! Θὰ τ'ς ἔβλαφτι σάνι παγαίναν τσὶ στ'ς Ἁγιουπουστόλι!... Ὕστερα σ' λὲν διπλὰ λούξια τσ' ἀψλὲς ἰξέδρις! Ἄφσι πλιὰ τ' μουσική...

Ἡ ὥρα ἤτανε δὲν ἤτανε μεσάνυχτα. Ὁ κόσμος ὁλονένα ἐρχότανε. Ἡ ἐκκλησιὰ εἶχε γεμίσει. Γεμάτη ἤτανε καὶ ἡ αὐλή. Ἐπάνω στὴν ἐξέδρα εἶχε τοποθετηθεῖ τὸ τρισκέλι μὲ δυὸ λαμπάδες ἀναμμένες, ποὺ τὶς φυσοῦσεν ὁ ἀέρας καὶ ἔσταζαν. Ἡ χρυσῆ ἡ ποδιά του ἀνεμιζότανε σὰ νὰ ἀνυπομονοῦσε. Τὸ πεζοῦλι πίσω ἀπ' τὴν ἐξέδρα ἤτανε γεμάτο κόσμο, πήχτρα. Ἀπ' τὰ παναθύρια τῶν σπιτιῶν ἕνα γύρω ἐκρέμονταν τὰ δουλικὰ μὲ λαμπάδες ἀναμμένες. Δὲν ἀκούονταν πιὰ κρότοι. Οἱ γαβριάδες ἐγέμιζαν τὰ κλειδιὰ καὶ ἑτοίμαζαν τὰ πυρομαχικὰ γιὰ τὴν ἐπίσημη ὁμοβροντία τῆς Ἀνάστασης. Ἕνας ἐνορίτης ἐπλησίασε τὸν κὺρ Στρατῆ καὶ εἶπε.— Ἀνεστήνουν ἄλλοῦ· ἐμεῖς πότε;.. Ἀληθινὰ μιὰ καμπάννα ἀκουγότανε ἀπὸ μακρυά. Χτυποῦσε γιὰ Ἀνάσταση, σὲ κάποιο χωριὸ τοῦ ἀντικρυνοῦ βουνοῦ. Ὁ κὺρ Στρατῆς ἔβγαλε τὸ ρολόϊ του, καὶ φώναξε ξαφνιασμένος.—Τί! μισάν'χτα!..Τσ'αὐτὶ μέσα μ' τζιτζιρίζην ἀκόμα τοῦ «Κῦμα τῆς Θαλάσσης..» Ἔπειτα ἐπρόσθεσε μὲ χαμηλότερη φωνή: — Ἀμ' τὶ καλὸ πιριμέν'ς σὰ διηυθύνην τὰ μουρά! Καὶ ὥρμησε πρὸς τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς, ἀγανακτησμένος. Οἱ συνάδερφοί του ἐκύτταξαν τὰ ρολόγια, κούνησαν τὰ κεφάλια, ἀνασήκωσαν τοὺς ὤμους καὶ δὲν εἶπαν τίποτα. Ἄρχισαν ὅμως νὰ ἀδειάζουν τὰ δίσκα στοὺς χουτζιρέδες.

Ὁ κὺρ Στρατὴς ἔσπρωξε τὸν κόσμο καὶ μπῆκε στὸν κυρίως ναό. Ἐκεῖ βρέθηκε μαγκωμένος. Τότε ἄρχισε. — Παρδὸν!.. Σταθῆτι βρὲ πηδιά!.. Ὥρα εἶνι!... Μ' τοὺ «κύμα τῆς θαλάσσης» τσμηθήκαν σὶλ'ντουν ἰδῶ μέσα... Θὰ μᾶς ξμιρώσην!...

Ὅλοι ἐπεδοκίμαζαν καὶ τοῦ ἔκαναν τόπο πρόθυμα.. Ἐπὶ τέλους ἔφθασε στὸ ἀναλογιό. Τὸ ἔσεισε δυνατὰ μὲ τὸ χέρι του καὶ φώναξε — Δὲν τὰ παρατάτι πλιά!.. Ὁ ψάλτης εἶπε ναὶ μὲ τὸ κεφάλι του καὶ ἐτελείωσε τὴ θαλασσοταραχή: «...Λυτρωτὰ ὁ Θεὸς εὐλογητός εἶ.»

Ὕστερα ὁ κὺρ Στρατὴς προχώρησε στὸ Σωλέα· ἐμπρόβλεπε στὴν ὡραία πύλη καὶ φώναξε: — Ἔ. παπάδις! ξ'μέρουσι!.. Ἕνας παπᾶς ἐφάνηκε ἀπὸ μέσα, τοῦ ἔδειξε κατὰ τὸ παγγάρι καὶ εἶπε. — Ἐκεῖνοι προστάζουν... Ἔχουνε ὥρα μὲ τὸ κανόνι. Αὐτὸ ἦταν! Ὁ κὺρ Στρατὴς δαγκάστηκε, ἐστράφη πρὸς τὸν κόσμο καὶ φώναξε κατακκόκκινος ἀπὸ ἀγανάκτηση. — Ἔτσι ἔ! μὲ τὸ κανόνι! Ἐμβέβηα! ἀφοῦ διηυθύνην τώρα οἱ ραμαζανλῆδις! Πάλι καλὰ ποὺ δὲν τουρτσιέψαμι ἀκόμα, Δὲν εἶπε τίποτε ἄλλο!.. Ἐτρύπωσε μέσα στὸ ἱερὸ ἀπ' τὴν ὡραία πύλη, βγῆκεν ἀπ' τὸ πορτὶ τοῦ ἱεροῦ στὴν αὐλή, ἔφτασε στὸ νάρθηκα ἔξω φρενῶν, ἄρπαξε τὸ καπέλλο του καὶ ἔφυγε.

Στὴν αὐλή τὸν πρόφταξε ἡ κυρὰ Λένη ἡ γυναῖκά του. Τὸν εἶδε ἀπ' τὸ καφάσι, τὰ μυρίστηκε καὶ κατέβηκε τρεχάτη.—Ποῦ πᾶς Στρατῆ! τοῦ φώναξε. — Κάτσι δῶ! Θὰ πιράσου νὰ σὶ πάρου. Ἰγὼ θὰ πάγου σ' ἰκκλησιὰ νὰ κάνου «Κ'στὸς ἀνέστ!» δὲν κάθουμι στοὺ τζαμί.

Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν πολὺ γρήγορα. Μόνον ὅσοι βρέθηκαν κοντὰ στὸ ἱερὸ κατάλαβαν. Καὶ ἄρχισαν τὰ ψί, ψί, ποὺ θὰ καταντούσανε ψήρα. Μὰ τὸ σούσουρο τὸ σταμάτησεν ἡ σουβλερὴ φωνὴ τοῦ Παπᾶ Νικόλα. Ἀπ' τὴν «Ὡραία Πύλη», μὲ τρεῖς λαμπάδες καλοῦσε τοὺς πιστοὺς νὰ πάρουν ἀπ' τὸ ἀνέσπερο Φῶς· «Δεῦτε λάβετε φῶς...»

Σ. Γκορέσης

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Γ ΣΑΣ

— Ὁ Ἀπρίλης δοκίμασε νὰ κάνει τὸ θηρίο στὶς πρῶτες μέρες του.

— Κρύο, βορριᾶς, χαλάζι,

— Κιόλα τὰ χειμωνιάτικα τερτίπια.

— Μὰ δὲ βάσταξε πολλὲς μέρες ἡ ψεύτικη κατσούφα του.

— Ὁ βορριᾶς μάζεψε τἀσκιά του, κἡ βροχὴ πῆρε τὰ βρεγμένα της κἔφυγε.

— Κιὸ Ἀπρίλης ξαναφάνηκε μὲ τὴν πραγματική του φάτσα.

— Ὁ μῆνας τῶν λουλουδιῶν καὶ τἀδέρφι τοῦ ξανθοῦ Μάη.

— Ταφτοκίνητά μας ἄρχισαν εὐσυνείδητα τὴ δουλειά τους.

— Κάθε βδομάδα κόβουν κιἀπ' ἕναν.

— Λὲν εἶναι ἄσκημο,

— Τὴν ἐποχὴ ποὺ κουβαλάνε τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸ φορεῖο,

— Νὰ ταξιδέψῃ κανένας στὸν Ἄλλο Κόσμο μὲ ταφτοκίνητο!

— Μὲ τὴ Μεγαλοβδομάδα,

— Ὅλοι οἱ Μυτιληνοὶ

— «Σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις»

— Θυμήθηκαν πὼς εἶναι χριστιανοὶ

— Καὶ τρέξανε—πατεῖς με πατῶ σε—στὶς ἐκκλησιές.

— Γιὰ νὰ παρακολουθήσουν ὅλο ἐκεῖνο τὸ παθητικὸ δρᾶμα,

— Τοῦ Σταυρωμένου Ἰδανιστοῦ,

— Ποὺ τόνε σκότωσε τὸ Μῖσος τοῦ κόσμου,

— Ἐπειδὴ θέλησε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν Ἀγάπη.

— Ἂν ἤξερε ὁ Χριστὸς γιὰ πιὰ τέρατα ἀνέβηκε στὸ Σταυρὸ,

— Καὶ πὼς τἀλληλοφάγωμα βαστάει ἀκόμα πιὸ λυσσασμένο καὶ πιὸ ἄγριο,

— Θὰ καταλάβαινε πὼς δὲν ἄξιζε τὸν κόπο νὰ γίνῃ τὸ θῦμα τὸ ἀθῶο,

— Ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ,

— Ποὺ σφάχτηκε καρτερικὰ γιὰ νὰ σώσῃ τοὺς λύκους.

— Ἰδιαίτερη ἐντύπωση, ὅπως πάντα,

— Ἔκανε ὁ Νυμφίος,

— Στὶς γεροντοπαζμένες παρθένες.

— Παρακολούθησαν τὰ κακόμοιρα,

— Ὅλες τὶς νυχτερινὲς ἀκολουθίες,

— Γιά ν' ἀκοῦνε ἐκεῖνο τὸ μελωδικό, τὸ ὑποβλητικὸ τροπάρι,

— Ποὺ τόσο εὐχάριστα τὶς ξάφνιζε κάθε βράδι·

— «Ἰδού! ὁ Νυμφίος ἔρχεται!»

— Γύριζαν τὰ μάτια—ἄχ, τὰ μισόθαμπα ματάκια τους—μὲ καρδιοχτύπι,

— Πρὸς τὸ ἀντρίκιο ἐκκλησίασμα,

— Μήπως κατὰ τύχη ξεπεταχτῇ ἀπ' ἐκεῖ ὁ πολυπόθητος.

— Μὰ οἱ ἄθλιοι ψέλνανε ὅλοι, τὸ χαβά τους.

— Λογαριάζοντας μές τὸ νοῦ τους τὴν ἀκρίβεια τῆς ξωῆς.

—Καὶἔτσι ὁ Νυμφίος δὲν τὶς ἤρτε,μήτε ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυχτός, μήτε τὴν αὐγή.

— Πέρασε τὸ Πάσχα,

— Κ' οἱ γεροντοπαζμένες παρθένες περιμένουν ἀκόμα τὸ Νυμφίο.

— Δὲν πειράζει.

— Ὡς τοῦ χρόνου ποιὸς ξέρει τί γίνεται.

— Εἶναι καὶ ἡ Ἀμερική.

— Καὶ...ἂν ὁ Νυμφίος δὲν ἔρχεται πρὸς σὲ,

— Ὕπαγε σὺ πρὸς τὸν Νυμφίον.

— Οἱ δεσποινίδες ποὺ παρασταίνουν τὴν Ἄνοιξη στό δρόμο,

— Ἔκαναν ἀρκετὲς ἐμφανίσεις κιαὐτὴ τὴ βδομάδα.

— Μιὰ μάλιστα τὶς προάλλες κουβαλοῦσε στὴν ἀγκαλιά της μιὰν ὁλάκαιρη φουρνιὰ ἀνθισμένα κλαδιά,

— Καὶ ἔκανε παρέλαση ἀνάμεσα σὅλη αὐτὴ τὴν πρασινάδα,

— Γεμάτη ἀφέλεια τάχατες.

— Ἦταν ὅμως μιὰν Ἄνοιξη τόσο ζαμπούνισσα,

— Καὶ τόσο κακοθρεμμένη,

— Ποὺ ἕνας φημεριδοπώλης δὲν τὰ βάσταξε:

— «Ἐ γλέπ'ς ντ' κατσίκα;»

— Κ' ἕνας ἄλλος ἀπάντησε·

— «Ἐχ' κλαδιὰ γιὰ μιὰ βδουμάδα!»

— Παρακαλοῦμε καὶ πάλι

— Τοὺς συνάδελφους ποὺ ἔχουνε σημειωμένα ἀπὸ τἀμπρί,

— Τραγουδάκια ἐρωτικά, νοσταλγικά, καὶ τοῦ στρατοῦ,

— Ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μερακλίδικα, ποὺ ἔκλαιγε ἕνας καϋμὸς μὲς τὰ λόγια τους,

— Σὰν τὰ τραγουδούσανε μὲς τὸ χαράκωμα,

— Γιὰ κάτ' ἀπ' ταντίσκηνο.

— Νὰ μᾶς τὰ στέλνουνε.

— Θὰ τὰ δημοσιεύουμε μὲ τὄνομα ἐκεινοῦ ποὺ θὰ μᾶς τὰ στέλνει,

— Μὲς τὸ σημερινὸ «φανταρίστικο» φαίνεται ὅλη ἡ ἀπελπισιά, κιὅλο τὸ πένθος μιᾶς ἀγαπημένης.

— Ποὺ τραγουδάει τὸν καλό της ποὺ φυγε στὸ στρατό.

— Ἕνας τρόπος ποὺ ἡ Ἑλληνοπούλα ἡ θλιμμένη δείχνει τὸ πένθος της,

— Εἶναι κιαὐτὸς ποὺ φαίνεται σ' αὐτὸ τὸ τραγοῦδι.

— Νὰ στερηθῇ γιὰ πολλὲς μέρες τὴ χαρὰ νἀλλάξῃ τὰ ροῦχα καὶ τὴ φορεσιά της.

— Καὶ νὰ βγῇ χτενισμένη.

ἡ Κδουνόπετρα

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΗΣ

Καθαρώτατο ἥλιο ἐπρομηνοῦσε
Τῆς αὐγῆς τὸ δροσᾶτο ὕστερο ἀσιέρι,
Σύγερφο, καταχνιά, δὲν ἀπερνοῦσε
Τ' οὐρανοῦ σὲ κινέμενα ἀπὸ τὰ μέρη·
Κι ἀπὸ κεῖ κινημένα ἀγοφισοῦσε
Τόσο γλυκὸ στὸ πρόσωπο τ' ἀέρι,
Ποὺ λὲς καὶ λέει μὲς στῆς καρδιᾶς τὰ [φύλλα:
Γλυκειὰ ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος μαυρίλα.

—

Χριστὸς ἀνέστη! Νέοι, γέροι καὶ κόρες
Ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι, ἑτοιμαστῆτε·
Μέσα στὶς ἐκκλησιὲς τὶς δαφνοφόρες
Μὲ τὸ φῶς τῆς χαρᾶς συμμαζωχτῆτε·
Ἀνοίξετε ἀγκαλιὲς εἰρηνοφόρες
Ὁμπροστὰ στοὺς Ἁγίους, καὶ φιληθῆτε·
Φιληθῆτε γλυκὰ χείλη μὲ χείλη,
Πέστε ***Χριστὸς Ἀνέστη***, ἐχθροὶ καὶ φί[λοι.

—

Δάφνες εἰς κάθε πλάκα ἔχουν οἱ τάφοι,
Καὶ βρέφη ὡραῖα στὴν ἀγκαλιὰ οἱ μαν[νάδες·
Γλυκόφωνα κοιτῶντας τὶς ζωγραφισαένες εἰκόνες, ψάλλουνε οἱ ψαλτάδες·
Λάμπει τὸ ἀσήμι, λάμπει τὸ χρυσάφι,
Ἀπὸ τὸ φῶς ποὺ χύνουνε οἱ λαμπάδες·
Κάθε πρόσωπο λάμπει ἀπ' τἀγιοκέρι,
Ὅπου κρατοῦνε οἱ Χριστιανοὶ στὸ χέρι.

ΣΟΛΩΜΟΣ

ΖΟΡΖ ΔΙΑΜΕΛ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΑΔΕΡΦΟΣ

— Μπῆτε ἀπὸ 'δῶ: θὰ μπορέσετε νὰ τὸν δῆτε ἀκόμα μιὰ φορά.

Ἀνοίγω τὴν πόρτα καὶ σπρώχνω τὸν ξανθὸ πυροβολητὴ μὲς τὴν κάμαρα ποὺ εἶχε πεθάνει πρὶν ἀπὸ λίγο ὁ ἀδερφός του.

Τραβῶ τὸ σιντόνι καὶ ξεσκεπάζω τὸ πρόσωπο τοῦ νεκροῦ. Ἡ σάρκα εἶναι ἀκόμα ζεστή. Ὁ πυροβολητὴς παλληκάρι· φαίνεται σὰν χωριάτης. Κρατάει μὲ τὰ δυό του τὰ χέρια τὴν κάσκα καὶ θωρεῖ ἕνα πρὸς ἕνα τὰ χαραχτηριστικὰ τοῦ ἀδερφοῦ του μὲ μάτια γεμᾶτα ἔκπληξη καὶ φρίκη. Ἔπειτα ἄξαφνα ἀρχίζει νὰ φωνάζῃ:

— Κακομοίρη Ἀντρέα! Κακομοίρη Ἀντρέα!

Ἀπὸ ἕνα ἁπλὸ ἄνθρωπο δὲν περιμένει κανεὶς τέτοια φωνή· εἶναι τόσο μεγάλη ἡ φωνὴ, σὰν τὴ φωνὴ ποὺ εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι τραγικοὶ ποιηταὶ, σὰν μοιρολογοῦσανε τὸν ἥρωά τους.

Τότε ἀφήνει νὰ πέσῃ ἡ κάσκα του, γονατίζει μπροστὰ στὸ νεκρικὸ κρεββάτι, ἁρπάχνει μὲς τὰ χέρια του τὸ πρόσωπο τοῦ νεκροῦ καὶ τὸ φιλάει γλυκὰ, σιγὰ, πολλὴν ὥρα, μ' ἕνα μικρὸ θόρυβο τῶν χειλιῶν του, ὅπως φιλεῖ κανεὶς τὸ χέρι ἑνὸς μικροῦ παιδιοῦ.

Τὸν ἁρπάζω ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὸν τραβῶ. Τὸ γερὸ κορμί του, ταράζεται μὲ λυγμοὺς ποὺ μοιάζουν μὲ χλιμίντρισμα· ἀπ' τὰ δάκρυα εἶναι τυφλὸς καὶ σκοντάφτει σ' ὅλα τὰ ἔπιπλα. Δὲν μπορεῖ πειὰ τίποτε ἄλλο νἀκάμει παρὰ νὰ θρηνεῖ μὲ μιὰ κομμένη φωνή:

— Κακομοίρη Ἀντρέα! κακομοίρη Ἀντρέα!

Μετάφραση ***Z.***

Η Πολιτικη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

16 τ'Απρίλη

Οἱ παλαιοκομματικὲς ἐφημερίδες μαλλιοτραβιοῦνται ἀκόμα γιὰ τὴν ἀρχηγεία. Ὁ καυγᾶς ποιὸς δὲν εἶνε **«ἀλήτης»** γιὰ νὰ πᾶνε κοντά του τὰ πρόβατα τῆς Στρούγγας τοῦ Μενιδίου. Μὰ καὶ γενικὰ ὅμως οἱ κομματικὲς γαζέτες, Βενιζελικὲς καὶ ἀντιβενιζελικὲς τρώγονται ἀναμεσά τους —στὰ κρυφὰ ἢ φανερὰ— γιὰ τὸ ζήτημα τῶν ἐκλογῶν. Παντοῦ, ὅπου καὶ νὰ διαβάσεις κανεὶς κάλπες βλέπει μπροστά του. Σὰ νὰ μὴν εἶχανε τίποτα πολυτιμότερο νὰ σκεφτοῦν! Σὰ νάχανε λυθῆ ὅλα τὰ σπουδαῖα καὶ σοβαρὰ ἐθνικὰ ζητήματα.

Αὐτὸ λέγεται πώρωση· αὐτὸ θὰ πεῖ καὶ φαυλοκρατία· καὶ παλαιοκομματισμός. Τὰ συμφέροντα τῶν κομμάτων τὰ προσωπικὰ δηλ. συμφέροντα ἀπάνω ἀπ' τὰ γενικά. Καὶ βρίσκεται, ὅπως βλέπετε, ὁ σίφουνας αὐτὸς στὸν ὀργανισμὸ ὅλων τῶν παλιῶν κομμάτων.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

13 τ'Απρίλη.

Οἱ Τοῦρκοι ἀπάντησαν ἀπὸ καιρὸ τώρα στὸ σχέδιο ποὺ τοὺς εἶχανε ὑποβάλει οἱ Σύμμαχοι γιὰ τὴν εἰρήνη, καὶ ἀπάντησαν πῶς; δέχονται καὶ στέρνουν μίλησα καὶ ἀντιπροσώπους στὴ Λωζάνη. Τι ἔχει μέσα ἡ ἀπάντησή τους, τὶ ἀντιρρήσεις φέρουν, τὶ ἐπιφυλάξεις παρουσιάζουν στοὺς Φράγγους; τίποτε ἀκόμα σχεδὸν δὲ μπόρεσε νὰ μαθευτεῖ, ὅπως καλὰ-καλὰ ἀκόμα δὲ μάθαμε τὶ ζητοῦσαν οἱ Εὐρωπαῖοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

Μὰ ἡ προθυμία τῶν Τούρκων ν'ἀπαντήσουν καὶ νὰ στείλουν μάλιστα καὶ ἀντιπροσώπους, μᾶς δίνει νὰ καταλάβουμε πῶς οἱ Εὐρωπαῖοι ἀπάνω κάτω παραδέχονται τὰ αἰτήματά τους καὶ τοὺς κάνουν τὰ θελήματά τους.

Γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ δὲ διαφέρουν κυρίως τὴν Ἑλλάδα, ἀκόμα σκοτάδι. Θὰ τὰ περιλάβουν κι' αὐτὰ μέσα στὴ γενικὴ συνθήκη ἢ θὰ μᾶς ἀφήσουν νὰ τὰ ξεδιαλύνουμε ἐμεῖς μονάχοι μὲ τοὺς Τούρκους; Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ διατηρεῖται ἡ ἐκκρεμότητα; Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ σπουδαῖο γιὰ μᾶς, ἀπὸ τὰ περίπλοκα οἰκονομικὰ ζητήματα τῶν Φράγγων, τὰ προνόμια τῶν Λεβαντίνων καὶ τὰ συμφέροντά τους. Θέλουμε εἰρήνη ὄχι βέβαια ἔνιμη— ἕνα τέτοιο πρᾶμμα δὲν μποροῦμε πιὰ νὰ τὸ ἐλπίζουμε— μὰ ὁπωσδήποτε ὑποφερτή, γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐπουλώσουμε ὅσο μποροῦμε τὶς ἄπειρες πληγὲς ποὺ «κακοὶ ποιμένες» καὶ ὁμαδικὴ παλαβάδα ἐλιὸ λαοῦ, ἄνοιξαν στὸ κακομοίρικο ἑλληνικὸ Ἔθνος. Μὰ αὐτὸ θὰ τὸ δείξει τὸ μέλλον.

Οἱ κομματικοὶ γαζετατζῆδες ἂς προφητεύσουν ὅ,τι θέλουν· εἶναι κι αὐτοί, ἄλλος λίγο ἄλλος πολύ, ὑπεύθυνοι γιὰ τὸ κατάντημά μας! Τὸ θάρρος, νὰ βλέπουν καὶ ἁματα τὴν πραγματικότητα καὶ νὰ τὴ γράφουν, δὲν τὸ εἶχαν.

Ο ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

Τὸ προσωπεῖο κατέπεσε καὶ τὸ ἀπαίσιο φάσμα τοῦ παλαιοκομματισμοῦ ἐφάνηκε μόλη του τὴ γδύμνια.

Ἔφεδροι, προσοχή!

Προσοχὴ ὅσοι νιώθετε τὴν καρδιά σας καθαρισμένη ἀπὸ τὸ μόλυσμα τοῦ εἰδεχθοῦς κομματισμοῦ. Ἐνισχύσετε τὴν συνείδηση σας μὲ κρίση ὀρθὴ καὶ προφυλαχθῆτε ἀπὸ τὸν μινόμενον ταῦρον τοῦ ἐμπαθοῦς κομματισμοῦ, ποὺ ἀκόθεκτος ὥρμησε στοὺς δρόμους γιὰ νὰ διαδώσῃ τὰ μικρόβια τοῦ μίσους καὶ τῆ ψευτιᾶς, τῆς ἀπάτης καὶ τῆς ἔχτος, ποὺ φέρει ἐπάνω στὸ μαῦρο του σῶμα. Ὅσοι κυλίονται στὸ βόρβορο δὲν ἀντιλαμβάνονται τὴ δυσωδία του. Σεῖς προφυλαχθῆτε κι' ἀπ' αὐτούς. Ὁπλισθῆτε μὲ τὴν ὀρθὴν καὶ ἀμερόληπτη κρίση σας καὶ ὑπερασπίσετε τὸν ἑαυτό σας, πρὸ τῶν ἐφόδων τῆς **πλάνης** καὶ τῆς **συκοφαντίας** μὲ τὰς ὁποίας προσπαθοῦν νὰ σᾶ ζεύξουν καὶ πάλιν νὰ σύρετε τὸ ἅρμα τῆς ἀκολάστου κομματικῆς των εὐτυχίας. Σώσετε τὴν πατρίδα, τὴ δυστυχισμένη αὐτὴ χώρασας, ἀπὸ τὸν φατριάζοντα παλαιοκομματισμό.

Ἔφεδροι πολεμισταί.

Σεῖς ποὺ ἡ καρδιά σας δοκιμάστηκε στὴ φωτιὰ καὶ στὸ σίδηρο, σεῖς ποὺ αἰσθάνεσθε ἀκόμα τὸν πόνο στὰ κόκκαλά σας ἀπὸ τὶς κακουχίες, μὴν κουραστῆτε. Γενῆτε οἱ Θησεῖς τῆς Νέας Ἑλλάδος. Ἀπαλλάξετε τὴν χώραν ἀπὸ τοὺς λαοπλάνους καὶ ἐκμεταλλευτὰς— βοηθῶντας τὴν Ἐπανάσταση εἰς τὸ βαρύ της ἔργο—καὶ κρατώντας ὡς μίτον τὴν ἰσχυρὰν λογικὴν ποὺ σᾶς ἐδίδαξε ὁ πόνος καὶ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς σας. Ζητήσετε τὸν Μινώταυρον ποὺ θέλει νὰ καταφάγῃ τὶς ἀγνὲς καρδιὲς σας. Στὸ ἀντίκρυσμά σας, θὰ αἰσθανθῇ τὸν θάνατο καὶ θὰ τρίξῃ τὰ δόντια του. Μὴ φοβηθῆτε. Εἶναι δειλός. Θὰ κλαύσῃ καὶ θὰ σᾶς ἱκετεύσῃ, μὴ τὸν πιστεύετε· μὴ τὸν εὐσπλαχνισθῆτε. Ὁ παλαιοκομματικὸς Μινώταυρος πρέπει νὰ φονευθῇ εἴτε βενιζελικὸς εἶναι εἴτε Κωνσταντινικός.

«Φωνὴ τοῦ Ἐφέδρου»

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

ΤΟ ΛΑΔΙ

Εἴδαμε μεϋχαρίστηση ἕνα τελεγράφημα τοῦ ὑπουργοῦ κ. Παπαντρέου ποὺ λέει πῶς λύθηκε τὸ ζήτημα τοῦ λαδιοῦ εὐνοϊκὰ γιὰ τὸν τόπο. Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, εἴχαμε δόσει στὴ στοιχειοθεσία ἕνα σχετικὸ ἀρθράκι. Δὲ λυπηθήκαμε καθόλου ποὺ δὲν ἤτανε βολετὸ νὰ τὸ βγάλουμε σὰν διαβάσαμε τὸ τηλεγράφημα, ἐπειδὴς εἴχανε πιὰ τυπωθεῖ ἡ 1η καὶ 4η σελίδα. Ἐκεῖ μέσα λέγουνται κάπιες ἀλήθειες ποὺ πάντα ἔχουνε τὸν τόπο τους.

Ὡς τόσο ἐκφράζουμε τὴν εὐγνωμοσύνη τῶν ἐφέδρων μας πρὸς τὴν Ἐπανάσταση. Ποτὲς δὲν εἴχαμε ἀμφιβολία πῶς εἶναι πρόθυμη νὰ κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ τὸ νησί μας.

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Μᾶς ἔγραψαν οἱ φίλοι ἀπ τὰ χωριά: Γιατὶ νὰ πουλοῦμε τὴν «Καμπάνα» μόνο πενήντα λεφτὰ τὸ φύλλο ἐνῶ ἡ συνδρομὴ κοστίζει ἑκατὸ δραχμὲς τὸ χρόνο. Δίνουμε τὴν ἐξήγηση: Βάλαμε τὴ συνδρομὴ ἑκατὸ δραχμὲς γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ πουλιέται πενήντα λεφτὰ τὸ κάθε φύλλο γιὰ τὸ πλῆθος. Ὁ σκοπός μας μ' ἄλλα λόγια ἤτανε νὰ πλερώνουνε οἱ λίγοι ποὺ μποροῦν γιὰ νὰ διαβάζουνε φτηνὰ οἱ πολλοί. Τώρα, ὅμως ποὺ ὅλοι οἱ φίλοι βρίσκουνε δυσανάλογη τὴν τιμὴ τοῦ φύλλου καὶ τῆς συνδρομῆς δὲν ἔχουμε ἀντίρρηση. Ἂς γενεῖ μιὰ δραχμὴ τὸ κάθε φύλλο. Ὅσο γιὰ τὴ συνδρομὴ δὲ μποροῦμε νὰ τὴν κατεβάσουμε. Γιατὶ λογαριάζουμε πῶς πολὺ γλήγορα ἡ «Καμπάνα» θὰ βγαίνει 2 φορὲς κι' ἀργότερα τρεῖς τὴν ἑβδομάδα.

Δὲν ἔχουμε καμμία ἀμφιβολία πῶς ἡ «Καμπάνα» κι' ἔτσι θὰν ἀγοράζεται τὸ ἴδιο. Ὡς τόσο δὲν βλάφτει ἕνας σχετικὸς λογαριασμός. Ἂς ξέρουν οἱ ἔφεδροι τί κοστίζει ἕνα φυλλο. Λοιπόν: Γιὰ χίλιες π.χ. «Καμπάνες» χρειάζεται χαρτὶ ἀκριβῶς εἴκοσι ὀκάδες. Εἴκοσι ὀκάδες χαρτὶ κοστίζει 240 δραχμές. Θέλουν καὶ ἐργατικὰ (τυπογραφικὰ μονάχα) ἄλλες 300 δραχμές. Γίνονται 540. Ἀπὸ χίλιες «Καμπάνες» μὲ 50 λεφτὰ τὴν κάθε μια βγαίνουν 500 δραχμές. Νὰ λοιπὸν ἀμέσως 40 δραχμὲς .... κέρδος ἀπ' τὴν ἀνάποδη. Χωρὶς νὰ λογαριάσουμε, μελάνια φωτισμό, νοίκια, ταχυδρομικά, ποσοστὰ πρακτορείου μισθὸ διεκπεραιωτὴ καί . . . Αὐτὸς εἶνε ὁ λογαριασμός.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ;

Μᾶς εἶπανε πῶς στὸ Σίγρι κατοικοεδρεύει ἕνας ἐπόπτης Φάρων Τοῦρκος μὲ μηνιάτικο 1.200 δρ. Δὲν ξέρουμε τὸν κανονισμὸ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, μὰ μᾶς φαίνεται ὑπέρτατη κοροϊδιὰ νὰ πέρνει τὰ λεφτὰ αὐτὰ ἕνας Τοῦρκος τὴ στιγμὴ ποὺ τόσοι ἀπολυμένοι ἔφεδροι γυρεύουν δουλιά. Δὲν εἴμαστε σωβινιστές. Μὰ βλέπουμε κατάματα τὴν πραγματικότητα, καὶ δὲ βλέπουμε καθόλου τὸ λόγο τῆς ἐπιδείξεως τόσου μεγάλου ψευτοπολιτισμοῦ κρατικοῦ, τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ τοῦρκοι τῆς Τουρκίας ἀρνοῦνται τὸ ψωμὶ ἂν ὄχι καὶ τὴ ζωὴ στοὺς Ἕλληνες, καὶ οἱ Γερμανοὶ δίνουν τὰ λεφτά τους μόνο σὲ Γερμανοὺς καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἔχουν μονάχα γιὰ νὰ τοὺς βυζαίνουν.

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΟΥΜΕ

Ἡ ἀπόδοση στὸν Δῆμο Πλωμαριοῦ τοῦ περισσέματος τῶν 42873 δραχμῶν ποὺ προέκυψαν ἀπ' τὴν ὑπερτίμηση τῶν τροφίμων τῆς περιφέρειας αὐτῆς κατὰ 3 – 5 λεφτὰ γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ Δήμου, ἔγινε ὕστερα ἀπ' τὴν ἐνέργεια τοῦ Σ. Ε. Σ. Πλωμαριοῦ (ἀριθμὸς πρωτοκόλλου 27 τῆς 14—2—23) καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Σ. Ε. Σ. Λέσβου πρὸς τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο τῆς Ἐπαναστάσεως (Ἀριθμὸς πρωτοκόλλου 350). Αὐτὰ...γιὰ νὰ ξέρουμε

ΕΥΚΟΙΛΟΤΗΤΑ

Ὁ ΣΕΣ Πλακάδου καταγγέλει κάποιον Χωροφύλακα ***Δήμου***, γιατὶ ἔβρισε αἰσχρὰ μερικοὺς ἐφέδρους ὀργανοπαίχτες ποὺ παίζανε τὸ τραγοῦδι τοῦ Βενιζέλου. Ὁ λεβέντης αὐτὸς ἐδήλωσε ἐπὶ λέξει ὅτι «.....κιαυτοὺς καὶ τὸ Βενιζέλο καὶ κείνους ποὺ κυβερνοῦν». Ὕστερα ἀπὸ παρατηρήσεις ἑνὸς ἀπὸ τοὺς ἐφέδρους ποὺ δέχτηκαν τὸ ἀπρόοπτο αὐτὸ μυρουδάτο λούσιμο τοῦ εὐκοιλίου Χωροφύλακα, ὁ τελευταῖος ξανα....ἀνακουφίστηκε εἰς βάρος τῆς Ἐπαναστάσεως. Συστήνουμε τὸ ἐν λόγῳ ἀγγεῖο στὸν ὀρχηγὸ τῆς Χωροφυλακῆς, καὶ περιμένουμε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ... στυφτικὸ ποὺ τοῦ πρέπει.

ΟΙ ΠΑΠΑΔΕΣ ΜΑΣ

Ἕνα μπράβο στὸν κλῆρο τῆς πόλης μας. Οἱ παπάδες: Παλαιολόγος, Π. Δαραντζίκης, Π. Παναγιωτίδης, Ν. Κλήμης, Γαβρ. Δομένικος, Παν. Ἁγιομαβρίτης. Ἀν.Κουτρέλλης, Παν, Ἀθηναῖος, Μελ.Μοργιούδης, Σταυρ. Τζίγκος, Ν. Ἰωαννίδης καὶ ὁ ἱεροδ. Ἱερ. Κλήμης, αὐθόρμητα καὶ χωρὶς νὰ τοὺς ζητήσῃ τίποτα ὁ ΣΕΣ, τοῦ προσέφεραν ἀπὸ 25 δρ. ὁ καθένας τους γιὰ τοὺς ἀπολυτρωμένους μας ἐφέδρους Τὸ πρᾶμμα εἶναι συγκινητικὸ σὰ σκεφτῇ κανένας πῶς τὸ εἰκοσιπεντάρι αὐτὸ εἶναι ὁ ὀβολὸς τῆς χήρας τοῦ Εὐαγγελίου, βγαλμένος ἀπ' τὸ ὑστέρημα τῶν φτωχῶν λειτουργῶν τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἦταν κι' αὐτὸς φτωχός, γιαὐτὸ δὰ, καὶ τόσο μεγαλόδωρος στὴν συμπόνεσή του γιὰ τοὺς δυστυχισμένους.

ΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Ἡ ἄξια συνεργάτισσα μας Σόλφα ἀγγίζει σήμερα σάλλη στήλη τὴν καθυστερημένη θέση τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργάνωσης τῶν δασκάλων, καὶ τὴν πνευματικὴ δυσκινησία τους στὴν παρακολούθηση τοῦ καινούριου πνεύματος, ποὺ φύσηξαν σὲ ὅλες τὶς τάξεις οἱ νέοι ὅροι τῆς ζωῆς. Εἶναι μιὰ μεγάλη ἀλήθεια αὐτὸ καὶ πολὺ πικρή. Γιατὶ σὲ ὅλες τὶς ἄλλες χῶρες οἱ δασκάλοι δέν ἔρχονται πίσω πίσω στὴν οὐρὰ τῆς κοινωνικῆς προόδου μὰ στὶς πρῶτες τάξεις. Καμμιὰ φορὰ εἶναι αὐτοὶ ποὺ βαστᾶνε καὶ τὴν παντιέρα τῆς λευτεριᾶς τῆς περηφάνιας καὶ τῆς μπαμπαντοσύνης. Κιαὐτὸ γίνεται στὴ Γαλλία κυρίως. Ἐκεῖ οἱ διδάσκαλοι ἔχουνε μιὰ σιδερένια ὀργανωση μὲ πυρῆνες ὅλα τὰ ***νέα*** στοιχεῖα τοῦ κλάδου των. Καὶ σὰν τύχει κανένας ὑπουργὸς νὰ δοκιμάσει νὰ τοὺς ταπεινώσει ἢ νὰ τοὺς ἐκμεταλλευτεῖ, σηκώνεται ἀπ' ὅλη τὴ Γαλλία φωνὴ ἀντρίκια καὶ λεύτερη. Φτάνουν ὡς τὸ Κακουργοδικεῖο γιὰ νὰ ὑποστηρίξουντὸ δίκιο τους καὶ τὴν σημαία τους.

ΑΛΛΑ...

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς τὴν μπαμπαντοσύνη τους αὐτὴ τὴν ἔδειξαν καὶ στὸν πόλεμο. Σκοτώθηκαν 6000 δασκάλοι στὸ χαράκωμα. Σόλη τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου, κατὰ πῶς ὁμολόγησε ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Πανιλεβὲ ***κανένας*** δὲν θέλησε νἀφίσῃ τὸ χαράκωμα. Μὰ κιὅταν ἕνας ὑπουργὸς τῆς Παιδείας μετὰ τὸν πόλεμο δοκίμασε νὰ τοὺς ἀφαιρέσει τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι μέλη σὲ ὀργανώσεις σοσιαλιστικὲς, ὅλοι τους σηκώθηκαν στὸ πόδι κἔδειξαν τέτιο στῆθος ποὺ ὁ ὑπουργὸς ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσει.

Σὲμᾶς; ὤ, σὲμᾶς! Ὅταν τὸ 1920 καὶ 21 ὁ μακαρίτης ὁ Ζαΐμης ἔκανε κεῖνες τὶς ἱστορικὲς καντρίλιες τῶν δασκάλων— ***μὲς τὴν καρδιὰ τοῦ χειμώνα*** — ὅλο ἐκεῖνο τὸ κοπάδι τῶν δυστυχισμένων, πῆρε τὸ Συνταχτικὸ στόνα χέρι καὶ τὴ βαλίτζα στὸ ἄλλο καὶ διέτρεξε τὴν Ἑλλάδα ἀπ' ἄκρη σἄκρη,

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Τὴ Γέλια, μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ προοδευτικὲς καὶ ἐργατικὲς κοινότητες τοῦ Νησιοῦ μας, ἔχε. ***15 μέρες*** νάρθη σὲ ταχυδρομικὴ ἐπικοινωνία μὲ ὅλον τὸν ἄλλο κόσμο, ὅπως μᾶς γράφει ὁ Σ. Ε. Σ. αὐτοῦ τοῦ χωριοῦ. Οἱ οἰκογένειες τῶν στρατιωτῶν ποὺ περιμένουν γράμμα ἀπ' τὰ παιδιά τους ἀπ' τὸν Ἔβρο δὲ λογαριάζουνται γιὰ Ἕλληνες ὑπήκοοι. Ὅλοι οἱ ἄλλοι κατοικοι τοῦ χωριοῦ ποὺ φορολογοῦνται ἐξ ἴσου μὲ τοὺς λοιποὺς προνομιούχους Ἕλληνας, δὲν ἔχουν ψυχή. Ἡ κοινοτικὴ, καὶ ἐμπορικὴ, καὶ ἡ ἰδιοτικὴ ἀλληλογραφία τῶν κατοίκων ποὺ καθυστερεῖται στὰ διάφορα χρονοντούλαπα δὲ λογαριάζεται. Κιαυτὸ γιατὶ χάρη οἰκονομίας καταργήθηκε ἡ ταχυδρομικὴ γραμμὴ Μηθύμνης Μανδαμάδου, ποὺ ἔπερνε καὶ τὴν ἄλλη λογαρία τῶν Γελίων. Τὸ χωριὸ διαμαρτύρεται στοὺς ἁρμοδίους καὶ ζητᾶ ταχυδρομικὸ γραφεῖο ποὺ δὲν ἔχει Ὡς τώρα οἱ ἁρμόδιοι κάνανε τὸ βαρύ. Νὰ ἐλπίσουμε πῶς μαὐτὸ θὰ τοὺς ξυπνήσουμε τὸ ἐνδιαφέρο;

ΔΗΛΩΣΗ

Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο φύλλο θ' ἀρχίσουμε νὰ δημοσιεύουμε τὰ ὀνόματα τῶν συμπολιτῶν μας ποὺ προσέφεραν χρήματα καὶ εἴδη γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους. Παρακαλοῦμε θερμὰ τοὺς συμπολίτες μας, ὅσοι θέλουν νὰ στείλουν χρήματα, ροῦχα, παπούτσια κ.τ.λ. νὰ τὰ στέρνουν στὰ γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου.

Μυτιλήνη τῇ 16 Ἀπριλίου 1923

Ἀπ' τὸ γραφεῖο

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Ι. Μιχ. ΣΕΣ. Σκοπέλου.— Προτιμούσαμε νὰ μὴν περιοριστῆτε μονάχα στὴν πούληση. Τὸ γιατὶ τὸ βλέπετε σὲ Καμπανιές.

Π. Χατζηγιάννη, Σκόπελο.—Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ ὡραῖα λόγια. Τέτια γράμματα μᾶς δυναμώνουν τὸ κουράγιο. Ἄ βλέπουμε πῶς οἱ ἔφεδροι θὰ δείχνουν πάντα τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸ φύλλο τους.

ΣΕΣ, Παλαιοκήπου.— Τι θάβγει μὲ τὴ διαμαρτυρία μας γιὰ τὰ ταχυδρομικὰ χάλια. Στοῦ κουφοῦ τὴν πόρτα κτλ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς πῆτε κανένα ἄλλο μέσο γιὰ νὰ σᾶς στέλνουμε τὸ δέμα μὲ κανένα δικό σας ἄνθρωπο; Θἄναι τὸ πραχτικώτερο. Γράφτε μας πότε θὰ λάβετε τὸ περασμένο φύλλο.

Ε. Μανωλέλη, Παλαιόκηπο.— Γιὰ τὸ φύλλο σας ποὺ καθυστερεῖ μιὰ βδομάδα, θὰ φροντίσουμε μαζὺ μὲ ὅλα τἄλλα. Ὑπομονή.

Γιαν., Ἀνεμώτια.— Φροντίσαμε.

Ι Φωτιάδη. Πρόεδρο ΣΕΣ Τελώνια.— Εὐχαριστοῦμε. Πήραμε τὰ λεφτά. Περιμένουμε ἐνέργειές σας. Εἴμαστε εὐτυχισμένοι γιὰ τὸν ἐνθουσιασμὸ ποὺ σκορπάει ὁ ἀχὸς τῆς «Καμπάνας» σόλο τὸ νησί.

Λαβωμένον. Ἁγιάσσο.—Ἀλήθεια. Εἶναι σπουδαῖο νἀκούει τὸ νησί μας καὶ τὴν ἀλήθεια... ἄ; εἶναι καὶ μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα. Ἡ ὑποστήριξη ποὺ βρίσκουμε θὰ κάνῃ ἴσως νὰ τὴν ἀκούει συχνότερα.

Ντόπιον ἔφεδρο.— Πολὺ σωστά. Νὰ ποὺ βρέθηκε ὁ Φ. Φ καὶ ἐξέφρασε ὡραῖα τὶς σκέψεις αὐτὲς ποὺ σὲ ἀπασχολοῦν.

Στρατῆ Ταλιάνη, Βασιλικά.— Ἀκριβῶς αὐτὰ ποὺ λὲς εἶναι τὸ πρόγραμμά μας. Κουράγιο, ἔχουμε. Θέλουμε ὑποστήριξη γερὴ μονάχα. Κάνε ὅ,τι μπορεῖς· Σευχαριστοῦμε γιὰ τὶς ἐγγραφές.

Δ. Α., Πλωμάρι.— Αὐτὰ ποὺ γράφεις θὰ ἀπασχολήσουν ὅταν ἔρτει ἡ ὥρα πολὺ τὸν ΣΕΣ ὁλάκαιρου τοῦ Νησιοῦ. Πρέπει νὰ προκληθῇ διάταγμα.

Π. Μαλέλην, Τελώνια. Νὰ γίνει μήνυση τοῦ ὑπομοιράρχου Δ. Παπαδιᾶ, καὶ κατόπι γράφουμε. Ἀνάφερε στὸν ΣΕΣ τοῦ χωριοῦ σας.

Ἀσ. Χαραλάμπους, Ἐδῶ. — Στάλλο φύλλο.

Μίδην, Παλαιόκηπο. Στάλλο φύλλο.

Ἀνακοίνωσις

Ἀπὸ τὴν 12 τρέχοντος ἤρχισεν ὡς γνωστὸν ἡ ἀπογραφὴ τῶν Προσφύγων ἥτις λήγει τὴν 20ὴν Ἀπριλίου. Κατ' αὐτὴν πρέπει ν' ἀπογραφοῦν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ πρόσφυγες παλαιοὶ καὶ νέοι. (Περιθαλψιοῦχοι καὶ μή).

Ἡ ἀπογραφὴ θὰ διενεργηθῇ εἰς τὰ κάτωθι κέντρα διὰ τὴν πόλιν Μυτιλήνης καὶ προάστεια.

ΠΙΝΑΞ

Ἐμφαίνων τὰ κέντρα εἰς τὰ ὁποῖα θὰ γίνῃ ἡ ἀπογραφὴ τῶν Προσφύγων

1ον Πόλεως Μυτιλήνης.

α΄.) Περιφέρεια Ἀϊδινίου, Βαϊνδιρίου, Ὀδεμησίου, Θείρων, Ναζλῆ κ. λ. π. εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγ. Εἰρήνης.

β΄.) Περιφέρεια Ἀξαρίου καὶ τῶν πέριξ εἰς κατάστημα Ραπτομηχανῶν Βεριτᾶς Κεντρ. Ἀγορά.

γ΄.) Περιφέρεια Θράκης, Κωνσλεως, Ἀρτάκης, Μαρμαρᾶ κτλ. εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγίου Γεωργίου.

δ΄.) Περιφέρεια Βρυούλλων, Γκιουλ Βαξὲ, Κρήνης εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγ. Θεράποντος.

ε΄) Περιφέρεια Περγάμου, Δικελῆ, Ἀτζανὸς κτλ. εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγ. Συμεών.

στ΄.) Περιφ. Μαγνησίας, Κασαμπᾶ, Σαλιχλῆ, Μαινεμένης, Φιλαδελφείας, Οὐσὰκ κλπ. εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγ. Θεοδώρων.

ζ΄.) Ν. καὶ Π. Φωκῶν καὶ Ἀλῆ Ἀγὰ εἰς τὴν Ἐκκλ. Μητροπόλεως.

η΄.) Πόντου, Καφενεῖον Περίπτερον (Ἐπάνω Σκάλα).

θ΄.) Κιρκαγάτς, Βίγλα—Τζαμί.

ι΄.) Σμύρνης καὶ Νικομηδείας. Δημαρχεῖον.

ια΄.) Ἀδραμυττίου, Σόμα, Βαλῆ--Κεσὲρ, καὶ Βάλιας εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγ. Ἀποστόλων.

ιβ΄) Σπάρτης (Πισδίας) καὶ Ἀτταλείας εἰς Ἐκκλησίαν Ἁγ. Αἰκατερίνης.

ιγ΄.) Κυδωνιῶν καὶ Μοσχονησίων εἰς Ἐκκλ. Ἁγ. Ἰωάννου.

2ον Προαστείων

α΄.) Περιφέρεια Βαρειᾶς, Πληγωνίου, Καγιανίου καὶ Ἀκρωτηρίου, εἰς τὴν ἐκκλησίαν Βαρειᾶς.

β΄.) Πυργίου. Ἀλυφαντῶν, Κέντρου, καὶ θερμῶν Κόλπου εἰς Ἐκκλ. Πυργίου.

γ΄.) Ἄνω καὶ Κάτω Χάλικος εἰς Δημοτικὸν Σχολεῖον Χάλικος.

Ἐκ τῆς Ἰδ. Ὑπηρ. Περιθάλ. Προσφύγων Λέσβου

Ἀπύψε στὴ «ΣΑΠΦΩ»

ἡ πρώτη ἐμφάνισις τοῦ ἐκ. **ΦΙΡΣΤ**

στὸν «ΕΞΟΧΩΤΑΤΟ ΜΠΑΜΠΑ»

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΑΠΑΝΤΟΧΗ

Ἡ γιαγιὰ, ζαρωμένη κοντὰ στὴ γωνιὰ πύρωνε τὰ κοκκαλιάρικά της χέρια στὰ λίγα ἀποκαΐδια ποὺ κάπνιζαν· πλησίον της ἡ Φρόσω, ἡ ἐγγονούλα της ἐμάθαινε ἀπ' ὄξω τὴν «ἱερὰ ἱστορία» της. Βαστοῦσε κλειστὸ τὸ βιβλίο καὶ δοκίμαζε νὰ πεῖ τὸ μάθημά της μὲ τὴ σειρὰ χωρὶς νὰ μπλέξει πουθενά· καὶ κάθε φορὰ ποὺ τὰ μπέρδευε ἀνασηκωνότανε λιγάκι, ἄνοιγε τὸ βιβλίο κοντὰ στὸ λυχνάρι ποὺ κρέμονταν στὸ πκαροπάνι, ἔβλεπε τὴ συνέχεια καὶ ξανακάθιζε. Στὴ γωνιὰ ἕνας δαυλὸς ἔβγαζε φοῦσκες ἀπὸ ἀφρισμένο κίτρινο χυμὸ καὶ σιγοστέναζε.

Χτύπησεν ἡ πόρτα· ἡ Φρόσω κύτταξε τὴ γιαγιά της ποὺ ἀναταράχτηκε καὶ εἶπεν, ἀφίνοντας τό βιβλίο στὸ μαξιλάρι.

—Ὁ παπποῦς θὰν εἶνε γιαγιά!.. Καὶ ἔτρεξε ν' ἀνοίξει. Ἡ γρηούλα ξαναζάρωσε στὸ γωνίδι της, ἀφίνοντας βαθὺν ἀναστεναγμό....

— Ἔ γρηά! Τί μοῦ ζάρωσες πάλι στὸ γωνίδ.! Ἐμεῖς πεινοῦμε κιόλας! ἔτσι εἶπεν ὁ γέρο Μανάκας, μπαίνοντας στὸ μαγειριὸ, ἀφοῦ ἔβγαλε στὸ κατώφλι τὰ παπούτσια του.

— Νὰ στρώσω τραπέζι πιποῦ;

— Ὄχι! ἐσὺ νὰ βλέπεις τὴ δουλειά σου. Νά, κάτσε καὶ διάβασε αὐτὴ τὴ φημερίδα! Ἔχει, μοῦ εἶπανε, ὀνόματα ποὺ ἔφτιαξαν στὴν Ἀθήνα.

Ἡ γρηὰ σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ ντουλάπι. Ὁ γέρος κάθισε σταυροπόδι μπρὸς στὴ γωνιά, ἄναψε τὸ τσιγάρο του καὶ ἔσκυβε πάνω στὴν ἐφημερίδα ποὺ ἐρευνοῦσεν ἡ ἐγγονή του. Ἄπλωσε τὴ μεσάλα ἡ γρηά, ἔβαλε ἀπάνου τὰ πιρούνια, τὸ μαχαίρι, τὸ ψωμὶ καὶ τὴν ἁλατιέρα, ἔβαλε καὶ τρία μαξιλάρια ἕνα γύρο καὶ καθισεν ἀνακούρκουδη, σκύβοντας τὸ κεφάλι πάνω στὰ γόνατά της. — Πάντα τρία! ἐμουρμούριζε. Τρία πιρούνια, τρία μαξιλάρια! Πρῶτα ἔφυγε κεῖνος· κ' ὕστερα, λίγες μέρες κατόπι, πάει καὶ κεῖνη γιὰ πάντα!.

— Πάλι μουρμουρίζεις! παρατήρησεν ὁ γέρος αὐστηρά. Ἄφησε ν' ἀκούσουμε δῶ. Ἤρθαν κι' ἄλλοι αἰχμαλῶτοι... Ἔλα Φρόσω· δὲν ηὗρες τίποτα;..

Ἡ ορφανούλα ἔσκυβε πάνω στὴν ἐφημερίδα χωρὶς νὰ λέγει τίποτα. Ὕστερα εἶπε. Δὲν τὸν ἔχει τὸν πατέρα!..—Μὰ κύτταξε καλὰ ἐπέμενεν ὁ γέρος· ξαναδιάβασε τὰ ὀνόματα. Διαβαζέ τα δυνατά, κορούλα μου, ν' ἀκούω καὶ γώ. — Εἶδα καλά, παπποῦ! δὲν εἶνε!..

Ἕνα πνιγμένο ἀναφυλλητὸ γέμισε τὴ μισοσκότεινη καμαρούλα. Ἡ γιαγιὰ ἔκλαιγε. Ὁ γέρος σηκώθηκε.

— Σκάσε πιὰ γρηά! Ὅλο κλαῖς· οἱ ἄλλοι ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ψυχή... Ποῦναι; Πότε θὰ βάλεις νὰ φᾶμε;...

— Τὸ τέστο εἶναι στὴν πραστιά. Κενώσειε καὶ φάτε· ἐγὼ δὲ θέλω. Ἔτσι εἶπεν ἡ γρηά, σηκώθηκε καὶ βγῆκε στὸν ὀξάτο κλαίγοντας.

— Νὰ πάρει ὁ διάολος μ' αὐτὰ τὰ μοιρολόγια κάθε μέρα!... Πήγαινε, Φρόσω, καὶ πές της νἄρτε. νὰ φᾶμε. Ἄϊντε κόρη μου.

Ἡ Φρόσω ἀφῆκε τὴν ἐφημερίδα καὶ σηκώθηκε.

Ὁ γέρος ἔσυρε ἀπ' τὸν κόρφο του τὴ μαύρη τὴ μαντήλα του καὶ σκούπισε βιαστικὰ τὰ μάτια του...

Σ. Γκορέσης

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Μυρολόϊ

Ἀράχνιασαν τὰ παραθύρια μας
κἔβγαλε ἡ πόρτα μας χορτάρι....
Τρεῖς ὀρφανοῦλες δὲ λυπήθηκεν
Ἐκεῖνος ποὔρθε νὰ σὲ πάρη;
Γύρνα, ξανθό μας πωλληκάρι,
Κιἀράχνιασαν τὰ παραθύρια μας
Κἔβγαλε ἡ πόρτα μας χορτάρι....

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΡΟΔΟΛΦΟΣ Γ. ΡΑΛΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ

Κεδιδιὲ

Τακτικὴ ἑβδομαδιαία γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Τὸ «ΦΑΜΑΚΑ» ἀναχωρεῖ τὴν Τετάρτην 18 Ἀπριλίου Μεσημβρίαν διὰ Χίον, Πειραιᾶ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Τακτικὴ 15ήμερος γραμμὴ Συρίας

Τὸ «ΜΠΕΛΚΑΣ» ἀναχωρεῖ τὴν Τρίτην 17 Ἀπριλίου διὰ Δαρδανέλια καὶ Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ «ΜΠΕΛΚΑΣ» ἀναχωρεῖ τὸ Σάββατον 21 Ἀπριλίου διὰ Σμύρνην, Χίον, Ρόδον, Ἀττάλειαν, Μερσίνον, Ἀλεξανδρέτταν, Λαοδίκειαν, Τρίπολιν, Βηρυττὸν, Κάϊφαν, Γιάφαν, Πορτ-Σαΐδ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τὸ φανταρίστικο

Νὰ τόξερες ἀγάπη μου
σὲ ποιὸ βουνὸ θαράξω,
νἄστελνες τὰ ρουχάκια μου,
στ' λαβωθῶ νἀλλάξω.

Συλλέχτης Π. Ἰγ. Μολίνος

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' ΣΑΣ

= Τὸ σημερινὸ φανταρίστικο τετράστιχο εἶναι ἕνα ἀληθινὸ διαμάντι,

— Τῆς μυτιληνιᾶς δημοτικῆς Μούσας.

— Πόσο αἴσθημα, πόση τρυφεράδα καὶ πόσος πόνος,

— Μέσα στὶς τέσσερις ἀράδες,

— Ποὺ μαὐτὲς κάποιος ἄγνωστος φαντάρος μας τραγούδησε τὴν ἀγάπη του καὶ τὸν καϋμό του.

— Εὐχαριστοῦμε τὸν συλλέχτη ποὺ μᾶς τὄστειλε.

— Τέτια πραμματάκια, εἶναι ἀληθινὰ δῶρα γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ λαογραφία

— Καὶ γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ ποίηση.

— Περιμένουμε κιἄλλα παρόμοια.

= Ἀπ' τὴ «Σάλπιγγα» τῆς περασμένης Τρίτης,

— Μάθαμε κιαὐτὸ τὸ νόστιμο·

— Πὼς «ὁ κ. Δήμαρχος ἀνάθεσε στὸν ΣΕΣ», νὰ φροντίση γιὰ τοὺς ἀπολυτρωμένους αἰχμάλωτους συναδέλφους.

— Ἐννοεῖται πὼς ὁ ἀγαπητὸς κ. Καβέτσος

— Εἶναι ὁλότελα ἀθῶος

— Ἀπὸ αὐτὸ τὸ εἰδησεολογικὸ μαργαριτάρι,

— Γιατὶ ὁ ΣΕΣ ἔχει προεδρεῖο καὶ συμβούλιο

— Ἱκανό, ὑποθέτουμε, νὰ κρίνει καὶ νὰ ἀποφασίζει γιὰ κάθε ἐνέργειά του

— Χωρὶς νὰ δέχεται νὰ τοῦ «ἀναθέτει» κανένας ἔξω ἀπ' τὸ Σύνδεσμο τίποτα.

= Μιὰ χαραχτηριστικὴ γραμμὴ

— Ἀπ' τὴ ζωὴ τῶν αἰχμαλώτων.

— Ἕνα ἀπὸ τὰ δυστυχισμένα αὐτὰ παιδιὰ ποὺ ὑποδέχτηκαν οἱ ἔφεδροί μας,

—Ἀμοιστακο σχεδὸν,

—Ὅταν τοὔπανε πὼς ὅσες μέρες μείνει ἐδῶ

—Ὡς ποὺ θὰ φύγῃ στὸ χωριὸ του

— Θὰ τρώγῃ στὸ ἑστιατόριο ὅ,τι καὶ ὅσο θέλει,

—Μὲ ἔξοδα τοῦ Συνδέσμου,

—Μπήχτηκε στὸ σιφάδο μὲ μεγάλη ὄρεξη.

—Πρῶτο πιάτο, στιφάδο.

—Δεύτερο πιάτο, στιφάδο.

—Στὸ τρίτο... ἔβγαλε πίσω καὶ τὰ προηγούμενα.

—Τὸ στομάχι του ἦτανε τόσον ἀδυνατισμένο ἀπὸ τὴν πεῖνα,

— Ποὺ δὲ δεχούτανε γερὰ φαγητά.

— Σἕναν ἔφεδρο ποὺ τοῦ σύστησε νὰ διαλέγει λαφρότερη τροφὴ στὴν ἀρχή,

— Εἶπε ντροπαλά:

— «Τἀγαποῦσα, ξέρεις, τόσο πολὺ αὐτὸ τὸ φαΐ...

— Τὸ λαχταροῦσα μῆνες ὁλάκαιρους, κάθε φορὰ ποὺ ἔκλαιγα ἀπὸ τὴν πεῖνα...»

= Στὴ δεύτερη ἀποστολὴ τῶν λυτρωμένων συναδέλφων μας,

—Ὁ Σ.Ε. Σ. ἂν καὶ δὲν εἶχε καμμιὰν εἴδηση.

— Μὲ τὰ βρισκάμενα μέσα ὡς τόσο,

— Ἔκανε θαύματα.

— Ἐπειδὴ τὸ «Πανελλήνιο» δήλωσε πὼς δὲν δέχεται νὰ διαθέσῃ τὴ σάλα του.

— Γιὰ νὰ τοὺς δεξιωθεῖ ἐκεῖ ὁ Σύνδεσμος,

— Ἔγινε ἀνάγκη νὰ τοὺς δεξιωθῇ στὸ καφενεῖο,

— Ποὺ ἔχει τὰ προσωρινά του γραφεῖα ὁ Σ. Ε. Σ.

— Ἐννοεῖται πὼς οὔτε τὰ καθίσματα ἦταν ἀρκετὰ γιὰ νὰ κάτσουν ὅλοι.

— Τοὺς προσφέρθηκε ἀπὸ ἕνα κονιάκ,

— Γιατὶ τόσα σερβίτσια τσαϊοῦ δὲν ὑπῆρχαν,

— Καὶ ἀπὸ ἕνα κατοστάρι στὸ χέρι.

— Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά,

— Σ'ὅσους ἦταν δυνατὸ

— Προσφέρθηκε καὶ δεῖπνο στὸ «Λονδῖνο».

= Ὁ θίασος Φύρστ γιὰ τὴν ὥρα εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικός.

— Ἕνα πρᾶμα μονάχα.

—, Στὰ ἀστεῖα μέρη στὶς κωμωδίες,

— Δὲν πρέπει ἡ εὐθυμία νὰ μεταδίδεται καὶ πάνου στὴ σκηνή.

— Ἔτσι καταστρέφεται καὶ τὸ ἔργο

— Κι ἀδυνατίζει ἡ ἐντύπωση ἀπὸ τὸ καλὸ παίξιμο.

— Πρέπει νὰ τὸ προσέξουν πολὺ αὐτό.

= Στὸν «Καλὸ τὸ δρόμο»

— Τὰ καφενεδάκια ξεφυτρώνουν σὰν μανιτάρια.

— Ὦ, οἱ Ρωμιοί!

— Ὡς τόσο «Τὰ πεῦκα»

— Τὸ καφενεδάκι τοῦ συναδέλφου Κλωναρίδη

— Δὲν ἔχει μονάχα τὸν πιὸ ὄμορφο τίτλο

— Μὰ καὶ τὸ πιὸ διαλεχτὸ τσίπουρο,

— Καὶ τοὺς πιὸ σκανδαλιστικοὺς μεζέδες.

— Ὅλοι σας λοιπὸν «Στὰ Πεῦκα»!

= Ἡ «Κένωσις» εἶναι χολοσκασμένη μὲ τὰ οὐρητήρια ποὺ στολίζαν ὡς τώρα τὸ δρόμο τῶν θεάτρων

— Καὶ τῶν διπλανῶν ὑπαιθρίων κέντρων.

— Καὶ ὁ Ἀνέστης, ὁ ἀληθῶς Ἀνέστης, ρωτᾶ ποῦ θὰ..... τώρα οἱ Μυτιληνιοί.

— Μὰ γιατὶ λοιπὸν ὑπάρχει ἡ «Ἕνωσις» διάβολε;

= Κι' ὁ διάλογος τῆς ἑβδομάδας.

— Ἐκείνη: Μὰ ἀγάπη μου, δὲν τὸ νιώθεις πὼς ὁ καπνὸς σοῦ βλάφτει τὸ στομάχι καὶ τὴν τσέπη; Θέλω νὰ **σοῦ περιορίσω** τὸ κάπνισμα γιὰ τὸ καλό σου.

— Ἐκεῖνος: Μὰ τότες εἴμαστε σύμφωνοι, πουλάκι μου. Ἀπὸ σήμερα κι' ὅλας θὰ συμμορφωθῶ. Θὰ.....Superiorίσω τὸ κάπνισμά μου. Θά πέρνω ὅλο Χιωτέλλη!

— Ἐκείνη: !!!!

= Τὴν περασμένη Παρασκευὴ ἡ πόλη μας γιόρταζε.

— Τὸ πανηγύρι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τῆς Λαγκάδας.

— Εἶναι ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ ἀγαπητὰ Μυτιληνιὰ πανηγύρια.

— Καὶ πάντα ἔχει μεγάλη ἐπιτυχία.

— Εἶναι βλέπεις τὸ πρῶτο ὑπαίθριο ἀνοιξιάτικο πανηγύρι.

— Κόσμος;

— Ἄλλο τίποτα.

— Πατεῖς μὲ πατῶσε.

— Ὅλη ἡ Μυτιλήνη μὲ τοὺς πρόσφυγές της ἦταν ἐκεῖ.

— Τὸ ὡραῖο φῦλο πλημμύρα.

— Μάτια μαῦρα, μάτια γαλανά, μάτια καστανὰ μάτια γκρίζα, μάτια πράσινα.

— Μάτια ὡραῖα Μυτιληνιά.

— Σὰν τὶς ἐλιές.

— Μάτια μαγικὰ Σμυρνέϊκα.

— Μάτια χαζά.

— Μάτια ἠλίθια.

— Μάτια λουλούδια.

— Μάτια λουκουμάδες.

— Μάτια ποὺ ἄναβαν πυρκαγές.

— Καὶ μάτια ποὺ ἔσταζαν ὀφθαλμία.

— Μουσικὴ ντόπια.

— Ὁ Καρσιλαμὰς ὁ Σμυρνιὸς κι' ὁ Ζεϊμπέκικος στὴ δόξα τους.

— Εἶχε καὶ νταούλια.

— Εἶχε καὶ μπεχλιβάνιδες.

— Εἶχε καὶ παστέλι χαλβᾶ.

— Εἶχε καὶ ρουκέτες.

— Εἶχε καὶ τὸν Ὀβριὸ ποὺ κάηκε μὲ δαιμονισμένο θόρυβο.

— Εἶναι ὁ συνηθισμένος ἀθῶος Ἑλληνικὸς ἀντισημιτισμός.

— Ὥστε ὅλα ὅσα χρειαζούτανε γιὰ ἕνα πανηγύρι ἤτανε.

— Ἀκόμα καὶ αὐτοκίνητα.

— Καὶ λατέρνες.

= Τὴν ἴδια μέρα γιόρταζε καὶ τὸ Σωματεῖο τῶν ἀχθοφόρων Τελωνείου.

— Τὸ γλέντι τῆς ἀργατιᾶς ἔγινε σ' ἕνα καφενεῖο στὶς Πόρτες.

— Μὲ ὅλη τὴ συνηθισμένη μεγαλοπρέπεια.

— Γλέντι τρικούβερτο.

— Χορὸς καὶ ἀνοιχτοκαρδιά.

— Εὐχόμαστε «καὶ τοῦ χρόνου».

— Στὸ καλὸ Σωματεῖο.

= Τὴν ἴδια μέρα.

— Τῆς Ζωοδόχου **Πηγῆς**.

— Δὲν ἐγιόρταζαν οὔτε δεχότανε ἐπισκέψεις.

— Οἱ βρῦσες.... τῆς Μυτιλήνης.

— Καὶ ξεχωριστὰ τοῦ Βουναριοῦ.

— Ἐπειδὴ μόουλις ἔσταζαν λίγο νεράκι.

— Σὰν δάκρυ.

— Τὴν ἴδια μέρα.

— Τῆς Ζωοδόχου **Πηγῆς**.

— Γιόρταζαν καὶ δεχότανε ἐπισκέψεις.

— Ὅλοι οἱ γαλατάδες τῆς Μυτιλήνης.

— Καὶ ξεχωριστὰ οἱ γυρολόγοι τῶν μαχαλάδων.

ἡ Κδσυνόπετρα

ΖΟΡΖ ΔΙΑΜΕΛ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Θάνατος ἑτὸς φτωχοῦ στρατιώτη

Ὁ Μερσιὲ πέθανε καὶ εἶδα τὸ νεκρό του κορμὶ νὰ κλαίῃ.....

Δὲν ἐπίστευα ὅτι ὑπορεῖ νὰ συμβῇ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Τοῦ εἴχαμε πλύνει τὸ πρόσωπό του καὶ χτενίσαμε τὰ σταχτιὰ μαλλιά του,

Τοῦ λέγω:

— Δὲν εἶστε σαράντα χρονῶ, φουκαρᾶ μου Μερσιὲ καὶ τὰ μαλλιά σας εἶναι σχεδὸν κάτασπρα.

— Νά· γιατὶ ἡ ζωή μου ἦταν πολὺ δύσκολη καὶ πολλὲς λύπες δοκίμασα στὴ ζωή μου. Δούλεψα τόσο, τόσο δούλεψα! Καὶ εἶχα τόσο λίγη τύχη στὴ ζωή μου..

Μικρὲς σταλαματιὲς ὑπάρχουν σ' ὅλο του τὸ πρόσωπο· χίλιες ἀπογοητεύσεις ἄφησαν σημάδια ποὺ δὲ σβύνουν. Καὶ ὅμως τὰ μάτια χαμογελοῦν ἀκατάπαυστα ἀνάμεσα στὰ χαραχτηριστικά του τὰ μαραμένα, τὰ μάτια του λάμπουν μὲ ἀφέλεια μεγάλη καὶ μὲ μιὰ τόσο καθάρια ἐλπίδα.

— Θὰ μὲ σώσετε καὶ ἴσως θὰ εἶμαι πειὸ εὐτυχισμένος τὸ μέλλον.

Λέγω «ναί» καὶ σκέφτομαι «ἀλλοίμονο! ὄχι! ὄχι». Ἄξαφνα μὲ φωνάζει. Ἕνας μεγάλος κύκλος μελανιασμένος ἀνοίγει γύρω στὰ χαμογελαστά του μάτια. Τὸ μέτωπό του στάζει ἀπὸ ἵδρο.

— Ἐλᾶτε, λᾶτε, λέγει, κάτι τρομερὸ μὲ πιάνει. Στὰ σίγουρα θὰ πεθάνω.

Πρόθυμα τρέχουμε γύρω στὸ παραλυμένο σῶμά του.

Τὸ πρόσωπο μονάχα δουλεύει γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀγωνία.

Μόλις κινοῦνται τὰ χέρια του ἐπάνω στὸ σιντόνι. Τὸ μυδραλλιοβόλο τὸν εἶχε κάνει χάρβαλο.

Τρέχουμε καὶ νιόθω τὴν καρδιά του νὰ κλονίζεται, τὸ στόμα του νὰ κάνῃ τεράστιες προσπάθειες, γιὰ νὰ γυρέψῃ μιὰ σταλαματιά, μιὰ σταλαματιὰ μονάχα στὸ ἀπέραντο ποτῆρι τοῦ ἀέρα. Σιγὰ σιγά, ξεφεύγει γιὰ τὴν κόλαση· μαντεύωμ' ὅτι τὸ χέρι του κάνει μιὰ κίνηση γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸ δικό μου.

— Μείνετε πλάϊ μου, μείνετε κοντά μου, μοῦ λέγει, φοβοῦμαι...

Μένω κοντά του. Ὁ ἵδρος στεγνώνει στὸ μέτωπό του· ἡ τρομερὴ ἀγωνία περνᾷ· ὁ ἀέρας τρέχει ξανὰ μέσα στὸ δυστυχισμένο στῆθός του· ἡ γλυκειὰ ματιά του δὲν παύει νὰ χαμογελᾷ.

— Θὰ μὲ σώσετε ὅπως μπορεῖτε, εἶπε· ἡ ζωή μου ἦταν πολὺ κακομοιριασμένη γιὰ νὰ πεθάνω τώρα, ἔτσι δά.

Τοῦ σφίγγω τὸ χέρι γιὰ νὰ τὸν δώσω θάρρος καὶ νοιώθω πὼς τὸ σκληρό του χέρι εἶνε εὐτυχισμένο μέσα στὸ δικό μας. Εἶχα βουτήξει τὰ δάχτυλά μου μέσα στὴ σάρκα του, τὸ αἷμα του ἔτρεξεν ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά μου — ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀρκετὰ γιὰ νὰ συνδέσουν δυνατὰ δυὸ ἀνθρώπους.

Ἡ ἡσυχία φαίνεται πὼς ὁλότελα ξαναῆρθε· Τοῦ μιλῶ γιὰ τὴν ὡραία του πατρίδα; Ἦταν ψωμᾶς σ' ἕνα χωριουδάκι τοῦ Καντάλ. Εἶχα περάσῃ μιὰ φορὰ ταξειδεύοντας πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο. Καὶ θυμηθήκαμε τώρα τὴ μυρουδιὰ τῶν κυπαρισσιῶν, τὸ καλοκαῖρι ἐπάνω οτὶς πρασινισμένες τοῦμπες καὶ τὶς μάννες τῶν μεταλλικῶν νερῶν ποὺ ἀναβρύζουν ὁλοῦθε ἀπὸ τὸ βουνό.

— Ὦ! Θὰ σᾶς βλέπω πάντοτε λέγει.

— Θὰ μὲ βλέπετε, Μερσιέ;

Εἶνε ἕνας πολὺ ἁπλὸς ἄνθρωπος· κατσβάλλει προσπάθεια γιὰ νὰ ἐκφραστῇ καὶ προσθέτει μονάχα.

— Νὰ, θὰ σᾶ; βλέπω.... πάντοτε, θὰ σ' ἔχω πάντα μὲς στὰ μάτια μου...

Ἄξαφνα κάτι τι ἄλλο μέσα στὰ μάτια του καθρεφτίζεται.

— Θαρρῶ... θαρρῶ πὼς ξαναρχίζει. Εἶνε ἀλήθεια· ἡ κρίση ξαναρχίζει. Εἶναι τρομερή. Ὅτι καὶ ἂν κάνουμε, ρίχτει κάτω τὸ θῦμα καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲ θὰ μπορέσουμε τίποτα.....

— Ἄχ νοιώθω πὼς; θὰ πεθάνω — Τὰ μάτια μὲ χαμόγελο παρακαλοῦν ἀκόμα:

— Μὰ θὰ μὲ σώσετε, θὰ μὲ σώσετε!

Βλέπω τὸ Μερσὲ παραμορφωμένο ἀπ' τὸ θάνατο. Λέγει: Μείνετε κοντά μου.

Ναί! θὰ μείνω κοντά σου καὶ θὰ σοῦ σφίξω τὸ χέρι. Μήπως μπορῶ νὰ κάνω τίποτα γιὰ σένα;

Τὰ ρουθούνια χτυποῦν. Εἶνε σκληρὸ νὰ εἶναι κανεὶς δυστυχισμένος σαράντα χρόνια καὶ ν' ἀπαρνιέται γιὰ πάντα τὴ φτωχικὴ χαρὰ νὰ μυρίζει τὴν πικρὴ μυρουδιὰ τῶν κυπαρισσιῶν.

Νὰ· τὰ χείλια του μουζεύονται καὶ σιγὰ σιγὰ τόσο θλιβερὰ ξαναπέφτουν. Εἶνε σκληρὸ νὰ ὑποφέρει κανεὶς σαράντα χρόνια καὶ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ σβύσει τὴν τελευταία του δίψα μὲ τὸ θαυμάσιο νερὸ τῆς βρύσης τῆς πατρίδας του.

Ὁ ἵδρος, ὁ ἵδρος μαῦρος ξαναπερνᾷ ἀπὸ τὸ μελανιασμένο μέτωπο· ὦ! εἶνε σκληρὸ νὰ πεθάνει κανεὶς ὕστερα ἀπὸ σαράντα χρονῶ κόπους χωρὶς νἄχει καὶ σφογγίσῃ τὸ μέτωπο αὐτὸ ποὺ ἦταν σκυμμένο πάντα στὴ δουλειά!

Ἡ θυσία εἶνε ἀπέραντη, κολοσσιαία καὶ νὰ μὴ μπορῇ κανένας οὔτε τὴν ὥρα τοῦ θανάτου νὰ διαλέξει, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἀφίσῃ τὴ ζωὴ γεμάτη ἀπὸ πόνο καὶ δουλειά. Τὰ μάτια χαμογελοῦν ἀκόμα ἀδύνατο. Χαμογελοῦν ὡς τὸ τελευταῖο δευτερόλεφτο.

Δὲ μιλᾷ πειά. Δὲν ἀνασαίνει. Ἡ καρδιὰ παράδειρε, παράδειρε· τώρα σταμάτησε σὰν τὸ κατακουρασμένο ἄλογο.

Ὁ Μερσιὲ πέθανε. Οἱ κόρες τῶν ματιῶν του ἀνοίγουν ἐπάνω σὲ μιὰ γαλέρια ἄβυσσο. Ὅλα ἐτελείωσαν. Δὲ θὰ σωθῇ.

Τότε, ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ νεκροῦ ἀναβρύζουν μεγάλα δάκρυα ἐπάνω στὰ μάγουλά του. Βλέπω τὰ χαραχτηριστικά του νὰ κάνουν σπασμούς· γιὰ νὰ κλαῖνε σ' ὅλη τὴν αἰωνιότητα.

Κρατῶ ἀκόμα ἀρκετὰ λεφτὰ τὸ χέρι τοῦ νεκροῦ ἀνάμεσα στὰ χέρια μου.

Μετάφραση Ζ.

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΚΑΜΩΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 4

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Ἀπρίλης 24 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.40 — Δύσ. 7.70

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμή

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Η ΠΗΝΙΩ Η ΜΑΝΤΑΜΑΔΙΩΤΙΣΣΑ

Τὴ λαμπροβδομάδα ὁ γυναικόκοσμος τοῦ Νησιοῦ μας ἔχασε μιὰ ξεχωριστὴν ἀντιπρόσωπό του. Τὴν Πηνιὼ τὴν Μανταμαδιώτισσα.

Ὅλες οἱ ἰδέες πρὶν γίνουνε σύστημα καὶ θεωρία στοὺς διανοουμένους ἀποστόλους των, ἔχουνε γίνει ζωὴ καὶ πρᾶγμα σὲ μερικοὺς ἀνθρώπους ἁπλοὺς, ἀγράμματους καὶ δίχως ἀξιώσεις νεοτεριστῶν καὶ ἀναμορφωτῶν τῆς Κοινωνίας. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τύπους ἦτανε κ' ἡ Πηνιώ: Στὸ σπίτι τους ἦτανε ὅλο κορίτσια ἀπροστάτευτα. Ἡ ζωὴ ἦτανε δύσκολη. Ἡ Πηνιὼ, ἦτανε τότες ἕνα κορίτσι γερὸ καὶ μπρατσομένο, ἔκατσε ἕνα βράδι καὶ συλλογίστηκε πολὺ πίσου στὸ πρόβλημα τῆς Ζωῆς, ποὺ κρέμοτσε τὸ φριχτὸ ἐρωτηματικό του πάνου ἀπ' τὸ κορίτσομάτι τοῦ σπιτικοῦ της, γυρεύοντας ὅπως ὅπως μιὰ λύση καὶ μιὰν ὀπίνιση. Κ' ἡ Πηνιὼ βρῆκε μιὰ λύση ριζικὴ καὶ μιὰν ὀπάνιση ἐπαναστατική. Κοιμήθηκε κεῖνο τὸ βράδι κορίτσι καὶ ξύπνησε τάλλο πουρνὸ παλληκάρι. Μπροστὰ στὶς ἀξιώσεις τοῦ ἀγώνα τῆς Ζωῆς, ἔκανε ἕνα μπόγο τὰ παρθενικά της ὄνειρα, τὶς ἀπαίτησες τῆς μεστῆς σάρκας της, τὰ μακρυὰ μαλλιά της καὶ τὶς ἀδυναμίες τοῦ φύλου της· καὶ τὰ ἔθαψε.

Καὶ τὴν αὐγὴ ἀνάμεσα στοὺς Μανταμαδιῶτες λεβέντες εἶδανε ἕνα ἀγωγιάτη νειό, ἀμούστακο, καὶ λιγάκι ντοπαλό. Κάτου ἀπ' τὸ στραβοβαλμένο καπέλο ἦτανε θερισμένα σύρριζα τὰ μαλλιά της. Ἡ σταυρωτὴ μὲ δυσκολία ἀκόμα πολεμοῦσε να περιορίσει τὶς στρογγυλάδες τῶν δίδυμων καρπῶν τοῦ νέου της στήθους, ἡ βράκα της μόλις ἔκρυβε τὶς γραμμὲς τῆς λεκάνης καὶ τῶν γόφων, κ' οἱ τσιτωμένες μαῦρες μαλλένιες κάλσες της σκέπαζαν ἕνα πόδι πολὺ στρογγυλὸ γιὰ ἕναν ἀγωγιάτη. Μὰ κ' ἡ φόρμα σὲ λίγα χρόνια ἀναγκάστηκε νὰ ὑποταχτεῖ στὴ θέληση τῆς Πηνιὼ καὶ νὰ προσαρμοστεῖ στὸ εἶδος τῆς νέας ζωῆς ποὺ ἄρχισε.

Τὰ τσουβάλια οἱ ἐλιὲς, ποὺ φορτώνοντας καὶ ξεφορτώνοντας στὸ μουλάρι τὰ στήριζε πάνου στὸ στῆθος της, τσάκισαν καὶ μάρανε τὴ δροσιά του. Καὶ σὲ λίγα χρόνια ἡ σταυρωτή της ἔπεσε πλάκα ἐπίπεδη — σὰν ταφόπετρα — πάνου στοὺς δυὸ ὡραίους νεκρούς. Οἱ μεγάλες καὶ κοπιαστικὲς πορεῖες ἀδυνάτισαν καὶ σκλήρυναν τὰ πόδια, καὶ κάθε γυναικίσια γραμμὴ ἔσβυνε σιγὰ σιγὰ κάτου ἀπ' τὴν πίεση τῆς σκληρῆς ζωῆς, ὡς ποὺ χάθηκε ὁλότελα.

Ἡ Πηνιὼ ἐξελίχτηκε σ' ἕνα ἀντρογύναικο ἄσκημο. Ἦτανε, πιὸ σωστά, ἕνας ἄντρας σπανὸς μὲ τὸ πρόσωπο ζαρωμένο ἀπ' τὰ χρόνια κι' ἀποξεραμένο ἀπ' τὸ ἡλιοδάρσιμο. Οἱ ἄντρες τῆς φερνούταν σὰν σὲ ἄντρα, κ' οἱ ἀγωγιάτες σὰν σὲ συνάδερφό τους. Ἔβαλε καὶ καπνοσακούλα τσοχέλια στὸ ζουνάρι της, ἔτσουζε καὶ κανένα τσίπουρο, κουρασμένη, μὲ τὴν παρέα της.

Καὶ μονάχα μέσα χωριὸ, ποὺ τόκανε κάθε χρονιὰ στὸ μεγάλο πανηγῦρι τοῦ Ταξιάρχη, αὐτοσατίριζε σκληρὰ τὴ διπλή της ὑπόσταση. Ὅταν εἶνε ἀγῶγι στὸ μουλάρι της κ' μιὰ γυναῖκα πανηγυριότισσα, ποὺ δὲν τὴ γνώριζε, ἔγνεφε ταντρικὰ τῆς κι' ἄρχιζε τὸ γκεβεζελίκι. Ἡ Πηνιὼ πλησίαζε μὲ τρόπο καὶ χάιδευε τὴ γάμπα τῆς πανηγυριότισσας. Ἐκείνη πατοῦσε τὶς φωνὲς στὸν ἄερα της, γυρέβοντας «νὰ σπάσ' τὰ μοῦτσουνα ἔφτνου τ' σπανοῦ τ' μουρντάρ' ποὺ ἄπλουσι χέρ' ἀπάνου τς». Ὁ ἄντρας τῆς προσβλημένης ἔκανε τὸν ἀγαθόκαρδο.

— Ὄχ ἀδερφὲ, παρεξήγησες τοὺν ἄθρουπου! Τοὺν ξέρου 'γὼ ἕνι ν' κουτσίρς τσὶ συσταζούμινους... Καὶ σὲ λίγο ὁ παρεξεγημένος ἀγωγιάτης ἐπιχειροῦσε νέαν ἔφοδο, καὶ ἡ γυναῖκα δὲν μποροῦσε νὰ ξηγήσει πῶς συμβαίνει τάσι τόσο παραχωρητικὸς ὁ ἄντρας της ποὺ ἦταν ἄξιος νὰν τὴ σφάξει στὸ κατῶφλι τῆς ξώπορτας ἂν λοξοκύτταζε μονάχα κανέναν ἄλλον ἄντρα.

Ἡ Πηνιὼ λοιπὸν πέθανε.

Καὶ δὲν εἶχε πάρει κἂν χαμπάρι, ἡ γκομοίρα, πῶς οὐδὲ πούκανε ὀνομάζεται σωφραζετισμὸς, πῶς ἔχουνε γραφεῖ βιβλιοθῆκες ὁλάκαιρες γιαὐτὸ τὸ πρᾶμα, πῶς ἄλλες ὁμόφυλές της ποὺ δὲν ἔχουνε ἕνα τόσο δὰ κουκουτσάκι ἀπ' τὸ θάρρος της κιἀπ' τὸ ἐπαναστατικὸ κουράγιο της, φιλοδοξοῦν νὰ περνᾶνε γιὰ σωφραζέττες. Τόπαθε ἀπαράλλαχτα σὰν τὸν ἥρωα τοῦ Μολιέρου ποὺ στὰ γεράματά του ἔμαθε πῶς μιλοῦσε τόσα χρόνια τώρα «εἰς πεζὸν λόγον». Μὲ τὴν διαφορὰ πῶς κανένας δὲ βρέθηκε νὰ μιλήσει στὴν Πηνιὼ γιὰ τὴν Παγκόρστ, μήτε κἂν γιὰ τὴν κυρία Παρρὲν.

Ἡ Πηνιὼ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη μὲ τὶς βράκες της, μὲ τὸ ζουνάρι της καὶ μὲ τὴ σταυρωτή της. Δηλ. μὲ τὴ σημαία της. Ἂν καμμιὰ φορὰ ἡ Μυτιλήνη ἀποχτήσει κίνηση φεμινιστικὴ ἂς μὴν ξεχαστεῖ ἡ πρωτομάρτισσα τοῦ κινήματος.

Μυριβήλης

ΑΤΟΦΙΑ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

Μὲ τὸν τίτλο ὁ «Νέος Κόσμος» ξεμύτισε προχτὲς ἕνα ἄρθρο τοῦ «Ἑλ. Δόγου» νὰ πεῖ κάποιαν ἀλήθεια. Καὶ κάτι εἶπε· ἀπόσο ὅμως δειλά! Θαρροῦσες πὼς κι' ὁ ἴδιος φοβότανε ἀπ' τὸ τόλμημά του· φαινότανε σὰ μετανοιωμένος. Μὰ γιατί λοιπὸν τόσος δισταγμός! Εἶνε τάχα τόσο τρομερὸ πρᾶμα νὰ πῇ κανένας τὴν ἀλήθεια, παστρικὴ, σκέτη; Ἂς εἶνε ὅμως. Μπροστὰ στὸ τίποτα καὶ τὸ λίγο αὐτὸ εἶνε πολύ.

Ἂς δοῦμε λοιπὸν τὴ μεγάλη ἀλήθεια, ποὺ ἄγγιξεν ὁ «Ἑλ. Δόγος» παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπ' τὶς δηλώσεις τοῦ Πλαστήρα στὴ Σαλονίκη. Ὁ Πλαστήρας εἶπε: καὶ τὰ δυὸ τὰ παλιὰ κόμματα εἶνε δυσαρεστημένα μὲ τὴν Ἐπανάσταση.

Κι' ὁ «Ἑλ. Λόγος» εἶπε: καλὰ τὰ λέγει ὁ Ἀρχηγός. Κι' ἔλιωσε τὴν ἐξήγηση: Οἱ Ἀντιβενιζελικοὶ παραπονοῦνται γιατὶ δὲν τοὺς ἀφίνει ἡ Ἐπανάσταση νὰ ξεκάνουν τὸ Ρωμαΐκο. Οἱ Βενιζελικοὶ πάλι ἐπειδὴς ἡ Ἐπανάσταση δὲν ἔγινε δική τους. Ἔτσι τὰ ξήγησε τὰ φαινόμενα ὁ «Ἑλ. Δόγος». Γιὰ τοὺς Ἀντιβενιζελικοὺς τὰ εἶπε σωστά· γιὰ τοὺς Βενιζελικοὺς ὅμως ὄχι· μάσησε τὰ λόγια του· μπέρδεψε τὴν Ἀλήθεια μὲς στὰ δόντια του. Γιατὶ ἡ Ἀλήθεια ἡ ὁλοκάθαρη εἶνε ἄλλη. Καὶ θὰ τὴν ποῦμε μεῖς. Πρὶν ὅμως καὶ γιὰ νὰ μὴν παρεξηγηθοῦμε ἀπὸ καλοθελητές, πρέπει νὰ κάνουμε μιὰ διάκριση. Τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἦτανε πάντα χίλιες φορὲς καλλίτερο ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα παλιὰ κόμματα. Κοντὰ στὴ φωτεινὴ διάνοια τοῦ Βενιζέλου, γύρω ἀπὸ τὴν ἁλύγιστη ἠθική του, μαζεύτηκαν, — τραβηγμένα σὰν ἀπὸ μαγνίτη — ὅλα σχεδὸν τὰ ἠθικὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλλάδας. Πολιτικοί, ἐπιστήμονες, διανοούμενοι, παπάδες, ὑπάλληλοι, στρατιωτικοί, ἐργάτες. Σιγὰ σιγὰ ὅμως, ὅπως ὅλα τὰ πράματα στὸν κόσμο, κι' αὐτὰ ἐκφυλιστήκανε τὰ περισσότερα. Ἔπειτα δὲν πρέπει νὰ ξεχνάμε μιὰν ἀλήθεια Ὁ Βενιζέλος ἦτανε μεγάλο δρῦ, μὰ κανένα ἄλλο πολιτικὸ δεντρὶ μὲ γεροὺς χυμοὺς δὲν ἄφισε νἀνθίσει καὶ νὰ δέσει καρπὸ κοντά του. Κι' ἀπόμειναν λίγοι οἱ διαλεχτοὶ μέσα στὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καὶ περισσότεροι οἱ φαῦλοι.

Χωρίζουμε λοιπὸν τοὺς Φιλελευθέρους σὲ δυὸ τάξεις· τοὺς νέους καὶ τοὺς παλιούς, τοὺς φαύλους, ποὺ ἀποτελοῦντὸν παλαιοκομματισμὸ τοῦ Βενιζελισμοῦ. Αὐτοὶ εἶνε ποὺ δὲν εἶνε εὐχαριστημένοι μὲ τήν Ἐπανάσταση.

Καὶ τώρα δίνουμε τὴν ἐξήγηση. Κρέμασαν ποὺ λέτε μοῦτρα οἱ ἀθρωπάκοι. ὄχι γι' αὐτὸ ποὺ λέγει ὁ «Ἑλ. Δόγος», ἀλλὰ γιατὶ ἡ Ἐπανάσταση δὲν τοὺς ἀφῆκε νὰ μποῦνε κοπάδι καὶ νὰ βοσκίζουν στὸ λειβάδι τῆς Ἑλλάδας. Ἤθελαν νὰ τοὺς πεῖ ἡ Ἐπανάσταση. «Μπᾶτε σκύλοι ἀλέσετε κι' ἀλεστικὰ μὴ δώσετε.» Καὶ ὅταν ἡ Ἐπανάσταση δὲν τῶπε, ὅταν ἐσήκωσε τοὺς ὤμους καὶ χαμογέλασε χωρὶς νὰ τοὺς λογαριάσει, ἔσφιξαν τὶς γροθιές τους στὰ κρυφὰ καὶ ἄρχισαν νὰ γρινιάζουν. Ξέρουμε — κι' ἂς μὴν τὰ εἶπε ὁ Πλαστήρας — ὅλα τὰ παρασκηνιακά, ὅλες τὶς ἐνέργειές τους ὅλες τὶς εὐχές τους: Νὰ φύγει ἡ Ἐπανάσταση τὸ γληγορότερο. Νὰ τὸ μοναδικό τους ὄνειρο. Γι' αὐτὸ καὶ τῆς ἔκαναν μπουκοτὰζ ἀπὸ πρόσωπα. Δὲν τῆς δίνουνε ἀνθρώπους γιὰ ὑπουργοὺς γιὰ Διοικητές· τὸ δικαιολογοῦνε αὐτὸ μὲ τὸ γελοῖο ἐπιχείρημα. «Νὰ μὴ φθαροῦμε!» Ὡσὰν ἡ Ἐπαναστατικὴ περίοδο νὰ ἦτανε ἐποχὴ φθορᾶς καὶ ὄχι ξαναγεννημοῦ!

Μὰ μπράβο στὴν Ἐπανάσταση. Καλὰ ἔκανε καὶ τοὺς ἔτριψε τὴ μούρη. Πέρασεν ὁ καιρὸς ποὺ ἡ Ἑλλάδα ἦτανε ὁ τόπος ὅπου ἐπάλεβαν δύο φατρίες γιὰ νὰ ἔρχεται ἡ μιὰ νὰ κλέβει τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ σφάζει τὴν ἄλλη.

Ἡ τάξη τῶν ἐφέδρων, ποὺ εἴμαστε «ὁ νέος κόσμος» κι' ἂς μὴν τολμᾷ νὰ τὸ πῇ ὁ «Ἑλ. Δόγος» εἶνε ψυχὴ καὶ σῶμα μὲ τὴν Ἐπανάσταση· καὶ θέλει τὴν συναδέλφωση· θέλει τὴν εἰρήνη· καὶ θέλει τὴ γαλήνη.

Αὐτὴ εἶνε ἡ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ ἄγγιξε μονάχα ὁ «Ἑλ. Δόγος».

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Α'.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΞΕΧΑΡΒΑΛΩΜΑ

Ἡ μαύρη ἀλήθεια λοιπὸν εἶναι τούτη: Στὴν Ἑλλάδα σήμερα δὲν ὑπάρχει Ἐκπαίδευση. Τὸ φωνάζουν ἀπελπισμένοι ὅσοι ἀγαποῦν ἀκόμη τὸ Σχολειό, τὸ ἐπανάλαβαν χίλιες φορὲς ἐρασιτεχνικὰ στὶς ἐφημερίδες οἱ δημοσιογράφοι, τὸ μουρμουρίζουν κουνώντας θλιβερὰ τὸ κεφάλι οἱ ἄνθρωποι τῆς περασμένης γενεᾶς, τὸ αἰσθάνεται ἀόριστα ὁ ἀγράμματος λαὸς ὅταν συχνὰ μέσα στὴ βιοπάλη του ἀναστενάζει: «Κοντὰ σ' ὅλα πᾶνε καὶ τὰ καϋμένα τὰ γράμματα!...»

Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι αὐτή. Σχολειὸ πιὰ δὲν ὑπάρχει. Κινεῖται μονάχα ἀκόμη ἕνας ἀνήθικος κι ἀρρωστημένος ὀργανισμὸς γεμάτος ἀπὸ δηλητήριο καὶ παραφροσύνη ποὺ πολὺ σύντομα θὰ ἐπιδράση θανατηφόρα σ' ὅλη τὴν κατοπινὴ ζωὴ τοῦ τόπου μας. Μιὰ σάπια καὶ ξεχαρβαλωμένη μηχανὴ ὅπου ἀπὸ ἀνάγκη ρήχνομε μέσα μιὰ καθαρὴ κι ἀγνὴ ζωϊκὴ παραγωγὴ— τὰ εὐκολόπλαστα παιδιά μας—γιὰ νὰ μᾶς τὰ μεταβάλη ὕστερ' ἀπὸ λίγα χρόνια σὲ μούμιες καταξερες καὶ φασκιωμένες ἢ σὲ κινούμενα μιάσματα ἀνασυρμένα σὰν ἀπὸ τάφους....

Δὲν εἶμαι καθόλου ὑπερβολικός. Ἀγάπησα καὶ ὀνειρεύθηκα ἕνα περίλαμπρο Σχολειὸ κι ἀποφάσισα νὰ θυσιάσω κάθε μου ὑλικὴ εὐζωία σὲ μιὰ ψυχική μου ἱκανοποίηση. Κι' εἶδα ὅσο ἔζησα ἐκεῖ μέσα, τὴ ρίζα τοῦ κακοῦ τόσο βαθειά του εἰσχωρημένη, ὥστε ἀπελπισμένος νὰ καταλήξω πολλὲς φορὲς στὴν ἐξωφρενιτικὴ ἀνακραυγὴ τῶν σημερινῶν γραφομένων μου: Κλεῖστε τὰ Σχολειά! Γιατὶ ὁ ὀργανισμὸς αὐτὸς ποὺ τὸν ἐθέσπισε βέβαια σὲ παλαιότερα χρόνια ἕνας ἀγνὸς ἐνθουσιασμὸς καὶ μιὰ ὁμαδικὴ ἀγάπη, κατάντησε στὴν ἐξέλιξή του, ἀπὸ ὁρισμένες αἰτίες καὶ ἀφορμὲς, μιὰ ἀθλιότητα κ' ἕνα ψέμα ποὺ πρέπει νὰ χτυπηθῆ καὶ νὰ ἐκλείψη, ἂν δὲ θέλουμε οἱ ἀμέσως ἐρχόμενες γενεὲς νὰ πληρώσουν πολὺ ἀκριβώτερα ἀπὸ ἐμᾶς τὶς ἁμαρτίες τῶν γονιῶν τους.

Ἕνα ψέμα, ἕνα «κατὰ συνθήκη» ψέμα κατάντησε στὴν Ἑλλάδα τὸ Σχολειό. Μπῆτε μέσα μιὰ στιγμὴ καὶ μυρίστε τὸν ἀέρα του. Βρῶμα καὶ δυσωδία. Ὁ δάσκαλος σαπίζει ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα ποὺ τὸν καταδικάζει ἕνα ἀφιλόστοργο καὶ μοχθηρὸ Κράτος. Καὶ παραπατάει μεθυσμένος ἀπὸ τὴ δυστυχία. Καὶ γροθοκοπιέται μὲ τὸν ἑαυτό του, μὲ τὸ συνάδελφό του, μὲ τὴν κακεντρέχεια τῶν θεσπισμένων νόμων. Καὶ γίνεται ὕπουλος καὶ κόλακας, ἡ χολὴ κιτρινίζει τὸ πρόσωπό του καὶ ἡ ψυχή του νερουλιάζει ἀπὸ τὴν ἀπόγνωση. Καὶ ἡ παιδικὴ ψυχὴ ἡ μαλακιὰ ἀκόμη δέχεται ὁλημερὶς καὶ διαμορφώνεται σύμφωνα μὲ τέτοιες θανατηφόρες ἐπιδράσεις. Πουθενὰ ἡ ὡραία κ' ἐλεύθερη ψυχή. Πουθενὰ ἡ δονούμενη ἀπὸ ἐνέργεια κι ἀλήθεια ζωή. Ἕνα νεκρὸ, σχολαστικὸ, κατάξερο, ἀφιλοσόφητο γράμμα, κατακουρελιασμένο κι αὐτό. Ἔτσι γιὰ τὰ μάτια.

Ὁ νόμος παντοῦ μισεῖ καὶ καταδιώκει τὸ δάσκαλο. Κάθε ἐλεύθερη σκέψη, κάθε νέα ὄρεξη εἶν' ἕτοιμος νὰ σοῦ τὴ στραγγαλισμένη γύρου μας, σὰ φτωχὴ τρομαγμένη νυχτερίδα, πούχασε τὰ νερά της μὲς τὸ φῶς. Παράδερνε στὰ ντουβάρια, ἄσκημη, τυφλή, ὁλόγυμνη, καὶ ἄθλια. Σκουντουφλοῦσε στὰ φανάρια, στὸ μουράγιο καὶ στὰ κορμιὰ τῶν δέντρων.

Κι' ὁ θρίαμβος ὁ γκρεμιστής, ὁ θρίαμβος τῆς ὀργῆς μας τήνε κυνηγοῦσε ἀλύπητα σὰν παιδὶ μὲ τὸ σκουπόξυλο.

— Κάτου ὁ Βασιλιᾶς!

Ἀπὸ τότες ποὺ στάθηκε τὸ Γένος ἀπ' τὸ Βυζάντιο κ' ἐδῶ, πρώτη βολὰ ἀκούστηκε αὐτὴ ἡ τρομερὴ κραξιὰ μέσα στὴν Ἑλλάδα. Οἱ Ἕλληνες, οἱ ἀπόγονοι ἐκεινῶν τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἐφευρήκανε τὴ δημοκρατία πρὶν ἀπὸ τόσες χιλιάδες χρόνια, σὰ θελήσαμε μιὰ μέρα νὰ ζήσουμε δίχως βασιλιά, θαρρέψαμε πὼς κάναμε κανένα πολὺ σπουδαῖο,

---

(3) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

— Κάτου ὁ βασιλιᾶς!

Σὰν τὸ πρωτοφωνάξαμε μὲ τοὺς γρόθους σφιγμένους στὰ μεριά, καὶ μὲ τὰ δόντια σφιγμένα, σταθήκαμε ὅλοι γιὰ μιὰ στιγμὴ δίχως ἀνεσαμιά. Ἀκούσαμε τὴν κραξιὰ ποὺ χτύπησε ἔτσι παράξενα πάνου στοὺς τοίχους τῶν σημαιοστολισμένων σπιτιῶν, καὶ στὰ νερὰ τοῦ λιμανιοῦ. Ἕνα παράξενο συναίστημα. Κάτι ἔλιωσε καὶ κόπηκε μὲς τὸ στῆθος. Ἦτανε ὁ ἀτταβισμὸς ποὺ ἀντιδροῦσε; Ἦτανε τὸ γκρέμισμα ἑνὸς σφαντοχεροῦ καὶ ἄψυχου εἰδώλου ποὺ τὸ τσακίζει μὲ μιὰ κλωτσιὰ ὁ δημιουργὸς ποὺ τὸ ὕψωσε; Μέσα στὶς φλέβες τοῦ τεράστιου αὐτοῦ καὶ γεροῦ ζώου, ὅπως γίνεται ἕνας λαὸς σαὐτὲς τὶς ὧρες ποὺ ἐνεργεῖ μέσα ψυχόρμητο, ὅταν ὅλα τὰ στήθια εἶναι ἕνα μεγάλο στῆθος, μεγάλο σὰν κουπὲς ἀκκλησιᾶς, κιαὐτὸ τὸ στῆθος ἀνεβοκατεβαίνει μὲ τὸν ἴδιο λαχανιασμένο ρυθμό, ὅταν ὁ ὁρμητικὸς χείμαρρος τοῦ αἵματου χυμάει τὰ μηλίγγια μὲ τὸν ἴδιο παλμό, γένηκε ἴσως κάτι τέτοιο:

Μέσα στὰ μυστηριακὰ λαγούμια τῆς κυκλοφορίας μιὰ μακρυὰ ἀράδα γέροι πατεράδες καὶ παπουλῆδες ποὺ ζούσανε μὲ τὰ αἱμοσφαίριά τους μέσα στὸ αἷμα μας, σταμάτησαν γιὰ μιὰ στιγμή, χτύπησαν στὶς πλάκες τὰ βαριά τους δεκανίκια καὶ φώναξαν φριχτά, μὲ σουρωμένα τάσπρα φρύδια:

— Πᾶς; Ἡ Μεγάλη Ἰδέα; Ὁ Βασιλιᾶς ποὺ θὰ λειτουργήσει στὴν Ἁγιὰ Σοφιά; Τὸ «Κωστανιτῖνος ἔδωκε Κωσταντῖνος θὰ λάβει;» Καταραμένοι! Καταραμένοι!

Μὰ ἐμεῖς μεθυσμένοι ἀπ' τὴ δύναμη τῆς τόλμης μας, συγκινημένοι βαθειὰ ἀπ' τὴν ἀγάπη τῆς Φυλῆς, ἕτοιμοι νὰ κλάψουμε καὶ νὰ φιληθοῦμε, ξαναφωνάξαμε πάλι καὶ πάλι, πολλὲς φορές, μὲ πεῖσμα, μὲ μανία, μὲ λύσσα:

— Κάτου! Κάτου ὁ βασιλιᾶς!

Εἴμαστε οἱ νέοι! Εἴμαστε οἱ λέφτεροι ἄνθρωποι ἀνάμεσα σὲ λέφτερους συνανθρώπους. Τὸ αἷμα μας εἶναι πιὸ ζεστό, πιὸ καθάριο καὶ πιὸ κόκκινο ἀπ' ὅλων τῶν Βασιλιάδων. Τὰ ὡραῖα παραμύθια ἂς κάνουνε πιὰ τόπο γιὰ νὰ περάσῃ ἡ Ὡραία Πραγματικότητα! Ἡ «βασιλικὴ πρόληψη» ποὺ ἔκλεισε μὲ τὰ χλωμά, τὰ βελουδένια της δαχτύλια, τὰ μάτια ὅλων τῶν προγόνω μας ἀπ' τὸ Βυζάντιο κ' ἐδῶ, παραπετοῦσε ζαλισμένη γύρου μας, σὰ φτωχὴ τρομαγμένη νυχτερίδα, πούχασε τὰ νερά της μὲς τὸ φῶς. Παράδερνε στὰ ντουβάρια, ἄσκημη, τυφλή, ὁλόγυμνη, καὶ ἄθλια. Σκουντουφλοῦσε στὰ φανάρια, στὸ μουράγιο καὶ στὰ κορμιὰ τῶν δέντρων.

Κι' ὁ θρίαμβος ὁ γκρεμιστής, ὁ θρίαμβος τῆς ὀργῆς μας τήνε κυνηγοῦσε ἀλύπητα σὰν παιδὶ μὲ τὸ σκουπόξυλο.

— Κάτου ὁ Βασιλιᾶς!

Ἀπὸ τότες ποὺ στάθηκε τὸ Γένος ἀπ' τὸ Βυζάντιο κ' ἐδῶ, πρώτη βολὰ ἀκούστηκε αὐτὴ ἡ τρομερὴ κραξιὰ μέσα στὴν Ἑλλάδα. Οἱ Ἕλληνες, οἱ ἀπόγονοι ἐκεινῶν τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἐφευρήκανε τὴ δημοκρατία πρὶν ἀπὸ τόσες χιλιάδες χρόνια, σὰ θελήσαμε μιὰ μέρα νὰ ζήσουμε δίχως βασιλιά, θαρρέψαμε πὼς κάναμε κανένα πολὺ σπουδαῖο,

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

πατσάρη καὶ νὰ τηνε καταπνίξη μὲ τὸ βούρδουλα τοῦ νόμου ἕνας βλοσυρὸς προϊστάμενος. Κι ὁ δάσκαλος τότε ἐδικιέται. Ἡ ψυχή του στάζει φαρμάκι. Μισεῖ τὸ Σχολειό, Ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸ παιδί. Προσπαθεῖ ν' ἀπροφύγη κάθε κόπο. Ἡ ἐνέργειά του ξοδεύεται στὴν καταστροφήγηση, στὴ δολίευση κάποιου τυράννου. Τοῦ τυράννου ποὺ τοῦ στερεῖ τὸ ψωμί, ποὺ τοῦ κουρελιάζει τὸν ἐγωισμό, ποὺ τοῦ φαρμάκωσε τὴ χαρὰ τῆς δουλειᾶς του. Στάζει ὁλημερὶς φαρμάκι. Καὶ τὸ φαρμάκι αὐτὸ τὸ ρουφάει ἡ ἀνοιχτὴ σὰν ἄνοιξη στὶς ἐντυπώσεις καὶ μαλακιὰ σὰ νωπὸ χῶμα παιδικὴ ψυχή. Σὲ λίγο θ' ἀποπετρωθῇ. Οἱ ἐντυπώσεις κ' ἡ σχηματοποίηση τῆς ἡλικίας αὐτῆς δὲν ἐξελείφονται καὶ δὲ μεταπλάθονται ποτὲ πιὰ κατόπι. Ἀσυνείδητα καὶ ἀθέλητα γίνεται ὁ κακοῦργος αὐτὸς ἐκφαυλισμός. Μεθαύριο ἀσυνείδητα καὶ ἀθέλητα θὰ ἐδηλωθῇ καὶ στὸ σύνολο...

Κοιτάχτε πόσο ἁγνὰ κι ὡραῖα ἀνοίγονται στὸ φῶς τὰ ἀχόρταγα παιδικὰ μάτια καὶ μὲ πόση ἀκατανίκητη ἀπληστία ρουφάει καὶ διατηρεῖ μέσα της τὰ νέα πράγματα ἡ θαυμαστὴ παιδικὴ ψυχή. Σὰν τὸ κορμί του ποὺ ἀφομοιώνει μὲ ἀκατάσχετη δίψα κάθε τροφὴ καὶ μεγαλώνει καὶ διαμορφώνεται ἀνάλογα μὲ τὴ θρεπτική της ἰδιότητα.

Κακὴ τροφὴ θὰ κάνη σ' ὅλη τὴ ζωή του δυσιυχισμένο καὶ μαραζιάρικο ἕνα πλάσμα. Ἀλίμονο ἂν τύχη κι ἀπὸ κληρονομικότητα νὰ ἔχη κορμὶ ἀδυνατισμένο. Ἡ καταστροφὴ θὰ ἔρθη πολὺ σύντομη καὶ πολὺ τραγική. Τὸ ἴδιο καὶ χειρότερο συμβαίνει μὲ τὴν ψυχή του. Ὅταν μιὰ μάννα κ' ἕνας πατέρας φροντίζει μὲ τόσον πόνο νὰ δώσουν στὸ παιδί τους καλὴ τροφή, πῶς ὕστερα ἐγκαταλείπουν τὴν ἀνατροφὴ τῆς ψυχῆς του στὴν τύχη καὶ στὴ διαφθορά; Ἡ κακὴ διαπαιδαγώγηση της θὰ φέρη συφορὲς ἀργότερα καὶ στὴν ἀτομική του ζωὴ καὶ στὴ ζωὴ τοῦ συνόλου.

Καὶ νὰ περίπου ἡ σημερινὴ πνευματικὴ καὶ ψυχικὴ διαπαιδαγώγησις ποὺ προσφέρει στὸ παιδὶ τὸ Σχολειό μας. Μπορεῖ νὰ συνοψιστῇ σὲ τέτοιους δωδεκάλογους: Μίσησε τὰ βιβλία· δὲν ἔχουν κανένα σκοπὸ ἀφοῦ εἶναι ἀκατανόητα· ἔγιναν γιὰ νὰ οὐριαίνουν τὸ μυαλό μας. Μίσησε τὸ δάσκαλο· τὸ στεγνὸ πρόσωπό του δείχνει πὼς κι αὐτὸς μᾶς; μισεῖ. Μίσησε τὸ Κράτος καὶ τοὺς νόμους του· ἔγιναν πάντα γιὰ νὰ μᾶς βλάφτουν καὶ ποτὲ γιὰ νὰ μᾶς ὠφελοῦν. Μισησε τὰ γράμματα καὶ τὴ σοφία· ὅσοι τὰ ἔμαθον ἔγιναν δυστυχισμένοι· παράδειγμα οἱ δασκάλοι μας. Λέγε ψέματα γιὰ νὰ μὴν τρῶς ξύλο. Κλέβε ἂν θέλης νὰ γίνης πλούσιος. Σβύσε τὴν ψυχή σου καὶ μὴν ἀφήσης νὰ γεννηθοῦν μέσα της ἰδανικά· ἀλλοιῶς θὰ γίνης ὁ περίγελος τοῦ κόσμου κτλ. κτλ.

Καὶ τὸ Κράτος; Ἐξακολουθεῖ νὰ δείχνη τὰ δόντια καὶ νὰ πλουτίζη τὸν ἀγκαθωτὸ βούρδουλα. Οἱ μεταρρυθμιστὲς δὲν κατορθώνουν ποτὲ νὰ δοῦν καὶ συχνὰ παθαίνουν μιὰ τραγικὴ ἀφομοίωση μόλις καθίσουν στοὺς θώκους. Ἡ ψυχικὴ διάπλαση τῶν παιδικῶν μας χρόνων καὶ σ' αὐτούς. Ἀναζῇ ὁ χαρτένιος Καραγκιόζης. Κ' ἡ Κοινωνία; Ὑπνωτισμένη παρακολουθεῖ τὸ τραγικὸ θέομα: Ἕνας χείμαρρος παιδιῶν βγαίνει καθεμέρα ἀπὸ τὰ Σχολειά. Εἶναι ἡ τρομερὴ ψυχὴ τοῦ δασκάλου ποὺ θὰ κυβερνήση μεθαύριο τὴ Χώρα. Μὲ τὸν ἀδιάπλαστό του πιὰ ψυχικὸ καὶ πνευματικὸν κόσμο... Καὶ τὸ ροδάνι θὰ κυλάη ἀπὸ γκρεμὸ σὲ γκρεμό. Καὶ κανεὶς οὔτε τότε πιὰ δὲ θὰ τολμήση νὰ φωνάξη: Κλεῖστε τὰ Σχολειὰ νὰ φτιάσουμε καινούργια!

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

πολὺ ριζοσπαστικὸ πρᾶμα, πολὺ καινούριο κίνημα, μὲ τὸ νὰ φωνάξουμε ἔτσι. Εἶναι πολὺ ἀστεῖο μὰ εἶναι ἀλήθεια. Τὸ βράδυ σὰν ἀπομείναμε ὁλομόναχοι πλαγιασμένοι στὸ κρεβάτι, ξαναλέγαμε μὲς τὸ νοῦ μας τὴν τολμηρὴ φράση, ἔτσι γιὰ νὰ συνηθίσουμε μαζύ της.

Ἔτσι συμβαίνει ἴσως καὶ σὰν ἀπομείνεις μονάχος μὲναν πεθαμένο. Ξέρεις πὼς δὲν κουνιέται, πὼς εἶναι ἕνα **πρᾶμα** σὰν τὸ τραπέζι, σὰν τὸ ρωλόϊ σὰν τὴν παντούφλα. Μὰ δὲν μπορεῖς νὰ συνηθίσεις. Κάτι τρέμει μὲς τὰ φυλλοκάρδια σου. Ἡ λογικὴ εἶναι τὸ πιὸ ἀδύνατο πρᾶμα μπροστὰ στὶς ἐνέργειες τῆς ψυχῆς.

(Ἔχει συνέχεια)

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Χίος, Ἀπρ. 1923

Κύριε Διευθυντή,

Αὐτὸ εἶνε. Αὐτὸ ποὺ γράψατε τὶς προάλλες στὸ πρῶτο παραγραφάκι τῆς «Καμπάνας» σας σχετικὰ μὲ τὰ ὕπουλα καὶ ὑστερόβουλα λόγια τῶν κομματισμένων ἐφημερίδων. Ὅλες κόβονται γιὰ τὸν τὸν τόπο, γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὰ ψευτοϊδανικά. Καὶ πίσω ἀπ' ὅλους τοὺς τσαρλατανισμοὺς αὐτοὺς; πάντα θὰ δῆς τὰ ἀδηφάγα μάτια ἑνὸς πολιτικοῦ ἢ ἐμπορικοῦ ὁμίλου ἢ κάποιου ἄλλο ἀπόκρυφο συμφέρον.

Ἀλλάξτε τὰ ὀνόματα καὶ δυναμώσετε τὴν ἔκφραση τοῦ ἄρθρου σας ἐκείνου. Θὰ ἔχετε μιὰ θλιβερὴ εἰκόνα τῆς μικροπόνηρης πολιτικῆς τσαρλατανιᾶς τοῦ τόπου μας. Ἐδῶ εἶναι κι ἄν εἶναι. Σκοτεινοὶ σκοποί, ταπεινὰ μικροσυμφέροντα, αἰσχρὲς; μορφὲς κρυμνένες πίσω ἀπὸ τὸ ἄθλιο, ὅπως τὸ κατάντησαν, προσωπεῖο τῆς Πατρίδας. Ὅσοι τοὺς ξαίρουμε, κι ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κι ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀνασηκώνουμε τὸ προσωπεῖο αὐτὸ καὶ βλέπουμε τὴ νεροπιασμένη πιὰ μορφὴ τῶν δύο κομμάτων. «Ἐ, σᾶς γνωρίσαμε πιά!..» τοὺς ψιθυρίζουμε.

Ἀλλὰ πῶς νὰ τὰ ποῦμε αὐτὰ καὶ στὸν πολὺ κόσμο ποὺ μένει ὑπνωτισμένος ἀκόμα; Ποῦ ἐδῶ μιὰ «Καμπάνα;» Γράφετε λοιπόν, φωνάξτε παρόμοια πράγματα ἐσεῖς ἀπ' αὐτοῦ καὶ νὰ εἴσαστε βέβαιος πῶς μ' ἄλλα ὀνόματα, μ' ἄλλα λόγια καυτηριάζετε τὴν ἴδια πληγὴ ποὺ κ' ἐδῶ σακατεύει τὸν τόπο.

Μὲ τιμὴ
Ἕνας ἔφεδρος

***

Χιὸ 17—4—23

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Σὲ παρακαλοῦμε νὰ τονίσης πὼς κἐμεῖς ἐδῶ δίχως ὀργάνωση καὶ ὁλότελα πρόχειρα κάνομε ὅ,τι μπορούσαμε γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους ποὺ πέρασαν. Ὁ ἰατρὸς κ. Π. Μιχαλίτσης γύρισε δίσκο στὴ Μητρόπολη καὶ μάζεψε ἀμέσως 3000 δραχμὲς ποὺ μοιράστηκαν στοὺς πρώτους ποὺ ἤρθανε. Μὲ ἀγάπη

Ε.

Κλαμηδάδος 14)4)23

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Μπόρεσα καὶ διάβασα τὸ ὑπ' ἀρ. 2 φύλλο σου. Μέσα στὴν ἀπελπισιὰ ποὺ μοῦ δίνει ἡ φτώχια καὶ τὸ χάσιμο τῆς πατρίδας μας βρῆκα τὴ πιὸ γλυκιὰ παρηγοριά. Ἴσαμε τώρα διάβαζα ὅλες τὶς ἐφημερίδες ποὺ βγαίνουν στὴν Ἑλλάδα. Καμμιὰ δὲν μιλᾶ χωρὶς συμφέρο, καμμιὰ χωρὶς κόμμα. Κιόμως σὲ σένα βρῆκα τὴν ἐφημερίδα ποὺ φαντάζόμουνα. Μπράβο στὴν Ἑλλάδα, κι' ἕνα μπράβο στὴ Μυτιλήνη.

Ποτὲς δὲν πίστευα πὼς τὰ καλὰ λόγια γιὰ τοὺς Συνδέσμους τῶν ἐφέδρων στὸ δικό μας τὸ Ρωμέϊκο θὰ πάνε μπρός. Τώρα ὅμως τρίβω τὰ μάτια. Βλέπω τὰ λόγια νὰ γίνουνται πράξεις. Βλέπω ὅλους τοὺς ἐφέδρους νὰ κινοῦνται καὶ νὰ ἐνεργοῦν κι' ὅλα αὐτὰ γιατὶ ἔχουνε τὴν «Καμπάνα» σὰν παντιέρα τους.

Ἐδῶ στὸ καλὸ χωριὸ ποὺ ἡ ἄτιμη προσοσιὰ μέφερε, εἶνε 40—50 παιδιὰ ἔφεδροι. Γράψαμε στὸν ΣΕΣ Λέσβου νὰ μᾶς ἀναγνωρίσει μιὰν Ὑποεπιτροπή, Μεσίτευσε νὰ γίνει, γιατὶ τὰ παιδιὰ ἐδῶ ἂν καὶ λίγα πρέπει νὰ συμμαζευτοῦνε γιὰ νὰ πολεμήσουνε τὴ σαπίλα ποὺ γυρεύει καὶ καλὰ καὶ σώνει νὰ κυβερνᾶ».

Τὸ εὐτύχημα εἶνε ποὺ ἔχουμε Πρόεδρο τῆς κοινότητας μὲ νέες ἰδέες. Ἀλλὰ τί νὰ σοῦ κάνει σὰν ἔχει Κοινοτικὸ Συμβούλιο ἀδιαφόρετο. Μιὰ ἀλλαγή του θἄτανε καλή. Ἔχουμε ἐδῶ πολλοὺς ἐφέδρους καὶ ἐγγράμματους. Κάτω πιὰ ἡ σαπίλα!

Μὲ ἀγάπη
Ν. Θεολόγου
Σμυρνιὸς πρόσφυγας

Καλλονὴ 20—4—23

Κύριε Διευθυντή,

Πρόεδρος τῆς Κοινότητός μας εἶναι ὁ κ. Δημήτριος Ἀγγελίδης. Ἔγινε πρόεδρος ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι πρὶν ἔρτουμε κἐμεῖς ἀπ' τὸ Μέτωπο. Δηλ. τὸν ὑποδείξανε γιὰ κατάλληλο πέντε δέκα ἄτομα ποὺ λέγουνται στὰ χωριὰ «Προῦχοντες». Τώρα τὸ δικό μας τὸ μιαλὸ δὲν μπορεῖ νὰ χωρέσει πῶς εἶναι «προῦχοντες» ἑνὸς τόπου ὅλοι ὅσοι στάθηκαν ἄχρηστοι γιὰ τὴν πατρίδα, κι' οὔ εἶναι αὐτοὶ ὑπερέτησαν ποτὲς οὔτε τὰ παιδιὰ τους, γιατὶ σὰν ἀρχοντάδες ποὺ εἶναι **ἄστειλαν στὴν Εὐρώπη** γιὰνὰ σιοτώνουνται τὰ κορόϊδα οἱ φτωχοί, καὶ νὰ χειροκροτοῦνε αὐτοὶ στὶς δοξολογίες ποὺ γίνουνται σὲ κάθε νίκη τοῦ Ἑλ. Στρατοῦ. Ὁ πρόεδρος μας λοιπὸν εἶναι πρόεδρος γιὰ νὰ μὴν ἔχει κανέναν νὰ τὸν ἐλέγχει γιατὶ τὸ ζάχαρι ποὺ τῶχει μὲ δρ. 6 τὸ πουλᾶ 30, τὸν καφὲ ποὺ τὸν εἶχε 12 δρ. τὸν πουλᾶ 70, καὶ γιατ' ἐνῶ τὸ στάρι τοῦ Ἐπισιτισμοῦ πέφτει πρὸς 5 δρ. τὸ ἄτομο αὐτὸς δίνε μονάχα 4. Ὁ λαὸς τῆς Καλλονῆς πληρώνει ταχτικὰ γιὰ τοὺς δρόμους μας, μὰ σὰν ἀποφασίσει κανένας νἄρθη τὸ χειμῶνα βουτᾶ στὴλάσπηῶς τὴμύτη. Ἀπ' τὰπαλιόνερα καὶ τὶς ἀκαθαρσίες οἱ πυρετοὶ μᾶς ἔχουν λυώσει, γυναῖκες πεθαίνουνε πάνω στὴ γέννα, ἡ αἰσχροκέρδεια ὀργιάζει, τὰ ψάρια τὰ τρῶνε μονάχα οἱ ἀρχοντάδες πρὸς 30 δρ. τὴν ὀκᾶ, μὰ τὸν πρόεδρο μας καρφὶ δὲν τοῦ καίγεται. Γιατὶ κιαὐτός εἶναι ἕνας ἀπ' τοὺς αἰσχροκερδεῖς. Μονάχα ἕνα πρᾶμα σκέφτηκε. Νὰ βγάλει τοὺς, πρόσφυγες μέσο τῆς ἀσυνομίας ἀπ' τὰ οἰκήματα τῆς Μητρόπολης καὶ νὰ ἐπιτάξει τὸ σπίτι μου ποὺ ἔμενα ἐγὼ καὶ ἡ μητέρα μου. Κιαὐτὸ γιατὶ δὲν ἔχει τὴν τόλμη νὰ ὑποδείξει σπίτια ἄδειανὰ γιατὶ αὐτὰ ἀνήκουν σὲ ***προῦχοντες***. Ὑπάρχουν στὴν Καλλονὴ πάνου ἀπὸ 50 σπίτια ἀρχοντάδικα, ποὺ μένουνε μέσα μονάχα δυὸ ἄτομα καὶκατοικοῦνσὲ 5 καὶ 6 κάμαρες. Δὲν πῆγε νὰ ἐπιτάξει ἕνα ἢ δύο δωμάτια στὸ καθένα ἀπ' αὐτά. Γιατ' εἶναι τῶν ἀρχοντάδων κ' οἱ ἀρχοντάδες ἔχουνε δόντια. Ἐπίταξε ὅμως τὸ δικό μου, ἕνὸς φωντάρου ποὺ σήκωσε τὸ γυμὸ ἀπ' τὸ Ντικελὶ ὣς τὴ Προῦσα καὶ ὣς τὸ Ἐσκὶ Σεχρ, κι' ἡ Πατρίδα τὸν τίμησε μὲ πολεμικὸ σταυρὸ κι' ἀριστεῖο.

Μὲ τιμὴ
Γεώρ. Χ" Παλαιολόλου
ἔφεδρος

Ἀπ' τὴν Πόλη 12 4-23

Ἀγαπητή μου «Καμπάνα»

Πῆρα τὸν πρῶτο ἀριθμὸ τοῦ φύλλου σου καὶ σ' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ θυμήθηκες. Διάβασα δίχως νὰ χορταίνω τὸ «Πρόγραμμά» σου—τὸ Εὐαγγέλιο, θέλω νὰ πῶ, αὐτὸ τῶν νέων οἱ ὁποῖοι δοκίμασαν τὶς συνέπειες κάθε κουταμάρας καὶ κάθε ἐγκληματικότητας τῶν κυβερνητῶν τῆς Ἑλλάδας μας ποὺ σὰ βαριὰ πληγωμένο ἐλάφι ὑπφέρει ἀπ' τὸν περασμένο τραγικὸ Αὔγουστο κι' ἐδῶ.

Τὸ «Πρόγραμμα» τῆς «Καμπάνας» μὲ συγκίνησε — καὶ δὲ θἄναι ντροπὴ ἂν σοῦ πῶ πὼς μ' ἔκανε κι' νὰ κλάψω.

Θυμήθηκα, ἀδερφέ, πὼς κ' ἐγὼ κοιμήθηκα μὲ 41 πυρετὸ κάτω ἀπ' τὶς ἐλιὲς τῆς Περγάμου, πὼς ἔτρεξα στὰ βουνὰ καὶ στις πεδιάδες τῆς Μ. Ἀσίας μας, ποὺ σήμερα δὲν εἶναι παρὰ ἐρείπια καὶ νεκροταφεῖο ἀπέραντο τοῦ μικρασιατικοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς δόξας τῆς Ἑλλάδας.

Ἐδῶ στὴν Πόλη, ἀδερφέ μου, κάθε ὥρα σπαράζεται ἡ ψυχή μου καὶ ποτὲ δὲν εἶναι γιὰ νὰ λησμονηθεῖ ἡ εἰκόνα τοῦ περασμένου Αὐγούστου. Πρόσφυγες — σκιὲς ἀνθρώπινες, κατεβαίνουν κάθε μέρα στὸν Ἅδη Οἱ Τοῦρκοι στρατιῶτες, φοροῦν τὸ ἑλληνικὸ χακί, καὶ τὸν ἑλληνικὸ ὁπλισμό!

Ποιὸς τὸλπιζε πὼς ἡ Ἑλλάδα θὰ καταντοῦσε ἔτσι! Ποιὸς τὸλπιζε αὐτὸ τὸ μεγάλο καϋμό!

Ἔχω τὴ γνώμη πὼς ὅλοι οἱ ἔφεδροι πρέπει νὰ μαζευτοῦν γύρω ἀπ' τὴν ἐφημερίδα αὐτὴ καὶ νὰ ἐργασθοῦν μ' ὅλη τους τὴ ψυχὴ καὶ νὰ τὴν ὑποστηρίξουν γιὰ νὰ παίξει ρόλο στὶς ἐκλογές. Στὸ χέρι τῶν ἐφέδρων εἶναι νὰ βγάλουν δικούς των βουλευτὰς — ἀνθρώπους δηλαδὴ τοῦ κύκλου των ποὺ θὰ σκεφθοῦν γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας καλήτερα ἀπ' τοὺς τσαρλαταναίους, τῶν δεκάρηκων λόγων. Γιατὶ τὸ ἔθνος πρέπει νὰ περιφρονήσει τὸ ψέμμα καὶ ν' ἀγκαλιαστεῖ τὴν ἀλήθεια ἂν θέλει νὰ προκόψε. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι σήμερα προϊὸν τῆς πείρας ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ὅλα τὰ δώσανε γιὰ τὴν πατρίδα καὶ ὄχι ἐκείνων οἱ ὁποῖοι μᾶς ρούφηξαν τὸ αἷμα, ὅπως πολὺ ζωντανὰ παρατηρεῖς.

Τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδας θὰ εἶναι λαμπρὸ ὅταν τὸ δημιουργήσουν οἱ νέοι καὶ ὄχι οἱ σοφισταὶ καὶ οἱ δημαγωγοὶ ποὺ πάντα μᾶς; ἠγνόησαν γιὰ τὸ συμφέρο τους καὶ τὸ συμφέρο τῶν κοτζαμπασήδων, στὴν ψῆφο τῶν ὁποίων στηρίχτηκαν.

Σὲ φιλῶ
ἔφ. λοχ. ***Χαβαράνης***

ΑΣΩΜΑΤΟΣ

Μαθαίνουμε μὲ χαρὰ πὼς ὕστερα ἀπ' τὴν Ἁγιάσσο ποὖβγαλε ἐφέδρους σόλα σχεδὸν τὰ κοινοτικὰ ἀξιώματα, κιὁ γείτονάς της ὁ προοδευτικώτατος Ἀσώματος ἔβγαλε τὸ νέο Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιό του ὅλο παιδιὰ τοῦ μετώπου:

Πολυχ. Τραχανέλλης
Κωστ. Κουτλῆς
Δημ. Κοντὸς
Τηλ. Σιδηρέλλης
Ἀργύρ. Κανιμᾶς

Ὅλοι οἱ ἔφεδροι τοὺς ψήφισαν μονοκούκκι μὲ κοινὸ ψηφοδέλτιο. Αὐτὸ θὰ πεῖ ἀλληλεγγύη ὀργάνωση καὶ πειθαρχία.

ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ

ΤΟ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟ ΚΟΝΣΕΡΤΟ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΣΕΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ

— Πόσα δόθηκαν τὴν 7 4 23

Ἀπὸ 500 Δραχμὲς οἱ Σύνδ. Ε. Σωτηρίας κ' ἡ Λέσχη «Πρόοδος». Ἀπὸ 300 Δραχ. οἱ Ν. Πετρόπουλος καὶ Χ" Ἠλίας Χρυσοχόου. 295 Ἀδελφοὶ Γρηγορίου. Ἀπὸ 200 Τράπεζα Ἀδερφῶν Χ" Χριστόφα καὶ τὸ Ἐργοστάσιο Καλαμάρι. Ἀπὸ 100 οἱ Μιρὰν, Ε. Μπουστάνης, Ε. Βουγιούκας, Ἰακώβου Μαυρῖκος, Σταυρινὸς καὶ Χλοΐδης, Δημ. Βαμβούρης, Εὐσταθίου Σεφτελῆς, Ἀδελφοὶ Λαλέλη καὶ Ἀντωνίου. 75 ὁ Α. Ἀντωνιάδης. 62.50 ὁ Γ. Βουστάνης. Ἀπὸ 50 Ξ. Ἀμμανίτης, Α. Καπόλας, Γ. Φωτίου, Ν. Χ" Χριστόφας, Ἀδελφ. Χιωτέλη, Δημ. Βουγιούκας, κυρία Φόρβαντ, Τ. Χρισοδουλίδη, Ν. Ψαρέλης, Θ. Λίντς, Φρανσουᾶς, Σελτσιάννης, Α. Νάνιας, Παπαπέτρου, Μπακάλης καὶ Κομνηνὸς, Πιτέλλης καὶ Σαλβρᾶς, Κουζουλόγλου, Φαρμακεῖο Κουτζουλίδου, Ε. Σούγιουλτζης, Μ. Παπαδόπουλος, Ἀδελφ. Καλαϊδέλη, Φαρμακεῖον Παπαδοπούλου, Ἀμπατζιδέλης, Συλλογὴ Μιχιώτης, Ν. Παρασκευαΐδης, Κ. Χ" Ράλλης, Ἀδελφ. Φραντζῆ καὶ Παρασκευᾶ, Δ. Δουκάκης, Ν. Ψαρρὸς καὶ Τ. Ζερμπίνης, Μ. Βλασσιάκης, Δ Παραδέλλης, Γ. Ἀξιώτης. Ἀπὸ 37.50 ὁ Σ. Μιμῆς, Πρόδρ. Εὐστρατιάδης, Ἀπὸ 30 ἡ Νέα Ἀγορὰ καὶ Χ. Γαληνός. Ἀπὸ 25 οἱ Ε. Κλήμης, Α. Σκούφος, Κ. Βελισσάριος, Α. Λίντς, Κεφάλας καὶ Ἀποστολέλης, Ε. Πλάτων Σουμέλης καὶ Γεωργαλᾶς, Ν. Διαλεχτὸς, Ἰωάν. Μπουχλέλης, Ζεύρης, Θ. Κατσικαδέλη, Φ. Λίντς, Λαϊκὴ Ἀγορὰ, Δημοσθένης Κ. Ἀνδρεόπουλος, Γ. Καραμητσόπουλος, Κ. Σημαντήρης, Π. Τζελαΐδης, Ν. Μητρέλιας, Π. Τζωρτζίδης, Βόμβας καὶ Υἱοί, Φαρμακεῖον Παλαιολόγου, Χ. Καβάλικας, Α. Βελισσάριος, Ξενόπουλος καὶ Σια, Γ. Ἀθηναῖος, Ε. Μπουστάνης, Θεοφ. Ἀλεξάνδρου, Τσαμουρᾶς, Μεταξᾶς, Προκοπίου, Χαραλάμπους, Στεφάνου, Βαρβαγιάννης, Β. Κομνηνὸς, Διακάκης καὶ Νασσόπουλος, Π. Παιζάκας, Κ. Μανωλακέλλης, Κ. Βελβίνη, Στραντινὸς, Μουφλουζέλης, Μανιτσινὴς, Κεσσανλῆς Χωριατέλλης, Π. Χριστοδούλου, Θαλασσινὸς, Τουλιᾶτος Σβορῶνος, Σαρίντος Μαλακέλλης, Ταλιάνης καὶ Τρύφωνας, Γεώρ. Χωριατέλης, Ἀναγνώστου-Γρηγορίου, Ι. Γ. Φωτίου, Α. Μπῖνος, Π. Νίκος, Πασιοῦρας. 22.50 ὁ Κοντοπιάδης. 15 ὁ Δ. Ἀλατζᾶς. Ἀπὸ 12.50 οἱ Ν. Γονιᾶς, Ι. Χ" Ἀντωνίου, Ἄτκινσων, Κομάνταρος, Χ" Ἀνδρέας, Χ. Παναγιωτίδης, Α. Σημαντήρης, Π. Φραντζέσκος, Γ. Δούκας, Χ" Λάμπρου, Βουδούρης, Καραμανλῆς, Λαζόγλου, Λαζαρῆς, Ξυλᾶς, Κλειοτέλης, Ἁγιομαυρίτης, Ε. Ἀνδρονίκου Ἀδελφοὶ Καράλη, Γρ. Μολυβιάτης, Ν. Βόμβας, Τζώρτζης, Θ. Μητρέλιας, Π. Νεράντζης, Παπαντωνίου, Ἀθ. Μπῖνος, Δώριτζας, Δημητριάδης, Γ. Τριανταφυλλίδης, Ι. Φραντζῆς, Παν Δουκάκης, Χαρ. Βασιλείου, Ἀλ. Κατζοῦνος, Κόπανος, Τζανίδης, Βουργουτζῆς Φαρμακεῖον Ἀθανασίου, Μ. Χ" Γιαννάκη, Καλπάκας, Κρητικόπουλος, Μαρζέλος, Χ" Παναγιώτου Θ. Δημητρίου, Δ. Μανιατόπουλος, Τρυγώνης, Κερετζῆς, Υἱοὶ Καραδημητριάδου, Χ" Γεωργίου καὶ Μιχαηλίδου. Δ. Λαναζάνης, Εὐστρ. Χ" Ἠλίας. Ἀπὸ 10 Χ. Βουδούρης, Π. Κινικλῆς, Ἀδελ. Στυλιανοῦ, Ὑποδημ. Καμιλέλλη, Φαρμακεῖον Ἀδ. Χιωτέλη. Ἀπὸ 7.50 οἱ Μολυβιάτης, Ντουλγκέρης. Ἀπὸ 5 Ν. Ζωράφος, Π Παυλίδης, Μαργώνης, Α. Παπλωματᾶς, Ι. Χ" Λάμπρου, Σιδηρέλλης, Ἀναν. Σημαντήρης, Σ. Μυσινέζης, Ι. Ραφαὴλ, Καρακώστας, Κινικλῆς Ἐμμανουὴλ καὶ Σια, Κουπαράνης, Μ. Ἐλευθερίου, Κ. Κάβουρας, Ι. Κυριακοῦ, Τ. Εὐσταθίου, Σαββιάδης, Χ. Καλλιᾶς, Ν. Σταυράκογλου, Θ. Στεφάνογλου, Π. Βαλακέλλης, Γ. Κωνσταντινίδης. Ἀπὸ 2.50 Δ. Ρουσέλλης, Α. Καμπᾶς, Λ. Καρακάση, Μπουζουντῆς, Ἀσλάνης, Β. Χωριατέλλης, Δ. Μονέδας. 2 Δ. Ζομπούλης καὶ 50 λεφτὰ ὁ κ. Βακιρτζῆς.

Δηλ. τὸ ὁλικὸ ποσὸ τοῦ ἔρανου ποὖγινετὸ ΜεγάλοΣάββατο εἶ ε7115 δραχμές, Στὸ ἄλλο φύλλο θὰ συνεχισοῦν τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ποσά.

ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΜΑΤΑ

ΧΑΡ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
καὶ
ΑΝΝΑ ΜΙΧ. ΣΠΑΝΙΟΥ

Ἀρραβωνιάστηκαν στὴ Σκαμιά.

Συγχαίρουμε θερμά.

Τὰ ξαδέρφια
Παῦλος Ἰωαννίδης
Νίκος Κομνηνὸς

!! ΦΑΜΑ !!
ΚΑΡΔΑΣΣΟΣ

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

'Απρίλης 23

Δημοσιεύτηκε τὸ Διάταγμα τῆς «***Αὐτοδιοικήσεως***». Νὰ ἕνας θεσμὸς ποὺ συνεπαίρνει ἐνθουσιαστικὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ χωριστὰ τὴν τάξη μας. ***Αὐτοδιοίκηση!*** Ὁ κάθε τόπος παίρνει τὴν λευτεριά του. Ἡ Σκλαβιὰ τῆς Ἀθήνας παύει. Τὰ χρονοντούλαπα τῶν Ὑπουργείων ἀχρηστεύονται. Ἡ συναλλαγὴ καὶ τὸ ρουσφέτι χτυπιοῦνται κατακέφαλα. Ἡ κακοδιοίκηση σταματᾶ. Ὁ κάθε ὑπάλληλος ἀπ' τὸ Νομάρχη καὶ τὸν Ἀνώτερο Διοικητὴ τῆς Χωροφυλακῆς ὡς τὸν τελευταῖο κοινοτικὸ γραφιὰ καὶ τὸν χωροφύλακα, θὰ κάνει θέλοντας καὶ μὴ τὴ δουλιά του.

Γιατὶ μπαίνει σ' ἔλεγχο. Γιατὶ δὲ θἄναι οἱ Ὑπηρεσίες πιὰ σκυλιὰ ποὺ δὲ γνωρίζουνε ἀφέντη· καὶ γιατὶ ὁ ἀφέντης του; δὲ θὰ κοιμᾶται στὴν Ἀθήνα πάνου στις μαλακὲς πολυθρόνες τῶν Ὑπουργείων· μόνε θὰν εἶναι δῶ. Πάνου ἀπ' τὸ κεφάλι τους. Καὶ δὲ θὰν εἶνε ΞΕΝΟΣ, Μόνε θὰν εἶνε ντόπιος· ποὺ θὰ τὸν διαλέγει ὁ λαός· καὶ ποὺ θὰ πονεῖ τὸν Τόπο· καὶ θὰ τὸν φροντίζει στοργικά.

Μὰ καὶ ὅλες οἱ Κρατικὲς καὶ Δημοτικὲς ὑπηρεσίες θὰ μποῦνε κάτου ἀπ' τὸν ἔλεγχο. Ὅλοι θὰ κάνουνε τὴ δουλιά τους. Κανένας δὲ θὰ μπορεῖ νὰ κάνει ὅ,τι τοῦ καπνίσει. Οἱ δρόμοι μας θὰ φκιάνουνται· γιατὶ κεῖνοι ποὺ τοὺς κάνουν δὲ θὰ μποροῦν νὰ κλέβουν· καὶ δὲ θὰ μποροῦν νὰ μείνουνε στὴ θέση τους σὰ δὲν τοὺς φκιάνουν. Καὶ γεωργικὴ ἀσφάλεια θὰν ἔχουμε· καὶ κτηνοτροφία καὶ ἐκπαίδευση λίγο πολὺ καὶ ἀστυνομία. Θὰ τὰ ἔχουμε ὅλα αὐτὰ ***γιατὶ τὰ θέλουμε***· καὶ γιατὶ ***μᾶς δίνεται τὸ δικαίωμα*** νὰ τὰ ἀποχτήσουμε.

Ὁ καθένας νοικοκύρης στὸ Τόπο του. Κ' ἡ Μυτιλήνη ξαναδίνεται στοὺς Μυτιληνιούς! Εἶνε μεγάλο πρᾶμμα αὐτό. Ἡ κληρονομικὴ τοπικιστικὴ ἀγάπη τοῦ Ρωμιοῦ θἄβρει τὴν εὐκαιρία καὶ τὰ μέσα νὰ ἐκδηλωθεῖ μὲ ἔργα προοδευτικὰ καὶ συμφέροντα γιὰ κάθε τόπο χωριστὰ καὶ γιὰ τὸ Κράτος γενικά.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

'Απρίλης 24.

Ἐπὶ τέλους αὐτὴ τὴ βδομάδα θὰ ξαναρχίσει ἡ περίφημη συνδιάσκεψη τῆς Λωζάνης γιὰ τὸ Ἀνατολικό. Τὸ πιὸ σπουδαῖο γεγονὸς εἶνε πὼς αὐτὴ τὴ φορὰ οἱ Τοῦρκοι δὲ θὰ βροῦνε τὴν παλιὰ πρόθυμη ὑποστήριξη ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Φαίνεται πὼς οἱ Γάλλοι ἄρχισαν νὰ θυμώνουν· ἂν καὶ πρέπει νὰ γίνουνται δεκτὰ μὲ κάθε ἐπιφύλαξη τὰ ὅσα γράφουνε οἱ ἐφημερίδες γιὰ ἀλλαγὴ τῆς Γαλλικῆς **πολιτικῆς.**

Καὶ ἀφορμὴ αὐτῆς τῆς δυσαρέσκειας τῶν Γάλλων ἐναντίον τῶν Τούρκων εἶνε ἡ περίφημη ὑπόθεση τῶν προνομίων τῆς Τσέστερ·

Οἱ Τοῦρκοι ἰσέπωσαν τὰ λεφτὰ ποὺ τοὺς ἔδωκαν οἱ Γάλλοι πρὶν ἀπ' τὸν πόλεμο τοῦ 1914 καὶ τώρα ξαναπουλοῦν τὰ ἴδια τὰ προνόμια στοὺς Ἀμερικανούς.

Αὐτὰ ὅμως μονάχα ***ἔμμεση*** ἐπίδραση μποροῦνε νἄχουν πιὸς στὴ δική μας τὴν ὑπόθεση. Οἱ Εὐρωπαῖοι διπλωμάτες βρίσκουν εὔκολα τρόπο νὰ συμβιβάζουνται.

Κεῖνο ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει εἶνε τὸ πῶς θὰ κανονισθοῦν τὰ δικά μας ζητήματα. Καὶ κεῖνο ποὺ μᾶς δίνει ἐλπίδες πὼ θὰ κανονισθοῦν ὅσο εἶνε δυνατὸ συμφερώτερα, εἶνε οἱ δυὸ καλὲς καὶ γερὲς μας παρατάξεις· ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἡ διπλωματική.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Καλλονιάτην— Πρέπει νὰ βεβαιωθῆτε πρῶτα ἂν δὲ βγῆκε νεώτερη διατίμηση ἀπὸ τότε.

Ἐπιτροπὴ Σ. Ε. Σ. Βοροῦ. — Ἐγγράψαμε γιὰ δύο συνδρομές. Γράφτε μας πόσα μπορεῖτε νὰ διαθέσετε μὲ λιανοπούληση.

ΣΕΣ Σκαμιᾶς.— Τὸ θάρρος τῆς γνώμης καὶ ὁ ἴσος δρόμος εἶναι σημάδια τῶν λεύτερων ἀνθρώπων ποὺ μετρήθηκαν στὸ χαράκωμα παλληκαρίσα μὲ τὸν ὀχτρό. Τώρα πρέπει νὰ μετρηθοῦνε τὸ ἴδιο καὶ μὲ καθένα ποὺ θέλει νὰ τοὺς ἐκμεταλλευτεῖ. Μὰ πρῶτα πρέπει νὰ ὑπάρξει ἀλληλοβοήθεια κιἀγάπη συναμεταξύ σας. Συνδρομητὲς ἐγγραφήκανε. Εὐχαριστοῦμε.

Ἀς. Χαρίλ. —Δὲν κάνει νἄμπει. Μὰ μπρόβα στὸν τρόπο ποὺ σκέφτεσαι καὶ ἐκφράζεσαι.

Ε. Χίος. — Τὸ καταστατικὸ τοῦ Σ. Ε. Σ. Λέσβου εἶναι τὸ ἴδιο ὅλων τῶν Σ. Ε. Σ. τοῦ Κράτους. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ἐμεῖς ἐδῶ βάλαμε μέσα μοναχὰ ἐφέδρους καὶ δουλεύουμε γιὰ τὰ συμφέροντά μας κάτου ἀπ' τὴν προστασία τῆς Ἐπανάστασης.

Π. Χαλδέζο. Πλωμάρι.— Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς ἐνέργειές σας. Σὄσα μᾶς γράψατε σύμφωνοι μαζύ σας. Ἐλπίζουμε νὰ συνεχίσετε μὲ τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρο.

Μίδης—πάλι στἄλλο φύλλο.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΣΕΣ

Λένε πὼς σὲ λίγες μέρες πρόκειται νἄρθει στὸ νησί μας ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Παπαντρέου. Οἱ Σύνδεσμοι σὅλα τὰ χωριά ἂς ἀνοίξουνε τὰ μάτια τους. Νὰ κάτσουνε καὶ νὰ σκεφτοῦνε πιὰ εἶναι τὰ σπουδαῖα ζητήματα ποὺ πρέπει νὰ λυθοῦνε μέσα στὸ χωριό, καὶ ποὺ ὡς τὰ σήμερα δὲν τἀγγίξανε εἴτε γιατὶ νόμιζαν πὼς δὲν ἦτανε δυνατὸ νὰ τελειώσουνε μονάχα μὲ τὴ Νομαρχία, εἴτε δὲν τολμούσανε νὰ παραπονεθοῦνε γιἄλλους δεξεροπιοὺς λόγους.

Νὰ καταστρώσουνε ἕναν πίνακα, ποὺ νἄχει μέσα τὸ ζουμὶ ἀπ' τὸ κάθε ζήτημα καὶ τὶ νομίζουν πὼς πρέπει νὰ γίνει γιὰ νὰ λυθεῖ σύμφωνα μὲ τὸ δίκιο καὶ μὲ τὸ συμφέρο τῶν ἐφέδρων καὶ γενικὰ τοῦ χωριοῦ.

Αὐτὰ θὰ κάτσουνε νὰ τὰ σκεφτοῦνε ὅλοι μαζύ, καὶ θ' ἀποφασίσουνε ὅλοι μαζύ. Κατόπι θὰ δρίσουν ἕναν ἀντιπρόσωπο ἀπ' τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΣΕΣ τοῦ χωριοῦ, ποὺ θἄρτει νὰ ὑποστηρίξει τὰ ζητήματα αὐτὰ στὴ συγκέντρωση τῶν ἀντιπροσώπων ὅλου τοῦ ΣΕΣ Λέσβου, ποὺ πρόκειται νὰ καλέσει ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπή. Ἂν εἶναι δυνατὸ νἄναι ἀνεξάρτητος οἰκονομικὰ ὁ ἀντιπρόσωπος, γιὰ νὰ μὴν ἐπιβαρυνθεῖ τὸ ταμεῖο τῶν φτωχῶν Συνδέσμων. Ἂν ὁ ΣΕΣ τοῦ χωριοῦ ἔχει λεφτὰ ἀρκετά, ἂς τοῦ κάνει τὰ ἔξοδα, ἢ ἂς γίνει ἕνας ἔρανος νὰ τὰ καλύψει. Ἂν οὔτε ἔτσι δὲν μποροῦν νἄβγουνε πέρα, νὰ κάνουνε ἀπὸ ἕνα ἔγγραφο γιὰ κάθε ἕνα ζήτημα καὶ νὰ τὸ στείλουνε στὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴ γιὰ νἄναλάβει αὐτὴ νὰ τὰ ὑποστηρίξει. Αὐτὰ πρέπει νὰ γίνουν σύντομα καὶ φρόνημα. Ἔλεγχος διαφόρων διαχειρίσεων, ἀντικατάσταση κοινοτικῶν Συμβουλίων καὶ προέδρων, ζήτημα καλλιέργειας κτημάτων τουρκικῶν, Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια, ζητήματα ἀγροτικῆς ἢ ἀστικῆς ἀσφαλείας, τὸ ζήτημα τῶν ἐπιδομάτων τὸ ζήτημα τῆς ἐργασίας καὶ κάθε ἄλλο ποὺ ἀπασχολεῖ τοπικὰ τοὺς Συνδέσμους, πρέπει νὰ ξεταστεῖ μὲ λεπτομέρεια καὶ νὰ ἐκτεθεῖ καθαρὰ καὶ ξάστερα μὲ λόγια σταρένια κ' ἐπιχειρήματα λογικά.

Ὅσοι ἔφεδροι ἀμέλησαν νά ἐγγραφοῦνε ὡς τά τώρα στοὺς Συνδέσμους τους νά τὸ κάνουνε γρήγορα. Ἀλλοιώτικα κανένας νά μὴ χτηπᾶ μεθαύριο τὸ κεφάλι του σάν θά τὸν μεταχειριστοῦν οἱ κοτζαμπασίδες καὶ οἱ πολιτικατζῆδες σάν ἀνδράποδο δίχως γνώμη καὶ θέληση.

Δουλειὰ—ἀγάπη— καὶ ἕνωση.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΜΑΣ

Παρακαλοῦμε τὴ διεύθυνση τῆς Ἀστυνομίας μας νὰ λύσει ἐπὶ τέλους ἕνα ζήτημα ποὺ κἄλλες ἐγχώριες φημερίδες τἀγγιξαν ἄλλη φορά. Ὁ παραλιακὸς δρόμος τῶν Πεύκων πρέπει νἀπαλλαχτεῖ ἀπ' τὴ μπενζίνα καὶ τὴ σκόνη τῶν δυὸ τριῶν αὐτοκινήτων ποὺ κουβαλᾶνε ὥς ἐκεῖ τὴν κουφιοκεφαλιὰ καὶ τὴν μπακαλοπερηφάνια τῶν ἀφεντάδων τους. Ὁ δρόμος αὐτὸς εἶναι ἕνας μικρὸς δροσερὸς περίπατος ποὺ μαζεύει ὅλο τὸν κουρασμένο κόσμο τῶν γραφείωνποὺθέλει νὰ περπατήξει μισὴν ὥρα ὕστερ' ἀπ' τὴ δουλιά του τὴν ξεθεωτικη, ὅλο τὸν λαϊκὸ κοσμικὴ τῆς ἀργατιᾶς καὶ τοῦ μαγαζιοῦ ποὺ λαχταρᾶ νἀνεσάνει τὸ βράδυ λίγη θαλασσίλα, ὅλα τὰ παιδάκια ποὺ θέλουνε νὰ χαροῦνε τὸν καθαρὸν ἀέρα, τὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τὴ μυρωδιὰ τοῦ πεύκου. Εἶναι τὸ σαλόνι τῆς Μυτιλήνης, εἶναι ἡ ἀναψυχή της. Καὶ ὅλος αὐτὸς ὁ φτωχόκοσμος στερεῖται αὐτὴ τὴ μικρούλα του εὐτυχία γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὴν κουταμάρα καὶ τὰ λεφτά τους τρεῖς τέσσερις μπακαλόψυχοι ἀρχόντοι. Κλεῖστε τους λοιπὸν τὸ δρόμο μὲ μιὰ διαταγή σας κ. διευθυντὰ τῆς Ἀστυνομίας μας! Ἀλλοιώτικα ἐπιτρέψετε νὰ γίνεται τὸ ἴδιο καὶ στὸν Δημαρχιακὸ κῆπο, καὶ στὸ Ἀγροκήπιο καὶ στὴν πλατεῖα τοῦ Κιοσκιοῦ. Γιατὶ ὁ δρόμος αὐτὸς ἀνήκει στὸ δάσος τῶν πεύκων. Καὶ πρέπει νὰ τοῦ ἀποδοθεῖ.

ΟΙ ΠΟΡΝΕΣ

Θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν οἱ ἁρμόδιοι — καὶ δὲν ξέρουμε ἂν εἶναι ἡ Νομαρχία, γιὰ ἡ Ἀστυνομία, γιὰ κ' οἱ δυὸ μαζύ — νὰ σηκώσουμε θαρρετὰ σήμερα τά παλιόπανα ποὺ μισοκρύβουν μιὰ φρικτὴ καὶ βρώμικη κοινωνικὴ φάγωσσα τῆς Μυτιλήνης. ***Ἡ Πορνία κι' ἡ Σύφιλη τρέχουνε στοὺς δρόμους ἀγκαλιασμένες, καὶ στάζοντας πῦο, θάνατο, κι' ἀηδία.*** Κανένα μέτρο δὲν πῆρε ὡς τὰ τώρα τὸ Κράτος. Ἴσως γιατ' εἶναι τὸ ζήτημα πολὺ λεπτὸ καὶ χρειάζουνται κατάλληλα ὄργανα. Μὰ αὐτὸ ἐνδιαφέρει τὶς σχετικὲς Ὑπηρεσίες. Ἐμεῖς μονάχα φωνάζουμε τὸν κίνδυνο καὶ θέλουμε νὰ νιώσουν ὅλοι τὴ φρίκη του καὶ τὴν ἀσκήμια του. ***Ἡ Πορνία κ' ἡ Σύφιλη τρέχουνε μὲς τοὺς δρόμους μας ἀγκαλιασμένες καὶ στάζοντας πῦο, θάνατο, κι' ἀηδία.*** Ἡ πόλη μας μόλις βραδιάσει γίνεται ἕνας ἀπέραντος συνοικισμὸς «Καλυβάκια». Οἱ χωροφύλακες κ' οἱ περίπολοι ἀνταμώνουν δημόσιες ὅλων τῶν ἡλικιῶν κι' ὅλων τῶν προελεύσεων νά . . . ἐργάζουνται στὸ ὕπαιθρο μέσα στοὺς παράμερους δρόμους. Στὸ Μακρὺ Γιαλὸ ἕνας χωροφύλακας διάλυσε μὲ τὸν ὑποκόπανο παρέα ὁλάκαιρη ποὺ ὀργίαζε σὰ σκυλολόϊ. Πρέπει νὰ μαζωχτοῦν πιὰ κ. Νομάρχη, κ. Μωράκη, αὐτὴ ἡ τσούρμα τῶν βρωμοθήλυκων ποὺ κατάντησε τὸν τόπο ἀπέραντο νοσοκομεῖο Μεταδοτικῶν. Νὰ μαζευτοῦνε ὅλες σὲ μιὰν ἀγέλη, νά καταγραφτοῦνε, νά ἐπιθεωρηθοῦνε, νά κλειστοῦνε σὲ σπίτια ξεχωριστά. ***Κι' ὅσες ἀπ' αὐτὲς δὲν πουλάνε τὰ κρέατά τους ἀπὸ τεμπελιά, νὰ σωθοῦνε.*** Νά μιά θετικὴ ἐργασία ποὺ μπορεῖ νά τὴν ἀναλάβει ἐπὶ τέλους μιά ὀργάνωση Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων τῆς πόλης μας. Μά μιάν ὀργάνωση ζωντανὴ καὶ δίχως ρεματισμούς. Μὲ ἐνθουσιασμό, μὲ κατεύθυνση καὶ μὲ νεῦρα.

ΟΙ ΣΚΛΑΒΕΣ

Ἄρχεψε ἡ περίοδο τῆς δουλιᾶς στὰ καπνά. Καὶ καταγγέλνουμε στὶς Ἀρχὲς (ποὺ θὰ πεῖ στοὺς φυσικοὺς προστάτες τοῦ λαοῦ) ἕνα κακὸ ποὺ γίνεται. Ὅλες αὐτὲς οἱ γυναίκες, ὅλα αὐτὰ τὰ κορίτσια, κεῖνε χιλιάδες, ποὺ ἄρχεψαν νὰ δουλεύουνε στὰ καπνά, πέρνουνε γιὰ μεροκάματο ὅλες ὅλες ***ἕξη ὡς ἑφτὰ*** δραχμές! Αὐτὲς ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἀντίτιμο τῆς δουλιᾶς ὁλάκαιρης μιᾶς μέρας. Ἂν κάτσετε καὶ λογαριάσετε τὰ ταλαντα ποὺ κόστιζε κάθε μιὰ ἀγορασμένη σκλάβα στὴν παλιὰ ἐποχή, θὰ δῆτε πὼς ἡ κάθε μέρα της ἦτανε πιὸ ἀκριβὰ πουλημένη σταφεντικὰ ἀπ' ὅτι πουλιέται μιὰ σημερινὴ ***σκλάβα λέφτερη.*** Καὶ τἀνδράποδα αὐτὰ εἶναι οἱ ***μητέρες***, εἶναι οἱ ***γυναῖκες*** εἶναι οἱ ***ἀδερφὲς*** τῶν φαντάρων, τῶν ἐφέδρων, τῶν αἰχμαλώτων ποὺ πολέμησαν καὶ ποὺ πολεμᾶνε γιὰ νὰ μὴ γίνουν Τούρκικα ὅλα αὐτὰ τὰ χωράφια καὶ τὰ πλούτια τῶν ἀφεντάδων.

Κύριε Νομάρχη. Μπορεῖτε νὰ ἐνεργήσετε σὰν θελήσετε. Δὲν ξέρουμε τὸν τρόπο μὰ ξέρουμε πὼς πρέπει νὰ θεραπεύουνται τἄδικα αὐτά, ποὺ σκάβουν σιγὰ σιγὰ τὰ θεμέλια τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ κρατικοῦ συστήματος. Ὅπως δρίζουν οἱ Ἀρχὲς τὴν τιμὴ τῆς μαρίδας καὶ τῆς φασόλας, ἂς δρίσουν καὶ τὴν τιμή, τὴν κατώτατη τοὐλάχιστο, ἑνὸς μεροκάματου τῆς φτωχούλας ἀδερφῆς τοῦ πολεμιστή. Καὶ ἂς δριστεῖ αὐτὴ ἡ κατώτατη τιμὴ τοὐλάχιστο . . . ***μιὰ δραχμὴ μεταλλική!*** Μονάχα μιὰ δραχμούλα.

ΟΙ ΕΦΕΔΡΟΙ ΒΕΡΡΟΙΑΣ

Ἡ Ἕνωσις τῶν ἀποστρατευμένων πολεμιστῶν Βέρροιας ἔδωκε στὴν Κυβέρνηση ὑπόμνημα ζητώντας: 1) τὴ βαρύτατη φορολογία πάνου στὰ κέρδη πούγιναν ὅσο βαστοῦσε ὁ πόλεμος. 2) Νὰ ψηφιστοῦνε αὐστηροὶ νόμοι γιὰ νὰ χτυπηθεῖ κατακέφαλα ἡ αἰσχροκέρδεια, καὶ νὰ δικάζεται σὲ λαϊκὰ δικαστήρια. 3) Ὅλα τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου των νὰ τοποθετηθοῦν ἀμέσως στὴ δουλειὰ ποὺ κάνανε πρὶν τοὺς πάρουνε στρατιῶτες, 3) Νὰ πληρωθοῦνε τὰ καθυστερούμενα ἐπιδόματα στὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου καὶ 5) Νὰ γίνουνε κρατικὰ πρατήρια γιὰ νὰ χορηγοῦν φτηνὰ τὰ πρῶτα εἴδη στὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐφέδρων.

ΓΙΑ 25 ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑ

Ὁ γιατρὸς τοῦ Συνδέσμου Ἐθνικῆς Σωτηρίας μᾶς εἶπε πὼς μὲς τοὺς ἐφέδρους ποὺ γύρισαν ἀπ τὴν αἰχμαλωσία ἢ ἀπολύθηκαν ἀπ' τὸ στρατό, ἀπ' ὅσους ἔχει ξετάξει, ὑπάρχει ἕνας ἀριθμὸς — καμμιὰ εἰκοσιπενταριὰ — ποὺ ἔχουν ἀναγκαιότητα ἀνάγκη δυναμωτικῆς τροφῆς γιὰ νὰ μὴν ἐξελιχτεῖ ἡ μεγάλη ἀδυναμία τους σὲ ΧΤΙΚΙΟ. Ἀνοίγει σήμερα ἔρανο γιὰ δαύτους ἡ «Καμπάνα», καὶ καλεῖ ὅσους ὅσους συναισθάνονται τὶς ὑποχρεώσεις ποὺ ἔχει ἡ καλοζωΐα τους κ' ἡ ἡσυχία τους κι' ἡ κουζίνα τους ἀντίκρυ στὴν ἀρρώστια, στὴν ἀδυναμία, στὴ ζωούλα ποὺ τρεμίζει σὰν φλόγα ἀποσωμένου λιχναριοῦ τῶν παλληκαριῶν αὐτῶν, νὰ δίνουν ὅσα νομίζουν πὼς πρέπει.

Οἱ εἰσφορὲς θἄνε ΜΗΝΙΑΤΙΚΕΣ καὶ θὰ εἰσπράχνουνται ταχτικά. Ὁ σκοπός μας εἶναι νὰ γίνει ἕνας συνοικισμὸς ἀναρρωτικὸς ὅλων αὐτῶν τῶν παλληκαριῶν στὸ Καμένο Χωριὸ μὲ συσσίτιο θρεφτικὸ καὶ μὲ ὑπηρεσία ἀνάλογη. Αὐτὸ πρέπει νὰ βαστάξει ὅπως μᾶς λένε οἱ γιατροὶ 3 ἕως 4 μῆνες.

Μηνιάτικες εἰσφορές:

Ἡ «Καμπάνα»	*δραχ. 25.*
Πασχαλίδης (γιατρὸς)	*» 50.*
Δούκαρος (γιατρὸς)	*» 100.*

Η ΝΕΑ ΠΝΟΗ

Ὥστε τὸ Συνέδριο τῶν Δημοδιδασκάλων στὴν Ἀθήνα ἀποφάσισε νὰ μπάσει τὴ δημοτικὴ στὴν ἐκπαίδευση. Καὶ νὰ καταργήσει τά πνεύματα καὶ τοὺς τόνους ἀπὸ τὰ Σχολειά! Δόξα σοι ὁ Θεός;! Κάτι εἶναι κι' αὐτὸ μπροστὰ στὸ τίποτα. Μὰ πάλι πόσο ἐλάχιστο εἶναι μπροστὰ στὸ μινώταυρο τῆς ἀποδεκάπτης ὀρθογραφίας! Τὶς συνεδριάσεις ἔξω ἀπὸ τὸν κ. Γληνὸ παρακολουθοῦσε καὶ ὁ κ. Χατζηδάκης, ἀπὸ χρόνια εἰσηγητὴς ἑνὸς τέτοιου νεωτερισμοῦ. Λοιπὸν ἂς προσέξει ἡ Κυβέρνηση, ὄχι πῶς νὰ θεσπίσει τὸ μέτρο αὐτό, ἀλλὰ πῶς ν' ἀποφύγει τουλάχιστο γιὰ δέκα χρόνια τὴν ἀνατροπή του. Τὰ τελευταῖα χρόνια ὅλοι οἱ νεωτερισμοὶ τῆς Κυβερνήσεως κατέληξαν σὲ κουλουβάχατα. Ὥστε ἂς εὐχηθοῦμε καὶ τώρα τὸ μπάσιμο τῆς δημοτικῆς κ' ἡ κατάργηση τῶν τόνων νὰ μὴν εἶναι μεταφορική, ἀφοῦ ἄλλωστε εἶναι γνωστὸ πὼς ***πνεῦμα*** καὶ ***τόνος*** δὲν ὑπῆρξε ποτὲ σ' Ἑλληνικὸ Σχολειό...

ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Μάθαμε ἀπ' τὸ Παλαιοχῶρι πὼς γύρω στὴν παραίτηση ἑνὸς κοινοτικοῦ Συμβούλου παίζεται μιὰ ἄνοστη κωμωδία. Ὁ κύριος αὐτὸς τἄχει βάλει μὲ τὸν ἐκεῖ ΣΕΣ, καὶ τοιμάζει μιὰν ἀναφορὰ στὴ Νομαρχία μας. Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ εἶναι κουτοπόνηρη. Ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ ὁ ὑπὸ παραίτηση σύμβουλος λέει στὸν κ. Νομάρχη πὼς παραιτεῖται ἐπειδὴ λογαριάζει νὰ φύγει στὴν Ἀμερικὴ, κιἀπ' τὴν ἄλλη βάζει ὅλους τοὺς ἄλλους συμβούλους νὰ ἐκφράζουν τὴ θλίψη τους γιὰ τὴν ἐθνικὴ ἀπώλεια ποὺ γίνεται μὲ τὴν παραίτηση αὐτὴ, καὶ λέει πὼς ἡ πραγματικὴ αἰτία εἶναι πὼς οἱ ἔφεδροι θέλουνε νὰ βάλουνε ἕναν δικό τους στὴ θέση του.

Οἱ κύριοι σύμβουλοι τοῦ Παλαιοχωρίου καὶ πάσης ξηροκαμπίας πρέπει νὰ βάλουνε καλὰ μὲ τὸ μυαλό τους αὐτά. 1ο Πὼς δὲν εἶναι καθόλου ἔγκλημα, μὰ δικαίωμα ἀπ' τὰ πρῶτα, τὸ νὰ θέλει ὁ ΣΕΣ Παλαιχωρίου νὰ βάλει ἕναν πολεμιστὴ στὸ Συμβούλιο ποὺ διοικεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ χωριοῦ, καὶ 2ο πὼς ὄχι μονάχα ἕνας ἔφεδρος, μὰ πολλοὶ παρὰ πολλοὶ θὰ μποῦνε σὅλες αὐτὲς τὶς ὑπηρεσίες ποὺ χρειάζουνται ξεσκόνισμα, φῶς καὶ ἔλεγχο. Ὅποιος δὲν τὸ βλέπει αὐτὸ μὲ καλὸ μάτι ἂς τραβάει στὴν Ἀμερικὴ ἢ στὴν Αὐστραλία, — ὥρα καλὴ στὴν πρύμη του κιἀγέρας στὰ πανιά του — μὰ ἂς μὴν προσπαθεῖ νὰ θολώνει τὰ νερὰ μὲ κουτοπονηριές.

ΦΤΑΝΕΙ ΜΟΝΑΧΑ....

Ἡ Αὐτοδιοίκηση εἶναι ἡ μόνη σωτηρία τῶν Νομῶν ποὺ τοὺς ἔπνιξε ὁ ὑδροκέφαλος τοῦ Κράτους: ἡ Ἀθήνα. Ἂς γίνοον λοιπὸν τὸ γρηγορώτερο οἱ ἐκλογὲς τῶν Συμβουλίων. Ἡ Ἐπανάστασησύντομα θὰ ἰδεῖ ἂν ἡ Μυτιλήνη καὶ τὰ Νησιὰ ἐν γένει ἀξίζουν τὴν Αὐτοδιοίκηση ποὺ τοὺς δίνεται. Φτάνει μονάχα κανένα πρωῒ νὰ μὴ σαρώσουν ὅλη αὐτὴ τὴν ἐργασία οἱ Ἀχαρνεῖς τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδας.

Ἔφθασαν

Ρωσσικὰ Πετρέλαια

τῆς

Svenska Iran & Rodolph Rally

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Φανταρίστικο

Νὰ τὄξερες ἀγάπη μου
Καὶ οὐ γλυκιά μου μάνα,
Πὼς πλένω τὰ ρουχάκια μου
Μέσα στὴν καραβάνα, . . .

Συλλέχτης Σ. Μ.

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Γαύγιξε ὁ πρῶτος σκύλος ἀπὸ κάποιαν ἀβλή· ὕστερα ἄλλος· καὶ ἄλλος· πολλοί· εἴχανε μυριστεῖ τὸν ξένο στρατοκόπο ποὺ ἔμπαινε στὸ χωριό. Στάθηκε τρομαγμένος σὰν τὸν κλέφτη· καὶ κύτταξε δεξιὰ ξερβά. Τὰ σκυλιὰ ὁλονένα καὶ ἀλυχτούσανε πιὸ ἀγριολαντισμένα. Ἕνα, εἶχε προβάλει ἀπὸ τὸν ἀψηλὸ αὐλόγυρο τῆς Σπετσαρίας καὶ χαλοῦσε τὸν κόσμο. Δὲν τὄβλεπε γιατ' ἤτανε σκοτάδι πηχτὸ μὰ τὄνοιωθε μὲς τ' αὐτιά του, πάνου ἀπ' τὸ κεφάλι του. Θἄναι ὁ Μοῦργος, ὁ σκύλος τοῦ Γιατροῦ, συλλογίστηκε . . Μὲ ξέχασε ὁ καημένος· μὲ τὸ δίκιο του βέβα α' τόσα χρόνια ! . . — Σώπα, ρὲ Μοῦργο ! . ἐγὼ εἶμαι . . . Μοῦργο ! Μοῦργο . τοῦ φώναξε σιγά. Ὁ σκύλος σὰ νὰ τὸν γνώρισε. Σώπασε μιὰ στιγμή, ὕστερα γαύγιξε δυὸ τρεῖς φορές, ἀργά, μεγαλόπρεπα, ἔπειτα πάλι λίγο ξεσυρτά, κλαψάρικα, ναζιάρικα καὶ τέλος χάθηκε καὶ λούφαξε πίσω ἀπ' τὸν τοῖχο. Ὁ Γῶγος χαμογέλασε θλιβερά. Θυμήθηκε ἕναν ἄλλο σκύλο· τὸν «Γκιαούρ». ἕνας λεβεντόσκυλος ὡς ἐκεῖ ἀπάνου. Τὸν εἶχε ὁ Τοῦρκος Ἀρχιφύλακας στὸ Στρατόπεδο. Ἀκολουθοῦσε σ' ὅλη τὴν ἐκστρατεία τὸ 3 . . . Σύνταγμα, πάντα καταπόδι στὸ ἄλογο τοῦ Λοχαγοῦ τοῦ Ἐφοδιασμοῦ. Στὴν ὑποχώρηση λαβώθηκε ὁ ὑπηρέτης τοῦ Λοχαγοῦ· μέσα στὸνπανικὸ κανένας δὲ γύρισε νὰ τὸν δεῖ· μονάχα ὁ «Κεμὰλ»— ἔτσι τὸν ἔλεγαν τότες — ἔμεινε κοντά του, γλύφοντας τὴν πληγή του, ἀκόμα κι' ὅταν ξεψύχησε. Ἐκεῖ τὸν βρῆκε ὁ Μπὰς Τσαούσης, τοῦ ἄρεσε καὶ τὸν ἔκαμε δικό του . . . Μιὰ μέρα ἕνας αἰχμάλωτος ἐκεῖ ποὺ ἔσκαβε στὸ στρατόπεδο τὸν γνώρισε καὶ τόν κάλεσε μὲ τὄνομά του. «Κεμάλ! Κεμάλ !..» Τἄκουσεν ὁ Τοῦρκος Ἐπιλοχίας θύμωσε καὶ τρύπησε τὸ στρατιώτη μὲ τὴν ξιφολόγχη. Μπροστὰ στὰ μάτια τῶν συναδέρφων του ξεψύχησε. Ὅλοι ἔτρεμαν. Καὶ ὁ «Κεμὰλ» ἐκύτταζε καὶ κεῖνος φοβισμένος τὸν Τοῦρκο ποὺ σφούγγιζε στὴ γκέτα του τὴ ματωμένη ξιφολόγχη . . .

Μέσα στὸ χωριὸ κατὰ τὰ ψηλώματα γαύγιζαν πολλοὶ σκύλοι. Ἔκραζαν κ' οἱ πετεινοί. Προχώρησε σιγὰ συλλογισμένος. Στὴ βρύση, ἔξω ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ σταμάτησε. Πῆρε λίγο νερὸ στὴ χούφτα του κι' ἔβρεξε τὸ πρόσωπό του. Κάθισε στὸ πεζοῦλι τῆς βρύσης. Τὸ νερὸ ἔτρεχεν ὁρμητικὰ ἀπ' τὸν τσεσμέ. Τοῦ ἤρτανε στὸ νοῦ τὰ παιδιάτικά του χρόνια· τὰ χρυσᾶ χρόνια τῆς ζωῆς του. Ἐκεῖ, μέσα σ' ἐκείνη τὴ γοῦρνα παίζανε τὰ σκολιόπαιδα τὸν «*Κωλοβρέχτη*». Στύπωναν τὴν τρύπα τῆς γούρνας, ἄνοιγαν τὸν μπουρμᾶ καὶ μπαίνανε μέσα ἀνασκουμπωμένοι ὡς ἀπάνω ἀπ' τὰ γόνανα. Τὸ νερὸ ἀνέβαινε, ἀνέβαινε, ὥσπου τοὺς ἔδιωχνεν ὅλους. Ὅποιος εἶχε μεγάλα κανιὰ καὶ δὲν τὸν ἔφτανε νὸ νερὸ ἴσαμε νὰ ξεχυλίσῃ ἡ γοῦρνα, νικοῦσε ! . . Θυμήθηκε ἕνα βράδυ ποὺ πῆγε σπίτι μὲ βρεμένο το βρακί του καὶ τοῦ τὶς ἔβρεξεν ἡ μάνα του. «Σὰν πέσῃς καὶ ψοφολογᾶς ποιὸς θὰ σὲ λατρεύῃ ; Πατέρα δὲν ἔχεις διάολο δέν ἔχεις.» Ἔτσι τὸν ἐμάλωσεν ἡ καλή του ἡ μητερούλα, ἅμα τὸν ἔδειρε.

Σηκώθηκε βιαστικός. Ἀλήθεια τί νὰ γίνεται ἡ γρηὰ μάνα του ! . . Ὅλοι τὸ ἤξεραν στὸ χωριὸ πὼς δὲν εἶχε πιὰ μάνα. Πάει ἕνας χρόνος π ὺ πέθανεν ἀπὸ τὴν κακοπάθια. Καὶ στὸ στρατὸ τῶξεραν χωριανοὶ συνάδερφοί του — τῶχανε μάθει ἀπὸ γράμματα δικῶνε τους —μὰ δὲν τοῦ τῶπανε . . . Τί κάθουμαι καὶ δὲν πάγω σπίτι, ἐμουρμούρισε, καὶ προχώρησε κατὰ τὴν ἀγορά. Περνώντας ἀπ' τὴν ὀξώπορτα τῆς ἐκκλησιᾶς ἔσκυψε νὰ δεῖ ἀπ' τὰ κάγκελα. Τὰ δέντρα ἔστεκαν στὴν αὐλὴ σὰ μεγάλοι ἴσκοι ἀσάλευτοι. Χτύπησε τὸ ρολόγι. Ἄρχισε νὰ μετρᾷ τὶς ὧρες. Μόνο μία χτύπησε. Μισὴ ! μία ! γιὰ μιά μιση ! συλλογίστηκε. Ντάγκαα ! ἔκανεν ὁ ἀντίλαλος ἀπ' τ' «*Ἀγκορέσι*» ὡς τὴ «*Φλέγα*» ἀντικρύ. Ὕστερα ὅλα σώπασαν. Τώρα εἶχανε σωπάσει καὶ τὰ σκυλιά· μόνο τὸ ζαλοπάτημά του ἀκουγότανε μονότονο στὸ λιθόστρωτο. Στὴ μέση τῆς ἀγορᾶς κάτι μαυρολογοῦσε· ζύγωσε καὶ εἶδε : ἕνας γάϊδαρος στεκότανε σὰν συλλογισμένος· τὸν ἐχτύπησε ἀλαφρὰ στὰ πισινὰ καὶ πῆρε τὸ δρόμο πρὸς τὸν «Κάτο». Ὅλα τὰ σπίτια ὑψώνονταν βουβά, στενόχωρα. Ἀπὸ κάποιο παναθύρι, ἀνοιχτό, εἶδε ἕνακαντήλι ποὺ τρεμόσβυνε. Μέσα σ' ἕναν παλιὸ μύλο ἔτρωγε κάποιο ζῶο. Ἀκουγόνανε τὸ χτύπημα τῶν σαγωνιῶν καὶ ἡ ἀλυσσίδα ποὺ τρίβονταν πάνω στὸ παχνί. Κάποια κατσίκα ἔκλαιγε στὴ διπλανὴ αὐλὴ ἔκλαιγε, πολύ, ἐπίμονα, ἄγρια. Θὰ τῆς ἔσφαξαν τὸ κατσικάκ τὴ

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' CAC

= Τὸ καλλιτεχνικὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Αὐγερινοῦ,

— Πάνου στὴν προκυμαία,

— Ὁ Ἰοάνα πλουτίζεται μὲ τὴν ἀφρόκρεμα τῆς νεοελληνικῆς καὶ τῆς ξένης λογοτεχνίας.

— Ὅλη ἡ διανοούμενη νεολαία τῆς Μυτιλήνης, περνᾷ ἀπ' ἐκεῖ.

— Καὶ κάτι ἄλλο εἴδαμε ἐκεῖ μέσα.

— Κάτι χαριτωμένα χωματένια βάζα γιὰ ἐταζέρες.

— Καὶ γιἀνθοδοχεῖα.

— Εἶναι ντόπια, μὲ ἀρχαϊκὰ σχήματα καὶ μὲ πολὺ γοῦστο.

— Νὰ μιὰ βιομηχανία πρωτότυπη ποὺ πρέπει νὰ ἐξελιχτεῖ, τώρα ποὺ βρῆκε τὸν ἄνθρωπό της.

= Τὸ θέατρο τῆς «Σαπφῶς» ζίγκα ἀπὸ τὸν κόσμο,

— Κάθε φορὰ ποῦ ἐμφανίζεται στὸ πρόγραμμα τὄνομα τοῦ Φύρστ.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ σφυγμόμερο τῆς Μυτιληνιᾶς μόρφωσης.

— Καὶ τῶν καλλιτεχνικῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κοινοῦ μας.

— Καὶ μιὰ διαμαρτυρία ἀξιόπρεπη,

— Γιὰ τὰ ξεβρακώματα ποὺ μᾶς ἀναγούλιαζαν τόσον καιρὸ ἀπ' τὴν ἴδια σκηνή σας,

— Κύριε Φωκαεῦ.

= Ὁ Ἀπρίλης τὴν περασμένη βδομάδα ἔκανε ὅλες τὶς τρέλλες του.

— Σὰν κακομαθημένο χαμίνι.

— Κακοκαιριά, ψύχρα, βροχὴ, καὶ ζέστη.

— Οἱ ἀθρῶποι ποὺ ἔχουνε γεμάτη γαρδαρόμπα, δὲν ξέρανε πῶς νὰ ἐμφανιστοῦνε.

— Μὲ παλτό ;

— Μὲ ψαθάκι ;

— Μὲ γοῦνα ;

— Κι' οἱ κυρίες τὸ ἴδιο.

— Ἀπ' τὸ πιὸ θαρρετὸ ντεκολτέ,

— Ἐβουτούσανε στὸ πιὸ βαρὺ πανωφόρι.

— Κι ὁ Ἀπρίλης γελοῦσε χαμινίστικα.

— Καὶ κάπου κάπου ἔκανε καὶ τὸ θηρίο.

= Τὰ ὑπαίθρια κέντρα ἀνοίξαν ὅλα.

— Ἐκτὸς ἀπ' τὸν ἐπίσημο,

— Τὸν μπουρζουαζικο.

— Τὸν μαγκούφη τὸν Κῆπο.

— Ποὺ ξακολουθεῖ νἄχει τὶς πύλες του κλεισμένες,

— Καὶ τὰ παρτέρια του, χέρσα γῆς.

— Τὸ Ἀγροκήπιο πίνια μεράκλι δικο στοὺς μεζέδες του.

— Ὁ Ἀνήφορος πάντα προτιμημένος ἀπ' τὰ ρωμαντικὰ ζευγάρια.

— Ποὺ γυρεύουνε ξεμονάχεμα.

— Ἡ Ἀπάνω Σκάλα μὲ καθαρὸ Ἀνατολίτικο χρῶμα.

— Ἀτ' τοὺ ; πρόσφυγες ; ποὺ τὴν κυρίεψαν πέρα γιὰ πέρα.

— Ἡ Βρειὰ πάντα πολυκλητική,

— Τὸ Κιόσκι πολὺ ὥραῖο, καὶ πολὺ ἀρχοντοπεριφάνο,

— Ὁ Μακρὺ Γιαλὸς φιλοῖσβος κ. τ. λ.

— Μὰ πάνου ἀπ' ὅλα,

— Καὶ σὔμπερ ἄλλες.

Λαμπρή... Χαροκαμένη μάνα. Σ' ἕνα παραθύρι χαμηλὸ ἄκουσεν ἀλαφρὸ μουρμουρητό. Κ ποια σκιὰ γλύστρησε φοβισμένη καὶ κόλλησε στὸν τοῖχο μὲ προφύλαξη· τὸ παναθύρι ἔκλεισε βιαστικά, τρίζοντας ἀλαφρά . . . Ὁ ἔρωτας ποῦ ἀγρυπνᾶ . . . Σταμάτησε σὲ μιὰ χαμηλὴ πορτίτσα, μέσα σἔνα στενό. Ἦτανε τὸ σπίτι του. Ἔκανε νὰ χτυπήσει καὶ δίστασε. Πῆγε στὸ μικρὸ παναθύρι, ἀνέβηκε σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα ποὺ ἦτανε ἐκεῖ, σὰν πεζούλι, κι' ἔβαλε τὸ μάτι του στὴ χαραμάδα. Δὲν ἔβλεπε μέσα φῶς !..

Ἔστησε τ' αὐτί του· δὲν ἄκουγε τίποτα. Ἀνάσα ! Χτύπησε τὸ παναθυράκι ἀνήσυχα. Πρῶτα ἐλαφρά, ὕστερα πιὸ δυνατά, καὶ πιὸ δυνατά. Τίποτα. Κατέβηκε καὶ πῆγε στὴν πόρτα. Χτύπησε τὸ κρικέλι δυνατὰ καὶ περίμενε κρατῶντας τὴν ἀνάσα του. Καμμιὰ φωνή. Ξαναχτύπησε δυνατά, νευρικά. Πάλι τίποτα. Ἐκούνησε τὴν πόρτα μὲ δύναμη καὶ οἱ σουβάδες ἔπεφταν ἀπ' τοὺς παραστάτες.

— Τίς εἶνε ! . . ρώτησε κάποια φωνή. Ἀφουγκράστηκε προσεχτικά. Τὰ μηνίγκια του ἐβούϊζαν. — Ποιὸς εἶνε ! ξαναρώτησεν ἡ φωνή. Ἦτανε μιὰ γειτόνισα, ποὺ ἄκουσε καὶ πρόβαλε στὸ παναθύρι. Πάλι ξαναρώτησε.—Εἶνε κανείς ; . . — Ἐγώ ! εἶπεν ὁ Γῶγος μὲς τὰ δόντια του — Δὲν κάθεται κανένας αὐτοῦ ! Ποιὸν γυρεύεις!., Ἤθελα . . . δὲν κάθεται ἐδῶ ἡ Χατζήδενα . .— Τώρα πιὰ Χατζήδενα ! Πέθανε γιέ μου ἡ Χατζίδενα. Μὰ ποιὸς εἶσαι ; —..... — Ἴχ ! Μὴν εἶσαι ὁ γιός της;.....

Ἀπόμεινε σὰν ἀποσβολωμένος, βουβός. Ἔπειτα ἀφῆκε νὰ σωριαστεῖ, συντριμένος στὸ κατώφλι. Μὲ τὸ κεφάλι στὰ γόνατα, ἔκλαιγε, ἔκλαιγε . . .

Τὸ γειτονικὸ παναθύρι ἔμεινεν ἀκόμα λίγο ἀνοιχτό Ἔπειτα σφάλησε ἀργὰ μ' ἕνα μονότονο τρίξιμο.

Σ. Γκορέσης

— Ὁ «Καλὸς ὁ δρόμος.»

— Στὰ Τσαμέλια.

— Ἐκεῖ βλέπει κανένας τὶς πιὸ χαρτωμένες σιλουέττες.

— Κι ὅλο τὸ πράσινο πανόραμα τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς Μυτιλήνης.

— Μὲ τὶς βίλλες τῶν ἀρχοντάδων ποὺ ξεπροβέλνουνε σὰν ὄνειρα ὁλοάσπρα.

— Μέσα στὸ φόντο τῆς πρασινάδα ,

— Μὲ κορνίζα τὸ κῦμα.

= Τὸ παλοῦκι τοῦ Ἡρώου.

— Ἐξακολουθεῖ νὰ στέκεται πίνω στὸν τάφο ποὺ θάφτηκε τὸ καϋμένο τὸ Καστρέλι.

— Σὰν ἐπιτάφια στήλη.

— Πότε θὰ γλυτώσουμε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀηδία κ. Νομάρχη,

— Ποὺ κόστισε τόσες πολλὲς χιλιάδε; στὸ ταμεῖο τοῦ Τρίλεφτου ;

= Οἱ αἰχμάλωτοι συνάδερφοι.

— Ἐξακολουθοῦν νὰ μᾶς ἔρχονται,

— Κουρασμένοι, κακοπαθιασμένοι, ἐλεεινοί.

— Καὶ ὁ Σύνδεσμος; Ἐθνικῆς Σωτηρίας νὰ τοὺς δέχεται στοργικά.

— Καὶ νὰ τοὺ; ἀνακουφίζει μόλα τὰ μέσα ποὺ διαθέτει.

— Ἕνας μάλιστα ἀπ' τὴν ἐπιτροπή του.

— Ὁ κ. Σκοῦφος,

— Πῆρε ἕναν στὸ σπίτι του,

— Καὶ ἀνέλαβε τὴν συντήρησή του μόνος του.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειώσουμε πὼς ὁ κ. Σκοῦφος δὲν εἶναι ἀπ' τοὺς ταλαιπάδες,

= Ἄλλος αἰωνόβιος Μυτιληνιὸς μᾶς ἄφισε χρόνους προχτές.

— Ὁ μπάρμπα Γιῶργος Καλπάκης.

— Ὁ συχωρεμένος εἶχε τὴν ὑπομονὴ νὰ μετρήσει τὸν 102ο Ἀπρίλη τῆς ζωῆς του.

— Ἡ ζωή του σὲ λόγου μας !

Ἡ Κδουνόπετρα

ΕΝΡΙΧ ΡΑΪΧΜΑΝ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΙΠΕ ΕΝΑΣ ΤΡΕΛΛΟΣ

Ἐλᾶτε μαζί μου πονετικοὶ ἄνθρωποι, ἐλᾶτε νἀκούσωμε τὴν ἱστορία ποὺ καλὰ καὶ σώνει θέλει νὰ μᾶς πεῖ ὁ τρελλὸς νέος μὲ τὸ κομένο χέρι. Κάτσετε μιὰν ὥρα σας θυσία στὸ βωμὸ τῆς καλωσύνης καὶ τῆς συμπόνιας. Ζητᾶ, λέγει, νὰ τὸν κυτάνε μάτια, μάτια μαβιά, μάτια καστανὰ καὶ μάβρα μάτια π ὺ νὰ ἀπαλοτρέμει μέσά τους μιὰ ψυχή. Τὸ λέει καὶ μονοχός του τὸ παραμῦθι στὸ μακρὺ παραθαλάσσιο δρόμο μὰ δὲν τοῦ ἀρέσει. Οἱ φτελὲς ἀμφιβάλουν, τὰ πέφκα δὲν πιστέβουν, τὰ κυπαρίσια τὸν λυποῦνται. Πέρα οἱ κάμποι μὲ τ' ἀραποσίτια τὸν λένε «κακόμοιρο» καὶ τὰ δριὰ τ' ἀψηλόκορμα χτυπῶντας τὰ βαλάνια τους σὰ ζιλια τσιγγάνικα τραγουδᾶνε «ψέμματα, ψέμματα».

Τὸν πειράζει ἀκόμα πιότερο ἀπ' ὅλα ἡ ματωμένη ἀπ' τ' ἀνθισμένα ρείκια πλαγιά· ἀναθυμιέται τὴ μάχη ποὺ τὸν τρέλανε. Πολλὲς φορὲς τὸν βλέπουν μὲ ραβδὶ γιὰ ντουφέκι νὰ πέφτει ἀπάνω στὰ βράχια τῆς πτιχιᾶς πολεμῶντας τοὺς ἀόρατους ὀχτρούς. Ἄλλοτε πάλι νὰ κοίτεται ἀνάσκελα στὴν αἱμάτινη ἀφτὴ τῶν ρεικιῶν θάλασσα μὲ τὰ χέρια ἀνοιχτὰ σὰ νὰ ζητᾶ ν' ἀγκαλιάσει τ' ἀστέρια :

— Μὴ μὲ σκουντᾶς ἀδερφέ, εἶμαι σκοτωμένος. Δὲ βλέπεις ; Πῶς μπορεῖ καὶ πατᾶς ; χωρὶς ν' ἀνετριχιάζεις στὰ κουφάρια ; Τί ; γιὰ νὰ γίνεις πιὸ ψηλός ; Ἀδιαφόρεσα, θὰ σαπίσουν, θὰ λυώσει τὸ βάθρο καὶ πάλι θὰ χαμηλώσεις. Φύγε ἄν δὲ θὲς νὰ σ' ἁρπάξουν ζωντανὸ τὰ ὄρνια. Νά, κύτταξε, τρύπησαν τὸ κάφκαλό μου, δὲ φωνάζω ὄχ ! δὲν πονῶ· εἶμαι σκοτωμένος ἀπὸ προχτές. Αἵματα. αἵματα ... αἵματα ... Κοκκίνησαν τὸ γρασίδι. Ξεσκόνισε τὰ ματουγυάλια σου νὰ ἰδεῖς. Πάει κ' ἡ γλῶσσα, μοῦ τὴν ἅρπαξε ἕνα .... Γού... γού... γού,...

Γογγύζει λίγο βραχνὰ κι' ἀποκοιμιέται.

Μιὰ ψυχὴ ζητάει ἀφτὸς ποὺ νὰ πιστέψει πὼ; τὸ παραμῦθι του εἶνε ἀλήθεια. Καὶ φρενιάζει ὅταν τὸν ἀγγίζουν στὸν ὦμο τὰ κλαδιὰ σὰν χέρια προστατευτικά: «Καλά, καλὰ πήγαινε νὰ κοιμηθεῖς παληκάρι μου.» Θἄθελε νὰ μποροῦσε μὲ μιὰ χεροβολιὰ νὰ ξεριζώσει ἀφτὰ τὰ δέντρα σὰν ἄμεστα στάχυα, νὰ βγάλει ἀχτι του, ποὺ δὲν τὸν καταλαβαίνουν.

Σὰν τὸν εἴδαμε καθισμένον στὸ πεζοῦλι τοῦ χαλασμένου Πύργου νὰ κυττάει χαμένα στὸ πράσινο πέλαγο εἴπαμε ὅλοι σὰ σιγαλὸ τραγοῦδι στὸν ἴδιο ρυθμό.

Ὅμορφος τρελλὸς, ὅμορφος τρελλός.

Μᾶς κυτάζει στὰ μάτια κι' εὐχαριστιέται. Μοιάζεται στὴν ἄκρη καὶ μᾶς κάνει τόπο στὸ πεζοῦλι.

— Κάτσετε ἐδῶ ἐσεῖς. Μπορῶ ἐγὼ νὰ στρωθῶ χίμου διπλοπόδι. Μὰ ὄχι μὲ τὴ ρίχη στὸν ἥλιο. Τὸν ἀγαπῶ. Δὲν μοῦ φωνάζει «ψέφτικο τὸ παραμῦθι σου, «ψέφτικο».

. . . . . .

Καὶ βιάστηκε νἀρχίσει:

Σεῖς; τόρα θὰ θέλατε νἀρχίσω, ὅπως ἀρχινᾶνε ὅλα τὰ παραμύθια «Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦτανε....» Ὄχι, ὅσο καὶ νὰ τὸ θέλετε δε θἀρχίσω ἔτσι, γιατὶ ἐγὼ τὸ εἶδα τὸ παραμύθι μου καὶ δὲν εἶμαι παραπάνω ἀπὸ 25 χρονῶ. Δηγιέται ἀργὰ καὶ σιγανά.

Μιὰ Πολιτεία ἦτανε βαλμένη στοχαστικὰ στὴν πλαγιὰ ἑνὸς μικροῦ βουνοῦ. Τὰ πόδια της ἡ θάλασσα τἄπλενε, τὸ κεφάλι της μύρωνε τῶν πέφκων τὸ μῦρο. Τῆς ἔπλεκαν χρυσᾶ μενταλιὰ τὰ κίτρινα σταραχώραφα καὶ ζαφείρια τῆς φοροῦσαν δαχτυλίδια τὰ ἀνθισμένα καταπράσινα ἀμπέλια. Οἱ ἄνθρωποί της, γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, οἱ πιότεροι ἦτανε κουτοί, οἱ ἄλλοι καπάτσοι καὶ πονηροὶ — κρῖμα στὴ χώρα ! αἴ ; — Οἱ δέφτεροι συνήθιζαν νὰ κάνουν πάντα ἕνα χωρατὸ στοὺς κουτούς. Στὸν καιρὸ τοῦ τρύγου μέσα σ' ἕνα κανάτι μοῦστ ἔχωναν τὴ μούρη τῶν ἀπονήρεφτων κι' ἔτσι ὁ μοῦστος γέμιζε τὸ κεφάλι τους περνῶντας ἀπ' τὸ στόμα, ἀπ' τὴ μύτη, ἀπ' τ' ἀφτιά. Τότε οἱ ἀπονήρεφτοι γελοῦσαν ἀδιάντροπα κι' ἔκαναν ἀσκήμιες κι' ὅτι τοὺς σφύριζαν οἱ πονηροί.

Σὰν ἀποθέριζαν πάλι, ἔπαιρναν στὴ φοῦχτα τους ψιλὸ ἄχερο καὶ τῶρριχναν ξαφνικὰ στὰ μάτια τῶν κουτῶν. Πονοῦσαν, ἔσκουζαν, καὶ σὰ σήκωναν τὴ γροθιὰ κομμιὰ φορά :

— Ἀδέρφι μου, παιδί μου, χρυσό μου, λέγαινε γαλίφικα οἱ ἄλλοι, ἀστεῖο ἦτανε...,

Κι' ἡ γροθιὰ ἄνοιγε σὲ χεροσφίξιμο φιλικό. Ἔτσι ποὺ λέτε περνοῦσαν τὰ χρόνια καὶ δὲν καταλάβαιναν οἱ καϋμένοι οἱ κουτοὶ πῶς καὶ πότε κι' ἀπὸ ποῦ σηκωνότανε τὰ παλάτια. Ἡ μάγισσα χτυποῦσε μὲ τὸ χρυσὸ ραβδάκι της καὶ ξεφύτρωναν σὰν τὰ μανιτάρια.

Καὶ ὅλο τραγουδούσανε

Νάνι νάνι τὸ μικρὸ
μὴν τὸ χάψει τὸ θεριό.

Τώρα ἡ Πολιτεία ἀσκήμηνε. Μπορεῖ νὰ περάσαν τὰ χρόνια της; καὶ νὰ γέρασε. Δὲν πιστέβω ὅμως νἄτανε ἀφτό. Τὴν ἔγδυσαν ἀπὸ τὰ στολίδια της. Μπήκανε θαρεῖς, κουρσάροι καὶ πάει τὸ βιός της τὰ ζαφείρια, τὰ χρυσαφικά. τὰ μῦρα. Τὴν εἶχανε πωλήσει μἄλλα λόγια οἱ πονηροί.

— Ἄκαρδος ὦ; τόσο αἴ ; Τί λέτε ;

Οἱ ἄλλοι, οἱ ἀπονήρεφτοι, χαμπάρι δὲν εἶχανε.

Ὁ μοῦστος καὶ τ' ἄχερο τὸ ψιλὸ τοὺς ἔκανε ἀνικάνους νὰ δοῦνε καὶ νὰ καταλάβουν.

Ἂν λάχανε καμμιὰ φορὰ ἡ γροθιὰ νὰ μὴ γίνει φιλικὸ χεροσφίξιμο, παρὰ νὰ κατεβεῖ γροθιά, ἀφτὸ τὴν ἄλλη μέρα ξεχνιότανε, γιατὶ τόρα πιὰ κ' ἀφτὸς ποὺ τὴν κατέβασε σάπιζε στὸν πλαγινὸ γρεμνό.

Ἔρτασα κ' ἐγὼ σ' ἀφτὴ τὴν Πολιτεία — σίμπως ἤθελα νὰ πάγω ; — Ὁ δρόμος ποὺ μ' ἔριξαν ἐκεῖ ὅδηγοῦσε. Πίσω ἀδύνατο νὰ γυρίσω.

Ὁ δρόμος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι σὰν ἕνα γεφῦρι ποὺ γκρεμίζεται μόλις περάσεις καὶ πίσω δὲ μπορεῖς νὰ πᾶς. Μπῆκα στὴν Πολιτεία ποὺ λέτε. Ἔπαιζαν τυφλομοῦγα.

— Μπρὸς ἔφτασε καὶ ἡ σειρά σου. Θὰ παίξεις. Καὶ χράπ ! μοῦ σφαλᾶνε γερὰ τὰ μάτια ἐπιτήδεια δάχτυλα. Ἂν δὲν εἶχε; κέφι νὰ παίξεις ἂν ἤθελες νὰ βλέπεις τὸν ἥλιο, ταφιί τους δὲν ἴδρωνε. Πιὸς σὲ ρωτάει ; — Γελάτε ; Ἀλήθεια γοῦστο εἶχε... χί, χί, χί...

(ἔχει συνέχεια)

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΛΗΘΕΙΑ

(Ἕνα δῶρο τῆς «Καμπάνας»)

Τὴν ἀνταρσία ἀγκάλιασα καὶ πάω πρὸς τὸ βουνὸ
νὰ γκίξω ἐκεῖ τὸν ἥλιο
νὰ πιῶ πηγίσο ἀθάνατο νερὸ καὶ λαγαρὸ
στῆς Ζήσης τὸ βασίλειο.

— —

Νὰ φτάσω στ' ἀκροκόρυφο νὰ κράξω καὶ νὰ πῶ
ν' ἀντιλαλήσει ὁ κάμπος
σταρένια λόγια ἀληθινὰ σὲ νέο τόρα σκοπὸ
ποὺ νὰ γεννήσει θάμπος.

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς! Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 6

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Μάης | Τρίτη

1923. Ἀν. ἡλ. 5.32 — Δύσ. 7.13

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΑ ΑΣΕΜΝΑ

Ἡ Ἐπανάσταση ἔβγαλε στὴν Ἀθήνα μια διαταγὴ γιὰ νὰ ἄσεμνα περιοδικά, γιὰ τὰ γυμνὰ ἔργα τῆς λογοτεχνίας, καὶ γιὰ τὰ ντεκολτὲ σκίτσα τοῦ γαλλικοῦ τύπου. Για ὅλα αὐτὰ προκαλοῦν. Συμφωνοῦμε πέρα γιὰ πέρα μὲ τὸν τίμιον αὐτὸν καὶ παρθενικὸν Ἱππόλυτο, ποὺ ξεπήδησε μια μέρα μὲς ἀπ' τὸν καπνὸ τῆς μάχης, μοῦρος σὰν τὴ μπριούτη καὶ ἴσιος σὰν τη Δικαιοσύνη, γιὰ νὰ κάνει νόμο τὰ πατριαρχικὰ ἰδανικά του πάνου στὸ διεφθαρμένο Ρωμαῖικο. Ὁ κ. Ἀρχηγὸς μπορεῖ ν' ἁπλώσει τη σεμνὴ νυχτικιὰ τῆς λογοκρισίας πάνου σ' ὅλες τὶς ξεσπωσιὲς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ τύπου. Μὲ τη ζωντανὴ πρόκληση ποὺ θὰ τὴν μποδίσει νὰ περπατᾶ, νὰ γνέφει, νὰ λιγιέται, νὰ ὑπόσχεται, νὰ ὑποδηλώνει, ν' ἀφίνει νὰ ὑπονοῆται, νὰ ξεσκεπάζει νὰ προσφέρει;

Ἤρθε πάλι ἡ Ἄνοιξη, ἤρθαν τὰ λουλούδια, μαζὺ μ' αὐτὰ ὅμως ἤρθαν καὶ τὰ ντεκολτὲ τὰ εὐάερα καὶ εὐήλια, ἤρθαν καὶ τὰ μανικάκια ποὺ ἀφίνουν τὸ μάτι νὰ ὀργιάζει μὲς τὰ βελουδένια μυστικὰ τῆς μασχάλης. Οἱ γυμνὲς πλάτες εἶνε πάντοτε ἕνα θαυμάσιο κατεβατὸ ἀπὸ σπαρταριστὴ πεντελήσια σάρκα ποὺ σὲ προσκαλεῖ νὰ συγγράψεις ἐπάνω της ὅλη την βουβὴ μπαλάντα τῶν ἄλικων φιλιῶν.

Οἱ κόρφοι τῶν γυναικῶν ἔχουν ἐγκαταλειφθεῖ καρπούς ἀνοιξιάτικους; κίτρα μοσκοβόλα καὶ φαρφουρένιες μαγκόλιες. Καὶ ὅλα αὐτὰ ζοῦν, κινοῦνται, σαλεύουν ρυθμικὰ στὸ περπάτημα, μιλᾶνε καὶ προκαλοῦν. Τὰ μπράτσα στρογγυλεύουν μαλακὰ σὰν τὸ λαιμὸ τοῦ κύκνου τῆς Λήδας· τὰ μάτια φωσφορίζουν τὴ θηλυκάδα τους, τὰ μαλλιὰ μυρίζουν πικρὰ σὰν τοῦφες χρυσάνθεμα κ' οἱ γραμμὲς τῶν ποδιῶν ἀρχίζουν ἕνα ἐπιθαλάμιο ποὺ κόβεται μὲ ἀποσιωπητικὰ στὴν κολλιτερη σιροφή.

Καὶ τὰ ρόδα ἀνθομανοῦνε μὲς σ' ὅλες τὶς αὐλὲς, οἱ μαργαρίτες φόρεσαν τὶς πιὸ φρεσκοκολλαρισμένες τραχηλιὲς, τὰ κρῖνα σαλπίζουν τὸν Ἵμερο, τα περιπλοκάδια ψαχουλεύουν λάγνα σ' ὅλες τὶς σκισμὲς τῶν τοίχων καὶ τὰ πουλιὰ τραγουδᾶνε τὶς πιὸ σόκιαν τρίλλιες τους.

Καὶ κατόπι κοπιάστε κ. Πλασιήρα νὰ τὰ διαγράψετε ὅλα αὐτὰ μὲ μιὰ μολυβιὰ τῆς λογοκρισίας.

Ἀμ δέ;

Μυριβήλης

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Β'.

Ο ΔΑΣΚΑΛΙΣΜΟΣ

Ὁ Δασκαλισμός. Ἡ πρώτη αἰτία τοῦ κακοῦ. Ἀλλὰ κι αὐτὸς μπορεῖ σὲ ἄλλες πολυπλοκώτερες καὶ παλαιότερες αἰτίες ν' ἀποδοθῆ καὶ ν' ἀναλυθῆ σὲ πολυσχεδέστερες λεπτομέρειες.

Ἂς περιοριστοῦμε στὴν κυριώτερη καὶ πιὸ φανερὴ ἄποψή του. Στὴν ἱστορική του γέννηση. Εἶναι ἡ ρομαντικὴ ἀνειροπόληση. Ἡ φακίρικη ἐνατένιση. Τὸ ἡλίθιο λίγωμα μπροστὰ σ' ἕν' ἀκατανόητο καὶ παρεξηγημένο μεγαλεῖο. Ἡ ἑλληνικὴ ἄποψη τοῦ μεσαιωνικοῦ καλογηρισμοῦ. Ἡ συνέχεια τῆς βυζαντινῆς διαπάλης τῆς απυχαύνωσης προς την πραγματικότητα. Εἶναι ἡ αἰώνια προγονοπληξία.

Οἱ πρῶτες ἀρχὲς ἔχουνε κάποιο σκοπό. Οἱ Διδασκαλοι τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ προσπαθοῦν νὰ ξυπνήσουν μὲ τέτοια μεσα το βασανισμένο Ρωμιό, νὰ τὸν κεντρίσουν, να τὸν φανατίσουν. Ὁραματίζονται μιὰν ἀναβίωση τοῦ Ἀρχαίου Κόσμου καὶ προσπαθοῦν νὰ πείσουν τοὺς κακομοιριασμένους ραγιάδες ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τῶν Θεῶν.

Δὲ βλέπουν ταλαιπωρὰ καὶ ἀκατανίκητα ἐλατήρια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 21 καὶ πολεμοῦν νὰ τὴν ἑρμηνεύσουν καὶ νὰ τὴν τονώσουν κρατώντας στὸ χέρι ἕν' ἀρχαῖο συγγραφέα καὶ μιὰ γραμματική. Οὔτε τὰ δικαιώματα τῆς Ζωῆς ποὺ τὰ γιγαντώνει σ' ἕνα τρομερὸ Ἐκδικητὴ ἡ τουρκικὴ κακοδιοίκηση, οὔτε οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι, οὔτε τὰ Εὐρωπαϊκὰ συμφέροντα δὲν ἔχουν σπουδαία σημασία γι' αὐτούς. Κάθε τι ποὺ ξετυλίγεται γύρω τους, ἀκόμη κιὄσα ἔχουν ἀρχήτους ταπεινὲς ὀρέξεις καὶ πρόστυχα ελατήρια καὶ κινδυνεύουν πολλὲς φορὲς νὰ βλάψουν τὴν Ἰδέα ξεξαϋλώνονται μπροστὰ στὰ γυαλένια μάτια τῶν Διδασκάλων ποὺ βλέπουν παντοῦ Θεμιστοκλῆδες, Λεωνίδηδες, Ἀριστογείτονες. Εὐτυχῶς. Ὑπάρχει ἀκόμη ἕνας σκοπός. Ἡ Ἐπανάσταση πρέπει νὰ πετύχη μὲ τὸν μεσαιωνικὸ καλογηρισμό. Ἡ ἐνέργεια τῆς βυζαντινῆς διαπάλης τῆς απυχαύνωσης προς την πραγματικότητα. Εἶναι ἡ αἰώνια προγονοπληξία.

Οἱ πρῶτες ἀρχὲς ἔχουνε κάποιο σκοπό. Οἱ Διδασκαλοι τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ προσπαθοῦν νὰ ξυπνήσουν μὲ τέτοια μεσα το βασανισμένο Ρωμιό, νὰ τὸν κεντρίσουν, να τὸν φανατίσουν. Ὁραματίζονται μιὰν ἀναβίωση τοῦ Ἀρχαίου Κόσμου καὶ προσπαθοῦν νὰ πείσουν τοὺς κακομοιριασμένους ραγιάδες ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τῶν Θεῶν.

Δὲ βλέπουν ταλαιπωρὰ καὶ ἀκατανίκητα ἐλατήρια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 21 καὶ πολεμοῦν νὰ τὴν ἑρμηνεύσουν καὶ νὰ τὴν τονώσουν κρατώντας στὸ χέρι ἕν' ἀρχαῖο συγγραφέα καὶ μιὰ γραμματική. Οὔτε τὰ δικαιώματα τῆς Ζωῆς ποὺ τὰ γιγαντώνει σ' ἕνα τρομερὸ Ἐκδικητὴ ἡ τουρκικὴ κακοδιοίκηση, οὔτε οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι, οὔτε τὰ Εὐρωπαϊκὰ συμφέροντα δὲν ἔχουν σπουδαία σημασία γι' αὐτούς. Κάθε τι ποὺ ξετυλίγεται γύρω τους, ἀκόμη κιὄσα ἔχουν ἀρχήτους ταπεινὲς ὀρέξεις καὶ πρόστυχα ελατήρια καὶ κινδυνεύουν πολλὲς φορὲς νὰ βλάψουν τὴν Ἰδέα ξεξαϋλώνονται μπροστὰ στὰ γυαλένια μάτια τῶν Διδασκάλων ποὺ βλέπουν παντοῦ Θεμιστοκλῆδες, Λεωνίδηδες, Ἀριστογείτονες. Εὐτυχῶς. Ὑπάρχει ἀκόμη ἕνας σκοπός. Ἡ Ἐπανάσταση πρέπει νὰ πετύχη μὲ τὸν μεσαιωνικὸ καλογηρισμό. Ἡ ἐνέργεια τῆς βυζαντινῆς διαπάλης τῆς απυχαύνωσης προς την πραγματικότητα. Εἶναι ἡ αἰώνια προγονοπληξία.

Οἱ πρῶτες ἀρχὲς ἔχουνε κάποιο σκοπό. Οἱ Διδασκαλοι τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ προσπαθοῦν νὰ ξυπνήσουν μὲ τέτοια μεσα το βασανισμένο Ρωμιό, νὰ τὸν κεντρίσουν, να τὸν φανατίσουν. Ὁραματίζονται μιὰν ἀναβίωση τοῦ Ἀρχαίου Κόσμου καὶ προσπαθοῦν νὰ πείσουν τοὺς κακομοιριασμένους ραγιάδες ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τῶν Θεῶν.

Δὲ βλέπουν ταλαιπωρὰ καὶ ἀκατανίκητα ἐλατήρια τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 21 καὶ πολεμοῦν νὰ τὴν ἑρμηνεύσουν καὶ νὰ τὴν τονώσουν κρατώντας στὸ χέρι ἕν' ἀρχαῖο συγγραφέα καὶ μιὰ γραμματική. Οὔτε τὰ δικαιώματα τῆς Ζωῆς ποὺ τὰ γιγαντώνει σ' ἕνα τρομερὸ Ἐκδικητὴ ἡ τουρκικὴ κακοδιοίκηση, οὔτε οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι, οὔτε τὰ Εὐρωπαϊκὰ συμφέροντα δὲν ἔχουν σπουδαία σημασία γι' αὐτούς. Κάθε τι ποὺ ξετυλίγεται γύρω τους, ἀκόμη κιὄσα ἔχουν ἀρχήτους ταπεινὲς ὀρέξεις καὶ πρόστυχα ελατήρια καὶ κινδυνεύουν πολλὲς φορὲς νὰ βλάψουν τὴν Ἰδέα ξεξαϋλώνονται μπροστὰ στὰ γυαλένια μάτια τῶν Διδασκάλων ποὺ βλέπουν παντοῦ Θεμιστοκλῆδες, Λεωνίδηδες, Ἀριστογείτονες. Εὐτυχῶς. Ὑπάρχει ἀκόμη ἕνας σκοπός. Ἡ Ἐπανάσταση πρέπει νὰ πετύχη μὲ

ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΣΙΩΠΗ

Ἤμαστε στὸ Μέτωπο ἀκόμα καὶ βλέπαμε στὶς ντόπιες ἐφημερίδες τὸν ἀγῶνα ποὺ γινότανε ἐνάντια στὴ διαχείριση τοῦ Ἐπισιτισμοῦ. Μέσα σὲ κεῖνη τὴν πολεμικὴ ἀνακατεύονταν σπίτια ἀγορασμένα, λεφτὰ καταθεμένα σὲ Τράπεζες καὶ ἄλλα περίεργα πράματα. Ἀργότερα σὰν ἔγινεν ἡ Ἐπανάσταση παρακολουθήσαμε καὶ πάλι τὸν ἀγῶνα ποὺ ἐξακολουθοῦσε στὶς ἴδιες ἐφημερίδες.

Ἄξαφνα πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ ἀπόλυτη σιωπὴ διαδέχτηκε τὸ θόρυβο. Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦ Ἐπισιτισμοῦ ἐνδιαφέρει πολὺ τὴν ταξη τῶν εφέδρων — ἀπ' τις μάννες μας καὶ τὰ πεινασμένα παιδιά μας παίρνονταν τὸ ψωμὶ ποὺ λένε πὼς ἔκλεβαν οἱ διάφοροι — τὸ μελετήσαμε. Καὶ ξέρουμε πὼς ἡ ἱστορία του εἶνε λιγάκι παράξενη. Νάτην :

Ἅμα ἤρτε ἐδῶ Νομάρχης ὁ κ. Εὐριπαῖος καὶ εἶδε τὴν ἀρθρογραφία τῶν ἐφημερίδων διάταξε νὰ γίνει ἔλεγχος στὴ διαχείριση ποὺ τὴν κατηγορούσανε γιὰ ἁμαρτωλή. Ὁ ἔλεγχος ἔγινε καὶ ἡ διαχείριση βγῆκε λευκὴ ὡσὰν τὸ κρῖνο! Οἱ εφημερίδες διαμαρτυρήθηκαν. Καὶ τότες διατάχτηκε δεύτερος ἔλεγχος· οὐσιαστικός. Πέρασαν ἄλλες δυὸ μῆνες. Οἱ ἐφημερίδες κάθε τόσο ρωτούσανε πῶς πάει ὁ ἔλεγχος· καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ποὺ τὸν ἔκανε, ἐπληροφοροῦσε τὸ κοινὸν μὲ ἀνακοινωθέντα της, πὼς προχωρεῖ «βραδέως μὲν ἀλλ' ἀσφαλῶς» καὶ πὼς κοντεύει νὰ τελειώσει.

Πρὶν δυὸ βδομάδες μάθαμε ἀπὸ προφορικὲς πληροφορίες τῆς ἴδιας Ἐπιτροπῆς πὼς τέλειωσε, πὼς ἔγινε ἡ σχετικὴ ἔκθεση καὶ πὼς δὲ χρειαζότανε παρὰ μόνο να ὑπογραφεῖ γιὰ νὰ ὑποβληθεῖ στὴ Νομαρχία.

Ἄξαφνα ὅμως ὅλα αὐτὰ τὰ σκέπασεν ἀπόλυτη σιωπή. Μάθαμε ὡστόσο πὼς τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς μπῆκε φυλακὴ γιὰ κατάχρηση. Καὶ ρωτοῦμε τώρα τὸν κ. Νομάρχη. Τὶ σημαίνει ἡ ξαφνικὴ καὶ ἀπόλυτη αὐτὴ βουβαμάρα; Ἔγινεν ὁ ἔλεγχος; Τέλειωσε; Βγῆκε τίποτε; Θὰ ἔπρεπε νὰ μάθει ὁ κόσμος.

Περιμένουμε μιὰ γρήγορη ἀπάντηση. Θέλουμε μιὰ κάποιαν ἐξήγηση. Ἀλλοιῶς θὰν τὴ γυρέψουμε κατ' εὐθεῖαν ἀπ' τὴν Ἐπανάσταση.

τισμό. Καὶ ἡ πρωτοφανέρωτη καὶ φαντοχτερὴ σοφία τους ἐπιδρᾶ νοσηρότατα πάνω σ' ὅλη τὴ διαπαιδαγωγούμενη νέα Ἑλλάδα καὶ γίνονται ἔτσι οἱ ποδηγέτες τοῦ Ἔθνους κ' οἱ δημιουργοὶ μιᾶς οὐριασμένης πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ζωῆς.

Τὴν πρώτη καὶ καταπληχτικὴ ἐπίδραση παθαίνει ὁ Δάσκαλος. Καὶ ἀπ' ἐδῶ πιὰ ἀρχίζει ἡ θλιβερή του ἱστορια. Ἔχει πιστέψει σαν προφητικα θέσφατα τὰ λόγια τῶν μεγάλων ἀρχηγῶν του καὶ σ' ὅλη του πιὰ τὴ ζωὴ γίνεται ὁ φανατικὸς μεταλαμπαδευτὴς τῶν διδασκαλιῶν των. Ἡ μετριότητα τοῦ μυαλοῦ του, ἡ ξερὴ καὶ περιορισμένη του μόρφωση, ἡ στενοκέφαλη ἀντίληψη τῶν ὅσων διαβάζει, ἡ δοκησισοφία του, εἶναι αἰτίες ποὺ θὰ τὸν κάνουν νὰ ὑπερβάλη σὲ φαμφαρονισμὸ καὶ ματαιοδοξία τοὺς διδασκάλους του.

Ζῆ σ' ἕνα ἐντελῶς ἀμόρφωτο περιβάλλον καὶ εἶναι ξεχωριστοὺς μέσα στὸν ὄχλο. Γοητεύεται νὰ μιλᾶ λόγια ἀκατανόητα ἀπὸ τοὺς χωριάτες ποὺ μένουν ἐκστατικοὶ μπροστὰ στη σοφία του, καὶ οἱ ἀρχαῖες λέξες εἶναι τότε γι' αὐτὸν ἡ προχειρότερη κ' εὐκολώτερη ἀκατανόητη σοφία. Περιφρονεῖ κάθε σπαρταριστὴ ἐκδήλωση τῆς ζωῆς γύρω του, τὴν ἀποκαλεῖ χυδαία καὶ βάρβαρη καὶ ζητᾶ τὴν καταδίκη καὶ τὸν ἀφανισμό της. Τὰ λόγια τοῦ χωριάτη, ἡ ἀσυγκράτητη ζωηράδα τοῦ παιδιοῦ, ὁ ἔρωτας, τὸ τραγούδι, ἡ χαρὰ ποὺ κάνει τρέλες εἶναι γι' αὐτὸν θανάσιμα ἁμαρτήματα. Οἱ φυσικοὶ νόμοι ἀνατρέπονται ὅσο δὲ συμβιβάζονται μὲ τις φυλλάδες ποὺ ἔμαθε ἀπέξω.

Καὶ ἐπιδρᾶ τρομερὰ στὴν εἰλικρινὴ καὶ ἀφελὴ ἐξέλιξη τῆς ζωῆς τοῦ τόπου του. Ἀναπτύσσεται παντοῦ ἡ ὑπουλότητα καὶ ψευτιά, καὶ μασκαρεύεται ἔτσι καθε παιδὶ καὶ κάθε ἄνθρωπος μὲ μιὰ ἀλαλάζουσα προσωπίδα, ποὺ πίσω της ὅμως ζῆ καὶ ἀντιδρᾶ καὶ ἐξηλίσσεται, ἐπηρεασμένη μόνο καὶ παραπατώντας πολλὲς φορὲς, ἡ ζωντανὴ ζωὴ τῆς Ἑλλάδας.

Καὶ ναρκωμένη ἔτσι καὶ ἄτολμη στὴν ἀλήθεια, δὲν τολμᾶ ἡ ζωὴ αὐτὴ ποτὲ νὰ ἐπαναστατήση γιὰ νὰ ρήξη καὶ ποδοπατήση τὰ εἴδωλα, ποὺ ἐνῶ κατὰ βάθος δὲν τὰ πιστεύει, ταφήνει ὅμως παντοτινὰ σὰ βραχνάδες νὰ τὴν τυραννοῦν. Ἐκδικιέται ὅμως. Καὶ τὸ πρῶτο ἐλαστήριο θῦμα ποὺ ἐπάνω του θὰ ξεσπάση ἡ ἀντίδραση, εἶναι αὐτὸς ὁ νευρολιασμένος δημιουργὸς τῆς τέτοιας τύχης του, ὁ Δάσκαλος.

Αὐτὸς ἐοάλπισε τὸ σταμάτημα τῆς ζωῆς καὶ τὴ σοβαρὴ τάχα ἐμφάνισή της καὶ ὀφείλει κατ' ἀνάγκη πρῶτα-πρῶτα νὰ τὴν ἐφαρμώσῃ στὸν ἑαυτό του. Πρέπει νὰ μιλάη ψεύτικα καὶ σχολαστικά, νὰ εἶναι ὀργισμένος μπροστὰ στὸ παιδί, νὰ μὴν κάνη τρέλες στὰ νιάτα του, νὰ περπατᾶ μετρημένα καὶ νὰ κάνη παντοῦ τὸ σοφό. Ἔτσι τὸ μυαλό του οὐριαίνει καὶ ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισή του ἔχει κάτι τὸ ἀλύγιστο καὶ ἠλίθιο. Καὶ ὁ ἄλλος κόσμος βλέποντας τὸ θέαμα αὐτὸ ποὺ τόσον καιρὸ τὸ σεβάστηκε, ξεσπαει ἐπὶ τέλους σ' ἕν' ἀτέλειωτο γέλοιο: Ὁ Δάσκαλος, ὁ Δάσκαλος!... Καὶ τὸν ἀποτελειώνει ἔτσι μὲ τὴν εἰρωνεία της ἡ Ζωὴ ποὺ ξαίρει χίλιους τρόπους, ὅταν πατιέται, νὰ ἐκδικηθεῖ.

Ὁ Δάσκαλος, ὁ Δάσκαλος!... Καὶ γέρο πιὰ, οἰχτρὸ ἐρείπιο, τὸν ἀνεβάζει στὴ σκηνὴ τυλιγμένο στὸ σάλι καὶ κρατών-

---

(4) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

ΚΕΦ. Γ'.

Γιορτές. Παράτες. Γυμνάσια. Ντυθήκαμε τὴ στολὴ, βάλαμε στὸ κεφάλι τὸ γαλάζιο σκουφὶ τῆς Ἐπανάστασης καὶ γίναμε λόχοι, γίναμε τάγματα, γίναμε συντάγματα. Εἶχαν ἔρτει δὰ μιὰν ὁλάκαιρη βαποριὰ ἀξιωματικοὶ γιὰ μᾶς. Καὶ πάνου ἀπ' ὅλους ὁ Στρατηγός. Οἱ φαντάροι τὸν παρανομιάζουν «ὁ Μπαλαφάρας». Δὲν ξέρω γιατὶ, οὔτε τὶ πάει νὰ πεῖ αὐτὸ τὄνομα. Μὰ τοὔρχεται καλοῦπι. Εἶναι κάτι ἀθρῶποι ποὺ γεννιοῦνται μονάχα γιὰ νὰ ἀπασχολήσουν ἕνα ὄνομα ὁρισμένο ποὺ τοὺς περιμένει. Μπαλαφάρας. Μεγαλεῖο. Καὶ κεῖνος μεγαλεῖο εἶναι. Ἀψηλόσωμος, γίγαντας, μεγαλοκαμωμένος. Περπατάει ἀργὰ καὶ μιλάει ἀργὰ καὶ βαριά. Γιατὶ ξέρει πὼς ἀπ' ὅπου περάσει βγαίνουνε στὶς πόρτες καὶ στὰ παραθύρια γιὰ νὰ τὸν καμαρώσουν. Κιαὐτὸν, καὶ τὴ λεβεντιά του καὶ τὰ μουστάκια του καὶ τὸ ἄλικο ἀστάρι τῆς μαντύας του, καὶ τὸ κερομίδι τοῦ κασκέτου του ποὖνε ὁλόχρυσο. Παναγιά μου φύλαξε. Αὐτὸς ὁ ἄθρωπος εἶναι φκιασμένος γιὰ «μεγάλος». Τὸ μυρίζεσαι ὁπὸ μίλια αὐτό. Καὶ τὰ φερσίματά του θᾶνε μεγάλα σὰ λιονταρίσια, καὶ τὰ κουνήματά του θᾶνε σὰν τοῦ ἀητοῦ τὸ σαλαγητό, κοἰ στοχασμοί του θᾶνε ἀκράτοι καὶ κρυσταλλένοι, σὰ νερομάννες ποὺ ἀναβρύζουν ὅλο δροσιὰ καὶ πλοῦτος μὲς ἀπ' τὴν καρδιὰ τῶν οἰώνιων καὶ ἀθάνατων Βουνῶν. Βαστᾶ ἕνα καμουτσὶ στὸ γαντωμένο χέρι, καὶ μιλώντας τὸ χτυπάει συχνὰ στὴν μπότα. «Εἶναι ἀνάγκη — τσίφ! — νὰ κάνουμε — τσίφ! στρατό. — τσίφ!» Σὰ νὰ κατεβάζει μὲ δαῦτο ὀξεῖες καὶ βαρεῖες πάνου στὶς λέξεις ποὺ ξεστομίζει. Νὰ μὴν ἔβγει καμμιὰ στρογγυλὴ καὶ στρατιωτικὴ, ἢ μπορεῖ νὰ τῆς βροντήξει δυὸ καμουτσιὲς στὰ πισινὰ καὶ νὰν τὴ βάλει καὶ στὸ φρέσκο.

— Εἰκοσαήμερον αὐστηρρράγ! τσίφ!— Σὰν πάει στὸ «Πανελλήνιο» τὸν ἀκλουθᾶνε ὅλοι οἱ ἀξιωματικοί του. Εἶναι τόσο πολὺ πιὸ μεγαλοκαμωμένος ἀπ' ὅλους τους ποὺ θορρεῖς πὼς βλέπεις κλῶσσα μὲ τὰ κλωσσοπούλια.

Σὰν πορπατᾶ κανονίζουν αὐστηρὰ τὴν περπατησιά τους μαζύ του. Σὰν κάτσει καθίζουν ὅλοι γύρω του. Χαμογελοῦν σὰ μυριστοῦνε κανένα χωρατὸ ποὺ πρόκειται νὰ διηγηθεῖ, γελοῦν σὰ χαμογελάσει, καὶ σκάνουν στὰ χάχανα σὰ γελάσει πιὰ καὶ κεῖνος. Κι' ὅλοι τὸ χέρι στὸ κούτελο σὰν τοῦ μιλᾶνε. Θαρρεῖς πὼς ἕνας δυνατὸς ἥλιος βγαίνει ἀπ' τὰ χρυσάφια του καὶ τοὺς κάνει νὰ ἰσκιώνουν τὰ μάτια τους μὲ τὴν ἀπαλάμη.

Μὰ ἔτυχε νὰ τόνε δῶ κἔξω ἀπ' τὸν κύκλο του σἕνα τσάϊ. Κεῖδα τὸν ἄθρωπο ἀπ' τὴν καλή του. Μὲ τὰ χοντρὰ τὰ μάτια του κύτταζε λιμάρικα τὸ παχουλὸ χέρι τοῦ κοριτσιοῦ ποὺτόνε σερβίριζε—κ' εἶτανε ἕνα περασμένο γεροντοπαλλήκαρο, ξηνταρίτης. Τότες ἡ κουβέντα του γινόντανε πιὸ ἀργοπορημένη, πιὸ σαλιάρικη, πιὸ χαζὴ «καὶ.., καὶ... λοιπὸν ἐλέγαμε πὼς ἐμεῖς οἱ στρατιωτικοί.....» Ραμολιμέντο πρώτης. Μιὰ στιγμὴ ἔκοψε στὴ μέση μιὰ κουβέν-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΕΡΑΝΟΣ ΤΗΣ «ΚΑΜΠΑΝΑΣ»

ΓΙΑ 25 ΑΡΡΩΣΤΑ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΑ

Μηνιάτικες εἰσφορὲς :

Ἡ «Καμπάνα»	δραχ.	25.
Πασχαλίδης (γιατρὸς)	»	50.
Δούκαρος (γιατρὸς)	»	100.
Ἀπ. Σιφναῖος	»	100,
Ἀπόστ. Κακανιάρας (ἔφεδρος) ἐφίπαξ	»	25

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΣΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ

(συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

1500 δραχ. ὁ Σύνδεσμος Ἐμπόρων Ἐλαιολάδων. Ἀπὸ 1000 δραχ. Σύνδεσμος Ἐμποροϋπαλλήλων, Ἀδελφ. Λαλέλη καὶ Ἀντωνίου, Ἀπόστ. Σιφναῖος, Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, Τράπεζα Ἀνατολῆς, Τράπεζα Ἀθηνῶν, Δῆμος Μυτιλήνης. 622 δρ. Ὑπάλληλοι Τ.Τ.Τ. Ἀπὸ 500 Σωματεῖον Κρεοπωλῶν, Σωματεῖον Σαπονεργατῶν, Ἀδελφοὶ Σουρλάγκα, Ἐθνικὴ Τράπεζα, Ἰονικὴ Τράπεζα, Ράλλης Πεσματζόγλου, Ὀθωμανικὴ Τράπεζα, Β. Γρημάνης Καμπούρης, Εὐσταθίου καὶ Σεφτελῆς, Ἀπόστ. Γρημάνης. Ἀπὸ 300. Ἱερεῖς καὶ Δ. Παραδέλης. Ἀπὸ 250 Ἀξιώτης, Σωματεῖον Ἀχθοφόρων, Ἐλαιολάδων, Ν. Κούμπας. Ἀπὸ 200. Μιχ. Μπίνος. Σωματεῖον Ἀλληλοβοηθείας, Σωματεῖον Κληρικῶν, Ε.Π. Χαντζανδρέας. Ἰατρὸς Δούκαρος, Κλεάν. Δουκαρέλης, Ἀδελφ. Τζωρτζίδου, Λ. Κοψιμάλης, υἱοὶ Γεωγαλᾶ, Ρ. Ράλλη, 180.65 ὁ Σύλλογος Ὑποδηματοποιῶν. Ἀπὸ 150 οἱ Χ" Ἠλίας Χρυσοχόου, Χ" Ἀντωνίου Ράλλη.

Ἀπὸ 100 Δρ. Ἀδελφ. Ἀντωνίου, Ἰγν. Ἰακώβου, Ἠλίας Χ" Γεωργίου, Υἱοὶ Καραδημητριάδου, Α. Δεπόρτο, Ταλιάνης Τρύφων, Πολύδ. Θεοδώρου, Θεόδ. Μαλακέλης, Ἀρ. Παραδέλης, Μεγ. Βρεττανία, Βασ. Τσαγλάνης, Βονοφακίδης Δ. Ράλλης, Ἰατρ. Σουρλάγκας, Ν. Γεωργιάδης, Π. Ἀγγελέτος, Βασιλείου Περικλῆς, Γεώργ. Κούμπας, Κατσακούλης, Πολύδωρος, Θεόδ. Μαργώνης, Ἀνδρεόπουλος, Ν. Ζαμβακέλης, Ἀδελ. Τσολακίδου, Γ. Καρπιδάκης, Ἀβραὰμ Μπεράχα, Ὀρχανιάν, Ἐμπορικὴ Ἕνωσις, Π. Γρημάνης, Γ. Τσιγγερλῆς Σαλὴλ Κιμιλῆς, Ἐμμανουηλίδης, Ἀμπατζῆς, Καλδῆς, Εὐρ. Ἀμπατζῆς, Τράπεζα Ράλλη, Ροδόλφος Ράλλη, Καισακούλης. Κ, Βιτσέ, Ἑξαδάκτυλος, Κανάρης, Ἀπόστολος Ἀντωνίου, Π. Γεωργαντῆς.

Ἀπὸ 50 δραχ. οἱ Ι. Μιτθαίου, Ν. Παρίτσης, Ρεπάνης, Ἀνδρεόπουλος Παπαδόπουλος, Πρωτοσύγγελος Ἰουστῖνος, Κομνηνὸς καὶ Βακάλης, Θεοδ. Παπάζογλου, Ε. Π. Λάμπροι, Χ" Παναγιώτης, Ἑστιατ. Μ. Βρεττανία, Ἀπόστ. Μητρέλιας, Σακαλῆς, Ἀδελ. Φραντζῆ καὶ Παρασκευᾶ, Εὐστρ. Κ. Χ" Γιάννης, Ἀδελφ. Μωραΐτη, Θρασ. Ἐλευθεριάδης, Ι. Βαβούδης, Δημ. Ζουρέλης, Ἀδελφ. Καμπαδέλη, Π. Μαρτίνης, Π. Δουκάκης, Τριανταφυλλίδης Μότολας, Κατάστημα Τουλιάτου, Ἀντωνιάδης, Βογιατζῆς, Γ. Ὡρολογαδέλης, Ι. Φιλιὸς, Τριγιατζῆς, Χατζηπαναγιώτης, Ἀδελ. Βαλετοπούλου, Ζάκας, Ὑπολ. Παπαδημητρίου, Ἅγιος Φιλαδελφείας, Σολογένης, Λουκιδέλης, Γ. Ἀναστασιάδης, Δώριζας, Σ. Λαγουδάκης, Ν. Παρασκευοΐδης, Γ. Ρουσέλης, Μουσταφᾶ βέης, Π. Ταμτούμης, Θ. Γρηγορίου, Ν. Δουκαρέλλης, Δ. Κουτσουκίδης, Πρακτ. Παλιοῦ Πράκτωρ. Κουρκουλῆς, Β. Γοῦτος, Ν. Καρρᾶς, Στοῦρ. Χ" Ἰωάννου, Ἰωάν. Ὄθων, Ἰακ. Ἰακώβου, Εὐαγ. Πολυμιάδης, Εὐστρ. Χ" Ἀνδρέου, Π. Ἀγγελέτος.

(ἔχει συνέχεια)

τας τὴν κλασσική του ὀμπρέλλα, καὶ σκάει ἀπὸτὰ γέλοια ὅταν τὸν ἀκούει—ρεντίκολο ἄθλιο — ἀκόμα καὶ στὴ δυστυχία του ν' ἀπαγγέλνη μὲ στόμφο : «Πολλῶν δεινῶν...»

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Παράκοιλα 21 Ἀπριλίου 1923

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Τὴ μεγάλη βδομάδα ἦρθε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὕστερα ἀπὸ ἑνάμισυ χρόνο στὰ Νοσοκομεῖα, ὁ σακάτης συνάδερφός μας Γεώργιος Μπουλουμπάσης. Ἀμέσως σκεφθήκαμε ὅλοι πῶς μποροῦμε νὰ τοῦ φανοῦμε χρήσιμοι, καὶ μὲ ἕνα πρόχειρο ἔρανο ποὺ ἔγεινε μὲ πρωτοβουλία τοῦ Α. Χαμαλέλη ἀνάμεσα στὰ μέλη τοῦ Σ. Ε. Σ. μαζεύτηκαν 536 Δραχμές.

Ἡ συγκίνησή του ὅταν τοῦ ἐδόθηκε τὸ ποσὸν αὐτὸ καὶ ἔμαθε ἀπὸ ποιοὺς προήρχετο ἦταν τόσο μεγάλη, ποὺ ἐδάκρυσε, καὶ μᾶς παρεκάλεσε νὰ ἐκφράσετε τὶς ὁλόθερμές του εὐχαριστίες σὲ ὅλους τοὺς συναδέλφους του. Νὰ καὶ τὰ ὀνόματα κεινῶν ποὺ ἔδωκαν :

Πέτρος Πέτρου Δραχμὲς 25.00, Δ. Σαραντίδης 12.50, Κ. Χαμαλέλης 25.00, Α. Χαμαλέλη; 25.00, Γ. Αμπατζῆς 12.50 Α. Σαράπης 15.00, Π. Ντέλιος 25.00, Γ. Μανίκας 12.50, Σ. Κιρτιλῆς 7.50, Μ. Μακαρονίδης 7.50, Δεκανεὺς Φ. Βαλλίνας 50.00. Σ. Χ" Σάββας 15.00, Μ. Καρσπαναγιώτης 15.00, Αἰμίλιος Χαμαλέλης 12.50, Α. Χ" Δημητρίου 10.00, Μ. Κάβουρας 12.50, Β. Ψωμᾶς 12.50, Ι. Μαγκαναδέλης 10.00, Μ. Κουζπανῆς 10.00, Α. Ἀθανασέλης 12.50, Γ. Γεωργέλης 10.00, Π. Τσιλεβίδης 12.50, Κ. Θωμαΐδης 15.00, Μ. Ἀλεξάνδρου Γ. Ἀναστασιάδης 12,50, Π. Καρπετῆς 50.00, Δ. Κουφὸς 12,50, Β. Μαγκαναδέλης 12.50, Ι. Σεραφεὶμ 4.00, Γεώργιος Ε. Βεργῆς 10.00, Φ. Γιαννιόγλου 12.50, Π. Παλιόγλου 12.50, Κ. Τσιγγος 2.50, Δ. Σοφτᾶς 2.00, Ι. Ναθαναὴλ 12.50, Π Κουτσουρῆς 5.00, Χ. Ψάλτου 12.50.

Μεγάλος ἔπαινος ἀξίζει σὲ ὅλους τοὺς μπακάληδες τοῦ χωριοῦ μας, γιατὶ μὲ προθυμία δέχτηκαν νὰ μὴ πωλοῦν καπνὸ καὶ τσιγάρα. Τὸ ἐπρότεινεν ὁ Σ. Ε. Σ. καὶ ἔτσι θὰ μπορέσῃ ὁ ἀνάπηρος συνάδερφός μας, νὰ ζήσει μὲ τὶς τρεῖς ὀρφανὲς ἀδελφές του.

Μὲ ἐκτίμηση

Ὁ Σ. Ε. Σ. Παρακοίλων

Τελώνια 27 Ἀπριλίου 1923

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Σὲ παρακαλοῦμε νὰ δημοσιέψεις τὰ ἑξῆς :

«Ὁ Σύνδεσμος Ε. Σ. Τελωνίων εὐχαριστεῖ θερμὰ τὸν ἔφεδρο γιατρὸ κ. Θεόδωρο Μεταρᾶ, γιατὶ ὅσες φορὲς τοῦ ζητήσαμε νὰ ἐπισκεφθεῖ φτωχοὺς ἐφέδρους ἀρρώστους ἢ μέλη τῆς οἰκογενείας των, ἔδειξε πάντα μεγάλη προθυμία νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τοὺς ἐπισκέπτεται δωρεὰ καὶ ἔτσι μᾶς ἐνισχύει στὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ σκοποῦ μας. Τὸν ἴδιο γιατρὸ εὐχαριστοῦμε καὶ συγχαίρουμε, γιὰ τὴ προχθεσινὴ ἐμβρυουλκία ποὺ ἔκανε στὴ γυναῖκα τοῦ φτωχοῦ ἐφέδρου Χατζηδούκα Χαραλάμπου σχεδὸν δωρεὰν ἀφοῦ ἔνιωθε γιὰ μιὰ τόση σοβαρὴ ἐργασία μονάχα 150 δραχμές».

Μὲ ἀγάπη

Ὁ Πρόεδρος

Ι. Φωτιάδης

Πολυχνίτος 20—4—23

Ἀγαπητή μας «Καμπάνα»

Ἡ Κοινότητά μας ὑποφέρει ἀπὸ ἔλλειψη νεροῦ ποὺ τώρα μὲ τὸ καλοκαίρι ἄρχισε νὰ γίνεται αἰσθητή. Σὲ δυὸ τρεῖς μῆνες, ἂν πᾶμε ἔτσι, θὰναγκάζονται οἱ κάτοικοι νὰ κοιβλᾶνε νερὸ ἀπὸ ἀπόσταση ὡρῶν. Ἔχουμε πληροφορίες πὼς οἱ σωλῆνες ποὺ εἶναι προορισμένοι γιὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν τὰ νερά μας εἶναι ἀγορασμένοι κι' ἀποθηκεμένοι. Οἱ ἁρμόδιοι δὲν ἐνεργοῦν καθόλου γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ πιὸ πολὺ τόσο σπουδαῖο γιὰ τὸ χωριό μας. Γιατί, δὲν ξέρουμε. Σχετικὰ ἐνεργοῦμε μέσῳ τοῦ Κέντρου μας. Τονίστε καὶ σεῖς τὴν ἀνάγκη τοῦ νὰ τελειώσει ἐπὶ τέλους αὐτὴ ἡ ἱστορία.

Ὁ Σ. Ε. Σ. Πολυχνίτου

Ἐρεσσὸς τῇ 19ῃ Ἀπριλίου 1923.

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Μ' ἐνθουσιασμὸ οἱ ἔφεδροι τῆς Ἐρεσσοῦ δεχθῆκαν τὴν ἔκδοσή σου καὶ βαθιὰ στὶς καρδιές μας ἠχοῦν οἱ ἀντρίκες σου καμπανιές. Θὰ σὲ παρακαλέσουμε πότε πότε νὰ φιλοξε εἰς καὶ μερικὰ δικά μας ζητήματα κι' ἀρχίζουμε ἀπὸ σήμερα.

Ὁ Σύνδεσμός μας ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἵδρυσή του βρέθηκε μέσα σ' ἕνα Κοινοτικὸ χάος. Ὁ Πρόεδρος, τὸ κεφάλι τοῦ χωριοῦ μας, ἦταν ἐντελῶς ἀνίκανος γιὰ τὴν ὑψηλὴ θέση ποὺ τοῦ ἐμπιστευθῆκαν. Θελήσαμε νὰ ἐπέμβουμε, μὰ εὐτυχῶς μᾶς ἐπρόλαβε ἕνα δημοσίευμα στὶς ἐφημερίδες γιὰ τὸ διορισμὸ νέου Προέδρου. Πέρασε ἀπὸ τότες ἕνας καὶ μισὸς μῆνας χωρὶς νὰ ἰδοῦμε τὴν ἀντικατάσταση τοῦ Προέδρου. Καὶ τὸ παράξενο εἶναι πὼς ἡ Νομαρχία σ' ἕνα της ἔγγραφο πρὸς τὸ Σταθμάρχη ἐγνώριζε, ὅτι ἡ ἀντικατάσταση αὐτὴ διατάχθηκε πρὸ καιροῦ.

Τί συμβαίνει ;

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα», σὲ παρακαλοῦμε, σκάλιξε τὸ ζήτημα καὶ γνώρισε καὶ σ' ἐμᾶς ποιοὶ εἶνε οἱ ἐνδιαφερόμενοι γιὰ τὴν παράταση τῆς Κοινοτικῆς μας ἀκαταστασίας.

Μὲ ἀγάπη Σ. Ε. Σ. Ἐρεσσοῦ

Κλειοῦ 22—4—23

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»

Τὴν περασμένη Κυριακὴ γίνηκε Ἐπιτροπὴ ἀπ' τοὺς ἐφέδρους Ἀθ. Β. Κομνηνάκη, Παναγ. Εὐσταθ. Λυμπόγλου καὶ Μιχ. Ε. Τερζῆ ποὺ σύναξε 462 δρ. Τὰ λεφτὰ αὐτὰ τὰ μοιράσαμε στοὺς τρεῖς χωριανούς μας ἐφέδρους ποὺ γύρισαν ἀπ' τὴν αἰχμαλωσία. Οἱ αἰχμάλωτοι αὐτοὶ μᾶς παρακάλεσαν νὰ ἐκφράσουμε ἀπὸ μέρους τους τὴν ἄπειρη εὐγνωμοσύνη στοὺς συνάδερφους τοῦ Κεντρικοῦ ΣΕΣ ποὺ τόσο παλληκαρίσια τοὺς παρασταθήκαν τὴ μέρα τοῦ ἐρχομοῦ τους στὴ Μυτιλήνη.

Μὲ ἀγάπη

Σ. Π. Π.

Πόφλα, 27)4)23

Τὴ νύχτα τῆς Μ. Πέμπτης πρὸς τὴ Μ. Παρασκευὴ πυρκαϊὰ ἔκαψε ὁλότελα τὸ σπίτι τῆς χήρας τοῦ Στέλιου Κατσαροῦ καὶ ἔτσι ἔμειναν μέσα στὸ δρόμο γυμνὲς πέντε ψυχές.

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ ΣΕΣ Παμφύλων ἐσχηματίσθηκε Ἐπιτροπή, καὶ ἀπὸ τὸν πρόχειρον ἔρανον ποὺ ἔκανε ἐμάζεψε 3673 τὶς ὁποῖες καὶ παρέδωκε στὴ Δυστυχισμένη οἰκογένεια.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἐράνου εὐχαριστεῖ θερμὰ τοὺς παρακάτω, καθὼς καὶ ὅλους ἐκείνους, ποὺ προσέφεραν τὸν ὀβολό τους, Ἀδελφ. Ἀθ. Βοστάνη Δρ. 500, Ἐθνικὴ Τράπεζα 100, Τράπεζα Ἀνατολῆς 100, Σωτ. Κατσακούλης 100, Ἀνώνυμος 200, Ροδόλφος Ράλλης 100, Κ. Χ" Χριστόφας 100, Χρ. Ἰακώβου, 50, Ὑπάλληλοι Ἰον. Τραπεζης 30, Τράπεζα Πεσματζόγλου 30.

Μὲ ἀγάπη

ὁ ΣΕΣ

Ὁ Σ. Ε. Σωτηρίας Βατούσης εὐχαριστεῖ τὸν Κο Μιχ. Λουκίδην διότι προσέφερεν ὑπὲρ τοῦ συνδέσμου μας 100 δραχμές.

Μὲ ἀγάπη

ὁ Σ. Ε. Σ. Βατούσης

16—4—23

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Ξαπλωμένος καὶ κουκουλωμένος μέσα στὸ μικρό μου ἀντίσκηνο ἔλοβα ἀπὸ κάποιο φίλο μου δυὸ φύλλα Σας, ποὺ μὲ μεγάλη προσοχὴ διάβασα ὅλη τὴν ὕλη Σας τὴν τόσο ἐκλεχτή, καὶ κατάλαβα πὼς ἀληθινὰ τὸ ἀγαπημένο φύλλο σας προορίζεται γιὰ μιὰ μεγάλη ἰδεολογία, γιὰ ἕνα μεγάλο ἰδεώδη προορισμό, ποὺ δυστυχῶς ἕως τώρα κανένας ἀπολύτως δὲν σκέφτηκε τὴν σπουδαιότητά του. Σᾶς εὔχομαι καλὴ προκοπή, καὶ καλὸ φωτισμό σ' ὅλους τοὺς τυφλωμένους ἀπ' τὰ κομματικὰ πάθη ποὺ δυστυχῶς δὲν ἐννοοῦν νὰ σβύσουν ὁλότελα. . . . . Διάβασα τὶς καλοκαιριανὲς προετοιμασίες τῆς ἀγαπημένης μας Μυτιλήνης καὶ ἡ καρδιά μου σκίρτησε ἀπὸ συγκίνηση . . . . . .

Ἐδῶ ὁ Βορρᾶς δὲν ἐννοεῖ νὰ κοπάσει καὶ αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ σᾶς γράφω εἶμαι τυλιγμένος μὲ τὴ κουβέρτα μου ἐνῶ ἔξω ὁ βοριᾶς μαίνεται λυσσασμένος σὰν νὰ θέλει νὰ μᾶς πετάξει καὶ οἱ νιφάδες τοῦ χιονιοῦ σπιθίζονται γύρω μας σὰν νὰ θέλουν νὰ μᾶς καταπιοῦν καὶ νὰ μᾶς θάψουνε ζωντανούς. Ὅσο γιὰ τὸ Πάσχα περάσαμε καλά.

Τὰ ψητὰ τὰ ἀρνιὰ, τὸ μπόλικο κρασί, τὰ φροῦτα, γλυκὰ κ.λ.π., μᾶς ἔκαναν γιὰ λίγο νὰ ξεχάσουμε τὰ πετρόκαμπα, σπήτια καὶ τὰ γένητια ποὺ ἕως τώρα κάναμε στὴν ἰδιαίτερή μας Πατρίδα.

Ἴσως ὅμως οἱ ἐλπίδες μας δὲν πᾶνε χαμένες. Ἴσως κάποτε πατήσουμε τὸ χῶμα τῆς πατρίδας μας καὶ ἀναπνεύσουμε τὸν καθαρὸ ἀγέρα της !

Ἀλλ' ὅμως αὐτὸ τὸ ζῶσ εἶναι τόσο ἀόριστο !

Μὲ μεγάλη τιμὴ

Τάκης Π.

Πολυχνιάτης

Τελώνια 22—4—23

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Σὲ θερμοπαρακαλῶ πέρασε στὶς στῆλες σου τ' ἀκόλουθα :

Γιὰ τὴν περίθαλψη, τὸ ἀδελφικὸ ἐνδιαφέρον καὶ γενικῶς γιὰ ὅσα μοῦκανε ὁ Σ.Ε.Σ. Τελωνίων ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἤλθα ἐδῶ ξεκλοβομένος ἀπὸ τὰ βίρβαρα χέρια τῶν Τούρκων, ἐκφράζω ἀπὸ ὅλη μου τὴν καρδιὰ τὴν ἄπειρη εὐγνωμοσύνη καὶ τὶς εὐχαριστίες μου σ' αὐτὸν καὶ ἰδιαιτέρως στὸν Πρόεδρο του κ. Ἰ. Φωτιάδη, τὸ Δ. Συμβούλιο π ὺ ἀποτελοῦν τὰ κύρια ἐλατήρια του, γιὰ τὴν ἀνακούφισι ποὺ δίνουν στοὺς φτωχοὺς ἐφέδρους διαφοροτρόπως.

Μὲ ἀγάπη ὁ ἀπολυτρωμένος ἔφεδρος

Ἀ. Φραγγέλης

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ

Π. Κ. Ε. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Ἀπολογισμὸς διαθέσεως τῶν χρημάτων καὶ τῶν εἰδῶν ποὺ μαζέφτηκαν ἀπὸ ἐράνου, γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους συναδέρφους.

Ἔσοδα

1ο Ἀπὸ ἐράνους	Δρ.	36641.65
2ο Δάνειο ἀπὸ τομεῖο τῶν Νυμφῶν τοῦ ΣΕΣ	»	10000.—
Τὸ ὅλον	Δρ.	46641.65

Ἔξοδα

1ο Βοήθημα χρηματικὸ σὲ 400 αἰχμαλώτους	Δρ.	40.000.—
2ο Σὲ ἐστιατόρια καὶ ξενοδοχεῖα ὕπνου	»	3355.50
3ο Γιὰ μεταφορὰ αἰχμαλώτων στὰ χωριά τους	»	957.50
4ο Τηλεγραφήματα στοὺς δικούς των	»	103.—
5ο Διὰ 12 ζεύγη ἄρβυλα	»	850.—
Τὸ ὅλον	Δρ.	45266.—
Μένουν στὰ χέρια τῆς Ἐπιτροπῆς	Δρ.	1375.65
Τὸ ὅλον	Δρ.	46641.65

Σημείωση : Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χρηματικὰ βοηθήματα μοιράστηκαν καὶ τὰ ἑξῆς εἴδη :

400 πακέτα τσιγάρα (ἀπὸ αὐτὰ 100 εἶναι προσφορὰ τοῦ κ. Καρδασοῦ καὶ 50 προσφορὰ τῶν ἀδελφῶν Χωτέλη).

20 ζεύγη παπούτσια.

8 πουκάμισα

6 ἐσώβρακα

10 ζεύγη κάλτσες

5 σκουφιά.

Στάλθηκαν διὸ ἄρρωστοι στὸ Πολιτικὸ Νοσοκομεῖο.

Στάλθηκαν στὸ γιατρὸ τοῦ Σ.Ε.Σ, καὶ πέρνουν φάρμακα δωρεὰν 28 ἄρρωστοι αἰχμάλωτοι.

Μυτιλήνη 28)4)23

Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο τοῦ Σ.Ε.Σ.

Λέσβου

ΑΡΡΑΒΩΝΙΑΣΜΑΤΑ

Τὸν ἀγαπητὸν ἐξάδερφο Ἀναστάση Σαραντινὸ ποὺ ἀρραβωνιάστηκε τὴν ὄμορφη κοπέλλα τοῦ χωριοῦ μας Ἀνθούλα Δ. Δρακούλη συγχαίρω ἀπὸ καρδιᾶς.

Κλειοῦ 22)4)23 Σ. Π. Π.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

ΣΕΣ Χυδήρων. Συμμορφωνούμαστε μὲ τὸ ἔνγραφο. Ἔτσι μπράβο ! Τὸ νοῦ σας μὴ φύγῃ ποτὲ καὶ οἱ ἀποδέλπιοι.

Βόρωνα XIV Δ λοχία Μηχανικοῦ Τ.Τ. 918. Φρόντισε γιὰ συνδρομητές. Γράφε ἀντεποκρίσεις κ' ἐντυπώσεις σου.

Εὐσ. Σιταρὰν ἀνθ)στὴν 37ο Σύνταγμα. Εὐχαριστοῦμε θερμά. Περιμένουμε ἐργασίες σας.

Κ. Καρωμένον 21ο Σύνταγμα. Φροντίστε παρακαλοῦμε στὸν κύκλο σας.

Σ.Π.Π. Κλειοῦ. Συμμορφονούμαστε μὲ τὸ γράμμα σου. Ἐγράψαμε τοὺς δέκα συνδρομητὰς καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά. Μὴν πάψῃς τὸ ἐνδιαφέρο σου. Τὰ δέοντα ὅ,που πρέπει.

Βαλέταν Τ. Παναγιωτάκην Π. καὶ Κοάλλην Φ.λ. 21ο Σῶμα 6ος λόχος. Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ ἐνθουσιαστικὰ λόγια. Παρακαλοῦμε ἐγγράψατε ὅσους μπορεῖτε συνδρομητὲς στὸ Σύνταγμά σας.

Δ. Ζ. Πέραν. Σᾶς σέλνουμε ὅλη τὴ σειρά. Ἐγγράψαμε. Περιμένουμε κιἄλλους συνδρομητάς. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

Γιαννάκαν Ὑπολοχ. Τ.Τ. 904. Εὐχαριστοῦμε πολύ. Φρόντισε σὲ παρακαλοῦμε νὰ διαδοθεῖ ἡ «Καμπάνα» σ' ὅλους τοὺς Μυτιληνιοὺς τοῦ Συντάγματος σου. Περιμένουμε ἐγγραφὲς συνδρομητῶν.

Βιλλιάκα Γιῶργο Ὑπολοχ. 7ο Πεζικόν. Ξέρω τὴ δυσυχία σου. Κάνε σίδερο τὴν καρδιά σου καὶ περίμενε, ἀγαπημένε φίλε.

Τὶς τυπογραφικές σας δουλιὲς στὸν «ΕΔΕΥΘ. ΛΟΓΟ»

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἀπρίλης 30.

Οἱ κομματικοὶ καβγάδες πληθαίνουνε καὶ πάνε στὸν Ἀθηνέϊκο Τύπο. Βρισιὲς, κακοήθειες, ἀνοησίες, ἀηδίες. Ὅλος ὁ βοῦρκος τῆς φαύλης μικροελλαδίτικης ψυχῆς ξεχύθηκε στὶς στῆλες τῶν ἐφημερίδων. Πρὶν λίγες μέρες εἶχε πεῖ ὁ Πλαστήρας. Ὁ ἐπαρχιώτικος τύπος εἶνε ἠθικώτερος ἀπ' τὸν πρωτευουσιάνικο. Εἶχε δίκιο. Τὸ ἄσεμνο αὐτὸ θέαμα τῆς κομματικῆς διαπάλης σὲ στιγμὴ ποὺ τὸ Ἔθνος στρέφει τὴν προσοχή του ὅλη στὸν Ἔβρο καὶ στὴ Λωζάνη, ἀποδείχνει πὼς ἡ σαπίλα ἔχει φτάσει ὡς τὸ μεδοῦλι τῶν κοκκάλων μας. Αὐτὸ τὸ θλιβερὸ συμπέρασμα βγάζει καὶ ἕνας ἅμα θελήσει νὰ σχηματίσει ἰδέα γιὰ τὰ ἐσωτερικά μας ἀπ' τὶς ἐφημερίδες τῆς Ἀθήνας.

Π.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἀπρίλης 30

Τὰ παζαρέματα στὴ Λωζάνη ξανάρχισαν τὴν προπερασμένη Δευτέρα. Ἐπιτροπὲς ὑποεπιτροπὲς καὶ ἀνθυποεπιτροπὲς καταπιάστηκαν νὰ λύσουν τὰ διάφορα οἰκονομικά, ἐδαφικὰ καὶ δημοσιονομικὰ ζητήματα. Ἴσαμε σήμερα δὲν πῆραν καμιὰν ἀπόφαση. Ἔμειναν μόναχα σύμφωνοι νὰ δοθῆ τοΓαϊδουρονῆσι στὴν Τουρκία, ἕνα νησάκι μὲ καμιὰ χιλιάδα κατοίκους. Οἱ Τοῦρκοι ποὺ μετροῦν καλὰ τὸ σφυγμὸ τῶν Συμμάχων καὶ ξέρουν νὰ ἐκμεταλλεύουνται τὶς ἀδυναμίες καὶ τὶς ἀντιζηλίες τους, ξανάρχισαν τὸν παλιὸ χαβᾶ. Κλωτσοῦν σ' ὅλα τὰ ζητήματα καὶ ξαναφέρνουν τὰ παλιὰ στὴ μέση ποὺ εἶχαν λυθεῖ στὴν περασμένη Διάσκεψη, μὲ σκοπὸ νὰ ὀφεληθοῦν περισσότερα. Οἱ Ἐγγλέζοι αὐτὴ τὴ φορὰ δὲ μιλοῦν καθόλου· γιατὶ φαίνεται ἔχουν κανονίσει τὶς διαφορές του μὲ τοὺς Τούρκους. Τὸ σπουδαιότερο ρόλο τὸν παίζει τώρα ἡ Γαλλία, ποὺ ὁ Κεμὰλ τὴν κοροϊδεψε μιὰ χαρὰ μὲ τὴ συμφωνία τοῦ «Τσέστερ». Ὁ ἀντιπρόσωπός της Στρατηγὸς Πελλαὶ ἀπ' τὴ μιὰ φοβερίζει φανερὰ κι ἀπ' τὴν ἄλλη κρυφοκουβεντιάζει μὲ τὸν Ἰσμὲτ. Οἱ Τοῦρκοι ὅμως ποὺ νοιώθουν τὴν ἀσυμφωνία τῶν Συμμάχων καὶ τὸν πόθο τους στὴν εἰρήνη, δὲ σκιάζουνται καθόλου. Ὅσο γιὰ τὶς δικές μας ὑποθέσεις βρίσκοται στὸν ἴδιο λογαριασμό.

Γενικὰ τί γίνεται στὴ Λωζάνη καὶ τί πολιτικὴ θὰ κρατήσουν οἱ Σύμμαχοι ἐνάντια στοὺς Τούρκους; ποὺ ὄχουν παραξηλώσει, θὰ φανεῖ σὲ λίγες μέρες. Δ.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀνακοίνωσις

Παρετηρήθη ἐσχάτως, ὅτι παρὰ διαφόρων προπαγανδιστῶν εἴθενται σκοπίμως εἰς κυκλοφορίαν ἀνησυχαστικαὶ διαδόσεις τείνουσαι εἰς τὴν διασάλευσιν τῆ δημοσίας τάξεως καὶ ἡσυχίας.

Ἀπαγορεύω ἀπολύτως πᾶσαν διάδοσιν εἰδήσεων σκοπίμων καὶ φαντασιωδῶν, γνωρίζων ὅτι εἰς πάντα συλληφθησόμενον διαδοσίαν θὰ ἐφαρμόσω αὐστηρότατα μέτρα πρὸς παραδειγματισμόν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 28 Ἀπριλίου 1922
Ὁ Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Λέσβου
Σ. ΜΙΧΙΩΤΗΣ
Συν)χης

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμὸς 4348
ΔΙΑΤΑΓΗ

Κοινοποιῶ κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 25711)12364)17—4—23 Διαταγὴν Γενικοῦ Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 28 Ἀπριλίου 1923
Ἀριθμὸς 257111)12364
ΔΙΑΤΑΓΗ

Κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 25272)25)3)23 Διαταγῆς μου ἡ ἀνασταλεῖσα προσωρινῶς καταδίωξις τῶν ἀνυποτάκτων καὶ λιποτακτῶν θέλει ἀρχίσει συστηματικῶς ἀπὸ 21 Ἀπριλίου ἐνεστῶτος ἔτους νέας ἡμερομηνίας ἡ δὲ χορηγηθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 25325)28)3)23 Διαταγῆς μου παράτασις προθεσμίας καταβολῆς ἀντισηκώματος ἢ κατατάξεως εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας δυνάμει τῆς παρούσης μου λήγει τὴν 29ην Ἀπριλίου ἐνεστῶτος ἔτους νέας ἡμερομηνίας, μέχρι τῆς ὁποίας ἡμέρας ὀφείλουσιν ἅπαντες οἱ Ἰσραηλῖται νὰ συμμορφωθῶσιν· οἱ ἀπὸ 21ης τρέχοντος μηνὸς συλλαμβανόμενοι ἀνυπότακτοι καὶ λιποτάκται θὰ παραπέμπωνται ἀμέσως εἰς τὰ οἰκεῖα Στρατοδικεῖα καὶ θὰ δικάζωνται συμφώνως τῷ ἀπὸ 29 (29ης) Νοεμβρίου παρελθόντος ἔτους Νομοθετικῷ Διατάματι, καθ' ὃ ὁ ἀνυπότακτος ἢ λιποτάκτης τιμωρεῖται μὲ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου.

Ὁ Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
Θ. Πάγκαλος

Ἑλληνικὴ ἀτμοπλοΐα
Ἀδελφῶν Παντελῆ

Τὸ θαλαμηγὸν «ΚΑΤΕΡΙΝΑ» τόννων 2 χιλ. ἀνακαινισθὲν ἀναχωρεῖ τὴν Παρασκευὴν Διὰ Λῆμνον, Θεσσαλονίκην Βόλον, Πειραιᾶ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Πράκτωρ *Ε. Χριστοφίδου*
Πάροδος Τραπέζης Ἀθηνῶν

ΚΟΡΟΪΔΙΑ

Ἡ Τουρκία πρὶν ἀπ' τὸ μεγάλο πόλεμο κάθε φορὰ ποὺ ἔκανε ἐπιστράτευση, ἔπαιρνε ἀντισήκωμα *55* λίρες χρυσὲς ἀπὸ κάθε ὑπήκοό της (Ρωμιό, Ἑβραῖο, Ἀρμένη κλπ.) ποὺ ἤθελε νὰ γλυτώσει τὸ στρατιωτικό. Τώρα ποὺ πῆρε τὴ Μικρασία καὶ τὴν Α. Θράκη κάνει τὸ ἴδιο καὶ μαζεύει στρατιωτικὸ πολεμικὸ φόρο *600* ἴσαμε *1000* μπαγκανόττες τὸ κεφάλι. Εἶναι φανερὸ πὼς ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὸ Δημόσιο Τουρκικὸ Ταμεῖο ἔχει μεγάλο ὄφελος· γιατὶ ὁ καθένας ποὺ ξέρει τι θὰ πεῖ στρατιώτης στὸν τουρκικὸ στρατό, κάνει τ' ἀδύνατα δυνατὰ κι' ἐξοικονομᾷ αὐτὸ τὸ ἀντισήκωμα γιὰ νὰ γλυτώσει. Γιατὶ ὅμως νὰ μὴ μαζεύουμε κι' ἐμεῖς τὸν ἴδιο φόρο ἀπὸ τοὺς Τούρκους; καὶ τοὺς Ὀβριοὺς ποὺ καλοπερνοῦν στὴ χώρα μας καὶ βγαίνενται γερὰ ἀπὸ λεφτά; μονάχα τοὺς ζητοῦμε γιὰ κοροϊδία 300 ψωροδραχμὲς ποὺ ὅταν τὶς πληρώσουν κι' ἀπαλλαχτοῦν γυρνοῦν στὸ χωριό του; καὶ τὸ ρίχνουν στὸ γλέντι ξοδεύοντας ἀπὸ τὴ χαρά τους χιλιάδες δραχμὲς στὰ βιολὰ καὶ τὰ ντααούλια. Γιατὶ νὰ φαίνουνται οἱ Τοῦρκοι πολὺ ἔξυπνοι ἀπὸ μᾶς; Ὕστερα εἶνε δίκιο νὰ σηκώνουμε ἐμεῖς ὅλα τὰ βάρη τῶν ἐπιστρατεύσεων κλπ δίνοντας φόρο σὲ χρῆμα καὶ σὲ ΑΙΜΑ· κι' αὐτοὶ ποὺ ζοῦν τόσο ἥσυχα κιάσφαλισμένα στὸ σπίτι μας νὰ μένουν ἀπείραχτοι καὶ νὰ καλοζοῦν πρὸς βάρος μας δίχως καμμιὰν ὑποχρέωση; Ἔπειτα νὰ μὴν ξεχνοῦμε πὼς ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ λεφτά. Ἡ Κυβέρνηση ποὺ κάθε τόσο ἐπιβάλλει καινούριους φόρους, ἂς μελετήσει καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο κι ἂς ἐπιβάλει τὸν ἴδιο πολεμικὸ φόρο ποὺ ἐφαρμόζει ἀνέκαθεν ἡ Τουρκία. Τὸ Κράτος ἔχει νὰ ὀφεληθῇ 150 ἑκατομμύρια δραχμὲς καὶ παραπάνω ἀπ' τὶς χιλιάδες τῶν παραλήδων μπέηδων ποὺ κάνουν τὴν ἐθνικιστική τους φιλολογία μὲς στὸ σπίτι μας.

ΟΙ ΑΧΡΕΙΟΙ

Ἡ Αὐτοδιοίκηση ποὺ βάλθηκε νὰ μᾶς χαρίσῃ ἡ Ἐπανάσταση πολεμιέται στὴν Ἀθήνα ἄγρια ὄχι μονάχα ἀπὸ τοὺς Μενιδιστὲς πολιτικοὺς μά κι ἀπ' τοὺς Φιλελευθέρους. Πολὺ σωστά· γιατὶ κ' οἱ δυὸ ἀπ' τὸ ἴδιο πανὶ εἶνε κομμένοι. Αὐτοὶ βλέπουν μπροστά τους μονάχα τὸ Κόμμα, κοὶ σὰν πάρει μαθὲς κάθε τόπος τὴΔιοίκηση του στά χέρια του τότες τὸ κόμμα, ἡ θεσούλα, ὁ διορισμός, τὸ ρουσφέτι τί γίνεται; Ἄ μπᾶ! τὸ Ὑπουργεῖο πρέπει νά διατάζει μονάχα. Τὸ Ὑπουργεῖο νά ἐγκρίνει. Τὸ Ὑπουργεῖο νά κάνει (;) τοὺς δρόμους. Τὸ Ὑπουργεῖο νά βλέπει (;) τά σκολιά. Μά ἐμεῖς, ὁ λαὸς, ποὺ δὲν εἴμαστε πολιτικάντηδες, κοινωνικά τσιμούρια, ἀχόρταγοι κοριοὶ στὸ σβέρκο τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐμεῖς νά δοῦμε τὶ λέμε. Καὶ νά δοῦμε μὴν τύχει καὶ γίνει ἀνάγκη νά τοὺς το ποῦμε ἀλλιώτικα τῶν ἀχρείων καὶ τῶν δύο φατριῶν.

ΤΡΡΡΟΜΕΡΑ

Μερικοὶ ἠλίθιοι πολιτικατζῆδες, συμπατριῶτες καὶ φιλοξενούμενοι, ἄρχισαν νὰ ψυθιρίζουν ἐμπιστευτικὰ σπουδαῖα πράματα. Πὼς ἔχουνε μιὰ κρυφὴ ὀργάνωση ἐφέδρων ποὺ θὰ τοὺς μεταχειριστοῦνε στὶς ἐκλογὲς γιὰ κοπάδι ψηφοφόρων τῆς Στρούγγας τοῦΜεταξᾶ. Οἱ ἴδιοι λένε — ἐμπιστευτικὰ πάντα — πὼς βρίσκουν ἐφέδρους ποὺ τοὺς πιστεύουν, καὶ πὼς στὸ Μανταμάδο κι' ὅλας ἔχουνε καταφέρει μερικοὺς ἁπλοὺς ἀνθρώπους νὰ χάψουν τὸ μακαρόνι πὼς ὁ « Τέτιος Κωσταντίνος » δὲν πέθανε ἀλλὰ ζῇ καὶ περιμένει τὸν Ἀνέστη τὸ Λιακόπουλο μὲ τὸ θιασό του γιά νά τοῦ κάνουν νέο δημοψήφισμα καὶ νά ξαναλεφτερώσουν τὴν Ἑλλάδα. Μαζὺ μὲ τοὺς ἠλίθιους αὐτοὺς εἶναι καὶ κάποιοι ἔξυπνοι βενιζελικοὶ ποὺ εἶναι πολὺ χολοσκαμένοι μὲ τὸ ζήτημα τοῦ Τρίλεφτου καὶ φοβοῦνται τὸν ΣΕΣ σά χάρο τους. Ἐμεῖς σ' ὅλ' αὐτὰ γελᾶμε μονάχα. Γελᾶμε πλατιὰ κι ἀνοιχτόκαρδα. Καὶ περιμένουμε τὴν ὥρα — καὶ ἐγγὺς ἐστὶν — ὅταν θά τοὺς παρουσιάσουμε ὁλόγδυμνους ἀπὸ ντροπὴ καὶ ἠθικὴ στὴ Δικαιοσύνη, καὶ θά δοῦμε στά ἄθλια πισινά τους κόκκινα τά σημάδια ἀπ' τὸ καμουτσί της.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΛΕΦΤΕΣ!

Ἡ δικαιοσύνη ἅπλωσε τὸ χέρι της κ' ἔπιασε ἀπ' ταφτὶ τρεῖς ἀνθρώπους γιὰ κλεψιὰ καὶ τοὺς ἔχωσε στὸ φρέσκο. Δὲν πρόκειται γιὰ μικρολοποδύτες. Πρόκειται γιὰ ἐπιστημονικοὺς μεγαλοκλέφτες ἀπ' ἐκείνους ποὺ τοὺς βγάζει ἡ Κοινωνία τὸ καπέλλο ὡς κάτου, ἀπ' ἐκείνους ποὺ οἱ χαζοὶ θεωροῦν τιμὴ νὰ σφίγγουν τὸ χέρι τους, τὸ χέρι ποὺ σουφρώνει μὲ τρόπο τὸ στάρι ἀπ' τὸ στόμα τοῦ κόσμου κιἀπ' τὴν ἀποθήκη τοῦ Κράτους. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ ὑπόδικοι εἶναι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐργοστασίου Μουζάλα, ὁ διευθυντής του, κιὁ ἀποθηκάριός του. Ἡ κλεψιὰ γινόνταν στὸ ζύγιασμα μὲ κάλπικα ζύγια. Ἔτσι λένε ὅσοι ξέρουνε τὰ καθέκαστα Κιαὐτὰ κουβεντιοζει ὅλη ἡ Μυτιλήνη. Ἔτσι μαζεύουνται πολλὲς φορὲς οἱ χιλιάδες, τὰ ἑκατομμύρια, τὰ σπίτια, τὰ ἀφτοκίνητα κιτὰ πιάνα καιτὰγουναρικὰπολυτελείας. Τώρα ἂν καμμιὰ φορὰ κοντὰ στὸν κλέφτη ὁ Θεὸς σπλαχνίζεται καὶ τὸ νοικοκύρη αὐτὸ δὲ μᾶς ξαφνίζει. Ἐμεῖς θέλουμε μοιάχα ἡ Δικαιοσύνη καὶ ἡ Ἐπανάσταση νὰ ἀναπληρώνουν κάπου κάπου τὴν ἀγάπη αὐτὴ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ Νοικοκύρη Λαό. Καὶ τὴν ἀγάπη αὐτὴ τὴν περιμένουμε μὲ ἀγωνία καὶ γιὰ τὴ διαχείριση τοῦ Ἐπισιτισμοῦ καὶ τοῦ Τρίλεφτου.

Ἐμεῖς γύρω στὴ σύλληψη δὲ λέμε τίποτα. Παρατηροῦμε μοιάχα πὼς καμμιὰ ἐφημερίδα ἀπ' ὅσες βγαίνουν στη Μυτιλήνη δὲν ἔγραψε γρῦ γιὰ τὴν κλεψιά, ἂν καὶ τὴν ἤξεραν ὅλες πριν ἀπὸ μᾶς!.. Ἂν ἤτανε ὅμως γιὰ κανένα ποὺ σούφρωσε 10 δραχμὲς θὰ γράφανε ὀκόκληρα κατεβατά!..

ΤΑ ΦΑΝΤΑΡΑΚΙΑ ΜΑΣ

Ἡ ἔκκληση τοῦ «Μίδη» πρέπει νὰ νοηθεῖ γιὰ ὅλες τὶς κοινότητες. ***Μὴν ξεχνᾶτε μήτε μιὰ μέρα τὰ παιδιά μας ποὺ φυλάγουν τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδας στὸν Ἔβρο.*** Κάθε χωριὸ νᾶβρει τρόπο νὰ τοὺς τὸ δείχτει αὐτό. Μὲ ἀλληλογραφία, μὲ μικρὰ δῶρα, μ' ἕνα κουτάκι τσιγάρα μ' ἕνα δέμα φημερίδες, μ'ἕνα εὐχάριστο βιβλίο. Τὰ κορίτσια καὶ οἱ κυρίες πρέπει νὰ πάρουν θερμὰ τὸ ζήτημα πάνου σ' ὅλο τὸ Νησί. Νὰ κάνουν γιορτὲς, ἐράνους, συναυλίες, παραστάσεις. Οἱ Παπαδιανὲς κοπέλες νὰ γίνουν ὑπόδειγμα σ' ὅλα τὰ χωριά.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Στὸ Ἡράκλειο τὶς Κρήτης ὁ Σύνδεσμος Ἐργατῶν Λιμένος ἔκανε τὴν περασμένη Κυριακὴ γενικὴ συνέλευση τῶν μελῶν του καὶ ψήφισε 5000 δρ. γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους ποὺ γυρίζουν στὴν Κρήτη. Τὸ ποσὸν παραδόθηκε στὸ Σύνδεσμο τῶν ἐφέδρων γιὰ νὰ τὸ διαθέσει γιὰ τὸ σκοπὸ ποὺ προωρίζεται.

ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ

Ὁ ΣΕΣ κάνει ἐνέργεια στὸν ἁρμόδιο ὑπουργὸ γιὰ νὰ ἐπιτραπεῖ στὰ φτωχὰ μέλη του νὰ πληρώσουν σὲ μικρὲς δόσεις τὸν φόρο τοῦ Ἐπιτηδεύματος, ἂν δὲ γίνῃ βολετὸ ν' ἀπαλλαχτοῦνε ὁλότελα ἀπ' αὐτόν. Τὸ Ὑπουργεῖο πρέπει νὰ λογαριάσει πὼς σὲ πολλοὺς μικροεπαγγελματίες συναδέλφους, τὸ ποσὸν ποὺ πρέπει νὰ πληρωθεῖ ὡς φόρος εἶναι ἴσα ἴσα ὅλο τὸ ἐνεργητικὸ στὸ μικρομαγαζάκι τους. Ἂς ἀπαλλαχτοῦν λοιπὸν ἀπ' αὐτὸ τὸ γδάρσιμο, ἢ ἂς ἀναβληθεῖ κανὲ χρόνο ἡ εἴσπραξη τοῦ φόρου, ἢ ἂς γίνει τμηματικὴ ποὺ νὰ μὴν τοὺς ἀποφανεῖ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ὅσες Ἐφημερίδες ἀπ' τὸν τύπο τῆς Χιὸς τῆς Λῆμνος τῆς Ἀθήνας καὶ τῆς Κρήτης ἀσχολήθηκαν τόσο κολακευτικὰ μὲ τὴν ἔκδοση τῆς «Καμπάνας». Ἐλπίζουμε οἱ εὐχές τους νὰ γίνουνε πραγματικότητα, κ' ἡ «Καμπάνα» νὰ πιάσει καὶ νὰ ριζώσει καὶ νὰ θεμελιώσει. Γιατ' εἶναι, ἡ συνέπεια μιᾶς ἀνάγκης ποὺ δημιουργήθηκε, κ' εἶναι, στὸν κύκλο της, ἡ παντιέρα τῶν νέων ἀνθρώπων μὲ τὴν ἴσια καὶ εἰλικρινὴ ματιά.

ΚΙΑΛΛΟΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ

Μὲ τὴ «Ζάκυνθο» μᾶς ἤρθανε τὴν περασμένη Παρασκευὴ οἱ ἑξῆς ἀπολυτρωμένοι συνάδελφοι: Ράλλης Νικ. Μαγνησία· Τραμπάκολος Νικόλαος Πύργοι Ἀλάτσατα. Παρασκευᾶς Ἰωακεὶμ καὶ Στραγαλᾶς Χρίστος Αἴβαλή. Μπαζίλας Ἰωάννης Παλαιὲς Φῶκες. Παπαζαφείρης Νικόλαος Πάνορμο. Πιτσούλης Ἀντώνιος Μεσότοπο καὶ χωροφύλαξ Νιστερόπουλος Ἀναστάσιος Κιρκαγάτς. Ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας τῆς πόλεώς μας τοὺς περιποιήθηκε καὶ τοὺς ἔδωκε ἀπὸ ἕνα κατοστάρι.

ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΡΦΟΙ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Τὴν περασμένη βδομάδα μαζεύτηκαν ὅλοι οἱ ἔφεδροι τῆς περιφέρειας Λαρίσσης κ' ἔκαναν τὸν σύνδεσμο τῶν ἐφέδρων, ποὺ προσεχώρησε στὴν ὀργάνωση τῶν ἐφέδρων πολεμιστῶν Βόλου.

ΓΙΑΤΡΟΣ ΤΟΥ ΣΕΣ

Ὁ ἔφεδρος γιατρὸς κ. ***Ματζούνης*** δέχεται δωρεὰν τὰ μέλη τοῦ ΣΕΣ ποὺ πᾶνε ἐφωδιασμένα μὲ σχετικὸ σημείωμα τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμὸς 4342
ΔΙΑΤΑΓΗ

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 3822) 14—3—23 Διαταγήν μου κοινοποιοῦσαν τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 23423)12111) 2—4—23 τοιαύτην τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου, κοινοποιῶ κατωτέρω ὡς ἔχει τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 35970)9923)11—4—23 ὁμοίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπαναστάσεως πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 29 Ἀπριλίου 1923
Σ. Μιχιώτης
Σ)χης

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΓΗ
Ἀριθμὸς 35970)9325

Παρακαλῶ προσθέσατε ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 23483)1211 ἀπὸ 2—4—23 γενικὴν Διαταγὴν Γενικοῦ Στρατηγείου, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν τοῦ θανάτου ἐπαναστατικῷ δικαίῳ θὰ ὑπόκεινται εἰς τὸ μέλλον καὶ οἱ κατηγορούμενοι ἐπὶ ὑπεξαιρέσει ταχυδρομικῶν δεμάτων προερχομένων ἢ διευθυνομένων πρὸς στρατιωτικούς.

Ἡ παροῦσα κοινοποιηθήτω διὰ τῶν ἡμερησίων Διαταγῶν Σωμάτων καὶ Στρατιωτικῶν Καταστημάτων.

Ὁ Ἀρχηγὸς Ἐπαναστάσεως
Σ. Πλαστήρας

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμὸς 4355
ΔΙΑΤΑΓΗ

Κοινοποιῶ ὡς ἔχουσι τὰ κάτωθι ἀνακοινωθέντα τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 28 Ἀπριλίου 1923
Σ. Μιχιώτης
Σ)χης

ΑΝΑΚΟΙΝΣΘΕΝ

Ὑπὸ τοῦ Στρατοδικείου Κομοτίνης κατεδικάσθη τὴν 23ην τρέχοντος καὶ ἐτυφεκίσθη ἰδιώτης Μεμὲτ Ὀγλοῦ Μεμὲτ ἐπὶ παροτρύνσει εἰς λιποταξίαν.

Ὑπὸ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Κομοτίνης κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ καὶ ληστείᾳ ἰδιῶται Κιαμὴλ Ὀγλοῦ Ἰζὲτ καὶ Ἀλῆ Ἰμπραήμ. Ἐτυφεκίσθησαν δὲ κατὰ τὴν τετάρτην τρέχοντος.

Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
κ. δ.
Ἀφθονίδης

ΣΤΟ ΡΑΦΤΗ ΣΑΣ

Ὅλοι οἱ ἔφεδροι πρὶν κόψουνε κοστοῦμι καινούριο περνᾶνε ἀπ' τὸ ραφτάδικο τοῦ συναδέρφου των Θεοφίνη Κατσικαδέλλη, κάτου ἀπ' τὴ «Μ. Βρεταννία». Γιατὶ ράβει κομψὰ καὶ κάνει σκόντο στοὺς ἐφέδρους.

Ἀνακοίνωσις

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν ἐν τῇ Νήσῳ μας εὑρισκομένων ἐμπόρων ὅτι καταργηθέντος τοῦ συστήματος διατακτικῶν ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφοδιασμοῦ Λέσβου, οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ προσέρχωνται καὶ παραλαμβάνουν παρ' ἡμῶν ἐλευθέρως οἱανδήποτε ποσότητα σίτου εἰσορισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Κράτους τιμήν. Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των ὅτι οἱ διαθεσίμοι ποσότητες εἰς χεῖρας μας ὑπερβαίνουσι τὸ 1 1)2 ἑκατομμύριον ὀκάδων.

Οἱ ἐργολάβοι μεταφορᾶς σίτου Δημοσίου.

1—5 *Ἀδελφοὶ Καμπαδέλλη*

FAMA ΚΑΡΔΑΣΣΟΣ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Μὰ σὺ δὲν ξέρεις πῶς περνῶ
στὸ μέτωπο ἐπάνω
αἷμα στάζ' ἡ καρδούλα μου
οτὸ νοῦ μου σὰ σὲ βάνω.

Συλλέχτης; *Π. Κ.*

Ο ΦΟΝΙΑΣ

Μὲς τὸ ἀμπρὶ μόνον οἱ δυό μας εἴμαστε ἄγρυπνοι. Ἐγὼ ἐσυμπλήρωνα τὶς σημειώσεις στὸ ἡμερολόγιό μου. Κάθε τόσο τὸ ρουχαλητὸ τῶν κουρασμένων συναδέρφων σταματᾷ τὴ σκέψη μου. Βλέπω τὰ παστωμένα κορμιὰ μισοσκεπασμένα ἀπ' τις τρύπιες κονιὲς; κουβέρτες καὶ συλλογίζομαι· πόσες μάνες; ἀγρυπνοῦν αὐτὴ τὴν ὥρα πίσω ἀπ' τὰ βουνὰ καὶ πέρα ἀπ' τὴ θάλασσα στὰ ὄμορφα χωριουδάκια, καὶ μὲς τὰ θλιμμένα τὰ σπιτάκια μας! Ἔξω ὁ βοριᾶς μουγγρίζει ἀγριεμένος· καὶ πίνου στὴν τενεκεδένια καπνοδόχο ἀκούεται κάπου κάπου τὸ ἀλαφρὸ χτύπημα χιονιοῦ. Σηκώνω τὸ γιαρᾶ τῆς μαντύας μου καὶ κουκουλώνω τὰ γόνατά μου μὲ τὴν κουβέρτα. Μὰ γιατὶ δὲν κοιμᾶται ἀπόψε ὁ Κόπης; Στὴν ἄλλη ἄκρυα τοῦ ἀμπριοῦ κοιθισμένος στὸ χωματένιο σκαλοπάτι, ἀκουμπᾷ τοὺς ἀγκῶνες στὰ γόνατα καὶ φαίνεται συλλογισμένος. Ἦτανε πάντα μελαγχολικὸς τύπος ὁ καλόκαρδος αὐτὸς συντοπίτης· μὰ ἀπόψε κάτι ἔχει. — Γιατὶ δὲν πλαγιάζεις, ρὲ Κόπη; Δὲ νυστάζει, εἶπε. Θὰ.. περιμένει... — Τί περιμένεις; τὸν ρώτησα.— Τίποτα... Ἤθελα... κάνε τὴ δουλιά σου... Γράφεις γράμμα; — Ὄχι γράμμα, μα κάτι, ἔτσι γιὰ νὰ περᾷ ἡ ὥρα.

—Δὲ θὰν ἀργήσῃ! γατί.. σοῦ τελειώνει καὶ τὸ κερί· παρατήρησε· — Ἔχω ἄλλο· μὰ τί θέλεις; Κάτι περμένεις...

Σηκώθηκε. Πέρασε πάνω ἀπ' τοὺς συναδέρφους καὶ ἤρθε κοντά μου. — Δὲν εἶχε; ἐσὺ γράμμα ἀπὸ τὴν Πατρίδα; Ἦρθε ταχυδρομεῖο ἀπόψε. — Ναί ἦρθε μὰ δὲν εἶχα· ἐσὺ εἶχε;

Τὸ ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη του. — Αὐτὸ θέλω νὰ μοῦ διαβάσῃς, εἶπε· μὰ σὰν τελειώσεις· κάνε τὴ δουλιά σου.

Ἦτανε ἕνα ἀγράμματο χωριατόπουλο ὁ Κόπης· μὰ εἶχε μιὰ λεπτότητα μέσα του ποὺ σπάνια βρίσκεται σήμερα. Εὐγενικὸς καὶ ὑποχρεωτικὸς σὲ ὅλους τοὺς συναδέρφους του· καὶ πιὸ πολὺ στοὺς φτωχοὺς κι' ἀδύναμους. Μοιραζόταινε πρόθυμα τὴν κουραμάνα του μὲ ὅσους; δὲν τοὺς ἔφθανεν ἡ δική τους. Σὰν πάγαινε γιὰ νερὸ μάζωνε ὅλα τὰ ἀδειανὰ παγούρια. Ποιὸς ἄλλος θέλει νερό!... Καὶ γύριζε καταϊδρωμένος χειμῶνα καιρό, ἀπὸ τὸ βάρος. Ἡ καλοσύνη ἦτανε ἀνάγκη μέσα του. Ἀποστρεφότανε τὴν ἀνταπόδοση καὶ ἀπόφευγε νὰ παραβρέσῃ κανένα στὸ παραμικρό. Νά, ἀπόψε εἶχε γράμμα ἀπ' τὴν πατρίδα. Ἀπ' τὶς 6 τὸ βράδυ ποὺ ἤρτεν ὁ ταχυδρόμος τοῦ Λόχου ὡς τὰ μεσάνυχτα δὲν τὸ κατάφερε νὰ βάλῃ ἕναν νὰ τοῦ τὸ διαβάσῃ! Καὶ μόνον ὅταν φοβήθηκε πὼ; θὰ σωνότανε τὸ κερί μου ἐτόλμησε νὰ μὲ ἐνοχλήσῃ!

Πῆρα τὸ φάκελλο καὶ τρύβηξα τὸ γράμμα.—Πέμου, εἶπε, ποιὸς εἶναι ἀποστολέας. Διάβασα τὴν ὑπογραφή.— Ρήγηνα Κανιοῦ! Ρήγηνα Κανιοῦ! Ἔτσι λέγει; αὐτὴ τὸ γράφει τὸ γράμμα; ρώτισεν ἀνήσυχος.. Ἔτσι ἔλεγεν ἡ ὑπογραφή. Γιατί; Τί σοῦ εἶνε αὐτή;.. Ἔριξε μιὰ ματιὰ στοὺς κοιμάμενους συναδέρφους· ὕστερα εἶπε σιγά. Αὐτὴ ἦτανε μανισμένη ναζύ μου Μιὰ φορὰ μὲ ἀγαποῦσε καὶ γὼ δὲν τὴν ἤθελα. Τί γράφει; διάβασε, διάβασε.

«Μάθε ὅτι σοῦ γράφω διὰ τῆς χειρὸς τὴς διδασκαλίσης ἕνεκα τῆς αἰσχρῆς διαγωγῆς τῆς Ἑλένης, ἥτις ἔτεκεν ἄρρεν (κουτρομπάτο) μὲ τὸν υἱὸν τοῦ ἀφεντικοῦ της εἰς τὰ κάστανα ὅπου ἐδούλευε. Μάθε ὅτι ὅλο τὸ χωριὸ τὴ βρίζει καὶ ὅλες οἱ φιληνάδες ἐχαρήκανε καὶ λέγουν ὅτι καὶ ἡ μίννα της ἦτανε σύμφωνη, ἥτις μάλιστα καὶ τὴν ἐχαλασε μὲ τὰ πολλὰ χάδια. Καὶ ἐγὼ τὰ βλέπω ὅλα αὐτὰ καὶ τὰ ἀκούγω καὶ στεναχωροῦμαι πού..»

Ἅρπαξε ἀπ' τὰ χέρια μου τὸ γράμμα, τὸ ζάρωσε μὲ μανία, τὸ δάγκασε, τὄκανε χίλια κομμάτια καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει. Ἔκλαιγε πολύ, σὰ μικρὸ παιδί· Ἕνα κλάμα νευρικό, υσιερικό. Σὰν ἠσύχασε λιγάκι τὸν ἔβαλα νὰ πλαγιάσει· δὲ θέλησε νὰ μοῦ πεῖ πιὰ ἦτανε ἡ Ἑλένη καὶ γὼ δὲν ἐπέμεινα.

Ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ κοιμήθηκα, κοντὰ αὐγές, τὸν ἄκουγα ποὺ ἔκλαιγε κάτω ἀπ' τὴν κουβέρτα του. Τὸ πρωῒ βγῆκε στὴν ἀναφορὰ καὶ ζήτησε ἄδεια γιὰ τὴ Μυτιλήνη. Ὁ ἐπιλοχίας εἶπε πὼς ἀπαγορεύοντα οἱ ἄδειες ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Κόπης δὲν ἦτανε στὸ Λόχο. Οὔτε τὴν ἄλλη φάνηκε πουθενά. Ἀργότερα μάθαμε πὼς κηρύχτηκε λιποτάχτης.

***

Τὸν ξανοβρῆκα ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο, πρωτέ, στὸ Κακουργοδικεῖο. Ἦτανε ὁ κατηγορούμενος. Ἐγὼ ἤμουνα ἔνορκος.

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟΪ' ΣΑΣ

— Τὶς πρῶτες σὲ μιὰ παράσταση τῆς «Κυρίας Πρόεδρου» ἀπ' τὸ θίασο τοῦ Φρστ.

— Ἡ Γαλλικὴ φράσα ἔπαθε ἕνα τοιοῦτο ἴες.

— Ὁ κ. Γκύλης ποῦκα ε τὸ χωροφυλακα διερμηνέα τῆ Ἀγγλίδας.

— Μιλοῦσε... Ἀγγλογερμανοκρακίσακα.

— Τὸ Μαρικάκι.

— Ποὺ τώρα τελευταῖα ἄρχισε μόλις ἔβγη στὴ σκηνή, περισσότερο νὰ αὐτοκαμαρώνει τὴ χαριτωμένη της τάγια.

— Καὶ λιγώτερο νὰ παίζει μὲ τὴν ἀφέλεια καὶ τὴν εἰλικρίνεια ποὔχε ὡς τώρα.

— Γελοῦσε ἀσυγκράτητα καὶ δὲν ἤξερε γοῦ Ἐγγλέζικα ἀπ' ἐκεῖνα ποὔπρεπε νὰ πεῖ.

— Ἀντίθετα ἀπ' τοὺς θεατὰς π ὺ εἶχανε πληρώσει καὶ δὲγελούσανε καθόλου.

— Στὸ τέλος ἡ Σκηνὴ καὶ οἱ κουίντες δὲν τὰ βάσταξαν.

— Τὸ κατακρέτασμα τοῦ σαλονιοῦ διερράγη.

— Ὁλάκερη πλευρά του ἔπεσε μεγαλόπρεπα καὶ κουκούλωσε τοὺς καλλιτέχνες

— Τὰ παρασκήνια ἠνεῴχθησαν

— Καὶ πολλοὶ τῶν κεκοιμημένων ὄπισθεν αὐτῶν, ἠγέρθησαν,

— Καὶ ὤφθησαν πολλοῖς.

— Τὸ Κοινὸ ἐνθουσιασμένο, γέλασε ἐπὶ τέλους κ αὐτό.

— Καὶ ὁ κ. Γκύλης ποὺ ἄλλαξε ξαφνικὰ τὸ ρόλο του κ ὶ, θέλοντας καὶ μὴ, ἄρχισε νὰ παίζει τὸν Ἡρακλῆ Μπόρα,

— Τὸν χερσόδυναμο ἐκεῖνον τύπο ποὺ τόσο πετυχαίνει,

— Καὶ σήκωσε μόνος του τὸ βάρος ὅλου τοῦ γκρεμισμένου σαλονιοῦ,

— Καὶ το ... ἔργου

— Στὴν παράσταση τοῦ «Ἐξοχώτατου Μπαμπᾶ»,

— Κάποιος ἀπ' τοὺς θεατὲς τὸν βαρογλυκοτσάκισε.

— Ὁ ἀθεόφοβο, ἀποκοιμήθηκε στὴν πρώτη πράξη,

— Κα ξύπνησε στὴν τελευταία.

— Ἔκανε μονάχα μικρὰ διαλείμματα σὰν ξέσπαναν τὰ παλαμάκια.

— Μισοξυπνοῦσε,

— Κύτταζε μὲ τὸ ἕνα του μάτι τοὺς θορυβοποιούς,

— Τὸ ξανάκλεινε

— Χασμουριόταν ἡδονικά.

— Καὶ τὸν ξανάπερνε πολὺ εὐσυνείδητα,

— Ὡς τό νέο διάλειμμα.

— Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς π ὸ ἀλύπητους καλαμπουριστάδες τῆς Μυτιλήνης,

— Ἔβαζε στοίχημα.

— Πὼς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τόνε πῆ ε ..... Πρίμο!

— Μὲ τὶς ἀξιώσεις τῶν Τούρκων

— Καὶ μὲ τὸ ζήτημα τοῦ Τσέστερ.

— «Νέφη καὶ πάλιν κατεκάλυψαν τὸν ὁρίζοντα».

— Σκέλαμε κάποιον εἰδικὸ γιὰ νὰ τὰ ξετάξει.

— Καὶ μᾶς ἐβεβαίωσε πὼς δὲν εἶναι τίποτα νὰ φόβο.

— Εἶχανε σχηματισθεῖ ἀπ' τὰ σ.γαρέττα Φάμα, ποὺ καπνίζουν ὅλοι οἱ Μυτιληνιοί.

— Ζωηρότατη ἡ κοσμικὴ κίνηση τῆς Κυριακῆ.

— Τὰ θερινὰ κέντρα ὅλα γεμάτα.

— Γεμάτοι κι' οἱ ἐξοχικοὶ δρόμοι κ' οἱ ἐξοχές, καὶ τὰ καφενεδάκια κ' οἱ μπαράγκες.

— Γεμάτος κι' ὁ δρόμος Ἀκλειδιοῦ— Βαριᾶς ἀπὸ σκόνη καὶ σκόνη κ ὶ σκόνη.

— Ἐδοκιμάσατε νὰ πάτε στὴ Βαριὰ κ. Δήμαρχε!

— Θὰ ἀνηρπάζεσθε ἐν μέσῳ χωματίνων νεφελῶν.

— Σᾶς συμβουλεύομεν νὰ προφυλαχθῆτε.

— Ὁ καλὸς ὁ δρόμος καὶ τὸ Κιόσκι ρεκὸρ κοσμοπλήμμυρας.

— Ὁ Οὐρανοξύστης τοῦ Ἀπελλῆ ἐν εὐθυμίᾳ μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν.

— Ἄνοιξε καὶ ὁ κῆπος τὴν Κυριακή.

— Χωρὶς μουσικὴν ἀκόμα ἐννοεῖται.

— Καὶ πόση γυμνότης; !

— Σὰ μολημένη ὄρνιθα ἔμοιαζε

— Τὴ νύχτα ἡ λεωφόρος Γεωργίου

Τὸν ἔφεραν δυὸ χωροφύλακες ἀπ' τὸν Καλὲ καὶ τὸν κάθισαν στὸ σκαμνί. Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν ἐγνώρισα. Μὰ ὅταν ἐφώναξεν ὁ Πρόεδρος τ' ὄνομά του τὸν κύτταξα· ἦτανε ὁ Κόπης κατηγορούμενος γιὰ φόνο. Φοροῦσε ἀκόμα τὰ ἴδια τὰ ροῦχα τοῦ στρατοῦ. Ἦτανε πολὺ καταδικασμένος καὶ ἔβλεπε ὅ,τι κάτου.

Ἡ δίκη ἀναβλήθηκε ἐπειδὴ ἔλειπαν οἱ κυριώτεροι μάρτυρες. Τὸν ξαναπῆραν οἱ χωροφύλακες στὴ φυλακή. Ἔκανα νὰ τοῦ μιλήσω σὰν περνοῦσε ἀπὸ κοντά μου· μὰ ἔβλεπε ὅλο κάτω καὶ ἔκανε σὰ νὰ μὴν ἄκουε ποὺ τὸν φώναξα. Ἴσως καὶ νὰ μὴν ἄκουσε.

Ἀργότερα ὁ δικηγόρος του μοῦ εἶπε πὼς ἐσκότωσε κάποιο πλούσιο χωριανό του, ποὺ ἀτίμασε τὴν ἀδερφή του καὶ δὲ δέχτηκε νὰ τὴν πάρει.

Ἡ Ἑλένη ἦτανε ἀδερφή του.

Σ. Γκορέσης

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑ

Νοσοκόμα

Χαμογελᾶς, γλυκύτατε, ἄγγελέ μας·
ἡ πληρωμή σου ἀνάλογη στὰ οὐράνια.
Γιὰ μᾶς; — τῶν νοσταλγῶνε τὴν ὀρ- [φάνια—
ἡ θυσία σου ἁγία. Μίλησέ μας.

—

Πονετικὴ ψυχοῦλα, κι' ἄγγιξέ μας
τὰ φλογισμένα μέτωπα. Ὦ τὸ χέρι,
τὸ χέρι ἐκεῖνο ἁγιάσῃ κι' ἁγιοκέρι
ἡ ψυχοῦλα μας μπρός του. Προσευχέμας!

—

Ἀπόψε σὰ στράκι ἡ μαύρη θέρμη
ἔτριζε μέσ' στὰ κόκκαλά μου πάλι:
Ἦρθες στὸ μουσκεμμένο προσκεφάλι
γλυκόλογα γιομάτη γιὰ ψυχὴ ἔρμη!

Σμύρνη 1919.

Φ. Ἀνατολέας

ΕΝΡΙΧ ΡΑΪΧΜΑΝ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΙΠΕ ΕΝΑΣ ΤΡΕΛΛΟΣ

(συνέχεια—τέλος)

Μπαίνω στὴν ἀράδα κι' ἐγώ.
Ἄκουα φασαρία, θόρυβο, σούσουρο.
Μὰ τὸ τυφλοπάνι μου γερὰ δεμένο. Ἔτρεχα σὰν ἄλογο, πηδοῦσα σὰ ζλάπι, σκόνταφτα, ἔπεφτα.... πάντα στραβός, ... πάντα στραβός. Ἄκουα γέλια, ἄκουα κλάματα. Ποιοι γελοῦσανε; ποιοι κλαίγανε; Θὰ γελούσανε μερικοὶ τρελλοὶ σὰν καμένα καὶ θὰ κλαίγανε ἄλλοι ποὺ σπάσανε τὴ μύτη τους. Χά! χά!, τί γοῦστο ἤτανε!....

Καὶ θἄμαστε πολλὲς χιλιάδες, ἀμέτρητοι. Ἔτσι φαινότανε ἀπὸ τὸ σούσουρο. Κάπου τὰ κοπάδια σταθήκανε. Νὰ μποροῦσα νὰ παραμέριζα λιγάκι τὸ τυφλοπάνι μου. Παράδερνα σ' ὄφιη τὴ λοχτάρα. Μὰ ξέχασα νὰ σᾶς πῶ πῶς τὰ χέρια μου ἤτανε πιασμένα καὶ τὰ δυό μ' ἕνα γερὸ σιδερένιο βραχιόλι ποὺ ἔπρεπε νἄσαι δράκος γιὰ νὰ τὸ σπάσεις. Ἔτσι θἄτανε καὶ τῶν ἄλλων. Περάσαμε κάτω ἀπὸ μιὰ χαμηλὴ πορτίτσα ποὺ τὰ κεφάλια μας ἄγγιζαν. Δὲν ξέρω ἂν ἀληθινὰ ἤτανε πορτίτσα ἢ ἂν ὁ οὐρανὸς ἔπεσε στὸ κεφάλι μας. Κι' ἔπεφτα σιγὰ σιγὰ σὰν νὰ ξεψυχήσαμε ὅλοι. Γιατὶ! γιατὶ! ρωτοῦσα τὸν ἑαυτό μου.

Κράκ... κράκ... κράκ.. Ἀπάνταγε κάτι σὰν ἀπὸ ἄλεσμα καφέ. Μὰ τί καφὲ; Σὰν βράχια θἄτανε τὸ κάθε κοσκοῦτσι, σ' ἕνα μύλο ποῦ δὲ θἄχε ὅρια. Θἄδινα τὸ ἕνα μου μάτι γιὰ νὰ μποροῦσα νὰ ἰδῶ μὲ τὸ ἄλλο. Κάτω ἀπὸ τὰ πόδια μου κάτι γλιστερὸ ζεστὸ γοργότρεχε. Α! κατάλαβα δὲν ἤτανε κοφὲς· ἤτανε ἐλιὲς καὶ τρέχανε ὅξω τὰ ζεστὰ τἀπόλαδα. Λάθος ὅλα αὐτὰ ἄνθρωποί μου, δὲν ἔβλεπαν τὰ μάτια μου καὶ δὲ καταλάβαινε τὸ μυαλό μου ποῦ καταστάλαξε τὸ παιχνίδι τῆς τυφλομύγας.

Σὰν κάστανο ἀτσίμπητο μὲ πέταξε κάπιος Δαίμονας ἢ Θεὸς ὅξω ἀπὸ τὸ χωνεφτῆρι ἀπ' τὴν πρώτη στροφὴ τοῦ μύλου μὲ τὸ χέρι σπασμένο.

Γελᾶτε; Τόρα πιὰ μὴ γελᾶτε. Μὰ γιατὶ θὰ πεῖς ὄχι; Κι' ἐγὼ σὰν εἶδα, μήπως δὲν ἄνοιξα τὸ στόμα μου διάπλατο γιὰ ἕνα γέλιο δαιμονικό, κόκινο, ματωμένο;;;

Μποροῦσα νὰ βγάλω τὸ τυφλοπάνι μου γιατὶ τὸ κόψιμο τοῦ χεριοῦ ἄφησε λέφτερο τ' ἄλλο μὲ τὸ βραχιόλι μοναχό.....

Ἀνεβάζοντας λίγο τὸ μανίκι μᾶς ἔδειξε ὄχι βραχιόλι ὅπως ἔλεγε, παρὰ μιὰν ἁλυσίδα μ' ἕνα τενεκεδάκι ποὺ τὸ λένε θαρρῶ στὴ στρατιωτικὴ γλῶσσα «μεταλλιον ἀναγνωρίσεως».

Εἶδα... εἶδα... εἶδα...

Κόκκινος ὁ κόσμος, κόκκινες οἱ πολιτεῖε, κόκκινος ὁ ἥλιος, οἱ κάμποι, ὁ οὐρανός, ἡ θάλασσα αἷμα πηχτὸ ποὺ δὲν ἔκανε κύματα πιά, φούσκωνε, φούσκωνε ἀπ' τὰ ποτάμια τῶν αἱμάτων. Μόνο αἷμα, αἷμα πολύ, αἷμα ἀρίφνητο.

Μπορεῖ νὰ μοῦ πῆτε πὼς ἤτανε καλὰ κρασὶ· δὲ σᾶς πιστέβω, γιατὶ ἐγὼ εἶδα πὼς ὁ μύλος ἄεθε ἀνθρώπινα κορμιὰ σὰν κι' μένα τυφλοπανιασμένα.

Μιὰ στρίγγλα, μιὰ λάμνια, μιὰ δαιμόνισα ποὔχε τὸ ἕνα της πόδι στὴν Ἀνατολὴ κ ὶ τἄλλο στ' Δύση ἄλεθε... ἄλεθε. Κράκ... κρούκ... κρούκ.

Γονιζόθηκα στὰ μαλιὰ τῆς λάμιας ποὔτανε σὰ λαγαρίδι ἀτὸ ριζιμιὰ ἔλατα — σὰν ἕνα πεταλάκι ψιλούτσικο τὶς ἀπ- κρὲς στὰ δικά μας. Κι' ἔβλεπα ἔβλεπα μὲ μάτια ποὺ τἄχε γεμίσει ἡ τρέλα.

Στὸ πίσω μέρος τοῦ κεφαλιοῦ της πούτανε μεγάλο σὰν τὸ καρσινὸ βουνὸ εἶχε ἕνα ἄνοιγμα σὰ σπηλιά. Μέσα ἐκεῖ ἔβραζε ἕνα πλῆθος ἀρφνητο σκουλήκια ὄχι σὰν καὶ κεῖνα τἄσπρα τὰ χιουδωτὰ ποὺ κάνουν τὸ μετάξι. Αὐτὰ ἤτανε κάτι συχαμερὰ τῆς λασπουριᾶς. Πφ! Ἀνατριχιάζω σὰν τὰ θυμᾶμαι. (Φτύνει ἀηδιασμένος).

Κάτι σκουλήκια παράξενα μὲ γαλότσια καὶ γάντια. Καὶ θἄμουν ἂν εἶχα σὲ κεῖνη τὴ θέση κανένα κιλό θἄβλεπα πολλὰ πράματα. Ἔβλεπα χρυσὲ βοῦλες στὰ κέρατά τους καὶ... ὤ! ἂν εἶχα ἕνα κιλό.., ἕνα κιλό... —Ἂν στενάζει.—

Τὰ σκουλήκια ἀνάβαν σὰν ψυχὲς κολασμένες κι' ὁ μύλος ἄλεθε... ἄλεθε.

Σωριάζονταν ἐκεῖθε τὰ πόδαρα τῶν κοκάλων· γιατὶ τὸ μάζεβαν; Ξέχασα ἀλήθεια. Μπορεῖ νὰ γένει σεντέφι, κουμπιά, χτένια, πράκες...

Μπορεῖ νὰ γίνει κοπριὰ γιὰ τὰ χωράφια δὲ ξέρω... δὲ ξέρω...

Τόρα θὰ τελειώσω μὴ στεναχωριέστε.

Ξαφνικά, ποὺ λέτε, φύσηξε ἕνας ἀγέρας μεγαλοδύναμος. Πόθε ἐρχότανε; Ἀπὸ παντοῦ. Βοριᾶς; νοτιά; σιρόκος; Τίποτα· ὅλα μαζί, ἕναδεμάτι ἀπὸ ἀνέμους καταιγίδα, χαλασμό, θεοποῦντι. Τίποτα δὲν μποροῦσε νὰ σταθεῖ στὴ θέση του. Πέφτανε τὰ βουνὰ καὶ οἱ πολιτεῖες, σωριάζονταν τὰ κάστρα, ρημάζανε τὰ παλάτια καὶ τὰ δένδρα στέναζαν. Κι' ἡ κόκκινη θάλασσα; ὤ, ἡ θάλασσα! Ρυάζονταν τό α στὸ διάσημο τοῦ θεϊκοῦ ἀγέρα κι' ἤτανε σὰ φωνὴ ἑκατομμυρίων πού χορταίνεβαν.

Ἂν ἴγει ὑπέρμετρα τὰ μάτια του σὰν ν' ἀκούει τὴ φωνή.. Ὑποβάλλει καὶ στοὺς ἄλλους τὸ φριχτό του ὅραμα τὸ τρελλό.

Τὰ μαλιὰ τῆς λάμιας ἀνάδεβαν τρομαχτικὰ καὶ τὸ κεφάλι της ἔγερνε ζερβιὰ δεξιά. Ἡ σκόνη τῶν κοκάλων μὲ μανία χόρεβε στὸ ἀγέρα καὶ χώνονταν στὰ μάτια της στραβώνοντάς την. Καί ἂν δὲν ἤμουα σὰν ἕνα ψιλούτσικο πεταλάκι στὰ μαλιά της θἄθελα νὰ τὴν τρυβοῦσα καὶ νὰ τὴν ἔριχνα. Μὰ ὁ μεγαλοδύναμος ἀγέρας ποὺ ἀντάριασε τὴν πλάση θὰ τὴν ρίξει κι' ἀφτή. Δὲ θὰ μπορέσει νὰ σταθεῖ. Καὶ τὰ σκουλήκια; θὰ ξεράθηκαν μέσα στὸ κάφκαλό της ἐκεῖ ποὺ θὰ κουνούσανε σὰν σοφὰ τὰ κεφάλια τους.

. . . . . .

Τί νὰ γίνηκε ἄραγε μὲ τὸ παιχνίδι τῆς τυφλομοίγας σὰν πολιτεία ποὺ σᾶς ἔλεγα; Γύρισαν πίσω; Ἔσπασαν τὸ βραχιόλι ποὺ τοὺς κρατοῦσε σκλάβα τὰ χέρια; ἔβγαλαν τὸ τυφλοπάνι;...

Μᾶς ρωτάει ὅλους. Κανεὶς δὲ ξέρει τί νὰ τοῦ ἀποκριθεῖ. Σγὴ γιὰ λίγη ὥρα.

Κατόπι σὰ νάτανε μοναχός του σηκώθηκε, τανύστηκε, κύταξε λίγο κατὰ τὸν ἥλιο ποὺ βουτοῦσε, τίναξε μὲ τὸ γερό του χέρι τὸ ἄδειο μανίκι τἄλλουνοῦ χεριοῦ καὶ πῆρε σιγὰ τὸν παλιὸ δρόμο σφυρίζοντας σὰν πουλί.

Φάνταζε σὰν ἀρχαίου Ἔφηβου ἡ σιλλουέτα του στὸ χρυσὸ φῶς τοῦ δειλινοῦ.

Ὄμμορφος τρελλός, ὄμορφος τρελλός ξανάπαμε μὲ πίκρα.

(Μετάφραση ἀπ' τὸ Γερμανικό)

Solfa.

ΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΗ

Γιὰ τὶς κυρίες καὶ δεσποινίδες μας:

Ὑστερα ἀπ' τὶς στοργικὲς καὶ παληκαρίσιες προσπάθειες ποὺ καταβάλουν ὅλα τὰ χωριὰ τῆς Γέρας καὶ ἰδιαίτερα ὁ προοδευτικὸς Παπιδος γιὰ νὰ ἀνακουφίσουν μιὰ τάξη συγχωριανῶν τους, ποὺ τάχτηκαν φρουροὶ τῆς Πατρίδας στὶς ἄσχημες αὐτὲς σαγμένες, εἶναι θαρρῶ καιρὸς πιὰ νὰ χτυπήσῃ θαρρετὰ ὅμως, στὶς ψυχές σας τὸ ἐγερτήριο, γιὰ μιὰ σύντομη δράση. Εἶναι καιρὸς Κε; καὶ Δ)δες τοῦ Παλαιόκηπου νὰ ἐμψυχωθεῖτε καὶ σεῖς ὅπως οἱ συναδέρφισές σας τοῦ Παπάδου μὲ τὸ νεωτεριστικὸ πνεῦμα τῆς γυναίκας προόδου ποὺ τόσα θαύματα ἔκανε ἐκεῖ καὶ νὰ προχωρήσετε θαρρετά. Εἶναι καιρὸς νὰ κινηθεῖτε, νὰ τρέξετε, νὰ διοργανώσετε γιορτές, διαλέξεις καὶ ὅ,τι ἄλλο φαντάζεσθε καλὸ γιὰ νὰ ἀνακουφίσετε τὴν τάξη αὐτή. Εἶνε καιρὸς νὰ ἀποκαινάξετε μιὰ γιὰ πάντα τὶς παλαιοντολογικὲς τοπικὲς συνήθειες ποὺ μαραίνουν κάθε φιλοπρόοδο αἴσθημα μέσα σας. Εἶναι καιρὸς νὰ σταθεῖτε μὲ δυὸ λέξεις καὶ σεῖς στὸ ὕψος τῆς ἐποχῆς σας.

Ὁ ΣΕΣ θὰ σᾶς ὑποστηρίξῃ μὲ τὸ θάρρος τῆς γνώμης του καὶ θὰ ταχθῇ προπύργιο μπρὸς στὶς γεροντίστικες προκαταλήψεις. Δὲ σᾶς φτάνει αὐτό;

Θάρρος λοιπὸν καὶ κουράγιο.

Καὶ Καινὴ Βουζβούνη μὲ τὴν Κωνσταντινουπολίτισσά σου πεῖτε ἔμπα ἐπὶ κεφαλῆς καὶ Σεῖς Κυρία Εὐτυθία Χ" Κωνσταντῆ, Ὀλγα Φραντζέσκου, Ἀριάδνη Διαμαντῆ, Εὐφρύλη Ἰωαννοῦ, Ἑλένη Ρεπάνη, Σοφία Χαλτσιώτου, Πολυξένη Αὐγουστίδου, Βασιλικὴ Φωτιάδου καὶ τόσες ἄλλες ἀφίσετε γιὰ μιὰ στιγμὴ μονάχα, τὴν κούνια καὶ τὴν γωνιὰ καὶ διοργανώσετε κάτι. Ἔστω καὶ ἀπ' ἕνα μικρὸ δεματάκι γιὰ τὰ κολὰ μας παληκάρια, τί καλὰ ποὺ θὰ ἤτο ἂν τὸ στέλνατε. Νὰ ξέρατε πόσο νοσταλγικὰ τὸ περιμένουν Ἐμπρός Λοπόν.

Μίδης

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 7

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Μάης 8 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.24 — Δύσ. 7.19

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο ΝΟΜΟΣ

Ὑπάρχει μὲς τὸν Κοινωνικὸν ὀργανισμὸ τίποτα πιὸ σοβαρὸ ἀπ' τὸ Νόμο; Ὁ Νόμος ἔχει σιδερωμένα τὰ μοῦτρα του καὶ τὸ παντελόνι του. Δὲ γελᾶ. Νὰ γελάσει; Δὲ χαράζει τὰ χεῖλι του, δὲ λές! «Ἀποφασίζομεν». «Διατάσσομεν». «Ἐντελλόμεθα». Παναγιά μου φύλαγε. Δὲν εἶναι παῖξε γέλασε αὐτά. Πίσ' ἀπ' τὸ Νόμο στέκεται ὁ Κλητῆρας. Πίσ' ἀπ' τὸν Κλητῆρα ὁ Χωροφύλακας. Πίσ' ἀπ' τὸν Χωροφύλακα ὁ Δικαστής. Ὅλα αὐτὰ εἶνε θλιβερά, ἀγριοπρόσωπα, στυγνά. Κυττάνε λοξά. Σφίγγουν τὰ δόντια. Σφίγγουν καὶ τὸ βούρδουλα. Ὁ Νόμος; Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλαξει ἀπ' τὸ Νόμο.

Λοιπὸν ἐγὼ σᾶς λέω πὼς εἶδα τὴν περασμένη παρασκευὴ τὸ Νόμο στὴν Κουμπαρα. Τὸν εἶδα ἀγνώριστο κι ἀλλοσούσουμο. Και τὸν εἶδαν κ' ἕ α σωρὸ ἄλλοι. Και γελάσαμε μαζύ του, γελάσαμε! Τὸν καϋμένο, δουλιὲς ποὖπαθε. Μὰ ἤτανε ἔτσι αστεῖος. Ὁ κ. Χέλμης θἄτανε νεκροταφεῖο κοντά του.

Ὁ Νόμος λοιπὸν, εἶχε στεγάσει δύο οἰκογένειες προσφυγικὲς σἕνα σπιτι τῆς Κουλπάρας. Ἔγιναν φαίνεται ἐνέργειες ἀπ' τὸ νοικοκυρι κι' ὁ Νόμος διάταξε νὰ γίνει ἡ ἔξωσή τους ἀπ' τὸ σπίτι του. Ἦρθε λοιπὸν ἕνας κλητῆρας Δικαστικὸς μἕναν χωροφύλακα καὶ κοινοποίησε ἐπισημότατα τὴν ἔξωση. Κι' οἱ φουκαράδες οἱ πρόσφυγες κουβάλησαν στὸ δρόμο ὅλο τους τὸ μετάξι. Κρεβάτια, τεντζερέδες, παπλώματα, κούνιες, μαγκάλια, καρέκλες. Ἀκόμα καὶ κἄτι ξύλα ποὺ εἶχανε γιὰ τὴν πλύση. Ἡ ἔξωση ἐκτελέστηκε κατὰ γράμμα. Ὁ δρόμος ἤτανε γεμᾶτος ἀπὸ τὰ μπακάζια κιἀπ' τὸν κόσμο ποὺ σεριάνιζε τὴν μετοικεσία, καὶ γλεντοῦσε μὲ τις φωνὲς τοῦ κλητῆρα ποὺ διάταζε «ἐν ὀνόματι τοῦ Νόμου». Καὶ σὰν ἐκουβαλήθηκε στὸ δρόμο καὶ ἡ σκοῦπα τῶν προσφύγων, ὁ Νόμος μὲ τὸ στόμα τοῦ Κλητῆρα φώναξε τὴ νοικοκυρὰ καὶ τῆς παράδωσε τὸ σπίτι ἀδειανό.

Μὰ οἱ πρόσφυγες στὸ ἀνάμεταξὺ εἶχανε κάνει κι αὐτοὶ ἐνέργεια. Κι ὁ Νόμος (ἡ ἀναγκαστικὴ στέγαση) εἶχε βγάλει ἄλλη διάτα. Και διάταξε νὰ γίνῃ επιταξη τοῦ σπιτιοῦ κ' ἐγκατάσταση τῶν προσφύγων. Ἀπ' ἐδῶ ἀρχίζει τὸ γλέντι.

Ἔρχεται δεύτερος χωροφύλακας μὲ τὴν «ἀπόφαση» στὸ χέρι. Φωνάζουν τὴ νοικοκυρὰ καὶ τῆς τὴν κοινοποιοῦν. Κατόπι κανονικὰ καὶ νόμιμα τὴν κολλᾶνε στὴν πόρτα — τὴν ἀπόφαση παρακαλῶ. Καὶ ἀρχίζει πάλι κανονικὰ καὶ νόμιμα, ἡ ἐγκατασταση. Ὅλα τὰ πράματα ποὺ πέρνανε τὸ φρέσκο τους στὸ δρόμο, λίθαι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμοι, ξανομπαίνουν θριαμβευτικὰ στὸ σπίτι. Ὁ κλητῆρας, πάντα σοβαρός — ὁ Νόμος — φωναζει, διατάζει, ἐπιβάλλεται. Οἱ πρόσφυγες ξαναμπαίνουν ξαναμπαίνουν γελώντας· ἡ νοικοκυρὰ γελοῦσε κιαὐτή, οἱ δεβάτες γελοῦσαν, οἱ γάτες γελοῦσαν, γελοῦσαν τὰ ρόδα γελοῦσαν οἱ κρῖνοι, γελοῦσε ἡ Σελήνη, γελοῦσεν ἐκείνη, καὶ μονοχὰ ὁ Κλητῆρας — ὁ Νόμος — δὲ γελοῦσε.

Αὐτὸς ἔφυγε μὲ μετρημένα σοβαρὰ καὶ ἐπίσημα βήματα. Εὐχαριστημένος καὶ ἱκανοποιημένος γιατὶ ἔκανε εὐσυνείδητα τὸ καθῆκον του.

Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρέσῃ. Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς καὶ σὰν βρεθῆ κἄποτε αὐτὸ τὸ ξερχοβαλωμένο χαρτοβασίλειο στὰ στερνά του, θὰ τινάξει τὰ πέτσλα κανονικά, νόμιμα καὶ μἕνα «πρωτόκολλο καταστροφῆς» στὸ χέρι.

Μυριβήλης

ΞΥΠΝΑΤΕ! ΞΥΠΝΑΤΕ!

Εἶναι νἀπορήσει κανένας μὲ μᾶς. Ἡ Ἐπανάσταση ἐπιχείρησε νὰ μᾶς δώσει τὴν **Αὐτοδιοίκηση.** *Ὁ Βενιζελικὸς καὶ ὁ ἀντιβενιζελικὸς παλαιοκομματισμὸς τῆς Παλιᾶς Ἑλλάδας σηκώθηκε σὰ λυσασμένη ὄχεντρα νὰ πολεμήσει τὸ θεσμό. Κ' ἐμεῖς καθούμαστε καὶ βλέπουμε, καθούμαστε κιἀκοῦμε, καθούμαστε καὶ διαβάζουμε τὶς φημερίδες ποὺ γράφουνε γιὰ τὸ ζήτημα, μὲ ὅλη τὴν ἀπάθεια ἑνὸς ἀφιονισμένου ἀνθρώπου, μὲ ὅλη τὴ βαριεστισμάρα ἑνὸς ποὺ τὸν ἀναγκάζεις νἀκούσει πράματα ποὺ δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν, πράματα ποὺ τὸν κάνουν νὰ πλήττει. Σὰ νὰ μιλᾶνε γιὰ τὴ χώρα τῶν Τιμπουκτοῦ, σὰ νὰ πρόκειται γιὰ τὴ Χιλή. Θαρρεῖς οἱ λέξεις πὼς δὲν ξυπνᾶνε ὁρισμένα πράγματα μὲς τὴν ψυχή μας. Καὶ ὅμως πρόκειται γιὰ τὴν* **Αὐτοδιοίκηση!** *Μυτιληνιοί, Χιῶτες, Σαμιῶτες, Δημνιοί, Κρητικοί, Ἠπειρῶτες, Θρακιῶτες, Μακεδονίτες!*

Πρόκειται γιὰ τήν **Αὐτοδιοίκηση!** *Ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ φωνάζουμε μές τοὺς κιφενέδες:*

— Κράτος εἶν' αὐτό; Χάλια εἶν' αὐτά; Δὲν ἔχουμε δρόμους! Δὲν ἔχουμε σκολιά! Δὲν ἔχουμε ἀσφάλεια! Χαλάσαμε καὶ κεῖνα ποὖχαμε κάνει κάτου ἀπ' τὸν τουρκικὸ ζυγό! Δὲν εἶναι αὐτοὶ ἄξιοι νὰ διοικήσουνε! Πρέπει νἄρθει ἕνας ξένος νὰ μᾶς βάλει σὲ θεογνωσία!

Αὐτὰ λέμε ἀνάμεσα στὸν ναργιλὲ καὶ στὸν καφέ, καὶ φτύνουμε στὸ πάτωμα καὶ χειρονομοῦμε.

Κ' ἕνα πρωῒ ἔρχεται ἡ Ἐπανάσταση καὶ λέει:

— Θὰ σᾶς δώσω τὴν Αὐτοδιοίκηση. Δηλαδή. Θὰ σᾶς κάμω ἀφεντάδες μὲς τὸ σπίτι σας. Θὰ μπορεῖτε ΕΣΕΙΣ νὰ ἐπιβλέπετε τοὺς δρόμους σας καὶ τὰ σκολειά σας. Θὰ μπορεῖτε ἐσεῖς νὰ διορίζετε τοὺς ὑπαλλήλους ποὺ θὰ διαχειρίζωνται τὰ «ψτά σας, τὸ ψωμί σας, ποὺ θὰ φυλαγουν τὴ ζωή σας καὶ τὴν τιμή σας καὶ τὴν περιουσία σας. Σᾶς κάνω λεύτερους Ἕλληνες, ἀληθινὰ λεύτερους. Ὄχι ξένοι. Ἐσεῖς νὰ διοικήσετε τὸν τόπο σας ποὺ τὸν ποθεῖτε περισσότερο ἀπὸ τὸν καθένα. Ἐσεῖς νὰ διορθώσετε τὰ στραβὰ ποὺ σώριασε ἡ συγκέντρωση ὅλων τῶν Ἀρχῶν στὸ Ἀθηναϊϊκο χορτοβασίλειο, ἐσεῖς νὰ πάρετε στὰ χέρια σας τὰ χαλινάρια τῆς τοπικῆς σας Διοίκησης!

Σηκώθηκε ἡ Παλιὰ Ἑλλάδα καὶ πολεμᾶ λυσασμένη τὸ θεσμό. Οἱ κομματάρχηδες πῶς θὰ διορίσουνε πιὰ τοὺς «ἡμετέρους» των ἀργομίσθους; Ὁ ὑπουργός πῶς θὰ κάνει πιὰ τὸ χατῆρι τοῦ βουλευτὴ ποὺ θέλει νὰ παρουσιαστει γιὰ σωτῆρας τοῦ τόπου του; Ὁ τμηματάρχης ποῦ θὰ εὕρει πιὰ τὸ κοπάδι τῶν ὑπαλλήλων τῆς στάνης του; Ὅλα θὰ ξεφύγουν ἀπ' τὰ χέρια τους τὰ φαῦλα· τὰ ντουλάπια τῶν ὑπουργείων θ' ἀδειάσουν ἀπ' τὶς σκονισμένες ἀλληλογραφίες. Ἡ δουλιὲς θὰ γίνωνται ἀμέσως, ἄψε σβύσε, ἐπὶ τόπου, δίχως ρουσφετολογήματα, δίχως ἐπεμβάσεις, δίχως μέσα ἀνήθικα καὶ παρασκηνιακά. Καὶ ὁ λαός, ὁ λαὸς θἄχει στὸ χέρι του τὴν ψῆφο γιὰ νὰ διαλέξει μόνος του τὸ Νομαρχιακὸ Συμβούλιο, μιὰ μικρὴ ντόπια βουλή, σὰ νὰ λέμε, ποὺ θὰ ἐνεργεῖ καὶ θ' ἀποφασίζει γιὰ τὰ ντόπια συμφέροντα.

Κ' ἐμεῖς κοιμούμαστε, χαζεύουμε, χασμουριούμαστε.

Μυτιληνιοί, Χιῶτες, Σαμιῶτες Δημνιοί, Κρητικοί! Θρακιῶτες! Ἠπειρῶτες! Μακεδονέτες! *Ποῦνε τὰ συλλαλητήριά σας; Ποῦνε ἡ φωνή σας ποὺ θὰ τονώσει τὴν Ἐπανάσταση στὸ ἔργο ποὺ μελέτησε;*

Ποῦναι ὁ πόλεμός σας γιὰ τὴ λευτεριά σας, γιὰ τὴν ἀληθινὴ λευτεριά σας;

Ποῦναι ὁ ἀγώνας σας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή σας ἀπ' τὸν Ὑδροκέφαλο τοῦ Κράτους—τὴν Ἀθήνα;

Ξυπνῆστε λοιπόν! Φωνάχτε, ἀπαιτήσετε, φοβερίξετε! Ἀλλοιώτικα θὰ εἶστε σκλάβοι. Πάντα σκλάβοι. Ἄξιοι σκλάβοι. Κομματικὸ κλωτσοσκοῦφι τῶν «Καθεστώτων». Ἀνάξιοι γιὰ τὴ λευτεριά σας.

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Β'.

ΤΟ ΚΟΜΜΑ

Κι ἀφοῦ ἀρχίσαμε ἀπὸ τὶς μεγάλες οἰτίες τοῦ κοκοῦ, ἂς συνεχίσουμε ἐκθέτοντας σήμερα μὲ εἰλικρίνεια καὶ χωρὶς περιστρὲς τὴ δεύτερη θλιβερὴ ἀφορμὴ τῆς ἐκπαιδευτικῆς μας κακοδαιμονίας.

Γενικὰ καὶ μὲ μιὰ λέξη: Ἡ Πολιτεία. Ὁ μέγας αὐτὸς ἔνοχος κι ἄλλων πολλῶν ἀπὸ τὶς ἀθλιότητες ποὺ ρημάζουν τὸ Ἔθνος. Παρακολουθήσετε ἀμέσως ἀπὸ τὴ γέννησή της τὴν Πολιτεία αὐτή. Παντοῦ θ' ἀνακαλύψετε τὴ θανατερή γάγγραινα ποὺ σάπισε τὴν ψυχή της. Τὸ Κόμμα. Τὸ ταπεινό, τὸ πρόστυχο, τὸ ἄσημο. Ὄχι τὸ Κόμμα τῶν εὐγενικῶν ἰδανικῶν ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν προαγωγὴ ἀτόμων καὶ συνόλου. Ἀλλὰ τὸ Κόμμα τῶν ταπεινῶν μικροσυμφερόντων καὶ τῶν βρωμερῶν ἀντεκδικήσεων. Τῆς κλεψιᾶς καὶ τοῦ μίσους. Τοῦ κενόδοξου ἀριβισμοῦ καὶ τῆς μικροπόνηρης ὑστεροβουλίας.

Σωριάστε ὅσους θέλετε βδελυροὺς χαραχτηρισμοὺς γύρω στὴ γάγγραινα αὐτὴ ποὺ ἐξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθήσει γιὰ πολὺ ἀκόμη νὰ μᾶς θανατώνῃ. Ποτὲ δὲ θὰ βρῆτε ὅσα τῆς ἀξίζουν. Γιατὶ δὲν εἶναι τίποτε, οὔτε ἱερὸ οὔτε ὅσιο ποὺ νὰ μὴν τὰ ἐμόλυνε μὲ τὸν αἰσχρότερο τρόπο τὸ νεοελληνικὸ αὐτὸ δημιούργημα. Ἀτίμασε τὴν ἰδέα τῆς Πατρίδας, τῆς Θρησκείας, τῆς Δικαιοσύνης, κύλισε μὲς στὸ βοῦρκο καὶ ποδοπάτησε τὴν Τέχνη, ἔβαλε τὰ ρυπαρά του χέρια μέσα στὸ Σχολειὸ θέλοντας νὰ τὸ κάνῃ ὄργανό του, κ' ἔσβυσε καὶ κατακουρέλιασε τὴν Ἐκπαίδευση.

Κ' ἔτσι ὁ Δάσκαλος ποὺ δὲν εἶχε συγκινηθῆ καὶ δὲν εἶχε ὑποχωρήση μπροστὰ στὶς ἀμείλιχτες ἀπαιτήσεις τῆς Ζωῆς καὶ στὴν ὡραία της ἐξέλιξη πρὸς ἕνα γεμάτο ἀπὸ ὑποσχέσεις μέλλον, ζάρωσε τώρα μπροστὰ στὸν ἀγροῖκο κοντζαμπασισμὸ τοῦ πολιτευόμενου ποὺ τοὺ ζήτησε ἀνταλλάγματα τῆς θεσούλας καὶ τῆς ἡσυχίας του. Κάθε ἄρνηση ὑπηρεσίας του στὸ Κόμμα θὰ εἶχε πολὺ σύντομα θλιβερὲς συνέπειες στὴν ἤρεμη ζωούλα του. Μιὰ παύση, μιὰ ἀνεπιθύμητη μετάθεση, ἕνα στραπατσάρισμα τῆς δουλειᾶς του, θὰ ἦταν ἡ σίγουρη ἀπάντηση τῆς δυστροπίας του. Ἀπεναντίας μιὰ ὀνειρευτὴ προαγωγή, μιὰ περιζήτητη μετάθεση θα ἦταν ἡ ἀναμενόμενη ἀμοιβὴ τῶν ὑπηρεσιῶν ποὺ θὰ ἐπρόσφερνε στὸ Κόμμα. Ἔτσι ἐγκατάλειψε καθε του ἄλλη ἀπασχόληση καὶ πούλησε ψυχὴ καὶ σῶμα σ' αὐτό, γιὰ νὰ καλητερέψῃ τὴν τύχη του.

Ἔχασε κάθε ἐνδιαφέρο γιὰ τὸ παιδὶ καὶ γιὰ τὴ δουλειά του, ἐγκαιάλειψε καὶ τὶς λίγες μελέτες του, ἀρνήθηκε πολλὲς φορὲς ὡς καὶ τὶς βαθειὰ ριζωμένες πίστες του. Γιατὶ τάχα νὰ παιδευτῆ κυνηγώντας μὲ τὶς μελέτες, μὲ τὴν ἐργασία καὶ μὲ τὴν ἐπαγγελματικὴ ἀξία του καποια ἀβέβαιη προαγωγη, ὅταν θὰ τοῦ ἦταν εὐκολώτατο σὲ λίγον καιρὸ, ὑπηρετώντας τὸ Κόμμα, νὰ δημιουργήση μιὰ λαμπρὴ θέση κ' ἕνα λαμπρότερο μισθό; Ἦταν αὐτὸς ὁ ἀνετώτερος τρόπος νὰ πετύχῃ τὰ ὅσα ὀνειρευόταν καὶ νὰ καταπονέσῃ κάθε του ἀντίπαλο...

Ἔτσι σὰν ὅλους τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Πολιτείας γίνεται καὶ ὁ Δάσκαλος ὁ κομματαρχίσκος τῆς μικροπολιτικῆς. Ἀπὸ δῶ κ' ἔμπρὸς ὅλη του ἡ ἐνέργεια ξοδεύεται στὴ φροντίδα τῆ προαγωγῆς του μὲ κομματικὰ μέσα. Ἀτιμάζει τὸ ἐπάγγελμά του κάνοντας ὑποχωρήσεις στὰ παιδιὰ τῶν ἀστῶν ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τὸν βλάψουν καὶ ξεπέφτοντας ἔτσι στὴ συνείδηση τῶν μαθητῶν του. Ἄνθρωποι τιποτένοι ἐπαγγελματικῶς, ἀλλὰ ἐπιτήδειοι, ἀνεβαίνουν παρὰ τὴν ἀξια τους σὲ ἀνώτερα ἀξιώματα καὶ διοικοῦν κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο μιὰ ξεπεσμένη Ἐκπαίδευση. Ἄλλοι πάλι ἄνθρωποι ἀξίας βλέποντας νὰ παρομερίζεται καὶ νὰ ἐκμηδενίζεται τὸ ἄτομό τους, ἀπογοητεύονται, καὶ ἢ χάνονται σ' ἕνα διεφθαρμένο ἀγώνα, ἢ παρασέρνοντα. ἀπὸ τὴν ἄθλια αὐτὴ συναλλαγὴ, ἐγκαταλείποντας τοὺς πρώτους ἔρωτές τους καὶ χορεύοντας κι αὐτοὶ μὲ τὸ ἴδιο ἴσο τὸν ἀνόσιο χορὸ τῶν κομμάτων. Τίμιος ἢ παλιάνθρωπος, δίκαιος ἢ ἐκμεταλλευτὴς, ἄξιος ἐργάτης τοῦ Σχολειοῦ ἢ διαφθορέας τῆς παιδικῆς ψυχῆς, βλέπει πὼς γιὰ νὰ πετύχῃ τὸν ἠθικὸ ἢ πρόστυχο σκοπό του, πρέπει κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο νὰ κάνῃ τοὔμπες καὶ ν' ἀγωνιστῆ ἀνεβοκατεβαίνοντας τὶς μουχλιασμένες σκάλες τοῦ Ὑπουργείου. Ἀλλοιῶς εἶναι χαμένος. Θὰ μαραζώσῃ ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη, τὴν ἀπογοήτευση

---

(5) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Μιὰ μέρα μᾶς βγάλανε λίγο καὶ μᾶς εἶπαν: Αὔριο φεύγουμε γιὰ τὸ μέτωπο! Χτυπήσαμε τὴ γῆς μὲ τὸν ὑποκόπανο κ' εἴπαμε δυνατά: Ναί, αὔριο!

Ἦτανε νύχτα-πίσσα ἀκόμα. Οἱ σάλπιγγες βαρούσανε μὲ μιὰν ἄγρια ἐπισημότητα τὸ «ἐγερτήριο». Ἡ πόλη κοιμούτανε καὶ τὰ παραθύρια τῶν εὐτυχισμένων σπιτιῶν ποὺ σωπαίνανε ἤσυχα, κύτταζαν πρὸς τὸ πέλαγο μὲ τὰ νυχτοκάντυλά τους ποὺ καίγανε τὸ εἰρηνικὸ λάδι πίσω ἀπ' τὰ τζάμια. Μὲς τἄδειανὰ σοκάκια πορπατούσανε μονάχα κἄτι καμπουριασμένοι ἀθρῶποι πιὸ σκοτεινοὶ κι' ἀπ' τὸ σκοτάδι.

Ἤμασταν ἐμεῖς. Τὰ χοντροκάρφωτά μας τἄρβυλα χτυπούσανε βαρειὰ στὰ καλντερίμια. Τὰ σπίτια στεκούτανε συλλογισμένα ἀπ' τὴ μιὰ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δρόμου καὶ μᾶς κύτταζαν περίεργα. Τὰ εἰρηνικά τους τὰ νυχτοκάντηλα καίγανε πάντα ἤσυχα κι' ἀδιάφορα πίσου ἀπ' τὰ τζάμια.

Ἀνέβαινα στὴ Στρατάνα μἕναν βαρὺ γελιὸ καὶ μὲ τὸ ντουφέκι κρεμασμένο στὸν ὦμο. Στὴν πόρτα σου ἄκουσα σιγαλινὰ ἀναφυλλητά. Ἕνας μεγάλος λυγμὸς ἤτανε, ποὺ ἀνάβρυζε σὰν ἀσώπαστη πηγὴ μὲς ἀπ' τὰ σωθικὰ τῆς Νύχτας. Ζεστὰ δάκρυα ἤτανε, ποὺ ψιχάλιζαν κάτου ἀπ' τὰ μεγόλα τὰ ματόφυλλα τῆς Νύχτας. Ἤσουνα ἐσὺ ποὺ ἔκλαιγες, ἔκλαιγες σιωπηλὰ ὅλη νύχτα. Μπῆκα μέσα καὶ δὲ μιλήσαμε. Ἔκλαψες πολὺ μέσα στὴν ἀγκαλιά μου. Ἔκλαιγε κ' ἕνα κοριτσάκι πάνου σὲ μιὰ πολυθρόνα, σιγὰ—σιγὰ κιαὐτό. Φοροῦσε βυσσινιὰ ρομπίτσα καὶ τόνα τὸ ποδαράκι του ἤτανε ξεκάλτσωτο.

Ἐγὼ δὲν ἔκλαψα. Μονάχα ἕνας κόμπος ἀνέβαινε ὥς το λαρύγγι μου. Καὶ τὸν κατάπινα μὲ πεῖσμα. Κρέμασα τὸ ντουφέκι στὸν ὦμο κ' ἔφυγα σκυφτός.

Σὰν μπαίναμε στὸ βαπόρι ποὺ σφύριζε τόσο ἄσκημα, ὁ Θεὸς ἄρχισε νὰ βρέχει . . . . . .

Ὅσο πορπατᾶ ὁ στρατιώτης φορτωμένος, ἀποκαμωμένος καὶ δρωμένος, δὲ μπορεῖ νὰ σκεφτεῖ. Γιατὶ ὅλα ξοδεύουνται στὸ νὰ περπατᾶ. Ἀκόμα καὶ τὸ μυαλὸ δουλεύει γιὰ τὰ πόδια. Καὶ τὰ μάτια δὲ βλέπουν καλὰ, καὶ τ' ἀφτιὰ δὲν ἀκοῦνε πιά, κ' ἡ γεύση καὶ τὸ σάλιο κι' ὅλα ξοδιάζουνται γιὰ νἀβαστᾶνε τὰ πόδια. Μὰ σὰν ταξιδεύει μὲ τὸ βαπόρι; Ἐκεῖ γίνεται ὅλοςυλλογή. Φαντάζουμαι πὼς εἶνε ἐπικίνδυνο γιὰ τοὺς στρατηγοὺς νὰ συλλογίζονται οἱ στρατιῶτες. Ὁ καλύτερος στρατὸς πάντα θἄνε ἐκεῖνος ποὺ οἱ στρατιῶτες του δέν κάνουν συλλογισμούς καὶ δὲ βγάζουν συμπεράσματα. Ὁ πολεμιστὴς τοῦ καιροῦ μας δέν τὸ χριάζεται τὸ λογικὸ· τοῦ εἶνε κοστίσιμη πολητέλεια. Χρειάζεται μονάχα τὴν Πίστη καὶ τὸν Ἐνθουσιασμό. Τὴν Πίστη. Μὰ ποὖντα τὰ εἴδωλα; Ὅλα γκρεμνίζουνται κιὅσα δὲν ἔπεσαν σαλεύουν. Δῶσε ἕνα εἴδωλο σἕνα Στρατὸ νὰ σοῦ δώσει μιὰ Νίκη. Κι' ὁ Ἐνθουσιασμός; Ὤ, αὐτὸς. Βαστᾶ λιγότερο ἀπ' τὸ μεθύσι τοῦ κρασιοῦ. Εἶνε καλὸς γιὰ νὰ σκουντήξει μιὰ τὴ μάζα. Νὰ δώσει τὸ πρῶτο γύρισμα στὴ ρόδα.

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κύριε Διευθυτὴ τῆς «Καμπάνας»

Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ περάσετε σιὴν ἐφημερίδα σας αὐτὰ τὰ λίγα γκαρδιακὰ μας λόγια μὲ τὰ ὁποῖα θέλουμε νὰ ἐκφράσουμε τίς θερμές μας εὐχαριστίες στοὺς συναδέλφους μας ἐφέδρους τοῦ Μεσοτόπου, ποὺ σὰν ἀληθινὰ παλληκάρια μᾶς παραχώρησαν μέρος ἀπὸ τὰ «ἐγκαταλελειμμένα κτήματα» ποὺ εἴχανε νοικιασμένα, μόλις γυρίσαμε ρημαγμένοι ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία.

Ἀξίζει νὰ γραφτοῦνε πιὸ τέρα γιὰ τὴ γενναία τους αὐτὴ πράξη, ποὺ ἔρχεται νὰ δώσει ἕνα γερὸ μπάτσο σὲ ὅλους τοὺς ψευτοπατριῶτες μὲ τὰ παχιὰ λόγια καὶ μὲ τὴν ὑποκριτικὴ τους συμπόνια τάχα, ποὺ πίσω θέ της κρύβεται ἡ πιὸ μικρόπρεπη συμφεροντολογία.

Μὰ τοὺς; μάθαμε πὰ αὐτοὺς καὶ δὲν περιμένουμε τίποτα ἀπὸ τὴν ἀσπλαχνία τους.

Ἂς εἶναι καλὰ τὰ φτωχὰ μὰ τιμημένα ἀδέρφια μας.

Οἱ νεοερχόμενοι Μεσοτοπιανοὶ αἰχμάλωτοι

Χρῆστος Μοσχόβης
Καλατζῆς Ἐμμανουὴλ
Βραχνὸς Κωνσταντῖνος

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»

Ἀπ' τὶς στῆλες σου θέλουμε νὰ φανερώσουμε μιὰν ὄμορφη καὶ προοδευτικὴ δουλειὰ ποὺ κάνει ὁ Σύνδεσμος τῶν κοριτσιῶν τοῦ χωριοῦ μας, σύμφωνα μὲ νὸ κήρυγμά σου γιὰ τοὺς συναδέρφους ποὺ φρουροῦν τὴν πόρτα τῆς πατρίδας μας στὸν Ἔβρο. Ὁ Σύνδεσμος τῶν Δεσποινίδων Μεσαγροῦ ἔστελε ἀπὸ 50 δρ. σόλους τοὺς Μεσαγρινοὺς ποὺ ὑπηρετοῦνε στὰ σύνορα. Ἀνάλαβε τὴ διατροφὴ τοῦ νεοερχομένου αἰχμαλώτου Θαιάση Ἀφράτη πού εἶναι ἄρρωστος. Ἔχει ἀγοράσει βιβλία σὲν σωρὸ φτωχὰ μαθητούδια καὶ μαθητρούλες. Ὅπου τὰ ἔργα φωνάζουν τὰ πολλὰ λόγια εἶναι περιττά.

Νὰ καὶ τὸ Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου τῶν κοριτσιῶν μα. Εὐανθία Καραδούκα, Ἑλένη Χ" Βασιλείου, Μαρίνα Λάμπρου, Δέσποινα Α. Χ" Βασιλείου, Γαλάτεια Π. Χ" Βασιλείου, Πελαγία Θωμᾶ, Κλημεντίνη Παπᾶ Γεωργίου καὶ Δήμητρα Βουγιούκη.

Ὁ ΣΕΣ εὐχαριστεῖ ἀπὸ μέρους τῶν συναδέρφων τοῦ Ἔβρου καὶ συγχαίρει τὰ κορίτσια μας γιὰ τὴν εὐγενικὴ δράση τους ποὺ ἔχει τὴν ἴδια κατεύθυνση μὲ τὴ δική μας.

Μεσαγρὸς 3—5—23.

Ὁ ΣΕΣ Μεσαγροῦ

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»

Μὲ παρακάλεσαν οἱ ἔφεδροι τοῦ χωριοῦ μου νὰ σοῦ γράψω μερικὰ λόγια γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω ἐκ μέρους των γιὰ ὅσα καλὰ καὶ ὄμορφα ἔργα ψες στὸ πρόγραμμα τῆς «Καμπάνας» των.

Δὲν τὸ ἔκανα ὅμως, γιατί, χωρὶς νὰ θέλω τὸ τοὺς ἀδικήσω ἐσκέφθηκα πὼς δὲν εἶνε μοῦχα οἱ ἔφεδροι ποὺ θέλουν νὰ καταδώξουν καὶ νὰ ἐξαφανίσουν τὴ μούχλα καὶ τὴ σαπίλα τῆς ἐποχῆς μας, ἀλλὰ καὶ μιὰν ἄλλη τάξη ἀστρίτευτοι καὶ ἄμαχοι σὰν ἐμένα, οἱ ὁποῖοι λιχταρούσαν χρόνια τώρα νὰ δοῦνε τέλος πάντων ἕνα δημοσιογραφικὸ ὄργανο τοῦ τόπου μας μὲ νιότη, μὲ ζωὴ καὶ μὲ τέτοιο πρόγραμμα.

Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς αὐτὰ ποῦ γράφω ἀντιπροσωπεύουν τὴ γνώμη μιᾶς τάξης ἂν ὄχι μεγαλύτερης, ἀλλὰ τουλάχιστον ἴσης μὲ τὸν ὄγκο τῶν ἐφέδρων. Εἶνε λοιπὸν πολὺ εὐχάριστο αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ποὺ τὸ δυστυχισμένο Ἔθνος μας διατρέχει τόσους κινδύνους, νὰ ἀκούγεται βροντώδικη ἡ φωνὴ ἑνὸς ἐφεδρικοῦ ὀργάνου ποὺ νὰ βγαίνει ἀπ' τὴν καρδιὰ καὶ τὰ σπλάγχνα ὄχι μονάχα τῶν ἐφέδρων μας ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλη γερὴ καὶ προοδευτικὴ τάξη, καὶ συντάχτη του νὰ εἶ ε ἕνας πατριώτης μας ποὺ καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον ξένο, θὰ γνωρίζει τὴν ψυχολογικὴ κατάσταση τῶν χωριῶν μας.

Δὲν θέλω νὰ συνεχίσω τὴν κρίση μου ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, γιὰ νὰ μὴ φανῶ πὼς; κολακεύω πρόσωπα ποὺ ξέρω πολὺ καλὰ πὼς; δὲν ἱδρώνει τ' αὐτί τους ἀπὸ τέτοια, ἀφοῦ ἔχουν ἱδρώσει καὶ παραϊδρώσει μὲ ἵδρο καὶ μὲ αἷμα τῆς καρδιᾶς τους ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε.

Ἕνα ὡραῖο πρᾶμμα παρατηροῦ ἐδῶ στὰ χωριὰ τοῦ βορείου τμήματος τοῦ νησιοῦ μας Ἐννοῶ γιὰ τοὺς Σ.ΕΣ. τῶν χωριῶν, ποὺ ἐργάζονται ὡμορφα, νόμιμα, ἀγαπημένα, καὶ χωρὶς θόρυβο. Δὲν ἀναφέρω γιὰ τὸ Μόλυβο, γιὰ τὴ Σκαμνιὰ, γιὰ τὴν Ἁγία Παρασκευὴ, τὴν Πέτρα, τὴ Σκουτάρο, κλπ. γιατὶ φοβοῦμαι νὰ μὴν παράξω τὴ μετριοφροσύνη των. Δὲν θὰ μπορέσω ὅμως νὰ μὴν πῶ δυὸ λόγια στὸν Σ. Ε. Σ. Στύψης—Ὑψηλομετώπου, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ μὲ μαλώσουν ἂν τὰ πάρουν γιὰ ρεκλάμα. Τοὺ λέγω λοιπόν: Παιδιά! ὁ Συνδεσμός σας εἶνε ἀκόμα στὰ σπάργανα, καὶ ὅμως, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἄλλες εὐγενικὲς ἐκδηλώσεις του ποὺ δὲν θελήσατε νὰ τὶς δημοσιέψετε, ἔπρεπε νὰ ἀνακοινώσετε στὸν κόσμο γιὰ τοὺς 5—6 αἰχμαλώτους συναδέρφους σας ποὺ ἤρταν καὶ τοὺς κάνατε καινούριες φορεσιές, παπούτσια κτλ. Ἔπρεπε νὰ ἀνακοινώσετε στὸν κόσμο τὸ τοπικὸ πανηγύρι ποὺ σκοπεύετε νὰ κάνετε στὸν ἀρχαῖο Βυζαντινὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Δημήτρη, τῶν ἁγίων Πάντων, καὶ τὴν ἐρτσιτεχνικὴ παράσταση ποὺ προετοιμάζετε γιὰ τὴν ἴδια μέρα.

Ἔτρεξα λέγω νὰ τ' ἀνακοινώσω ἐγὼ τὰ, ὄχι γιὰ νὰ ρεκλαμάσω ἐσᾶς ἀλλὰ γιὰ νὰ κεντήσετε τὸν ζῆλο ἄλλων χωριῶν ποὺ δυστυχῶς ἀκόμα δὲν μπόρεσαν νὰ ὀργανωθοῦν εἰς Σ.Ε.Σ., καὶ γιὰ νὰ μάθει ἡ πεφιφέρειά σας τοὐλάχιστο πὼς τὸ πανηγύρι ποὺ θὰ κάνετε, καὶ τὸ δραματάκι ποὺ θὰ παίξετε, εἶνε ἐφεδρικοῦ ἐνδιαφέροντος, εἶναι βγαλμένο ἀπ' τὴ πέννα ἀνάπηρου συναδέλφου σας, ἐτὸς ἐννοεῖται ἂν δὲν εἶνε σωστὲ; οἱ πληροφορίες ποὺ ἔχω γι' αὐτὰ ποὺ γράφω. Ἢ ἔτσι ἢ ἀλλοιῶς ὅμως, σᾶς συνιστῶ νὰ κουνηθῆτε λιγάκι καὶ δημοσιογραφικῶς, ἀφοῦ μάλιστα ἔχετε δικό σας ὄργανο ποὺ ὅλοι ὁμολογοῦν πὼς εἶναι τὸ πιὸ ἄξιο τοῦ προορισμοῦ του ἀπ' ὅσα εἴδαμε ὡς τὰ σήμερα στὸν τόπο μας.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ λίγα πρὸς τὸ παρὸν ἤθελα νὰ πῶ στὰ παιδιά μας, κι' ἂν θέλει ἡ ἀγαπητὴ «Καμπάνα» ἂς τὰ βάλῃ ἐκεῖ σὲ μιὰ γωνιά της, γιὰ νὰ τὰ μάθουν, γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ τὰ λέγω στὸν καθένα χωριστά.

Μὲ ξεχωριστὴν ἀγάπη

Βουνήσιος

Ὑψηλομέτωπο 25 τ' Ἀπριλιοῦ 1923

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»,

Μέσα στὰ βάθη τῆς Θρακικῆς γῆς σὲ δεχτήκαμε. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ρίξαμε στὶς σελίδες σου εἴπαμε: Μωρ' τοῦτο δὲν εἶνε συνηθισμένη φημερίδα ἀπ' ἐκεῖνες τὶς σαχλόλογες καὶ μασκαράδικες ποὺ ξέρουμε. Κάτι μὲς τὴν ψυχή μας σαλάγηξε. Μόλις σὲ πῆρα φώναξα τοὺς πατριῶτες συ ἀδελφου; καὶ διαβάσαμε παρέα. Ἄχ, νἄξερες τὴ χαρὰ ποὺ μᾶς ἔδωκες! Καταλάβαμε πὼς ἀκόμα δὲν ἔσβυσε τὸ στοιχεῖο τῆς χρισιανοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης μὲς ἀπ' τὴν πατρίδα μας. Τὰ ὄμορφα καὶ πονετικὰ λόγια σου γιὰ τοὺς στρατιῶτες; καὶ γιὰ τοὺς ἀπολυμένους συναδέλφους κ ι γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους, κὴ ὑποστήριξη ὅλω τῶν παραγνωρισμένων καὶ δυστυχισμένω ποὺ δυναίσθηκαν γιὰ τοὺς ἄλλους, ἔκαναν τὴν «Καμπάνα» ποὺ πῆρε νὰ βγαίνει ἀπ' τόνα ἀντίσκηνο καὶ νὰ μπαίνει σιὰ ἄλλο. Μᾶς ἔκανες ὅλους μὲ τὸ Σύνταγμα νὰ καυκιώμαστε πὼ εἴμαστε Μυτιληνιοί. Δὲν θὰ σβύσει ποτὲς τ ἀστέρι σου, ὅσο κιὰν τὸ πολεμίσουν τὰ βαγαπόντικα στοιχεῖα τοῦ τόπου. Θὰ σὲ ὑποστηρίξουμε ἐμεῖς ἀπ' τὸν Ἔβρο, κοὶ συνάδερφοι ποὺ ἀπολύθηκαν ἀπ' αὐτοῦ.

Γειὰ χαρὰ

Χ" Διάκος Ἰγνάτης

Τ.Τ. 904: 37ο Συν)μα ΙΙ Γάγμα.

Ἐδῶ 4—5—23

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Προχτὲς πῆρα αὐτὸ τὸ γράμμα ἀπὸ ἕνα φίλο ἀπ' τὸ μέτωπο. Σᾶ τὸ στέλνω γιατὶ λέει πολλὲς ἀλήθειες καὶ τὶς λέει πολὺ ὄμορφα.

Μὲ ἀγάπη

Γ. Π.

Ἀγαπημένε μου Γιῶργο,

Χτὲς πῆρα τὰ δυὸ φύλλα (τὸ 1ο καὶ 2ο) τῆς «Καμπάνας». Δὲ μπορεῖ νὰ φανταστεῖ, Γιῶργο, τὴ χαρά μου ἅμα διάβασα τὴν ἐφημερίδα αὐτή.

Ἦταν βέβαια κιρὸς πιὰ νὰ ἀκουστεῖ δυνατὴ καὶ καθαρὴ ἡ φωνὴ αὐτῶν, ποὺ δουλεύοντας μὲ ἀρέσωση τὴν Πατρίδα τόσα χρόνια στὶς ἐκστρατεῖες, μακρυὰ ἀπ' τὶς φαμίλιες του, κατατραφήκανε οἰκονομικῶς καὶ ποὺ τώρα κουρασμένοι, πεινασμένοι καὶ μὲ βρεμὰ τὴν καρδιὰ, στὸ γυρισμό τους κοντὰ στοὺς δικούς τους, δὲ βλέπουν ἄλλο παρὰ φρόνηση καὶ ἀδιαφορία γιὰ τὴν ὕπαρξή τους ἀπὸ κείνους ποὺ καθορθώνουν νὰ στέλνουν ἄλλους στὸν πόλεμο γιὰ νὰ πιαίνουν κεῖνοι ἀπὸ τὸ αἷμα τους.

Μαζὶ μ' αὐτὸ ἦταν κιρὸς πιὰ νὰ ξυπνήσουν οἱ Μυτιληνιοὶ γιὰ νὰ φωνάξουμε ἀφ βια πὼ δὲν εἴμαστε καμωμένοι δοῦλοι γιὰνὰμᾶ ἢ μεταλλεύουνται μερικοὶ ξένοι ποὺ σὰν λύκοι πέσανε στὴ Μυτιλήνη δώδεκα χρόνια τώρα Ἀναγνωρίζουμε τὰς ὑπ χρεώσεις μας ποὺ ἔχουμε στὸ Κράτος. Ζητᾶμε τώρα καὶ τὰ δικαιώματά μας.

Πληρώνουμε φόρους. Νὰ πληρωθοῦμε τώρα ἐμεῖς τοὺς μισθοὺς ποὺ πέρνουν ὅσοι κατέχουν τὶς Κρατικὲς ὑπηρεσίες. Γιατὶ πρέπει ἐμεῖς νὰ τοὺς ἀνταστηρίσουμε.

Γιατὶ ἔχουμε τίμιους καὶ ἄξιους ἀνθρώπους νησοὺς μὲ γερὸ μυαλὸ καὶ ἀτσαλένια θέληση νὰ διορισθοῦνε σ' ὅλες τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες στὸ νησί μας. Καὶ θὰ δουλέψουνε ἔντιμα καὶ μὲ πόνο γιατὶ εἶνε δικά του παιδιὰ καὶ θὰ πονοῦνε τὸ νησί τους. Καὶ ἀγαποῦνε τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ δίνουν.

Σφίγγω ἀπὸ μακρυὰ τὸ χέρι αὐτῶν ποὺ εἶχανε τὴν ὄμορφη αὐτὴ ἰδέα καὶ θαρετὴ πρωτοβουλία καὶ πές τους νὰ μὴ στοματίσουν ποτὲ τὴν ἔκδοση τῆς «Καμπάνας». Γιατὶ ἡ ἐφημερίδα αὐτὴ μᾶς παρηγορεῖ, μᾶς δίνει γλυκιὰν ἐλπίδα. Εἶνε γιὰ μᾶς, ποὺ ὑπηρετοῦμε στὸ στρατό, ἕνα λαμπερὸ ἀστέρι ποὺ μᾶς δείχνει τὸ δρόμο ποὺ θὰ περπατήξουμε γιὰ νὰ βροῦμε τὴ ζωὴ ποὺ μᾶς ἀξίζει ὕστερα ἀπ' τοὺς κόπους μας!

Ἂς χυπήσουν τὴ σαπίλα, τὸν κομματισμό, τὸν κοτζαμπασισμό, τὴν ἀπολυταρχία, κατὰ ἑράλε. Θάταν εὐτύχημα γιὰ τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1922 νὰ βρισκότανε κι' ἄλλες ἐφημερίδες σὰν τὴν «Καμπάνα» σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες. Εἶνε τιμὴ γιὰ τὴ Μυτιλήνη ποὺ πρώτη ἔδωσε στὴν Ἐπανάσταση μιὰ τέτοιαν ἠθικὴ συνδρομή.

Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ στέλνεις ταχτικὰ τὴν «Καμπάνα».

Φροντίζω νὰ γρίψω συνδρομητὲς ὅσους μπορῶ.

Κώστας Κ.

Μέτωπο Τ. Τ. 915
Ἀπρίλιος 1923

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»

Ἀπ' τὶς 8 τ' Ἀπριλιοῦ τοῦ 1922 ὑπάρχε μιὰ διαταγὴ κοινοτικῆς φορολογίας γιὰ νὰ φέρουμε νερὸ στὸ διψασμένο χωριό μας. Τὸ ζήτημα τοῦ νεροῦ εἶναι τὸ αἰώνιο ζήτημα τῶν Μυτιληνιωτῶν ποὺ ξηροψήνουνται ὅλο τὸ καλοκαίρι καὶ πεθαίνουν ἀπ' τὴν ἀνυδρία. Κι ὅς τώρα οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἔχουνε κρύψει αὐτὴ τὴ διαταγὴ στ' Ἀρχεῖα τοῦ χωριοῦ. Ἐλάτε ὅλοι οἱ ἔφεδροι τοῦ χωριοῦ μας. Ἂς βάλουμε λιγο τὴν πλάτη μας γιὰ νἀναγκάσουμε τοὺς ἁρμοδίους; νὰ κουνηθοῦνε λιγάκι. Τὸ καλοκαίρι πλακώνει. Τὸ νερὸ πρέπει νἄρθει στὸ χωριό, ἀλιώτικα εἴμαστε χομένοι ὅλοι.

Μυτιληνὰ 3—5—23

Ἕνας ἔφεδρος

ΣΕΣ ΣΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Ἐκφράζουμε τὴ λύπη μας γιὰ τὴν παραίτηση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβούλων τοῦ χωριοῦ μας κ. κ. Ἰωαν. Βουχλῆ, Θεοδοσίου Θεοδ. καὶ Κυριάκου Τζινέρη ποὺ ἀπαλλάχτηκαν ἀπὸ τὰ καθήκοντά τους; ὕστερα ἀπὸ ἐπίμονη αἴτησή των, καὶ ὕστερα ἀπὸ ἐπαναλημμένες ἀναφορές των.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ θεωροῦμε καθῆκον μας νὰ τοὺς εὐχαριστήσουμε καὶ καὶ νὰ τοὺς συγχαροῦμε γιὰ τὸν ζῆλο καὶ τὴν ἀφοσίωση ποὺ ἔδειξαν πάνω στὴν ἐκτέλεση τῶν ἱερῶν καθηκόντων των, πρὸ παντὸς ὅμως γιὰ τὴν καλὴ καὶ τίμια Διαχείριση τοῦ Ταμείου τῆς Ἐκκλησιας μας ποὺ παραδόθηκε στοὺς ἀντικατασιάτες των σὲ πολὺ ἀνθηρὴ κατάσταση δηλ. μὲ τὸ ποσὸν τῶν 11000 Δραχμῶν σὲ διάστημα 15 μηνῶν. Πρᾶγμα σπανιώτατο στὰ χρονικὰ τῆς Κοινότητός μας. Ὅλα αὐτὰ τιμοῦν καὶ τὴν τάξη μας γιατὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο ἦταν καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφέδρους μας.

Σκαλοχώρι σὰς 22 τοῦ Μάη 1923.

Ὁ ΣΕΣ Σκαλοχωριοῦ

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΣΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ

Ἀπὸ 25 δρχ Κύπρος Ἀδελῆ, Ἀδελ. Σουτζιδέλη, Α. Χ" Ράλλη, Ε. Ἀναγνώστου, Κ. Καψαμάλη, Ι. Πράππας, Εὐστ. Κονάκας, Οἰκονόμος Παπαριστείδης, Οἰκονόμος Παπαθεόδωρος, Οἰκονόμος Παπαπαναγιώτη, Ἀρχιμανδ. Λεόντιος Δουκέλης, Ἀρχιμανδ. Εὐλόγιος Προεδρίδης, Μιλτιάδης Τσακίρης, Κα Βότση, Περιβολὰς Στεφάνου, Κ λδῆ, Ἰωάν. Σεφενίδης, Καπεταλάκης, Νικόλ. Στεφάνου, Γ. Θερμιώτης, Χ ιδριανάγλου, Παπασταῦρος, Τσουρουκτσόγλου, Ἀγγελίδης, Π. Κουτσῆ, Π. Ἰατρόπουλος, Π. Μαραγκέλης, Ε. Ἐμμανουὴλ, Δ. Βαλετόπουλος, Μιχ. Ἀλεξίδης, Στεφανίδης-Βελέντζας, Πανσελινᾶς, Στέφ. Μηλιούσης, Ἠλίας Σαλβαρᾶς, Χαρ. Βασιλείου, Μ. Κωνσταντίνου, Ἠλιάδης, ὑπολοχ. Σιφαρῆς, Ἀνθ)γὸς Παυβέντης, Σεριβάνος, Ὑποδηματ. Φοῖνιξ, Ι. Ἀθανασιάδης, Μολυβιάτης Ἀριστείδης, Θ. Ἀθανασίου, Β. Βένλες, Β. Ἀποῖκος, Η. Σπυρλάγκας, Ἀρ. Σαμαρίδης, Κ. Καραγιάννης, Χορταμπᾶς, Ἐμμ. Καραγιάννης, Ἀγ. Περέλης, Σ. Παρίσης, Ἀδελ. Μαρτίνη, Εὐστρ. Λάμπρου, Γ. Καψαμάλη, Γ. Ζερμπίνης, Η. Καραγιάννης Γ. Κιρτζιώτης, Β. Γρυσομανίδης, Κ. Γρυσομανίδης, Ορ. Ἀντωνιάδης, Ν. Ἀμμανίτης. 22 50 Παπᾶς. 40 Ἀδελφ. Καμπερίδη. 17.50 Β. Βασιλείου. 13 δρχ. ὁ Ἀγγ. Πετρόπουλος.

Ἀπὸ 15 δρχ. οἱ Κώστας Λουῆς, Τσιραδέλης, Κυριαζῆς, Miraher.

Ἀπὸ 12 50 δρχ. οἱ Π. Παντελῆς, Φωτέλης Πανταζόπουλος, Β. Πιττακὸς, Μ. Γρημάνης, Ἀδελ. Στυλιανοῦ, Κρητικὸς Βασίλειος, Καλπάκας, Κεσίσογλου, Λουκᾶς, Ἀραβανόπουλος, Νικολαΐδης, Κ. Κιοπλῆς, Στεφανέλη, Μ. Χουλουσῆς, Χ" Γιάννης, Σ. Παπαυτσίκης, Βαλαΐτης, Χιωτέλης, Διαλεχτὸς, Ι. Ὀρφανὸς, Ν. Σουνόγλου, Ἰορδάνου, Λειβανίδης, Κανώνης, Ν. Καλδῆς, Σ. Βουρνάζος, Ε. Χ"

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Μάης 7

Όσο πάει καὶ τὸ χωνεύουνε τὰ κόμματα πὼς δὲν ἔχει ἐκλογικὸ κόκαλο τὰ γλύψουνε. Οἱ προεκλογικοὶ καυγάδες τῆς περασμένης βδομάδας μαλακώσανε. Βρίζονται βέβαια ἀκόμα ἀνάμεσό τους οἱ κομματικοὶ γαζετατζῆδες· μὰ σὰ δὲ βρίζουνταν τὶ ἄλλο θ' ἄκαναν! Ὡστόσο ἡ Ἐπανάσταση τοὺς ἔκοψε τὸ βῆχα. Γιὰ θὰ βάλετε μυαλό, τοὺς λέγει, γιὰ δὲ θὰ δεῖτε ἐκλογὲς στὸν αἰῶνα σας.

Δὲ χρειάζεται νἄχει κανένας ἀπολυταρχικὲς ἰδέες γιὰ νὰ δόσει δίκιο στὴν Ἐπανάσταση. Φτάνει νὰ θέλει τὴν ἡσυχία του, νὰ ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρήνη καὶ τὴ γαλήνη γιὰ νἄνε ψυχὴ καὶ σῶμα μαζύ της. Γιατὶ κατὰ ποὺ κατάντησαν τὰ ἐσωτερικά μας μὲ τὰ κομματικὰ πάθη καὶ τὰ μίση δὲν εἶνε προκοπή. Ἔρχεται ὁ ἕνας, σφάζει τὸν ἄλλονε· ἔρχεται ὁ ἄλλος, τὰ ἴδια. Καὶ τὸ θῦμα σόλες αὐτὲς τὶς διαμάχες εἶνε ὁ λαός, ὁ ἥσυχος κόσμος, ἡ Πατρίδα καὶ τὸ Ἔθνος.

Αὐτὰ ὅλα συλλογίζεται ἡ Ἐπανάσταση καὶ διαβολόστειλε τοὺς κοινοβουλευτισμοὺς καὶ τὰ ἄλλα κολοκύθια ποὺ λέγουνται ἐλευθερίες λαϊκὲς ἐνῷ δὲν εἶνε παρὰ ἀδιακοπη τυραντία, ξαίμασμα καὶ καταστροφή.

Π.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Μαης 7

Πέρασε κι' αὐτὴ ἡ βδομάδα καὶ σὲ καμμιὰ λύση οὐσιαστικοῦ ζητήματος δὲν κατώρθωσε νὰ καταλήξει ἡ Δωζάννη.

Ἕνα σωρὸ ζητήματα ἐδαφικά, οἰκονομικά, προστασία τῶν ξένων ποὺ θὰ μένουν ἢ θὰ πηγαίνουν στὴν Τουρκία τὰ παραπέμπουν σὲ ἐπιτροπὲς καὶ ὑποεπιτροπὲς ἐμπειρογνωμόνων ὅπως λένε στὴ διπλωματικὴ γλῶσσα· μὰ σὲ κανένα δὲ μπόρεσαν νὰ συμφωνήσουν.

Οἱ Τοῦρκοι ἐξακολουθοῦν τὸν ἴδιο τὸ χαβᾶ. Ὑποχωροῦν κομμάτι σὲ μερικὰ ζητήματα, ζητοῦν σημαντικὲς τροποποιήσεις ἢ καὶ ἀρνοῦνται ὁλότελα σὲ ἄλλα. Καὶ ἔτσι γυρίζει τὸ ροδάνι.

Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τοῦρκοι ἐζήτησαν νὰ συζητηθεῖ ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἀποζημιώσεως ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει ἀπ' ὅλα πιὸ πολύ. Μὰ αὐτὸ δὲ συμφέρει στοὺς κυρίους Εὐρωπαίους. Πρέπει νὰ τελειώσουν τὶς δουλίτσες τους ἐκεῖνοι μπροστά καὶ βλέπουμε ἔπειτα καὶ γιὰ τὴν ἀποζημίωση. Καὶ ἔτσι θὰ βουρλιζόμαστε μὲσ τὴν ἀγωνία κάμποσον ἀκόμα καιρό.

Ὅσο γιὰ τὴ στάση τῆς Γαλλίας ποὺ κάποτε μᾶς λένε αἱ ἐφημερίδες εἶνε ἀπειλητικὴ καὶ τραβάει τὸ σκοινί, ἐπαναλαμβάνουμε κεῖνο ποὺκι' ἄλλη φορὰ τονίσαμε: Μὲ πολὺ μεγάλη ἐπιφύλαξη πρέπει νὰ διαβάζουμε αὐτὲς τὶς εἰδήσεις. Τὰ πράματα θὰ μᾶς τὸ δείξουν ἂν ἡ Γαλλία στά σοβαρὰ σκέπτεται νὰ δράσῃ: καὶ ὄχι οἱ εὐσεβεῖς πόθοι τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου.

Μυλούσης, Α. Ἀνδρονάκου, Καλλιπολίτης, Τζιβόγλου, Κοκώνης Μαθιὸς, Ν. Γιανέλης, Μιλ. Χ" Γεωργίου Β. Τσαγλάνης.

11 Δρ. ὁ Θεόδωρος Παπλωματᾶς.

Ἀπὸ 10 Δρ. Βερναρδάκης, Εὐστρατίου Μ. Παπαλοῦ, Ματθαῖος Κασκασιάδης, Σιβιτζῆς Ι. Σαλβαρλῆς, Π. Παρακτσῆς Κοτζαμαρίνος Καπακισῆς Ἀθηναῖος, Προδρόμου, Χ" Μιναὴλ Πολυμιάδης.

8 Δρ. Στεφάνου Ξυλουργός.

Ἀπὸ 5 Δρ. Ν. Μάτας, Κονταγιάννης Σαπουντζόγλου, Στεφανόγλου, Σπύρογλου, Μολυβιάτης Φραγκου, Μορογιάννη Γιουρουκέλης, Σιμιτιὰν, Μάρκου Χ. Π. Σταμπούλου, Ἀντωνιάδης, Λοιφτῆς Βέης, Πιτιὺς, Μ. Λαμνῆς, Τσάτου.

6 Δρ. ὁ Σολτέλης.

Ἀπὸ 4 Δρ. οἱ Ψαραδέλης, Κλειδοραῖς.

3 Δρ. ὁ Ἀριστ. Μακρῆς.

Ἀπὸ 2.50 Δρ. οἱ Ἐλευθερίου, Π. Τρακοσέλης, Σαμπὰν Ἐφέντης, Λιμπερίδης, Βαγιανὸς, Χρ. Γιαντσιανὸς, Ταπανλῆς.

1 Δρ. ὁ Σεβαστοῦ.

Διάφοροι ***Ἀνώνυμοι*** Δρ. 2154.

Τὸ ὅλον Δραχ. 29,526.65

Προηγούμενες εἰσφορὲς ***«Καμπάνας»*** 24 τρέχ. Δραχ. 7,115

Δραχ. 36,641.65

ΠΑΛΙ ΤΟ ΛΑΔΙ

Μᾶς παραπονέθηκαν οἱ λαδέμποροι: Ὁ κ. Τελώνης δυσκολέβει τὸ ἐμπόριο τοῦ λαδιοῦ, ὅσο δὲ φαντάζεται. Κανονίζει τιμὲς ἐξωτερικοῦ μὲ τὸ μυαλό του ποὺ ἀσφαλῶς εἶνε κοντότερο ἢ μακρύτερο ἀπ' ὅ,τι πρέπει. γιατὶ ἐνῷ τὸ λάδι βρίσκει στὶς ἀγορὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ, —στὴν Ἀλεξάντρεια ἄξαφνα, — ἀπὸ 19 δραχμὲς ἴσαμε 23 ὁ κ. Τελώνης τὸ διατιμίζει 35 δραχμὲς τὴν ὀκᾶ, παίρνοντας ἔτσι φόρο [ἀπὰς τὰ 12 ο)ο] 20 — 30 ο)ο περισσότερο. Τὸ ἴδιο κάνει καὶ γιὰ τὰ σαπούνια. Ὅλοι ξέρουνε πὼς τὸ σαπούνι δὲν πιάνει ἀπάνου ἀπὸ 13 — 15 δραχμὲς τὴν ὀκᾶ. Αὐτὸς τὸ βάζει 18! Φυσικὰ σὰ δὲν εἶχε ὁ κ. Τελώνης ποῦ νὰ καταφύγει γιὰ νὰ ὁρίσει τὶς πραγματικὲς τιμές, ποιὸς θά τὸ μιλοῦσε! Μὰ δὲ συμβαίνει αὐτό. Ἐπειδὴς οἱ ἐμπόροι τοῦ λένε: Πάρε τιμὲς ἀπ' τὸ Ἐμπορικὸ Ἐπιμελητήριο ποὺ θὰ τὶς δώσει ὑπευθύνως. Νὰ σοῦ φέρουμε τιμὲς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Μασσαλίας.

Νὰ σοῦ φέρουμε τὰ βιβλία μας, τὴν ἀλληλογραφία μας. Ρώτησε 10, 20, 30 ἐμπόρους ποὺ ἔχουνε τελευταῖες τιμὲς καὶ πάρε ἕνα μέσον ὅρον! Ἐκεῖνος ὅμως τίποτε. Τὸ γουδὶ τὸ γουδοχέρι. Ὅ,τι κόβει τὸ μυαλό του, ἐκεῖνο εἶνε. Κι' ἔτσι τὸ ἐμπόριο δυσκολέβεται· καὶ σταματᾷ. Ἐπειδὴ τὸ θέλει ἕνας ὑπάλληλος στραβοκέφαλος. Ὁ κ. Μομφερᾶτος πρέπει νὰ μὴ ξεχνάει· πὼς εἶνε ὑπάλληλος τοῦ Κράτους· δηλαδὴ ὑπάλληλος τῶν πολιτῶν· καὶ ἕνας ὑπάλληλος δὲν κάνει στραβοκεφαλιὲς· μήτε γινάτια. Ἔχουμε πληροφορίες πὼς ἡ ἐκκαθάριση τὸν ἀφῆκε, ἂν καὶ ἦτανε ***κατάμαυρος***, ἐπειδὴ τὸν θεωροῦσε καλὸν ὑπάλληλο. Βάλθηκε μήπως νὰ ἀποδείξει τὸ ἐνάντιο; Ἂς κάνει καλὰ μὲ τά μυαλά του.

ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΟ

Ἀνακινήθηκε καὶ πάλι ἐσχάτως τὸ ζήτημα τοῦ Ἐφετείου. Εἴδαμε πὼς; ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης εἶνε σύμφωνος πὼς; ἡ Μυτιλήνη καὶ τ' ἄλλα γειτονικὰ νησιὰ ἔχουνε δίκιο. Δὲν εἴδαμε ὅμως νὰ μᾶς ὑποσχεθεῖ καὶ πὼς θὰ μᾶς δώσει τὸ δίκιο μας αὐτό. Καὶ ξέρουμε πὼς; ἀπ' τὰ λόγια ἴσαμε τὰ ἔργα εἶνε μεγαλο χάσμα. Ἀνάμεσα ἐκεῖ βρίσκεται τὸ Τίποτα. Φοβούμαστε λοιπὸν πὼς; δὲ θὰ γενεῖ τίποτα. Θὰν ἔχουμε πάντα δίκιο ἐμεῖς γιὰ νὰ ἔχουνε πάντα ἄδικο οἱ Συριανοὶ ποὺ θάχουνε ὅμως μαζὺ καὶ τὸ Ἐφετεῖο!

Ὑπάρχουνε ὅμως τρόποι νὰ πάρουμε τὸ δίκιο μας. Σὰ σηκωθοῦμε στὸ πόδι καὶ τὸ ἀπαιτήσουμε μὲ φωνὴ ὄξου ἀπ' τὰ δόντια. Ἂν οἱ Συριανοὶ ἔχουνε πολιτευόμενους ποὺ πᾶνε στὸν Ὑπουργὸ καὶ τὸν ντουμπάρουνε, ἔχουμε καὶ μεῖς μέσα ποὺ εἶνε ἴσως πιὸ δυνατὰ ἀπὸ τῶν Συριανῶν. Ἂς φωνάξουμε λοιπὸν κι' ἂς ποῦμε:

Θέλουμε τὸ δίκιο μας! Τὸ ἀπαιτοῦμε ἀπ' τὴν Ἐπανάσταση. Πρέπει νὰ μᾶς τὸ δώσει Γιατὶ μᾶς ὑποσχέθηκε δικαιοσύνη μαζὺ μὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ ποὺ εὐαγγελίστηκε καὶ δὲ βλέπουμε Δικαιοσύνη. Οὔτε καὶ θὰν ἀποτύχουμε σὰ δὲν ἀποχτήσουμε πρῶτα Ἐφετεῖο. Τὰ ἄλλα εἶνε κουρουφέξαλα.

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

Στὴν τέταρτη σελίδα μας συνηθοῦμε νὰ βάζουμε μεταφράσεις ὄμορφων ξένων διηγημάτων, ποὺναι παρμένα ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ πολέμου. Σήμερα βάζουμε στὴ θέση αὐτὴ κάτι ἄλλο. Δὲν εἶνε διήγημα. Εἶνε διήγηση. Δὲν εἶναι ἀπ' τὸ λογοτεχνημένο καλέμι τοῦ Ζὸρζ Διαμέλ. Εἶναι κάτι πιὸ ἁπλό, πιὸ ἀφελὲς, γιαυτὸ καὶ πιὸ τρομερό. Εἶναι ἡ μικρὴ καὶ σπαραχτικὴ ἱστορία μιᾶς προσφυγούλας ὅπως τὴν κατάθεσε στὴν ἁρμόδια ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργειου μπροστὰ σὲ μάρτυρες, ἡ ἴδια ἡ ἡρωΐνα της. Ὀνομάζεται Ἀναστασία Ἀγγελοῦ· εἶναι δεκανιὰ χρονῶ κορίτσι ἀπ. τὸ Γκιουνὲν τῆς Πανόρμου.

Ο ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΣ

Ὕστερ' ἀπ' τὸ κύριο ἄρθρο μας τῆς περασμένης βδομάδας γύρω στὸν ἔλεγχο τοῦ Ἐπισιτισμοῦ, ὁ κ. Νομάρχης μᾶς εἶχε στείλει ἕνα γράμμα σὰν ἀπάντηση. Τὸ γράμμα αὐτὸ τὸ δόσαμε καὶ δημοσιέφτηκε στὸν ντόπιο τύπο ποὺ τὸν ἐνδιέφερε ξεχωριστὰ τὸ περιεχόμενό του.

Γιαὐτὸ θεωροῦμε περιττὸ νὰ τὸ ξαναδημοσιέψουμε. Τὸ ζήτημα πῆρε τὸ δρόμο του πρὸς τὴν Ἐπανάσταση καὶ εὐθεία. Πιστεύουμε νὰ ξετυλιχτεῖ ὥ; τὴν ἐρχόμενη βδομάδα σὲ ἐνδιαφέρουσες μορφές Καὶ τότες θὰ τὸ θέσουμε μπροστὰ στὸ ἀναγνωστικό μας κοινὸψύχραιμα καὶ σταρένιο, ἀφοῦ μάλιστα γιὰ τὸ σιτάρι εἶναι ἡ κουβέντα.

ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Τὸ σταγμὴ ποὺ ἔναι σωρὸ πολεμιστὲς γυρνᾶνε στὸ δρόμο δίχως δουλειὰ, σὲ διάφορες δημόσιες ὑπηρεσίες — μαθαίνουμε — ξεσηκαλίζουνε μισθούς, ὑπάλληλοι ποὺδὲν εἶνε κἂν Ἕλληνες; πολίτες, δὲν ὑπηρετήσανε ποτὲ στὸ στρατό, καὶ ἀτόφυγαν νὰ πολιτογραφηθοῦνε! Ἔχουμε ὀνόματα τέτοιων πονηρῶν καὶ ***«ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς πατριωτῶν»*** στὴ διάθεση τῶν ἀρχῶν. Θὰν ἔπρεπε ἄλλως τε νὰ τοὺς ξέρανε κι' οἱ ἴδιες δίχως νὰ τὸ ποῦμε μεῖς· καὶ νὰ εἴχανε κάνει τὸ καθῆκον τους. Ὡστόσο θὰ περιμείνουμε νὰ δοῦμε. Θὰν τοὺς ἁρπάξουνε, ἔστω καὶ τώρα, ἀπ' τ' ἀφτὶ νὰ τοὺς πετάξουνε στὸ δρόμο, γιὰ θὰ κάνουνε τὸν ἀνήξερο καὶ τὸν κουφό; Περιμένουμε.

ΝΤΡΟΠΗ ΜΑΣ

ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ, διάφορες ἐπιτροπὲς κυριῶν: ***Περιθάλπουνε*** τὶς οἰκογένειες σκοτωμένων στρατιωτῶν. ***Βοηθοῦνε*** χρηματικὰ τοὺς κακάτηδες στρατιῶτες. ***Βρίσκουνε*** δουλειὰ στοὺς ἐφέδρους ποὺ ἀποστρατεύουνται. ***Καὶ γιὰ ἔνδειξη*** αἰώνια; εὐγνωμοσύνης πάνε στοὺς μαχαλάδες καὶ στεφανώνουνε τὰ σπίτια ποὺ χάσανε στὸν πόλεμο τὰ παιδιά τους.

ΕΔΩ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ***Πεθαίνουνε*** στὴν πεῖνα ἡ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ σκοτωμένου γιὰ τὴν Πατρίδα. ***Γυρίζουν*** ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα οἱ σακάτηδες στρατιῶτες, ποὺ χάσανε χέρια καὶ πόδια στὸν πόλεμο, καὶ ζητιανέβουν. ***Καὶ ὅσοι*** θελήσουνε νὰ πᾶνε στὴν πρώτη τους δουλειὰ, βρίσκουνε τοῖχο πόρτα.

ΤΑ ΑΝΑΨΥΧΑ ΤΗΣ ΤΕΝΕΔΟΥ

Ἀγαπημένη μου «Καμπάνα»

Πρὶν ἀπὸ μερικὲς μέρες ἀποφασίστηκε στὸ νησί μας νὰ σταλεῖ ἀντιπρόσωπος στὴ Λωζάνη στὴ Συνδιάσκεψη, γιὰ νὰ ὑποστηρίξει τὰ δίκια μας μὴν τύχει καὶ πᾶμε πίσω στὴν Τουρκία. Γιὰ νὰ πάγη ὅμως αὐτὸς ἐκεῖ χρειαζόταν βέβαια χρήματα. Τὸ δὲ Κοινοτικὸ Ταμεῖο δὲν εἶχε τὸ κακόμοιρο ὅσα χρειαζόταν. Κι' ἔτσι ἀποφασίστηκε σὲ μια Συνεδρίαση κοινὴ τοῦ ΣΕΣ καὶ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου νὰ γείνει ἕνας ἔρανος γιὰ νὰ μαζευτεῖ αὐτὸ τὸ ποσόν.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ παληοκαφενέδες Τσορματζῆδες μας ποὺ δὲν προσέφεραν οὔτε χρῆμα οὔτε αἷμα γιὰ τὴ λευτεριὰ τοῦ χωριοῦ των, παρὰ μόνο στὸ χάρτη παρακολουθοῦσαν τὶς νίκες «τοῦ Στρατοῦ ***μας***» φάνηκαν τενεκέδες γιατὶ ὄχι μόνον δὲν ἔδωσαν ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς θέσεώς των στὸν ἔρανο ἀλλὰ συμβούλευαν καὶ τὸν ἁπλὸ κόσμο νά μὴν δώσει, σαλιαρίζοντας ὅτι θὰ τοὺς φᾶμε τὰ λεφτὰ (ἐπειδὴ μὲ πρωτοβουλία δική μας γενόταν ὁ ἔρανος γιὰ νὰ σώσουμε ὅτι δὲν μπορέσαμε μὲ τὸ αἷμα μας νὰ κερδίσουμε). Μάλιστα δὲ ἕνας ἀπ' αὐτούς, καὶ Κοινοτικὸς Σύμβουλος δυστυχῶς, εἶχε τὴν ἀδιαντροπιὰ νὰ πεῖ μὲς τὴ Συνεδρίαση ὅτι «ἐγὼ καὶ Τουρκιὰ νὰ γίνει ἡ Τένεδος θὰ μείνω». Ἕνας δεύτερος καταδέχτηκε νὰ πεῖ στὴν ἴδια συνεδρίαση πὼς ὁ ἀντιπρόσωπος ποὺ θὰ στείλουμε στὴ Λωζάνη θὰ μᾶς φίγει τὰ λεφτά. Τρίτο δὲ νούμερο θέλησε νὰ πῇ σ' ἕνα σύμβουλον τοῦ Σ. Ε. Σ. μας πὼς φλυαροῦσε γιατὶ τοῦ εἶπε πὼς πρέπει οἱ μεγαλοκτηματίες σὰν κι' αὐτὸν νὰ φανοῦν πιὸ χουβαρντάδες στὸν ἔρανο.

Καὶ πάλι μὲ τόσες δυσκολίες τῶν πλουσίων, γιατὶ οἱ φτωχοὶ ἔδιναν ὅ,τι εἶχαν πρόθυμα, μαζέψαμε τὸ μισὸ ἀπ' ὅλο τὸ ποσὸν ποὺ χρειαζόταν· τὸ ὑπόλοιπο τὸ δανειστήκαμε γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ μείνουμε στὴν Ἑλλάδα μας ποὺ γι' αὐτὴ τόσα χρόνια χύνουμε τὸ αἷμα μας.

Βροντοφώνησε λοιπὸν «Καμπάνα» μας γιὰ τὰ παράξενά μας αὐτὰ γιατὶ ἂν δὲν ἔχουν φιλότιμο οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἴσως νὰ ἔχουν αὐτιά.

Τένεδος 26)4)23.

Μὲ ὑπόληψη

Ἀθ. Πέρρος

ΔΗΛΩΣΗ

Γιὰ νἀποφύγουμε ὁρισμένες παρεξηγήσεις, ποὺ μπορεῖ νὰ δημιουργηθοῦνε ἀπὸ διάφορους ἐνδιαφερομένους μὲ σκοπὸ ἢ ἀπὸ ἄγνοια, δηλώνουμε μιὰ γιὰ πάντα αὐτά:

Ἡ ἐφημερίδα μας δὲν ἐξαρτᾶται οὔτε ἀπὸ τὸν Σύνδεσμο Ἐθνικῆς Σωτηρίας Μυτιλήνης οὔτε ἀπὸ κανέναν. Βγαίνει μονάχα μὲ τὰ λεφτὰ τῶν συνδρομητῶν της καὶ τῶν ἀγοραστῶν της. Ἀπ' ὅλη τὴν ὕλη της μονάχα ὅσα κομμάτια εἶναι μὲ τὴν ὑπογραφὴ «Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας» ἢ ἀπ' τὸ Γραφεῖο τοῦ Συνδέσμου «Ἐθνικῆς Σωτηρίας» προέρχουνται ἀπ' τὸ Σύνδεσμό μας. Γιὰ ὅλα τἄλλα εἶναι ὑπεύθυνος ὁ Διευθυντής μας, ἢ ὅσοι τὰ ὑπογράφουν.

«ΚΑΜΠΑΝΑ»

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Κο Γ. Χατζόγλου. Κεράμι.— Ὡς τὸ τέλος τ' Ἀπρίλη εἶναι δροχ. 30. Διορθώνουμε ἀπὸ σήμερα τὴ Διεύθυνση σύμφωνα μὲ τὸ γράμμα σας.

Βουνήσιον — Ψηλομέτωπο.— Πολὺ σύμφωνοι. Ἡ «Καμπάνα» δὲνεἶνε μονάχα τῶν ἐφέδρων μας ὄργανο, μὰ καὶ καθενὸς ποὺ εἶνε σὺμφωνος μὲ τὴν ἰδεολογία της; καὶ μὲ τὴν ἀνάγκη νὰ λέγεται ἡ ἀλήθεια «ἔστω καὶ μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα» ὅπως εἶπε νόστιμα ἕνας συνάδελφος.

Κο Ἐλευθερίου Ἀλ. Σκαμνιά.— Πήραμε τὶς συνδρομὲς ἀπ' τὸν κ. Φράγκου κι' εὐχαριστοῦμε. Νέους συνδρομητὲς ἐγράψαμε. Ἂς γραφτοῦν κι' οἱ ἄλλοι ποὺ θέλουν, κιᾶς πληρώσουν σὰν εὐκοληθοῦν. Ἂν ἀληθηνὰ ὁ «ἔκπτωτος» εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια ποὺ μάθαμε σέναν γερο πατέρα δυὸ λαβωμένων ἀξιωματικῶν, ποὺ ὁ ἕνας εἶνε καὶ σακάτης, θὰ πεῖ πὼς ἤτανε μεθυσμένος ἢ παραμιλοῦσε ἀπ' τὸ κακό του. Ὢ; τόσο θἄπερνε τὴν ἀπάντηση ποὺ τοῦ ἄξιζε ἂν τἄλεγε μπροστὰ σέναν ἀπ' αὐτούς, κι' ὄχι στὸ γέρο. Μὰ οἱ κουραμπέδες εἶναι κι' ἄναντροι.

Σ.Ε.Σ. Μεγάλου Χωριοῦ. — Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς ἐνέργειές σας. Κάμετε ὅπως λέτε ἀφοῦ ἔτσι κρίνετε πὼς εἶναι πιὸ βολικά.

Νεοεγκαινιασθέντος Μεσότοπο. — Εἴχατε τὴν τύχη νἄβρετε στὸ χωριό σας ἕναν ἀπ' τοὺς πιὸ ζωντανοὺς καὶ προοδευτικοὺς Συνδέσμους τοῦ Νησιοῦ. Ὑποστηρίξετέ τον, γιατὶ ἑνωμένοι μονάχα μπορεῖτε νὰ δουλέψετε γιὰ τὸ καλό σας καὶ γενικὰ γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου. Ἡ ἐνέργεια τοῦ Σ Ε.Σ. τοῦ χωριοῦ σας γύρω στὰ Τούρκικα χτήματα εἶναι ἡ πιὸ γενναία καὶ θετικὴ χειρονομία ποὺγινε ἀπὸ ἐφέδρους πάνου στὸ νησί. Ὅλοι πρέπει νὰ παραδειγματιστοῦνε ἀπ' τὸ Μεσότοπο. Ἀγάπη καὶ συνεργασία.

Κώστα Μάκιστο. Τ. Τ. 930. Ἐπὶ τέλους φάνηκες! Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα καὶ γιὰ ὅλα τὰ ἐσώκλειστα. Στέλνε μας καὶ πεζὰ ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ Ἔβρου. Τὰ ὀχτάστιχα τοῦ Ἀφιὸν πολὺ ὄμορφα. Κουράγιο· τί νὰ γίνει. Ἦτανε γραφτὸ γιὰ τὴ γενιά μας. Ἐμεῖς ἐδῶ πλεμοῦμε νὰ θυμίζουμε στοὺς ραχατλῆδες μετόπισθεν πὼς κάπου μακρυὰ, «πλαγιάζετε στὰ ὀγρὰ χώματα ποὺ χρόνια τώρα εἶναι τὸ μοναδικό σας κρεβάτι» ὅπως λές. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς τὸ λέμε ταχτικὰ πὼς; «ὑποφέρετε γιὰ τὴν ἡσυχία τοῦ συνόλου». Ἀκόμα δὲν τὸ κατάλαβαν «ἐμπράκτως». Φαίνεται πρέπει κανένας νὰ περάσει πρῶτα «ἀπ' τὸ τεζάχι» τῆς ζωῆς τοῦ στρατοῦ γιὰ νὰ καταλάβει. Φρεντίστε γερὰ καὶ μέ ὅλα σας τὰ μέσα γιὰ νὰ κάνετε συνδρομητές μας σ' ὅλο τὸ κύκλο σας

Ὁμοσπονδιακὴν ἕνωσιν παλαιῶν πολεμιστῶν—Θεσσαλονίκην.—Ἡ αἴτησή σας στάλθηκε στὸν Σύνδεσμο Ἐθνικῆς Σωτηρίας τῶν ἐφέδρων μας. Σύντομα θἄχετε ἀπάντηση ἀπ' αὐτόν.

Χατζῆ Διάκον 37ον Σύνταγμα. — Φροντίσετε γιὰ συνδρομητές, παρακαλοῦμε.

Σ. Ε. Σ. Βασιλικῶν.— Συμμορφονούμαστε πρὸς τὸ ἔγγραφό σας. Ἐνγράψαμε τοὺς συνδρομητὲς κεὐχαριστοῦμε θερμά. Λογαριασμὸς ἴσαμε σήμερα δραχμὲς 45. Δηλαδὴ τρία νούμερα ἀπὸ 10 πρὸς 0.50 καὶ ἄλλα τρία ἀπὸ 10 πρὸς 1 δραχμή.

Σ. Ε. Σ. Τενέδου. Στέλνετέ μας γιὰ τὰ ζητήματά σας κάθε βδομάδα. Λογαριασμὸς 90 φύλλων δραχμὲς 45.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμὸς 2639)28796

Τὸ Στρατοδικεῖον Ἑβδόμης Μεραρχίας κατεδίκασε εἰς τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου τὸν Ὑποδεκανέα 22ου Συντάγματος Τσιλίκαν ἐπὶ λιποταξίᾳ ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ. Ἀπόφασις ἐξετελέσθη 2αν Μαΐου ἐνεστῶτος ἔτους διὰ τυφεκισμοῦ.

Ὁ Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
κ. δ.
Ἀφθονίδης

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Όταν μὲ πρωτοζώσανε
Μὲ τὸ κοντὸ σπαθάκι
Στάξανε μὲς τὰ σπλάχνα μου
Στάλες πικρὸ φαρμάκι.

Συλλέχτης *Σ. Μ.*

ΜΕ Τ' ΑΜΑΞΙ

Ὁ γιατρὸς ἔδειχνεν ἐξαιρετικὴ διάθεση. Ξαπλωμένος μὲς στὸ ἁμάξι ποὺ μᾶς ἀνέβαζε κατὰ τὸ βουνὸ τραγουδοῦσε. Τραγούδα, λοιπὸν φιλε! τώρα εἶνε ὥρα ὠδικῆς. Ἔτσι εἶπε σπρώχνοντάς με μὲ τὸν ἄγκωνά του καὶ ἐξακολούθησε τὸ τραγούδι του.

Πηγαίναμε σ' ἕνα προάστειο, ὅπου τὸν κάλεσαν νὰ δεῖ κάποιον ἄρρωστο· ὅποτε εἶνε ἔτοι κανένας κονιτνὸς περίπατος δὲ μὲ ξεχιᾷ· ἂς εἶνε καλὰ ὁ γιατρός.

Παραμονὴ Πρωτομαγιᾶς! Τὰ ἄλογα ἔβαζαν τὰ δυνατά τους γιὰ νὰ σύρουν τὸ ἁμάξι. Σοῦ εἶνε δὰ ἕνας διαολεμένος ἀνήφορος κι' αὐτός!

—Ποιὸς εἶνε ὁ ἄρρωστός σου γιατρέ;.. Χμ! σάμπως ἤξερε. Κάποιος φτωχὸς θὰ ἦταν· τόνε φώναξαν καὶ πάει... Ἔξαφνα σταμάτησε τὸ τραγοῦδι του.— Στάσου, ἁμαξά! Εἶπε καὶ πήδηξε βιαστικός· τὸν ἔβλεπα ποὺ σκαρφάλωνε σὲ κάποια πεζοῦλα πάνου ἀπ' τὸ δρόμο.

Κάτι μὲ ρώτησεν ὁ ἁμαξᾶς·— Τί εἶπες; —Ρωτῶ: γιαίνει ποτὲς τὸ χτικιό; —Πῶς δὲ γιαίνει; σὰν τὸ προκάνεις! —Ἄ!.. ἔκανεν ἀφηρημένος, καὶ δὲ ξαναμίλησε. Ὁ γιατρὸς ξαναγύρισε τρεχάτος· βαστοῦσε ἕνα μικροσκοπικὸ ἀγριολούλουδο ποὺ τὸ μύριζε καὶ τὸ φιλοῦσε. Τὸ ἁμάξι ξεκίνησε· ὁ γιατρὸς ξανάρχισε τὸ τραγούδι του κι' ὁ ἁμαξᾶς ἔσκυβε πάντα βαρὺ τὸ κεφάλι του. Πολὺ λυπημένος πρέπει νἆνε, ἔλεγα μὲ τὸ νοῦ μου.—Δικό σου εἶνε τὸ ἁμάξι! τὸν ρώτησα.. Μὲ κύτταξε ἀφερεμένος, κ' εἶπε μὲ πικρὸ χαμόγελο. Τὸ δικό μου τὠφαγα στὸ στρατό. Ποῦ θὰ νὰ τὠβρησκα! Προχτὲς ἀπολύθηκα· ἔφτὰ χρόνια στὸ στρατό.... — Ἄ εἶσαι παραγιός! — Ὄχι. Κάποιος συνάδερφος μοῦ τὸ δάνεισε νὰ φέρω τὸ γιατρό...

Λίγο ἀκόμα καὶ φτάξαμε. Ὁ γιατρὸς κατέβηκε. Τὸν ρώτησα: Θὰν ἀργήσεις;.. Δὲν ἤξερε! Ὁ ἁμαξᾶς εἶπε:

Μαζὺ θὰ πάμε, γιατρέ· ἐδῶ κοντὰ εἶνε.

Ἔφυγαν.

Ἀνεβασμένος στὴ θέση τοῦ ἁμαξᾶ τοὺς βλέπω ἀκόμα ποὺ ἀνεβαίνουν σιγά, βαριά, στὸ καλντηρίμι ὥσπου χάνουνται ἀνάμεσα στὰ σπίτια. Πόσο λυπημένος μοῦ φάνηκεν ὁ ἁμαξᾶς! Κάποιος δικός του θὲ νἆναι ἄρρωστος. Καὶ μὲ εἶχε ρωτήσει γιὰ χτικιό...

Τὸ βουνὸ ὁλόγυρα ἦτανε ἀνθισμένο. Βλέπω ἀπὸ ψηλὰ κάτω τὴ χώρα μὲ τὸ κάστρο καὶ τὴ θάλασσα· μουντὴ καὶ κείνη σὰν τὸν Οὐρανό· αὔριο Πρωτομαγιά, καὶ θὰ βρέχει!..

Στὴν πόρτα ἑνὸς φτωχόσπιτου εἶνε ξαπλωμένη κάποια γρηοῦλα. πάνου στὰ καλαμοπόδαρά της, τὰ ξερὰ, εἶνε πεσμένο μπρούμυτα ἕνα μιξάρικο — ἐγγονάκι φαίνεται — καὶ βυζαίνει τὴ γρηθίτσα του· μιὰ στιγμὴ κλωτσᾷ τὰ ποδαράκια του· ἡ ἀσπρόμαλλη γρηοῦλα τὸ χτυπᾷ ἐλαφρὰ στὰ πισινὰ κοὶ γελᾷ. Βλέπω τὸ σύμπλεγμα καὶ συλλογίζομαι. Ἡ Ἀρχὴ καὶ τὸ Τέλος...

Ξαναγύρισ... ὁ γιατρός. Ὁ ἁμαξᾶς; καθὼς ἔσκυβε νὰ πάρει τὰ γκέμια μοῦ φάνηκε κλαμμένος. Ἔνεψα τοῦ γιατροῦ.— Ἄστονε τὸν φουκαρᾶ, μοῦ ἀπάντησε. Ἡ γυναῖκα του ἦτανε ἡ ἄρρωστη.— Ἀπὸ φθίση, εἶπα μὲ βεβαιότητα. Εἶνε βαριά; ὑπάρχει ἐλπίδα; Ὁ γιατρὸς ἀναστέναξε. Τῆς ἔβρῆκε σπήλαια, εἶπε. Ἂν εἶχε κανένανε νὰ τὴ φροντίσει ἐνωρίτερα ἴσως· τώρα ὅμως θὰ πεθάνει.

Τὸ ἁμάξι ἔτρεχε στὸν κατήφορο. Κανένας μας δὲ μιλοῦσε. Ὁ ἁμαξᾶς κρατοῦσε τὰ γκέμια πάντα σκυφτός. Καὶ ὁ γιατρὸς κύτταζε τὸ ἀγριολούλουδό του· δὲν ἔτραγουδοῦσε πιά.

Σ. Γκορέσης.

Στὸ μάθημα τῶν φυσικῶν

Ὁ Δάσκαλος. Λιακόπουλος ὁ Νικόλαος: Πότε τέκνον μου, τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα δύνατει νὰ χρησιμοποιηθῇ;

Ὁ Μαθητὴς Λιακόπουλος ὁ Ἀνέστη: Ὅταν γείνῃ ἀπομόνωσις τοῦ σύρματος διὰ **μεταξωτοῦ** περιβλήματος.

Ὁ Δάσκαλος. Καὶ ὅταν δὲν γείνει ἀπομόνωσις;

Ὁ Μαθητής. Τότε γίνεται **«ἔνωσις»** καὶ παύει ἡ **κυκλοφορία** τοῦ ρεύματος.

Δάσκαλος. Μὲ τὴν **«ἕνωσιν»** ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν **«φῶς»**. Ἑπομένως ἂς τὴν καταργήσωμεν.

Ἠθικὸν συμπέρασμα:

«Κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν».

***

Ἀνακοινωθέν:

Ἐπιτρέπομεν εἰς πάντα καπάτσον ὅπως θίγει τὸν οἶτον. Εἰς οὐδένα τὸν ἐπισιτισμόν.

ὁ Κουασιμόδος

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Γ' ΣΑΣ

= Ἀπ' τὸ σημερινὸ φύλλο ἀρχίζουμε τὰ ὀχτάστιχα τοῦ Μάκιστου.

— Εἶναι ἕνα διαλεχτὸ μυτιληνιὸ ἀηδόνι

— Πολὺ μᾶς στέλνει τὴ φωνὴ του ἀπ' τὰ σύνορα

— Γεμάτη γλυκιὰ νοσταλγία.

= Ἡ περασμένη θεατρικὴ ἑβδομάδα τοῦ Φὺρστ.

— Ἀρκετὰ φτωχιὰ σὲ ὥριτα ἔργα.

— Τὸ καλύτερο ἦτανε **«ὁ φτωχόκοσμος»** τοῦ Ντοστογιέφσκη.

— Δρᾶμα τροβηγμένο ἀρκετα ἄτεχνα, ἀπ' ἕνα ρημάνισο τοῦ τρισμεγάλου Ρώσου συγγροφέα.

— Ὁ κ. Φὺρστ πολὺ καλὸς, μὰ ὄχι στὸ φόρτε τῆς τέχνης του.

— Σὰν ἐπανάληψη τοῦ ἑαυτοῦ του.

— Ὁ κ. Λάμπρου ἕνας ἀπ' τοὺς διαλεχτοὺς ἠθοποιοὺς τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνῆς βέβαια.

— Μὰ ἀκόμα γυρεύοντας τὸ δρόμο του.

— Κάτι κυνηγᾶ, ἀπου τείνει.

— Ψάχνει, θάλεγε, μὲς τὰ παρτέρια τῆς τέχνης ἀναζητώντας τὸ ἰδανικό του.

— Ὁ κ. Γκύλης στὴ σκηνὴ τῶν φοιτητιῶν κατώτερος τοῦ ἑαυτοῦ του.

— Μὰ σὰν γυρίζει ἀπ' τὴ φυλακὴ πολὺ πολὺ καλός.

— Οἱ γυναῖκες ὄχι στὸ ρόλο τους.

— Ἐκτὸς ἀπ' τὴν Κα Ρούσσου.

— Νὰ μίαν εὐσυνείδητη τεχνίτρα ποὺ πρέπει νὰ τὴν προσέξει κανένας.

— Σὰν παίζει βάζει ὅλη τὴν ψυχή της στὰ δυνατὰ μάτια της.

— Τὸ ρόλο τῆς Βαρβάρας ἔπρεπε νὰ τὸν δόσουνε στὴν Μαρικοῦλα,

— Μὲ τὴν προϋπόθεση νὰ μὴν πολυκαμαρώνει τὸ κοστοῦμι της.

— Καὶ νὰ μὴν κυτταζει διαρκῶς τοὺς θεατάς.

— Γιὰ να δῆ ἂν κι αὐτοὶ τὸ καμαρώνουν.

— Παίχτηκε κι ὁ «Ἔνοχος» τοῦ Φός.

— Ὁ κ. Φὺρστ πολὺ δυνατός.

— Κ' οἱ ἠθοποιοὶ στὸ ρόλο τους.

— Μὰ τὸ ἔργο;

— Ἕνα ψεύτικο κατασκεύασμα σκηνικό,

— Τῆς περιπειώδικης σχολῆς τῶν μυθιστορημάτων τοῦ Ποισὸν-ντὲ-τεράϊγ.

— Ἀπ' τὰ λιφριὰ ἔργα, σημειώνουμε τὸν θαυμάσιο χορὸ τῶν Ἀπάχηδων στὰ «Παναθήναια».

— Τοῦ κ. Λάμπρου καὶ τῆς δος Βλαδιμήρου.

— Ποὺ ἀφίνει πιὰ τὰ ὅρια τῆς Ἐπιθεώρησης.

— Καὶ φτάνει στὰ σύνορα τῆς καθαρῆς τέχνης.

— Μὰ ἐκεῖνοι οἱ «Κουραμπιέδες»;

— Τι φριχτὸ πρᾶμα ἦτανε κείνη ἡ βραδιὰ γιὰ τὴ Μυτιληνέϊκη καλαισθησία!

— Ἂν δὲ σφυρίχτηκε ὁ θίασος.

— Αὐτὸ μονάχα στὸ σεβασμὸ τοῦ ὀνόματος ποὺ φερει τὸ χρωσιάτι.

— Μὴν ξανατὸ βάλετε τὸν κόσμο σὲ παρόμοια δοκιμασία, κ. Φὺρστ.

— Σᾶς περίμενε μὲ τόση λαχτάρα, γιὰ νὰ τοῦ δώσετε πρόματα καλύτερα ἀπ' τὸν «Πατατία»

— Τὸ δεῖγμα αὐτὸ τῆς Ἀθηναίϊκης στειρότητας.

= Τὰ λουλούδια πλημμύρισαν τὴν Μυτιληνη.

— Ρόδα μαγιάτικα, κρινάκια, καὶ περιπλοκαδια λευκὰ καὶ κρὲμ,

— Ποὺ καμπυλώνουν χαριτωμένα τὶς δλοάνθιστες γιρλάντες τους.

— Πολὺ χαριτωμένα ἐπίσης

— Κάτι ρουμπινιὰ κρινάκια ψαλιδιστα,

— Ποὺ φυτρώνουν ἄφθονα μὲς τὰ στάχια.

— Οἱ ἀνθολάτρες τὰ κυνηγάνε μὲ ἔρωτα.

= Θέλετε νὰ φραθῆτε καπνό;

— Καπνίζετε τὴ **«Φάμα»**.

— Θέλετε νὰ φραθῆτε ταξίδι;

— Ταξιδεύετε μὲ τὴ **«Φαμάκα»**.

= Κάθε Κυριακή.

— Ὁλημερὶς ἡ Μυτιλήνη ξεχύνεται στοὺς περιπάτους της.

— Τὸ ρεὸρ κρατάει ὁ Καλὸς ὁ Δρόμος.

— Κι ὁ Μακρὺ Γιαλός.

— Ἄνειξε κι ὁ μπουρζοᾶς ὁ Κῆπος,

— Μὰ ἀκόμα δὲ ζωντάνεψε.

— Οὔτε φῶτα ἀρκετά,

— Οὔτε μουσική,

— Λίγο ἀκόμη καὶ... οὔτε δέντρα.

— Ποιὸς θὰ ζωντανέψει λοιπὸν καὶ πάλι τὸ πάρκο μας;

= Τὰ Τσαμέλια εἶνε πάντα τὸ «Ἄλσος τοῦ Ἔρωτα».

— Κάτω ἀπ' τὸ μυρισμένον ἴσκιο τους

— Εἰδύλεια μπλέκουνται, ὄνειρα πλάθουνται, καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ πραγματοποιοῦνται.

= Ἕνας ὑπαθριος πατριωτικός ποιητὴς ἀπασχολεῖ μὲ τοὺς δεκαπεντασυλλάβους του

— Τὰ διάφορα καλοκαιριάτικα κέντρα μας.

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΟΧΤΑΣΤΙΧΑ

I

Ἔλα πιὰ ἡ ἀπολύτρωση
στὴ ζωή μου τὴ σκλάβα.
ἀπ' τὸ σπήλιο τ' ἀνήλιαγο
τὴ ψυχή μου πιὰ τρώβα.
Ἀπ' τοῦ μίσους τὴ Κόλαση.
ποὺ φριχιά μου ὑποφέρω
ἔλα, ὦ ἔλα πιὰ βγάλε με.
νὰ μισήσω δὲ ξαίρω.

II

Τοῦ Νησιοῦ τοῦ Πασίχαρου
ἀσημόφυλλες λιῶνες
τοῦ στολίζουν τὸ μέτωπο
τὸ κορμὶ ροδανθῶνες.
Τῆς ἀγάπης ὁλόλαμπρος
— ἄχ τὰ χάδια του νάχα —
Λάμπει ὁ γ' Ἥλιος ποὺ μέμαθε
τὴν ἀγάπη μονάχα.

III

Στὶς παλάμες μου τόκρυψα
μὲ καημὸ τὸ κεφάλι
Καὶ μπροστά μου ξεπρόβαλε
τὸ νειρό μου καὶ πάλι:
Τὸ Νησί μου τὸ πρόσχαρο
σ' ἕνα ἀπάνεμο δείλι
ζουγραφιὰ λες πανέμορφη
ἀπ' τοῦ Ἥλιοῦ τὸ κοντύλι.

Μέτωπο Ἀφιὸν (Θερισιὴ 1922)

Κ. Μάκιστος.

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ

«Στὶς 22 Αὐγούστου 1922, ἡμέρα Τετάρτη, ὕστερα ἀπὸ μικρὴ ἡ μάχη τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Τσέτηδες, ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἔφυγε καὶ μπῆκαν στὸ χωριό μας οἱ Τσέτηδε. Ἅμα μπήκανε ἀρχίσανε νὰ ἁρπάζουν ἀπὸ τὰ σπήτια ὅ,τι βρῆκαν ποὺ τοὺς χρειαζότανε. Ὕστερα πῆραν τοὺς ἄντρες ἀπὸ 18 χρονῶ, πῆραν καὶ τὶς παντρεμμένες γυναῖκες καὶ τοὺς σκότωσαν ὅλους, ποὺ ἔγινε στὸ χωριὸ μεγάλο κακό. Τότε ἀντικρύσθηκαν μὲ τοὺς Τσέτηδες κ' οἱ χωριανοί μας Τοῦρκοι καὶ ἄρχισαν νὰ ἁτιμάζουν ὅλα τὰ κορίτσια. Ἀλλοίμονο στὶς παντρεμμένες, καμμιὰ δὲ γλύτωσε. Ἄλλες τὶς σκίσανε τὶς κοιλιές, ἄλλες τὶς ἔσφαξαν, ἄλλες τὶς ἔκοψαν τὰ χέρια, καὶ ἄλλες ἀφοῦ τὶς ἁτίμασαν, τὶς ἔκαμαν μικρὰ κομματάκια. Ὅλα αὐτὰ τὰ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου. Ὅλο τὸ χωριό μας ἔμοιαζε μεγάλο χασάπικο ποὺ σφάζαν ἀνθρώπους. Ὅλο τὸ χωριό μας βούτζε ἀπὸ τὰ κλάμματα καὶ ἀπὸ τὶς ἄγριες φωνές. Αὐτὰ τὰ εἶδα καὶ τὰ ἄκουσα πρὶν ἔρθουν οἱ Τοῦρκοι στὸ σπίτι μας. Ἔπειτα ἤρθαν καὶ στὸ σπίτι μας σὰ λυσσασμένοι λύκοι.

Εἶχα τοὺς γονεῖς μου καὶ ἕναν ἀδερφό. Οἱ γονεῖς μου εἴτανε γέροι καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ κάνουν σὲ κανέναν κακό, ὁ ἀδερφός μου 25 χρόνων ἦτανε καὶ ἥσυχος πολύ. Μόνο τὴ δουλειά του κύτταζε. Μὲ πιάσανε πρῶτα ἐμένα, μὲ ξαπλώσανε στὴ γῆς ἔπειτα ἔφεραν κοντά μου τὸν πατέρα μου τὴ μητέρα μου καὶ τὸν ἀδερφό μου καὶ τοὺς σφάξανε στὰ γόνατά μου σὰν νὰ ἦτανε ἀρνιὰ καὶ τοὺς τρεῖς μαζύ. Τοὺς ἔσφαξε ὁ καρτσέρης τοῦ χωριοῦ μας Μεμὲτ Ὀγλοῦ Χασάν. Ὅταν μὲ ξάπλωσαν στὴ γῆ καὶ εἶδα τὸν Μεμὲτ νὰ σηκώνει μιὰ μεγάλη μοχαίρα ἔμενα μισοπεθαμένη. Ὕστερα ἀπὸ λίγο συνῆλθα καὶ ἔβλεπα τὴ μάννα μου, τὸν πατέρα μου καὶ τὸν ἀδερφό μου νὰ ταράζωνται σὰν ψάρια ἀκόμα. ξανασλαποθύμησα, καὶ ὅταν πάλιν ἔγεινα καλά, ὁ Μεμὲτ Ὀγλοῦ Χασὰν θέλησε νὰ μὲ πάρει στὸ σπίτι του. Ἐγὼ ἀντιστάθηκα πολὺ καὶ τοὔλεγα νὰ μὲ σκοτώσει γιὰ νὰ γλυτώσω καὶ πὼς σ' αὐτὸν δὲ θὰ παραδοθῶ. Σήκωσε αὐτὸς τὸ τσεκοῦρι ποὺ εἶχε καὶ μοῦ ἔδωσε μιὰ στὸ μέτωπο. Φαίνεται τὸ μεγάλο κακὸ ποὺ μοῦ ἄνοιξε.

Ὅταν μὲ χτύπησε μὲ τὸ τσεκοῦρι ξαναλιποθύμησα καὶ σὰν ἔγινα καὶ πάλι καλά, ἄρχισε μὲ τὸ καλὸ νὰ μοῦ λέει νὰ μὲ πάρει γυναῖκά του σπίτι του καὶ νὰ ἀφίσω τοὺς Γιαπούρηδες. Ἐγὼ πάλι δὲ θέλησα. Ἔβγαλε τότε ἕνα μοχτίρι μυτερὸ καὶ μοῦ ἔκανε 13 πληγές — νά, φαίνονται ἀκόμα — στὸ ἀριστερὸ χέρι. Πόνεσα πολὺ καὶ ἔκανα σὰν τρελλὴ καὶ πῆγα στὸ σπίτι του. Ἐκεῖ ἄρχισε νὰ μὲ γυρεύει. Ὅταν ἔγινα λίγο καλὰ, μ' ἔβαλε μὲ τὶς ἄλλες γυναῖκες του στὸ χαρέμι του. Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες μὲ ντύσανε ὅπως ντύνονται οἱ γυναῖκες τους μοῦ βάψαν τὰ νύχια καὶ μὲ λέγανε Μπεντριέ. Ἐγὼ δὲν ἄκουγα στὸ ὄνομα αὐτὸ καὶ ἤθελα νὰ μὲ σκοτώσει παρὰ νὰ γίνω χανούμισσα. Τοῦ τἄλεγα ὅλη μέρα. Αὐτὸς ὅμως ἤθελε σώνει καὶ καλὰ νὰ μὲ κάνει γυναῖκα του. Μιὰ μέρα κάποιον θέλησε νὰ κοιμηθοῦμε μαζὺ καὶ νὰ μ' ἀγγίξει. Ἐγὼ σηκώθηκα καὶ βγῆκα ἔξω καὶ φώναζα καὶ πῆρα τὰ βουνά, αὐτὸς μὲ κυνήγησε καὶ ἔρριξε μὲ τὸ ὅπλο του καὶ μὲ πλήγωσε στὸ ἀριστερὸ πόδι. Μ' ἔπιασε τότες καὶ μὲ πῆρε πάλι σπίτι του καὶ μ' ἔβαλε μὲ τὶς ἄλλες, χανούμισσες, ποὺ τὶς εἶχε βάλει νὰ μὲ καλοπιάσουν γιὰ νὰ γίνω γυναῖκα του. Ἐγὼ τοὔλεγα πῶς σὲ ἄνθρωπο πιὸ σκότωσε τὴ μάννα μου τὸν πατέρα μου καὶ τὸν ἀδερφό μου καὶ μ' ἔπνιξε μέσα στὸ αἷμα τους, δὲν θὰ παραδοθῶ ποτὲ καὶ θέλω νὰ μὲ σκοτώσει.

Μὲ πῆρε τότε καὶ μὲ πῆγε στὸ ποτάμι γιὰ νὰ μὲ σφάξει. Μ' ἔβαλε στὸ ποτάμι τρεῖς φορὲς καὶ μ' ἔβγαλε. Μὲ πῆγε στὸ σπίτι του καὶ μ' ἔρριξε στὸ πηγάδι — ἕνα πηγάδι μ' ἀκάθαρτο νερὸ — ἀλλὰ καὶ πάλι μ' ἔβγαλε. Δὲν ἔκανε ὅμως τὸ δικό του οὔτε τότε. Ἔζησα στὸ χαρέμι πέντε μῆνες καὶ ποτὲ δὲ βρῆκα ἡσυχία. Ἔρχοταν καὶ μὲ βασάνιζε. Ὁ πατέρας του Χασὰν, ἔρχοταν καὶ αὐτὸς καὶ προσπαθοῦσε νὰ μὲ πείσει.

Τελευταῖα ἤλθε διαταγὴ ἀπὸ τὸν Κεμὰλ νὰ μᾶς; στείλουν ὅλα τὰ κορίτσια ποὺ εἶχαν πάρει ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς στὴ Σμύρνη γιὰ νὰ μᾶς γράψουν καὶ πάλι νὰ γυρίσουμε. Μᾶς ἔστειλαν λοιπὸν ἀφοῦ μᾶς ἔδωκαν κα ἀπὸ λίγες μπαγκανότες, γιατὶ νόμιζαν πὼς θὰ γυρίσουμε. Ὅταν ἤλθομε στὸ Σουσουρλοῦ, μᾶς εἶχαν βάλει 15 μέρες μέσα στὴ φυλακή. Ὕστερα ἀπὸ τὶς 15 αὐτὲς μέρες εἴδαμε καὶ ἤρθανε ὅλοι οἱ Τοῦρκοι ποὺ εἶχαν στείλει τὰ κορίτσια καὶ μᾶς ζητοῦσαν, γιατὶ ἔμαθαν πὼς θὰ φύγουμε γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ πλέον μᾶς εἶχε περιλάβει ἡ Ἐρυθρᾶ Ἡμισέληνος καὶ μᾶς ἑτοίμασε γιὰ τὸ βαπόρι «Ἰθάκη» καὶ ἔτσι ἤλθαμε στὸν Πειραιᾶ, ὅπως μᾶς βλέπετε, μὲ τὰ τούρκικα ροῦχα, μὲ τὰ νύχια μας βαμμένα, μὲ τὰ μαλλιά μας κομμένα σταὐτιὰ ὅπως οἱ χανούμισσες καὶ σὲ κακὰ χάλια.

Δοξάζουμε τὸ Θεὸ γιατὶ μᾶς γλύτωσε ἀπ' τὰ χέρια των καὶ κλαῖμε γιὰ τὲς ἄλλες ποὺ ἔμειναν. Κάθε ἕνας ἔχει ἀπὸ μία, δύο, τρεῖς, ὅσες θέλουν. Ὅλα τὰ ὄμορφα κορίτσα ἀπὸ τὸ χωριό μου, ἀπὸ κεῖ κοντά, ἔγιναν χανούμισσες. Ἐγὼ δὲν ἔγινα γιατὶ ἀποφάσισα νὰ σκοτωθῶ. Οἱ ἄλλες ὅμως ποὺ ἔμειναν, ὅπως αὐτὲς ποὺ βλέπετε, (δείχνει ἡ μάρτυς τὶς ἄλλες 13 κόρες.) ἔγιναν ὅλες γυναῖκες τους. Εἶνε ὅλες καταπληγωμένες. Ὅλα τὰ μικρὰ κορίτσια καὶ τὰ παιδιὰ τὰ κάνανε Τουρκόπουλα. Τὸν Παπανικολῆ τοῦ χωριοῦ μας τὸν κρέμασαν καὶ τὸν Παπανικόλα τοῦ Ἐλμινλὶ τοῦ κρέμασαν τὴν καμπανίτσα τῆς ἐκκλησιᾶς τοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὰ γένεια του. Περάσαμε ἀπὸ τὴ Μαγνησιά, ἀπὸ τὸ Σόμα καὶ ἄλλα μέρη μὲ τὸ σιδηρόδρομο καὶ βλέπαμε τὴ μεγάλη καταστροφὴ ποὺ ἔγεινε παντοῦ. Παντοῦ βλέπαμε πτώματα λυωμένα, κόκκαλα περισσότερα κοντὰ στὰ ποτάμια. Βρωμάει ὅλος ὁ τόπος. Πολλὲς, ἀρρώστιες, θὰ γίνουν τώρα μὲ τὸ καλοκαίρι.

Ἀπ' ὅπου περνούσαμε, βλέπαμε καὶ τοὺς Ἕλληνες στρατιῶτες αἰχμαλώτους. Σὰν φαντάσματα εἶναι. Κουβέντιασα στὸ Σουσουρλοῦ μὲ ἕνα φανταράκι, Ἀναστάση Ψωμᾶ ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη, καὶ μοῦ ἔλεγε πὼς πεθαίνουνε ἀπὸ 15 τὴν ἡμέρα καὶ τοὺς ἔχουν γυμνούς, ὅπως καὶ τοὺς ἔβλεπα. Εἶδα ἕνα Ἕλληνα γιατρὸ στρατιωτικὸ ξυπόλυτο καὶ μὲ σχισμένα καὶ χλιομπλουμένα ροῦχα. Ράγισε ἡ καρδιά μου ὅταν τοὺς εἶδα.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμὸς

ΔΙΑΤΑΓΗ

Κοινοποιῶ κατωτέρω τηλεγραφικὰς ἀνακοινώσεις τοῦ Ἀρχηγοῦ Στρατοῦ πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 3 Μαΐου 1923

Σ. Μιχιώτης
Σ)χης

Ἀριθμὸ. 2595)28683

Ὑπὸ Στρατοδικείου Δράμας κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθησαν τὴν 28 Ἀπριλίου εἷς α) Ἀμὲτ Ὀυὲρ β) Χαλὴλ Ρομανιὰν γ) Μουσταφᾶ Χασὰν καὶ δ) Οὐσεΐν Μουσταφᾶ κατηγορούμενοι διὰ κατοχὴν ὅπλων.

Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
κ. δ.
Ἀφθονίδης

Ἀριθμὸς 28703)2810

Ὑπὸ Γ' Διορισθέντος Στρατοδικείου κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθησαν τὴν 30ὴν Ἀπριλίου α) οἱ Στρατιώτης Γκανᾶτσος Ἰωάννης ἐπ λιποταξίᾳ καὶ β) ἐθελοντὴς Σερκὲς Κερμζιὰν ἐπιληστείᾳ.

Ὁ Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
κ. δ.
Ἀρχηγὸς Ἐπιτελείου
Ἀφθονίδης

— Ἔχει μεγάλο ἐνθουσιασμὸ

— Καὶ μεγαλύτερα μαλλιά,

— Κάτι μπούκλες θομπόξανθες,

— Ποὺ ἀνεμίζουν στὸν ἀγέρα

— Καὶ σκανταλίζουν τὰ κορίτσια.

— Ἕνα δῶρο τοῦ χρυσομάλλη Ἀπόλλωνα.

= Αὐτὸς ὁ δρόμος τῶν θεάτρων δὲ θὰ τελειώσει πιὰ κ. Δήμαρχε;

— Λυπηθῆτε τὶς μεντισεσόλες τοῦ Δήμου Μυτιληνέων

— Καὶ τὰ τακούνια τῶν κυριῶν.

— Πράματα πολὺ δυσαναπλήρωτα, καὶ δυσκολοπλήρωτα,

— Καθὼς ξέρετε.

ἡ Κδουνόπετρα

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς! Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 8

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ Μάης 15 Τρίτη 1923. Ἀν. ἡλ. 5.18 — Δύσ. 7.25

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμή

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΑΚΕΦΑΛΟΝ....ΚΑΠΕΛΛΟ

Προχτὲς σέντα ἡ Ἀστυνομικὸ τμῆμα βεβαιώθηκε ἡ πιὸ πρωτότυπη κλεψιὰ ποὺ ἔγινε στὴν Ρωμέϊκη βισιλευομένη δημοκρατία «ἀπὸ καταβολῆς» τῶν περίφημων «ἀγνώστων» τοῦ ἀσυνομικοῦ καλενταρίου. Παρουσιάστηκε ἄνθρωπος ξεσκούφωτος καὶ κατασκοσμένος ἀπ' τὴ στεναχώρια.

— Μὲ κλέψανε, κύριε ἐνωματάρχη!

— Σᾶς κλέψανε; Περίεργο!

— Ἀκόμα πιὸ περίεργος εἶναι ὁ τρόπος ποὺ μοῦ τὴ σκαρώσανε, φίλε μου!

— Τί ὥρα σὲ κλέψανε;

— Μόλις τώρα δά. (Ἡ ὥρα ἤτανε δύο τἀπομεσήμερο)

— Ποῦ;

— Πάνου στὴν προκυμαία.

— Τί σᾶς κλέψανε;

— Τὸ ψαθάκι μου. Ἕνα ψαθάκι καινούργιο, ὁλοκαίνουργιο. Τὸ ὅλον δραχμὲς ἑκατὸ πενῆντα!

— Καὶ ποιὸς σοῦ τὄκλεψε, κύριε;

— Ποιὸς μοῦ τὄκλεψε, κύριε;

— Μὰ σᾶς ἐρωτῶ. Προσέξετε!

— Καὶ γὼ γιαυτὸ τὸ σκοπὸ ἤρθα ἐδῶ, κ. ἐνωματάρχη. Γιὰ νὰ μοῦ βρῆτε ποιὸς μ' ἔκλεψε.

— Χριστιανέ μου, μέρα μεσημέρι σοῦ κλέψανε τὸ καπέλλο μὲς τὸ δρόμο· δὲν εἶδες ποιὸς σοῦ τἄρπαξε;

— Δυστυχῶς. Φαίνεται πὼς περπατοῦσα ἀφαιρεμένος. Ξαφνικὰ κατάλαβα δροσερὸ τὸ κεφάλι μου. Κι ὅμως δὲ χαιρέτησα κανέναν, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου Ψάχνουμαι; Τίποτα. Τὸ καπέλο εἶχε κάνει φτερὰ ἀπ' τὸ κεφάλι μου. Κάποιος ξεσκούφωτος φαίνεται νὰ πέρασε δίπλα μου, τὸ ψαθάκι μου τοῦ ἄρεσε καὶ τὸ κάθησε ἀφελέστατα στὸ ξερό τσυ.

Ὁ φουκαρᾶς ἔξυσε τὸ δικό του ξερό, τὸ ἀναμαλλιάρικο, καὶ συμπέρανε:

— Ξέρεις τὶ μὲ κάνει νὰ χολοσκάνω πιὸ πολύ, κύριε ἐνωματάρχη;

— Νἀκούσουμε.

— Συλλογέμαι τὶ γέλια θὰ κάνει αὐτὸς ὁ κανάγιας κάθε φορὰ ποὺ θὰ μὲ ἀντα μώνει στὸ δρόμο καὶ ἴσως.... θὰ μὲ χαιρετᾶ μὲ τὸ καπέλλο μου!

Ὁ κ. Ἐνωματάρχη; γέλασε καὶ κεῖνος κατόπι ἔξυσε τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Ξέρεις τὶ σκέφτουμαι κ' ἐγώ;

— Γιὸ, λέτε!

— Σκέφτουμαι πὼς ἀφοῦ δὲν ἔχεις κεφάλι, τὶ νὰ τὸ κάνεις τὸ καπέλλο! Κατόπι γέλασαν καὶ οἱ δυὸ εὐχαριστημένοι ἀπ' τὸ πνεῦμα ἑαυτῶν καὶ ἀλλήλων, καὶ χωρίστηκαν ἐγκάρδια.

Μυριβήλης

ΟΙ ΦΑΥΛΟΙ, ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ, Ο ΤΥΠΟΣ

Ἡ "Ἔκθεση τῆς Ἐπιτροπῆς ποὺ ἐξέλεγξε τὴ Διαχείρηση τοῦ Ἐπισιτισμοῦ δόθηκε ἐπὶ τέλους στὸν Τύπο ἀπ' τὴ Νομαρχία. Οἱ ντόπιες φημερίδες, ἐκτὸς ἀπ' τὴ «Σάλπιγγα» τὴν πῆραν, τὴν ξεψάχνισαν καὶ παρουσίασαν στὸλαὸ τὰ σημεῖα ποὺ τὸν ἐνδιαφέρουν. Πολὺ σωστά. Γιατὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Τύπου. Κι ἀκόμα πιὸ εἰδικά: Αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι ἡ πρώτη καὶ κυριώτατη ἀποστολὴ τοῦ ἐπαρχιακοῦ τύπου. Νὰ ἐνδιαφέρνεται γιὰ τὰ ντόπια πράματα, γιὰ τὰ ντόπια συμφέροντα, γιὰ τὰ ντόπια ζητήματα· γιαυτὸ δίνει τὸ πενητάλεφτό του ὁ κόσμος στὸν Τύπο. Γιὰ νἄχει φωνὴ ποὺ νὰ λέει τὸν πόνο του, ὄργανο που νὰ φωνάζει τὸ δίκιο του, μάτι ποὺ νὰ παρακολουθεῖ τὰ συμφέροντά του, νὰ ἐλέγχει καὶ νὰ καταγγέλνει κεῖνους ποὺ τὸν κλέβουν, κεῖνους ποὺ τὸν πουλᾶνε, κεῖνους ποὺ τὸν κοροϊδεύουνε, κεῖνους ποὺ ζοῦνε παχαίνοντας τὶς κοιλιές τους σὰν κοριοὶ ἀπ' τὸ αἷμα του.

Ἡ ἔκθεση τοῦ ἐλέγχου τοῦ Ἐπισιτισμοῦ λέει μὲ μισὰ καὶ μασσημένα λόγια πὼς τὸ σιτάρι τῶν Μυτιληνιῶν κλεβούτανε, πουλιούτανε, μοιραζούτανε σὰν κόλλυβα. Καὶ τί! Τήν ἐποχὴ ποὺ ἡ φτωχολογιὰ γύριζε ἀπὸ φοῦρνο σὲ φοῦρνο ξενυχτώντας γιὰ ἕνα ξεροψῶμι γιομάτο χῶμα καὶ σίκαλη. Ἡ προσπάθεια, μιὰ συγκινητικὴ καὶ κοπιαστικὴ, ἀλήθεια, προσπάθεια τῆς Ἐπιτροπῆς, ποὺ φαίνεται ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος τῆς Ἔκθεσης αὐτῆς, εἶναι μονάχα γιὰ νὰ μετατοπίσει τὴν κλεψιὰ ἀπ' τὸν ὦμο τοῦ πρώην Διευθυντὴ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ σὲ ἄλλους ὤμους. Μὰ καὶ αὐτὸ γίνεται κακομοίρικα, ἄτεχνα καὶ ἄθλια. Τὰ πράματα φωνάζουν ὁλοῦθε. Μέσα ἀπ' τὴ σκόπιμη συννεφιὰ ποὖτε ἁπλωμένη πάνου στὴν ἔκθεση γιὰ νὰ καλύψει τὰ συγκάλυπτα, ὁ ἀναγνώστης της ἀκούει κάθε τόσο μιὰ φωνή. «Ἀΐ! ἐδῶ ἔκλεψαν!... Ἐδῶ εἶναι βρωμοδουλειές!... Ἐδῶ εἶναι μιὰ μπαγαποντιά.. Ἐδῶ εἶναι μιὰ βρωμιά». Διαβάστε τὴν ἔκθεση. Διαβάστε τὸν «Ἐλεύθ. Λόγο» καὶ τὸν «Κήρυκα» ποὺ ἀσχολήθηκαν μ' αὐτὴ καὶ θὰ δῆτε. Τὸ σιτάρι τοῦ δημοσίου κλεβούτανε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Μιὰ μεγάλη κρυφὴ ἑταιρεία μὲ κέντρο τὴ Μυτιλήνη καὶ πλοκάμια στὰ χωριὰ, βύζαινε τὸν κοσμάκη τὸ φτωχό, τὸν κοσμάκη τὸν ἀνύποπτο, τὸν κοσμάκη τὸ μουζίκο ποὺ συνήθισε νὰ μὴ διαμαρτύρεται, νὰ μὴ μιλᾶ, νὰ μὴν ἔχει τὸ θάρρος νὰ καταγγέλνει, νὰ μὴν ἔχει τὸ κουράγιο νὰ πιάσει ἀπ' τ' αὐτὶ κάθε κάθαρμα ποὺ τὸν κλέβει καὶ νὰ τὸ στείλει στὸ διάβολο.

Γιατὶ ἔτσι τὸν μάθανε οἱ φατρίες οἱ κομματικὲς, οἱ φατρίες τῶν βασιλικῶν καὶ τῶν βενιζελικῶν ποὺ πέρνουνε χρόνια τώρα διαδοχικὰ τὸ Κουβέρνο στὰ χέρια τους, μὲ τὸ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ φᾶνε τοὺς ἀντίθετους καὶ τὸ Δημόσιο ταμεῖο, καὶ γιὰ νἀφίνουνε ἀκαταδίωχτους καὶ νὰ ὑποστηρίζουνε τοὺς κλέφτες τοῦ κόμματος· γιατὶ ἔτσι τὸν ἔμαθαν οἱ φημερίδες ποὺ διαβάζει ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδι, ποὺ τοῦ ἀφιονίζουν τὸ μυαλὸ καὶ τὸν κάνουνε πολιτικατζῆ παλιοκαφενέ.

Ἡ «Σάλπιγγα» εἶχε καθῆκον νὰ πεῖ τὴν γνώμη της γύρου στὸ ζήτημα. Ὅσο κιὰν ὑποθέσουμε, καὶ δὲν θέλουμε νὰ τὸ πιστέψουμε, πὼς τοῦ ἰδιοχτήτη καὶ τοῦ διευθυντή της δὲν τοὺς καίγεται καρφὶ γιὰ τὴ Μυτιλήνη. Γιατὶ ἔχουμε τὴν πεποίθηση πὼς μιὰ συμβουλὴ π.χ. τοῦ κ. Γκράβαλη πρὸς τὸν κ. Πουλιανὲ ἢ μιὰ φοβέρα του πρὸς τὸν Γαζῆ Κεμὰλ θὰ πιάνει πάντα λιγότερο τόπο ἀπὸ ἕνα ἄρθρο του γύρου στὰ ντόπια μας, στὰ Μυτιληνιὰ ζητήματα.

τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀκμῆς ἑνὸς τόπου—ἄλλο δὲν εἶναι ἀπὸ δασκαλισμό, ξενομανία καὶ κατεργαριό. Ποιὸς λοιπὸν θὰ ἦταν ἐκεῖνος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ξεχωρίσει τόσο ἀψηλὰ καὶ διαπερνώντας μὲ τὸ δυνατό του μάτι τὰ μοῦρα αὐτὰ ἐμπόδια, νὰ δῆ τὴν ἀληθινὴ ζωή μας καί νὰ τῆς δημιουργήση τοὺς νόμους ποὺ τῆς χρειάζονται;

Ὅπως σ' ὅλα μας ἔτσι καὶ στὴν Ἐκπαίδευση. Δὲ σκύψαμε πρῶτα-πρῶτα μέσα μας νὰ δοῦμε τὸν ἑαυτό μας. Νὰ δοῦμε ποιοί εἴμαστε *ἐμεῖς* κι' ἀπὸ τὶ πάστα εἴμαστε φτιασμένοι. Τὸ μυαλό μας, τὴν ψυχή μας, τὸ κορμί μας. Τὶ ἔχουμε καὶ τὶ μᾶς λείπεται. Τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματά μας, τὴ δύναμη καὶ τὶς ἀδυναμίες μας ὡς ἄτομα καὶ ὡς σύνολο.

Δὲ φιλοσοφήσαμε πέντω στὴ σημερινὴ πραγματικότητα καὶ στὶς ἀπαίτησες τοῦ περιβάλλοντος. Ἁπλῶς σὰ σὲ ὅλα μας παραευρθήκαμε καὶ στὴ σύνταξη τῆς νομοθεσίας μας ἀπὸ πολὲς μας κακίες, ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμὸ καὶ τὴν ἡμιμάθεια, ἀπὸ τὴν ξιππασιὰ καὶ τὸ δασκαλισμό, ἀπὸ τὴν κακοχωνεμένη εὐρωπαϊκὴ σοφία καὶ τὰ κομματικά μας συμφέροντα.

Καὶ δημιουργοῦμε κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ τεράστιο ἐκεῖνο ἔγκλημα τοῦ συγκεντρωτικοῦ συστήματος. Ἕνα σύστημα δηλαδὴ ποὺ γιὰ νὰ εὐδοκιμήσει χρείαζεται ἴσως μιὰ γερμανικὴ μόρφωση, κατασταλαμένο χαραχτήρα, ἀντίληψη καθήκοντος, ἐργατικότητα, σύστημα ζωῆς, ἀπύλυτη πίστη στὸ Κράτος, στοργικότητα τῆς κεντρικῆς Ἀρχῆς. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ἀσχημάτιστη ἀκόμη κοινωνία μας μόνο ἀντίθετα πρὸς τέτοια προτερήματα εἶχε. Ὁ ἀτομικισμὸς καὶ ἡ μικροπονηρία τὴν ἔπνιγε, ἡ ἀνταρσία καὶ ἡ ἔλλειψη συνολικοῦ πνεύματος δὲν τὴν ἄφηνε νὰ πάρη συναίσθηση τοῦ ἑαυτοῦ της, ἡ ρομαντικὴ ἐνατένιση δὲν τὴν ἄφηνε νὰ στρωθῆ σὲ δουλειά. Κ' ἔτσι τὸ κυβερνητικὸ αὐτὸ σύστημα χωρὶς νὰ προσφέρη καμμιὰ ἀξιοσημείωτη βελτίωση στὰ ψυχικά μας ἐλαττώματα, καταστρέφει ἐντελῶς τὶς παλιὲς ἀρετὲς τῆς Κοινότητας, δημιουργεῖ νέα καὶ ἄπειρα κακὰ καὶ φέρνει τὸ διοικητικὴ κακοδαιμονία. Ἡ θεσιθηρία, ἡ γραφειοκρατία, ἡ ἀργομισθία, κ' ἕνα σωρὸ ἄλλα βρωμολούλουδα τοῦ συστήματος αὐτοῦ διαφθείρουν τὸ χαραχτήρα μας καὶ ρίχνουν πίσω τὴ ζωὴ τῆς Χώρας, ἐνῶ ἐξ ἄλλου θαυμαστες γιὰ τὴ ζωτικότητά τους ἐπαρχίες καὶ κοινότητες πέφτουν σὲ μαρασμὸ καὶ ἀπονέκρωση.

Κάτω ἀπὸ ἕνα τέτοιο κυβερνητικὸ σύστημα ἀγωνίζεται καὶ σφαδάζει καὶ ἡ περιφρονημένη Ἐκπαίδευση. Ὁ ὑπουργικὸς ἀρχηγός της εἶναι πάντοτε ἄνθρωπος τοῦ Κόμματος ποὺ καμιὰ ἰδέα δὲν ἔχει γι' αὐτή. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ τὸν περιβάλλουν εἶναι συνήθως πρῶτα κομματαρχίσκοι καὶ κατὰ δεύτερο λόγο ἐπιστήμονες. Κι ἂν τύχη μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς νὰ ἦσαν καποτε λαμπροὶ παιδαγωγοί, γρήγορα ἀφομοιώνονται μὲ τὸ περιβάλλον μόλις καθισουνε μπροστὰ στὸ διοικητικό τους γραφεῖο. Καὶ εἶναι περίεργη καὶ χαραχτηριστικὴ ἡ ἰδέα ποὺ ἐπικρατεῖ ἀνάμεσα στοὺς δασκάλους, πὼς ἐκεῖνοι ποὺ φανατικὰ πολέμισαν τὸ δασκαλικὸν κόσμο καὶ ρήμαξαν τὰ Σχολειὰ ἦσαν ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου ἀνεβασμένοι ἐκεῖ ἀπὸ τὶς δασκαλικὲ; καὶ καθηγητικές των ἕδρες!

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὰ εἶναι φανερὸ πὼς καὶ οἱ διατάξεις τοῦ νόμου καὶ ἡ ἐκτέλεση αὐτοῦ θὰ εἶναι φοβερὰ ἐπηρεασμένες ἀπο τὸ Κόμμα. Πρόχειρο παράδειγμα ἡ ἀμαρτωλὴ ἱστορία τῶν διορισμῶν, μεταθέσεων, διαβαθμίσεων. Μιὰ καθαρὴ συνείδηση θὰ μποροῦσε εὐκολώτατα σὲ δέκα ἄρθρα νὰ ταχτοποιήση ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν τόμοι διατάξεων γύρω σ' αὐτά. Καὶ παντοῦ ἡ φροντίδα νὰ διατηρηθοῦν αἰωνίως αὐτὰ ὡς ὅπλα καὶ φόβητρα ἐναντίον τῶν ἀντιπάλων. Πάντοτε μιὰ πορτίτσα γιὰ νὰ διορίσουν, νὰ διαβαθμίσουν, νὰ μεταθέσουν τὸν ἐχθρὸ ἢ τὸ φίλο κατὰ τὸν τρόπο ποὺ αὐτοὶ θέλουν.

Τὸ Κέντρο δὲ μπορεῖ ποτὲ νὰ γνωρίση τὶς ἀρετὲς ἢ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἀπομακρυσμένων ὑπαλλήλων του καὶ συχνὰ — σχεδὸν πάντα — φέρνεται ἄδικα παραμελώντας τοὺς καλοὺς ἢ ἀμείβοντας τοὺς ἀνάξιους. Ἔτσι γεννιέται ἡ ἀγανάχτηση καὶ ἡ ἀπογοήτευση τῶν δασκάλων ποὺ ἐκδικιῶνται παραμελώντας τὴ δουλειά τους καὶ ἡ δυσπιστία τοῦ Κέντρου ποὺ ὁλοένα γι' αὐτὸ δημιουργεῖ νέες διατάξεις καὶ νόμους. Ἕνας φαῦλος κύκλος διαφθορᾶς ποὺ ὁλοένα πλατύνεται. Ἡ γραφειοκρατία στὰ ζητήματα τῆς μισθοδοσίας, προαγωγῆς, ἐπιθεωρήσης, τὰ ἐλεγχτικὰ ἐκεῖνα τεφτέρια τῶν Σχολειῶν, οἱ διατάξεις ἐκεῖνες ποὺ φτάνουν ὡς στὰ παιδιά, εἶναι πράγματα ταπεινωτικὰ ποὺ δηλητηριάζουν κάθε ψυχικὴ ἀγνότητα καὶ τροφοδοτοῦν τὴν κακοήθεια. Εἶναι πράγματα ποὺ ἀξίζει νὰ τὰ περιφρονῆ καὶ νὰ τὰ καταστρατηγῆ ἕνας τίμιος ὑπήλληλος!

Κόμμα, δασκαλισμὸς, ξενομανία! Νὰ τὸ τρικέφαλο φίδι ποὺ κρυφοτρώει καὶ τὴν Ἐκπαίδευση! Τὴν ἔκαμε ἀνήθικη τὸ Κόμμα. Τήνε χαρτοποίησε καὶ τὴν ἀποξήρανε ὁ Δασκαλισμός. Τὴν ἀποξένωσε ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴ πραγματικότητα ἡ ἀψυχολόγητη ξενομανία.

Πήραμε ἀνεξέταστα τὰ γερμανικὰ καὶ ξένα συστήματα γιὰ νὰ μεγαλώσουμε μονάχα τὰ ἐλαττώματά μας. Ἐκπαιδευτικὲς περιφέρειες, Ἐκπαιδευτικὰ Συμβούλια, Ἐπιθεωρητὲς, νόμοι, νόμοι, νόμοι! Τύποι μονάχα καὶ ἀπόδοση εὐθυ-

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Δ'.

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ἀλλὰ ποιὸς εἶδε ποτὲ τὴ *νεοελληνικὴ πραγματικότητα* γιὰ ν' ἀνεληφθῆ ἀπὸ μέσα της καὶ ν' ἀποκρυσταλλώτη σὲ νόμους τὶς ἀρχὲς ποὺ θὰ κινηθῆ καὶ θὰ λειτουργήση φυσιολογικὰ ἡ Πολιτεία; Ἡ λογοτεχνία μας—ὁ καθρέφτης αὐτὸς

(6) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

Κεφάλαιο

Στὴ Σαλονίκη βγήκαμε μὲς τὴ βροχή. Ἡ πόλη ἤτανε ἕνα βρώμικο ἀντιπαθητικὸ στρατόπεδο ἀπ' ὅλες τὶς φυλὲς τοῦ κόσμου. Ἐξὸν ἀπ' τοὺς λογῆς Φράγγους ἤτανε ἐκεῖ καὶ Κινέζοι κ' Ἰντιάνοι ποὺ τοὺς ἔφεραν ἀπ' τὶς πιὸ μακρυνὲς γωνιὲς τοῦ Κόσμου γιὰ νὰ σκοτωθοῦνε γιὰ τὴν «ἐλευθερία τῶν λαῶν». Οἱ δρόμοι ἤτανε γιομάτοι τρομαχτικὰ Ἐγγλέζικα ἀφτοκίνητα καὶ δημόσιες γυναῖκες ἄσκημες καὶ βαμμένες. Τὸ λιμάνι βρωμοῦσε γιομάτο πρισμένα κουφάρια ἀπὸ ψώφια ἄλογα. Τεράστια βαπόρια ξεφορτώνανε τροφὲς καὶ πυρομαχικά. Στρατοπεδέψαμε σ' ἕνα ὕψωμα ἔξω ἀπ' τὴν πόλη δίχως νερὸ καὶ δίχως κανένα δέντρο. Δίπλα ἤτανε κιἄλλα στρατόπεδα· ὅλα τριγυρισμένα μὲ συρματοπλέγματα ἀγκαθατὰ σὰ νἄτανε κλουβιὰ γιὰ ἄγρια θεριά. Τὸ αἷμα ἄρχισε νὰ μυρίζει. Οἱ Ταλιάνοι σκοτώνανε τοὺς δικούς μας μὲ τὸ ξουράφι. Οἱ δικοί μας ξεμπερδεύανε τοὺς Ταλιάνους μὲ μπηχτές. Μιὰ μέρα ποὖχε μεγάλη ζέστη μᾶς ντύσανε ὁλοκαίνουργα ἀπ' τὴν κορφὴ ὡς τὰ νύχια καὶ σὲ μιὰ τελετὴ πατριωτικὴ μᾶς παραδώσανε τὶς Σημαῖες μας. Ἦτανε ὅλο μετάξι καὶ χρυσάφι. Τὶς εἶχανε κάνει τὰ πλούσια κορίτσια κι' οἱ κυρίες τοῦ Νησιοῦ μας. Ὡς τόσο μύριζαν πατρίδα. Ὁρκιστήκαμε πάνου σαυτές, τὶς πήραμε καὶ ξεκινήσαμε....

Ἔτσι ἄρχεψαν οἱ πορεῖες.

Ὡς ἐδῶ ποὺ φτάσαμε, τὸ ἡμερολόγιο τοῦ λόχου γράφει «τρακόσα χιλιόμετρα». Κανωμένα μὲ τὰ πόδια, βῆμα στὸ βῆμα. Βδομάδες ὁλάκαιρες πορπάτημα κάτου ἀπ' τὸν καφτερὸν ἥλιο καὶ τὴ βροχή. Κυττάζω νὰ ξεχωρίσω τὶς πειὸ δυνατὲς ἐντύπωσες ποὺ μᾶφισαν αὐτὲς οἱ κουραστικὲς μέρες. Δὲ βρίσκω παρὰ λίγα γεγονότα ποὺ τυπώθηκαν μὲ ξεχωριστὴ δύναμη μὲς τὸ μυαλό μου, ποὖναι θαμπὸ καὶ τοραγμένο ἀκόμα ἀπ' τὴν κούραση.

. . . . . .

Ἦτανε μιὰ μέρα ἀπ' τὶς πιὸ ζεστὲς καὶ περπατούσαμε ἀπ' τὸ πρωΐ. Κοντοζύγωνε τὸ μεσημέρι κ' ἡ ξεθεωτικὴ πορεία δὲν ἔλεγε νὰ σταματήσει. Οἱ «τετράδες» βάδιζαν συντεταγμένες» καὶ κανένας δὲ μιλοῦσε κάτου ἀπ' τὸ φόρτωμα τῆς πανοπλίας. Παύει πειὰ κανένας νὰ σκέφτεται. Ὅλα γίνουνται μηχανικά. Ἔξω ἀπ' τὴ θέληση. Ἔξω ἀπ' τὴ ψυχή σου. Σὰν ὁρισμένα ἀπὸ μιὰν ξένη ἀδυσώπητη ἀνάγκη. Πορπατᾶς βαρειὰ σὰ μέσα σὲ σκοτεινό ὄνειρο. Δὲν ξέρεις ποῦ πᾶς καὶ οὔτε ἐνδιαφέρεσαι νὰ τὸ μάθης. Πρὶν ἀπὸ σένα πᾶνε ἄλλοι. Πίσω ἀπὸ σένα ἔρχονται ἄλλοι. Καὶ κανένας τους δὲν ξέρει γιὰ ποῦ. (Ἄλλοι τὸ ξέρουνε αὐτό. Ἄλλοι «θέλουνε» γιὰ λογαριασμό σου.) Ἐσὺ περπατᾶς κάτου ἀπ' τὸ γελιὸ ποὺ κάθε ὥρα καὶ βαραίνει πιότερο. Κρατᾶς τὸ κεφάλι σου μὰ τὸ νοιώθεις ἀδειανό. Γιατὶ τὸ μυαλό σου τῶχεις παραδώσει στοὺς «ἡγήτορες». Στὸ Στρατηγό. Ὁ ἥλιος σέ τσούζει, σὲ γλύφει μὲ τὶς φλόγες του καὶ κάνει τὸ αἷμα νὰ χουχλακίζει βραστὸ μὲς τὶς φουσκωμένες φλέβες. Δὲ μιλᾶς, δὲ σκέφτεσαι, δὲν ἐνεργεῖς θεληματι-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΚΟΥΝΗΘΗΤΕ ΕΦΕΔΡΟΙ !

Τις 13 Ιουνί υ τελειώνει ή προθεσμία ποὺ δίνει ὁ Νόμος γιὰ νὰ γρ φτοῦνε στοὺς ἐκλογικ ὺς καταλόγους ὅσ ι δὲν εἶνε γραμμένοι. Καὶ ξέρουμε πὼς οἱ πι ὸ πολλοὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς ἐφέδρου ς δὲν εἶνε γραμμένοι στοὺς ἐκλογικοὺς κατα όγους. Αὔριο θὰ γίν ουν ἐκλογὲς καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε καλὰ καλὰ δὲ θὰν ἔχουμε τ ὸ δικαίωμα νὰ λάβουμε καὶ μεῖς μέρος, καὶ θὰ μᾶς διώξουν ἀπ' τ ὶς κάλπες ! Ἅμα τὸ καλοσκεφτεῖ κανεὶς εἶνε νὰ τρελλοθεῖ. Ἕνας ἔφεδρος ποὺ ἔχασε τὰ πιὸ ὥμορφα χρόνια τῆς ζωῆς του, πολεμῶντας γιὰ τὴν Πατρίδα, ποὺ ἔχασε τὸ χέρι του, τὸ πόδι του, τὸ μάτι του, τὸ μέλλον του, νὰ μὴν ἔχει δικαίωμα νὰ ψηφίσει στὶς βουλευτικὲς ἐκλογές !

Καὶ χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ κάνει ἀλλοιώτικα, γ ατὶ θά' ναι ἀργὰ πε ὰ ὕστερ' ἀπ' ἕνα μῆνα, θὰ παραδεχτεῖ νὰ βγάλουν τὰ παράσιτα καὶ οἱ κηφῆνες ὅποι ους θέλουν βουλευτές, π ὺ θὰ πᾶνε στὴ Βουλὴ **νὰ ρουχαλίζουν, νὰ κοπανᾶνε ἀέρα καὶ νὰ παίζουν μὲ τὸ ζάρι τὴ ζωή του.**

Κουνηθῆτε ἔφεδροι ντόπιοι καὶ πρόσφυγες ! Θάταν καλλίτερα γιὰ μᾶς ν' αὐτοκτονούσαμε παρὰ νὰ πάθουμε αὐτὸ τὸ μοσκαραλῆκι ἀπ' τὸ κεφάλι μας.

Πρέπει νὰ τὸ χωνέψουμε **πὼς ἐμεῖς ἔχουμε πρῶτοι τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζουμε βουλευτὲς ὅποιους κρίνουμε καλούς, καὶ πὼς σιγὰ σιγὰ θὰ ζητήσουμε νὰ βγαίνουν βουλευτὲς μονάχα κεῖνοι ποὺ ὑπηρετήσανε στρατιῶτες.**

Πῶς ἀφήνουμε τώρα νὰ χάνεται ἀπ' τὰ χέρια μας καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζουμε ;

Δὲν εἶ ε δὰ καὶ σπουδαία δ ουλειὰ νὰ γραφτ ῦμε στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγου ς.

Θὰ πᾶς στὸ Δήμαρχό σου ἢ στὸν πρόεδρο τῆς Κοινότητάς σου, θὰ πάρε ς τὴν αἴτηση, ποὺ εἶνε τυπωμένη, ἕτοιμη, καὶ θὰ τὴν δώσεις στὸν Εἰρηνοδίκη τῆς περιφερείας σου. Ὁρκίζεσαι, ὑπογρ ίφεις καὶ φεύγεις.

Κοντὰ σ' ὅλα τὰ χρόνια ποὺ χάσαμε στὸ Στρατό, ἂ χάσουμε καὶ δυὸ—τρεῖς ὧρες. Δὲν πειράζει. Τὸ χάσιμο αὐτὸ τῶν δυὸ ὡρῶν θὰ μᾶς δώσει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζουμε τὴ ζωή μας ὅπως θέλουμε, γιὰ πάντα.

Κουνηθῆτε ἔφεδροι !

Συνάδερφος

νῶν. Ὁ χαρτένιος Καραγκιόζης μὲ τὴ ψηλοκαπελλαδούρα του !

Ἔτσι μὲ μιὰ νομοθεσία εἰσαγμένη ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴ ζωή μας καὶ δηλητηριασμένη ἀπὸ τὰ φυσικά μας ἐλατώματα, ἡ Πολιτεία παρουσιάζεται πάντα στὰ μάτια μας σὰ μητρυιὰ ποὺ ζητᾶ τὸ κακό μας. Ποτὲ δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ συνεννοηθοῦμε μαζί της. Ὅ,τι κάνουμε τὸ κάνουμε ἀπό τὴν εὐθύνη, προσπαθώντας ἔτσι νὰ δείξουμε συνέπεια στὸν τύπο ἐνῶ κατασκοτώνουμε τὴν οὐσία.

Ἡ ἠθική, τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ Σύνολο, ὁ βαθὺς σεβασμὸς τοῦ νόμ υ, τὸ καθῆκον κουρελιάζονται, κ' ἕνας ἀνήθικος ἀτομισμὸς ὅλο καὶ τρέφεται ἀπὸ τέτοιο κρατικὸν ὀργανισμό, μεγαλώνει, κατακυριεύει ἐπικίνδυνα ὅλην τὴν ἐθνικὴ ὑπόστασή μας, ἀπειλεῖ τρομαχτικὴ ἀπ σύνθεση . . .

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

ΜΟΛΥΒΙΑΤΙΚΑ ΝΕΑ

— *Τὰ ταχυδρομεῖα μας*

Γιὰ τὰ χίλια τῆ ταχυδρομ ῆς συγκοινωνία μας κ' ἄλη φρὰ γράψαμε. Δυστυχῶς κανεὶς δὲ θέλησε νὰ καταλάβει τὸ μενάλο λάθημα ποὺ γίνεται στὰ χωριά. Σὲ ἕνα αἰῶνα ποὺ ζοῦμε ἡ πρόοδο τῆς κοινωνίας, καὶ ἡ καλυτέρεψη ὅλων τῶν λαῶν, πρέπει νὰ εἶ αι τὸ πρόγραμμα κάθε καλοδιοικημένη πολ τείας. Ἐὰν δὲ τύχει ἡ πολιτεία αὐτὴ νὰ φροντίζῃ καὶ ἀρκετὰ γερὰ τοὺς πολίτες, τότε ἀπὸ πρόγραμμα ὁ κανόνας αὐτὸς μεταβάλλεται σὲ ὑποχρέωση. Σ' ἐμᾶ συμβαίνει τὸ ἐνάντιο. Ἀντὶ νὰ καλυτερέψουμε τὴν ταχυδρομικὴ συγκ ινωνία μα, ἀντὶ νὰ πυκνώσουμε τὶς γραμμές μα, μὲ μιὰ κοντυλιὰ κατεργόμαστε κι' αὐτὲς ποὺ χουμε πρ βλέποντας λόγους οἰκονομίας.

Ὁ διευθυντὴς τῶν ΤΤ ἔχει καθῆκον νὰ φωνάξει στοὺς π. χ. ἁρμοδίους, ὅτι ὁ Λε βιακὸς Λ ὸς, βτροφορτωμένος ἀπὸ φόρους καὶ ν ομοταγῆς, ἔχει τὴν ἀξίωση νὰ ἔχει ταχτικὴ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία. ***Εἶναι ντροπή, μὰ τὴν ἀλήθεια, συγχρόνως μὲ τὰ Ἀθηναϊκὰ φύλλα νὰ ἔρχωνται ἐδῶ καὶ στὰ χωριὰ καὶ τὰ φύλλα τῆς Μυτιλήνης !*** Πρέπει καὶ ὁ Τύπος νὰ φωνάξει γιὰ τοὺς ἀδικημένους χωρικούς. Ἐμεῖς ἀπὸ ἐδῶ βγροεθήκαμε νὰ γράψουμε καὶ νὰ ὑποδείχνουμε. Οἱ πρόφασες τῆς οἰκονομίας γιὰ τὴν κατάργηση τῶν γραμμῶν δὲν εἶνε ἀρκετὲς νὰ πείσουν τὸν κόσμο γιὰ τὴ σκοπιμότητα τῆς καταργήσεώς των. Τὸ ἐπαναλαμβάνουμε. Ὁ Τύπος ἂ ὑψώσῃ τὴ φωνή του γιὰ τοὺς κακόμοιρους κατοίκους τῆς ὑπαίθρου ποὺ ὅλοι τοὺς θυμοῦνται μονάχα σὰν πρόκειται νὰ τοὺς βυζάξουν καὶ νὰ τοὺς ἐκμεταλλευτοῦν. Μὰ σὲ ὅλους αὐτοὺς θυμίζουμε πὼς ἔχουμε ἀρκετὰ δυνατὸ μνημονικό.

— *Ὁ Γολγοθᾶς ἑνὸς δασκάλου*

Ἐδῶ ἔχουμε κάποιον δάσκαλο. Στρατεύτηκε πρὶν ἀπὸ τρία χρόνια· ὁ δυστυχισμένος κατὰ τὸν χρόνο τῆς ὑπηρεσίας του ἔπαθε στὴν ὑγεία του. Χτίκασε, μὲ λίγα λόγια ὁ ἄνθρωπος, ὑπηρετῶντας στὸ σχολειὸ καὶ στὸ στρατό. Ὁ ἄνθρωπος, φτωχὸς κοιλοκοπεριάρχης, μετὰ τὴν ἀπόλυσή του ξανάρχισε τὴ δουλιά του στὸ σχολειό. Ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες· κατώρθωσε νὰ πάρει μιὰ τρίμηνη ἐναρωτικὴ ἄδεια. Ἡ ἄδειά του τέλειωσε· καὶ τὸν φοβερίζουν μὲ ἀπόλυση ἐὰν δὲν τρέξει νὰ ἐπαναλάβει τὴ δουλιά του. Τὸ δυστυχισμένο αὐτὸ θῦμα τ ῦπρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντό του τρέχει στὸ σκολειὸ λαχανιασμένος, κουρασμένος, ἀδύνατος, βήχοντας, φτύνοντας καὶ μὴ μπορώντας νὰ κάνει δυὸ βήματα χωρὶς νὰ σταθεῖ καὶ νὰ πάρει τὴν ἀνοπνοή του. Κι' ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς δάσκαλος καὶ οἰκογενειάρχης ἐξακολουθεῖ νὰ δ δίσκει τὰ παιδιά μας, πρὸς δόξαν κα τιμὴν τῆς Πολιτείας. Αὐτὸ στὴν Ἑλληνικὴ λέγεται «ἀμ ιβὴ τῆς Πολ τείας πρὸς στρατιώτην παθόντα ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ιη.», αὐτὸ λέγεται «φροντὶς τοῦ Κρ του διὰ τὴ ὑγείαν τῶν μαθητῶν». Γιὰ τὸ Θ ὸ δὲ θέλουμε νὰ τὰ ψ λου ε τοῦ κ.' Ἐπιθεωρητή. Ξέρουμε καλὰ πὼ αὐτὸς κσμιὸν εὐθύνη δὲν ἔχει διὰ τὰ γινόμενα. Φταίει τὸ σύστημα, ***φταίει ἡ γραφειοκρατεία.***

Καὶ γι' αὐτὸν τὸ λόγο πάψαμε καὶ νὰ παραπονούμαστε. Περιμένουμε μὲ ἀγωνία τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος. Ἴτως ἔτσι νὰ διορθωθοῦμε : Ἴσως τότε νὰ μπορ ῦμε ἐμεῖς μονάχοι μας νὰ κανονίζουμε τὰ ταχυδρομεῖα καὶ τὰ σχολ ῖα μας. Ἀλλὰ πότε ἐπὶ τέλου θὰ ἐφαρμοστεῖ τὸ σύστημα αὐτό; Ἐὰν ὑπάρχουν ἀντιδραστικοὶ ἡ Ἐπανάσταση ἔχει καθῆκον νὰ τοὺς τσακίσει. Καὶ πρέπει νὰ τὸ κάνει μιὰν ὥρα ἀρχίτερα.

Μήθυμνα, 11—5—23.

Πολίτης Μηθυμναῖος

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Χίος, 7—5—23

Ἀξιότιμε φίλε

Σᾶ χαιρετῶ καὶ σᾶς σφίγγω θερμὰ τὸ χέρι γιὰ τὴ «Κομπάνα» σας. Ἂν ἐφρόν ιζαν νὰ δημιουργήσουν στὸ Ἑλληνικὸ κράτος πρὶν ἀπὸ χρόνια μερικὲς ἐφημερίδες μὲ τὸ πρόγραμμα καὶ τὴ σκοπιμότητα τῆς «Κομπάνας», ἴτως νὰ μὴν ἐφτάνομε στὸ σημερινὸ ἀπελπιστικὸ κατάντημα.

Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ γράψε ε συνδρομητή σας· μὰ μὲ τὴ πορ ίκληση νὰ μοῦ στείλετε ὅλα τὰ φύλλα, ἀπὸ τὸν πρῶτον ἀριθμό· ἡ «Καμπάνα» ἀξίζει σὰν ἕνα περιοδικὸ ἀξιοφύλαχτο, ἱστορικό, ποὺ τὴν εὐγενικὴ της προσπάθεια θὰ τὴν ἐκτιμήσουν καὶ θὰ τὴν κρίνουν μὲ θαυμασμὸ οἱ ἀπόγονοι τῶν σημερινῶν ραγιάδων τῆς ζωῆς...

Μὲ πολλὴ τιμὴ

Ι.....

Υ.Γ. Θὰ λέβετε 100 δραχμὲς μὲ ταχ ἐπιταγή, τὴ συνδρομή μου.

ὁ ἴδιος

Πρὸς τὴν Ἐφημερίδα «Καμπάνα»

Κυρά μου,

Ἐδ άβασα τὸ φύλλο σου τὸ περασμένο καὶ εἶδα μὲ πολλὴν ἀγανάχτησή μου ἀλλὰ καὶ περιφρόνηση πρὸς σὲ νὰ φωνάζεις καὶ νὰ χαλᾶς τὸν κόσμο καὶ νὰ ζητεῖς νὰ γ νουν συλλαλητήρια σὲ ὅλα τὰ μέρη ποὺ κατοικοῦντσι ἀπὸ σᾶς τὰ κουτσούβια, γιατὶ ἐγὼ δὲ θέλω νὰ παραδεχτῶ καὶ νὰ ἐφαρμώσω τὸ σύστημα τὸ ἀνόητο ποὺ μοῦβγαλε στὴ μέση ἡ Ἐπανάσταση κι' ὁ Παπανδρέου. Δηλ. τὴν ἀποκέντρωση. Ἀλλὰ ὅ,τι ζεβζέκης εἶσαι σὺ εἶναι καὶ ἡ Ἐπανάσταση καὶ ὁ Παπανδρέου. Ἂν εἴχατε σωτὰ μυαλὰ δὲν θὰ θέλατε νὰ ἀνακατεύεστε σὲ ξένες δουλιὲς καὶ σὲ ξένα σπίτ α. Ὁ Παπανδρέου ἂν ἔχει μεταρρυθμίσεις, νὰ πᾶ νὰ τὶς κάνει στὸ σπῆτι του. Καὶ σὺ ἂν σ' ἀρέσουνε νὰ κάνεις τὸ ἴδιο.

Ἂν καλὰ εἶστε ὅλοι τσιράκια τοῦ Βενιζέλου σας, ποὺ κάποτε τὸν τίμησε καὶ τοῦ ἔδωσα μια θέση μὲ καλὸ μισθὸ καὶ αὐτὸς ἄρχισε νὰ θέλει μεγολεῖα καὶ νὰ πεᾶ τὰ λεφτά μου σὲ ἀποικίες. Γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ τ ἄκανα θάλασσα, κ' αὐτοὺς κατὶς ἀποικίες του. Ἀλλὰ ἂν δὲν εἶστε κούτσουρα καὶ ἀγράμματοι ἄνθρωποι δὲ θὰ τὰ κάνατε αὐτά.

Γιατὶ θὰ μπορούσατε νὰ διαβάσετε τὴν ἱστορία καὶ νὰ μάθετε πὼ οἱ προγονοί σας πρὶν ἑκατὸ χρόνια ἐπολεμῆσαν 7 χρόνια καὶ κάνανε τὸ ***Κρᾶτος.*** Ἐμεῖα. Δηλ. τὰ Κόμματα, καὶ τὶς Φ ορίες. Κοτόπι ἐμεῖς οἱ ρεῖ· οἱ τέσσερις κ ἱ ἄλλοι δέκα τέσσερις ἐκάμαμε τὴ Βουλή, τὴ Νομοθεσία, τὴν Ὑπαλληλία, τὴ Γραφειοκρατία, τὸ Μ τερλιντὰ καὶ τέλος τὴΧωροφυλακὴ καὶ τόσ α ἄλλα πράματα γιὰ τὸ ὁποῖα ὅλος ὁ δκόσμος μὲ θαμάζε. Καὶ βγήκατε τώρα ἐσεῖς τὰ συμμαζώματα καὶ θέλετε νὰ μᾶς πάρετε τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα, καὶ τὸν παρά μας γιὰ νὰ τὸν κάνετε ἀνοησίες, σ ολιά, δρόμους σιδηροδρόμους, σὰν τὸν Κ βέτσο ποὺ ἔχει τὴν ἴδια δόξα γιὰ τοὺς παραδες τοῦ Δήμου.

Καὶ τὶ χρειάζονται, παρακαλῶ, οἱ δρόμοι, οἱ σιδηρόδρομοι καὶ ὅλες αὐτὲς οἱ πολυτέλειες ; Αἴ ; Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες, βρὲ, εἶχαν δρόμους καὶ σιδηροδρόμους ; Εἶχαν ὅμως Ὅμηρο, Θουκιδίδη, Σωκράτη, κτλ. ὅπως ἐμεῖς πρὶν σᾶς φορτωθοῦμε εἴχαμε τὸν Δεληγιάννη, κι' ὕστερα τὸν Γούναρη καὶ τὸν κόντε Θεοτόκη. Ἀαὶχ ! Ἐκεῖνοι οἱ μακαρίτες ἂν ζούσανε δὲν θὰ ἀφίνανε τὰ βουβαμένα σας νὰ φωνάζουν σήμερα, καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε Ἑλλάδα στὴν ὁποία νὰ ζητᾶτε νὰ κάνετε ἐσεῖς αὐτὰ ποὺ ζητᾶτε.

Ἐπὶ τέλους, Ἐπίσκοποι τοῦ Δαμαλᾶ, δίχως νοῦ δίχως μυαλό, ἑκατὸ χρόνια πέρασαν τώρα καὶ δὲν καταλάβατε ἀκόμα πὼς Κράτος Ἑλληνικὸ δὲν ὑπάρχε ἄλλο, ἐξὸν ἕνα καὶ μοναχὸ καὶ στὸ κόσμο ξακουστὸ «τὸ Μινίδ';» Καὶ πὼς ὅλοι ἐσεῖς οἱ νησιῶτες δουλεύετε γι' αὐτό ; Βοῦβαλοιπόν !

Μυτιλήνη στὶς 8 τοῦ Μαΐου 1923.

Διατελῶ μὲ μενάλη περιφρόνηση

Ἡ Κα Ψειροκώστενα

Μυτιλήνη 9—5—23

Κύριε Διευθυντή

Στὸ περασμένο φύλλο διάβασα τὰ παράπονα τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου γιὰ τὸν Τελώνη καὶ χάρηκα ποὺ βρέθηκε ἕνα δημοσιογ. ὄργανο νὰ τὰ λέει ντρίτα καὶ ξέσκεπα. Γιατὶ καὶ μένα κι ἄλλους πρόσφυγες μᾶς ἔχει κάψει τὸ πετσὶ ἕνας τέτιος ἄνθρωπος· τὸν περασμένο Σεπτέμβρη σὰν γλυτώσαμε ἀπ' τὸ μαχαῖρι τοῦ τούρκου ἤρταμ' ἐδῶ στὸ φιλόξενο νησί σας. Ἀπένταροι μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, κ'ὅτι μπόρεσε νἁρπάξει κανένας μαζύ του. Ἐγὼ πρόφταξα καὶ πῆρα τὸ ποδήλατό μου καὶ λίγο ἀλεύρι. Ὁ τότε τελώνης γιὰ νὰ μοῦ παραδώσει τὸ ποδήλατο μοῦ γύρευε 500 δραχμές. Τὸν παρακάλεσα, τοὔδωκα νὰ καταλάβῃ τὴ φτώχια μας, τίποτα. Κεῖνες τὶς μέρες δὲν εἶχε ψωμὶ ἡ πόλη. Ὁ κόσμος ὑπόφερε φοβερά. Τὸν παρακάλεσα νὰ βγάλω ἀπ' τὸ σακκὶ 2—3 ὀκάδες ἀλεύρι νὰ ζημώσουμε ἀπ' τὶς 40 ὀκ. ποὺχαμε φέρει. Τίποτα. «Ἄδικα μὲ παρακαλεῖς, μοῦ λέει. Ἐσὺ δὲ λέγεσαι πρόσφυγας ἀφοῦ ἔφερες ποδήλατο κι' ἀλεύρι. Ἐγὼ σὰν ἔφυγα ἀπ' τὴ Λαμία πῆρα μονάχα τὸ παλτό μου.» Καὶ τώρα τ' ἀποτέλεσμα. Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες δούλεψε—δούλεψε, μπόρεσα νὰ ξοδονομίσω μερικὰ χρήματα γιὰ νὰ πληρώσω τὸ Τελωνεῖο γιὰ νὰ πάρω ταφτοκίνητο. ***Εἶχε μείνει μοναχὰ ὁ σκελετός.*** Ὅλα τὰ ἐξαρτήματα ἤταιε κλεμμένα.

Μὲ ἀγάπη

Γ. Αὐρίλης

Σ. Ε. Σ. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Εὐχαριστοῦμε θερμὰ τὸν ματρὸ κ. Δούκα ποὺ διάθεσε γιὰ τοὺς χειρουργικοὺς ἄρρωστους ἐφέδρους τοῦ Συνδέσμου μας ἕνα κρεββάτι στὴν κλινική του. Ἐπίσης τὸ Πολιτικό μας Νοσοκομεῖο ποὺ πάντα προσφέρθηκε στὶς ἀνάγκες τοῦ Συνδέσμου — στὸν κύκλο του — καὶ δέχτηκε ν' εἰσαγάγῃ ὅλους τοὺς ἀρρώστους ποὺ τοῦ στείλαμε ὡς τὰ σήμερα.

Ἀπ' τὸ Γραφεῖο

***

Ἀπ' ἕνα πρόχειρον ἔρανο ποὺ γέμισε σήμερα ἀπ' τὴν Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου Ἐθνικῆς Σωτηρίας συνάχτηκαν 100 δραχμὲς καὶ δόθηκαν στὸ σακάτη ἀπολυτρωμένον αἰχμάλωτο Π. Μέρμηγκα ἀπ' τὴ Βρυσσᾶ

Μυτιλήνη 12 τοῦ Μάη 1923

Ἀπ' τὸ Γραφεῖο

Σ. Ε. Σ. ΑΓΙΑΣΣΟΥ

Τὸ μεγάλο αὐτὸ κέντρο τῶν ἐφέδρων τοῦ Νησιοῦ μας ἔκανε φιλότιμα τὸ καθῆκον του ἀ τίνου στοὺς αἰχμαλώτους συναδέρφους ποὺ γύρισαν ἀπὸ τὴ σκλαβιά. Ἔγινε ἀμέσω μιὰ Ἐπιτροπὴ καὶ σύναξε 2555 δραχ ὲς ποὺ μοιρίστηκαν στοὺς μάρτυρες τοῦ Κεμὰλ καὶ τοῦ Κωνσταντίνου. Ἕνα γκαρδιακὸ «μπράβο» στὰ παλληκάρια τοῦ Ἀγιασσώτικου Ὀλύμπου.

Σ. Ε. Σ. ΠΑΡΑΚΟΙΛΑ

Χὲς πέθανε ἀπὸ ὀτεμελίτη καὶ κηδεύτηκε μέσα σὲ γενικὴ συγκίνηση ὁ συνάδελφος Κυριάκος Καρούλιας, ἕνα ἀπ' τὰ καλλίτερα παλληκάρια τοῦ χωριοῦ μας. Ὁ ΣΕΣ σφίγγει θερμὰ τὸ χέρι τῶν δικῶν του καὶ τοὺς εὔχεται παρηγοριὰ ἀπὸ τὸν Θεό. Ἂς εἶνε λοφρὸ τὸ χῶμα ποὺ σκέπασε γιὰ πάντα τὸν ἀγαπημένο μας συστρατιώτη.

κά. Μονάχα καίγει τὸ λαρύγγι καὶ νερὸ δὲν ἔχεις στὸ παγοῦρι. Ὁ ἱδρος ξάφτει στὰ μάτια Μετατοπίζεις τὸ ντουφέκι ἀπ' τὸν ἕνα ὦμο στὸν ἄλλο καὶ τὸ λουρί του κάνει γιατάκι στὰ κρέατα. Ὁ γελιὸς σέ κάνει νὰ σκύβεις σὰ γέρος. Τὰ λουριά του σοῦ τραβᾶνε ἀλύπητα τὰ νεῦρα στὰ λαιμὰ καί στοὺς ὤμους. Ἡ μέση ἀβλακιάζει ἐρεθισμένη ἀπ' τὸ φορτιὸ τῶν φυσιγγιῶν, κ' ἡ δρωμένη σάρκα πονᾶ σὰν νὰ σοῦ ξελουρίζουν τὸ δέρμα.

Ἔτσι ἔννιωθα.

Ἡ ψυχή μου ἔσταζε σταλιὰ—σταλιὰ ἀπ' τοὺς πόρους μαζὶ μὲ τὸν ἵδρο, καὶ μέσα στὴν πυρωμένη σιδερένια κάσκα τὰ μυαλά μου ξεροτηγανιζούτανε σὰ μέσα σὲ χαλκωματένιο τηγάνι. Φοβόμουνα μήπως τραντάζοντας δυνατὰ τὸ κεφάλι μου, τ' ἀκούσω νὰ μετατ πίζουνται μέσα στὸ κρανίο σὰν ξεροψημένη ὀμελέττα. Τὰ πόδια κουνιούτανε μηχανικὰ κι' ὅλη ἡ ζωή μου φανερωνούτανε σαὐτὴ τὴν κίνηση. Τὸ συναίσθημα ποὺ κυριαρχοῦσε στὴν ὕπαρξή μου ἤτανε μιὰ μεγάλη σὰ θάλασσα δυστυχία, ποὺ μ' ἔκανε νὰ βλέπω σὰν ἕναν «ἄλλο» τὸν ἑαυτό μου καὶ νὰ νιώθω ἕναν οἶκτο βαθὺ καὶ μιὰ συμπόνεση τρυφερὴ γιὰ δαῦτον. Αὐτὴ τὴ δυστυχία τὴν αἰστανόμουνα ποὺ μεῖχε μουσκέψει ὥς τὰ πονεμένα κὄ καλα, καὶ μεῖχε ποτίσει ὥς τὰ κατάβαθα τοῦ σώματος, ὥς μέσα στὸ μιαὸ τοῦ σκελετοῦ. Τὰ μάτια μου, κόκκινα καὶ πονεμένα, ἀναγκαζούτανε νὰ βλέ ουν τὸν «πρωτοστάτη» τῆς τετράδας ποὺ βάδιζε μπροστά μου.

Ἔβλεπα δηλαδὴ τὸ γελιό του μὲ τὴν καραβάνα δεμένη στὴ μέση, καὶ τὰ πόδια του ποὺ κουνιούτανε μηχανικὰ καὶ ἠλίθια. Κ' ἡράχη του ἤταν ἠλίθια. Ὕστερα μοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα πὼς ὅλα αὐτὰ τὰ γελιὰ ποὺ καθότανε καβάλλα σὲ τόσες χιλιάδες ράχες, ἤτανε ζωντανὰ καὶ ἄσκημα ζῶα, ποὺ γαντζώθηκαν ἐκεῖ καὶ κάνανε περίπατο στὶς πλάτες μας. Κάτι σὰν τὸ τελώνιο τοῦ Σεβὰχ θαλασσινοῦ ποὺ πήδηξε στὸ σβέρκο του καὶ δὲν ξεκολλοῦσε ἀπ' ἐκεῖ ὅπου κιὰν πάγαινε Ἤμασταν ἕνα μεγάλο κοπάδι βουβό, τυραγνισμένο, ποὺ φυσοῦσε, βογγοῦσε καὶ ὑπόφερνε καταδικασμένο ἀπ' ἕναν Κριτὴ νὰ κορβαλᾶ αἰώνια στὸν ὦμο αὐτὰ τὰ τελώνια τὰ βορειά, τὰ γεμάτα κακία καὶ κουταμάρα.

Εἶπα πὼς πάνου στὸ γελιὸ τοῦ «πρωτοστάτη» μου ἤτανε δεμένη ἡ καραβάνα του. Κάποτες λοιπὸν χολαρώθηκε τὸ λουρί της, καὶ τὸ καπάκι της ἄρχισε νὰ κουδουνίζει. Ἤτανε ἕνας ἦχος σκληρός, μονότονος καὶ κανονικός. Κάθε φορὰ ποὺ μετατατοπιζού ανε τὸ δεξί του πόδι, ἡ καραβάνα κουδούνιζε. Καὶ πάντα γινούτανε τὸ ἴδιο, μὲ τὸν ἴδιο ρυθμό, ἀλύπητα, ἀσώπαστα, ἀκούραστα. Σὰν ἕνα καρφὶ νἄμπαινε μὲς τὸ πονεμένο μου τὸ μιαλό, νἄβγαινε, καὶ πάλι νὰ ξανάμπαινε ὁλοένα — ὁλοένα. Κἔπρεπε νὰ βαστάξει αὐτὸ μιὰν ὥρα ὁλάκαιρη, ὥς ποὺ νὰ σφυρίξει ἡ «ὠρία στάση» γιὰ νὰ ξεφορτωθοῦμε καὶ νὰ μπορέσει ὁ «πρωτοστάτης» μου νὰ σφίξει τὸ λουρί του Καὶ βάσταξε ἴσα ἴσα μιὰν ὥρα. Μιὰν ἀτέλιωτη δυστυχισμένη ὥρα.

Σὰν ἀκούστηκε ἡ σφυρίχτρα τοῦ λοχαγοῦ καὶ τὸ «ἄλτ» τοῦ διμοιρίτη, ἔπεσε μπρούμυτος πάνου σὲ κάτι ζεστοὺς βώλους χῶμα. Ἀπ' τὰ μάτια μου ἔτρεχαν ὥς τὶς γωνιὲς τοῦ στόματος δάκρυα ἀνεκατωμένα μὲ σκόνη καὶ πικρὸν ἵδρο.

(Ἔχει συνέχεια)

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ!

Ἂς προσέξει ὁ κ. Ὑποτργὸς τὴ φωνὴ ποὺ ὑψώνεται ἀπ' ὅλα τὰ χωριὰ τοῦ Νησιοῦ γιὰ τὰ χάλια τῆς ταχυδρομικῆς του συγκοινωνίας. Εἶναι χωριὰ ποὺ ἔρχουνται σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸν ἄλλο κόσμο κάθε δέκα καὶ δεκαπέντε μέρες ἀκόμα. Αὐτὸ τὸ ἀπίστευτο γίνεται στὴ σημερινὴ ἐποχὴ ποὺ μιὰ πληρωμένη ἀπάντηση ἔρχεται ἀπ' τὴν Ἀμερικὴ σὲ μισὴ ὥρα.

Οἱ οἰκονομίες δὲ γίνουνται ἀπ' τὸ φαλλίδισμα τῶν ὑπηρεσιῶν. ***Γίνουνται ἀπ' τὴν καταδίωξη τῶν Καταχραστῶν.*** Τὸ πρῶτο τὸ βλέπουμε κάθε μέρα. Σὲ κάθε ἀλλαξοϋπουργία. Σὲ κάθε ἀλλαγὴ καθεστῶτος. Σὲ κάθε ἀλλαγὴ φατρίας. Τὸ δεύτερο δὲν τὸ δ**κ**αμε καμμιὰ φορὰ ἴσαμε σήμερα.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΨΩΜΙ

Μᾶς φέρανε στὰ γραφεῖα ἕνα δυὸ δείγματα ἀπ' τὸ ψωμὶ ποὺ τρῶνε οἱ πρόσφυγες. Εἶναι πικρό. Σχεδὸν ἀκατάλληλο γιὰ φάγωμα. Ἔτσι χορηγεῖται ἢ δολώνεται αὐτὸ τὸ ψωμί; Ἐνεργήθηκε κανένας ἔλεγχος ποτέ; Ἐμεῖς μάθαμε πὼς κάποια ἐπιτροπὴ συστήθηκε ἀπ' τὴ Νομαρχία μὲ τὴν ἔγκριση τοῦ κ. Γκρέγκορη, κιἄρχεψε ἕναν γενικὸ ἔλεγχο γιὰ τὴν παραγωγὴ τοῦ προσφυγικοῦ ψωμιοῦ καὶ γιὰ τὴν ἀπόδωση τοῦ ἀλευριοῦ ποὺ δίνει ἡ Ἀμερική. Κατόπι μάθαμε πὼς ξαφνικὰ σταμάτησε ὁ ἔλεγχος. Τί ἔγινε; Τί γίνεται; Οἱ ἐπιτροπὲς τί κάνουνε γύρω σαὐτὰ τὰ ζητήματα;

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

11 *Μάης*

Ὁ καυγᾶς τῶν παλαιοκομματικῶν ἐφημερίδων τῆς Ἀθήνας ὁλοένα κορυφώνει. Ὅλοι οἱ κωνσταντινικοὶ δημοσιογράφοι, ποὺ εἴχανε ριχτεῖ λυσσασμένοι στὸν Μεταξᾶ ἄρχισαν νὰ σωπαίνουν ἕνας ἕνας. Εἶναι σημάδι αὐτὸ πὼς ὁ παλαιοκομματισμὸς κατάλαβε πὼς μονάχα μὲ τὴν παράταξη ἑνὸς μετώπου ἀντίκρυ στὴν Ἐπανάσταση καὶ στὰ προοδευτικὰ στοιχεῖα ποὺ σέρνει μαζύ της θα μπορέσει νὰ τὴν πολεμήσει.

Οἱ παλαιοκομματικοὶ ἀρχηγοί, σὰν παλιοὶ γεγέδες τῆς φαυλότητας ποὺ εἶναι, στηρίζουνε τ ἀποτελέσματα τῶν πιθανῶν ἐκλογῶν πάνου στὸ βρωμερὸ ὄργανο τῆς παλαιοελλαδίτικης συναλλαγῆς. Τὸν κομματάρχη. Ὁ κομματάρχης δουλεύει. Τὸ ταμεῖο τοῦ Μεταξᾶ παρουσιάζεται ἀκένωτο, καὶ δυνατοὶ παράγοντες ἔξω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα βοηθᾶνε μὲ πεῖσμα καὶ θετικὰ τὴν ἀντ δραση. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ ἔχουμε τὸν Πλαστῆρα μὲ τὶς δηλώσεις του: «Ἢ θὰ γίνετε ἄνθρῶποι, ἢ δὲ φεύγω». Γιὰ νὰ δοῦμε.

Π.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

11 Μάης

Οὔτε αὐτὴ τὴ βδομάδα ἡ Συνδιάσκεψη τῆς Λωζάννης ἔκανε τίποτα σοβαρό. Ἡ ἴδια πάντα ἱστορία: Ἀτέλιωτες συζήτησες χωρὶς νὰ κατορθώνουν ποτές νὰ συφωνήσουν, παραπομπὴ σὲ ἐπιτροπὲς καὶ ἐμπειρογνώμονες, πάλε συζήτηση καὶ πάλε παραπομπή.

Τὸ ζήτημα τῶν ἀποζημιώσεων (οἱ Τοῦρκοι λένε ἐπανορθώσεων) φαίνεται πὼς θὰ συζητηθεῖ αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα, ὅταν φτάσει στὴ Λωζάννη ὁ ὑπουργὸς κ. Ἀλεξανδρῆ. Εἶναι τὸ πιὸ σπουδαῖο ζήτημα γιὰ μᾶς κι' ἀπ' τὴ λύση του ἐξαρτᾶται τὸ κλείσιμο τῆς εἰρήνης μὲ τοὺς Τούρκους. Ἡ ἀπόφαση τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως πάνου στὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι γνωστὴ σύνε ἕνα λεφτὸ δὲ δίνουμε. Καὶ οἱ Τοῦρκοι δηλώνουν πὼς καὶ καλὰ καὶ σώνει θένε ἀποζημίωση. Περιμένουμε νὰ δοῦμε τὶ θὰ ἀπογίνει.

Δ.

ΝΑ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ἡ πόλη μας εἶχε φέστες τὶς προάλλες μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ κ. Παπανδρέου. Καμπάνες, ρουκέττες, βεγγαλικά, σφιρίξιες βαποριῶν, χειροκροτήματα καὶ ζήτω καὶ σάλπιγγες αὐτοκινήτων. Ὁ κόσμος πλημμύρισε τὴν Προκυμαία, τὸ Δημαρχεῖο καὶ κάθε πάρδο ποὺ θὰ περνοῦσε ὁ Ὑπουργός. Οἱ πρόσφυγες ἐβγήκανε σὺν γυναῖξι καὶ τέκνοις. Κἦ εἰκόνα αὐτὴ μᾶς, θύμησε μιὰν ἄλλη.

Πέρσι ὁ Ἴδιος ὁ κ. Παπανδρέου μαζὺ μὲ τὸ διευθυ τὴ τοῦ «Ἑλ. Λόγου» ***δάρθηκε ἀπὸ τραμπούκους τοῦ καθεστῶτος τοῦ «Κωτσαρέλλου»*** μέσα στὸ Δημαρχιακό μας τὸν Κῆπο. Καὶ δάρθηκε ***γιατ' ἤτανε Δημοκράτης.*** Ἤτανε μιὰν ὁλάκαιρη τελετὴ ἐκεῖνο τὸ ξυλοφόρτωμα ἑνὸς πολιτικοῦ κ' ἑνὸς δημοσιογράφου Μυτιληνιοῦ. Μιὰ τελετὴ ἄγρια καὶ χτηνώδικη, ποὺ δόθηκε πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ραγιαδισμοῦ, τῆς Ἑλληνικῆς Σκλαβιᾶς, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπανθρωπισμοῦ. Τὸ σύνθημα τὸ θώσανε οἱ Γενικοὶ Διοικητές, τὰ Ἀστυνομικὰ ὄργανα. Ὅλες αὐτὲς οἱ Ἐπίσημες Ἀρχὲς τοῦ κρατικοῦ Ἑλληνικοῦ ξεχαρβαλώματος, ***συνεργάστηκαν ἀδερφικάτα*** μὲ μιὰ συμμορία ἀθρωπάκηδες μεθυσμένους ἀπὸ τὸ ἀλκοὸλ τῆς ταβέρνας καὶ τοῦ Κομματικοῦ φανατισμοῦ. Συνεργάστηκαν ἐπίσημα καὶ ἀνεπίσημα. Οἱ δικαστικοί—Ἡ Δικαιοσύνη τοῦ Καθεστῶτος—κύτταξαν μὲ περιέργεια τὴ χτηνώδικη ἐκείνη τελετή. Καὶ πολίτες, ποὺ βλέπανε αὐτὸ τὸ φριχτὸ κουρέλιασμα ***τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἐλευθερίας τοῦ πολίτη, τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως καὶ τῆς συνειδήσεως***, δὲν κάνανε τίποτα. Ἡ Μουσικὴ βαροῦσε τὸ κομματικὸ μαρς τοῦ «Κωτσαρέλλου» τοῦ «Ἀητοῦ τὸν Γιὸ» καὶ μέσα στὰ παρτέρια τοῦ Κήπου ὀργίαζε καὶ ἀσχημονοῦσε καὶ φρένιαζε ἀδιάντροπα ἡ Φαβλότητα τῶν μπράβων ἑνὸς κομματάρχη Βασιλιά, καὶ ἡ κομματικὴ Ἀποχτήνωση ἑνὸς φανατισμένου Διοικητή.

Καὶ κανένα πιστόλι δὲ βρέθηκε νἀστράψει τὸ θάνατο καὶ τὴ δ.αμαρτυρία μέσα στἀφτὶ τῆς Κομματικῆς Μαινάδας. Καὶ καμμιὰ καρέκλα, κανένα ποτῆρι δὲν ἔσπασε στὸ κεφάλι της. Γιατὶ ὅλοι μας εἴμαστε σκλάβοι! σκλάβοι! σκλάβοι!

Σκλάβοι δίχως θέληση. Σκλάβοι δίχως δικαιώματα. Σκλάβοι δίχως συνείδηση. Σκλάβοι δίχως περηφάνια. Ὅλοι μας. Καὶ ὑπάλληλοι, καὶ δικαστές, καὶ τὰ ὄργανα ποὺ πληρώνουνται γιὰ νὰ φυλάξουν τὴ ζωὴ καὶ τὴν τιμὴ τοῦ πολίτη. Κι' ἴδιοι οἱ πολίτες ποὺ προχτὲς ἀποθέωσαν τὸν κ. Παπανδρέου καὶ καίγανε ρουκέτες πρὸς τιμήν του καὶ βροντούσανε τὶς καμπάνες καὶ τὰ παλαμάκια τους. Γιατ' ἡ λευτεριά μας κ' ἡ τιμή μας, κ' ἡ σκέψη μας, κ' ἡ θέλησή μας, γίνουνται πολὺ εὔκολα κουρελλάκια στὰ χέρια ὅλων τῶν καπάτσων καὶ τῶν παλιάτσων τῆς κάθε φατρίας ποὺ ἀνεβαίνει στὴν Ἀρχή. ***Γιατὶ δὲ λεφτερωθήκαμε τὸ 1912. Μονάχα ἀλλάξαμε ἀφεντάδες.*** Αὐτὸ θέλουμε νὰ τὰ προσέξει ὁ Ἐπαναστατικὸς Ὑπουργὸς ποὺ φλοξενεῖ ἡ Μυτιλήνη. Νὰ τὸ ψυχολογήσει καὶ νὰ τὸ φιλοσοφήσει.

Γιατὶ αὐτὸ περιμένουμε ἀπ' τὴν Ἐπανάσταση ***ἐμεῖς*** ὁ κόσμος δηλ. ποὺ δὲν τρώει ἀπ' τὸ ντουλάπι τῶν κομμάτων. Ὁ κόσμος ποὺ θέλει τὴν ἡσυχία του, τὴ δουλιά του καὶ τὴ λεφτεριά του.

Ὁ κόσμος ποὺ δὲ γυρίζει στὴν οὐρὰ τῶν ***κομματικῶν συλλαλητηρίων.*** Ὁ κόσμος ποὺ πονᾶ κ' εἶναι ὀργισμένος γιὰ τὸ κατάντημα ποὺ τὸν ἔφεραν οἱ φανατισταί του, οἱ ξεμαυλισταδες του, οἱ διαφθορεῖς του. Αὐτὸ ἰδιαίτερα περιμένουμε ἐμεῖς, οἱ ἔφεδροι, ποὺ δίνομε τὰ αἷμα μας καὶ τὰ νιάτα μας καὶ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς μας στὰ σύνορα, τὴ στιγμὴ ποὺ ὅλη αὐτὴ ἡ τσούρμα τοῦ λυσσασμένου κομματικοῦ σκυλολογιοῦ βρώμιζε πάνου στὰ ἱερά μας, ἔτρωγε τὸ ψωμὶ τοῦ φτωχοῦ μας σπιτιοῦ, καὶ γλεντοκοποῦσε τὶς γυναῖκες μας.

Θέλουμε νὰ σωθοῦμε ἀπ' αὐτὸ τὸ κατρακύλισμα. Καὶ τὸ περιμένουμε ἀπ τὴν Ἐπανάσταση κι' ἀπ' τοὺς Ἀποστόλους της. Τέτοια στοιχεῖα μὲ συνείδηση ἐπαναστατημένη, μὲ ψυχὴ βαθειὰ πονεμένη ἀπ' τὴν κατάσταση ἔχουμε πολλὰ μέσα στὴ μεγάλη μάζα τοῦ λαοῦ. Ἂς πάρει τὸ φανάρι της ἡ Ἐπανάσταση. Ἂς ψάξει κι' ἄς τάβρει κι' ἄς τὰ βάλει νὰ δουλέψουνε στὸ σκοπό της. ***Ἐν ἀνάγκη καὶ μὲ τὸ ζόρι.*** Αὐτὸ δὰ θὰ πεῖ Ἐπανασταση.

Κατόπι ἄς πάρει τὸ καμουτσί της τὸ στρατιωτικό. Τὸ καμουτσὶ τὸ Πλαστηρέϊκο. Κι' ἄ, τὸ καβάσει ἀλύπητα στὰ παχιὰ πισινὰ ὅλων τῶν ἀντιδραστικῶν τοῦ προγράμματός της, ὅλων τῶν χασαπόσκυλων ποὺ κουνᾶνε τὴν οὐρά τους ἔξω ἀπ' τὶς ἀποθῆκες τοῦ Δημόσιου πλούτου. Θέλουμε ***ἔργα*** κ. Ὑπουργέ. Θέλουμε ἡ Ἐπανάσταση νὰ μὴν περιοριστεῖ στὸ μεγαλούργημα τοῦ Ἔβρου. Νὰ ξαπλώσει τὴν ψυχή της μέσα στις πολιτεῖες; καὶ στὰ χωριά. Νὰ ξετυλίξει τὴ παντιέρα της πάνου ἀπ' τὴ μάζα ποὺ τὴ θέλει, ποὺ τὴν περιμένει, ποὺ καρτερᾶ ***νὰ τὴν δῆ.*** Γιατὶ ἀκόμα ΔΕΝ ΤΗΝ ΕΙΔΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ Ο ΛΑΟΣ.

Ὁ κ. Παπανδρέου εἶδε μὲ τὶ καρδιοχτύπι, μὲ ἰ συγκίνηση καὶ μὲ τὶ ἐνθουσιασμὸ τὸν ὑποδέχτηκε ἡ πρωτεύουσα καὶ τὰ χωριά. Ἂς μὴν ξεχάσει οὔτε μιὰ στιγμὴ αὐτὸ τὸ πρᾶμμα: ***Ὁ λαὸς μας στὸ πρόσωπό του, ὑποδέχτηκε τὴν Ἐπανάσταση. Γιατ' οἱ καμπάνες κοὶ ρουκέτες κοὶ δάφνες ἀνήκουν στοὺς δημιουργοὺς καὶ στοὺς θριαμβευτές.*** Καὶ τέτοια εἶναι μονάχα ἡ Ἐπανάσταση σήμερα.

Εὐχόμαστε νὰ μὴν ἀργήσει ὁ λαὸς μας νὰ βροντήξει τὶς καμπάνες καὶ νὰ θερίσει τὶς δάφνες του καὶ νὰ ράνει μὲ τὰ λεσβιακὰ λουλούδια καὶ τὸν κ. Παπανδρέου ὦ; ἄτομο. Καὶτὸ θὰ γίνει ἂν κάποτε μᾶς ἔρθει ***ὕστερα ἀπὸ δημιουγία, ὕστερ' ἀπὸ ἔργα, ὕστερ' ἀπὸ δράση θετικὴ καὶ χεροπιαστή.*** Καὶ εἶνε εὐκαιρία αὐτὴ γιὰ τὸν κ. Παπανδρέου. Νὰ ἐκδηλωθεῖ ἡ νέα του ψυχὴ ἡ δημιουργική, ἂν πραγματικὰ εἶνε νέα καὶ δημιουργική, κάτου ἀπὸ τὰ ἀητήσια φτερὰ τῆς Ἐπανάστασης.

Η ΛΙΡΑ ΠΕΦΤΕΙ
Η ΠΕΙΝΑ ΔΕΝ ΠΕΦΤΕΙ

Μέσα σὲ δυὸ βδομάδες ἡ Ἐγγλέζικη λίρα ξέπεσε κατὰ 25 ο)ο. Γυρίσαμε ὅλη τὴν ἀγορὰ γιὰ νὰ δοῦμε ἂν κατέβηκαν τὰ εἴδη τῆς πρώτης ἀνάγκης ἔστω καὶ κατὰ 10 ο)ο. Ἀλλὰ πουθενὰ τέτοιο πρᾶμα. Θὰ μᾶς; ποῦνε πὼς; τάχουνε μὲ ἀκριβὴ λίρα ἀγορασμένα. Ἔχουν δίκιο. Μὰ τὸν καιρὸ ποὺ ἀγοράζανε μὲ φτηνὴ λίρα καὶ ἀνέβαινε ἀπότομα κατὰ 50 καὶ 80 μονάδες, ἀμέσως κανονίζανε τὴν τιμὴ τῶν εἰδῶν σύμφωνα μὲ τὸν ὑψωμὸ τῆς λίρας.

Τὸ Ἐμπορικὸ Ἐπιμελητήριο ἀκολουθῶντας τὸν ὑψωμὸ τῆς λίρας, ἔβγαζε κάθε βδομάδα διατίμηση τῶν εἰδῶν. Δὲ μᾶς κάνει τὴ χάρη νὰ βγάζει καὶ τώρα μιὰ διατίμησει σύμφωνα μὲ τὸν ξεπεσμὸ τῆς λίρας; Τοὐλάχιστο νά τὴ διαβάζουμε, ἀφοῦ δὲν εἶνοι γιὰ νὰ δοῦμε πιὰ φτηνὸ τρόφιμο.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν διατιμήσεων, ὁ κύριος Νομάρχης, ὁ κύριος Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς δὲν νομίζουν πὼς; εἶναι καιρὸς νὰ λάβει μέρος στὸ κατέβασμα τῆς; λίρας καὶ ὁ κοσμάκης; ἢ μήπως τὸν θέλουν νὰ κατεβαίνει μονάχα σὲς φέστες, σὲς ὑποδοχές, καὶ σὰ ζήτω γιὰ νὰ ξεχνάει τὴ πεῖνα του.

ΠΑΠΑΔΟΛΟΓΙΑ

Εἶναι σύμφωνο μὲ τὴ σημερινὴ ζωὴ καὶ τὶς περιστάσεις νὰ μιλᾶ καὶ νὰ ξοδεύει κανεὶς καιρὸ καὶ χρῆμα γιὰ ὁποιοδήποτε ἄλλο ζήτημα, ὄχι ὅμως γιὰ τοὺς παπάδες. Ἐννοοῦμε τοὺς παπάδες ποὺ πολιτικολογοῦν, ποὺ ἀντιδροῦν στὴν ἐξέλιξη ἑνὸς τόπου, ποὺ συνεχίζουν ἀκόμα στὶς μέρες; μας τὴν ἀθλιότητα τοῦ βυζαντινισμοῦ.

Αὐτὸ δυστυχῶς ἔγινε γιὰ πολλὰ χρόνια στὴ Χίο, κ' ἔφτασε μάλιστα τὴν τελευταία ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας; νὰ χάσει τὸ νησὶ πολλὰ προνόμια ποὺ εἶχε, ἐξ αἰτίας τῆς κομματικῆς διαπάλης ποὺ σαὐτὴν μεγάλο μέρος εἶχαν λάβει κ' οἱ παπάδες της. Ἀλλὰ γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἄ; μὴ ξαναρχίση τέτοιος ἀηδιαστικὸς θόρυβος γύρω σὲ ἀναχρονιστικὰ θέματα!

Καὶ νάταν τοὐλάχιστο εἰλικρινὰ ὅλ' αὐτά! Ἀλλὰ εἶναι γνωστὸ πόσο συντελεῖ στὴν ὀπισθοδρομηκότητα τῆς Χίου ἡ μία Μητρόπολη ποὺ ὑπάρχει, ὥστε θὰ ἦταν φοβερὸ νὰ προστεθεῖ καὶ δεύτερη γιὰ ν' ἀποτελειώσουν κ' οἱ δυὸ μαζί, ὁριστικά, τὸ εὐγενικὸ ἀλλὰ σὲ μερικὰ πράματα ἁπλοϊκὸ ἀκόμα νησί!

Η ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θὰ φύγει, δὲν ἀμφιβάλλουμε, ἀπ' τὴ Μυτιλήνη μὲ πολὺ καλὲς ἐντυπώσεις. Ὁ λαός μας, ὅπως εἶναι καὶ σ' ὅλη τὴ Νέα Ἑλλάδα, εἶναι ὁλόψυχα μὲ τὴν Ἐπανάσταση. Ὁλόψυχα ἀντιπαλαιοκομματικός. Ὁλόψυχα προοδευτικός. Καὶ θέλει τὴν ***Ἀποκέντρωση.*** Μιὰ πλατιὰν ***ἀληθινὴ*** ἀποκέντρωση. Μιὰν οὐσιαστικὴ ***Αὐτοδιοίκηση.*** Νὰ δεῖ τὸν τόπο του, τὸ νοικοκυριό, του τὸ χάλι του μόνος του.

Νὰ γίνει ἀφέντης μὲς τὸ σπίτι του. Στὸ σπίτι του ποὺ τὸ ρήμαξε ὡς τὰ σήμερα ἡ Μενιδιάτικη μανταλιτέ. Κύριε Ὑπουργέ. Χαιρετᾶτε μας τὴν Ἐπανάσταση πὼς θέλουμε νὰ λευτερωθοῦμε πιὰ ἀπ' τὴ Σκλαβιὰ τοῦ Μενιδιοῦ. Γιατὶ ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς εἴμαστε σὲ πολιτισμὸν ἀνώτεροι ἀπ' τοὺς ἀρβανιτόφωνους τῆς Ζέζας καὶ τῆς μαγκούρας.

ΤΑ ΜΠΟΛΙΑ

Τὸ εὐεργετικὸ μέτρο τοῦ μπολιάσματος τῶν κατοίκων κατάντησε τὸ φόβητρο κάθε οἰκογενειάρχη μὲ τὸν τρόπο ποὺ γίνεται.

Γιατὶ καὶ ἡ πειὸ εὐεργετικὲς διατάξεις, σὰ δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι νὰ τὶς ἐφαρμώσουν σωστά, πέρνουν δρόμο κακό, καὶ δίνουν ὁλόλεθα ἀντίστοιχα ἀποτελέσματα.

Φαίνεται πὼς ἀπὸ ἁμαρτωλὴ ἀμέλεια ἢ ἀπὸ ἁμαρτωλότερη τεμπελιὰ, κανένα σχεδὸν προφυλαχτικὸ μέτρο δὲ λομβάνεται γιὰ τὴν ἀπολύμανση τῆς βελόνας σὰν κάνουνε τὴν ἔνεση στοὺς φτωχοὺς ἀνθρώπους· ἔτσι ἀντικρύζουμε κάθε μέρα ἐργατικοὺς ἀνθρώπους μὲ πρισμένα τὰ χέρια τους, τὰ χέρια αὐτὰ ποὺ θὰ βγάλουν τὸ ψωμὶ τῆς φαμιλιᾶς των.

Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς πῆρε τὸ κακὸ αὐτό, καὶ ἀρρωκατεβαίνει τώρα ἀπὸ τὴ Βορειά κ' ἔχει τρεχάματα μὲ τοὺς γιατροὺς, μᾶς ἔλεγε ἀπελπισμένος πὼς ἂν ἤξερε τὰ μαρτύρια ποὺ θὰ τραβήξει μὲ τὸ πρωτότυπο αὐτὸ μπόλι, θὰ προτιμοῦσε νὰ πάει τὰ πέση στὸ γυαλό.

Καὶ ἡ γιώμη αὐτὴ γυριᾶ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, γιὰ νὰ καταντήσει στὸ τέλος τὸ μπόλι, ἕνας ἄγριος μπαμπούλας τῶν παραμυθιῶν, ἐνῶ πραγματικὰ εἶναι μιὰ μικρὴ ἐνόχληση ποὺ σοῦ γλυτώνει τὴ ζωή.

Μὲ τέτοια χάλια λοιπὸν περιμένουμε νὰ δείξει προθυμία ὁ κοσμάκης καὶ νὰ προλόβουμε τὴ μετάδοση τῆς ἐπιδημίας. Ἀμ δέ! Αὐτὸ θὰ γείνει μονάχα ὅταν πεισθεῖ ὁ κόσμος πὼς μὲ τὸ μπόλιασμα προφυλάγει τὴν ὑγειά του, κι' ὄχι ὅπως τώρα πὼς τὴ χειροτερεύει.

Σ.Ε.Σ.—ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Οἱ ΣΕΣ τοῦ Νησιοῦ δέχτηκαν τὸν Ὑπουργὸ τῆς Ἐπανάστασης καὶ μίλησαν μαζύ του οἰκογενειακά. Ὡς Ἐπανάσταση πρὸς Ἐπανάσταση. Τοῦ ὑπέβαλαν τὰ αἰτήματά τους μὲ ὅλη τὴ φρεσκάδα τοῦ μυαλοῦ καὶ τὴν προοδευτικὴ πνοὴ ποὺδειξαν πάντα σόλες τὶς ἐνέργειές τους. Ὁ κ. Ὑπουργὸς πῆρε ὑπὸ σημείωση ὅλα αὐτὰ καὶ ὑποσχέθηκε νὰ διορθωθοῦνε τὰ στραβὰ κιἄδικα.

Περιμένουμε τώρα τὴν ἐκτέλεση. Ὁ κ. Παπανδρέου ὡς ἀπόστολος ἐπαναστατικὸς κατάλαβε καλὰ πὼς οἱ Σύνδεσμοι ἀντιπροσωπεύουν τὴν ὀργανωμένη Ἐπανάσταση τοῦ λαοῦ μας. Βαφτίστηκαν στὸ πνεῦμα της, ἀναπνέουν μὲ τὴν πνοή της, καὶ κυνηγᾶνε τὰ ἰδεώδη της. Γιαυτὸ κι' ἡ Ἐπανάσταση θὰ κυττάξει τὶς δίκιες ἀξιώσεις τους μὲ τὴ φιλοστοργία ποὺδειξε ὡς τὰ σήμερα στοὺς ἐφέδρους ὁμοϊδεάτες της. Γιατὶ αὐτοὶ εἶναι ἡ ζύμη ἡ γερὴ καὶ ἠθικὴ ποὺ θὰ ζυμώσει ὅλο τὸ ζυμάρι τοῦ Ἔθνους. Τὸ ζυμάρι ποὺ ἄρχισε νὰ μυρίζει δυνατὰ ἡ ξυνίλα τῆς ἀποσυνθέσεώς του.

ΤΑ ΠΕΥΚΑΚΙΑ

Ὁ ὡραῖος περίπατός μας ἀπαλλάχτηκε ἀπ' τὴ βενζίνα καὶ τὴ σκόνη τῶν ξεππασμένων αὐτοκινητάδων. Μιὰ πινακίδα τῆς Ἀστυνομίας μας κόβει τὸ βηχα σὲ κάθε ἐπίδειξη, καὶ γλυτώνει ὅλον αὐτὸν τὸν κόσμο ποὺ χαίρεται τὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τὸ δάσος ἀπ' τὸ σκόνισμα τῶν πνεμονιῶν καὶ τῶν ρούχων του. Τὰ παιδάκια τρέχουνε ἄφοβα. Ὅλοι οἱ Μυτιληνιοὶ κι' οἱ πρόσφυγες ποὺ δὲν πρόφταξαν νὰ κάνουνε ἀφτοκίνητο εὐχαριστοῦνε τὸν κ. Διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας μας γιὰ τὸ καλό.

Ἔφθασαν
Ρωσσικὰ Πετρέλαια
τῆς
Svenska Iran & Rodolph Rally

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Γιὰ χαμπηλώσετε βουνὰ
Νὰ 'δῶ τὴ Μυτιλήνη
Νὰ 'δῶ καὶ τὴν ἀγάπη μου
Μὲ πιὸν τρώει καὶ πίνει.

Συλλέχτης Σ. Μ.

ΣΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Ὁ σωφὲρ μοῦ εἶπε σιγά. — Μὴν περιμένεις ποτὲ νὰ σοῦ πεῖ ἡ γυναῖκα «στρίψε». Εἰς τὸ βάθος τοῦ αὐτοκινήτου τὰ κορίτσια ἐσώπαιναν μὰ δὲν τὸν ἄφ ου σαν· καλλίτερα· μποροῦσαν καὶ νὰ τὸ πάρουνε προσοβολή. Ὁ ὁδηγὸς δὲν ἔκανε φιλοσοφία· ἡ σκέψη του ἦταν ἁπλῆ· ἤθελε νὰ πεῖ πὼς ὁ δρόμος τελείωνε σὲ κεῖνο τὸ μέρος τῆς Κρήτης.

Ἀπὸ καποιαν κομπὴ τοῦ δρόμου ἐφάνηκαν φῶτα στὸ μαῦρο ὄγκο τοῦ βουνοῦ. — Γ' εἶνε κεῖ;.. Ἦτανε τὸ ὀρφανοτροφεῖο ποὺ ἔβλεπε μὲ ὅλα του τὰ παραθύρια πρὸς τὴν θάλασσα πέρα κατὰ τὴν Ἀνατολή. Ἡ Ρίτσα τὸ πῆρε γιὰ μοναστήρι. Ἔτσι εἶνε τὰ μοναστήρια, σιωπηλὰ καὶ μυστηριώδικα τὶς νύχτες ἐκεῖ ἐπάνω στο χωριό της. Οἱ ἄλλες δυὸ φιλενάδες της εἶπαν: Δὲν εἶδαν ποτὲ μοναστήρι· νὰν εἶνε ὥραῖο ἔ! Ὕστερα μιλούσανε γιὰ μοναστήρια μὰ ὁ θόρυβος δὲν μ' ἄφινε ν' ἀκούσω.

Τὸ αὐτοκίνητο ἀνέβαινε μὲ κόπο στὸ μονοπάτι ποὺ παραδίνειαι ὁμισοτελειομένος καροτσόδρομος. Τὰ στάχυα δεξίζερβὰ, ὅπως φωτίζουνται ἀπὸ τοὺς προβολεῖς φαίνονται πολὺ ὄμορφα. Κάπου κάπου κοκκινίζει ἀνάμεσα τους γιὰ μιὰ στιγμὴ κανέλα λουλουδάκι· μὰ φέβγει καὶ κεῖνο γλήγορα πίσω μας μαζὺ μὲ ὅλα τὰ γύρω τρεχάμενα.

— Τέλειωσε! εἶπεν ὁ σωφέρ. Τὰ κορίτσια τρόμαξαν.' Ἐγὼ εἶπα: Ὁ δρόμος εἶνε ποὺ τέλειωσε, καὶ κεῖνα γελάσαν ἕνα γέλιο δροσερὸ γεμάτο ἀνοιχτόκαρδη, ἀφροντισιὰ, ξέσκισε τὴν παρθένα σωπὴ τοῦ βουνοῦ.

Ἡ πόρτα ἀπ' τὸ ὀρφανοτροφεῖο ἄνοιξε, θαρρεῖς, μονάχη της. Ὁ πορτιέρης ρώτησε:

— Ἤρθατε γιὰ ἐπιθεώρηση; Τὰ κορίτσια γέλασαν καὶ πάλι.

Ἐκεῖνος ξαναεῖπε:

— Περάστε· ἡ κυρία Διευθύντρια περιμένει.

Ἡ Ρίτσα, τολμηρότερη, μπῆκε. Πᾶμε ἀφοῦ μᾶς περιμένουνε, εἶπε. Τὴν ἀκολουθήσαμε ὅλοι· καὶ ἡ αὐλὴ τοῦ σιωπηλοῦ κτιρίου ἐγέμισεν ἀπὸ χαρά.

Ὅλοι μᾶς δεχτήκανε εὐχαριστημένοι. Εἶνε τόσο ἔρημα ἐκεῖ μέσα! Εἴπαμε κι' ὅλας: Καλλίτερα ποὺ δὲν ἤτανε τίποτε ἀφεντάδες.

Οἱ γυναῖκες εὔκολα συνεννοοῦνται ἀνάμεσό τους. Σὲ λίγο οἱ ἄγνωστες νυχτερινὲς ἐπισκέπτριες ἐπιθεωρούσανε τοὺς κοιτῶνες; τῶν ἀποκλήρων ὀρφανῶν.

Τί χαριτωμένο ποὺ εἶνε **αὐτό**! Πῶς τὸ λένε;... Ἡ Διευθύντρια λέει ὅλα τὰ ὀνόματα. Μᾶς λέγει καὶ τὴν πατρίδα τοῦ καθενοῦ καὶ ὕστερα καὶ μερικὲς ἱστοροῦλες. Ἂν εἴχαμε καιρὸ εἶπε θὰ μᾶς διηγότανε πολλὲς, πάρα πολλὲς ἀκόμα.

Ἡ κάθε μιὰ ζωούλα εἶναι καὶ μιὰ μικρὴ τραγωδία.

Ἕνα ξανθὸ κεφαλάκι πρόβαλε δειλὰ κάτω ἀπ' τὴν κουβέρτα· μᾶς ἐκύτταξε μιὰ στιγμὴ καὶ γέλασε.

Εἶχεν ἀκούσει τὴ διευθύντρια ποὺ μιλοῦσε γιαυτήνε.

Εἶνε τὸ πιὸ χαριτωμένο ἐδῶ μέσο, ἐβεβαίωσεν ἡ κ. Διευθύντρια. «Ὅλοι τὸ ἀγαποῦνε ἐξαιρετικά. Ὁ πατέρας του σκοτώθηκε στρατιώτης στὸ Ἀφιόν· τὴ μάνα του τὴν ἔσφαξαν οἱ Τοῦρκοι στὴν Πέργαμο ἀφοῦ πρῶτα τὴν ἐχάρηκαν... Ἡ Ρίτσα ἔσκυψε καὶ τὸ φίλησε. — Πῶς σὲ λένε χρυσό μου;.. Εἶχε τ' ὄνομά της. Τί σύμπτωση! Τὸ ξαναφίλησε. Τώρα ἐπῆρε θάρρος ἡ Μαρίτσα καὶ ρώτησε μὲ τὴ σειρά της. — Γνωρίζετε τὴ μαμά μου;... Πότε θἄρθει;... Τὸ καϊμένο!

Ναί· ναί, τὴν εἶδανε καὶ τὴ μαμὰ καὶ τὸ μπαμπᾶ· Θἄρθουνε μεθαύριο. Ἔτσι εἶπεν ἡ διευθύντρια. Ἡ μικροῦλα ἁνεστέναξε καὶ ξανατρύπωσε τὸ ξανθόμαλλο κεφαλάκι της κάτω ἀπ' τὴν κουβέρτα.....

Σὰν ξεκίνησε τὸ αὐτοκίνητο τὰ κορίτσια δὲν ἤτανε πιὰ χορούμενα. Ἐκύτταζα ἀπὸ μακρυὰ ὅσο φεύγαμε τὸ ὀρφανοτροφεῖο. Τὰ φωτεινὰ παράθυρα ἔβλεπαν πάντα κατὰ τὴν Ἀνατολὴ μ' ἕνα φῶς ὠχρὸ καὶ ἤρεμο σὰν πορόπονο.

Τώρα μοῦ φάνηκε καὶ μένα πὼς ἔμοιαζε πολὺ μὲ μοναστήρι.

Σ. Γκορέσης

ΦΑΜΑ *ΚΑΡΔΑΣΣΟΣ*

Τὶς τυπογραφικές σας δουλιὲς στὸν «ΕΛΕΥΘ. ΛΟΓΟ»

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟΪ' ΣΑΣ

— Ἀπ' τὴ θεατρικὴ βδομάδα ποὺ μᾶς πέρασε;

— Σημειώνουμε δύο διαλεχτές; βραδιές.

— Τὸ «Σαμψὼν» τοῦ Μπερνστάϊν

— Μὲ ***ἐμφάνιση*** τοῦ κ. Φύρστ.

— Ὁ ὅρος εἶναι παρμένος ἀπ' τὴν ἀστρονομία,

— Καὶ χαρακτηρίζει τὴ σπανιότητα τοῦ παιξήματος τοῦ πολὺ δυνατοῦ μας ἠθοποιοῦ.

— Τὸ ἔργο μὲ ἀρκειὲ; ἀπιθανότητες,

— Ἀλλὰ πολὺ χαρακτηριστικὸ τοῦ χάσματος,

— Ποὺ χωρίζει στὴ Γαλλία τοὺς ἀριστοκράτες ἀπ' τὸ λαό.

— Χρειαζούταν ὅμως δυνατότερη γυναίκα.

= Ἀπ' τὰ λαφριὰ ἔργα.

— Ἡ «Ζηλιάρα» τοῦ Μπισσών.

— Ἄρεσε πολὺ καὶ ὡς ἔργο.

— Φάρσα—Κωμωδία,

— Στὸν κύκλο του.

— Καὶ ὡς παίξιμο.

— Ἡ κ. Ρούσσου ὡς ζηλιάρα πολὺ πολὺ ψυχολογημένη.

— Καὶ πολὺ ἐκφραστική.

— Ὁ κ. Χέλμης πάντα χαριτωμένος κωμικός.

— Ἡ κ. Σκιαδᾶ ἀποδείχνεται ὁλοένα εὐσυνείδητη καρατερίστα.

— Κ' ἡ δὶς Βλαδιμήρου.

— Καλὴ ὡς θεατρίνα.

— Καλύτερη ὡς χορεύτρια.

— Καὶ κυπαρισσένια ὡς ἐμφάνηση.

— Ὁ κ. Γκίλης κατάντησε τὸ χαϊδεμένο παιδὶ τοῦ Μυτιληνέϊκου κοινοῦ.

= Ὁ θίασος μᾶς ἑτοιμάζει τὸν «***Λουδοβίκο 11***».

— Εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ κ. Φύρστ.

— Τὸν θυμούμαστε ἀπ' τὰ περασμένα χρόνια.

— Ποὺ μᾶς; τὸ ξανάδωσε ἀριστουργηματικὰ ἀπ' τὸ παλκοσένικο τῆς «Σαπφῶς».

— Ἐκεῖ ἀληθινὰ ὁ κ. Φύρστ.

— Εἶναι «***γίγαντας τῆς σκηνῆς***»

— Ὅ,τι ὡς; γράφουν ἐπὶ πόλαια οἱ φημερίδες.

— Σὲ κάθε ἐμφάνιση τοῦ διαλεχτοῦ καλλιτέχνη μας.

— Σημειώνουνε μιὰ παρατήρησή μας.

— Τὸ θέατρο δὲν ὑποστηρίζεται ὅσο ἔπρεπε.

— Μονάχα στὶς «ἐμφανίσεις» τοῦ κ. Φὺστ τρέχει.

— Ἐνῷ ὁ θίασος ἐνγένει,

— Εἶναι ἀρεστὰ καλὰ συνθεμένος.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς σαὐτὸ φταίγει καὶ τὸ κλείσιμο τοῦ θεάτρου.

— Εἶναι καρὸς πιὰ γιὰ τὸ ὕπαιθρο.

— Τί τὰ θέλεις.

= Τὴν Κυριακὴ ποὺ μᾶς πέρασε.

— Ἐγένετο «***Φῶς***».

— Τὸ διαβάσαμε.

— Εἶναι τὸ ἴδιο περιεχόμενο τῆς «Ἕνωσης».

— Ἡ καλύτερα.

— Εἶναι ἡ «Ἕνωση» μὲ ἄλλον τίτλο.

— Μὲ ἀλλαγμένο τὸ βαφτιστικὸ ὄνομα τοῦ διευθυντή της.

— Ἀντὶς νὰ δουλεύει στὴ στρούγγα τοῦ «Ναπολέο—Μετιξά.»

— Δουλεύει στὴ στρούγγα τῶν κληρονόμων τῆς φαληρισμένης ἑταιρείας «Γρύναρη—Κωτσαρέλλου».

— Ἡ φρεσκοανατσίλασα γαζέτα.

— Εἶναι μπεσλενισμένη κι ἀπ' ταμπάρια τοῦ Ἐπισιτισμοῦ,

— Ὅπως φαίνεται ἀπ' τὸν καϊμό της γύρου στὸ ζήτημα.

— Δὲν πειράζει.

— Τῆς εὐχούμαστε ὅλους τοὺς ἀναγνῶστες τῆς συχωρεμένης.

— Καὶ καλὸ ξεφύλισμα.

= Τὸ καλοκαίρι φουντώνει.

— Τὸ ἴδιο καὶ ταπετελέσματά του.

— Τὴν περασμένη βδομάδα πήγαινε στὴν καταδίωξη.

— Μιὰ προστυχογυναικούλα.

— Ποὺ πέρασε μὲ τὸ «μεράκι της» ἀγκαλιασμένοι

— Καὶ στόμα-μὲ-στόμα.

— Πάνου σένα μεγαλόπρεπο αὐτοκίνητο

— Μὲς ἀπ' τὴ μέση τῆς ἀγορᾶς.

— Οἱ κοκοτοῦλες,

— Μόλις σμουσχρώσει,

— Ξεφυτρώνουν σὰν νυχτερίδες ἀπ' τὶς γωνιές

— Ὁ ὑμοίνεος τελειώνει ἄψε-σβύσε κι ὅπου λάχει.

— Τώρα τελευταία κ' ἡ λεωφόρος Ἀλυσσίδας — Θεάτρων.

— Μπῆκε στὴ ζώνη τῶν ἐπιχειρήσεων.

— Οἱ ἀργοπορημένοι διαβάτες.

— Βλέπουν ἀρκετὰ ἀξιοπερίεργα θεάματα,

— Ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ ἀπαγορεύει ἡ λογοκρισία τώρα τελευταία.

— Μέσα στὸ γιαπὶ δίπλα στὴ κλινικὴ τοῦ κ. Βουλουρῆ,

— Κ' ἔξω ἀπ' αὐτό.

— Οἱ χωροφύλακες ὄχι μονάχα βλέπουν,

— Ἀλλὰ καὶ λαβαίνουν ἐνεργὸ μέρος στὶς ἐπιχειρήσεις.

— Κ' ἔτσι κ. Μωρίκη,

— Ὅλα τὰ ὄργανα σας

— Σὲ λίγον καιρὸ

— Θὰ πάρουν ἐπαξίως τὸν Μεγαλόσταυρο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς.

— Μὲ τὶς σχετικὲς;... ταινίες.

= Ὁ δρόμος τῶν θεάτρων τέλειωσε ἐπὶ τέλους

— Πρὸς μεγάλη θλίψη τῶν παπουτσίδων τῆς πόλη μας.

— Εὐχαριστοῦμε κ. Κοβέτσο.

= Σήμερα τὸ βράδυ στὴ «Σαπφώ».

— «Τὸ Κουρέλλι» τοῦ Νικοντέμι.

— Ὁ κ. Φωκαεὺς; ἔκανε πρόσκληση στὸν κ. Ὑπουργὸ νὰ τιμήσει τὴ βραδειὰ μὲ τὴν παρουσία του.

Κδουνόπετρα

Ἡ Πανορθόδοξος Σύνοδος

Τὴ περασμένη Κυριακὴ ἔγινε δεξίωση ἀπὸ μέρους τοῦ Μητροπολίτη μας στὸ Συνοδικὸ τῆς Μητροπόλεως. Παρευρέθηκαν ἕνα σωρὸ κορυφὲς ἐκκλησιαστικές: Ὁ κ. Παπανδρέου, ὑπουργός. Ὁ κ. Παπανικολίου διευθ. Ἀστυνομίας, ὁ κ. Παπανικόλας δημοσιογράφος καὶ ὁ κ. Παπαδημητρίου, λογοκριτής.

ὁ Κουασιμόδος

ΑΣΦ. ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΑΝΑΤΟΛΗ»

Πληροφορούμεθα πὼς ὁ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ἀσφαλ. Ἑταιρείας ἡ «Ἀνατολὴ» περιόδευσε σὲ ὅλα τὰ χωριὰ τοῦ Νησιοῦ κάνοντας διαλέξεις καὶ ξαπλώνοντας τὶς ἐργασίες τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας. Ἀπ' τὸ γεγονὸς αὐτὸ συμπεραίνουμε πὼς οἱ ἔφεδροι—γιατὶ ἔφεδροι συνήθως ἀσφαλίζονται — ἔχουνε πνεῦμα ἀποταμιεύσεως καὶ προνοίας, καὶ κάνουνε πολὺ καλὰ τοποθετοῦντες τὶς ἀποταμιεύσεις των στὴν Ἀσφαλιστικὴ Τράπεζα «Ἀνατολή».

ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΟΧΤΑΣΤΙΧΑ

IV

Μὲ τὸ πρῶτο τὸ σύθαμπο
τῆς νυχτιᾶς ποὺ πλακώνει
τὴν ψυχή μου σὰν ὄνειρο
μιὰ λαχτάρα σιμώνει.
Σ' Ἀβγουσταάτικο λιόγερμα
τοῦ Νησιοῦ τὸ λιμάνι
μιὰ βαρκοῦλα καὶ ἄλεφτη
στὴ στερνὴ νὰ μὲ βγάνει.

V

Μὲ τὰ πρῶτα χαράματα
σινανοίγουν οἱ θύρες
τοῦ χωριοῦ τοῦ κοιμάμενου
καὶ σὰ θλίβερες Μοῖρες
οἱ μανάδες οἱ δύσμοιρες
ξεκινᾶν ἀβγὴ πρῶτες;
μ' ἁγιοκέρια καὶ λούλουδα
γιὰ τοὺς; γιοὺς τοὺς; στρατιῶτες.

Μέτωπο Ἀφιὸν
Θερισιὴς 1922 ***Κ. Μάκιστος***

Προκήρυξις

Πρὸς τοὺς Ἀξιωματικοὺς καὶ Ἀνθυπασπιστὰς τοῦ Νομοῦ Λέσβου.

Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προσκαλοῦνται ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν, εὐαναγνώστως, ὑπευθύνους δηλώσεις, μὲ τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

1) Ἐπώνυμον ἢ παρεπώνυμον.
2) Ὄνομα ἢ τυχὸν παρεπώνυμον.
3) Ὄνομα πατρὸς καὶ μητρός.
4) Βαθμός.
5) Τόπος γεννήσεως.
6) Τόπος διαμονῆς ὡς πολίτου.
7) Τόπος εἰς ὃν στρατολογικῶς ἀνήκει.
8) Ἐποχὴ γεννήσεως (ἡμέρα, μήν, ἔτος).
9) Στρατολογικὴ κλάσις.
10) Κατηγορία ὑφ' ἣν διατελοῦσιν.

Μυτιλήνη τῇ 12 Μαΐου 1923

Τὸ Φρουραρχεῖον
Εὐθύμιος Ἀμβράζης

Η ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Σ.Ε.Σ. Γέλια. — Στέλνουμε φύλλα στοὺς συνδρομητές. Γιὰ τοὺς; ἄλλους τί νὰ γίνει; Δὲν ἔνιωσαν ἀκόμα τί γίνεται γύρω τους. Ἐσεῖς οἱ διαλεχτοὶ φροντίστε νὰ ξυπνᾶτε τοὺς ναρκωμένους καὶ τοὺς ἁπλοϊκούς. Ἡ ζωὴ θέλει νέους ἀνθρώπους μὲ νέα μυαλὰ καὶ γερά.

Σ. Ε. Σ. Ἁγίας Παρασκευῆς. Τόσοι ἔφεδροι ποὺ εἶστε ἔπρεπε νἄχετε ἕναν ἀπ' τοὺς πιὸ ρωμαλέους Συνδέσμους. Ἐλπίζουμε πὼς τώρα κ' ἐμπρὸς θὰ πᾶτε ὅλοι μαζὺ μονιασμένοι κι' ἀκομμάτιστοι, γιὰ τὸ κοινὸ καλό.

Γεώργιον Χ" Παλαιολόγου. Καλλονή. Οἱ 50 δρ. εἶναι στὴ διάθεσή σας. Στεῖλτε νὰ τὶς πάρετε. Ἀντὶ νὰ πληρώσετε μαῦτὲς τὸν Πρόεδρο τοῦ ΣΕΣ ποὺ δένειαι ὑπηρέτης σας, φροντίστε ἂν εἶναι δυνατὸ ν' ἀγοράσετε ἕνα κουκουτσάκι ἀνατροφὴ καὶ νὰ γίνετε ἄνθρωπος. Τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα σας δὲ δημοσιεύεται οὔτε μὲ λεφτὰ οὔτε χωρὶς λεφτά.

Δ. Μ. Σ. Μήθυμνα. Συνδρομητὲς ἐγγράψαμε. Εὐχαριστοῦμε θερμά. Συμμορφούμαστε καὶ περιμένουμε. Γιὰ τὸ Γαϊδουρονῆσι ἔχετε δίκιο. Ἦτανε μιὰ μεγαλόπρεπη γκάφα. Γιὰ τὸ «ἀτόφια».. Ἂς τὸ λένε «ἄπεφθος» ἂν τὸ προτιμοῦν. Ἀτόφιο μάλαμα κ. τ. λ.

Ι. Χίον. — Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, καὶ γιὰ τὴ συνδρομή. Δὲ βαστοῦμε νὰ μὴν τὸ δημοσιέψουμε. Τὰ λόγια σας τονώνουν ὄχι μονάχα ἐμᾶς ποὺ βγάζουμε τὴν «Καμπάνα» μὰ καὶ τοὺς ὁμοϊδεάτες της

Πασσαδέλην. Τ. Τ. 917. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ λόγια σας. Τὸ γράμμα σας ἐπειδὴ δὲν εἶχε τόπο, τὸ στείλαμε στὸ ΣΕΣ Τελωνίων γιὰ νὰ τό διαβάσουν τὰ πατριωτάκια σας ἀπ' εὐθείας.

Ἀ. Χαμαλέλλην. Παράκοιλα. Συμμορφονούμαστε. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐγγραφή. Περιμένουμε. Στεῖλτε μας ταχυδρομικῶς πίσω σύντομα ἀπ' τὸ προηγούμενο ὅσα ἀντίτυπα σᾶς μένουν.

Σ. Ε. Σ. Πολυχνίτου. Στεῖλτε μας ἀμέσως παρακαλοῦμε ταχυδρομικῶς ὅλα τὰ ἀπούλητα φύλλα τοῦ προηγούμενου τεύχους γιατὶ μᾶς ζητᾶνε καὶ δὲν ἔχουμε.

Δ. Κυριακίδη. — Ἀθήνα. Καὶ μεῖς εἴχαμε χαθεῖ τὰ ἴχνη σου καὶ χαρήκαμε πολὺ ποὺ σᾶς ξαναβρήκαμε. Γιὰ τὸν κ. ποὺ μᾶς γράφετε ἔχετε ὅλο τὸ δίκιο. Μὰ ἐδῶ δὲν παίζει κανένα ρόλο, τουλάχιστο μέσα στοὺς ντόπιους. Σὲ γράψαμε συνδρομητή. Φρόντισε καὶ γιὰ ἄλλους. Γιὰ τἄλλα ποὺ μᾶς γράφετε, τὰ συχαρήκια μας. Κεμεῖς ἀκριβῶς τὰ ἴδια. Ἀκόμα καὶ τὸ σχεδιοάγγελούδι ποὺμᾶς λέτε Γράφειμας.

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΟΥ ***ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ***

"ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ„

Ἡ μεγαλειτέρα ἐξ ὅλων τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων

Κεφάλαιον καταβεβλημένον: 2,000,000 δρ.

Ταχυπιεστήρια συσιήματος R. HOE et Cº London—New-York

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

τέως ἀρχισυντάκτης καὶ χρονογράφος τοῦ «Ἐλευθέρου Βήματος».

Καθημερινῶς ΔΩΔΕΚΑ μεγάλοι σελίδες μὲ ἐγχρώμους εἰκόνας.

Πολιτικὴ ἀρθρογραφία τῶν κ. κ. Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ, Θ. ΚΟΥΤΟΥΠΗ, Γ. ΒΟΥΤΣΙΝΑ, ΤΙΜ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΔΡ. ΜΕΤΑΞΑ κλπ.

Ἀρχισυντάκτης: ΜΙΧ. Λ. ΡΟΔΑΣ, τέως διευθυντὴς Γραφείου Τύπου Ἁρμοστείας Σμύρνης.

Καθημερινὸν χρονογράφημα τοῦ κ. ΤΙΜΟΥ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗ

Πρωτότυπον Μυθιστόρημα τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

Ἀνταποκριταὶ εἰς τὸ Ἐξωτερικόν: ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ: ***Χ. Χουρμούζιος***, συνεργάτης τῶν «Τάϊμς».—ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ: ***Σπ. Παπᾶς***, διευθυντὴς Γραφείου Τύπου Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.—ΕΝ ΡΩΜΗ: ***Ἀλκ. Ζαφειρόπουλος*** (εἰδικῶς ἀπεσταλμένος ἐξ Ἀθηνῶν).—ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ: ***Ν. Καζαντζάκης***, φιλόλογος.

Ἰδιαίτερος σταθμὸς ἀσυρμάτου τηλεγραφήσεως.—Μία ὁλόκληρος σελὶς διὰ τὴν ***ΖΩΗΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ***. — Μία ὁλόκληρος σελὶς ***ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ***, μὲ τηλεγραφήματα ἐξ ὅλων τῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ διὰ τὴν οἰκονομικήν, χρηματιστικήν, τραπεζιτικήν, ἐμπορικήν, βιομηχανικήν, ναυτιλιακὴν καὶ παραγωγικὴν κίνησιν. Μὲ δελτία τιμῶν, μὲ πίνακας, στατιστικὰς, μελέτας καὶ ἄρθρα τῶν διακεκριμένων οἰκονομολόγων κ. κ. ***Γ. Σαναλῆ, Γ. Ροδοπούλου, Α. Ροδοπούλου, Ι. Μινέττα, Κ. Δαυλάκου, Π. Σακκέτα*** κ. λ. π.

Ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ» (Ἀθηνῶν)

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 9

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Μάης 22 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.12 — Δύσ. 7.31

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ
Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ
Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ Σ.Ε.Σ. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Παιδιά!

Εἶχα τὴ καλοτυχιὰ νὰ παρακολουθήσω τὸν κ. Παπανδρέου στὴν ὕπαιθρο· ἀπ' ὅπου περάσεμε, ὁ ὑπουργὸς, μόνον ἀπ' τὶς ὀργανώσεις τῶν συνδέσμων μας ἄκουσε τὰ εἰλικρινὰ καὶ δυνατὰ λόγια, ποῦ τονώνουν τοὺς ἡγέτες τοὺς τίμιους στοὺς ἀγῶνες ποὺ καταβάλλουν γιὰ τὴ πολιτικὴν ἀναγέννηση τῆς Πατρίδας μας· καὶ τὸν συγκίνησαν πολὺ βαθειὰ τὰ λόγια μας τὰ ἐγκάρδια, ποῦ ἐξωτερίκευαν τὴ λαχτάρα μας, μὰ ἀκόμη καὶ τὴ προθυμία μας γιὰ κάθε θυσία πρὸς ἀναδημιουργίαν μιᾶς Ἑλλάδας ἐντίμου καὶ ἑνὸς κράτους Ἑλληνικοῦ ποὺ θὰ φροντίζῃ γιὰ ὅλα του τὰ παιδιὰ, καὶ δέ θὰ εἶναι τὸ πρυτανεῖον τῶν φατριῶν. Στὴ Μυτιλήνη. στὴ Γέρα στὸ Πλωμάρι, στὴν Ἀγιάσσο, στὸν Ασώματο, στὴ Καλλονὴ, στὴ Μήθυμνα, στὴ Πέτρα, στὴν Ἁγία Παρασκευὴ, οἱ σύντομες μὰ καὶ γιὰ τοῦτο εἰλικρινέστερες καὶ πλέον ἐγκάρδιες προσφωνήσεις καὶ δηλώσεις τῶν Συνδέσμων, ἦταν ἀληθινὰ ψυχικὰ λουτρά. Καὶ ὁ κ. Ὑπουργὸς τὶς ἄκουσε μὲ πολλὴ συγκίνηση καὶ ἐδυναμώθη μέσα του ἡ πίστη πρὸς ἕνα μέλλον καλλίτερο, καὶ ἦταν παντοῦ οἱ σχετικὲς περικοπὲς τῶν λόγων του, ποὺ ἐρχόνταν σὰν ἀπαντήσεις στὶς προσφωνήσεις τῶν Σ. Ε. Σ, τὰ δυνατώτερα καὶ συγκινητικώτερα κομμάτια· ἠσθάνετο κανεὶς σὰν τὸν ἄκουε στὶς στιγμὲς αὐτὲς, ὅτι ἔβλεπε σὰν ἐν δραματισμῷ τὴν Ἑλλάδα ποὺ ὅλοι μας ὀνειροπολοῦμε μὲ τόσην λαχτάρα.

Μὰ ἂς μὴ μείνουν μόνον λόγια τὰ λόγια μας παιδιά. Ἂς μὴν ξεθημαίνουμε μόνο σὲ λόγια, ποῦ εἶναι, ἀλλοίμονο, τὸ αἰώνιο κατάντημα κάθε Ἑλληνικῆς προσπαθείας.

Ξέρω πῶς ἔχουμε ὅλοι μας αἰσθανθεῖ βαθειὰ τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη τῆς ἀποκαταστάσεως ἑνὸς Ἑλληνικοῦ κράτους ποὺ νὰ ἀνήκει εἰς τοὺς Ἕλληνες· νὰ μὴν εἶναι τιμάριο οὔτε τῶν Κωνσταντίνων οὔτε τῶν Βενιζέλων· μὰ μὲ τὸ νὰ φανερώσαμε τὴ θέληση μας αὐτὴ στὸν Ὑπουργὸ δὲ τελειώνει τὸ πρᾶγμα.

Ἴσια - Ἴσια οἱ περήφανες καὶ ὡραίες δηλώσεις μας, ποὺ τόσον ἐπίσημα καὶ πανηγυρικὰ ἔγιναν, μᾶς ὑποχρεώνουν νὰ σφιχτοῦμε ἀκόμη περισσότερο νὰ σκεφθοῦμε σοβαρώτερα γιὰ τὴ θέση μας καὶ τὴ στάση μας μέσα στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος.

Εἶδα καὶ γὼ μὲ ἀληθινὴ περηφάνεια καὶ κρυφὸ καμάρι τὴ ζωὴ, ποῦ κλειοῦνε μέσα τους οἱ ὀργανώσεις μας· ἕνα περίσσευμα ζωῆς, ποῦ ὅσον καὶ ἂν φαίνεται μὲ τὴ πρώτη ματιὰ πῶς μικροπραγμονεῖ, πῶς δίνει πάρα πολλὴ σημασία σὲ μικρὰ τοπικιστικὰ ζητήματα, εἶνε πάντα παρήγορο.

Μὰ ἂς μὴν σπαταλοῦμε παιδιὰ τὴ δύναμή μας καὶ τὴ ζωή μας στὸ στενὸ περιβάλλον τῶν χωριῶν μος· βέβαια πρῶτα πρέπει νὰ μᾶς ἐνδιαφέρουν αὐτά· θὰ θέσουμε ἐκεῖ πρῶτα τὰ θεμέλια τῆς ἀναγεννήσεως. μὰ συγκαιρινὰ πρέπει νὰ ἐνδιαφερθοῦμε μὲ ὅλη μας τὴ δύναμη καὶ γιὰ τὰ γενικώτερα· ὄχι ἀρκεῖ ἡ θέληση πέντε δέκα ἀνθρώπων γιὰ νὰ καταφέρει τὸ θάμμα τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδας· πρέπει οἱ ἡγέτες νὰ αἰσθάνωνται διαρκῶς ὅλο αὐτὸ τὸ τόσον δύσκολο διάστημα. ὀργανομένες καὶ πειθαρχικὲς τὰς τάξεις μας γιὰ νὰ ἐκτελέσουν τὸ προορισμό τους· πρέπει νὰ τοὺς τονώνουμε· νὰ τοὺς δίνουμε θάρρος· νὰ τοὺς παρασταίνομαστε πάντα πρόθυμοι καὶ πάντα ΑΓΝΟΙ.

ΑΓΝΟΙ πρὸ παντὸς ἀδέρφια μου· γιὰ νὰ μποροῦμε κάθε φορὰ ἀστιγμάτιστοι καὶ ἀφατρίαστοι νὰ φωνάζουμε καταπρόσωπα τὴν ἀλήθεια καὶ πρὸς ΤΑ ΑΝΩ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΑΤΩ. Γιατὶ μόνον μὲ τὴν ἀρετή μας θὰ ἐπιβληθοῦμε στοὺς ὄχλους καὶ θὰ κατακτήσουμε τὴν συμπάθεια των καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη των, καὶ μόνον ἄγνοι σὰν εἴμαστε θὰ μπορέσουμε νὰ σύρουμε ἀπ' τὸ γιακᾶ τοὺς ὁποιοσδήποτε Κυβερνῆτες ποῦ θὰ δοκίμαζαν νὰ καταστήσουν τὴν Ἑλλάδα μας πάλιν πρυτανεῖο τῶν φατριῶν.

ΑΓΡΥΠΝΟΙ καὶ ΑΓΝΟΙ λοιπόν· οἱ δύο αὐτὲς λέξεις, ἂς εἶναι τὸ ἔμβλημά μας· μόνον τέτοιοι σὰν σταθοῦμε, θὰ μπορέσουμε νὰ σωθοῦμε ἀτομικῶς σώζοντες καὶ τὸ Κράτος.

Μὰ χρειάζεται καὶ κάτι ἀκόμη· δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ δική μας θέληση, μόνον τῶν Μυτιληνιῶν ἡ προθυμία γιὰ νὰ ἐπιτύχουμε τὴν ἀνόρθωση· χρειάζεται νὰ εἴμαστε ΗΝΩΜΕΝΟΙ· νὰ ἔρτουμε σὲ ἐπαφὴ μὲ κάθε θυσία, καὶ σὲ στενὴ ἐπικοινωνία μὲ τοὺς Σ.Ε.Σ. ὅλης τῆς Ἑλλάδας· νὰ ἐμπνεύσουμε καὶ στοὺς συναδέλφους μας τῶν ἄλλων τμημάτων τοῦ Κράτους τὴ δική μας πίστη καὶ θέληση πρὸς ἕνα καλλίτερο μέλλον· νὰ τονώσουμε παντοῦ τὴ πεσμένη καὶ μοιρολατρικὴ διάθεση τοῦ Ρωμηοῦ· νὰ τοὺς κάνουμε ὅλους νὰ πιστέψουν πῶς πρέπει καὶ πῶς μποροῦμε νὰ φτιάξουμε τὸ Ρωμέϊκο.

Σ. Β.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ

(Συναξάριον)

Τὴν ιη' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τῆς Ἁγίας Εἰρήνης τῆς ὁσίας καὶ μεγαλομάρτυρος.

Ἡ Ἁγία αὐτή, ἀδελφοί, ἐμαρτύρησεν ἀπὸ τοῦ σωτηρίου ἔτους 1912 μέχρι τοῦ 1923 καὶ ὑπέφερεν δεινὰ ὅσα οὐδὲ τὰ ὀμματιά σας ἐπαρκοῦν διὰ νὰ θρηνήσωσιν οὐδὲ τὰ αὐτιά σας διὰ νὰ ἀκούσωσιν. Δι' αὐτὸ γοῦν καὶ ἡγίασεν ἡ παμμοκάριστος καὶ ἑορτάσαμεν ἅπαντες; οἱ φιλέορτοι τὴν πανήγυριν ταύτης εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης πλησίον εἰς τὸ ἀγροκήπιον. Διότι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν ιη' τοῦ Μαΐου ἐτελεύτησε ἡ τρίτη ἡμέρα τοῦ τελεσιγράφου πρὸς τὸν πραμμίαρχον Ἀγαρινὸν τὸν Ἰσμέτιον τὸν περιτετμημένον.

Πῶς γοῦν ἀδελφοὶ τὰ μὴν θαυμάσωμεν τὰ πάθη τῆς ἁγίας ταύτης; Ὁποῖον μαρτύριον δὲν ἐμηχανεύθησαν οἱ παγκάκιστοι διὰ νὰ μὴν τὴν ἀφίσωσιν νὰ ἰδῇ τὴν ἡμέραν τοῦ θεοῦ; Τὴν ἀπέρασαν ἀπὸ φυλακὴς, τὴν ἐτυράγνησαν διὰ τῆς ἐξορίας, τὴν ἐπόμπευσαν, τὴν ἐξύβρισαν, τὴν ἐπόρνευσαν, καὶ τὴν ἐμαγάρισαν οἱ ἀντίχριστοι. Τὴν ἐγύρισαν ἀπὸ Συνδιάσκεψιν εἰς Συνδιάσκεψιν, τῆς ἔθραυσαν ὅλα τὰ κανάτια τῶν Σεβρῶν ἐπὶ κεφαλῆς, τὴν ἐντροπίασαν ὁλόγυμνην ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῶν Κατόπτρων εἰς τὰς Βερσαλλίας τῶν Γαλατῶν, τὴν παρέδωσαν εἰς τοὺς Ἀγαρινοὺς τῶν Μουδανίων, εἰς τοὺς κιθαρῳδοὺς Ἰταλοὺς, τὴν ἔσυραν ἀπὸ τὰ ποδάρια εἰς τὴν ὁμιχλώδη Λόνδραν τῆς Ἀλβιῶνος, καὶ εἰς τὸν πηλὸν τῶν σοκακίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Κατόπιν τῆς ἔθραυσαν τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς ἅρμοὺς εἰς τὴν Λωζάνην, καὶ τὴν ἐξουθένωσαν παντοιοτρόπως οἱ ἀντίχριστοι. Τέλος τὴν παρέδωσαν εἰς τοὺς στρατιῶτας τοῦ Πλαστήρα καὶ τοῦ Κεμὰλ οἱ ὁποῖοι τὴν ἐτελείωσαν μὲ τὸ... κοντάκιον. Διὰ τοῦτο καὶ ἄπανιε; οἱ πιστοὶ τῶν ἐφεδρικῶν κλάσεων τιμῶντες τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ἄδωμεν ἐν χορῷ τὸ ἑξῆς *κοντάκιον* εἰς ἦχον βαρύν:

«Γιατὶ δὲν ὑπογράφεσαι
Ἔρι—Ἐρινάκι μου
Καὶ τὸ βαρὺ μᾶς κάνεις— Ἐρινιὼ—
Καὶ τὸ βαρὺ μᾶς κάνεις
—Ἐρινιὼ, Κατερινιὼ—»

Ὁ Κουασιμόδος

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ε'.

Ο ΜΙΣΘΟΣ

Κι' ἂς ἔρθουμε τέλος πάντων καὶ στὸ ζωτικώτερο τῶν ζητημάτων ποὺ κινεῖ τὶς μᾶζες τῶν δασκάλων καὶ ἔχει τὴ μαγικὴ δύναμη ἢνὰ τοὺς ἀναβάσῃ στὸ μεγαλήτερο ἐπίπεδο τῆς δυναμικότητάς των, ἢ νὰ τοὺς ἐξουθενώσῃ ὁλότελα, ὑποβιβάζοντάς τους κάτω καὶ ἀπὸ τὴν ἔσχατη μετριότητα. Τὸ χρῆμα. Ἡ ὑλικὴ ἀπόδοση τῆς ἐργασίας των. Ὁ μισθός.

Ἂς κοιτάξουμε πρῶτα τὸ εἶδος τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ποὺ ἐκλέγουν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Δασκάλου. Ἂν βγάλῃς τὸν ἕνα ἢ καὶ λιγώτερο στοὺς ἑκατὸ ποὺ παρασέρνουνται σ' αὐτὸ ἀπὸ ἀγάπη καὶ καθαρὴ ἰδεολογία, οἱ ἄλλοι ὅλοι καταφεύγουν ἐκεῖ γιὰ τὴν εὐκολία καὶ τὸ ἀνέξοδο τοῦ πράγματος. Ἄλλοι — ἀπόφοιτοι Γυμνασίων — γίνονται δασκάλοι γιὰ νὰ ἐξοικονομήσουν τὶς περιστάσεις, ἔχοντας ὑπόψη τους ν' ἀλλάξουν ἐπάγγελμα μόλις τοὺς δοθῇ εὐκαιρία. Ἄλλοι ἀπὸ ἀνέχεια χρηματικὴ ποὺ τοὺς ἐμποδίζει ν' ἀκολουθήσουν μιὰ δαπανηρότερη ἐπιστήμη. Ἄλλοι ἀπὸ δειλία μιᾶς ἐντατικώτερης βιοπάλης καὶ ἀπὸ μετριότητα μυαλοῦ καὶ ἄλλοι ἀπὸ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ νωθρότητα καὶ ὀκνηρία.

Ἔτσι γύρω στὸ ταλαίπωρο αὐτὸ ἐπάγγελμα μαζεύτηκαν ὅλα τὰ ποβράσματα τῆς ὑλικῆς καὶ ψυχικῆς φτωχολογιᾶς σκαρφαλώνοντας σὰ σὲ πρώτη σανίδα σωτηρίας καὶ κολλώντας ἐκεῖ κατόπι γιὰ ὅλη τους τὴ ζωὴ σὰν ὄστρακα προορισμένα ν' ἀκινητήσουν καὶ ν' ἀποπετρώσουν τὸ καταφύγιό τους.

Τί νὰ περιμένῃ κανεὶς ἀπ' αὐτούς; Ἡ πρώτη ἀναποδιὰ τῆς βιωτικῆς ζωῆς τους θὰ τοὺς κουβαριάσῃ σὰν ἄχρηστα σκύβαλα. Σκοπό τους καὶ ὄνειρο εἶχαν ἕνα μέτριο καὶ σίγουρο μισθό. Καμιὰ ἀψηλότερη ἔννοια δὲν τοὺς ὥθησε ποτὲ στὴ δουλειὰ — *δημιουργία*, κι' ὅταν ἄρχισε νὰ τοὺς λείπῃ τὸ κανονικὸ ἀπομύζημα, αἰσθάνθηκαν περατωμένο καὶ τὸν προορισμό του;... Ἄρχισαν τὴ γκρίνια ἐπαναλαμβάνοντας μονότονα σ' ἕνα ζητιάνικο σκοπὸ τὴ «δασκάλικη κακομοιριὰ» καὶ ταπεινώνοντας θελληματικὰ τὸ ἐπάγγελμά τους στὴν ἐχτίμηση καὶ τοῦ ἑαυτοῦ τους καὶ τοῦ ἄλλου κόσμου.

Ξεχνοῦν πὼς ἔπρεπε εὐθὺς ἐξαρχῆς νὰ δοῦν καὶ νὰ νοιώσουν ὅτι τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ δὲ θὰ τοὺς δώσῃ ποτὲ τὴν ὑλικὴ πολυτέλεια θὔτε θὰ τοὺς κάνῃ κεφαλαιούχους, κι ὅτι ἐκλέγοντάς το ἔπρεπε περήφανα νὰ αἰσθανθοῦν τὸν ἑαυτό τους εὐγενικὰ θύματα μιᾶς ἀνώτερης ἰδεολογίας. Ἀλλοιῶς ὀφείλουν τουλάχιστο νὰ καταλάβουν, ὅτι ἀπὸ τὸ χαμάλη ἴσαμε τὸ μεγαλέμπορο ὑπάρχει ἀπειριοστὴ κλίμακα ἐπαγγελμάτων ποὺ σκοπός τους εἶναι τὸ χρῆμα καὶ «ἡλικία ἔχουν» ὥστε νὰ διαλέξουν τὸ καταλληλότερο γιὰ τὸ κορμί καὶ γιὰ τὴ διανοητικότητά τους...

Ἀλλὰ ποῦ ἠθικό, ποῦ ἀψηλότερο φρόνημα γιὰ τέτοια πράγματα! Ἂν εἶχαν τόση ψυχὴ θὰ μποροῦσαν κι ἀλλοιῶς νὰ προβοῦν θαρραλέα στὴ λύση τοῦ ζητήματός των. Γύρω τους βράζει ἡ Ἐπανάσταση τῶν συνειδήσεων καὶ τῶν ψυχῶν! Κι' ὅμως πότε ὕψωσαν ποτὲ περήφανα καὶ μέχρις αὐτοθυσίας τὸ κεφάλι γιὰ νὰ ζητήσουν κι αὐτοὶ τὰ δικαιώματά τους καὶ νὰ ἐπιβάλουν τὴ γνώμη καὶ τὴ θέλησή τους σ' ἕν ἀφιλόστοργο καὶ ὀπισθοδρομημένο Κράτος; Οἱ ἐργάτες, κ' οἱ χαμάληδες, γιὰ τοὺς ὁποίους αὐτοὶ παραπονιοῦνται ὅτι κερδίζουν περισσότερα, ξαίρουνε νὰ χτυποῦν στὴ γῆ τὸ πόδι τους, ν' ἀπεργοῦν καὶ νὰ φυλακίζονται γιὰ τὰ συμφέροντα τῆς τάξης των. Οἱ δασκάλοι πότε ἐδόνησαν ἀποτελεσματικὰ τὸν ἀέρα μὲ μιὰ φοβερὴ κραυγή; Ἄλλος εἶναι γέρος καὶ φοβᾶται μὴ χάσῃ τὴν ἀτιμωτικὴ ἐκείνη σύνταξη, ἄλλος εἶναι παντρεμένος καὶ λιγίζεται ταπεινωτικὰ ἀπὸ τὸ βάρος τῶν παιδιῶν καὶ τῆς γυναίκας του, ἄλλος μέσα σὲ τέτοιο περιβάλλον συνείθισε νὰ λιγοψυχῇ μπροστὰ σὲ κάθε γενναία χειρονομία! Κ' ἔτσι σκύβουν ὡς τὸ χῶμα τὸ κούτελο καὶ κάνουν καθημερινῶς τοὔμπες μπροστὰ στὸν πρῶτο τυχαῖο δυνατὸ τῆς ἡμέρας, αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς ἠθικῆς λευτεριᾶς, τοῦ ἀλύγιστου χαραχτῆρα, τῆς ἡρωϊκῆς αὐτοθυσίας!

(συνέχεια) ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

---

(7) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ϛ'.

Καὶ μιὰν ἄλλη εἰκόνα ποὺ μοῦμεινε σταμπαρισμένη στὴν ψυχὴ σὰν τὰ νούμερα ποὺ πατᾶνε στὴ ράχη τῶν ἀλόγων μὲ πυρωμένο σίδερο.

Ἦτανε μιὰ μεγάλη ἄσπρη σκηνὴ δίπλα σ' ἕνα ποτάμι, μὲ καταπράσινες ὀχτιές. Ἦταν ἕνα Ταλιάνικο νοσοκομεῖο. Στὴν ἀκροποταμιὰ καθότανε μιὰ μεγάλη ἀράδα, καμμιὰ σαραντοριὰ παλληκάρια. Καθότανε πάνου στὸ μαλακὸ χορτάρι κάτου ἀπ' τὰ καβάκια, ποὺ φλυαρούσανε δροσερὰ μὲ τὶς φυλλωσιὲς καὶ μὲ τὰ πουλιά τους. Εἶχανε τὰ πόδια τους ἁπλωμένα πρὸς τὸ νερὸ ποὺ περνοῦσε γλήγορο καὶ χαρούμενο. Κιόλονὰν τὰ μάτια ἦτανε σφιχτοδεμένα μὲν μαῦρον ἐπίδεσμο.

Ἀκούγανε σαπαίνοντας τὸ νερὸ ποὺ τραγουδοῦσε κάτου ἀπ' τὰ πέδιλά τους, καὶ τὰ δέντρα καὶ τὰ πουλιὰ νὰ μιλᾶνε ψηλὰ πάνου ἀπ' τὰ κεφάλια τους. Τὰ χέρια τους χαϊδεύανε τὴ χλόη. Κάποτε ταχείλια τους κουνιότανε δίχως νὰ τάνουν ἴσα μὲ μᾶς τὰ λόγια τους. Καμπόσοι χαμογελιούσανε γλυκά. Ἦτανε ὅλο ὄμορφα μελαχροινὰ παιδιὰ τῆς Ἰταλίας μὲ ὁλόμαυρα σγουρὰ μαλλιὰ καὶ στόματα βυσσινιά.

Κῆτανε ὅλα τυφλὰ ἀπ' τὰ δακρυογόνα.

Ὅλα ἐκεῖνα τὰ μαῦρα ταλιάνικα μάτια, ἦτανε πεθαμένα ἴσως γιὰ πάντα, κάτου ἀπ' τοὺς θλιβεροὺς ἐπίδεσμους.

Τότες κατάλαβα γιατὶ δὲ μιλούσανε αὐτὰ τὰ παλληκάρια, ἢ μιλούσανε σιγαλινὰ σὰ μέσα στὸ Ἱερό. Ἀκούγανε μὲ ὅλο τους τὸ κορμὶ ὅλα τὰ μυστικὰ κρυφόλογα τῆς γλυκειᾶς Ζωῆς, ποὺ τοὺς μιλοῦσε γιὰ τὸ φῶς, γιὰ τὸ νερά, γιὰ τὰ χρώματα, γιὰ τὶς λιγνὲς καλαμιές, γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ εἶναι σὰν καρποὶ καὶ σὰν ρόδα, γιὰ τὸν ἥλιο καὶ γιὰ τὰ λουλούδια.

Θέ μου.....Ἄνοιξα μεγάλα τὰ μάτια γιὰ νὰ κυττάξω δυνατὰ καὶ περιληπτικὰ ὅλη τὴ Φύσητὴν ὄμορφη, γιὰ νὰ πιῶ μονορροῦφι ὅλο της τὸ νόημα, σὰν ἄνθρωπος ποὺ πρόκειται νὰ στραβωθεῖ σὲ λίγο γιὰ πάντα.

. . . . . .

Ὕστερα θυμοῦμαι ἕνα λοχαγό. Τὸ λοχαγὸ τοῦ ἔχτου λόχου. Εἶναι ἕνας σπιρουνᾶτος μὲ στριμμένο μουστάκι καὶ στενὸ κούτελο. Τὸν ὀχτρεύεται ὅλος ὁ λόχος του γιατ' εἶναι κακὸς καὶ σκληρὸς ἄθρωπος. Στὴ στρατώνα ἔδεσε σένα δέντρο μιὰ μέρα ἕνα φαντάρο, καὶ τὸν ἔδειρε σὰ σκύλο μὲ μιὰ κρεμάστρα ντουφεκιοῦ, γιατὶ δὲν ἔκανε μιὰ διαταγή του.

Ὕστερ' ἀποδείχτηκε πὼς ὁ φουκαρᾶς αὐτὸς ἦτανε κουφός.

Σὰν γύριζε ὁ λόχος τουἀπὸτὰ γυμνάσια κ' ἔβλεπεκαμμιὰνὄμορφη γυναῖκα στὸ παραθῦρι, διάταζε ἕνα τρομερὸ «λόχος ἄλτ—παρὰ πόδα ἄρμ!» Κι' ἀγουγότανε μὲς τὸ σοκάκι ὁ ξερὸς ρυθμικὸς κρότος τῶν τριῶν κινήσεων, κι' ὁ ἄγριος βρόντος τῶν κοντακιῶν πάνου στὶς πλάκες. Κατόπι πάνου ἀπ' τ' ἄλογο, μὲ τόνα χέρι πάντα στὴ μέση, μὲ τἄλλο στὸ μουστάκι, κύτταζε κατάματα τὶς γυναῖκες σὰ νὰ τὶς ἔλεγε:

— Μὲ βλέπεις ἐμένα κορίτσι μου; Εἶμαι λεβέντης κιὄμορφος· εἶμαι καὶ παλληκάρι ἀκράτητο. Ὅλοι αὐ-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΛΕΣΒΟΥ

Μυτιλήνη, σὰς 17 Μάη 1923

Ὁ Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐπαναστάσεως Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Γ. Παπανδρέου ὥρισε 2 ὡρῶν συνέντευξη στὴ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου Ἐθνικῆς Σωτηρίας Μυτιλήνης καὶ στοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Συνδέσμων Ἐθνικῆς Σωτηρίας τῶν χωριῶν.

Ἀντιπρόσωποι τῶν Συνδέσμων Ἐθνικῆς Σωτηρίας τῶν χωριῶν στάλθηκαν οἱ ἑξῆς :

Ἁγιάσσου Σ. Κουκουσᾶ, Πλωμαρίου Χαλδέζου, Μυστιγνῶν Ἰωάννου καὶ Σημαντήρης, Μεσοτόπου Κελαϊδίτης, Ἐρεσσοῦ Ἰωσὴφ Γαληνός, Παλαιοκήπου Μιχαὴλ Ἐμμανουήλ, Πλαμφύλων Φραντζῆς καὶ Κουκούλης, Πληγωνίου Κατσικαδέλης.

Στὴν ἀκρόαση οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Συνδέσμων Ἐθνικῆς Σωτηρίας συνεζήτησαν μὲ τὸν Ὑπουργὸ γιὰ διάφορα ζητήματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, γιὰ ζητήματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὴν τάξη μας καὶ γιὰ ζητήματα ξεχωριστὰ τῆς κάθε μιᾶς Κοινότητας. Μὰ ἐκτὸς ἀπ' τὴ διαλογικὴ συζήτηση ὑπέβαλεν ἡ ἀντιπροσωπεία καὶ ἔγγραφα ὑπομνήματα γιὰ τὰ διάφορα ζητήματα.

Τὰ ζητήματα ποὺ συζητήθηκαν εἶνε τὰ ἑξῆς :

Γενικοῦ Ἐνδιαφέροντος

1) Ἐφαρμογὴ συστήματος Αὐτοδιοικήσεως.

2) Σύστημα Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας (ἐκδίκασιν ἀγροζημιῶν ἐπιτοπίως, αὔξησιν συλλήπτρων).

3) Καθυστερούμενα Ἐπιδόματα.

4) Συμμετοχὴ τῶν ΣΕΣ εἰς Κοινοτικὰ καὶ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια.

4) Πληρωμὴν καὶ δόσεις φόρου ἐπιτηδεύματος ἐφέδρων.

6) Νὰ καταβληθοῦν αἱ καθυστερούμεναι χρηματικαὶ ἐπιχορηγήσεις εἰς Κοινότητας.

7) Νὰ διατεθοῦν τὰ ἐγκαταλελειμένα Τουρκικὰ κτήματα γιὰ τοὺς γεωργοὺς τῶν ΣΕΣ,

8) Νὰ Διορισθοῦν ἔφεδροι εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Διαχειρίσεως 3)λέπτου φόρου.

9) Νὰ γίνει ἄμεσος κατασκευὴ ὁδῶν συγκοινωνίας καὶ ἐπισκευὴ τῶν ὑπαρχουσῶν.

10 Ἐπέκταση νόμου 1835 περὶ ταγαρελαίων εἰς ἁπάσας τὰς Κοινότητας. (Δηλ. Νὰ διατίθενται σὲ ἔργα Κοινοτικά.)

11) Οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν Συνδέσμων Ἐθνικῆς Σωτηρίας.

12) Τὴν ὑποστήριξή των ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν.

Ζητήματα τῆς κάθε μιᾶς Κοινότητας

Μεσότοπος. 1) Κατασκευὴν ὁδοῦ Μεσοτόπου, Ἄγρας, Παρακοίλων, Καλλονῆς καὶ Μεσοτόπου Ἐρεσσοῦ.

2) Ζήτημα ἐγκαταλελειμένων Τουρκικῶν Κτημάτων.

3) Θέσπισιν θεσμοῦ μεταβατικῶν Δικαστηρίων.

4) Ἵδρυσιν Τ. Τ. Τ. γραφείου.

Ἐρεσσός. Ἄμεσον κατασκευὴν ὁδοῦ Ἐρεσσοῦ.

Ἀφάλωνας. Ἀνέγερσιν Σχολείων Κοινότητος. Ἐπισκευὴ ὁδοῦ, Ταγαρέλαια.

Παλαιόκηπος. Ἀλλαγὴν Γεωργικοῦ Συστήματος. Ἐκδίκασιν ἀγροζημιῶν ἐπὶ τόπου. Ἀνέγερσιν Ἀρρεναγωγείου, Κατασκευὴν Ὑδραγωγείου, Ἀπαλλοτρίωσιν ἐγκαταλελειμένων Τουρκικῶν Κτημάτων ὑπὲρ ἀπόρων ἐφέδρων τοῦ ΣΕΣ, Ἵδρυσιν τηλ)κοῦ Σταθμοῦ καὶ λῆψιν Νομοθετικῆς Προνοίας περὶ προτιμήσεως ἐφέδρων εἰς διαφόρους βιομηχανικὰ, ἐμπορικὰς κλπ. ἰδιωτικὰς ἐργασίας.

Ἀσώματος. Κατασκευὴν ὁδοῦ Ἀσωμάτου-Ἁγιάσσου, Ἐπισκευὴν τῆς ἤδη ὑπαρχούσης, Ἔκρισιν λειτουργίας τηλ)κοῦ σταθμοῦ καὶ ἀπόδοσιν τηλεφώνου τῆς Κοινότητος, Ἀμνήστευσιν κατόπιν χάριτος εἰς καταδικασθέντας ὁπλίτας Ἀσωμάτου καὶ διάθεσιν τῶν ἐσόδων τοῦ κτήματος Βατζίνης ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς Κοινότητος.

Πάμφυλα. Ἀλλαγὴν ἀγροτικοῦ συστήματος, Ἀπόδοσιν ταγαρελαίων ὑπὸ ἐργοστασιαρχῶν ὑπὲρ Κοινότητος, Ἀνέγερσιν ἀρρεναγωγείου.

Πληγώνι. Αὐτοτέλειαν Κοινότητος.

Μυστιγνά. Ἵδρυσιν Σταθμοῦ Χωροφυλακῆς. Κατασκευὴν ὑδραγωγείου.

Γέλια. Ἀποπεράτωσιν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Γελίων-Ὑψηλομετώπου μήκους 4 1)2 χιλιομέτρων περίπου, ἵδρυσιν Ταχ. καὶ Τηλ)κοῦ Γραφείου.

Ἀνεμώτια. Ἀντικατάστασιν Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ Σχολ. Ἐπιτροπῆς,

Στύψη-Ὑψηλομέτωπον. Καταβολὴ καθυστερουμένων ἐπιδομάτων. Ἐπισκευὴν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Στύψης-Πέτρας. Τὴν κατασκευὴν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Ὑψηλομετώπου Γελίων καὶ Τηλ)κὴν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ Κέντρου.

Χάλικας-Ἄργενος. Τὴν ἐνοικίασιν νῶν ἐγκαταλελειμμένων Τουρκικῶν κτημάτων εἰς τοὺς ἀπόρους ἐφέδρους, Ἀλλαγὴν ἀγροτικοῦ συστήματος. Τὴν τμηματικὴν καταβολὴν τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος ὑπὸ τῶν ἐφέδρων, τὴν κατασκευὴν ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Σκαμιᾶς-Μολύβου, τὴν κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἔργων, τὸν περιορισμὸν τῆς ἐκδόσεως ἀδειῶν ὑλοτομίας ἐπὶ τουρκικῶν κτημάτων καὶ λῆψιν προνοίας νομοθετικῆς περὶ προτιμήσεως τῶν ἐφέδρων εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Σκαλοχωρίου. Τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς ὁδοῦ Σκαλοχωρίου μέχρι τοῦ σημείου συνενώσεως τῆς ὁδοῦ Βατούσης-Μυτιλήνης ἀποστάσεως 300 μ., τὴν ἐπισκευὴν ὁδοῦ Σκαλοχωρίου-Σκουτάρο-Πέτρας καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν Ὑδραγωγείων καὶ συνοικισμῶν ὁδῶν Κοινότητος.

Σκουτάρο. Τὴν ἐπισκευὴν ὁδοῦ Σκουτάρο-Πέτρας-Φλιας, τὴν τηλ)κὴν συγκοινωνίαν μετὰ τοῦ Κέντρου, τὴν καταβολὴν τῶν καθυστερουμένων ἐπιδομάτων.

Βατοῦσα. Καταβολὴν ἐπιδομάτων καὶ συντάξεων, κατασκευὴν κωδονοστασίου, κατασκευὴν ὁδῶν καὶ ἐπισκευὴν ὑπαρχουσῶν, χρησιμοποίησιν ἐντοπίων στοιχείων εἰς Διοίκησιν, αὔξησιν δαπάνης συντηρήσεως ὑδραγωγείων.

Σημ. Τὰ ὑπομνήματα ὅλων τῶν ΣΕΣ τῶν χωρίων δόθηκαν στὸν κ. Ὑπουργὸ ἀτόφια ὅπως στάλθηκαν στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπή.

Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο

ΕΠΙΣΗΜΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

«Σύνδεσμον Ἐθν. Σωτηρίας
Μυτιλήνην

Παρακαλῶ δεχθῆτε καὶ διαβιβάσατε πρὸς ἅπαντας τοὺς Συνδέσμους τῆς νήσου ἐγκάρδια συγχαρητήρια διὰ τὴν ἐξαίρετον ὀργάνωσιν τῆς πρωτοπορείας τῆς Ἐπαναστάσεως καθὼς καὶ τὰς ἀπείρους εὐχαριστίας μου διὰ τὴν ἐγκάρδιον δεξίωσιν.

Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»

* * *

Νομάρχην—Δήμαρχον,
Μυτιλήνην

Ὑπουργεῖον Περιθάλψεως ἀπεδέχθη τὴν ἀνάγκην τῆς ἀριθμήσεως τῶν προσφύγων Λέσβου καὶ ὑπεσχέθη νὰ μεριμνήσῃ ταχέως».

Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

* * *

«Δήμαρχον
Μυτιλήνην

Παρακαλῶ δεχθῆτε καὶ διαβιβάσατε Δημοτικὸν Συμβούλιον, Σωματεῖα καὶ Λαὸν πόλεως ἀπείρους εὐχαριστίας μου δι' ἀλησμόνητον δεξίωσιν καὶ φιλοξενίαν.

Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

* * *

«Δήμαρχον
Μυτιλήνην

Εὐχαρίστως ἀνακοινῶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε τὴν παραχώρησιν τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως (Ταρλᾶ) εἰς τὸν Δῆμον Μυτιλήνης».

Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν
Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Ἡ Νομαρχία ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ ΣΕΣ ἔκανε ἐγκύκλιο στὶς Κοινότητες καὶ τὶς ὑποδείχνει πῶς πρέπει νὰ κάνουνε τυπικὴ αἴτηση γιὰ νὰ ἐπεκταθεῖ ὁ Νόμος 2835 νιὰ τὰ ταγαρόλαδα σ' ὅλο τὸ Νησί.

Ἡ Νομαρχία ὕστερ' ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ ΣΕΣ δέχτηκε νὰ βάλουνε στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο καὶ τρία μέλη τοῦ Συνδέσμου.

Τὰ ἐγκαταλειμμένα χτήματα τοῦ Μεσότοπου μὲ μιὰ Διαταγὴ τοῦ σχετικοῦ Ὑπουργείου δίνουνται στοὺς ἐφέδρους.

Οἱ ἔφεδροι Μυστεγνῶν ζήτησαν καὶ πέτυχαν ὑπόσταθμο στὸ χωριό τους.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Σ. Ε. Σ. Στύψης. — Προσεχῶς σᾶς στέλνουμε τὸ λογαριασμό. Γράφετέ μας ἀπ' τὰ ψηλὰ μέρια σας.

Μ. Ε. Ἀγγελῆν Πρόεδρο Σ. Ε. Σ. Παπάδου. — Πολὺ ὡραῖο. Στὸ ἄλλο φύλλο γιατὶ μᾶς ἔπνιξε ἡ ὕλη.

Ἐμμ. Σταμ. Σκαμιά.— Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ φρόνιμα καὶ ἐνθουσιαστικά σας λόγια. Βράμε εἰς τὸ δέντρο τῆς φαβλότητας μὲ τὸν μπαλτὰ στὴ ρίζα.

Τριανταφύλλην Κουβαλίτσας Πλακάδο.— Καλὰ ὅλα, μὰ γιατὶ δὲν ὑπογράφετε ; Ἀνυπόγραφα δὲ λογαριάζουνται. Δείχνουν ἔλλειψη θάρρους ἀντίκρυ στὴν ἀλήθεια καὶ στὶς εὐθύνες.

Ἰάπωνα. Πέτρον.—Συνδρομὲς πήραμε. Γιὰ πιὰ 20 φύλλα τοῦ αἰδεσιμώτατου μᾶς γράφουνε; Δὲν πήραμε τέτοιο γράμμα. Εὐχαριστοῦμε ἐνέργειες. Γράφε μας. Πήραμε τὰ τελευταῖα δέματα πού χαμε γιὰ τὸν Σύνδεσμο Ἐθνικῆς Σωτηρίας Πέτρας, μὲ τὶς λέξεις «ἐπιστροφὴ» καὶ ὑπογροφή: «Τὸ Ταχυδρομεῖο Πέτρας». Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ μᾶς γράψει ὁ κ. Μπαλτᾶς: τί συμβαίνει ;

Ε. Ἁρμάδαν Ἁγ. Παρασκευή. Συχαρίκια. Κάνε ὅ,τι μπορεῖς κεδοῦ κιὸ φίλος Πλάτων. Περιμένουμε στίχους του.

Χ. Δημητριάδην—Μόλυβο—Γράψαμε στὸ προηγούμενο. Γράφε μας. Ὁ καθαρευουσιάνος συνάδερφός σου ἁπλούστατα εἶναι γελοῖος. Μὴ... φοβοῦ τὸ γῆρος κλπ. Πῶς τὰ ξέρετε αὐτὰ σεῖς οἱ δασκάλοι.. Ἂς τον νὰ κουρεύεται...

Δα Εὐαν. Καραδούκα. Πρόεδρον Συλλόγου. Δων Μεσαγροῦ—Ἀπὸ σήμερα στέλνουμε στὸν ΣΕΣτριάντα φύλλα γιὰ νὰ μένουν καὶ γιὰ τὸ Σωματεῖο σας. Εὐχαριστοῦμε πολύ.

Νίκον (Πρόσφυγα) Κλωμηδάδο. — Ἀπὸ σήμερα σᾶς στέλνουμε 15 φύλλα. Εὐχαριστοῦμε πολύ. Τὸ γράμμα σου μὲ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ ἐργάτου Μπουλανίκη μᾶ δίνει κουράγιο καὶ θάρρος. Θὰ τὸ δημοσιεύσουμε.

Σ. Ε. Σ. Τενέδου — Σᾶς στέλνουμε 80 φύλλα. Ἐπιταγὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμε θερμά. Γράφετέ μας γιὰ τὰ ζητήματά σας κατ' εὐθεία στὴν «Καμπάνα. Δημοσιεύεται στάλλο φύλλο. Συγχαίρουμε τὴν ὀργάνωσή σας.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμ. 5163

ΔΙΑΤΑΓΗ

Κατωτέρω κοινοποιῶ τηλεγραφικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Γεν. Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 19 Μαΐου 1923
Ἡ Στρατιωτ. Διοίκησις Λέσβου
Σ. ΜΙΧΙΩΤΗΣ
Συν)χης

Ἀρ. 29998)52062

Γενικὴ Διαταγὴ

Ὑπὸ ἐκτάκτου Στρατοδικείου Κομοτίνης κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθησαν τὴν 14ην Μαΐου ἐ. ἔ. οἱ ἰδιῶται Φζαλᾶ Ὀγλοῦ Χουσεῖν καὶ Χασὰν Ὀγλοῦ Γιουσοὺφ κατηγορούμενοι ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ.

Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
κ. δ.
ΑΦΘΟΝΙΔΗΣ

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀρ.θμ. 5164

ΔΙΑΤΑΓΗ

Κοινοποιῶ κατωτέρω τηλεγραφικὴν διαταγὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ Στρατοῦ πρὸς γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 19 Μαΐου 1923
Ἡ Στρατιωτ. Διοίκησις Λέσβου
Σ. ΜΙΧΙΩΤΗΣ
Συν)χης

Ἀριθμ. 52059)3024

Στρατιωτικὴν Διοίκησιν
Μυτιλήνην

Παρετηρήθη ὅτι κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν Κακουργιοδικείων τῆς περιφερείας Ἐμπολέμου Ζώνης ἔνιοι τῶν κ. ἐνόρκων ἀμελοῦσι νὰ προσέρχωνται· γίνονται οὕτω ἐπιλήσμονες τοῦ πρὸς τὴν Δικαιοσύνην καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος· τὸ ἄτοπον τοῦτο πρέπει νὰ ἐκλείψῃ τελείως· καὶ πρὸς τοῦτο εἰς τὸ μέλλον πάντα ὅστις ἤθελε δώσῃ τοιαύτην ἀφορμὴν θὰ πατάξω ἀμειλίκτως οὐ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Ἐπαναστατικῷ Δικαίῳ. Πρὸς τοῦτο ἐκδώσατε σχετικὰς Διαταγὰς πρὸς ἃς δέον νὰ συμμορφῶνται οἱ κ. ἔνορκοι, τῶν ὁποίων πᾶσα παράβασις ἀναφέρηται ἀμελητὶ ἡμῖν, ὥστε ἀμέσως νὰ ἐπέρχηται καὶ ἡ τιμωρία συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν περὶ κατοστάσεως πολιορκίας Νόμων ΔΞΘ θεωρουμένης τῆς ἀνωτέρω παραβάσεως ὡς ἀπειθείας εἰς τὴν Διαταγὴν τῆς Στρατ. Ἀρχῆς.

Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθ. 2353

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀπὸ 28 Σεπτεμβρίου 1922 Β. Δ., δι' οὗ ἐτέθη εἰς κατάστασιν πολιορκίας ὁ Νομὸς Λέσβου, τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ΔΞΘ Νόμου, ὡς καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 4466)27 π. ἔ, 903)791 καὶ 3716)1774 ἐ. ἔ. προκηρύξεις μας, δι' ὧν ἀπηγορεύθη ἡ κυκλοφορία παντὸς ἀτόμου πέραν τῆς 11ης νυκτερινῆς ὥρας καὶ τὸ παραμένειν τὰ Καταστήματα ἀνοικτὰ πέραν τῆς 10ης νυκτερινῆς τοιαύτης, ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης,

Ἀπαγορεύομεν

1) τὴν κυκλοφορίαν παντὸς ἀτόμου ἐν ταῖς ὁδοῖς τῶν πολεων, κωμοπόλεων καὶ χωρίων τῆς ἡμετέρας περιφερείας ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας ἡμῶν ἢ τῶν κατὰ τόπους Ἀστυν. ἢ Στρατ. Ἀρχῶν πέραν τῆς 1ης μ. μεσονυκτίου ὥρας.

β) Τὸ παραμένειν τὰ Καταστήματα παντὸς εἴδους (καφφενεῖα, παντοπωλεῖα, οἰνοπνευματοπωλεῖα, κλπ) ἀνοικτὰ πέραν τῆς 12ης μεσονυκτίου ὥρας (24).

Πᾶσαι αἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθεῖσαι ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀπαγορεύσεων ἄδειαι διατηροῦνται ἐν ἰσχύει.

Ὁ παραβάτης τῆς παρούσης θέλει συλλαμβάνεσθαι καὶ παραπέμπεσθαι εἰς τὸ Στρατοδικεῖον ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 Ν. ΔΞΘ' συνεπαγομένων ποινὴν φυλακίσεως μέχρι πέντε (5) ἐτῶν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 18 Μαΐου 1923
Ὁ Στρατ. Διοικητὴς Λέσβου
Σ. Μιχιώτης

ΓΑΜΟΙ

Φώτης Φράγγος
Εὐριδίκη Κυπαρίσση

Παντρέφτηκαν στὴ Σκαμιὰ τὴν περασμένη Κυριακή. Στεφανωμένοι.

* * *

Τὰ θερμά μου συχαρίκια στὸν ἀγαπημένο μου ἐξάδερφο Φώτη Φράγγου ποὺ παντρέφτηκε μὲ τὴ διαλεχτὴ κοπέλλα τοῦ χωριοῦ μας Εὐρυδύκη Κυπαρίσση. Στὸν κουμπάρο εὔχομαι γρήγορα νὰ κουμπαριαστεῖ.

Σκαμιὰ 19—5—23 Θ. Π.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ--ΒΕΝΖΙΝΗΝ
ΣΥΝΑΓΩΝΙΖΟΜΕΘΑ
Ζητεῖτε τιμὰς
ΑΔΕΛΦ. ΛΑΛΕΛΗ & Π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

τοὶ ἐδῶ εἶναι στὸ χέρι μου νὰ τοὺς κάνω ὅ,τι θέλω. Νὰ τοὺς δείρω, νὰ τοὺς διατάξω νὰ κάνουν τοῦμπες, νὰ πέσουν μπρούμυτα, καὶ πίσω πίσω σὰν διατάξω θὰ κυλιστοῦνε σφαγμένοι, σπαρταρώντας στὰ πόδια μου σὰν ταρνιὰ τῆς πασκαλιᾶς.

Ὅσο εἴμαστε πάνου στὸ νησί μας τὸ καλό, τὸ εἰρηνικό, ὅπου ἡ Ἐπανάσταση ἐκδηλώθηκε δίχως καμμιὰν ἀντίδραση, σὰν ἕνα πανηγύρι καὶ μιὰ χαρά, ὁ λοχαγὸς αὐτὸς ἔκανε τὸ θηρίο. Τὰ σπηρούνια του στὸ δρόμο, οἱ ματιές του οἱ σπιθόβολες, ἀκόμα κ' οἱ ὑπόκλισες ποὖκανε στὰ τσάγια καὶ στοὺς χορούς φώναζαν :

— Ἔ, ρέ, πότε θὰ φύγω μές ἀπ' τὶς συχαμένες σας πολιτεῖες νὰ πάρω σβάρνα τὰ βουνά, νὰ μασσήσω τετράδιπλα συρματοπλέγματα, νάνάψω τὸ τσιγαράκι μου ἀπ' τὶς ὀβίδες ποὺ θὰ περνᾶνε μπροστὰ ἀπ' τὴ μύτη μου, νὰ φάω γιὰ μεζεδάκια στὸ τσίπουρό μου σηκωτάκια ἀπὸ Τούρκους, ἀπὸ Γερμανοὺς κι' ἀπὸ Βουργάρους.

Ἀπὸ τότες ποὺ ἄρχισαν οἱ πορεῖες ἄλλαξε πολὺ ὁ ἄνθρωπος. Δὲν ἔχει ἐκεῖνο τὸ ὕφος τοῦ Ναπολεοντάκη· καὶ κάθε φορὰ ποὺ βγάζει ἀεροπλάνο στὸν οὐρανὸ σηκώνει τὴ μυτίτσά του καὶ μυρίζει τὸν ἀγέρα ἀνήσυχα σὰν λαγωνίκα.

— Δικό μας θἄναι, αἴ ;

(Ἔχει συνέχεια)

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

Μὴν τὸ ξεχᾶτε. Τὸ Σάββατο δίνουν οἱ ἐροσιτέχνες μας τὸ 2ο Κονσέρτο τους. ***Ὅλες οἱ εἰσπράξεις γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους.*** Πρόγραμμα—τρέλλα. Τὸ Σάββατο λοιπόν.

Περίληψις διακηρύξεως

Ὁ διοχειριστὴς τῶν Εὐαγῶν Ἱδρυμάτων Μυτιλήνης διακηρύττει ὅτι κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 6594 ἐνεστῶτος ἔτους διαταγῆς τῆς Νομαρχίας Λέσβου ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ προμήθεια τῶν ἀναγκαιούντων εἰδῶν τροφίμων ἐν γένει διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἐνταῦθα Εὐαγῶν Ἱδρυμάτων ἤτοι, Νοσοκομείου προσφύγων, Ἀσύλου Παιδὸς καὶ Νοσοκομείου Ἀφροδισίων Νοσημάτων.

Ἡ προμήθεια τῶν τροφίμων καὶ λοιπῶν εἰδῶν θὰ εἶναι δι' ἓν ἐξάμηνον, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς συντάξεως τῆς σχετικῆς συμβολαιογραφικῆς πράξεως.

Οἱ βουλόμενοι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν δημοπρασίαν πρέπει νὰ προσαγάγωσι ὡς ἐγγύησιν γραμμάτιον τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐκ δραχμῶν 1000. Ἡ Δημοπρασία θὰ γίνῃ τὴν 2ὰν Μαΐου ἐνεστῶτος ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 12 πρὸ μεσημβρίας εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τὰ δὲ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ κ. Νομάρχου Λέσβου.

Οἱ βουλόμενοι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν δημοπρασίαν δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὅρων αὐτῆς προσερχόμενοι καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Γραφεῖον τοῦ Διαχειριστοῦ.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 19 Μαΐου 1923
Ὁ Διαχειριστὴς
τῶν Εὐαγῶν Ἱδρυμάτων
Δ. Μπέλλας

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

21, Μάης

Τίποτα τὸ ἀξιοσημείωτο. Τὸ ἐξωτερικὸ ζήτημα ἀπορροφᾶ τὴν προσοχὴ ὅλου τοῦ Ἔθνους καὶ ἀπὸ τὴν λύση αὐτοῦ θὰ ἐξαρτηθοῦν καὶ αἱ ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

21 Μάης

Ἡ περασμένη βδομάδα ἐσημείωσε ἕνα σημαντικὸ σταθμὸ στὴν λύση τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς διαφορᾶς. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση ἀποφάσισε σταθερὰ νὰ τερματίση τὴν ἐκκρεμότητα, ποὺ λιώνει περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ Κράτη τὴν Ἑλλάδα. Ἐζήτησε νὰ συζητηθῇ ἀμέσως τὸ ζήτημα τῆς ἀποζημιώσεως, μὲ τὴ συνεπασμένη ἢ φανερὴ ἀπειλή, πὼς, ἂν δὲ συζητηθῇ ἀμέσως καὶ ἂν δὲ γίνει δεκτὴ ἡ ἄποψή της, θὰ μεταχειρισθῇ τὰ μέτρα ποὺ ἐπιβάλλονται. Εἴπαμε στὸ περασμένο φύλλο τί χωρίζει τοὺς Ἕλληνες καὶ Τούρκους στὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ τὸ ξαναλέμε. Ἐμεῖς δὲν πλερώνουμε οὔτε λεφτό. Οἱ Τοῦρκοι ἐπιμένουν καὶ θεωροῦν ἀπαραίτητο γιὰ νὰ γίνει ἡ εἰρήνη νὰ τοὺς πλερώσουμε ἀποζημίωση. Ἕως σήμερα οἱ Τοῦρκοι δὲ δείχνουν καμιὰ διάθεση νὰ ὑποχωρήσουν.— Τοὺς εἶναι ἄλλως τε καὶ γιὰ λόγους ἐσωτερικοὺς ἀρκετὰ δύσκολο αὐτὸ— καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι δὲ θέλουν νὰ καταλήξουν σὲ πόλεμο. Προσπαθοῦν ἀπελπισμένα νὰ διορθώσουν τὰ ἀδιόρθωτα καὶ νὰ ἐξεύρουν μιὰ λύση, ποὺ νὰ ἱκανοποιεῖ κιέμᾶς καὶ τοὺς Τούρκους. Ἡ ἐρχόμενη βδομάδα θὰ ξεκαθαρίσει τὰ πράματα.

Ο ΣΕΣ ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ἕν' ἀπ' τὰ πιὸ σπουδαῖα ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸ νησί μας εἶναι ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια. Ὁ ΣΕΣ Λέσβου γύρεψε ἀπ' τὸν Ὑπουργὸ νὰ λάβουν μέρος οἱ ἔφεδροι στὴ Νομαρχιακὴ σύσκεψη ποὺ ἐπρόκειτο νὰ τροποποιήσει τὸν νέο νόμο τῆς Ἀγροφυλακῆς ποὺ πρόκειται νὰ ἐφαρμοστεῖ στὸν τόπο μας. Ὁ κ. Ὑπουργὸς βρῆκε πολὺ λογικὴ τὴν ἀξίωση τῶν ἐφέδρων κι' ὁ κ. Νομάρχης τὸ ἴδιο. Στάλθηκαν λοιπὸν γι' ἀντιπροσωπεία ἀπ' τοὺς ἐφέδρους οἱ συνάδελφοι κ. Δ. Καλλιγιάνης, κ. Ξ. Ἀμμανίτης ἀπ' τὸν ΣΕΣ Μυτιλήνης καὶ οἱ συνάδελφοι Ἰωσὴφ Γαληνὸς καὶ Ἐμμανουὴλ γιὰ ὅλη τὴν ὕπαιθρο. Οἱ ἁρμόδιες τροποποιήσεις ἔγιναν. Οἱ ἔφεδροι ἀκούστηκαν ἀπ' ὅλους μὲ μεγάλο σεβασμό. Ἦτανε ἐκεῖ ἀντιπρόσωποι ἀπ' ὅλες τὶς Κοινότητες, τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο κὴ Γεωργικὴ Ἐπιτροπή. Τὸ σπουδαῖο εἶναι πὼς ἐκτὸς ἀπ' τὶς ἄλλες τροποποιήσεις ποὺ ἔγιναν στὸ ἀρχικὸ σχέδιο σύμφωνα μὲ τὶς ντόπιες συνθῆκες τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, ἔγινε καὶ μιὰ προσθήκη ποὖναι ἀνακούφιση γιὰ τοὺς φτωχοὺς ἐφέδρους. Καὶ ἡ προσθήκη εἶν' αὐτὴ ἐδῶ :

Ὅλες οἱ ἔμμισθες θέσεις [ἀρχιφύλακες καὶ ἀγροφύλακες] ***δίνουνται μονάχα στοὺς ἐφέδρους.***

Μέσα στὴν ὁμόφωνη ἀναγνώριση τῆς ἀπαίτησης αὐτῆς τῶν ἐφέδρων ἀπ' ὅλους τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν χωριῶν ποὺ παραβρέθηκαν ἀκούστηκαν κἕνα δύο χασμωδίες. Προερχότανε ἀπὸ κάτι χοζοὺς κοτζαμπασῆδες ποὺ δὲ χόρτασαν δέκα χρόνια τώρα νὰ τρῶνε ἀπ' τὴν πλάτη τῶν φτωχῶν, βυζαίνοντας τὸ αἷμα ποὖχιναν αὐτοὶ στὸ Μέτωπο, καὶ τὸν ἵδρο ποὖχινανοἱ οἰκογένειες τους ποὺ δούλευαν σκλάβες στάφεντικὰ τῶν χωριῶν. Μὰ καὶ τὸ ρεζίλεμα ποὖπαθαν οἱ λίγοι αὐτοὶ ἀρχοντοχωριάτες μέσα στὸ Συνέδριο ἤτανε ἄλλο πρᾶμα. Ὁ κ. Νομάρχης ὁ κ. Καλλιγιάνης, ὁ κ. Καλδῆς, ὁ κ. Λαίλιος κ' οἱ ἄλλοι ἀντιπρόσωποι τοὺς ἔβαλαν αὐστηρὰ στὴ θέση τους. Τοὺς κυρίους αὐτοὺς πού μὲ τόση συμπάθεια μίλησαν γιὰ τὴν τάξη μας μές τὸ Συνέδριο, οἱ ἔφεδροι τοὺς εὐχαριστοῦν θερμά. Τοὺς εὐχαριστοῦν καὶ τοὺς βεβαιώνουν πὼς ἡ ἐχτίμηση ποὺ τοὺς δείχνουν τοὺς κάνει πιὸ δυνατοὺς καὶ πιὸ πρόθυμους γιὰ νὰ συνεργασθοῦνε μαζὺ μὲ ὅλα τἄλλα γερὰ καί ἠθικὰ στοιχεῖα τοῦ τόπου γιὰ μιὰν αὐριανὴ καλύτερη καὶ πιὸ εὐτυχισμένη. Τοὺς ἄλλους, τοὺς αστείους ὑβριστές των, τοὺς περιφρονοῦν καὶ . . . πολύ τους εἶναι.

ΤΡΙΞΕΤΕ ΟΛΟΙ ΣΤΟ "ΒΕΝΙΖΕΛΟ,,

Στὸ Ζαχαροπλαστεῖο καὶ παγωτοποιεῖο τοῦ Ἐλευθερίου Γαζέτα. Εἶνοι δίπλα στὸ καφφενεῖο τοῦ Ε. Πολυμιάδη «Ἀλυσσίδα». Ἔχει τὰ καλύτερα παγωτά, «μπούζι», ἀφράτες μπουγάτσες καὶ ὅλα τὰ εἴδη τῆς Ζαχαροπλαστικῆς. ***Ὁ Ἐλευθέριος Γαζέτας εἶναι ἔφεδρος ποὺ μόλις ἤρθε ἀπ' τὴν αἰχμαλωσία.***

ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ

Εἶναι μιὰν ὡραία νίκη αὐτὴ τῶν ἐφέδρων μας μέσα στὶς τόσες ἄλλες, ποὺ ἄρχισαν νἄρχουνται μία μία σὰν φυσικὰ λουλούδια ποὺ φυτρώνουν μονάχα μὲς τὰ παρτέρια τῆς ὁμόνοιας, τῆς ὀργάνωσης καὶ τῆς ἀγάπης. Ἡ Νομαρχία ἐνέκρινε νὰ μποῦνε μὲς τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τρεῖς ἔφεδροι ἀπ' τὰ μέλη τοῦ ΣΕΣ ποὺ θὰ ὑποδείζει ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπή. Ἂς προσέξουν καλὰ οἱ συνάδερφοι τοῦ Κέντρου. Οἱ ἔφεδροι αὐτοὶ πρέπει νἄναι ἀπ' τοὺς πιὸ διαλεχτούς πὄχει νὰ δόσει ὁ ΣΕΣ. Κάτι σὰν τὸν ἀντικαταστάτη τοῦ ἁμαρτωλοῦ Διευθυντὴ τοῦ Ἐπισισμοῦ. Συνείδηση ἁλύγιστη, χαραχτήρας θαρραλέος ποὺ ἀντιλαμβάνεται καλὰ ἐκεῖ μέσα ποιοὺς ἀντιπροσωπεύει καὶ γιατὶ στάλθηκε, καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν συμφερόντων τοῦ Νησιοῦ καὶ τῆς τάξης του. Τέτοιοι πρέπει νἄναι οἱ τρεῖς διαλεχτοὶ τοῦ ΣΕΣ. Δηλ. ἡ ἄλλη ἄκρη ἀπ' τοὺς τύπους ἐκείνους τοὺς ὑποταχτικοὺς τοῦ Σπηλιωτόπουλου καὶ κάθε ἄλλου κανάγια, ποὺ ἤθελε κουτὰ ἀποκούμπια γιὰ νἀλωνίζει στὴ ράχη τῆς Μυτιλήνης.

ΚΥΡΙΩΤΑΤΑ

Κυριώτατατα γιὰ ἕνα ζήτημα γύρεψε κοὶ πέτυχε ὁ ΣΕΣ Λέσβου τὴ συμμετοχή του στὸ Δ. Συμβούλιο. Γιὰ νὰ βάλει ἐκεῖ μέσα τρεῖς δραγάτες; αὐστηροὺς καὶ τίμιους τοῦ ***ταμείου τοῦ μονοδιλέφτου.*** Εἶναι τὸ ἱερὸ χρῆμα τοῦ Νησιοῦ μας. Τὸ πληρώνουμε ὅλοι μας, ἀπ' τὸν ἄρχοντα ὡς τὸν ψωμοζήτη ἐξ ἴσου, γιὰ νἀνακουφίζουμε τὶς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων στὸν πόλεμο. Ὡς τὰ σήμερα γιὰ νὰ πετύχουν 60 φράγκα οἱ χῆρες καὶ τἄφανὰ τῶν σκοτωμένων ἔτρεπε νἀνεβοκατεβοῦν σκάλες, νὰ βάλουν τὰ δυνατά του, νἄχ υν μέσα, νὰ παρακαλέσουν βουλευτάδες, καὶ τέως βουλευτάδες, νὰ φιλήσουν τὶς ὀργὲς ποδιὲς τῶν κοπελιῶν τοῦ Κόμματος, νὰ ταπεινωθοῦνε. Κιὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ πάρουνε κάτι ποὺ τοὺς ἔδινε ὅλη ἡ Μυτιλήνη μὲ ὅλη τὴν εὐχαρίστηση. Κάτι ποὖτανε δικό τους δικαιωματικά. Μὰ τὸ ἴδιο Ταμεῖο ποὺ ἔτσι δύσκολα ἄνοιγε μπροστὰ στὸν προορισμό του, ἔχασκε ὀρθάνοιχτο σὰν ἐπρόκειτο νὰ βυτήξουν μέσα μπράβοι, τραμποῦκοι, ἡρακλάκηδες τοῦ Κωνσταντινικοῦ στέμματος, Θωματζίκοι, μασκαραντζίκοι, φέστες; κομματικές, ἠρῶα ἠλίθια καὶ κακότεχνα καὶ κάθε ἄλλη «σουφρα» ἄσχετη μὲ τὸν προορισμὸ τοῦ Ταμείου. Μὰ τώρα τέλειωσαν αὐτά. Τὸ Ταμεῖο ἀποδίδεται στὶς χῆρες καὶ στὰ ὀρφανὰ καὶ ἔξ' ἀπ' τὴν πόρτα του φυλάγει φανατικὴ κουστωδία. Οἱ τρεῖς ἔφεδροι τοῦ ΣΕΣ. Φυλάνε τὴ ζωὴ καὶ τὴ τιμὴ τῶν οἰκογενειῶν τῶν σκοτωμένων συναδέρφων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΥΣ

Αὐτὲς τὶς μέρες διενεργεῖται στὸ Ἀρχηγεῖο τῆς Χαροφυλακῆς διαγωνισμὸς γιὰ τὴν κατάληψη θέσεων ἀντιγραφέων. Ἂς τὸ προσέξουνε ὅσοι ἐγγράμματοι ἔφεδροι εἶναι ἀκόμα χωρὶς δουλιά. Ὁ μισθὸς εἶναι 470 ἴσαμε 500 δραχμές, καὶ τὰ προσόντα τιποτένια. Καλλιγραφία καὶ ὀρθογραφία. Ἀπ' ὅσους ἐπιτύχουνε ἐλπίζουμε πὼς ὁ κ. Ἀρχηγὸς θὰ δόσει τὴν πρώτη σειρὰ στοὺς ἐφέδρους.

ΤΑ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΑ

Διοβάσαμε στὸν «Ἑλ. Λόγο» πὼς ἡ περίφημη ἔκθεση ἀπ' τὸν ἔλεγχο τοῦ Ἐπισιτισμοῦ στάλθηκε στὸν κ. Βασιλικὸν Ἐπίτροπο γιὰ νὰ ἐνεργηθοῦν εὐρύτατες ἀνακρίσεις. Ἡ πληροφορία εἶνε ἀνακουφιστική. Αὐτὸ εἶνε ποὺ ζητοῦσεν ὁ Τύπος τόσον καιρό. Ἔχουμε ὅμως κάπιες; ἐπιφυλάξεις : Γιὰ νὰ εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα ὅπου πρέπει καὶ ὅπως τὸ περιμένει ὁ λαός; πρέπει ὁ κ. Βασιλικὸς Ἐπίτροπος νὰ παραστέμψῃ ἀμέσως τὴν ἔκθεση στὸν κ. Εἰσηγητή. Γιὰ νὰ ἐνεργηθοῦν εὐρύτατες ἀνακρίσεις. Ἀπ' τὶς ἀνακρίσεις θὰ βγοῦνε ὅλα τὰ ἄπλυτα ποὺ τὰ σκεπάζει ἐπιμελῶς ἡ ἔκθεση. Οἱ πρῶτοι ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνακριθοῦνε εἶνε : Ὁ κ. Ἐμμανουὴλ Τζαννάκης; ***πρὶν φύγει.*** Αὐτὸς ἔχει νὰ παρουσιάσει στὸ φῶς ἀρμοθὲ; μάρτυρες καὶ ντοκουμέντα καὶ ἀριθμοὺς ποὺ μονάχα θαμπροφεγγίζουν μὲς στὴν καταχνιὰ τῆς περίφημης ἔκθεσης. Κατόπι τοὺς δημοσιογράφους ποὺ ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ζήτημα αὐτό. Εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ θὰ δόσουνε τὴ σωστὴ κατεύθυνση στὴν Ἀνάκριση γιὰ νἄναι τἀποτέλεσμα γρήγορο καὶ θετικό. Περιμένουμε.

Η ΑΡΑΙΩΣΗ

Μιὰ ἀπ' τὶς ὑποδείξεις ποὺ ἔκαμαν οἱ ΣΕΣ, κοὶ ἐπιτόπιες ἀρχὲς στὸν κ. Παπανδρέου, υἱοθετήθηκε ἀμέσως ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο Περιθάλψεως καὶ διατάχθηκαν οἱ Ἁρμόδιοι νὰ προβοῦν σὲ ἄμεση ἐνέργεια της· πρόκειται γιὰ τὴν ἀραίωση τῶν προσφύγων· ἡ «Καμπάνα» ἔγραψε πολλὲς φορὲς γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, καὶ οἱ κακομοιριασμένοι πρόσφυγες πρέπει νὰ μὴν παίρνουν ὡς ἐχθρικὴ τὴν ἐνέργεια αὐτὴ τῶν ἀρχῶν· ἴσια-ἴσια ἡ ἀραίωση αὐτῶν τὰ συμφέροντα θὰ ἐξυπηρετήσει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλου. Ἡ πόλη τῆς Μυτιλήνης καὶ λίγο πολὺ ὅλο τὸ νησὶ εἶναι ὑπερπληρωμένο· μᾶς ἀπειλοῦν χίλιων λογιῶνε κίνδυνοι. Ἐπιδημικὰ νοσήματα καὶ πεῖνα ἀπὸ ἀναδουλειά· εἶναι φῶς φανερὸ πὼς; τόσοι ἄνθρωποι δὲ μποροῦν νὰ βροῦνε δουλειὰ πάνουστὸ Νησί· τὰ ἔτοιμα θὰ τελειώσουν, τὸ ἐπίδομα ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ξοπῇ· καὶ τότε θὰ δημιουργηθεῖ μία ἀξιοθρήνητη κατάσταση ποὺ τὰ ἀποτελέσματα της δὲ θέλουμε νὰ τὰ προδικάσουμε. Ὡς τόσο τῶν φρονίμων τὰ παιδιὰ πρὶν πεινάσουν μαγειρεύουν· χωρὶς καμιὰ ἀντίδραση πρέπει νὰ δεχτοῦνε τὴν ἀραίωση οἱ πρόσφυγες πηγαίνοντας ὅπου θὰ τοὺς στείλει ἡ Κυβέρνηση· κι' εἴμαστε βέβαιοι πὼς; ἐκεῖ θὰ μπορέσουν νὰ βροῦνε καὶ δουλειὲς καὶ νὰ δημιουργήσουν σιγὰ τὸ νοικοκυριό τους· μένοντας ἐδῶ κι' αὐτοὶ θὰ στενοχωρεθοῦν καὶ στὸ τόπο μεγάλο κακὸ θὰ κάνουν.

ΟΙ ΔΗΜΟΚΟΠΟΙ

Ἄρχισαν νὰ σφυρίζουν στἀφτιὰ τῶν προσφύγων. Καὶ βρήκανε τὴν εὐκαιρία : Τὴν ἀραίωση δηλ. τῶν προσφύγων τῆς Λέσβου ποὺ τὴ ζήτησαν ὅλα τὰ κατασταλαμένα μυαλὰ τοῦ Τόπου, κιόλας; οἱ ἀρχὲς Δημοτικὲς καὶ Διοικητικὲς καὶ ἀστυνομικές. Γιατ φτάνει νἄχει κανένας ἕνα κουκουτσάκι λογικῆς κἕνα κουκουτσάκι εὐσυνειδησίας γιὰ νὰ σκεφτεῖ πὼς; ἡ ἀραίωση εἶναι πρᾶμα πιὸ πολὺ συμφέρο γιὰ τοὺς; πρόσφυγες παρὰ γιὰ τὸν Τόπο. Σὰν ἀρχίσει ἡ πεῖνα κὴ ἀρρώστεια δὲ θἄναι ὁ κ. Γκαρβόλης τῆς «Σαλπιγγος» καὶ τῆς «Προσφυγικῆς Φωνῆ» ποὺ θὰ σώσει τὸν κοσμάκη. Εἶναι λεύτερος καθένας νὰ πολεμήσει ἕναν πολιτικὸν ὅσο θέλει. Κανεὶς τὴ σκέψη δὲ θέλουμε νὰ περιορίσουμε οὔτε κοὶ τὴν ἐλευθερία της. Μὰ ὄχι μὲ ὅλα τὰ μέσα ποὺ θὰ τύχουν στὰ χέρια του. Τίμια καὶ παληκαρίσια. Ὄχι ἀνοίγοντας κακὸ σἕναν τόπο ποὺ τὸν φιλοξενεῖ καὶ τὸν ΖΕΙ. Ὄχι γενόμενο ὄργανο προσωπικοῦ κομματισμοῦ. Οἱ πρόσφυγες ἂς προσέξουν τὰ φείδια ποὺ σφυρίζουνε μὲς τὸν κόρφο τους. ***Κιἂς μάθουνε νὰ δέχουνται τὴν ἀλήθεια*** δίχως μπαχλεμπίδια καὶ δίχως ὑστεροβουλίες. Δὲ θὰ μετανιώσουν.

ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΤΑ ΘΥΜΑΤΑ

Μὲ τὸ ὁπὸ 27 Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους Νομοθετικὸ Διάταγμα, συστήθηκε σὲ κάθε ἕδρα Πρωτοδικείου τρομελὴς Ἐπιτροπὴ ποὺ ἀποτελεῖται ἀπ' τὸν Πρόεδρο τῶν Πρωτοδικῶν ἀπὸ ἕναν Ὑγειονομικὸν ἀξιωματικὸ κι ἀπὸ ἕναν Οἰκονομικὸν ὑπάλληλο. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτὴ θὰ φροντίζει γιὰ νὰ δίνεται ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα σύνταξη χρηματικὴ στοὺς σακάτηδες ἐφέδρους καὶ στὶς οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων ἢ πεθαμένων στοὺς πολέμους συναδέρφων. Οἱ διάφοροι Σύνδεσμοι Ἐθνικῆς Σωτηρίας ἂς φροντίσουνε στοργικὰ γιὰ νὰ πάρουν τὴ σύνταξή τους οἱ ἥρωες καὶ τὰ θύματα. Ἂς κυτοξουνε νἄβρουνε τοὺς δικαιούχους ποὖναι φτωχοὶ κι ἀγράμματοι, ἂς κάνουνε τὶς αἰτήσες τους, κιἂς τοὺς βοηθήσουνε νὰ τὶς διεκπεραιώσουν σύντομα.

ΕΝΩΣΗ—ΔΥΝΑΜΗ

Θυμοῦνται οἱ ἀναγνῶστες μας τὸ ζήτημα ποὺ ἀπασχολοῦσε τοὺς; Μεσοτοπιανοὺς συνάδερφους; Μόλις γύρισαν ἀπ' τὸ στρατιωτικό, νοίκιασαν, ὅλοι μαζὺ ἀγαπημένα, καὶ δούλεψαν συνεταιρικὰ ὅλα τὰ ἐγκαταλειμμένα χωράφια τῆς περιφέρειάς τους. Χώρισαν κ' ἕνα στὰ τέσσαρα, γιὰ μερίδιο στοὺς; οἱ οἰκογένειες τῶν αἰχμαλώτων καὶ σκοτωμένων συνάδερφων. Κατόπι σηκώθηκε ἕνας κοτσάμπασης; ἔκανε ψεύτικα χαρτιὰ τἄστειλε στὸ Ὑπουργεῖο καὶ κατόφερε νὰ τὸ πείσει πὼς; ἔχει δικαιώματα παύον στὰ χτήματα. Καὶ διατάχτηκε ἡ ἔξωση τῶν ἐφέδρων. Μὰ κεῖνοι δὲν κοιμήθηκαν· ἐνέργησαν μέσο τοῦ Κέντρου Μυτιλήνης, ἔγραψαν στὴν «Καμπάνα,» ἐνέργησαν στὸ Ὑπουργεῖο. Καὶ τὸ Ὑπουργεῖο εἶπε. Βρὲ γιὰ νὰ δοῦμε. Τοῦτοι ἐδῶ γιὰ νὰ τσιρίζουν ἔτσι θὰ πεῖ πὼς; πονάνε, θὰ πεῖ καὶ πὼς; ἔχουνε δίκιο. Κύτταξε τὰ χαρτιά τους, τὰ παράβαλε μὲ κεῖνα τοῦ κοτζάμπαση κεἶδε πὼς; ἔχουνε οἱ ἔφεδροι μαζύ τους καὶ τὸ δίκιο καὶ τὴ δύναμη. Καὶ τοὺς ἔδωκε πίσω τὰ χτήματα.

Συγχαίρουμε τοὺς; συνάδερφους τοῦ Μεσότοπου ποὺ βάλανε ἀμέσως; ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὰ θεμέλια τοῦ Συνδέσμου των πάνου σὲ μιὰ γερὴ οἰκονομικὴ βάση, καὶ μοιραζούμαστε μαζύ του; τὴ χαρὰ τῆς ἐπιτυχίας. ***Συνεταιρικὴ καλλιέργεια.*** Αὐτὴ εἶναι ἡ ἄμυνα τῶν μικροχτηματιῶν. Πρέπει νὰ τὸ καταλάβουμε ὅλοι.

ΕΠΑΙΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Κάποτες ἡ «Καμπάνα», ὅταν ἡ ἀσφάλεια τοῦ νησιοῦ δὲν τὰ πάγαινε καλά, εἶχε προτείνει νὰ ἐφαρμοσθεῖ ἕνας Νόμος ποὺ λέγει : Μπορεῖ σ' ἕναν τόπο νὰ προσληφθοῦν ἐθελοντὲς χωροφύλακες μὲ τὸν ταχτικὸ μισθὸ τῶν χωροφυλάκων, 400 ὡς 500 δραχ. νὰ ὑπηρετοῦνε μονάχα μέσα στὴν πατρίδα τους καὶ νἄνε ἐλεύθεροι νὰ παραιτοῦνται ὅποτε θέλουν. Κι' ἔλεγε τότες ἡ «Καμπάνα» πὼς; μόνο μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ μποροῦσε νὰ βασιλέψει ἀπόλυτη ἀσφάλεια στὸ νησί μας, ἐπειδὴ εἶχε ὑπ' ὄψει της νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἔφεδροι διαλεγμένοι καὶ ἐγγυημένοι ἀπὸ τοὺς Συνδέσμους τῶν χωριῶν, παιδιὰ μ' ἄλλα λόγια τίμια ποὺ τὸ λέγει κ' ἡ καρδιά τους καὶ ποὺ ξέρουνε σὰν τὰ δαχτύλια τους τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τοῦ τόπου των. Τώρα μαθαίνουμε πὼς; ὁ κύριος Ἀνώτερος; Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς πρότεινε τὴν ἰδέα μας ἐκείνη στὸν Ὑπουργὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, ποὺ πῆρε σημείωση καὶ ὑποσχέθηκε νὰ τὸ ἐγκρίνει. Πῶς μποροῦμε νὰ μὴν ἐπαινέσουμε τὴν τέτοιαν φωτισμένη ἀντίληψη τοῦ κυρίου Μωράκη. Περιμένουμε τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ θαμένου Νόμου. Ἔτσι θὰ λυθεῖ ἀπόλυτα καὶ τελειωτικὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀσφάλειας τοῦ Νησιοῦ, καὶ συγχρόνως ἕνα σωρὸ ἔφεδροι ποὺ κάθουνται ἀκόμα ἄνεργοι, οἰκονομιοῦνται ὅπως ὅπως.

Ο ΤΑΡΛΑΣ ΚΑΙ Ο ΚΑΒΕΤΣΟΣ

Ἐπὶ τέλους δόθηκε στὴ Μυτιλήνη. Εἶναι ἡ ὑπέροχη πλατεία ποὺ ἁπλώνεται δίπλα στὸ κῦμα τοῦ Μακρὺ—Γιαλοῦ. Καὶ ὁ Δήμαρχός μας τὴν ἔβαλε στὸ χέρι. Τὸ περιμέναμε ἀπὸ τὸν κ. Καβέτσο. Ἡ Μυτιλήνη εἶδε στὶς μέρες του ὅλα τὰ ἔργα γιὰ τὰ ὁποῖα ὑπερηφανεύεται. Ἂν πάνου στὰ Τσιγκαναριὰ κάποτε φύτεψε κήπους, καὶ πάνου στοὺς κατσικόδρομους ἁπλωσε πλακόστρωτα, φανταζούμαστε τὶ μπορεῖ νὰ φκιάσει πάνου στὴ θαυμαστὴ αὐτὴ πλατεία ποὺ ἐλάχιστες πολιτεῖες σὅλο τὸ Κράτος τὴν ἔχουνε προτείνουμε νὰ ὀνομαστεῖ «Πλατεία τοῦ Πλαστήρα».

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΑΡΛΑΝ

Δὲ μένει πιὰ παρὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ καὶ τὰ ἄλλο μεγάλο ὄνειρο τῆς Μυτιλήνης. Ξέρουμε πὼς; μέσα στὴν ἀνήσυχη διάνοια τοῦ κ. Καβέτσου, τὸ ὄνειρο αὐτὸ ἄρχισε ἀπὸ θολοῦρες καὶ ὀνειροπολήματα νὰ σχηματίζεται σὲ πρᾶγμα· πρόκειται γιὰ τὸ Θέατρο τῆς Μυτινήνης· καὶ μᾶς φαίνεται πὼς ὑπάρχει κάποιος πυρῆνας χρηματικὸς ποὺ μπορεῖ ἀξιόλογα νὰ χρησιμοποιηθεῖ σ' αὐτὸ τὸ ἔργο. ***Τὰχρήματα ποὺ μάζεψε ὁ Σπηλιωτόπουλος γιὰ νὰ κάνει ἀνδριάντα τοῦ Βερναρδάκη.*** Ὁ κ. Νομάρχης θὰ ξέρει πόσα εἶναι καὶ ποῦ βρίσκονται καταθεμένα. Κι' ἄλλη φορὰ ἔρριξε ὁ Τύπος τὴν ἰδέα αὐτὴ μὰ παρεξηγήθηκε τότες γιατὶ ὁ Σπηλιωτόπουλος παντοῦ ἔβλεπε ἀντιπολίτεψη. Μὰ εἶναι καιρὸς πιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ χρήματα κεῖνα γιὰ τὸ Θέατρο ποὺ καὶ ἔργο ἐξωραϊστικὸ τῆς πόλεως θὰ εἶναι καὶ ἀνάγκη ἀπόλυτη θὰ ἐξυπηρετήσει. Εἶνε ντροπὴ ἡ Μυτιλήνη μας ἡ μορφωμένη, ἡ Μυτιλήνη μας ἡ προοδεμένη νὰ μὴν ἔχει δημοτικὸ θέατρο.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Ὁ κόσμος εἶν' ἕνα δεντρὶ
κ' ἐμεῖς τὸ 'πωρικό του
κι' ὁ Χάρος εἶναι ὁ τρυγητὴς
ποὺ πέρνει τὸν καρπό του.

(Δημοτικὸ)

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

Ὅλα φαίνονταν χαρούμενα μὲς στὸ χωριό· τὰ σοκάκια φρεσκοσκουπισμένα· τὰ λαγκάδια πλυμένα ἀπ' τὶς λάσπες· πλυμένες κ' οἱ αὐλὲς τῶν σπιτιῶν ὡς πέρα ἀπ' τὶς ὀξόπορτες, μὲ τοὺς παραστάτες καὶ τὰ σκαλοπάτια τους τ' ἀσβεστωμένα· καὶ οἱ καμπάνες ποὺ ἐσήμαιναν πανηγυρικὰ κι' ἀδιάκοπα· καὶ τὰ φανταχτερὰ βρακιὰ τῶν γυναικῶν μὲ τὰ Βενέτικα φλουριὰ ἀράδες ἀράδες στὸ λαιμό· καὶ τὰ σκολιάτικα ροῦχα τῶν ἀντρῶν· καὶ τὰ φρεσκοξυρισμένα, ἡλιοκαμένα πρόσωπά τους· καὶ τὰ σκολιόπαιδα μὲ τὶς βάγιες κι τὶς μυρσινιὲς στὰ χέρια, καὶ μὲ τὰ τραγούδια τους· ὅλα χαρούμενα μέσα στὸ χωριὸ ποὺ ὑποδέχονται τὸν Κυβερνήτη... Ἡ ἐπίσημη πομπὴ βάδιζεν ὀργὰ καὶ τὸ τσαρσὶ μπροσιὰ ἡ μουσική· καὶ τὰ κορίτσια ἀπ' τὰ μπαλκόνια καὶ τὰ παναθύρια ράντιζαν μ' ἀνθόνερο ἀπ' ἀσημένια ραντιστήρια καὶ ἔραιναν μὲ ροδόφυλλα ἀπὸ χαντροπλουμισμένα κάνισκα τὸν Κυβερνήτη.

Ὁ φίλος μου εἶπε: — Σὰν παραμυθένια ἐποχή.— Ναι σὰν παραμυθένια· καὶ εἴμαστε ὅλοι συγκινημένοι καὶ χαρούμενοι· πολὺ χαρούμενοι· σὰν ὅλα τὰ πάντα ἕνα γύρο.

Σὲ μιὰ καμπὴ τοῦ σοκακιοῦ ἡ πομπὴ σταμάτησεν ἀπότομα. Ἕνα κοριτσι, ὡς 18 χρονῶ εἶχε πέσει στὰ γόνατα τοῦ κυβερνήνη. Κρατοῦσε στόνα χέρι ἕνα μπουκετάκι ποὺ τοῦ ἐῶδινε· καὶ μὲ τἄλλο βαστοῦσε δυνατὰ τὸ χέρι του καὶ τὸ φιλοῦσε. τὸ φιλοῦσε: Ἐκεῖνος τὴν ἀνασήκωσε, πῆρε τὰ λουλούδια, καὶ εἶπε: Εὐχαριστῶ· καὶ κείνη ἄρχισε νὰ κλαίει· ὕστερα τρύπωσε ἀνάμεσα ἀπ' τὸν κόσμο, σκυφτή, γρήγορη καὶ χάθηκε μέσα σὲ κάποιαν αὐλή.

Σὰν τρελλὴ μοῦ φάνηκε εἶπε κάποιος ἀπ' τὴ συνοδεία. Τί εἶχε; ρώτησεν ὁ Κυβερνήτης, μυρίζοντας τὸ μπουκετάκι. Ἕνος προύχοντας ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους μὲ ἀπορία· καὶ ὕστερα τράβηξε μπρὸς ἡ πομπή.....

Στὸ σπίτι τοῦ ἄρχοντα ποὺ κάθησεν ὁ Κυβερνήτης νὰ ξεκουραστεῖ ἤξεραν ποιὰ ἦτανε κείνη ἡ μικρούλα. Εἶχεν ἕνα ἀρραβωνιαστικὸ στρατώτη ποὺ τρόμαξε τὸ θάνατο, ἔφυγεν ἀπ' τὸν πόλεμο καὶ τὸν δικάσανε ἰσόβιο. Κι' ἔλεγαν ἀκόμη στοῦ ἄρχοντα τὸ σπίτι πὼς ἡ Μαριὼ κλοίει καὶ μοίρεται ἀπὸ τότες μερονυχτὶς γιατὶ τὸν ἀγαποῦσε πολύ· καὶ πὼς ἤθελε τάχα νὰ παρακαλέσει χάρη γιὰ τὴν Ἀγάπη της καὶ δὲ βρῆκε τὰ λόγια ποὺ θελε κι' ἄρχεψε τὰ κλάματα.

Ὁ Κυβερνήτης ἀνεστέναξε καὶ εἶπε: Τραγῳδία... Ὕστερα ρώτησε τ' ὄνομα τοῦ κατάδικου καὶ κράτησε σημείωση.

Σ Γκορέσης

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟΪ ΣΑΣ

= Τὸ Καλοκαῖρι ἄρχισε νὰ μᾶς πιτάει μὲ τὰ καλά του.

— Ὁ Ἥλιος στέλνει τὰ φιλιά του πάρα πολὺ θερμὰ

— Σχεδὸν ἀνυπόφερτα.

— Οἱ κυρίες προσφέρουν στὰ λάγια χείλη του ἕνα σωρὸ ὡραῖα πράματα.

— Σχεδὸν ὅλα τὰ «πιριπάκια» τοῦ περίφημου νιόμερου τοῦ κ. Γκύλη

— Μὰ οἱ ἄντρες;

— Ὢ! οἱ φουκαράδες....

— Τοῦ προσφέρουν γιὰ χάϊδεμα φαλάκρες ὀλόλαμπρες

— Γιλέκα ἀκαλαίσθητα,

— Καὶ καμμιὰ φορά,

— Καὶ μπρίτσα — φεῦ! — τριχωτὰ σὰν τῆς ἀρκούδας.

— Ὁ Ἥλιος τὰ φιλάει ὅλα καλόκαρδος.

= Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

— Ἔφυγε κατάπληχτος γιὰ τὶς ὀργανώσεις τῶν ἐφέδρων.

— Ποὺ βρῆκε σῶλο τὸ δρόμο του.

— Γιαυτὸ καὶ κάτταξε μὲ μεγάλη προσοχὴ τὰ αἰτήματά του.

— Κιὅσα μπορεῖ νὰ τελειώσει ἀμέσως καὶ ἐπὶ τόπου.

— Τὰ τέλειωσε.

— Γιὰ τἀποδέλοιπα πῆρε τὸ ὑπόμνημά τους γιὰ νὰ τὸ ὑποστηρίξει στὴν Ἀθήνα.

— Αὐτὰ εἶνε τἀποτελέσματα τῆς ὀργάνωσης.

— Καὶ τῆς Ἕνωσης καὶ τῆς Ἀγάπης.

= Ὁ θίασος Φρστ ἑτοιμάζεται γιὰ παρτέντζα.

— Ἔχει κλείσει συμφωνία μ' ἕνα θέατρο στὸν Περαιᾶ.

— Τονώθηκε καὶ μὲ νέους ἠθοποιοὺς πολὺ καλούς.

— Καὶ μᾶς ἀφίνει ὕστερ' ἀπὸ ἕνα δυὸ μέρες.

= Ὁ κ. Φωκαεὺς ἑτοιμάζει ὑπαίθριο παλκοσένικο,

— Γιὰ νὰ μᾶς σώσει ἀπ' τὸ βραδυνὸ κλείσιμο τῶν κινηματοθεάτρων.

— Ἂς κάνει λοιπὸν γρήγορα!

— Λιώσαμε πιὰ κάτω ἀπ' τὰ ἠλεχτρικά του!

= Οἱ φημερίδες ἀποκάλυψαν ἕνα χαριτωμένο .... ἀνιδραστικὸ σκάνδαλο.

— Ἡ διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγίου κ. Μπουγάτσου.

— «Ἡ κυρά μας ἡ δασκάλα
ποὖναι ἄγρια κοὶ κακιὰ»

— Ὅπως θἄλεγε ὁ «Βουρδουλεύς».

— Δὲν παραδέχεται τὸ Κρατικὸ ἡμερολόγιο,

— Ποὖναι καὶ τὸ ἀστρονομικὰ σωστό.

— Μὰ κάνει τὶς μαθήτριες μὲ τὸ ζόρι πισοδρομικές,

— Ἀναγκάζοντάς τις νὰ γιορτάσουνε τὴν Πρωτομαγιά

— Μὲ τὸ παλιὸ ἡμερολόγιο.

— Ἐμεῖς προτεινουμε τὴν τιμωρία ποὺ τῆς ἀξίζει κιὄχι μεταθέσεις καὶ ἐπιπλήξεις Ἐπιθεωρητῶν.

— Νὰ ντύσουν τὴ κ. Διευθύντρια ἕνα ἀρχαῖο χιτῶνα.

— Νὰ τῆς βάλουνε ρόδα κοὶ παπαροῦνες καὶ μαργαρίτες στὰ μαλλιά.

— Νὶ τὴν παρουσιάσουε ἔτσι σὰν Πρωτομαγιὰ στὶς μαθήτριες.

— Καὶ νὰ τὴν βάλουνε νὰ ὁμολογήσει οὔρμπι ἐς ὅρμπι.

— Ὅτι ἡ ἀληθινὴ Πρωτομαγιὰ εἶναι .... *ἡ περασμένη*,

— Κιὄχι αὐτὴ ἡ τελευταία.

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς; οἱ ἡμερολογιακὴ σχολὴ τῆς κ. Μπογάτσου

— Εἶχε καὶ ἄλλους ὀπαδούς.

— Προπάντων τὰ γλαδιὰ τῶν μαχαλάδων

— Ποὺ *ἔπιασαν τὸ Μάη* μαζὺ μὲ τὴ σεβαστὴ Δασκάλα.

— Τὸ ἐπιχείρημα τῆς Σχολῆς αὐτῆς εἶναι βροντερὸ καὶ ἀκατανίκητο.

— Εἶναι οἱ γαϊδάροι.

— Φαίνεται πὼς ὅλη τους ἡ συνομοταξία ἐπιμένει ἐπίσης νὰ γιορτάζει τὸ Μάη.

— Μαζὺ μὲ τὴν κ. Διευθύντρια.

— Τώρα πότε καὶ πῶς θὰ συμφωνήσουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀντιδραστικοί.

— Μαζὺ μὲ τὴν Ἐπιστήμη καὶ τὴν Ἐπανάσταση,

— Ἄλλο ζήτημα.

= Τὴν Κυριακὴ μᾶς ἄνοιξε ἐπίσημα κι ὁ Κῆπος.

— Μουσικὴ διαλεχτὴ, δροσιά, τουαλέτες.

— Καὶ χιλιάδες κόσμος.

— Ποὺ καθότανε στὴν πλατεία.

— Ἡ γύριζε τὸ πατροπαράδοτο ροδάνι.

— Ποὺ τὸ ἔχουνε γυρίσει εὐσυνείδητα ὅλοι οἱ Μυτιληνιοί.

— Ἀναντὰν μπαμπαντάν.

— Τώρα τὄμαθαν κοὶ πρόσφυγες.

— Κιὅλοι— ὅλες Γυρίζουν—Γυρίζουν

— Σίγουρα αὐτὸ τὸ ροδάνι θὰ ἐνοοῦσαν καὶ οἱ πρόγονοί μας οἱ Λέσβιοι.

—Σὰν ἔλεγαν τὴν περίφημη παροιμία:

— «Ἄλει, μύλε, Ἄλε!
καὶ γὰρ Πιττακὸς ἀλεῖ,
Μεγάλας Μυτιλήνας βασιλεύων».

ἡ Κδουνόπετρα

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

Ἡ Μυτιλήνη, πῶχει τόσους καλοὺς νεοκυραίους — ἀνθρώπους ποὺ ζοῦν μὲ ἄνεση, ποὺ καλοπερνοῦν στὴ ζωὴ, δὲν αἰσθάνεται ἀκόμα τὴν ἀνάγκη νὰ δημιουργήσει τὴν πνευματική της ζωή.

Σ' ἕνα μέρος πλούσιο, ποὺ ὑπάρχουν μάλιστα ἄνθρωποι κοσμογυρισμένοι — μᾶς φαίνεται δυσκολονόητο πῶς μποροῦνε νὰ ζήσουν, χωρὶς ἕνα θέατρο, χωρὶς μιὰ βιβλιοθήκη, χωρὶς μουσικὴ — χωρὶς αἰσθητικὴ καὶ πνευματικὴ ἀπόλαψη. Ἡ Τέχνη ἔχει πειὰ νοηθεῖ πὼς δὲν εἶνε οὔτε λοῦσσο, οὔτε ἐπιπόλαια ἐκδήλωση παιχνιδιάρικης διάθεσης — εἶνε ἡ ἀληθινότερη ἐκδήλωση τῆς ἀνθρώπινης δημιουργικότητας καὶ ἡ ἔκφραση τῆς πιὸ ἔντονης συνολικιᾶς ζωῆς ποὺ κλεῖ μέσα του ὁ κόσμος.

Εἶνε καιρὸς ποὺ ἔχω τὴν πεποίθηση πὼς; δὲν λείπει παρὰ μόνο ὁ ἐνθουσιασμὸς μερικῶν ἐκλεκτῶν ποὺ ἔχει ἀνάμεσά της ἡ Μυτιλήνη, γιὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν πολλὰ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ λείπουν ἀπὸ τὸν τόπο, καὶ ποὺ φαίνεται ἔτσι ὑστερημένος στὸν Πολιτισμό. Ἕνα θέατρο γιὰ νὰ χτιστεῖ δὲν εἶνε πρᾶγμα ποὺ δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ πραγματοποιήσουν οἱ πόροι τῆς Μυτιλήνης.— Ἕνα θέατρο μὲ μιὰ αἴθουσα γιὰ διαλέξεις καὶ ἐκθέσεις—καὶ μιὰ βιβλιοθήκη—νομίζω πὼ, εἶνε πράγματα κατορθωτὰ καὶ ποὺ μποροῦσαν ἀμέσως νἀρχίσουνε νὰ πραγματοποιοῦνται.

Ὅταν τελευταῖα ἔκαμα τὴν ἐκθεσή μου μέσα στὴν Ἀκαδημία τοῦ Σίνα, τὸ ἄγαλμα τοῦ δωρητὴ θαρρεῖς καμάρωνε τ' ὄμμορφο ἔργο του.—Ἐκεῖνος πέθανε μὰ τὸ ἔργο του—τὸ ἀποτέλεσμα δηλ. τοῦ πλούτου του, ὑμνεῖ τὸν πολιτισμένο ἄνθρωπο ποὺ σκέφτηκε νὰ χτίσει ἕνα ὡραῖο ἔργο—τὴν Ἀκαδημία.

Ἔτσι καταντοῦν τὰ πλούτη συμπαθητικά, σὰν χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὴν ὀμμορφιά, τὴν ἀλήθεια κοὶ τὸ ἀγαθὸ—ποὺ μποροῦνε νὰ σκορπίσουν.

Δὲν ζητᾶμε ἐλεημοσύνη· πρέπει νὰ καταλάβουμε πὼς; ὁ πολιτισμὸς ἔχει ἀπαιτήσεις—καὶ πῶς; τὸ ζοῦμε ἐξωτερικὰ τὴν ζωὴ τῶν μπένδον—ἢ τῶν ἀριστοκρατῶν—ἢ νὰ χαρτοπαικτοῦμε στὴ Λέσχη, δὲν δείχνουν τὴν ἐσωτερική μας ζωή.

Ἂς σηκωθοῦν μερικοὶ ἀνώτεροι ἄνθρωποι θρεμμένοι ἀπὸ τὴν Ἀγάπη καὶ τὴν Πίστη τοῦ Καλοῦ. ἄ; ἀνησυχήσουν λίγο—ἂς ἐνθουσιασθοῦν καὶ ἂ συγκινήσουν τοὺ; τρογυρινούς τους. Ὁ Τύπος; ἂ; ἀφήνε λιγάκι τὴν πολιτικὴ καὶ ἂ; ἀφιερωθεῖ στὴν ἰδέα τῆς δημιουργίας μιᾶς πνευματικῆς ζωῆς καὶ στὴ Μυτιλήνη, ποὺ μπορεῖ καὶ εἶναι ὥριμη νὰ τὸ καταφέρει—ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσε—ἂς ἐργαστεῖ κιᾶ; φανερώσει τοὺ; πόθους της, ποὺ νὰ γενοῦν πράξεις καὶ ἔργα—Πολιτισμοῦ.

Κ. ΜΑΛΕΑΣ

ΜΥΤΙΛΗΝ Α ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΘΑΛΙΨΕΣ

Ἀχνόφεγο τὸ δειλινὸ
ἀπόψ' ἤρθε κι' ἁπλώθη
πάνω ἀπ' τὸ μπλάβο τὸ βουνὸ
κι' ἐν ἄϋλο φῶς στὸν οὐρανὸ
γλυκύτατο ξεπλώθη.
Μὶ δὲ χτυπάει τὸ Ἑσπερνὸ
γλυκόλαλη καμπάνα
καμιὰ ἐδῶ πάνου στὸ βουνὸ
μον' πέρ' ἀπ' τὸ σταχτὶ χωριὸ
στριγγὰ βυζέι μιὰ διάνα.

Μέτωπο 6—7—22

Κ. Μάκιστος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

«ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»

Μηνιάτικη ἔκδοση. Θεσσαλονίκη.— Διευθυντὴς Ράδος Χατζηνάσης.

Εἶναι ὡραία καὶ πολὺ συμπαθητικὴ ἡ ἐνθουσιώδικη προσπάθεια τῶν Νέων στὶς Ἐπαρχίες νὰ δημιουργήσουν, νὰ συγκεντρώσουν καὶ νὰ δείξουν τὴν ὅποια καλλιτεχνικὴ κίνηση τοῦ τόπου των. Τὰ μικρὰ δημοσιεύματά τους, περιοδικὰ ἢ ὁτιδήποτε ἄλλο, ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι καταδικασμένα σὲ μιὰ πολὺ σύντομη καὶ περιορισμένη ζωή, ἔχουν πάντα μέσα τους τὴν ἀνησυχία ἢ τὴν καλὴ ἀρχὴ ἑνὸς ὡραίου μέλλοντος, κ' εἶναι βέβαια προτιμώτερα ἀπὸ τὴν ἁμαρτωλὴ ἀνεμελιὰ καὶ τὴ γεροντικὴ νεκροφάνεια.

Ἡ Θεσσαλονίκη —ἡ δεύτερη αὐτὴ μεγαλούπολη τοῦ Ἑλληνισμοῦ— ἔχει εὐτυχῶς ἀποχτήση ἀπὸ τὰ 1922 τὰ «Μακεδονικὰ Γράμματα» τη, ἕνα γεμάτο ζωὴ καὶ νιάτα περιοδικό, ὅπου κάθε μῆνα συγκεντρώνεται ἡ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ τῆς μακεδονικῆ νεολαίας. Ἔχουμε ὑπ' ὄψη μας τὰ δυὸ τελευταῖα τεύχη των. Ἐκεῖνο ποὺ κάνει ἀμέσως - ἀμέσως; ἐντύπωση εἶναι ὅτι ἐνῶ τὰ δημοσιεύματά των φέρνουν ὡς ἐπιτοπολὺ ἄγνωστα ὀνόματα, δείχνουν ὅμως ὅτι κ' ἐκεῖ ἐπάνω γίνεται μιὰ εὐσυνείδητη ἐργασία καὶ πὼς ὑπάρχουνε κ' ἐκεῖ ἀρκετοὶ νέοι ποὺ ξαίρου ε νὰ μελετοῦν καὶ νὰ σέβουνται τὴν τέχνη.

Μιὰ δική μας μονάχα ἄποψη θὰ θέλαμε νὰ τονίσουμε σχετικὰ μὲ τὰ περιοδικὰ τοῦ εἴδους αὐτοῦ. Ἂς μὴν προσπαθοῦν παντοῦ καὶ πάντα νὰ θέλουνε νὰ μοιάσουν τ' Ἀθηναϊϊκα περιοδικά. Ἂς δείξουν περισσότερο τὴν ἐπαρχιακὴ ἀτομικότητά τους καὶ τὸ δικό τους πολιτισμό. Ἡ Μακεδονία ἔχει ἄτεχτα πράγματα ξεχωριστὰ καὶ δικά της. Δική της ζωή, δική της ψυχή, δικό της χαραχτήρα. Ἡ λαογραφία της. Τὸ χωριό τη. Τὸ τραγοῦδι, τὸ διήγημα, ἡ συζήτηση, βγαλμένα ἀπ' τὴ ζωή της.

Κι' ἓν' ἄλλο ἀκόμη. Μέσα καὶ γύρω της ζῆ ὁ Ἑβραϊσμός, ἡ Τουρκιά, ἡ Βουλγαρία κτλ. Ἂς προσπαθήσουν νὰ μᾶς δώσουν σέ καλές μεταφράσεις τὴν πνευματική καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τῶν γειτόνων τους. Ἔτσι τὰ «Μακεδονικὰ Γράμματα» ποὺ καὶ τώρα ἀξίζει νὰ διαβάζωνται, θ' ἀποχτήσουν ἐντελῶς, δικό τους χαραχτήρα καὶ θὰ εἶναι σὰν πολύτιμο λουλούδι φυσιολογικὰ ξεφυτρωμένο ἀπὸ τὸ περιβάλλον του.

Εὐεργ.

«ΑΡΧΕΙΟΝ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ»

Δεκαπενθήμερο περιοδικό. — Ἔτος Α'. ἀρ. 1. Ἀθῆναι. — Διεύθυνσις Χ. Δεδούσης.

Δίπλα στὰ λογῆς — λογῆς ἰδεολογικὰ περιοδικὰ ποὺ βλέπουνε τὸ φῶς στὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς εὐγενικοὺς σκοποὺς νὰ ὁδηγήσουν πρὸς νέα ζωὴ καὶ νέους ὁρίζοντες, τὴν ὀπισθοδρομημένη ψυχὴ τοῦ τόπου καὶ ποὺ συχνὰ ἄλλο δὲν κάνουν παρὰ νὰ δείχνουνε μονάχα τὴν ὡραία ἀνησυχία τῆς ψυχῆς τῶν ἐκδοτῶν τους ποὺ παραπαίει ἀκόμη μέσα στὴν ἄγνοια τῶν ζητημάτων ἢ τὸ συνωμοτισμό, ἐξαίρετη καὶ πραγματικὴ ὑπηρεσία προσφέρουν τὰ κάπως ξηρὰ καὶ ἀποκλειστικὰ ἐκεῖνα δημοσιεύματα ποὺ θέτουν σκοπό τους μονάχα νὰ δείξουν, χωρὶς μεγάλα λόγια καὶ χωρὶς ποιητικὲς ἀριστολογίες, τὴν ἐπιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτικὴ ζωὴ τοῦ ἔξω κόσμου.

Ἕναν τέτοιο θεικὸ σκοπὸ φαίνεται πὼς ἔχει τὸ «Ἀρχεῖο Μαρξισμοῦ». Τὰ μεγάλα κοινωνικὰ ζητήματα ποὺ στὶς μέρες μας συνταράζουν τὸν κόσμο καὶ ἀπειλοῦν πολὺ σύντομη τὴν ἀνατροπὴ ὅλων τῶν παλιῶν Ἀξιῶν, ποιὰ ὅλες τὶς φωνές; μας καὶ τὴν ξιππασιά μας, εἶναι ἄτιμη ἄγνωστα ἢ συσκοτισμένα στοὺς κάπως μορφωμένους; τῆς Χώρας μας ποὺ σὲ μιὰ κατάλληλη στιγμὴ ὀφείλουν νὰ ἡγηθοῦν καὶ νὰ ποῦνε τὴ γνώμη τους. Τὸ «Ἀρχεῖο Μαρξισμοῦ» ἀνέλαβε νὰ κατατάξη συστηματικὰ καὶ νὰ μᾶς φανερώση τὴ γέννηση καὶ τὴν ἐξέλιξη τῶν μεγάλων αὐτῶν κοινωνιστικῶν ρευμάτων χωρὶς προσωπικὲς κριτικὲς ἢ ἀκαταστάλαχτες γνῶμες. Ἂν διατηρήση ἀγνὸ καὶ ἐτελέση ἐπιστημονικὰ τὸ σκοπό του αὐτό, θὰ προσφέρη μιὰ ὑπηρεσία γιὰ τὴν ὁποίαν πολὺ πρέπει νὰ τὸ ὑποστηρίξη καὶ εἰς.

Εὐεργ.

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΟΥ *ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ*

"ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ„

Ἡ μεγαλειτέρα ἐξ ὅλων τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων

Κεφάλαιον καταβεβλημένον: 2,000,000 δρ.

Ταχυπιεστήρια συστήματος R. HOE et C⁰ London—New-York

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

τέως ἀρχισυντάκτης καὶ χρονογράφος τοῦ «Ἐλευθέρου Βήματος».

Καθημερινῶς ΔΩΔΕΚΑ μεγάλαι σελίδες μὲ ἐγχρώμους εἰκόνας.

Ἀρχισυντάκτης: ΜΙΧ. Λ. ΡΟΔΑΣ, τέως διευθυντὴς Γραφείου Τύπου Ἀρμοσιείας Σμύρνης.

Καθημερινὸν χρονογράφημα τοῦ κ. ΤΙΜΟΥ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗ

Πρωτότυπον Μυθιστόρημα τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

Ἀνταποκριταί εἰς τὸ Ἐξωτερικόν: ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ: ***Χ. Χουρμούζιος***, συνεργάτης, τῶν «Τάϊμς».—ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ: ***Σπ. Παπᾶς***, διευθυντὴς Γραφείου Τύπου Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.—ΕΝ ΡΩΜΗ: ***Ἀλκ. Ζαφειρόπουλος*** (εἰδικῶς ἀποσταλεὶς ἐξ Ἀθηνῶν).—ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ: ***Ν. Καζαντζάκης***, φιλόλογος.

Ἰδιαίτερος σταθμὸς ἀσυρμάτου τηλεγραφήσεως.—Μία ὁλόκληρος σελὶς διὰ τὴν ***ΖΩΗΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ***. — Μία ὁλόκληρος σελὶς ***ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ***, μὲ τηλεγραφήματα ἐξ ὅλων τῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ διὰ τὴν οἰκονομικήν, χρηματιστικήν, τραπεζιτικήν, ἐμπορικήν, βιομηχανικήν, ναυτιλιακὴν καὶ παραγωγικὴν κίνησιν. Μὲ δελτία τιμῶν, μὲ πίνακας, στατιστικὰς, μελέτας καὶ ἄρθρα τῶν διακεκριμένων οἰκονομολόγων κ. κ. ***Γ. Σακαλῆ, Γ. Ροδοπούλου, Α. Ροδοπούλου, Ι. Μινέττα, Κ. Δαυλάκου, Π. Σακκέτα*** κ. λ. π.

Ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ» (Ἀθηνῶν)

ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΟΥΝ

οἱ καπνίζοντες ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ

— ΗΒΗ —

= ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ =

Παράγονται ἐκ τῶν καλλιτέρων καπνῶν Ἀγρινίου.—Εἰδικὴ συσκευασία. Ὑλικὰ πρῶτα.

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Μάης 29 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.08 — Δύσ. 7.37

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΓΙΑ ΟΔΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΦΕΔΡΟΥΣ

Εἶναι λυπηρὸ ποὺ πολλοὶ συνάδερφοι μένουν ἀκόμα ἔξω ἀπ' τὶς ὀργανώσεις μας: ἄλλοι ἀπὸ τέλεια ἀδιαφορία καὶ ρωμέηκη τεμπελιὰ τῆς σκέψεως καὶ τῆς θελήσεως, κιἄλλοι γιατὶ δὲ μπόρεσαν ἀκόμα νἀπαλλαχτοῦνε ἀπὸ κοχυποψίες καὶ ἐπιφυλάξεις κομματικές.

Δὲν εἶδαν πὼς οἱ μέρες ποὺ περνοῦμε ἀποτελοῦν μιὰ μεταβατικὴ κατάσταση στὴν ἱστορία τοῦ σύγχρονου Ἑλληνισμοῦ. Δὲν ἀντιλήφτηκαν πὼς γεννοβολιέται ἕνας καινούργιος πολιτικὸς κόσμος μέσα στὰ σπλάχνα τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ ὁλότελα νέες ἰδέες καὶ διαφορετικὲς προθέσεις καὶ τάσεις ἀπὸ τὰ γνωστὰ ἕως τώρα κόμματα.

Δὲν εἶδαν πὼς πεθαίνουν καὶ πρέπει νὰ πεθάνουν ὅσο τὸ δυνατὸν συντομώτερα ὁ Βενιζελισμὸς καὶ ὁ Ἀντιβενιζελισμός· ἀρκετὰ μᾶς τυράννησαν ἕως τώρα καὶ τὰ δύο αὐτὰ κομματικὰ συγκροτήματα καὶ ἀρκετὲς συμφορὲς ἔφεραν στὰ κεφάλια μας. Εἶναι καιρὸς νὰ ἀποτραβηχτοῦν· καὶ ἂν δὲν τὸ θέλουν θεληματικὰ πρέπει νὰ φύγουν μὲ τὸ στανιό. Νὰ ἑκμηδενιστοῦν. Ὁ τετραπέρατος ἀλλὰ καὶ πατριώτης Βενιζέλος μᾶς φαίνεται πὼς καὶ τὴ φορὰ τούτη ἔχει τὴν πλέον σωστὴ ἀντίληψη ὅταν βεβαιώνει τόσον ἐπίμονα πὼς δὲ θὰ πολιτευτεῖ. Καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ καταλάβουν οἱ δημοκόποι φίλοι του, ποὺ ἐκμεταλλεύονται τὴ λατρεία τοῦ μισοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὴ μεγάλη αὐτὴ προσωπικότητα, καὶ νὰ πάψουν τὰ κρυφτούλια καὶ τὶς τζιριτζάντλουλες γύρω στὸ ὄνομά του. Δὲ θὰ μπορέσουν καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ διάφορα σαράβαλα νὰ σκαρφαλώσουν ὅπου λαχταροῦνε μὲ τὄνομα τοῦ Βενιζέλου ὡς ἔμβλημα. Γιατὶ θὰν εἶναι γελοῖο καὶ κορτσίδια αἴσχιστη γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ νὰ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ἕνα κόμμα πολιτικό, ποὺ ἡ δύναμή του καὶ ἡ λάμψη του ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὸ πρόσωπο τοῦ ἀποτραβηγμένου ἀρχηγοῦ. Θὰ ἦταν παράξενο νὰ ζῆ καὶ νὰ θέλει νὰ ξανακυβερνήσει τὸν τόπο τὸ κόμμα αὐτὸ χωρὶς τὸν ἀρχηγό, δηλαδὴ χωρὶς τὸ νοῦ χωρὶς τὴν ψυχή, χωρὶς τὴν καρδιά του.

Μὰ πρέπει ἐξ ἴσου νὰ τὸ νοιώσουν καλὰ καὶ ὅλοι ὅσοι ἐκμεταλλεύονται τὸ μῖσος τοῦ ἄλλου μισοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὸ Βενιζέλο, καὶ ἀντλοῦν τὴ δύναμή τους καὶ βασίζουν τὴν ὑπαρξή τους ὡς κόμματος μόνον ὡς ἄρνηση καὶ ἀντίδραση ἐνάντια τοῦ Βενιζελισμοῦ· ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ πάρουν ἀπ' τὴ μέση τὴν πράσινη χολή τους, καὶ τὴν ἐμπάθειά τους, καὶνὰ ἀφίσουν τὸν τόπο νὰ συχάσει πειά. Νὰ κυττάξει καὶ τὸ σπίτι του λίγο καὶ νὰ μὴ θυσιάζεται γιὰ τὰ πείσματα καὶ τὶς φιλοδοξίες τους.

Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Ἐπανάστασης βλέποντας ὀρθότερα ἀπὸ ὅλους τοὺς πολιτικολόγους βενιζελικοὺς καὶ ἀντιβενιζελικούς, τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ κληρονομικότητος, ἔνοιωσαν πὼς μὲ τὰ παληὰ πολιτικὰ κόμματα δὲν εἶνε προκοπή. Γιατὶ καὶ τὰ δυὸ συγκροτήματα, ἔχουν παραβουτηχτεῖ στὴ φαυλότητα καὶ στὰ πείσματα. Καὶ δὲ σκέφτονται καὶ δὲ μποροῦν φυσικὰ νὰ δράσουν ὡς Ἑλληνικά. Μοναχὰ κυλιοῦνται στὸ βόρβορο ὁλοένα βαθύτερα ὡς Βενιζελισμὸς καὶ ὡς Ἀντιβενιζελισμὸς καὶ μᾶς ἔφεραν ἐκεῖ ποὺ βρισκόμαστε. Χρειαζότανε ἕνας ὁλότελα καινούργιος Ἑλληνικὸς κόσμος, πάνω στὸν ὁποῖο νὰ στηριχτεῖ γιὰ νὰ μπορέσει νὰ ξεβγάλει τὸ Ἔθνος ἀπ' τὰ ὀίχτια τῆς κομματικῆς ἐμπάθειας· καὶ μὲ βαθειὰ ἐπίγνωση τῆς ὅλης πολιτικῆς μας ζωῆς στράφηκαν πρὸς τὴν τάξη τῶν ἐφέδρων.

Γιατὶ οἱ ἔφεδροι εἶναι ποὺ δοκίμασαν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη τάξη τὶς ὀλέθριες συνέπειες τῆς κομματικῆς διαμάχης. Καὶ βρέθησαν, σχετικῶς, λιγώτερο μπλεγμένοι στὶς κομματικὲς βρωμιὲς, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν καιρὸ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴνπολιτικὴ, κρατῶντας ἐπὶ μιὰ δεκαετία συνεχῆ τὸ ὅπλο ἐπ' ὤμου. Ἔτσι εἰσηγήθηκαν τὴ διοργάνωση τους εἰς Σ. Ε. Σ, καὶ τοὺς χειραγωγοῦν καὶ τοὺς τονώνουν μὲ τὴν ἠθική τους ὑποστήριξη ἕως σήμερα. Καὶ θὰ τοὺς παρασταθοῦν ἕως τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ τοὺς δοῦνε ὅτι μπῆκαν στὸ δρόμο ποὺ ἁρμόζει.

Καὶ ὁ δρόμος αὐτὸς εἶναι νὰ συσσωματωθοῦν ὅλοι οἱ ἔφεδροι μέσα στοὺς κατὰ τόπους Συνδέσμους, ἀφατρίαστοι καὶ ἄγνοι, ἐμπνεόμενοι καὶ πιστεύοντες μ' ἐνθουσιασμὸ στὴν ἀπόφαση νὰ ἀπολυτρώσουν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ κάθε φαυλοκρατία. Ἀπὸ τὶς ταπεινὲς καὶ βρωμισμένες πονηριὲς τῶν προσωπικῶν κομμάτων. Γιατὶ ἕως τώρα στὴν Ἑλλάδα τὰ κόμματα ἦσαν ὁλότελα προσωπικά· ἀπέβλεπαν στὴν ἐξυπηρέτηση τῶν συμφερόντων τῶν ποικιλώνυμων πολιτικῶν φατριῶν. Ὑπῆρξαν Τρικουπικά, Δηληγιαννικά, Θεοτοκικά, Βενιζελικά, Γουναρικά, Στρατικά, Μεταξικά, καὶ μόνον Ἑλληνικὰ δὲν ὑπῆρξαν. Καὶ εἶναι καιρὸς νὰ δημιουργηθοῦν πειὰ καὶ τὰ Ἑλληνικὰ κόμματα.

Ἐμεῖς οἱ Ἔφεδροι θἀποτελέσουμε τὸν πυρῆνα τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ πολιτικοῦ κόμματος ποὺ ἔχει προορισμὸ νὰ σαρώσει μὲ τὸν ὄγκο του τὰ παλαιὰ φρατριαστικὰ συγκροτήματα.

Ὅσοι ἀγαποῦν τὴ Πατρίδα τους, ὅσοι βαρέθηκαν πειὰ ἀπ' τὶς προσωπικὲς διαμάχες θὰ μᾶς ἀκολουθήσουν. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν ἀκόμα συνάδελφοι ποὺ δὲν κατώρθωσαν ἢ δὲ θέλησαν νὰ ἀντιληφθοῦν τὸν ἁγνὸ προορισμὸ τῶν Σ. Ε. Σ. καὶ μένουν μ' ἐπιφύλαξη καὶ ἀμφιβολίες ἔξω ἀπ' τὶς ὀργανώσεις μας. Μὰ εἶναι καιρὸς τὰ ξετινάξουν μέσα ἀπ' τὶς τόσο ὀκιμασμένες ψυχές τους κάθε ἀμφιβολία καὶ νἄρτουν μαζί μας ψυχῆ καὶ σώματι.

Σ. Β.

ΓΙΑ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο «ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ»

Εἶναι μιὰν ἱστορία ξεκαρδικιὰ ποὺ θὰ σᾶς πῶ.

Ἦτανε μιὰ φορὰ ἕνας μεγάλος μουσικὸς κ' εἶχε ἕνα πιάνο.

Εἶχε κέφια μεγάλο σκῦλο. Τὸ σκῦλο τόνε λέγανε «Ἀριστείδη». Εἶδατε τί ἀστεῖο ὄνομα γιὰ σκυλί. Μὰ κεῖνος τὄχε πάρει στὰ σοβαρά. Φώναζες.

— Ἀριστειδη!

Καὶ μένα σάλτο ἐρχόντανε κοντά σου, ἔβαζε τὴν κεφάλα του στὰ γόνατά σου καὶ σὲ κύτταζε κατάματα μὲ ταθρωπίσια του τὰ ὑγρὰ μάτια, κουνῶντας τὴν οὐρά του σὰ μαντύλι χαιρετισμοῦ.

Τὸν καλλιτέχνη δὲ θυμᾶμαι πῶς τόνε λέγανε, κἔτσι δὲ μοῦ εἶναι βολετὸ νὰ παραδόσω τὄνομά του οὔτε σὲ σᾶς οὔτε στοὺς κατοπινούς. Μὰ εἶναι τόσοι ποὺ παθαίνουν τὸ ἴδιο μὲς τὴν ἱστορία, ποὺ δὲν ἔχει σημασία τὸ πρᾶμα. Τρέχα γύρευε νὰ μάθεις πῶς κάλεσε ὁ Θεὸς ὅλα αὐτὰ τὰ πεφτάστρια ποὺ τροβάνε μιὰν ἀσημένια χαρακιὰ πάνου στὸ μαυροπίνακα τοῦ νυχτερινοῦ οὐρανοῦ, κῦστερα βουλιάζουνε στὴ λήθη. Κιόμως ὅλα ἔκαναν τὴν καρδιά μας νὰ χτυπήσει γιὰ λίγο γλήγορα, ἀπὸ μιὰν αἰτία ὑπέργεια, κἔκαναν τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων τὰ χαμπηλόβλεπα νὰ σηκωθοῦνε ἀνήσυχα καὶ τρυφερὰ πρὸς τὸν οὐρανό. Τὸ ἴδιο κάνουνε κιοἱ φτωχοὶ καλλιτέχνες ποὺ περνάνε δίπλα μας ταπεινὰ καὶ τροβᾶνε τὴ χαρακιά τους τὴν ἀσημένια μὲς τὴ μαύρη ζωή.

Ὅμως ἡ ἱστορία δὲν εἶν' αὐτή.

Τὸ ζήτημα εἶναι πὼς ὁ «Ἀριστείδης» κιὁ ἀφέντης του ὁ Καλλιτέχνης πεινούσανε διαβολεμένα. Κιαὐτὸ γινούτανε συχνά. Ἔτσι ποὺ ἤτανε δειλὸς κι' ἀδέξιος ὁ μουσικὸς μὲς τὸν κόσμο, ζοῦσε μὲ κάτι πορα δόσεις. Κατόπι τὰ γόνατά του στὸ πανταλόνι τρύπησαν, τὰ ἄτιμα. Ὕστερα ἄρχισαν νὰ ξυλώνουν καὶ τὰ παπούτσια... κιἂν μπορεῖς ἄλλο πιὰ στὸ σαλόνι τῆς κυρίας Εὐθαλας μὲ τέτιο χάλι γιὰ νὰ κάνεις τί, γκάμμες τοῦ Ντιντή.

Λυπούτανε πολὺ καὶ γιὰ τὴν πεῖνα τοῦ «Ἀριστείδη».

— Καϋμένε γέρο μου ἐσύ, τοὔλεγε. Δὲ σηκώνεσαι νὰ πᾶς σἄλλο ἀφεντικό. Ἐδῶ πέρα κρύλησαν τὰ πλευρά σου. Τὸ καλὸ εἶναι ποὺ δὲ ξεφτάνε καὶ τὰ γόνατά σου, οὔτε καὶ τὰ γουναρικὰ τοῦ γιακᾶ σου.

Ὁ «Ἀριστείδης» τὸν κύτταζε ἔτσι, ποὖχε βαργιεστισμένα τὴ μούρη του ἀνάμεσα στὰ μπροστινά του πόδια, κουνοῦσε τὴν οὐρά του κιἀνεστέναζε μὲ τὶς ἄκριες τῶν σαλιάρικων χειλιῶ του. Κιὁ Καλλιτέχνης κάθιζε μπρὸς στὸ πιάνο, κἦ σοφίτα γενόντανε ἕνας μικρὸς Ναὸς ποὺ λειτουργοῦσε ἡ Μουσικὴ κιἄκουγε ἡ Δυστυχία. Ἕνας πεινασμένος ἄθρωπος κ' ἕνας πεινασμένος σκῦλος. Ὁ «Ἀριστείδης» κουνοῦσε πάλι τὴν οὐρά του, κι' ἀνεστέναζε σὰ νἄλεγε:

— Τί νὰ τὶς κάνω ἀφεντικὸ τὶς ρωμιτσες. Ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ θεῖα πράματα, ποὺ ἔπαιξες θὰ προτιμοῦσα ἕνα καλὸ κόκκαλο μὲ παχὺ μεδούλι, καὶ κανένα κιβέτσι μὲ μανέστρα, γιὰ σένα ἀφεντικό. Ὁ Καλλιτέχνης χομογελοῦσε γιατὶ καταλάβαινε τὸν «Ἀριστείδη», μὰ δὲν ἤθελε νὰ πουλήσει τὸ Πιάνο του γιὰ ὅλο τὸν κόσμο. Ἦταν ὁ βωμὸς τῆς πίστης του. Τὰ ἁγιά του. Συνέβηκε ὅμως μιὰ νύχτα, αὐτό. Γιατὶ μονάχα νύχτα ἔβγαινε πιὰ ἔξω ὁ κουρελλῆς μας. Σένα τσίρκουλο ἕνας γέρος μουσικό.— ἕνα ἀρκετὰ γερὸ τρομπόνι—τοὔταξε δουλειά. «Ἀνεφούθα με φτωχέ.» Ὁ μαέστρος του ζητοῦσε ἀντιγραφέα γιὰ τὶς παρτιτοῦρες, μὲ ὀγδόντα λεφτὰ τὸ φύλλο.

Ὁ καλλιτέχνης πῆγε πέρνοντας ἄκρη ἄκρη τὸ δρόμο ἀπ' τἀφώτιστα μέρη. Ἦτανε μακρυὰ ὅμως καὶ γύρισε τὶς αὐγές. Λιωμένος στὴν κούραση καὶ στὴν πεῖνα, καὶ μένα τυλιχτάρι πεντάγραμμα στὴν μασκάλη. Στὴν σοφίτα ἄκουσε φασαρία. Κάποιος πατοῦσε ἄγριες νότες στὸ πιάνο του. Ἄγριες καὶ θλιβερές. Ἦταν μιὰ σοβαρὰ βίρβαρη, κακόηχη, σκληρή. Καὶ ὅμως φεύγοντας εἶχε κλειδώσει τὴν καμαροῦλα.

Ἀνέβηκε τέσσερα τέσσερα τὰ σκαλιὰ καὶ λαφασμένος ἄνοιξε τὴ πόρτα του.

Βρῆκε τὸν «Ἀριστείδη» νὰ τρώει μὲ μεγάλη ὄρεξη τὰ κόκκαλα τοῦ πιάνου.

Μυριβήλης

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ε'. Ο ΜΙΣΘΟΣ

(συνέχεια)

Ἀλλ' ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς εἶναι καὶ οἱ λίγοι ἐκεῖνοι ἄξιοι καὶ περήφανοι ἐργάτες, ποὺ ἀπὸ καθαρὴ ἀγάπη πρὸς ἕν' ἀχάριστο ἐπάγγελμα κ' ἔχοντας ἐπίγνωση τῆς αὐτοθυσίας των, βάλθηκαν μὲ στιβαροὺς καὶ ἀκαταπόνητους ὤμους νὰ τὸ ἀνυψώσουν ἀπὸ τὴ λάσπη ποὺ τὄρηξαν τόσες καὶ τόσες θλιβερὲς ἀφορμὲς καὶ νὰ τὸ κρατήσουν ἀψηλὰ στὴ θέση ποὺ τοῦ ἀξίζει. Εἶναι οἱ ἐκλεχτοὶ μέσα στὸν ὄχλο τῶν δασκάλων ποὺ πρῶτοι πάντα ἄπλωσαν χαρούμενα τὰ χέρια τους στὸ νέο φῶς κι ἀντιστάθηκαν μὲ στῆθος ἡρωϊκὸ σὲ κάθε ὀπισθοδρομημένη ἀντίδραση. Καταδιώχτηκαν καὶ ταπεινώθηκαν ἀπὸ αὐτὴ τὴν Πολιτεία ποὺ χίλιες φορὲς ἔγινε σκουπίδι καὶ παλλακίδα εὐνούχων καὶ τσαρλατάνων καὶ ποὺ ζήτησε πάντα νὰ πνίξη μὲ φίμωτρα καὶ χειροπέδες τὴν ὡραία φωνὴ καὶ τὶς εὐγενικὲς χειρονομίες των.

Πορ' ὅλα αὐτὰ ἐργάζονται. Ἀντιδρώντας καὶ παλαίοντας μὲ ὅσα μέσα μποροῦσανε νὰ διοθέσουν, μὲ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν ψυχή τους, μὲ τὴν ἀλήθεια ποὺ ἐπιβάλλεται καὶ μὲ τὴν πίστη ποὺ νικᾶ στὸ τέλος, κατόρθωσαν νὰ δημιουργήσουν ὅ,τι καλὸ ὑπάρχει σήμερα στὴν Ἐκπαίδευση καὶ ὁπωσδήποτε νὰ τὴ σταματήσουν στὸ ἐλεεινὸ πέσιμό της.

Ἀλλὰ πόσοι μπορεῖ νὰ εἶναι αὐτοί; Ἕνα πολλοστημόριο μέσα στὶς χιλιάδες τῶν ἄλλων. Καὶ ἂν θὰ μποροῦσαν αὐτοὶ ὡς τὸ τέλος νὰ κρατήσουν ἀψηλὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ νὰ εἰσαγάγουν τὴ νέα ψυχὴ καὶ τὴν ἐπανάσταση στὴν Ἐκπαίδευση, δὲ θὰ μποροῦσαν ὅμως καὶ νὰ πολεμήσουν ἀποτελεσματικὰ γιὰ νὰ φέρουν τὴν ὑλικὴ εὐζωία στὸ πλῆθος κ' ἔτσι μ' ἕνα ἐξωτερικὸ τρόπο νὰ τοὺς κινήσουν πρὸς τὴν ἀνάπλαση καὶ τὴν προαγωγή τους;

Αὐτοί, εἴτε ἔχοντας δική τους περιουσία, εἴτε καταδυόμενοι ἀπὸ μιὰ ἀνώτερη ἀφοσίωση ν' ἀντιπαλαίσουν ἡρωϊ-

---

(8) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

Ρωτάει ὅποιον τύχει δίπλα του. Ἀκόμα καὶ τοὺς ὁπλίτες. Καὶ ξεσπάνει σὲ βρισές. Κατεβάζει ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδι ὅλους τοὺς χριστοὺς καὶ τὶς παναγίες τῶν φαντάρων του, καὶ τοὺς στολίζει μόλες τὶς βρωμιὲς ποὺ τοὔρχουνται στὴ γλῶσσα.

Μιὰ καματερὴ μέρα περπατήξαμε πολύ. Τὰ πόδια μας ἤτανε πρισμένα, οἱ μέσες ξεκλειδωμένες, κι' ἀδειανὰ τὰ παγούρια. Κι ὁ ἥλιος βαροῦσε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Θαρρεῖς κι ἀπ' τὸ χῶμα τὸ σκασμένο πὼς ἔβγαινε λόχη. Ἡ γλῶσσα τραβιούτανε στὸ λαρύγγι ξερὴ σὰν μεντεσόλα, κ' ἡ δίψα ἄρχεψε τὸ μαρτύριό της τὸ τρομερό, τἀνυπόφερτο. Μπροστὰ στὰ μάτια πετᾶνε μῦγες φωτεινές. Κόκκινες καὶ γαλάζιες. Ἡ ζωὴ ἐξατμίζεται ἀπ' τὸ κορμί σου σὰν αἰθέρας μές ἀπ' τἀνοιχτὸ μπουκάλι. Σοὔρχεται νὰ κλαῖς, καὶ συλλογιέσαι «ἂς ἦταν νὰ πέθαινα νὰ τελειώσει αὐτὸ τὸ μαρτύρεμα». Κι ὁ δρόμος τροβοῦσε ἀτέλειωτος μές ἀπὸ στεγνὰ χωράφια δίχως ἕνα φύλλο ζωντανό, δίχως ἕναν ἴσκιο μηδ' ἀπὸ φτερὸ μύγα.

Ξαφνικὰ στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου ξεπετάχτηκε μπροστὰ στὰ τσουρουφλιασμένα μάτια μας μιὰ πραγματικότητα ποὺ ξεπερνοῦσε καὶ τὴν πιὸ τρελλὴν ὀνειροφαντασιά:

Δυὸ θεώρατα πλατάνια, ὁλοπράσινα, γερά, πυκνόφυλλα κ' εὐτυχισμένα. Κιἀνάμεσα μιὰ νεροπάνα φλύαρη καὶ γάργαρη, ποὺ ἀνόβρυζε τοῦ μάκρους τὰ νερά της τἀκράτα

Ἕνα βουητὸ ξέφρενης χαρᾶς χύμηξε ἀπ' τὴ φάλαγγα, σὰ μουγκρητὸ ἀπὸ κοπάδι ἄγριων βουβαλιῶν. Μοναστραπῆς οἱ τετράδες λύθηκαν ἄταχτα, κ' οἱ ἄντρες σκόρπισαν στὸ μάκρος τοῦ νεροῦ. Ἦτανε σὰν ἕνας πανικὸς νὰ φύσηξε τὴν τρομάρα του πάνου στὸ στρατό. Ὅσοι προφτάξανε πέσανε πρῶτοι, βούτηξαν τὸ μοῦτρο στὸ νερό, κιἀναρρουφοῦσαν, ἀναρρουφοῦσαν μὲ μικρὰ βογγητὰ εὐτυχισμένου ζώου ποὺ βρίσκεται στὴ στιγμὴ τῆς ἐρωτικῆς του χαρᾶς. Ἀναρρουφοῦσαν μὲ ἀναφυλλητά, μέ πνιχτὲς καταπιές. Δίχως νὰ νοιάζουνται ἂν πάνουθέ τους πέφτανε ἄλλοι κιἄλλοι, ποὺ τοὺς τσαλαπατούσανε, τοὺς πονούσανε.

Ὁ λοχαγὸς τοῦ ἔχτου ποὺ βάδιζε μπροστά, γύρισε ξαφνικὰ πίσου πάνω στἄλογό του, καὶ χύμηξε σὰν κακό. Τσαλαπάτησε μὲ τὰ πέταλα καμπόσους, κιὅσοι δὲ σηκωνούτανε ἀπ' τὸ νερὸ τοὺς βαροῦσε ἀλύπητα μὲ τὸ καμουτσί του.

Καί τότες ἔγινε κἄτι πολὺ θλιβερό. Ὁ λοχαγὸς κατέβαζε τὸ καμουτσί του, ἕνα μεγάλο καμουτσὶ ἀπὸ νεῦρο ποὖχε γιὰ τἄλογό του, τὸ κατέβαζε δεξιὰ καὶ ζερβιὰ πάνου στοὺς ἄντρες ποὔτανε πεσμένοι μπρούμυτα σ' ἀβλάκι, μὲ τὰ μοῦτρα ἡδονικὰ βουτηγμένα μὲς τὴ δροσερὴ λάσπη. Καὶ μόλο τὸ φριχτὸ πόνο ποὺ θἄδιναν οἱ καμουτσικὲς πάνου στὰ δρωμένα τους κορμιά, κανένας δὲ σηκωνούτανε πρὶν χορτάσει ἀπ' τὸ λασπονέρι. Μονάχα μέσα στἀναφυλλητὰ τῆς εὐτυχίας ποὺ ἄφιναν ρουφώντας, ἄκουγες καὶ μερικὰ βογγητὰ σκληροῦ πόνου. Ἕνα ἐθελοντάκι ἀπ' τ' Ἀϊβυλί, ἀμούστακο παι-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

κὰ ἐναντίο τῆς βωτικῆς ἀνάγκης, θὰ ἔμεναν πάντα ὡς στὸ τέλος οἱ ἠθικοὶ στηλοβίτες καὶ οἱ τολμηροὶ μεταρρυθμιστὲς τῆς Ἐκπαίδευτης. Ἀλὰ γιὰ τοὺ πολλοὺς ἔπρεπενὰ βρεθῆ ἡ κινητήρια δύναμη ποὺ θὰ συνεργοῦσε γιὰ νὰ τοὺς ἀνασύρη ἀπὸ τὴ βαρυπνιά, νὰ τοὺς ἡλεχτρίση, νὰ τοὺ κάνη ἄλλους ἀνθρώπους.

Πῶς νὰ ξυπνήση ἀλλιῶς ὁ ἀποπνακτζωμένος καὶ ἀπογοητεμένος αὐτὸς ὀχλόκοσμος! Πῶς νὰ ἐνδιαφερθῆ καὶ ν' ἀγαπήση τὴ δουλειά του ὅταν βέπει ἀπὸ τὴ μιὰ τὴν Πολιτεία νὰ τὸν τσαλαπατᾶ κιἀπὸ τὴν ἄλλη μιὰ παραδόπιστη Κοινωνία νὰ τὸν περιφρονῆ καὶ νὰ γελᾶ μαζί του; Ὁ μισθός του δὲ τοῦ ἐξαρκεῖ οὔτε γιὰ τὶς πρῶτες μέρες; κάθε μῆνα νὰ θρέψη τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν οἰκογένειά του. Πῶς νὰ τοῦ μείνη ἥσυχο μυαλό γιὰ ν' ἀγαπήση κ' ἐρευνήση τὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ, ποῦ νὰ βρῆ τὴν ὑπερήφανη ἀξιοπρέπαια γιὰ νὰ διαπλάση ἕνα ἀνώτερο παιδικὸ χαραχτῆρα; Καταφεύγει ζητώντας μὲ τὸ κερὶ παραδόσεις, δέχεται δῶρα γιὰ νὰ προβιβάση σ' ἀνώτερη τάξη ἕνα μαθητή, ταπεινώνεται καὶ δουλεύεται καταστρέφει μὲ τέτοια ἄθλια παραδείγματα τὴν ἁγνὴ παιδικὴ ψυχή, μισούμενος μισεῖ, ἀτιμαζόμενος ἀτιμάζει! Ἕνας φαῦλος, ἕνας φαῦλος κύκλος, μιὰ ἀνόσια ἀλληλεπίδραση, ἕνας ἀλληλοσπαραχτικὸς πόλεμος σὲ καθε μας πνευματική, κοινωνική, πολιτικὴ ἐκδήλωση!

Ὕστερα πῶς νὰ βρῆ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἄνεση ὁ δάσκαλος— καλὸς ἢ κακὸς ἀδιάφορο— γιὰ τὴν ἀτομική του μόρφωση καὶ ἀνάταση, ποῦ νὰ βρῆ καιρὸ γιὰ σκέψη καὶ γιὰ μελέτη, πῦ νὰ βρῆ τὰ μέσα γιὰ παρακολούθηση βιβλίων καὶ ἐπιστήμης, ποῦ νὰ φαντασθῆ κἄν ὅτι ἡ ἀποστολή του εἶναι ὑψηλότατη καὶ ὅτι ἡ παραπέρα παρουσία του μὲ τέτοιες συνθῆκες στὸ ἐπάγγελμά του αὐτὸ, εἶναι μίασμα ποὺ ξαπλώνεται, εἶναι δηλητήριο ποὺ σκοτώνει ὁλότερα τὸν βγαλμένο ἀρχοστημένο ἄλλωστε ὀργανισμὸ τῆς Πολιτείας;

Καὶ γιὰ τοὺς Δασκάλου; δυστυχῶς δὲ συμβαίνει ὅ,τι καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους τοῦ Κράτους. Σ' αὐτοὺ, πρὸ παντὸς πρέπει κανεὶς νὰ προσπαθήση ν' ἀναζωογονήση τὴν ψυχή τους, νὰ τονώση τὸ ἠθικό τους, νὰ τοὺς κάνη περήφανους; καὶ ἀπολύτως ἐλεύθερους ἀπὸ κάθε βιωτικὴ ἐπιρροή. Ἡ ἐπίδρασή τους στὸν ψυχικὸ κόσμο τοῦ παιδιοῦ εἶναι τόσο καταπληχτική, ὥστε γι' αὐτὴ τὴν ἐλευθερία τοῦ παιδιοῦ, τὴν ἠθικὴ διάπλαση, τὸ ἐλεύθερο φρόνημα, τὴν ἀνώτερη συνείδηση, ὀφείλει ἡ κοινωνία νὰ τοὺ; περιβάλη μὲ μιὰ ἐξαιρετικὴ φροντίδα καὶ μιὰ ἀνώτερη περιποίηση.

Ὄχι ἡμίμετρα καὶ τσιγγουνιέ. Εἶπα κιἄλλοῦ ὅτι ἡ διαμόρφωση τοῦ μελλούμενου ἀνθρώπου καὶ συνεπῶς τῆς μελλούμενης Κοινωνίας συντελεῖται στὸ παιδί, στὸ Σχολειό, ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ἐπίδραση τοῦ Δασκάλου. Δὲ μᾶς ἐνδιαφέρουν τόσο πολὺ οἱ **γνώσεις** καὶ ἡ ξερὴ σοφία, ὅσο ἡ ὡραία ψυχὴ καὶ ἡ ἐλεύθερη συνείδηση.

Κιαὐτὰ θὰ τὰ δώση στὸ παιδὶ τὸ περιβάλλον τοῦ Σχολειοῦ καὶ ἡ ἐλεύθερη καὶ ἀνώτερη ψυχὴ τοῦ δασκάλου. Ἀλλοιῶς, ἂν ἡ ψυχὴ τοῦ δασκόλου ἐξακολουθήση νὰ μένη κακομοιριασμένη, ταπεινὴ, πονηρὴ καὶ ὕπουλη, ἐξίσου κακομοιριασμένη, ταπεινὴ, πονηρὴ καὶ ὕπουλη θὰ διαμορφωθῆ γιὰ πάντα καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ τῆς μέλλουσας Κοινωνίας!

Ἁπλούστατα πράγματα, λίγη σκέψη γύρω στὴν ὑπόθεση αὐτὴ καὶ ὅμως πόση ἀκατανόητη στενομυαλιὰ καὶ ὀτισθοδρομικότητα ἀπὸ μέρος τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας ἀπέναντι τοῦ Δασκάλου!

Τσιγγουνεύοντα λίγα ἑκατομμύρια τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ δώσουν ὅ,τι ἔχουν κι ὅ,τ. δὲν ἔχουν γιὰ τὴν ψυχικὴ σωτηρία τῆς Κοινωνίας αὐτῆς ποὺ βρωμάει ἀπὸ διαφθορὰ καὶ τείνει πρὸς τὴν ὁλοκληρωτικὴ ἀποσύνθεση!... Ἀ ἔβαζε τὸ Δάσκαλο, ἂν θέλης νὰ δῆς ἀνώτερα παιδιά! Δημιούργησε ἀνώτερα παιδιὰ ἂν πονῆς τὸ μέλλον τῆς Φυλῆς σου! Εἴμαστε δυστυχῶς τόσο τυφλωμένοι, ὥστε ἐνῶ κατορθώνουμε νὰ λύσουμε πολυσυνθετώτατα προβλήματα πονηριᾶς; γύρω στὴν ὑτομικὴ ζωή μας, αὐτὴ τὴν ἁπλούστατη λύση τῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς μας κακομοιριᾶς; δὲν τὴν εἴδαμε καὶ δὲ θὰ τὴ δοῦμε γιὰ πολὺν καιρὸ ἀκόμη!

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

✠ ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ✠

Σ.Ε.Σ. ΤΕΝΕΔΟΥ

Τένεδος 15 Ἀπριλίου 1923

Ἀγαπημένη «Καμπάνα»,

Ὁ Σ. Ε. Σ. Τενέδου εὐχαριστεῖ θερμὰ τοὺ: Διοικητικὸν Γραμματέακαι Πρόεδρον Κοινότητος Τενέδου κ. κ. Ἰωάννην Παπουτσιδάκην καὶ Κωνστ. Θεοχαρίδην διὰ τὸν εἰλικρινῆ καὶ ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ ποὺ τοῦ ἀπηύθυναν στὴν ἵδρυσή του ἐκδηλώνοντας τὴν ἄδολη χαρά των καὶ προσφέροντάς του τὴν πολύτιμη συνεργασία των γιὰ κάθε εὐγενικὴ καὶ ὡραία προσπάθεια πρὸς τὸ καλὸν τῆ; Πατρίδος.

***

Ὁ Σ.Ε.Σ. Τενέδου εὐχαριστεῖ θερμὰ τὸν γιατρὸ κ. Δημοσθένη Καλφόπουλο γιὰ τὴν ἀγάπη του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς τὸν Σύνδεσμό μας εἰς τοῦ ὁποίου τὴν διάθεση ἐτέθη μὲ μεγάλη προθυμία ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς ἱδρύσεώ; του, γιὰ νὰ προσφέρει τὶς ἐπιστημονικές του γνώσεις δωρεὰν στοὺς ἀρρώστους ἐφέδρους καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των, συντρέχων τοιουτοτρόπως τὸν Σύνδεσμο στὸν ἱερό του σκοπό. Εὖγέ του.

***

Ἀγαπητοί Συνάδελφοι τῆς Μυτιλήνης,

Μὲ ἀληθινὴ συγκίνηση μάθαμε τὸ ἀδελφικὸ ἐνδιαφέρον, τὴν περιποίηση καὶ ψυχικὴ ἀνακούφιση ποὺ βρήκανε ἀπ' τὴν Π. Κ. Ε. τοῦ ΣΕΣ Μυτιλήνης οἱ ἀπ'τὴν αἰχμαλωσία ἐπιστρέψαντες συνάδελφοί μας. Ἀθαν. Ριζογλου Ὀρθοδ. Χ" Κωκόνης, Παῦλος Γεωνάλης, Δημοσθένης Παυλῆς, καὶ Γαϊτάνης Χρῖστος, ὅταν ὕστερα ἀπὸ 7 μηνῶν σκλαβιὰ βρεθήκανε καὶ πάλιν ἐλεύθεροι μέσ' τὴν ἀγκάλη τῶν συναδέλφων των ἀπ' τὴν ὁποία ἡ κακιὰ μοῖρα τοσο σκληρὰ τοὺς χώρησε.

Σφίγγοντας τὸ χέρι σα,, σᾶ; ἐκφράζουμε τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὶς θερμὲς εὐχαριστίες τῶν ξεσκλαβωθέντων συναδέλφων μας μαζὶ μὲ τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μας.

Μὲ ἐκτίμηση κι'ἀγάπη

Ὁ ΣΕΣ Τενέδου

Ὁ Γραμματεὺς — Ὁ Πρόεδρος

Μ. Καρασάββας. — ***Μ. Ἐμμανουήλ.***

***

Ἀγαπημένη μου «Καμπάνα»,

Πρωΐτε; ἐνῶ καθόμουνα σ' ἕνα καφενεῖο εἶδα μία σπουδαία παρέα νὰ ἔχουνε συζήτηση μ' ἕ α χάρτη μπροσάτους, καὶ σκυμένοι ἐπάνω σ' αὐτὸν νὰ σκοτώνουνται νὰ λύσουν τὸ τόσο περίπλοκο Ἀνατολικὸ πρόβλημα. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔλεγε πὼ, σὲ δυὸ μέρε, ἀπ' αὐτὸ τὸν δρόμο πέρνουμε τὴν Πόλη. Ὁ ἄλλος πὼ; δὲν πρέπει νὰ περιμέουμε τὶς ἀπ φάσεις τῆς Διασκέψεως; μὰ νὰ βάλουμε φωτιὰ στὰ τόπια,και τρίτος πὼ ἔμανε ἀπὸ ἕ α μεγίλο Τένεδιὸ κεφίλι πὼ, θὰ ἔχουμα εἰρήη. Ὅλοι τους ἄνθρωποι τῶν λόγων' γιατὶ ὅλους τοὺς ἔχουμε ξεσκλαβίσει ὕστερ' ἀπ' τὸν τελευταῖον ἕρανο ποὺ κάμαμε γιὰ τὴν ἀποστολὴν ἀντιπροσώπου στὴ Λωζάνη.

Λοιπὸν ἀγαπητοὶ συναδελφοι δὲν σᾶ; φαίνεται περίεργο πῶς αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ μὴ ἔχουν κληθεῖ στὴ Λωζάνη γιὰ νὰ λύσουν ἄψε-σβῦσε τὸ ζήτημα αὐτὸ ποὺ ἔγαινε αἰτία νὰ γείνουν τόσε διασκέψει, παρὰ νὰ μένουν στὴ Τένεδο; ἢ συζητώντας στὸ καφενεῖο νομίζουν πὼ; εὑρίσκονται στὴ Λωζάνη; Μὲ ἀγάπη

Τένεδο 17 5-23 ***Ν. Καρασάββας***

ΣΕΣ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Οἱ ἐκλογὲς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀνέδειξαν τὸν

συνάδελφον Εὐάγ. Ἀρμάδα Πρόεδρο

» Παν. Παπαγιὴν Γραμματέα

» Παν. Θεοφανέλλη Ταμία

» Γεωρ. Γιανακέλλη Σύμβουλο

» Κωνστ. Σαρίκα »

» Εὐριπ. Πλατων »

» Κωνστ. Βαρουκιῆ »

Συγχαίρουμε τοὺς Ἐφέδρους τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς γιὰ τὸ διαλεχτό τους Συμβούλιο. Μὲ τέτιαν ἐκλογὴ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς ὁ ΣΕΣ τους θὰ γινει σύντομα ἕνας ἀπ' τοὺς πρώτους τοῦ Νησιοῦ μας.

Κλωμηδάδο 10)5)25

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Τὸ ξέρω πὼς θὰ νομισθοῦν ὑπερβολὲς αὐτὰ ποὺ γράφω μὰ δὲν μπορῶ νὰ τὰ φήσω νὰ περάσουν ἔτσι.

Θέλω νὰ γράψω νὰ καταλάβουν μερικοὶ πὼ; ἡ ἐφεδρικὴ ἐπὶ τὶς βίσες ποὺ βάλανε στὴν ὀργάωσή του; δὲν φοβοῦται κανένα φαῦλο' καὶ σὰν παράδειγμα σοῦ φέρνω τὸ προχθεσινὸ συμβάν.

Θᾶτανε καμιὰ ὥρα ποὺ χτύπησε ὁ ἑσπερινὸς καὶ ἕνας ἀνεβαίνοντας ἀπὸ τὴν Ἁγ. Παρασκευὴ μούφερε 10 φύλλα σου γιὰ νὰ μοιρασθοῦν στὸ χωριό. Γιὰ τὸ χωριό μας καὶ μιὰ ἐφημερίδα εἶνε πολυτέλεια.

Κ' ὅμως δὲν γίνηκε τὸ ἴδιο καὶ στὴν «Καμπάνα».

Δὲν πρόφτασα νὰ ἀνέβω ἀπάνω καὶ μόλις μάθανε πὼ τὰ φύλλα ποὺ βαστῶ εἶνε «Καμπάνα» πέσανε καὶ τὶς πήρανε στὸ λεφτό. Καὶ τὸ πιὸ συγκινητικὸ εἶναι ποὺ τὴν πέρνανε καὶ οἱ ἀγράμματοι.

Ἔ αν μάλιστα τὸν φτωερώνω παρὰ τὴ θέλησή του. Ὁ φτωχὸς ἐργάτης Νικόλαος Μπουλανίκης μοῦ λέγει μὲ καμάρι: «Πάρε τὴ δραχμὴ καὶ δὲ θέλω ἐφημερίδα' φτάνει ποὺρχεται σιὸ χωριὸ' εἶμαι περήφανος» εἶπε. Ὁ λαός μας ξυπνᾶ σιγὰ σιγά.

Ἡ «Καμπάνα» γένηκε τὸ εἴδωλο τῶν ἐφέδρων καὶ μὲ τί; ἰδέες ποὺ αὐτὴ ἔτσι ἀτρόμητα ὑποστηρίζω, θὰ κάνομε ἐκεῖνο ποὺ θέμε γιὰ τὸ καλό μας καὶ γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου μας. Μὲ ἀγάπη

Νῖκος Πρόσφυγας

Παπάδος τῇ 12 – 5—1923.

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»,

Σᾶ; στέλνω ἕνα γράμμα ποὺ εἶχα ἀπὸ κάποιον φίλο μου ἀπολυθέ τα ἔφεδρο ὑπολοχαγὸ τοῦ Μηχανικοῦ καὶ ἐπειδὴ μοῦ φαίνεται πὼ; πρέπει νὰ διαβασθεῖ ἀπ' ὅλους τοὺς ἀναγνώστας τῆ; «Καμπάνας» παρακαλῶ κατοχωρίσατέ το σε καμμιά τη; γωνιὰ, ἂν τὸ κρίνετε καὶ σεῖς ἄξιο δημοσιεύσεως

Προέρχεται ἀπὸ θερμὸ πατριώτη, ποὺ πονεῖ τὴν Ἑλλάδα, ἴσως δὲ νὰ εἶναι ἀπ' τοὺ; λίγους; ἐκείνους ποὺ ἀληθινὰ ἔκλαψαν γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ στρατοῦ μα; ὅταν τόσο ἄδοξα ἐγκαταλείπαμε τὴ Μικρά μας Ἀσία.

Μὲ ἀγάπη

Παπαδιώτης

Θεσ)νίκη τῇ 21 4-23

Ἀγαπητὲ Μιχάλη

Σήμερα ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρὸ σοῦ ὀφείλω. Μὰ νομίζω πὼ; μεταξὺ φίλων ποὺ πέρασαν μαζὶ ὁλά ερη ζωὴ ἐδῶ πέρα στὴν ἔρημη Μ. Ἀσία, δὲν μπορεῖ νὰ γεννηθεῖ παρεξήγηση σ' ἔτσι μιὰ περιοδική μου ἀμέλεια, δὲν μπορεῖ νὰ κατατάγισθεῖ εἰ, βάρος μου καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ψυχράνει τὶς καρδιακὲς φιλίε, ποὺ σφυρηλατηθήκανε κεῖ πέρα σὲ μέρες; μεγίλης χαρᾶ καὶ σὲ μέρες ἀφάτου πόνου ἐθνικοῦ.

Ἐπίση πῆρα καὶ τὴν ἐφημερίδα «Καμπάνα». Σᾶ; σὺ χαρῶ φλεμυγιατὶ στὸν τόπο σας βγαίνει τέτοια ἐφημερίδα, μὲ τόσο θάρρος ἀληθείας, μὲ σθένος ἀκατάβλητο γιὰ τὴ ἐξυπηρέτηση τοῦ Τόπου σας καὶ τὸν καθαρισμὸ αὐτοῦ, ἀπὸ τὰ ἄτιμα καὶ ἐθνοκτόνα στοιχεῖα, τὰ ντόπιτένια ἀνθρωπάρια, π ὺ μᾶ ὡδήγησαν στὴν φρικτὴ καταστροφὴ τῆ Μ. Ἀσίας.

Τὸν Συντάκτη δὲν τὸν γνωρίζω μὰ καὶ ἄγνωστόν μου ἀκόμη, τοῦ σφίγγω τὸ χέρι μὲ ὅλη τὴν Δύναμη τῆς ψυχῆ μου καὶ τὸν συγχαίρω θερμά

Ἔτσι βλέπεσαι, χρυτήσετε ἀλύπητα τὸ σάπιο. Ἀποκαλύψετε τοὺς φαύλου, τοὺ, ἀδίμους, τοὺ; κακούργους καὶ τότε μονάχα θὰ σωθοῦμε. Ἐμπρὸ, ἐμπρὸς, ἂς βαδίσουν ***χαλύβδινοι, ἠθικοὶ καὶ ἀκατάβλητοι*** οἱ Νέοι Ἄνδρες. Ὁ δρόμος των εἶνε τραχὺς, σὰν τὸν Γολγοθᾶ, μὰ γι' αὐτὸ καὶ ἡ Νίκη των θὰ εἶνε Ὡραία. Ἐπίσης συγχαίρω τὸν ἐκδότη τῆς ἐφημερίδο; σας, γιὰ τὴν ζωντανὴ γλῶσσα, ποὺ μετοχειρίζεται.

Βλέπω λοιπὸν ἀγαπητέ Μιχάλη, ἐκεῖ στὸ νησί σας δρᾶτε ὁμαδικῶ; καὶ θαυμάσια, ἕνα πρᾶγμα μ νάχα μοῦ φέρνει ἀπορία' πῶς ἀκόμα δὲν κάματε ἑνώσεις Δημοκρατικές. Γιατὶ φρονῶ, πὼ; τόρα, ἐκεῖ πρέπει νὰ κατατείνουν αἱ προσπάθειες, τῶν Νέων' στὴν Δημιουργία δηλαδὴ Κομμάτων Ἀρχῶν ποὺ θὰ ἐξευγενίσουν καὶ θὰ ἡμερώσουν τὴν πολιτικὴ διαπάλη. Ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ κόμματα Ἀρχῶν, γιὰ νὰ διωχτεῖ ἡ Σαπίλα, ἡ βρῶμα οἱ τσαρμπαιζῆδες, ἡ ρουτίνα, Ἔτσι νομίζω. γιατὶ φρονῶ, πὼ, σιὰ κόμματα αὐτὰ, τὰ πρόσωπα δὲν παιζουν κανένα ρόλον, παρὰ μονάχα οἱ Ἀρχαί.

Πιστεύω δὲ, πὼ; Νεολαία ἠθική, σὰν τὴν δική σας, γρήγορα θὰ πρωτεύσει τὴν κατεύθυνση.

Ἐμεῖς ἐδῶ κάνομε ἤδη ἀρχετὲς Δημοκρατικὲς Ἑνώσεις εἰς διαφόρους πόλεις καὶ χωρία. Προχωροῦμε μὲ δυσκολίες; καὶ κόπο πολύ, μὰ πάντα ὑπερπηδοῦμε τὰ ἐμπόδια καὶ φθάνουμε στὸν σκοπό μας. Γειὰ Σου Μιχάλη

Μὲ Ἀγάπη ***Γιάννης***

ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ

Μᾶς γράφουνε ἀπ' τὸ Μ. Χωριὸ τοῦ Πλωμαριοῦ.

Ὁ ἐδῶ Σ.Ε.Σ. πῆρε τὴν πρωτοβουλία νὰ καλέσει στὸ παρθεναγωγεῖο στὶς 10 τὸ πρωῒ τὴν περασμένη Κυριακὴ, ὅλους τοὺς χωριανοὺς γιὰ νὰ τοὺς ἐξηγήσει μερικὰ πράγματα ποὺ καιρὸ τώρα κρατᾶνε σὲ συγκίνηση διάκαιρη τὴ Ρωμέϊκη ψυχή. Ἡ συγκέντρωση εἴτανε τόσο δμόθυμη ποὺ σπάνια ἡ αἴθουσα τοῦ χωριοῦ εἶδε τόσο μεγάλη συρροή. Οἱ καφενέδες εἴτανε κλειστοί. Στὴν παράκληση τοῦ Συνδέσμου ὁ κ. Ζ. Βασίλαρος ἐξήγησε μὲ γλῶσσα ἁπλῆ στοὺς χωριανοὺς τὸ σκοπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως ποὺ μαὐτὴν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου μας, ζητήσανε νὰ σύρουν πίσω τὴν Ἑλλάδα ἀπ' τὸ γκρεμνὸ ποὺ πήγαινε νὰ γκρεμνστεῖ.

Κατόπιένας ἀπ' τοὺ; λυτρωμένους αἰχμαλώτους διηγήθηκε, τι τράβηξε ἀπ' τοὺς Τούρκους. ἀφτὸς ὁ ἴδιος ,κι' ἄλλοι ποὺ πιαστήκανε μαζὺ μαὐτὸν στὴ Σμύρνη.

Εἴταν πολὺ μεγάλη ἡ συγκίνηση τοῦ ἀκροατηρίου, ποὺ ἐφχήθηκε ὁλόψυχα νὰ ἐπιτύχει γρήγορα τὸ ἔργο τῆς Ἐπαναστάσεως, ποὖναι δὰ κι' ἡ ἐθνική μας σωτηρία.

Ὁ Σύνδεσμος σκοπεύει νὰ συνεχίσει τὰς διαλέξεις του κι' ἄλλες Κυριακές, καὶ δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία πὼ; θὰ ἐκδηλωθεῖ πάλι ὁ ἴδιος ἐνθουσιασμὸς κι' ἡ ἴδια προθυμία τῶν χωριανῶν.

Ἕνας ἀκροατής

Μεσαγρὸς 22—5—923

Κύριε Διευθυντὴ

Σᾶς παρακαλῶ πολὺ νὰ δημοσιεύσετε τὰ κάτωθι:

Ἀφοῦ ἀπολλάχτηκα ἀπ' τὴν αἰχμαλωσία ἤλθα στὸ χωριό μου ρακένδυτος καὶ μὴ ἔχων κανένα ἀποκοῦμπι. Εὐτυχῶς ὅμως εὗρῆκα βοηθὸ τὸν Σύνδεσμο Ἐθνικῆς Σωτηρίας. Μόλις ἔφθασα μοῦ προσέφερε 50 δραχμάς. Κατόπι μὲ βρῆκε ἐξανθηματικὸς τύφος. Ἀμέσως ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας ἀνέλαβε τὴ περίθαλψή μου. Ξώδεψε ἐν ὅλῳ δραχμὰς 637 γιὰ φάρμακα καὶ γατροὺς ὥς που νἀποθεραπευθῶ. Γι' αὐτὸ θέλω καὶ μὲ τὴν «Καμπάνα» μας νὰ ἐκφράσω τὰ θερμά μου εἰχαριστήρια πρὸς τὸν Σύνδεσμον Ἐθνικῆς Σωτηρίας Μεσαγροῦ ποὺ δίχως αὐτὸν θὰ πέθαινα ἔρμος.

Ὁ ἔφεδρος

Ἀθανάσιος Ἀφράτης

ΣΕΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Παρακαλεῖται ἡ δεσποινὶς Ἑλένη Βλάχου ἐκ Βρυούλων, ὁ κ. Ἀθανάσιος Σκαμνᾶς καὶ ἡ κ. Ἀγγελικὴ Μαχαίρα νὰ περάσουν ἀπὸ τὰ γραφεῖα τοῦ Σ.Ε.Σ. Μυτιλήνης γιὰ νὰ πάρουν γράμματα ἀπὸ τὰ παιδιά τους ποὖναι αἰχμάλωτα.

Μυτιλήνη 23—5—23.

Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Σ.Ε.Σ.

ΣΕΣ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ

Μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ ΣΕΣ Βασιλικῶν διεργήθη ἔρανος καὶ σὲ ὅλην Κοινότητά μας ὑπὲρ τῶν ἐπαναπατρισθέντων συμπατριωτῶν μας αἰχμαλώτων. Ἡ Ἐπιτροπὴ μάζεψε δρ. 350.50 καὶ τὴν ἴδια μέρα τὶς μοίρασε στοὺς δικαιούχους ὡς ἑξῆς.

Γεώργιον Χ. Σοφὸν, δρ. 58, Γεώργιον Χ. Κατατριώτην δρ. 58, Παναγιώτην Μ. Δαλᾶ δρ. 58, Ἰωάννην Τσαγκαρλιώτην δρχ. 58, Παναγιώτην Φωτὴν δρχ. 58, Ἰωάννην Βάρκαν δρχ. 58.

Βασιλικὰ, 10 Μαΐου 1923.

ΣΕΣ Βασιλικῶν

ΣΕΣ ΒΑΤΟΥΣΑΣ

Καὶ στὸ χωριό μας ἔγινε ἔρανος γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους συγχωριανοὺς συναδέλφους ποὺ μᾶς ἤρθανε, καὶ γιὰ τὶς φτωχὲς οἰκογένειές τους. Μαζεύτηκαν τὸ ὅλον δρ. 962. Ἀπ' αὐτὲς ἔχει δώσει ἡ Ἐκκλησιὰ Παναγία τοῦ χωριοῦ μας δρ. 200. Ἀπὸ δρ. 100 οἱ κ. κ. Μιχ. Λουκίδης καὶ Π. Κοροβίνης. Κἕνα σωρὸ ἄλλοι εὐγενικοὶ καὶ φιλάνθρωποι συμπατριῶτες μας μικρότερα ποσά.

Βατοῦσα, 28—4—23.

ΣΕΣ Βατούσας

ΣΕΣ ΠΟΛΥΧΝΙΤΟΥ

Πολυχνίος 14—5—23

Κύριε Διευθυντή,

Παρακαλοῦμε δημοσιεύσετε στὴν ἐφημερίδα σας πὼς εὐχαριστοῦμε θερμὰ τὸ Θεόφραστο Κακαμπουρα μέλος τοῦ Συνδέσμου μας, διότι τὴν περασμένη Κυριακὴ ἄφισε τὰ κέρδη τοῦ καφενείου του τῆς ἡμέρα στὸ Σύνδεσμό μας, καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν 217 δρχ. Ἐπίσης τὸ προσωπικὸ τοῦ καφενείου ποὺ ἀφέλαβε δωρεὰν τὴν ὑπηρεσία, Ἀβαγιανὸν Εὐστράτιο, Λαρατζίκη Γεώργ., Καρατζάνη Δημ.. καὶ Μαλλούση Γεώργιον.

Ὁ ΣΕΣ Πολυχνίτου

δὶ μὲ ἀχνούδωτο παρθενικὸ μοῦτρο, ἅρπαξε μιὰ καμουτσικιὰ στὸ μάγουλο. Μιὰ κόκκινη ματωμένη ἀβλακιὰ τραβήχτηκε ἀπ' τὸ σαγῶνι ὡς τὸ μάτι του. Ἔτρεξε στὴ τετράδα του κλαίγοντας δυνατὰ σὰ μωρό. Οἱ σφυρίχτρες τῶν ὑπαξιωματικῶν λύσσαξαν. Ὅλοι τους βλαστημοῦσαν κἔβριζαν. Οἱ φαντάροι τρέχανε νὰ προφτάσουνε τὸ στίχο τους.

Μονάχα ἕνας μουστακαλῆς στρατιώτης, ἔφεδρος μὲ τὶς ταινίες τοῦ Βαλκανικοῦ στὸ στῆθος, κουτσαίνοντας ἀπ' ὄνα κλώτσιμα ταλόγου σφύριξε δυνατὰ τοῦ λοχαγοῦ:

— Ἔννια σου, κερατᾶ! Τὸ πρῶτο μολύβι θἄναι δικό σου!... Ὅλοι οἱ ἄντρες γύρισαν καὶ τόνε κύτταξαν μὲ θαμασμό. Καὶ μιὰ μουρμούρα βούηξε πάνου ἀπ' τὴ φάλαγγα.

Οἱ λοχίες φώναξαν νευριασμένοι: Προχωρεῖτε!

Ὁ λοχαγὸς πηλάληξε τἄλογό του, τἄχα δὲν ἄκουσε, καὶ τράβηξε μπροστὰ βλαστημώντας «τὰ ντάντήλια» καὶ τοὺς «ἁγίους». (συνέχεια)

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

Ἡ Κυβέρνηση κατώρθωσε μὲ τὴν ἀντρίκεια στάση της, καὶ μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ ξεμπερδέψει ὅσο μποροῦσε γρηγορώτερα, νὰ κάνει νὰ προτιμηθοῦν τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα ἀπὸ τὰ πολυποίκιλλα καὶ χιλιομπερδεμμένα οἰκονομικὰ συμμαχοτουρκικὰ προβλήματα. Καὶ οἱ Τοῦρκοι σὰν εἶδαν τὴ γροθιὰ σφιγμένη κι ἕτοιμη νὰ τσακίσει τὰ μοῦτρα τους, συνῆρθαν καὶ δέχτηκαν τοὺς Ἑλληνικοὺς ὅρους, ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ τελευταῖο δυνατὸ ὅριο τῶν παραχωρήσεων ἀπὸ μέρους μας.

Ἄπειρη εὐγνωμοσύνη χρωστᾶμε στοὺς ἔντιμους στρατιῶτες τῆς Ἐπανασιάσεως, ποὺ κατώρθωσαν σὲ λίγους μῆνες, νὰ ἀποσηκώσουν τὴν πατρίδα μας ἀπὸ τὰ ἀνήλια βάθη τῆς ἀβύσσου καὶ τῆς ἀτιμίας, καὶ νὰ τὴ στηλώσουν ζωντανὴ καὶ ἄξια νὰ ἀπειλεῖ τὸν ὀχτρο, ποὺ λίγους μῆνες προτήτερα μποροῦσε νὰ τὴν τσαλαπατήσει κάτω ἀπ' τὴ φτέρνα του. Ἀπὸ ἕνα παραλυμένο καὶ ξεψυχισμένο ὀργανισμό, μὲ τὴ δική τους ἀγνὴ καὶ ἐπίμονη θέληση ἔκαναν κράτος ποὺ λογαριάζεται πάλι καὶ σὰν σύμμαχος καὶ σὰν ὀχτρός. εὐχόμαστε ἡ ἔντιμη αὐτὴ εἰρήνη ποὺ προπαρασκεύασαν μὲ τὸν ἄδολο πατριωτισμό τους οἱ Ἐπαναστάτες, καὶ ἐπέτυχε μὲ τὸ πολιτικό του δαιμόνιο ὁ Βενιζέλος, νὰ εἶναι πειὰ μόνιμη, γιὰ νὰ μπορέσει ἰὸ κράτος ἀπερίσπαστο νὰ ἐπιδοθεῖ στὴν ἐσωτερική του ἀναδιοργάνωση μὲ νέες κατευθύνσεις καὶ ἀρχές, καὶ τὰ ἄτομα νὰ κατατοπιστοῦνε καὶ νὰ φροντίσουν γιὰ τὰ σπίτια τους.

Β.

ΤΗΝ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΜΑΣ

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐπαναστάσεως Πλαστήρας ἔστειλε στὸ Βενιζέλο τοῦτο τὸ τηλεγράφημα:

«Ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐπαναστάσεως παρακαλῶ δεχθῆτε ἄπειρον εὐγνωμοσύνην τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν ἀπαράβλητον πατριωτισμὸν καὶ τὰς ἐξόχους διπλωματικὰς ἀρετὰς χάρις εἰς τὰς ὁποίας κατορθώσατε νὰ προσφέρητε εἰς τὴν δοκιμαοθεῖσαν Πατρίδα ἔντιμον εἰρήνην.»

Μαζὺ μὲ τὴν Ἐπανάσταση καὶ ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος, ἐκφράζει τὴν ξεχωριστὴν εὐγνωμοσύνη της σιὸ μεγάλο Πατριώτη καὶ Διπλωμάτη Βενιζέλο καὶ ἡ δική μας ἡ τάξη τῶν πολυβασανισμένων ἐφέδρων.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Χρ. Μολίνου Ἀθήνα.— Εὐχαριστοῦμε. Τὸ τραγοῦδι σου μᾶς ἦρθε σὰν τὸ τραγοῦδι ἑνὸς παλιοῦ βιολιοῦ ἀγαπημένου, ποὺ τὸ κρέμασαν καὶ ξεχάστηκε πάνου ἀπ' τὸ ταμεῖο ἑνὸς μαγαζιοῦ. Σὲ παρακαλεῖ ὅλος ὁ κύκλος τῶν «Μητῶν» μὲ τὸν Ἀρίστο ἐπὶ κεφαλῆς νὰ μᾶς στέλνεις ἐχτὸς ἀπ' τὰ τραγούδια σου καὶ ἀνταποκρίσεις βδομαδιάτικες πάνου στὸ πνεῦμα τῆς «Καμπάνας» μας. Ἔξω δηλ. ἀπὸ κάθε ἐμπάθεια κομματική. Ἔχουμε καθήκοντα πολιτικὰ καὶ ἀνθρωπιστικὰ ὅλοι μας ἀντίκρι στὸν τόπο.

Ἔφεδρον Λισβόρι. — Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Μάθειε ἐπὶ τέλους νὰ ὑπογράφετε τὰ γράμματα ποὺ καταγγέλνουν τόσο σιβαρὰ πράματα. Μάθετε πὼς ἡ ἀνώνυμη καταγγελία δείχνει ἔλλειψη περηφάνιας, ἔλλειψη ἀνδρισμοῦ, ἔλλειψη ἠθικῆς. Ἂν δὲ μάθουμε νὰ καταγγέλνουμε τοὺς καταχραστὲς, αἰώνια τὸ ἴδιο θὰ γίνεται. θὰ τρῶνε ὅλοι ἀπ' τὴ πλάτη τῶν φτωχῶν. Ἂν δὲν θέλετε νὰ φανεῖ τὸνομά σας, γράφετε δίπλα τὸ ψευτόνομα ποὺ θέλετε. Μὰ ***ὑπογράφετε*** γιὰ ὄνομα Θεοῦ. Ἀλλιώτικα ὅλα πάνε στὸ καλάθι τῆς Συντάξεως — ὁλοΐσια.

Π. Ν. Περιορῆν ἀνθ)στὴν.— Εὐχαριστοῦμε πολὺ. Στάλλο φύλλο. Φροντίσετε γιὰ τὴ διάθεση τῆς «Καμπάνας» ὅσο μπορεῖτε.

Πολλοὶ ἔφεδροι. Πλωμάρι. Κατὰ κανόνα κάθε κομμάτι ποὺ μᾶς στέλνουν οἱ ἀναγνῶστες μας, πρέπει νἄναι ὑπογραμμένο. Μόνο ἂν θέλουν λένε νὰ δημοσιευτεῖ μὲ ψευτώνομα. Γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μᾶς γράφετε δὲν ἔχετε δίκιο. Γιατὶ ἔγιναν καὶ γίνουνται ἐνέργειες ἀπ' τὴν Κυβέρνηση γιὰ νὰ μαθευτεῖ ἡ τύχη ὅλων τῶν συναδέρφων ποὺμειναν στὴ σκλαβιά.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθ. 5281

ΔΙΑΤΑΓΗ

Κατωτέρω κοινοποιῶ τηλεγραφικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Γεν. Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 23 Μαΐου 1923.

Ὁ Στρατ. Διοίκησις Λέσβου
Σ. Μιχιώτης
Σ)χης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ὑπὸ τοῦ Γ' Διαρκοῦς Στρατοδικείου κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθη τὴν 18 Μαΐου ὁ στρατιώτης Βασιλείου Κωνσταντῖνος κατηγορούμενος ἐπὶ λιποταξίᾳ μετὰ φόνου.

Ἀρχηγὸς Στρατοῦ
κ. δ.
Ἀφθονίδης

ΚΑΙ ΤΩΡΑ;

Τί θὰ γίνουν οἱ φιλοπόλεμοι; πῶς θὰ περνοῦν τὴν ὥρα τους οἱ θαυμάσιοι αὐτοὶ στρατηγοὶ καὶ διπλωμάτες τῶν καφενέδων; Τί θὰ γίνουνε οἱ ναύαρχοι τοῦ «Πανελληνίου» ποὺ κανόνιζαν τὶς κινήσεις τοῦ «Κιλκὶς» καὶ τοῦ «Ἀβέρωφ» μέσα σὲ πέντε ποτήρια — γκαρσόν, ἕνα νερὸ ἀκόμα, παρακαλῶ !—; Ἦταν μιὰ χαρὰ νὰ τοὺς ἀκούει κανείς. τοὺς συνειθίσαμε χρόνια τώρα. καὶ μολονότι μᾶς πείραζε στὰ νεῦρα τὸ αἰώνιο καὶ ἀσυγκράτητο πολεμικὸ μένος τους καὶ κάποτε δοκιμάζαμε φαγοῦρα στὶς ἀπαλάμες μας, ποὺ μᾶς ἔσπρωχνε νὰ τοὺς ἀρχίσουμε στὶς κατραπακιές, ὅμως τοὺς χαρακτηρίζαμε ὡς ἀκαταλόγιστους καὶ δὲν τοὺς συνεριζόμαστε· ἂν καὶ θὰ μπορούσαμε κάλλιστα νὰ τοὺς ποῦμε ἀδιάντροπους πατριδοκάπηλους. Γιατὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ πολεμοχαρεῖς ἦσαν «τῶν μεγάλων κλάσεων» εἴτε φύσει εἴτε τέχνῃ καὶ φυσικὰ ἀποφάσιζαν τὸν πόλεμο ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς. Δὲν ἐπρόκειτο νὰ ὑποφέρουν ἀπ' τὶς μεγάλες δυστυχίες τοῦ πολέμου, ἀφοῦ εἶχαν φροντίσει νὰ πλαστογραφήσουν τὰ μητρῶα μεγαλώνοντας τὴν ἡλικία τους ἢ εἶχαν ἀποχτήσει ξένη ὑπηκοότητα — ἀκόμα καὶ Τούρκικη —, ἐνῷ ἀσφαλῶς θὰ ἐπωφελοῦντο ὅλων τῶν εὐνοϊκῶν περιπτώσεων ποὺ παρουσιάζουν οἱ ἐπιστρατεύσεις καὶ οἱ πόλεμοι γιὰ νὰ πλουτίσουν. Πῶς νὰ μὴν εἶναι φιλοπόλεμοι οἱ κανακάρηδες; Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι ὡς τόσο ποὺ εἴμοστε διαρκῶς τὸ αὐγὸ τοῦ μύθου νοιώθουμε ἀληθινὴ ἀνακούφιση μὲ τὸν τερματισμὸ τῆς ἐκκρεμότητας καὶ τὴν εἰρήνεψη, εἶναι ἡ σειρά μας νὰ χαροῦμε καὶ μεῖς. Καὶ κάτι ἀκόμα. Νὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ πιστεύουμε πὼς κάτι πιὸ πολὺ ἀπ' αὐτοὺς γροικᾶνε γύρου σαὐτὰ τά πράματα οἱ Ἀρχηγοὶ τῆς Ἐπαναστάσεως, τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς διπλωματικῆς Ἀποστολῆς τῆς Λωζάνης, ποὺ δέχτηκαν νά κλείσουνε τὴν εἰρήνη μὲ τοὺς ὅρους ποὺ αὐτοὶ τοὺς θεωροῦν ***ἔντιμους.***

ΟΙ ΑΤΙΜΟΙ

Ἡ εἴδηση πὼς οἱ Τοῦρκοι ὑποχωρήσανε στὶς ἀποζημιώσεις ἐχαροποίησε ὑπερβολικὰ μιὰ μερίδα ἑλληνόφωνων ἀνθρώπων. Εἶνε οἱ κίτρινοι ἄνθρωποι τοῦ ΜΙΣΟΥΣ καὶ τοῦ ΦΘΟΝΟΥ ποὺ ἐξαρτοῦν τὴν πολιτική τους ζωὴ ἀπ' τὴν κακομοιριὰ τῆς Ἑλλάδας. Καὶ φθονοῦνε τὸ μεγαλεῖο της καὶ τὴ δόξα της· ἐπειδὴ εἶνε ἀνίκανοι νὰ δουλέψουνε γιαυτά. Τοὺς πληροφοροῦμε: Ἡ Εἰρήνη, ἂν ὑπογραφτεῖ, δὲ θὰν εἶνε περίοδο, παρακμῆς· μ' ἄλλα λόγια ψοφῆμι δὲν ἔχει πιὰ στὴν Ἑλλάδα. Μάταια λοιπὸν χαίρουνται...

ΜΕΝΙΔΙΑΤΙΚΗ ΜΑΝΤΑΛΙΤΕ

Λένε ἀκόμα φανερὰ μὲς στοὺς καφενέδες οἱ κίτρινοι παλιανθρῶποι πὼς τίποτα δὲν ἔκανε ἡ Ἐπανάσταση. Δυστυχῶς ἔκανε. Σταμάτησε τὸν Κεμὰλ στὸν Ἔβρο καὶ δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ τσαλοπατήσει κάτω ἀπ' τὴ φτέρνα του τὸ Μενίδι τους.

ΤΣΕΚΟΥΡΙ

Εἶνε συχαμὸς νὰ ἀσχολεῖται κανένας μὲ τοὺς ὑπανθρώπους αὐτοὺς ἀντιδραστικούς. Γιὰ τοῦτο ζητοῦμε ἀπ' τὴ Στρατιωτικὴ Διοίκηση μιὰ χάρη: Νὰ τοὺς ἁρπάξει ἀπ' τ' ἀφτὶ καὶ νὰ τοὺ. καθίσει στὸ φρέσκο. Αὐτὸ εἶνε δὰ καὶ τὸ καθῆκον της. Ἀλλοιώτικα δὲ βλέπουμε τὶ προορισμὸ θὰν εἶχεν ἐδῶ ἡ πολυτελὴς καὶ πολυπρόσωπη ἐγκατάστασή της.

ΦΑΜΑ ***ΚΑΡΔΑΣΣΟΣ***

ΕΙΔΑΜΕ... ΕΙΔΑΜΕ

Ἕνα πλῆθος πρόσφυγες ἄστεγοι γυρεύουν στέγαση. Ἄλλοι ποὺ ὅπως, ὅπως πέρασαν τὸ χειμῶνα, τώρα γυρεύουν ἀραίωση ἀπ' τὰ σπίτια ποὺ βρίσκουνται σαρδελοπαστωμένοι, καὶ κοντεύουν νὰ πεθάνουν ἀπ' τή βρῶμα τοῦ ἀπάνθρωπου στοιβάγματός των. Τὸ Κράτος ἀντίκρυ τους ἔχει καθήκοντα ἐπιταχτικά. Εἴδαμε ἐπιτροπὲς σπουδαῖες καὶ τρομερὲς, εἴδαμε συνεδριάσεις, εἴδαμε μανσούπια, εἴδαμε θόρυβο δημοκοπικό. Εἴδαμε ἕνα Νόμο. Ἀναγκαστικὲς στεγάσεις, εἴδαμε καὶ ὁλάκαιρο ἀρχεῖο ἀπὸ εὐχαριστήρια καὶ συγχαρητήρια τῶν ἐπισήμων — καὶ θυμηθήκαμε ἐκεῖνο τοῦ Κώστα Λούη — πρὸς τὸν κ. Χ'' Χριστόφα γιὰ τὸ ἑκατομμύριο ποὺ δὲν εἴδαμε. Καὶ μονοχα στέγαση τῶν προσφύγων δὲν εἴδαμε. Εἴδαμε ὅμως ἐπιταξη φτωχῶν σπιτιῶν, εἴδαμε ἐγκαταστάσεις ἀκόμα καὶ μέσα σὲ σπίτια ἐφέδρων. Ὅλα αὐτὰ μυρίζουν φαυλότητα. Κάποιο σάπιο ὑπάρχει μές στὴν Ὑπηρεσία αὐτή. Καὶ ἡ Ἐπανόταση πρέπει νὰ τὄβρει καὶ νὰ τὸ ξεκαθαρίσει μιὰ γιὰ πάντα.

ΚΥΡΙΕ ΕΛΕΗΣΟΝ

Ἡ « Προσφυγικὴ Φωνὴ » τῆς χθὲς ἐβγῆκε λέγοντας πράγματα ἀκόμα πιὸ περίεργα ἀπ' τὴν περασμένη Δευτέρα. Ἂν καὶ μὲ μεγάλη προσοχὴ διαβάσαμε καὶ ξαναδιαβάσαμε τὸ ἄρθρο της «Δὲν εἴμεθα πρόσφυγες», ὡς τόσο πολὺ λίγα πράματα καταλάβαμε ἀπ' τὴν οὐσία του. Εἶναι ἕνας μπαχτσὲς μὲ διάφορα λαχανικὰ τῆς ἐποχῆς, τὸ ἕνα πιὸ δροσερὸ ἀπ' τὸ ἄλλο. Τὸ πιὸ πρωτότυπο ἀπ' ὅλα εἶναι ἡ νέα θέση τοῦ Προσφυγικοῦ ζητήματος. Ὁ κ. Γκράβαλης ἐσχημάτισε τὴν γνώμην τὴν «ἀνεπίδεκτον πάσης ἀμφισβητήσεως», ὅτι οἱ 900.000 τῶν προσφύγων ἔπαθαν τὰ μαρτύριά τους καὶ ὑφίστανται τὴ δυστυχία τους μόνο καὶ μόνο γιά... νὰ ἐλευθερωθοῦνε τὰ Νησιά. Καὶ « ἔχει τὴν ***ἀξίωσιν*** ὅλοι ἐκεῖνοι γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν ἐθυσιάσθηκαν ***νὰ ἀποκαλύπτωνται»*** σὰν εὑρίκουν τὸν κ. Γκράβαλην στὸ δρόμο. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ τὸ ὑποστηρίζουμε καὶ μεῖς. Δὲ θὰ κόστιζε τίποτα σόλους μας νὰ κάνουμε αὐτὴ τὴν γκραντ-ρεβεράνς μόλις ἀντασώνουμε τὸν κ. Γκράβαλη ἢ καὶ κάθε ἄλλον ἀπὸ τὶς 900.000 τῶν ἀδελφῶν προσφύγων. Αὐτὸ θὰ ἦταν καὶ εὐεργετικὸ μ' αὐτή τὴ ζέστη, διότι ἔτσι καὶ ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος θὰ ἐδρόσιζε λιγάκι τὸ κεφάλι του καὶ δὲ θὰ παραπονιούτανε οὔτε στῆς «Σάλπιγγας» τὰ κύρια ἄρθρα γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ζέστης. Ἀλλὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ὥς τὸ νὰ παραβλέψουμε ὅλη τὴ σειρὰ τῶν τρομερῶν ἱστορικῶν γεγονότων ποὺ ξερρίζωσαν ὅλους τοὺς ἀδελφούς μας τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοὺς ἔρριξαν ἀξιοθρήνητα θύματα στὴν ἀγκαλιὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ παραδεχτοῦμε μὲ τὴν «Προσφυγικὴ Φωνὴ» πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ φασαρία καὶ τὸ τρομερὸ κακὸ ἔγινε ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς πρόσφυγας ποὺ ἀπεφάσισαν «προθύμως καὶ ὑπερηφάνως νὰ θυσιασθῶσι διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῶν Νήσων», αὐτό, μὰ τὴν πίστη μας, δὲν τὸ χωράει ὁ νοῦς μας.

ΤΙ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΜΕ

Ἐκεῖνο μονάχα ποὺ καταλάβαμε ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴ θορυβήδικη μανούβρα, εἶναι πὼς γίνεται μιὰ προσπάθεια— ἴσως ἀσυναίσθητα—γιὰ νὰ δημιουργηθεῖ μῖσος ἀνάμεσα στοὺς φιλοξενούντας καὶ στοὺς φιλοξενουμένους. Καὶ αὐτὸ θὰ τὸ θεωρούσαμε ἐγκληματικὸ ἂν δὲν ξέραμε πὼς οἱ ἰδέες αὐτὲς οἱ πολὺ πρωτότυπες ἀνήκουν ἀποκλειστικὰ καὶ προσωπικὰ στὸ συγγραφέα τους.

Κιαὐτὸ δίχως νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψει μηδὲ τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Προσφύγων ποὺ μᾶς τὸ βεβαιώνει τόσο ἐπίσημα.

ΤΑ ΧΤΗΜΑΤΑ

Ὅσο γιὰ τὰ χτήματα ποὺ ὁ ἀγαπητὸς συνάδελφος θέλει «ἄψε σβῦσε» νὰ δοθοῦν ***ἀμέσως*** στοὺς πρόσφυγες, πέρνουμε τὸ θάρρος νὰ τοῦ θυμίσουμε ἀπὸ μέρους τοῦ ξενοδόχου ὅτι ὁ λογαριασμὸς δὲν εἶναι ἀπόλυτα σωστός. Εἶναι καὶ μερικοὶ ἄλλοι πρόσφυγες ποὺ θέλουν ψωμὶ καὶ δουλιά. Καὶ οἱ πρόσφυγες αὐτοὶ ἤτανε διωγμένοι ἀπ' τὰ σπίτια τους κ' ἀπ' τὶς δουλιές των δέκα ὁλάκαιρα χρόνια. Γύριζαν κιαὐτοὶ ἄστεγοι, ξυπόλυτοι, πεινασμένοι καὶ μ' ἕνα τσαντῆρι στὸν ὦμο. Πάρα πολλοὶ κιἀπ' αὐτοὺς πέθαναν, ἄλλοι τόσοι γυρίζουνε χιλιασμένοι καὶ βερέμηδες, κιἄλλοι τόσοι ἀφῆκαν ἕνα μέλος τους ἐκεῖ ποὺ γύριζαν.

Ὁρκιζόμαστε στὸν Θεὸν τῶν πατέρων μας, κ. Γκράβαλη, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ δὲν γύριζαν τόσα χρόνια γιὰ ἀλλαγὴ ἀέρος. Γύριζαν «προθύμως καὶ ὑπερηφάνως»— αὐτοὶ δὰ— γιὰ ὁλονῶν τὴ λευτεριά, ἀκόμα ***«καὶ τῶν Νήσων».***

Τώρα, συνέβη κάμποσοι ἀπ' αὐτοὺς νὰ γυρισουνε σιὸν τόπο τους. Καὶ δὲν ἔχουν οὔτε «Ἐρυθρὸ Σταυρὸ» νὰ τοὺς δώσει ψωμὶ γιὰ τὸ σπίτι τους καὶ γάλα γιὰ ἰάρρωστα παιδιὰ τους, οὔτε ἰὸ Κράτος ἔχει τὴ δύναμη ***«νὰ τοὺς ἐγκαστήσει ἀμέσως καὶ μάλιστα νὰ τοὺς ἀποζημιώσει».*** Ἔχουν μονάχα τέσσερα ξερὰ νιουβέρια καὶ μιὰ στέγη. Ἀκριβῶς ὅ,τι θὰ ἔχουν καὶ οἱ ἀδελφοὶ πρόσφυγες ἂν ἡ σκληρὴ ἀνάγκη τοὺς κόψει τὸ ἐπίδομα καὶ τὴ βοήθεια. Κιαὐτοὶ εἶναι κάμποσοι. Κεῖναι ὅλοι ἀκτήμονες, κεῖναι ὅλοι νεωργοί. ***Εἶναι οἱ ἔφεδροι γεωργοὶ τῆς Μυτιλήνης καὶ οἱ συνάδελφοί τους τῆς Ἀνατολῆς.***

Αὐτὸς εἶνε ὁ ξενοδόχος ποὺ ξεχάστηκε ἀπ' τὴ «Προσφυγικὴ Φωνὴ» στὸ λογαριασμό. ***Τὰ χτήματα δὲν εἶνε τόσα ὥστε νὰ φτάσουνε γιὰ ὅλους τοὺς ἀκτήμονες.***

Γιαὐτὸ πρέπει νὰ δοθοῦνε ***στοὺς φτωχοὺς ἐφέδρους γεωργοὺς ντόπιους καὶ πρόσφυγες. Αὐτοὶ*** νὰ προτιμηθοῦνε. ***Αὐτοὶ*** ἔχουν τὰ μεγάλα δικαιώματα. ***Αὐτοὶ*** ἔχουν στὰ στήθια καὶ στὰ μπράτσα τους τοὺς μεγάλους τίτλους τῆς τιμῆς.

Κι ὅλοι αὐτοὶ δὲ μιλᾶνε, οὔτε φωνάζουνε. Εἶναι σεμνοί, σιωπηλοὶ καὶ περιμένουν ὑπομονετικὰ κάτου ἀπ' τὴ σημαία τῶν ὀργανώσεών τους.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΗ

Εἴδαμε τὴ διατίμηση ποὺ βγῆκε γιὰ τὰ κρέατα καὶ γιὰ κάποια ἄλλα ἀκόμα εἴδη. Παραβάλαμε τὸν ξεπεσμὸ τῆς λίρας μὲ τὶς νέες τιμὲς καὶ ἔχουμε νὰ παρατηρήσουμε: Ἡ λίρα σήμερα στέκεται γύρω στὰ 250. Ἑπομένως ἔχουμε ξεπεσμὸ 40 ο)ο. Κ' εἶνε λίγο π λὺ σταθερὸς αὐτὸς ὁ ἀριθμός. Θὰν ἔπρεπε λοιπὸν θορροῦμε κάπως ἀνάλογα νὰ ξεπέσουν καὶ τὰ διάφορα εἴδη τῆς πρώτης ἀνάγκης. Κι' ἂν αὐτὸ δὲν τὸ καταλαβαίνουν ἢ δὲ θέλουν νὰ τὸ καταλάβουν οἱ ἐνδιοφερόμενοι, ἂς τὸ ***ἐπιβάλει*** ἡ ἀγορανομικὴ Ἐπιτροπή. Ἔτσι τὴν καταλαβαίνουμε τὴ διατίμηση.

Η ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

Ἡ μεσοδιασία ποῦγνε στὸ Λιμεναρχεῖο μας γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τῆς ἄγονης γραμμῆς Τένεδου Λήμνου Ἴμβρου-Σαμοθράκης Ἁγ. Εὐστρατίου, κατακυρώθηκε σὲ δυὸ μαοῦνες Μαύρης Θαλάσσης. Εἶνοι δυὸ ἀνοιχτὰ σκάφη, δίχως θέση, δίχως κουβέρτες, δίχως ἀποχωρητήρια. Καὶ πέρνουνε 5 μίλλια τὴν ὥρα σὲ ἤρεμη θάλασσα. Ὁ κ. Λιμενάρχης βέβαια ποὺ εἶχε τὴν ἐγκυρώτερη γνώμη ἀνάμεσα στὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς λογάριασε τὸ οἰκονομικὸ συμφέρο τοῦ Δημ. Ταμείου προτιμῶντας τὰ δυὸ αὐτὰ σκάφη ἀνάμεσα σὲ ἀκριβώτερες προσφορές. Μὰ τὸ συμφέρο τῶν πολιτῶν ποιὸς θὰ τὸ λογαριάσει; Ποιὸς θάναι ὑπεύθυνος γιὰ τὴν κακοπάθεια τῶν ταξειδιωτῶν καὶ τῶν ἐμπόρων ποὺ θἀποφασίσουνε τὸ χειμῶνα τὸ ταξίδι τους; Ποῦ θἀποταθοῦνε οἱ γυναῖκες ποὺ θὰ μείνουν 8—10 ὧρες μέσα στὰ σκάφη αὐτὰ τὰ δίχως ἀποχωρητήρια;

Τὰ γυναικεῖα καπέλλα

Μονάχα στοῦ Ι. Τουφεξῆ

κοντὰ στὴν Ἐθν. Τράπεζα.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Πάλι τὰ δέντρα χαίρουνται
Πάλι λαλεῖ τὴ δόλια
Καὶ μένα κάτ' ἀπ' τὸ χακὶ
Ἡ Νειότη μαραζώνει

Συλλέχτης Σ Μ.

ΚΛΕΦΤΗΣ

— Ἔ, καλέ, βρὲ γυναῖκα! τάκουσα. «Γάλα εἶπε ὁ Σπετσιέρης. Γάλα εἶπε ὁ Σπετσιέρης». Τώρα θὰ πῶ κανί... καὶ τοῦ Σπετσιέρη.» Ὁ Σταβράκας ἕνας τύπος ἀγαθοῦ καὶ ἐνάρετου χωρικοῦ τὴν ἀγαποῦσε τὴ γυναικούλα του· κι' ἄξ τὴ μιλοῦσε ἔτσι ἀπότομα. Τὴν εἶχε πάρει ἀπὸ ἔρωτα, ὀρφανοῦλα, γυμνή. Ἀλήθεια ἦτανε πολὺ ὄμορφη καὶ νοικοκυροῦλα ἡ Φανή. Τὴν ἔβαλε στὸ πατρικό του σπιτάκι κι' ἔπλαθε χρυσᾶ ὄνειρα γιὰ τὸ μέλλον· μ' ἕνα κτηματάκι τῆς μάνας του, καὶ μὲ τὰ χέρια του λογάριαζε νὰ τὰ φέρνει βόλτα.

Ἄξαφνα ἕνα πρωῒ τὸν ἄρπαξεν ὁ Στρατός. Ἔφυγε μαζί μὲ τἄλλα τὰ παιδιὰ ἀφίνοντας ἀπαρηγόρητη τὴ Φανή του μ' ἕνα ἀγοράκι στὰ κωλόπανα ἀκόμα. . . .

Ἐφτὰ χρονῶ βρῆκε τὸ παιδί του σὰν ξαναγύρισε ὁ Σταβράκας στὸ χαριό· ἕνα ἀγοράκι κιτρινιάρικο, ἀναιμικό· αὐτὸ λοιπὸν ἤτανε τὸ παιδὶ ποὺ ξόδεψε τὰ μαλλοκέφαλά του γιὰ νὰ τὸ ἀνεστήσε! Ὁ γιατρὸς εἶπε πῶς; δὲν ἤταν ἀγιάτρευτη ἡ ἀρρώστια του· ἔπρεπε νὰ δυναμώσει τὸ στομαχάκι του· κι' ἔπρεπε νὰ παίρνει ταχτικὰ τὰ γιατρικὰ καὶ νὰ πίνει μόνο γάλα· εἶπεν ὅμως ὁ γιατρὸς καὶ πῶς ἔπρεπε πιὰ νὰ πληρωθεῖ καὶ κεῖνος κι' ὁ σπετσέρης· πέντε χρονῶ λογαριασμοί! καὶ τὰ χρόνια ἤτανε δύσκολα.

— Δίκιο εἶνε νὰ πληρωθοῦνε οἱ ἀθρῶποι. Ἔτσι εἶπεν ὁ Σταβράκας στὴ γυναῖκα του.

Τὴν ἴδια μέρα πῆγε νὰ ξετάσει στοῦ Χριστόφα τοῦ μπακάλη τὸ λογαριασμό· καὶ τὸ βράδυ εἶπε στὴ γυναίκα του πῶς; πληρώθηκαν ὅλα μὰ δὲν εἶχανε πιὰ κτῆμα· ἤτανε ὅλο φαγωμένο· καὶ τὸ σπιτάκι τους ἤτανε ἐνέχυρο. Καὶ σὰν εἶδε τὴ Φανὴ νὰ σιγοκλαίει δίπλα στὸ στρῶμα τοῦ ἄρρωστου παιδιοῦ, γιατὶ δὲν τὸ περίμενε τόσο χρέος τῆς εἶπε νὰ μὴ στεναχωριέται κι' ἔχει ὁ Θεός. Φτάνει μονάχα νἄβρισκε δουλιά· Αὐτοῦ ἤταν ἡ δυσκολία· γιατὶ ὁ κὺρ Νικολὸς πῆρε ἄλλους στὸ κλάδεμα, μόλο ποὺ τοῦ εἶχε δόσει τὸ λόγο του ἀπ' τό χειμῶνα· καὶ κανένας ἀπ' τοὺς νοικοκυραίους δὲν ἄφινε τοὺς παλιούς του ἀθρώπους γιὰ νὰ δώσει δουλιὰ σὲ φτωχό... Ἂς ἀφίσουμε πιὰ ποὺ οἱ δουλιὲς ἤταν λίγες· κεῖνα τὰ χρόνια.

Ὅλα αὐτὰ τἄλεγε ὁ Σταβράκας χωρὶς νὰ τὰ πιστεύει· γιαὐτὸ καὶ τὴν ἴδια ὥρα γύριζε κατὰ τὸν τοῖχο κι' ἀναστέναζε κρυφὰ ἀπ' τὴ γυναῖκα του. Τὸ θάνατο δὲν τὸν ἐτρόμαξε ποτέ, μὰ τώρα ἡ ζωὴ τὸν ἐφόβιζε· καὶ ὁ Σταβράκας ἔχασε τὸ θάρρος του. Νά, γιατὶ μιλοῦσε ἔτσι ἀπότομα στὴ γυναῖκα του.

Σὰν πέρασε λιγάκι ἡ Φανὴ ξαναεῖπε δειλά. —Ἀπ' τοῦ Ἀντώνη δὲ θὰ μποροῦσες νὰ πάρεις λίγο γάλα!...

Ὁ Σ.αβράκας τὴν ἐκύτταξε ἀφηρεμένα· ὕστερα εἶπε ἀπότομα; — Ὄχι! Θέλουνε παρόδες! Κανένας δὲ δίνει βερεσέ. Χρωστοῦμε παντοῦ. Κατάλαβες; καὶ ἔφτυσε μές στὴ γωνιὰ θυμωμένα. — Δίχως γάλα δὲ θὰ βαστάξει τὸ παιδί, εἶπε ὁ Σπετσιέρης· ἐμουρμούρισε πάλι ἡ Φανὴ κι' ἄρχισε τὰ κλάματα.

Ὁ Σταβράκας σηκώθηκε ἐβημάτιζε νευρικὰ καὶ ἔλεγε.— Ὁ Σπετσιέρης! Τὰ ξέρει ὅλα ὁ Σπετσιέρης. Αὐτὸς εἶνε σοφός... Κι' ὅμως δὲ δίνει οὔτε ἕνα χίπι βερεσέ, ὁ Σπετσιέρης, ἀφοῦ ξέρει πῶς; θ' ..

— Μὴ γάλα, μητέλα! ἐφώναξε παρακαλεστά, κλαψάρικα ἡ ἀδύναμη φωνούλα τοῦ παιδιοῦ, ποὺ ξύπνησε καὶ στριφογύριζε μέσα στὴν κουβέρτα του ...

Ὁ Σταβράκης ἄρπαξε τὸ νασκέτο του καὶ βγῆκε βιαστικός. Στὴν αὐλὴ κοντοστάθηκε λιγάκι, σὰν κάτι νὰ εἶχε ξεχασμένο. Ὕστερα ἄρπαξε ἕνα τέστο ἀπ' τὴν πυροστιὰ δίπλα στὸ καζάνι, τἄβαλε κάτω ἀπ' τὸ χιτωνιό του καὶ τράβηξε τὸ μονοπάτι κατὰ τὸ βουνό. Ἀπὸ μακρυὰ γύρισε καὶ κύτταξε τὸ σπιτάκι του.

Τὸ ἡλιοβασίλεμα χυνόταν στὰ τζάμια τοῦ χομηλοῦ παραθυριοῦ καὶ τὄκανε νὰ φαίνεται σὰν καμωμένο.

* * *

Ἦτανε νύχτα σὰν ξαναγύρισε ὁ Σταβράκας.— Νά! ἄψε φωτιὰ καὶ βράσε τὸ γάλα. Ἔτσι εἶπε στὴ γυναίκα του, ἀποθέτοντας τὸ τέστο στὸ παράθυρο.— Εἶνε πολύ, εἶπε ἡ Φανή. Θὰ κρατήσω καὶ γιὰ αὔριο. Ἐκεῖνος χαμογέλασε πικρὰ καὶ εἶπε. Ὅ,τι θέλεις. Δόστο κι' ὅλο. Αὔριο φέρνω ἄλλο. Καὶ στρίβοντας ἕνα τσιγάρο πρόσθεσε παραξενα: Σὰ δὲ δίνουνε οἱ ἀθρῶποι, δίνει ὁ Θεός. Καὶ σὰ δὲ δίνει κανένας τὸ παρ εις μοναχός σου· μὲ τὰ χέρια σου.

Ἡ Φανὴ τὸν ἐκυττοῦσε παραξενεμένη. Ναί, ναί, ἔτσι ποὺ τὸ λέω, εἶνε· εἶπεν ὁ Σταβράκας, γελῶντας ξηρά· καὶ, ρίχνοντας τὴ μαντύα στὸν ὦμο του, ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ βγῆκε... ***Σ. Γκορίσης.***

ΤΟ ΚΟΜΜΟΛΟ'Γ' ΣΑΣ

= Ὁ κολὸς ὁ Δρόμος ἐξελίσσεται ἕνα ἀπέραντο ὑπαίθριο κέντρο.

— Σῶλο τὸ μάκρος του ξεφυρώνουν καὶ ξεφυτρώνουν καφενεδάκια.

— Ὁ Ἀπελλῆς πάνου ἀπ' τὸ παρατήρι του

— Στὸ βρίχο τῶν Ρωμιῶν,

— Τὰ κυττάζει ὅλα σὰν μῦγες

— Ὀνόμασε τὸν... συνοικισό του «Ἀπελλεῖον»,

— Ἴσως κατὰ τὸ Ἀχιλλεῖο,

— Καὶ ἔστησε πάνου ἀπὸ τὴ στέγη του ἕναν οὐρανοξύστη-ταράτσα.

— Συγχρόνως ὅμως ἔβαλε μπρὸς καὶ τὸν λαγανόκηπο.

— Ἡ Ἀπελλίνα κουβαλᾶ νερό

— Καὶ μιὰν ἑνωμοτία Ἀπελλάκια ὁλοτρόγυρα πηδᾶνε, κυλιοῦνται, μαουρίζουν καὶ τσαλαβουτᾶνε.

—Κάπου κάπου—φεῦ—καὶ σερβίρουν.

= «Τὰ Πεῦκα»

— Τὸ καφενεδάκι τοῦ ἐφέδρου.

— Πήρανε καὶ μουσική

— Μιὰ διαλεχτὴ ἐστουντιαντίνα.

— Κιόλοι οἱ μουσικάντες εἶναι ἔφεδροι.

— Κέτσι :

— Δίπλα στὰ πεῦκα, παρὰ θὶν' ἄλος, μὲ τσπουράκι τοῦ Κλωναρίδη, νὲ ψητὸ χταποδάκι, μὲ μουσικὴ, καὶ μὲ τὸ ὑπέροχο ἡλιοβασίλεμα τῆς Μυτιλήνης,

— Ὅλοι οἱ μερακλῆδες μένουν ἐνθουσιασμένοι.

= Ἡ Μυτιλήνη ἔπαθε μουσικομανία.

— Μουσικὴ στὸν Κῆπο.

— Μουσικὴ στὸ Ἀγροκήπιο

— Μουσικὴ στὸ «Κέντρο»

— Μουσικὴ στὰ «Κύματα»

— Μουσικὴ στὰ «Πεῦκα»

— Μουσικὴ στοὺς Κινηματογράφους

— Καὶ πιὸς ξέρει σὲ πόσα ἄλλα ποὺ δὲν τὰ προσέξαμε.

— Ἔχουμε ὅμως νὰ σημειώσουμε στοὺς διαφόρους ἐπιχερηματίες;

— Ἕνα παράπονο.

— Ἡ Μυτιλήνη ἔχει ἕνα βιολὶ πρώτης τάξεως;

— Εἶναι ἕνας ἔφεδρος· καλλιτέχνης μὲ ὅλη τὴ σημασία τῆς λέξεως.

— Ὅλη ἡ Μυτιλήνη τὴν ξέρει τὴ δοξαριά του.

— Καὶ τὴν ἔχει ἐκτιμήσει ὅσο πρέπει.

— Γιατὶ δὲν τόνε ζήτησαν σένα ἀπ' τὰ Κέντρα;

— Μήπως ἐπειδὴς εἶναι Μυτιληνιὸς κι ὄχι ξένος;

— Πότε θὰ καταλάβει ὁ τόπος πῶς ἔχει καθῆκον νὰ ζήσει τὶς ***ἀληθινὲς ἀξίες*** ποὺ παράγει;

— Γιὰ νὰ μὴν τὶς ἀναγκάζε νὰ ξενιτεύουντσι μὲ πίκρα,

— Γιὰ νὰ πιάσουν τὸν τόπο τους κάθε καρυδιᾶς, καρύδια;

— Ἐννοούμοστε πιστεύω.

= Στέλνετε στοὺς φίλους σας

— Στοὺς συγγενεῖς σας

Στἀδέρφια σας,

— Στοὺς γνωστούς σας

— Ποὺ ὑπηρετοῦν στὰ Σύνορα

— Στέλνετε κάθε βδομάδα μιὰ «***Καμπάνα***»,

— Μὴν τὸ ὁμολογεῖτε.

— Εἶναι μιὰ δυνατὴ χαρὰ γιὰ αὐτούς.

— Εἶναι σὰ νὰ πέρνουν ἕνα μεγάλο γράμμα ἀπ' τὴν πατρίδα.

— Εἶναι μιὰ παρηγοριὰ νὰ βλέπουν πῶς; δὲν τοὺς ξεχάμε

— Ἐμεῖς οἱ μετόπισθεν.

— Αὐτοὺς ποὺ στέκουνται μὲ τὸ πλο γεμᾶτο

— Στὶς πόρτες τῆς Ἑλλάδας.

= Τὸ περασμένο Σάββατο δόθηκε τὸ δεύτερο κονσέρτο τῶν Ἐργατεχνῶν.

— Συνολικὴ ἐμφάνιση ἀρκετὰ καλή.

— Ἀξιοσημείωτο πάντα τὸ παίξιμο τῆς δεσποινίδος Καραμανλῆ καὶ τῆς μαντολινάτας τοῦ μαέστρου κυρίου Σωφρονιάδου.

— Τὸ ποσὸν ποὺ εἰσπράχθηκε ἐδόθη στὰ τυπογραφεῖα.

— Γιὰ νὰ πληρωθοῦν τὰ πολυτελῆ προγράμματα τῆς ἐσπερίδος.

= Θὰ θέλαμε νὰ ξέρουμε ὅμως ἂν καὶ ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Συνεργίας βόηθε καθόλου τὴν περίστ-ση.

— Ποὺ ἐρεκλαμαρίστηκε γιὰ τὸ ταμεῖο τῶν αἰχμαλώτων.

— Γιατὶ ὥς τὴν ὥρα δὲν μπορέσαμε νὰ καταλάβουμε.

— Ἂν ἡ ἐσπερίδα ἤτανε υἱοθετημένη ἀπ' τὸν ΣΕΣ.

— Ἠ ὄχι.

= Τὴν περασμένην Κυριακή.

— Ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

— Ἑόρτασε καὶ δέχτηκε ἐπισκέψεις καὶ δῶρα ὁ συνάδελφος Κεφάλας.

— Ὁ κ. Βρασίδας; δὲν ἔόρταζε ὅλη τὴ μέρα.

— Οὔτε μὲ καλαμποῦρι.

— Οὔτε μὲ πνεῦμα σ' ἕνου.

— Γαλλιστὶ «eau de vie du vin».

= Τὸ «Ζάππειο» ἄνοιξε.

— Εἶναι ὁ νέος ὑπαίθριος κινηματογράφος τῆς «Σαπφῶς»

— Ὁ «Ἀλκαῖος» τὶ κάνει;

— Δὲν ὑπάρχει ἐλπίδα νὰ ζωντανέψει μὲ καινούργια πράματα;

— Κάποτε ἀκούσαμε πῶ, ἔχει ὡραῖα σχέδια γιὰ ὑπαίθριο θέατρο.

= Ὁ Κῆπος ξαναῦρε τὶς παλιές του δόξες.

— Μπουκέτο ἀπὸ μορφιὲς ντόπιες καὶ ξένες.

— Καὶ τὸ ροδάνι γυρίζει-γυρίζει-γυρίζει.

— Ὅποιος ἔμπει μιὰ στὸ γύρο του.

— Ὑπνωτίζεται θαρρεῖς καὶ δὲν μπορεῖ νὰ σταματήσει.

= Ὅσοι προτιμοῦν νὰ θαυμάσουν τὰ λουλακένια δειλινά.

— Περπατᾶνε στὸ Μακρύ-Γιαλό

— Καὶ στὰ Τσαμέλια.

= Ἡ γενικὴ συζήτηση τὶς τελευταῖες μέρες.

— Εἶνε γύρω στὴν εἰρήνη.

— Οἱ δώδεκα καὶ μισοὶ Κωνσταντινικοὶ παλιοελλαδίτες;

— Καὶ οἱ πέντε ντόπιοι,

— Διαμαρτύρονται σὄλα τὰ κέντρα ἐνάντια στὴν Ἐπανάσταση

— Ποῦδωκε—καλέ, καλέ — τὸ Καραγάτς στοὺς τούρκους.

— Καὶ δὲν ἄφισε τὸν Κωτσαρέλλο μὲ τοὺς ἀπόταχτούς του,

— Νὰ πάει στὴν Κόκκινη Μηλιὰ... τὴν Ἑλλάδα.

— Αὐτὸ πιὰ εἶναι... σπαραξικάρδιον!

— Ὅπως θὰ ἔλεγε καὶ ὁ Χέλμης.

= Στὸν «ΑΛΚΑΙΟ»

— Τὴν ἐρχομένη Πέμπτη.

— Ἀπ' τὶς 6—12 ταπόγεμα.

— Εὐεργετικὴ παράσταση γιὰ τοὺς σκιάτηδες τοῦ τελευταίου ***πολέμου.***

— Ὁ «Ἀλκαῖος».

— Δίνει τὸ μεγάλο κοινωνικὸ δρᾶμα.

— ***«Ἡ κόρη τῶν Μορμόνων».***

— Ὁλάκαιρο σὲ 5 μεγάλες πράξεις.

— Εὐκαιρία γιὰ νὰ φανερώσουν οἱ συμπολίτες μας.

— Τὴ συμπόνια τους καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τους.

— Γιὰ κείνους ποὺ θυσίασαν τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὰ νιάτα τους γιὰ τὴν Πατρίδα.

— Ἡ Διεύθυνση τοῦ «Ἀλκαίου» πρόσφερε τὴν ταινία στοὺς σακατηδες ἐφέδρους δωρεάν.

ἡ Κδουνόπετρα

ΒΙΒΛΙΟ ΡΑΦΙΑ

«ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ».— Μηνιαῖον εἰκονογραφημένον περιοδικόν.— Ἔκδοσις «Ἐθνικοῦ Κήρυκος». — Νέα Ὑόρκη.

Λιγο μυθιστόρημα, λίγο διήγημα, λίγη ποίηση, ἐπιστήμη, ταξίδια, σπόρτ, εἰκόνες, νά ὅ,τι ζητᾶ ὁ πολὺς ἑλληνικὸς κόσμος ποὺ ζῆ στὸ ἄλλο ἡμισφαίριο. Καὶ τοῦ τὰ προσφέρουν πλουσιοπάροχα τὰ «Παναθήναια» καὶ μὲ σχετικὴ καλὴ ἐκλογή, ἀφοῦ ὁ ἀναγνώστη μπορεῖ νὰ βρῆ ἐκεῖ μέσα Βουτυρᾶ καὶ Οὐράνη καὶ Χατζόπουλο καὶ Μαρτίτιδη κα. Τσέχωφ κτλ. καὶ ἄλλα πολλὰ διηγήματα καὶ ξένα γνωστὰ ὀνόματα.

Γιατὶ ὅμως νὰ μὴν κατορθωθῆ ἐπὶ τέλους νὰ βγῆ ἀπὸ τοὺς δολλαριούχους αὐτοὺς ἐκδότες καὶ ἕνα καθαρὰ καλλιτεχνικὸ περιοδικὸ ποὺ νὰ προσφέρη διπλῆ ὑπηρεσία καὶ στοὺς λογοτέχνες μας καὶ στὸ μεγάλο ἑλληνικὸ κοινό; Ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς Ἀμερικῆς σήμερα περνᾶ τὸ μισὸ ἑκατομμύριο καὶ βέβαια ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ἀρκετὲς χιλιάδες θὰ εἶναι ποὺ θὰ ἤθελαν νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἀνώτερη καλλιτεχνικὴ παραγωγή μας. Ἐκτὸς τούτου καὶ οἱ τεχνίτες μας θὰ εὕρισκαν ἀρκετὸ γόητρο ἂν ἀμείβονταν μὲ ἀμερικάνικον τρόπο τὰ ἔργα τους ἀπὸ ἕνα τέτοιο περιοδικό, ποὺ γιὰ πολλὰ ἀκόμα χρόνια δὲ θὰ μπορέσῃ ἐδῶ ν' ἀποχτήσῃ ἡ κακότυχη Χώρα μας.

Εὐεργ.

* * *

Ἐκυκλοφόρησε μὲ πλουσιωτάτην καὶ ἐκλεκτὴν ὕλη τὸ 19ον τεῦχος τῆς Ἑβδομαδισίας Πολ. Ἐπιθεωρήσεως; «ΚΟΙΝΟΤΗΣ». Περιεχόμενα Κ. Κλεινία. Σκέψεις ἐπὶ τῆς πτώσεως τοῦ Συνταλλάγματος.— Δ. Ἀβρασόγλου. Τὸ ζήτημα τῆς γῆς καὶ ὁ ἐποικισμὸς τῆς Μακεδονίας. — Β. Πελεάγιου. Ἡ ἐναλλαγὴ τῆς ἀρχῆς κ.λ π. κ.λ π.

Τὶς τυπογραφικές σας δουλιὲς στὸν «ΕΛΕΥΘ. ΛΟΓΟ»

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΛΑΚΑΣΗ

Εἶναι γλυκὸς ὁ στίχος σου, σὰν τῆς Χασιᾶς [1]) τὸ μέλι,
Κ' ἔτσι φουντώνουν μέσα του τῆς Τέχνης τὰ ἅγια δῶρα,
Ποὺ λὲς τοῦ Φοίβου σὲ ἄγγιξε τὸ μαγεμένο τέλι
Ἢ τοῦ ἀηδονιοῦ τὸ λάλημα, στῆς γέννας σου τὴν ὥρα.
Ἄσε τοὺς συντεχνίτες σου, περήφανα, νὰ κλώθουν
Τῆς κουρασμένης σκέψης τους τὸ πλανερὸ μαγνάδι.
Ἐσύ, ἀπ' τὴ σκέψη τῆς καρδιᾶς, πού, ἀλλί τους! δὲν τὴ νοιώθουν,
Νὰ γλυκοχύνῃς τοὺς ρυθμούς, ἔτσι ἁπαλούς, σὰν χάϊδι.

Ἀθῆναι, 17)5)23 Χ. ΜΟΛΙΝΟΣ

1) Χωριουδάκι τῆς Ἀττικῆς, κοντὰ στὸ Μοναστῆρι τῶν Κλειστῶν.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
ΔΙΑΤΑΓΗ
Ἀριθμ. 5457

Κοινοποιῶ κατωτέρω ἀνακοινωθὲν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 23 Μαΐου 1923

Ἡ Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Σ. Μιχιώτης Σ)χης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου ΣτρατοδικείουΔράμας κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον τὴν22αν Μαΐου 1923. 1) Ἰδρὺς Ὀγλοῦ Μεχμέτ. 2) Μουσταφᾶ Ναζήφ. 3) Στζεβνιὲν Ναζὴφ. 4) Κοντζαμίνογ. 5) Μουσταφᾶ Ἰσμαήλ. 6) Χαφοὺζ Ἰμπραήμ. 7) Καρᾶ Ἰμπραὴμ Ντορμούζ. 8) Ἀχμὲτ Ὀγλοῦ Καρὴ Ἀλῆ. 9) Κουτσοὺκ Νουμὲν Ὀγλοῦ Μουσταφᾶ. 10) Ναζαρλῆ Ὀγλοῦ Ἀχμὲτ. 11) Χουσεῖν Ὄγλοῦ Ἀλῆ, 12) Μεχμὲτ Ὀγλοῦ Ὀσμὰν ἐφέντη. 13) Ὀμὲρ Μουσταφᾶ Κουτζᾶ Μεμὲτ 14) Ναλμπάντ Ἐμὶν Ὀγλοῦ Μουσταφᾶ, 15) Ναζὴμ Χότζας. 16) Μουατζὶρ Ἰμπραὴμ Ὀγλοῦ Ἀχμὲτ. 17) Σεφκὲτ Ὀγλοῦ Χουσεῖν κατηγορούμενοι ὅτι μετ' ἄλλων ὀθωμανῶν ἐπέδραμον ἐκ τῶν πέριξ χωρίων καὶ κατέσφαξαν τοὺς πληθυσμοὺς τῆς Ἑλληνικῆς κωμοπόλεως Δοξάτου. Οὗτοι ἐτυφεκίσθησαν τὴν ἑπομένην εἰς ὃν τόπον εἶχον διαπράξῃ τὰς σφαγάς.

Κατεδικάσθησαν εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ 20 ἐτῶν οἱ 1) Κεκεκεντζῆς Ὀγλοῦ Μουσταφᾶ. 2) Νουμπᾶς Μουσταφᾶ. 3) Ἀραὰπ Ἀλῆ. 4) Ντορμοὺζ Ὀγλοῦ Νουμπῆ.

Ἠθωώθησαν οἱ 1) Νουμὶν Χατζῆ Σουκρῆ, 2) Ἀλατζὰκ Μουσταφᾶ Ὀγλοῦ Βλίτς καθόσον ἐκ τῆς δικογραφίας καὶ ἐκ τῶν 210 μαρτύρων κατηγορίας οὐδεὶς κατέθεσεν ἐνοχοποιητικὸν ἐναντίον των.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Ἀριθμ. 5392
ΔΙΑΤΑΓΗ

Κατωτέρω κοινοποιῶ τηλεγραφικὴν ἀνακοίνωσιν Γενικοῦ Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 25 Μαΐου 1923.

Ἡ Στρατ. Διοίκησις Λέσβου
Σ. Μιχιώτης
Σ)χη:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ὑπὸ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου Κομοτινης κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὁ Χουσεῖν Ὀγλοῦ Ναζὴμ τὴν 18ην Μαΐου ἐπὶ ἐοχάτῃ προδοσίᾳ καὶ παρανόμῳ κατοχῇ ὅπλων. Ἐτυφεκίσθη 22 τρέχοντος.

Ἐκ τοῦ Γεν. Στρατηγείου

Ἀριθμ. 5396
ΔΙΑΤΑΓΗ

Κατωτέρω κοινοποιῶ ἀνακοινωθὲν τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου πρὸς γνῶσιν.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 26 Μαΐου 1923.

Ἡ Στρατ. Διοίκησις Λέσβου
Σ. Μιχιώτης
Σ)χης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ὑπὸ Ἐκτάκτου Στρατοδικείου 12ης Μεραρχίας κατεδικάσθη τὴν 21ην τρέχοντος εἰς θάνατον ἐπὶ φόνῳ στρατιώτης Χρόνης Θεοδ. Ἐτυφεκίσθη τὴν ἑπομένην.

Ἐκ τοῦ Γεν. Στρατηγείου

ΕΦΕΔΡΟΙ ΚΑΙ ΝΤΟΠΙΟΙ

Μὴ σᾶς γελᾶνε οἱ ρεκλάμες κ' ἡ ξενομανία. Ἔχετε πονόδοντο, θέλετε νὰ κάνετε θεραπεία καταστραμμένων δοντιῶν, θέλετε νὰ περάσετε γερὰ καὶ καλοεφαρμοσμένα κοινούρια δόντια; Τροβᾶτε ὁλοῖσα στὸ ὀδοντοϊατρεῖο τοῦ Πέτρου Σ. Τζελαΐδου. Εἶναι ***ντόπιος***, εἶναι ***ἔφεδρος ἀνθυπίατρος ἀπολυμένος***, εἶναι ***χειροῦργος ὀδοντοϊατρὸς τελειόφοιτος τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου.*** Ἀσηψία. Ἐφαρμογὴ τελείσ. Θεραπεία σωστὴ καὶ τελειωτική. Δουλιὰ ἐγγυημένη. Δέχεται 9—12 τὸ πρωῒ καὶ 4—6 τἀπόγευμα στὸ ὀδοντοϊατρεῖο του. Συνοικία Χαβιαρτζῆ.

ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΟΥΝ
οἱ καπνίζοντες ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ
— ΗΒΗ —
= ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ =
Παράγονται ἐκ τῶν καλλιτέρων καπνῶν Ἀγρινίου.—Εἰδικὴ συσκευασία. Ὑλικὰ πρῶτα.

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 11

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Θεριστὴς 5 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.0ὁ — Δύσ. 7.41

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΓΚΑΡΣΟΝΙ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ

Ἕνας Γερμανὸς φίλος μας ἀνακάλυψε ἕναν τύπο φτωχὸ μὰ ἀπόλυτα τίμιο. Εἶναι ἕνα γκαρσόνι τοῦ Κήπου. Ὁ φίλος μας εἶχε κεράσει τὸ περασμένο βράδι μιὰν ἀξιοσέβαστη παρέα, καὶ πλήρωσε φυσικὰ στὸ γκαρσόνι ἕνα ποσὸν ἀκόμα πιὸ ἀξιοσέβαστο.

Μόλις λοιπὸν τὴν ἄλλη μέρα ἔκατσε γιὰ νὰ πάρει τὸν καφέ του καὶ νακούσει τὰ σχετικὰ «πριπάκια» τοῦ Καρκαβίση, παρουσιάστηκε τὸ ἴδιο γκαρσόνι μὲ χίλια παρντὸν γιὰ τὸ χτεσινὸ «λάθος».

Ὁ φίλος μας σκέφηκε φυσικὰ πὼς εἶχε πληρώσει κατὰ λάθος λιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἔπρεπε καὶ μὲ βαθὺ σιενάγμὸ ἔβγαλε τὸ χέρι στὴν τσέπη γιὰ νὰ συμπληρώσει. Τὸ γκαρσόνι ὅμως τὸν σταμάτησε ξηγώντας του πὼς τοῦ εἶχε δώσει ἕνα δωδεκαμισάρι παραπάνου, καὶ τοῦ τὸ ἐπέστρεφε—νὰ κι ὁ λογαριασμός.

Ὁ φίλος μας ἔμεινε γιὰ ὥρετὴν ὥρα μὲ ἀνοιχτὸ στόμα «θαυμάζων τὸ γεγονὸς». Κατόπι θέλησε νὰ κατιλάβει καλίτερα τὴ χρονομία τοῦ τίμιου ἐργάτη. Καὶ τόνε ρώτησε γιατί δὲν τὰ κοάησε, ἀφοῦ δὲν ὑπῆρχε κανένας φόβος γιὰ νὰ τὸ καταλάβει κανένα.

— Θὰ τόχα βάρος στὴν ψυχή μου, κύριε...

— Μὰ ἀφοῦ κανένας στὸν κόσμο δὲν τὰ λογαριάζει τέτια ψιλὰ πράματα;

— Ἔτσι εἶναι. *Μὰ δὲν ἔπρεπε ὁ κόσμος νὰ εἶναι ἔτσι....*

Νὰ ἡ ἀνώτερη ἠθική: «Μὰ δὲν ἔπρεπε ὁ κόσμος νὰναι ἔτσι». Ἡ διαμαρτυρία αὐτὴ ἐνάντια στὴ δυσωδία ποὺ γιόμισαν τὴν ἐποχή μας οἱ ἀποσυνθεμένες ψυχές, βγῆκε ἀπὸ ἕνα φτωχὸ μεροκαματιάρη ποὺ ἀγωνίζεται μὲ τὰ δόντια γιὰ νὰ βγάλει πέρα τὴ ζωή. Ἔτσι μιὰν ἀεκδήλωτη λυκὴ ἐπανάσταση ἀνθίζει πάνου στὸ βοῦρκο τῆς τελματωμένης μας ἐποχῆς, σὰν ἕνα δειλὸ νερολούλουδο ποὺχει τὶς ρίζες του μέσα στὴ λάσπη τοῦ βυθοῦ.

Ἡ ἐπανάσταση αὐτὴ εἶναι ἀδύνατη βέβαια, παθητικὴ, δίχως ἐκδήλωση ἐνέργειας καὶ δράσεως. Εἶναι ἡ τιμιότητα «ποὺ ὑπομένει». Δὲν ἔγινε ἀκόμα ἡ τιμιότητα «ποὺ χτυπᾶ μὲ τὸ τσεκούρι καὶ καίγει μὲ τὸ δαδί». Μὰ δὲν περάζει.

Εἶναι πάντα ἡ μαγιά. Εἶναι τὸ προζύμι γιὰ μιὰ μελλοντικὴ καλυτέρεψη. Πάντα μέσ' τὴν ἱστορία βλέπουμε ὕστερ' ἀπὸ τοὺς μεγάλους ξεπεσμοὺς τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς νἄρχεται μιὰ ἀντίδραση ἠθικὴ πολὺ δυνατή.

Ἡ ἐποχὴ ποὺ περνοῦμε ἔχει σημειωθεῖ ἀπ' τὴν Ἱστορία σὰν ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ βρωμερὰ γκρεμίσματα τῆς ἀνθρώπινης ὁλότητας. Καὶ σὰν φτάσει στὸ κόκκαλο τὸ μαχαῖρι, κι ὁ κόμπος στὸ χτένι, ἡ «Ἀνάγκα» ἡ τρομερὴ καὶ ἀναπόδραστη Θεότητα θὰ ὑψώσει στὸ στόμα τὴν ἀσημένια της σάλπιγγα καὶ θὰ βαρέσει πρὸς τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντα τὴν Ἐπανάσταση. Καὶ ἡ Ἐπανάσταση θὰ σκάσει σὰν τρομερὸ καὶ ὡραῖο ὑφαίστιο. Καὶ οἱ λεγεῶνες της θὰ στρατολογηθοῦνε ἀνάμεσα στοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀγνούς, ἀνάμεσα σὲ ὀνειροπόλους φτωχοὺς καὶ κρυμμένου, σὰν τὸ γκαρσόνι τοῦ Κήπου, ποὺ εἶπε χαμογελώντας τὸ μεγάλο λόγο: «Μὰ δὲν ἔπρεπε ὁ κόσμος νἄναι ἔτσι».

Κι ὁ φίλος μου ποὺ ἄκουσε τὴν ἀπάντηση, πῆρε τὸ δωδεκαμισάρι καὶ τοὔδωκε ἕνα τάλληρο πίσω λέγοντας μισοβαρὰ μισοχωρατά:

—Πάρτο αὐτὸ γιὰ πουρμπουάρ, καὶ..... .... νὰ μὲ φτύσεις ἂν θὰ δεῖς καμμιὰ μέρα προκοπὴ μὲ τὰ μυαλὰ ποὺ ἔχεις!

Αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει. Παραπλήθυναν ἐπικίνδυνα πάνου στὴ γῆ οἱ ἀθρῶποι ποὺ κατώρθωσαν νὰ δοῦνε αὐτὴ τὴν περίφημη «προκοπὴ» ποὺ δὲν ἤθελε νὰ τὴν παραδεχτεῖ τὸ γκαρσόνι.

ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΟΣΟΙ ΖΩΝΤΑΝΟΙ, ΕΜΠΡΟΣ! ΣΤΗ ΔΟΥΛΙΑ

*Σὲ λίγες μέρες ὑπογράφεται ὁριστικὰ ἡ συνθήκη τῆς **εἰρήνης μὲ τὴν Τουρκιά**. Μὲ ὅλες τὶς δυσκολίες καὶ μὲ ὅλα τὰ ἀπρόοπτα **ποὺ μπορεῖ νὰ παρουσιάσουν** ἡ συζήτηση **τῶν λεπτομερειῶν** καὶ ἡ ἐφαρμογή της, **πιστεύουμε** ἐκράδαντα, πὼς **μόνο παροδικὲς συγκινήσεις μπορεῖ νὰ νοιώσουμε καὶ καρδιοχτύπια, μὰ ἀσφαλῶς θὰ φτάσουμε στὴν εἰρήνη. Εἶναι φανερὸ πὼς καὶ ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Τουρκία παρ' ὅλη τὴ φαινομενική τους ἀδιαλλαξία, κατορθώνουν πάντα τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ βολέβουν τὶς ἀντιθέσεις τους γιατὶ ἡ ἀνάγκη τῆς **εἰρήνης καὶ γιὰ τὰ δύο μέρη εἶναι ἀγρίως ἐπιτακτική.***

*Ἔτσι ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ **τὸ βραχνᾶ τοῦ πολέμου, θὰ μπορέσουμε πιὰ νὰ δοῦμε**, μὲ ἀπερίσπαστη **τὴν προσοχή**, τὸ σπίτι μας, καὶ ν' ἀφοσιωθοῦμε στὴν ἐσωτερική μας ἀνταμόρφωση. **Καὶ εἶναι καιρὸς πιὰ νὰ πάψουμε ὅλοι οἱ Ρωμιοὶ τὸν ΑΝΑΝΔΡΟ ρόλο τῶν κλαψιάρηδων καὶ ἀπελπισμένων Ἱερεμιῶν γιὰ τὰ χάλια τὰ τωρινὰ καὶ γιὰ τὸ σκοτεινὸ μελλούμενο τῆς Φυλῆς καὶ τοῦ Κράτου; μας. Ἂν πραγματικὰ πονοῦμε τὸν τόπο μας, ἂν ἐπὶ τέλους ἔχουμε καὶ σπυρὶ μιαλοῦ, πρέπει νὰ καταλάβουμε πὼς; ἔχουμε χρέος, ὄχι ἀπέναντι τῆς ἀφηρημένης ἰδέας τῆς Πατρίδας, μὰ ἀπέναντι τοῦ ἴδιου ἑαυτοῦ μας καὶ τῶν παιδιῶν μας νὰ φροντίσουμε, ὥστε νὰ ἀπαλλαχτεῖ ὁ τόπος ἀπ' τὶς ὀργανωμένες φατρίες τῶν κομμάτων, ἕνα εἶδος ληστρικὲς συμμορίες ποὺ ἔχει καθεμιὰ τοὺς ἀρχηγούς της καὶ τὰ στελέχη της, τοὺς πολιτικούς της καὶ τοὺ, ὑπαλλήλους της, ποὺ σὰν τὰ κοράκια καραδοκοῦν καὶ σ' ὅλα τὰ μέσα καταφεύγουν, γιὰ νὰ ἁρπάχνουν μὲ τὴ σειρὰ τὴν ἐξουσία, καλὰμείνουν σ' αὐτὴ ὅσο μποροῦν περισσότερο, γιὰ νὰ πιπιλίζουν, οἱ χαραμοφαγάδες, τὸ αἷμα μας.*

*Ἂν οἱ **Ρωμιοὶ δὲν εἴμαστε νευρόσπαστα**, ἂν **δὲν εἴμαστε ἀφιλότιμοι καὶ πρόστυχοι**, εἶναι **καιρὸς νὰ τὸ δείξουμε τώρα.***

Ἂς χρησιμέψει γιὰ ὅλους μας ἡ ὑπερδεκάχρονη αὐτὴ περίοδο, ἡ γεμάτη ἀπὸ δόξες καὶ ἀτιμίες, ἀπὸ τραγικὲς, καὶ ἀπότομες μεταπτώσεις, σὰν καθαρτήριο πῦρ, σὰν κολυμπήθρα Σιλωάμ, σὰν τὸ καζάνι μὲ τὰ μαγιοβότανα τῆς Μήδειας ποὺ θὰ μᾶς ξαναννοιώσει.

Ἔχουνε τώρα, περισσότερο ἀπὸ πάνε ἄλλη περίσταση, ὑποχρέωση νὰ βγοῦνε στὴν πρώτη γραμμὴ παλαιστὲς ἀκατάβλητοι, καὶ στὰ χωριὰ καὶ στὶς πολιτεῖες «ὅσοι ζωντανοί». Τί νὰ τοὺς κάνουμε τοὺς κλαψιάρηδες προφῆτες τοῦ χαμοῦ καὶ τοῦ ὀλέθρου; τί νὰ τοὺς κάνουμε τοὺς δειλοὺς διανοούμενους, ποὺ σάν ψόφιοι ἀρκοῦνται νὰ μᾶς σιγοψυθιρίζουν καὶ νὰ μᾶς σταλάζουν μὲ στεναγμοὺς; γυναικίσιους τὸ φαρμάκι τῆς ἀπογοήτεψης; ΝΑ ΒΟΥΒΑΘΟΥΝ. Ψοφίμια δὲν χρειαζόμαστε. Ἂν δὲν τὸ κάνουν ἀπὸ νοσηρὴ διάθεση, ἂν δὲν τὸ κάνουν ἀπὸ ψευτοεπίδειξη σοφίας, ἂν αὐτὰ ποὺ λένε τὰ αἰσθάνονται πραγματικὰ μέσα τους, καὶ δὲν εἶναι ὁ πόνος τους καὶ ὁ στεναγμός τους ψεύτικος, τσαρλατάνικος, ἄτιμος, ἂς περάσουν στὶς πρῶτες γραμμὲς τοῦ ἀγῶνα ποὺ ἀρχίζει.

Γιατὶ Θ' ΑΡΧΙΣΕΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ. Οἱ νέες ἰδέες, καὶ οἱ νέες ἠθικὲς ἀξίες, καὶ οἱ νέες ἀνάγκες, φτεροπετοῦν γύρω μας. Κ' ἔχουν ὅλες τὴν ὁρμὴ τῆς νεότητας, καὶ θὰ σπάσουν τοὺς φραγμούς, καὶ θὰ περάσουν μέσα ἀπ' τὰ σύνορά μας ὁρμητικές. Ἂς ἑτοιμαστοῦμε γιὰ νὰ γείνουμε ἀποδέχτες τῶν εὐλαβητικοί, ἂν δὲν μποροῦμε νὰ εἴμαστε οἱ φορεῖς καὶ οἱ πομποί των. Κοχλάζουν οἱ λέβητες γύρω μας καὶ οἱ ἀτμοὶ ὁλοένα περισσεύουν καὶ ξαπλώνονται. Θὰ πλημμυρίσουν καὶ τὸ δικό μας περιβάλλον, καὶ ἂν δὲ θέλουμε νὰ σωριαστεῖ τὸ σπίτι μας εἰς ἐρείπια ἂς φροντίσουμε ἐγκαίρως γιὰ τὴν κατάλληλη διοχέτευσή τους καὶ τὴν προσαρμογή τους πρὸς τὶς ἀνάγκες μας καὶ τὴ δύναμή μας.

Σ. Β.

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΣΤ'. ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ἐὰν πρὸς κάθε ὑπάλληλο τὸ Κράτος μας εἶναι ἀφιλόστοργο, πρὸς τὸ δάσκαλο εἶναι σωστὸς τιμαριοῦχος τσαρικῆς ἐποχῆς. Τὸ Σχολειὸ μένει πάντα στὸ περιθόριο τῶν ἀσχολιῶν του, κι ὁ δάσκαλος εἶναι ὁ ἐπουσιώδης ὑπάλληλος γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν ἀξίζει καὶ δὲν εἶναι σοβαρὸ νὰ γίνεται πολὺς λόγος. Εἶναι ὁ μουζίκος του ποὺ θὰ τὸν ἀναγκάσῃ μαστιγών νὰς τὸν νὰ τοῦ ἀποδώσῃ μια πνευματικὴ ἐργασία ἑκατὸ φορὲς ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἀμοιβὴ ποὺ θὰ τοῦ προσφέρῃ.

Καὶ λέγοντας Κράτος ἐννοῶ ὁποιαδήποτε κρατικὴ ἐξουσία, ἀπὸ τὸν πρωθυπουργὸ ἴσαμε τὸν τελευταῖο χωροφύλακα. Καὶ εἶναι φυσικὸ αὐτό. Ὅλοι τους ἔχουνε διαμορφωθῆ μέσα σ' ἕνα τέτοιο Σχολειὸ καὶ ἡ θλιβερὴ παράδοση γιὰ τὸ δασκαλο πάει ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ καὶ ἀπὸ γονιὸ σὲ τέκνο.

Ὁ προϋχοντας θὰ τὸν ἀγγαρεύσῃ στὴ σύνταξη τῶν βιβλίων τῆς Κοινότητας, ὁ ἀστυνόμος θὰ τονε διατάξῃ νὰ τοῦ ξεπερδέψῃ δουλειὲς ποὺ ὑστουνοῦ δὲ φτάνει τὸ μυαλό του, ἡ Νομαρχία θὰ τὸν ἀνακατέψῃ στὴ δραστηριοποίηση δημοψηφισμάτων καὶ ἐκλογῶν, ὁ Στρατὸς θὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ λησμονήσῃ ὅ,τι ἔμαθε σπουδάζοντας τόσα χρόνια... Κ' ἴσως θὰ πῆ καὶ ἕνας ὅτι γιὰ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα τὸ ἴδιο γίνεται. Ὄχι! Τὸ χημάλη τὸν ἀγγαρεύει γιὰ νὰ σοῦ σηκώσῃ βίρη, τὸν παπᾶ γιὰ νὰ σοῦ ψάλῃ εὐχές, τὸ δικηγόρο νὰ σοῦ συντάξῃ ἔγγραφα καὶ τὸ γιατρὸ νὰ σοῦ γιάνῃ τὸν ἄρρωστό σου. Ἀλλὰ τὸ δάσκαλο τονε σέρνεις ἔξω ἀπὸ τὴ δουλειά του γιὰ νὰ σοῦ κάνῃ μὲ τὸ στανιὸ καὶ τὸ χημάλη καὶ τὸν παπᾶ, καὶ τὸ γιατρὸ κα τὸ δικηγόρο! Κι πάντα μὲ τὸ βούρδουλα καὶ μὲ τὴν εἰρωνεία στὰ χείλη. Ἔχεις τὴν ἀνάγκη του χωρὶς νὰ τοῦ ἔχῃς καὶ ἀρκετὴ ἐμπιστοσύνη, τοῦ ἀναθέτεις δουλειὲς ἀκατέλληλες; γιὰ τὸ δικόσου μυαλό χωρὶς ὅμως ποτὲ νὰ ὁμολογήσῃς τὴν ὑπεροχή του. Εἶναι ὁ περιφρονημένος μουζίκος σου, εἶναι τὸ δανοούμενο ὑποζύγιό σου!

Πλήτυνε ὅσο θέλεις τὴ συζήτηση αὐτὴ κιάνἐβεῖς ὅσο μπορεῖς τὴ σκάλα. Παραπάνω θὰ βρῇς χειρότερα πράγματα. Στὴ Βουλὴ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας βρίζεται ἀπὸ συνάδερφό του ὡς ἀνάξιος προσοχῆς; κ' ἐκεῖνος τὸ δέχεται αὐτὸ σὰν κάτι πολὺ φυσικό, καὶ μουλώνει.

Γιὰ τοὺς πολιτικοὺς ὁ δάσκαλος κιὅτι σχετίζεται μ' αὐτὸν εἶναι ὑπόθεση ἀνάξια ν' ἀπασχολήσῃ τὸ μυαλό τους κι ἀνάρμοστη γιὰ τὴ σοβαρότητα τῆς προσωπικότητάς των.

Τὸ Σχολειὸ εἶναι γι' αὐτοὺς ἕνα παμπάλαιο οἴκημα ποὺ βρέθηκε ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια κ' ἔχει γιὰ τὰ παιδιά μας τὸν ἴδιο προορισμὸ ποὺ ἔχει ἡ μάντρα γιὰ τὰ πρόβατα. Τὸ νὰ ξοδευτῇ χρῆμα γιὰ νέο Σχολειὸ εἶναι γι' αὐτοὺς ἀκατανόητη καὶ ἀξιογέλαστη ὑπόθεση. Τὸ χρῆμα μπορεῖ νὰ ξοδεύεται ἀνεξέταστα κι ἀγόγγυστα γιὰ κάθε τι ἄλλο, γιὰ κομματικὲς ὑπουργικὲς περιοδεῖες, γιὰ ὑποδοχὲς βασιλιάδων, γιὰ προῖκες πριγκηπισσῶν καὶ πόσα ἄλλα μὰ γιὰ χτίσιμο κ' ἐπισκευὴ σχολεῖων, γιὰ ἀλλαγὴ τῶν προκατακλυσμιαίων σάπιων θρανίων ἢ γιὰ πλουτισμὸ τῶν σχολικῶν ὑλικῶν, γιὰ αὔξηση τῶν ἐξευτελιστικῶν μισθῶν ἢ γιὰ ἀποστολὴ ἐκπαιδευτικὴ τῶν δασκάλων στὸ ἐξωτερικό, θὰ εἶναι σπατάλη ἀσυχώρετη τοῦ Κρίτους καὶ κωμικὴ ἐπιπολαιότητα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ θὰ κάνῃ παρόμοια πρόταση. Κ' ἐντωμεταξὺ ἀνάλογα πρὸς τὸ μυαλὸ καὶ τὴν ψυχὴ παθαίνει καὶ τὸ δροσερὸ κορμὶ τοῦ παιδιοῦ τὸ τρομερὸ διαστρέβλωμα κι ἀπομαράζωμα μέσα στοὺς στούβους αὐτοὺς καὶ τὰ μισογκρεμισμένα σπίτια ποὺ στὴν Ἑλλάδα συνηθίσαμε νὰ τὰ λέμε Σχολειά....

Ἡ περιφρόνηση τοῦ Κράτους πρὸς τὴν ἰδέα τοῦ Σχολειοῦ φάνηκε τάντοτε, ἀλλὰ κυρίως τὰ τελευταῖα χρόνια ἔγινε ἀπαθωσία καὶ στιγερὸ ἔγκλημα. Θυμηθῆτε λιγάκι. Μόλις πατήσῃ πουθενὰ στρατὸς, ἡ πρώτη δουλειὰ τῶν Ἀρχῶν εἶναι νὰ διώξουνε νὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ οἴκημά τους γιὰ νὰ στεγάσουν τοὺς στρατιῶτες. Πόσες φορὲς πόσα Σχολειὰ ἔκλεισαν μὲ τέτοιον τρόπο; Ἀλλὰ κ' ἡ ἱστορία γιὰ τὴ στέγαση τῶν προσφύγων εἶναι νωπὴ ἀόμη! Ἔκλεισαν, μένουν καὶ θὰ μένουν ἴσως κλειστὰ γιὰ πολὺ ἀκόμη ἑκατοντάδες Σχολειῶν, τὴ στιγμὴ ποὺ ἑ-

(9) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

Φαίνεται πὼς θἄναι κιἄλλες τέτιες ἐντυπώσεις βουτιαγμένες στὰ σύθαμπα βάθια τοῦ κουρασμένου μου μυαλοῦ γιατὶ νιώθω πιὸ τώρα ὄχι σὰν πρῶτα. Δὲ μετάνιωσα βέβαια ἀκόμα ποὺ σηκώθηκα κῆρθα ἐδῶ, μὰ φαίνεται πὼς ὁ ἐνθουσιασμὸς πέθανε πιὰ μὲς τὸ στῆθος μου. Πέθανε στὸ δρόμο καὶ κάπου τὸν ἔχω θάψει, ποὺ δὲ θυμᾶμαι. Ἴσως νὰ μοῦτόνε σκότωσε κιὁ λοχαγὸς τοῦ ἔχτου μὲ καμμιὰ σφυριχτὴ καμτσικιά. Ἀπομένει ὅμως ἀκόμα μέσα μου ἡ πίστη στὴν ἀποστολή μας. Νὰ ρίξουμ' ἕναν σάπιο Βασιλιὰ μαζὺ μέναν ἀναχρονιστικὸ θεσμό, καὶ νὰ λευτερώσουμε κιἄλλους σκλάβους Ρωμιούς.

Κεφάλαιο Ζ.

Σοῦ γράφω μέσα ἀπ' ἕνα κοίφωμα ποὖναι σκαμμένο στὸ μέσα τοίχωμα τοῦ χαρακώματος ποὺ μᾶς δόσανε γιὰ νὰ φυλάξουμε. Εἴμαστ' ἐδῶ στὴν τρίτη σειρὰ καὶ θὰ προχωρᾶμε ὁλοένα ὥς τὴν πρώτη, ὕστερ' ἀπὸ βαθμιαία ἐξάσκηση στὴν παράξενη ὑπηρεσία τοῦ νέου πολέμου. Πρέπει μεθοδικὰ νὰ συνηθίσουμε στὴν καινούρια ζωὴ τῆς ἐκστρατείας τούτης, ποὺ δὲ μιάζει καθόλου μὲ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους. Ἐδῶ δὲν χρειάζεται μήτε ὁρμή, μήτε ψυχικὸς συνεπαρμός, μήτε γλήγορη κίνηση. Ὁ πόλεμος αὐτὸς φαίνεται περισσότερο μιὰν ἐπιχείρηση μηχανικῆς ὀργάνωσης καὶ μηχανικῆς ἐνέργειας. Ἐπιμονὴ μυρμιγκιοῦ, καὶ ὑπομονὴ γαϊδούρου, καὶ τζαναμπέτικο πεῖσμα κατσίκας.

Πλαγιάζω ἐδῶ μέσα στὴν κουφάλα τοῦ χαρακώματος ἀντάμα μὲ τὸν ἀδερφό μου. Εἶναι δηλαδὴ πολυτέλεια αὐτό, γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὑπαξιωματικὸς διμοιρίτης καὶ γὼ σκέτος δεκανέας, βαθμοφόρος στὴ διμοιρία του. Ἕνα δυὸ ἀκόμα τέτιες τρῦπες βρήκαμε σκαμμένες στὸ χαράκωμα αὐτό. Καὶ δόθηκαν στοὺς λοχίες καὶ στὸν ἐπιλοχία τοῦ λόχου. Ὅλοι οἱ ἄλλοι φαντάροι κοιτοῦνται κουβαριασμένοι σὰν κουφάρια μέσα στὸ χαντάκι τοῦ χαρακώματος. Κοιμήθηκαν μονοκοπανιᾶς σὰ νεκροὶ ξεκουρασμένοι ἀπ' τὴν ἀνείπωτη κούραση τοῦ πορπατήματος. Κι ὁ ἀδερφός μου κοιμᾶται. Ἔχει μιὰ πολὺ ἀφύσικη στάση ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος τῆς στενῆς αὐτῆς ἀθρωποφωλιᾶς πουῦναι τρυπημένη μέσα σὲ βράχο εἶναι ἀνώμαλο. Τὸ πρόσωπό του εἶναι ἤρεμο κ' ἡ ἀνασαμιά του βαθειὰ καὶ κανονική. Τὸ φῶς τοῦ σπαρματσέτου ποὺ κόλλησα πάνου στὸ σιδερένιο τοφίο τῆς κάσκας, κουνάει τὸν ἴσκιο στὰ ματόκλαδα καὶ στὴ μύτη του. Μιὰ τοῦφα ἀπ' τὰ σγουρόξανθα μαλλιά του ἔχει γύρει πάνου στὸ ἀπονήρευτο κούτελο. Ὁ ἴσκιος της γίνεται σὰν ἕνα καβούρι μὲ ἀνοιχτὰ πόδια. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἡ φλόγα τοῦ κεριοῦ μου σαλέβει, μεγαλώνουνε τὰ πόδια τοῦ κοβουριοῦ αὐτουνοῦ, κιἁπλώνουν νὰ βγάλουν τὰ μάτιά του, καὶ πάλι τραβιοῦνται πίσω. Εἶναι τόσο ἀκίνητα τὰ μέλη του. Κι' οἱ μυῶνες του ἀκόμα ξεκουράζουνται δίχως τὸ παραμικρὸ σάλεμα. Μοιάζει νἄναι λιποθυμισμένος. Ἡ ἰδέα αὐτὴ μὲ κάνει νὰ τόνε βλέπω μὲ μιὰ παράξενην ἀγωνία ποὺ ὁλοένα μεγαλώνει. Ἂν δὲν τὸν λυπόμουνα θὰ τόνε ξυπνοῦσα. Μὰ τραβιοῦμαι ἀ-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

μειναν σεβαστὲς διάφορες ἀποθῆκες, μέγαρα πλουτοκρατῶν καὶ χαρτοπαιχτικὲς λέσχες!

Εἶδα μὲ τὰ μάτια μου μιὰ βρωμερὴ ἱστορία σ' ἕνα νησί, βουλευτὲς νὰ χαλάσουν τὸν κόσμο κοὶ νὰ πετύχουνε στὸ τέλος νὰ μένουν ἐπιταγμένα καὶ γεμᾶτα ἀπὸ πρόσφυγες τὰ Σχολειὰ γιὰ νὰ μὴ ἐνοχληθοῦν τὰ ἀδειανὰ σπίτια τῶν ἐφοπλιστῶν καὶ οἱ χαρτοπαιχτικές τους; λέσχες!... Τώρα, πότε καὶ πῶς παραδίδονται πίσω, πότε καὶ πῶς ἐπισκευάζονται τὰ ἐπιταγμένα αὐτὰ Σχολειὰ εἶναι γνωστὸ σὲ ὅλου; μας.

Ἔπειτα κ' ἡ μακροχρόνια ἐπιστράτευση τῶν δασκάλων τὰ τελευταῖα δέκα χρόνια, δὲν εἶναι κιαὐτὸ μιὰ τρανὴ ἀπόδειξη τῆς ἀδιαφορίας καὶ περιφρόνησης τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Σχολειὸ καὶ τὴν Ἐκπαίδευση; Δὲν εἶναι Σχολειὸ ποὺ νὰ μὴ διέκοψε δέκα φορὲς τὶς ἐργασίες του, δὲν εἶναι νέος δάσκαλος ποὺ νὰ μὴν τοῦ θαλάσσωσαν δέκα φορὲς τὴ δουλειά του. Ἀπὸ τὴν ἄπρψη αὐτὴ τί εἰκόνα παρουσιάζει σήμερα ἡ Ἐκπαίδευση;

Ἐρημώθηκε κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τοὺς λειτουργούς της. Ἄλλοι σκοτώθηκαν, ἄλλοι ἔμειναν στὸ Στράτευμα, ἄλλοι δὲ θέλησαν νὰ ξαναπιάσουν τὴν ἐργασία του;, ἄλλοι σακατεύτηκαν σωματικά, ἠθικά, πνευματικὰ ἀπὸ ἕνα τέτοιο ἀντίμαχο πρὸς τὴ δουλειά τους περιβάλλον! Ἀλλ' ἄ; μὴν ἐπιμείνουμε πολὺ στὸ μεγάλο τοῦτο σημεῖο. Θ' ἀναγκασθοῦμε νὰ ποῦμε τέτοια λόγια ποὺ πολλὰ ἴσως γεροντικὰ χέρια θὰ ὑψωθοῦν ἀπειλητικὰ νὰ μᾶς φράξουν τὸ στόμα... Ὁ ἁγνὸς Βενιζελισμὸς τῆς πρώτης περιόδου, εἶναι ἀλήθεια, ὅτι κάτι καταπιάστηκε νὰ κάνει γιὰ ὅλα αὐτά. Ἀλλὰ ἡ φαυλότητα τῶν ἐν ἐννενηνταενιὰ ἑκατοστῶν ἀπὸ τοὺς ὀπαδούς του καὶ ἡ κομματικὴ ἐξαχρείωση καταπιὲξε ἀκόμη στὴ γέννησή του κι' αὐτὸν καὶ τὶς εὐγενικὲς ὁρμές του.

Αὐτὰ καὶ χίλια δυὸ ἄλλα θὰ μποροῦσε κανεὶς ν' ἀραδιάσει γιὰ νὰ δείξη πόσο κάθε μας κρατικὴ ἐξουσία περιφρονεῖ καὶ καταδιώκει γιὰ τὸ κακὸ τῆς Χώρας τὸ δάσκαλο καὶ τὸ Σχολειό. Δὲ γινόταν ὅμως τὸ ἴδιο καὶ στὴν Ἀρχαιότητα ἄλλοτε, ἢ σήμερα στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τοὺς λαοὺς ἐκείνους ποὺ μεγαλούργησαν καὶ μεγαλουργοῦν, καὶ ποὺ τοὺς ξεροὺς νόμους καὶ τὰ φυσιολογικὰ γι' αὐτοὺς μὰ ἀκατανόητα γιὰ μᾶς; συστήματά τους θελήσαμε τυφλὰ καὶ ἀμελέτητα νὰ μιμηθοῦμε. Ἀρκεῖ νὰρήξη μιὰματιὰκανεὶς στὶς ἐρειπωμένες ἀρχαιοπόλεις γιὰ νὰ μείνη κατάπληχτος ἀπὸ τὴ μυθικὴ φροντίδα ποὺ ἔπαιρνε ἡ Πολιτεία γιὰ τὸ παιδί. Ἀπὸ τὴ θρυλικὴ ἀγωγὴ τοῦ Λυκούργου ζσαμε τὸ μεγαλούργημα σὲ πολυτέλεια καὶ τέχνη Γυμνάσιο τῆς Περγάμου, ἄλλο δὲ μαρτυροῦν οἱ αἰῶνες ἐκεῖνοι πορὶ τὴν ἀπλησιοστὴ γιὰ μᾶ, φροντίδα τοῦ Ἀρχαίου Κόσμου γιὰ τὸ παιδί.

Ἀλλὰ καὶ στὴν Εὐρώπη σήμερα τὸ Κράτος καὶ ἡ Κοινωνία ἀλλοιῶς συμπεριφέρεται καὶ ἀτενίζει πρὸς τὸ Δάσκαλο. Ἐκεῖ ὁ χωρικὸς ξεσκουφώνεται μπροστὰ στὸ διαμορφωτὴ τῆς αὐριανῆς ζωῆς τοῦ τόπου του καὶ οἱ Ἀρχὲς στέκονται μὲ σεβασμὸ μπροστὰ στὸν Προφέσορί τους. Ὅ,τι δὲ θὰ προσφέρουν στὸ δικηγόρο, τὸ γιατρὸ ἢ ἄλλον ἐπιστήμονα, θὰ θεωρήσουν τιμή τους νὰ τὸ προσφέρουν στὸν Παιδαγωγό τους. Γιατὶ πίσω ἀπὸ τὰ λόγια του, στὸ βάθος τῆς ψυχῆς του βλέπουν τὴ μέλλουσα ἀκμὴ ἢ παρακμὴ τῆς χώρας των. Κ' εἶνοι καταπληχτικὰ μεγάλο τὸ θέαμα ποὺ ξετυλίγεται σήμερα στὴ μεταπολεμικὴ Γερμανία. Ὁ πνευματικὸς ὀργασμὸς γύρω στὴν Ἐκπαίδευση ποτὲ δὲν ἦταν τόσο ἐπαναστατικὸς ὅσο σήμερα. Βλέπουνε τὶ τοὺς ὁδήγησε στὸ μεγαλεῖο καὶ στὴν καταστροφή, κ' ἑτοιμάζουν τώρα πυρετωδῶς τὶς πηγὲς ποὺ θὰ τοὺς ὁδηγήσουνε ξανὰ στὸ μεγαλεῖο καὶ στὸ θρίαμβο. Ἀπὸ τὴν ἐντατικὴ αὐτὴ ἐργασία θὰ δοῦμε σὲ λίγα χρόνια νὰ δημιουργηθῆ ἕνα ἐντελῶς νέο Σχολειὸ κοὶ ποιὸς ξαίρει τὶ νέα θαύματα ἔχει νὰ προσφέρη στὴν Ἀνθρωπότητα!

Ἀλλὰ τὶ θέλουμε καὶ τρέχουμε μακρυά! Εἶνε γνωστὸ πόσους σκοπούς των πέτυχαν οἱ Βούλγαροι περιβάλλοντας μὲ

Σ. Ε. Σ. ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες πούκανε ὁ ΣΕΣ Μυτιλήνης γιὰ νὰ λαφρύνει τὸν φόρτο τῶν θεαμάτων ποὺ θὰ κατεβάλλετο γιὰ τὴν τελευταία κινηματογραφικὴ βραδιὰ τοῦ «Ἀλκαίου» πού δόθηκε γιὰ ὄφελος τῶν σακατεμένων ἐφέδρων, τὸ Π. Γραφεῖο τῆς Ἐπαναστάσεως; ἔστειλε αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα:

Σ. Ε. Σωτηρίας
Μυτιλήνην

«Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν ἐνέκρινε πληρωθῆ φόρος 10 0)0 ἀντὶ 50 0)0 διὰ κινηματογραφικὴν ταινίαν ὑπὲρ ἀναπήρων. Διαταγὴ ὑπουργείου ἀποσταλήσεται.

Σταθόπουλος
Πολ. Γραφεῖον Ἐπαναστάσεως

ΣΕΣ ΣΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Ἀμαπητή «Καμπάνα»

Ἐλφράζουμε τὰ θερμὰ συγχαρητήριά μας στοὺς κ. κ. Δημήτρ. Χ" Κωστῆν, Πρόδρομον Ἀρχοντόπουλον, Ἰγνάτιον Χ" Ἠλίαν, Χρηστάκην Κατζαμπᾶν καὶ Ἀνώνυμον, οἵτινες ἀναλαβόντες τὴν πρωτοβουλίαν ἐνήργησαν ἔρανον διὰ τοὺς ἀπόρους Ἐπιστρατους τῆς Κοινότητός μας εἰσπράξαντες περὶ τὰς 3296 Δραχμὰς παρὰ τῶν κατωθι ἀναγραφομένων ὡρητῶν. Τὸ ποσὸν αὐτὸ παρεδόθη εἰς ἡμᾶς διανεμηθὲν ἀμέσως εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἀπόρους Ἐπισιράτους.

Εὐχαριστοῦντες τοὺς συμπολίτας τούτου, εὐχόμεθα ὅπως εξακολουθήσουν τὸ ἐνδιαφέρον των διὰ τοὺς πασχοντας ἐπιστράτους.

Ἰδοὺ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ποσά:

Δημήτριος Χ" Κωστῆς Δραχμὰς 500, Ἀνώνυμος 200, Θεοφάνης Τσακύρης 200, Βασίλειος Χ" Φραγκούλη 200, Στέφανος Στεφάνου 200, Ἐμμανουὴλ Κατζαμπᾶς 200, Δημήτριος Κυρατζῆς 200, Χρησιάκης Καϊζαμπᾶς 100, Δημοσθένης Χ" Φωτίου 100, Ἰγνατιος Χ" Ἠλία, 100, Φραγκούλης Τσακίρης 100, Ἀρχοντῆς Μανωλάκης 100, Δημήτριος Τσακίρης 100, Ἐμμανουὴλ Καταξηνὸς 100, Ἀνώνυμος 50, Πρόδρομος Ἀρχοντοπουλος 50, Χρηστος Χ" Ἠλιας 50, Γεώργιος Τενεδιος 50, Χ" Γεώργιος Γιαντζίκη 50, Νίκος Δαρλῆς 50, Δημήτριος Καρα Νικόλα 37, Ἰγνάτιος Τενέδιος 25, Κυριακος Τζινιέρης 25, Φώτιος Βαρδαξῆς 25, Ἰγνατιος Κονσολας 25, Ἰγνάτιος Χ" Ἠλίας 25, Ἰωαννη Στρατίλας 25.

Χ" Γεώργ. Χρυσοστόμου δρ. 25, Γεώργ. Π. Κεχαγιᾶ 25, Ἰγνάτ. Παρλιαρος 25, Χαράλ. Σταυρῆ 25, Χρῆστος Χαλκοδαιμονας 25, Χαράλ. Καταξηνοῦ 25, Παναγιώτης Καραγιάννης 25, Κώστας Καππας 25, Εὐστρ. Τικέλης 12.50, Γεώργιος Δαρῆς 12.50, Ἰωάννης Τζινιερης 12.50, Ἰγνατιος Λαμπρου 12.50, Περικλ. Καραγεωργίου 12.50, Χρῆστος Κοιμπας 12 50, Ἰωάν. Χ" Γιαννέλη 12 50, Χρῆστος Πανας 12.50, Εμμαν. Καραγεωρ. 12 50, Ἰγνάτ. Τικέλη, 12.50, Μιχαὴλ Παυσᾶς 12 50, Ἀλκιβιάδη, Βουδούκη 12.50, Γεώργ. Ε. Μυτιφῆ, 12 50, Γεωργ. Μιγας 12.50, Ἀντώνιος Μαυρακοιλης 10, Εὐσταθιος Τσακίρης 9, Ἰγν. Γιαννακοῦ 5 καὶ Πανογ. Πασπάλη, 10. Τὸ ὅλον δραχ. 3296 50

Σκαλοχώριον 23 Μαΐου 1923

Ἀπ' τὸ Γραφεῖο τοῦ Σ.Ε.Σ. Σκαλοχωρίου

ΣΕΣ ΤΕΝΕΔΟΥ

Μετὰ ὀλιγόμηνον ἐνταῦθα διαμονὴν ἀνεχώρησε προχθὲς διὰ τὴν νέαν του θέσιν ὁ ἐξ Ἴμβρου μετατεθεὶς διοικητικὸς τοῦ νησιοῦ μας γραμματεὺς κ. Ἰωάννης Παποτσιδάκης.

Εἰς τὸν κάλλιστον τοῦτον ὑπάλληλον τὸν ἐπισύραντα δικαίως διὰ τῶν λαμπρῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ τῶν ἀρετῶν του τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν κατοίκων τῆς Τενέδου, ἀπευθύνομεν ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει του εἰλικρινῆ καὶ ἐγκάρδιον χαιρετισμόν.

* * *

Ἐν μέσῳ ποικίλου καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου ἐτέλεσε τὴν παραμονὴ τῆς πρωτομαγιᾶς, μέσ' τὴν τρελὴ χαρὰ τῆς φύσεως, τοὺς γάμους του ὁ ἔφεδρος καπετὰν Νικόλας Καρβέλης μετὰ τῆς ἀνταξίας του δεσποινίδος Ἀνθίππης Σουγιουλτζῆ.

Τὸ τεριαστὸ ζευγάρι τῶν νεονύμφων ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας Τενέδου ραίνει μὲ μυρωμένα διαλεχτὰ Μαγιάτικα λουλούδια καὶ εὔχεται τὸν βίο του εὐτυχισμένο.

15)5)23

Ὁ Σ. Ε. Σ. Τενέδου
Μ. Ἐμμανουὴλ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλοῦμε τοὺς ἀφιχθέντας αἰχμαλώτους τοῦ νησιοῦ μας να γράψουν ὅ,τι ξέρουν για τοὺς παρακάτω συναδέλφους τοῦ χωριοῦ μους μὲ σύστιση τὸ Σύνδεσμο τοῦ χωριοῦ. Ἂς λογαριάσουνε πῶς θ' ἀνακουφισουνε μανάδες; πολλὲς ποὺ ὦ; τὰ σήμερα δὲν μπόρεσαν νὰ μάθουν τίποτα γιὰ τὴ τύχη των παιδιῶν τους.

Τὰ ὀνόματα τῶν συγχωριανῶν μας που βρισκοντα. αἰχμάλωτοι εἶναι:

Λ χιας Πιρις Χαραλ. Γεωργίου
» Σαρδέλης Παναγ. Ἀντων.
Δεκαν. Κωνσταντέλλης Ἰω. Θεοδ.
» Καρεκλᾶς, Νικ. Παναγ.
Στρατ. Μισπίνης Γεώργ. Παναγ.
» Στόγκος, Βασιλ. Νικόλ.
» Συριανὸς Εὐστρ. Παναγ.
» Γρομματᾶς, Νικ. Παναγ.
» Καρελλᾶς Σωτ. Παναγ.

Ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας Παμφύλων εὐχαριστεῖ τον Γιατρὸ κ. Βασιλειον Γακαν προσφερθέντα δωρεὰν νὰ ἐπισκέπτεται κατ' εἶκοντοὺς ἀπόρους εφέδρους τῆς Κοινότητός μας.

* * *

Τὴ περασμένη βδομάδα ἔγινε στὸ Παρθεναγωγειο τῆς Κοινότητός μας νέα ἐκλογὴ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς Σ.Ε.Σ. Παμφύλων. Ἐκλεχτηκαν μὲ ἀπόλυτη πλειονοψηφία οἱ κ. κ. Πᾶνος Ν. Φραντζῆς, Πρόεδρος, Παναγ. Ἀσιμῆς Ταμίας, Μανολ. Χ" Ἀργυρίου Γραμματεὺς, καὶ σύμβουλοι οἱ κ.κ. Γεώργ. Θ. Κακούλης, Ἰωάννης Χ" Γεωργίου καὶ Εὐστρ. Χρ. Φραντζῆς.

* * *

Οἱ νέοι Σύμβουλοι τοῦ Συνδέσμου εἶνε ὅλα δραστήρια παιδιὰ καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς θὰ ἀναδείξουν τὸν Σύνδεσμο τους πρότυπο ἀνάμεσα στοὺς Συνδέσμους τοῦ νησιοῦ μας.

Σ. Ε. Σ. Παμφύλων

Σ. Ε. Σ. Ἀγ. Παρασκευῆς

Ὁ Σ. Ε. Σ. Ἁγίας Παρασκευῆς εὐχαριστεῖ θερμὰ τὸ Σύλλογο Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Ἁγ. Παρασκευῆς γιὰ τὸ μητρικὸ ἐνδιαφέρο ποὺ ἔδειξε στοὺς αἰχμαλώτους, τοῦ χωριοῦ μας καὶ στὰ ντόπια παιδιὰ ποὺ φιλᾶνε μὲ τ' ὅπλο στὰ χέρια τὴν τιμὴ τῆς πατριδας στὰ σύνορα. Γιατὶ εἰς μὲν τοὺς αἰχμαλώτους, ἀπὸ τὶς εἰσπράξεις τῆς γιορτῆς ποὺ ἔδωσε τὴν Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς ἐδώρησε ἀπὸ 50 δραχμὲς στὸν καθένα, στοὺς στρατιῶτες πάλι τοῦ μετώπου ἔστειλε σ' ἄλλους διάφορα χρηματικὰ ποσὰ καὶ σἄλλους δέματα μὲ τσιγάρα καὶ ἄλλα πράγματα.

* * *

Ὁ Σ. Ε. Σ. Α. Πορ. εὐχαριστεῖ μ' ὅλη του τὴν καρδιὰ τὸ γιατρὸ Θεόφραστο Χατζηκομμῆ ποὺ δέχτηκε νὰ προσφέρει δωρεὰ τὶς ἐπιστημονικές του γιώσεις στοὺς ἐφέδρους μας καὶ στὶς οἰκογένειές τους βοηθώντας ἔτσι τὸ Σύνδεσμό μας στὸν Ἅγιο σκοπό του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Σ. Ε. Σ.
Ἀγ. Παρασκευῆς

Θερινὰς ἀνδρικὰς ἐνδυμασίας μὲ ἔκπτωσιν στοῦ Χατζηγιάννη.

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Ἐσὺ ποὺ ὑψώνεις φωνὴ γιὰ ὅλα τὰ στραβὰ ποὺ γίνωνται εἰς βάρος ιῶν ντόπιων συμφερόντων, συνηγόρησε παρακαλῶ στὸ, ἁρμοδίους νὰ λάβουνε ὑπ' ὄψει καὶ νὰ θεραπεύσουνε ἕνα μεγάλο κακὸ ποὺ γίνεται τώρα τελευταῖα στὴν περιφέρειά μας, εἰς βάρος τῆς Κοινότητός μας καὶ τοῦ Δημοσίου, ἀπὸ μερικοὺς ἰδιοκτῆτες δασῶν ποὺ τὰ πουλᾶνε σὲ μερικοὺς ἐκμεταλλευτὲς ξένους γιὰ τὸν τόπο, κ' ἔτσι καταστρέφουνε ὁλόκαιρα δάση τῆς περιφερειάς μας, χωρὶς ἡ δασικὴ ἀρχὴ νὰ ἐνδιαφέρεται καθόλου γιὰ τὸν τόπο καὶ γιὰ τὸ συφέρο τοῦ τόπου μας καὶ τοῦ Δημοσίου.

Γιατὶ κατὰ τὰ τελευταῖα τώρα χρόνια καταστραφήκανε μὲ τὴν ὑλοτομία τὰ κυριώτερα καὶ μεγαλύτερα δάση τοῦ χωριοῦ μας, ποὺ θαρρῶ πῶς κι' ἀπ' τὴ θέση τους κι' ἀπ' τὰ δέντρα ποὺχανε, δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ κοποῦν ἀπ' τὸν «περὶ Δασῶν» Νόμο.

Γιαφτὸ τὸ ζήτημα εἴχαμε κι' ὅλας ὑποβάλλει ὑπόμνημα στὸν ὑπουργὸ τῶν Ἐσωτερικῶν τότες; πούχε ἔρτει στὸ Μόλυβο, κι' εἴχαμε δόσει κι' ἀντίγραφο τοῦ ὑπομνήματος στὸν Σ.Ε.Σ. Μυτιλήνης.

Τώρα περιμένουμε νὰ δοῦμε τὸ ἀποτέλεσμα. Δηλ. ἢ τὴν ἀπαγόρεψη τῆς ὑλοτομίας τέτοιων δασῶν ἢ τουλαχιστο τὸν περιορισμὸ τῆς ἔκδοσης ἀδειῶν ὑλοτομίας.

Χάλικας 1—6—23.

Μ' ἀγάπη
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Σ.Ε.Σ.
Χάλικα-Ἀργένου
Θωμᾶς Χιωτέλλης

Σκαλοχῶρι 30 τοῦ Μάη 1923

Τὴν προπερασμένη Κυριακὴ στις 27 τοῦ Μάη ὁ Σύν. Ἐ. Σωτηρίας τοῦ Σκαλοχωριοῦ ἔδοσε μιὰ πολὺ ὄμορφη καὶ πολιτισμένη γιορτὴ στὸ χωριό του. Ἦτανε μιὰ θεατρικὴ παράσταση πολὺ ἐπιτυχημένη ἀπ' ὅλες τὶς ἀπόψεις, γιατὶ μάζεψε καὶ πάνου ἀπὸ 1000 δραχμὲς ποὺ διατέθηκαν γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦ Συνδέσμου. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ πῶς ἂν ὁ ΣΕΣ τοῦ Σκαλοχωρίου ἔχει φτάξει σἕνα τέτιο σημεῖο ὀργάνωσης καὶ Προόδου, τὸ χρωστᾷ κυρίως στὸν ἀκούραστο πρόεδρό του κ. Μ. Χριστουλάκην ποὺ ἐργάζεται μ' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ΣΕΣ καὶ τῆς Κοινότητας.

Εὐ.

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Κατορθώνω ν' ἀκούω τὸ ἐγερτήριο σάλπισμά σας.

Πράγματι ἡ ἐφημερίς σας συνεπλήρωσε ἕνα μεγαλο κενὸ τοῦ νησιοῦ μας! Ἔπρεπε, οἱ ἔφεδροι τουλάχιστο, ἑνούμενοι να δείξουνε πῶς δὲ ἐννοοῦν πειὰ νὰ πιπιλίζωνται ἢ νὰ ἐμπορεύωνται ἀπὸ τὰ κομματικὰ κοράκια!

Εἶνε ἀλήθεια πῶς οἱ ἔφεδροι, οἱ γιὰ τὴ πατρίδα τὴ νεότητά των θυσιάσαντες, οἱ μάρτυρες αὐτοὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μένουν ἀπροστάτευτοι ἀπολυόμενοι, ἀπὸ κείνους ἀκριβῶς ποὺ πλούτιζαν εἰς βάρος των· ὑψώσατε λοιπὸν τὴ σημαία τῆς καταλύσεως τῶν κομμάτων καὶ βαρώντας τὴν «Καμπάνα» μας, καθοδηγεῖτε τὸ λαὸ ὥς που νἄλθ' ἡ ὥρα ποὺ ὅλοι μαζὺ θὰ φθάσουμε στὸ μεγάλο μας προορισμό.

Σύνορα Ἔβρου 15-5-23

Μὲ τιμὴ
Πλακαδιανός

Τ. Τ. 900 τῇ 21 Μαΐου 1923.

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Τυγχάνω στρατιώτης ἐκ Μυτιλήνης κλάσεως 1922 καὶ βοηθὸς νοσοκόμος. Παρετήρησα ὅτι ἡ Πατρὶς ἡμῶν εὑρισκομένη εἰς κρισιμωτάτας στιγμὰς ἠναγκάσθη νὰ μεταφέρῃ καὶ ἡμᾶς ἅπαντας τῆς κλάσεως 1923, βοηθητικοὺς νοσοκόμους καὶ βοηθητικοὺς ἁπλοῦς εἰς τὴν ζώνην τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ ἐσωτερικοῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὐδόλως μᾶς ἐλύπησε ἀλλὰ μᾶλλον μᾶς ηὐχαρίστησε καὶ γιαυτὸ ὅλοι προθυμώτατοι τρέξαμεν νὰ σώσωμεν αὐτήν.

Ἀλλὰ μετὰ μεγάλης μας λύπης πληροφορούμεθα ὅτι εἷς στρατιώτης (ἴσως καὶ περισσότεροι) κλάσεως 1922 οὔτε βοηθητικὸς νοσοκόμος οὔτε βοηθητικὸς ἁπλοῦς, ἀλλὰ μάχιμος καὶ ὁ ὁπλίτης ὅταν ἐρωτᾶται ἀπαντᾷ ὅτι τυγχάνει κλάσεως 1919 ἐνῷ ἠξεύρομεν πολὺ καλὰ ὅτι εἶναι τῆς κλάσεως 1922, εὑρίσκεται εἰς Μυτιλήνην ὑπηρετῶν εἴς τι Στρατιωτικὸν Γραφεῖον αὐτῆς.

Ἐρωτῶμεν τώρα πῶς δικαιολογεῖται ἡ παραμονή του; διότι εἶναι κλάσεως 1922 καὶ ἡμεῖς 1923 ἢ διότι εἶναι μάχιμος καὶ ἡμεῖς βοηθητικοί; ἢ μήπως ἡ Μυτιλήνη εἶναι ζώνη ἐπιχειρήσεων καὶ δὲν τὸ ξέρουμε, ἢ διότι οἱ γροσφεῖς παραμένουν ὡς ἀπαραίτητοι, καίτοι οὐδεμία διαταγὴ τοῦ Στρατηγείου ἔκαμεν ἐξαίρεσιν τῶν γραφέων; Ἀναμένομεν.

Α. Π.

μόμα πιὸ μέσα. Πολεμῶ νὰ πιάνω ὅσο μπορῶ λιγότερον τόπο, γιὰ νὰ κοιμηθεῖ ὅσο εἶναι βολετὸ πιὸ ἁπλόχωρα. Τὰ πόδια του ἀπ' τὰ γόνατα καὶ κάτου εἶναι ἔξω ἀπ' τὴν τρύπα κρεμασμένα στὸ χαράκωμα. Γιατὶ ἡ φωλιά μας δὲ μᾶς χωράει ὁλάκαιρους σὰν ξαπλώσουμε. Καὶ γὼ ποὺ εἶμαι καθιστός, αἰστάνουμαι στραμπουλημένο τὸ σβέρκο ἀπ' τὸ κουλούριασμα ποὺ κάνω τοῦ στήθους γιὰ νὰ μὴ βρίσκει κάθε τόσο τὸ κεφάλι μου στὰ σουβλερὰ πελεκήματα τοῦ ταβανιοῦ .....

Πρέπει νὰ σταματήσω πιὰ τὸ γράψιμο γιὰ ἀπόψε ἂν καὶ δὲν ἔχω καμμιὰν ὄρεξη γιὰ ὕπνο.

Μὰ εἶναι ποὺ ἕνας γάλλος λοχίας ἀφοῦ τσαλαπάτησε ὅλους τοὺς ἄντρες ποὺ κοιμοῦνται κουβαριασμένοι στὸ χαράκωμα—πῶς ἀλλοιώτικα νὰ περάσει—κι ἀφοῦ ἄκουσε τὶς πιὸ αἰσχρὲς βρισιὲς σὲ ὅλους τοὺς γλωσσικοὺς ἰδιωτισμοὺς τοῦ νησιοῦ μας, ἤρτε νὰ μοῦ συστήσει αὐστηρὰ νὰ σβύσω τὸ κερί μου—σαπριστί—. Γιατὶ ἡ ἔμπαση τῆς φωλιᾶς μου ἔβλεπε κατάντικρυ πρὸς τὴν παράταξη τοῦ ὀχτροῦ.

(Ἔχει συνέχεια)

φροντίδα τὸ Σχολειὸ καὶ τὸ Δάσκαλο. Τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐμεῖς κακιποιούσαμε τὴ γλῶσσα μας, οἱ Βούλγαροι ξάπλωναν τὴ δική τους ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς πατρίδας των δημιουργώντας ἔτσι δικαιώματα σὲ ξένες χῶρες. Καὶ φέτος τὴν ἐποχὴ δηλαδὴ ποὺ ἐμεῖς καταντήσαμε ἐκεῖ ποὺ κατανιήσαμε τὸ Σχολειό, τὸ Δάσκαλο καὶ τὴ Χώρα, οἱ Βούλγαροι ἔστειλαν πεντακόσιους δασκάλους στὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ μορφωθοῦν. Καὶ ὁρισμένως ἕνα ὡραῖο πρωὶ θὰ ξυπνήσουμε ἐμεῖς οἱ περιούσιοι! γιὰ νὰ ὁμολογήσουμε θέλοντας καὶ μὴ ὅτι τὰ Βαλκάνια θὰ τὰ ὁδηγήσουν καὶ πρέπει νὰ τὰ ὁδηγήσουν στὸν Ἀνθρωπισμὸ οἱ φυλετικοὶ ἐχθροί μας, οἱ Βούλγαροι!...

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Θεριστὴς, 3.

Τὸ σπουδαιότερο ζήτημα τῆς περασμένης ἑβδομάδας ποὺ ἀπασχολεῖ ὅλους τοὺς Ἕλληνες ἀπὸ τὸν Πρωθυπουργὸ ἕως τὸν τελευταῖο λοῦστρο καὶ τὴν τελευταῖα παρακόρη εἶνε τὸ ζήτημα ..... τοῦ συναλλάγματος, τὸ παλαβὸ πέσιμο, ὅπως ἦτο παλαβὸς καὶ ὁ ὑψωμὸς τῆς Ἐγγλέζικης λίρας. Τὸ θέαμα εἶνε κωμικὸ μὲ ὅλα τὰ τραγικὰ ἀποτελέσματα ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχει σὲ μερικὰ ἄτομα καὶ σὲ μερικὲς τάξεις. Μιὰ ἀμερόληπτη ἔκθεση γιὰ τὸ ζήτημαδημοσιεύουμε στὸ οἰκονομικὸ δελτιο.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Θεριστὴς, 3.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ διακανονισμὸ στὸ ζήτημα τῶν ἐπανορθώσεων ποὺ ζητοῦσε ἡ Τουρκία ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν παραχώρηση ἐλάχιστης ἔκτασης γύρω στὸ Καραγὰτς, ἡ εἰρήνη μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ γεγονός. (Ὕστερα ἀπὸ δυὸ-τρεῖς ἑβδομάδες ἡ Συνδιάσκεψη τῆς Δωζάννης θὰ τελειώσει τίς ἐργασίες της). Μιὰ εἰρήνη ποὺ δὲν ἀνταποκρίνεται βέβαια καθόλου στίς θυσίες ἑνὸς ὁλόκληρου λαοῦ καὶ τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσε σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση ὁ φτωχὸς Ρωμηὸς φαντάρος. Μὰ στὴ θέση ποὺ βρίσκεται ἡ Ἑλλάδα τὸ 1923, στὴ θέση ποὺ βρίσκεται ἡ ξεχαρβαλωμένη ἡ νικήτρια Ἀντάντ, ποὺ τρέμει μπορστάσξιαν καινούργιο πόλεμο, στὰ συμφέροντα ποὺ ἔχουν οἱ δυνατοὶ τῆς Γῆς. Εἶνε μια εἰρήνη μὲ τοὺς καλλιτέρους ὅρους. Καὶ ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος, ἐκτὸς ἀπὸ κείνους ποὺ ἔχουν τὸ φαρμάκι μέσα στὴν ψυχή τους, χρωστᾶ εὐγνωμοσύνη πρῶτο, πρῶτα στὸ στρατευόμενο λαο καὶ στοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν ξαναδιοργάνωσαν τὸν ἔδωκαν θάρρος καὶ τοῦ φύσησαν ψυχή, δηλ. σ' ὅλα τὰ τίμια παλληκάρια τῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ ἀκέμα στοὺς διπλωματικοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ἑλλάδας στὴ Συνδιάσκεψη τῆς Δωζάνης. Ἤξεραν τὶ ζητοῦσαν καὶ ἤξεραν ὡς ποῦ ἔπρεπε νὰ ὑποχωρήσουν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἀκοῦμε καὶ μεῖς κι' ὅλος ὁ κόσμος παράπονα ἀπὸ μερικοὺς ἐμπόρους τῆς ἀγορᾶς μας· λένε οἱ φιλαράκοι: Καταστρεφόμαστε, μὲ τὸν ἀπότομο ἐκπεσμὸ τῆς λίρας· καὶ φέρνουνε διάφορα ἐπιχειρήματα προσπαθῶντας νὰ πείσουνε τοὺς ἁπλοὺς γιὰ τὴν ἀδικία δῆθεν ποὺ τοὺς γίνεται.

Σκοπὸς ὅλων αὐτῶν εἶνε νὰ προδιαθέσουνε τὴν κοινὴ γνώμη καὶ νὰ τὴ ζαλίσουνε, ὥστε νὰ μὴν ξέρει τὶ γίνεται γύρω ἀπὸ τὸ ζήτημα αὐτό· κι' ἔτσι, ***ἐνεργώντας αὐτοὶ στὴν Κυβέρνηση, νὰ ΠΕΤΥΧΟΥΝ περιοριστικὰ μέτρα ἐνάντια στὸν ἐκπεσμὸ γιὰ τὸ συμφέρο τους.*** Ἂς δοῦμε ὅμως τὰ κυριώτερα ἐπιχειρήματά τους. Λένε λοιπόν: α) Ἔχουμε ἀγορασμένο ἐμπορεύματα μὲ λίρα 400 δραχ. καὶ εἴμαστε σήμερα ἀναγκασμένοι νὰ πωλοῦμε τὰ ἐμπορεύματά μας σύμφωνα μὲ τὴ σημερινὴ τιμὴ τῆς λίρας. Ἀπαντοῦμε: Ἐμεῖς γυρίσαμε ὅλη τὴν ἀγορὰ καὶ δὲν εἴδαμε κανένα ἐμπόρευμα νὰ συμβαδίζει μὲ τὴ σημερινὴ τιμὴ τῆς λίρας· ἐξὸν ἀπ' τὴ ζάχαρη, τὸν καφέ, τὸ ρίζι καὶ τὶς φασόλες. (Κοντὰ σ' αὐτὰ τὰ ξεπεσμένα θὰν ἤτανε καὶ τὸ ψωμὶ σὰ δὲν ἐνδιαφερνότανε τὸ Κράτος ποὺ ἔχει δικά του σιτάρια καὶ ἐὲ μπόδιζε τὴν ἐλεύθερη εἰσαγωγή). Φέρνουμε κι' ἕνα παράδειγμα. Τὸ κασέρι περισυνῆς σοδιᾶς πουλιέται σήμερα 42 δραχ. (μὲ λίρα 150) ἀὶ τὶς 60 δραχ. ποὺ τὸ πουλούσανε (μὲ λίρα 400).

Θαρροῦνε πὼς μᾶς δένουνε τὰ μάτια, ξεπέφτοντάς το 18 δραχμὲς τὴν ὀκᾶ; Δὲ γελιόμαστε. Γιατὶ ὁ λογαριασμὸς εἶνε ἁπλὸς καὶ εὔκολος. Πρὶν ξεπέσει ἡ λίρα σὰν ἔδινες 400 δραχ.—δηλαδὴ μιὰ λίρα—ἔπαιρνες ἑξήμιση ὀκάδες κασέρι, ἀφοῦ εἶχε 60 δραχμὲς ἡ ὀκᾶ. Σήμερα δίνοντας 150 δραχμὲς — μιὰ λίρα δηλαδὴ πάλι — παίρνεις μονάχα τρισήμιση ὀκάδες κασέρι πρὸς 42 δραχμὲς τὴν ὀκά!!! Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ ζημιά τους;

Δένε ὅμως ἀκόμα β) Πὼς εἶχανε ὑποχρεώσεις σὲ δραχμὲς ποὺ δὲ θὰ μπορέσουνε νὰν τὶς πληρώσουνε σήμερα, ἐπειδὴ τὸ ἐμπόρευμά τους δὲν πιάνει — σὰν πουληθεῖ — τὶς ἴδιες δραχμὲς ποὺ θἄπιανεν πρὶν ξεπέσει ἡ λίρα. Ἀπαντοῦμε: Ἐπειδὴς οἱ ἐξυπνοι αὐτοὶ γενήκανε χρηματιστὲς καὶ σπεκουλάρανε ἀπάνου σὲ ξένες δραχμὲς βρῆκε ὁ κόσμος τὸν μπελᾶ του; Αὐτοὶ δανειστήκανε π. χ. δέκα χιλιάδες δρχ. γιὰ νὰ φέρουν ἐμπορεύματα μὲ 400 δρχ. τὴ λίρα, ποὺ θὰν τὰ πωλούσανε — ἔτσι ἐλπίζανε — καμμιὰ μέρα μὲ 1000 δρχ τὴ λίρα. Σήμερα εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ πωλήσουνε ἐμπόρευμα 10 χιλιάδων δραχμῶν (μὲ λίρα 400) καὶ νὰ πιάσουνε μονάχα 3 χιλιάδες δρχ. (μὲ λίρα 150). Κοντὰ στὸ νοῦ πὼς τὶς ὑπολοιπόμενες 7 χιλιάδες δρχ. ποὺ τοὺς ξέφυγαν ἀπὸ τὸ πέσιμο τῆς λίρας, θὰν τὶς πλερώσουνε ἀπὸ τὰ κεφάλαιά τους, ἂν ἔχουν, κι' ὄχι ἀπὸ καινούριο γδάρσιμο τοῦ λαοῦ.

Σὰ δὲν ἔχουνε κεφάλαια νὰ ξοφλήσουνε τὰ χρέη τους, ἂς μάθουν ἄλλη φορὰ νὰ μὴν κάνουν τὸ χρηματιστὴ μὲ ξένες δραχμὲς (δανεισμένες).

Ἐξὸν ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτὰ ὑπάρχουνε καὶ πολλοὶ ἐμπόροι ποὺ δὲν ἔχουνε χρέη. Αὐτοί, μὲ τὸ πέσιμο τῆς λίρας σταθεροποιοῦνε τὸ κεφάλαιό τους. Ἐπειδὴ πιὲν, ἔχοντας π. χ. 400 χιλ. δραχμὲς εἶχανε 1000 λίρες ἐγγλέζικες· σήμερα ἔχοντας 150 χιλ. μονάχα δραχ. ἔχουνε πάλι 1000 λίρες ἐγγλέζικες.

Ἂς ἀφήσουμε πιὰ τὰ δοα ἔχουνε κερδισμένα ὅλοι αὐτοὶ πρὶν προκάνει ἡ δραχμὴ ν' ἀνεβεῖ. Αὐτὰ εἶνε τὰ κουμπιὰ τῆς Ἀλέξοινας. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια ἡ καθαρὴ καὶ διάφανη. Τ' ἄλλα ποὺ λένε αὐτοὶ εἶνε παρομύθια.

Στέρνετε τὴν «Καμπάνα» στοὺς φαντάρους τοῦ Ἔβρου

ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΠΑΘΕΙΟ

Ἡ λαχανίδα μὲ τὰ δυὸ ἡμερολόγια, μὲ τὶς δυὸ βίδες στὴν προμετωπίδα, καὶ μὲ τοὺς δυὸ Διακοπούλους, ἀνακάλυψε πὼς ἡ «Καμπάνα» εἶναι «μίσθαρνον ὄργανον». Ἀπ' τοὺς παλιάτσους αὐτοὺς ποὺ ξεμπαρκάρησαν ἕνα καταραμένο πρωῒ ἀπ' τὴν παλιὰ Ἑλλάδα στὸ νησί μας γιὰ νὰ μᾶς παρουσιάσουν τὸν ἀηδιαστικὸ «κόρδακα» τῆς ἀδιαντροπιᾶς του, καὶ τῆς φανατισμένης τους κομματομανίας, πρὸ πάντων κάτου ἀπ' τοὺς, ἤχους τοῦ ἡρωϊκοῦ «θουρίου» τοῦ Κωτσαρέλλου, δὲν περιμένουμε περισσότερο σεβασμὸ πρὸς τὴν ἀλήθεια.

Οὔτε μποροῦν ἴσως νὰ φανταστοῦν καμμιὰ ἐφημερίδα τόσο «κουτὴ» ὥστε νὰ μὴν ξεζουμίζει τὴν τσέπη κανενὸς κομματάρχη πουλῶντας τὴν ψυχή τη καὶ τὴν τιμή της τὴ συνειδησιακή. Μὲ τὸν πήχυ ποὺχουνε μετρᾶμε οἱ κίτρινοι ἀθρωπάκηδες ὅλο τὸν κόσμο. Μὰ ἡ Μυτιλήνη ξαίρει πολὺ καλὰ καὶ πῶς ζεῖ, καὶ πῶς κυκλοφορεῖ, καὶ πῶς διανοεῖται ἡ Λιακοπουλὶς μὲ τὶς δυὸ ἡμερομηνίες καὶ μὲ τὶς δυὸ βῖδες.

Ἂν νομίζει πὼς εἶναι κανένας ποὺ δὲν τὰ ξαίρει, νὰ μᾶς τὸ πεῖ γιὰ νὰ γράψουμε λεπτομέρειες καὶ ὀνόματα σιᾶλλο φύλλο.

Τὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸν τῆς «Καμπάνα» θὰ παραξενευτεῖ νὰ μᾶς βλέπει νὰ γράφουμε τόσο πολλὰ γύρου σὲ μιὰν ἐγκατάσταση μολυσματικὴ, ποὺ φύτρωσε στὴ ράχη τῆς Μυτιλήνης σὰ μπυασμένος βούζουνας, καὶ τὴν κάνει κάθε μέρα νὰ ξύνεται δίχως νἄχει ἀπαλλαχιεῖ ἀκόμα ἀπ' τὴ βρωμιά της. Γι' αὐτὸ γυρεύουμε ***συμπάθειο*** ἀπ' τοὺς ἀναγνῶστες μας ποὺ τοὺς ἀναγουλιάσαμε μὲ τόσο συχαμερὰ πράματα σήμερα.

ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Ὁ Σ. Ε. Σωτηριας Μυτιλήνης, μᾶς ἔδωσε μιὰν ἀναφορὰ ἑνὸς μέλους του· τοῦ ἐφέδρου Φωτίου Κοφτεροῦ. (Δέκα χρόνια ὑπηρεσία. Τέσσερις, ἀρ. 4, λαβωματιές). Μὲ τὴν ἀναφορὰ αὐτὴ φαίνεται πὼς ὁ Φώτιος Κοφτερὸς ὕστερα ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ ΣΕΣ καὶ ἔγγραφον διαταγὴ τῆς Νομαρχία ,διορίσηκε στὰ ἐδῶ Δημόσια Ἔργα γιὰ ἐπιστάτης. Κιδταν ὁ ΣΕΣ κοινοποίησε στὸν τραυματία τὸ διορισμό του κιαὐτὸς πῆγε στὸν κ. Νομομηχανικὸ νὰ ζητήσει ὁδηγίες γιὰ τὴν ὑπηρεσία του, ὁ κ. Νομομηχανικὸς τοῦ ἐτετέθη καὶ τὸν ἔδιωξε κακὴν κακῶς λέγοντάς του πὼς δὲν τοῦ κάνει γιὰ τὴν ὑπηρεσία, ἐνῶ ὁ ἴδιος ἔφεδρος εἶχε δουλέψει στὴν ἴδιαν ὑπηρεσία στὸ 1921—1922.

Ὁ ἔφεδρος Φώτιος Κοφτερὸς διισχυρίζεται πὼς ἡ περίεργη αὐτὴ στάση τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ ἀντίκρου του, ἔχει αἰτία μόνη καὶ μοναχὴ τὴν προσπάθειά του νὰ βάλει σαὐτὴ τη θέση ἕνα, εὐνοούμενό του, ποὺ οὔτε ὑπηρέτησε ποτὲ στὸ στράτευμα οὔτε θὰ ὑπηρετήσει, ὑπηρέτησε ὅμως κάποτε στὰ Δημόσια Ἔργα καὶ ἔχει ἀσχοληθεῖ κι ὁ Τύπος μὲ κάτι σκάνδαλα ποὖχαν δημιουργηθεῖ τότες εἰς βάρος του.

Ὁ ἔφεδρος Κοφτερὸς Φώτιος παραπονεῖται ἀκόμα καὶ γιὰ κάποιον ἄλλον ποὺ ὁ κ. Νομομηχανικὸς ἔχει στὴν ὑπηρεσία του, καὶ ὁ κάποιος ἄλλος αὐτὸς ἔχει νταραβέρια μὲ τὰ βιβλία τῆς Εἰσαγγελίας. Θὰ θέλαμε νὰ μάθουμε τί ἀκριβῶς συμβαίνει. Ὡς τόσο ἔχουμε στὴ διάθεση τῶν ἁρμοδίων τὴν ἀναφορὰ αὐτὴ ποὺ λέει ὀνόματα καὶ γεγονότα.

ΤΑ ΕΡΓΑ

Εἴμαστε ἐνθουσιασμένοι κάθε φορὰ ποὺ πρόκειται νἀναφέρουμε ἕνα ὡραῖο ἔργο τῶν ἐφέδρων. Καὶ σήμερα σημειώνουμε ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ θετικά:

Ὁ ΣΕΣ τῆς Ἐρεσσοῦ μόλις συγκροτήθηκε, κ' ἦτανε τότες ἡ ἀγριώτερη ἐκμετάλευση τῆς αἰσχροκέρδειας, καὶ τὸ μεγαλύτερο πέσιμο τῆς δραχμῆς, ἴδρυσε ἕνα πρατήριο εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης. Ἀπ' αὐτὴ τὴν καντίνα ὅλα τὰ μέλη τοῦ ΣΕΣ, ὅλες οἱ οἰκογένειες τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἔβρου, οἱ οἰκογένειες τῶν σκοτωμένων καὶ οἰκογένειες τῶν αἰχμαλώτων συγαδέλφων, ψούνιζαν καὶ ψουνίζουν σὲ τιμὲς ἀφάνταστα οἰκονυμικές.

Αὐτὰ εἶναι «τὰ ἔργα» ποὺ θέλουμε. Πράματα θετικὰ καὶ μὲ ζουμί. Καὶ αὐτὰ γίνουνται ὅ,που οἱ Σύνδεσμοι κατόρθωσαν νὰ βάλουν τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ποὺ τοὺς χρειαζούτανε. Παλληκάρια φανατισμένα ἀπ' τὴν ἰδέα μας, μὲ ὄρεξη νὰ δημιουργήσουν, νὰ βοηθήσουν τὸν τόπο, καὶ νὰ πάρουν στὰ χέρια τους τὴν παντιέρα τῆς προόδου. Ἕνα μεγάλο «μπράβο» στὸν Σύνδεσμο Ἐθνικῆς Σωτηρίας τῆς Ἐρεσσοῦ.

ΓΙΑ ΔΕΣΙΜΟ

Μιὰ παρέκλιση θέλουμε νὰ κάνουμε στὸν κ. Μωράκη. Νὰ διατάξει τοὺς χωροφύλακες νὰ πάψουνε νὰ φέρνουνε ***δεμένους*** ἀπ' τὰ χωριὰ τοὺς, ἐφέδρους ποὺ δὲν ἔχουνε ἐν τάξει τὰ χαρτιά τους τὰ στρατολογικά. Γιατὶ ἂν σαὐτὴ τὴν περίπτωση θέλει κανένας δέσιμο, εἶναι ὁλόκαιρο τὸ χαρτολόγι τοῦ Στρατολογικοῦ Γραφείου τῆς Μυτιλήνης. Δέσιμο ὅλων τῶν ἀρχείων του καὶ πέταμα στὴ θάλασσα. Γιατὶ παρ' ὅλη τὴν ξεθεωτικὴ δουλιὰ τοῦ προσωπικοῦ του καμμιὰ σχεδὸν μερίδα δὲν εἶναι σωστὴ ὕστερ' ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ ξεχαρβάλωμα τῶν τελευταίων ἐτῶν.

Γιατὶ σκοτωμένοι καὶ αἰχμάλωτοι ἔφεδροι γυρεύουνται ἀπ' τὰ σπίτια τους γιὰ ἀνυπότοχτοι. Γιατὶ οἱ περισσότεροί μας ποὺ δὲ λείψαμε οὔτε μιὰ μέρα ἀπ' ὅλες τὶς ἐπιστρατεύσεις ποὺ ἔκανε τὸ Κράτος ἀπὸ τότε ποὺ λευτερωθήκαμε, φερόμεθα στὰ κιτάπια τοῦ Στρατ. Γραφείου μὲ λειψὲς μερίδες.

ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΡΟΣΦ. ΦΩΝΗ»

Ἡ «Προσφυγικὴ Φωνὴ» μπρόβαλε γεμάτη ἀπὸ σοβαροφανεῖς φλυαρίες γύρω στὸ προσφυγικὸ ζήτημα κοπανώντας πάντα τὸ ἴδιο τροπάρι. Πὼς ὅλος ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ Πόντου καὶ τῆς Θράκης πουλήθηκε ἀπ' τὸ Βενιζέλο γιὰ νὰ στερεωθεῖ ἡ Ἐλευθερία ***ΔΥΟ*** Νησιῶν, τῆς Λέσβου καὶ τῆς Χίου. Δὲν ἔχουμε βέβαια μήτε τὸν καιρὸ, μήτε τόσον τόπο διαθέτουμε στὸ σημερινό μας φύλλο γιὰ νὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὶς ἀσιεσότητες αὐτές. Ἀρπεῦμε μονάχα, ἀπ' τὴν κουβάρα, ἕνα ἀπ' τὰ σοβαροφανέσιερά της ἐπιχειρήματα, τοῦτο:

«Καὶ ἔγινε (ὁ διωγμὸς) διότι ὁ διευθύνων τότε τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος πολιτικὸς πατροωτικώτατα φερόμενος προὐτίμησε χάριν τῶν δύο τούτων Νήσων (Λέσβου καὶ Χίου) νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν πραγματοποίησιν τῆς Τουρκικῆς ἀπειλῆς· ὅτε δὲ αὕτη ***ἐπραγματοποιήθη ἔσπευσε νὰ προτείνῃ τότε τὸ πρῶτον τὴν ἀνταλλαγήν***, ἀναλαβὼν ***ΤΗΝ ΡΗΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΝ ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΣΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ ΝΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥΣ ΕΚ Μ. ΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ***,

Καὶ εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς ἀνταλλαγῆς ἐπανῆ θε καὶ πάλιν σήμερον ἀνεγκαθεὶς ἀσφαλῶς ὑπὸ τῶν γεγονότων ὁ αὐτὸς πολιτικός».

Καὶ τὴν προκαλοῦμε νὰ μᾶς παρουσιάσει τὰ ντοκουμέντα της, πρᾶμα ποὺ μοναχὴ της δὰ προσφέρθηκε νὰ φοβερίζει πὼς θὰν τὸ κάνει. Γιατὶ ἀλλοιώτικα θὰ ποῦμε πὼς ***ΛΕΕΙ ΨΕΜΜΑΤΑ*** καὶ πὼς ***ΣΥΚΟΦΑΝΤΕΙ.*** Ἅμα μᾶς ἀπαντήσει σ' αὐτό, θὰν τῆς κάνουμε μάθημα πολιτικῆς ἱστορίας τῶν τελευταίων χρόνων ποὺ δὲν τὴν ξέρει, ἢ κάνει πὼς τὴν ξέρει ἀλλοιώτικη ἀπ' τὰ πραγματικὰ γεγονότα ποὺ ἔφεραν τὸ ξερρίζωμα τοῦ σκλάβου Ἑλληνισμοῦ.

ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΚΑΜΠΑΝΑ»

Ἀπὸ ἕνα γράμμα ἐκλεχτοῦ διανουμένου τῆς Χίου πρὸς ἕνα φίλο του ἐδῶ ἀντισηκώνουμε τὰ παρακάτω ἀποσπάσματα ποὺ χαραχτηρίζουν ἀρκετὰ καλὰ τὴν ἐντύπωση ποὺ κάμνει ὁ ἀγώνας μας στὶς ἐπαρχίες.

. . . . . .

Γιὰ τὴν «Καμπάνα» δὲν ἔχω παρὰ νὰ ἐκφράσω τὰ θερμά μου συγχαρητήρια στὸν κ. Μυριβήλη γιὰ τὴν ὡραία του πρωτοβουλία: . . . Τὴν παρακολουθῶ μ' ἐνδιαφέρο καὶ θεωρῶ τὸν τόπο σας πολὺ εὐτυχισμένο ποὺ ἔχει ἕνα φύλλο ἀντάξιο τοῦ προορισμοῦ του.

Ἡ μελέτη «Κλεῖστε τὰ Σχολειά» πολὺ μελετημένη καὶ ψυχολογημένη.

Σφίγγω ἰδιαιτέρως τὸ χέρι τοῦ συγγραφέα ***Εὐεργέτουλα.*** Ξαίρεις τὶ λέω; Δὲ θἄτανε καθόλου ἄσκημο νὰ ἐκδώσετε αὐτὴ τὴ μελέτη σ' ἕνα μικρὸ βιβλιαράκι καὶ νὰ τὴν πουλήσετε στὸ διδασκαλικὸ κόσμο. Θἄτανε καὶ μιὰ καλὴ ἀρχὴ τῶν ἐκδόσεων τῆς ἀληθινὰ ἐπαναστατικῆς «Καμπάνας».

Συγκρίνω τὸ φύλλο σας μὲ τὶς ἄλλες ἐφημερίδες τῆς Χίου καὶ βλέπω τὸ στρατὸ δρόμο ποὺ πῆρε στὴν Ἑλλάδα ὁ ἐπαρχιακὸς τύπος. Ἔχει τόσα ζητήματα σοβαρὰ ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωή μας νὰ τὰ πάρη, νὰ τὰ ἀναπτύξη καὶ νὰ φωτίση τὸ ἀναγνωστικό του κοινό, κι αὐτὸς ἀντὶ νὰ κάνη τούτη τὴ δουλειὰ, πιάνει καὶ τοῦ σφυρίζει διαφορῶς στ' αὐτὶ πράματα ἄσχετα μὲ τὴ ζωή του. Λὲς καὶ σκοπό του ἔχει ὁ Τύπος στὴν Ἑλλάδα νὰ σκοτίζη τὸ μυαλό μας καὶ ν' ἀποναρκώνη τὶς ψυχικές μας δυνάμεις. Θαρρῶ πὼς καλὰ θὰ ἔκανε ἡ Ἐπανάσταση νὰ στήση σὲ διάφορα σημεῖα τῆς Ἑλλάδας καμπάνες χυμένες ἀπὸ τὸ ἴδιο μὲ τὸ δικόσας μέταλλο, γιὰ νὰ κατορθώσουνε σιγὰ-σιγὰ νὰ ξυπνήσουν μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ Ρωμιοῦ τὴν ἰδέα ***τῆς πραγματικῆς ἐπανάστασης*** ἀπὸ τὴν ὁποία καὶ μόνη μπορεῖ νὰ προκύψη ὁ λυτρωμὸς τῆς Φυλῆς μας...»

Γυμναστικὲς ἐπιδείξεις

Αὔριο στὶς 6 τὸπόγεμα τὸ Γ΄ Δημοτικὸ Θηλέων Ἁγίας Εἰρήνης κάνει στὸ Γυμναστήριο τοῦ Γυμνασίου τὶς γυμναστικές του ἐπιδείξεις. Προσκαλέστηκαν οἱ γονεῖς, οἱ ἐπίσημοι, κι ὁ Τύπος.

Ἀλληλογραφία

Ἕνα ἔφεδρο.— Ἐδῶ.— Τὶ νὰ τὶς κάνουμε τὶς ἀνυπόγραφές σου καταγγελίες; Εἶναι σὰ νὰ μὴν τὶς ἔστειλες. Μὰ πότε θὰ μάθετε νἄχετε τὸ θάρρος τῆς γνώμης σας;

Ε. Πλάτωνα Ἁγ. Παρασκευῆς.— Πήραμε τὸ γράμμα σας καὶ τὰ λεφτά. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τοὺς συνδρομητές. Γιὰ τὸν Γ. Σ. κάναμε ὅ,τι ἦτανε βολετό. Γράφετέ μας. Στεῖλε μας τραγούδια σου.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἔλα στὴν κάμαρά μου, ἀγαπημένη ....

Ἔλα στὴν κάμαρά μου, ἀγαπημένη !
Τόσον καιρὸ γιὰ σένα τὴ στολίζω·
Στὴν κάθε της γωνιὰ σὲ ἱστορίζω·
Εἶν' ἐκκλησιὰ ποὺ ἕνα Θεὸ προσμένει.

Γυρμένο στ' ἀνθογυάλι μου πεθαίνει
Χλωμὸ τὸ κρῖνο ποὺ γιὰ σὲ ἔχω κόψη,
Στὴν εὐωδιὰ σοῦ μοιάζει καὶ στὴν ὄψη ..
Ἔλα στὴν κάμαρά μου, ἀγοπημένη !

Χρόνια καὶ χρόνια ἐδῶ σὲ καρτερῶ !
Γιὰ σένα στᾶταχτα μαλλιὰ ἔχω βάνη
Ἀπὸ ἄλικα τριαντάφυλλα στεφάνι.

Γίνε μου Θεὸς—καὶ θῦμα ποὺ ζητάω !
Γιὰ σὲ φυλάω τὴν πόρτα μου ἀνοιγμένη...
Ἔλα στὴν κάμαρά μου, ἀγαπημένη !

ΜΙΛΤΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Τὰ σκολιόπαιδα ποὺ ἔπαιζαν τὸ «ναλυφτήρι» στὴν πλατεῖα τοῦ σκολιοῦ ὄξου ἀπ' τὸ χωριὸ καὶ φώναζαν σὰν σταροπούλια, σταμάτησαν ξαφνικὰ· μέσα στὸ ἀχνόφωτο τοῦ φεγγαριοῦ διεκρίνοντο καθαρὰ τὰ τρομαγμένα πρόσωπά τους. Εἶχε πέσει ἀνάμεσά τους σὰ μπόμπα «τοὺ Τινέλη τ' χήρας». — Φάνταμα, ρὲ μουρό ! Φάνταμα ! Ἔτσι ἐφώναζε τρέχοντας σὰν τρελλὸ ἀπ' τὸ δρόμο τοῦ Νήκωνα· καὶ σωριάστηκε καταμεσὶ στὸ ἁλάνι, παραλυμένο ἀπ' τὴν τρομάρα. Ἕνα δυὸ μικρὰ τῶβαλαν στὰ πόδια τσιρίζοντας ! Ὁ Μπάνος τῆς Μαμῆς φώναξε. — Σταθῆτι ρέ ! μὴ φουβοῦστι, τσι ἐν εἶνι τίποτα !... Μὰ τὰ μικρὰ εἴχανε κιόλας χαθεῖ κατὰ τὸ δρόμο τῆς ἐκκλησιᾶς.

Γύρο ἀπ' «τοὺ Τινέλη» πεντέξη παιδιά, τὰ μεγαλείτερα, προσπαθούσανε νὰ κρύψουν τὴν τρομάρα τους καὶ νὰ δώσουνε θάρρος στὸ φαντασμένο. Πάλαιαν ἀνάμεσα ντροπὴ καὶ ταραχή. — Σήκου ρὲ Τινέλη, τσὶ φαντάχισις ! Ποῦ εἶνι μαθὲ τοὺ φάνταμα !... Νὰ ποὺ ἐν ἔχ τίποτα ! Ποῦντου ;... Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἄκουγε τίποτα. Λάφαζε δυνατὰ καὶ δὲν ἔβγαζε τὰ γουρλωμένα μάτια του ἀπ' τὸ δρόμο τοῦ Νήκωνα.

Ὕστερα ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς ἀγωνίας «τοὺ Τινέλη» ξαναβρῆκε τὴ λαλιά του. Πῆρε θάρρος ἀπ' τοὺς συντρόφους του ποὺ δὲν ἔφυγαν καὶ ποὺ τὸν προκαλούσανε νὰ τοὺς ξηγήσει τί εἶδε καὶ τί ἔπαθε· ἀνακάθισε καὶ, κομπιάζοντας, διηγήθηκε χωρὶς νὰ βγάζει τὸ βλέμμα του ἀπ' τὸν ἐπικίνδυνο δρόμο :

Πριχοὺ νιχτώσει εἶχε πάγει στὸ Νήκωνα νὰ πάρει τὴν κατσίκα του ἀπ' τὸ σωθύρι. Δὲν τὴ βρῆκε ὅμως μέσα· κατάλαβε πὼς θὰν εἶχε ξεπαλιβανωθεῖ καὶ θάν ἔφυγε ἀπ' τὴν ἀμπασιά· καὶ τράβηξε γυρεύοντάς την, κατὰ τὸν «Κάτω Νήκωνα» μές στὰ ρουμάνια. Ἔτσι χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει νυχτιάστηκε. Τότες ἀποφάσισε νὰ γυρίσει στο χωριό. Ἄξοφνα, ἐκεῖ ποὺ περνοῦσε ἀπ' τὸ «Νταμάρι», σὰ νὰ τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς κατσίκας του. Ἀνέβηκε στὰ ράχτα καὶ τί νὰ δεῖ ! Μέσα στὸ νταμάρι, ἀντὶς γιὰ κατσίκα, ἦτανε ἕνα φάντασμα· τὸ εἶδε μὲ τὰ μάτια του.—Νὰ, μὰ τοὺ Θιό ! εἶδα του μὶ τὰ μάτια μ' τσ' ἤσίτου μὶ τ' ἀφτιά μ' ποὺ μούγριζι ! — Ἔ, τίλουγιου ἦνταν μαθὲ ἀφοῦ τοὺ εἶδις ; ρώτησε ὁ Μπάνος τῆς Πλατιᾶς. Θηλκὸ γιὰ ἀρσινκό; .....

«Τοὺ Τινέλη» συλλογίστηκε λιγάκι· κι' ἀμέσως εἶπε μὲ βεβαιότητα.— Θηλ'κὸ δὲν ἦνταν. Θηλ'κὸ ἦνταν· τού εἶδα στοὺ φιγγάρ' ποὺ κάθουντουν μιὰν κ'βρούδα τσὶ μούγριζι ἄγριγια. Θηλ'κὸ ἦνταν· τσὶ μοιαζι τ' Θουδώρα· ἀπιτίδια ἦνταν· θάργεις ποὺς τ'ν ἴγλιπις ἔγιουτι ποὺ σκουτώθτσι τσὶ ἤρτι γι' Εἰρηνουδίκ'ς μὶ τ'ς ἀστυνόμ' τσὶ τσίσαν τὴν τζλιάντ'ς οἱ γιατροί.

Ἦτανε τόση ἡ βεβαιότητα τοῦ μικροῦ φαντασμένου γιὰ ὅσα διηγότανε καὶ τάλεγε μὲ τόση πεποίθηση ποὺ τὸν πίστεψαν ὅλοι· κι' ἂν ἔδειχναν ἀκόμα ἀμφιβολίες, κατὰ βάθος ἦτανε σίγουροι· θαρρούσανε μάλιστα πὼς κ' οἱ ἴδιοι εἶδανε μὲ τὰ μάτια τους τὸ φάντασμα. Γιατὶ νὰ ποοῦμε καὶ τὸ ἄλλο· «Τοὺ Τινέλη» ἦτανε τὸ πιὸ ἄφοβο παιδὶ τοῦ χωριοῦ. Ἔπειτα σάμπως ἦτανε πρώτη φορὰ ποὺ ἀκούστηκε γιὰ τὸ νταμάρι πὼς φάνταζε ! Ἐκεῖνο τὸ παλιὸ βαθὺ Λατομεῖο, τὸ ἐγκαταλειμένο, ἔκλειε ἕνα σωρὸ ματωμένες ἱστορίες στὰ σκοτεινὰ λαγούμια του. Οἱ γέροι μιλούσανε γιὰ πολλοὺς ἐργάτες ποὺ τοὺς πρόκαναν, πριχοῦ προκάνουν ν' ἀνεβοῦν γιὰ νὰ κρυφτοῦν, οἱ μπαρουτιὲς καὶ τοὺς ἔκαναν κομμάτια. Καὶ τώρα τελευταία—δὲν ἐχρόνισε ἀκόμα — μὲς στὸ ἴδιο τὸ νταμάρι γκρεμίστηκε καὶ σκοτώθηκε κ' ἡ Θουδώρα τοῦ Μάρτη.

Ὁ Μάρτης ἔλειπε τότε στὸν πόλεμο· κ' ἡ γυναίκα του — καθὼς εἶχε τελειώσει τὰ λεφτὰ ποὺ τίς ἄφησε ἀπ' τὸ ζεπούλημα τοῦ μουλαριοῦ του — ἦτανε ὑποχρεωμένη νὰ ξενοδουλεύει. Μιὰ μέρα ἐκεῖ ποὺ μάζωνε ἐλιὲς στὴν ἄκρη τοῦ σεριοῦ, πάνω ἀπ' τὸ λατομεῖο, ξέφυγε μιὰ κεφαλόπλακα, χάλασε ἕνα κομμάτι ξεροτρόχαλος καὶ, πρὶν ἡ καϋμένη προκάνει νὰ βαστηχτεῖ, πάει μαζὺ μὲ τὰ χώματα καὶ τὶς πέτρες μὲς τὸ νταμάρι, ἄνταφα !..

Γιὰ «τοὺ Τινέλη» καὶ τοὺς συντρόφους του δὲν χωροῦσε ἀμφιβολία πὼς τὸ φάντασμα ἦτανε τῆς Θουδώρας. Ὅποιος πεθαίνει σκοτωμένος, φαντάζει· ἔτσι εἶχανε ἀκουστὰ ἀπ' τοὺς μεγάλους.

— Πᾶμι νὰ τοῦ ποῦμι στ'ς ἀνθρώπ' στοὺ τσαρσί, ρέ ! ἐπρότεινεν ὁ Γιάννης ὁ Νταλάκας. Καὶ τράβηξαν ὅλοι κατὰ τὸ χωριό...

Τὸ κακὸ μαντάτο πῆρε κι' ἔδωσε στὸ χωριὸ· τὰ μικρὰ παιδιὰ ποὺ πέρασαν τρεχάτα ἀπ' τὸ τσαρσί, καὶ σκορπούσανε τρομαγμένα τὸ κακὸ τὸ μήνυμα, τὰ πίστεβαν δὲν τὰ πίστεβαν. Τώρα ὅμως ποὺ τὸ βεβαίωναν κ' οἱ πρωτόσκολοι ποὺ ἄμωναν κιόλας πὼς τὸ εἶδαν ὅλοι ὕσερα ἀπ' «τοὺ Τινέλη» πάρα δῶ ἀπὸ τὸ νταμάρι, κατὰ τὸ σκολειό, τὸ πρᾶμα σοβρευε· ἔτσι ἔλεγαν οἱ γέροι. Ἕνας ἀπ' αὐτούς, ὁ Κοντόγιαννος, πολυδαβασμένος — ἤξερε ἀπ' ἔξω πολλὲς περικοπὲς ἀπ' τὸ Βαγγέλιο — εἶπεν ἐπίσημα, κάτω ἀπ' τὴ φρίντζα τῆς «Καφεταρείας».

— Ἄς τ' ἀκοῦν οἱ πουλύξιρ' !... Μάθαν πλιὰ δυὸ κουλιβουγράμματα τσ' ἐ π'στέβγην τίποτα ! ... Θέμ' τσὶ σχώρησί μι ! ... Ὁ ὑπαινιγμὸς ἔγινε γιὰ τὸ δάσκολο, ποὺ κάθονταν μέσα καὶ κύτταζε καὶ ἄκουγε κοροϊδευτικά, ἀπ' τὴν κλιβανὴ τῆς καφεταρίας, ὅλα αὐτὰ «τὰ παρομύθια». Γιὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ γύρισαν καὶ τὸν εἴδανε χαιρέκακα· ἄλλοι πάλιν ἐκούνησαν τὸ κεφάλι ἐπιδοκιμαστικά. Ὁ δάσκαλος πλήρωσε καὶ σηκώθηκε χωρὶς νὰ μιλήσει. Ἕνας τραυματίας, τὸν ἐσταμάτησε στὴν πόρτα καὶ τὸν ρώτησε σιγά : — Πᾶς, δάσκαλε, στὸ νταμάρι ; — Ναὶ ἐκεῖ θὰ πήγαινε γιὰ νὰ δεῖ τί ἦτανε τὸ φάντασμα· γιατὶ κάτι πρέπει νἄδανε τὰ παιδιὰ ποὺ τὸ πήρανε γιὰ φάντασμα. Ὁ σακάτης εἶπε : — Κάτσε. Μὴν κάνεις ἄδικο κόπο· ξέρω τί εἶνε. Εἶνε ὁ Μάρτης. Τὸν ἔχω δεῖ κι' ἄλλες βραδιές, ἐκεῖ στὸ ἴδιο μέρος. Ἀπὸ τότες ποὺ γύρισε ἀπ' τὸ στρατὸ δὲ θέλει νὰ δεῖ πιὰ κόσμο. Νόλος σκοτεινιάσει χίνεται. Τὸν τραβᾶ ὁ Νήκωνας. Κατεβαίνει στὸ νταμάρι καὶ, ζαρωμένος στὸ βράχο ποὺ σκοτώθηκε ἡ Θουδώρα του, κλαίει καὶ μιλᾶ μαζύ της ὡς τὰ γράγια μεσάνυχτα....

Ὁ δάσκαλος γύρισε πρὸς τὸ καφετιέρη καὶ πρόσταξε : Φέρε μα; δυὸ ρακιά. Καὶ ξανακάθισε στὸν καναπὲ συλλογισμένος.

Σ. Γκορέσης

ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΟΥΝ

οἱ καπνίζοντες ΣΙΓΑΡΕΤΤΑ

— ΗΒΗ —

= ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ =

Παράγονται ἐκ τῶν καλλιτέρων καπνῶν Ἀγρινίου.—Εἰδικὴ συσκευασία. Ὑλικὰ πρῶτα. 7 30

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟΪ' ΣΑΣ

= Διάλογοι συνοικιακοί :

— «Κυρὰ Πηνελόπη ! πόσες εἶνι οἱ λίρες σήμερα ;

— Ἀμ' ξέρωκαημένη Στεβρούλα ; Ἦκουσα κάτου ἀπ' τ'ς ἐκατό !

— Ἐμ' γιατὶ τοῦ μαντανὸ μ' τοὺν ἔλουσι τσὶ σήμερα μιὰ δραχμὴ ἡ γειτονάς μας ἡ πονοκουμένου ;

— Εἶνε ὁ λαὸς ποὺ περιμένει ἐκπεσμὸ τῶν τιμῶν.

— Ἀνάλογο μὲ τὴν τσίμπα ποὺ πῆρεν ἡ λίρα.

= Στὸν κῆπο :

— Τὶ νεώτερα Πέτρο ;

— Φρίκη ! φίλε μου, φρίκη !

— Ἡ Κυβέρνησις οὐδὲν μέτρον ἔβρε ;

— Θὰ μείνῃ οὐδετέρα, εἰς τὸ ζήτημα, τῆς πτώσεως, ἐδήλωσεν ὁ Κοφινᾶς.

— Τόσο ξέγει τόσο λέγει. Ἄβγιο ὅταν ἰδῇ τὸν οἰκονομικὸν κλονισμὸν τοῦ Κγάτου· θὰ τὸ μετανοιώσῃ.

— Ναί, μὰ τότε θὰ εἶνε ἀργά.

— Εἶνε πεγιέ'γον, φίλε μου, ὅτι δὲν ἐκατάλαβαν πὼς ἡμεῖς εἴμεθα ἡ ζωὴ τῆς χώρας. . .

— Πράγματι, προσθέτουμε ἐμεῖς.

— Ἂν καὶ ἔχουμε κάποιαν ἀντίρρηση :

— Διότι ὅταν ἡ ζωὴ τῆς χώρας κρέμεται ἀπ' τὴ σακκούλα 5-10 χιλιάδων αἰσχροκερδῶν.

— Τότε ἀσφαλῶς ἡ Χώρα μας δὲν πάγει διόλου καλὰ εἰς τὴν ὑγείαν της.

— Εὐτυχῶς ὅτι συμβαίνει τὸ ἐνάντιο.

— Ἡ ζωὴ τῆς χώρας εἶνε τὰ ἑκατομμύρια τῆς λαϊκῆς μάζας καὶ τῶν ἐργαζομένων.

= Ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς «Σάλπιγγος» ἐφαλίρισε σιγὰ – σιγὰ ὅλες τὶς Τράπεζες.

— Φαίνεται πὼς ἡ τρίπεζα ἐπὶ τῆς ὀπίσω συγγράφει τὰ τηλεγραφήματά του εἶνε στραβοπόδαρη.

— Καὶ.... κλονίζεται διαρκῶς.

= Ἡ Στουνδιατίνα τῶν «πεύκων» ἀπέκτησε τὴν θαυμαστής της.

— Εἶνε οἱ νοσταλγοὶ τῶν κυμάτων καὶ τοῦ καλοψημένου χταποδιοῦ.

= Ἡ «Τζοζ-μπάντ» τοῦ Κήπου προξενεῖ ἀκόμη περίεργη ἐντύπωση στὰ ροδανίζοντα πλήθη :

— Ὅταν ἀρχίζει, τὸ ροδάκι σταματᾷ.

— Καὶ ἄνδρες, γυναῖκες, νέοι καὶ γέροι, παρακολουθοῦν τὰ κουδουνάκια.

— Ἐμβριθὴς σὰν τὴ Ρίτσα τοῦ συναδέλφου Μυριβήλη.

— Τὶ τὰ θέλετε !

— Νὰ ναούλι εἶνε ζυμωμένο μὲ τὴν αἰσθητική μα .

— Κι' ἂς λένε οἱ εὐρωπαΐζοντες ὅ τι θέλουν.

= Ἡ Βαρειὰ ἔχει ἐφέτος μεγάλη πέραση

— Χωρὶς νὰ μετοβηθεῖ διόλου εἰς Μυρσινῆ, Κοκάργιαλη ἢ δὲ ξέρω τὶ ἄλλο.

— Τώρα μάλιστα ποὺ φτήνινε καὶ ἡ μπενζίνα...

= Ζέστη, ζέστη, ζέση.

— Ἐπὶ τέλους νὰ καὶ ἕνας μῆνας ποὺ δὲν εἶνε ἀντιδραστικός.

— Ὁ Ἰούλιος.

— Καὶ ἀναγνωρίζει τὸ νέον ἡμερολόγιον.

— Χορὸς νὰ λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὴ διπλῆ ἡμερομηνία τοῦ «*Ὀχετοῦ*».

— Καὶ τῆς Κυρίας Βογατσας.

— Ζέστη, λοιπὸν ζέστη !

— Πόσο οἰᾶς λυπούμεθα ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

— Ἀναγινώσκοντες ὅτι ἡ Ἀθήνα φιέγεται ὡσὰν βάτος τοῦ Μωϋσέως.

— Ἐνῷ τὸ ὑδραγωγεῖο σας μένει χαλασμένο.

— Καὶ δὲν ἔχετε σταγόνα νεροῦ.

— Σᾶς συμπονοῦμε καὶ σᾶς στέλνουμε μιὰν εὐχή.

— Ὁ κ. Πάσης σας νὰ ἀποκτήσῃ γιὰ λίγες μέρες δραστηριότητα Κ βέτστου.

— Νὰ σᾶς πνίξει ὅλους μὲς στὴ νερὰ τῆς Στυμφαλίδος.

— Ὥσπου νὰ πῆτε κρεμμύδι.

= Πρόσφυγες !

— Ἀγοράζετε ὅλοι τὴν «Προσφυγικὴ Φωνή».

— Γιὰ νὰ φωτισθῆτε ἀπάνου σ' ὅλα τὰ ζητήματά σας.

— Καὶ νὰ καταλάβετε τί ἐπίδραση ἔχει καμμιὰ φορὰ ἡ ζέστη

— Στὰ κεφάλια τῶν ἀνθρώπων...

= Τὰ Σωματεῖα, οἱ Σύλλογοι, καὶ ὅλες οἱ λαϊκὲς ὀργανώσεις τῆς Ἀθήνας κάνουν διαβήματα στὴν Κυβέρνηση.

— Καὶ τῆς λένε νὰ μὴν ἀκούσει τοὺς ἐμπόρους καὶ χρηματιστές.

— Ποὺ τῆς ζητοῦνε νὰ ἐπέμβει.

— Γιὰ νὰ μποδέξει τὸν ξεπεσμὸ τῆς λίρας.

— Καὶ τὸν ὑψωμὸ τῆς δραχμῆς !

— Ἐδῶ τί κάνουν τὰ σωματεῖα καὶ οἱ Σύλλογοι;

— Γιατί καὶ δῶ τὸ ἴδιο ζητᾶνε μερικοί.

— Εἶναι ἑκατὸ οἱ τέτοιοι.

— Κ' εἶναι 130 χιλιάδες ἡ φτωχολογιά.

— Ποὺ τῆς συφέρει ὁ ξεπεσμός.

— Ἂς κουνηθοῦνε.

= Εἶναι μερικὲς μέρες τώρα ποὺ ὁ γνωστικὸς τρελλὸς τῆς Μυτιλήνης ὁ Παβλάκης.

— Ἔστειλε στοὺς συμπολίτες ἀπ' τὸ μέγαρο τῆς Κέρκυρας ποὺ παραθερίζει..

— Δεύτερην ἐκκλησία.

— Καὶ ζητεῖ νὰ τὸν ξαναφέρει ἡ Μυτιλήνη στοὺς κόλπους της.

— «Φρενοκομεῖον, μουρέλλιαμ', γράφει, σημαίνει συμβίωσις μετὰ τρελλῶν.

— Ὀλιγώτερον ἐπικινδύνων καὶ ἀνηθίκων, τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἐλευθέρως δρώντων.

— Καὶ πεῖνα, μουρέλλιμ, καὶ στέρησις τῶν πάντων ! Μήτ' ἕνα ρακέλι, μουρέλλια μ' !»

— Κατόπιν τούτου, συνελθόντες, καὶ ἰδόντες τὸ δίκαιον τοῦ ἀνδρός,

— Καὶ τοὺς διαφόρους συναδέλφους του περιφερομένους ἐλευθέρως ἀνὰ τὰς ρύμας καὶ τὰς ἀγυιάς,

— Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπιδεικνύοντας τοὺς κοχλίας (τὰς βίδας) αὐτῶν,

— Καὶ ἐπαγγελλομένους ὅλην τὴν Λέσβον ὑπὸ τὴν λόξαν αὐτῶν ὑπαγαγεῖν

— Καὶ βουλευτικὴν παλαμίδα ὀρεγομένους.

Ἀπεφασίσαμεν νὰ ἐκδηλώσωμεν ὅλην τὴν μεταμέλειαν τῆς Μυτιλήνης.

— Ἥτις παρέδωκε τὸν διδάσκαλον.

— Καὶ ἐνηργήθη ἔρανος συνεισφορῶν.

— Συνάχτηκε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 287.50.

— Προσέφεραν οἱ ἐξῆς νοσταλγοὶ τῆς φιλοσοφικῆς τρέλλας τοῦ Διδασκάλου..

— Καὶ τῶν σαρκαστικῶν «παραγωγῶν» του.

— Σταῦρος Πασχαλίδης δρ. 25. Ἀριστ. Λελῆς δρ. 12 50. Νῖκος Πασαλῆς δρ. 25. Μίλτος Κουτουρᾶς 12.50. Στρ. Παπανικόλας 12.50. Στρ. Μυριβύλης 12.50. Ὑπολοχαγὸς Ν. Παπαδημητρίου 25. Δῆς Στράτα Σαμίου 25. Χαρίλ. Ὀρφανὸς 25. Κυρία Χρυσ. Τζουμέρκα 12.50. Θάνος Νικολαΐδης ὀδοντοϊατρὸς δρ. 50.

Ἡ ἐπιταγὴ ἐκδόθηκε στὸνομα τοῦ Δ(τὴ τοῦ Φρενομομείου τῆς Κέρκυρας.

ἡ Κδουνόπετρα

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Παπαπαναγιώτην ὑπολοχαγὸν 2)39 Εὐζώνων Τ. Τ. 915. Μπράβο ποὺ τὰ κατάφερες νὰ μᾶς θυμηθῆς. Τὸ γράμμα σου μᾶς χαροποίησε ὅλους. Περαστικά σου. Σᾶς στέλνουμε μιὰ σειρὰ τῆς «Καμπάνας». Μήπως «τὸ ξέραμα τῶν κουνουπιδιῶν» ἔχει σχέση μὲ τὸ ταξίδι σας στὴν Πόλη ; (Εἶδε καὶ Ἀνατολέαν). Περιμένουμε ἀπ' ἐκεῖ τοὺς συνδρομητὰς ποὺ ὑπόσχεσαι.

Περναμηέλλην ὑποδ. 20 Σύνταγμα Τ. Τ. 912 Εὐχαριστοῦμε θερμά. Σὲ παρακαλοῦμε πολὺ νὰ διαθέτεις τὰ φύλλα ποὺ θὰ σοῦ στέλνουμε ἐμβαζοντας τὸ ἀντίτιμο μὲ ἐπιταγή. Γράφτε μας πόσα μποροῦνε νὰ πουληθοῦνε αὐτοῦ.

Νίκον πρόσφυγα. Σύμφωνοι· εὐχαριστοῦμε θερμά.

Ὑπίατρον Ι. Παβλίδην. Μοῖρα Συζ. — Σᾶ στέλνουμε τοχτικά. Τὰ παράπονά σας ἀπορρίπτονται. Σᾶ ξαναστέλνουμε τὴ σειρά. Τὸ κατωστάρι κρατῆστε το. Μόνο ἐγγράψειέ μας συνδρομητές. Ἡ κάρτα σας ἦλθε ἀνήμερα.

ΣΕΣ Παμφύλων. Εἴχανε παραπέσει τὰ χειρόγραφα. Εὐχαριστοῦμε συνδρομητήν.

Π. Μ χαλακείην Σκόπελο. Συμμορφωνούμαστε μὲ ὁδηγίες σας. Δὲν θέλουμε ὅμως νὰ ἐπιβαρυνθῆτε προσωπικῶς γιὰ τὸ ὑπόλοιπον. Κάνεται ὅ,τι βγοίνει ἀπὸ τὸ χέρι σας γιὰ τὸ ζήτημα τῶν ἐφέδρων. Αὐτὸ εἶναι ὅλων μας τὸ καθῆκον. Ἀλλοιώτικα θὰ τὴν πάθουμε ἄλλη μιὰ φορὰ ὅπως συνηθίσαμε νὰ τὴν παθαίνουμε, σὰν τραγικὰ κορόϊδα.

ΕΝΤΟΣ ΟΛΙΓΟΥ ***ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ***

Ο "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ"

Ἡ μεγαλειτέρα ἐξ ὅλων τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων

Κεφάλαιον καταβεβλημένον : 2,000,000 δρ.

Ταχυπιεστήρια συστήματος R. HOE et C° London—New-York

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΣ

τέως ἀρχισυντάκτης καὶ χρονογράφος τοῦ «Ἐλευθέρου Βήματος».

Καθημερινῶς ΔΩΔΕΚΑ μεγάλοι σελίδες μὲ ἐγχρώμους εἰκόνας.

Ἀρχισυντάκτης : ΜΙΧ. Λ. ΡΟΔΑΣ, τέως διευθυντὴς Γραφείου Τύπου Ἀρμοσιείας Σμύρνης.

Καθημερινὸν χρονογράφημα τοῦ κ. ΤΙΜΟΥ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗ

Πρωτότυπον Μυθιστόρημα τοῦ κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

Ἀνταποκριταί εἰς τὸ Ἐξωτερικόν : ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ : ***Χ. Χουρμούζιος***, συνεργάτης τῶν «Τάϊμς».—ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ : ***Σπ. Παπᾶς***, διευθυντὴς Γραφείου Τύπου Ἑλληνικῆς Πρεσβείας.—ΕΝ ΡΩΜΗ : ***Ἀλκ. Ζαφειρόπουλος*** (εἰδικῶς ἀποσταλεὶς ἐξ Ἀθηνῶν).—ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ : ***Ν. Καζαντζάκης***, φιλόλογος.

Ἰδιαίτερος σταθμὸς ἀσυρμάτου τηλεγραφίας.—Μία ὁλόκληρος σελὶς διὰ τὴν ***ΖΩΗΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ***. — Μία ὁλόκληρος σελὶς ***ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ,*** μὲ τηλεγραφήματα ἐξ ὅλων τῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ διὰ τὴν οἰκονομικήν, χρηματιστικήν, τραπεζιτικήν, ἐμπορικήν, βιομηχανικήν, ναυτιλιακὴν καὶ παραγωγικὴν κίνησιν. Μὲ δελτία τιμῶν, μὲ πίνακας, στατιστικὰς, μελέτας καὶ ἄρθρα τῶν διακεκριμένων οἰκονομολόγων κ. κ. ***Γ. Σακαλῆ, Γ. Ροδοπούλου, Α. Ροδοπούλου, Ι. Μινέττα, Κ. Δαυλάκου, Π. Σακκέτα*** κ. λ. π.

Ο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ» (Ἀθηνῶν)

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Θεριστὴς 12 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.05 — Δύσ. 7.45

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΛΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Λυρισμὸς καὶ παραλογισμὸς εἶνε ἡ κατάλληλος ἀλλὰ καὶ ἡ μόνη καὶ ἀναγκαστικὴ διέξοδος ἐπάνω εἰς τὰ διάφορα ζωτικὰ διὰ τὸν λαὸν ζητήματα, δι' ἐκείνους ποὺ ἀποφεύγουν τὴν ἀλήθειαν, δι' ἐκείνους ποὺ ἐμπορεύονται τὸν πατριωτισμόν, δι' ἐκείνους, τέλος, ποὺ δὲν αἰσθάνονται οὔτε βλέπουν ἄλλο τίποτε ἀπὸ τὸ κομματικό τους συμφέρο, ἀπὸ τὸ συμφέρο τῆς τσέπης των.

Αὐτὴ τὴν εἰκόνα παρουσιάζουν σήμερα τὰ περισσότερα δημοσιογραφικὰ ὄργανα στὴν Ἑλλάδα, οἱ Ἐφημερίδες δηλαδὴ ποὺ διατυμπανίζουν ὅτι ἐνδιαφέρονται καὶ φροντίζουν νὰ μορφώσουν τὸν Ἑλληνικὸ λαό.

Ὁμιλοῦν περὶ τῆς Εἰρήνης. Καὶ πῶς ὁμιλοῦν; Ἔχετε ἀκούσει ἀλήτας νὰ φωνασκοῦν ὅταν ἐπεμβαίνουν τρίτοι, τοὺς χωρίζουν καὶ δὲν τοὺς ἀφίνουν τὸν καβγᾶ τους νὰ τὸν μεταβάλλουν σὲ μάχη;

«Ἔπρεπε νὰ μ' ἀφῆστε, νὰ βλέπατε τί θὰ ἔκανα, θὰ κάνω, θὰ ράνω, θὰ δείξω . . . »

Τὰ ἴδια καὶ οἱ καλλικέλαδες ὀχιές μας, οἱ ἐφημερίδες οἱ ἑλληνικὲς δηλαδή, κάμουν σήμερα. Ἡ εἰρήνη δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ γιατὶ ἡμεῖς ἤθελαμε καὶ τὴν Πόλη. ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ γιατὶ μᾶς ἀρκοῦν τὰ σύνορα ἔξω ὁπὸ τὸ Καραγάτς. Τὴν εἰρήνη δὲν τὴν ἤθέλαμε ἡμεῖς, ἀλλὰ τήν ἐζητούσαμε γιατι οἱ σύμμαχοι ἤθελαν νὰ μὴ γίνῃ πόλεμος. Ἡ εἰρήνη δὲν μᾶς εὐχαριστεῖ, δὲν ἀντιπροσωπεύεται στὶς προσδοκίες μας ἀλλὰ ὁπωσδήποτε εἶνε καλὴ καὶ ἔντιμος εἰρήνη.

Αὐτὲς τὶς ἀσυναρτησίες ψάλλει πλουμισμένες μὲ χίλιες δύο φλυαρίες γιὰ τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης ὁ τύπος ὁ καθημερινός, ἀπ' τὸν ὁποῖο περιμένει νὰ φωτισθῇ ὁ δυστυχὴς ἑλληνικὸς λαός.

Καὶ ἀναγκαστικῶς τὸ κάμουν αὐτό· πρῶτο γιατὶ ὁ χθεσινός των παλληκαρισμὸς γιὰ τὸν πόλεμο δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ νὰ ὁμιλήσουν σήμερα εἰλικρινῶς γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς εἰρήνης καὶ ἔπειτα μπορυῦνε ἴνὰ λέγουν ὅ,τι φαντάζονται γιατὶ τὸ ζήτημα τῆς εἰρήνης δὲν τὸ θεωροῦν ὅτι ὠφελεῖ εἰς τίποτε γιὰ τὰ κομματικά των συμφέροντα.

Δὲν ἔχουν τὸ θάρρος νὰ ὁμολογήσουν ὅτι ἡ χώρα εἶχε ἀνάγκην ἀπὸ εἰρήνην διότι εἶνε τελείως κατεστραμμένη οἰκονομικῶς.

Δὲν ἔχουν τὴν τόλμη, γιατὶ δὲν τοὺς συμφέρει, νὰ ὁμολογήσουν ὅτι ὁ λαὸς ἤθελε τὴν εἰρήνη, γιατὶ ἔχει βαρεθεῖ πλιὸ τὴν ἐμπόλεμο κατάστασιν καὶ τὸν πόλεμον.

Δὲν τολμοῦν νὰ ποῦν ξεκάθαρα ὅτι ἀσχέτως πρὸς τοὺς χθεσινοὺς παλληκαρισμοὺς καὶ τὶς ψεύτικες ὑποσχέσεις καὶ ὄνειρά τους, ἡ εἰρήνη ποὺ ἔγεινε ἦταν ὁ ἀπαραίτητος, καὶ ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ σκιφθοῦμε τὰ χάλια στὰ ὁποῖα μᾶς ἔριξε ἡ δεκαετὴς πολεμικὴ πολιτική.

Δὲν ἐνδιαφέρονται νὰ σκεφθοῦν πῶς αὐτὸς ὁ κόσμος μπορεῖ νὰ βαστάξῃ ἀκόμα τὰς ταλαιπωρίας καὶ δυστυχίας τοῦ πολέμου ὕστερα ἀπὸ δεκαετῆ ζωὴ μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι;

Δὲν ἔχουν τοὐλάχιστον τὴ στοιχειώδη εἰλικρίνειαν νὰ ποῦν ὅτι ἡ εἰρήνευσις κατέστη ζήτημα διεθνές, διότι ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας ὁ λαὸς ἰδιαιτέρως περισσότερον ἔχει ἀπαυδήσῃ καὶ οἱ ἄλλοι λαοὶ ἔξ ἴσου ἔχουν ἀνάγκην μιᾶς ζωῆς εἰρηνικῆς.

Εἶνε φυσικὸν ὅμως νὰ μὴ μπορεῖ ὁ φαῦλος τύπος νὰπράξῃ ὅλα αὐτά.

Τί νὰ εἴπουν ἀφοῦ ὅλους τοὺς βαρύνουν οἱ εὐθύνες τῆς καταστροφῆς.

Τί νὰ εἴπουν ἀφοῦ τίποτε δὲν τοὺς συμφέρει νὰ εἴπουν;

Καὶ πότε νὰ τὸ εἴπουν ἀφοῦ δὲν εὐκαιροῦν ὀπὸ τὸ ἔργο τοῦ νὰ προετοιμάζουν καὶ νὰ φροντίζουν μονάχα γιὰ τὰ κομματικά τους συμφέροντα.

Ὁ Λαός, σὲ φεδροι, ἂς μὴ περιμένουν ἀπ' αὐτοὺς τίποτε, διότι αὐτοὶ μόνον περὶ τῶν κομματικῶν των συμφερόντων ξαίρουν νὰ ὁμιλοῦν καὶ νὰ φανατίζουν τὸν λαό, ὥστε νὰ ἀλληλοσπαράσσεται· ὅταν δὲ πρόκειται νὰ ὁμιλήσουν γιὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν μόνον τὸν λαὸ καὶ οὐχὶ αὐτούς, τὸ κόμμα τους, τότε γιὰ νὰ φανοῦν πῶς κάτι λένε, βρίσκουν διέξοδο στὸν παραλογισμὸ καὶ στὸν λυρισμό.

«Φωνὴ τοῦ Ἐφέδρου»
4—6—23 Ἡράκλειο Κρήτης

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ

Ξεθυμασμένη μᾶς ἔρχεται ἡ ἀπήχηση τῶν προσπαθειῶν ποὺ καταβάλλονται σ' ὅλες τὶς Εὐρωπαϊκὲς χῶρες, πρὸς ἀναθεώρηση καθεστώτων καὶ συστημάτων, καὶ δημιουργία νέων, πιὸ συνταιριασμένων μὲ τὶς ἀνάγκες τῶν λαῶν καὶ πιὸ συγχρονισμένων. Γιατὶ οἱ τελευταῖες δοκιμασίες ἔδειξαν πῶς, ὅλο αὐτὸ τὸ συγκρότημα ποὺ λέγεται Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός, εἶναι ἀρρωστημένο, καὶ θὰ χρειασθεῖ νὰ γίνουν ἀρκετὲς ἀβαρίες ἰδεῶν, ὄχι μονάχα στὶς χῶρες ποὺ σημειώσαν θεμελιώδικες πολιτικὲς ἀνατροπές, μὰ καὶ στὰ κράτη τῶν νικητῶν.

Καὶ θὰ εἶναι λυπηρό, ἐμεῖς, ποὺ δοκιμάσαμε ἴσως περισσότερα τὰ τελευταῖα χρόνια, καὶ ποὺ λίγο πολὺ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ εἴμαστε σκλάβοι, ἂν δὲν αἰσθανθοῦμε τὴν ἀνάγκη νὰ ἀναθεωρήσουμε τὸν ὀργανισμό μας σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις του· θὰ παρασυρθοῦμε ἄλλως τε καὶ ἄθελά μας ἀπὸ τὰ νέα ρεύματα, καὶ θὰ τρέξουμε τότε σὰν κομπογιαννίτες — ὅπως σταθήκαμε τέτοιοι ἕως σήμερα — νὰρπάξουμε βιαστικὰ κι' ἀψυχολόγητα τὰ νέα μοντέλα. Καὶ ὅπως στὰ περασμένα ἡ βιάση πρὸς μεταμόσχευση ἐπάνω μας συστημάτων καὶ συνηθειῶν, καὶ ὁ ρωμαντικὸς παρελθοντισμός, μᾶς κατάντησαν ἄθαθα καὶ ἄθουλα ὀργανέτα στὰ χέρια τῶν ἐπιδέξιων σοφιστῶν καὶ τῶν τσαρλατάνων πολιτικατζίδων, ἔτσι καὶ τώρα ἂν δὲν μᾶς ἐδίδαξε ἑνὸς αἰῶνα ζωή, ποὺ ὅπως ὅπως τὸν περάσαμε, θὰ καταντήσουμε φασουλῆδες καὶ καραγκιόζηδες, καὶ κλωτσοσκοῦφι ἄλλων λαῶν γειτονικῶν ποὺ δουλεύουν συστηματικά.

Αὐτῆς τῆς φωτισμένης καὶ ἐντατικῆς ἐργασίας ποὺ γίνεται στὴν Εὐρώπη ἂς γίνουν διοχετευτὲς οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι ποὺ βρίσκονται κατοσταριὲς ἐκεῖ. Σὰν τὶς μέλισσες ἂς μᾶς φέρουν στὴ κυψέλη μας τὴν ἀνθοζάχαρη τῆς γνώσης. Κι' ἔχοντας γνώμονα τὴν πεῖρα, ποὺ ἀποχτήσαμε ἂν αἰῶνα τώρα, νὰ ξεδιαλέξουνε κάθε τι ἀπ' τὰ ξένα ποὺ θὰ ταίριαζε καὶ σ' ἐμᾶς.

Νέοι, μῦστες ὅλων τῶν Ἐπιστημῶν καὶ ὅλων τῶν τεχνῶν καὶ ὅλων τῶν ἐπαγγελμάτων, πλημμυροῦν τὰ χρόνια αὐτὰ τὴν Εὐρώπη. Ἂς φιλοδοξήσουν μαζὶ μὲ τὸ ὁποιοδήποτε δίπλωμά τους νὰ γίνουν καὶ φορεῖς, ἑνὸς καλοῦ στὸν τόπο τους. Πρέπει ἡ περίοδο αὐτὴ τῆς ζωῆς μας ὡς Κράτους καὶ ὡς Φυλῆς νὰ σταθεῖ ἕνα φωτεινὸ σημεῖο ἀναθεωρήσεως, αὐτογνώσεως καὶ ἀναδημιουργίας. Καὶ θὰ χρειαστεῖ νὰ συμβάλουν ὅλοι λίγο πολὺ γιὰ τὸν ἀγῶνα αὐτόν. Μὰ τὸ κυριώτερο καὶ τὸ οὐσιαστικώτερο μέρος ἀνήκει χωρὶς ἄλλο στοὺς ξενητεμένους διανοουμένους μας. Ἡ δίψα ἑνὸς καλλιτέρου μέλλοντος εἶναι γενική. Ὀφείλουμε νὰ ἐπωφεληθοῦμε αὐτῆς τῆς εὐνοϊκῆς ψυχολογικῆς καταστάσεως. Ἀνσυντονισθοῦν καὶ ἀνσυγχρονισθοῦν αἱ προσπάθειες ὅλων· τὸ ἀποτέλεσμα ἀσφαλῶς θὰ εἶναι εὐνοϊκὸ καὶ γρήγορο· καὶ ἔχουν ἀνάγκη ἀναθεωρήσεως ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς ἐκδηλώσεως μας καὶ ὡς ἀτόμων καὶ ὡς Κράτους καὶ Φυλῆς. Μὰ γιὰ τὶς «πλάστρες φωτιὲς» ποὺ θἀνάψουμε, τὸ προσάγαμμα ἂς μᾶς τὸ φέρουν οἱ ξενητεμμένοι μας.

Αὐτοὶ ζοῦνε μέσα στὴν ἀναμορφωτικὴ κίνηση, ἐνῶ σ' ἐμᾶς φτάνει μόνο ἡ ἀπήχησή της. Ἂς τὴ παρακολουθήσουν ἂς τὴ μελετήσουν ἂς τὴν αἰσθασθοῦν, γιὰ νὰ μᾶς τὴ μεταδώσουν. Νὰ ποὺ ἡ Ἑλλάδα δὲν εὐτύχησε νὰ ἀποχτήσῃ φωτισμένους καὶ δημιουργικοὺς κυβερνῆτες — κάποιες προσπάθειες τοῦ Βενιζέλου μόνο πρέπει νὰ σημειωθοῦν — ὥστε νὰ φροντίζει ὡς Κράτος γιὰ τὴν προσαρμογή του πρὸς τὶς νέες ἰδέες. Ἂς τὸ κάνουν οἱ Ἕλληνες ὡς ἄτομα. Ἂς σπρώξουν τὸ Κράτος.

Σ. Β.

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ζ'. — Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὅλοι ἔχουνε τὸ μερτικό τους μέσα στὴ σιωπηλή, ἀλλὰ πολὺ τραγικὴ αὐτὴ ἱστορία καὶ χρειάζεται μελέτη στοχαστικὴ κ' ἐπιστημονικὴ διείσδυση γιὰ νὰ κατορθώσῃ κανεὶς σωστὰ ν' ἀνεύρῃ τὰ πρῶτα-πρῶτα μολύσματα ἀπ' ὅπου κακοφόρμισε καὶ δηλιτηριάστηκε ὅλος ὁ ὀργανισμός μας. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐγγίσαμε μόνο, χωρὶς καὶ νὰ θελήσουμε πολύπλοκα ν' ἀναλύσουμε τὶς ἀφορμὲς ποὺ παράλυσαν τὴν Ἐκπαίδευσή μας, ἂς ρίξουμε σήμερα καὶ μιὰ ξεχωριστὴ ματιὰ στὴν Κοινωνία μας, ποὺ ὤφειλε σὰν τὴν κερήθρα εἶ μέλισσες καὶ σὰ Βασίλισσά της νὰ περιποιηθῇ τὸ Σχολειὸ καὶ τὸ Δάσκαλο, ἂν ἤθελε νὰ μὴ φθάσῃ ποτὲ νὰ δῇ τὰ νέα σμάρια της λαὸ κηφήνων καὶ τὶς νέες κυψέλες παράφορα πορνοστάσια καὶ οἴκους μολυσμάτων!

Ἡ Κοινωνία μας! Ὅλοι ἐσυνειθίσαμε νὰ βρίζουμε καὶ ν' ἀναναθεματίζουμε τὸ περιβάλλον μας, χωρὶς νὰ θέλουμε νὰ δοῦμε πῶς πρῶτοι ἐμεῖς καὶ χωριστὰ ὁ καθένας μας, κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γιὰ νὰ τὴ διαφθείρουμε. Ὑψώνουμε ὅλη μέρα τὴ γροθιά μας, γιὰ νὰ μᾶς δοῦν καὶ νὰ μᾶς ἀκούσουν, ἐνάντια σ' αὐτὸ τὸ πορνεμένο σπίτι, καὶ τὴ νύχτα, πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν μας, γλυστρᾶμε κρυφὰ μὲς στὰ σκοτάδια καὶ τρυπώνουμε μέσα γιὰ νὰ ἐπιτελέσουμε τἀνόσια ὄργιά μας! . . Κουτοὶ εἴμαστε;

Καὶ γίνεται αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ στὴν Ἐκπαίδευσή μας, ὅπως καὶ σὲ κάθε ἄλλη κοινωνική μας ἐκδήλωση. Ὅλοι μας φωνάζουμε ὅτι δὲν ἔχουμε σχολειά, ὅτι οἱ δασκάλοι μας πρέπει ν' ἀνυψωθοῦν ὑλικὰ καὶ ἠθικά, ὅτι τὰ παιδιά μας μένουν ἀγράμματα, ὅτι τὸ Σχολειὸ εἶναι ὁ μαντικὸς καθρέφτης τοῦ μέλλοντος τῆς Φυλῆς μας . . . Ἀλλ' ὅμως χειρονομώντας θεατρινίστηκα γι' αὐτά, μὲ τὸ δάχτυλο τοῦ δεξιοῦ μας χεριοῦ ὑψωμένο, τσαλαβουτᾶμε μὲ τὸ ζερβί μας μέσα στὸ ἴδιο τὸ αἷμα μας ζητώντας νὰ γεμίσουμε τὴ βρωμερή μας ἰσέπη σήμερα κι' ὁλότελ' ἀδιαφερώντας γιὰ τὴν αὐριανή μας δυστυχία . . .

Ἄκουσα μορφωμένους ἀνθρώπους, καὶ νεωτεριστὲς μάλιστα, νὰ κομψεύουνε ρητορικὲς φράσεις θαυμάσια ἐκθέτοντας τὴν κατάσταση τῶν Σχολειῶν, καὶ τοὺς εἶδα σὲ λίγο ἀνεβασμένους σὲ κυβερνητικὲς καὶ δημόσιες θέσεις νὰ φέρνονται πρὸς τὸ Σχολειὸ καὶ τὸ Δάσκαλο τόσο ἀδιάφορα καὶ κοροϊδευτικὰ ὅσο καὶ οἱ προκάτοχοί τους! . . Κ' εἶδα μιὰ Κοινωνία πολὺ γνωστή μας ν' ἀποφασίζῃ σὲ συμβούλιο

---

(10) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχειο)

Τὸ παρατηρητήριότου, λέει, ποῦνε ἕνα μάτι ἀκοίμητο καὶ ἀνήσυχο, ἕνα μάτι μεγάλο σὰν τοῦ Πολύφημου, ψάχνει ὅλη νύχτα τὰ σκοτάδια γιὰ νὰ βρίσκει σημάδια γιὰ ἐπισήμανση. Καὶ τὸ δικό μου τὸ κερὶ, λέει, ἂν καὶ κρυμμένο πίσ' ἀπὸ τ ἀντίσκηνο πούχα κρεμασμένο στὴν ἔμπαση τῆς φωλιᾶς μας, μποροῦσε ἀπὸ μιὰ φωτισμένη χαραμίδα νὰ προδόσει στὸν ὀχτρὸ τὸν ἐρχομό μας, δίνοντας σημάδια ζωῆς στὸ χαράκωμα. Εἶνε, λέει, τρεῖς μῆνες πού τὸ χαράκωμα αὐτὸ ἀπόμεινε νεκρὸ κιάδούλευτο, κι ὁ ὀχτρὸς δὲν τὸ βαροῦσε ἀπὸ τότες. Πρέπει νὰ τὸν ἀφίσουμε μὲ τὴν ἴδια πεποίθηση. Νὰ ζοῦμε ἐδῶ μέσα μοναχὰ τὴ νύχτα. Νὰ μὴν ἀφίνουμε θόρυβο, νὰ μὴν ἀφίνουμε κερὶ γιὰ τσιγάρο ἀναμένο νὰ μᾶς προδίνει.

Γιατὶ τὸ χαράκωμα αὐτὸ ἔχει τὴν ἱστορία του· μιὰν ἱστορία σὰν ὅλων τῶν χαρακωμότων, γεμάτη ματωμένες λάσπες. Στὴν ἀρχὴ ἦτανε τοῦ ὀχτροῦ· τοῦ τὸ πήραμε — νοῦ, λὲ Φρανσαὶ — καὶ τἀναποδογυρίσαμε χρησιμοποιῶντας το τώρα ἐνάντια σαὐτόνε.

Γιαυτὸ κιοἱ ἀθρωποφωλιὲς αὐτὲς εἶναι σκαμμένες ἀνάποδα. Εἶναι δουλειὰ τοῦ ὀχτροῦ. Κοτόπι τὸ φυλάξανε κάτι Ταλιάνοι κληρατοί. Κάνανε καὶ κεῖνοι θόρυβο, πατινάδες, ἀνοησίες· καὶ μιὰ μέρα τοὺς ἤρτε ἀπ' ἀντίκρυ ἕνα ὀβιδοχαλάζι, ποὺ τοὺς σκόρπισε σὰν τὸ κλωσσοπούλια καὶ — βοῦ σαβὲ μὸν βιὲ — ἔκανε λιῶμα τὰ κορμιὰ κάμποσων ἀπ' αὐτούς, ζυμώνοντάς τα μὲ τὰ χώματα καὶ μὲ τὶς πέτρες τοῦ χαρακώματος . . . .

Ἔγειρα δίπλα στὸν ἀδερφό μου στριμωχτά, πολεμῶντας νὰ κοιμηθῶ.

Μὰ ἔνιωθα δυνατὰ τὴ ματιά, τὴ ματιὰ τοῦ Πολύφημου ποὺ ἦτανε ἀκοίμητα στυλωμένη ἀπ' ἀντίκρυ, κἔωτανε στὸ φτωχό, τὸ ρηχὸ καὶ μισοκαταστρεμμένο μας χαράκωμα, καὶ ψαχούλευε τὰ κορμιὰ τῶν παλληκαριῶν ποὺ κοιμούντανε σὰ σκυλιὰ μὲς τὸ χαντάκι. Ἦτανε μιὰ μυστηριώδικη δύναμη αὐτὴ ἡματιά. Κάτι σὰν ὀπτικὴ προβοσκίδα ποὺ ἁπλωνούτανε ἀπ' τ' ἀντικρυνὸ βουνὸ μές τὸ σκοτάδι, καὶ πασπάτευε ἐχτρικὰ καὶ ἀθόρυβα ὅλους μας. Ἔβλεπε τὶς ἀναπνοὲς τῶν κοιμισμένων, μᾶς μετροῦσε ἕναν ἕναν, ἁπλωνε τὰ νοητά της δαχτύλια πάνου στὸν ὁπλισμό μας, σκάλιζε τὶς μπαλάσκες μας, τρύπωνε στοὺς γελιούς μας, καὶ σταματοῦσε σκεφτικὰ πάνου στὶς νέες μας καρδιὲς ποὺ χτυποῦσανε ζωηρά.

Καὶ τἄβλεπε ὅλα αὐτὰ τὰ πράματα τὸ τρομερὸ μάτι — τὸ μάτι τοῦ Πολύφημου — γιὰ νὰ τὰ προδώσει στὰ μεγάλα κανόνια καὶ στὶς τρομαχτικὲς μηχανὲς ποὺ ἦτανε κρυμμένες μὲς τὰ σπλάχνα τἀντικρυνοῦ βουνοῦ. Κάποια μέρα θἄρχιζαν νὰ βογγᾶνε ὅλα αὐτὰ τὰ συνεργεῖα τῆς

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ ΠΑΛΑΙΟΚΗΠΟΥ

Μέσα στὸν περίβολο τῆς Ἐκκλησίας μας ποὺ κατάλληλα στολίστηκε, ἐτελέσθησαν μὲ ἐπιτυχία αἱ ἐπιδείξεις τῆς Γυμναστικῆς τῶν δημοτικῶν μας Σχολείων τὴν περασμένη Κυριακὴ· παρευρέθηκαν ὅλοι οἱ ἐπίσημοι τοῦ χωριοῦ μας, χορεύθησαν μὲ χάριν ὅλοι οἱ ἐθνικοὶ χοροὶ μὲ περίσσια δὲ ζωηρότητα χορεύτηκε ὁ χορὸς τῶν Εὐζώνων. Ἕνας χορὸς μὲ τραγοῦδι ποὺ τραγουδώντας το σὲ συγκινεῖ μὲ τὰ πατριωτικά του λόγια. Τὸν χορὸ αὐτὸν τὸν διδάχτηκε τὸ χαριτωμένο κορίτσι τοῦ Ἐρ. Βουζβούνη στὴ Πόλη, γιὰ νὰ χορευθῇ μὲ τὴν εἴσοδο τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ.

Τὰ παιχνίδια καὶ οἱ Σουηδικὲς ἀσκήσεις ἐκτελέσθησαν μὲ ζωηρότητα. Χειροκροτήθηκαν ζωηρὰ οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριες ἀπ' τοὺς παρευρεθέντας. Στοὺς ἀναδειχθέντας ἐν γένει νικητὰς μοιράστηκαν διάφορα βραβεῖα. Ἄξιοι συγχαρητηρίων εἶναι αἱ σχολικαί μας ἐπιτροπαί. Σφίγγομεν δὲ ἰδιαίτερα τὸ χέρι τοῦ διδασκαλικοῦ μας προσωπικοῦ. Τοῦ Κυρίου Ταμπαλῆ μετὰ τῆς βοηθοῦ του Δεσποινίδος Σαββιάδου καθὼς καὶ τῶν Δεσποινίδων Μαρίας Γιαλούση καὶ Κονίτσας Κολοκωτρώνη, γιὰ τὴν εὐσυνείδητη δούλεψη τους γύρω στὴν πραγματικὴ ἰδέα τοῦ Σχολείου. Εἶναι ἄξιοι συγχαρητηρίων τέτιοι διαλεχτοὶ δασκάλοι.

Παλαιόκηπος

Μίδης

ἀπὸ γονιοὺς μαθητῶν καὶ νὰ προτιμᾶ νὰ μένουνε κλειστὰ καὶ γεμᾶτα ἀπὸ πρόσφυγες τὰ Σχολειά, παρὰ νὰ δεχτῇ ἐπίταξη μερικῶν σπιτιῶν τους . . . Σ' ἕνα πολὺ ἀγαπητό μου χωριὸ οἱ προύχοντές του κάποτε εἶχαν παρασυρθῆ γιὰ μιὰ στιγμὴ κι ἀποφάσισαν νὰ χτίσουν ἕνα ὡραῖο Σχολειὸ μαζεύοντας τὰ πουλίμια τῶν λαδιῶν τοῦ χωριοῦ τους. Ἀλλὰ ὁ Διοικητὴς κι ὁ Ἐπιθεωρητὴς ἔδειξαν ἀχαραχτήριστη ἀδιαφορία, ἡ ἐπιτροπὴ ποὺ κατάρτιστηκε ἔπνιξε τὸν ἐνθουσιασμό της μὲς στὰ μικροσυμφέροντα τῶν μελῶν της, τὸ λάδι τῶν πουλιμιῶν καταστάλαξε τέλος μὲς στὶς βαθύκολπες τσέπες τῶν ἐργοστασιαρχῶν, ἐνῷ ὁ προκατακλυσμιαῖος σταῦλος ποὺ στεγάζονται τὸ παιδιά τους κινδυνεύει καμιὰ ὥρα νὰ τὰ θάψῃ μὲς στὰ χαλάσματά του . . . Καὶ ξαίρω μιὰ Κοινωνία σ' ἕνα γειτονικό μας νησί, ποὺ τὸν περασμένο χειμώνα, δέκα μονάχα ἄνθρωποί της— κ' ἐκεῖνοι συνάδερφοί του! — παρακολούθησαν τὸ λείψανο ἑνὸς γέρου καθηγητὴ ποὺ δίδαξε σαράντα ὁλάκερα χρόνια στὸ Γυμνάσιό της καὶ δὲν ὑπῆρχε κάτοικος ποὺ νὰ μὴν ἐχρημάτισε κάποτε μαθητής του! Ἀλλὰ οἱ περίφημοι αὐτοὶ γονιοὶ οὔτε τὰ παιδιά τους, ποὺ ἦταν μαθητὲς ἀκόμη τοῦ μακαρίτη, δὲ φρόντισαν νὰ στείλουνε στὴν κηδεία, ἀφοῦ ἀπὸ μέρος του δὲ θὰ ὑπῆρχε πιὰ ὁ φόβος τοῦ βαθμοῦ!

Αὐτὸ ἀκριβῶς! Ὁ φόβος τοῦ βαθμοῦ ποὺ γίνεται ἀφορμὴ τόσης ἠθικῆς διαφθορᾶς καὶ στὰ παιδιὰ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ, εἶναι τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ κινεῖ καὶ τοὺς γονιοὺς νὰ πλησιάσουν, τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ ἔτους, καὶ νὰ κάνουν ἐκεῖνα τὰ ριχαμερὰ καὶ ἀνήθικα κοπλιμέντα πρὸς τοὺς δασκάλους. Ἄνθρωποι ποὺ πάντα ἀγνόησαν τὸ δάσκαλο ἢ ποὺ συμπεριφέρθηκαν ὑπεροπτικὰ καὶ εἰρωνικὰ ἀπέναντί του, τὸν πλησιάζουν κατὰ τὸ Μάϊο καὶ Ἰούνιο μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλια καὶ τὴν ὑστεροβουλία στὸ μυαλό. Μιλοῦν κι αὐτοὶ γιὰ τὸ ξεπεσμὸ τοῦ Σχολειοῦ, «ἄχ, αὐτοὶ οἱ πόλεμοι . . . τὸ Κράτος ποὺ δὲ φροντίζει . . . ἡ Κοινωνία . . .» καὶ καταλήγουν μὲ χίλιες καὶ δυὸ περιστροφὲς στὸ σκοπό τους. «Ναί, τὸ παιδὶ εἶναι πολὺ ἀδύνατο, δὲ μελετᾶ, τί νά τονε κάμω . . . μὰ ἐσεῖς ἐξάσατε πολὺ καλός, δὲ θὰ τὸ κάνετε ποτὲ αὐτὸ νὰ τἀφήσετε στὴν ἴδια τάξη . . . βλέπετε ἡ ἡλικία του, τὰ ἔξοδα, ὁ στρατός, οἱ δουλειές μας . . . Κ' ἔννοια σας, δὲ θὰ μετανοιώσετε γι' αὐτό . . .» Καὶ μπορεῖ ἡ ἀνηθικότητά τους νὰ φτάσῃ καὶ σὲ δωροδοκία, ἂν αἰσθανθοῦν τὸ δάσκαλο ὅτι λιγίζεται ἀπὸ τὴ βιωτικὴ ἀνάγκη, ἢ ὅτι βρίσκεται στὸ ἴδιο ἠθικὸ ἐπίπεδο μ' αὐτούς . . .

(ἔχει συνέχεια) **ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ**

κόλασης, γιὰ νὰ ξεράσουνε τὸ θάνατο πάνου σὅλα τὰ νέα κορμιὰ ποὺ ἔτσι ἥσυχα κοιμοῦνται ἀνακατωμένα μές τὸ χαράκωμα, καὶ γιὰ νὰ ψυχαλίσουνε μὲ τὸ αἷμα τους τὰ χώματα καὶ τὶς σκονισμένες πέτρες.

Καὶ ὅμως ἀπ' ἀντίκρυ δὲ γνωρίζουνε προσωπικὰ κανένα μας, οὔτε κ' ἐμεῖς κανέναν ἀπὸ δαύτους.

Πῶς μποροῦμε καὶ σκοτώνουμε δίχως μῖσος;

. . . . . .

(Ἔχει συνέχεια)

ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τ. Τ. 912 τῇ 10 —5— 1923

Ἀξιότιμε Κύριε Διευθυντὰ

Σὰν πατριώτης καὶ σὰν ἄνδρας μὲ καρδιὰ ἠθέλησα κι' ἐγὼ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω γιὰ τὸ εὐγενὲς ἔργον ποὺ ἀνελάβατε. Γιατὶ δὲν πιστεύω νὰ τύχω παρεξηγήσεως ἐὰν ζητήσω τὴν ἔγκρισίν σας διὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν κατωτέρω γραφομένων μου.

Πολλὲς φορὲς ἠθέλησα νὰ γράψω τὸν πόνο μου οὐχὶ μόνον τὸν ἰδικόν μου ἀλλὰ ἐν γένει ἁπάντων τῶν συναδέλφων μου, μὰ δὲν εὗρικον μέσον, διότι κανεὶς ἀπὸ τοὺς πατριώτας μας δὲν ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν ὅπως ἀναλάβῃ ἕνα τέτιο ἔργον ἱερὸν γιὰ νὰ ἐνισχύσῃ ἠθικῶς τουλάχιστον τὸν βασανισμένον φαντάρον.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀκοίμητος αὐτὸς φρουρὸς τῆς Πατρίδος καὶ τῶν συμφερόντων τῶν μὴ συμμετεχόντων εἰς τὰς σκληρὰς δοκιμασίας αὐτοῦ, ἐπιμένει καὶ ὑπομένει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἱεροῦ του σκοποῦ, οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἐσωτερικοῦ οἱ ὁποῖοι ἀγνοοῦν τὰς δοκιμασίας τῶν φαντάρων εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπουν εἰμὴ εἰς τὰς ἀπολαύσεις εἰς τὰς ἡδονὰς καὶ εἰς τὸ γέμισμα τῆς τσέπης των, χωρὶς νὰ σκεφθῶσιν ἐκεῖνον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ τιμή των, ἡ περιουσία των καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ μέλλον των.

Ἔτσι κι' ἐγὼ προχθὲς ἐνῷ ἐσκεπτόμουνα ὅλα αὐτὰ αἴφνης ὁ ταχυδρόμος τοῦ τμήματός μας παρουσιάζεται κρατῶντας ἕνα δεματάκι στὰ χέρια σου. Μὲ μεγάλην μου χαρὰν τὸ πῆρα καὶ προσεκτικὰ σιγὰ σιγὰ ἄρχισα ἀνοίγοντάς το. Παρετήρησα τὸν ἀποστολέα. Προήρχετο ἀπὸ τοὺς γονεῖς μου καὶ ἤρχισα τότε νὰ σκέπτωμαι ὅτι μόνον οἱ γονεῖς ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ παιδιά των, γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ οὐχὶ μόνον αὐτοὶ ἀλλὰ ὅλοι ἐν γένει ἔπρεπε νὰ δείξουν ἐνδιαφέρον.

Συγκινημένος τότε ἔψαχνα μὲ προσοχὴν τὰς γωνίας τοῦ δέματος ἴσως σὲ καμιὰ ἄκρη εἶχον κανὲ γραμματάκι ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ συνηθίζουν νὰ βάζουν μέσα, ἀλλὰ τοιοῦτον δὲν ὑπῆρχεν. Εὗρῆκα ὅμως στὴν τσέπη μιᾶς φανέλλας μία «Καμπάνα».

Ἤρχισα νὰ τὴν διαβάζω μετὰ μεγάλης προσοχῆς. Κατὰ πρῶτον ἀνέγνωσα μερικὰς λέξεις τὰς ὁποίας εἶχε γράψῃ ὁ ἀποστολεύς. Τὴν ἔστειλεν ἕνας φίλος μου παλαιὸς ἀγωνιστής, ἔνδοξος τραυματίας τοῦ Σκρὰ, καταστὰς ἀνίκανος λόγῳ τραύματος τῆς χειρός του. Μοῦ ἔλεγεν ὅτι ἡ ἐφημερὶς αὐτὴ εἶναι ὄργανον σωτήριον τῶν ἐφέδρων μας, καὶ ὅλοι καμαρώνουν δι' αὐτήν.

Ἠσθάνθην μίαν ψυχικὴν κατάθλιψιν συνάμα καὶ ἀνακούφισιν.

Πρὶν ὅμως ἀκόμη διαβάσω τὰ περιεχόμενά της ἀντελήφθην ὡς ἐκ τοῦ τίτλου της ὅτι ἦτο πραγματικὴ καμπάνα ἤτις καὶ διὰ τοῦ τίτλου της μόνον θὰ ἔλεγε στοὺς Μυτιληναίους «ξυπνήσατε»! Διάβασα παρακάτω πράγματα πολὺ καλά, λόγια χρυσᾶ, ποῦ μόνον ἕνας ἄνθρωπος ποῦ δοκίμασε τὸν πόνον τοῦ φαντάρου μας θὰ ἐμπνευσθῇ νὰ τὰ γράψῃ, γιὰ νὰ ὑποκινήσῃ καὶ τοὺς μέχρι τοῦδε ἀδιαφοροῦντας, νὰ ἀνακουφίσωσι τοὺς φαντάρους μας, ἔστω ἀργά, νὰ τοὺς ἐνισχύσωσι ἀναλόγως τῶν δυνάμεών του ἕκαστος.

Μὰ ποιὸς ἀνέλαβε μέχρι σήμερον τὴν πρωτοβουλίαν γιὰ νὰ φροντίσῃ γι' αὐτὰ τὰ δυστυχισμένα πλάσματα; Ποιὸς ἐπόνεσε ἂν οὐχὶ γιὰ τὸ φαντάρο τουλάχιστον γιὰ τὴν πατρίδα του, γιὰ τὸ συμφέρο ὁλονῶν;

Κανείς. Οἱ Μυτιληναῖοι δὲν ἔκαμαν τὸ καθῆκον των. Τὰ παληοθυληκά μας ἤξευραν μόνον νὰ καυχῶνται γιὰ τὸν ἀγαπητικόν των, τὸν φίλον των, τὸν μνηστῆρα των, μὲ λόγια μονάχα πῶς πολεμᾶ στὸ Μέτωπο, χωρὶς νὰ φροντίσουν γι' αὐτοὺς νὰ τοὺς ἐνισχύσωσι ἔστω μὲ ἕνα των γρᾶμμα. Μὲ ἕνα μάτσο ἐφημερίδες, μὲ ἕνα κουτὶ σιγάρα. Τώρα μετ' ἐκπλήξεώς μου παρατηρῶ συνδέσμους Δεσποινίδων σιὰ χωριά μας μὰ πάλιν δὲν τὸ ἀποδίδω εἰς τὴν πρωτοβουλίαν των. Τὸ ἀποδίδω στοὺς ἀπολυθέντας ἐφέδρους σ' αὐτοὺς ποῦ ἠσθάνθησαν τὸν πόνον κατὰ τὸν στρατιωτικόν των βίον. Βεβαίως ἀπὸ αὐτοὺς προέρχεται αὐτό. Αὐτοὶ ὑπεκίνησαν τὰ κορίτσια τοῦ τόπου μας εἰς τὴν εὐγενῆ αὐτὴν πρᾶξιν.

Τὰ παλληκάρια γυρίσανε στὰ σπιτάκια των κοντὰ στοὺς γονεῖς των ἐπεδόθησαν εἰς τὰ εἰρηνικά των ἔργα ἀλλ' ὅμως δὲν ξεχνοῦν τοὺς συμπολεμιστάς των δὲν θέλουν ν' ἀφίσουν τὰ παιδιὰ αὐτὰ νὰ ὑποφέρουν γιατὶ θυμοῦνται τὸ ρητὸν «τὰ παθήματα χρησιμεύουν ὡς μαθήματα».

Ἤδη αἰσθάνομαι καθῆκόν μου νὰ ἐκφράσω τὰ θερμότερα τῶν συγχαρητηρίων μου εἰς τὸν κ. Διευθυντὴν τῆς «Καμπάνας», διότι τὸ ἔργον ὅπερ ἀνέλαβε εἶναι ἱερὸν εἶναι ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἐφεδροί μας θὰ βροῦν ἕνα μέσον ποῦ νὰ δύνανται νὰ ποῦν τὰ παράπονά των.

Ἕνα εὖγε ἀξίζει καὶ στοὺς ἐφέδρους τοῦ νησιοῦ καὶ ἕνας ἔπαινος.

Φροντίσατε ἔφεδροι σεῖς ποὺ δοκιμάσατε τοὺς πόνους μας, σεῖς ποῦ ἐπορεύθητε μαζί μας ἔξωθι τῆς Ἀγκύρας, σεῖς ποῦ ἐνηστεύσατε γιὰ νὰ χορτάσουν οἱ βρυκόλακες τοῦ Κωνσταντίνου καὶ νὰ γεμίσουν τὰ θυλάκια τῶν ἀπολέμων. ***Φροντίσατε νὰ στερεώσετε τὰ θεμέλια τοῦ ἔργου σας γιὰ νὰ βροῦμε καὶ ἡμεῖς ὅταν ἀπολυθῶμεν ἕνα ἑδραιωμένο καὶ κραταιὸ Σύνδεσμο γιὰ νὰ στηρίξωμεν τὶς σαπισμένες πλάτες μας.***

Ἰδιαιτέρως στὰ κορίτσια τοῦ νησιοῦ μας συμβουλεύω ὅπως ἐξακολουθήσουν μετὰ ἐπιμονῆς καὶ ἐνδιαφέροντος τὸ ἔργον ὅπερ ἀνέλαβον, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀδιαφοριαν των ἣν ἐπὶ τόσον καιρὸν ἔδειξαν, καὶ νὰ ἐνισχύσουν τοὺς πατριώτας μὲ ἕνα γραμματάκι των, μὲ μιὰ ἐφημερίδα, μέ ἕνα κουτάκι τσιγάρα. Ἀρκεῖ μόνον ἕνα γρᾶμμα στὸ στρατιώτη μὲ δυὸ γλυκὰ λόγια· αὐτὰ τὸν ἐνθαρρύνουν, τὸν ἐνισχύουν.

Ἐλπίζω ὅτι τὰ γκαρδιακά μου αὐτὰ λόγια θὰ κινήσουν ἔτι περισσότερον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ λαοῦ τοῦ νησιοῦ μας ὑπὲρ τῶν ἀγωνιζομένων πατριωτῶν των.

Μὲ τιμὴν

Π. Ν. Περιορῆς

VI Μοῖρα Τραυματιοφορέων

Τ. Τ. 912

Τ. Τ. 928 26)5)23

Ἀγαπητὴ Καμπάνα»,

Εὐχαριστῶ θερμὰ ὅλα τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου Μεσαγροῦ ποὺ στέλνει σὅλους τοὺς συχωριανοὺς στρατιῶτες κάθε λίγο κι' ἀπὸ ἕνα καλόδεχτο θυμητάρι ἢ δῶρο. Ἡ τρυφερὴ αὐτὴ φροντίδα μᾶς συγκινεῖ βαθειὰ καὶ μᾶς βεβαιώνει πὼς δὲ μᾶς ξεχνάει ἡ ἰδιαίτερη πατρίδα μας.

ὑποδεκ. Συνοδινὸς Παράσχος

ΙΙΙ Πολυβολαρχία 59ου Συν)τος

Παλαιόκηπος 6)6)23.

Ἀριθ. Πρωτ. 109

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Σὲ μιὰ γωνιά σου καταχώρησε παρακαλοῦμε τα ἑξῆς:

Ἀπὸ τὴν περασμένη Κυριακὴ τὸ χωριό μας εἶνε ἀνάστατο. Κατεβαίνοντας ὁ ἀνθυπολοχαγὸς κ. Ματθαίου μὲ τὸ ἀπόσπασμά του ἀπ' τὸ Πλωμάρι γιὰ τὴ Καλλονὴ καὶ περνώντας ἀπ' τὸ χωριό μας τὴ νύχτα, μάζεψε ὅλα τὰ ὑποζύγια ποὺ βρῆκε στὸ διάρα του, ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, χωρὶς νὰ εἰδοποιήσει οὔτε τὸν πρόεδρο τῆς Κοινότητας οὔτε κανέναν ἄλλο χωριανό. Τὰ πῆρε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ τὰ καραλικέψουν οἱ ἄντρες τοῦ ἀποσπάσματός του.

Καὶ δὲν ἔφταξε μόνο αὐτὸ ἀλλὰ στὸ δρόμο, πολλοὶ ἀπ' τοὺς στρατιώτας του ἢ διότι τὰ ζῶα πλήγωναν ἢ διότι τὰ ζῶα ἀπέκαμαν, τὰ ἄφηναν στὴν τύχη τους ὅπου λάχαινε· καὶ ἔτσι σήμερα δέκα ζῶα εἶνε χαμένα καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ δέκα πέντε κάτοικοι περιπλανῶνται στὶς διάφορες περιφέριες γυρεύοντάς τα καὶ στὶς πιὸ ἀπομακρυσμένες ἀκόμα ἄκριες τοῦ Νησιοῦ. Ὡραία πραγματικὰ ἀποσπασματικὴ δράση.

Αὐτὸ ἀπ' τὸ ἀπόσπασμα τοῦ κ' ἀνθυπολοχαγοῦ δὲν τὸ περιμέναμε.

Ὁ ΣΕΣ Παλαιοκήπου

Παλαιόκηπος, 6)6)23

Ἀριθ. Πρωτ. 110

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Ὅλος ὁ κόσμος τῶν μπακάληδων καὶ καφετζήδων τοῦ χωριοῦ μας διαμαρτύρεται γιὰ μιὰ ἄδικη πράξη τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορείας.

Ἐνῷ ὁ φόρος ἐπιτηδεύματος γιὰ τὶς δυὸ αὐτὲς τάξεις εἶνε ἑκατὸν δυὸ (102) δραχμὲς τὸ χρόνο, βγήκανε διπλότυπα εἰσπράξεως 153 δραχμὲς τὶς ὁποῖες καὶ πλήρωσαν οἱ κάτοικοι.

Προχθὲς μὲ τὸ πέρασμα ἀπ' ἐδῶ τοῦ δημοσιου εἰσπράκτορα διαμαρτυρήθηκαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι γιὰ τὴ γενομένη ἀδικία, ὁ δὲ εἰσπράκτορας τοὺς ἀπάντησε ὅτι ἔγινε κακῶς ἡ εἴσπραξη τῶν ἐπὶ πλέον 52 δραχμῶν, καὶ ὅτι τὸ Κεντρικὸ Ταμεῖο ἀφοῦ γίνουν ὅλες αἱ διατυπώσεις θὰ τὰ ἐπιστρέψει.

Καὶ ἐρωτοῦν ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον διὰ μέσου τῆς «Καμπάνας» πότε θὰ τελειώσουν οἱ διατυπώσεις αὐτὲς γιὰ νὰ ἐπιστραφεῖ ἡ διαφορὰ αὐτὴ καὶ γιατὶ εἰσεπράχθη «κακῶς» κιᾶν ἐπιτρέπονται ἀπ' τὴν Ὑπηρεσία αὐτὰ τὰ θαλασσώματα.

Ὁ ΣΕΣ Παλαιοκήπου

Τένεδο 25· -5—23

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Ὁ Εἰρηνοδίκης Τενέδου ἀνακοινώνει μὲ τοιχοκολλήματά του τῆς 15—5—23 ὅτι σύμφωνα μὲ νομοθετικὸ διάταγμα ποὺ βγῆκε τώρα τελευταία, ἐπιβάλλεται φόρος μιὰ γιὰ πάντα σὲ κάθε κινητὴ κι' ἀκίνητη περιουσία, ὅταν αὐτὴ ξεπερνᾶ τὶς 50000 δραχμές. Σύμφωνα μὲ τὸ διάταγμα αὐτὸ καλεῖ ὅλους ὅσοι ἔχουνε τὴν περιουσία ποὺ προβλέπει τὸ διάταγμα, νὰ ὑποβάλλουν δηλώσεις γιὰ ν' ἀποφύγουν τὶς βαρύτατες συνέπειες τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τύχη τῶν Νησιῶν κ' ἐπομένως καὶ τῶν περιουσιῶν μας δὲν εἶναι ἀκόμα δυστυχῶς σίγουρη, νομίζουμε πὼς θἄναι πολὺ δίκιο ὡς ποὺ νἄβγουν τὰ ὁριστικὰ ἀποτελέσματα τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς Εἰρήνης ν' ἀναστα̣λεῖ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἐξαιρετικὰ γιὰ τὸ νησί μας. Γιατὶ θἄναι μεγάλο ἄδικο ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἡ τύχη μας ἐῶχει νὰ πέσουμε θύματα μιᾶς σκληρῆς ἀποφασης τῶν Δυνάμεων, νὰ πληρώνουμε φόρους γιὰ περιουσίες ποὺ πρόκειται νἀφισουμε σύξυλες, φεύγοντας τὸ τουρκικὸ γεράκι γιὰ νὰ ζητήσουμε σωτηρία ζωῆς καὶ τιμῆς στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαννας μας Ἑλλάδος.

Ἂν, ὅπως δὲν ἀμφιβάλλουμε, νομίζετε καὶ σεῖς μαζύ μας πὼς ἔχουμε δίκιο, θίξετε, παρακαλοῦμε, ἀγαπητὴ «Καμπάνα», τὸ ζήτημα καταλλήλως καὶ εἴμαστε βέβαιοι πὼς ὁ κ. Νομάρχης μὲ τὴν πατρικὴ στοργὴ καὶ εὐθυκρισία του θἀναγνωρίσει τὸ δίκιο μας κάνοντας τὶς πρεπούμενες ἐνέργειες.

Μὲ πολλὴν ἀγάπη

Ὁ ΣΕΣ Τενέδου

Ο Σ Ε ΣΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ

Στὶς 20 τοῦ περασμένου μῆνα ἔγινε καὶ στὸ Μανταμάδο ἡ ἵδρυση τοῦ ΣΕΣ, μὲ ὅλον τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν ἐφέδρων τῆς μεγάλης κοινότητας. Ὕστερ' ἀπὸ κανονικὴ ψηφοφορία βγῆκαν ὡς Διοικητικὸ Συμβούλιο οἱ συνάδελφοι.

Μιχ. Σάββας, Γ. Δασκαλίδης, Χαρ. Γαβριήλ, Εὐάγγελος Ἀψόκαρδος, Γ. Ἀποστολέλης καὶ Ἰωάννης Π Γεωργέλης. Ἔτσι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς οἱ λεβέντες τοῦ Μανταμάδου, ἀγαπημένοι, ἑνωμένοι καὶ ἀδιάσπαστοι ἀπὸ τοὺς κομματαρχίσκους ποὺ θέλουν νὰ κάνουν εἰς βάρος των τὴ δουλίτσα τους, θὰ πᾶνε μπρὸς κυνηγώντας μὲ θάρρος τὰ κοινοτικὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῆς τάξης των.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΛΗΓΩΝΙΟΥ

Ὕστερ' ἀπὸ ἐνέργειες τοῦ Σ.Ε.Σ. ἔγειναν ἐκλογὲς ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Πλαγωνίου, καὶ βγῆκαν οἱ ἑξῆς:

Θεοφ. Κατσιγιαδέλλης, Στυλ. Κλιωτέλλης, Γεώρ. Βαμβακίτης, Εὐθ. Μάττας καὶ Παν. Κρητικόπουλος.

Εὐχαριστήριο

Θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ ἐκφράσω καὶ δημοσίως μὲ τὴν ἐφημερίδας μας τὶς θερμὲς εὐχαριστίες μου πρὸς τὸν Σ. Ε. Σ. Βρησᾶς γιὰ ὅλες τὶς συναδερφικὲς φροντίδες ποὺ κατέβαλε γιὰ νὰ μὲ βοηθήσει ὑλικὰ καὶ ἠθικὰ ὡς ποὺ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴ δυστυχία τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς λαβωματιᾶς μου.

Ὁ σακάτης ἀπελευθερωθεὶς

Μιρμίγκου Παναγιώτης

Βρησσᾶ 4—6—23

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Ράδο Χατζηνάσου περιοδικὸ «Μακ. Γράμματα» Σαλονίκη. Ἡ διεύθυνσή του εἶναι 3]40 εὐζώνων Τ. Τ. 930. Τὴν «Καμπάνα» σᾶς τὴν στέλνω ταχτικά. Σήμερα σᾶς ξαναστέλνω ὅλη τὴ σειρά. Δὲν εἶναι ἡ Σίτσα Κ. ποὺ ἔγραψε γιὰ τὰ «Μ. Γράμματα» μὰ ὁ κ. Κρυντουρᾶς. Συνεργασία μας;! Μόλις μπορέσουμε. Μᾶς τρώει τὸ χειρωναχτικὸ γράψιμο. «Μ. Γρ.» πήραμε δυὸ φυλλάδια ὡς τώρα.

Π. Ζήση. Ἐδῶ. Τὸ «Σιντρίμι» δυστυχῶς δὲν εἶναι γιὰ δημοσίευση. Ἔχει μέσα πολλὴν κοινοτοπία, καὶ τὰ μέτρα του εἶναι χάλια. Πρέπει νὰ διαβάσετε πολὺ τοὺς καλοὺς Νεοέλληνες ποιητές, κῦστερα νὰ καταπιαστῆτε. Ὁ στίχος εἶναι πρᾶμα ἱερό.

ΣΕΣ Βρυσσᾶς. Συμμορφωνούμαστε μὲ τὸ γράμμα σας. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς ἐνέργειές σας. Ὡς τὴν τελευταία ἀποστολὴ δραχμὲς 230.

Ὑπολ)γὸν Μάκιστον. — Συνδρομητὴ ἐνεγράψαμεν. Εὐχαριστοῦμε. Γράφετέ μας ταχτικά, καὶ ἐνεργεῖτε ὅ,σο βγαίνει ἀπ' τὸ χέρι σας. Γράψετέ μας πόσα φύλλα μποροῦν νὰ πουλιοῦνται κάθε φορά.

ΣΕΣ Μεσαγραο.— Πήραμε τὶς 150 δροχμὲς ποῦχατε στείλει γιὰ τοὺς φθισικούς μας. Μὰ σταματήσαμε τὴ δημοσίεψη τοῦ ἐράνου γιατὶ δὲ βλέπαμε προθυμία. Γράφτε μας ἂν θέλετε νὰ σᾶς ἐπιστραφοῦν ἢ νὰ δοθοῦν στὰ γιατρικὰ τῶν ἐφέδρων τοῦ ΣΕΣ, ἢγιὰ τὴν τροφὴ ἑνὸς φαντάρου ὁλόφτωχου ποὺ πάσχει ἀπ' τὴν ἴδια ἀρρώστεια καὶ τοὔχομε δόσει κιἄλλα ποσὰ ὡς τώρα ἀπ' αὐτὰ τὰ λίγα ποὺ μαζεύτηκαν.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τὰς σφραγίδας σας ἀπὸ καουτσοὺκ ἐντὸς 24 ὡρῶν στοῦ Μαντζοπούλου — Μπᾶς Φανάρι.

— ΗΒΗ —

= ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗ =

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Μιὰ παράκληση θὰ κάνουμε στὸ Ὑπουργεῖο τῆς Περιθάλψεως. Τὰ ἐπιδόματα τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐφέδρων καθυστεροῦνε μῆνες τώρα γιὰ τοὺς φτωχοὺς δικαιούχους τῶν ὑποδιοικήσεων Μολύβου καὶ Πλωμαρίου. Ἀναγνωρίζουμε τὶς οἰκονομικὲς δυσκολίες ποὺ σφίγγουν τὴν Ἐπανάσταση, καὶ τὸν ἀγῶνα ποὺ κάνει γιὰ νὰ τὰ βγάζει πέρα κάθε μέρα μὲ τὸ ποσὸν ποὺ ἀπαιτεῖται γιὰ τὶς τρομερὲς πληγὲς ποὺ ἄνοιξε στὸν Ἐθνικὸ προϋπολογισμὸ ἡ τελευταία καταστροφή. Μὰ ἡ οἰκονομία δὲν εἶνε δίκιο νὰ γίνεται ἀπὸ τὸ στόμα τῶν γονιῶν καὶ τῶν παιδιῶν τῶν πολεμιστῶν μας. Εἶνε ἕνα ἱερὸ χρέος τοῦ Κράτους, καὶ πρέπει νὰ τὸ πληρώσει ὅσο εἶνε δυνατὸ σύντομα.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Θεριστὴς 11

Οἱ διάφοροι παλαιοκομματικοὶ ποὺ μένουν τόσον καιρὸ μακρυὰ ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐξουσίας, καὶ οἱ νευάνδρες τοῦ ἐπιτελάρχου, λυσσάξανε τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἐξ ἀφορμῆς μερικῶν δηλώσεων τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Γονατᾶ.

Πολὺ σωστὰ ἐτόνισεν ὁ Κυβερνήτης τῆς χώρας ὅτι ἡ μεγάλη πλειονοψηφία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲ βιάζεται γιὰ ἐκλογές· ὅτι ἐπιθυμεῖ πρὸ παντὸς δικαιοσύνη, ἀσφάλεια, δουλειὰ θετικὴ ἀπὸ τὴν κυβέρνηση καὶ ὄχι καβουρντιστὸ κοινοβουλευτικὸ ἀέρα· ὅτι ὑπάρχει σήμερα πολὺ περισσότερη ἐλευθερία νἄχη κανεὶς ὅ,τι ἰδέες θέλει χωρὶς νὰ καταδιώκεται ἀπὸ μπράβους «τοῦ καθεστῶ,» νὰ δολοφονεῖται μέρα μεσημέρι, νὰ παύεται ἀπὸ τὴ θέση του ἂν τύχη νἆναι ὑπάλληλος, γιὰ τὰ πολιτικά του φρονήματα.

Ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ἐπικυρώσεως τῆς συνθήκης, ὑπάρχουν ἄλλα πειὸ ἔγκυρα μέσα για τὴ ἐπικύρωση μιᾶς συνθήκης π. χ. τὸ δημοψήφισμα· τὸ ὁποῖον μεταχειρίσηκαν ὅλοι οἱ κ. ἀντεπαναστάτες ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ξαναφερθεῖ στὸ θρόνο του ὁ Κωνσταντῖνος.

Γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς θετικὲς καὶ ἐθνικῶς ὠφέλιμες ἰδέες ἐλύσσαξαν οἱ κύριοι· καὶ μιὰ βδομάδα τώρα δὲν βλέπεις τίποτε ἄλλο στὶς Ἐφημερίδες τους ἀπὸ «Κινδύνους τῶν θεσμῶν» τοῦ ἀειμνήστου Δηληγιάννη, ἀπὸ ὑστερικὲς κραυγὲς γιὰ τὸ πολίτευμα καὶ τὶς ἐλευθερίες τοῦ *Λαοῦ*! Στὰ στενὰ ὅρια ἑνὸς δελτίου δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνει διάπλατη ἀνάπτυξη ἑνὸς τόσου σοβαροῦ ζητήματος· τὶ κρυπτεται στὸ βάθος ὅλης αὐτῆς τῆς ἀνήθικης καμπάνιας, τὶ κινδύνους θὰ διατρέξει ὁλόκληρο τὸ ἔθνος μὲ τὴ συστηματικὴ δηλητηρίαση τοῦ λαοῦ ποὺ κάμνουν αὐτοὶ οἱ κύριοι, πῶς πρέπει ν' ἀντιμετωπίσουμε ἐμεῖς οἱ νεοέλληνες αὐτὴ τὴν κρίσιμη κατάσταση θὰ τὰ ἀναπτύξωμε σ' ἄλλη σελίδα μὲ πρώτη εὐκαιρία.

α.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Θεριστὴς 11

Ἡ Συνδιάσκεψη τῆς Λωζάνης ὕστερα ἀπὸ τὸ γενναιότατο βῆμα πρὸς τὴν εἰρήνη ποὺ ἔκανε κατόπι ἀπ' τὴν παλληκαρίσια στάση τῆς Ἑλλάδας, ξανάπεσε στὸ βοῦρκο. Ἀτελείωτες συζητήσεις, νάζια Τούρκων καὶ Συμμάχων, ἡ γνωστὴ ἀδιάλλαχτη μέθοδος τῶν μὲν γιὰ ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν αὐτοὺς καὶ τοὺς κὺρ Εὐρωπαίους. Πρὸ πάντων στὸ ζήτημα τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων ποὺ χρωστοῦν οἱ Τοῦρκοι στοὺς Γάλλους γιὰ τὰ χρήματα ποὺ ἐδάνειζε χρόνια καὶ χρόνια ὁ Γαλλικὸς λαὸς στὴν Τουρκία. Τὰ δάνεια αὐτὰ ἔγιναν πρὶν ἀπ' τὸν πόλεμο τοῦ 1914 ὅλα σὲ χρυσό. Οἱ Γάλλοι ἐπιμένουν τώρα νὰ πάρουν τοὺς τόκους τῶν χρημάτων των σὲ χρυσὸ ἐπίσης. Οἱ Τοῦρκοι δὲν ἀρνοῦνται νὰ πληρώσουν ἀλλὰ ἐπιμένουν νὰ πληρώσουν σὲ φράγκα γαλλικά. Δηλαδὴ ἀπάνουκάτου τὸ ἕνα τρίτο τῶν ὅσα χρωστοῦν.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πῶς καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ κανονισθεῖ ἀργότερα μὲ ὑποχώρηση τῶν Εὐρωπαίων. Μὰ ἠμπορεῖ νὰ περάσει καιρός, καὶ σέμας δὲ μᾶς συμφέρει καθόλου αὐτὴ ἡ ἐκκρεμότητα. Γι' αὐτὸ πιστεύωμε, σύμφωνα μὲ μερικὲς πιθανὲς εἰδήσεις, πῶς ἡ Ἑλλάδα θὰ ζητήσει, μὲ τὴ συγκατάθεση τῶν Δυνάμεων πάντοτε, νὰ κλείσει χωριστὴν εἰρήνη μὲ τὴν Τουρκία. Ἀφοῦ οὐσιαστικὰ κανένα σοβαρὸ ζήτημα δὲν χωρίζει πιὰ τοὺς δυό τους.

α.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ 1922
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΕΣ ΛΕΣΒΟΥ

Ἰδιαιτέραν εὐχαριστησιν αἰσθάνομαι διότι μοὶ παρέχεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀπευθυνθῶ πρὸς τοὺς ἐφέδρους τῆς Μυτιλήνης.

Παρηκολούθησα μέ ἰδιάζον ἐνδιαφέρον τας εὐγενικά σας προσπαθείας διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τοῦ ἀνορθωτικοῦ ἔργου τῆς Ἐπαναστάσεως, διὰ τὸν ζῆλον, τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν σας πρὸς τὸ ἔργον της καὶ θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου νὰ ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου καὶ τὰς εὐχαριστίας μου δι' ὅσα μέχρι τοῦδε ἐπετελέσατε.

Οὐδέποτε ἀμφέβαλλον ὅτι οἱ γενναῖοι μαχηταὶ τῆς Μεραρχίας τοῦ Ἀρχιπελάγους μετὰ τῶν ὁποίων τόσοι μὲ συνδέουσι δεσμοί, μὲ τοὺς ὁποίους ἐδοκίμασα εἰς τὰς ἐνδόξους ἡμέρας τῆς Μεγάλης καὶ Ὑπερηφάνου Ἑλλάδος τοὺς καρποὺς τῶν νικηφόρων ἀγώνων της, οὐδέποτε ἀμφέβαλλον ὅτι καὶ εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀνορθώσεως ἀπὸ μίαν μεγάλην καταστροφὴν θὰ ἔμεναν οἱ ἴδιοι ἀκραιφνεῖς πατριῶται, οἱ ἴδιοι πιστοὶ στρατιῶται τῆς ἐθνικῆς ἰδέας ὄχι μόνον εἰς τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἱερῶν στρατιωτικῶν των ὑποχρεώσεων ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνα-γέννησιν τῆς προδοθείσης Πατρίδος.

Πρὸς σᾶς δὲν ἔχω συστάσεις νὰ ἀπευθύνω. Μόνον ὕμνους καὶ ἐγκώμια.

Οἱ ἔφεδροι τῆς Λέσβου καὶ ὁ Λεσβιακὸς λαὸς πρωτοστατήσαντες εἰς τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1916, ἐνθουσιωδῶς ἀποδεχθέντες καὶ ὑποβοηθήσαντες τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1922, παρέχουσιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀξιομίμητον παράδειγμα πατριωτικῶν καὶ ὑγειῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων.

Καὶ μετὰ μίαν τοιαύτην ἐθνικὴν καταστροφήν, οἱ ἔφεδροι καὶ ὁ λαὸς τῆς Λέσβου μὴ αἰσθανθέντες τὸν κάματον τῶν πολυετῶν σκληρῶν ἀγώνων, ἠκολούθησαν τὴν ἐπιταγὴν τῆς πατριωτικῆς των συνειδήσεως καὶ ταχθέντες ἀδιστάκτως παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐτόνωσαν τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, ὅπως στηριζομένη ὄχι μόνον εἰς τὴν θέλησιν τοῦ στρατοῦ ἀλλὰ καὶ τὴν πολύτιμον λαϊκὴν ἐπικουρίαν συνεχίσῃ καὶ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἀνορθωτικόν της ἔργον.

Πρὸς τοὺς ἐφέδρους καὶ τὸν Λαὸν τῆς Λέσβου ἐκφράζω τὸν θαυμασμόν μου καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Ἰουνίου 1923

Ὁ Ἀρχηγὸς
Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Ο ΘΕΟΣ ΝΑ ΔΟΣΕΙ

Οἱ ἔφεδροι κιόλας τοῦ Νομοῦμας μὲ περηφάνεια δέχουνται τὸ νέο χαιρετισμὸ ποὺ τοὺς στέλνει ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 22 μὲ τὸ ὡραῖο ἔγγραφο ποὺ ὁ θρυλλικὸς ἀρχηγός της ἔδοσε στὸν ΣΕΣ μέσο τοῦ κ. Βίρωνα Καραπαναγιώτη.

Τὴ δυνατὴ αὐτὴ χειραψία ποὺ μᾶς ἁπλώνει ὁ κ. Πλαστήρας τὴν ἀνταποδίνουμε μὲ τὴν βεβαιότητα πῶς εἴμαστε ἄξιοι γιὰ δαύτη. Ὅλος ὁ λαὸς ὁ τίμιος, ὁ δουλεφτὴς, ὁ γεμάτος θέληση γιὰ νὰ δῆ μέρες καλύτερες, εἶναι κορμὶ—ψυχὴ μαζὺ μὲ τὴν Ἐπανάσταση. Καὶ τέτοιος εἶναι ὅλος ὁ πληθυσμὸς τοῦ Νομοῦ μας. Καὶ ξεχωριστὰ οἱ ἔφεδροι. Οἱ ἄντρες ποὺ πλήρωσαν μὲ τὴ ζωή τους, μὲ τὰ νιάτα τους, μὲ τὰ σπαρταριστὰ μέλη τους καὶ μὲ τὴν καταστροφὴ τῶν σπιτιῶντους ὅλες τὶς ἀτιμίες καὶ τὶς προδοσίες ποὺ σώριασαν πάνου στὸ τίμιο σῶμα τῆς Πατρίδας οἱ ξεπορνευτές της, οἱ πουλητάδες της, οἱ φονιάδες της.

Ὁ Θεὸς νὰ δόσει νὰ μὴ γίνει ἀνάγκη νὰ δείξει ὅλος αὐτὸς ὁ τυραγνισμένος λαὸς ὡς ποῦ μπορεῖ νὰ φτάσει ὑπερασπίζοντας κάτου ἀπ' τὴ σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως τὴ σωτηρία του, τὴν ἡσυχία του, τὴν ἐλευθερία του, καὶ τὴν εἰρήνη του, ποὺ ἀπὸ τώρα ἄρχισε νὰ τὴν γαυγίζει τὸ πεινασμένο κομματικὸ σκυλολόϊ τῆς Παλιᾶς Ἑλλάδας.

ΟΙ ΝΤΕΝΕΔΙΟΙ

Πολὺ δίκιο ἔχουνε οἱ Ντενεδιοὶ συνάδελφοι μὲ ὅσα λένε στὸ γράμμα τους ποὺ βάζουμε σ' ἄλλη στήλη γύρω στὸ ζήτημα τῆς φορολογίας, τῶν περιουσιῶν των. Εἶνε ἕνας τετράγωνος ὀγκόλιθος λογικῆς αὐτὸ ποὺ ζητᾶνε. Ἂς λυθεῖ τελειωτικὰ τὸ ζήτημά τους πρῶτα, καὶ μιὰ τόση ἀναβολὴ δὲ θὰ φαλήρει τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους. Γιὰ τὸ ἴδιο τὸ ζήτημα ἐνεργεῖ κατ' εὐθεία στὸ Ὑπουργεῖο ὁ Σ. Ε. Σ. Δέσβου. Ἐλπίζομε κι' ὁ κ. Νομάρχης μας νὰ βοηθήσει παραλλήλως, συντονίζοντας τίς ἐνέργειές του ὑπηρεσιακῶς.

Ο κ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΔΗΣ

Ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν τριῶν Τ κ. Τσιλικούδης μᾶς φαίνεται πὼς πῆρε ὑπηρεσιακῶς ἕναν κατήφορο πολὺ ἄσχημον ἀπ' ὅσα μαθαίνουμε. Μὲ τὸ νὰ φυτρώνει ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸν σπέρνουνε ἔχει ἔρθει σὲ διάσταση μὲ τὸν διευθυντὴ τοῦ τηλεγραφείου κ. Μαρῖνον. Καὶ τὰ σπασμένα αὐτουνοῦ τοῦ καβγὰ τὰ πληρώνουν οἱ φουκαράδες οἱ τηλ)κοὶ ὑπάλληλοι. Καὶ τὸ πιὸ λυπηρὸ εἶναι ποὺ τὴν παθαίνουν οἱ ἱκανότεροι καὶ οἱ καλίτεροι ἀπ' αὐτούς. Γιὰ νὰ πιέσει φαίνεται τὸν κ. Μαρίνο ὁ κ. Τσιλικούδης ἄρχισε νὰ διώχνει ἀπ' ἐδῶ γραμμὴ τοὺς πιὸ διαλεχτοὺς τηλεγραφικοὺς ὑπαλλήλους. Κέτσι προκάλεσε τώρα πάλι ἀπ' τὸ σχετικὸ Ὑπουργεῖο μεταθέσεις ἑνὸς προϊσταμένου τμήματος τηλεγραφείου, ἑνὸς Γραμματέως τῆς Διευθύνσεως, ἑνὸς πρωτοκολλητοῦ τῆς Διευθύνσεως, ἑνὸς πεπειραμένου χειριστοῦ κ.λ.π.

Κ' οἱ μεταθέσεις αὐτὲς ὅπως διαλαλεῖ ὁ κ. Τσιλικούδης θἄχουν συνέχεια. Τώρα ἂν γιὰ τὰ προσωπικά του αὐτὰ κέφια καταστρέφονται ἕνα σωρὸ φτωχοὶ ὑπάλληλοι, κιἂν ἔτσι κουτσαίνει ἡ ὑπηρεσία καὶ ζημιώνουνται τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου, ὁ κ. Ἐπιθεωρητὴς, φαίνεται πὼς λίγο φροντίζει.

Ἀκούσαμε καὶ μιὰν ἀπειλὴ τοῦ κ. Τσιλικούδη ποὺ μὲ τρομάρα κυκλοφορεῖ ἀνάμεσα στὸν ὑπαλληλόκοσμο τῶν ὑπηκόων του. Καὶ ἡ φοβέρα εἶνα: αὐτή :

— *Θὰ διώξω ὅλους τοὺς ντόπιους καὶ θὰ φέρω παλιολλαδίτες!*

Ἐμεῖς λέμε κάτι καλλίτερο νὰ κάνει. Νὰ πάρει τὰ μπαγκάζια του καὶ νὰ φύγει ὁ ἴδιος ἀπ' τὴ θέση ποὺ τόσον καιρὸ κρατᾶ χάρις στὴν θαυμαστὴ κομματικὴ εὐλυγισία τῆς ὑψηλῆς ραχοκοκκαλιᾶς του. Ἔτσι κ' οἱ ντόπιοι δὲ θὰ πειράζουν τὰ νεῦρα του, καὶ τὸ τηλεγραφεῖο μας θὰ κάνει πιὸ ἥσυχα τὴ δουλιά του.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΦΕΔΡΟΙ!

Μὴν ξεχνᾶμε πὼς στὶς 13 τοῦ μηνὸς τελειώνει ἡ προθεσμία γιὰ νὰ ἐγγραφεῖ κανένας στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους. Ἂς προσέξουν καλὰ οἱ ἔφεδροι ποὺ δὲν ἐγγράφηκαν ἀκόμα. Θὰ μείνουν ἀπ' ἔξω αὐτοὶ ποὺ σηκώνουν τὰ μεγάλα βάρη τοῦ Ἕλληνα πολίτη, κι' οἱ κουραμπιέδες θὰ βγάζουν στὶς ἐκλογὲς ἐκεινοὺς ποὺ θὰ μᾶς διοικοῦνε καὶ θὰ παίζουν σὰν κομπολόϊ τὴ ζωή μας καὶ τὸ μέλλον μας.

ΣΤΟ ΠΛΗΓΩΝΙ

Τὸ ὑδραγωγεῖο τοῦ Πληγωνιοῦ ἔχει ἀνάγκη ἐπιδιορθώσεως. Φαίνεται πὼς τὸ ντεπόζιτο ἔχει ἀνοίξει καὶ τὰ νερὰ σκορπιοῦνται ἄδικα, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ κοινότητα καίγεται ἀπὸ τὴ ζέστη. Μὰ ἡ κοινότητα ἀδυνατεῖ νὰ τὸ ἐπισκευάσει γιατὶ δὲν ἔχει πόρους. Δὲ νομίζει ὁ κ. Δήμαρχος ὅτι μπορεῖ νὰ τελειώσει κιαὐτὴ τὴ δουλιά, ἂν εἶναι, ἐννοεῖται, τῆς δικαιοδοσίας του ;

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλοῦμε πολὺ ὅποιος ἀπ' τοὺς συνδρομητές μας δὲν παίρνει ταχτικὰ τὸ φύλλο νὰ μᾶς τὸ μηνάει, καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸ ποὺ τοῦ λίπει.

ΕΠΟΜΕΝΩΣ;

Παρακαλοῦμε ἀκόμα τὸ κίτρινο δικηγοράκι τοῦ Μεσσηνιακοῦ «Φωτὸς» καὶ τὸν κ. Γκράβαλη τῆς «Προσφ. Φωνῆς» νὰ βροῦνε κιἄλλο λόγο τοῦ κ. Ρέπουλη ποὺ νὰ λέει : 1ο Πὼς ὁ Βενιζέλος γιὰ νὰ λεφτερώσει τὴ Χιὸ καὶ τὴ Μυτιλήνη σύνταξε τὸ καταστατικὸ τοῦ κομιτάτου τῶν Νεοτούρκων τῆς Θεσσαλονίκης ποὺ προέβλεπε «τὴν ἐκκαθάρισιν ὅλων τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν τοῦ Ντεβλέτι—ἁλιγεῖ—ὀσμανιὲ, ποὺ ἀποτελοῦν τὰ διαλυτικὰ σπέρματα μέσα στὴν Ἰσλαμικὴν ὁμοιογένειαν τῆς Τουρκιᾶς».

2ο Πὼς ὁ Βενιζέλος ἐνέπνευσε τὴν σατανικὴ ταχτικὴ τοῦ Φὸν Λίμαν Πασᾶ καὶ σύνταξε τις περίφημες στατιστικὲς τῶν Ἀρμενίων καὶ Ἑλλήνων, καὶ συστηματοποίησε τὸν λευκὸν θάνατον, καὶ τράβηξε μιὰ κόκκινη μολυβιὰ στὰ χριστιανικὰ κέντρα τοῦ Ἐθνολογικοῦ Τουρκικοῦ χάρτου.

3ο Πὼς γιὰ τὸν ἴδιο λόγο ἔκανε τὴν ἀπόβαση στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὴν Οὐκρανία. Γιὰ τὰ δυὸ νησιά. Πὼς ὁ ἴδιος ἔφερε καὶ τὸν «Κωτσαρέλλο» τοῦ «Φωτὸς» μαζὺ μὲ τὴ Σοφία καὶ τὸ ἐπιτελεῖο τους τὸ στρατιωτικοπολιτικό. Γιὰ νὰ γίνουν οἱ διωγμοὶ «ὑπερηφάνως καὶ μὲ ἐνθουσιασμὸν», καὶ νὰ λευτερωθοῦν τὰ δυὸ νησιά.

Κύριε Γκρόβαλη ; Καὶ ὅμως δὲν εἴχατε οὔτε τὴ ζέστη μαζύ σας αὐτὴ τὴ φορά. Ἐφυσοῦσε καὶ ἔβρεχε δαβολεμένα ὅλη τὴν τελευταία βδομάδα.

ΤΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

Γυρέψαμε τὰ ντοκουμέντα ποὺ μᾶς ὑποσχέθηκε τὸ «Φῶς» μέσο τῆς «Προσφυγικῆς Φωνῆς». Τὰ ντοκουμέντα ἰδίας αὐτῆς τῆς λερμπλερικῆς ἠλιθιότητος, τοῦ πουλήματος ὅλων τῶν προσφύγων τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τὸν Βενιζέλο γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν τὰ δύο νησιὰ Χίος καὶ Μυτιλήνη. Καὶ μᾶς ξανασερβίρεται ὡς ἅπαντον ντοκουμέντο μιὰ περικοπὴ ἀπὸ ἕνα ρητορικὸ λόγο τοῦ Ρέπουλη. Κιαὐτὴ ἡ περικοπὴ μιλᾶ γιὰ ἐκτοπισμοὺς τῶν «ἐγκατεστημένων ἔναντι Χίου καὶ Μυτιλήνης». Ὁ κ. Γκράβαλης θέλει νὰ κάνει ἀντιβενιζελικοὺς τοὺς πρόσφυγες ; Τιμὴ κιἀξία του. Εἶναι λογοριασμὸς ποὺ ἀφορᾶ μοναχὰ τή γεροσύνη τοῦ κρανίου καὶ τοὺς πρόσφυγας.

Μὰ ἂς μεταχειριστεῖ μέσα λιγότεροχαζή. Τὸ πολιτικὸ μάθημα γιὰ τοὺς διωγμοὺς ποὺ ὑποσχεθήκαμε στὴν «Προσ.Φωνὴ» ἂν μᾶς δείξει τὰ ντοκουμέντα δὲν ἀρνούμεθα νὰ τῆς τὸ δόσουμε. Ὡς τόσο ἓν τὸ μεταξὺ ἂς παρακαλέσει τὸν συνεργάτη τοῦ «Φωτὸς» ποὺ τὸν ἔβαλε νὰ γράψει τὴν μεγαλόπρεπη γκάφα «τῆς ἐλευθερίας τῶν δύο Νήσων» νὰ ψάξει μήπως εὕρη καὶ κανένα ἄλλο ντοκουμέντο καλύτερο καὶ ἱστορικώτερο ἀπ' τὴ φράση αὐτὴ τοῦ λόγου τοῦ Ρέπουλη.. Ἀλλοιώτικα τὸ ἐπαναλσμβάνωμεν : Τὸ κόλπο θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μιὰ ***συκοφαντία*** ψαρεμένη μὲς τὴν ἄρρωστη πολιτικὴ φαντασία τοῦ ἐφευρέτου του, μὲ σκοπὸ πολὺ χαμηλό. Νὰ προπαγαντίσει στοὺς πρόσφυγες γιὰ λογαρασμὸ τῆς ἐπιχειρήσεως Μεταξᾶ ὑποκατάστημα «Φῶς».

ΝΑ ΜΗ ΞΕΦΕΥΓΕΙ

Ἀνεξάρτητα ὅμως μὲ ὅλα τὰ παραπάνου ποὺ εἶνε ἀπάντηση στὰ χτεσινά της γραφόμενα, παρακαλοῦμε καὶ πάλι τὴν «Προσφ. Φωνὴ» νὰ μᾶς ἀπαντήσει σὲ κεῖνο ποὺ τὴ ρωτήσαμε στὸ περασμένο μας φύλλο. Ἔγραψε τὴν περασμένη Δευτέρα :

«Καὶ ἔγινε (ὁ διωγμὸς) διότι ὁ διευθύνων τότε τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος πολιτικὸς, πατριωτικώτατα φερόμενος προυτίμησε χάριν τῶν δύο τούτων Νήσων (Λέσβου καὶ Χίου) νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν πραγματοποίησιν τῆς Τουρκικῆς ἀπειλῆς· ὅτε δὲ αὕτη ἐπραγματοποιήθη ἔσπευσε νὰ προτείνῃ τότε τὸ πρῶτον τὴν ἀνταλλαγὴν, ἀναλαβὼν ΤΗΝ ΡΗΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΝ ΝΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΗΣΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ ΝΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥΣ ΕΚ Μ. ΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ. Καὶ εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς ἀνταλλαγῆς ἐπανῆλθε καὶ πάλιν σήμερον ἀναγκασθεὶς ἀσφαλῶς ὑπὸ τῶν γεγονότων ὁ αὐτὸς πολιτικός».

Καὶ τῆς εἴπαμε νὰ μᾶς τὰ ἀποδείξει αὐτὰ γιατὶ ἀλλοιώτικα εἶνε ΣΥΧΑΜΕΡΗ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΣΣΑ ΚΑΙ ΨΕΥΤΡΑ. Δὲν τὰ ἀπόδειξε ὅμως· μόνε ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΕ ΝΑ ΞΕΦΥΓΕΙ ! Τὴν προκαλοῦμε ἀκόμα μιὰ φορά : ΑΠΟΔΕΙΞΕ ΤΑ ΜΕ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ. Καὶ περιμένουμε.

Τὰ γυναικεῖα καπέλλα

Μονάχα στοῦ Ι. Τουφεξῆ
κοντὰ στὴν Ἐθν. Τράπεζα.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Γιὰ χαμπηλώσετε βουνὰ
Νὰ δῶ τὴ Μυτιλήνη
Νὰ γνέψω νὰ μοῦ φέρουνε
Νερὸ ἀπὸ τὴν Καρύνη.

Συλλέχτης Σ. Μ.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΖΑΒΑΛΗΣ

Τοῦ φάνηκε πὼς ξανάνοιωσε σὰν πάτησε στεργιά. Θυμήθηκε τοὺς γιατροὺς στὸ Νοσοκομεῖο ποὺ τοὔπανε σὰν τοὔδιναν ἐκεῖνο τὸ χαρτί : "Αϊντε νὰ πάγει στὸ νησί του· ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἀγέρα θὰν τοῦ ἔκανε καλό· σ' ἕνα χρόνο, ὥσπου νὰ τελειώσει ἡ ἀναβολή του, δὲ θἄχει πιὰ τίποτα. Θυμήθηκε ἀκόμα καὶ τὸν Ἀρχίατρο μὲ τὴ βραχνή του φωνὴ καὶ τὴν κόκκινη μούρη ποὺ τοῦ εἶπε : — Τίποτα δὲν ἔχεις . . . Αὐτὸς ὁ βήχας ἅμα σὲ περάσει δὲν ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ τίποτα . . . .

Αὐτὸ ἀλήθεια τὸ τελευταῖο ὁ Ζαβάλης δὲν τὄβγαζε ἀπ' τὸ μυαλό του. Κάθε φορά, ποὺ ἔβηχε στὸ βαπόρι, ἔβλεπε μπροστά του ὁλοζώντανη τὴν κόκκινη μούρη τοῦ Ἀρχίατρου ποὺ ἔλεγε :

— Αὐτὸς ὁ βήχας μονάχα νὰ σοῦ περάσει καὶ δέ....γκούχου-γκούχου-γκούχ!... μὰ πότε γιὰ θὰ μοῦ περάσει... γκούχ-γκούχου.... φτού!... "Οχ, Θεέ μου!... Ὕστερα τραβιώτανε κοντήτερα στὸ φουγάρο ζάρωνε μὲς στὴν παλιομανδύα του καὶ συλλογιζότανε. Δὲ μπορεῖ νἄναι βαριὰ ἡ ἀρρώστια μου. Τόσοι γιατροὶ μοῦ εἴπανε πὼς δὲν ἔχω τίποτα!... Ἀμέσως ὅμως κατόπι ἔκανε ἀντίθετο συλλογισμό : Μὰ σὰ δὲν ἔχω τίποτα, τότες γιατὶ μὲ διώχνουνε σπίτι μου! ἔτσι εὔκολα φεύγει κανένας ἀπ' τὸ Στρατό ;..

Ἔλα ὅμως πάλι ποὺ μ' ἀφήνουνε μονάχα ἕνα χρόνο !... σὰν ἦταν ἀγιάτρευτη ἡ ἀρρώστια μου γιατὶ θὰ μὲ ξανακουβαλούσανε !... θὰ πεῖς, μπορεῖ νὰ τὸ κάνουνε γιὰ παρηγοριά !... καλὲ δὲ βαρυέσαι ! ξέρουνε ἀπὸ τέτοια ψιλὰ πράματα αὐτοὶ οἱ σακαράκηδες !... Κι' οὔτε εἶνε νὰ τοὺς πιστεύεται κανεὶς γιὰ τίποτα. Κομπογιαννῆτες, εἶνε ὅλοι τους· γιὰ νὰ παίρνουνε τὸν κοσμάκη στὸ λαιμό τους...

Ἀπ' τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ πάτησε τὸ πόδι του στὸ μουράγιο, ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του καλλίτερα. Τοῦ φαινότανε τὸ σῶμα του λαφρό· τὰ γόνατά του δὲν ἔτρεμαν· τ' ἀστῆθος του δὲν ἔβραζε. Καὶ δίχως νὰ βήξει καθόλου, θημήθηκε τὸν Ἀρχίατρο κ'εἶπε μὲ τὸ νοῦ του : Δίκιο εἶχε· ἡ ἀλλαγή του ἀγέρα... τώρα θαρρῶ πὼς θὰ γίνω καλά. Καὶ πρώτη φορὰ τοῦ φάνηκε συμπαθητικὴ ἡ κόκκινη μούρη τοῦ Ἀρχίατρου.

Ὡστόσο ὁ φτωχὸς ὁ Ζαβάλης ἦταν βαριὰ ἄρρωστος. Τὸ κρύο ἐκεῖ ἀπάνω στὰ χαρακώματα καὶ οἱ στέρησες τοῦ εἶχανε θερίσει τὰ σωθικά. Ἡ καλλιτέρεψη ποὺ ἔννοιωσε ἦτανε περαστική. Τὴν ἴδια νύχτα σπίτι του τὸν ξανάρχισεν ὁ βήχας. Ὁ γιατρὸς ποὺ κάλεσε πρωῒ-πρωῒ τὴν ἄλλη μέρα ἡ γρηὰ μάνα του,τὸ Μάλαμα ἡ χήρα, κούνησε τὸ κεφάλι του σὰν τὸν ξέταξε καὶ δὲν εἶπε τίποτα· καὶ μόνο σὰν τὸν ρώτησε ὁ Ζαβάλης, χαμογέλασε καὶ, γράφοντας, κάποια συνταγή, εἶπε : «Τίποτε τὸ σοβαρό. Χρονία ἐλονοσία μὲ πνευμονικὰ φαινόμενα. Πολὺς καθαρὸς ἀέρας, τροφὴ θρεπτικὴ καὶ ἀπόλυτη ἀνάπαυση. Ἔπειτα σὰν ἄνοιξε τὴν πόρτα γιὰ νὰ φύγει κοντοστάθηκε· κύτταξε τὴ σκοτεινὴ, ὀγρὴ κι' ὁλόφτωχη καμαροῦλα καὶ ρώτησε ζαρώνοντας τὰ μοῦτρα του : Δὲ θὰ μπορούσατε κυρὰ Μάλαμα, νὰ ἀλλάξετε σπίτι ; παραδείγματος χάριν σὲ κανένα ἀψηλὸ μέρος . . . ἂς εἶνε καὶ σὲ χωριό . . . . Ὥστε δὲν εἶνε δυνατὸν ἔ ; Τότε . . . δὲν πειράζει . . . Τὸ ἴδιο εἶνε... κ' ὕστερα εἶπε στὸ Ζαβάλη μὲ τὸ ἴδιο πάντα παράξενο χαμόγελο. — Ἔννοια σου, παλληκάρι μου, καὶ δὲν εἶνε τίποτα. Αὐτὸς ὁ βήχας ἅμα σοῦ περάσε. ; . . . . Ὁ Ζαβάλης θυμήθηκε πάλι τὴν κόκκινη μούρη τοῦ Ἀρχίατρου κι' ἔβλεπε παράξενα τὸ γιατρὸ· καὶ κεῖνος εἶπε. Ναί, ναί. Πίστεψέ με. Σὲ τέσσερι ; — πέντε μῆνες θὰν εἶσαι . . . . ἥσυχος . . . .

Μὰ νὰ ποὺ πέρασαν δέκα μῆνες κι ὁ καημένος ὁ Ζαβάλης ὄχι μόνο καλλίτερα δὲ γινότανε μὰ καὶ μέρα μὲ τὴ μέρα χειροτέρευε. Τώρα πιὰ ὁ βήχας τοῦ ἐρχότανε πάντα μὲ ματωμένα φλέματα. Τὰ μάτια του εἶχανε σβύσει ὁλότελα· τὰ μάγουλά του βούλιαξαν· καὶ τὸ κορμί του— τὸ ἀνδρειωμένο κορμί ποὺ γύρισε ὅρη καὶ βουνὰ χρόνια πολεμώντας,— ἔλυωσε σὰν κερί, πάνου στὸν καναπὲ ποὺ πλάγιαζε, δίπλα στὸ χαμηλὸ παράθυρο τοῦ δρόμου. Ἡ μάνα του, ἡ κυρὰ Μάλαμα ἡ χήρα, ποὺ τὸν εἶχε μοναχογιὸ καὶ ἄμωνε στὄνομά του, ἔβγαζε ἀπ' τὸν κόρφο της κάθε φορὰ ποὺ τὴ ρωτοῦσανε οἱ γειτόνισσες τί γίνεται ὁ γιός της, ἕνα χαρτὶ μὲ βοῦλες, τὸ ξεδίπλωνε καὶ δείχνοντας κάποια παλιὰ φωτογραφία, κολλημένη σὲ μιὰ γωνιά, ἔλεγε. — Ἄχ ! νά, πῶς μοῦ τὸ πήρανε τὸ παιδί μου ! καὶ μοὺ τὸ στείλανε πίσω μιὰ κουβάρα κόκκαλα... Καὶ τὴν παίρνανε τὰ κλάμματα.

Στὴ γειτονιὰ τὸ ἤξεραν πὼς ὁ Ζαβάλης; ἦτανε στὰ θάνατα. Ἡ ἀρρώστια του δὲν ἔχει γιατρ γιὰ ἔλεγαν.—Ἄσκημη, ἀρρώστια κόρη μ' ἄσκημη ! ἐπληροφοροῦσε τὶς φιληνάδες της ἡ Θειὰ Μηλιὰ ἡ γιάτραινα, κάθε φορὰ ποὺ πάγαινε κανένα ματζούνι στὸν ἄρρωστο, ἔτσι γιὰ παρηγοριά. Δὲ λέγω πὼς δὲν ἔχει μαθὲς σωτηριά, μὰ θὰ χρειαζότανε βουνὸ καὶ καθαρὴ τροφή· ἔτσι εἶπε κι' ὁ γιατρός· καὶ ποῦ νἄβρει τὰ μέσα ἡ καλομοίρα ἰὸ Μάλαμα γιὰ ταξίδια καὶ δίαιτα...

Ἡ Θειὰ Μηλιὰ μιλοῦσε σωστά. Ἤξερε δὰ αὐτὴ πολὺ καλὰ τὴν κατάσταση τῆς Μάλαμας. Πάντα της, ἀπὸ τότες ποὺ χήρεψε ὕστερούτανε· μὰ τώρα πιὰ ὕστερα καὶ ἕνα λίγο τι, ποὺ τῆς εἶχεν ἀπομείνει σὲ ρουχικά, τὸ εἶχε ξεπουλήσει γιὰ τὴ γιατριγιὰ τοῦ γιοῦ της.

— Ἔτσι πιὰ σὰν κατανταίνει ὁ ἄνθρωπος, πρέπει νὰ πεθαίνει· νὰ γλυτώνει κι' αὐτὸς κι' οἱ δικοί του· παρατήρησε ἡ Λενίτσα τοῦ Μάγερα, σὰν ἄκουσε τὴ Θειὰ Μηλιά.

— Ἀμ' θέλει δὲ θέλει, κόρη μ' θὰ πεθάνει, ἀπάντησε ἐκείνη. Ζῆ μαθὲ ποτὲς ἕνας τέτοιος ἄρρωστος μὲ λιοψῶμι, δίχως προσφάγι ! ; . . Νὰ αὐτή, λέγει, προχτὲς ποὺ περνοῦσε, εἶδε ἀπ' τὸ παναθύρι τὸ Ζαβάλη ποὺ ἔτρωγε σαλάτα μὲ χλυμήντζα ! . . . . . .

Ἕνα πρωῒ ἡ Θειὰ Μηλιὰ χτύπησε τὴν πόρτα τῆς Λενίτσας τοῦ Μάγερα καὶ τῆς ἔφερε τὰ νέα.

Ὁ Ζαβάλης εἶχε πεθάνει τὴν περασμένη νύχτα. Τοῦ ἦρθε ξαφνικὰ ὁ βήχας ὁ καταραμένος καὶ τὸν ἀφῆκε ξερό.

Σ. Γκορέσης

ΤΕΧΝΗ

ΟΙ ΑΤΕΛΕΙΩΤΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Ὁ εὔκολος δρόμος ποὺ χαράχθηκε γιὰ νὰ διαβαίνουν οἱ πολλοί, γιὰ νὰ παγαίνουν ἁπλόχωρα τ' ἁμάξια, συρίμενα ἀπ' τὰ σκλαβωμένα ζᾶ — ἔγινηκε μὲ ὑπολογισμὸ ν' ἀναβαίνει ἥσυχα κι' ἀνεπαίσθητα τὸν ἀνήφορο, μὲ καλογύριστες ὄμορφες κορδέλες ὡσὰν φειδιοῦ ξεγλύστρημα.

Μὰ κάπου στὸ τέλος τοῦ εὔκολου κι' εὐχάριστου δρόμου στήθηκε ἀπόμακρα τοῦ βουνοῦ ἡ κορφή. Στὶς καρπερὲς πλαγιές του, ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὴ ζήση του ἔκαμε πάλε δρομάκο ἀκολουθῶντας τὴ βολή του καὶ φύτεψε ἐλιὲς καὶ στάρι. Καὶ πιὸ πέρα πεῦκα καὶ κυπαρίσσια. Μ' ἀπόκεινα ἡ σκληρὴ πέτρα, ἀνέβαινε κλιμακωτὰ κι' ἀπότομα σὲ κάτι ἄγονες γιὰ τὴν καλοζωὴ κορφές. Ἐκεῖ ἀσπρίζαν τὰ μάρμαρα καὶ μαύριζε ὁ γρανίτης.

—

Μὰ κάποια μέρα ποὺ οἱ ἀνθρῶποι βαρεθήκανε νὰ ζοῦνε μόνο γιὰ τὴν καλοπέραση, σιγὰ σιγὰ κάτι ἄλλα ἐπιθυμήσανε, κάποιοι ἀνήσυχοι πόθοι, τοὺς βάλθηκαν, κι' ἄρχισαν νὰ σκαλίζουν, στολίδια στὸ ξύλο καὶ στὸ λιθάρι, καὶ στίχους νὰ ρυθμίζουνε τὰ λόγια, ἐτραγούδησαν καὶ τηνἀγάπη τους καὶ τῆς ἔκαμαν κεντήδια, καὶ σεντούκια, καὶ σπίτια ὁμορφοδουλεμένα. Καὶ πάλε μὲ καιροὺς, οἱ ἄνθρωποι, καταπιάστηκαν νὰ στήσουν ναοὺς καὶ παλάτια, σ' ἄγνωστους θεοὺς καὶ σ' ἀνθρώπους τρανοὺς — τοῦ νοῦ βασιλιάδες.

Καὶ ἡ πίστη καὶ ὁ θαυμασμὸς ὡδήγησαν τὴν ἀγάπη, καὶ ἡ ἔμπνευση σὰν ἔστρωσε τὰ σχέδια, χρειάσθηκαν τότες λιθάρια, ὄμμορφα σίδερα, μάρμαρα καὶ τόσα ἄλλα· καὶ ἡ Ἰδέα, ὁδήγησε στὰ βάθια τῆς γῆς καὶ στὰ ψηλὰ τῶν βουνῶν.

Καὶ φθάσαν ἐκεῖ στὶς κορφὲς κάποιοι τεχνίτες, χτίστες καὶ τραγουδιστὲς, ὕμνητὲς τῶν ἀνήσυχων «πόθων» τῆς ὁμορφιᾶς καὶ τῆς ἀλήθειας. Αὐτοὶ σὰν διασκέλισαν τὸν εὔκολο δρόμο, πῆραν τὸ στενὸ δρομάκο· καὶ σὰν φθάσανε στῆς λιόφυτες πλαγιὲς, ἀκολουθήσανε τὸ δυσκολόβρετο γιδοπάτι καὶ ὕστερα σὰ φθάσαν στὰ κορφοβούνια, προχωροῦσαν ἀνεβαίνοντας, ὁλοένα βρίσκοντας τὸ δικό τους δρόμο.

Καὶ κεῖ πάνω σὰν τραγούδισαν τὸ σκοπό τους, κι' ἔγραψαν τὰ δράματά τους κι' ἔχτισαν τὰ ὡραῖα καὶ στόλισαν τὸν κόσμο τους, ἔδωσαν τότες πιὰ τὴν Τέχνη στοὺς ἀνθρώπους, ἀνεβαίνοντας ἀπὸ τότες τοὺς ἀγκαθένιους καὶ ἄγνωστους δρόμους — ποὺ δὲν τελειώνουν.

Μυτιλήνη, 1922.

Κ. Μαλέας

Στέργετε τὴν «Καμπάνα» στοὺς φαντάρους τοῦ Ἔβρου

ΦΑΜΑ

ΚΑΡΔΑΣΣΟΣ

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Δόγου»

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Γ' ΣΑΣ

= Ἀπὸ αὔριο στὸν «Ἀλκαῖο» προμηνύεται κοσμοσυρροή.

— Ἀρχίζει, γὰρ, τὶς παραστάσεις του ἕνας σπουδαῖος καὶ τρανὸς μάγος.

—Ὁ ταχυδακτυλουργὸς καὶ χαρτομάντης κ. Πάτροκλος Βίρις.

— Τὰ πειράματά του ἀρχίζουν ἀπ' τὶς ὀχτὼ τἀπόγεμα.

— Θὰ κάνει λένε πράματα καὶ θάματα.

= Τὸ ροδάνι τοῦ Κήπου ποὺ τόσο πανηγυρικὰ τὸ γυρίζουν κάθε βράδυ.

— Ὅσοι πιστοὶ ντόπιοι καὶ πρόσφυγες.

— Ἐξακολουθεῖ ἡ δουλιά του μὲ μανία.

— Οἱ ἐνθουσιασμένοι εἶναι πολλοί.

— Οἱ ἐνθουσιασμένες περισσότερες.

— Νὰ καὶ ἕνα τραγοῦδι ποὺ ἐνέπνευσε.

— Σὲ μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ τσαχπίνες ροδανίστρες του :

— Εἶναι πάνου σἕνα γνωστὸ παιδιάτικο μοτίβο.

— « Τὶς διδάσκει τὰ κορίτσια
Νὰ γυρνάνε μάνι-μάνι ;
Καὶ τῆς μόδας τὰ καπρίτσια
στὸ γιακὰ καὶ στὸ φουστάνι
κάθε μιά μας ποῦ τὰ βάνει ;
Στὸ ροδάνι
Στὸ ροδάνι
Παναγιά μου ; Τὶ τὶς πιάνει,
Ὅλο τὸ κοριτσομάνι ;
Κάθε τρισφανὸ φιντάνι
Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν τὸ κάνει!
Μιὰ τἀφινει μιὰ τὸ πιάνει
Τὸ ροδάνι
Τὸ ροδάνι.
Κιὸ Λελάκος τριλλιες κάνει
Κιὸ καθένας μας τὰ χάνει
— Τόσα κδούνια δίχως στάνη!—
Καὶ... μυρίζει τὸ λιμάνι,
Μπρὲ ποτὲς νὰ μὴν πεθάνει
Τὸ ροδάνι
Τὸ ροδάνι.

— Λένε πὼς ὁ Λελάκος ἑτοιμάζει τὴ μουσικὴ τοῦ ποιητικοῦ αὐτοῦ ἀριστουργήματος.

— Καὶ θὰ τὴν ἐκτελέσει μὲ τζάζμπάντ.

— Ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ βράδυα.

— Ὅταν τὸ ροδάνι θα βρίσκεται στὴ μεγαλύτερή του δράση.

= Προχτὲς παίχτηκε στὴ Βαρειὰ ἀπ' τὸ φυσικό.

— Μιὰ ταινία κινηματογραφική.

— Ἀπ' αὐτὲς ποὺ ἀπολαμβάνουμε στὸ «Ζάππειο» καὶ σιὸν «Ἀλκαῖο».

— Ὅλοι οἱ ἥρωες ἦτανε πάνου σέ αὐτοκίνητα.

— Ἕνας ἐρασιτέχνης — σωφὲρ ἀπ' τἀρχοντόπουλα τῆς Βαρειᾶς.

— Ἔκανε μιὰ στραβοτιμονιὰ μὲ τὴ μηχανή του.

— Κ'ἔπεσε πάνου στἀφτοκίνητο ἑνὸς σωφέρ ἐργάτη.

— Ὁ δεύτερος ρίχτηκε πάνω του μαζὺ μὲ ὅλους τοὺς συναδέλφους τοῦ ἐσναφιοῦ του.

— Καὶ τὸν ἄφισαν σὲ κακὰ χάλια.

— Δηλ. μὲ κουρελλιασμένα τὰ ροῦχα, μὲ τζουγγρανιὲς στὰ μάγουλα,

— Καὶ ὅλα τὰ σκηνικὰ τῶν κινηματογραφικῶν συμπλοκῶν.

— Κατόπι γιὰ νἄναι πιὸ Ἀμερικάνικη ἡ ταινία,

— Ὁ δαρμένος κάλεσε σὲ γροθοπατινάδα ὅλους τοὺς σωφὲρ,

— Ἀλλὰ ἕναν ἕναν.

— Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἀπήντησαν.

— Θεωροῦντες..... λἤξαν τὸ ἐπεισόδιο.

= Καλοκαιριανὸς χειμῶνας ἀπὸ τὴν περασμένη Παρασκευή :

— Συνεφιά, καὶ νοτιὰ δυνατὴ τὴν ἡμέρα.

— Ψύχρα καὶ κρῖο τσουχτερὸ τὴ νύχτα.

— Καὶ οἱ συμπολῖτες καλοκαιριοχειμωνιάτικοι.

— Προψὲς δὲ καὶ χιὲς τὸ πρωῒ,

— Ὁ Θεριστὴς ἔγινε... Ποτιστής.

— Κἔβρεξε ! ἔβρεξε ! ἔβρεξε !

— Μήτε δήμαρχος νἄταιε,

— Ἀμέσως ἡ Μπουγάισα ἔδιωξε ἀπὸ τὰ τρυφερὰ στήθη της καὶ τὸν τελευταίως συλληφθέντα Μάη.

— Καὶ δήλωσε πὼς ἔχει... 1η Νοεμβρίου.

— Τὴν ἴδια μέρα ὁ κίτρινος ἀθρωπάκος τοῦ κίτρινου τύπου.

— Ἔβαλε καὶ τρίτη ἡμερομηνία στὸ φύλλο του,

— Οἱ βῖδες ὡς τόσο ἐξακολουθοῦν νἄναι δύο.

= Τὸ «Φῶς» τοῦ Χ" Παναγιώτη πῆρε ὑπὸ τὴν ὑψηλήν του προστασία τὸν κ. Νομάρχη.

— Ἀλλοίμονο στοὺς ὑπαλλήλσυς ποὺ τοὺς προσφέρεται ἑτοιμα ὑπεράσπιση.

= Μιὰ σπουδαία ἀνακάλυψη.

— Τὴν ἔκανε βόρειος φίλος πολιτευόμενος.

— Οἱ πρωτευουσιάνοι πολιτευόμενοι λέγει, ἔχουνε συνθηματικὰ χτυπήματα στοὺς καφενέδες.

— Γιὰ κάλεσμα τῶν γκαρσονιῶν.

— Ἅμα χτυποῦνε πάρα πάνω ἀπὸ τρία χτυπήματα τὸ γκαρσόνι δὲν ἔρχεται.

— Κι' ὁ μουσαφίρης ἀναγκάζεται νὰ ἀποποιηθεῖ βαριεστισμένος.

— Βλέποντας τὸ φιλόξενο φίλο ποὺ τσακίζεται μάταια στὰ χειροκροτήματα.

— «Ἄστονε νὰ πάει στὸ διάολο, τώρα πῆρα !»

— Κ' ἔτσι μένουνε κ' οἱ δυὸ εὐχαριστημένοι.

— Πρώτης τάξεως ἐκλογικὸ κόλπο !

= Μιὰν ἀράδα μαγαζιὰ προχτὲς ξύπνησαν μαυροντυμένα.

— Οἱ νοικάτορες τρόμαξαν, βλέποντες τὶς πελῶριες μαῦρες πόδιές.

— Ποὺ ἐκυμάτιζαν πένθιμα δίχως νὰ τοὺς ρωτήσουνε.

— Εἶχε πεθάνει κάποια γηραιὰ δέσποινα.

— Κ' οἱ κληροτόμοι της ἔκαναν ἐπίδειξη ματαιοδοξίας.

= Ὁ Δήμαρχος μᾶς φέρνει τὸν πολισμὸ μὲ τὰ τέσσαρα.

— Εἴδατε τὸν καινούριον αὐτοκίνητο καταβρεχτῆρα ;

— Μιὰ βαρέλα βολμένη σὲ σκελετὸ αὐτοκίνητου.

— Ποὺ τρέχει καὶ βρέχει.

— Ἀνθρώπους τε γῆν τε.

= Μιὰ διδαχτικὴ παρεξήγηση.

— Τὴν παραμονὴ τοῦ Ἅη Θσράπη, ἡ καμπάνα ἔπαιζε ἀπὸ νωρὶς ὥς τὴ νύχτα.

— Ἄξαφνα ἔπιασε φωτιὰ κάπου στὰ Πυργέλια.

— Ἡ ἴδια καμπάνα ἄρχισε νὰ χτυπᾶ πιὸ βιαστικά.

— Μὰ κανένας δὲν τὴ πρόσεχε.

— Οἱ ντρουμπατζῆδες ροφοῦσαν τὸ βαρὺ-γλυκό τους ἀμέριμνοι.

— Ὅπου ἀποδεικύεται πὼς οἱ κωδωνοκρουσίες γιὰ πανηγύρια πρέπει νὰ λείπουνε τὴ νύχτα.

= Στοὺ Χατζηγιαννίκου τὴ Βρύση οἱ γειτόνισσες γενήκανε τρεῖς.

— «Σάλπιγξ» «Προσφυγικὴ φωνὴ» καὶ «Φῶς».

— Κακόμοιρη συνοικία !

— Κάθε πρωῒ μπροβαίρνει στὴν πόρτα ἡ μιὰ καὶ φωνάζει.

— «Καλὴ μέρα γειτόνισσες ! Τὶ θὰ μαγειρέψουμε σήμερα ;»

— Καὶ μαγειρεύουν τὸ ἴδιο φαγί.

— Καλὸ σύστημα.

ἡ Κδουνόπετρα

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἐλέφτερες πνοὲς

Σιγὰ σιγὰ ἐλιμάρισε
ὁ Τεχνίτης ὁ Καιρὸς
τὴν πιὰ γερὴ ἁλυσίδα·
τὰ μουδιασμένα κίνησαν
ποδάρια μας ἐμπρὸς
μὲ μιὰ νοιασμένη ἐλπίδα.

Πέφτουν τὰ σιδερόφραχτα
τῆς φυλακῆς τοῦ νοῦ
κι ὁλόγαργος πετιέται
—Μὴν ἄνοιξε ἡ Χρυσόπορτα
τοῦ μπλάβου τ'οὐρανοῦ;
μόνος του ἀναρωτιέται.

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Ο ΡΑΨΩΔΟΣ

Στάθηκε στὴ μέση τοῦ τρίστρατου. Στηρίχτηκε στὸ ραβδί του, καὶ μὲς τὰ ἡμιτόνια τῆς φωνῆς του ἀρχίνησε νὰ κλαίει μουγκὰ ὁλάκαιρη ἡ ψυχὴ μιᾶς Ρωμοσύνης. Ἡ τύχη του εἶναι βαρειὰ καὶ πικρή. Παλιὰ βάσανα τοῦ βαραίνουνε τὴν ψυχή, καὶ τώρα πάλε δὲ βλέπει τίποτα μπρός του παρὰ βάσανα καὶ χαμό. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὖρθε ἐδῶ πρόσφυγας ἀπ' τὴ Σμύρνη, μὲς τὸ μυαλό του μονάχα τοῦ γυρισμοῦ ἡ ἰδέα ἐκυριάρχησε. Τὴν ὀνειρέφτηκε. Τήνε βαφκάλισε μὲς τὸ τραγοῦδι του, τὸ τραγοῦδι του τὸ μονότονο καὶ πικρό, τὸ τραγοῦδι ποὺ ἀπήφθηνε ἱκετευτικὸ στοὺς Σαϋλώκους τῆς συνδιάσκεψης. Μὰ σήμερα τὰ πράματα ἀλλάξανε. Τώραῖο παλάτι τῶν ὀνείρω του γκρεμνᾶ καὶ πέφτει καὶ μέσα ἀπ' τὰ συντρίμια του, προβάλλει ὥμὴ καὶ ἀπαίσια ἡ ἀλήθεια. Κ' ἡ Μοῦσα του τώρα ἔρχεται νὰ κλάψει, νἀπεῖ τὸ στερνό της παράπονο, τὸν πόνο ποὺ τοῦ περούνιασε τὴν ψυχή.

Ὅλοι μὲ τσῆ γραφῖδες τους
τρυποῦνε τὴν καρδιά μας
καὶ παίρνουν αἷμα ἑλληνικὸ
καὶ γράφουν τὴ σκλαβιά μας.

Οἱ πέννες τῶν ἀθρωποεμπόρων τοῦ Παρισιοῦ καὶ τῆς Λόντρας, σφαντάζουνε στὰ μάτια του πιὸ ἀπείσιες πιὸ συχαμερὲς πιὸ τερατώδικες ἀπὸ τὸ μαχαῖρι κι' ἀπὸ τὴν κάμα τοῦ Τούρκου. Ἀπὸ τὸν ἴλιγγο τῆς σκέψης του ποὺ ἔφριξε μπρὸς στὴν οἰχτρὴ διάψεφση τῶν ἐλπίδω του, δὲ μποροῦσε παρὰ νἄβγει ἕνας τέτοιος ἐπικὸς ἀφορισμός.

Ἔτσι δὲν ἔψελνε τάχα τὸν πόνο της καὶ στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ἡ ἀθάνατη φυλή μας, καὶ κάτι τέτοιοι τυφλοὶ τραγουδιστάδες δὲν ἀποτελέσανε τὸ θεῖο μας Ὅμηρο ;

Ὁ ραψωδὸς σταμάτησε. Καὶ τὸ τελευταῖο ξέθωρο χρωματάκι τῆς φωνῆς του, λὲς καὶ πνίγηκε μὲς τὴν ἀντηλιὰ τοῦ μεσημεριοῦ. Σκούπισε τὸν ἵδρο του. Τακροατήριο ἄρχισε νὰ σκορπάει. Δυὸ τρεῖς χωριάτες τοὔδωσαν ἀπὸ μιὰ δεκάρα. Μιὰ γριοῦλα μαβροφορεμένη, μονολογῶντας τοὔβανε κάτι στὸ χέρι μαζὶ μ'ἕνα δάκρι της. Κι' ὁ τυφλὸς τραγουδιστὴς, σκούπισε πάνι μὲ τὸ μανίκι τὸ μέτωπό του, κ' ὕστερα τράβηξε τὸ δρόμο του. τὸ δρόμο τῆς ἀδυσώπητης μοίρας.

Π. Ἐράτης.

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 13

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Θεριστὴς 19 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.05 — Δύσ. 7.47

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ
Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ
Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

Α'.

ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μεγάλου πολέμου καὶ ἀκόμα ἕως σήμερα ποὺ ἀναρρωνύουν οἱ λαοὶ ἀπὸ τὶς πληγὲς ποὺ τοὺς ἄνοιξε, εἰς ὅλες τὶς Χῶρες ποὺ λίγο πολὺ μπερδεύτηκαν σ' αὐτόν, οἱ διανοούμενοι — ἐπιστήμονες, λογογράφοι, καθηγητές, καλλιτέχνες κ.τ.λ.—εἶχαν ἕνα σημαντικὸ ρόλο· ἦταν ἡ ψυχὴ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς προπαγάντας· ἀκόμα καὶ στὴν Τουρκία οἱ μορφωμένες τάξεις ἔδειξαν ἀναπάντεχη ζωή, καὶ τὸ πιὸ θαυμάσιο εἶναι πὼς στὸ λαὸ αὐτόνε ποὺ κρατεῖ αὐστηρὰ φυλακισμένες πίσω ἀπ' τὰ καφάσια τις γυναῖκες, βρέθηκαν χανούμισσες στὴν πρώτη γραμμὴ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς δράσης.

Μόνο στὸ μακάριο τόπο ποὺ λέγεται Ἑλλὰς οἱ διανοούμενοι φάνηκαν μπόσικοι· καμμιὰ δράση ἀπὸ δική τους πρωτοβουλία, καμμιὰ δυνατὴ χειρονομία· μια παθητικὴ καὶ κλαψιάρικη διάθεση μονάχα παρουσίασαν λίγοι ζωντανοφανεῖς, καὶ ἕνα μπαγαποντισμὸ καὶ ψωμοζητισμὸ τοῦ πλέον χαμερποῦς εἴδους οἱ περισσότεροι· προσκολλημένοι στὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη πολιτικὴ φατρία, ἀντὶ ν' ἀποτελοῦν, ὅπως θὰ ἔπρεπε, τὸ φωτεινὸ καὶ ἀπροσπόλητο νοῦ, ἔγιναν τὸ κατακάθισμα καὶ ἡ οὐρὰ τοῦ κόμματος· ἀπ' οὐτὸ περιμένουν ταπεινοὶ καὶ ἄβουλοι διακοναρέοι, νὰ τοὺς ρίξῃ ἕνα ψωροκόκκαλο νὰ γλύφουν· ἀπὸ τὸ κόμμα ὡς Δικαιοσύνη, ἀπὸ τὸ κόμμα ὡς Πανεπιστήμιο καὶ Σχολεῖο, ἀπ' τὸ κόμμα ὡς δημοσιογραφία, ἀπ' αὐτὸ τέλος ὡς θεσιδότη διοικητικῶν καὶ ἄλλων θέσεων.

Ἕνας π. χ., γράφει ὕμνους στὸ Βενιζέλο, κ' ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἄρχοντες δυστυχῶς νοστιμεύονται τὶς καλακεῖες καὶ τοὺς λιβανισμούς, διορίζεται νομάρχης· ἔτσι θὰ μποροῦσε κάλιστα καὶ φυσικώτατα, νὰ εἶναι σήμερα ἕνας μεγαλουσιᾶνος Πασσᾶς ὁ φίλτατος Βρισσαγώτης μὲ τὸ πιστεύω του, ἂν δὲν ἀγαποῦσε τὴν ἤρεμη μοναξιὰ καὶ τὸ ναργιλέ· ἄλλος, καταπιάνεται νὰ μεταβάλει ὁλόκληρο πέτρινο βουνὸ σὲ Κωσταντῖνο, γιὰ νὰ μᾶς οἰκτείρουν καὶ νὰ γελοῦν μὲ τὰ χάλια μας οἱ ἐπερχόμενες γενεές· μικρὰ πράγματα βέβαια, κοινὰ καὶ συνειθισμένα, μὰ γιὰ τοὺς ἁπλοϊκοὺς χαρακτηριστικὰ τῆς χαμέρπειας τῶν διανοουμένων μας· καὶ τέτοια ἔχουμε ἀναρίθμητα δυστυχῶς.

Ἔτσι, λιβανιζόμενα καὶ δυναμωνόμενα καὶ τὰ δυὸ πολιτικὰ «καθεστά», διέπραξαν ἄπειρες προστυχιές, ξεστρατισμένα καὶ ξεφρενιασμένα ὁλότελα, καὶ ὑπῆρξαν εὐκαιρίες, ποὺ καὶ μιὰ χούφτα ἀνθρώπων ἂν βρισκότανε ἀνώτερη ἀπὸ Ρωμέηκες κουτοπονηριές, μὲ λίγη ζωή, καὶ προέβαινε σὲ μιὰ γενναία διαμαρτυρία, θὰ συγκλόνιζε συθέμελα τὰ ἀναιδῆ πολιτικὰ συγκροτήματα.

Μὰ στὴν Ἑλλάδα, κανεὶς δὲν ἀνήκει στὴν Ἑλλάδα· τὸ κρατικὸ συναίσθημα καὶ φυσικὰ ἡ ἀντίληψη δικαιωμάτων ἀλλὰ καὶ καθηκόντων ἀλληλεγγύων ἀπέναντι τῆς Ἰδέας τῆς Πατρίδος καὶ τῶν νόμων της, εἶναι πρωτότυπα· ὁ καθένας πονηρεύεται ἰδιαιτέρως νὰ καταστήσῃ τὴν ἐξουσία καὶ τὸ νόμο ὑπηρέτες τῆς κοιλιᾶς του· καὶ ἐπειδὴ ἡ τάση αὐτὴ εἶναι γενικὴ καὶ ἐπιδιώκεται μέσον τῶν κομμάτων, τὸ ἀποτέλεσμα· δενόμαστε χειροπόδαρα σ' αὐτὰ καὶ νομίζοντας πὼς τὰ ἐκμεταλλευόμαστε, γινόμαστε σκλάβοι των. Γιὰ τοῦτο κανένα σῶμα Κρατικό, ἢ πολιτικό, ἢ κοινωνικό, δὲν εἶναι στὴ θέση του.

Ὁ Βενιζελισμὸς χειροτονεῖ ἀξιωματικοὺς κάποιους ἐπαγγελματίες ἀνταρτες· τὸ σῶμα τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, τὸ βρίσκει ταιριασμένο μὲ τὴν ἀξιοπρέπειά του καὶ τὸ πρᾶμμα περνᾶ σιωπηλά· ἕνας ἀπ' αὐτοὺς δέρνει μιὰ μέρα μέσα στὴ Βουλὴ ἕνα βουλευτή· οἱ ἁπλοϊκοὶ θὰ περίμεναν μιὰ ἔντονη διαμαρτυρία ὅλων μαζὶ τῶν βουλευτῶν γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ ἔγινε στὸ σῶμα των· μὰ οἱ Βενιζελικοὶ βουλευτὲς φεύγουν ἱκανοποιημένοι καὶ εὐχαριστημένοι, βρισκοντας πως ἔκανε πολὺ καλα ὁ Γύπαρης· ἀργότερα ὁ ἴδιος προβιβάζεται εἰς ἀρχηγὸ τοῦ ἐπισήμου χαφιεδισμοῦ καὶ τραμπουκισμοῦ, καὶ οἱ Γυπαραῖοι του σκοτώνουν τὸ Δραγούμη· φρίττουν οἱ ἀντιβενιζελικοὶ γιὰ τὸ ἔγκλημα, τὸ ἐκμεταλλεύονται—μὲ τὸ δίκιο τους—παραπάνω ἀπὸ ὅσο θὰ ἄξιζε γιὰ τὸ πολιτικό τους συμφέρο, μὰ μόλις ἦρταν στὰ πράμματα, σκότωσαν κι' αὐτοὶ τὸ Φατσέα, τὸν Κουντουριώτη — δὲν σημαίνει πὼς τυχαίως γλύτωσε — καὶ τὸν Καβαφάκη· κι' ἔτσι μὲ τὴν ἀράδα τους φρίττουν καὶ οἱ Βενιζελικοί· μὰ ἂν οἱ καλαμαράδες καὶ τῶν δυὸ φατριῶν εἶχαν καὶ ἕνα σπυρὶ ντροπῆς, θὰ σώπαιναν τοὐλάχιστον κάθε φορά, γιατὶ αὐτοὶ παρορμοῦν στὰ ἐγκλήματα μὲ τὴν ἐμπαθέστατη ἀρθρογραφία τους, τόσο, ποὺ οἱ ἁπλοϊκοὶ ν' ἀποροῦνε πὼς δὲν ἀλληλοσκοτωθήκαμε ἀκόμα ὅλοι οἱ Ρωμηοί· καὶ δὲν ἔχουν οἱ κουτοπόνηροι αὐτοὶ παληορωμηοὶ τὴ στοιχειώδη γνώση νὰ δοῦνε πώς φυσικὰ δὲν εἶναι βολετὸ νὰ μένῃ ἕνα κόμμα αἰώνια στὴν ἀρχή, ὅτι θὰ διαδέχονται τὸ ἕνα τὸ ἄλλο σὲ διάφορα χρονικὰ διαστήματα, καὶ ὅτι, κανένα ἀπ' τὰ κόμματα δὲν εἶναι τόσο χριστιανικὰ ἀγαθό, ὥστε νὰ ξεχνᾶ τὶ ἔπαθε καὶ νὰ συχωρνᾶ, ἀλλὰ θὰ ξεσπάνει τὴ λύσσα του στὸ ἄλλο.

Σὲ μιὰ ἀπ' τὶς φωτεινὲς στιγμές του ὁ Βενιζελισμὸς μπάζει τὴ δημοτικὴ γλῶσσα στὴν ἐκπαίδευση· μὰ καθὼς πῆρε τὴν ἐξουσία στα χέρια του ὁ Ἀντιβενιζελισμός, τῆς δίνει μιὰ κλωτσιὰ καὶ ξαναφέρνει τὴν καθαρεύουσα συνοδευομένη καὶ ἀπὸ τὸν Ἀγαθάγγελο, παρακαλῶ.

Ὡς τόσο στὶς τάξεις τῆς φατρίας αὐτῆς βρίσκονται πάμπολοι διανοούμενοι, πεπεισμένοι γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δημοτικῆς γλώσσας στὸ Σχολεῖο· μὰ δὲ διαμαρτύρονται γιὰ τὸ ἀναχρονιστικο αὐτὸ πραξικόπημα τῶν ἀφεντάδων των πολιτικῶν· βρίσκουν πολὺ σωστὸ καὶ ἔντιμο ὅτι τὰ παιδαγωγικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα κατάντησαν στοιχεῖα κομματικῆς διαπάλης· καὶ αὐτὸ ἔγεινε ἴσως γιατὶ οἱ πολιτικὲς φατριες εἶχαν δικούς τους συγγραφεῖς σχολικῶν βιβλίων.

Πρὶν ἀκόμα, ἡ πολιτευτικὴ βρωμιὰ εἶχε φθάσει μέχρι τοῦ Πανεπιστημίου· οἱ δύο φατρίες εἶχαν τοὺς δικούς των καθηγητὲς καὶ καθηγησίμους· καὶ γιὰ νὰ ἐξοικονομήσουν τὶς ἀπαιτήσεις των ἐπεννόησαν τὴν ἐκκαθάριση· καὶ οἱ ἀνώτερες κορυφὲς τῆς νεοελληνικῆς ἐπιστήμης ποὺ θ' ἄπρεπε νὰ εἶναι ἀνώτεροι καὶ ὑποδείγματα εἰς ὅλα, δὲ σηκώθηκαν ὅλοι μαζὺ μόλις ἔκανε κάνε κόμμα ν' ἁπλώνει τὸ βρωμισμένο του χέρι πρὸς τὸ Πανεπιστήμιο, νὰ τοῦ τὸ κόψουν, μὲ μιὰν ἔντονη καὶ ἀντρίκια διαμαρτυρία ἀξία τῆς θέσης των στὴν Πολιτεία καὶ στὴν Κοινωνία· γιατὶ καμένας παληάνθρωπος δὲ θὰ τολμοῦσε νὰ βάλλει κατὰ κεῖ χέρι ἂν οἱ καθηγητὲς ἦσαν ἐπιστήμονες ἀκράτοι καὶ ὄχι πολιτικοὶ κομπάρσοι· μὰ μπῆκαν οἱ περισσότεροι στὸ Πανεπιστήμιο διὰ τῆς πολιτικῆς καὶ ὄχι διὰ τῆς ἀξίας των· ὅπως καὶ διὰ της πολιτικῆς ἀκόμα, συνήθως, δίνουν καὶ τὰ διπλώματα στοὺς σπουδαστές· καὶ βλέπει κανεὶς μὲ συχαμάρα νεαροὺς ἐπιστήμονες ἄξιους ἴσως μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ, μελετώντας καὶ δουλεύοντας, νὰ γίνουν καθηγητές, νὰ βιάζουνται νὰ μποδνε στὸ Πανεπιστήμιο διὰ τῆς πολιτικῆς· ἕνας κῦκλος φαῦλος τοῦ ὁποίου τὶς συνέπειες ὑφίστανται ὅλοι· καθένας μὲ τὴ σειρά του.

Ἕνας Ἕλληνας Ὑπουργὸς κάνει τὸ γραμματονομιστὴ τοῦ Κεμὰλ· τὸ πρᾶμμα ἀποκαλύπτεται παηγυρικὰ μέσα στὴ Βουλή· καὶ σηκώνεται ὁ Ἕλληνας πρωθυπουργὸς θυμωμένος καὶ μιλᾷ, ὄχι γιὰ νὰ στηλιτέψῃ τὴν ἀτιμωτικὴ πράξη τοῦ ὑπουργοῦ του, παρὰ γιὰ νὰ σωπάσῃ ἐκεῖνον ποὺ ἀποκάλυψε τὸ γεγονός!!!!!

Χρειάζονται σχόλια σ' αὐτὸ τὸ ξερὸ μὰ καὶ τόσο χαραχτηριστικὸ γεγονός; καὶ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ποὺ τυχαίως ἦρταν στὴ μνήμη μας, καὶ δὲν εἶναι ἴσως τὰ σημαντικώτερα τῆς περιόδου αὐτῆς, δὲ φαίνεται ξεκάθαρα, ἡ γύμνια ἀπὸ κάθε ἀρετὴ καὶ ἠθικότητα τῶν ἀνώτερων τάξεων, τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ πολιτείας; μὰ ἂν καθένας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε λίγη ἀρετή, ἂν οἱ Ἕλληνες διανοουμενοι εἶχαν λίγη ζωή, ἂν κατόρθωναν νὰ ξεχωρίσουν πὼς Ἑλλάδα δὲν εἶναι τὰ κόμματα ἂν ἡ σπονδυλικὴ τους στήλη ἦταν ἀτσαλένια καὶ ὄχι ἀπὸ καουτσούκ, μὲ ὅσην ἀδιαντροπιὰ καὶ ἂν εἶχαν οἱ πολιτικοὶ—«κορωνίδα τῆς ἀναίδειας εἶναι ἡ πολιτικὴ ἀναίδεια»—τίποτα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμα δὲ θὰ γινότανε. **Σ.Β.**

---

(11) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'.

Εἶναι τώρα τρεῖς βδομάδες ποὺ βρισκούμαστε στὸ ἴδιο μέρος. Ἡ ζωὴ εἶναι ἡ ἴδια πόντα. Ἀλλόκοτη μὰ ἡ ἴδια. Ἡ ἀλλοτινή μας ἡ ζωὴ ἀναποδογυρίστηκε ξαφνικὰ σὰν κάλτσα μόλις φτάσαμε ἐδῶ πέρα. Ἡ δουλιά, ὅλο σκάψιμο, γίνεται μοναχὰ τὴ νύχτα. Ὅλη τὴ μέρα πρέπει νἄμαστε ξαπλωμένοι μὲς τὸ χαράκωμα καὶ κουρνιασμένοι μὲς τὶς τρύπες του. Φαΐ μιὰ φορὰ στὶς εἰκοσιτέσσερις ὧρες. Ἡ μοιρασιὰ γίνεται πάντα σὰν ἀρχίσει νὰ νυχτώνει. Εἶναι πάντα τὸ ἴδιο γιαὐτὸ δὲν τὸ τρῶμε πιά. Κρέας πολὺ χοντρό, μὲ μανέστρα ἢ μὲ ρίζι. Γιὰ νὰ μὴ σημαδεύεται ὁ καπνός, τὸ μαγειρεύουνε πίσω ἀπ' τὸ λόφο μας, ἐκεῖ στὰ ριζά του. Καὶ τὸ φέρνουνε ἀπὸ τρία μίλια μακριὰ· κρύο, λασπωμένο, συχαμερό. Τἄσπρόρρουχα τοῦ γελιοῦ φορέθηκαν καὶ ξαναφορέθηκαν. Νὰ τὰ πλύνουμε οὔτε ἰδέα. Μιὰ μικρὴ βρυσούλα εἶναι μονάχα πίσ' ἀπ' τὸ λόφο. Ἀπ' ἐκεῖ πίνουνε ὅλα τὰ χαρακώματα τοῦ τομέα μας. Ἐκεῖ γίνουνται καυγάδες τρικούβερτοι ὥς ποὺ νὰ γιομίσει κανένας τὸ παγοῦρι του. Ἀπὸ τότες ποὺ ἤρταμε τὴ φυλάει καὶ φρουρά, γιατ' οἱ δικοί μας οἱ φαντάροι πάντα πολεμᾶνε νὰ σπάσουνε τὴν οὐρὰ ποὺ σχηματίζουν οἱ διψασμένοι, γιὰ νὰ γεμίσουνε αὐτοὶ πρῶτοι. Βαρᾶνε μὲ πέτρες, μὲ παγούρια, μὲ μπαστούνια. Καμμιὰ φορὰ σέρνουνε καὶ μαχαῖρι. Μὰ ἕνα παγούρι νερὸ τί νὰ σὲ κάνει σὲ εἰκοσιτέσσερις ὧρες. Ἔτσι κι ἀλλιῶς τὸ νίψιμο καταργήθηκε ἀπ' τὴ μέρα ποὺ ἤρταμ' ἐδῶ πάνου. Νιώθω τὴ σκόνη πάνου στὰ ματόκλαδά μου, μέσα στὰ φρύδια μου, μέσα στὰ γένια μου. Εἴμαστε ὅλοι σὰ νἄσπρισαν οἱ τρίχες μας. Αὐτὸ μοῦ δίνει μιὰ δυνατὴ τυράγνια. Ἀνάμεσα στὰ μαλλιά μου βρίσκω πετραδάκια καὶ χῶμα. Ὅ,τι νὰ πιάσεις εἶναι σκονισμένο. Νιώθεις ἕνα ἄσκημο ἀγετρίχιασμα στὶς ρῶγες τῶν δαχτυλιῶν σὲ κάθε ἄγγισμα. Τώρα τελευταῖα ἀρχίσαμε νὰ βρίσκουμε καὶ ψεῖρες. Σήμερα βρῆκα μιὰ πάνου στὴν κουραμάνα μου. Μιὰν ἀηδία ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ μὲ κυριεύει. Μιὸν ἀηδία καὶ μιὰ συχασιὰ γιὰ τὸν ἑαυτό μου. Θαρρῶ πὼς ἡ σκόνη ποὺ ἔχει τρυπώσει σὄλους τοὺς πόρους τοῦ κορμιοῦ μου, προχωρᾶ κατάβαθα ὥς μέσα στὴν ψυχή. Ὅλοι μας γινήκαμε νευρικοὶ καὶ κακοί. Καλημέρα νὰ πεῖς στὸ γείτονά σου βρίσκεις τὸ μπελά σου. Καθούμαστε ὅλη μέρα κάτου ἀπὸ ἕναν ἥλιον ἀλύπητα πυρωμένο. Σὰ γίνει ἀνάγκη νὰ κινηθοῦμε μὲς τὸ χαράκωμα, προχωρᾶμε ἀρκουδῶντας μὲ τὰ τέσσερα σὰ χτήνη. Γιατὶ τὸ χαράκωμά μας εἶναι ἀκόμα πολὺ ρηχό, μόλο τὸ σκάψιμο ποὺ τοῦ κάνουμε ὅλη νύχτα· τὸ ἔδαφος ἐδῶ πάνου εἶναι ὅλο πέτρα. Ἔτσι, τεντώνουμε τἀντ σκηνα πάνουθέ μας ἀπ' τὴν ἀβγή, καὶ καθούμαστε ξαπλωμένοι κοπάδια κοπάδια στὸ ζεστό τους ἴσκιο. Τότες ἀρχίζει ἕνας νὰ λέει αἰσχρὰ παραμύθια, κι ὅλοι ἀκοῦμε γελῶντας ἀπολαυστικά. Καμπόσοι γράφουνε ἡμερολόγιο. Ἄλλοι γράφουνε γράμματα ποὺ ποτὲς δὲ θὰ σταλθοῦνε ἀπ' τὴ λογοκρισία. Οἱ πιὸ πολλοὶ γδύνουνται σιγὰ σιγὰ ὁλότελα καὶ ψάχνουνε στὰ ροῦχά τους καὶ στὸ κορμί τους γιὰ ψεῖρες. Ὕστερα σωπαίνει ἄξαφνα ἐκεῖνος ποὺ μιλᾶ, κιὅλοι σωπαίνουν, συλλογιοῦνται ζαράνοντας τὰ φρύδια, ἀναστενάζουν. Μὰ θαρρεῖς πὼς ἡ ὁμαδικὴ σιωπὴ εἶναι κάτι ἐπικίνδυνο, ποὺ σέρνεται κρυφὰ πάνουθέ μας καὶ μέσα μας καὶ γύρου μας. Ὅλοι τὸ κατα-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ζ'. — Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ

(συνέχεια)

Μέσα σὲ τέτοιο περιβάλλον γεννιέται, ἀνατρέφεται, μεγαλώνει τὸ παιδί. Βλέπει, ἀκούει, διαισθάνεται, πιστεύει, συμμορφώνεται, ἐγκολπώνεται τὴν τέτοια κατάσταση. Ποτὲ δὲ θὰ μπορέση νὰ δῆ τὶς συνέπειες, ποτὲ δὲ θἀποχτήση τὰ ἰδανικὰ ποὺ θὰ τὸ ὁδηγήσουν στὶς ὡραῖες χειρονομίες καὶ στὴν πραγματικὴ ἐπανάσταση. Ἀπεναντίας θὰ ὑπερβάλη σὲ κακοήθεια καὶ διαφθορὰ τοὺς σημερινοὺς γονιούς του.

Ἕνα χαραχτηριστικὸ ἐπεισόδιο ποὺ εἶδα προχτὲς ἀκόμη δίνει ὅλη τὴν ἔχταση τοῦ κακοῦ μὲ τὸ κωμικοτραγικὸ ξετύλιγμά του. Ἕνας ἄθλιος μαθητὴς πσὺ εἶχε τιμωρηθῆ μὲ πολύμερη ἀποβολὴ γιὰ κάποιο παράπτωμά του, παρουσιάστηκε στὸ Σύλλογο ζητώντας τὸ λόγο τῆς τόσης αὐστηρότητας. Ἀλλὰ ἡ ἀπόφαση πιὰ εἶχε ἐκδοθῆ καὶ βλέποντας πῶς τίποτε δὲ θὰ κατόρθωνε, ἄρχισε μ' ἕνα κωμικὸ παροξυσμὸ ὀργῆς νὰ βρίζη τοὺς παιδαγωγούς του : «Καλὰ σᾶς λένε δασκάλους... εἴσαστε ἄξιοι τῆς τύχης σας ! . .» Σὲ λίγο ἡ σχετικὴ ἐνέργεια ἔγινε ἀπὸ τοὺς δικούς του καὶ τὸ Ὑπουργεῖο ἐλάττωσε σ' ἕνα ἐλαχιστο ὅριο τὴν ποινὴ ποὺ εἶχε ἐπιβάλη ὁ Σύλλογος. Ὁ μαθητὴς ξαναγύρισε στὸ σχολειὸ καὶ μεθαύριο θὰ πάρη τὸ ἀπολυτήριό του.

Πάνω στὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ μπορεῖ ἄπειρα πράγματα νὰ σκεφθῆ κανείς. Ὁ μαθητὴς αὐτὸς μὲ ὅλη τὴν ἀθλιότητά του εἶναι ἡ χθεσινὴ, ἡ σημερινὴ κ' ἡ αὐριανὴ Κοινωνία. Ἀπὸ τὸ σπίτι κι' ἀπὸ τὴ γύρω ζωή του ἐμόρφωσε κιόλας τὴν ἰδέα του γιὰ τὸ σχολειὸ καὶ τὸ δάσκαλο. Τὸ Κράτος τὸν ἐβεβαίωσε πὼς ἔχει δίκιο στὴν ἐχτίμησή του. Αὔριο αὐτὸς μὲ λύσσα, κιὸ συνάδελφός του μὲ τὴν εἰρωνεία στὸ στόμα, θὰ δώση τὰ νέα ἀνισόρροπα χτυπήματα αὐτοχτονίας. Τὸ Κράτος ποὺ θὰ τὸ διοικήσουνε πάλι οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι ποτὲ δὲ θὰ σκύψη νὰ δῆ τὶς ἀφορμές. Τὸ ροδάγι θὰ κυλάη. Κι ὁ δάσκαλος θὰ ἐξακολουθήση νἆναι ἄξιος τῆς τύχης του, κ' ἡ Κοινωνία ἄξια τῆς δικῆς της !

Κ' ὕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ — καὶ πόσα ἄλλα ! — γιγαντώνεται γύρω στὸ δάσκαλο ὁ θρύλος. Ὅλα μαζὶ καὶ ὁ μισθὸς ξεχωριστά, συνεργάστηκαν γιὰ τὸ πόμπεμά του. Κι' ὁ θρύλος αὐτὸς, ποὺ κυκλοφορεῖ καὶ τρέφεται ἀπὸ τέτοια Κοινωνία, εἶται ἀνυπολόγιστο βάρος, σὰν κατάρα πατροπαράδοτη ποὺ τοῦ βαραίνει τοὺς ὤμους καὶ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ σηκώση κεφάλι. Κι ἡ ταπείνωση αὐτὴ φθάνει σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ πιστέψη κιαὐτὸς ὁ ἴδιος σὰν κάτι ἀτιμωτικὸ τὸ ἐπάγγελμά του καὶ νὰ ταπαρνηθῆ πολλὲς φορὲς ἀπὸ φόβο μὴ διακρίνη τὴν κοροϊδευτικὴ σκιὰ στὴ φυσιογνωμία ἢ καὶ στὰ πρόστυχα λόγια τοῦ συνομιλητή του... «Ὢ ! δάσκαλος ! . .»

Ἔ ! μιὰ Κοινωνία λοιπὸν τέτοια ποὺ τὸ Σχολειὸ κοὶ τὸ Δάσκαλό της τόνε κατατάνισε σ' αὐτὰ τὰ χάλια, εἶναι ἀδύνατο ποτὲ νὰ ὀρθοποδίση καὶ νὰ θρέψη ἰδανικά... Τὰ ἄτομά της θὰ βολοδέρνουν καὶ θὰ κυλιοῦνται μεθυσμένοι καὶ ρυπαροί, μοιραῖοι κι ἀπελπισμένοι, σὰ σκουλήκια πάνω στὸ ψοφίμι, ποὺ γιὰ κακή του; μοῖρα ζητοῦν ἀδηφάγα νὰ τὴν κατοβροχθίσουν γιὰ νὰ καταστραφοῦν κι' αὐτὰ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα...

ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

λαβαίνουμε αὐτό, κιᾶς μὴν τὸ λέει κανένας. Γιατὶ σὰ σωπάσουν ὅλοι γιὰ λίγην ὥρα, ὕστερα ἕνας μας ἀρχίζει βιαστικὰ καὶ νευρικὰ νὰ κουβεντιάζει, κιὅλοι τότες καταλαβαίνουμε ἕνα δυνατὸ ξαλάφρωμα καὶ κάτι σὰν εὐγνωμοσύνη γιαυτόνε ποὺ σπάνει τὴ σιωπή. Κιᾶς λέει τὰ πιὸ κουτὰ καὶ τὰ πιὸ βρώμικα πράματα ποὺ μπορεῖ νὰ γίνουν. Κάθε δυὸ ὧρες ἕνας ἄνθρωπος σέρνεται μὲς τὸ χαντάκι τοῦ χαρακώματος. Φορεῖ τὴν κάσκα του καὶ τὶς μπαλάσκες. Εἶναι ὁ λοχίας τῆς ὑπηρεσίας. Ἔρχεται ἀρκουδώντας σὲ μιὰ ἀπ' τὶς τσοῦρμες, βγάζει ἕνα παλιόχαρτο ἀπ' τὸν κόρφο καὶ διαβάζει δυνατὰ ἕνα ὄνομα. Εἶναι ὁ «παρατηρητὴς» ποὺ θ' ἀντικαταστήσει τὸ προηγούμενο νούμερο. Χασμουριέται, ἀνεστενάζει καὶ φεύγει ἀπ' τὴν παρέα σερνάμενος. Κατόπι ἔρχεται σιγὰ σιγὰ ἡ νύχτα. Ἔρχεται ἀπὸ κάτου, ἀπ' τὰ βάθεια τῆς χαράδρας ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπ' ταντικρυνὸ βουνό, ποὖναι σὰν ἕνα τιτανικὸ κάστρο ποὺ πρέπει κἄποτες νὰ τὸ κυριέψουμε.

(Ἔχει συνέχεια)

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ✻ ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ✻ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΣΕΣ ΤΕΝΕΔΟΥ

Τένεδος, 9)6)23.

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»

Σὲ παρακαλοῦμε καὶ πάλι νὰ φιλοξενήσης μερικὲς γραμμὲς στὸ τόσον ἀγαπημένο φύλλο μας.

Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ μὲ τὴν φωνὴ ποὺ ὕψωσες γιὰ τὸ πολύκροτο καὶ λαβυρινθῶδες ζητημα τῆς συγκοινωνίας μας στὸ φύλλο σου τῆς 29 Μαΐου, ποὺ κανεὶς ὡς τώρα δὲν ὕψωσε τόσο δυνατὰ τὴν φωνή του γιὰτό, τὸ σπουδαιότερο καὶ σοβαρότερο ζήτημα τοῦ νησιοῦ μας. Ὅσοι εἶχαν τὸ θάρρος νὰ διαμαρτυρηθοῦν περιωρίζοντο σὲ ἐκεσίες καὶ παρακλήσεις. Καὶ νά, ποὺ ἡ μόνη δυνατὴ φωνὴ διαμαρτυρίας ποὺ ἠμπορεῖ νὰ βάλη τὰ πράγματα στὴν θέση των βγῆκε ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἐφέδρων.

Σὲ παρακαλοῦμε νὰ παρακολουθήσεις τὸ ζήτημα μέχρις ὅτου γίνη τὸ κέφι τῶν ἁρμοδίων, ποὺ ποτὲ δὲν ἐννοοῦν ὡς φαίνεται νὰ κάμουν τίποτα τέλειο καὶ σωστό.

Αὐτὸ τοὐλάχιστο κατέδειξε ἡ τελευταία ἐνέργειά των μὲ τὴν κατακύρωση τῆς μειοδοσίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἄγονης γραμμῆς τῶν νησιῶν στὶς μαυροθαλασσίτικες μαοῦνες.

Καὶ τώρα ρωτοῦμε : ὕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ, ὕστερ' ἀπὸ τόσον θόρυβο, ἀποφάσεις καὶ κατακυρώσεις, ποῦ εἶναι ἐπὶ τέλους τὰ πολυθρύλλητα αὐτὰ σκόφη ; πότε θὰ κάμουν ἔναρξη τῆς συγκοινωνίας ; μήπως περιμένουν νἄρθουν τώρα ἀπ' τὴν μαύρη θάλασσα, ἢ μήπως οἱ ἁρμόδιοι ἔλαβον ὑπ' ὄψει τὴν διαμαρτυρία σου καὶ ἄλλαξαν ἀποφάσεις περιμένοντας ν' ἀναθέσουν τὴν ἐκμετάλλευση τῆς γραμμῆς σὲ κανένα νεότευκτο ὑπερωκεάνειο ; Περιμένουμε τὴν ἀπάντηση.

***

Τὸ νησί μας ὑπεδέχθη μὲ μεγάλη χαρὰ ἕνα ἀκόμα ἀπ' τὰ πολλὰ θύματα τῆς Μικρασιατικῆς Τραγωδίας, τὸν ἀγαπημένο συνάδελφο Παν. Ἀλειμμένο ποὺ ἐπέστρεψε ἀπ' τὴν αἰχμαλωσία. Τὸν ὑποδέχθηκαν στὸ Κοινοτικὸ κατάστημα οἱ Πρόεδροι τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ Συνδέσμου μας μὲ ἐγκαρδιότητα μεγάλην. Καθημερινῶς γίνεται ἀντικείμενον ζωηρῶν συμπαθειῶν ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων του καὶ τῶν κατοίκων γενικῶς, ἀφηγούμενος τὰ μαρτύρια τῆς αἰχμαλωσίας του. Συγχαρητήρια εἰς τοὺς οἰκείους του γιὰ τὴν διάσωσή του.

***

Στὸ ἀγ. συνάδελφο Ν. Καρασάββαν γραμματέα καὶ μέλος τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς τοῦ Συνδέσμου μας ποὺ ἀναχώρησε γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, ἐκφράζουμε τὶς θερμὲς εὐχαριστίες μας γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ πρυσέφερε ὡς τώρα στὸν Σύνδεσμό μας, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιτυχῆ ὀργάνωση μεγάλως συνετέλεσε.

***

Τένεδο 18—5—23

Ἀγαπημένη μας «Καμπάνα»

Σήμερα μᾶς ἦλθε ἀπὸ τὴν Ἴμβρο οἰκογενειακῶς ὁ νέος διοικητικὸς γραμματεὺς τοῦ Νησιοῦ μας κ. Κλ. Κασηματης. Ὁ ΣΕΣ χαιρετίζει γκαρδιακὰ τὸν ἐρχομό του, κιἔχει τὴν πεποίθηση πὼς θὰ συνεχίσει τὸ ἔργο τοῦ προκατόχου του μὲ τὸν ἴδιο ζῆλο κι' ἐνδιαφέρον, βγαίνοντας ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν ποὺ ἔχει στηρίξη ὁ τόπος μας ἀπάνω του.

Μὲ ἀγάπη

Ὁ ΣΕΣ Τενέδου

***

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Δὲ ξέρω πῶς ἔχει λυθεῖ τὸ δικό μας τὸ ζήτημα, τὸ θαρρος ὅμως πῶχουν πάρει τὰς ἡμέρας αὐτὰς οἱ Ὀθωμανοὶ τοῦ Νησιοῦ μας, ἐπειδὴ πρόκειται κατ' αὐτὰς νἄρθη ἡ Τουρκικὴ Διοίκηση, εἶνε ἀπερίγραπτο. Ἀποδεικνύουν μ' αὐτὸ φανερὰ τὴ χαρά τους καὶ τὸ φανατισμό τους, ποὺ κάνουν τὸν Ἑλληνικὸ πληθυσμὸ τοῦ Νησιοῦ μας ν' ἀνησυχεῖ γιὰ τὸ μέλλον του καὶ νὰ προτιμήση στὴν περίπτωση ποὺ θἄρθη ἡ Τουρκικὴ Διοίκηση νὰ πέσει στὴ θάλασσα παρὰ στὸν Τουρκικὸ ζυγό.

Τένεδο 16 Ἰουνίου 1923

Μὲ ἀγάπη

ὁ ἔφεδρος ***Πολυχρόνης Ἀθερίνης***

ΣΕΣ ΛΗΜΝΟΥ

[Ἀπὸ τὴν συνάδελφο «Ν. Λῆμνο» παίρνουμε τὰ ἑξῆς :]

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν συνεκεντρώθησαν πολλοὶ ἔφεδροι ἄνωθεν τοῦ καφενείου τοῦ κ. Α. Πραβλῆ καὶ ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως τὴν ἵδρυσιν Συνδέσμου Ἐθνικῆς Σωτηρίας. Οἱ συνελθόντες ἐξέλεξαν προσωρινὴν Διοικοῦσαν Ἐπίτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ κ. Ν. Φραγκούλη ὡς Προέδρου, Γ. Βαλέττα Ταμία, Π. Φραγκούλη Γραμματέως καὶ Π. Καρκαντῆ καὶ Ε. Κωνσταντινίδου, ἐκ Κορνοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέθηκαν τὴν φροντίδα τῆς ἐγγραφῆς ὡς μελῶν τοῦ Συνδέσμου τούτου ὅλων τῶν ἐφέδρων Πλατέως, Θάνους, Σβερδίων Σαρδῶν, Καταλάκκου καὶ τὴν φροντίδα τῆς πρὸς τὴν Ἐπανάστασι ἀναγγελίας τῆς συμπήξεως τοῦ συνδέσμου.

Πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπεστάλη μετὰ ταῦτα τὸ κάτωθι τηλεγράφημα.

Ἀναγγέλλοντες σύμπηξιν Συνδέσμου Ἐθνικῆς Σωτηρίας Κάστρου Λήμνου ὑποβάλλομεν σέβη πρὸς Ἐπανάστασιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς ἀρχὰς αὐτῆς.

Διὰ τὸν Σ. Ε. Σ. Κάστρου Λήμνου

Πρόεδρος

Ν. Φραγκούλης

ΣΕΣ ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ

Δὲν βρίσκουμε κατάλληλα λόγια γιὰ νὰ εὐχαριστήσουμε τὸ Σύλλογο Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων «ἡ Πρόοδος» Πλωμαρίου γιὰ τὸ ὀγδοντάδραχμο βοήθημα ποὺ ἔδωκε σέ καθένα ἀπ' τοὺς παρακάτω φτωχοὺς ἐφέδρους αἰχμαλώτους καὶ τὶς οἰκογένειες σκοτωμένων, σύμφωνα μὲ κατάλογο τοῦ Συνδέσμου μας.

Νικολ. Χ'" Τζάννος, Γρηγ. Ψυχογιιὸς, Ἐμμ. Ε. Χαλδέος, Δημ. Θεοδωρίδης, Ζαφείρ. Μυτζούρης, Νικολ. Λοῦπος, Δημ. Βαλακέλης, Χήρα Παπουτσανέλη, Χήρα Τρέχα, Χήρα Πολυχρόνη, Δημ. Ἀάσκαρης, Χήρα Πετριανίδου, Δημ. Ἀληγιάννης, Ἐμμ. Μουτζούρης, Εἰρήνη Π. Γαλέτσα, Εἰρήνη Πέρρου, Χήρα Βουγδῆ, Χήρα Ἁγιασσωτέλη, Δημ. Καρακατσάννης, Χήρα Κεχαγιᾶ.

Πλωμάρι, 13 Ἰουνίου 1923.

Σ.Ε.Σ. Πλωμαρίου

ΣΕΣ ΜΕΣΑΓΡΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 82

8—6— 1893

Τὴν περασμένην Κυριακὴν ἐτελέσθησαν ἐν τῇ Κοινότητι μας αἱ ἐτήσιαι γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ ἀρρεναγωγείου καὶ Παρθεναγωγείου ἐνώπιον τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων, αἵτινες ἐπέτυχον πληρέστατα. Ὁ γυμναστὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ ἀρρεναγωγείου ὡς καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν διδακτηρίων ἀπέσπασε τὰ θερμὰ συγχαρητήρια ὅλων.

Μὲ ἀγάπην

Ὁ Πρόεδρος ΣΕΣ Μεσαγροῦ

Κρητικὸς

ΣΕΣ ΤΕΛΩΝΙΩΝ

Ὁ ΣΕΣ Τελωνίων ἐζήτησε ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο τὴν χορήγησιν ἀδείας πρὸς συλλογὴν ἐράνων δι' ἀνέγερσιν ἀναθηματικῆς στήλης ὑπὲρ τῶν πεσόντων Τελωνιατῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39631 ἐγκυκλίου του πρὸς τὸν κ. Νομάρχη καὶ τὰς ἀστυνομ. ἀρχὰς τῆς περιφερείας Τελωνίων, ἐχορήγησε τὴν ἄδεια στὴν Ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν κ. κ. Ράλλη Ραλλίδου, Σταύρου Μελισσινοῦ, Φ. Παπαδέλλη καὶ Θ. Ραλλίδου καὶ ἐπιτρέπει ὅπως μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1923 συλλέγει ἐράνους στὴν περιφέρεια Τελωνίων πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἀνωτέρω στήλης.

ΣΕΣ ΚΛΟΜΗΔΑΔΟΥ

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Ἕνα παράπονο ἔχουμε καὶ θέμε νὰ τὸ μάθουν οἱ ἁρμόδιοι.

Πρὸ ἡμερῶν ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητός μας ὑπέβαλε παραίτηση ἀφοῦ ὑπέδειξε ὡς κατάλληλον ἀντικαταστάτη του κατόπιν συγκαταθέσεως τοῦ Συνδέσμου μας τὸν ἔφεδρον Παναγ. Γεωρ. Ἀνδρέου. Ἡ Νομαρχία μας θέλησε νὰ πληροφορηθῆ γιὰ τὸν Παν. Ἀνδρέου καὶ ζήτησε πληροφορίες ἀπὸ τὸν Σ.Ε.Σ. Ἁγ. Παρασκευῆς ὅπου ἀποτάθηκε. Δὲν εἶνε, νομίζουμε, αὐτὸ λιγάκι προσβολὴ στὸν Σ.Ε.Σ. Κλομηδάδου ;

***

Κλομηδάδο, 10—6—1923

Τὶς προάλλες ἔγινε ψηφοφορία στὸ νεοσυστημένο μας Σύνδεσμο. Γιὰ ὁριστικὴ Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ ΣΕΣ ἀνεδείχθησαν οἱ ἑξῆς διαλεχτοὶ συνάδελφοι : Ν. Ἀβαγιανὸς Πρόεδρος, Ν. Θεολόγος Γραμματεὺς, Γ. Ἀθανασίου Ταμίας, Γ. Παπασταύρου καὶ Παλ. Καραγιάννης σύμβουλοι.

ΣΕΣ Κλομηδάδου

Σ. Ε. Σ. ΠΑΡΑΚΟΙΔΩΝ

Τὶς προάλλες ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κοινότητος Α. Θωμαΐδη καὶ ὡς μελῶν τῶν ἐφέδρων κ. κ. Κίμωνος Θωμαΐδου Δημ. Σαραντίδου Κ. Χαμαλέλη καὶ Σάβα Χ'" Σάβα ἐσχηματίσθη ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία προέβη εἰς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Συνέλεξε τὸ ποσὸν 887 δραχμῶν. Ἀξίζει ἕνα θερμὸ εὖγε τὰ φιλότιμα αὐτὰ παιδιά μας.

Παράκοιλα, 6—6—23

Σ. Ε. Σ. Παρακοίλων

Σ. Ε. Σ. ΜΑΝΔΑΜΑΔΟΥ

Στὰς 10 τοῦ μηνὸς ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας Μανδαμάδου ἀπὸ πρόχειρον ἔρανο ἐσύναξε τὸ ποσὸ τῶν 337 δραχμῶν καὶ τις ἔδωσε στὸν αἰχμάλωτο καὶ τραυματία μὲ ἀνοιχτὸ τραῦμα συγχωριανό του Κομνηνὸ Μιχαὴλ Κουροῦ.

ΣΕΣ ΑΓΡΑΣ

Ὁ Σ.Ε.Σ. Ἄγρας τὴν περασμένη Κυριακὴ ἔκανε πρόχειρο ἔρανο γιὰ τὸν αἰχμάλωτο λοχία Λουκᾶ Τζανέλη καὶ συνέλεξε τὸ ποσὸν τῶν 100 δραχμῶν τὰς ὁποίας καὶ ἔδωσε εἰς αὐτὸν ὡς πρώτη βοήθεια ποὺ ἐπανῆλθε ἀπ' τὴν αἰχμαλωσία.

Ἄγρα 16)6)23

Α. Χονδρογιάννης

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Πολὺ σᾶς παρακαλῶ δημοσιεύσετε τὰ κάτωθι :

Γύρισα ἀπ' τὴ σκληρὴ αἰχμαλώσια καὶ βρέθηκαν πολλοὶ στὸ χωριό μου νὰ μὲ ποῦν λόγια συμποτικά. Ἕνας Σύλλογος ὅμως τοῦ χωριοῦ μας, ὁ Σύλλογος Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων, ποὺ μητρικὰ φροντίζει γιὰ τοὺς ἐφέδρους μας, ἀμέσως φρόντισε νὰ μὲ στείλει ἕνα ἀρκετὸ χρηματικὸ ποσό.

Γι' αὐτὸ καὶ μὲ τὸ στόμα τὶς εὐχαρίστησα, καθῆκον μου ὅμως θεώρησα νὰ τὶς εὐχαριστήσω καὶ διὰ τῆς ἀγαπημένης μας «Καμπάνας».

Ἐν Ἁγίᾳ Παρασκευῇ 10—6—1923.

Νικόλαος Δ. Κλειδαρᾶς

ΑΠ' ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Κι' ὕστερα ἀπ' ὅλα ἕτοιμοι γιὰ ἐξόρμηση.

Ὁ οὐρανὸς μ' ὅλη του τὴ γιαλοκοπάδα, σὰν καὶ νἄχε κι' αὐτὸς κανένα πένθος καλύφτηκε ἀπὸ μαῦρα κι ἀγριεμένα σύννεφα· κι ἄρχισε νὰ ρίχτη σιγαλὰ σιγαλὰ τὰ παραπονεμένα δάκρυά του. Τὰ κελαδίσματα τῶν ἀηδονιῶν ἔπαψαν καὶ μόνον κάτι ὑπέρογκα ὄρνεα γύριζαν ἀπὸ πάνω μας σὰν νὰ μᾶς λέγαν : Κύριοι, διαμαρτυρόμεθα. Πεινάσαμε πλειὸ ὁ καιρὸς πέρασε καὶ μεῖς ἀκόμα δὲν ἀλείψαμε τὴ μύτη μας σὲ κανένα πτῶμα. Μᾶς γέλασαν οἱ τρανοί σας καὶ μᾶς ἔδωκαν φύλλα τροφοδοσίας γιὰ τὴν πρώτη Μαρτίου καὶ πέρα. Μὰ δυστυχῶς ἀκόμα τίποτα.

Σ' ὅλα αὐτὰ ὁ φανταρόκοσμος μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι καὶ χωρὶς μιλιὰ κάθεται πάνω στὰ χείλη τοῦ ἀντρόπηχτου ποταμιοῦ καὶ περιμένει σὰν βουβὸς τὸ «ἔμπρὸς» Πάνω σ' αὐτὰ ἡ παρέα μου ποὺ ἀπαρτίζεται ἀπὸ 5-6 Μυτιληνιοὺς ἄρχισε νἀναπολῆ τὰ παλιὰ χρόνια, τὴ Μυτιλήνη τοὺς Μυτιληνιοὺς, τὴν ἀγαπημένη μας «Καμπάνα». Ἅμα τὴ θυμηθήκαμε, μᾶς συγκίνησε ἡ ἰδέα ποὺ δὲν μποροῦμε ἀκόμα νὰ προσφέρουμε κι' ἐμεῖς τὴν ὑπηρεσία μας γιὰ τὴν μεγάλη της ἰδεολογία.

Ἤρθαμε καὶ στὸ ζήτημα τῆς φιλοπατρίας τῶν πατριωτῶν μας.

Θυμηθήκαμε κάτι ψυχοῦλες ἐμπορικὲς ποὺ μὲ τὸ ἕνα χέρι τους βαστοῦν τὸ κοιλὸ γιὰ ὀκὰ καὶ τὴν εἰσχροκέρδια, καὶμὲ τἄλλο τὶς κομματικές τους φημερίδες γιὰ Εὐαγγλια. Ἂς εἶνε δά. Δὲν προκάναμε νὰ τελειώσουμε τὴ συζήτηση κι ὁ ἀσύρματος μᾶς διατάσσει : Ὀπίσω στὰς θέσεις σας. Κι' ἔτσι συχάσαμε.

Τ.Τ. 904 τῇ 28—5—23

Χ'" Διᾶκος Ἰγνάτιος

***

Τ. Τ. 912 στὶς 25—5—1923

Ἀγαπητή μας «Καμπάνα».

Χτὲς ἔλαβα ἀπὸ τὸ χαριτωμένο μας νησί, ἀπ' τὴν ὁλοπράσινη Μυτιλήνη μας, μιὰ ἐφημερίδα, καὶ γιὰ πρώτην φορὰ τὴν ἐδιάβασα. Ἦταν ἡ «Καμπάνα». Καὶ τόσο πολὺ ὑπερηφανεύτηκα ! γιατὶ ἡ «Καμπάνα» δὲν εἶνε ἐφημερίδα σὰν τὶς συνηθισμένες ποὺ ξέρουμε, τὶς κομματικὲς καὶ σοχλόλογες . . .

Μόλις τὴν πῆρα συναχθήκαμε ὅλοι οἱ πατριῶτες καὶ μὲ καρδιοχτύπι διαβίσαμε καὶ τὶς τέσσερις σελίδες τῆς «Καμπάνας» μας. Ὢ ! νὰ ξέρατε τὴ χαρὰ ποὺ καταλάβαμε ! Γιατὶ εἶνε τὸ μόνο φύλλο ποὺ γράφει παρήγορα λόγια γιὰ τοὺς στρατιῶτες, καὶ πρὸ πάντων ὑποστηρίζει τοὺς ἀπολυμένους συναδέλφους μας. Γιατὶ μὲ ἀφοσίωση ὑποστηρίζει κείνους ποὺ ἔχυσαν τὸ αἷμα τους γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ, καὶ τοὺς αἰχμαλώτους μας.

Καὶ εἴμεθα ὑπερήφανοι γιατὶ ἡ ἐφημερίδα αὐτὴ εἶνε Μυτιληνιὰ καὶ τὴ βγάζει συνάδερφός μας. Ἀπὸ ἀντίσκηνο σὲ ἀντίσκηνο, ἀπὸ φυλάκιο σὲ φυλάκιο, ἐγύρισε καὶ διαβάστηκε ἀπὸ ὅλους τοὺς Μυτιληνιοὺς συναδέλφους μας. Καὶ πάλιν ἐπέστρεψε σὲ μένα γιὰ νὰ τὴν ἔχω στὸν γυλιό μου γιὰ πάντα. γιατὶ εἶνε τὸ μόνο φύλλο ποὺ μοῦ ἔδωσεν ἐλπίδες ὅτι τὸ νησί μας δὲν ἔχασε τοὺς ἀληθινοὺς ντόπιους ὑποστηρικτές του.

Ἀπὸ ἐδῶ ποὺ εἶνε μέτωπο θὰ ὑπο-

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Θεριστὴς 18

Η Συνδιάσκεψη τῆς Λωζάνης οὔτε αὐτὴ τὴ βδομάδα κατώρθωσε νὰ τελειώση. Οἱ ἴδιες συζητήσεις, ἀδιαλλαξία ἐκ μέρους τῶν Τούρκων γιὰ τὰ περίφημα τοκομερίδια καὶ ἔλλειψη ὑποχωρητικότητας ἐκ μέρους τῶν Γάλλων, ποὺ πειὸ πολὺ ἀπ' ὅλου τοὺς εὐρωπαίους ἐνδιαφέρονται γιὰ δάνεια καὶ γιὰ λεφτά. Η Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία ἐδήλωσε πὼς, χωρὶς νὰ κακοφανῆ κανενὸς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ περιμένη πειὰ καὶ θὰ ὑπογράψη μιὰ προκαταρκτικὴ εἰρήνη μὲ τοὺς Τούρκους· Οἱ Σύμμαχοι ἐβεβαίωσαν τοὺς Ἕλληνες πὼς ἡ γενικὴ εἰρήνη δὲν θὰ ἀργήση νὰ ὑπογραφῆ καὶ ἂς περιμένουν λιγάκι. Κατὰ πόσον θὰ γίνη αὐτὸ δυνατὸν, θὰ τὸ ἀποδειξη ἡ ἐρχόμενη ἑβδομάδα.

Σπουδαιότατο γεγονὸς γιὰ τὴ Βαλκανικὴ καὶ γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες εἶναι ἡ Βουλγάρικη Ἐπανάσταση. Ὕστερα ἀπὸ τὸ μεγάλο πόλεμο ὑπερίσχυσε στὴ Βουλγαρία τὸ ἀγροτικὸ κόμμα μὲ τὸ Σταμπολίνσκη ἀρχηγό, ποὺ ἀκολούθησε ἀπ' τὴν ἀρχὴ εἰρηνικὴ πολιτικὴ καὶ κατακέφαλα χτύπησε Κομιτατζήδες καὶ Βουλγαρομακεδόνες, ποὺ ποτέ τους δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ξεχάσουν τὴν παληά δουλειὰ καὶ ἐννοοῦσαν νὰ διοργανώνουν συμμορίες μεσ' τὴ Βουλγαρία καὶ νὰ τὶς στέλνουν στὴ Σερβία καὶ στὴν Ἑλληνικὴ Μακεδονία. Ὁ ἴδιος Σταμπολίνσκη ὑπόγραψε τὴ συνθήκη τοῦ Νεγύ, καὶ μὲ τοὺς Σέρβους ἰδιαιτέρως τὴ συμφωνία τῆς Νύσης. Καὶ κατὰ τὶς δυὸ αὐτὲς συνθήκες ἡ Βουλγαρία δὲν ἔχει σχεδὸν τὸ δικαίωμα νἄχει στρατό. Φαντασθῆτε πόσοι ἀξιωματικοὶ πεταχτήκανε στὸ δρόμο, καὶ τί λύσσα εἴχανε οἱ διάφοροι Κομιτατζῆδες ποὺ ἔχαναν τὸ ψωμί τους. Προσθέσετε ὅλους τοὺς δυσαρεστημένους ἀστούς, δικηγόρους, πολιτικατζῆδες, δικολάβους, διανοούμενους, ποὺ ζοῦσαν στὰ θολὰ νερὰ ἑνὸς φαύλου καθεστῶτος καὶ τοὺς τσάκισε ἀλύπητα ὁ Σταμπολίνσκη, καὶ καὶ θὰ ἔχετε μιὰν εἰκόνα τῶν στοιχείων ποὺ ἔκαναν τὴν Ἐπανάσταση. Ἀγώνας γιὰ τὸν ἐντερικὸ σωνῆνα. Ἂν εἶνε καὶ ἄλλοι δάχτυλοι Φράγκικοι ἀνακατωμένοι δὲν ξέρουμε.

Πρὸς τὸ παρὸν φαίνεται ὅτι ἐπικρατοῦν οἱ ἐπαναστατικοί, τῶν ὁποίων τὸ ἰδιαίτερο χαρακτηριστικὸ εἶνε ὁ ἀκράτητος σωβινισμός των. Μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία θὰ θελήσουν νὰ διεκδικήσουν Μακεδονίες καὶ Θράκες. Δυστυχῶς γι' αὐτούς ὑπάρχει μιὰ συνθήκη τοῦ Νεγὺ ποὺ δένει χειροπόδαρα τοὺς Βουλγάρους καὶ ὑπάρχει μιὰ Ἑλλάδα, μιὰ Σερβία καὶ μιὰ Ρουβανία, ποὺ δὲν ἐννοοῦν νὰ μείνη ἕνα κουρελόχαρτο ἡ συνθήκη αὐτή! α.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΩΝ

Ἡ Κοινότητα «Βασιλικὰ» στέλνει στὴν Ἀθήνα τὸν πρόεδρό της καὶ συνάδελφο Κωσταντ. Α.Ταλιάνη γιὰ νὰ παρουσιαστῆ στὸν κ. Ὑπουργὸ τῆς Γεωργίας καὶ νὰ διεκδικήση τὸ κοινοτικὸ δάσος ποὺ τὸ Ὑπουργεῖο γυρεύει νὰ τὸ δόση τοῦ Δημοσίου ὕστερα ἀπὸ τὶς κακὲς καὶ ἄδικες εἰσηγήσεις ἑνὸς ὑπαλλήλου του. Τὸ δάσος αὐτὸ ἔχει ὁλόκληρη ἱστορία στενὰ δεμένη μὲ τὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ, καὶ εἶναι φῶς φανερὰ τὰ ἀπόλυτα δικαιώματα τῆς κοινότητας ἀπάνω του. Τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ φαίνονται μέσα στὴν ἀναφορὰ τοῦ χωριοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο, ποὺ διαβάσαμε, εἶνε πολὺ ἁβρὰ καὶ ἀσάλευτα. Μὰ κοντὰ σαὐτὰ τὸ δάσος αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Αὐτὸ εἶναι ὅλη ἡ τροφὴ τῆς γεωργικῆς του κτηνοτροφίας, αὐτὸ εἶναι ὅλη ἡ θέρμαση τῶν φτωχῶν τοῦ χωριοῦ. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς τὸ Ὑπουργεῖο θ' ἀναθεωρήση τὴν ἀπόφασή του δίνοντας πίσω στὴν Κοινότητα τὸ δάσος της ποὺ τὸ κατεῖχε μὲ κανονικοὺς τίτλους ἰδιοχτησίας, ἀπ' τὰ παλιά, πολὺ παλιὰ χρόνια, τῆς τουρκικῆς σκλαβιᾶς.

στηριχθῆς μὲ ζῆλον ἀγαπητὴ «Καμπάνα» καθὼς μὲ ζῆλο σὲ ὑποστηρίζουν τὰ ἀπολυμένα μας ἀδέρφια.

Μὲ ἀγάπη
Περγαμηνέλλης Γιῶργος
20ὸν Σύν)μα 6ος Λόχος

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΤΟΥ ΣΕΣ

Ὕστερ' ἀπὸ ἐπίμονες παρακλήσεις τῆς Π.Κ. Ἐπιτροπῆς τοῦ ΣΕΣ Λέσβου, ἡ Ἐπανάσταση ἐπέτρεψε νὰ γίνουν ἐκλογὲς μόνιμης Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῶν ΣΕΣ τοῦ Νομοῦ κ' ἔτσι μὲς τὴ βδομάδα ἡ Προσωρινὴ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ κοινοποιήσει στοὺς ἐφέδρους μιὰν ἐγκύκλιο μὲ ὁδηγίες γιὰ τὶς ἐκλογὲς τῆς μόνιμης Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῶν ΣΕΣ Νομοῦ Λέσβου. Στὴν ἐκλογὴ θὰ λάβουν φυσικὰ μέρος κιδλοι οἱ Σύνδεσμοι τῶν χωριῶν, γιὰ νἄχει ἡ καινούργια ἐπιτροπὴ ὅλο τὸ κῦρος ποὺ πρέπει νἄχει, ἔχοντας μαζύ της ὄχι μονάχα τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Ἐπανάστασης, μὰ καὶ τὴν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη ὅλων τῶν συναδέλφων τοῦ Νομοῦ μας. Οἱ ΣΕΣ τῶν χωριῶν θὰ λάβουνε μέρος μὲ ἐκλέκτορες, στέλνοντάς τους ἀπ' ἔξω ἢ διορίζοντάς τους ἀνάμεσα στοὺς ἐφέδρους ποὺ ζοῦνε στὴν πρωτεύουσα. Ἔτσι κ' οἱ ΣΕΣ τῶν χωριῶν θἄχουνε ἀκόμα μεγαλύτερη ψυχικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ, ἔχοντας μέσα της μόνιμους ἀντιπρόσωπους ποὺ θὰ φροντίζουνε ἀκόμα πιὸ θερμὰ γιὰ τὰ συμφέροντά τους.

Ἕνα τμῆμα ἀπ' αὐτὴ τὴν Ἐπιτροπὴ θὰ διευθύνει καὶ τὶς δουλιὲς τοῦ τοπικοῦ ΣΕΣ Μυτιλήνης.

ΟΧΙ ΕΤΣΙ

Νὰ μᾶς ἐπιτρέψει ὁ κ. Φρούραρχος νὰ μὴν ἐγκρίνουμε τὸν τρόπο ποὺ διατύπωσε τὶς ὑπηρεσιακές του ἀντιλήψεις στὸν πρόεδρο τοῦ ΣΕΣ Παλαιοκήπου, σχετικὰ μὲ μιὰ καταγγελία ποὺ ἔκανε ὁ τελευταῖος αὐτὸς μέσο τῆς «Καμπάνας» γιὰ τὶς ὑπερβασίες ἑνὸς ἀποσπάσματος. Οὔτε καὶ τὸ «ἐντέλλεσθε» ποὺ μεταχειρίστηκε στὸ ἔγγραφό του. Ὁ πρόεδρος τοῦ ΣΕΣ Παλαιοκήπου εἶναι πολίτης δὲν εἶναι στρατιώτης. Οὔτε καὶ δέχεται διαταγὲς τοῦ κ. Φρουράρχου, ἐνόσω δὲν εἶναι οὔτε ὑπὸ τὰς διαταγάς του οὔτε κἂν ὑπόδικος τοῦ Στροτοδικείου.

Εἶναι πολίτης ἐλεύτερος καὶ τίμιος. Καὶ σὰν πολίτης ***ἔχει δικαίωμα***, ἂν ὄχι καθῆκον, νὰ καταγγείλη στὸν Στρατιωτικό τους Διοικητὴ ὅ,τι θέλει. Φτάνει νὰ τὸ καταγγέλνει μὲ ὑπογραφή, κόσμια καὶ παλληκαρίσσια. Ἂν θέλει τὸ καταγγέλνει μὲ ἀναφορά. Ἂν θέλει τὸ καταγγέλνει μὲ τὸν τύπο. Σαυτὸ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἐμποδίσει. Ἂν ἔκανε κακὸ, μπορεῖ ἡ Στρατ. Ἀρχὴ νὰ τὸν ***συλλάβη***. Μπορεῖ καὶ νὰ τὸν ***δέσει***. Μπορεῖ νὰ τὸν δικάσει. Μὰ τέτιο δὲν ἔκανε. Ὅ,τι καταγγέλνει τ' ἀποδείχνει. Καὶ πρέπει νὰ δίνουμε θάρρος καὶ νὰ ἐπαινοῦμε καὶ νὰ προτρέπουμε τοὺς πολίτας νὰ καταγγέλνου τὰ στραβὰ ὅ,που κἂν τὰ δοῦνε. Ἔτσι μονάχα τὰ ὑπεύθυνα ὄργανα ὅλων τῶν ὑπηρεσιῶν θὰ μάθουν νὰ λογαριάζουν τοὺς πολίτας ποὺ γιὰ τὸ καλό τουν πληρώνοσται νὰ δουλεύουν. Τὰ παραπέρα εἶναι ζητήματα ἀνακριτοῦ.

ΟΙ ΑΝΑΠΗΡΟΙ

Ὅσοι ἀπ' τοὺς συναδέρφους εἶνε ἀνάπηροι, ὅλοι οἱ σακάτηδες ποὺ εἶναι ἡ δυστυχία τους μεγαλείτερα κ' ἡ συφορά τους βαρύτερη μέση στοὺς ἐφέδρους —γιατὶ ἐξὸν ἀπ' τὶς ἄλλες ὑλικὲς καὶ ἠθικὲς καταστροφὲς, ποῦναι γενικὲς στὴν τάξη μας, τοὺς βρῆκε καὶ τὸ ἀτύχημα τῆς σωματικῆς ἀνικανότητας—ὅλοι αὐτοὶ πρέπει γιὰ τὸ συφέρο τους νὰ ὀργανωθοῦνε καὶ σὲ ξεχωριστὸ «***σύνδεσμο ἀναπήρων Λέσβου***» κ' ὕστερα νὰ ἑνωθοῦνε μὲ τὴν «Πανελλήνια Ἕνωση ἀναπήρων» τῆς Ἀθήνας· γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἀπαιτοῦνε μὲ μεγαλείτερη δύναμη καὶ νὰ πετυχαίνουνε εὐκολώτερα καὶ γληγορώτερα τὸ δίκιο τους.

ΣΥΜΦΩΝΟΙ

Ἡ χθεσινὴ «Προσφυγικὴ Φωνὴ» τοῦ κ. Γκράβαλη εἶναι ὁλάκερη μιὰν Ἐλεγεία. Τὸ πένθος τῆς προσφυγικῆς ψυχῆς τὸν κάνει νὰ γράφει συγκινητικώτατες στῆλες. Αὐτὴ τὴ φορὰ εἴμαστε ὅλοι σύμφωνοι μαζὺ μὲ τὴ «Φωνὴ», ἂν καὶ ἡ ὁμολογία ἐκείνη: «Ἂν πολλάκις παραφερόμεθα, εἶναι ἡ συμφορά μας ποὺ τὸ προκαλεῖ. Εἶναι ἡ ἀπελπισία ποὺ συσκοτίζει τὰς φρένας μας», μποροῦσε καὶ νὰ λείψει. Ὁ Δεσβιακὸς κόσμος μὲ σπαραγμὸ ψυχικὸ δέχτηκε τοὺς δυστυχισμένους ἀδελφοὺς τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοὺς προσέφερε ὅ,τι μπορεῖ μὲ ἐράνους, μὲ εἰσφορὲς ***καὶ μὲ φόρους***. Ἂν γίνει ἀνάγκη θὰ προσφέρει ἀκόμα κιἄλλα. Κιἂν στὴ Μυτιλήνη τὸ προσφυγικὸ ζήτημα δὲν ἔφτασε ὡς τὰ σήμερα στὴν ὀξύτητα ποὺ ἤρθε ἀλλοῦ — στὴν Παλιὰ Ἑλλάδα — αὐτὸ τὸ χρωστοῦμε πρῶτα στὴν Δεσβιακὴ συμπόνεση, στὴ Μυτιληνιὰ καρδιά, στὴ Μυτιληνιὰ φιλαλληλία. Μικροπαρεξηγήσεις θὰ γίνονται πάντα ἀπὸ ἄτομα, τὸ — ἀτομικὸ συμφέρο εἶναι ὁ ἄξονας τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς — αὐτὰ δὲν ἔχουνε γενικὴ σημασία. Ἔχει μονάχα τὸ νὰ μὴ ἐπωφελοῦνται μερικοὶ παράσιτοι μικροοργανισμοὶ κομματικοὶ ἀπ' τὴν «συσκότισιν αὐτὴν τῶν φρενῶν» τῆς «Φωνῆς» τοῦ φίλου Γκράβαλη, καὶ τοῦ ὑποβάλλουν ὡρισμένες πολιτικὲς κατευθύνσεις, ἀναδημοσιεύοντας τὰ ὑποβολιμαῖα αὐτὰ ἀβλιογραφήματα στὰ πλερωμένα παλαιοκομματικά τους λαχανόφυλλα. Αὐτὸ ἔχει σημασία.

ΕΝΩΣΗ - ΑΓΑΠΗ - ΔΟΥΛΙΑ

Οἱ ἔφεδροι τῶν Νησιῶν τοῦ Αἰγαίου σηκώνουνται μὲ τὴ σειρά τους ἀπ' τὴ νάρκη γιὰ νὰ μποῦνε στὸ στίβο τῶν εὐγενικῶν ἀγώνων. Ὕστερ' ἀπ' τοὺς Τενεδιοὺς συναδέλφους, νὰ οἱ Λημνιοί. Ἀπὸ μιὰ πρόσκληση ποὺ δημοσιεύτηκε στὶς ἐφημερίδες τοῦ συμπαθητικοῦ των νησιοῦ βλέπουμε πὼς ἱδρύουν τὸν ΣΕΣ τους πάνου στὰ χνάρια τοῦ Δεσβιακοῦ. Κεῖναι ὁ μόνος δρόμος γιὰ τὰ προκόψουν ἃ θέλουν νὰ κάνουν ἀληθινὰ κάτι θετικό. Γιατὶ ἀποδείχτηκε τρανὰ πιὰ πὼς ἡ τάξη τῶν πολεμιστῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ «ἥρωες, ἀκρίτες, ἡμιθέους, σταυραητοὺς, ὑπερασπιστὰς τῆς Πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας, δημιουργοὺς τῶν μεγάλων πεπρωμένων τῆς φυλῆς» καὶ χίλια δυὸ ἄλλα τέτια σπουδαία καὶ λαμπρὰ πράματα, μόνο ἐνόσω εἶναι στὴ γραμμὴ καὶ σκοτώνεται, ἐνόσω εἶναι στὸ Νοσοκομεῖο καὶ λιώνει, ἐνόσῳ εἶναι στὸ τσαντῆρί καὶ βρέχεται, ἐνόσῳ εἶναι μακρυὰ.

Μὰ σὰν γυρίσει πίσω καὶ βγάλει μαζὺ μὲ τὶς ψεῖρες του καὶ τὴν «τιμίαν τοῦ στρατιώτου στολήν», βγάζει ἀμέσως ἀπὸ πάνω του καὶ ὅλες τὶς χρυσοχαρτένιες ἐτικέττες ποὺ τὸν φόρτωναν ὦ, τώρα οἱ ἀπαλλαγέντες πολεμόχαροι δημοσιογράφοι κοἱ συλλαλητηρτζῆδες ζητωπόλεμοι ρήτορες, ποὖχουν τοὺς γιούς των στὴν Εὐρώπη καὶ κάνουν ἀπ' τὰ σίγουρα πατριωτικὴ φιλολογία καὶ ναπολεόντιες χειρονομίες. Καὶ γίνεται τὸ κορόϊδο, ὁ ζητιάνος τοῦ ψωμιοῦ καὶ τῆς δουλιᾶς, τὸ κλωτσοσκούφι τῶν κοιλαράδων πατριωτῶν καὶ ὁ δοῦλος τῶν ἀφεντάδων. Καὶ γιὰ παράδειγμα σκληρὸ βλέπουμε στὶς ἴδιες Λημνιὲς φημερίδες τὴν τραγικὴν ἐκείνη «ὑστάτην ἔκκλησιν τοῦ Συνδέσμου Ἀναπήρων Πολέμου Λήμνου» πρὸς αὐτοὺς ποὺ τοὺς ὑποσχέθηκαν λαγοὺς μὲ πετραχείλια καὶ μὲ φαρδομάνικα.

ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΙΝΟΥΝΤΑΙ

Στὴν Ἄγρα ἕνας Ἀμὲτ Μπεκτὰς πούλησε τὸ σπίτι του καὶ κάπιος Ἀγρινὸς ταγόρασε γιὰ νὰ τὸ γκρεμίσει. Τὸ ἴδιο κάνουνε κι ἄλλοι πολλοὶ τοῦρκοι πάνου στὸ νησί. Καὶ σὰ δὲν μποροῦνε νὰ πουλήσουνε τὸ σπίτι ὡς «ἀκίνητον» τὸ πουλάνε ὡς.... κινητό. Δηλ. πουλάνε τὰ παραθυρόφυλλα, τὶς πόρτες, τὰ κεραμίδια, τὰ τζάκια καὶ τὰ ταβανοσάνιδά του. Κι ἀφίνουνε τὸ σκελετὸ πρὸς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς Ἑλληνικῆς ὑπηρεσιακῆς νωχελείας.

Δὲν νομίζει ὁ κ. Νομάρχης πὼς εἶναι καιρὸς πιὰ νὰ βάλη τοὺς κατεργάρηδες ποὺ πουλᾶνε καὶ τοὺς κατεργάρηδες ποὺ ἀγοράζουνε στὸν μπάγκο τους;

Ἂς κινηθοῦμε πρὶν κινηθοῦν ὅλα τὰ ἀκίνητα τῶν Τούρκων!

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Ἀγαπητή μου «Καμπάνα»,

Δυὸ ἀπ' τοὺς πιὸ καλούς μου φίλους, ὁ ἕνας ἀπ' τὴ Μυτιλήνη, ὁ ἄλλος ἀπὸ χωριὸ τοῦ νησιοῦ μας, μοῦ γράψανε καὶ μὲ ρωτοῦν ἂν εἰμαι ἀκόμα «Βασιλικὸς» κι' ἂν νοιώθω κάποιαν ἀληθινὴ ψυχικὴ ἀνάγκη νὰ εἶμαι, ἢ ἂν ἔχω ἀλλάξει.

Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα ξεφεύγει ἀπ' τὴ στενὴ περιφέρεια τῆς ἀτομικῆς ἀλληλογραφίας, δὲν ἔχω καμμιὰ δυσκολία νὰ τοὺς ἀπαντήσω ἀπὸ τὴ στήλη σου—ἂν, ἐννοεῖται, μὲ χωράῃ—: Νά, λοιπόν, ἡ ἀπάντησή μου στὴ φιλική τους περιέργεια, σύντομη καὶ καθαρή:

Δίχως νὰ εἶμαι φλογερὸς πατριδολάτρης, οὔτε καὶ πολεμοχαρὴς, νοιώθω, ὡστόσο, νἀπλώνεται στὸ μάγουλό μου ἕνα κῦμα ντροπῆς, ὅσες φορὲς συλλογιέμαι ἢ μοῦ θυμίζουν τὸ περυσινὸ ρεζηλίκι μας.

Αὐτὸ τὸ τρομερὸ καὶ ἀξέχαστο ρεζηλίκι πασκίζουν νὰ τὸ ξερριζώσουν, τίμια καὶ εἰλικρινὰ κατὰ τὴν γνώμη μου, οἱ Ἐπαναστάτες.

Αἰσθηματικὸς καθὼς στάθηκα πάντα στὴ ζωή μου, νοιώθω μιὰ ζωηρὴ συμπάθεια γι' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς εὐγνωμονῶ «ἐκ βαθέων». Τίποτ' ἄλλο.

Ἀθήνα, 11—6—23.

Μὲ ἀγάπη
Χ. Μολῖνος

Στέργετε τὴν «Καμπάνα» στοὺς φαντάρους τοῦ Ἔβρου

ΝΕΑ ΕΚΠΤΩΣΙΣ

Λόγῳ τῆς ἀνατιμήσεως τῆς δραχμῆς καὶ τῆς μεγάλης παρακαταθήκης Καπνῶν, ὑποβιβάζομεν τὰς τιμὰς τῶν Καπνῶν καὶ Σιγαρέττων μας.

ΛΙΑΝΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ

ΚΑΠΝΑ	ἐξαιρετικῆς ποιότητος			Δρχ. 2.40
ΑΣΤΡΟΝ	»	»	»	3.45
ΦΑΜΑ	»	»	»	5.—
ΦΑΜΑ	συρτάρια	»	»	4.70

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Μ. ΚΑΡΑΣΟΣ & Σια

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Δέρνει ὁ βορριᾶς τὸν πλάτανο
Δέρνει καὶ τὴ μερσίνη
Δέρνει καὶ μένα-ν-ὁ καϋμός
Νὰ ἰδῶ τὴ Μυτιλήνη.

Συλλέχτης Σ. Μ.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΚΑΣΤΡΑ

Ἡ πλατεία στὰ «Ψηλαλώνια» κατὰ τὰ ξώκλαδα τοῦ χωριοῦ βούϊζε σὰ σὲ πανηγύρι. Κόσμος πολὺς ἀπὸ γέρους, γυναῖκες καὶ κοριτσια λεύτερα ἔχει μαζευτεῖ καὶ βλέπει ἀπ' τοὺς φράχτες, τὰ μπαλκόνια, τα παναθύρια καὶ τ' ἀντικρυνὰ τὰ βραχια· καὶ τὰ παιδιά, ὅλο τὸ παιδομάζωμα τοῦ χωριοῦ, πηγαινοέρχεται — χαρούμενο — ἀπάνου, κάτου καὶ κουβαλεῖ μὲ γέλοια καὶ φωνές, λιθάρια· εἶνε οἱ «ἐπουργοὶ» τῶν παλληκαριῶν ποὺ παίζουνε «τα Κάστρα», τὸ ἀρχαῖο παιγνίδι τῶν μεγάλων, τὸ ἀπαγορεμένο στοὺς μικρούς. Ὁ Καραμπέτσος καὶ ὁ Νάστος, οἱ δυὸ φίλοι, ἤρτανε ἀπ' τὸ ἀμπάριασμα στὰ δυὸ ἀντιπαλα στρατόπεδα.

Ξάφνου ὁ Νάστος — τὸ καλὸ τὸ παλληκάρι — βρέθηκε κάτου σωριασμένος, μὲ τὸ κεφαλι ἀνοιγμένο πάξα! τὸν χτύπησεν ἡ πέτρα που εἶχε ρίξει κατὰ τ' ἀντικρυνὰ τὰ ἐχθρικὰ τα Κάστρα ὁ γίγαντας ὁ Καραμπέτσος. . . . . .

Πέρασαν δυὸ μῆνες ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα. Ὁ λαβωμένος τὸ πῆρε πιὰ ἀπόφαση — τοῦ τῶπανε δὰ φανερὰ κ' οἱ γιατροὶ — πὼς δὲ θὰ ξαναβρεῖ τὸ φῶς τῶν ὁματιῶν του. ὅλο τὸ χωριὸ ἤτανε θλιμένο γιὰ τὴ μαύρη συμφορὰ τοῦ Νάστου, ποὺ ἤτανε καλὸ παιδὶ καὶ τὸν ἀγαπούσαν ὅλοι. κανένας ὅμως δὲν ἤθελε νὰ πιστέψει ὅσα ἔλεγε ὁ Κατσαμπρός.

—Δὲν ξέρει τί λέγει, ἐμουρμούριζαν· ὁ Καραμπέτσος δὲν πείραξε μύγα ὥς τὰ τώρα καὶ θὰ χιυπήσει ἐπίτηδες τὸ φίλο του τὸ Νάστο! Ἐμ' εἶνε μαθὲ τώρα πρᾶμα νὰ τὸ λέει κανένας, ἔλεγαν ἄλλοι. Γειτόνοι, μιὰ πόρτα τἀσπιτια τους φίλοι ἀπὸ μωρὰ παιδιά· στὸ σκολειὸ μαζύ, μαζὺ στὸ στρατό, πάντα μαζύ . . . .

Καὶ τ' ὄντις ὅλα αὐτὰ ἤτανε σωστά. Ὁ Νάστος κι' ὁ Καραμπέτσος γυρίζανε πάντα ἀχώριστοι. Καὶ ιώρα τελευταία ποὺ ἀπολυθηκανε μὲ τὸ καλο, πάλι μαζὺ στὸ ἴδιο τσαγκαράδικο οἱ δυό τους. Γιαὐτὸ δὲν τὸ χωροῦσε κανενὸς τὸ κεφαλι πὼς; τὸ κακὸ εἶχε γίνει ἐπίτηδες;

Τυχαῖο πρᾶμα ἤταιε, ὁ διάολος ἔβαλε τὴν σύρα του, κι' ἂς ἔλεγεν ὁ Κατσαμπρὸς ὅ,τι ἤθελε. Τὸ πὼς τὸν χωράτεψεν ὁ Νάστος ἀπάνω στὸ παιχνίδι δὲν ἐσήμαινε τίποτα· δὲν τοὔπε δὰ καὶ τίποτα κακό! «Μάζωξε τὸ ζωνάρι σου». τοὔπε· κι' ἔπειτα ὁ Καραμπέτσος—τὸν ἤξεραν ὅλοι ἀπὸ μικρὸ—δὲ θύμωνε ποτές. Νά, κι' αὐτοὶ ποὺ ὑπηρετήσανε μαζὺ στὸ Στρατὸ τὸ ἴδιο ἔλεγαν. Ὁ Καραμπέτσος κακός! Καλὲ τί λέτε! Ἔπρεπε νὰ βλέπατε τί γινότανε στὸ Λόχο—δὲν ἄλλαξε Λόχο ἀφ' ὄντας κατατάχτηκε, τόσο τὸν ἀγαπούσανε «ὅλοι οἱ 'Απαξιωματικοὶ» ὅπως καυκιότανε ὁ ἴδιος—γιὰ νὰ πῆτε ἂν μποροῦσεν ὁ Καραμπέτσος νὰ κάνει κακό. Ἤτανε τὸ τόπι τοῦ Λόχου· ὁ ἕνας τὸν ἄφηνε, ὁ ἄλλος τὸν ἔπιανε· καὶ τὰ βράδυα, ἔ, ρὲ, τί γινότανε τὰ βράδυα στὸ θαλαμο, σὰν ἤτανε κεῖνος θαλαμοφύλακας! τὸν ἔθαβαν ζωνταντὸ κάτου ἀπὸ βουνὰ προσκέφαλα, μπαλάσκες, παγούρια, ἀρβίλες, καὶ χίλια ἄλλα πράματα λογῆς λογῆς ποὺ πετούσανε ἀπάνου του γιὰ γοῦστο οἱ κοιμάμενοι συνάδερφοι, καὶ κεῖνος τὰ δεχότανε ὅλα αὐτά, κι' ἄλλα χειρότερα ἀκόμα, μὲ τὸ ἴδιο πάντα καλόκαρδο χαμόγελο, μὲ τὴν ἴδιαν στέλειωτη ὑπομονή.

Μόνο μιὰ φορὰ τόνε θυμοῦνται θυμωμένο· κάποτες ποὺ τὸν πρόσβαλεν ὁ ἐπιλοχίας στὴ γυμνάσια: Τὸν εἶδε, στὴν ἡμίπαυση, νὰ σιόχνει τὴ χωρίστρα του· καὶ τοὔπε: — Μοῦτρα γιὰ κοθρέφτη!. Τότες ἀλήθεια θύμωσεν ὁ Καραμπέτσος· γιατὶ ἤτανε δουλικὰ ἐκεῖ ἕνα γύρο στὸ «πεδίον τῶν ἀσκήσεων» κοὶ γέλασαν μὲ τὰ λόγια τοῦ ἐπιλοχία. Κοκκίνησε τότες ὁ φτωχὸς — τόνε θυμοῦνται σὰ νἄτανε τώρα — ὥς τ' ἀφτιά· μισόκλεισε τὰ μεγάλα κατάμαυρα μάτια του, ἔπαιξε δυὸ τρεῖς φορὲς ἀπάνου-κάτου τὰ δασὰ στοιχειωμένα φρύδια του καὶ, δαγκάνωντας τὰ χείλια, δὲν εἶπετίποτα· ὕστερα, μονομιᾶς, μόλις ἔστρεψε νὰ φύγει ὁ ἐπιλοχίας, ὁ Καραμπέτσος ἔσκυψε, πῆρε μιὰ πελώρια σιδερένια μπάλα ἀπὸ κεῖνες ποὺ ἤτανε στιβαγμένες ἀπ' τὸν παλιὸ καιρὸ στὴν πλατεῖα κοντὰ σὲ κάτι σκουριασμένα κανόνια καὶ τὴν πέταξε δέκα πέντε μέτρα μακρυά! οἱ στρατιῶτες θάμαξαν γιὰ τὴ δύναμη κι' ἄρχισαν νὰ χειροκροτοῦν· τότες ὁ Καραμπέτσος γέλασε θλιβερὰ, πορπάτηξε κατὰ τὴν κουβάρα τὶς μπάλες καὶ κάθισε ἐκεῖ μονάχος του, ἀμίλητος, ὥς τὴν ὥρα ποὺ φώναξε ξανὰ ἡ σάλπιγγα σύνταξη....

Κανένας λοιπὸν στὸ χωριὸ δὲν πίστευε πὼς χτύπησεν ἐπίτηδες τὸ Νάστο· κι' ὅλοι ὅσοι βρεθήκανε ἐκεῖ καὶ κεῖνοι ποὺ παίζαν μαζὺ «Κάστρα» ἂν καὶ τὸ μολογούσανε πὼς ἔρριξε δίχως νἆναι ἡ σειρά του, ἀποδίδανε τὸ πρᾶμα σὲ ἀφερημάδα, σὲ τύχη.... ποτὲ; ὅμως σὲ κακία. Μόνον ὁ Κατσαμπρὸς εἶχεν ἀλλοιώτικια γνώμη. Δὲ γελοιέται κεῖνος ἔλεγε. Κι' ἔβαζε τὸ κεφάλι του κάτου πὼς ὁ λαβωμὸς ἔγινε θεληματικά. Γιατὶ εἶδε τὰ μάτια τοῦ Καραμπέτσου ποὺ ἔβγαζαν φωτιὲς σὰν ἔπιασε τὸ λιθάρι, καὶ πού γύρεψε μιὰ στιγμὴ τὸ στόχο, ὅσπου ναὕρει τὸ Νοσταριά· εἶδε ἀκόμα μὲ πόση μανία πέταξε τὸ λιθάρι· κ' ὕστερα, σὰν ἔγινε τὸ κακὸ—ὅλοι κύτταζαν κείνη τὴν ὥρα τὸ χτυπημένο—κεῖνος εἶδε τὸν Καραμπέτσο ποὺ στεκότανε παράμερα καὶ δὲν ἔδειχνε μήτε τρομάρα μήτε λύπη....

Ὥστόσο ὁ Κατσαμπρὸς, ἤξερε τί ἔλεγε.

Ἕνα βράδυ ὁ Καραμπέτσος πέτυχε τὴ Σταβροῦλα τῆς Μαργισούδαινας μονάχη της στὴ βρύση. Τὴν καλησπέρισε κ' ὕστερα δίχως ἐκείνη νὰ τοῦ ἀπαντήσει ἄρχισε νὰ τῆς παραπονιέται γιατὶ μαὐὲ νὰ κάνει πὼς δὲν τονε γνωρίζει. δὲν εἶνε κεῖνος τάχα ποὺ τὸν ἀγαποῦσε πρὶν πάγει στρατιώτης! ποὺ τοὔστελνε τὶς μάτσες τὰ λουλούδια καὶ τοὔλεγε πὼς θὰ τὸν πάρει! τί κακὸ τῆς ἔκανε καὶ δὲ γυρίζει μῆνες τώρα νὰ τόνε δεῖ;... — Ἔμαθες πὼς στραβώθηκε ὁ Νάστος; ρώτησεν ἀπότομα ἡ Σταβροῦλα . . . Ναί, τῶμαθε· εἶπεν ἐκεῖνος. μὰ τί νὰ γίνει; ἔτσι ἤτανε τυχερό. Ἡ Σταβροῦλα τὸν κύταζεν ἀγριεμένη· τὰ μάτια της ἔλαμπαν στὸ σκοτάδι.—Τυχερὸ ἔ! Κακοῦργε!. . . Μὰ τί ἔφταιγε κεῖνος. σάμπως τῶθελε! νά, κι' ὅλο τὸ χωριὸ τὸ λέγει. ποτές του δὲν ξανάκανε κακό. — Ἐγὼ δὲν εἶμαι χωριό! σ' εἶδα μὲ τὰ μάτια μου ἐγώ . . . γύρισες καὶ μὲ κύτταξε; σὰ σ' εἶπε «μάζωξε τὸ ζουνάρι σου . . .» — Καὶ γιατὶ θα τόνε χτυποῦσα, ρώτησε σαστισμένος ὁ Καραμπέτσος. — Γιατί; Ἡ ζούλια σου, φονιά! Γιατὶ σὲ πρόσβαλε μπροστά μου κ' ἤξερες πὼς μ' ἀγαπᾶ. Κι' ἔχεις μοῦτρα ακόμα . . . ἄτιμε! . . . τώρα θὰ φωνάξω «ὦ χωριό! . . »

Ὁ Καραμπέτσος ζαλίστηκε. Τὰ μηλίγκια του βούϊζαν. Μιὰ στιγμὴ ἔκανε νὰ φύγει· ὕστερα κοντοστάθηκε, τρίκλισε, ἀκούμπησε στὰ μάρμαρα τῆς βρύσης καὶ σκύβοντας κάτου ἀπ' τὸ φρενιασμένο πρόσωπο τῆς Σταβρούλας, εἶπε: κ' ἤτανε ἡ φωνή του σπαραχνὴ σὰ σφύριγμα φριχτὸ φειδιοῦ μανιωμένου. — Ἔ, ναὶ λοιπόν· ἤθελα καὶ τὸν χτύπησα· ἄμε τώρα καὶ πάρε τον στραβό!

-Απόμεινε λίγες στιγμὲς ἀκόμα κάτου ἀπ' τὸ ἀλαλιασμένο, βουβό, πρόσωπο τῆς Σταβρούλας· μὲ τὴ γροθιὰ σφιγμένη, τὸ βλέμμα τρομερὸ καὶ τὴν ἀσπράδα τῶν δοντιῶν ποὺ ἔκαναν τὸ πρόσωπό του νὰ φανταζει σὰ νεκροκέφαλο· ὕστερα τινάχτηκε ἀπότομα καὶ χάθηκε μὲς στὸ σκοτάδι.

Σ. Γκορέσης

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου

Προκήρυξις

Προκειμένου μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης νὰ ἐνεργηθῇ συστηματικὸ, ἔλεγχος τῶν πολιτῶν πρὸς σύλληψιν παντὸς λιποτάκτου ἢ ἀνυποτάκτου

Καλοῦμεν

ἅπαντας τοὺς πολίτας τῆς περιφερείας Γεν. Στρατ. Δ)σεως Ν. Ἀρχ)γου, ὅπως ἐροδιασθῶσιν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν διὰ καταλλήλων πιστοποιητικῶν ὡς κάτωθι:

1) Οἱ τῶν Δήμων Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου καὶ Λήμνου διὰ τοῦ ἀπολυτηρίου των ἢ ἀτομικοῦ βιβλίου, ἢ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Στρατολ. Γραφείου ἐπὶ πλέον δὲ ἀπαραιτήτως διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Δημαρχείου ἐμφαίνοντος τὴν ταυτότητά των, ὅπερ δέον νὰ φέρῃ ἐπικεκολλημένην τὴν φωτογραφίαν.

2) Οἱ τῶν λοιπῶν Νήσων καὶ ἐσωτερικοῦ τούτων διὰ τοῦ ἀπολυτηρίου των ἢ ἀτομικοῦ βιβλίου, ἢ πισιοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Στρατ. Γραφείου καὶ ἐπὶ πλέον διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ταυτότητός των ἐκδιδομένου ὑπὸ τῶν Προέδρων Κοινοτήτων ἐπὶ προσωπικῇ των εὐθύνῃ.

3) Οἱ πρόσφυγες τῶν πόλεων Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου προσφυγικοῦ Συλλόγου τεθεωρημένου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Περιθάλψεως καὶ τῆς Νομαρχίας μετὰ φωτογραφίας.

4) Οἱ πρόσφυγες τῶν λοιπῶν Νήσων καὶ τοῦ Ἐσωτερικοῦ τούτων διὰ πιστοποιητικῶν τῶν κατὰ τόπους Ὑποεπιτροπῶν, ἅτινα δέον νὰ διαβιβασθῶσι παρὰ τούτων πρὸς ἐπικύρωσιν παρὰ τοῦ κατὰ τόπους ἀντιπροσώπου τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς συλλομβανόμενος μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας μὴ ἐφωδιασμένος διὰ τῶν ὁριζομένων δικαιολογητικῶν θέλει κρατεῖσθαι μέχρις ἐξακριβώσεως τῆς Στρατολογικῆς του καταστάσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 15 Ἰουνίου 1923

Ἡ Γενικὴ Στρατιωτ. Διοίκησις
Ν. Ἀρχιπελάγους
Κ. ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ
Σ)χης

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ὁ ποιητὴς

Τὸ κάθε ποὺ ἀναπνέει καὶ ζῇ στὴ Φύση,
τρελὸ πουλάκι ἢ δέντρο ριζωμένο,
ἄντρας γενναῖος ἢ ζῶο ταπεινωμένο,
θανάσιμο ἔχουν πόλεμο ὅλα στήση

στὴ Λήθη ἐνάντια. Καὶ πρωτοῦ ν' ἀρχίση
νὰ ρεβη ἀπὸ τὸ Χρόνο δαμασμένο
τὸ σῶμα, ἀπὸ τὸν Ἥλιο πυρωμένο
ξυπνάει κι ὁρμάει μ' ἕνα σπασμὸ ν' ἀφήση

—Ἔρωτα θᾶμα!—μιὰ πιστή του εἰκόνα.
Ἔτσι μισώντας τη τὴ Λησμοσύνη
κι ὁ Ποιητής, σὲ μεθυσμένο ἀγώνα,

Βωμὸ παντοτινὸ στὴ Μνήμη ἀφήνει,
μιᾶς ὥρας καλῆς γέννημα, ἀγγελούδι,
ὁμοίωμα της ψυχῆς του, ἕνα Τραγούδι!

ΜΙΛΤΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ

ΨΥΧΗ ΑΜΑΡΤΩΛΗ

Κάπιο ἁλυχτᾶ στ' ἀκρόδρομο,
θρηνητερά, σκυλί,
στὸ κρύο τὸ μεσονύχτι·
κ' ἡ σκέψη μου μπερδεύβεται
τρεμάμενη δειλὴ
σ' ὁλόμαυρο ἕνα δίχτυ.

Ἀνήμπορη σταμάτησε
κ' ἡ πένα στὸ χαρτὶ
στὸ γύρισμα τοῦ φύλλου.
Μιὰ κολασμένη ἀκούω ψυχή,
στὴν ἁμαρτία δετή,
τἀλύχτημα τοῦ σκύλου.

Σίτσα Καραϊσκάκη

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ

Σκορπίζεται τὴ μέρα ἡ θλίψη. Καμιὰν ὥρα δὲν ἀνήκει τῆς ψυχῆς. Ὅλα εἶνε κανονισμένα σὰν σὲ ρωλόγι, ἀπ' τὴν ὥρα ποὺ ἡ Σάλπιγγα στρεγγόφωνη διώχνει τὸν ὕπνο ἀπ' τὰ βλέφαρα. Τίποτε ἀπὸ τότε δὲν εἶνε τοῦ ἀτόμου. Ἡ ζωὴ ξεκουρδίζεται ἀπαράλλαχτα ἔτσι, ὅπως ἀποβραδὺς κουρδίστηκε.

Θὰ πᾶμε σ' ὡρισμένο τόπο, σὲ κάτι βοσκότοπους, κι' ἐκεῖ, πάνου ἀπ' τὸ πράσινο βελοῦδο τῆς χλόης, ἄνθρωποι θὰ φωνάζουν θυμωμένα κι' ἄνθρωποι θὰ κινοῦνται ἄκαμπτοι καὶ μ' ὡρισμένους τύπους. Κι' ἐνῶ τὰ μεσίσσια βομβοῦν γύρω στὰ πλουμιστὰ ἀγριολούλουδα, πολλὲς καρδιὲς θὰ χτυπᾶνε ἀνήσυχα μὴ γελαστοῦν καὶ παραπατήσουν ἀπ' τὸ ἄκαμπτο τύπο.

Σὲ λίγο ἡ μυρουδιὰ τοῦ ἴδρωτα ἀπ' τὰ μελαψὰ πρόσωπα θ' ἀνακατωθῇ μὲ τὴν πικρὴ μυρουδιά, ποὺ ξεχύνουν οἱ μαργαρίτες κ' οἱ παπαροῦνες καὶ μπορεῖ σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ γελαστεῖ κανένας καὶ ν' ἀφήσει τὴ σκέψη του νὰ ψιθυρίσει:

— Μὰ, κάποτε, πολὺ ἁλοιώτικα μύριζαν οἱ παπαροῦ ες κ' οἱ μαργαρίτες....

Ἀφτὸ θᾶνε μιὰ τσιμπιὰ στὴν ψυχὴ δδυνηρή. Ὅμως ἕνας κοβαλλάρης ποὺ θὰ καλπάζει πάνου σ' ἕνα μεγάλο κόκκινο ἄλογο ἐκεῖ στὸ βοσκότοπι, θὰ κάνει ἀφτὸν ποὺ παρ' ὀλίγο νὰ ξεγελαστεῖ, μὲ τὰ μάτια του ποὺ εἶνε ψυχρὰ σὰ λεπίδι σπαθιοῦ νὰ συνέλθῃ.

Ἀργότερα κάποιος θὰ πεῖ σὲ ὕφος διατοχτικό:

— Πέστε ἕνα τραγούδι. Κ' οἱ βαρειὲς φωνὲς δ' ἀρχίσουν τὸ τραγούδι ποὺ εἶνε γιομάτο ἀπ' ἕνα κόκκινο, πυρωμένο μῖσος καὶ θὰ μιλᾶ γι' ἅρματα βροντόφωνα καὶ λαμπερὲς λόγχες.

Ὅμως ἅμα βραδυάσει συγκεντρώνονται στὸν ἑαυτό τους· παληὲς θύμησες ἔρχουνται καὶ φτερουγοῦν ἀνάμεσό μας. Μιὰ καλομένια φλογέρα ἀρχίζει ἕναν ἁπλὸ παθιάρικο σκοπὸ καὶ κάπια Ἐβζωνάκισ, στομπανόπουλα τῆς Ἠπείρου, ἀναθυμοῦνται ποιὸς ξαίρει τί παληὲς μέρες, μαζεβουνται ὁλόγυρα κι' ἀρχίζουν τ' ἀργὸ τραγούδι στὴ «μικρὴ βλαχούλα». Τ' ἀρχίζει ἕνας κι' ἅμα τελειώσει μιὰ στροφὴ τὴν πέρνουν ὅλοι καὶ τὴν ξαναλένε:

« Κι' ἀνάμεσα στὰ μνήματα κλῆμά νταν [φυτεμένο.
« Κάνει σταφύλια κόκκινα καὶ τὸ κρασὶ [μοσχάτο,
« Κι' ὅσες μανάδες κι' ἂν τὸ πιοῦν κάνα [παιδὶ δὲν κάνουν.
« Νὰ τὄχε πιεῖ κ' ἡ μάνα μου, νὰ μή'χε [κάνι' ἐμένα.
« Σὰν μέκανε τὶ μ' ἤθελε, ποὺ μ' ἔχει [τὶ μὲ θέλει;....

Κ. Μάκιστος.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Κον Κ. Χαλδέζο, Πλωμάρι.— Τὰ πήραμε κεὐχαριστοῦμε θερμά, καθὼς καὶ γιὰ τοὺς συνδρομητές. Περιμένομε.....νεώτερά σας.

Ζοφ. Γιανέλλη, Ἀθήνα.— Τὸ φταίξημο εἶναι δικό μας ποὺ δὲ μάθαμε νωρίτερα τὴ διεύθυνσή σας. Στέλνουμε ὅλη τὴ σειρά. Φροντίσετε καὶ γιὰ κανένα συνδρομητὴ αὐτοῦ πέρα. Γράφτε μας τίποτα.

Ν. Γεωργιάδη, Πειραιᾶ. Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα. Καὶ μεῖς σᾶς νιώθουμε ἀκόμα ἀνάμεσό μας. Ἡ ἀποστολὴ κανονίσηκε. Πήγαιναν στὴν παλιὰ διεύθυνση.

ΣΕΣ Βατούσας. Πήρομε 25 δραχμὲς τῆς πούλησης. Εὐχαριστοῦμε. Συμμορφωνούμαστε.

ΣΕΣ Μεσαγροῦ, Ἐγγράψαμε δεκαπέντε. Εὐχαριστοῦμε. συμμορφωνούμαστε.

Νῖκον Πρόσφυγα Κλωμηδάδο. Μπράβο γιὰ τὸ νέο Σύνδεσμο. Ἔτσι, φτάνουν ἕνα δυὸ μὲ πρωτοβουλία γιὰ νὰ ξυπνᾶνε καὶ νὰ κεντρίζουνε τὴ θέληση τῶν πολλῶν στὰ ὡραῖα ἔργα. Συμμορφωνούμαστε.

ΣΕΣ Κλωμηδάδου. Συχαρίκια γιὰ τὸ Σύνδεσμό σας. Συμμορφωνούμαστε.

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' ΣΑΣ

= Μῶλο τὸ κουτρουβάλισμα τῆς λίρας.

— Ὁρισμένα εἴδη δὲ μειωνήθηκαν σχνδὸν πεντάρα ἀπ'τις πρῶτες τους τιμές.

— Τὰ παπούτσια λόγου χάρη στέκονται στὸ ὕψος τῶν τακουνιῶν των.

— Καὶ τῆς τιμῆς των.

— Πιὸ εὔκολα δηλ. κάνεις ἕνα ζευγάρι βάρκες.

— Σὰν τὴν «Ἔρικα» τοῦ κ. Μανώλα.

— Παρὰ ἕνα ζευγάρι παποῦτσες.

— Σὰν ἐκεῖνες τοῦ συνάδελφου «Κατανάγκη».

— Ποὺ δὲν διαφέρουν, εἶναι ἡ ἀλήθεια, καὶ πολύ.

— Ἀπ' τὴν καϋμένη τὴν «Ἔρικα».

— Τὰ ἐν λόγῳ παπούτσια,

— Πολὺ ἀξιοσημείωτα σᾶς βεβαιῶ.

— Καθειλκύσθησαν στὸ κατάστημα «Φοῖνιξ»

— Τοῦ καλλιτέχνη παπουτσῆ κ. Χ'' Ἀναγνώστη.

— Εἶναι πολὺ μεγάλου ἐκτοπίσματος

— Δίχως τακούνια.

— Καί . . . μὲ δυὸ καρδιὲς πάνου στὰ μασκαρέτα.

— Κοπιος συμβολισμὸς σίγουρα θὰ κρύβεται αὐτοῦ πέρα.

— Ἄραγε ὁ Κατανάγκης θέλει νὰ πεῖ.

— Πὼς γράφει τὶς καρδιὲς στά . . . καινούρια του τὰ παπούτσια;

— Ἢ μήπως εἶναι παραστατικὴ εἰκόνα.

— Ἀπ' τὰ δημοτικὰ τετράστιχα τῆς συλλογῆς του.

— Ὑπ' ἀριθμὸν 9.999.901.

«Τί νὰν τὴν κάνω μιὰ καρδιὰ
Ποὔθελα νἄχω κιἄλλη (ἰὸ ὅλον δύο)
Νὰ σἀγαπῶ καὶ μὲ τις δυὸ
Καὶ λίγο νἆναι πάλι».

= Ἐξακριβώσαμε ὅτι ἡ Μυτιλήνη ξοδεύει ἡμερησίως τεράστια ποσότητα παγωτοῦ.

— Χθὲς ποὺ δὲν εἶχε πάγο

— Ἕνεκα χάλασε ἡ μηχανὴ τοῦ κ. Ραπίτη

— Κατασκευάσθηκε μόνο τὸ ἕνα τρίτο ἀπ' τὸ συνηθισμένο.

— Δηλαδὴ 125 ὀκάδες.

— Χωρὶς νὰ ὑπολογισθοῦν οἱ τεράστιες ποσότητες ποὺ σερβίρουν στὶς γειτονιές.

— Τ' ἀραμπαδάκια καὶ οἱ πλανόδιοι γλασατζῆδες.

— Ταῦτα πληροφορηθεὶς φαίνεται ὁ Ἐθνικὸς καλαμπουριστὴς Βρασίδας

— Ἔπεσε κλινήρης ἀπὸ προχθές.

= Ὁ κῆπος ὁ μπουρζουάδικος χάνει σιγὰ σιγὰ τὴ σοβαρότητά του,

— Τὸ κοινόν, παρδαλὸν καὶ ποικίλον, δὲν ἀκούει πλέον μουσικήν,

— Ἀλλὰ . . . παίζει αὐτὸ τὸ ἴδιο

— Μὲ τὸ στόμα, μὲ τὰ χέρια, μὲ τὰ πόδια.

— Καὶ πρὸ πάντων μὲ τὰ χείλη.

— Πολλὲς φορὲς ἡ πλατεία προξενεῖ ἀπὸ μακρυὰ ἐντύπωσιν θηριοτροφείου.

— Μὲ τὶς κραυγές, τὶς στριγγλιές, τὰ μουγκριτὰ καὶ τὰ χλιμιντρίσματα τῶν θαμώνων.

— «Ποῦναι κεῖνα τὰ ζαμάνια ποῦ αι κεῖνοι οἱ καιροὶ κ. τ. λ.»

— Ὅπου τὸ φιλόμουσον κοινὸν καὶ ἡ γενναία φρουρὰ τῶν Τούρκων ζαπτιέδων.

— Κατέπνιγε τὴν συγκίνησή του

— Καὶ τοὺς μουσικοὺς λυγμοὺς τῆς φθισιώσης Τραβιάτας.

— Ἡ ὁποία ἀναξιοπαθοῦσε ἐπὶ τοῦ πάλκου

— Κακοποιουμένη δεινῶς ἐπὶ ὁλονλήρους ὥρας ἀπὸ τοὺς μουσικάντες

— Καὶ ἀπὸ τὸν ἄπιστον Ἀρμάνδον της.

— Μὲ τὸ γουργουλητὸ τῆς ἀτέλειωτης σειρᾶς τῶν ναργιλέδων.

— Ἐνῷ εἰς τὴν μέσην τῆς πλατείας ὁ περίφημος Αἰγύπτιος, ἐν ἀδαμιαίᾳ περιβολῇ

— Ἐτρυποῦσεν ἀπαθέστατα τὸν κορκόδειλον εἰς τὸν σβέρκον.

= Κάποιος ναύτης τοῦ Λιμεναρχείου πειράχτηκε στὰ νεῦρα προχτὲς τὸ ἀπόγευμα.

— Ἀπὸ κάποια τραγούδια Βενιζελικὰ κάποιου πλανώδιου ραψωδοῦ.

— Καὶ τὸν χιύπησε μὲ τὸν ὑποκόπανο.

— Καὶ δὲν ἔφταξε αὐτό.

— Μόνο ἔβρισε κιόλας τοὺς Μυτιληνιούς.

— «Ν' ἀλλάξουνε μιὰ τὰ πράματα καὶ σᾶς σιάχνουμε μεῖς.»

— Ἔτσι λένε πὼς εἶπε.

— Κύριε Λιμενάρχη, δὲν τὸν σιάχνετε λιγάκι αὐτὸν τὸν αἰσθηματία σας ὑπήκοο;

ἡ Κδουνόπετρα

FAMA ΚΑΡΔΑΣΣΟΣ

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 14

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Θεριστὴς 26 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.07 — Δύσ. 7.48

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΑΝΟΟΥΜΕΝΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ

Β'.

ΟΧΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑ ΔΑΪΚΟ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ

Ὅταν σ' ἕναν τόπο οἱ μορφωμένες καὶ οἱ διοικοῦσες τάξεις εἶναι ψωραλέες, ἀδιάντροπες καὶ ἀφιλότιμες, δὲ μπορεῖ παρὰ σύμφωνα μ' αὐτονῶν τὸ καλοῦπι νὰ φτιάχνεται κι' ὁ λαός. Καὶ εἶναι ἀκόμα χαραχτηριστικὸ τῆς παραστρατισμένης Νεοελληνικῆς μανταλιτὲς, τὸ ὅτι κατάντησε ἀρετὴ,ὁ ἐπιδεικτικὸς ξεμανφουσισμὸς γιὰ τὴν προκοπὴ τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Κράτους. Γιὰ τοῦτο κάθε εὐγενικιὰ προσπάθεια στὴ χώρα αὐτὴ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν κουτοπόνηρων—ἠλιθίων, καὶ τῶν ἀναιδῶν—ψευτοφιλότιμων, ἀντικρύζει τὸ ἀπαράμιλλο καὶ μοναδικὸ «οὔφ ἀδερφέ! σὺ θὰ διορθώσεις τὸ ρωμέηκο».

Φυσικὸ εἶναι ὕστερα ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἀποκαρδιωτικὴ κατάσταση πὼς ἡ ἀρετὴ φυγαδεύτηκε ἀπὸ παντοῦ καὶ θρονιάστηκε ξεφρενιασμένη ἡ ξεδιάντροπη ἐπιτηδειότητα, καὶ ἰδανικὸ τῆς φυλῆς εἶναι ὁ ἀρριβισμός.

Μὰ ἐμεῖς — ποὺ δὲν πάσχουμε ὡς τόσο ἀπὸ ὀξεῖα δικαιομανία σὰν τὸν ἥρωα τοῦ Ἴψεν — καὶ ξέρουμε πὼς ὅλα τὰ πράγματα εἶναι σχετικὰ σ' αὐτὸ τὸν κόσμο — πιστεύουμε ἀκράδαντα πὼς μόνο συμπτωματικὰ καὶ πρόσκαιρα εἶναι παραγκωνισμένες οἱ πραγματικὲς ἀρετὲς τῆς φυλῆς, καὶ πιστεύουμε ἀκόμα πὼς τώρα περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ εἶναι καιρὸς νὰ τονωθοῦν οἱ ἀρετὲς αὐτές. Οἱ ἀπανωτὲς συμφορὲς καὶ οἱ ἀπανωτὲς πλάνες τῶν τελευταίων χρόνων ἐπροκάλεσαν μέσα σ' ὅλων τὶς ψυχὲς τὸ τραγικὸ ἐρώτημα: «ποῦ πᾶμε;»

Ὁ λαὸς ψάχνει περίφοβος καὶ νευριασμένος, σὰν μέσα σὲ πηχτὰ σκοτάδια, γυρεύοντας τοὺς ἐναρέτους ὁδηγοὺς ποὺ θὰ τοῦ δείξουν τὴν ἴσια στράτα. Στὴν ὁδυνηρὴ αὐτὴ προσπάθεια — ὁδυνηρὴ γιὰ τὴν ἐλεεινότητα τῶν περασμένων καὶ τὴ δυσκολία γιὰ τὸ βέβαιο προσανατολισμὸ στὸ δρόμο τοῦ μέλλοντος — παραστέκει εὐτυχῶς ἡ Ἐπανάσταση· καὶ μ' ὅλα τὰ τερτίπια τῶν συνταγματολόγων πολιτικατζίδων, οἱ εὐθεῖς στρατιῶτες καὶ πατριῶτες, φαίνεται νὰ ἔχουν ἀπόφαση «καὶ παρὰ τὴ θέλησή μας» νὰ μᾶς κατευθύνουν σὲ δρόμους ἴσιους. Λίγο θάρρος λοιπόν, λίγη ζωὴ ἐπὶ τέλους, λίγη στοργὴ πρὸς τὸν ἴδιον ἑαυτό τους καὶ λιγώτερη φιλοπατρία ἂν ἔχουν οἱ κλαψιάρηδες Ἱερεμίες τῶν συμφορῶν, πρέπει νὰ ἀνασκουμπωθοῦν γιὰ δουλειά. Μιὰ περίοδος ἀναδημιουργίας προβάλλει ὅπου τοῦ καθενὸς ἡ συμβολὴ θἄναι ἀπαραίτητη καὶ πολύτιμη.

Ξέρουμε ὅτι μιὰ σχετικὴ κίνηση, ἀνάμεσα στοὺς διανοουμένους μας τοῦ ἐξωτερικοῦ κυρίως, παρασκευάζεται. Μὰ θὰ μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ διαφωνήσουμε κατ' ἀρχὴν γιὰ τὸν περιωρισμένο κῦκλο ποὺ σκοπεύουν νὰ χαράξουν γύρω τους καὶ νὰ κλειστοῦνε μέσα. Ἔχουμε τὴ γνώμη πὼς στὴν Ἑλλάδα τὰ βρώμισε ὅλα ἡ πολιτική. καὶ ὅτι ὅλα ζητήματα πολιτικῆς κατάντησαν. Γ'ιὰ τοῦτο φρονοῦμε πὼς πρέπει νὰ καταπιαστοῦμε ἀνάποδα τὴν ἀναμόρφωσή μας. Πρέπει νὰ δουλέψουμε ὅλοι μας νὰ ἐναρετοποιήσουμε— σχετικῶς — τὴν πολιτική μας. Ἐνόσω αὐτὴ μὲ τὴν παντοδυναμία της κατορθώνει νὰ τὰ φθειρεῖ ὅλα,θὰ εἴμαστε πολὺ ἀφελεῖς ἂν περιμέναμε, ἀρχίζοντας ἀπ' ἄλλοῦ, νὰ ἔχουμε καλλιτέρεψη. Τὸ κακὸ πρέπει νὰ χτυπηθεῖ στὴ ρίζα του ἢ στὸ κεφάλι του, ὅπως θέλετε. Δὲ μοῦ φαίνεται νὰ μᾶς περιμένουν οἱ καιροὶ γιὰ ἀκαδημαϊκὲς συζητήσεις καὶ ἐπίδειξη παντοειδοῦς σοφίας. Χρειάζεται δουλειὰ καὶ ὄχι λόγια. Βέβαια καὶ τὰ λόγια δουλειὰ εἶναι μὰ νὰ μὴν λέγονται σὲ περιωρισμένες καὶ ἀποτραβηγμένες παρέες. Τί θὰ ὠφελήσει ἂν πέντε— δέκα — ἑκατὸ — χίλιοι Ἕλληνες ἐπικοινωνήσουν ἀνάμεσά τους, ἀνταλλάξουν τὶς γνῶμες τους καὶ τὶς σοφίες τους; Ἡ σοφία πρεπει νὰ βγεῖ στὸ δρόμο. Καὶ ἡ ἀρετὴ στὶς πλατεῖες. Νὰ ἐπικοινωνήσει μὲ πυκνὰ στρώματα λαοῦ, νὰ τὸν φανατίσει μὲ ἰδέες καὶ ὄχι μὲ πρόσωπα, μὲ τὴν Ἑλλάδα μας ὄχι μὲ τὰ κόμματα. Σὲ πλήρη δημοσιότητα λοιπὸν μᾶς φαίνεται πὼς πρέπει νὰ κατέλθουν οἱ διανοούμενοί μας, καὶ ἂς εἶναι βέβαιοι πὼς θὰ εἶναι πολὺ εὐπρόσδεκτοι. Εἶναι τόση ἡ γενικὴ λαχτάρα ἑνὸς αὔριον καλλίτερου ἀπὸ τὸ σήμερα καὶ ἀπὸ τὸ χτές. Εἶναι — παρ' ὅλο τὸ φαινομενικὸ προσκολλημὸ πολυάριθμων μαζῶν στὶς φατρίες — τόση ἡ ἀπογοήτεψη ἀπὸ τὰ προσωπικὰ — παμφάγα —κόμματα, ὥστε κάθε φωνὴ ἀνακαινιστικὴ νὰ ἀκουστεῖ μὲ συμπάθεια, καὶ κάθε προσπάθεια, δημιουργικὴ μιᾶς νέας καταστάσεως, νὰ βρεῖ πρόθυμους καὶ πολυάριθμους συνεργάτες.

Ἕνας ἀγῶνας πρέπει νὰ στηθεῖ ἀνάντια τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ ἐκ κληρονομίας πολιτευτικῶν συστημάτων τῶν προσωπικῶν φατριῶν, ἐνάντια τοῦ ἴδιου κακομαθημένου Ρωμηοῦ. Καὶ τὸν ἀγῶνα αὐτὸν φυσικὰ μόνον καινούρια πρόσωπα ἄτριφτα καὶ εὐάρεστα μποροῦν καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀναλάβουν. Καὶ μόνον ἄφθονα νέα στοιχεῖα ὅταν σπρωχθοῦν στὴ πρώτη γραμμὴ τῆς πολιτικῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας, θὰ μπορέσουν νὰ θεμελιώσουν στερεὰ κάτι ποὺ νὰ ὑπόσχεται ὅτι θὰ γίνει Κράτος ἀνθρωπινό. Ἂς μὴ χαθεῖ μάταια ἡ εὐνοϊκὴ αὐτὴ περίοδο γιὰ μιὰ προσπάθεια ἠθικοποιήσεως τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς. Καὶ εἴμαστε βέβαια ὅτι ἀμέσως ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς Νεοελληνικῆς ἐκδηλώσεως, θὰ αἰσθανθοῦνε τὸν καινούριο καὶ δροσερὸν ἀγέρα ποὺ θὰ φυσήξει, καὶ θἀνακουφισθοῦνε καὶ θὰ ζωογονηθοῦνε.

Ἀλλοιῶς, τί πραχτικὸ ἀποτέλεσμα καὶ ποιὰ γενικώτερη ὠφέλεια μπορεῖ νὰ προέλθῃ, ἀπὸ περιωρισμένες συζητήσεις καὶ τάσεις, ὅταν οἱ φατρίες τιμοῦν καὶ μποροῦνε νὰ στήνουν ἀνδριάντες τοῦ Ντεληγιάννη, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ πλέον μικροπόνηρου Μωραϊτισμοῦ, καὶ μπάζουν στὰ σχολεῖα ὡς ἀναγνωστικὸ τὸν Ἀγαθάγγελο; Τί σημαίνει ἂν ἑκατὸ ἢ πεντακόσιοι ἀποτραβηγμένοι Ἕλληνες ἀλληλοφωτισθοῦνε, καὶ ὁ λαὸς σέρνεται ὕστερα μέρα μεσημέρι ἀπὸ τοὺς φαυλόβιους καὶ φαυλοποιοὺς γαζετατζῆδες καὶ πολιτικοὺς γιὰ νὰ γονατίζει καὶ νὰ ὁδύρεται μπροστὰ σὲ Παναγίες τῆς Τήνου;

Ἐκεῖ λοιπὸν σὲ πλήρη διαφωτισμὸ τοῦ λαοῦ πρέπει να κατατείνουν οἱ προσπάθειες ὅλων ὅσοι πονοῦν γιὰ τὴ σημερινή μας κατάσταση, ὅλων ὅσοι πιστεύουν πὼς μπορεῖ, καὶ πρέπει νά κάνουμε μιὰν Ἑλλάδα ἄξια τῆς θέσεώς της στὴν Ἱστορία καὶ στὴ Γεωγραφια. Γιατὶ ἂν περάσει μὲ κλάψες μόνο καὶ ἡ περίοδο αὐτὴ, καὶ μείνουν πάλι ἀπόλυτοι κύριοι τῆς Νεοελληνικῆς ζωῆς οἱ κακομαθημένοι πολιτικατζῆδες, πολὺ γρήγορα θὰ σβύσουμε ὡς Κράτος καὶ θὰ ἀποπνιγοῦμε ὡς φυλή.

Σ. Β.

ΕΦΕΔΡΟΙ, ΠΡΟΣΟΧΗ!

Ἄθελα προχτὲς στὸ γραφεῖο τοῦ Κου Προέδρου μας ἀντίκρυσα μία φωτογραφία μὲ κάτι γράμματα χτυπητὰ ἀπὸ κάτω ποὺ διαλαλοῦσαν τὸ ὄνομα ἑνὸς ὑποψήφιου βουλευτή. Τὴν πῆρα στὸ χέρι κ' εἶδα πὼς ἐπρόκειτο γιὰ κάποια γνωστή μας Γεραγώτισσα φυσιογνωμία ποὺ πρόκειται νὰ πολιτευθῇ. Κάτω ἀπ' τὴ φωτογραφία του ὁ ἐπίδοξος Πατέρας τοῦ Ἔθνους μὲ ἕνα συνηθισμένο ὑποτίτλο: «Ἀγαπητοι Συμπολῖται» ἐκθέτει πλατόφαρδα τὸ πρόγραμμά του. Οἱ γνωστὲς ὑποσχέσεις, τὰ μεσσημένα θα κάνω θὰ δείξω, θὰ ράψω, καὶ τὸ φινάλε ὁ γνωστότατος ἐπίλογος ποὺ ποτὲς δὲν ἐπαλήθεψε ὥς τὰ σήμερα «θὰ εἶμαι στὴ διάθεση τῶν ἐκλογέων μου».

Ἂς εἶναι ὅμως, ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ νέο πολιτικὸ ἀστέρι, ἂς ποῦμε πὼς θὰ δουλέψῃ γιὰ ὅλα ὅσα ὑπόσχεται καὶ ἂς ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὸ μανιφέστο του.

Μέσα στὰ μελλοντικὰ κεῖνα θὰ κάνω, θὰ δείξω, καμμιὰ κουβέντα, καμμιὰ ἐνθάρρυνση γιὰ τὴ δική μας τὴν τοξη. Ὑπόσχεται! ὑπόσχεται! μὰ μὲς τὶς τόσες ὑποσχέσεις του κανένας λόγος γιὰ τὴ δική μας τὴ δυστυχία, τίποτα γιὰ τὴν καλλιτέρεψη τῆς Κοινωνικῆς μας θέσης. Κουβεντιάζει ὁ ἄνθρωπος γιὰ πολιτικά, γιὰ ἐθνικὲς τροπές, γιὰ βιομηχανία, ἀκόμα καὶ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἐμπορίου!! Μὰ δὲν ἔξιζε τὸν κόπο φαίνεται νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὸν φανταρόκοσμο, μὲμᾶς, ποῦ δέκα χρόνια στεκούμαστε στὰ βουνὰ γιὰ νὰ προστατέψουμε ὅλα αὐτά, τὰ ἐμπόρια, τὶς βιομηχανίες, τὶς ἐθνικὲς δόξες, τὰ πατριωτικὰ ἀγαθὰ καὶ τὶς περιουσίες ὅλων τῶν ἄλλων. Κι αὐτὸ ξιδεύοντας ὅλα μας τὰ ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ κεφάλαια, καὶ βάζοντας τὸ κεφάλι

---

(12) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

Τὸ σκοτάδι ἀνεβαίνει ὁλοένα πρὸς τἀπάνω σὰ μιὰ σκοτεινογάλαζη ἀντάρα. Θολώνει τὶς γραμμές, ἐξαϋλώνει τὰ δέντρα καὶ σβύνει μέσα στὴ θαμπάδα του τὶς λεπτομέρειες. Ταντικρυνὸ βουνὸ σκεδιάζεται τότες ὁλόρτο, μαῦρο καὶ στερεό. Μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλα του μᾶς πιέζει στὴν ψυχὴ ἡ σιωπή του. Κανένα φῶς, κανένας θόρυβος, κανένα σημάδι ζωῆς. Μὰ κεῖνο ποὺ δὲ βλέπουμε τὸ διαιστανόμαστε. Εἶναι «τὸ Περιστέρι». Τὸ βουνὸ μὲ τὸ ἥμερο ὄνομα καὶ τὴν τρομερὴ ψυχή. Γιατὶ μιὰ ζωντανὴ ψυχὴ κυκλοφορεῖ πυρετώδικα μέσα στὴ μαύρη αὐτὴ πυραμίδα. Πολυσύνθετη, ἀεικίνητη, προβλεφτική. Ἔχει χίλιες χιλιάδες μάτια ποὺ βλέπουνε δίχως νὰ βλέπουνται. Δυνατὰ καὶ μὲ σουφρωμένα φρύδια τὴ μέρα, ἀνοίγητα καὶ διαπεραστικὰ ὅλη τὴ νύχτα. Ἔχει χίλιες χιλιάδες καρδιὲς ποὺ χτυπᾶνε μὲ μῖσος, καὶ μὲ τοὺς χτύπους των μετρᾶνε τὴ ζωή μας. Κάθε λάκκωμά του, κάθε πέτρα του, κάθε τρύπα του, κάθε δεντρί του κρύβει κιἀπὸ μιὰ καρδιὰ γιομάτη πράσινη ὄχτρα, καὶ δυὸ μάτια καρφωμένα πάνου μας. Οἱ ἄπειρες αὐτὲς ματιὲς διασταυρώνονται στὸν ἀέρα σὰν ἕνα νοητὸ δίχτι καὶ τυλίγουνε τὸ λόφο μας καὶ τὸ χαράκωμά μας μὲ τὴν προσοχή τους τὴν ἀνυπόφερτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'.

.... Ἀπὸ ψὲς ἔγινε ἐδῶ πέρα μιὰ ξαφνικιὰ μεταβολή. Ὄχι στὴ ζωή μας, μὰ ὅπως-ὅπως στὸ περιβάλλο μας. Σὲν προχώρησε πολὺ ἡ νύχτα διαταχτήκαμε ὅλοι νὰ «συσκευάσουμε» ὅλα μας τὰ πράματα, νὰ τὸ φορτοθοῦμε καὶ νὰ περιμένουμε ἀμίλητοι, ὁραδιασμένοι στὸ χαράκωμα. Καὶ σὰν ἐπιθεώρησαν οἱ δεκανεῖς τὶς ἐνωμοτεῖες τους καὶ λοχίες τὶς διμοιρίες τους, ξεκινήσαμε μὲς τὸ σκοτάδι. Οἱ διαταγὲς δόθηκαν μουρμουριστά, καὶ τὸ χαράκωμα γιόμισε ψύθιρους καὶ σοί σουρο. Οἱ καραβάνες ἔπρεπε νὰ μὴ χτυπᾶνε, τσιγάρο δὲν ἔπρεπε νἀνάψει κανένας, καὶ νὰ κρατᾶμε τὸ θηκάρι τῆς ξιφολόχης στὸ χέρι γιὰ νὰ μὴ βροντοσέρνεται στὰ τοιχώματα τοῦ χαρακώματος. Γιατὶ ὅλη ἡ πορεία ἔγινε μέσα σ' ἕνα χαντάκι. Κανένας δὲν ἤξερε ποῦ παγαίναμε. Καταλαβαίναμε μονάχα πὼς μᾶς πᾶνε παραμπρός, κοντήτερα στὸν ὀχτρό· τὸ χαράκωμα αὐτὸ τῆς συγκοινωνίας τὸ πορπατούσαμε πολλὴν ὥρα. Δίχως νὰ μιλᾶμε καὶ δίχως νὰ ρωτᾶμε. Κάπου - κάπου τὸ χαντάκι ἦτανε τόσο στενὸ ποὺ πληγώναμε τὰ γόνατα στὶς μυτερὲς πέτρες. Σὰν ἐσκόνταφτε κανένας κι' ἔπεφτε, ἡ γραμμὴ τῶν ἄλλων ποὺ ἐρχούτανε πίσω σταματοῦσε. Ὅπως γίνεται σἕνα κοπάδι πρόβατα. Κανένας δὲ ρωτοῦσε οὔτε γιατὶ σταματήσαμε οὔτε πότε θὰ ξεκινήσουμε. Κάποιος λόγος θὰ ὑπῆρχε ποὺ δὲν τόνε ξέραμε καὶ δὲ φιλοῦσε νὰν τόνε ξέρουμε. Μὰ δὲν ἐνδιαφερνούμαστε καὶ νὰ τὸν μάθουμε. Κόποτε σταματήσαμε. Ἦταν ἡ καινούργια γραμμή. «Ἡ δεύτερη γραμμή». Ἀντικαταστήσαμε ἕναν Γαλλικὸ λόχο ποὺ φύλαγε τὸ χαράκωμα ποὺ μᾶς παρεδόθηκε. Ὅλοι τους ἤτανε χαρούμενοι σὰν παιδιὰ ποὺ σκολνᾶνε. Γιατὶ πάγαιναν αὐτοὶ ἀνάποδα,πρὸς τὰ πίσω, σἕνα «στρατόπεδο ἀναπαύσεως». Μᾶς δείξανε τὶς θέσεις, μᾶς δείξανε τὶς σκοπιές, μᾶς δείξανε τὰ «ἀμπρὶ βομβαρδισμοῦ» καὶ τὰ συρματοπλέγματα, μᾶς δείξανε τὶς ἀθρωποφωλιές. Ἐγκαταστήσαμε τὶς φρουρὲς καὶ κοιμηθήκαμε ὡς τὴν ἄλλη τὸ μεσημέρι. Ἐδῶ τὸ χαράκωμα εἶναι πολὺ πιὸ περιποιημένο, πιὸ βα-

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ✦ ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ✦ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

στὸν τρουβά. Κανένας δὲν ἐμφανίζεται καὶ γιὰ μᾶς, νὰ μᾶς ἀνοίξῃ τὸν βατοφραγμένο δρόμο τῆς ζωῆς γιὰ μιὰ καλλίτερη μελλοντικὴ αὔριο, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν εἴσοδο στὶς διάφορες δημόσιες ὑπηρεσίες, νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀπαλλοτρίωση τόσων ἀπέραντων Τουρκικῶν καὶ καλογηρικῶν κτημάτων, γιὰ νὰ δοθοῦν στοὺς ἐφέδρους, ***ἐπὶ πληρωμῇ***, νὰ ἐνεργήσῃ γιὰ τόσα ἀπέραντα ρουμανλίκια ποὺ ἄδικα παραμένουν ἀνεκμετάλευτα, γιὰ νὰ παραχωρηθοῦν στοὺς ἐφέδρους οἱ ὁποῖο. σὲ δύο χρόνια θὰ τὰ κάμουν ἀνεκτίμητους ἐλαιῶνες μὲ τὴ δουλιά τσυς. Κανένας δὲ φώναξε γιὰ τὰ διάφορα χτήματα τοῦ Κράτους νὰ μισθώνωνται ἀπ' τοὺς ἐφέδρους γιὰ νὰ μπορέσουν πιὰ νὰ σκεπάσουν μὲ καμμιὰ φορεσιὰ ροῦχα τὴ γύμνια τους, καὶ γιὰ τόσες καὶ τόσες ἄλλες ἐνέργειες, ποὺ κάθε πολιτικὸς καινούργιος ἔχει καθῆκο νὰ θέτῃ στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ προγράμματός του καὶ νὰ δουλέψῃ ψυχόρμητα. Αὐτὰ ὅλα δὲν τὰ σκέφτηκε φυσικὰ οὔτε ὁ ἄνθρωπος τῆς φωτογραφίας γιατὶ ἢ εἶνε ἐνάντια μὲ τὴν ἰδεολογία του ἢ σκοντάφτουν στὰ ἰδιαίτερα συμφέροντά του. Γιατὶ καὶ παρακάτω μᾶς τὰ λέγει πῶ, εἶναι πλούσιος καὶ πῶς ἄν ἐκλεγεῖ, καὶ τὴ βουλευτική του ἐπιχορήγηση θὰ τὴν διαθέσῃ γιὰ τὸν τόπο μας.

Τί κοροϊδία!

Μὰ βλογημένε τί νὰ τὴν κάνωμε τὴν ἐπιχοορήγηση σου ποὺ δὲ φτάνει γιὰ νὰ ἀναφτοῦν τὰ φανάρια μιᾶς κοινότητος γιὰ μιὰ βραδιά!... Τὸ ξεύρει, καλέ, ὁ ἄνθρωπος· ἀλλὰ τὸ κάνει, γιὰ νὰ δείξῃ πῶς εἶνε καὶ γενναιόδωρος.

Ὡς τόσο ὅμως αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς εὐχαριστοῦμε ἄν καὶ αὐτοὶ δὲν καταδέχονται καὶ να ἀσχοληθοῦν κἄν μὲ τὰ ζητήματά μας καὶ μὲ τὴ γιατριὰ τῶν γιαράδων μας. Γιατὶ μᾶς ἀνοίγουν τὰ μάτια καὶ μᾶς διδασκαλεύουν, πῶς τίποτα, μὰ ἀπολύτως τίποτα δὲν πρέπει νὰ ἀπαντιέχουμε ἀπ' αὐτοὺς, παρὰ μονάχα ἀπ' τὴν ὀργάνωση τὴ δική μας.

Μονάχα μιὰ ἕνωση ὅλων τῶν ἐφέδρων, ἕνωση ὅμως ἱερὴ, ἕνωση ψυχόρμητη, ἕνωση ποὺ νὰ μὴν ὑποκύπτη σὲ καμμιὰ μικροφιλοτιμία καὶ μικροσυμφέρον· μονάχα μιὰ τέτοια ἕνωση θὰ μᾶς ἀνοίξῃ τὸ βατοφραγμένο δρόμο τῆς ζωῆς καὶ θὰ μᾶς κάνῃ νὰ ἀντικρύσουμε τοῦ θριάμβου μας τὴ στράτα.

Πρέπει μὲ λίγα λόγια οἱ ἐρχόμενες ἐκλογὲς νὰ μᾶς βροῦν ὅλους τοὺς ἐφέδρους ***μὲ μιὰ θέληση***, μὲ ***μιὰ ψῆφο***. Καὶ νὰ τὶς διαθέσουμε ἀποτελεσματικὰ γιὰ ἀνθρώπους δικούς μας, γιὰ ἀνθρώπους ποὺ μᾶς αἰσθάνθηκαν καὶ τοὺς αἰσθανθήκαμε. Γιὰ ἀνθρώπους ποὺ καίγουνται ἀπὸ πόνο γιὰ τὴ δυστυχία μας. Γιὰ ἀνθρώπους ποὺ μέσα στὰ γενικὰ πολιτικὰ συμφέροντα θὰ μπορέσουν νὰ σκεφθοῦν καὶ τὴν κακομοιριὰ τῆς τάξης μας.

Ἡ Κ. Ἐ. Σ. Ε. Σωτηρίας Μυτιλήνης, καὶ ἡ «Καμπάνα» ἔχουν καθῆκον νὰ σκαλίξουν ἀπὸ τώρα, καὶ νὰ βροῦν 5-10 τέτοιους ἀνθρώπους ἀνάμεσα στὰ γερὰ στοιχεῖα τῆς τάξης μας, καὶ ***νὰ μᾶς τοὺς δείξουν, νὰ τοὺς ξέρουμε, νὰ τούς βάλουμε στὴ καρδιά μας***. Εὐτυχῶς τέτοιους ἔχουμε πολλούς. Γεροὺς καὶ μὲ νέες ἀρχές. Ποὺ καὶ μὲ ἔργα μᾶς παρασταθηκαν στὶς δυστυχισμένες μέρες μας. Κι' ὅλοι αὐτοὶ πρέπει νὰ ἀρχίσουν νὰ ἔρχουνται κατάντικρυ μὲ τοὺς διαφόρους ὑποσχετόπουλους, ποὺ ἀκόμα καὶ ἄξιους δὲ μᾶς θωροῦν γιὰ ν' ἀσχοληθοῦν μὲ μᾶς ἀκόμα καὶ μέσα στὰ διάφορα δημοκοπικά μανιφέστα τους.

Παλαιόκηπος — ***Μίδης***

ὑῦ καὶ πιὸ νοικοκυρεμένο. Καὶ τὸ σπουδαιότερο· ὅλοι μας πάνω κάτου ἔχουμε μιὰ τρύπα κάτ' ἀπ' τὴ γῆ γιὰ νὰ κουρνιάσουμε. Ἐγὼ μένω πάλι μαζὺ μὲ τὸν ἀδερφό μου. Εἶναι ἕνα ἀμπρὶ πολὺ παράξενο.

Κατεβαίνεις μὲς τὴ γῆς τέσσερα σκαλιὰ σανιδένια, καὶ βρίσκεται μπροστὰ σἔναν χαμηλὸ τάφο σκαμένον ὑπομονετικὰ μέσα σἔναν θεόρατο βράχο. Ὅλο αὐτὸ τὸ κούφωμα ποὺ μᾶς προστατεύει εἶναι τρυπημένο μὲς τὴν πέτρα σπυρὶ σπυρὶ μὲ τὸ σμιλάρι. Πόσοι ἀθρῶποι δούλεψαν καὶ πόσα μερόννχτα γιὰ νὰ γίνει μιὰ τέτια δουλιά. Τὸ σπουδαῖο εἶνοι ποὺ τὸ πάτωμα εἶναι στρωμένο μὲ τρία χοντροσάνιδα ἀπὸ κἄποια πόρτα. Τὰ σανίδια αὐτὰ εἶναι σὰ μιὰ σκάρα, γιατὶ ἀπὸ κάτου εἶναι σκαμμένος ἕνας λάκκος, ποὺ ὕστερα κατάλαβα τὴν ἀποστολή του. Τὸν εἶχανε κάνει γιὰ νὰ μαζεύει τὸ νερὸ ποὺ ἱδροστατοῦσε ἀπὸ τὶς μυστικὲς φλέβες τοῦ βράχου. Ξαπλωμένος ἀνάσκελα πάνου στὶς σανίδες, ἀκούγω σὲ πολὺ ἀνάρια χρονικὰ διαστήματα μὲς τὸ μισοῦπνιασμά μου τὶς βαρειὲς στάλες ποὺ πέφτουνε κάτουθέ μου πάνου στὸ νερό, σὰ νάσταζαν ἀπὸ μιὰ μυστηριώδικη φοβερὴ κλεψύδρα. Συλλογίζουμε πῶς παραμονεύει ὁ θάνατος κἄπου ἐδῶ κρυμμένος καὶ μετράει ἔτσι τὴ ζωή μου καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἀδερφοῦ μου. Κάποτε θὰ στάξει ἀπ' τὴν τρομερὴ κλεψύδρα του μιὰ στερνὴ σταλαματιὰ καὶ τότες θὰ πεθάνει ὁ ἕνας μας. Αὐτὸ τὸ συλλογιέμαι κάθε φορὰ ποὺ δὲν ἔχω ὕπνο κιἀκούγω μὲς τὸ σκοτάδι τὸν ἀδερφό μου νὰ κοιμᾶται σφιχτὰ στριμωγμένος δίπλα μου. Ἀνάβω τότες τὸ κερὶ γιὰ νὰ δῶ τὸ στῆθος του ποὺ ἀνεβοκατεβαίνει, ἢ κάνω νὰ ξαπλωθῶ γιὰ νὰ τόνε σκουντήξω στὸν τοῖχο. Τότες ξυπνάει, ἢ μουρμουρίζει μὲς τὸν ὕπνο του· καὶ γὼ συχάζω καὶ ξαναμετρῶ ὁλομόναχος τὶς σταλαξιὲς ποὺ πέφτουνε στὸ μαῦρο νερὸ ποὺ μαντεύω κάτου ἀπ' τὰ σανίδια τοῦ κρεββατιοῦ μας.

(Ἔχει συνέχεια)

Στέρνετε τὴν «Καμπάνα» στοὺς φαντάρους τοῦ Ἔβρου

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ
ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οἱ ἐκλογὲς γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ τοῦ Τοπικοῦ Συνδέσμου Μυτιλήνης θὰ γείνουν στὶς 8 Ἰουλίου ἀπὸ τὶς 8 τὸ πρωῒ ὡς πού νὰ βασιλέψει ὁ ἥλιος.

Στὴν ἐκλογὴ θὰ λάβουν μέρος τὰ μέλη ποὺ εἶνε γραμμένα στὸ Σύνδεσμο ἴσαμε σήμερα καὶ ὅσα θὰ γραφοῦν ἴσα μὲ τὴν 1ην Ἰουλίου. Γιαὐτὸ παρακαλοῦμε τοὺς συναδέλφους περνῶντας ἀπ' τὰ Γραφεῖα τοῦ Σ. Ε. Σ. νὰ πέρνουν τ' ἀτομικά τους δελτία τὰ ὁποῖα τοὺς χρειάζονται γιὰ νἄχουν δικαίωμα στὶς ἐκλογές. Τὰ ἴδια δελτία θὰ τοὺς χρειάζονται ἀργότερα γιὰ ὅλες τὶς εὐκολίες ποὺ θὰ ἐπιτύχει ὁ Σ.Ε.Σ. γιὰ τὰ μέλη του.

Οἱ ἐκλογὲς θὰ γείνουν στὸ Γυμνάσιο Μυτιλήνης μὲ ψηφοδέλτια πάνω στὰ ὁποῖα θὰ γράφῃ ὁ κάθε ψηφοφόρος μονάχα πέντε ὀνοματα, ἐκεινῶν ποὺ νομίζει ἄξιους γιὰ νὰ ἀποτελέσουνε τὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ Συνδέσμου Μυτιλήνης.

Ὑποψήφιοι θἄναι ὅσοι θὰ προταθοῦνε ἀπὸ 5 τουλάχιστο μέλη τοῦ Συνδέσμου, δηλώνωντάς το ἐγγράφως ἀπὸ σήμερα ἴσαμε δυὸ μέρες πριν ἀπ' τὶς ἐκλογές, καὶ αὐτό, γιὰ νὰ καταρτισθῇ ἕνας πίνακας τῶν ὑποψηφιων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ διαλέγουν οἱ ψηφοφόροι τοὺς πέντε ποὺ θὰ γράψουν στὰ ψηφοδέλτια τὴ μέρα τῆς ἐκλογῆς.

Τὶς ἐκλογὲς θα ἐπιτηρήσῃ μία Τριμελὴς Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ ἰσαρίθμους ἀναπληρωτὰς ἀπὸ πρόσωπα ξένα πρὸς τὸν Σύνδεσμο. Ἡ ἴδια ἐπιτροπὴ στὸ τέλος τῆς ἐκλογῆς θὰ κάμη καὶ τὸ μέτρημα τῶν ψήφων, πέρνοντας κ' ἕναν ἀκόμη ψηφολέκτην μαζὺ μὲ τὸν ὁποῖον θὰ προσυπογράψῃ τὸ Σχετικὸ Πρακτικὸ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας.

Μυτιλήνῃ τῇ 25—6—23

Ὁ Γραμματεὺς — Ὁ Πρόεδρος

Ε. Κλήμης — ***Σ. Ἀμμανίτης***

Ὁ Κοτζαμπάσης

Ἐν Πλακάδῳ τῇ 22 Ἰουνίου 1923

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Ἀπὸ Τουρκοκρατίας λυμαίνεται τὸ χωριό μας ἕνας Κοτσαμπάσης ὀνόματι Ἰωάννης Νταπανλῆς.

Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ὕστερα ἀπὸ ὅλες τὶς μεταλλαγὲς ποὺ ἔλαβαν ὅλα τὰ Κράτη καὶ ὅλα τὰ συστήματα δὲν ἐννοεῖ νὰ ἀλλάξῃ πρόγραμμα.

Αὐτὸν ἕνα μονάχα τὸν ἀπασχολεῖ· τὸ συμφέρο του καὶ μόνο τὸ συμφέρο, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται νὰ τὸ ἱκανοποιήσῃ μὲ ἔξοδα ὅλου τοῦ χωριοῦ. Τὰ παλαιοντολογικά του τερτίπια ποὺ μονάχα ἐπ. Τουρκοκρατίας εἶχαν πέραση δὲν λέει νὰ τὰ ἀφήσῃ. Κοτζαμπάσης ὁ ἄνθρωπος, θαρρεῖ πῶς; ὅλοι γεννηθήκανε γιὰ νὰ δουλεύουν γύρω στὸ πλουσιοπάροχό τὸ τραπέζι καὶ νὰ κατευνάζουν τὴ πεῖνα τους ἀπὸ τὰ ψίχουλα τοῦ ἀρχοντικοῦ σοφρά του.

Τὶς προάλλες ὅταν ἐμεῖς ἐσκοτωνού μαστε σὰν μῦγες στὴ Μικρὰ Ἀσία, βρῆκε εὐκαιρία, ἔχοντας καὶ τὸν Πρόεδρο τῆς Κοινότητάς μας συνεργό, νὰ κάνῃ κατοχὴ μιὰ βρύση τοῦ Δημοσίου ποὖτανε καταμεσὴ στὴν ἀγορὰ τοῦ χωριοῦ καθὼς ἐπίσης καὶ μιὰν λωρίδα τόπο ἀπὸ τὸ δρόμο, μάκρος 3 πάνω κάτου μήτρα καὶ πλάτος ἕνα καὶ μισό.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲ φτάνει ὅτι δανείζει σὲ ὅσους καταφεύγουνε στὸ ἔλεός του νοικοκυρκίους μὲ τὸν ἄνομο τόκο τῶν 10 ο)ο—μὲ σκοπὸ πάντα νὰ βάλῃ χέρι σὲ κανένα χτῆμα ἢ χωράφι ποὺ ἔχει ὁ δανειζόμενος—ἄλλα τώρα τελευταῖα βρῆκε κι' ἄλλον τρόπο γιὰ νὰ γδέρνῃ κείνους ποὺ ἡ σκληρὴ ἀνάγκη ἤθελε σπρώξῃ νὰ χτυπήσουν τὴν πόρτα του.

Εἶχε φέρει ὁ κύριος ἄλευρα τὰ ὁποῖα ἀφοῦ κράτησε ἐπὶ μῆνες στὴν ἀποθήκη του — ὑπολογίζων ποιὸς ξέρει τί ἄνομα κέρδη — γιὰ νὰ τὰ ξοδέψῃ τώρα χωρὶς συνάμα καὶ νὰ ζημιωθῇ, ὑποχρεώνει τοὺς δυστυχεῖς μουζίκους του νὰ πάρουν καὶ ἀπὸ ἕνα σακκὶ ἀπὸ τὸ ἀλεῦρι αὐτὸ πρὸς δέκα (ἀριθμὸς 10) δραχμὲς τὴν ὀκᾶ δηλαδὴ 780 δραχμὲς τὸ σακκί, τὴν δὲ ἀξία του νὰ τὴν λογίσῃ στὸ ὁμόλογο ὡς χρῆμα μετρηθέν.

Ἐπειδὴ δὲ κοντὰ στἄλλατου χαρίσματα ἔχει καὶ τὸ χάρισμα τῆς πανουργίας ἀνεπτυγμένο στὸν ὕψιστο βαθμό, γι' αὐτὸ στὸ ὁμόλογο ποὺ πέρνει ἀπὸ τὸν δανειστὴ δὲν ἐπιτρέπει νὰ γραφῇ πρὸς πόσα τοῖς ἑκατὸ δανείζει ἀλλὰ σημειώνει τὴ φράση «νόμιμος τόκος».

Δές τε τί εὔμορφα κάνει τὴ δουλίτσα του.

Δὲν τοῦ ἀξίζει νὰ τὸν συγχαροῦμε;

Ὁ Σ. Ε. Σ. Πλακάδου

Ἕνα λαμπρὸ παράδειγμα

Ἐξοχώτατε,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς ἀναφέρω ὅτι τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ἀσωμάτου, συνελθὸν εἰς τακτικὴν συνεδρίαν συνεσκέφθη καὶ ἀπεφάσισε: Νὰ παράσχῃ τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὰ νέα στοιχεῖα τῆς Κοινότητος, τοὺς ἀπολυθέντας δηλονότι ἐφέδρους, οἵτινες ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἠγωνίσθησαν διὰ τὸ γενικὸν καλὸν τῆς Πατρίδος, νὰ ἐργασθοῦν καὶ τώρα ὡς πολῖται —ὡς ἔχουν δικαίωμα ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσιν—διὰ τὸ καλὸν καὶ τὴν πρόοδον τῆς ἰδιαιτέρας των Πατρίδος.

Καταλλήλου; διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου κρίνομεν τοὺς ἑξῆς ἐκ τῶν νέων, ἀπολαύοντας τῆς ἀμερίστου ἐμπιστοσύνης τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος: 1) Εὐστρ. Γρηγ. Παπαμιχαὴλ 2) Γρηγ. Ε. Παυλέλλην 3) Γρηγ. Β. Κουτλῆν 4) Εὐστράτιον Π. Κανιμᾶν καὶ 5) Νικόλαον Π. Καπανάκην.

Κατόπιν τούτου τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ἀσωμάτου λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ δι' ἐμοῦ τὴν παρακίτησίν του μὲ τὴν θερμὴν παράκλησιν ὅπως εὐαρεστηθῇ ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης νὰ τὴν ἀποδεχθῇ καὶ μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι τόσον ἐγὼ ὅσον καὶ οἱ συνεργάται μου θὰ παράσχωμεν εἰς τοὺς νέους διαδόχους μας ἀμέριστον τὴν συνδρομήν μας ***ἐνισχύοντες τὸν πόθον καὶ τὴν ὡραίαν νεανικὴν αὐτῶν ὁρμὴν πρὸς δημιουργίαν καὶ δρᾶσιν,*** διὰ τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν δυνάμεών μας.

Εὐπειθέστατος

Ὁ αἰτῶν πρόεδρος τῆς Κοιν. Ἀσωμάτου

Ἀναστάσιος Γιακουμῆς

Σημ. «Καμπάνας». Τὰ ἄλλα μέλη τοῦ παραιτουμένου ὑπὲρ τῶν νέωνΚοινοτικοῦ Συμβουλίου Ἀσωμάτου εἶνε: Ἰωάννης Χατζηκωνσταντῆς Σταῦρος Σταυρακέλλης Φώτιος Ἀβαγιαννέλλης καὶ Δημήτριος Παυλέλης

Οἱ ἀπόλεμοι καὶ ὁ σακάτης

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Θὰ ἤθελα νὰ γράψω καλλίτερα πράγματα γιὰ τὸ χωριό μου καὶ ὄχι σὰν αὐτά. Εἴχαμε τὸ εὐτύχημα ἀπὸ ὅλους τοὺς πολέμους ποὺ κάναμε νὰ ἔχουμε ***ἕνα καὶ μόνο ἀνάπηρο*** τὸν Γ. Μπουλουμπάση, προστάτη τριῶν ἀνυπάνδρων ἀδελφῶν του, δίχως μάνα καὶ πατέρα οὔτε κι κανένα πόρο ζωῆς. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶ; ὅλοι ἤθελαν νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ πρὸ πάντων οἱ συνάδελφοί του ποὺ μὲ ἕνα πρόχειρο ἔρανο ποὺ ἔκαμαν τοῦ ἐμάζευσαν περίπου 500 Δραχμές.

Μὰ τὸ ζήτημα ἦταν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ ψωμί του μόνος του καὶ ἐπειδὴ εἶχε διαδοθῇ ὅτι οἱ μπακάληδες εὐχαρίστως θὰ ἄφιναν τὰ καπνὰ καὶ τσιγάρα νὰ τὰ πωλῇ ἐκεῖνος, σὲ μιὰ συνεδρίαση τοῦ Σ. Ε. Σ. ἐκάναμε μιὰ σχετικὴ δήλωση τὴν ὁποίαν ὑπέγραψαν ὅλοι οἱ μπακάληδες.

Ζητήσαμε τὶς ὑπαγραφές του; ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο παρὰ ἐπειδὴ εἴχαμε τὴν ἰδέα ὅτι θὰ εὑρεθῇ ἕνας τους ἀργότερα νὰ φέρῃ καπνὰ καὶ θὰ τὸν ἀκολουθοῦσαν καὶ ἄλλοι· ὅπως καὶ ἔγεινε. Δὲν πέρασαν δυὸ μῆνες ποὺ ὑπέγραψαν τὴν δήλωση, καὶ τὸ ἀτομικὸ συμφέρο δὲν τοὺς ἄφησε νὰ σεβασθοῦν τὴν ***ὑπογραφή τους*** καὶ ἄρχισαν ὁ ἕνας ὕστερα ἀπὸ τὸν ἄλλο νὰ ἀγοράζουν καὶ νὰ πωλοῦν καπνά, καὶ ἔτσι ὁ φτωχὸς καὶ σακάτης βλέπει καὶ πάλι νὰ παρουσιάζεται μπροστά του ἕνα μεγάλο ἐρωτηματικὸ στὸ ζήτημα τῆς ζωῆς του... Πιστεύω καὶ ἐλπίζω νὰ θελήσουν νὰ σκεφθοῦν καλλίτερα καὶ νὰ ἀφήσουν τὸ ἐλάχιστο κέρδος 5—10 δραχμὲς τὴν ἡμέραν ποὺ ἔχει ὁ καθένας τους γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ζήσῃ καὶ αὐτὸ τὸ παιδί, ποὺ γιὰ τὴν ἡσυχία καὶ ἀσφάλειά τους ἔδωσε ὅ,τι εἶχε.

Χωρὶς νὰ θέλω νὰ ἀναφέρω πρόσωπα, δὲν μπορῶ παρὰ νὰ ἐπαινέσω τὴν ἐξαίρεσηποὺ ἔκανε σαὐτὸ τὸ ζήτημα ὁΠ.Πέτρουὁποῖοςἄνκαὶ ἔφεδροςοἰκογενειάρχης ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν πουλᾶ καπνά· δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ γίνῃ διαφορετικὰ ἀφοὺ καὶ αὐτὸς ἤξευρε τί θὰ πῇ στρατιωτικὸ καὶ ἔφαγε κάμποσο καιρὸ κουραμάνα.

Παρακολουθητής

Ἐπαναστάτης δηλαδή!

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Παρακαλοῦμεν καταχωρήσητε εἰς τὴν ἐφημερίδα σας τὰ ἀκόλουθα:

Ἐπὶ πενταετίαν ὑπηρετοῦντες; ὡς τελωνοφύλακες ἐν τῷ ἐνταῦθα Τελωνείῳ 15 οἰκογενειάρχαι, οἱ πλεῖστοι ἔφεδροι καὶ τραυματίαι, οὐδέποτε παραβιάσαντες τὰ καθήκοντά μας, ἀλλὰ μᾶλλον τυχόντες εὐαρεσκειῶν παρὰ τῶν προϊσταμένων μας καὶ ἀναμένοντες τὴν μονιμοποίησίν μας, σήμερον ἀναιτίως καὶ κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ νῦν Τελώνου ἀπελύθημεν τῆς ὑπηρεσίας ***ὡς ἀκατάλληλοι*** Ὁ λόγος τῆς ἀπολύσεώς μας δὲν εἶνε αὐτὸς ὡς ἰσχυρίζεται ὁ κ. Τελώνης, ἀλλὰ λόγοι καθαρῶς πολιτικοὶ καὶ ἀπορρέοντες ἀπὸ προσωπικάς του ἀντιλήψεις, ἐπειδὴ τυγχάνομεν Μυτιληναῖοι καὶ ἀντικωνσταντινικοί.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφίξεώς του, εἰς τὰς ἐρωτήσεις του ***«Ἀπὸ ποῦ εἶσαι; Ἄ! Μυτιληναῖος;»*** συνεπλήρωνε εἰρωνικῶς ***«Ἐπαναστάτης δηλαδή!»***

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους παυόμεθα σήμερον τῆς ὑπηρεσίας ἕνα σωρὸ ἔφεδροι οἰκογενειάρχαι, διὰ νὰ φέρει τελωνοφύλακας ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Ἑλλάδα, ὁμοίους του κατὰ τὰ φρονήματα καὶ ὡσὰν τὸν εὐνούμενόν του δεκάρχην Μηλιγκώνην Παν. ποὺ ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ ὑβρίζει ὡς καὶ ὁ ἄλλος ἑξηκοντάρχης Τσαρουχᾶς καὶ λέγει: ***«πλησιάζειή ὥρα ποὺ θὰ σᾶς κανονίσουμε.»***

Μεθ' ὑπολήψεως

Θεόδ. Μπιγώνης, Γεώργιος Παλτζᾶκος, Δ. Χριστοδούλου, Ἰωάννης Δ. Γαλάνης, Κ. Ἀναγνώστου, Ε. Ἠλιάδης, Μιχ. Μιχαηλίδης, Μ. Νουᾶκος, Ἐλ. Τριανταφύλλου. Γ. Δαμνῆς, Κ. Κουτηριάδης, Γ. Δ. Μιζόγλους.

Ὁ δρόμος Γελοίων — Ὑψηλομέτωπου

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Δὲν ἔμεινε καμμιὰ φημερίδα ἐντόπια ποὺ νὰ μὴ γράψῃ γιὰ τὸ αἰώνιό μας ζήτημα, τοῦ δρόμου Ὑψηλομετώπου-Γελίων. Δὲν ἔμεινε καὶ διάβημα ποὺ νὰ μὴν τὸ κάνουμε, τὸ πιὸ τελευταῖο δὲ εἶνε τὸ ὑπόμνημα ποὺ ἔδωκεν ὁ ΣΕΣ Στύψης-Ὑψηλομετώπου στὸν κ. Παπανδρέου γιὰ τὸ ἴδιο ζήτημα. Κάνε μας λοιπὸν τὴν χάρη καὶ γράψε καὶ σὺ κανεδυὸ λόγια γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον μας αὐτὸ ζήτημα, καὶ ἂν κατορθωθῇ νὰ πιάσῃ τόπο νὰ εἶσαι βέβαιη ὅτι ὅλη ἡ περιφέρεια τοῦ Λεπετύμνου, δὲν θὰ ξεχάση τὴν εὐεργεσία, καὶ θ'ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της. Λοιπόν, ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ἔγγραφον τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ Λέσβου, πρὸς τὴν Νομαρχίαν πρὶν ἀπὸ δυὸ μῆνες περίπου, ποὺ λέγει ὅτι εἶνε ἀπαραίτητος ἡ κατασκευὴ τοῦ δρόμου τούτου, καὶ εἰς τὸν σχετικὸν πίνακα ποὺ ὑπέβαλε ἀτὸ ἁρμόδιο Ὑπουργεῖο, γιὰ ***τὰ κατασκευασθησόμενα ἔργα τοῦ τρέχοντος ἔτους*** καταχωρήθηκε καὶ ἕνα κονδύλι γιὰ 500,000 δραχμὲς ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὸ δρόμο μας, καὶ ὅτι 250,000 χρειάζονται γιὰ τὸ πρῶτο μέρος δηλ. «χωματουργικὰ ἔργα, κατασκευὴν ξηροτοίχων, καὶ τεχνικῶν ἔργων (ὀχετῶν καὶ γεφυρῶν) καὶ ἕτεραι 250,000 διὰ τὴν σκυρόστρωσιν καὶ κυλίνδρωσιν τοῦ ὁδοστρώματος».

Σήμερα ὅμως τὸ πρᾶγμα διαφέρει, τὰ μεροκάματα φτηνήνανε, παρακάνω δὲ ἀπὸ 300 ἐργάτες ἔφεδροι καὶ μή, θὰ τρέξουν νὰ ἐργασθοῦν, καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι ἂν δὲν χρειαζότανε τὰ προσόντα ποὺ ἀπαιτεῖ τὸ χαρτοβασίλειο μας γιὰ τὴν «ἀνάληψιν δημοσίων ἔργων» θὰ μποροῦσα νὰ ἀναλάβω ἐργολαβικῶς τὸ ἔργον αὐτὸ μόνον μὲ 300,000 δραχμὲς σήμερα, πρὶν διατεθοῦν τὰ 2,500,000 ποὺ εἴδαμε προχθὲς στὰ φύλλα ὅτι ἀποφασίστηκαν γιὰ τὴ Λέσβο, καὶ ἄλλες 300,000 ποὺ εἴδαμε πρὸ καιροῦ, ***στὰ φύλλα πάντοτε***, γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό, εἰς ἄλλα ἔργα, ὅπως; λ. χ. οἱ περίπατοι τῆς πρωτευούσης κ.τ.λ. ἡμεῖς δὲ οἱ ***ὑπαίθροι*** ἂς ξεχαρβαλανώμαστε σὲ κάθε βῆμα μας, τὸ ὁποῖον τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς δὲν τὸ κάνωμε

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

25. Θεριστής

Οὔτε αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα ἐλύθηκε τὸ ζήτημα τῶν τοκομεριδίων οὔτε ἐλπίδα ὑπάρχει καὶ τὴν ἐρχόμενη νὰ λυθῇ. Βούρκωσε τὸ ζήτημα μὲ τὸ νὰ περιμένουν Τοῦρκοι καὶ Σύμμαχοι ὁδηγίες ἀπὸ τὶς Κυβερνήσεις των καὶ νὰ μὴν ἔρχωνται, ἢ νἄρχωνται ἀλλὰ νὰ προκαλεῖται νέα συζήτηση καὶ νέα ἀναβολή. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐμεῖς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ στενόμαστε ἐπιστρατευμένοι καὶ νὰ ξοδευόμαστε.

Στὴ Βουλγαρία ἐπικράτησε ἡ νέα ἐπαναστατικὴ κυβέρνηση καὶ ἀναγνωρίστηκε μάλιστα πρῶτα-πρῶτα ἀπὸ τὴν Ἀγγλία —αὐτὴ ἡ πρόθυμη ἀναγνώριση ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, εἶναι πολὺ ὕποπτη —καὶ ἀπὸ ὅλες τὶς Δυνάμεις μικρὲς καὶ μεγάλες. Τὸ ὅτι δὲν ἐμπνέει καμμία ἐμπιστοσύνη στοὺς γειτόνους της καὶ πρὸ πάντων στὴ Σερβία καὶ Ἑλλάδα δὲν ἐπιδέχεται ἀμφιβολία. Ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ξαναφερθῇ στὴ μέση τὸ αἰώνιο ζήτημα τῆς «Μακεδονίας» μὲ τὶς μπερδεψιές του, ποὺ δὲν ἄφηκαν ποτὲ τὰ βαλκανικὰ κράτη νὰ ζοῦν εἰρηνικὰ ἐπὶ τριάντα ὁλόκληρα χρόνια καὶ κατάστρεψε τὴ Βουλγαρία. Ὁ Σταμπολίνσκυ ποὺ ἀποδείχτηκε πολὺ μεγαλείτερος πολιτικὸς ἀπὸ τοὺς περίφημους διανοούμενους τῆς Βουλγαρίας, δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ οὔτε λέξη γιὰ Μακεδόνες καὶ κομιτατζῆδες, γιὰ νὰ φέρῃ τὴν ἡσυχία στὴ χώρα του ὕστερα ἀπὸ δέκα χρονῶν ἀνωφελεῖς πολέμους ποὺ τὸ βουλγαρικὸ αἷμα ἄφθονο χύθηκε. Σ'ἐμᾶς ἐπιβάλλεται ἕναπρᾶμα· νὰπαρακολουθοῦμε ἄγρυπνατὴν κατάσταση.

α.

γιὰ γοῦστο, ἀλλὰ γιὰ συμφέρον μας, καὶ κατὰ συνέπεια καὶ γιὰ τὸ συμφέρο τοῦ Κράτους . . . . . .

Ἂν ὁ κ. Θεοφανόπουλος θελήσῃ νὰ δώσῃ λιγάκη προσοχὴ στὰ γραφόμενά μας, καὶ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα ἐπιτοπίως, δηλ. ἀπὸ τὸν λαὸ καὶ ὄχι ἀπὸ Νομομηχανικούς, Προέδρους καὶ Παρέδρους, οἱ ὁποῖοι ὡς πρόγραμμά των ἔχουν πάντοτε χαρτιὰ καὶ αἰωνίως χαρτιά καὶ παραχαρτιά, θὰ πεισθῇ ὅτι τὸ μεγαλείτερο καλὸ ποὺ ἔχει νὰ κάνει στὸν τόπο θὰ εἶνε ἡ πολλάκις ***χαραχθεῖσα καὶ μελετηθεῖσα κατασκευὴ τοῦ δρόμου τούτου*** ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ πικρὰ πεῖρα μᾶς ἀπέδειξεν ὅτι εὐκολώτερα μπορεῖ νὰ ἀκουσθῇ μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸ Θιβὲτ, ἢ ἀπὸ τὸ Τουμπουκτοῦ, παρὰ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας κατοίκους τοῦ βορείου τμήματος τῆς νήσου.

Ὑψηλομέτωπο 20 Ἰουνίου 1923

Μὲ ἀγάπη

Βουνήσιος

ΔΗΛΩΣΗ

Ὁ ΣΕΣ Βρυσσᾶς μᾶς γράφει πὼς βρίσκουνται στὸ 14ο Τάγμα αἰχμαλώτων στὴ Μαγνησία οἱ ἑξῆς ἔφεδροι :

Γεωργ. Δαυΐδ Ἀναστασιάδης, Χύδηρα. Εὐστρ. Ἰωάν. Ἀλβανός Γέλια, καὶ Ἀναστάσιος Ἀσημέλλης Οἱ ΣΕΣ τῶν χωριῶν ἂς φροντίσουν νὰ πληροφορήσουν τοὺς δικούς των.

Εὐχαριστήρια

Ὁ ΣΕΣ εὐχαριστεῖ τὸν Λημνιὸ συνάδελφο Δημ. Κισεμλῆ καὶ τὴν κυρία του Ἄννα Δ. Κισεμλῆ ποὺ ἔστειλαν στὸ ταμεῖο του δρχ. 100 γιὰ μνημόσυνο τῆς θείας των Χρυσῆς Εὐστρ. Ἀλομαιέλλη.

Ὁ ΣΕΣ Λέσβου

Ἀπόδοσις λ)σμοῦ κονσέρτου Ἐρασιτεχνῶν ὑπὲρ αἰχμαλώτων

Εἰσπράξεις 282 εἰσιτήρια πρὸς 17.50	Δραχ.	4935
Ἔξοδα	»	2277
Ὑπόλοιπον παραδοθὲν εἰς τὸν ΣΕΣ	»	2658

* * *

Ὁ Σ. Ε. Σ. Λέσβου εὐχαριστεῖ θερμὰ τὸν μαέστρο καὶ ὀργανωτὴ τοῦ κονσέρτου κ. Σ. Σωφρονιάδη καὶ Φαίδ. Σκουρτέλλην καὶ Χρ. Σωφρονιάδη ποὺ ἀποτελούσανε τὴν ὀργανωτικὴ ἐπιτροπή.

Ὁ Σ. Ε. Σ. Λέσβου

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πρὸς τοὺς καλλιεργητὰς. πωλητὰς καὶ ἐμπόρους Καπνῶν

Ὁ γνωστὸς μεσίτης Στυλιανὸς Καραπάτης εἶνε εἰς θέσιν νὰ παρέχῃ οἱανδήποτε πληροφορίαν ἐπὶ καπνῶν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθύνονται πρὸς αὐτὸν, εὑρισκόμενον εἰς τὸ Ἀργυραμοιβεῖον τοῦ κ. Κ. Καραγεώργη.

Ο κ. ΣΠΥΡΟΣ

Δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ πιστέψουμε πὼς ἡ βαθύτερη καὶ μυστικὴ αἰτία ποὺ ἔκανε τον κ. Σπῦρο Μομφεράτο νὰ κάνει σκορποχῶρι ὅλους τοὺς ὑπηκόους του τελωνοφύλακες, εἶναι αὐτὴ ποὺ καταγέλλουν σἄλλη στήλη οἱ ἴδιοι : Πὼς δὲν ὑποφέρη ὁ κ. Σπῦρος νὰ ἔχει ὑπαλλήλους, ποὺ ἔχουν εἰς βάρος των αὐτὲς τις δυὸ τρομερὲς κατηγόριες. Νἄναι ***Μυτιληνιοὶ*** καὶ νἄναι ***Ἐπαναστατικοί.*** Γιατὶ ὅπως κιἂν θέσουμε τὴν πικύση τῶν ἐκτάκτων καὶ τὴ μετάθεση τῶν μόνιμων τελωνοφυλάκων ποὺ πρόκάμεσε ὁ κ. Τελώνης τις παραμονὲς τῆς φευγάλας του ἀπ' τὴ Μυτιλήνη, δὲ βρίσκουμε καμμιὰ ἄλλη ἐξήγηση. Οἱ παύσεις ἔγιναν γιὰ οἰκονομία ; Τοτες θἄτανε γενικο μέτρο καὶ δὲ θἄ συνοδευόταινε κιἀπὸ μεταθέσεις. Γιὰ ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων ; Μὰ μερικοὶ ἀπ'αὐτοὺς ἔχουν εὐσημα κιἀπ'τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ τὴν καλὴ ἐκτέλεση τῆς ὑπηρεσίας των, κ' ἡ ἐκκαθάριση δὲν ἄγγιξε κανένα.

Κὕστερα, σὲ τέτιες περιστάσεις ἡ βρῶμα τοῦ ψαριοῦ ἀρχίζει ἀπ' τὸ κεφάλι. Δὲν εἶναι δὲ ἡ πρώτη φορὰ ποὺ κάθε κλασικὴ ἀνικανοτηταπουὺ μᾶς ἔστειλε ἡ εὐλογημένη Ἀθήνα, ρίχνει τὸ γομάρι τῆς ἀποτυχίας της στοὺς κατώτερους ὑπαλλήλους. Ἐν γένει βλέπουμε μὲ λύπη πὼς το χαντάκι τῆς ἀντιπάθειας ἀνάμεσα στὴν παλιὰ καὶ τὴ Νέα Ἑλλάδα ποὺ εἶναι καμαρωμένο δημιούργημα ὁρισμένων ἀνίκανων ὑπαλλήλων, ποὺ ἀψυχολόγητα καὶ ἀνόητα προσβάλλουν κάθε στιγμὴ τὸ ντόπιο αἴσθημα, πλαταίνει ὁλοένα. Καὶ πάλι ἐπαναλαμβάνουμε μιὰ συμβουλὴ σὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς κακοὺς μουσαφιρέους μας. Σὰ δὲν μποροῦνε νὰ προσαρμοστοῦνε μὲ τὸν τόπο μας, νὰ γυρεύουν ἀμέσως μετάθερη στὰ χωριά τους. Δὲν εἶναι δυνατὸ νἀφομοιώσουν δέκα κύριοι οὔτε τὴ νοοτροπία, οὔτε τὸ πολιτικὸ αἴσθημα, οὔτε ἐπὶ τέλους τὰ γοῦστα ὁλάκαιρου ἑνὸς τόπου. Γιαὐτὸ ἂν δὲν μποροῦν νὰ ζήσουνε μέσα στὸ περιβάλλο ποὺ βρίσκουν ἐδῶ πρέπει νὰ τὸ δίνουν ἐγκαίρως. Ἀλλοιώτικα μόνο κακὸ κάνουν.

Κακὸ στὸν ἑαυτό τους ποὺ χαλάνε τὸ σκῶτι τους, κακὸ στοὺς ἄλλους ποὺ εἶναι στὶς διαταγές τους, καὶ κακὸ στὴν Ὑπηρεσία τὴν ἔρμη, ποὺ πληρώνει, πληρώνει σὰ σκασμένη γιὰ νὰ κάνει ὁ καθένας τὰ κέφια του. Κι ὁ κύριος Σπῦρος ἔχει κάνει τὰ δικά του ἀρκετὸν καιρό.

ΠΟΛΛΩ ΚΑΡΡΟΝΕΣ

Σ' ἄλλη στήλη θὰ δῆτε ἕνα ὡραῖο ἔγγραφο. Εἶναι τὸ δικαιολογητικὸ τῆς παραιτήσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου Ἀσωμάτου. Καὶ εἶναι τὸ πιὸ πρωτότυπο, τὸ πιὸ γενναῖο καὶ τὸ πιὸ περήφανο ἔγγραφο ποὺ στάλθηκε σὲ Νομάρχη ἀπὸ τότες ποὺ στάθηκε τὸ χαρτοβασίλειο. Ἡ κοινότητα Ἀσωμάτου παρουσιάζει ἁρμ στὴν παράταξη τῶν ἄλκιμων ἐφέδρων της. Καὶ τοὺς καλεῖ νὰ πάρουνε στὰ χέρια τους τὰ τίμιο, στὰ χέρια τους τὰ γερά, τὰ χαλινάρια τῆς διοικήσεως τῶν Κοινῶν πραγμάτων. Ὁ κ. Νομάρχης ὅταν τοῦ ἔφεραν οἱ παραιτούμενοι τὸ ἔγγραφο αὐτό, στάθηκε μὲ χαρούμενη κατάπληξη μπροστὰ στὴν ὡραία χειρονομία τῶν Κοιν. Συμβούλων. Καὶ στέλνοντάς το στὸ Ὑπουργεῖο, ἀντέγραψε μὲς τὸ ἔγγραφό του ὁλάκαιρο τὸ δικαιολογητικό, γιὰ νὰ δοῦνε στὴν Ἀθήνα πῶς ἀντιλαμβάνονται στὴ Μυτιλήνη οἱ ἄνθρωποι τὰ καθήκοντά τους καὶ τὶς ὑποχρεώσεις τους. Τὸ ἔγγραφο αὐτὸ τιμᾶ τὴν περασμένη γενεὰ τοῦ Ἀσωμάτου ποὺ ἐμβάθυνε τόσο ἁπλᾶ στὴν ἀνάγκη τοῦ συγχρονισμοῦ τῶν προσώπων μὲ τὴν ἐποχή. Τιμᾶ καὶ τοὺς ἐφέδρους τοῦ Συνδέσμου Ἀσωμάτου ποὺ ἐμπνέουν τόσην ἐμπιστοσύνη καὶ τόσην ἐκτίμηση στοὺς μεγαλυτέρους των. Οἱ ἔφεδροι ποὺ καλοῦνται τόσο πανηγυρικὰ στὸν ἀγῶνα γιὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδας των πέρνουν ἔτσι καὶ μιὰ πολὺ μεγάλη εὐθύνη. Νὰ σταθοῦν «πολλῷ κάρρονες» ἀπ' τοὺς παλιούς. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ τἀποδείξουνε μὲ ἔργα, καὶ ὑψώνουμε τὸ ἔγγραφο τῆς παραιτήσεως τῶν Κοιν. Συμβούλων Ἀσωμάτου ὡς ἕνα ὡραῖον καὶ θριαμβευτικὸ παράδειγμα γιὰ ὅλες ἐκεῖνες τὶς Κοινότητες ποὺ οἱ παλιοὶ καὶ κουρασμένοι τους ἡγήτορες κάθουνται ἀκόμα σφιχτὰ κολλημένοι στὶς θέσεις ποὺ ζητᾶνε νέο αἷμα, νέα μιαλὰ καὶ νέα χέρια.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΣΕΣ

Ἀκόμα μιὰ φορὰ μὲ τὴν εὐκαιρία ποὺ παρατείνεται ὁ χρονος τῶν ἐγγραφῶν εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους ξαναφωνάζουμε στοὺς ΣΕΣ τῶν χωριῶν :

Φροντίσετε νὰ ἐγγραφουνε **ὅλοι οἱ ἔφεδροι ποὺ δὲν ἔχουνε ἀκόμα δικαίωμα ψήφου γιατὶ δὲν ἐγγράφηκαν.** Οἱ Διοικητικὲς Ἐπιτροπὲς **ἔχουνε ἱερὴ ὑποχρέωση** νὰ μὴν ἀφισουνε κανεναν ἔφεδρο ὁλόχω, ψῆφο στο χέρι. Στὰ χωριὰ ποὺ εἶναι μακρυὰ ἀπὸ Εἰρηνοδικεῖο ἂς γίνουν ἐνέργειες νὰ παει ἕνας Εἰρηνοδικης. Συναδελφοι ! Μὴν ξεχνᾶτε πὼς ἀφίνοντας την ψῆφο στα χερια τῶν ἀπόλεμων καὶ τῶν κουραμπιέδων **τοὺς δίνετε πληρεξούσιο γιὰ τὴ ζωή σας, γιὰ τὴν τιμή σας, γιὰ τὸ μέλλον σας, γιὰ τὴν τύχη τοῦ σπιτιοῦ σας.**

Ἔφεδροι ! Ἔχετε ὑπ' ὄψει πὼς ἂν ἀληθινὰ τόχετε παρει ἀποφαση νὰ πᾶρετε στὰ χερια σας την τυχη σας καὶ την τύχη τοῦ τοπου σας, **μόνο μὲ τὴν ψῆφο τοῦ "Ἕλληνος πολίτου** θὰ το καταφερετε. Στις βουλευτικὲς ἐκλογὲς ποὺ θὰ γίνουν στὸ μελλον πρέπει τὰ μολυβένια σφαιρίδιά σας νἄναι ἕνα « πῦρ ὁμαδὸν» καλοζυγιασμένο καὶ καλομελετημενο, ποὺ θὰ βαρέσει κατάσιηθὰ τη φαυλότητα καὶ τη σαπιλα. Γιαὐτὸ ἡ παράταξή σας πρέπει νἄναι πυκνη, δεμενη, πειθαρχημένη. Συναδελφοι ! φροντιστε νὰ πάρετε την ψῆφο σας.

ΤΟ ΦΕΣΙ ΜΑΣ ΚΑΙ Η ΣΚΟΥΦΙΑ ΤΟΥ

Τὸ κίτρινο δικηγοράκι τοῦ κίτρινον «Φῶς» ἐπιμένει σώνει καὶ καλὰ νὰ διαπαιδαγωγήση στὴν πολιτικὴ, ὅπως διακήρυξε κάποτε, τοὺς Μυτιληνιούς. Καὶ τώρα τελευταῖα τὸν ἔχει πειράξει πολὺ στὰ νεῦρα τὸ ὅτι ἐμεῖς ποὺ μόλις «***προχτὲς βγάλαμε τὸ φέσι***» ὀνειρευόμαστε Δημοκρατίες, ἐνῷ αὐτὸς ποὺ μᾶς ἦρτε πάνσοφος καὶ ***χωρὶς φέσι*** ἐκ Μωρέως θέλει τὴν ἀπολυταρχία· ἔχει δίκιο ὁ ἄθρωπάκος. Τὶ νὰ γίνη ὅμως ποὺ ἐμεῖς οἱ Μυτιληνιοὶ, ἂν καὶ μὲ φέσι, βρεθήκαμε μὲ πλέον φιλελεύθερες ἀντιλήψεις καὶ τάσεις ἀπ' τὸ δικό του πούλημα τῆς ψυχῆς καὶ σώματος στοὺς πολιτικοὺς ἀφεντάδες τῆς πατρίδας του. Ἴσως γιατὶ ἐμεῖς κάτου ἀπ' τὸ τούρκικο φέσι νειρευούμαστε καὶ λαχταρούσαμε μιὰ ***Ἑλλάδα*** καὶ ὄχι τὸν κ. Σπῦρο Κουμουνδοῦρο π. χ. οὔτε τὴν ἀφεντιά του, οὔτε καμμιὰν ἄλλη παρόμοιας μάρκας δόξα. Δυπούμαστε πολὺ ποὺ δὲ βρέθηκαν οἱ ψυχές μας σκλαβωμένες ὅπως θὰ περίμενε τὸ ἐκ Μωρέως κίτρινο «Φῶς» γιὰ νὰ μπορέσει νὰ παίξει τὸ ρόλο τοῦ κυρίαρχου— ἐλευθερωτοῦ ἐδῶ πέρα, ὅπως φουσκωμένο κατέπλευσε. Φανταζόμαστε τὶ ἀπογοήτεψη θὰ αἰσθάνθηκε ὁ αὐτόκλητος διαπαιδαγωγητὴς τῶν Μυτιληνιῶν, καὶ δικαιολογοῦμε τὴν κιτρινάδα του καὶ τὴν πικρία του. Βλέπετε δὲ μπόρεσε νὰ ξοδέψη τὸ δηλητήριό του καὶ τὸ τρώγει μοναχός του. Καλὰ νὰ πάθη καὶ καλὴ χώνεψη.

ΓΚΕΓΚΕ;

Λέγει ἀκόμα τὸ ἐκ Μωρέως κίτρινο «Φῶς» πὼς σὲ ἐποχὴ ποὺ στὴ Βουλγαρία γυρεύουν βασιλεία καὶ στὴν Οὐγγαρία καὶ δὲ ξέρουμε ποῦ ἄλλοῦ ἀκόμα, ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ζητᾶμε δημοκρατίες. Μὰ ξεχνᾶ τὸ ὑποπρακτορεῖο τῆς ἐπιχειρήσεως Μετοξᾶ καὶ Σία πὼς ἐκεῖ ἡ βασιλεία εἶναι σύμβολο τῆς ἐθνικῆς ἑνότητας ἐνῷ σ' ἐμᾶς κατάντησε τῆς διαιρέσεως. Ἐκεῖ συμβολίζει μιὰ μεγάλη ἰδέα ἐνῷ σ' ἐμᾶς τὴν ἰδέα τοῦ Δουκάτου Ἀχαρνῶν. Ἐκεῖ ἡ βασιλεία ζητοῦσε νὰ ὁλοκληρώσῃ τὰ φυλετικὰ ὄνειρα ἐνῷ σ' ἐμᾶς ἔδιωχνε τοὺς Θράκες βουλευτές· αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα τῶν ἐθνῶν ἐκείνων καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ φυσικώτατα ὁ Ἑλληνισμὸς ὕστερα ἀπὸ τόσες δοκιμασίες στράφηκε πρὸς τὴ Δημοκρατία ποὺ οἱ ἀνώτατοι ἄρχοντες θἄναι ἐπὶ τέλους Ἕλληνες ἀτόφιοι ἀπὸ γνήσια Ἑλληνικὴ σπορά,καὶ θὰ πονοῦνε ***γιὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὄχι γιὰ τὸ Θρόνο.***

Λοιπὸν, γιὰ νὰ μεταχειριστοῦμε τὴν ἐθνικὴ μητρικὴ γλῶσσα τοῦ Μενιδιστοῦ ἀνθρωπάκου : ***Γκέγκε ;***

ΠΑΛΙΝ ΜΑΙΝΕΤΑΙ ;

Ἡ «Γκραβαλικὴ Φωνὴ» πάλι «πάσχει τὰς φρενας». Τὸ ὁμολόγησε χριστιανικὰ στο προηγούμενό της φυλλο και το ἀποδείχνει ἀπολαυστικώτατα στὸ τελευταῖο της. Στενοχωρημενη τρομερὰ κάτου ἀπ' την ἠθικὴ πίεση τοῦ περιβαλοντος, κραυγάζει πὼς δὲν εἶναι μὲν ἀντιβενιζελικιὰ ἀλλὰ προθύμως θὰ μεταβληθῇ καὶ σὲ ἀντιβενιζελικιὰ καὶ σὲ **«ὁτιὸήποτε ἄλλο» (;;)** ἂν ὁ Βενιζέλος δὲν κόψει καὶ δὲν ραψει, διότι, λέγει ὁ ἀγαπητὸς Θανάσης Γκράβαλης συνήθισε νὰ παίζει μὲ ἀνοιχτα χαρτιὰ κ.τ.λ. Πρῶτα πρῶτα ἐξορκίζουμε τὸν Ἀνταλλαγέντα συναδελφο νὰ πιστέψῃ ἕνα πρᾶμα. Πῶς; εἴτε Βενιζελικὸς εἶναι εἴτεΜεταξικός,οὔτετα πεπρωμένατῆςφυλῆς ἔχουν νὰ πάθουν τίποτα οὔτε τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδας. Γιατὶ θἄναι μοναχος του. Ἐμᾶς οὔτε ὁ Βενιζέλος μᾶς ἐνδιαφέρει οὔτε ὁ Μεταξᾶς. Μᾶς ἐνδιαφέρει μοναχα ἡ ἀλήθεια κ' ἡ Ἐπανάσταση. Καὶ λοιπον. Οἱ πρόσφυγες **ὅλοι** θἄναι μὲ την Ἐπανασταση καὶ θὰ τὴ βοηθᾶνε στις προσπάθειές της εἴτε θελε. ὁ φίλος Θανασης εἴτε ὄχι. Τὸ ὅτι παιζει «μὲ ἀνοιχτα χαρτια» τὸ ξαίρουμε κι' αὐτό. Ξαίρουμε ἀκόμα πὼς κάπου καπου παιζει και . . . μὲ ἀνοιχτα γράμματα. Ἐκεῖνο ποὺ σὲν συχωρνᾶμε μοναχα στὸν ἑαυτό μας εἶναι ποὺ τὸν κάναμε νὰ φωνάζει τοσο σαστισμένα καὶ ἀκατάληπτα πράματα· π. χ. ἐνῷ στὴνπρώτη σελιδα του ρμολογεῖ πὼς θἄναι Βενιζελικὸς «ἕως ὅτου ἀποδειχθῇ ἐσφαλμένη ἡ θρησκεία εἰς τὴν ὁποιαν σήμερον ανηκει» στὴ δεύτερη προεξυφλεῖ καὶ το αἷμα ὅλων ιῶν προσφυγων, δινοντας το μπόλικα γιὰ νὰ στηριξει την Ἐπανάσταση. Ὁμολογοῦμε πὼς ἡ στάση μας ἦτανε ἀπάνθρωπη ἀντίκρυ στὴν «Γκραβαλικὴ Φωνὴ» ἡ ὁποια κάπου κάπου σύμφωνα μὲ τὴν ὁμολογία της «πάσχει τὰς φρένας» ἀπ' τον καῦμὸ ποὺ αἰσθάνεται γιὰ τη συμφορὰ ὅλων μαζὺ τῶν προσφύγων, «ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὑφίσταται τὰςθυσίας τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐφημερίδος ταύτης.» Λυπούμαστε κατάκαρδα καὶ μεῖς γιὰ την πετριὰ αὐτὴ ποὺ ἔπαθε ὁ δυστυχισμένος συναδελφος ἀπὸ τὸ «πολὺ τῆς θλιψεως». Κι' ἂν ἀρχίσαμε συζήτηση καὶ ὑποψιαστήκαμε δόλο και σκοπιμότητα γιὰ «εἶνο τὸ ἀθλιογράφημά του γυρεύουμε συμπάθειο. Δὲν ξέραμε τότες ἀκόμα τὸ πάθημά του.

ΤΙΠΟΤΕ ΑΛΛΟ...

Οἱ προσφυγικὲς ἐπιτροπὲς εἶδανε τὸ νέο Νομάρχη· μιλήσανε μαζύ του γιὰ τὰ ζητήματά τους· ἀνταλλάξανε σκέψεις γιὰ τὸν καλλιτερο τρόπο ποὺ θἄναι βολετὸ νὰ γιατρευτοῦν, ὅσο μπορεῖ καλλίτερα, οἱ πολλὲς πληγές τους. Πίσω-πίσω οἱ προσφυγικὲς Ἐπιτροπὲς ἔφυγαν ἐνθουσιασμένες ἀπ' τὴ γνωριμία τους μὲ τὸν κ. Θεοφανόπουλο. Γιατί, ὅπως μας εἶπανε πολλὰ ἀπὸ τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν — ἄνθρωποι μυαλωμένοι, μὲ συναίσθηση τῶν ὑποχρεώσεων καὶ τῶν καθηκόντων των ἀπέναντι τῶν ἀδελφῶν προσφύγων ποὺ ἀντιπροσωπεύουν, μὲ πατριωτισμὸ ἀληθινὸ, μὲ χαρακτῆρα ἀκέραιο καὶ μὲ ἐντιμότητα ὄχι συνηθισμένη, ἄνθρωποι μὲ μιὰ λέξη ποὺ δὲν ἀποβλέπουν σὲ ἐκμετάλλευση τοῦ προσφυγικοῦ πόνου — ὁ νέος Νομάρχης,ἐπείσθησαν πὼς εἶναι ἀφωσιωμένος στὴν προσφυγικὴ ὑπόθεση καὶ ἦρθεν ἐδῶ μὲ ἀπόφαση νὰ ἐφαρμώσει πιστὰ τὸ πρόγραμμα τῆς Ἐπαναστάσεως: ***Νὰ γλυκάνει τὸν πόνο τῶν προσφύγων, νὰ ἐξυπηρετήσει ὅσο καλλίτερα μπορεῖ τὶς πολλὲς ἀνάγκες τους.***

Μόνον ὁ «ἀνταλλαγέντας» Γκράβαλης δὲ βρέθηκε ἱκανοποιημένος· καὶ ἔτσι διαβάσαμε σήμερα στὴ «Φωνή» του μιὰν ἀνόητη ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ κ. Νομάρχη. Φυσικὰ εἶναι γνωστὰ τὰ ἐλατήρια ποὺ κινοῦν τὸν κ. ἀνταλλαγέντα. Στὴν προκειμένη ὅμως περίπτωση ὑπάρχουν καὶ ἄλλες εἰδικὲς ἀφορμὲς, ὅπως μᾶς ***ἐπληροφόρησαν κατὰ πάντα ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς προσφύγων.*** Ὁ κ. Νομάρχης—μᾶς εἶπανε— ἄφηκε μὲ τὴν κουβέντα του νὰ ἐννοηθεῖ πὼς, σὰν ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐπαναστάσεως, θὰ ***πατάξει ΑΜΕΙΛΙΚΤΑ κάθε προσπάθεια ἀνήθικης ἐκμεταλλεύσεως τοῦ προσφυγικοῦ ζητήματος, ἀπὸ ἐπιτηδείους.***

Ὅλα αὐτὰ ὅμως ἐμᾶς μᾶς εἶνε ἀδιάφορα. Ἐκεῖνο ποὺ θέλουμε νὰ τονίσουμε γιὰ ***τὸ καλὸ καὶ τὸ συμφέρο*** τῶν Προσφύγων εἶνε : Νὰ σκεφτοῦν κατὰ πόσο βοηθοῦνε τὴ ὑπόθεσή τους οἱ τέτοιοι ***ἀνόητοι*** καὶ ***ἀνήθικοι*** τσαρλατανισμοί.....

ΘΕΑΤΡΟΝ «ΑΛΚΑΙΟΣ»

Ἀπόψε ἡ ἔξοχος Ἀγγλικὴ φάρσα

"ΕΧΩ ΤΡΙΑ..

εἰς 3 πράξεις

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Τὰ χιόνια τρῶνε τὰ βουνὰ
Καὶ τὰ βουνὰ λιοντάρια
Κι' οἰ-γι-ὅρορφες οἱ κοπελιὲς
Τρῶνε τὰ παλληκάρια

Συλλέχτης Σ. Μ.

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΣΠΗΛΙΟΣ

Τὄλεγαν ὅλοι οἱ ξωμάχοι ποὺ περνοῦσανε τώρα τελευταία ἀπὸ τ' «Ἄντρημα.» Κάθε βράδυ στὴν κορφὴ τοῦ «Κουκβᾶ», τοῦ ἔρημου κι' ἀπάτητου βουνοῦ, ποὺ στέκεται σὰν παλιὸς βιγλάτορας ἀπολιθωμένος, ἔπαιζε μιὰ φλογέρα, ποὺ ράγιζε, λὲς, πέτρες. Δὲν εἶχανε ξανακούσει τέτοιο παίξιμο ἄλλότες· ἕνας σκοπὸς θλιβερὸς, μακρόσυρτος, σπαραχτικὸς, ὁλά καιρος ἕνα κλάμα, ξεχυνόνανε ἀπ' τὸ σταχτόμαυρο βουνό, κατρακυλοῦσε στενάζοντας ἀνάμεσα ἀπ' τὰ δασὰ ρευμάνια, ξεχείλιζε μὲς στὴν ἄγρια ρεμματιὰ σὰν ἀνείπωτος καημός, σκαρφάλωνε κατόπι βαρὺς στ' ἀντικρινὰ τὰ κατατόπια κι' ἀκόμα πιὸ ἀπάνου ὡς τὶς ἀπόψηλες κορφὲς καὶ ξεψυχοῦσε, κουρασμένος, μὲς στὸ φῶς καὶ τὸν αἰθέρα, σὰν παράπονο. Ὕστερα, ξανὰ τὸ κλάμα τὸ σπαραχτικὸ ἀπ' τὸν «Κουκβᾶ» ποὺ καπλάντιζε τ' «Ἄντρημα» καὶ τὰ «Ράδια», ἔσπανε μὲς στὸν ὀγκὸ «Τριόδο», κι' ἔσβυνε μὲς στὴ νεροβοὴ τῶν ἀλευρόμυλων, κάτω ἀπ' τὶς θολωτὲς τὶς φυλλωσιὲς τῆς ἀκροποταμιᾶς.

—Ὁ Σπήλιος ὁ Ἀσκημομούρης εἶνε! πληροφορούσανε τοὺς διαβάτες οἱ βοσκοὶ σὰν τοὺς ἔβλεπαν νὰ κοντοστέκωνται σὰ μαγεμένοι στὰ ριζὰ τοῦ ἄγριου βουνοῦ.

Ἔτσι ἀρχίνιζε κάθε μέρα, τὰ ἡλιοβασιλέμματα καὶ δὲν ἤξερες πότε τέλειωνε. Γιατὶ τὶς νύχτες — ποτὲς τὴ μέρα δὲν τὸν εἶδε ψυχὴ ζῶσα — κατέβαινεν ἀπ' τὸ βουνὸ μαζὺ μὲ τὸ κοπάδι, ποὺ τοῦ παράδινεν ὁ παραγιὸς πρὶν φύγει γιὰ τὴ μάντρα.

Καὶ γύριζεν ὁλονυχτὶς ὁ Σπήλιος στὴ βοσκή, σ' ὅλα τὰ βοσκοτόπια, ξυπνώντας τοὺς νυχτερινοὺς ἀντίλαλους, αὐτὸς μὲ τὴ φλογέρα του, μὲ τὰ κουδούνια τους τὰ πρόβατα. Καὶ τὴν αὐγὴ—κάθε αὐγὴ—πρὶν βγεῖ ἀκόμα ὁ ἥλιος, ἔφτανε μὲ τὸ κοπάδι του στῆς«Χανοὺμ τὸ μύλο».

Ἐκεῖ θὰ πότιζε τὰ πρόβατα στὸν ποταμὸ καὶ θὰ περίμενε τὸν παραγιό του νὰ κατεβεῖ ἀπὸ τὴ μάντρα γιὰ νὰ τοῦ παραδόσει τὸ κοπάδι. Κι' ἐνῶ θὰ γίνονταν ὅλα αὐτὰ, θαν ἔβγαινεν ἡ Μάργα ἡ Μυλωνοῦ,—ἡ θειά του—ἀπ' τὸ μύλο, μὲ τὴν ἀλευρωμένη βράκα της καὶ τὰ τσιμπλιασμένα τὰ κόκκινα μάτια της. Θὰν τοὔδινε καφὲ μὲ παξιμαδι κ' ὕστερα θὰ κάθιζε κοντά του ἀπὰς στὴν «κουλέθρα» τὴν πολύβοη. Κανένας τους δὲ θὰ μιλοῦσε· ὅταν ὅμως ὁ Σπήλιος ἀνεστέναζε ἡ Μάργα θὰν τοῦ ἔλεγε, νὰ μὴν κάνει πιὰ ἔτσι κι' αὐτὸς καὶ δὲ χάθηκαν τὰ κοπελούδια στὸ χωριό· σὰ δὲν τόνε θέλησεν ἡ Ἀρετή — ὄχ! πιὰ κι' αὐτὴ ἡ πλατομούρα — δὲν ἔχασε ἡ Βενετιὰ βελόνη!... Ἔπειτα σάμπως ἤτανε ἀπὸ γεννήσιο του ἢ ἀπὸ καυγᾶ! στὸν πόλεμο τὸ ἔπαθε. Ὅλος ὁ κόσμος τὤξερε πὼς τὸν πῆρε τὸ κανόνι· κι' ἂν ἤτανε αὐτὴ, γυναῖκα καθὼς ἔπρεπε καὶ τὸν ἀγαποῦσε τάχα κατὰ πὼς ἔλεγε, πρὶν φύγει στὸ στρατό, θὰν ἔπρεπε νὰ τ' ἀποδείξει τώρα· νὰ τὤχε καὶ καμάρι της πῶχει ἄντρα λαβωμένο· αὐτὴ ὅμως τὸν ἀγαποῦσε γιά... τὰ νειάτα του καὶ γιὰ τὴν ὀμορφιά του.. Κι' ἔπειτα τί εἶχε δὰ τὸ πρόσωπό του! Νά, — δόξα νάχει ὁ Θεὸς — μέρα μὲ τὴ μέρα καλλιτέρευε· τὸ μάγουλό του ὅλο κι' ἔβρεφε κ' ἡ μύτη του, οὔ! σφάλιξαν οἱ γιαράδες ἀπὸ καιρό! Μόνε τὸ χυμένο μάτι του... καὶ πάλι σάμπως ἄλλοι, πὄχουνε καὶ τὰ δυό τους, βλέπουνε καλλίτερα!..

Κι' ἐνῷ θὰν τοῦ μιλοῦσεν ἔτσι ἡ Μάργα ἡ Μυλωνοῦ θὰν τοῦ χάϊδευε κιόλας τὸ πρόσωπο στοργικά, σὰ μάνα τὸ παιδί της. Καὶ κεῖνος πάντα ἀμίλητος, θὰ κύτταζε μὲ τὸ μοναδικό του μάτι μὲς στὸ βόθρο τὸ βαθὺ ποὺ ἄφριζε κάτου ἀπ' τὰ πόδια τους. Κ' ὕστερα σὰ θὰ τοὔλεγε νὰ πᾷ μιὰ μέρα στὸ χωριὸ νὰ ξυριστῇ κι' αὐτὸς σὰν ἄνθρωπος, γιατὶ τὸν ἀσκημαίνανε τὰ γένεια ἔτσι ποὺ μεγάλωναν ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ μονάχα τοῦ προσώπου του, ὁ Σπήλιος, σὰ νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ κακὸ νείρατο, θ' ἀναπηδοῦσε τρομαγμένος· κ' ἡ Μάργα ἡ Μυλωνοῦ θὰ τὸν ἔχανεν ἀπὸ μπροστά της, ξαφνικά.....

Τὸ βράδυ θὰν ἀκουγόταιε πάλι ἀπ' τὸν «Κουκβᾶ» ἡ φλογέρα τοῦ Ἀσκημομούρη. Ὁ θλιβερὸς ἀχὸς θὰ ξεχυνότανε ἀπ' τή σταχτόμαυρη κορφὴ, θὰ γέμιζε τὶς ρεμματιὲς ἀπὸ παράπονο, θὰ ξεπερνοῦσε τὶς βουνοκορφὲς καὶ θὰν ἔσβυνε καὶ θὰ ξαναγεννιόταν, πάντα ὁ ἴδιος, καὶ πάντα πιὸ σπαραχτικὸς, ὁ ἀτέλειωτος ὁ ἀχὸς—ὁ θρῆνος. Βουβοὶ θὰν ἀπομέναν οἱ ξωμάχοι μὲς στὴ λαγκαδιὰ, ἀγριολαντισμένα θὰ φτεροπετοῦσαν τὰ κοτσίφια μὲς στοὺς πρίνους, ἤρεμα θἄτρεχε τὸ νερὸ στὴ ρεμματιὰ κ' οἱ πικροδάφνες θὰ κοκκίνιζαν μιὰν ἀρόδα μὲς στὸ «Κακολάγκαδο».

Καὶ οἱ βοσκοὶ θὰν τὸ ξηγούσανε: — Εἶνε ὁ Σπήλιος ὁ Ἀσκημομούρης, καὶ κλαίει τὴν ἀπαρνήτρα τὴν ἀγάπη του.

Σ. Γκορέσης

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' ΣΑΣ

= Τὸ «Ζάππειο» μᾶ; προτέφερε τὴν περασμένη βδομάδα,
— Μιὰ ταινία πρώτης.
— Μὲ τὴν Μπερτίνη.
— Καιρούς; καὶ ζομάνια εἴχαμε νὰ δοῦμε τὴν ὄμορφη καλλιτέχνισσα τῆς ὁ θόνης.
— Ἂς φροντίσουν λοιπὸν οἱ Κινηματογράφοι μας,
— Νὰ ἐξασφαλίζουν καλὰ πράματα στὸ Κοινό μας,
— Καὶ κεῖνο ξαίρει νὰ τοὺς; τὸ πληρώνει τοῖς μετρητοῖς.
— Ὅπως τὄδειξε τὴν περασμένη Πέμτη.
— Γιατὶ βαρέθηκε ὁ κόσμος νὰ βλέπει τὰ ἀτέλειωτα «ἐπεισόδεια»,
— Τῶν διάφορων λωποδυτῶν καὶ ἡρώων,
— Ποὺ κυριαρχοῦν τώρα τελευταία στὸ σιντόνι.
= Ὁ «Ἀλκαῖος» ἐκτὸς ἀπ' τὶς ἐνδιαφέρουσες ταινίες του,
— Εἶχε καὶ μιὰ ἀπ' τὸ φυσικό,
— Τῆς Ἀνατολῆς.
— Ἡ Σμύρνη μὲ τὰ μπιντένια της καὶ μὲ τὴν προκυμαία της καὶ μὲ τὸ καμπαναριὸ τῆς Ἁγ. Φωτεινῆς.
— Πέρασε σὰν ὄνειρο γλυκὸ κιἀξέχαστο,
— Μροστὰ ἀπὸ τὰ μάτια μας,
— Κιἀπὸ τὰ μάτια τῶν προσφύγων παιδιῶν της.
= Τὴ Μυτιλήνη τὴν ἔπιασε
— Τζαζμπαντομανία.
— Τὸ «Κέντρον» μὴ δυνάμενον καθεύδειν ἀπὸ τὸ τρόπαιον τοῦ «Κήπου»
— Ἄρχισε νὰ βαρᾶ ντανούλια, κουδούνια, ξυλάκια,
— Καὶ πᾶν γένος μουσικὸν,
— Κοὶ πᾶν μέσον θορυβοποιόν.
— Ὁ θεὸς νὰ βάλει τὸ χέρι του.
= Τὰ τσαμέλια εὑρίσκονται σὲ παρακμή.
— Τὰ τρώει ὁ Μακρύ-Γιαλὸς
— Ποὺ κατάντησε τώρα-τώρα κάθε βράδυ.
— Βιτρίνα ὅλων τῶν ντόπιων καὶ ξένων καλλονῶν.
— «Τὶ νὰ εἴπῃ τενάς».
— Ὅπως ἔλεγαν καὶ τὰ παλαιὰ συναξάρια.
= Ἐκλογὲς λοιπόν.
— Νά, μιὰν εἴδηση ποὺ θὰ κάνει τοὺς κ. Τέως νὰ ξερογλύφουνται.
— Καὶ νὰ ὀνειρεύουνται «πιτναρέλια».
— Εὐτυχῶς δὲν πρόκειται περὶ Βουλευτικῶν ἐκλογῶν.
— Ἀλλὰ περί . . . ἐφεδρικῶν.
— Ἡ νέα γενεὰ τοῦ νησιοῦ.
— Τὰ νειάτα ιῆς Λέσβος τὰ γεμάτα ἀπὸ ζωὴ κι' ἀπὸ ὡραῖο πόθο δημιουργικό.
— Κινοῦνται, καὶ ἀναταράσσονται καὶ ὀργανώνονται.
— Ἑτοιμάζουνται γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Ἀναγεννήσεως.
= Ἡ Ἐπάνω Σκάλα ὁλοένα καὶ προοδεύει.
— Σιγὰ-σιγὰ ἀπέκτησε δικό τη; πληθυσμό.
— Δικά της κέντρα χειμωνιάτικα καὶ καλοκαιρινά.
—Σὲ λίγο ἀποκτᾷ καὶ δικό της θέατρο.
— Εἶνε ὁλότελα διαφορετικὴ ἡ ζωὴ ἐκεῖ πέρα.
— Νομίζει κανένας πὼς βρίσκεται σ' ἄλλη πόλη.
— Ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὴ Μυτιλήνη.
= Εἴδαμε διάφορα αὐτοκίνητα σὲ διάφορες ἐποχές.
— Νὰ ὁδηγοῦνται δέσμια ἐνώπιον τοῦ ἀστυνομικοῦ Τμήματος.
— Διότι ἐπάτησαν κοὶ ἐκομμάτιασαν διαβάτες.
— Δὲν εἴδαμε ὅμως κανέ α σωφὲρ νὰ συλληφθῇ.
— Ἐπειδὴ ἔτρεχε ὅπως τρέχουν σὰ διαόλοι, ὅλοι τους.
— Αὐτὸ σημαίνει πὼς δὲν ὑπάρχε καμμιὰ προληπτικὴ μέριμνα.
— Στὸ μακαρισμένο τοῦτο τόπο.
= Ὁ ριξικέλευθος «Ἀλκαῖος» ἔρριψε τὸν κύβον.
— Καὶ ἐκέρδισε τὸν Παυλόπουλον.
— Μὲ τὴν Ἀθηναϊκήν του σκηνήν.
— Τὸ ὅλον ζεύγη ἀνθρώπων ἔξ.
— Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ συνάδελφος Κανανάγκης.
— Ὁ ἐν λόγῳ λοιπὸν Θίασος ἄρχισεν ἀπὸ προχθὲς τὶς παρασιάσεις.
— Θὰ παίξει εἰς τὸ ἐστεγασμένον ὕπαιθρον τοῦ Ἀλκαίου 15 ἔργα.
— Κατόπιν θὰ ἀποδημήσει εἰς τὸ ἐξωτερικόν.
— Δηλαδὴ τὴν Ἐπάνω Σκάλαν.
— Ὅπου θὰ στήσει τὴν σκηνήν του ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν.
—Ὡρισμένως; θὰ εἶνε ἡ περιεργότερη σκηνὴ τοῦ κόσμου.
— Καὶ θὰ εἶνε πληρέστατα δικαιολογημένη.
— Ἀκόμα καὶ ἂν τὰ κάνει θάλασσα.
— Ὅπερ ἀπευχόμεθα.
= Ὁ καλλιτέχνης ζωγράφος καὶ φίλος συνεργάτης κ. Μαλέας συγχαταλέγεται ἀπὸ προχθὲς μεταξὺ τῶν Ἀθανάτων.
— Καθὼς ἐπληροφορηθήκαμε ἔστησε τὴν κατοικίαν του ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου.
— Καὶ κλέβει μὲ τὸ τρομερό του μάτι.
— Τὶς ἀθάνατες ὁμμορφιές τῆς Ἁγιάσσου.
= Τὴν περασμένη Κυριακὴ
— Ἔγινε στὸν περίβολο τοῦ Παρθεναγωγείου μας μιὰ σχολικὴ γιορτή.
— Ἀπὸ τὸ Α΄ καὶ Β΄. δημ. σχολεῖα τῶν κοριτσιῶν.
— Μὲ ἐπιτυχία θαυμαστή.
— Μαντολινάτα ἐρασιτεχνῶν μὲ τὸν κ. Σωφρονιάδη,
— Κωμωδίτσες,
— Μονόλογοι,
— Καὶ χίλια δυὸ ἄλλα ὡραῖα καὶ χαριτωμένα πράματα.
— Συχαρίκια στὶς προοδευτικὲς δασκάλες μας.
= Ἕνα ὡραῖο πρᾶμα ἐξακολουθεῖ νὰ γίνεται τὴ νύχτα στὸν Κῆπο.
— Ὅλος ὁ κόσμος τραγουδᾶ μαζὺ μὲ τὴν ὀρχήστρα ὁρισμένες; πεταχτὲς καντσονέτες.
— Κἔτσι ὅλη ἡ Πλατεῖα καὶ τὰ παρτέρια.
— Γίνονται μιὰ παρέα μεγάλη καὶ οἰκογενειακὰ καλόκαρδη.
— Πῶς κατόρθωσαν οἱ choβαροὶ συμπολίτες.
— Ποὺ ρουφοῦσαν τὸν καφέ τους ἄλλες φορὲς μὲ πόζα συγκλητικοῦ.
— Νὰ γίνουν τόσο ἀλλέγροι;
— Μυστηριο τῶν μυστηρίων.
— Μιὰ φορὰ τὸ σημειώνουμε εὐχάριστα.
— Εἶναι σημάδι πολιτισμοῦ ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ ἀνοιχτοκαρδιά.

ἡ Κδουνόπετρα

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἀργὰ ξεκίνησες

Ἀργὰ ξεκίνησες καὶ πῆγες,
Γλυκειὰ, ἕνα βράδυ ἐρημικό,
στὸ ρημοκλῆσι ποὺ τοῦ κάνουν
τὰ τσάμια πράσινο σκεπό.
Δὲν εἶχε; φέρει στὸ καλάθι
Λάδι λιβάνι καὶ κερά,
μήτε τὸ χέρι κρίταε ρόδα
καὶ δὲ σοῦ ἐγέλα ἡ θωριά.
Μόν ἤρθε; κι' ἔκατσες σὰν ἴσκιος
Πᾶ; στὸ πεζοῦλι ἐκεῖ σκυφτή,
καὶ κάτου ἡ θάλασσα γραφτή
Κι' ἄ; ἔγερε κι' ἐβάρει ἡ ὥρα,
Στοὺς; δυό σου ὤμους τοὺς λιγνούς
Κι' ἔπερνε τῆς ψυχῆς σου ἀλάργα,
Τ' ἀγέρι τοὺ; κρυφοὺς λυγμούς.

Μαρία Κλωνάρη.

Κόρη ἁμαρτωλή

Κόρη μικρὴ κι' ἀνίδεη,
μὰ ὡς τόσο ἁμαρτωλή
στῆς κοινωνίας τὸ ρέμα.
ὁ κόσμος πόρνη σ'ἔκραξε
κι' ἄτιμη σὲ καλεῖ
τῆς ἠθικῆς τὸ ψέμα.

Ἀγοραστὴς καλόθελος
σοῦ παίρνει τὸ κορμί
μὲ τὸ χρυσάφι πῶχει
Μὰ ἀγνὴ ἡ ψυχὴ κι' ἀσκλάβωτη
ξεχύνεται μ' ὁρμή
ἀπ' τὴ σκληρή του ἀπόχη.

Σίτσα Καραϊσκάκη

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Ὑπολοχ. Σοφ. Βουρνάζον. Ἐγγράψαμε συνδρομητές. Εὐχαριστοῦμε. Φροντίσετε ἀκόμα. Γράφετε μας.

Περγαμηνέλην Γιῶργο ὑποδεκ. Ἐγγράψαμε τοὺς δυό σας. Ἐνεργήσετε γιὰ συνδρομητὲς ὅπως νομίζετε σεῖς καλύτερα. Ἂν μπορεῖτε νὰ πουλᾶτε φύλλα γράφτε μας πόσα νὰ σᾶς στέλνουμε κάθε φορά. Σᾶ; εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὸ θερμὸ ἐνδιαφέρο.

Π. Χαλδέζον. Πλωμάρι. Ὅλοι ἐδῶ λυπηθήκαμε πολὺ ποὺ παραιτεῖσθε ὕστερα ἀπὸ τόσο θετικὴ καὶ πολύτιμη δουλειὰ ποὺ προσφέρατε στὸν ΣΕΣ τοῦ Πλωμαριοῦ.

Δὲν ξεύρουμε τὶς αἰτίες μὰ ἐλπίζουμε νὰ ξαναγυριοετε στὸν ἀγῶνα ποὺ ***τώρα ἀρχίζει*** καὶ πρέπει νἄβρει ***ὅλα τὰ γερὰ στοιχεῖα*** στὴ πρώτη γραμμή. Σκεφτῆτε το. Γιὰ τὴ διάθεση τῶν φύλλων πήραμε σημείωση καὶ συμμορφωνούμαστε. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ ὅλες τις ἐνέργειες Ασ. Καπετανὰν Κλωμηδάδο. Τὸ ζήτημά σας εἶναι τόσο λεπτὸ ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ σᾶς ἀπαντήσουμε ἐδῶ. Θὰ σᾶς γράψουμε ἰδιαίτερα τὶ πρέπει νὰ κάνετε.

Παρμακέλλη Σπύρον ἀνθ)στήν.— Τὴ στέλνουμε στο Νοσοκομεῖο σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες σας. Παρακαλοῦμε φροντίσετε γιὰ συνδρομητὲς ἀνάμεσα στοὺς συναδέλφους. Χαίρουμε ποὺ δίνει μια τέτοια παρηγοριὰ ἡ «Καμπάνα» ἀνάμεσα στοὺς ἄρρωστους πολεμιστές.

Στρατιωτικὴ Διοίκησις Λέσβου
Διαταγὴ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸν περὶ καταστάσεως πολιορκίας ΔΞΘ' Νόμον ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. Ε. Π. 2822 Διαταγὴν Ἐπανασάσεως 1922 κοινοποιηθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Ε. Π. 3330)756 ὁμοίας Α΄. Σώματος Στρατοῦ ***Απαγορεύομεν*** τὴν ὑπὸ τῶν ἐφημεριδοπωλῶν διαλάλησιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐφημερίδων τόσον τῶν Ἀθηναϊκῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐγχωρίων.

Ἡ Ἀστυνομικὴ Δ)σις Μυτιλήνης; πρὸς ἣν κοινοποιεῖται ἡ παροῦσα ἐντέλλεται διὰ τὸν αὐστηρὸν ἔλεγχον πρὸς τήρησιν τῆς παρούσης.

Οἱ παραβάται τῆς παρούσης θὰ διώκωνται ποινικῶς ἐπὶ παραβάσει διατάξεων τοῦ ΔΞΘ' Νόμου.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 20 Ἰουνίου 1923
Ἡ Γενικὴ Στρατιωτ. Διοίκησις
Ν. Ἀρχιπελάγους
Κ. ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ
Σ)χης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ
Ἀδελφῶν Παντελῆ

Γραμμὴ Ἀλεξανδρείας. Τὸ θαλαμηγὸν «ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ» τόννων 2 χιλ, ἀναχωρεῖ τὴν Τρίτην 3 Ἰουλίου διὰ Λῆμνον, Θεσσαλονίκην, Βόλον, Πειραιᾶ καὶ Ἀλεξάνδρειαν.

Γραμμὴ Μασσαλίας. Τὸ θαλαμηγὸν «ΚΑΤΕΡΙΝΑ» τόννων 2 χιλιάδων, ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς τὸ Σάββατον 7ην Ἰουλίου, κατ' εὐθεῖαν διὰ Μασσαλίαν. Ναῦλα, ὡς ἐκ τοῦ ἐκπεσμοῦ τοῦ συναλλάγματος, εὐθηνότατα. Παρέχοντσι μεγάλαι εὐκολίαι ἐκ μέρους τῆς Ἑταιρείας εἰς τοὺς διὰ Μασσαλίαν προοριζομένους ἐπιβάτας, οἱ ὁποῖοι δέον νὰ ἔχωσι διαβατήρια ἐπικυρωμένα παρὰ τοῦ Γαλλικοῦ Προξενείου.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἂς ἀποτείνονται οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὸ Πρακτορεῖον, Πάροδος Τραπέζης Ἀθηνῶν.

Πράκτωρ ***Ε. Χριστοφίδου***

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλοῦμε πολὺ ὅποιος ἀπ' τοὺς συνδρομητές μας δὲν παίρνει ταχτικὰ τὸ φύλλο νὰ μᾶς τὸ μηνάει, καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸ ποὺ τοῦ λίπει.

ΝΕΑ ΕΚΠΤΩΣΙΣ

Λόγῳ τῆς ἀνατιμήσεως τῆς δραχμῆς καὶ τῆς μεγάλης παρακαταθήκης Καπνῶν, ὑποβιβάζομεν τὰς τιμὰς τῶν Καπνῶν καὶ Σιγαρέττων μας.

ΛΙΑΝΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ

ΑΣΤΡΟΝ		Δρχ. 2.65
ΚΑΠΝΑ	ἐξαιρετικῆς ποιότητος	Δρχ. 2.40
ΦΑΜΑ	» » »	5.—
ΦΑΜΑ	συρτάρια » »	4.70

Διὰ τὴν χονδρικὴν πώλησιν ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
Μ. ΚΑΡΔΑΣΟΣ & Σια

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 15

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Ἀλωνάρης 3 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.10 — Δύσ. 7.48

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΕΩΣ
ΝΕΩΝ ΗΘΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Στοὺς Συνδέσμους Ἐθνικῆς Σωτηρίας

«Τὴν ἔκθεση τούτη τῶν ἰδεῶν μου, παρακαλοῦνται οἱ ἀγαπητοί συνάδερφοι νὰ τὴν κυττάξουν μὲ κάποια περισσὴ ἐπιμονή. Εἶνε βγαλμένες ἀπτὴ φροντίδα ἀληθινοῦ ψυχικοῦ πόνου, ποῦ ὅση λιγοστὴ ἀξία κι' ἂν ἔχει ἡ αὐτομολογία τοῦ ἀνθρώπου ἀπτὸν ὁποῖο προέρχετοι, ἐν τούτοις ὅμως τοῦ καθενὸς ἡ διάθεση ἀφήνεται ἐλεύθερη νὰ κρίνει τὴν εἰλικρίνειά του ὅσο μπορεῖ πιὸ αὐστηρά.

Ἀπευθύνομαι κυρίως πρὸς τοὺς νέους ἀνθρώπους, γνωστοὺς ἢ ἀγνώστους ποὺ φιλοδοξοῦν ἢ θὰ φιλοδοξήσουν αὔριο νὰ μποῦνε ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος ἐπικρατήσεως τῆς Γενεᾶς ποὺ ἐπὶ δέκα συνοπτὰ χρόνια ἐθυσιάζοντον γιὰ χατήρι τοῦ ἔθνου, καὶ τοῦ κράτους, ἀνώφελα ἢ ἐπωφελῶς, τῆς μόνης γενεᾶς ποὺ ἔχει δημιουργημένα τώρα τὰ ἰσχυρώτερα δικαιώματα στὴν πολιτικὴν ἐξουσία τοῦ τόπου.

Ἐπάνω στὸ τραπέζι τῆς κριτικῆς τῶν νέων αὐτῶν ἀνθρώπων καταστρόνι τὶς σκέψεις μου καὶ τοὺς ἀφήνω ἥσυχα ἐντελῶς; νὰ κλίνουν ἐπάνω τους καὶ νὰ βγάλουνε τὸ συμπέρασμά τους.

Θὰ μὲ παρεξηγήσε ἐκεῖνος ποὺ θὰ πιστέψει ὅτι σκοπὸς καὶ ἀπιθυμιά μου εἶνε νὰ διδάξω καὶ νὰ π ρκινέσω τοὺς ὁμοίους μου. Τώρα ποὺ σιγὰ σιγὰ συντελεῖται ἡ ἕνωση τῶν νεανικῶν δυνάμεων τοῦ ἔθνου, ποῦ σὲ λίγο μὲ τὴν ἐρχόμενη ἀποστράτευση θέλει καταστεῖ τόσο ἰσχυρὴ καὶ μεγάλη ὥστε νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ τολμήσει νὰ τὴν κατευθύνε. μὲ ἐλπίδα ἐπικρατήσεως στὸ πεδίον τοῦ πολιτικοῦ ἀγῶνος, ἡ προσπάθειά μου δὲν πρέπει νὰ θεωρηθεῖ παρὰ μονάχα σὰν ἕνα φιλικὸ σπρώξιμο μιᾶς ψυχῆ; ποὺ πάσχει ἀπτὴν ἀδημονία της νὰ ἰδεῖ ἀνεπτυγμένη τὴν παράταξη τοῦ μετώπου γιὰ τὴ νίκη τοῦ ὁποίου προσεύχεται θερμὰ καὶ θερμότερα θέλει ἀγωνισθεῖ».

***

Γιὰ νὰ μπορέσει ἕνα ἔθνος νὰ φθάσει σὲ κεῖνο τὸ ἰδανικὸ σημεῖο, ὥστε νὰ ἔχει μέσα του ἀληθινὴ πίστη γιὰ ἕνα μέλλον ἄξιο τῆς ἰδέας ποὺ παραστένουν τὰ ἔθνη πάνω στὴ γῆ, εἶνε ἀνάγκη τὰ διάφορα ἐθνικὰ ***Πρόσωπα***—εἴτε ὁμάδες εἶνε, εἴτε ἄτομα—νὰ ὑψώσουνε φρόνημα κι ψυχὴν ἐπάνω ἀπτὴν κοινωνικὴ τρικυμισμένη θάλασσα, πρὸς ὅλα τὰ πέρατα τῆς ἐθνικῆς γῆς; ποὺ ὁ ἵδρος καὶ τὸ αἷμα καὶ τὸ δάκρ. τὴν ποτίζουν καθημερνά.

Ἔτσι, θὰ ὀνειρευούτανε κανεὶς μιὰν ὀργάνωση ποὺ πάνω ἀπτὶς τάξεις καὶ τὰ ἐπαγγέλματα θὰ ἤπλωνε τὰ εὐγενῆ της δίχτυα σὲ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος τοῦ ἐθνικοῦ, ὅπου ἡ ἄσβυστη ἑλληνικὴ φιλοπατρία θὰ ἐσήκωνε τὰ χέρια τῶν πατριωτῶν στὸν ἱερὸν ὅρκο μιᾶς θρησκευτικῆς ἐθνολατρείας.

Τὸ νὰ ὀνειρεύεται ὅμως ὁ ἄνθρωπος μέσα σὲ ὡραίους συλλογισμοὺς δὲν εἶ ε καθόλου θετικὴ ἐργασία. Ἡ σκέψη πρέπει ποτὲ νὰ μὴ φεύγει ἀπτὰ ὅρια τοῦ πιθανοῦ, τοῦ πολὺ πιθανοῦ καὶ κατορθωτοῦ, ἂν προσδοκᾶμε νὰ ἰδοῦμε ἀποτελέσματα μέσα στὴν πράξη τῆς ζωῆς ποὺ εἶνε τόσο δύσκολο νὰ ἐναρμονισθῇ πρὸς ὡρισμένους σκοπούς.

Ἂς ἀντικρύσουμε λοιπὸν τὴ ζωὴ ὅπως παρουσιάζεται σήμερα στὰ μάτια μας καὶ ἔπειτα ἂς προσπαθήσουμε νὰ χαράξουμε τὴν κατεύθυνση τὴν ὁριστικὴ πρὸς ὅτι μέλει ν' ἀποτελέσει τὴν ὡραία καὶ ἐπιθυμητὴ πραγματικότητα τῆς οὔριον.

Τὸ χρονικὸ σημεῖο ποὺ ταλαντεύεται ἐπάνω ἀπτὸ κεφάλι μας, τὸ δευτερόλεπτο αὐτὸ τῆς Ἱστορίας ποὺ σὲ λίγο θά μακρύνει στὸν ὁρίζοντα γιὰ νὰ κατελάβει τὴ θέση του στὸν αἰῶνα, ἐπικαλεῖται ἀφτὴ τὴ στιγμὴ μὲ στεντορεία κραυγὴ τὴν προσοχὴ ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Ἂν ὑπάρχουν Ἕλληνες σὲ τοῦτο τὸν τόπο καὶ ὑπάρχουνε καὶ εἶνε Ἕλληνες βίβαια ὅλοι οἱ ταλαίπωροι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ποὺ ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια ἐσύραγε τὴν ἀνθισμένη τους νεότητα ἀλυσσόδετη ἀπτὸ χρέος καὶ τὸ νόμο μέσα στοὺς Μακεδονίτικους κόμπους καὶ τὴν ἐπέρασαν ἀπτὴ Γέεννα τὴ Μικρασιατικὴ καὶ τὴν ἐπότισαν μέσα στοὺς ποταμοὺς τῶν δακρύων τῆς Θράκης, ἔ αὐτοὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, μιὰ γενεὰ ὁλάκαιρη τοῦ αἰῶνος, ἔχουνε χρέος νὰ σιήσουνε τ' αὐτὶ στὴ φωνὴ τοῦ χρόνου ποὺ προειδοποιεῖ καὶ; φεύγει τὸν ἀτέλιωτο δρόμο του.

Ἂς προσπαθήσουμε λιγάκι νὰ μποῦμε στὸ χάλι τοῦ ἔθνους μας. Μοιάζουμε, ἀκριβῶς, μὲ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀφ' οὗ μόλις κατώρθωσε τρέχοντας νὰ σωθεῖ ἀπ' τὸν κίνδυνον ἀπροόπτου θανάτου ποὺ παρεσ ενάσεν ἀνυπολόγιστη ἀφροσύνη του, στέκεται κατάκοπος καὶ λαχανιασμένος, κυττῶντας πίσω του τὸ δρόμο τῆς συμφορᾶς; ποὺ διέτρεξε μὲ ὅλη τὴ γρηγοράδα τῶν ποδιῶν του. Οἱ σκέψεις ποὺ ἀ εβαίνουν στὸ κεφάλι του δὲν εἶνε βέβαια οἱ πρωτινὲς, οὔτε ἡ ἀντίληψη τῶν πραγμάτων ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένει ἡ ἴδια. Κάποια καταστροφὴ συντελεῖται μέσα του καὶ κάποια δημιουργία Ἕνας κόσμος σωριάζεται σὲ ἐρείπια καὶ συγχρόνω; ἕνας ἄλλος, ἠθικώτερος αὐτός, ὑψώνεται μέσα στὴ στάχτη τῶν ἐρειπίων.

Τὸ ἴδιο, μὴν ἀμφιβάλλετε, συμβαίνει καὶ σὲ μᾶς. Ἴσως ἀργὰ δ στακτικὲ, φοβισμένα, μὰ ἡ καταστροφὴ συντελεῖται σιγὰ-σιγά, καὶ ἄρχισε νὰ φτίνεται γύρω μας ὁ δημιουργούμενος κόσμος. Νέες ψυχὲς, νέα σώματα, νέες ἰδέες, νέες δυνάμεις καλοῦνται στὴν ἐπιφάνεια ἀπ' τὸ βυθὸ τῆς ζωῆς.

Μέσα στὴν ἀποξηραμένη πλέον βλάστηση, καλὴ ἢ κακή, τῆς παλιᾶς ἐποχῆς, προβάλλει ἡ καταπράσινη χλόη τῆς νέας.

Ἐνῶ ἡ ἁμαρτωλὴ Γενεὰ τοῦ Παρελθόντος κατακυλᾶ πρὸς τὴν δύση της καὶ ἕνα κατακίτρινον αἶσχο; στὸν οὐρανὸ τὴν ἀκολουθεῖ, ἡ Νέα Γενεὰ τοῦ τόπου ἀνατέλλει μέσα στὴν κόκκινη φλόγα τῆς ὑγῆ;. Τὸ ἀνάστημά της ποὺ ἐγιγάντωσαν οἱ κίνδυνοι τῶν πολέμων ὑψώνεται περήφανον ἀπέναντι καὶ ὑ τερίνω τῆς ζωῆς. Στολισμένη μὲ τὸ αἱμοβαφὲς στεφάνι ἑνὸς δεκαετοῦς μαρτυρίου, μὲ τὴ βιοθειὰ ρυτίδα στὸ μέτωπο τοῦ πολυκαιρινοῦ ὑπερμόχθου ἀγῶνος στὸν ὁποῖον ἐθυσίασε τὸ ἕνα δεύτερο τοῦ συνολικοῦ της ὄγκου, ἡ γενεὰ αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη ποὺ ἔχει μέσα της καταστολάξει τώρα ἡ ἐθνικὴ πνευματικὴ ΟΥΣΙΑ καὶ εἶνε ἡ μόνη ποὺ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι εἶ ε σήμερ ὁ φορεὺς τῆς ἰδέας καὶ τῆς θελήσεως τῆς ἐθνικῆς.

Ἡ Γενεὰ ἐκείνη ποὺ ὡ τώρ ε κατηύθυνεν ἐπάνω ἀπτὸ κεφάλι μας τὸν τεντωμένο δείχτη τῆς ἐθνικῆς ἐντολῆς, πρέπει νὰ τὸν ἀποθέσει κάτω γρήγορα, γιατί ἀπέναντι τοῦ ἔθνους ἐχρεοκόπησεν ἠθικῶς.

Ἐμεῖς, οἱ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ἄνθρωποι, τὰ ἀξιοθρήνητα θύματα τῶν ΧΘΕΣΙΝΩΝ πρέπει νὰ τὸ ἐπιβάλωμεν αὐτὸ μὲ κάθε τρόπον. Θὰ ἔχουμε καιρὸν νὰ ἀκούσουμε τὴν ἀπολογία τη;. Θὰ ἦταν μέγαιο πρᾶγμα νὰ μᾶ ἔλεγε τώρα τοὺς λόγους γιὰ τοὺ, ὁποίους δὲν κατόρθωσε νὰ ἐννοήσει οὔτε τὸν Βενιζέλο, οὔτε τὸν Κωσταντῖνο τη;. Ἂν ἐννοοῦσε τὸν ἕνα θὰ ἐννοοῦσε κα τὸν ἄλλον ἀσφαλῶς καὶ δὲν θὰ παρέδιδε ποτὲ τὴν ἄλλια τύχη μας στὰ νύχια τῶν ἀγυρτῶν.

Δέν τῆς ἀρνούμεθα ἕνα βαθμὸν ἀρετῆ; καὶ ἕνα ποσὸν φιλοπατρίας. Μόλα ταῦτα ἀντὶ νὰ ὑψώσει αὐτὴν τὴν σιγμὴν ποὺ ἔπρεπε τὸ νοῦ καὶ τὴ θέλησή της πρὸς τὴν ἰδέα τ ῦ ἐθνικοῦ καλοῦ, ἔπαθε ζαλάδες γεροντικὲ; καὶ γυναίκειους ὑστερισμοὺ; καὶ ἐ ῶμπ ροῦσε νὰ συγκρατήσει τὸ πᾶν στὸν τρομερὸ κατήφορο ποὺ εἶχε πάρε., ἐσύρθηκε κι' αὐτὴ ἀνα μαλλιάρα καὶ τρελλὴ μέσα στὸν ἀταίσιο κυκλῶνα τῆς καταστροφῆς καὶ ἡ ὕπαρξή της γιὰ τὸ ἔθνος ἐκμηδενίστηκε. Ἐχρειάστηκε τότε νὰ ὑψώσει πάλιν ἡ Γενεὰ τῆς καταπροδομέν ης νεότητος τὸ κουλὸ σιμόφυρτο χέρι της, γιὰ νὰ σκορπιστοῦν μπροστὰ στὸ θεῖο ἀπελπισμένο της κίνημα οἱ δαίμονες τοῦ ὀλέθρου καὶ οἱ Ἐρινεύε; ποὺ κυνηγοῦσαν τὸ ἔθνος μὲ τρόμο νὰ χωθοῦνε μέσα στὴ γῆ.

Τώρα ποὺ ἡ γαλήνη ἐβασίλεψε λίγο πολὺ στὴν πολύπαθη τούτη χώρα καὶ ζέφυρος ἔπνευσε δροσερὸς ἐπάνω στὸν πυρετὸ τοῦ πολέμου, πρέπει νὰ βγοῦνε ἀπτὴ μέση οἱ σκοτοδινιῶντες καὶ ζαλισμένοι καὶ γεροντικοὶ ἐγκέφαλοι, πρέπε νὰ παραμερίσουν οἱ πανικόβλητες ψυχὲς τῶν περίφημων πατριωτῶν ποὺ ἔμαθαν νὰ ἐνθουσιάζονται μονάχα στὶς ὧρες τῶν μεγαλοπρεπῶν συλλαλητηρίων καὶ νὰ ξεκουμπιστοῦνε στὸ διάβολο οἱ χρωματισμένοι ἀγύρται τῆς πολιτικῆς ποὺ ἐχάϊδεψαν τὸ σβέρκο τοῦ λαοῦ γιὰ νὰ πηδήσουν εὔκολα στὴ ράχη τοῦ θλιβεροῦ αὐτοῦ ὑποζυγίου ποῦ κατέτρωγε μὲ ἀσυναγώνιστη ὄρεξη καθημερινῶς τὰ προσφερόμενα μαρουλόφυλλα.

Καὶ τώρα ξεκινάρχομαι στὴν ἀρχὴ τοῦ λόγου μου. Καὶ ρωτῶ τοὺς Συνδέσμους τῆ; Ἐθνικῆς Σωτηρίας: Πρὸς τί νὰ ἱδρύθησαν; Τί τοὺ παρεκίνησε νὰ πάρουν τὸ ὡραῖον αὐτὸ ὄνομα ποὺ περικλείει ὅλη τὴν ὀμορφιὰ τῆς ἰριδος ὅταν προβάλλει μέσα στὴ συννεφιά;

Δὲν παραγνωρίζω τὴ θέση τῶν δυστυχισμένων ἀνθρώπων ποὺ τοὺς ἀποτελοῦν τῶν ὁμοίων μου. Ἀναγνωρίζω τὴ μεγάλη ἀνάγκη ποὺ τοὺς κρατεῖ σφιχτὰ περισπασμένους στὴν ἔννοια τοῦ ἑαυτοῦ τους. Μὰ ὁ καιρός, ὁ στενάχωρος αὐτὸς καιρὸς δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολή, Πρέπει νὰ κινηθοῦμε μὲ τὴ συναίσθηση ὅτι δὲν ἐκπροσωποῦμεν μονάχα τὴν τάξη τῶν ἐφέδρων ἁπλῶς ποὺ ἄλλο ἐνδιαφέρον δὲν κρύβει ἀπτὴν ἐσωτερικὴν οἰκονομία της, ἀλλ' ὅτι κυρίως εἴμαστε ἡ Γενιὰ τῆ; φυλῆς ἡ περιούσιο; ποὺ μέσα στὸ βασανισμένο κορμί της κατέφυγεν ἡ ἀποδιωχμένη καρδιὰ τοῦ ἔθνους.

Ἔχουμε τὴν ὑποχρέωση αὐτὴ ἀπέναντι τῶν γενεῶν τοῦ μέλλοντος ποὺ δὲν πρέπει νὰ ὑποστοῦνε τὴ δική μας τύχη. Καὶ εἶνε συμφέρον ὑψηλὸ τοῦ δικοῦ μας μέλλοντος νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν εὐτυχία στὸν τόπον αὐτὸ ποὺ ἔτσι ὡραῖος ἐπλάστηκεν ἀπὸ τὴ φύση ὥστε πάρα πολὺ νὰ τὴν ἀξίζει.

Θεμέλης Λευκίας

ΚΛΕΙΣΤΕ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Η'.—ΜΑΣΤΡΟΧΑΛΑΣΤΑΔΕΣ!

Τί πρέπει νὰ γίνη λοιπόν; Νὰ μιὰ ἐρώτηση ποὺ ἡ ἀπάντησή της δὲ θὰταν καθόλου εὔκολο καὶ καθόλου εὐσυνείδητο νὰ δοθῇ σὲ προχειρογραμμένα ἄρθρα ἐφημερίδας! Ἐκεῖνο ποὺ, ἕως τώρα μ' ἔσπρωξε νὰ πῶ ὅσα εἶπα, ἦταν μιὰ θλιβερὴ ἀγανάχτηση ποὺ μὲ συνεπῆρε, ὅταν ἐπιστρέφοντας ὕστερ' ἀπὸ πολύχρονη ἀπουσία μου στὸ νησί μας, εἶδα κ' ἐδῶ τὴν κατάσταση τῶν Σχολειῶν ὄχι τόσο εὐχάριστη ὅπως ἀπὸ μακρυὰ κάποτε τὴν εἶχα φαντασθῆ. Κ' ἔτσι σὰ σὲ καφενείου συζήτηση, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ποτήρια μπίρας, κάπως ὠμὰ ἐνίοτε καὶ χτυπώντας ποῦ καὶ ποῦ τὴ γροθιὰ πάνω στὸ τραπέζι, ἄγγισα ἁπλῶς καὶ σκορπιστὰ μερικὰ ζητήματα ποὺ θὰ ἔπρεπε σὲ τόμους ὁλόκληρους μελετημένα καὶ στοχαστικὰ νὰ ταξιθετηθοῦν καὶ ν' ἀναλυθοῦν.

Ἔδωκα τὴν ἄρνηση ἁπλῶς τοῦ ζητήματος, χωρὶς καὶ νὰ θελήσω, γιὰ τὴν ὥρα τοὐλάχιστο, μ' ἐπιπόλαιη κι ἀνεπιστημονικὴ εὐκολία νὰ δώσω πρόχειρα καὶ ἀφύσικα διαγράμματα γιὰ τὴ βελτίωση τοῦ κακοῦ. Προσπάθησα νὰ κινήσω τὴν ψυχὴ καὶ τὴ σκέψη καὶ νὰ προκαλέσω τὴ συζήτηση τῶν κύκλων ποὺ θὰ εἶχαν τὴν ὄρεξη νὰ παρακολουθήσουν μιὰ τέτοια ἀξιοθρήνητη ἱστορία τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς. Ἴσως ἀπὸ τὴν ἄρνηση αὐτὴ ἂς προσπαθήσῃ, ὅποιος θέλει, νὰ δῇ καὶ τὴ θετικὴ ἄποψη τῶν ζητημάτων, προσθέτοντας κι αὐτὸς καὶ μορφώνοντας μιὰ πιθανὴ λύση ἀπὸ τὴν πεῖρα καὶ τὶς μελέτες του.

Ἀλλὰ γιὰ τὴν ὥρα ἂς ξυπνήσῃ κιᾶς ὑψωθῇ μέσα μας ἡ Ἐπανάσταση! Εἶναι τόσο πολλὰ καὶ τέτοια τὰ κακὰ γύρω μας, ὥστε ἐκεῖνο ποὺ πρέπει πρὸ παντὸς σήμερα νὰ μᾶς χαραχτηρίζῃ, εἶναι ἡ ἄρνηση. Κι ὁ Δάσκαλος ποὺ περισσότερο γι' αὐτὸν γραφήκανε τὰ ἄρθρα τοῦτα, ἂς αἰσθανθῇ πρῶτος δυνατὰ τὴν ἐπανάσταση. Ἂς γιγαντωθῇ μέσα του ἡ τρομερὴ ἀνησυχία, κι ἂς προσπαθήσῃ νὰ συγχρονίσῃ τὸ μυαλὸ καὶ τὴν ψυχή του πρὸς τὴ σημερινὴ πραγματικότητα. Ἂς νοιώσῃ βαθειὰ μέσα του πὼς ἂν δὲν ἔχῃ ἱερὴ πίστη καὶ ἀφιλόκερδη ἀγάπη στὴ δουλειά του, πὼς ἂν δὲν εἶναι ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία μέχρις ἐλαττώματος νεωτεριστὴς καὶ πὼς ἂν δὲν ἔχῃ τὸ χάρισμα τοῦ παιδιάτικουκαιποιητικοῦ ἐνθουσιασμοῦ μέσα του—ἔ, τότε, γιὰ σήμερα τοὐλάχιστο, δὲ μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ εἶναι δάσκαλος! Γιὰ τὸ καλὸ τῆς Χώρας καὶ τῆς μέλλουσας Ζωῆς ἂς κάμῃ ἐπὶ τέλους μιὰ γενναία χειρονομία, μαζὶ μὲ ὅλα τὰρτηριοσκληρημένα καὶ ἀδιαμόρφωτα πιὰ γεροντικὰ μυαλά, καὶ ἂς ἐγκαταλείψουν μὲ μιὰ εὐγενικὴ αὐτοθυσία τὸ ἐπάγγελμα, ἀφήνοντας τὸν τόπο ἐλεύθερο σὲ ὅσους μποροῦν καὶ θέλουν μὲ ἀγάπη νὰ ἐργαστοῦν . . .

Οἱ ἄλλοι ἂς ἀντιδράσουν μὲ γενναία ψυχὴ ἐναντίον τῆς παρεξηγημένης ἰδέας πὼς τὸ Σχολειὸ εἶναι ἴδρυμα κατ' οὐσία συντηρητικό. Ὄχι! Ἂς δραματισθοῦν τὴ ζωὴ τσῦ Σχολειοῦ σὰν ἕνα κομμάτι — τὸ ἀγνότερο κομμάτι! — τῆς σημερινῆς πραγματικῆς ζωῆς ποὺ πάλλεται ἀπὸ νέους χυμοὺς καὶ τὸ ἴδρυμα αὐτὸ σὰ μιὰ ὑψηλὴ κορφὴ ἀπ' ὅπου παίρνοντας φόρα τὰ νέα ἀϊτόπουλα θὰ τολμήσουν τὰ μεγάλα πετάματά τους . . .

Ἂς ἀνοίξουνε διάπλατα κι ἀνεπιφύλαχτα τὴν ψυχή τους στὸ παιδί, κι ἂς τὸ σεβαστοῦν σὰ μιὰν ἀτομικότητα ποὺ τείνει μονάχη της φυσιολογικὰ ν' ἀναπτυχθῇ, ἁπλῶς ἀκολουθώντας μ' ἕνα χαρούμενο καὶ στοργικὸ μάτι τὴν ἀνάπτυξή της.

Ἂς μὴν παρουσιάζονται ποτὲ στὸ παιδὶ μὲ τὸν τυραννικὸ δ ο γ μ α τ ι σ μ ὸ ποὺ πνίγει τὴν ἐλεύθερη ἀνάπτυξη τῆς ὡραίας ψυχῆς του, κι ἂς θελήσουνε νὰ δοῦν, πῶ; ἔν γιὰ τὸ δάσκαλο εἶναι διασκέδαση νὰ γίνεται συχνὰ παιδὶ μὲ τὰ παιδιά, γιὰ τὸ παιδὶ εἶναι παραφροσύνη καὶ παραφύση στρέβλωμα ν' ἀναγκάζεται μὲ μέσα τυραννικὰ νὰ γίνεται μικρομέγαλο!.... Ἂς πάψουνε τέλος νὰ εἶναι τ α ρ τ ο ῦ φ ο ι κ α θ η κ ο ν τ ά γ υ θ ρ ω π ο ι, τροφοδότες μιᾶς ὕπουλης κακοήθειας, κι ἂς βάλουνε καλὰ στὸ νοῦ τους πὼς τὸ παιδὶ δὲν εἶναι ἄψυχο δ ο χ ε ῖ ο γ ν ώ σ ε ω ν, ἀλλὰ ἕνας εὐμάλαχτος καὶ ρευστός, πάνω στὴ γένεσή του, κ ο ι ν ω ν ι κ ὸ ς χ α ρ α χ τ ῆ ρ α ς καὶ χρειάζεται λεπτεπίλεπτη, κ' ἔντονη, κ' ἔνθετη προσοχὴ καλλιτέχνη, μὴ τυχὸν ἀποπετρωθῇ σὲ ἀκαλαίσθητο ἢ αἰσχρὸ βανυσούργημα! . . .

Δάσκαλε! Ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἤθελα σήμερα ἀπὸ σένα εἶναι ἡ ἐπανάσταση! Ἡ ψυχικὴ ἀνησυχία σου, ἡ ἄρνησή σου, τὸ γκρέμισμα! Νά! Σὲ εἶδα μὲ χαρά μου νὰ κουνᾶς ἐπιδοκιμαστικὰ τὸ κεφάλι ἀκούοντας μερικὰ βέβηλα λόγια μου. Μὴ σταματήσῃς λοιπὸν ὡς ἐδῶ! Τίναξε ἀπὸ πάνω σου τὸν παλιὸν ἄνθρωπο καὶ κάνε τὸ Σχολειό σου ν' ἀνατριχιάσῃ ἀπὸ τὴ ζωντανὴ πνοὴ τῆς Ὀμορφιᾶς, τῆς Ἀλήθειας καὶ τῆς Ἀγάπης!

Μὴ φοβηθῇς τὴν ἀταξία τοῦ παιδιοῦ, τὴν καταλαλιὰ τῶν γερόντων ἢ τὸν ὀπισθοδρομημένο Νόμο! Ἂν βαλθῇς μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ μὲ πίστη νὰ ἐργαστῇς γιὰ τὴν προαγωγὴ καὶ τὴν ἀνάταση τῆς Ζωῆς ποὺ σοῦ ἐμπιστεύονται, νὰ ἰσαι βέβαιος, θὰ σὲ σεβαστῇ αὐτὴ ἡ Ζωὴ στὸ τέλος καὶ θὰ κλίνῃ μπροστά σου!..

***

Τὸ Κράτος ἐξ ἄλλου ἂς θελήσῃ ἐπὶ τέλους νὰ σκεφθῇ ὅτι δὲν εἶναι ἐ π ι χ ε ι ρ η μ α τ ί α ς, ποὺ τὸ Σχολειὸ εἶναι ἁπλῶς ἕνα μ α γ α ζ ὶ του κι ὁ δάσκαλος ὁ ὑπάλληλος τοῦ μαγαζιοῦ του αὐτοῦ! Τ ὸ Σ χ ο λ ε ι ὸ δ ὲ ν ε ἶ ν α ι ἐ μ π ο ρ ι κ ὴ ἐ π ι χ ε ί ρ η σ η, ἀ λ λ' ἕ ν α ς δ ο ν ο ύ μ ε ν ο ς ν ε φ ε λ ό κ ο σ μ ο ς κ ι ὁ δ ά σ κ α λ ο ς ὁ μ ι κ ρ ὸ ς θ ε ὸ ς μ ι ᾶ ς π ρ α γ μ α τ ι κ ῆ ς δ η μ ι ο υ ρ γ ί α ς! Κι ἂν τὸ Κράτος ἐξακολουθήσῃ νὰ κάνῃ ἐμπορικοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ ν' ἀναγκάζῃ τὸ δάσκαλο ἔστω καὶ μιὰ στιγμὴ τῆς μέρας του νὰ ξοδεύῃ ἔξω ἀπ' τὸ Σχολειὸ γιὰ τὴ διατροφή του — ἔ, τότε ἀλίμονο στὰ Νιᾶτα αὐτὰ ποὺ μπαίνουνε μέσα σὲ τέτοια ἐμπορικὰ καταστήματα!

Ἂς ἀνεβάσῃ λοιπὸν ἐκεῖ ποὺ πρέπει τὸν Ὀργανισμὸν αὐτόν, ἂν δὲ θέλῃ ἀπὸ τὴ διαστρεβλωμένη καὶ παραφύση ζωή του νὰ δημιουργοῦνται ὑπάνθρωποι καὶ τέρατα... Ἀλλιῶς, ἂν εἶναι ἀνίκανο ν' ἀντιληφθῇ τὴν ο ὐ σ ί α αὐτὴ τῆς Ζωῆς, ἂς κλείσῃ αὐτὸ τὸ χρεωκοπημένο κατάστημά του, κι' ἂς ἀφήσῃ ἐλεύθερο στὸ γονιὸ καὶ στὸ δάσκαλο νὰ κανονίσουν μονάχοι τὸ ξεπεσμένο Ἐμπόριο. Ποιὸς ξαίρει; Ἴσως ὅταν ἀναγκαστῇ ὁ γονιὸς νὰ φροντίσῃ

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ✤ ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ✤ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΤΗΡΙΑΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οἱ ἐκλογὲς γιὰ τὴν ἐπιτροπὴ τοῦ Τοπικοῦ Συνδέσμου Μυτιλήνης θὰ γείνουν στὶς 8 Ἰουλίου ἀπὸ τὶς 8 τὸ πρωῒ ὡς πού νὰ βασιλέψει ὁ ἥλιος.

Στὴν ἐκλογὴ θὰ λάβουν μέρος τὰ μέλη πού εἶνε γραμμένα στὸ Σύνδεσμο ἴσαμε σήμερα καὶ ὅσα θὰ γραφοῦν ἴσα μὲ τὴν 1ην Ἰουλίου. Γιαὐτὸ παρακαλοῦμε τοὺς συναδέλφους περνῶντας ἀπ' τὰ Γραφεῖα τοῦ Σ. Ε. Σ. νὰ πέρνουν τ' ἀτομικά τους δελτία τὰ ὁποῖα τοὺς χρειάζονται γιὰ νἄχουν δικαίωμα στὶς ἐκλογές. Τὰ ἴδια δελτία θὰ τοὺς χρειάζοντσι ἀργότερα γιὰ ὅλες τὶς εὐκολίες πού θὰ ἐπιτύχει ὁ Σ.Ε.Σ. γιὰ τὰ μέλη του.

Οἱ ἐκλογὲς θὰ γείνουν στὸ Γυμνάσιο Μυτιλήνης μὲ ψηφοδέλτια πάνω στὰ ὁποῖα θὰ γράφῃ ὁ κάθε ψηφοφόρος μονάχα πέντε ὀνόματα, ἐκεινῶν πού νομίζει ἄξιους γιὰ νὰ ἀποτελέσουνε τὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ Συνδέσμου Μυτιλήνης.

Ὑποψήφιοι θἄναι ὅσοι θὰ προταθοῦνε ἀπὸ 5 τουλάχιστο μέλη τοῦ Συνδέσμου, δηλώνωντάς το ἐγγράφως ἀπὸ σήμερα ἴσαμε δυὸ μέρες; πρὶν ἀπ' τὶς ἐκλογές, καὶ αὐτό, γιὰ νὰ καταρτισθῇ ἕνας πίνακας τῶν ὑποψηφίων ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ διαλέγουν οἱ ψηφοφόροι τοὺς πέντε πού θὰ γράψουν στὰ ψηφοδέλτια τὴ μέρα τῆς ἐκλογῆς.

Τὶς ἐκλογὲς θὰ ἐπιτηρήσῃ μία Τριμελὴς Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ ἰσαρίθμους ἀναπληρωτὰς ἀπὸ πρόσωπα ξένα πρὸς τὸν Σύνδεσμο. Ἡ ἴδια ἐπιτροπὴ στὸ τέλος τῆς ἐκλογῆς θὰ κάμῃ καὶ τὸ μέτρημα τῶν ψήφων, πέρνοντας κ' ἕναν ἀκόμη ψηφολέκτην μαζὺ μὲ τὸν ὁποῖον θὰ προσυπογράψῃ τὸ Σχετικὸ Πρακτικὸ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας.

Μυτιλήνῃ τῇ 25—6—23

Ὁ Γραμματεὺς — Ὁ Πρόεδρος
Ε. Κλήμης — *Σ. Ἀμμανίτης*

Ἐκλογὲς Κεντρ. Ἐπιτροπῆς τῶν ΣΕΣ Νομοῦ Λέσβου

Οἱ ἐκλογὲς τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ΣΕΣ Λέσβου ***ἀπ' ὅλους τοὺς Συνδέσμους τοῦ Νομοῦ*** θὰ γίνουν ὡς ἑξῆς:

Κατὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν θὰ ἐκλεγοῦν ἀνάμεσα στοὺς ὑποψηφίους 10 ἔφεδροι, οἱ ὁποῖοι μαζὺ μὲ τοὺς πέντε τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς Μυτιλήνης θὰ ἀποτελέσουν τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Σ. Ε. Σ. Λέσβου.

Καθορισμὸς ὑποψηφίων. — Οἱ ἐπιτροπὲς ὅλων τῶν Σ. Ε. Σ. τοῦ Νομοῦ θὰ προτείνουν τοὺς ὑποψηφίους των, 10 ἐφέδρους. Οἱ ὑποψήφιοι αὐτοὶ θὰ εἶναι μέλη τῶν Συνδέσμων, καὶ θὰ μένουνε στὴ Μυτιλήνη. — Οἱ προτάσεις αὐτὲς θὰ ἀποσταλοῦν ἐγκαίρως στὴν Προσωρινὴ Κεντρικὴ Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία καὶ θὰ φροντίσει ἀπ' αὐτὲς νὰ καταρτίσει τὸ γενικὸ πίνακα τῶν ὑποψηφίων ὁ ὁποῖος θὰ κλείσει τὸ βράδυ τῆς 15 Ἰουλίου, καὶ θὰ περιλαμβάνει ὅλους ὅσους θὰ προτείνουν τὰ χωριά.

Τρόπος ἐκλογῆς.—Ὁ γενικὸς πίνακας τῶν ὑποψηφίων θὰ σταλῇ σὲ ὅλους τοὺς Συνδέσμους, οἱ ὁποῖοι θὰ διαλέξουν δέκα, θὰ καταρτίσουν τὸ ψηφοδέλτιο, θὰ τὸ ὑπογράψῃ ἡ Δ. Ἐπιτροπὴ τοῦ ΣΕΣ κάθε χωριοῦ, θὰ τὸ σφραγίσουν καὶ θὰ τὸ στείλουν μὲ ἀντιπρόσωπό των ἢ μὲ πληρεξούσιό των, στὴ Μυτιλήνη. Ὁ ἴδιος ἀντιπρόσωπος θὰ τὸ ρίξῃ στὴν κάλπη τὴν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς.

Στὴν ἐκλογὴ μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὡς ἐκλέκτορες καὶ τὰ μέλη τῆς μέχρι σήμερον προσωρινῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Τοπικὸς Σύνδεσμος Μυτιλήνης θὰ ψηφίσῃ μὲ ἕναν μόνον ἀντιπρόσωπον ὅπως καὶ τὰ ἄλλα τὰ χωριά.

Ἡ ἐκλογὴ θὰ ἀρχίσῃ στὶς 10 τὸ πρωῒ στὰ γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου, μὲ τὴν ἐποπτεία μιᾶς Ἐφορευτικῆς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία σὰν τελειώσει ἡ ψηφοφορία πέρνοντας καὶ ἕναν ψηφολέκτην θὰ καταμετρήσῃ τοὺς ψήφους καὶ θὰ συντάξῃ καὶ θὰ συνυπογράψῃ τὸ πρακτικὸ τοῦ ἀποτελέσματος, γιὰ νὰ καταρτισθῇ τὸ Συμβούλιο ἀπὸ τοὺς 10 κατὰ σειρὰν πλειονοψηφήσαντας. Ἡ 15μελὴς αὐτὴ ἐπιτροπὴ θὰ προβῇ εὐθὺς ἀμέσως; στὴν ἐκλογὴ τοῦ Προέδρου, τοῦ Ἀντιπροέδρου, τοῦ Ταμία καὶ τοῦ Γραμματέα ἀπὸ τὰ μέλη της.

Μυτιλήνῃ τῇ 26)6)23.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεὺς
Σ. Ἀμμανίτης — *Ε. Κλήμης*

Ἕνας καλὸς Σύλλογος κ' ἕνας κακὸς διανομέας

Ἀγαπημένη «Καμπάνα»,

Οἱ εὐγενικὲς κυρίες καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς μὲ χίλιους κόπους κατώρθωσαν ἐπὶ τέλους νὰ συστήσουν καὶ στὸ χωριό τους ἕνα Σύλλογο Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων, ὑπεβλήθησαν δὲ σὲ πειὸ πολλοὺς ἀκόμα κόπους καὶ σὲ πειὸ πολλὰ ἔξοδα διὰ νὰ διοργανώσουν τὴν πρώτη γιορτή τους καὶ νὰ εἰσπράξουν μερικὰ λεφτά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα μερικὰ μὲν τὰ κρίτησαν γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν ἅμα θὰ ἀνοίξουν τὸ Σεπτέμβριο τὰ σχολεῖα, ἀγοράζοντας βιβλία, παπούτσια, ροῦχα κλπ. στοὺς φτωχοὺς μαθητὰς καὶ στὰ φτωχὰ κορίτσια, ἄλλα μοίρασαν στοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοίμησαν γιὰ νὰ τὰ στείλουν στὰ καϋμένα τὰ φαντάρακια μας; σὰν ἕνα μικρὸ δεῖγμα εὐγνωμοσύνης, γιὰ μιὰ μικρὴ παρηγοριὰ τέλος. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ταχυδρομεῖό μας ἐδῶ δὲν ἐκδίδει ἐπιταγές, παρεκάλεσαν μέσον ἐμοῦ τὸν ἀγροτικὸν διανομέα μας; ἀξιότιμον Κον Σπῦρον Χατζησακύρην νὰ πάρει τὰ λεφτὰ καὶ τὶς συστάσεις τῶν στρατιωτῶν καὶ νὰ τὰ δώσει στὸ Ταχυδρομεῖο Καλλονῆς, γιὰ νὰ ἐκδώσει αὐτὸ τὶς ἐπιταγές. Φανταστῆτε τώρα σεῖς τὶ ἐντύπωση μοῦ ἔκανε ἅμα τὸν εἶδα νὰ μοῦ φέρνει χίλιες; δυὸ προφάσεις, ὅτι τάχα φοβᾶται μὴν τὰ χάσει καὶ ἕνα σωρὸ ἀνοησίες, καὶ ὅλα αὐτὰ γιατὶ ἤθελε πληρωμὴ γιὰ τὸν κόπο του καὶ δὲν τολμοῦσε νἀτὸ πεῖ, γιατὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἐξέθεσα τὸν σκοπὸ καὶ ἀπέκλεισα τὴν ἀμοιβή. Μὰ τὶς 25 δραχμὲς πού στέρνει ἕνας γονιὸς στὸ παιδί του πού νἄναι στὸ στρατὸ δὲ φτάται μὴν τὶς χάσει γιατὶ φροντίζει πρῶτα-πρῶτα νὰ ἐξασφαλίσει γιὰ τὸν κόπο του πότε δυὸ πότε τρεῖς καὶ πότε πέντε δραχμές. Ἕνα τέτοιον κύριον νομίζω πὼς ἀξίζει νὰ τὸν συγχαρεῖ κανεὶς καὶ μὲ τὸν τύπο γιὰ τὸ μεγάλο ἐνδιαφέρο πού δείχνει γιὰ τὸ στρατὸ τῆς Πατρίδας του, γιὰ τὸ στρατό, στὸν ὁποῖον ὅλο τὸ ἔθνος ἐστήριξε καὶ στηρίζει τὶς ἐλπίδες του, πιστεύω δὲ καὶ οὐτὸς ὁ ἴδιος σ' οὐτὸ τὸ στρατὸ νὰ ἐλπίζει νὰ γυρίσει στὴν πατρίδα του. Μπράβο του χίλιες φορές!

Μὲ μεγάλη ἐκτίμηση
Π. Π.

Ἁγία Παρασκευὴ 18—6—1923

Ἐκλογὲς τοῦ ΣΕΣ Λήμνου

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένοντο αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ ΣΕΣ Λήμνου καὶ ἐξελέγη Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ οἱ κ. κ. Π. Φραγκούλης διὰ ψήφων 66, Α. Βαρβαλᾶς διὰ ψήφων 65, Ι. Χρυσάφης διὰ ψήφων 60, Π. Καρκαντῆς 52 καὶ Α. Δαμιανός.

27—6—23 «Λῆμνος»

Ἡ σχολικὴ γιορτὴ στὸν Ἀφάλωνα

Ἀξιότιμε συνάδελφε Διευθυντὴ τῆς «Καμπάνας»,

Προσεκλήθη ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου στὰς ἐξετάσεις καὶ τῶν δύο δημοτικῶν Σχολείων ἀρρένων καὶ θηλέων τοῦ χωριοῦ μας. Παρακολουθήσαμε λοιπὸν μ' ἐνδιαφέρον αὐτὰς καὶ πράγματι ὀφείλεται δίκαιος ἔπαινος σταὶς δασκάλισσες καὶ τῶν δύο Σχολείων Αἰκατερίνην Γενιτσαριώτου καὶ Εὐανθίαν Χρήστου γιὰ τὴν μεγάλη πρόοδο ποῦ δείξανε οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ μαθήτριες. Τοῦτο ἀποδείχνει πὼς ἐργασθήκανε μὲ πολὺ-πολὺ ζῆλο γιὰ νὰ φθάσουνε σ' αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, ἀκόμη δὲ πειὸ πολὺς ἔπαινος ὀφείλεται σ' αὐτὰς γιὰ τὸ φλογερὸ πατριωτισμὸ πού ἔχουν φυτέψει στὶς καρδιὲς τῶν παιδιῶν.

Χωρὶς ὑπερβολὴ τέτοιες δασκάλισσες τιμοῦν καὶ τὸν ἑαυτό του; καὶ τὴν προϊσταμένη τους ἀρχή.

Ἀφάλωνας στὲς 24 Ἰουνίου 1923

Ὁ Σ. Ε. Σωτηρίας

***

Συγχαρήκια

Στὸν τιμημένο μας Λεχία ἔφεδρο Δημήτρι Κασσίδην πού στεφανώθηκε μὲ τὴν καλὴ κόρη τοῦ χωριοῦ μας Μαρία Ν. Χαρατσίαρη εὔχεται ὁ Σύνδεσμός μας νὰ περάσουν τὴ ζωή τους εὐχαριστημένη καὶ καλοταίριαστη.

24 Ἰουνίου 1923

Ὁ ΣΕΣ Ἀφάλωνα

Τὰ νειάτα ἀνυπομονοῦνε!

Ἀγαπημένη «Καμπάνα»

Πῆρα σήμερα ἀπ' τὸ Μέτωπο ἄλλο γράμμα ἀπὸ στρατιώτη φίλο μου. Διαβάστε το, γιατὶ ἀξίζει τὸν κόπο. Κάθε φορὰ πού θὰ πάρω τέτοιο γράμμα, σκέπτομαι πὼς ὁ ἀγῶνας πού ἄξια σὺ κρατᾶς τὴν παντιέρα του, δὲν πάει χαμένος.

Μυτιλήνη, Θεριστὴς 19—23

Μ' ἀγάπη *Γ. Π.*

Ἀγαπημένε μου Γιῶργο,

Πῆρα τὸ γράμμα σου καὶ τὰ φύλλα τῆς «Καμπάνας» μας. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἔννοια σου. Τόσο ἐγὼ ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι πού διαβάσαμε τὴν Ἐφημερίδα σας, μείναμε κατενθουσιασμένοι γιὰ τὸ τίμιο καὶ ἐξυγιαντικὸ ἔργο πού καταπιαστήκατε ἄφοβα. Ἡ κοινωνικὴ σαπίλα πού τόσο ἐπικίνδυνα ξαπλώθηκε στὰ χρόνια μας, πρέπει νὰ ξερριζωθεῖ. Προχωρῆσιε στὸ δρόμο πού πήρατε τὸν ἴσιο, κρατῶντας γερὰ στὰ χέρια τὴν παντιέρα τῆς Ἀλήθειας, περφέροντες κι τσαλαπατῆστε θαρρετὰ τὰ σάπια εἴδωλα καὶ τὶς προλήψεις, χυμῆστε ἀλύπητα τὸν κομματισμὸ καὶ γκρεμῆστε κάθε παληὸ σαράβαλο γιὰ νὰ μποῦν τὰ καινούρια θεμέλια γερὰ πού πάνω σ' αὐτὰ θὰ στηριχθῇ ὁ κρατικός μας ὀργανισμός. Παρακολουθοῦμε μ' ὅλη μας τὴ συμπάθεια τὸ τίμιον ἀγῶνα σας. Σὲ λίγο, πού θ' ἀπολυθοῦμε καὶ μεῖς, θὰ πυκνώσουμε τὶς τάξεις σας καὶ θἄχετε ἀμέριστη τὴν ὑποστήριξη ὅλων μας. Καὶ θὰ ἐπιβληθοῦνε οἱ καινούριες ἰδέες.

Κάτω ἡ ψευτιά. Κάτω τὰ εἴδωλα καὶ οἱ προλήψεις.

Τόπο στὰ νειάτα!...

Οἱ «Καμπάνες» γενήκανε ἀνάρπαστες. Πολλοὶ φίλοι μου, συνάδερφοι ἀπ' τὴν Παληὰ Ἑλλάδα, τὶς ἔστειλαν στὰ χωριά τους, γιὰ νὰ δοῦνε καὶ ἐκεῖ τὴ μοναδικὴ Ἐφημερίδα πού πρωτοβγῆκε στὴ Μυτιλήνη μὲ τέτοιες ἰδέες.

Δουλειὰ καὶ προκοπή.

Μέτωπο Τ. Τ. 930

Γειὰ χαρὰ — *Α. Π.*

Τὰ Τ.Τ.Τ. τῶν Μυστεγνῶν

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Πολλὲς φορὲς ἔχουμε διαμαρτυρηθῆ καὶ στὸν τύπο καὶ στοὺς διάφορους διευθυντὲς τῶν τριῶν Τ γιὰ τὴν ὑπερβολικὴ ἄργητα πού κάνουν οἱ φημερίδες καὶ τὰ γράμματα ὥς πού νἄρθουνε στὸ χωριό μας. Μᾶς φαίνεται πὼς τὸ κακὸ δὲν εἶνε νὰ γιατρευτεῖ. Κατορθώνουμε, κύριοι, νὰ παίρνουμε μέσα στὸ σωτήριο ἔτος 1923 τὶς φημερίδες καὶ τὰ γράμματά μας ὕστερα ἀπὸ ***τέσσερις*** δλάκερες μέρες ἀπ' τὴ στιγμὴ πού θὰ σταλθοῦνε. Δηλαδὴ τὴν ἔκδοση τοῦ Σαββάτου τὴν παίρνουμε τὸ βράδυ τῆς Τρίτης. Ἐν τῷ μεταξὺ παίρνουμε φημερίδες Ἀθηναϊκὲς τῆς Δευτέρας. Ἐλπίζουμε νὰ προσέξετε πιὰ αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ παράξενα αὐτὰ πράματα ὁ κ. Τσιλικούδης καὶ νὰ φροντίσει νὰ θεραπευτεῖ τὸ στραβὸ πού γίνεται. Καὶ γιατί ἀκόμα: Γιατὶ ἀφοῦ αὐτὸ τὸ μπαγιάτικο ταχυδρομεῖο τῶν 4 ἡμερῶν ἔρχεται ἐδῶ στὶς 11 π. μ., ὁ ἀνθρωπικὸς διανομέας τὸ μοιράζει στὶς 6 τὸ ἀπόγεμα; Περιμένουμε.

22—6—23. Μὲ ἀγάπη

ἕνας ἔφεδρος ἀπ' τὰ Μυστεγνὰ

Μιλοῦν οἱ Λημνιοὶ σακάτηδες συνάδελφοι

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Εἰς τὴν «Καμπάνα» τῆς 19 τρέχοντος εἴδαμεν νὰ ὑψώνετε φωνὴν καὶ γιὰ μᾶς τοὺς ἀναπήρους πολέμου, καὶ γι' αὐτὸ θὰ σᾶς παρακαλέσουμε ὅπως εἰς τὴν ἀγαπητήν μας «Καμπάνα» κατοχωρίσετε τὴν κάτωθι ἔκκλησιν:

Πρὸς τὰς ὀργανώσεις τῶν Ἐφέδρων ΣΕΣ Λέσβου.

Ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι,

Ὁ Σύνδεσμος ἀναπήρων πολέμου, πού ἀπὸ καιρὸ ἱδρύθη μὲ τὸν σκοπὸν γιὰ νὰ ζητήσῃ ἕνα κομμάτι ψωμὶ ἀπὸ τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον ***ἔχει ὑποχρέωσιν*** νὰ μᾶς; τὸ δώσῃ, ἐπέτυχε νὰ ψηφισθῇ ὁ Νόμος 2769 «Περὶ συντάξεων». Ἀπὸ τότε ἐπέρασαν 14 μῆνες; καὶ ἡμεῖς οἱ ἀνάπηροι τῆς Λήμνου δὲν κατωρθώσαμεν ἀκόμα νὰ πάρουμε αὐτὴν τὴν γελοίαν σύνταξη, γιατὶ τὴν ὑπόθεση τὸ ὑπουργεῖο τὴν ἀνέθεσε στοὺς Νομάρχας τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ὁ χορτάτο; πόσομπορεῖ νὰ σκεφθῇ γιὰ τὸ νηστικό; Ὁ κ. Νομάρχη, πρέπει νὰ σκεφτῆ σοβαρὰ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς πού σακατεύτηκαν γιὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς Πατρίδος καὶ ἔχασαν τὰ πολύτιμα μέλη τοῦ κορμιοῦ των, καταστάντες ἀνίκανοι καὶ ἀναγκαζόμενοι γιὰ ἕνα ψωμὶ νὰ χτυποῦν τὶς πόρτες τῶν κυρίων κυρίων καλοχορτασμένων κουραμπιέδων.

Πιστεύουμε πὼς θὰ λάβῃ τὴν καλὴ θέληση ὁ κ. Πρόεδρος τῶν Συντάξεων νὰ ἐνεργήσῃ καὶ γιὰ μᾶς; τοὺς Λημνιοὺς ὅπως; συστηθῇ καὶ ἐδῶ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τῶν παθόντων πολέμου, πρῶτα διότι εἴμεθα κουτσοὶ καὶ σακάτηδες καὶ δεύτερο δὲν ἔχουμε τὰ μέσα δηλ. τὰ λεπτὰ νὰ ἔλθουμε ἐκεῖ. Ἐπ. τέλους ὅπως ἐμεῖς πήγαμε ἕως τὴν Ἄγκυραν ἄς κάμη τὸν κόπον καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Μυτιλήνης; νὰ ἔλθῃ ἕως τὸ νησί μας.

Ἀγαπητοὶ Συνάδελφοι, σὲ σᾶς; ἀπευθυνόμεθα καὶ ἀπὸ σᾶς; ζητοῦμε νὰ ἐνεργήσητε διότι μόνον σεῖς γνωρίζετε ἀπὸ κοντὰ τὴ μεγάλη μας δυστυχία μας; γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς; πιστεύομεν καὶ ἔχομεν τὴν ἐλπίδα πὼς; ὅλες αἱ συναδελφικὲς ὀργανώσεις τῶν ΣΕΣ θὰ διαμαρτυρηθοῦν εἰς τὴν Νομαρχία καὶ στὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν γιὰ τὴν μεγάλη ἀδικία πού γίνετσι γιὰ μᾶς; τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ θύματα πολέμου τοῦ Νησιοῦ μας.

Μὲ συναδελφικοὺς χαιρετισμούς;

Ἐντολῇ τοῦ Δ. Συμβουλίου

Ὁ Γραμματεύς; — Ὁ Πρόεδρος
Ν. Πακάλης — *Π. Καρκαντῆς*

Σχολικὴ γιορτὴ στὴν Ἁγία Μαρίνα

Τὴν Κυριακὴ στὶς 24 Ἰουνίου ἐτελέσθησαν ἐπιτυχῶς ἐνώπιον πολυπληθοῦς καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου αἱ νενομισμέναι θεριναὶ ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τῆς καλλίστης Κοινότητος τῆς Λέσβου Ἁγίας Μαρίνης.

Οἱ μαθηταί, παρασκευασμένοι καὶ μελετημένοι ὅσον ἔπρεπεν, ἠδυνήθησαν νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ὁρισθὲν πρόγραμμα μετ' ἐπιτυχίας πρωτοφανοῦς εἰς τὰ χρονικὰ τῆς φιλοπροόδου Κοινότητος, καὶ διὰ τῆς φιλοπονίας καὶ ἐπιμελείας των νὰ εὐχαριστήσωσι καὶ κατενθουσιάσωσι τὸ Κοινόν, τὸ ὁποῖον αὐθορμήτως ἔτρεξε νὰ θαυμάσῃ τὰς προόδους καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν νεαρῶν τούτων μαθητῶν.

Ἡ ἐφετεινὴ ἑορτὴ τῶν ἐξετάσεων, ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὑπῆρξε λαμπροτάτη, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας προγενεστέρας ἐποχάς, καθ' ἃ ἡ τελετὴ αὕτη, καθὼς τοὐλάχιστον ἡμεῖς ἔχομεν ἀντιληφθῆ, δὲν ἐπαρουσίαζε δυστυχῶς τίποτε τὸ ὡραῖον, τίποτε τὸ μεγαλοπρεπές.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἑορτῆς τὸ πλῆθος ἀνεχώρησε κατενθουσιασμένον, κομίζον τὰς καλλίστας τῶν ἐντυπώσεών του, καὶ εὐχαριστῶν θερμῶς τὴν καλλίστην καὶ ἐνεργητικὴν διδασκάλισσαν δεσποινίδα Σοφίαν Κυριαζίδου καὶ τὸν ὡσαύτως κάλλιστον καὶ ἱκανὸν διδάσκαλον κύριον Τριαντάφυλλον Δαρδαγάνην, οἵτινες, ἀναλαβόντες τὴν διεπαιδαγώγησιν τῶν μαθητῶν τούτων, εἰργάσθησαν μετὰ προθυμίας καὶ ἐξετέλεσαν μετὰ ζήλου τὸ καθῆκόν των.

Ἐν Ἁγίᾳ Μαρίνῃ τῇ 25 Ἰουνίου 1923.

Ὁ ΣΕΣ Ἁγίας Μαρίνης

Θεατρικὴ παράσταση στὴν Ἀνεμώτια

Στὶς 15 τοῦ Θερστὴ δόθηκε ἀπ' τὸν Σύνδεσμό μας θεατρικὴ παράσταση μὲ μεγάλη ἐπιτυχία γιὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ ΣΕΣ. Μαζευτῆκαν 650 δραχμὲς; ποὺ τὶς μοιράσαμε στὶς οἰκογένειες τῶν αἰχμαλώτων συναδέρφων καὶ τῶν συστημένων μας. Συγχαίρουμε θερμὰ ὅλους τοὺς; ἐρασιτέχνες πού τόσο φιλότιμα δούλεψαν γιὰ τὸν ἅγιο σκοπό, καθὼς καὶ τοὺς; εὐγενικοὺς; κατοίκους; τῆς; Ἀνεμώτιας πού μὲ τόση στοργὴ περιβάλλουν τὸ Σύνδεσμό μας.

19—6—23. *Ὁ ΣΕΣ Ἀνεμώτιας*

γιὰ τὸ παιδὶ κι ὁ δάσκαλος γιὰ τὸν ἑαυτό του,—ποιὸς ξαίρει, λέω—ἴσως μιὰ νέα ἰσορροπημένη ἀτομικὴ πρωτοβουλία ἀνυψώσῃ κάποτε καὶ τὸ Σχολειὸ σὲ ἀληθινὸ καλλιτέχνημα!

***

Αὐτὰ λοιπόν! Κ' ἐκεῖνο πού πρέπει νὰ τονιστῇ ἀκόμη μιὰ φορά, εἶναι πρὸ παντὸς τὸ τὶ πρέπει εὐθὺς ἀμέσως νὰ πάψῃ νὰ γίνεται! Γι' αὐτὸ ὀφείλουμε νὰ γίνουμε τέσο ἀπαιτητικοὶ καὶ γκρινιάρηδες ὥστε ἡ συνείδησή μας νὰ μὴ μπορῇ νὰ δεχτῇ μερεμετίσματα καὶ μισοπράματα πάνω στὸ σαρακιασμένο αὐτὸ παλιόσπιτο...Γκρέμισμα καὶ ξαναφτιάσιμο! Νά τὶ πρέπει σήμερα νὰ εὔχεται ἡ ψυχή μας, κι' ἂν ἀκόμα ξαίραμε πὼς θὰ μεσολαβοῦσε μιὰ ἐποχὴ τρικυμίας καὶ ἀναστάτωσης...

Αὐτὸ ἀκριβῶς! Γκρέμισμα! Ἂς ξυπνήσῃ τὸ αἷμα μας τὸ ὀνειρεμένο ἀπὸ τὰ μιάσματα μιᾶς διεφθαρμένης ἐποχῆς, κι' ἂς τὸ νοιώσουμε βαθειά, πὼς ἡ μόνη ὡραία κ' εὐγενικὴ ἄποψη τῆς τραγικῆς μοίρας μας εἶναι νὰ χαλάμε...Εἴμαστε οἱ μαστροχαλάστάδες ἐμεῖς — ἔτσι μᾶς ἔταξε ὁ Δαίμονας! — καὶ πρέπει ἡ ἀγανάχτηση διαρκῶς νὰ σουφρώνῃ τὰ μοῦτρα μας καὶ νὰ ὑψώνῃ σιδερένιες ὡς στὸν οὐρανὸ τὶς γροθιές μας. Τὸ χάσμα πού θ' ἀνοίξῃ ὁ σεισμὸς τῶν ψυχῶν μας, ἄλλοι θἄρθοῦν κατόπι μας νὰ τὸ γεμίσουν μὲ λουλούδια...

Αὐτό, αὐτό!... Μιὰ ἐπαναστατημένη ἀτομικὴ καὶ συνολικὴ αὐτοσκόπηση κ' ἕνας ἀμείλιχτος καὶ ὀδυνηρὸς αὐτοκαθαρμός! Σ' ὅλους τοὺς κύκλους καὶ τὴν ἔχτιση τῆς ζωῆς μας! Ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ μικροζωούλα μας πού θέλοντας καὶ μὴ εἶναι μοιραῖο στὸ τέλος νὰ ρουφηχτῇ καὶ νὰ σβύσῃ μέσα στὴν ἰδέα τῆς ἐθνικῆς ὁλότητας, ἴσαμε τὴν ἐθνικὴ ὁλότητά μας πού θέλοντας καὶ μὴ εἶναι μοιραῖο στὸ τέλος νὰ ρουφηχτῇ καὶ νὰ σβύσῃ μέσα στὴν ἰδέα τῆς συνολικῆς Ἀνθρωπότητας! Ἂς τὸ δοῦμε καὶ ἂς τὸ αἰσθανθοῦμε βαθειὰ αὐτό, ἂν θέλουμε στὴ γενικὴ ἀνάσταση τῆς Ζωῆς πού συντελεῖται γύρω μας, νὰ βρεθοῦμε κ' ἐμεῖς, καὶ ὡς ἄτομα καὶ ὡς σύνολο, ὄχι βρωμερὰ καὶ μικρόζωα μιάσματα, πού γεννοῦν ἀρρώστειες καὶ σταματοῦν τὴν ἐξέλιξη, ἀλλὰ γενναῖες ἀτομικότητες, σὰ φωτεινὰ μετίωρα καὶ σὰν ὁρμητήριοι σταθμοί, πού μόνο μέσα στὶς ὡραῖες χειρονομίες καὶ στὶς θυσίες τους ἐνυπάρχει ἡ μεγάλη, ἔντονη, κι ἀτέλιωτη ζωή!...

(Τέλος) ΕΥΕΡΓΕΤΟΥΛΑΣ

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ

Τὴν ἐρχόμενη Κυριακὴ γίνονται οἱ ἐκλογὲς τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΣΕΣ Μυτιλήνης. Οἱ ἔφεδροι τῆς πρωτεύουσας καλοῦνται νὰ ἐκλέξουν πέντε μέλη τοῦ Συνδέσμου, ἐκεῖνα ποὺ θὰ κρίνουν καταλληλότερα καὶ ἱκανότερα γιὰ τὴν ἐπιδίωξη καὶ ἐξασφάλιση τῶν συμφερόντων τῆς τάξης μας. Ὁ ψῆφος θεωρεῖται δ ι κ α ί ω μ α. Τὸ ἱερότερο δικαίωμα τοῦ ἀτόμου· εἶνε ὅμως καὶ κ α θ ή κ ο ν. Τὸ βαρύτερο ἀπ' τὰ καθήκοντα τοῦ πολίτη. Ἂν ὁ πολίτης δὲν πάρει στὰ σοβαρὰ τὸ ψῆφο του καὶ τὸν ρίξει ὅπου λάχει, εἴτε χαριζόμενος σὲ προσωπικὲς γνωριμίες εἴτε ἐπηρεαζόμενος ἀπὸ ἀτομικὲς ὑποχρεώσεις, παραβαίνει τὸ καθῆκον του· γιατὶ ἐκτὸς ποὺ ψηφίζει ἐνάντια στὸ καλῶς ἐννοούμενο ἀτομικὸ συμφέρο του, ψηφίζει καὶ κόντρα στὸ συμφέρο τοῦ σ υ ν ό λ ο υ. Αὐτὸ τὸ πρᾶμα ἔγινε καὶ μὲ τὶς περασμένες ἐκλογὲς τοῦ Κράτους. Οἱ περισσότεροι Ἕλληνες — ἀπὸ ἐλαφρότητα — ἐψήφισαν ἐνάντια σὲ κεῖνο ποὺ τοὺς ἔλεγε ἡ λογική· πήγανε σύμφωνα μὲ τὴν στραβὴ φωνὴ τῶν παθῶν καὶ τοῦ φτόνου· ἀφήκανε νὰ παρασυρθοῦνε ἀπὸ δημοκόπους κι' ἀπὸ μικροσυφεροντολογικοὺς ὑπολογισμούς· καὶ δάγκωσαν τὴν πῆττα καὶ βρήκανε τὸν ἄμμο τῆς ἀ ρ μ υ ρ ῆ ς ἔ ρ η μ ο ς.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ συστήνουμε στοὺς συνάδερφούς μας νὰ προσέξουνε καλά. Οἱ μεθαυριανὲς ἐκλογὲς τοῦ Σ.Ε.Σ. Μυτιλήνης νὰ χρησιμέψουνε καὶ σὰν προπόνηση. Μέσα στὴ μικρή μας ἐφεδρικὴ οἰκογένεια ἡ ἐκλογὴ τῆς Τοπικῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ πάρει τὴ σημασία καὶ τὴ σοβαρότητα ποὺ ἔχουνε οἱ γενικὲς ἐκλογὲς τοῦ Κράτους. Ὅταν μαζευτοῦμε μπροστὰ στὸ κουτὶ ποὺ θὰ ρίξουμε τὸ ψηφοδέλτιό μας πρέπει νὰ σκεφτοῦμε σοβαρά. καὶ νὰ σκεφτοῦμε πολύ. Ὁ τάδε ποὺ γυρεύει τὸν ψῆφο μας, τὸ κάνει ἀπὸ εὐγενικὴ φιλοδοξία; Εἶνε ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἀφοσιωθεῖ γιὰ τὸ γενικὸ συμφέρο; ἢ θὰν ἐκμεταλλευτεῖ τὸν ψῆφο μας γιὰ νὰ κάνει τὶς δουλίτσες του; γιὰ νὰ κυνηγήσει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶμα γιὰ τὸν ἑαυτό του; ἢ — αὐτὸ δὰ εἶνε καὶ τὸ χειρότερο — γιὰ νὰ ἐπιδιώξει πολιτικὴ ἐκμετάλλευση; Οἱ τέτοιοι πρέπει νὰ μαυρίζουνται ἀδίσταχτα. Οἱ ἐκλογὲς τῶν ἐφέδρων πρέπει νὰ ἀποδείξουνε ἕνα πρᾶμα: πὼς ἡ τάξη μας εἶνε τὸ προζύμι γιὰ μιὰ κοινούρτα ζωή· κοινωνικὴ καὶ πολιτική. καὶ βαδίζει σταθερά, καὶ ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν ἀναγέννηση.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἀλωιστὴς, 2.— ... Καὶ ἡ συνδιάσκεψις τῆς Λωζάννης ἐξακολουθεῖ· καὶ τέλος δὲν εὑρίσκει! Πρωτοφανὴς στὰ χρονικὰ τῶν διεθνῶν συνεδρίων ἡ διάρκειά της· καὶ πενιχρότατα, ὅσο δὲν φαντάζεται κανεὶς τὰ ἀποτελέσματά της. Οἱ Εὐρωπαῖοι κατηγορούσανε στὴν ἀρχὴ τοὺς Τούρκους ὅτι μεταχειρίζονται τὴ μέθοδο τοῦ «γιάριν μπακαλοὺμ» καὶ τώρα ἐκεῖνοι ποὺ δείχνουνε αἰώνια ἀνοβλητικότητα καὶ καμμιὰ διάθεση δὲν ἔχουν γιὰ νὰ τελειώσουν **εἶνε οἱ Εὐρωπαῖοι**! Ζητήματα δευτερεύουσης σημασίας, σὰν τὸ ζήτημα τῶν τοκομεριδίων καὶ τῶν παραχωρήσεων, ποὺ μποροῦσαν ἀξιόλογα νὰ λυθοῦν σὲ μιὰ δυὸ-τρεῖς μέρες μιὰ βδομάδα, ἂν θέλετε, τραινάρουν μῆνες τώρα. Καὶ τὸ λάθος στοὺς Εὐρωπαίους. Δὲν ἔχουνε τὴν ὁμόνοια καὶ τὴν θέληση νὰ ποῦνε στοὺς Τούρκους **«Αὐτὰ εἶνε Κύριοι. Ἔτσι ἐννοοῦμε νὰ ἐκπληρώσετε τὰς ὑποχρεώσεις σας. Καμμιὰ ὑποχώρηση δὲν ἔχουμε νὰ σᾶς κάνουμε πειά. Ἂν ἀρνηθεῖτε θὰ ἔχετε νὰ κάνετε μὲ μιὰ Εὐρώπη ἑνωμένη καὶ δυνατὴ γιὰ νὰ ὑπερασπίση τὰ συμφέροντά της»**.

Μὰ τέτοια γλῶσσα δὲν μίλησαν ποτὲ ὡς τώρα οἱ Εὐρωπαῖοι. Γιατὶ ἂν μιλούσανε ἔτσι, οἱ Τοῦρκοι θὰ καταλάβαιναν πολὺ καλὰ πὼς μὲ μιὰ ἑνωμένη Εὐρώπη δὲν θὰ ἠμπορούσανε νὰ τὰ βγάνουν πέρα, καὶ ὡρισμένως θὰ ὑποχωροῦσαν.

Καὶ ἡ μὲν Ἀγγλία, Γαλλία, Ἰταλία ἠμποροῦν νὰ νομίζουν πὼς μὲ τὴν ἀναβλητικότητα αὐτὴ καὶ μὲ τὴ βραδυπορία θὰ κερδίσουν περισσότερα ἀπ' τοὺς Τούρκους, ἀφοῦ οὔτε ἐπιστράτευση ἔχουν, οὔτε διακινδυνεύουν τὰ οὐσιαστικά τους συμφέροντα· ἔχουν ἄλλως τε τόσες ἄλλες σοβαρὲς ὑποθέσεις ποὺ βιάζονται νὰ σκεφθοῦν, ὥστε τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα καὶ ἡ εἰρήνη μὲ τὴν Τουρκία, νὰ εἶνε δευτερεῦον ζήτημα. Μὰ γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες δὲν εἶνε τὸ ἴδιο. Ἔχουμε ἐπιστράτευση, ξοδευόμαστε· ὁλόκληρο τὸ Κράτος καὶ τὸ Ἔθνος ἀγωνιᾷ τὴ σιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ἔχουμε τόση ἀνάγκη ἡσυχίας, ἠρεμίας καὶ περισυλλογῆς. Μὲ τὴν Τουρκία καλὰ καλὰ κλείσαμε τὰ ζητήματα ποὺ εἴχαμε διαφορά. Καὶ τίποτε δὲ μᾶς ἐμποδίζει νὰ κλείσουμε καὶ εἰρήνη. Μὰ κάθε φορὰ ποὺ ἐπιχειροῦμε ἕνα τέτοιο πρᾶμα οἱ Εὐρωπαῖοι μᾶς λέγουν! Περμένετε λίγο καὶ θὰ κλείσουμε ὅλοι μαζὶ γενικὴ εἰρήνη μὲ τὴν Τουρκία». Ἕως πότε ὅμως εἰμποροῦμε νὰ περιμένουμε;

α.

ΟΙ ΑΝΑΠΗΡΟΙ

Ἕνα γράμμα τοῦ συνδέσμου τῶν σακάτηδων συνάδερφων ἀπ' τὴ Λῆμνο ζητάει τὴ βοήθειά μας, τὴν ἐνίσχυσι ὅλων τῶν Σ. Ε. Σ. τῆς Λέσβου. Δεκατέσσαρες μῆνες —λένε οἱ ἄμοιροι ἀδερφοί μας — πέρασαν ἀπὸ τότες ποὺ ψηφίστηκε ὁ Νόμος 2769 «περὶ συντάξεων εἰς τοὺς ἀναπήρους». Καὶ ὥς τὰ σήμερα οἱ Λημνιοὶ — ὅπως δὰ καὶ ὅλοι οἱ σακάτηδες, θαρροῦμε — δὲν κατώρθωσαν νὰ πάρουνε τὴν γελοία αὐτὴ σύνταξη!

Παρακαλοῦμε τὸν κ. Νομάρχη ποὺ τόσο συμπαθεῖ τὸν ἀγῶνά μας, νὰ μεριμνήσει γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό. Εἶνε ὑπόθεση σοβαρὴ, πολὺ σοβαρή. Ὅταν ἡ Πολιτεία φέρνεται ἔτσι ἄστοργα στοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔδωκαν τὰ πάντα γιὰ τὸ καλὸ τοῦ Ἔθνους, δὲν πρέπει νὰ παραπονιέται μεθαύριο, ἂν οἱ πολῖτες θὰ δείχνωνται κι' αὐτοὶ ἀδιάφοροι στὴν πρόσκλησή της. Εἶνε ὀλέθριο νὰ θρονιαστεῖ στὸ μυαλὸ τῶν πολιτῶν ἡ ἐνιύπωση πὼς τὸ Κράτος ἐνδιαφέρεται γι' αὐτοὺς μόνο ἴσαμε ποὺ ἔχει τὴν ἀνάγκη τους· κ' ὕστερα τοὺς πετᾷ στὸ δρόμο καὶ δὲ γυρίζει νὰ τοὺς δεῖ κανένας.

ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΕ

Παρακολουθοῦμε μὲ ἀληθινὴ συγκίνηση καὶ μὲ συμπάθεια τὶς προσπάθειες τοῦ καινούριου μας Νομάρχη. Μ' ὅλη τὴ μειλιχιότητα ποὺ τὴν ἔχει ἀπὸ φυσικό του ὁ κ. Θεοφανόπουλος, μ' ὅλη τὴν ἔμφυτη καὶ ἀπεριόριστη ἀγαθότητά του, δὲ ξεχάνει καὶ τὴ γροθιά. Ὅπου ἀντιληφθεῖ σαπίλα — καὶ ποῦ δὲν εἶχε σαπίλα! — ὀρθώνεται αὐστηρὴ ἡ ἐπανοστατική του ψυχή· καὶ χωρὶς ψευτοπολιτικὲς καὶ κουτοπονηρίες, δίχως δισταγμοὺς καὶ πρὸ παντὸς δίχως **ἔνοχη** ἀτολμιά, ἐπεμβαίνει μὲ τὴ γρανιτώδη θέλησή του καὶ βάζει στὸν μπάγκο του κάθε κατεργάρη. Δεκαπέντε μέρες μόλις πνέει ἡ ἐξυγιαντικὴ πνοή του μὲς στὸ κατάστημα τῆς Νομαρχίας. Καὶ τὸ ἀντιλαμβάνεται κανένας ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα· πρὶν νὰ πατήσει τὸ κατῶφλι. Αὐτὸς εἶνε ὁ Ἐπαναστατικὸς Νομάρχης.

ΚΑΚΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τὰ δημόσια ἔργα μῆνες τώρα ζητοῦνε ἕνα ὁδοστρωτῆρα καὶ δυὸ φορτηγὰ αὐτοκίνητα, ποὺ εἶνε ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἐπισκευὴ τῶν δρόμων μας. Μολαταῦτα ἡ Ἀθήνα κάνει πὼς δὲν ἀκούει. Δὲν τὸ καταλαβαίνει τάχα πὼς χρειάζουνται στὸ Νομὸ τὰ μηχανικὰ μέσα ποὺ ζητάει ὁ Νομομηχανικός; Ἀστειεύεστε ποὺ δὲν τὸ καταλαβαίνει! Τότε γιατὶ δὲν τὰ στέρνει; Αὐτοῦ ἀκριβῶς εἶνε ἡ κακοδιοίκηση. Αὐτὰ τὰ κακὰ καὶ ὀλέθρια ἔχει τὸ συγκετρωτικὸ σύστημα. Νὰ κρέμεται τὸ Κράτος ἀπ' τὸ κέφι ἑνὸς Τμηματάρχη, ποὺ κοιμᾶται ὀλόρτος ἢ μένει ξαπλωμένος ὁλημερὶς μὲς στὶς παχιὲς πολυθρόνες τοῦ Ὑπουργείου. Ἂν οἱ κεντρικὲς ὑπηρεσίες ἔκαναν ὅ,τι ἔπρεπε γιὰ τὶς Ἐπαρχίες ἀμέσως, χωρὶς χασμουρήματα, δὲ θὰν εἶχανε λόγο νὰ παραπονιοῦνται οἱ ἐπαρχίες...

ΝΙΣΑΦΙ Ι

Μᾶς γράφουνε ἀπὸ τὰ Πάφλα: «Ὅλα τὰ πράματα φτηνήνουν· ἡ λίρα στέκεται σταθερὰ ξεπεσμένη· οἱ γιατροὶ ὅμως δὲν ἐννοοῦν νὰ κατεβάσουνε τὴν κοῦρα τους. Κυττάξτε τὶ κοστίζει μιὰ βίζιτα ἑνὸς γιατροῦ στὸ χωριό μας: Γιὰ τὸν ἑαυτό του δρχ. 300. Γιὰ αὐτοκίνητο δρχ. 100· φάρμακα 50. Τὸ ὅλον 450. Ἂϊντε τώρα ἕνας φτωχὸς νἀρρωστήσει καὶ νὰ χρειαστεῖ γιατρό. Ποῦ θὰ τὰ βρεῖ; Ἔτσι πεθαίνει ὁ κόσμος ἄδικα. Ἡ διατίμηση ἄραγε δὲ θὰ μποροῦσε νὰ γιατρέψει τὴν ἀχορτασιὰ τῶν γιατρῶν; Μ' ὅλο ποὺ ἀγαποῦμε τοὺς γιατροὺς, ἐπειδὶς εἶνε ἐργάτες κι' αὐτοί, παρατηροῦμε: Σὰ νἄχουνε δίκιο οἱ Παφλιῶτες. Τρακόσιες δραχμὲς εἶνε 2 λίρες. Τόσες ἔπαιρναν ἄλλοτες; Ἐπήρανε τάχα 900 δραχμὲς κοῦρα ὅταν ἡ λίρα εἶχε 450; Διγάκι νισάφι τέλος πάντων.

ΓΕΙΑ ΣΑΣ!

Μόνον ὅσοι πολέμησαν κάτου ἀπὸ παντιέρες Ἰδεῶν, καταλαβαίνουνε τὴ χαρὰ ποὺ δοκιμάζουμε κάθε φορὰ ποὺ παίρνουμε γράμματα ἀπ' τὸ Μέτωπο.

«Βαστᾶτε γερὰ, ἀδερφοὶ—μᾶς λένε—καὶ σὲ λίγο ἐρχόμαστε καὶ μεῖς νὰ βοηθήσουμε τὸν τίμιο ἀγῶνά σας, γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῶν νέων ἰδεῶν».

Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ δουλεύει κανένας σκλάβος σὲ μιὰν Ἰδέα, γιὰ νὰ παίρνει τέτοια γράμματα. Ποὺ τὸν συγκινοῦνε ὡς τὰ μηδούλια του· τοῦ θερμαίνουνε τὴ ψυχὴ καὶ τὸν γιγαντώνουνε. Γειά σας, παιδιὰ τοῦ Μετώπου! Ὁ χαιρετισμός σας μᾶς ἔρχεται σὰ χάδι ἁπαλό. Βαστοῦμε γερὰ ἐμεῖς ἐδῶ πέρα· καὶ σᾶς περιμένουμε μὲ λαχτάρα. Γειά σας καὶ καλὲς ἀντάμωσες!

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Διαβάσαμε στὸν «Ἐλ. Λόγο» μιὰ θαρρετὴ ἀλήθεια: «Κακὴ καὶ ψυχρή», λέγει, ἦτανε ἡ μετάθεση τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ. Καὶ ἐκθέτει τοὺς λόγους ὁ «Ἐλ. Λόγος»: Σὲ περίοδο ἐντατικῆς ἐργασίας τῶν Δημόσιων ἔργων δὲν μεταθέτουνται οἱ Νομομηχανικοί. Σωστό, πολὺ σωστό. Ἐμεῖς ὅμως προχωροῦμε ἀκόμα. Καὶ λέμε: Ἡ Ἐπανάσταση δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέπει τέτοιες ἐκτοπίσεις, ἐπειδὴ ξέρουμε ὅτι ὁ κ. Ὀρτεντζάτος δὲ φεύγει γιὰ λόγους ὑπηρεσιακούς. φεύγει ἐπειδὴ βρέθηκε κάποιος ἄλλος — δὲ μᾶς ἐνδιαφέρουν τὰ πρόσωπα — ποὺ καταδέχτηκε νὰ διαθέσει μέσα γιὰ νὰ παραθερίσει στὴ Μυτιλήνη, ὅπου θἄναι καὶ κοντὰ στὴ πατρίδα τῆς γυναίκας του, τὴ Χιό. Καὶ στὴ δική μας τὴν ἀντίληψη, αὐτὰ τὰ πράματα δὲ στέκουνε καλά. χτυποῦνε ἄσκημα.

ΜΟΝΟ ΤΟΤΕ

Καταλαβαίνει βέβαια ὁ νέος Νομομηχανικὸς — δὲν ξέρουμε ἀκόμα τὸνομά του,—πὼς εἴμαστε ὄχι καλὰ διατεθειμένοι ἀπέναντί του. Ἐπειδὴ πάνε μῆνες ποὺ πῆρε τὴ θέση τῆς Μυτιλήνης καὶ δὲ φάνηκε ἀκόμα. Καὶ τὰ Δημόσια ἔργα μας ἔχουνε σταματήσει κατ' οὐσία. Μελέτες δὲν εἶνε δυνατὸ νὰ γίνουν ἀπὸ Νομομηχανικὸ ποὺ βρίσκεται στὰ πανιά. Ἐπήραμε πιστώσεις μὲ τὸ σταγονόμετρο καὶ μὲ τὸ αἷμα, καὶ δὲν ἦρθε ὁ Νομομηχανικός μας. Ὕστερ' ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἕνα μέσο ἀπομένει γιὰ νὰ ἐξουδετερωθεῖ ἡ προκατάληψη τοῦ κοινοῦ. Νὰ ἔρθει γρήγορα, ***ἀμέσως***, στὴ θέση του ὁ νέος Νομομηχανικός, ὅπου καὶ ἂν βρίσκεται, καὶ νὰ πέσει στὴ δουλειὰ μὲ τὰ μοῦτρα. Περιμένουμε.

FAMA

---

(13) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

Ἀκόμα καὶ τὴ μέρα σὰ συρθοῦμε μὲς τὴ φωλιά μας πρέπει νἀνάβει τὸ σπαρματσέτο γιὰ νὰ βλεποίμαστε. Ὁ ἀγέρας εἶναι ὄγρὸς σὸν ἱδρωμένος, κὴ ἀνασαμιὰ δύσκολη. Τὸ σκοτάδι μυρίζει νοτισμένη μούχλα. Κι' ὅξω εἶναι ὁ Ἥλιος τοῦ Θεριστὴ ποὺ πνίγει τὸν κόσμο στὴ ζέστη καὶ στὴ λάμψη του. Τὸ ταβάνι τῆς τρύπας εἶναι τόσο χαμηλὸ ποὺ μήτε καθιστὰ μποροῦμε νὰ βολευτοῦμε. Γιαὐτὸ φορᾶμε πάντα τἀτσαλένια μας κράνη. Ἀλλοιώτικα κάθε στιγμὴ θὰ μάτωνε τὸ κεφάλι σκουντουράντας στὶς μυτερὲς κόχες τῶν τοιχωμάτων, ποὺ εἶναι γεμάτα ἀπὸ μιὰ πρόσινη μοῦχλα, σὰ νἄτανε σκουριασμένο μπακίρι.

Σκαλίζοντας τὸν τοῖχο σήμερα βρῆκα ξεχασμένα σὲ μιὰ τρύπαμέσα, μαζὺμὲ 2 ποῖρα καὶ μιὰ χάρτα κινίνο, ἕνα βιβλιαράκι φραντσέζικο. Μὲ τὶ λαχτάρα ποὺ τὸ πῆρα. Ἔχω νὰ δῶ βιβλίο μῆνες τώρα. Εἶναι ἕνα ἀδιάντροπο φυλλάδιο ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἀποτείνουνται στὴν πρώτη νιότη, καὶ κρυμμένα πίσω ἀπὸ μιὰ μορφὴ ποὺ ἐπιστημοφέρνει, διηγοῦνται τὶς πιὸ αἰσχρὲς καὶ τὶς πιὸ ἔκφυλες ἐκδήλωσες τῆς γενετήσιας ὁρμῆς στοὺς νέους, ποὺ τοὺς τραέι τὸ ἄγνωστο τῶν μυστήριων τῆς σαρκικιᾶς ἡδονῆς.

Αὐτὸ τὸ βρώμικο βιβλίο μὲ κάνει νὰ συλλογοῦμαι πὼς κ' οἱ φραντσέζοι φαντάροι, κιόλοι οἱ ἄλλοι, περνᾶνε τὶς μακρυὲς ἀβράδιαστες μέρες τοῦ χαρακώματος αἰσχρολογώντας. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄντρες, ποὖναι ἀπ' ὅλες τὶς φυλὲς τῆς γῆς, κάθουνται μέσα στοὺς ὑπόγειους τάφους των καὶ παραλαλοῦνε τὴ γυναίκα. Κεῖναι ἑκατομμύρια ὅλοι αὐτοί, ποὺ περνᾶνε τὴ ζωή τους σὰν κ' ἐμᾶς ἐδῶ μέσα σὲ χαντάκια βαθειὰ πιὸ περιζάνοινε ὅλη τὴ Γῆ. Ντρέπουμαι πολὺ γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ δοκίμασα μὲ τὸ βρέσιμο αὐτηνῆς τῆς παλιοφυλλάδας. Κιόμως τὴ διαβάζω καὶ τὴν ξαναδιαβάζω καὶ τὴ χαίρουμαι. Στὴν ἀρχὴ ψευτογελιώμουνα λέγοντας στὸν ἑαυτό μου πὼς εἶναι «τὸ βιβλίο», πὼς εἶναι «ἡ τυπαμένη σκέψη» ποὺ τὴ στερήθηκε ἡ ψυχή μου τόσον καιρὸ ὅπως ἡ ἀλαφίνα τὸ νερό. Μὰ τώρα βλέπω καθαρὰ πὼς δὲν εἶναι τόσο ἡ πείνα τοῦ βιβλίου ποὺ ξεφώνιξε ἀπὸ χαροῦμενη λαιμαργία, γιατί ἡ τύχη τῆς ἔρριξε ἕνα σάπιο κόκκαλο. Εἶναι ἡ «πεῖνα τῆς θηλυκιᾶς σάρκας», εἶναι ἡ ἀποθυμιά, ποὺ ἀναφλογίζεται μὲ τὶς ἀδιάντροπες κουβέντες καὶ φουντώνει ἀνεμίζοντας μεσούρανα τὶς κοφτερὲς κόκκινες λόχες της, μὲ τὸ λάγγεμα τῆς φαντασίας.

Οἱ ἀξιωματικοὶ κοὶ ὑπαξιωματικοί μας, ὅσοι κόνονε βίζιτες στ' ἀμπριὰ τῶν φραντσέζαν συνάδερφων, φέρανε ὅπ' ἐκεῖ ἕνα σωρὸ χρωματιστὲς ζουγραφιὲς ἀπὸ παριζιάνικα περιοδικά. Τὶς κάρφωσαν στὰ ντουβάρια· καὶ πρὶ νὰ κοιμηθοῦνε, πρὶ νὰ φᾶνε, καὶ κάθε φορὰ πιὸ θὰ ξυπνήσουνε, κάνουνε μισοσοβαρὰ, μισοαστεῖα τὸ σταυρό τους καὶ φιλᾶνε μὲ μεγάλα φιλιὰ τὶς ζουγραφισμένες γυμνὲς γυναῖκες στὰ πόδια καὶ στὰ στήθια. Ἔτσι, μέσα σὄλες αὐτὲς τὶς μουχλιασμένες σπηλιὲς τῶν ζωντανοθαμένων παλληκαριῶν, ποὺ σέρνουνται στὸ χῶμα καὶ σαλεύουνται λιγά, ἀκούρεφτα καὶ ψειριασμένα, γίνεται μιὰ φανατισμένη λατρεία τοῦ θηλυκοῦ θεοῦ ποὺ λείπει. Ὁ ἀντρίκιος λογισμὸς παραμιλᾶ τερατώδικους καὶ λάγνους ὕμνους, χαμοσυρτὸς στὰ τρυφερὰ πόδια τῆς ἀσελγης Θεᾶς. Κ' ἡ φαντασία σκηνοθετεῖ καννιβαλίστικα ὄργια, γύρω στὸν ὁλοπόρφυρο βωμό της. Εἶνα

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Ἄναγια μάτια μπιρμπιλιά
κι φρύδια γαϊτανένια :
Μὲς τὸν καϋμὸ τσῆ ξενητιᾶς
διπλὴ ἡ δικιά σας ἔνια.

Συλλέχτης Σ. Μ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑΚΙΑ

Η ΧΡΑΝΤΖΑ

— Καράμπιλα!. Ἤκουσις τί εἶπι τ' ἀφιντικό ;.. Νὰ ξιφουρτώγις τ'ν ἀφουράδα τσὶ νὰ δεῖς ἀλλοῦ δ'λιὰ ἀπὶ ταχιά..

Ὁ παραγιὸς ποὺ ἔφερε τὴ διαταγὴ ἤξερε πόσο θὰ τὸν κόστιζε τὸν Καράμπελα· μὰ γιαὐτὸ κιόλας ἔτρεξε νὰ τὴ μεταδόσει ἐκεῖνος ἀντὶς τὸν κεχαγιᾶ ποὺ πρόσταξε ὁ ἀφέντης, ὁ κὺρ Φωτής. Κάποτε ὁ Καράμπελας τὸν εἶχε δείρει γιατὶ τὸν τσάκωσε νὰ βγάζει τρίχες ἀπ' τὴν οὐρὰ τῆς φοράδας, γιὰ ἀνεσπάθες· καὶ τώρα ἦρθεν ἡ ὥρα νὰ τοῦ τὰ πληρώσει. — Ἐ μ'λᾶ;!.. Ἀπὶ ταχιὰ τα χτὲρ νὰ δεῖς ἀλλοῦ δ'λιά, εἶπι τ' ἀφιντικό.. . ἐπανέλαβεν ὁ παραγιὸς μὲ χαιρεκακία· καὶ γλήγορος σὰν ἀγριόγατος, χάθηκεν ἀπὸ μπροστά του.

Ὁ Καράμπελας, ἀφῆκεν ἄθελα νὰ πέσει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά του τὸ τσουβάλι ποὺ ξεφόρτωνε· τὸ σαμάρι τότες ἔγυρε μονομιᾶς; ἀπ' τὴν ἄλλη· τὸ βάρος τοῦ ἄλλου ξεφόρτωτου τσουβαλιοῦ τὸ ἀναποδογύρισε· ἡ φοράδα παραπάτησε, σαστισμένη, ἔκανε δυὸ τρεῖς σοῦζες, ἔσπασε τὴ μεσιὰ καὶ, ἀπολυτρωμένη ὁλότελα, τῶβαλε στὰ τέσσερα.

— Ὄχα, στραβέ! φώναξεν ὁ ἀφέντης ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ του, θυμωμένος. Ὁ Καράμπελας στεκότανε παραζαλισμένος. Τὰ εἶδε ὅλα αὐτά, τὰ ἄκουσε καὶ ὅμως δὲ βρῆκε τὴ δύναμη νὰ πεῖ τίποτα· οὔτε λέξη· πῆρε μονάχα ἀπὸ καταγὶς τὸ καμτσὶ καὶ τὸν τρουβᾶ του κι' ἔφυγε, κάτω σκύβοντας καὶ παραπατῶντας σὰ μεθυσμένος. Σὰν ἔφταξε σπιτάκι του τὸ ἔρημο, καὶ μπῆκε στὴν αὐλή, ἀναστέναξεβαριά. Δίπλα στὸ φοῦρνο, σ' ἕνα καρφί, κρεμότανε ἕνα παλιὸ γκέμι· τὸ ξεκρέμασε μὲ προσοχή, τὸ πῆρε στοργικὰ στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸ φίλησε τρυφερά· πολλὲς φορὲς τὸ φίλησε· ὕστερα κάθισε ἀπάς στὴ στίβα τὰ ξύλα, μὲ τὸ γκέμι στὰ χέρια κι' ἀπόμεινε συλλογισμένος. Στὸ λιοκαμένο πρόσωπό του ἤτανε ζωγραφισμένη μεγάλη θλίψη. Τὸ γκέμι ἐκεῖνο ἤτανε τὸ μόνο ποὺ τοῦ ἀπόμεινε ἀπὸ τὴν παλιά του εὐτυχία. Γιὸς κιραντζῆ ὁ Καράμπελας, γεννήθηκε κι' ἀνατράφηκε δίπλα στὸ σταῦλο. Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του εἶχε μεγάλη ἀδυναμία μὲ τὰ ζᾶ· Στὸ σπίτι του πάντα θὰ βρισκότανε ἕνα-δυὸ ἄλογα, καὶ μιὰ φοράδα, ἡ καλλίτερη τοῦ χωριοῦ. Αὐτήνα δὲν τὴ φόρτωνε· τὴν εἶχε μόνο γιὰ καβάλα καὶ γιὰ ντόλια. Σὰν ἀπέθανε, — πάνε τρία χρόνια ἀπὸ τότες — ἀφῆκε στὸ γιό του τὴν πιὸ ξακουστὴ φοράδα του : Τὴ «Χράντζα». Μαζύ της; ὁ γιὸς Καράμπελας κληρονόμησεν ἀπ' τὸν πατέρα του καὶ ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ τῆς εἶχε. Μιὰν ἀγάπη, σωστὸς ἔρωτας· ἕνα αἴσθημα, καημός. Σὰν τὴν κοβαλοῦσε γυμνόστρωτη ἀκόμα, καὶ περνοῦσε ἀπ' τὸ τσαρσὶ ὅλοι ἔλεγαν. Εἶνε ἡ πρώτη! Καὶ κεῖνος, ἄκουγε τὰ παινέματα καὶ καμάρωνε· κι' ὁ ἔρωτάς του για τὴ «Χράντζα» ὅλο καὶ μεγάλωνε.

Κάποτε ἦρθεν ἡ ὥρα του γιὰ τὸ στρατό. Πόσες νύχτες ἔκλαψεν ὁ Καράμπελας πρὶν φύγει. Δὲν τὸν ἔμελλε γιὰ τίποτε ἄλλο· μόνο γιὰ τὴ «Χράντζα» του νοιαζότανε· δὲν εἶχε δὰ καὶ κανέναν ἄλλο δεσμὸ μὲ τὸ χωριό. Μάνα, πατέρας τοῦ εἶχανε πεθάνει· μέσα στὸ πατρογονικό του τὸ σπιτάκι ἤτανε αὐτὸ : μονάχη κ' ἡ Χραντζούλα του· κανένα; ἄλλος... Μὲ τὰ πολλὰ ἀποφάσισε καὶ τὴ πούλησε σὸν ἄρχοντα τοῦ χωριοῦ τὸν κὺρ Φωτή. Φοράδα καὶ τακίμια, ὅλα μαζύ, χίλιες δραχμές! Μόνο τὸ γκέμι κράτησε. Αὐτὸ τὸ γκέμι ποὖβρεχε τώρα μὲ τὰ δάκρυά του.....

Τὸ βράδυ στοὺς καφενέδες τὤμαθαν πὼς τὸν ἔδιωξε τὸν Καράμπελα τ' ἀφεντικό του. Ὁ Κεχαγιᾶς εἶπε ὅλα τὰ γιατὶ καὶ τὰ καθέκαστα. Δὲν ἤτανε προκοπὴ μ' αὐτόνε τὸν ἄνθρωπο, εἶπε: «Μὴν τὴν βαροφορτώνετε· μὴν τὴν κακομιλᾶτε· μὴν τὴν κουράζετε»· ὅλη μέρα μὲ τὴ Χράντζα τάχε· ὅλος ὁ ταϊφᾶς βρῆκε τὸ μπελᾶ του μ' αὐτόνε. Ἑκατὸ ὀκάδες γομάρι σε' ἄλλα τὰ ζᾶ, μήτε πενήντα στὴ φοράδα. Στοῦ ἀφεντικοῦ τὴ φοράδα ἤθελε νὰ κάνει κουμάντο ὁ κὺρ Καράμπελας!..

Τὸ ἴδιο βράδυ στὸ σπίτι τοῦ κὺρ Φωτῆ τὴν ὥρα ποὺ τρώγανε, ἡ κυρὰ Ἀντρομάχη ρώτησε τὸν ἄντρα της μὲ τρόπο : Ἀλήθια ποὺ τὸν ἔδιωξε τὸν Καράμπελα;... Ἐμ δὲν ἤτανε κρῖμα!... Ὀρφανὸ παιδί, τίμιο παλληκάρι, ντροπαλὸ σὰν κορίτσι... Ἔκανε μαθὲ τίποτα κακὸ καὶ τὸν ἔδιωξε;.. —Ξέρει ὁ Γιάννης τί ἔχει στὸν τροβᾶ του, ἀπάντησεν ἀπότομα ὁ κὺρ Φωτής... Ἐκείνη, παρατήρησε καιπάλι ἡ γυναίκα του, θαρρεῖ πὼς δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν διώξει. Ὁ Καράμπελας τιμοῦσε πάντα τὸ σπιτικό τους. Νὰ, καὶ τώρα ἀκόμα τελευταία, μόλις ἀπολύθηκε ἀπ' τὸ στρατὸ τὴν πόρτα του χτύπησε· κι' ἔπιασε δουλιὰ γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί.

Ὁ κὺρ Φωτὸς ἄναψε.

— Καὶ θαρρεῖς τοῦ λόγου σου, πὼς ἦρτε τάχα γιὰ δουλιά! Ἔρωτα ἔχει ὁ λεβεντονιὸς μὲ τὴ φοράδα μας. Ξέρει τί κάνει ὁ Φωτής. Ἐσὺ νὰ βλέπεις τὴ δουλιά σου. . . . . .

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα ἕνα πρωῒ ἡ «Χράντζα» βρέθηκε σκοτωμένη μέσα στὸ σωθούρι ποὺ τὴν ἄφηναν τὴ νύχτα γιὰ βοσκή. Ἤτανε χτυπημένη μὲ δυὸ πιστολιὲς ἀπὰς στὸ καύκαλο... Κανένας δὲν τόλμησε νὰ τὸ σκεφθεῖ πὼς μποροῦσε νὰ τὴν ἔχει σκοτωμένη ὁ Καράμπελας. Ὕστερα ἀπὸ τόσο ποὺ τὴν ἀγαποῦσε!...

Σ. Γκορέσης

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Σ. Ε. Σ. Τενέδου. — Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ πληρεξούσιο τῆς ἀντιπροσωπείας ποὺ μᾶς στείλατε, καθὼς καὶ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα ποὺ τὸ συνόδευε. Ἐλπίζουμε νἀντιποκριθοῦμε στὶς εὐθύνες ποὺ φέρνει μαζύ της ἡ τιμὴ τοῦ νἀντιπροσωπεύουμε τόσο πλατειὰ τοὺς συνάδερφους τοῦ νησιοῦ σας.

Ἐμμανουὴλ Τένεδο. — Σύμφωνα μὲ τὸ δεύτερο γράμμα μας σταματᾶμε τὴν ἀνταπόκριση ἀφοῦ ἡ δουλιὰ ποὺ κυνηγιούτανε μαυτὴ ἔγεινε καὶ γλυτώσατε. Σᾶς στέλνουμε πίσω τὸ χειρόγραφο.

Δύο ἐφέδρους Σκούταρο. — Γράφτε μας παρακαλοῦμε πιὸ ξεστερα τί συμβαίνει, γιατὶ δὲν καλοκαταλάβαμε. Τί εἶναι ὁ «προύχοντας» αὐτὸς Τ. Ν. ποὺ κυνηγᾶ τὸ Σύνδεσμο καὶ ἐνέργειες κάνει, καὶ γιατὶ τοῦ κάνατε μήνυση.

ΣΕΣ Βρησᾶς.—Ἡ ἀργοπορία τῆς ἀποστολῆς τῶν τελευταίων φύλλων βαρύνει ὁλότελα τὴ διεκπεραίωσή μας. Μαζὺ μὲ τοῦτο σᾶς στέλνουμε καὶ τὰ προηγούμενα ἀπ' εὐθείας στοὺς 9 συνδρομητὲς καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὶς ἐνέργειες.

Χριστουλάκην ΣΕΣ Σκαλοχῶρι.—Πήραμε τὶς 100 δρ. Εἶναι στὴ διάθεσή σας.

Συμπολεμιστή, Σκόπελο.—Τὸ τραγοῦδι σας δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ δημοσευτεῖ. Εἶναι ποίημα χωρὶς πρόζηση καὶ χωρὶς μέτρο. Μὴν καταπιάνεστε ἔτσι ἔφκολα τέτια πράματα. Γράφετε καλύτερα τὶς σκέψεις σας στὸ πεζό, ποὺ . . . τόσο καλὰ τὸ ξέρουμε ἀπ' τὸ στρατό. Στεῖλτε μας ἂν ἔχετε κανένα φανταρίστικο σὰν κιοῦτὰ ποὺ μαζύνουμε.

Κ. Α. Θ. Παράκοιλα.—Ἡ ἀνταπόκρισή σας στάθηκε τόσο ἄτυχη! Ἡ περίσσια τῆς μέλης δὲν τῆς ἀφίνει τόπο γιατ' εἶναι μεγάλη. Δὲν τὴν ξαναγράφετε πιὸ συμπυκνωμένα καὶ πιὸ σύντομα ;

ΣΕΣ Σκαλοχωρίου.—Πήραμε τὴν κατάσταση τῶν 18 συνδρομητῶν· εὐχαριστοῦμε θερμά. Συμμοιφωνούμαστε μὲ τὶς ὁδηγίες γιὰ τὴν ἀποστολή.

Η ΤΡΑΠΕΖΑ Ἀδελφῶν Π. Χ" Χριστόφα γνωρίζει εἰς τοὺς καπνοκαλλιεργητὰς καπνοῦ ὅτι παραχωρεῖ δάνεια εἰς Δολλάρια ἀποδοτέα εἰς τὸ ἴδιον νόμισμα τὴν 15 7)βρίου προσεχοῦς ἐντόκως πρὸς 6 ο)ο ἐτησίως καὶ δύνανται οἱ ἔχοντες ἀνάγκην ὅπως παρουσιάζοντες τὰς ἀδείας φυτεύσεως καπνοῦ λαμβάνωσιν τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς ποσά. 2 – 5

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΛΦΝΑΡΗΣ

Στὴ λάβρα του καμάτου ποὺ οἱ λαχτάρες
Μες στο ξαθο θεριέβουν το λιοπύρι
Στήν ουν Ξωθιες καὶ Νύφες ξεμαλιάρες
Με τους Σατύρους λάγνο πανηγύρι.
Και στασημένια βράδια που ταστέρια
Στάζουν μια γλύκα αλάλητη κ' αιθέρια,
Το δροσερο μυρόπνοο μαϊστράλι
Δίνει φτερα στου Πάνα τη φλογέρα
Και στον αχο της σαν σε ηδονοζάλη
Γέρνει όλη η πλάση σκλάβα πέρα ως πέρα

Π. Εράτης

ΨΥΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΡΣΙΑΣ

Τὴν ἀνταρσία ἀγκάλιασα
καὶ πάω πρὸς τὸ βουνὸ
μὲ κόκινη μπαντιέρα
Κολώνα ἀρχαία στυλώνεται ὁ
νοῦς μου στὸν οὐρανὸ
ποὺ σβύνει ἡ παλιὰ μέρα

Κι' ἔτσι πλατιὰ ἡ ἀγκάλη μου
τὰ σύμπαντα χωρεῖ
σὰν τοῦ Χριστοῦ ἀνοιμένη
Μ' ἂν στὸ λαιμό μου σφίγγετε
σεῖς πόρνοι τὸ λωρὶ
στὸν τόπο μου ἄλλος μένει.

Σίτσα Καραϊσκάκη

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' ΣΑΣ

= Τὰ γιασεμάκια πλημμύρισαν πάλι τὴ Μυτιλήνη.

— Εἶναι τὸ πιὸ ἀγαπημένο της λουλοῦδι

— Τὸ πιὸ ντόπιο.

— Κάθε καλοκαίρι μοσκοβολᾶ τὰ κέντρα καὶ τἀπόκεντρα

— Στὰ χέρια τῶν μικρῶν ἀνθοπουλητάδων.

— Πενῆντα λεφτὰ τὸ ματσάκι.

— Κι' ἀκόμα πιὸ ἀκριβά.

— Καὶ πιὸ ἀκίρικετε ἕνα ἀκένωτο κύπελλο μύρου.

— Ποὺ μεθάει, λιγώνει, καὶ χαϊδεύει.

= Οἱ μικροὶ ποὺ τὰ πουλᾶνε στὰ πανεράκια.

— Μὲ τὴν ἔνστιχτη πονηριὰ τῆς ἡλικίας τους

— Πολιορκοῦνε κυρίως τοὺς καβαλιέρους.

= Ὁ ποιητὴς τοῦ «Pedro Cazas»

— Ὁ βαθυστόχαστος ζωγράφος.

— Ὁ νέος ἄνθρωπος.

— Καὶ φίλος, φίλτατος.

— *Φωτὴς Κόντογλου*

— Βρίσκεται ἀνάμεσά μας ἀπὸ προχτές.

— Ἔρχεται ἀπ' τὸ «Ἅγιον Ὄρος».

— Ἔμεινε διόμιση μῆνες ἐκεῖ.

— Μὲ ἀποστολή.

— Μελέτησε, ἀντέγραψε καὶ ζωγράφησε.

— Καὶ φέρνει στὴν Ἀθήνα μιὰ βαλίτσα σχέδια.

— Θὰν τὰ ἐκδόσει μὲ μιὰ μελέτη ποὺ ἑτοιμάζει.

— Θὰν εἶνε ἡ πρώτη σοβαρὴ ἐργασία ποὺ γίνεται ἀπὸ Ρωμιούς.

— Γύρω ἀπὸ τοὺς ἀνεχτίμητους θησαυροὺς τοῦ Ἄθωνα.

= Ἡ Μυτιλήνη ἀπομένει φέτος χωρὶς φροῦτα.

— Ἔνεκα τὸ χαλάζι.

— Τίποτα δὲ νάγεται στὴν ἀγορά.

— Δὲν ἔχει δὰ μήτε στοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς.

— Γιαυτὸ καὶ γίνονται ἀνάρπαστα.

— Τὰ λίγα ποὺ μᾶς ἔρχωνται ἀπ' ἔξω.

— Τὸ λυπηρὸ εἶνε πὼς δὲ θὰν ἔχουμε μήτε καρπούζια.

— Ὅλα τὰ μποστάνια τὰ φύτεψαν καπνό.

= Οἱ καπνουλάδες ἀλήθεια κάνανε χρυσὲς δουλιές.

— Οἱ τελευταῖες βροχὲς τοὺς....ξελάσπωσαν.

— Ἐκεῖ ποὺ ἤτανε ἀπελπισμένοι.

— Καὶ συλλογίζονταν νὰ τὰ ἐγκαταλείψουν.

— Ἄνοιξαν οἱ καταρράχτες τοῦ οὐρανοῦ.

— Καὶ ἡ Λεσβιακὴ γῆ ἐποτίστηκε μὲ 50 ἑκατομμύρια δραχμὲς τουλάχιστο.

— Χαλάλι του: οἱ ἄνθρωποι.

= Πᾶσε τὰ «Τσιμάκια» τὰ καϋμένα.

— Τάφαγεν ὁ «Μακρυγιαλός».

— Ἤτανε ἐπόμενο καὶ φυσικό.

— Ὁ ἔρωτας, πάνδημος ἢ Οὐράνιος, ἀποζητᾶ τὴ μοναξιά.

— Τὸ πλῆθος ἤτανε ἐμπόδιο στὰ ζεύγη.

— Καὶ ἔπεσε δὰ ὁ «ἔρως ἀνίκατος μάχαν»

— Οἱ χασομέρηδες τρεβήχτηκαν.

— Κ' οἱ βέβηλες μπαρμπαγιὲς βρίσκουν τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀδιακρισίας των.

— Καλὰ νὰ πάθουνε.

= Ὁ συνάδερφο, Κατανάγης ἔρριξε μιὰν ἰδέα.

— Νὰ ἑνωθεῖ ἡ Ἐρασιτεχνικὴ Μαντολινάτα μὲ «*Τ' ἀδέρφια*».

— Σύμφωνοι.

— Πλειοδοτοῦμε μάλιστα ἐμεῖς.

— Νὰ ἑνωθοῦνε καὶ νὰ ἑτοιμάσουνε ἕνα μουσικοφιλολογικὸ κονσέρτο.

— Γιὰ τοὺς ἄπορους ἐφέδρους.

= Οἱ ζέστες ἄρχισαν τρομερές.

— Φανταζόμαστε τί νὰ τροβᾶ τώρα ὁ συναδερφικὸς ἐγκέφαλος τοῦ κ. Γκράβελη.

— Τὸ εἶπε δὰ μονάχος του ὁ ἄνθρωπος.

— Τὸν πειράζει ἡ ζέστη.

— Ὁ Θεὸς νὰ φυλάγει :

— Αὐτὸν ἀπ' τὴ ζέστη.

— Καὶ μᾶς ἀπ' τὰ ἀποτελέσματά της ἐωὶ τοῦ ἐγκεφάλου του.

= Ἀγροτικὴ λοιπὸν ἐορτὴ στὸν κῆπο ;

— Ὡραία ἰδέα.

— Ἐμπρὸς νὰ ξεμουχλιάσουμε λιγάκι.

— Νὰ βγεῖ καὶ κανένας παρᾶς.

— Γιὰ νὰ δοθεῖ δουλιὰ στὶς προσφυγοπούλες.

= Ἀπ' τὸ Σάββατο ὁ «*ἡμέτερος Διευθυντὴς*» κ. Σ. Μυριβήλης λείπει στὴ Σκαμιά.

— Τὸ καταπράσινο μαγευτικὸ χωριό του.

—Πῆγε νὰ παντρέψει τὴν ἀδερφή του.

— Ἂν ἤτανε λέφτερος.

— Θὰ τοῦ λέγαμε καὶ στὰ δικά του.

— Τώρα τοῦ εὐχόμαστε :

— Καὶ στῆς βωϊδομάτας Ρίτας του.

= Φαίνεται πῶς ὁ Σαββαὼθ εἶνε μανιακὸς τεριακλῆς.

— Δὲν ἐξακριβώθηκε ἂν καπνίζει «Φάμα» ἢ «Σελάμ».

— Ἐφέτος ὅμως δὲν ἐδούλεψαν οἱ νεφέλες του γιὰ κανέναν ἄλλον.

— Μόνο γιὰ τοὺς καπνουλάδες.

— Εἶνε βέβαια σκανδαλώδικη ἡ προτίμηση αὐτή.

— Ἀλλὰ σάμπως μπορεῖ νὰ γίνει κι' ἀλλοιῶς ;

— Ὑπάρχει καὶ λαϊκὸ γνωμικό.

— «Σὰ Θεὸ; μοιράζει»

= Πάλι λοιπὸν προχτὲς βροχή.

— Τέτσια εἶνε ἡ Θεϊκὴ δικαιοσύνη.

— Καὶ τί ;

— Μπόρες καὶ ἀστραπὲς καὶ βροντές.

— Χωρὶς νὰ ὑπολογίσουμε τὸν ἀγέρα.

— Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ παράξενα πράματα ὁ Καζαμίας τὰ λέγει θέρος.

— Καὶ καλοκαῖρι.

— Τὸν κακό του τὸν καιρό!

= Ἄρχισε στὸ »Ζάππειο» νέον ἔργο.

— Μὲ τὸ συμπαθητικώτατο θεατρίνο

— Τὸν Πέτρο.

— Ποὺ ἔχει θαυμαστὲς ὅλα τὰ χαμίνια.

— Καὶ τοὺς Διανοουμένους,

— Ἄγνωστον, ἐννοεῖται, ἀπὸ πόσα ἐπεισόδια ἀποτελεῖται.

= Ἡ «Ἀθηναϊκὴ Σκηνὴ» κάνει χρυσὲς δουλιές.

— Ὅλος ὁ Ἰθαγενὴς πληθυσμὸς τῆς Ἐπάνω Σκάλας εἶνε ἀμπονέ.

— Εἴπαμε :

— Ἔχει δικό της πολιτισμὸ ἡ Ἐπάνω Σκάλα.

— Ἕνας κόσμος ὁλότελα ξεχωριστός.

ἡ Κδουνόπετρα

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλοῦμε πολὺ ὅποιος ἀπ' τοὺς συνδρομητές μας δὲν παίρνει ταχτικὰ τὸ φύλλο νὰ μᾶς τὸ μηνάει, καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸ ποὺ τοῦ λίπει.

Στέρνετε τὴν «Καμπάνα» στοὺς φαντάρους τοῦ Ἔβρου

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ
COURTGIBAD

ΘΕΡΜΟΠΗΓΑΙ
Ραδιοῦχοι, Ἀλκαλικαὶ

Θεραπεύουν : Ἀρθρίτιδας, Νεφρικὰ, (ψαμίασις, λιθίασις), Δερματικὰ (ἔκζεμα), Γυναικολογικά.

Τιμαὶ ἀπὸ 3 δρ. τὸ λουτρὸν
Ἰατρικὴ ἐξέτασις Δωρεάν.

Τετάρτην καὶ Σάββατον μ. μ. λουτρὰ διὰ τοὺς ἀπόρους (μὲ πιστοποιητικὸν ἰατροῦ) ***Δωρεάν.***

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ
Τὸ τελειότερον ἐν Ἑλλάδι

Ἀκτῖνες Ρέντγκεν.

Ὑψίσυχνα (D'Arsonval).
Ὑψίτονα, Στατικά.
Γαλβανικὰ, Ὑδρηλεκτρόλουτρα, Ἀτμόλουτρα, Εἰσπνοαὶ, Λουτρὰ Τετραχώρου, Κινησιθεραπεία, Ὀρθοπεδικά.

Τακτικὴ συγκοινωνία διὰ κλειστοῦ Αὐτοκινήτου
(Σταθμός : Ζοχαπουλοστεῖον Τριαντοφυλλίδου — Ἀποβάθρα)
Διεύθυνσις τοῦ εἰδικοῦ Ἰατροῦ κ. Δ. Τσαλδάρη.

ΚΑΜΠΑΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς!
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 16

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Ἀλωνάρης 10 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.13 — Δύσ. 7.46

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ
Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ
Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΕΙΡΗΝΗ

Κάποτε, πρὶν ἀπὸ ὀχ ὼ χρόνια, τὰ πολιτισμένα—ἔτσι λένονται—κράτη τῆς Δύσης σηκώθηκαν στὸ πόδι. Οἱ Κυβερνήσεις τους; ἁρμάτωσαν τοὺς λαούς; καὶ τοὺς ἔσπρωξαν στὸν ἀλληλοσπαραγμό. Καὶ ἄρχισεν ὁ Εὐρωπαϊκὸς ὁ πόλεμος. Οἱ λαοὶ πήρανε τ' ἅρματα μὲ ἐνθουσιασμὸ — ὅσον ἐνθουσιασμὸ βέβαια μπορεῖ νὰ νοιώσει ἕνας ἄνθρωπος ποὺ πάει νὰ σκοτώσει καὶ νὰ σκοτωθεῖ — ἐπειδὴ οἱ Κυβερνῆτες του; τοὺς εἶπανε καὶ τοὺς ἔκαναν νὰ τὸ πιστέψουνε, πὼς πολεμοῦνε γιὰ Λευτεριά, γιὰ Πολιτισμό, γιὰ Πρόοδο γιά ἰδεώδη καὶ ἄλλα ὡραῖα πράματα, ποὺ γύρευε νὰ τσαλαπατήσει ὁ Γερμανὸς μὲ τὴ σιδηρένια του τὴν μπότα.

Σιγὰ-σιγὰ ἀνακατώθηκαν λίγο-πολὺ ἀναγκαστικὰ στὸ μεγάλο καυγᾶ ὅλα τὰ μικρὰ Κράτη ποὺ βρέθηκαν κοντὰ στὴ φωτιὰ τοῦ πολέμου. Καὶ μαζὺ μ' αὐτὰ στερνή, ἡ Ἑλλάδα. Ἦτανε φυσικὸ νὰ γίνει ἔτσι· πρὸ πάντων γιὰ τὴν Ἑλλάδα ποὺ τὴν ἠλέχριζεν ἀπ' τὰ παλιὰ τὰ χρόνια ἡ **Λευτεριὰ** καὶ ἡ **Ἰδέα**, καὶ ποὺ γύρευεν ἀφορμὴ νὰ ἀπολυτρώσει ἀπὸ τὴν πικρὴ σκλαβιὰ τὸν ὑπόδουλον Ἑλληνισμό.

Ἄναψε ἰὸ λοιπὸν ὁ πόλεμος. Ὕστερα ἀπὸ πολλά, φριχτὰ χρόνια, ὁ Γερμανικὸς συνασπισμὸς ἐλύγισε καὶ ἐγονάτισε. Ὅλοι εἴπαμε: Ἡ Ἰδέα νίκησε τὴν Ὕλη. ***Ὁ Πολιτισμὸς τὴν βαρβαρότητα.*** Καὶ τὸ πιστέψαμε· καὶ θὰ τὸ πιστεύαμε ἴσως ἀκόμα, σὶ δὲν ἤρχοντο τὰ παζαρέματα ποὺ ἀκολούθησαν καὶ ποὺ ξεσκέπασαν τὴν ἠθικὴ γυμνότητα τῶν αἰτίων καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ μεγάλου πολέμου.

Οἱ Ἕβραῖοι κεφαλαιοῦχοι τῶν Ἐθνῶν! Νὰ τι ἐκρύβετο πίσω ἀπὸ τὰ ὄμμορφα καὶ φουσκωμένα λόγια. Τὰ Ἰδεώδη καὶ οἱ Ἐλευθερίες ποὺ κινδύνευαν ἦτανε οἱ σιδηρόδρομοι καὶ ὅλα τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ ποὺ δίνει ἡ ἐκμετάλλευση τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ἀρχίζει τότες ὁ κρυφὸς φαγωμὸς ἀνάμεσα στὶς νικήτριες Δυνάμεις, κυρίως ἀνόμεσα Γαλλία καὶ Ἀγγλία. Ἡ Γαλλία, μὲ τοὺς Μπουγιόνηδές της προσπαθεῖ νὰ θρονιαστεῖ στὴν καρδιὰ τῶν Τούρκων· μαζὺ ὅμως; καὶ στὴ χώρα των· νὰ τὴν ὑποδυλώσει οἰκονομικά· ἡ Ἀγγλία ἀπ' τὴν ἄλλη πκλεύει νὰ προλάβει τὴν τέτοιαν ἐπικράτησιν τῆ; Γαλλίας. Ἦρτε στιγμὴ ποὺ Ἀγγλία καὶ Γαλλία οὐσιαστικὰ τάχανε ὁλότελα χαλασμένα. Ὡστόσο ἐξακολουθούσανε νάνε φίλοι χωρὶς καὶ νὰ πάψει ὁ κρυφὸς φαγωμός.

Ἐξαφνα ἡ Ἀγγλία τὴν ἔπαθε ἀπὸ τὴ Γαλλία. Ὁ Ἑλληνικὸς στρατός πού, οἱ πετεινόμυαλοι μετανοεμβριανοὶ Κυβερνῆτες του, δεχτήκανε νὰ ρίξουν στὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, ἐνάντια στὸν Κεμάλ, στὸ πεῖσμα τῆς Γαλλίας καὶ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐκβιάσουν οἱ ἀλιτήριοι τὴν ἀναγνώριση τοῦ Κωνσταντίνου των, δεκατισμένος στὸ Σαγγάριο καὶ σακατεμένος, ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσει πίσω.

Σημειώνουμε μέσα σὲ παρένθεση κάποιο σχετικὸ χαραχτηριστικὸ γεγονός: Ὅταν ἄρχιζεν ἡ προέλαση τοῦ ἄμοιρου Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ κατὰ τὴν Ἄγκυρα, ὁ Λόϋδ Τζὼρτζ βγῆκε στὴ Βουλὴ κ' εἶπε: ἡ Ἑλλάδα τῆς ἀξίζει — σὰ νικήσει — νὰ πάρει περισσότερα ἀπ' τὴ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν· καὶ κατάπληξε μὲ τὸ κουβαρταλίκι του ἐκεῖνο τὸν κόσμον ὁλόκληρο! Ὕστερα σὰν τὴν ἐπάθαμε ἔκανε πὼς δὲ μᾶς γνώριζε! Σφαλνοῦμε τὴν παρένθεση.

Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ ἡ Ἀγγλία φάνηκε πὼς ἔχασε τὸ παχνίδι της στὴν Ἀνατολή. Συνέπεια τῆς ἀποτυχίας αὐτῆς ἦτανε καὶ τὸ γκρέμισμα τοῦ Λόϋδ Τζώρτζ.

Μὰ ἡ Ἀγγλία δὲν ἀπελπίστηκε. Ἔσφιξε τὴ γροθιά της, ἔτριξε καὶ τὰ δόντια της καὶ ἀνασκουμπώθηκε γιὰ καλά. Καὶ πρὶν περάσει χρόνος κατάφερε νὰ φέρει βόλτα τὴ Γαλλία, νὰ τὴν στριμώξει καὶ νὰ τὴν ἀναγκάσει, θέλοντας καὶ μή, νὰ δεχτεῖ τὴν εἰρήνη ὄχι μόνο χωρὶς κανένα ὄφελος ἀλλὰ καὶ μὲ μεγάλες ζημιὲς ἀπ' τὴν Ἀνατολική της πολιτική.

Ὅλα αὐτὰ τὰ εἶχε δεῖ ὁ τετραπέρατος νοῦς τοῦ Βενιζέλου. Προεῖπε πὼς θὰ παίρνανε αὐτὸ τὸ δρόμο τὰ πράματα ἕνα δυὸ μῆνες ὕστερα ἀπὸ τὸ γυρισμὸ τοῦ Κωνσταντίνου. Γιὰ τοῦτο καὶ συμβούλεψε πολλὲς φορὲς τοὺς φαύλους κυβερνῆτες τοῦ μετανοεμβριανοῦ καθεστῶτος νὰ φυλαχτοῦνε ἀπὸ ἄλλες ἐπιχειρήσεις στὴν Ἀνατολή. Στὸ μακαρίτη τὸ Ράλλη τὸ εἶπε πρῶτα-πρῶτα· κι' ὁ Ράλλης πίστεψε, εἶδε πὼς; εἶχε δίκιο ὁ Βενιζέλος; κι' ἔτρεξε στὴν Ἀθήνα νὰ τὰ πεῖ τῶν συντρόφων του. Ἀποτέλεσμα: Ὁ Ράλλης πετάχτηκεν ἀπ' τὴν Κυβέρνηση μὲ τὶς κλωτσιὲς· γιατὶ μαζὺ μὲ τὰ προληπτικὰ σωτήρια μέτρα πρότεινε καὶ τὴν παραίτηση τοῦ Κωνσταντίνου. Ὕστερα τὰ ξαναμήνυσε μὲ γράμματά του ὁ Βενιζέλος καὶ στὸ Γούναρη καὶ σ' ὅλους. Γυρίστε πίσω! φώναζε· μικρύνετε τὸ μέτωπό σας· περιορίστε το στὴ γραμμὴ τῆς συνθήκης τῶν Σεβρῶν. Μα κανένας δὲν τὸν ἄκουσε· Καὶ ἡ καταστροφὴ ἦρτε στὸ στέλος; ἀνατριχιαστικὰ τρομερή.

* * *

Εὐτυχῶς; ἀπ' τοὺς μαύρους καπνοὺς καὶ τὰ χαλάσματα ἀνατινάχτηκεν ἡ Ἐπανάστ ση. Καὶ ἀνεσύνταξε τὸ μέτωπο τοῦ Ἔβρου· καὶ ὠργάνωσε τὸ διπλωματικό μας μέτωπο μὲ τὸ Βενιζέλο.

Τώρα ξανάρχισαν τὰ παζαρέματα πάλι. Οἱ πατριδοκάπηλοι καὶ οἱ ἀνόητοι θερμοκέφαλοι στὴν Ἑλλάδα ἦτανε ἕτοιμοι νὰ ξαναμποῦμε στὸ χορό· καὶ φώναζαν: Πόλεμο! πόλεμο! Μὰ ὁ Βενιζέλος ἔβλεπε καθαρά· καὶ δὲ γελιότανε· ἤξερε πὼς; οἱ Σύμμαχοι μήτε ὄρεξη μήτε δύναμη εἶχανε γιὰ νέο αἱματοκύλισμα, οὔτε καὶ γιὰ πολεμικὲς δαπάνες μονάχα.

Καί, χωρὶς νὰ δίνει προσοχὴ στὶς πολεμικὲς ζητωκραυγὲς τῶν πατριδοκάπηλων τῶν καφενέδων, βίασε τοὺς Συμμάχους; μὲ τρόπο κι' ἔβγαλε τὴν Ἑλλάδα ἀπ' τὸ ἀδιέξοδο ποὺ τὴν εἶχανε ρίξει οἱ μωράνθρωποι τῆς πολιτικῆς τοῦ Κωνσταντίνου. Καὶ νά την ἐπὶ τέλους; ἡ Εἰρήνη μὲ τὸ ζόρι καὶ μὲ τὸ καλὸ· ὁ Βενιζέλος καὶ ἡ Ἐπανάσταση, ἔτσι ἐνεργώντας καὶ ἐβιάζοντας τὸν ἐρχομὸ τῆς εἰρήνης; δὲν ἐλησμόνησαν τοὺς ἀδελφούς; πρόσφυγε, Ἀπεναντίας. ἐφρόντισαν νὰ ἐξομαλύνουνε τὶς σχέσεις μας μὲ τὴν Τουρκία σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ σίγουρος ὁ γυρισμὸς τῶν προσφύγων εἰς τὰ μέρη των.

* * *

Τὸ προχτεσινὸ λοιπὸν τηλεγράφημα τοῦ «Ἐλ. Δόγου» ἔβαλε τελεία καὶ παύλα σὲ μιὰ περίοδο ψυχολογικῆς ἀγωνίας καὶ ξενευριστικῆς ἀμφιβολίας γύρου στὸ ζήτημα τοῦ κλεισίματος τῆς εἰρήνης, ποὺναι τὸ πιὸ μεγάλο ἀπ' ὅλα γιὰ τὸν κόσμο τὸ δικό μας, γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὶς οἰκογένειές μας. Γιατὶ ὅλες οἱ φρίκες καὶ οἱ τρομαχτικὲς καταστροφὲς ποὺ ὁ Ἄρης σέρνει πίσω του, ξεσπάνουνε πάντα στὸ δικό μας τὸν κόσμο. Αἷμα μπόλικα περιχυμένο μὲς τὶς λαγκαδιὲς καὶ μὲς τὶς ἐρμιές. Σκοτωμένοι ἄντρες, σακάτηδες ποὺ ζητιανεύουν, κορίτσια ποὺ ξεπορνεύονται, γυναῖκες ποὺ πουλιοῦνται, παιδιὰ ποὺ διαφθείρουνται, σπίτια ποὺ γκρεμίζουνται, κι' ὅλος ὁ ἄπειρος κόσμος ποὺ ἐπιζεῖ, γίνεται σκλάβος καὶ μπαίγνιο στοὺς ἐκμεταλλευτὲς δικούς μας, γιὰ σκλάβος καὶ μπαίγνιο στοὺς ὀχτρούς.

Λοιπὸν ἡ εἰρήνη εἶναι τελειωμένο γεγονός. Χαιρετίζουμε μὲ ἀνακούφιση τὸν ἐρχομό της, καὶ μὲ λαχτάρα περιμένουμε τοὺς συντρόφους μας τοῦ Ἔβρου γιὰ νὰ τοὺς δεχτοῦμε μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες στὶς ὀργανώσεις μας. Ἔχουμε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἡσυχίας καὶ περισυλλογῆς. Ἂς βάλουμε τὴν ξιφολόγχη στὴ θήκη κι ἂς ἀκουμπήσουμε τὰ γερὰ μπράτσα μας πάτου στάλέτρια καὶ στὰ τιμόνια. Χρειάζεται δουλειὰ ἐντατική, θέληση σιδερένια καὶ ὁρμὴ πλαστουργικὴ γιὰ τὴν ἀναδημιουργία καὶ γιὰ τὸ ξαναχτίσιμο.

Ἀπ' τὴν ψυχὴ τῆς Νιόβης ποὺ γυρίζει στὸ σπήτι της τὸ ρημαγμένο θάβγη ἡ σπίθα ἡ ζωογόνα ποὺ θὰ ξαναφουντώσει τὶς «πλάστρες φωτιὲς ποὺναι σβυσμένες μὲς τὴ χώρα». Εὐχαριστοῦμε τὴν Ἐπανάσταση ποὺ ἦρθε νὰ σταματήσει τὴν καταστροφή, ποὺ ἔκλεισε τὴν ἀνοιγμένη λαβωματιά, ποὺ γλύτωσε τὴ Φυλὴ ἀπ' τὴν οἰκονομικὴ σκλαβιὰ ποὺ θὰ τὴν ἔδενε χειροπόδαρα ἂν καταδικαζούτανε νὰ πληρώσει τὶς ἀποζημιώσεις στὸν ἀνήλεο Νικητή.

Εὐχαριστοῦμε τοὺς συναδέρφους τοῦ Στρατοῦ τοῦ Ἔβρου ποὺ στήσανε μιὰ τόσο μεγάλη ἀναίμακτη Νίκη, ποὺναι ἡπιὸ ὡραία ἀπ' ὅλες τὶς Νίκες. Εὐγνωμονοῦμε τὴ Διπλωματικὴ Ἀποστολὴ τῆς Δωζάνης ποὺ τόσο ἄξια στάθηκε γιὰ νὰ μποδίσει τὴν Ἑλλάδα νὰ ξαναρριχτεῖ σ' ἕναν ἀγῶνα καινούριον καὶ δίχως τέλος, γιὰ ἀνήθικα συφέροντα τῶν Φράγγων μπαγκιέρηδων. Καὶ θέλουμε νὰ κρατήσουμε τὴν Εἰρήνη καὶ τὴν ἡσυχία ὅσο μπορέσουμε πιότερο. Αὐτὸ θὰ βοηθήσουμε τὴν Ἐπανάσταση μὲ ὅλο μας τὸν ὄγκο. Εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ τσαλαπατίσουμε κάτου ἀπ' τὰ βρυλιά μας κάθε πατριδοκάπηλο καὶ κάθε χρηματιστὴ καὶ κάθε δημοκόπο ποὺ θὰ δοκιμάσει νὰ ξαναστηρίξει τὶς πολιτικὲς ἢ συφεροντολογικὲς του ἐπιχειρήσεις πάνου στὰ κουφάρια μας.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΓΥΡΩ ΣΤΗ ΔΙΠΛΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ἡ ψυχικὴ ζωὴ τῶν ἀθρώπων δοκιμάζει σήμερα τὶς ὀδοῦνες ποὺ δὲν εἶναι παρὰ σταθερὰ φαινόμενα—κι' ἀμετάβλητα πρὸς τὸ καλὸ—τῆς κακῆς ὀργάνωσης τῆς κοινωνίας.

Ὁ ἀνήθικος νόμος τοῦ ***συφέρου,*** ὁ νόμος ποὺ ὑποδούλωσε τὴ γυναίκα στὸν ἄντρα καὶ τῆς μποδίζει τὴν ἐχτέλεση τῶν τῶν φυσικῶν ὁρμῶν της, ὁ ἴδιος; ὁ νόμος ποὺ πούλησε τὸν ἄνθρωπο στὸν ὅμοιό του, ὁ ἴδιος; νόμος ἔχει μπεῖ κ' ἔχει ποτίσει κ' ἔχει θρέψει τὰ κύτταρα τῆς ψυχῆς μας τόσο, ποὺ ξαφνιαζόμαστε καὶ μένουμε κατάπληχτοι ὅταν ἀντικρύζουμε τὶς πρᾶξες μιᾶς; ψυχῆς ἐπαναστατημένης σὰ νὰ μὴν εἴτανε μοιραῖες συνέπειες τῆς κοινωνικῆς μας κατάντιας τῆς ἀξιοθρήνητης.

Ἔχουμε ὑπόψη μας ὅσα γράφει μιλῶντας πρὸς τὴ νεότητα, ὁ κύριος Φωτῆς Κόντογλους, στὸ φύλλο τῆς περασμένης Τετάρτης τοῦ «Ἐλ. Λόγου».

Μέσα στὶς μπόλικες σχετικὰ ἀράδες ποὺ καταδέχτηκε ὄξω ἀπ' τὴν εἰδικότητά του νἀφιερώσει στὴ σημερνὴ κατάντια μας, ἐμεῖς διακρίνουμε τὸν καλὸ τὸν τίμιο τὸν ἄθρωπο, μαζὶ μὲ τὸν ἀπρόσεχτο συγραφέα.

Καὶ πρῶτα πρῶτα ὁ κ. Κόντογλους ἐνῶ μιλάει τόσο εἰλικρινὰ καὶ μαστιγώνει τὴν κοινωνία ποῦναι—καθὼς; λέει—βασισμένη στὴν ἐκμετάλλεψη, ὡστόσο ἀγνοεῖ ἢ καὶ ζητάει νἀγνοήσει μιὰν ἐπιστήμη ὁλάκαιρη κι' ἀναγνωρισμένη ποὺ δίνει ὁρισμένες ἐξήγησες στὰ προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦνε σήμερα τὴν ἀθρώπινη σκέψη, ξεχνάει τόσους ἀγῶνες πάνου σαφτὸ τὸ ζήτημα, τόσο θόρυβο καὶ τόσες προσπάθειες τραγικές.

Ἐμεῖς βασισμένοι πάνου σαφτὴ τὴν ἐπιστήμη, ἔχουμε τὴν ἰδέα καὶ παραδεχόμαστε καὶ πιστέβουμε πὼς; ἡ ἐποχὴ τῶν Ἱππότηδων καὶ τοῦ Ἐρωτόκριτου μὲ κεῖνα τὰ δουλόπρεπα τὰ «ἡ ἀφεντιά σου» κ. τ. λ. ἡ ἐποχὴ ποὺ νοσταλγεῖ ὁ κ. Κόντογλους, στηριγμένη κι' ἀφτὴ σὲ ὁρισμένο σύστημα οἰκονομικό, εἶναι ἐξίσου ἀρρωστεμένη κι' ἀνήθικη καὶ γελοία, ὅσο κι' ἡ δική μας ἡ σημερινή.

Ὁ ἄθρωπος δυστυχῶς εἶναι κάτι ποὺ κι' ὡς ἄτομο κι' ὡς; σύνολο κοινωνικό, δὲ μπόρεσε ἀκόμα νὰ αἰστανθεῖ νὰ νιώσει τὸν ἑαφτό του καλά, δὲ μπόρεσε ἀκόμα νὰ κοιτάξει βαθιὰ μὲς στῆς ψυχῆς του τὴν ἄβυσσο.

Σίγουρο πὼς στὸν Ἔρωτα σήμερα δὲν ὑπάρχει καμιὰ σοβαρότητα κατὰ ποὺ λέει κι' ὁ κ. Κ. Γιατὶ ὅμως; Ποιὲς; νάναι τάχα οἱ αἰτίες; Ἁπλούστατες. Ὁ ἄθρωπος εἶναι ἕνα δν φυσικὸ γι' ἀφτὸ καὶ τὰ αἰστήματά του, ἔχουνε βάσες ὑλικές. Νάτο λοιπόν. Οἱ ἀθρῶποι ποὖναι ἀνεξάρτητοι ὑλικά, καὶ θὰ μπορούσαν νἀγαπήσουν μὲ κάποια σοβαρότητα, ἔχουν ἐκφυλιστεῖ τόσο πολὺ ὡς; ποὺ νὰ φτάσουν στὸ σημεῖο τῆς ὑλικῆς ἀνεξαρτησίας ποὺ βρίσκουνται, πούναι πιὰ ζήτημα σπουδαῖο ἂ μποροῦν νὰ λεχτοῦτε κι' ἀθρῶποι. Ἀν-

---

προσφύγων εἰς τὰ μέρη των.

* * *

Τὸ προχτεσινὸ λοιπὸν τηλεγράφημα τοῦ «Ἐλ. Δόγου» ἔβαλε τελεία καὶ παύλα σὲ μιὰ περίοδο ψυχολογικῆς ἀγωνίας καὶ ξενευριστικῆς ἀμφιβολίας γύρου στὸ ζήτημα τοῦ κλεισίματος τῆς εἰρήνης, ποὖναι τὸ πιὸ μεγάλο ἀπ' ὅλα γιὰ τὸν κόσμο τὸ δικό μας, γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὶς οἰκογένειές μας. Γιατὶ ὅλες οἱ φρίκες καὶ οἱ τρομαχτικὲς καταστροφὲς ποὺ ὁ Ἄρης σέρνει πίσω του, ξεσπάνουνε πάντα στὸ δικό μας τὸν κόσμο. Αἷμα μπόλικα περιχυμένο μὲς τὶς λαγκαδιὲς καὶ μὲς τὶς ἐρμιές. Σκοτωμένοι ἄντρες, σακάτηδες ποὺ ζητιανεύουν, κορίτσια ποὺ ξεπορνεύονται, γυναῖκες ποὺ πουλιοῦνται, παιδιὰ ποὺ διαφθείρουνται, σπίτια ποὺ γκρεμίζουνται, κι' ὅλος ὁ ἄπειρος κόσμος ποὺ ἐπιζεῖ, γίνεται σκλάβος καὶ μπαίγνιο στοὺς ἐκμεταλλευτὲς δικούς μας, γιὰ σκλάβος καὶ μπαίγνιο στοὺς ὀχτρούς.

Λοιπὸν ἡ εἰρήνη εἶναι τελειωμένο γεγονός. Χαιρετίζουμε μὲ ἀνακούφιση τὸν ἐρχομό της, καὶ μὲ λαχτάρα περιμένουμε τοὺς συντρόφους μας τοῦ Ἔβρου γιὰ νὰ τοὺς δεχτοῦμε μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες στὶς ὀργανώσεις μας. Ἔχουμε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἡσυχίας καὶ περισυλλογῆς. Ἂς βάλουμε τὴν ξιφολόγχη στὴ θήκη κι ἂς ἀκουμπήσουμε τὰ γερὰ μπράτσα μας πάτου στάλέτρια καὶ στὰ τιμόνια. Χρειάζεται δουλειὰ ἐντατική, θέληση σιδερένια καὶ ὁρμὴ πλαστουργικὴ γιὰ τὴν ἀναδημιουργία καὶ γιὰ τὸ ξαναχτίσιμο.

Ἀπ' τὴν ψυχὴ τῆς Νιόβης ποὺ γυρίζει στὸ σπήτι της τὸ ρημαγμένο θάβγη ἡ σπίθα ἡ ζωογόνα ποὺ θὰ ξαναφουντώσει τὶς «πλάστρες φωτιὲς ποὖναι σβυσμένες μὲς τὴ χώρα». Εὐχαριστοῦμε τὴν Ἐπανάσταση ποὖρθε νὰ σταματήσει τὴν καταστροφή, ποὺ ἔκλεισε τὴν ἀνοιγμένη λαβωματιά, ποὺ γλύτωσε τὴ Φυλὴ ἀπ' τὴν οἰκονομικὴ σκλαβιὰ ποὺ θὰ τὴν ἔδενε χειροπόδαρα ἂν καταδικαζούτανε νὰ πληρώσει τὶς ἀποζημιώσεις στὸν ἀνήλεο Νικητή.

Εὐχαριστοῦμε τοὺς συναδέρφους τοῦ Στρατοῦ τοῦ Ἔβρου ποὺ στήσανε μιὰ τόσο μεγάλη ἀναίμακτη Νίκη, ποὖναι ἡπιὸ ὡραία ἀπ' ὅλες τὶς Νίκες. Εὐγνωμονοῦμε τὴ Διπλωματικὴ Ἀποστολὴ τῆς Δωζάνης ποὺ τόσο ἄξια στάθηκε γιὰ νὰ μποδίσει τὴν Ἑλλάδα νὰ ξαναρριχτεῖ σ' ἕναν ἀγῶνα καινούριον καὶ δίχως τέλος, γιὰ ἀνήθικα συφέροντα τῶν Φράγγων μπαγκιέρηδων. Καὶ θέλουμε νὰ κρατήσουμε τὴν Εἰρήνη καὶ τὴν ἡσυχία ὅσο μπορέσουμε πιότερο. Αὐτὸ θὰ βοηθήσουμε τὴν Ἐπανάσταση μὲ ὅλο μας τὸν ὄγκο. Εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ τσαλαπατίσουμε κάτου ἀπ' τὰ βρυλιά μας κάθε πατριδοκάπηλο καὶ κάθε χρηματιστὴ καὶ κάθε δημοκόπο ποὺ θὰ δοκιμάσει νὰ ξαναστηρίξει τὶς πολιτικὲς ἢ συφεροντολογικὲς του ἐπιχειρήσεις πάνου στὰ κουφάρια μας.

---

(14) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'.

. . . Ὡς πότε θὰ βαστάξει αὐτὴ ἡ ζωὴ ἀνάλλαγη καὶ ἀννπόφερτα ἀπαράλλαχτη. Ἐδῶ εἴμαστε πιὸ κοντὰ στὸ τρομερὸ Περιστέρι. Καὶ τὸ κανονίδι δὲν εἶναι σπάνιο. Γιαὐτὸ κ' οἱ προφύλαξες γιὰ νὰ μὴν φανερώσουμε στὸν ὀχτρὸ τὴν ὕπαρξή μας καὶ τὴ δουλιὰ ποὺ σκαρώνουμε τὴ νύχτα, εἶναι πιὸ φροντισμένες. Ὅλη μέρα καμμιὰ κίνηση. Πρέπει νἄσαι ἀνασκελωμένος μὲς τὸ σκοτεινὸ ἀμπρί. Κοιμᾶσαι, γιὰ συλλογιέσαι, μένα κερὶ ἀναμένο, γιὰ κουβεντιάζεις κάπου κάπου. Αὐτὸ ὁλοένα καὶ καταντᾶ πιὸ δύσκολο. Κανένας δὲν ἔχει ὄρεξη γιὰ νὰ μιλήσει. Γίνεται λόγος μονάχα γιὰ τὴν ὑπηρεσία, γιὰ νὰ αἰσχρολογήσουμε καὶ γιὰ νὰ βρίσουμε. Ἔτσι περνάει ὁλάκαιρη ἡ μέρα. Κάπου κάπου σὲ πιάνει ἕνας ὕπνος βαρύς, κομμένος καὶ γεμάτος βραχνάδες ἢ ἀπολαυστικὰ ὄνειρα. Ξυπνᾶς νοτισμένος ἀπὸ λιγδερὸν ἵδρο. Σὰ νυχτώσει ζωντανεύει ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος. Φορτωμένοι τὰ φικιόρια καὶ τὰ τσαπιὰ ξεφυτρώνουν οἱ ἄντρες ἀπ' τὰ χαντάκια καὶ πορπατᾶνε καμπουριασμένοι στὸν ἀγέρα στὸ ξέσκεπο. Σιγὰ σιγά, δίχως θόρυβο, δίχως κουβέντα καὶ δίχως τσιγάρο. Πᾶνε, ἔτσι μοιραῖα, γιὰ νὸ σκάψουν, πᾶνε γιὰ νὰ μπήξουνε συρματοπλέγματα, πᾶνε γιὰ νὰ στήσουνε ἐνέδρες, πᾶνε γιὰ νὰ ἀφουκραστοῦνε. Κάθε τόσο μέσ' ἀπ' τὸ σκοτάδι, ποὺ κάνει τὴν τρομερὴ πυραμίδα τοῦ Περιστεριοῦ ἀκόμα πιὸ φοβερὴ μὲς τὸ σιωπηλὸ μυστήριο ποὺ τὴν ἔχει τυλιγμένη, μιὰ λυγερὴ φωτερὴ γραμμὴ σφυρίζει ἀπ' τὶς πλαγιές του. Οἱ ἄντρες τότες πέφτουνε μπρούμυτα, ὅπου λάχει νὰ βρεθοῦνε. Ἀπ' τὴν ἄκρια τοῦ λιγνοῦ φωτεροῦ κλωναριοῦ ποὺ χάνεται, ἀνθίζει ἕνα λαμπερὸ ὡραῖο λουλοῦδι. Ἕνας μικρὸς ἥλιος. Εἶναι «ἡ ρουκέτα». Ἕνα φανάρι ἀνάβει ψηλὰ μέσα στὸν ἀγέρα, καὶ φεγγοβολώντας δυνατά, ζυγιάζεται καὶ προχωρεῖ ταλαντευτικὰ καὶ ἁρμενίζει ἥρεμα καὶ προσεχτικὰ μὲς τὸ κενό. Εἶναι τὸ λαγοκοιμάμενο μάτι τοῦ Περιστεριοῦ ποὺ ἀνοίγει τὰ βλέφαρά του μὲς τὸ σκοτάδι, ὕπουπτα καὶ αὐοτηρά, γιὰ νὰ δεῖ τὶ κάνουμε καὶ ποῦ εἴμαστε. Τὸ φανάρι φωτίζει σὰ μέρα πάνου σὲ χιλιόμετρα ὁλάκαιρα, καὶ προχωρεῖ σὰ νὰ τὸ σέρνανε καὶ τὸ γυρίζει ψάχνοντας, ἕνα ἀφανέρωτο στοιχειωμένο χέρι. Κατόπι ὁλοένα πλησιάζει ἀργὰ ἀργὰ στὴ γῆς, καὶ σβύνει. Σόλο αὐτὸ τὸ διάστημα κανένας δὲν πρέπει νὰ κουνηθεῖ, κανένας δὲν ἀνεσαίνει. Σὲ λίγο ἀνάβει ἄλλο καὶ κατόπι ἄλλο. Τὸ Περιστέρι κάτι πρόσεξε, κάτι εἶδε, κάτι γυρεύει. Πότε πότε πέφτει κανένα καὶ πάνου σὲ καμμιὰ στέγη ἑνὸς ἔρμου χωριοῦ ποὖναι ἀνάμεσα στὶς δυὸ γραμμές, καὶ τότες γίνεται πυρκαγιὰ ποὺ κανένας δὲν τὴ σβύνει. Πέφτουνε ρουκέτες ἀναμένες κιἀνάμεσα στὰ χορτάρια, καὶ μὲς τὰ ὁλόμεστα στάρια τοῦ κάμπου, ποὺ μάταια ὡρίμασαν γιὰ τοὺς θεριστάδες, ποὺ λείπουνε καὶ δὲν εἶναι γιὰ νἀρθοῦνε ποτές. Καὶ τότες καίγονται τὰ στάρια ὡς ποὺ νὰ βαρεθοῦνε νὰ καίγουνται. Κάπου κάπου ἀνάβουνε καὶ χρωματιστὲς ρουκέτες. Πράσινες, κόκκινες, κίτρινες, βυσσινιές. Ὑψώνουνται στὸν οὐρανὸ παράξενα πυροτεχνήματα σὰν πολύχρωμες κάμπιες ποὺ κουλουριάζουνται καὶ ἀργοσέρνουνται στὸν οὐρανό. Αὐτὰ εἶναι συνθήματα γιὰ τὸ πυροβολικό. Σὲ κάποιον τομέα ἀρχίζει βομβαρδισμὸς ἀπὸ μᾶς ἢ ἀπ' τὸ Περιστέρι. Πότε πότε κι' ἀπ' τοὺς δυὸ μαζύ. Αὐτὸ

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

τὶς συνείδηση ἔχουνε χρῆμα. Κιἀντὶς καρδιά, παραδοσακοῦλα. Μὲ χρῆμα σχωρνᾶνε τὴν ἀτιμία τους καὶ μὲ παράδες ἀγοράζουνε τὴν ὑπόληψη τοῦ φτωχοῦ κοριτσιοῦ. Κ' οἱ φτωχοί; Ἐ, ἀφτοὶ γέρνουνε τὸ κεφάλι τους καὶ ξοδέβουν κάθε τους δύναμη ψυχικὴ στὸν ἄγριο τὸν ἀγῶνα τῆς Ζωῆς, κι' ὄχι μόνο καιρὸ δὲν ἔχουν γιὰ Ἀγάπες σοβαρές, μὰ εἴτε ἀπὸ κάποια ἐλπίδα νὰ καλλιτερέψουν τὴ θέση τους, εἴτε σπρωγμένοι ἀπ' τὴν τάση τὴ φυσικὴ πᾶχει ὁ ἄθρωπος πρὸς τὴν πολυτέλεια' κι' ἀπὸ φυσικὴ ἀθρώπινη ζούλια πρὸς τὴ χλυδή, εἴτε ἀπὸ φτώχειακαὶ στέρηση, πουλᾶν τὴν τιμή τους γιὰ ἕνα κομάτι ψωμί. Κι' ἀφτὸ γίνεται σὲ κλίμακα πλατειὰ καὶ θὰ γίνεται, ὅσο κι' ἂ βαγγελίζεται ταντίθετο ὁ κ. Κόντογλους. Γιατὶτὸ κακὸ τοῦτο ἔχειτὶς ρίζες τουβαθειὰμὲς στὰθεμέλια τῆς κοινωνίας καὶ δὲ μπορεῖ μὲ τίποτα, ἐξὸν ἀπ' τὸ γρέμισμά της, νὰ ξεριζωθεῖ. Δικαίωμα τοῦ καθένα νὰ βρίσκει σοβαρότητα στὸν ἔρωτα τῆς ἐποχῆς τῆς Ἀρετούσας, μὰ ἂς μὴ ξεχνᾶμε κιόλας πὼς οἱ φτωχοὶ σκλάβοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν εἶχαν τὸ δικαίωμα κὰν νὰ ἐρωτεφτοῦν, κι' ἂν κανένας ἔλεγε ποτὲς νὰ παντρεφτεῖ—ἡ παντρειὰ ἐπιτρεπόταν ὅπως καὶ στὰ ζᾶ—ἔπρεπε νὰ δώσει τὴ γυναίκα του νὰν τὴ ξεπαρθενέψει πρῶτα ὁ ἀφέντης του. Φανταστεῖτε τώρα τὶ ὥραῖα μποροῦσε ναγαπήσει ἕνας «εὐγενὴς» ποὺ δεχότανε τέτοιο προνόμιο μασχαράδικο. Ὅμοια, στὶς ἠθικές τους βάσεις, πράματα, συμβαίνουν καὶ σήμερα.

Βλέπουμε λοιπὸν πὼς σόλο ἀφτὸ τὸ ταβατοῦρι φταίχτρα εἶναι ἡ κοινωνία καὶ εἰδικώτερα οἱ ἐκμεταλεφτὲς τῆς ζωῆς.

Ὁ κ. Κ. λέει πὼς ὅπως ζοῦμε σήμερα τρῶμε κατακεφαλιὲς ἀπ' *τὸ Θεό!* Μὰ στὸ σημερινὸ κοινωνικὸ συγκρότημα εἶναι ἀδύνατο νὰ ζήσουμε κι' ἀλλιῶς. Ὁ ἄθρωπος δὲν ἀρκιέται στὴ γυναίκα του κ' εἶναι πολὺ φυσικὸ γιατὶ 99 ο)ο τὴν πῆρε γιὰ τὸ βιός της κι' ὄχι γιατὶ τὴν ἀγάπησε. Ἡ νόμιμη αὐτὴ πορνεία, βλογημένη ἀπ' τὴνἐκκλησιὰ κ' ἐπισημοποιημένη στὸ συβολαιογραφεῖο, ἔχει σκοτώσει ἐξίσου μὲ τις γυναίκειες καὶ τὶς ἀντρίκιες συνείδησες.

Τὸ παρὸν εἶναι παιδὶ ἰσάξιο τοῦ ἁμαρτωλοῦ παρελθόντος.Τὴ σωτηρία μας θὰν τὴ ζητήσουμε στὸ *μέλλον.* Ἡ κοινωνία βαδίζει στὸ βάραθρο καὶ κάνει πολὺ καλά. Τιποτα δὲ θὰ τὴ σταματήσει. Θὰ γκρεμιστεῖ γιὰ νἄμπει στὴ θέση της μιὰν ἄλλη πιὸ ἠθικὴ ποὺ καὶ κείνη πάλε θὰ πέσει στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων.

Ἡ Βαβυλώνα κι' ἡ Ρώμη κι' ἡ Πόλη δὲν πέσανε ἐπειδὴς παράλυσε ἡ ἠθική. Τὰ αἴτια — ἄφξηση τοῦ πλούτου, λόγου χάρη, κ. τ. λ. — ποὺ σκάψαν τὰ θεμέλια τους, εἶναι μαζὶ καὶ αἴτια τῆς παράλυσης τῆς ἠθικῆς.

Οἱ νέοι ἂς χτυπήσουμε τὰ αἴτια. Νέους σὰ λέω ἐννοῶ μονάχα κείνους ποὺ χτυπᾶ ἡ καρδιὰ στὰ στήθια τους ἀντρίκια, φλογισμένη ἀπ' τὴν ἄγια φωτιὰ μιᾶς Ἰδέας. Οἱ ἄλλοι εἶναι *γεροντόνεοι.* Ἡ νιότη ἡ πραγματικὴ εἶναι κείνη ποὺ ἀτενίζει μονάχα τοῦ μέλλοντος τὴν ὑπερκόσμια ἀβγή. Τὴ νύχτα τοῦ παρελθόντος τὴ σιχαίνεται καὶ τὴ θολοῦρα τοῦ παρόντος τὴν περιφρονᾶ.

Ἡ νιότη φυτέβει στὰ σηκότια της μιὰ κουρσουνιά,μὲ τὴν ἴδια ἐφκολία ποὺφυτέβειτὴν ἀτιμία στὰ σπλάχνα ἑνὸςἀδύναμου κοριτσιοῦ ὁ σημερινὸς ἀγύρτης τῆς κοινωνίας, τῆς κοινωνίας ποὺ προπαγαντίζει τὸ ἔγκλημα καὶ δημιουργεῖ τὴν πορνεία.

Μ. Ἐράτης.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ✵ ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ✵ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

ΝΑ ΠΡΟΣΕΞΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ σπουδαῖα καθήκοντα τῶν Σ.Ε.Σ. εἶναι νὰ γίνουν σιδηροφράχτε; κατὰ τῆς ἀσυνείδητης ἐκμετάλευσης τοῦ Βουλευτικοῦ ἀξιώματος, καὶ κατὰ τοῦ κατακλυσμοῦ ὑποψηφίων γελοιογραφιῶν, ποὺ κάθε φορὰ ποὺ θα γίνουν ἐκλογὲ; πλημμυρίζουν τὰ ντουβάρια μας. Ἀφοῦ εἶναι βέβαιο ὅτι λιγοστοὶ εἶναι οἱ Λέσβιοι ποὺ ἔχουν τὴν πεποίθηση ὅτι τὸ νησί μας θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ὑπερήφανο γιὰ τοὺς; παληούς του βουλευτάδες ποὺ βγῆκαν κρεμασθέντες ἀπ' τὰ δόντια τῆς «ἄγκυρας», ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχαν κρεμασθῆ ἀπ' τὰ τσιγγέλια κανενὸς κασαπιοῦ (ἂν ὄχι ὅλοι τοὐλάχιστο οἱ περισσότεροι). Ἀφοῦ εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ παληό μας βουλευτικὸ συμμάζεμα κατὰ τὰ 60 ο)ο ἦτο ἄξιο οἴκτου, ἕνα παρείσακτο κοπάδι ἀνικάνων ποὺ γύρεψε νὰ γεμίσει τὸ ἄδιο του μπουγκὶ μὲ τὸ ἄδιο του κεφάλι. Ἀφοῦ εἶναι βέβαιο ὅτι οἱ πιὸ πολλοὶ ἀπ'τοὺς παληούς μας βουλευτάδες μᾶς παρουσίασαν ἕνα κυκεῶνα ἀπὸ μικρὰ πνεύματα, ποὺ ἐστροβιλίσθησαν γύρω στὸ ἀνέλπιστο αὐτὸ ψηλὸ μανσούπ, καὶ τοὺς; ὁποίους φαίνεται ἡ παληὰ γλύκα τοὺς; κάνει νὰ ξερογλύφωνται καὶ πάλι γιὰ νέο, ἔστω νόμιμο, βούτηγμα μέσα στὸ ταμεῖο τῆς Ἑλλάδας. Ἀφοῦ αὐτὰ εἶναι ὅλα παραπάνω ἀπὸ βέβαια, ἐμεῖς οἱ ἔφεδροι ἄ; τοὺ: θαρέψουμε μὰ γιὰ πάντα πεθαμένους. Ἂν τώρα οἱ καφενέδε; τῆς Ἀθήνας θέλουν νὰ τοὺς ξέρουν γιὰ ζωντανοὺς τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει, μεῖς μιὰ φορὰ πρέπει νὰ τὸ βάλουμε στὸ νοῦ μας πὼς; γιὰ τὴν προκοπὴ στὴ Κοινωνική μας ζωὴ ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ ἀνθρώπους καινούργιους γιὰ νὰ μᾶ; δείξουν τὰ μονοπάτια της. Τὴν ἀσυνειδησία, τὴν ἐκμετάλλευση, θὰ τὴν χτυπήσουμε κατακέφαλα ὅπου καὶ ἂν τὴν ἀνταμώσουμε, ὅπου καὶ ἂν τὴν βροῦμε, μὰ ἔστω σὲ ὑποψήφιους εἴτε καὶ σὲ ἐπιτυχῶντας.

Αὐτὸ λοιπὸν ἄ; τὸ σημειώσουν καλὰ καὶ οἱ παλιοὶ καὶ ὅσοι ἀπ' τοὺς καινούργιους ἑτοιμάζονται γιὰ βουλευτικὸ φράκο καὶ ἄ; κάτσουν στ' αὐγά τους. Ὁ Λαὸς, οἱ ψηφοφόροι δηλαδὴ, ποὺ δὲ μποροῦσαν νὰ ξεχωρίσουν αὐτὴν τὴν ἀλήθεια ἀπ' τὴ ψευτιὰ, δασκαλεμένοι ἀπὸ μᾶ;, ἔγειναν γνῶστες τῶν σκέψεων καὶ τῶν σκοπῶν των.

Οἱ καινούργε; ἐκλογὲς θ' ἀντικρύσουν ὀργανώσεις καλὰ διαφεντεμένες; μὲ μάτια τέσσερα, κι'ἀλλοίμονο στ'ἀνθρωπάκια ποὺ θὰ ἔχουν τὴν ἀδιαντροπιὰ καὶ τὸ θάρρος νὰ ξεπροβάλλουν ὡ; ὑποψήφιοι.

Οἱ ὀργανώσεις αὐτὲς ποὺ δὲ θὰ παραδεχθοῦν ποτὲς μὰ ποτὲς νὰ γίνουν κορόϊδο καμιανοῦ κατεργαρίκου, θὰ ζητήσουν ἀπὸ τώρα νὰ βροῦν ὁληθινοὺς χαραχτῆρες, μὲ χωρὶς ἐκμεταλλευτικὸ ταλέντο.

Ἀγνούς. Καὶ θὰ τοὺς; ποῦν : Κύριοι, ἔχετε ἱερὰ ὑποχρέωση νὰ διαθέσητε τὴν ἀγνή σας δράση γιὰ τὸ καλὸ τοῦ τόπου. Ἡ ἀδιαφορία σας ποὺ δείχνετε γιὰ τὰ γενικὰ συμφέροντα εἶναι ἐγκληματικὴ καὶ θὰ σᾶς χαρακτηρίσουμε ἀσυνείδητους ἂν ξακολουθεῖτε νὰ ἀδιαφορεῖτε.

Τοὺς χαραχτῆρες αὐτοὺς, ποὺ εἶναι κρυμμένοι καὶ σκορπισμένοι στὶς γωνιὲς τοῦ νησιοῦ μας, καὶ ποὺ μονάχα οἱ ἔφεδροι, ἐμεῖς τὰ λαγωικά, τοὺς ἔχομε σχεδὸν ἀνακαλύψει, τοὺς; χαραχτῆρες αὐτοὺς ποὺ ἀπέφυγαν ὡ; τὰ τώρα νὰ ἀνακατευθοῦν στὶς πολιτικὲ; γιὰ νὰ μὴν τροφτοῦν μὲ τὸ φαῦλο παρελθὸν, τοὺς χαραχτῆρες αὐτοὺ; θὰ τοὺς; παρακαλέσουμε νὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὸ νησί μα; στι; ἐκλογὲ; καὶ ἄμα δὲ θελήσουν θὰ τοὺ; πάρωμε ἀπ' τὸ χέρι καὶ θὰ τοὺ; ποῦμε : Εἶναι καθῆκο σας.Εἶναι ὑποχρέωση σας.Μπρός.

Παλαιόκηπος *Μ. Μίδης*

Οἱ μεγαλοκοιλαράδες τοῦ Παλαιοκήπου

Ἀριθ. Πρωτ. 146

Προχτὲ; τρία διαλεχτὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου μας ὕστερα ἀπ' ἕνα γράμμα τοῦ ἐν Ἀφιὸν παραμένοντος ὡ; αἰχμαλώτου συγχωριανοῦ μας Κων)τίνου Π. Καφετζῆ, γύρισαν δίσκο στα διάφορα καφενεῖα καὶ μαγαζιὰ γιὰ νὰ μαζέψουν λίγα χρήματα καὶ νὰ τοῦ τὰ στειλουν ὅπω; παράγγειλε. Μαζύ τους γύριζαν καὶ τὸ γραμμα του γιὰ νὰ τὸ δείχνουν σὲ καμπόσους ποὺ γιὰ νὰ συγκινηθοῦν ἦταν ἀνάγκη νὰ τὸ διοβάσουν. Αὐτὸ τὸ γράμμα εἶνε ἕνας πόνος χωρὶς τέλος ποὺ μονάχα λίγοι τὸν κατάλαβαν καὶ ἀπόδειξις πὼ; μαζεύτηκαν μονάχα 170 δραχμές.

Αὐτὴ ἡ ἀδιαφορία τῶν μεγαλοκοιλαράδων τῆς Κοινότητάς μας ποὺ μονάχα γιὰ τοὺ, ἄσκούς των ἔμαθαν νὰ ξοδεύουν τοὺ ξέκθέτει πολύ· ἦταν μιὰ εὐκαιρία ποὺ ἔπρεπε νὰ δείξουν γιὰ ἕνα τους συχωριανὸ ἕνα πλατὺ ἐνδιαφέρο, ποὺ θὰ καθίστα τὴν περαιτέρω αἰχμαλωσία του, λιγώτερο πικρή· δὲν τὸ ἔκαμαν, δὲν τὸ ἔκαμαν γιατὶ εἶνε μικρόψυχοι καὶ τοὺς τέτοιους μονάχα ἡ περιφρονησή μα; τοὺ; ἀξίζει.

29)6)23 *ΣΕΣ Παλαιοκήπου*

Μιὰ θεατρικὴ παράσταση

Μιὰ εὐχάριστη κίνηση πρὸς τὴν πρόοδο ἄρχισε νὰ κάνει ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας Στύψης— Ὑψηλομετώπου.

Ἐπωφελήθηκε τῆς παρουσίας κάποιου ἠθοποιοῦ ἐφέδρου, καὶ ἀπέδειξε τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὸ συνάδελφο. Τὸν ὑποστηριξε, καὶ μὲ τὴ συνεργασία ἐρασιτεχνῶν, ἔδωκὲ στὸ Κοινὸν τῆς Στύψης μιαν ἀπολαυστικὴ βραδειά. Ἕνα δραματάκι, ἕνας μονόλογος δραματικός,ἕνα λαχεῖο, καὶ δύο κωμωδίες, ἤτανε τὸ πρόγραμμα, ποὺ ξετυλίχτηκε θαυμάσια, μπροστα σὲ ἀρκετὸ κόσμο, παρ' ὅλη τὴ σιενάδα τοῦ σαλονιοῦ, καὶ παρὰ τὴ ραγδαία βροχή. Καὶ μᾶ; δόθηκε εὐκαιρία νὰ καταλάβουμε ὅτι ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας θὰ μπορεῖ εἰς τὸ μέλλον νὰ διαθέσει γερουὺς ἐρασιτέχνες οἱ ὁποῖοι ἅμα προγυμνασθοῦν θὰ μᾶ; παρουσιάσουν ἐκπλήξεις. Μαθαίνουμε πὼ; μιὰ τέτοια ἔκπληξη θὰ μᾶς προετοιμάσουν γιὰ τὴν 11 Σεπτεμβριου ποὺ θὰ ἑορτάσει ὁ Σύνδεσμος. Εὐχόμεθα νὰ μὴ γελαστοῦμε στις πληροφορίες μας, ὅπως δυστυχῶς τὴν πάθαμε πρὸ καιροῦ.

Ὑψηλομέτωπο 3 Ἰουλίου 1923

Μὲ ἀγάπη

Βουνήσιος

Υ. Γ. Στὸ πρόσωπο τοῦ κ. Γιάνκου Καλλιπολίτη ποὺ πρόσφερε μὲ τόση προθυμιατὴν ἀποθήκη του γιὰ τὴνπαράσταση, ὡς καὶ γιὰ τὰ ἐν γένει φιλοπρόοδα του αἰσθήματα, φαίνεται ὅτι ὁ Σύνδεσμος Ἐθνικῆς Σωτηρίας Στύψης—Ὑψηλομετώπου θα εὕρει γιὰ τὸ μέλλον ἕνα ἔνθερμο ὑποστηρικτή. *Ὁ ἴδιος*

Ἕνα γράμμα συχώρεσης

Κύριε Διευθυντὴ,

Σᾶ, ἐσωκλείουμε γιὰ δημοσίεψη ἕνα γράμμα ποὺ μᾶς ἔστειλε σήμερα ὁ νεαρὸς συχωριανός μας ποὺ τὸ ὑπογράφει. Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ὁ ΣΕΣ Μυστεγνῶν θεωρεῖται ἱκανοποιημένος καὶ παραιτεῖται ἀπ' τὴ δικαστικὴ καταδίωξη ποὺ τοὔχε κάνει.

Πρὸς τὸ Συμβούλιον ΣΕΣ Μυστεγνῶν.

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀπευθύνω ὑμῖν τὴν παροῦσαν μου μὲ τὴν θερμὴν παράκλησιν ὅπως μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα εἰς βάρος τοῦ ὑμετέρου ἐγκρίτου Σωματείου, ἐξαιτούμενος πρὸς τοῦτο τὴν συγγνώμην σας· βεβαιοι ἔστὲ ὅτι εἰς τὸ μέλλον θέλετε ἔχει ἐν ἐμοὶ ἕνα τῶν ἐνθερμοτέρων ὑποστηρικτῶν.

Μυσιιγνὰ 6—7—23

Διατελῶ μετὰ τιμῆς

Β. Θ. Σταυράκης

Συχαρίκια

Τὸν ἀγαπητό μας φίλο κ. Μ. Κρητικὸν Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου μας τὸν τελέσαντα τοὺς γάμους τῆς ἀδελφῆς του Ἀνδρονίκης μετὰ τοῦ κ. Δημ. Ξουλέλλη συγχαίρομεν αὐτόν τε καὶ τὸ νέον ζεῦγος εὐχόμενοι ἀνθόσπαρσιον τὸν βίον των.

Μεσαγρὸς 5—7—23

Ὁ Σ. Ε. Σ.

* * *

Στὸν ἀγαπητὸ συνάδερφο Ἀλέκο Ὀρφανὸ ποὺ στεφανώθηκε μὲ τὴν ὥμορφη κοπέλλα τοῦ χωριοῦ μας Ἀνδρονίκη Τρέτα εὔχεται ὁ Σύνδεσμός μας νὰ ζήσουν χρόνια πολλὰ καὶ εὐτυχισμένα.

Ὁ Σ. Ε. Σ. Πλακάδου

Ἀγαπητή μου «Καμπάνα»,

Ἐπειδὴ ἐνδιαφέρεσαι γιὰ τὰ προσφυγικὰ ὅσο καὶ γιὰ τὰ τοπικὰ ζητήματα σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ φιλοξενήσεις σὲ μιὰ γωνιὰ αὐτὸ τὸ γράμμα μου. Ἡ «Γκραβαλιὴ Φωνὴ» μὴ βρίσκοντας πιὰ *ἠθικὸ* ἀποκουμπι, ὕστερα ἀπ' τὸ ξετίναμμα πούκανα τοῦ ἐκδότη της τοῦ φίλου Θρνάση,— Ἄνοιγε εἴπαμε τὰ προσωπικά, οἰκογενειακὰ γράμματα τοῦ προϊσταμένου του κ. Μαυρομάτη στ' Ἀϊβαλή, συνελήφθη, στάλθηκε ΔΕΜΕΝΟΣ στὴν Ἁρμοστεία,διώχτηκε μὲ τὶς ΚΛΩΤΣΙΕΣ καὶ ὅταν ἤρθαν ἐδῶ οἱ ἀδερφοὶ πρόσφυγες βγῆκε καὶ κάνει καὶ κεῖνοςτὸν πρόσφυγα καὶ μάλιστα — κυττάξτε θράσος! — τὸ διαφεντεφτή τους γιὰ νὰ τοὺς ἐκμεταλλεύεται — κατέφυγε σήμερα στὴν ΑΝΤΡΕΙΑ! Μὲ βρίζει τὸ λοιπὸν *ἀναντρο.* Ἀπαντῶ ὄχι γιὰ κείνονε — εἴπαμε πὼ; μὲ Γκραβαλῆδες δὲ στέκει νὰ συζητᾷ κανένας — μὰ γιὰ τοὺ; πρόσφυγες ποὺ πρέπει νὰ καταλάβουνε ἐπὶ τέλους,ὅσοι δὲν τὸ νοιώσανε ἀκόμα, ποιὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπο; ποὺ φροντίζει *τάχα* γιὰ τὸ καλό τους.

ΑΝΑΝΤΡΕΙΑ δὲν εἶνε νὰ γράφεις μὲ ψευτόνομα ποὺ εἶνε πιὸ γνωστὸ ἀπ' τὸ νομά σου. ΑΝΑΝΤΡΕΙΑ εἶνε νὰ εἶσαι *στρατεύσιμος,* νὰ πολεμᾶσε ὅλοι οἱ Ἀϊβαλιῶτες κι' ὅλοι οἱ Μικρασιάτες στὸ μέτωπο, νὰ πολεμᾶνε ἀκόμα ὅλοι οἱ νησιῶτες κι' ὅλοι οἱ Παλιολαδίτες ὡς ἀπὸ κάτου ἀπ' τὸ Ταίναρο γιὰ τὴ λευτεριὰ τῆς ἰδιαίτερής σου Πατρίδας, τοῦ Ἀϊβαλιοῦ π. χ., καὶ σὺ νὰ λιποταχτεῖς, καὶ νὰ κρύβεσαι μέσα σὲ δημόσια γραφεῖα καὶ δημοσιογραφικὰ καὶ νὰ γράφεις ἀπὸ κεῖ πολεμοχαρῆ καὶ φλογερὰ πατριωτικὰ ἄρθρα. Αὐτὸ εἶνε *ἀναντρεία.*Δὲν ἔχω δίκιο;

Σ. Ἀκρογιάλης

Υ. Γ. Ὑπογράφω καὶ πάλι μὲ τὸ ψευτόνομα *Ἀκρογιάλης.* Ἐπειδὴ ὁ κ. Γκράβαλης τὰ ἔβαλε μὲ τὸν *ἀνταποκριτὴ* τοῦ «Ἐλ. Λόγου» Ἀθηνῶν τὸν κ. Ἀκρογιάλη· κι' ὄχι μὲ τὸ διευθυντὴ τοῦ «Ἐλ. Λόγου» Μυτιλήνης τὸν κ. Παπανικόλα.

Ὁ ἴδιος

Σ. Ἀκρ.

Σχολικὴ γιορτὴ στὰ Πάφλα

Καὶστὸδικόμαστὸ χωριὸ ἠβρήσια σχολικὴ γιορτὴἔγεινελαμπρά.Κόσμος ἐκλεκτὸς καὶ ἀπὸτὰδύοφῦλαπαρευρέθηκε γιὰ ν'ἀκούσῃ τὸ μελετημένο σύνολο τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μα;. Παρουσιάσανε οἱ μικροὶ σὐτοὶ πολίται τῆς αὔριο θαυμάσια πρόοδο. Οἱ δασκάλοι τους ἄ; ὑπερηφανεύωνται γι' αὐτό. Καὶ θὰ εἶνε ἀγνωμοσύνη μας ἂν παραλείψωμε νὰ τὺ; ἀναφέρωμε. Ὁ κ. Παναγωτόπουλος ἀληθινὰ παιδαγωγὸς χωρὶς ὑπερβολὴ τοῦ ἀξίζει ἕνα μεγάλο μπράβο· ἄλλος τόσος ἔπαινος γιὰ τοὺς κ. κ. Παπὰ Μιχαὴλ καὶ Πᾶνον Χ'' Ἀργυρίου καὶ τὸν Σχολάρχην μας Εὐσ. Εὐαγγελινόν. Οἱ δασκάλες μα; Δ)δες Κλεονίκη Ἀδαλῆ καὶ Μαριάνθη Ἀγοραστοῦ ἐτίμησαν τὴν ἰδιαίτερή τους πατριδα φροντίζοντες νὰ παρουσιάσουνε τὸ maximum στὶς προσπάθειές του γιὰ τὴ μόρφωση τῶν αὐριανῶν μητέρων τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς Πατρίδος.

5 – 7 – 23.

Ο ΣΕΣ Παμφύλων.

Στὸ πρατήριο Ἁγ. Εἰρήνης

Κε Διευθυντὴ τῆς «Καμπάνας»

Μὲ τὸ γράμμα μου τοῦτο σᾶ; παρακαλῶ νὰ ἐκφράσετε τὰ φρονήματά μας παρακάτω—τὰ δικά μου κι' ὅλων τῶν προσφύγων—ἐναντίον τῶν κ. διαφορομένων τοῦ ψωμιοῦ, τοῦ μόνου βοηθήματος τόσων χηρῶν κι' ὀρφανῶν. Ἂν λογοχίρη ἐγὼ ἀναγκάζουμαι νὰ πάω δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τὴ βδομάδα στὰ περίχωρα, βολοδέρνοντας, γιὰ νὰ ζήσω τὰ τέσσερα ὀρφανά μου, καὶ τύχει νὰ ἀργοπορήσω δυὸ μέρες πρέπει νὰ χάσω τὸ ψωμί μου; Τί γίνεται; Ποιὸς τὸ τρώει μέσα στὸ πρατήριο τῆς Ἁγ. Εἰρήνης;

Μὲ λίγα λόγια οἱ κύριοι τοῦτοι γυρέβουνε ὁλοένα προφάσε; κι' ἀφορμὲς, γιὰ νὰ μᾶς κόβουν τὸ πικρὸ ψωμὶ τῆς μαύρης προσφυγιᾶς μας.

Ἐξηγῆστε μου τουλάχιστο ἐσεῖς κ. διευθυντὴ τὶ ἀνθρώπους πάει καὶ διαλέγει τὸ κράτος γιὰ νὰ ρίξει στὰ χέρια τους τὶς τύχες τῶν προσφύγων.

Μ' ὑπόληψη

Χριστίνα Σ. Κρυσταλλίδη

Γιὰ στεφάνι

Ὁ κ. Γεωργ. Καρακώστας ἀντὶ στεφάνου γιὰ τὸ φίλο του Στρατῆ Κουκιέλλη, προσέφερε 50 δραχμὲς στὸν ΣΕΣ Μυτιλήνης.

ΔΗΛΩΣΗ

Παρακαλοῦμε ὅποιος ξέρει τίποτα γιὰ τὸν Κρητικὸ Ἔφεδρο φαντάρο Παπαοικονόμου Γεωρ. τοῦ Μιχαὴλ ποὺ στὴν Ἀνατολὴ ὑπηρέτησε στὸ 8ο Συν)μο, Ι πολυβολαρχίας τῆς IV Μεραρχίας νὰ μᾶς γράψη, ἢ ἂν εἶναι ἐδῶ ἢ στὰ χωριὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσει νὰ περάσει ἀπ' τὸ Γραφεῖο μας γιὰ μιὰν ὑπόθεσή του. 1—2

εἶναι ποὺ λένε «μονομαχία πυροβολικοῦ». Τότες γίνεται κάτι τρομερὸ καὶ ὡραῖο. Εἶναι τὸ πιὸ μεγαλόπρεπο πρᾶμα ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ νιώσω στὴ ζωή μου. Στὰ ριζὰ τῶν βουνῶν ἁπλώνουνται γιορντάνια ἀπὸ διαμάντια ποὺ ἀστράφτουνε μιὰ σειρὰ καὶ σβύνουνε. Εἶναι οἱ πυροβολαρχίες ποὺ «βάλλουν» μὲ τὴν ἀράδα. Τότες οἱ λαγγαδιὲς ἀρχίζουνε νὰ οὐρλιάζουν, νὰ κλαῖνε καὶ νὰ γαυγίζουν δίχως ἀνάπαψη. Ἡ ἀπόλυτη σιωπὴ γίνεται κολασμένος χαλασμός. Ὁ ἀγέρας ἔχει γλῶσσες καὶ σφυρίζει λυσσασμένα.

(Ἔχει συνέχεια)

Περίληψις Διακηρύξεως

Ἀριθ Πρωτ. 8973

Ὁ Νομάρχης Λέσβου διακηρύττει ὅτι:

Ἐκτίθεται εἰς πρώτην μειοδοτικὴν δημοπρασίαν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν.

1) Ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ἀπὸ 42ου μέχρι 44ου χιλιομ. τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ Κολλονῆς—Μηθύμνης κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ Λέσβου συνταχθεῖσαν μελέτην δαπάνης ἐκ δραχμῶν 18000.

2) Ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ἀπὸ Μυτιλήνης—Θέρμα (Κόλπου-Γέρα;) μέχρι Λορίσης χιλιομ. 0—9 καὶ 875 κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ Λέσβου συνταχθεῖσαν μελέτην δαπάνης ἐκ δραχμῶν 14000.

3) Ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ἀπὸ Περίματος μέχρι Παπάδου τμήματος τῆς ὁδοῦ Πλωμαρίου (μέσον Περάματος) χλμ. 10—15 κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ Λέσβου συνταχθεῖσαν μελέτην ἐκ δραχμῶν 90000.

4) Ἡ ἀποπεράτωσις τῆς ὑπὸ κατασκευὴν νέας γεφύρας ἐκ σιδηροπαγοῦς σκιρροκονιάματος τῆς κειμένης παρὰ τὸ 24ον χιλιομ. τῆς ὁδοῦ Μυτιλήνης-Γέρας-Πλωμαρίου, κατὰ τὴν συμπληρωματικὴν μελέτην δαπάνης ἐκ δραχμῶν 10000 τὴν συνταχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ Λέσβου.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Μυτιλήνῃ καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ τὴν 15 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 μεσημβρινὴν καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ὁποίων οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ καθ' ἑκάστην καὶ ὥραν 9—12.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 2 Ἰουλίου 1923.

Ὁ Νομάρχων Διευθυντὴς

1—2 *Βακαλόπουλος*

Η ΤΡΑΠΕΖΑ Ἀδελφῶν Π. Χ'' Χριστόφα γνωρίζει εἰς τοὺς καπνοκαλλιεργητὰς καπνοῦ ὅτι παραχωρεῖ δάνεια εἰς Δολλάρια ἀποδοτέα εἰς τὸ ἴδιον νόμισμα τὴν 15 7)βρίου προσεχοῦς ἐντόκως πρὸς 6 ο)ο ἐτησίως καὶ δύνανται οἱ ἔχοντες ἀνάγκην ὅπως παρουσιάζοντες τὰς ἀδείας φυτεύσεως καπνοῦ λαμβάνωσιν τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτοῖς ποσά. 5—5

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἀλωνιστὴς 8.

***Ἂν πιστέψουμε τὶς τελευταῖες εἰδήσεις — ἀκαθόριστες καὶ συγκεχυμένες — ποὺ μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὴ Δωζάνη, φαίνεται, πὼς οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Τοῦρκοι κατέληξαν σὲ κάποια συμφωνία διὰ τὰ τοκομερίδια καὶ τὴν ἐκκένωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τί εἴδου· συμφωνία εἶ ε αὐτὴ καὶ πῶς καθωρίσθησαν τὰ καθέκαστα, ἀδύνατο νὰ ξεχωρίσει κανένας μέσα ἀπὸ τὰ λιγοστὰ καὶμπερδεμένα τηλεγραφήματα. Ὑπεχώρησαν οἱ Γάλλοι στὸ ζήτημα τῶν τοκομεριδίων καὶ ποιὸς λόγος τοὺς ἀνάγκασε; Ἀφῆκαν ἔξω ἀπὸ τὴ συνθήκη τὸ ζήτημα αὐτὸ γιὰ νὰ καταλήξουν ὅπως-ὅπως σὲ μιὰ ψευτοειρήνευση τῆς Ἀνατολῆς; Προβλήματα ποὺ ὁ καιρὸς θὰ μᾶς ξεδιαλύνει. Γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες θὰ εἶνε καλοδεχούμενη κάθε τέτοια προσπάθεια γιὰ νὰ ξεμπερδεύουμε καὶ νὰ μποροῦμε νὰ κάνουμε μιὰ μερικὴ ἀποστράτευση.* α.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΕΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ

Τὴν Κυριακὴ ποὺ μᾶς πέρασε γένηκαν οἱ ἐκλογὲς τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς ΣΕΣ Μυτιλήνης, σύμφωνα μὲ τὴν ἀνακοίνωση ποὺ μέρες τώρα δημοσιευούταν στὸν τύπο. Οἱ ἐκλογὲς γένηκαν στὴν αἴθουσα ἑορτῶν τοῦ Γυμνασίου μὲ ὅλη τὴ σοβαρότητα καὶ τὴ σεμνότητα ποὺ ποῦ διακρίνει τοὺς ἐφέδρους μας. Ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ ἐπέβλεψε στὴν ψηφοφορία ἤτανε οἱ κ.κ. Ὀρφανίδης, Ν. Γκαγκάνης, καὶ Γ. Τζαννῆς ὑπὸ τὴν προεδρεία τοῦ κ. Νίκου Πασσαλῆ. Ἡ ψηφοφορία ἐβάσταξε ὥς τὶς ἑφτὰ τὸ βράδυ. Ἐψήφισαν οἱ περισσότεροι ἀπ' τοὺς ἐφέδρους ποὖναι γραμμένοι στὸ Σύνδεσμο. Ἔμειναν δίχως νὰ ψηφίσουν πάνω κάτω τετρακόσοι, ποὺ εἴτε δὲν εἶχανε βγάλει βιβλιάριο, εἴτε δὲν τὄχανε μαζύ τους. Καὶ μιὰ γραφικὴ λεπτομέρεια. Οἱ ἐφέδροι τοῦ Καγιαννιοῦ μπήκανε σὲ σημαιοστόλιστα λεωφορεῖα μὲ μουσικὴ ἐπικεφαλῆς καὶ τραγουδῶντας κάνανε παρέλαση πρὶν πάνε στὴν κάλπη.

Παρακάτου βάζουμε ὅλους τοὺς ὑποψήφιους μὲ τοὺς ψήφους ποὺ πῆρε καθένας τους. Οἱ πρῶτοι πέντε εἶναι αὐτοὶ ποὺ διάλεξαν οἱ ἐφεδροί μας γιὰ νὰ διοικοῦνε τὸν τοπικὸ ΣΕΣ τῆς πρωτεύουσας. Αὐτοὶ οἱ πέντε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους δέκα ποὺ θὰ διαλέξουν τὰ χωριὰ θὰ κάνουν τὴ μεγάλη Διοικοῦσα Κεντρικὴ ἐπιτροπὴ τῶν Συνδέσμων Ε. Σ. τοῦ Νομοῦ Λέσβου. Οἱ νομικοὶ ἀντιπρόσωποι ποὖχανε τὴν κολοσύνη μαζὺ μὲ τὴν ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ νὰ παρασταθοῦνε στὶς ἐκλογὲς καὶ στὴ διαλογὴ εἶνε οἱ ἔφεδροι δικηγόροι τοῦ Συνδέσμου κ.κ. Δ. Καλλιγιάννης, Τ. Χριστοδουλίδης καὶ Α. Ἀλαμανέλλης.

Ἀμμανίτης Ξ. ψήφους 681, Σκοῦφος Ἀθαν. ψ. 655, Κλήμης Εὐμ. ψ. 608, Μυριβήλης Στρ. ψ 514, Μολῖνος Παν. ψ. 513, Κρητικᾶς Στελ. ψ. 198, Παυλακέλλης Γεώρ. ψ. 58, Παπανικόλας Γ. ψ. 39, Γροσσομανίδης Β. ψ. 38, Χριστοδουλίδης Μ. ψ. 36, Βαμβούρης Δημ. ψ. 34, Διαλεχτὸς Παν. ψ. 30, Χ" Χριστόφας Νῖκο. ψ. 24, Δοῦκας Γεώργ. ψ. 23, Ζερμπίνης Παν. ψ. 23, Ἀποστολέλλης Ἀν. ψ. 17, Κεφάλας Παναγ. ψ. 16, Σημαντήρης Κ. ψ. 15, Ἰακώβου Ἰγνάτ. ψ. 12, Τσεσμελῆς Εὐστρ. ψ. 12, Νικήτας Παναγ. ψ. 9, Γιαννέλλη; Κωνστ. ψ. 8, Γαληνὸς Γρηγορ. ψ. 8.

Παρακολουθεῖτε στὸν «Ἀλκαῖο»

Τὸν «Γιὸν τῆς Νυκτὸς»

Εἶναι μιὰ ὑπέροχη ταινία.

Μὲ γειά σας!

Ἀποφασίσατε νὰ ράψετε κοινούριο κουστοῦμι; Προσέξετε. Ἂ δὲν θέλετε νὰ τὴν πάθετε χιώτικη, περάσετε πρῶτα ἀπ' τὸ κασμηράδικο Τριγωνίδη καὶ Κερετζῆ ποὖναι στὴν Κεντρικὴ Ἀγορὰ γιὰ νὰ δῆτε τιμὲς καὶ χρώματα, καὶ κατόπι ἀπ' τὸ ραφτάδικο τοῦ Νίκου Παρασκευαΐδη γιὰ νὰ δῆτε τιμὲς καὶ γοῦστο.

ΜΟΝΑΧΑ

Μονάχα ***στὸ «Νέο Κέντρο» ἔξω ἀπ' τὸν «Ἑλ. Λόγο»*** θὰ βρῆτε δροσιά. Μονάχα ἐκεῖ θὰ δῆτε ρωμάντσα. Μονάχα ἐκεῖ θὰ κούσετε τὴν περίφημη μαντολινάτα νὰ μαγεύει τὸν κόσμο. Μονάχα ἐκεῖ θὰ πιῆτε στίπκουρο τῆς ἀθρωπιᾶ, καὶ θὰ φατε μεζέδες μερακλήδικους. Μονάχα ἐκεῖ θὰ βρῆτε περιποίηση ποὺ σᾶς σκλαβώνει.

ΣΑΠΙΕΣ ΨΥΧΕΣ

Τὴν περασμένη βδομάδα ἡ Κοινωνία τῆς Μυτιλήνης συγκινήθηκε ὡς τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς ἀπὸ μιὰ τραγωδία ποὺ ξετυλίχτηκε γοργὰ καὶ ἄγρια μέσα σένα ἀπὸ τὰ ἀρχοντάδικα μέγαρα τοῦ Ἀκλειδιοῦ. Ἐνῶ ὁ γνωστὸς ἔμπορος καὶ πράκτωρ ἀσφαλειῶν Π. Τζωρτζίδης καθότανε μὲς τὴν αὐλή του ἀνάμεσα στὴν οἰκογένειά του, μπῆκε ὁ ἀπολυμένος ἔφεδρος ἀνθ)γὸς Στρατῆς Κουκέλης καὶ τοῦ φώναξε: «Θὰ σὲ σκοτώσω!» Κατόπι τοῦ ἄδειασε στὸ στῆθος τρία φυσίγγια μένα κοντὸ πολεμικὸ μάνλιχερ. Στὸν ἴδιο τόπο βρέθηκε κιὸ Στρατῆς Κουκέλλης μένα θανάσιμο διαμπερὲς τραῦμαστὴν κοιλιά. Πρὶν πεθάνει εἶπε πὼξαὐτοχτόνησε ἀπατόστου.

Αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς τραγωδίας ἤτανε μιὰ γυναίκα. Εἶναι μιὰ φτωχὴ νέα ποὺ τὴν εἶχε ὁ Τζωρτζίδης δαχτυλογράφο καὶ μὲ τὰ λεφτά του τὴν ξεμαύλισε. Αὐτὴ τὴν κοπέλα τὴν ἐρωτεύτηκε ὁ Κουκέλης καὶ σὰν ἀπολύθηκε τὴν ἀρραβωνιάστηκε. Σὰν ἔμαθε τὴν περασμένη της ἱστορία καὶ τὸν ἀτιμαστή της, πῆγε καὶ τόνε σκότωσε. Αὐτὰ εἶναι μὲ τὶς συντομότερες γραμμὲς τὰ γεγονότα. Γύρου σαὐτὰ κυκλοφοροῦνε καὶ διάφορες φῆμες ποὶ ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ —ἀπ' τοὺς κύκλους τοῦ Τζωρτζίδη —ἀγωνίζουνται νὰ μαυρίσουν τὰ ἐλατήρια ποὺ ὁπλισαν τὸ χέρι τοῦ Κουκέλη, κιἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ— ἀπ' τὴ μέση τάξη κιἀπ' τὸν ἐφεδρικὸ κόσμο—ἀγωνίζουνται νὰ παρουσιάσουν τὸν Κουκέλη σὰν ἕνα ἡρωϊκὸ πρότυπο τίμιου καὶ ἀγνοῦ παλληκαριοῦ, ποὺ βαρώντας κατάστηθα τὸν Τζωρτζίδη, βάρεσε τὴ μερίδα αὐτὴ τῶν ἀπόλεμων παραλήδων, ποὺ ὅλο τὸν καιρὸ ποὺ λείπανε τὰ παλληκάρια στὸν πόλεμο μεταχειριζούτανε τά πλούτη τους γιὰ νάτιμάζουνε τὶς κοπέλλες ποὺ πέρνανε στὴ δούλεψή τους γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί. Γιαὐτὸ καὶ ἡ κηδεία τοῦ Στρατῆ Κουκέλλη εἶχε ἕνα παράξενα ἐπιβλητικὸν χαραχτῆρα.

Ἀκολούθησαν καμμιὰπεντακοσαριὰ ἔφεδροι καὶ πολλοὶ φτωχοὶ καὶ ἐργάτες. Κιὅλοι αὐτοὶ περάσανε ἀμίλητοι καὶ αὐστηροὶ μέσ' ἀπ' τὴν ἀγορά, σφίγγοντας στὰ χείλη τους μιὰ σιωπὴ ποὺ ἔλεγε πολλά. Ἦτανε μιὰ διαμαρτυρία βουβὴ μὰ δυνατή ἐνάντια στοὺς σάτυρους ἐκμεταλλευιὲς τῆς φτώχιας. Γιατὶ ὁ Τζωρτζίδης ἤτανε ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ λογαριάζουνε πὼς θἄχει στείλει ὥς τὴ μέρα ποὺ τόνε σκοτώσαν 5—6 ὑπηρέτριές του στὸ δρόμο τοῦ μπορντέλλου.

Ο ΤΥΠΟΣ

Ἦτανε χαραχτηριστικὴ ἡ στενοχώρια τῶν ὀργάνων τῆς δημοσίας γνώμης γύρου στὸ ζήτημα. Κανένας δὲν τόλμησε νὰ σκαλίξη βαθειὰ τὰ οἴτια, καὶ νὰ πῇ τὴ γνώμη του. Ὁ «Ἑλ. Λόγος» ξερομάσσησε δυὸ νεκρολογίες, μιὰ γιὰ τὸ κάθε θῦμα. Ἡ «Σάλπιγγα» ἔγραψε μιὰ ἐνθουσιώδικη γιὰ τὸν Τζωρτζίδη, καὶ μόλις φάνηκε ἡ κηδεία τοῦ Κουκέλλη μὲ τὸν ὄγκο ποὺ τὴν ἀκολουθοῦσε, — ἔφεδροι = ψῆφοι — ἔγραψε ἄλλη μία στὸ ἴδιο στύλ καὶ γιὰ τὸν Κουκέλλη. Ὁ Λιακόπουλος τοῦ Φωτὸς, ποὺ γι' αὐτὸν ὁ «Κῆρυξ» ἔκανε ἀποκαλύψεις τὸν περασμένο Νοέμβρη πῶς συζεῖ παράνομα μὲ μιὰ γυναῖκα, ἔγραψε μερικὰ λόγια δίνοντας μάθημα ἠθικῆς στὸν Τζωρτζίδη, καὶ ὁ «Ν. Κῆρυξ» ἔβαλε μὲν ἕνα λυρικὸ κομμάτι γιὰ τὸν Κουκέλλη, ἐνυπόγραφον δέ. Ἔτσι κανένας δὲν εἶπε τὴ γνώμη του καθαρὰ καὶ παστρικά, κι ὅλοι ἔμειναν εὐχαριστημένοι.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλοῦμε πολὺ ὅποιος ἀπ' τοὺς συνδρομητές μας δὲν παίρνει ταχτικὰ τὸ φύλλο νὰ μᾶς τὸ μηνάει, καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸ ποὺ τοῦ λίπει.

Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΓΝΩΜΗ

Ἐμεῖς ὅμως ἔχουμε σχηματίσει γνώμη, κἔχουμε ὑποχρέωση νὰ τὴν ποῦμε. Ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὸ τρομαχτικὸ αὐτὸ γκρέμισμα δυὸ σπιτιῶν ποιὸς εἶναι; Ἡ γυναῖκα; ποὺ εἶχε ἴσως στοιχεῖα ἀνηθικότητας μέσα της καὶ τὰ μυρίστηκε ὁ Τζωρτζίδης καὶ τὰ ἐκμεταλλεύτηκε; Μὰ δὲν εἶναι ἡ μόνη παρθένος ποὺ τὴν ἔπαθε στὴν δούλεψη τοῦ μακαρίτη. Ὁ Κουκέλλης; Ἂν διεφθάρθηκε τόπαθε μετὰ τὴν ἀπόλυσή του. Γιατὶ στὰ μεγάλα χρόνια τῶν ἐκστρατειῶν, ὅλοι μας τόνε ξέραμε πολὺ τίμιο, πολὺ ἴσιο καὶ πολὺ παληκάρι.

Μένει τώρα ὁ Τζωρτζίδης. Κεἶναι ὁ μόνος ἔνοχος. Αὐτὸς μὲ τὰ λεφτά του ἔκανε πόρνη τὴν ἀρραβωνιστικιὰ τοῦ Κουκέλη. Κιἂν ἀποδειχτῆ ἀπ' τὴν ἀνάκριση πὼς τὸ κίνημα τοῦ Κουκέλη δὲν ἦταν καθαρὸς ἰδεολογικό,—καὶ τότες δὲ θὰ ξηγιέται ἡ αὐτοχτονία—ἐκεῖνος ποὺ τὸν ἔκανε ἔτσι, ἐκεῖνος ποὺ ἔκανε—τυχὸν—τὸν Κουκέλλη νὰ ξεχάση τὸ τίμιο καὶ σεμνὸ παληκάρι ποὺ γνωρίσαμε ὅλοι μας, θἄταν πάλι ὁ Τζωρτζίδης; μὲ τὰ λεφτά του. Γιατὶ τὰ λεφτὰ ποὺ βγαίνουν δίχως ἐργασία, ἄκοπα καὶ εὔκολα, μποροῦν νὰ διαφθείρουν καὶ ἀτσαλένιους χαραχτῆρες.

ΚΑΚΟΗΘΕΙΑ

Ἡ χτεσινὴ «Γκραβαλικὴ Φωνὴ» τάβαλε πάλι μὲ τὸν κ. Νομάρχη, καὶ τὸν κ. Διευθυντὴ τῆς Νομαρχίας. Ἔκαναν—λέγει—μιὰ ἄγρια ἔξωση, προσφυγικῆς οἰκογένειας καὶ μάλιστα οἰκογένειας ἐφέδρου. Ἐπειδὴ ἐνδιαφερνόμαστε—εἴπαμε—καὶ γιὰ τοὺς πρόσφυγες γενικὰ καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς ἐφέδρους πρόσφυγες, τρέξαμε καὶ ξετάξαμε τὴν ὑπόθεση. Καὶ μείναμε κατάπληχτοι ἀπ' τὴν κακοήθεια καὶ τὴν ψευτιὰ τῆς «Γκραβαλικῆς Φωνῆς». Νά, τὶ συμβαίνει: Κάποια προσφυγικὴ φαμηλιὰ ἔμενε σὲ σπίτι νοικιασμένο, τρίπατο χίλιων δραχμῶν τὸ μῆνα. Ὁ νοικάτορας ποὺ μάζεψε κοντά του ὅλους αὐτοὺς τοὺς συγγενεῖς του πρόσφυγες, καθυστεροῦσε ὀχτὼ μηνῶν νοῖκι.

Ὁ ἰδιοχτήτης — πρέπει νὰ σημειωθῇ πὼς ὁ ἰδιοχτήτης ἔχει δοσμένα στοὺς πρόσφυγες τζάμπα τρία ἄλλα σπίτια καθὼς καὶ 1000 δραχμὲς γιὰ τὰ ὑπόστεγα — τὸν ἔκανε μήνυση· καὶ τὸ Δικαστήριο διάταξε τὴν ἔξωση, ΣΥΦΩΝΑ ***μὲ τὸ νόμο.***

Ἡ Νομαρχία δὲν ἀνεκατεύτηκε καθόλου στὴν ὑπόθεση κι' οὔτε μποροῦσε ν' ἀνεκατευθεῖ σὲ ζήτημα δικαστικῆς φύσεως. Μάζωξεν ὅμως ἀπ' τὸ δρόμο τὴν οἰκογένεια, τὴν ἴδια μέρα ποὺ οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες ἐκτελέσανε τὴ δικαστικὴ ἀπόφαση, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε σπίτι πρόχειρο, τὴν ἐστέγασε μέσα στὸ μέγαρο τῆς Δέσχης τῶν ἀξιωματικῶν. Ἂς ἐχτιμήσουνε τώρα οἱ πρόσφυγες τὴν καλὴ πίστη καὶ τὶς διαθέσεις τῆς «Γκραβαλικῆς Φωνῆς» ποὺ ἀγωνίζεται διαρκῶς καὶ ἐγκληματικὰ νὰ φέρνει σὲ ἐχθρικὴ ἀντίθεση ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ τοὺς Πρόσφυγας μὲ τὸ Νομάρχη καὶ τὶς Ἀρχὲς, κι' ἀπ' τὴν ἄλλη τοὺς ντόπιους μὲ τοὺς πρόσφυγες.

«... ΦΩΝΗ» ΒΟΩΝΤΟΣ...

Ἡ «Γραβολικὴ Φωνὴ» δὲν εἶνε λέγει ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τὸν τρόπον ποὺ γίνεται τὸ ξελάφρωμα τοῦ νησιοῦ μας ἀπὸ τοὺς πρόσφυγες. Καὶ ξέρει ὁ κόσμος ὅλος ποιὸς τρόπος εἶνε αὐτός. ΜΟΝΑΧΟΙ τους οἱ πρόσφυγες, ΟΣΟΙ ΘΕΛΟΥΝ, χωρὶς κανένας νὰ τοὺς ΞΕΣΗΚΩΝΕΙ, δίχως νὰ τοὺς πεῖ ΚΑΝΕΝΑΣ νὰ φύγουν, ἀπὸ ΔΙΚΗ τους ΘΕΛΗΣΗ ΟΛΟΤΕΛΑ οἱ ἄνθρωπει, ἐπειδὴ ἔχουν γράμματα ἀπὸ δικούς τους καὶ ἔχουν πληροφορίες πὼς εἶνε καλλίτερα σὲ ἄλλα μέρη— καὶ εἶνε ἀσφαλῶς ἐπειδὴ σὲ κάθε ἄλλο μέρος ἐξὸν ἀπ' τὴ Μυτιλήνη εἶνε λιγώτεροι πρόσφυγες — μονάχοι τους λοιπὸν σηκώνουνται, πέρνουν ἕνα εἰσιτήριο τζάμπα ἀπ' τὴ Νομαρχία καὶ φεύγουν ΟΠΟΥ ΘΕΛΟΥΝ. Αὐτὸς ὁ τρόπος δὲν ἀρέσει στὸν κύρ Θανάση τὸν Γκράβαλη. Τὸ γιατὶ δὲν τοῦ ἀρέσει βέβαια ἐμεῖς τὸ ξέρουμε καὶ τὸ παραξέρουμε. Οἱ πρόσφυγες εἶνε τὰ θύματα ποὺ θαρρεῖ πὼς θὰ μπορέσει νὰ ἐκμεταλλευτεῖ καὶ νὰ ἐκμεταλλεύεται· εἶνε ὁ ὀργανισμὸς ἀπ' ὅπου ὁ κὺρ Θανάσης ρουφᾶ τὴ ζήση του· καὶ φυσικὰ δὲν τοῦ συμφέρει νὰ ἀτροφεῖ ὁ ὀργανισμὸς αὐτός. Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν ἔχουν καμμιὰ σημασία· ἢ μᾶλλον ἔχουν σημασία κατὰ τοῦτο: ὅτι μὲ τὸ νὰ μὴν ἀρέσει στὸν κ. Γκράβαλη ὅ,τι ἀρέσει στοὺς πρόσφυγες, ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ θέληση τοῦ κ. Γράβαλη εἶνε διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ θέληση τῶν προσφύγων.

Ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

ΜΑΝΔΑΜΑΔΟΣ-ΣΚΑΜΙΑ

Τώρα ποὺ ἄρχισαν τὰ προκαταρκτικὰ γιὰ τὴν ἐπιδιόρθωση τῶν δρόμων τοῦ Νησιοῦ, παρακαλοῦμε τὴ Νομαρχία νὰ μὴν ξεχνάει τὸ τμήμα Μανδαμάδου-Σκαμιᾶς, ποὺ ἂν τάφίσουνε ἀκόμα λίγο, τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα ὅλα τὰ χωριὰ αὐτῆς τῆς γραμμῆς θἄναι ὁλότελα ἀποκλεισμένα ἀπὸ στεριὰ καὶ θάλασσα. !..

ΟΙ ΖΗΛΩΤΕΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ

Ἡ Μυτιλήνη μας ἀπόχτησε τὸνέο ζαρζαβατικό, τοὺς «Ζηλωτές». Εἴδαμε ἔντυπα φεῖ-βολὰν ποὺ φοβερίζουν τὶς γυναίκες μὲ μουντζουρώματα. Ἡ Ἀστυνομία μας ἂς πάρη βόλτα τὰ τυπογραφεῖα τῆς πόλεώς μας κιἂς πιάσει ἀπ' τάφτὶ τὸν ἠλίθιο ποὺ τὰ κυκλοφόρησε. Κατόπι ἂς τὸν παραδώσει σὲ δυὸ χωροφύλακες κιἂς τοὺς ἀφίσει νὰ τὸν περιποιηθοῦνε σύμφωνα μὲ τὸν τρόπο ποὺ ξέρουν αὐτοί. Θἄναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὅλοι θὰ χειροκροτήσουν τὴ γνωστὴ μέθοδο τοῦ «τμήματος». Παράλληλα, καθένας ποὺ βγαίνει ἔστω μὲ γυναῖκα ἂς μὴν ξεχνᾶ τὴν μαγκούρα του. Ἀνάμεσα στὰ διάφορα ζῶα μπορεῖ νὰ τοῦ τύχη στὸ δρόμο καὶ κανένας «ζηλωτὴς τοῦ ξύλου». Avis aux amateurs!

«ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΛΗΣΤΗΣ...»

Τὸ σημερινὸ διήγημα τῆς 4ης σελίδας εἶναι ἕνα ἀνέκδοτο ἀριστουργηματάκι τοῦ Φ. Κόντογλου, τοῦ ἀγαπημένου ζωγράφου καὶ λογοτέχνη. Τὸ διήγημα τελειώνει στἄλλο φύλλο. Ὁ Φωτῆς Κόντογλους εἶναι κ' ἔφεδρος ἀπ' τ' Ἀϊβαλί.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Κ. Καρωμένον. Ἐπιτελεῖον 20 Σ)τος. Δὲν μποροῦμε νά καταλάβουμε πῶς ὁ κ. Ὑπασπιστὴς κρατοῦσε τὶς «Καμπάνες» σου καὶ γιατὶ σημειώνει τὰ ὀνόματα τῶν παραληπτῶν της. Εἶναι ἕνα πολὺ αὐστηρὸ Διάταγμα τῆς Ἐπαναστάσεως γιὰ τὴν καθυστέρηση τοῦ ταχυδρομείου τῶν φαντάρων. Νἀναφερθῇ; στὸ Διοικητή σου, ἀφοῦ πρῶτα ρωτήσης τὸν κ. ὑπασπιτὴ μήπως συμβαίνει τίποτα ἄλλο. Ἂν εἶναι ἀλήθεια ὅλα αὐτὰ γράψετέ μας σύντομα καὶ λεπτομερῶς. Ἀπὸ σήμερα καὶ πέρα διακόφτουμε τὴν ἀποστολή, ὥς ποὺ νὰ μᾶς ξαναειδοποιήσεις.

ΣΕΣ Ἁγιάσσου. Συμμορφωνούμαστε.

Πρόεδρον ΣΕΣ Σκούταρο. Συμμορφωνούμαστε γιὰ τὴν ἀποστολή. Ποιὲς ἐπιστολὲς γιὰ δημοσίευση λέτε, δὲν ξαίρουμε. Γιὰ νὰ μὴ δημοσιευτοῦνε καὶ γιὰ νὰ μὴν ἔχουν ἀπάντηση στὴν Ἀλληλογραφία, θὰ πεῖ πὼς δὲ φτάσανε στὰ χέρια μας.

Ε. Πλάτωνα. Ἁγία Παρασκευὴ — Πήραμε δραχμὲς 70. Περιμένουμε συνεργασίας σὲ ὕλη καὶ συνδρομητές. Ἡ ἐκτύπιση ἀποσοβήθηκε. Γιὰ τὸ ἄλλο θὰ σᾶς γράψουμε.

Σ. Ε. Σ. Πλακάδου. Συμμορφωνούμαστε

Σ. Ε. Σ. Τενέδου. Σᾶ; στέλνουμε τὸ λογαριασμὸ ταχυδρομικῶς. Γιὰ τὴν ἀποστολὴ συμμορφωνούμαστε.

Ἄπορον πρόσφυγα. Ἐδῶ. Ἔχουμε γράψει κ' ἔχουμε ἐνεργήσει γιὰ τὰ Τούρκικα σπίτια ποὺ καταστρέφουνται. Ὁ κ. Νομάρχης ἔστειλε μιὰν αὐστηρὴ ἐγκύκλιο. Μὴν ξεχνᾶτε καὶ νὰ ὑπογράφετε κάθε τι ποὺ μᾶς στέλνετε.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Ἐδῶ πουλιὰ δὲν κελαϊδοῦν
καὶ δέντρα δὲν ἀνθοῦνε
Μόν, τὰ καϋμένα νιάτα μας
γέρνουν νὰ μαραθοῦνε.

Συλλέχτης Σ. Μ.

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΛΗΣΤΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΦΟΒΟΣ

[Σύφωνα μ' ἕνα περιστέρι γραμμένο τὸ 1838)

Μ' ἄλλα λόγια πῶς τὸν σκοτώσανε'— Βέβαια τοὺς ληστάδες τοὺς σκοτώνουν. Ἀλλὰ, νυστασμένε μου ἀναγνώστη, λάβε σὲ παρακαλῶ λίγη ὑπομονή' δὲν εἶμαι ὅσο κουτὸς φαντάζεσαι, ποὺ νὰ κουράζω τὰ μάτια μου ὅπως καὶ τῆς ἀφεντιᾶς σου, ἱστορῶντάς σου ἕνα πράμμα, ποὺ μπορεῖ κι' ἐσὺ τυχὸν νὰ εἶδες ἕνα ὅμοιο μὲ τὰ μάτια σου: Ὁ Φόβος δὲ σκοτώθηκε ὅπως ὅλοι οἱ ληστάδες. Ἐξ ἄλλου εἴμαστε πολὺ λίγοι παρὸν στὸ τουφέκισμα, κι' ἀπὸ μιὰν ἄλλη μερεὰ εἶνε ἔστι νόστιμη ἡ ἱστορία, ποὺ μόλο ποὺ τὸ στόμα μου εἶνε δίχως χάρες, δὲ θὰ στεναχωρηθῇς, γιατὶ ὁ Θεὸς πιπέρωσε τὰ συντέλεια τοῦ Ἰγνάτιου, μὲ τρόπο, ποῦ θὰ σοῦ φανῇ τὸ ἱστόρημά μου σὰν στρεῖδι τοῦ Πόρτο. Μπορεῖ ἀκόμα νὰ σοῦ ἔρτῃ σὰν μιὰ σπιρτόζα μπρέζα ταμπᾶκος, καὶ νὰ πιάσῃς νὰ φτερνίζεσαι ἀπ' τὰ γέλοια, ὥς ποῦ νὰ σβύσῃς τὰ ψηφιά μου μὲ τὰ σάλια σου. Ὁ Θεὸς νὰ τὸ δώσῃ...

Τὸ κάτω-κάτω ὁ θανατωμένος ἦταν ἕνα πρόστυχο πούλουδο,—ἕνας κακὸς λῦκος, ποῦ κουρέλιασε τὸ κορμί του μέσα στὰ βουνά, μέχρι ποῦ ὁ διάολος κατάφερε στὸ τέλος νὰ χάψῃ τὴ ψυχή του..... Ἀμ' γι' αὐτὴ τὴν αἰτία καταπιάνουμαι κι' ἐγώ, ἕνας ταπεινὸς λεβίτης, νὰ γείνω ὁ ἱστορικός του,—***τέτοιο μοῦτρο τέτοιο ξουράφι.*** Τὸ νὰ ἱστορήσῃ κανένας τὸ τέλος τοῦ Μέγ' Ἀλέξανδρου, εἴτε τὸ πῶς στερήθηκε ὁ κόσμος κανένα ἀκριβὸ ὑποκείμενο σὰν τὸ Σουλτᾶνο τῆς Μαδαγασκάρας, πὲς ἀκόμα σὰν τὸ Σέχη τῆς ξακουστῆς Φουμαρόλλας, εἴτε σὰν τὸν Ἀφτοκράτορα τοῦ Καλμοὺκ, ποῦ λόξεψαν τὰ μάτια τους νὰ τὸν μοιρολογᾶνε ἕνα σωρὸ μιλιούνια μυξάρηδες,—ἕνα τέτοιο πρᾶμα θέλει κεφάλι γερὸ σὰ σιδερόπετρα. Μὰ γιὰ κεῖνον τὸν λωποδύτη ἐγὼ φτάνω καὶ περσέβω' ναῖκε, τοῦ πέφτω πολύς.

Ἴσως-ἴσως ἀπορέσῃς κιόλας μὲ τὸ πῶς νοιάζουμαι γιὰ τὴ ψυχὴ τοῦ Ἰγνάτιου, γιατὶ στ' ἀλήθεια κανενας ἱστορικὸς, καθόσο ξέρω, δὲ νοιάζεται τοὺς ἀνθρώκους του, μιὰ φορὰ ποῦ τοὺς ἔβαλε στὸ λάκκο. Κ' ἔτσι ἁρμόζει γιὰ τὰ σπουδαῖα κεῖνα προσώπατα. Μὰ ἐδῶ !... Ὁ συφοριασμένος ὁ Φόβος ἦτανε μιὰ ψυχὴ σακατεμένη —μιὰ νυχτερίδα—ἕνας τυφλοπόντικας, ποῦ σκάβει τώρα τὸ μαῦρο χῶμα τῆς κόλασης καὶ σφυρίζει, ξεχασμένος ἀπ' τὴ σπλαχνιὰ τοῦ Θεοῦ.

Κι' ἀφτὸς ὁ κουρελιάρης νὰ συλλογιέσαι πῶς πέρασε τὴ ζωή του μέσα στ' ἀσῆμι — θέλω νὰ πῶ πὼς δούλεψε κάμποσα χρόνια στὶς μίνες, ποῦ βγάζουν ἀσῆμι σιμὰ στὴν Κοζάλα. Ὁ διάολος νὰ μὲ πάρῃ ἂν κατάλαβε ποτὲς τί σκάλιζε, ἀσῆμι ἢ κοπρηά. Ὁ διάολος νὰ μὲ πάρῃ, καλὰ λέω, μιὰ φορὰ ποῦ ἀφτὸς ὁ φουκαρᾶς τὸν πῆρε ὁ διάολος δίχως νὰ χῃ μισὸ ριάλι στὴν τζέπη. Τί νὰ πῇς ; Ἕνα τέτοιο χαμένο κορμὶ δὲν ἤθελε στρέξῃ νὰ τὸ βάλῃ σπίτι του οὔτε κι' ἕνας ἄνθρωπος ἀκόμα, δίχως μισὸ ριάλι στὴν τζέπη πολὺ περσότερο ὁ διάολος. Ἡ μίνες ἦτανε χτῆμα τοῦ Κουβέρνου, κ' εἶνε ν' ἀπορέσῃς μὲ τὰ παληόσπιτα καὶ μὲ τὸ κουρελιὸ τῆς Κοζάλας . . .

Τὸν σκοτώσανε στὰ 1834. Ἔτυχε νὰ βρεθῶ περαστικός, καὶ πῆγα νὰ δῶ, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, τὸ ληστή, ποὺ τὸν εἶχανε πιάσῃ λίγες μέρες πρίν. Ὁ μπιρμπάντης ! Ἔβαζες στοίχημα πῶς πᾷς νὰ προσκυνήσῃς τὸ Χριστό. Τὰ γενάτια του ἔστριβαν μποῦκλες μποῦκλες, λὲς ἦτανε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός— λὲς ἦτανε ἕνας ζωντανὸς Χριστός. Χαμογέλαγε, ὅπως κάπνιζε μὲ τὴν ἡσυχία του ἕνα ψιλὸ μακρὺ τσιγάρο, μὰ τὰ μάτια του, ὁ θεὸς νὰ δώσῃ νὰ χάσω τὰ δικά μου ἂν δὲν ἦτανε τὰ μάτια ἑνὸς λαφιοῦ... Ὄχι πῶς δὲν ἔβλεπε τὸν κόσμο, ποῦ βούϊζε γύρω του, μὰ λὲς δὲν ἔδινε ἕνα κάρτο τοῦ ριολιοῦ γιὰ ὅλα τὰ ζούπαστρα τῆς δημιουργίας.

Ὁ δικαστὴς, ποῦ ἤθελε τὸν κρίνῃ, ἦτανε παληός μου σχετικός,—ἀφτὸς ἦτανε ὅλος—ὅλος ὁ juez de letras (1) στὴν Κοζάλα. Ἀπ' ἐκεῖνον ἔμαθα πῶς θὰ τὸν δίκαζε αὔριο κατὰ τὸ μεσημέρι.

Ἴσως-ἴσως; τὸ μεσημέρι ἀφτὸ ἦρτε γλιγορώτερα γιὰ τὸν Ἰγνάτιο, παρὰ γιὰ μένα. Κεῖνος ἦτανε μέσα κιόλας, σᾶν ἔφταξα.

Ἂν βλέπατε τὸ δικαστήριο δὲ θὰ χαρατιώσαστε' θὰ φωνάζατε : Ζήτω ἡ Μέξικα !

Ὡστόσο ἐγὼ ἄνοιξα μονάχα τὸ στόμα μου καὶ κύτταζα τὰ καθέκαστα. Τὰ ἔπιπλα ἦτανε ἕνα χρεββάτι, ποὺ κρεμώτανε ἀπὸ δυὸ δοκάρια τῆς σκεπῆς, δυὸ σκαμνιὰ ἀπὸ καλάμι τῆς Ἰνδίας, κ' ἕνα τραπέζι κουτσό.

Πίσω ἀπ' τὸ τραπέζι κατθόταν ἕνα γεροντάκι στραγγισμένο σὰν τσίρος, μ' ἕνα μοῦτρο ὅλο ζάρες, λὲς ἦτανε τσαλακωμένο χαρτί. Ἀκούμπαγε τὸ πηγοῦνι στὸ δεξὶ χέρι του, καί, μ' ὅλο ποῦ τὰ ροῦχά του ἦτανε τριμμένα καὶ μπαλωμένα, μέσ' στοὺς ρέστους κουρελῆδες φάνταζε σὰν κάτι. Ἀφτὸς ἦτανε ὁ juez de letras! Ἀπάνου στὸ τραπέζι βρισκόταν ἕνα κουτὶ σπίρτα πλάγι σ' ἕνα μάτσο τσιγάρα, ποῦ τὰ περσότερα ἦτανε ξεκοιλιασμένα, κ' ἕνα καλαμάρι σκονισμένο, μ' ἕναν λυγδιασμένον κοντυλοφόρο.

Ὁ Ἰγνάτιος καθώτανε σ' ἕνα σκαμνί, καὶ στὰ ὀπίσθιά του, ἀπάνου στὴ ψάθα, ἦταν ξαπλωμένοι οἱ δυὸ χωροφύλακες ποὺ τὸν φυλάγανε, στρίβοντας ἀπ' ἕνα τσιγάρο. Ὁ κόσμος οὔρλιαζε ἕνα γύρω — ἢ βρισὲς σφεντονιζότανε ἀπὸ παντοῦ σὰ ρουκέτες—ἢ γροθιὲς κατεβαίνανε ἀπάνου στὰ κεφάλια — κάτι γροθιὲς σὰν Ἐγγλέζικες πατάτες.

Τὸ γεροντάκι, ὄχι καὶ μὲ πολλὴ ἐπισημότητα, γύρισε κατὰ τὸν Ἰγνάτιο.

— Αἴ λοιπόν ! παλληκαρᾶ μου—τώρα θὰ σὲ κρίνουμε, ἔ ;

— Μὲ συμπάθειο, ἀφεντικό ! εἶπε ὁ Ἰγνάτιος, καὶ δίχως νὰ δώσῃ ἀπόκριση σίμωσε στὸ τραπέζι καὶ πῆρε τὰ σπίρτα νὰ ἀνάψῃ τὸ τσιγάρο του.

— Ἄ ! ἔννοια σου, παιδί μου, μὴ σὲ μέλλει—εἶνε φυσικὴ ἀνάγκη νὰ φουμάρῃ κανένας, μ' ὅλο ποὺ ὁ καπνός μου εἶνε κακορροίζικος ἀπ' τὴ μέρα ποὺ ἔβαλε φόρους τὸ Κουβέρνο.

— Ὡστόσο βρίσκονται ἀκόμα τίμιοι Χριστιανοί, ποὺ φουμάρουν φίνα τσιγάρα, καὶ πληρώνουν μὲ μπάλλες τοὺς Τελῶνες. Νὰ πάρε τοῦτα δῶ, ἂν θέλῃς νὰ βεβαιωθῇς.

— Μετὰ χαρᾶς; — μετὰ χαρᾶς; !

Ὁ γέρος τράβηξε ἕνα τσιγαρο ἀπ' τὸ μάτσο κι' ἄναψε.

— Περίφημο !, . . Ἔχεις δίκηο, βρέ παιδί,— τοῦτο εἶνε ἔξοχο ! Ἀμ τώρα πειὰ μονάχα ἐσεῖς οἱ παλληκαράδες καπνίζετε φίνα τσιγάρα . . . Ἄκου, παιδάκι μου, πὲς δυὸ λόγια γιὰ μένα, στὸ ὄνομα τῆς φιλίας μας, στὸν κύριο λαθρέμπορα, πυὸ σοῦ τὰ προμήθεψε . . . Ἐξ ἄλλου δὲ θὰ τὸ μετανοιώσῃ, γιατὶ ἐξὸν ποὺ θὰ ὠφεληθῇ ἀπ' τὰ τσιγάρα του, ἴσως καμμιὰ φορὰ λόβῃ χρεία τῆς προστασίας μου. Ἀλλὰ ἂς τελειώσουμε μὲ τούτη τὴν ἀνάκριση.—Μωρὲ, τί διάλος σοῦ ἔμπῆκε καὶ σκότωσε; κεῖνον τὸν Ἀντώνιο ;

— Ἀμ κι' ἐγὼ δὲν τὸ καλοσυλλογίστηκα ποτὲς, γιατὶ τάχα τὸν ἔπνιξα, εἶπε, μὴ δίνοντας σημασία στὰ λόγια του. Μοὺ φαίνεται πὼς κείνη τὴ μέρα ἦτανε μουδιασμένα τὰ νέβρα μου, καὶ θὰ τῶκανα γιὰ νὰ ξεμουδιάσω.

— Τὸ δικαιολόγημά σου εἶνε καλό, εἶμαι σύφωνος, ὅμως δὲν εἶνε γερό.— Ἀλήθεια, πόσο πουλᾷ τὸ κουτὶ τὰ τσιγάρα ὁ φίλος σου ὁ λαθρέμπορας ;

— Δώδεκα ριάλια· κάθε κουτὶ ἔχει 32 μάτσα.

— Καὶ τὸ Κουβέρνο μᾶς τὰ πουλᾷ δεκατέσσαρα, ἔγρουξε φτύνοντας ὁ juez de letras. Αὐτὸ πειὰ εἶνε κλεψιὰ πρόστυχη, φανερή . . . Μά τί τὰ θές, μὴ μοῦ κουβεντιάζῃς γιὰ τὰ Κουβέρνα, πάρε τόνα χτύπα τἄλλο — εἶνε ὅλα πασιρικά.

— Δίχως ἄλλο ! εἶπε χαμογελῶντας ὁ Ἰγνάτιος. Μονάχα ποῦ δὲν τὰ τουφεκίζουν.

Καλὰ ποῦ μοῦ τὸ θύμισες, λίγο ἔλειψε νὰ τὸ ξεχάσω. Σὲ ἄκουσα — τώρα θὰ συνιάξω τὴν ἀπόφαση. Καὶ λέγοντας αὐτὰ τράβαγε τὴν πέννα, ποῦ ἦτανε κολλημένη μέσα στὸ καλαμάρι.

— Ὦ διάολε ! φώναξε νὰ δῇς πῶς λησμόνησα νὰ πάρω καὶ χαρτόσημο . . . Τί νὰ κάνω ;

Ἄξ φνα τοῦ ἦρτε ἰδέα καὶ γύρισε στὸ ἀκροατήριο.

— Ἀκοῦστε, παιδιὰ, ἐν ἐλλείψει χαρτοσήμου γιὰ νὰ γράψω τὴν ἀπόφαση. σᾶς πέρνω μάρτυρες, ὅτι καταδικάζω τὸν Ἰγνάτιο ***Κλόκα***, τὸ φονιᾶ τοῦ Ἀντώνιο, νὰ τουφεκιστῇ σὲ 48 ὧρες, στὸ ἴδιο μέρος ποῦ ἔπραξε τὸ κακούργημα. Σῦρτέ τον στὸ φρέσκο.

Τὴν ὥρα ποὺ διασκέλιζε ὁ κατάδικος τὸ κατῶφλι, ὁ juez de lettres ἔτρεξε, τοῦ πῆρε τὸ χέρι κάι τοῦ λέει :

— Ἰγνάτιέ μου, ἐλπίζω πὼς ἀφτὸ τὸ καθέκαστο, ποὺ εἶνε δουλεια μου νὰ τὸ πράξω, δὲ θὰ μποδίσῃ νὰ μὲ συστήσῃς στὸ φίλο σου, πῶχει κεῖνα τὰ ὡραῖα τσιγάρα.

(1) Δικαστὴς τῆς Μέξικας μὲ κάθε ἐξουσία,

«ΚΑΛΛΙΘΕΑ»

Ὅλος ὁ κόσμος πυὸ θέλει θαλασσινὴ δροσιὰ, πρώτης τάξεως μουσικὴ ἀπόλαυση, καὶ περιποίηση ἐξαιρετικὴ, πέρνει τὸ τσίπουρό του στὴν «Καλλιθέαν» νοῦ Μακρὺ-Γιαλοῦ. Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ὑπαίθριον κέντρον ἔχει βάλει ἀπὸ χθές ἕνα θαυμάσιο τερτσέτο. Εἶναι ὁ κ. Αἰμίλιος Κρασσᾶς ὁ φημισμένος πιανίστας, μὲ δυὸ πασίγνωστα Μυτιληνιὰ βιολιὰ τοὺς Ἀδελφοὺς Παπιγιόν. Ὅλοι στὴν «Καλλιθέα !» 1—3

ΗΡΩΪΚΟ

Γιὰ τὴν «Καμπάνα»

Καιρὸς ποὔλεγα μέσα μου : γιατὶ νὰ γράφω στίχους,
Που, νόθοι κιἀδιαφόρετοι, δὲ θὰ τοὺς τραγουδήσω ;
Καὶ σήμερα μιὰ φώτιση, λές, μοῦρθε καὶ τὸ βρῆκα.
—Τόσο ἁπλὸ πρᾶμμα κι ὅμως δὲν ἐρχότανε στὸ νοῦ μου.—
Εἶνε μονάχ' ἀπὸ ντροπή, δειλία καὶ βαριομάρα
Που, ἀντὶς γενναία καὶ στὸ πεζὸ νὰ λέγω ὅ,τι καὶ νἄχω,
Τὸ στῖχο, χιλιοπάτητο τὸν πέρνω μονοπάτι,
Φορῶ τὸ στίχο κόσκινο γιὰ τὴ ντροπή, τὸ στῖχο
Γιὰ δεκανίκια πέρνω τον καὶ κούτσα κούτσα βγαίνω
Καὶ λέω τὰ ντέρτια τ' ἄνοστα ποὺ μὲ σιγαλοψήνουν.

Μὰ σήμερα, ὡς τὴν ἔκανα τὴν ἀνακάλυψή μου
Μοῦρθε ὄρεξη κι ἀποθυμιὰ τὸν ἀμανὲ ν' ἀλλάξω
Κ' εἶπα κ' ἐγὼ ἕνα φλογερὸ τραγοῦδι νὰ ταιριάξω
Στὰ παληκάρια τὰ καλά, τοὺς ἥρωες τοῦ πολέμου,
Ποὺ ὅλο μνημεῖα τοὺς στήνουνε καὶ λόγους τοὺς διαβάζουν
—Τὰ ντούμπανα, τὰ ὄργανα—δημάρχοι καὶ μινίστροι,
Σὲ κάθε χώρα καὶ χωριὸ τῆς δοξαστῆς Γαλλίας.

Κάπου τὄτυχα μιὰ φορὰ σὲ κάποια φημερίδα :
Πεθαίνοντας, λέει, λέγανε «Μιὰ ζωὴ εἶν' αὐτή, χαλάλι
Ἀφοῦ καὶ τηνε δίνουμε γιὰ νὰ μὴ μεταγίνει
Τέτοιο κακό, νὰ μὴν τὸ ξαναδοῦν καὶ τὰ παιδιά μας ! »
Δάκρυσα, κι ἂς εἶχα καιρὸ ποὺ ξέμαθα νὰ κλαίγω
Καὶ ξούλεψα τ' ἀνώνυμα, κακόμοιρα κοπάδια
Ποὺ γλυκοξεψυχούσανε μὲ τόσο ὄμορφη πλάνη.

Παρίσι, 10 Μαρτίου 1923 *Ἀ. Νουνάκης*

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟΪ' ΣΑΣ

= Ὁ θίασος τῆς Ἀπάνω Σκάλας κάνει χρυσὲς δουλιές.

— Πρὸ πάντων σὰν παίζει ἐπιθεωρήσεις, τὰ «Ὀλύμπια» εἶναι γεμάτα τρίγκα.

— Ἀπ' τὸν ἀπανωσκαλιώτικο πληθυσμό.

— Ἡ σκηνούλα τους εἶναι στηριγμένη. . . ἐπὶ τῶν κυμάτων.

— Διὰ ταῦτα προτείνουμε.

— Μὲ τὴν ἔγκριση πάντοτε τοῦ ἐθνικοῦ καλαμπουριστὴ Βρασίδα.

— Τὰ «Ὀλύμπια» νὰ μετονομαστοῦν.

— Εἰς... Κολύμπια !

= Ξέρετε βέβαια γιὰ τοὺς «Ζηλωτὰς τοῦ Χριστοῦ».

— Ποὺ ἀνέλοβαν νὰ μπογιαντίζουν στὴν Ἀθήνα ὅλα τὰ προκλητικὰ «πιριπάκια».

—Τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν οἱ ἀνηλεεῖς Ἀηναῖες κάτου ἀπ' τὰ ρουθούνια τῶν καλῶν χριστιανῶν.

— Ποὺ δὲν διεκδικοῦνε βέβαια τὸν φωτοστέφανο τοῦ Ἅη Ἀντώνη.

— Λοιπόν.

— Ὁ ἀρχηγός των, ὁ ἀρχιζηλωτὴς νὰ ποῦμε.

— Τσακώθηκε ἀπ' τὴν ἀστινομία γιατὶ ἔφκιανε παραποιημένα κουφέτα τῆς κινίνης τοῦ Κράτους.

— Μέ . . . ζύμη.

— Κ' ἔτσι, ἄλλη μιὰ φορὰ ξαναποδείχνεται ἀληθινὴ ἡ σοφὴ παροιμία τοῦ λαοῦ.

— Ποὺ λέει : «ἅγιασε ὁ παξιμαδοκλέφτης».

— Ἐντῷ μεταξὺ ὁ ἅγιος Ζηλωτής.

— Προσπαθεῖ νὰ χωνέψει στὸ φρέσκο.

— Τὸ τελευταῖο αὐτὸ χάπι.

= Ἡ προχτεσινὴ Κυριακὴ σωστὸς συναγερμός.

— Τὰ ὑπαίθρια κέντρα γεμάτα.

— Στὸν Κήπο στὸ Νέο Κέντρο στὴν Καλλιθέα πήχτρα.

— Δὲν εἶχε τόπο νὰ ρίξεις μῆλο.

— Οἱ δυὸ καινούριες μουσικὲς; ποὺ ἄρχισαν ἀπὸ προχτές.

— Στὸ Νέο Κέντρο καὶ στὴν Καλλιθέα.

— Ὡραία καταρτισμένες.

— Ὁ πιανίστας Κρασσᾶς; μὲ τὰ Παπιγιονέλλια.

— Κ' ἡ χαριτωμένη ἐκείνη Σμυρνέϊκια μαντολινάτα ποὺ παίζει μὲ τόσο αἴσθημα.

— Χαλάνε κόσμο.

— Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Τζὰζ-μπὰντ τοῦ Περίλλο - Καρακάση προσθέτει νέους θορύβους.

— Τζαμποῦνες, τρακατροῦκες, τροκάνες καὶ ζίλια.

= Ἦρθε κιὸ Ἀηγιάννης μὲ τὰ Κάψαλά του καὶ μὲ τὸν Κλήδωνα.

— Κιὅλη ἡ Μυτιλήνη τῶν γειτονιῶν πηδοῦσε ὅλη νύχτα ἀνάμεσα ἀπὸ φλόγες.

— Σὰν τοὺς τρεῖς ἐκείνους παῖδας Σεδρὰχ, Μησὰχ καὶ Ἀβδεναγό.

— Ποὺ ἐχόρεψαν μιὰ φορὰ κιἔναν καιρό γουὰν στὲπ μέσα στὴν κάμινον τὴν φλεγομένην.

— Τα κορίτσια προπάντων ἔδειξαν θαυμαστὰ ρεκόρ,

— Ἁλμάτων εἰς ὕψος μετὰ καὶ ἄνευ φορᾶς.

— Δείχνοντας μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ καὶ τὰ γλυπτικά των θαύματα τῶν κάτω ἄκρων.

— Μέχρι σημείων προβλεπομένων ἀπὸ τοὺς Ζηλωτάς.

— Ὅσες διέθεταν κοντυλοφόρους γιὰ γάμπες,

— Καὶ ρίγες γιὰ σκέλη,

— Ἐροτίμησαν νὰ στέκονται παράμερα,

— Μιλώντας περὶ ἠθικῆς καὶ δὲν συμμαζεύεται.

ἡ Κδουνόπετρα

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ ἐν τῇ Νήσῳ εὑρισκόμενοι πρόσφυγες τῆς περιφερείας τοῦ Ἀδραμυττινοῦ Κόλπου, ὅπως μᾶς ἀποστείλωσιν οἰκογενειακὰ δελτία ἐμφαίνοντα τὸ ὀνοματεπώνυμον, ἡλικίαν, τόπον προελεύσεως, τόπον διαμονῆς καὶ ἐπάγγελμα αὐτῶν.

Ἡ Ἐργασία αὕτη θὰ ἦτο εὐχερεστέρα ἐὰν αἱ κατὰ τόπους προσφυγικαὶ Ἐπιτροπαὶ θὰ εἶχον τὴν καλωσύνη νὰ συντάξωσι καταστάσεις συγκεντρωτικὰς μὲ τὰ ὡς ἄνω στοιχεῖα, τὰς ὁποίας νὰ μᾶς ἀποστείλωσι τὸ ταχύτερον.

Οἱ τῆς πόλεως Μυτιλήνης θὰ προσαγάγωσι τὰ δελτία των εἰς τὸ Γραφεῖον κ. Α. Δεληγιάννη, ὁδὸς Ἁγίου Συμεών, παραπλεύρως Κατασημάτων Λαλέλη καὶ Ἀντωνίσυ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ προσφύγων περιφερείας Ἀδραμυττινοῦ Κόλπου

Στέρνετε τὴν «Καμπάνα» στοὺς φαντάρους τοῦ Ἔβρου

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»

ΘΕΡΜΑΙ ΚΟΥΡΤΖΗ

COURTGIBAD

ΘΕΡΜΟΠΗΓΑΙ
Ραδιοῦχοι, Ἀλκαλικαὶ

Θεραπεύουν : Ἀρθρίτιδας, Νεφρικὰ, (ψαμίασις, λιθίασις), Δερματικὰ (ἔκζεμα), Γυναικολογικά.

Τιμαὶ ἀπὸ 3 δρ. τὸ λουτρὸν
Ἰατρικὴ ἐξέτασις Δωρεάν.

Τετάρτην καὶ Σάββατον μ. μ. λουτρὰ διὰ τοὺς ἀπόρους (μὲ πιστοποιητικὸν ἰατροῦ) ***Δωρεάν.***

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ
Τὸ τελειότερον ἐν Ἑλλάδι

Ἀκτίνες Ρέντγκεν.
Ὑψίσυχνα (D'Arsonval).
Ὑψίτονα, Στατικά.
Γαλβανικὰ, Ὑδροηλεκτρόλουτρα, Ἀτμόλουτρα, Εἰσπνοαὶ, Λουτρὰ Τετραχώρου, Κινησιθεραπεία, Ὀρθοπεδικά.

Τακτικὴ συγκοινωνία διὰ κλειστοῦ Αὐτοκινήτου
(Σταθμός : Ξενοδοχεῖον Τριανταφυλλίδου — Ἀποβάθρα)
Διεύθυνσις τοῦ εἰδικοῦ Ἰατροῦ κ. Δ. Τσαλδάρη.

ΚΑΜΩΝΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Στὸν ἥλιο, τόπο θέλουμε κ' ἐμεῖς! Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Α'. | ΑΡΙΘ. 17

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ
Ἀλωνάρης 17 Τρίτη
1923. Ἀν. ἡλ. 5.18 — Δύσ. 7.43

Η ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΥΤΙΛΗΝΙΟΥΣ

Συνδρομὴ χρονιάτικη δραχμὲς ἑκατὸ

Τὸ φύλλο 1 Δραχμὴ

ΣΤΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ

Σὲ λίγες μέρες ὅλοι μαζὺ οἱ Σύνδεσμοι τοὺ Νομοὺ θα βγάλουν τοὺς δέκα διαλεχτοὺς ἀπὸ γιὰ νὰ συμπληρωθεῖ ἡ «Διοικοῦσα Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ» ΣΕΣ τῶν Ἐφέδρων τοῦ Νομοῦ Λέσβου. Δὲν ξέρουμε ἀκόμα τί σκέψεις θὰ ἐπικρατήσουν γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ μὲς τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπή. Μὰ ἐμεῖς ἔχουμε τὴ γνώμη πὼς εὐτὺς ἀμέσως πρέπει νὰ προκηρυχτοῦν ἐκλογὲς ὁλους τοὺς ΣΕΣ τοῦ Νομοὺ, ἐχτὸς ἀπ' ἐκείνου, ποὺ ἔχουνε βγάλει τὴν Ὑποεπιτροπή τους, μὲς τοὺς ουὸ τελευταίους μῆνες. Γιατὶ οἱ πρῶτες ἐκεῖνες ἐκλογὲς εἴχανε γίνει—πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσουμε—λιγάκι πρόχειρα, καὶ πολὺ ἀψήφιστα. Ἔτσι, παρακολουθώντας τὴ δράση τῶν ἑβδομήντα πάνου κάτου ΣΕΣ ποὺ ἀνήκουνε στὴ δύναμη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ΣΕΣ Λέσβου, βλέπουμε ἀνάμεσα σαὐτοὺς καὶμερικοὺς Συνδέσμους ποὺ ἔβγαλαν τὴν ὑποεπιτροπή τους καὶ . . . συχασὶν. Ὅσο λίγοι κι ἂν εἶναι οἱ Σύνδεσμοι αὐτοὶ πρέπει νὰ τοὺς ζωντανέψουμε σὰν τοὺς; ἄλλους. Ἡ ἀσιενικὴ ἐμφάνιση αὐτῶν τῶν λίγων Συνδέσμων χρωσιᾶιαι ἀποκλειστικὰ στὴν ἀναξοσύνη καὶ στὴ νωθρότητα μερικῶν Ὑποεπιτροπῶν ποὺ διαλεξανε οἱ ἔφεδροι τῶν χωριῶν αὐτῶν. Οἱ συναδερφοι ποὺ ἀποτελοῦν αὐτὲς τίς Ὑποεπιτροπὲς μπορεῖ νἆναι θαυμάσια παλληκάρια καὶ νὰ τοὺς ἐκτιμᾶνε πολὺ οἱ συντοπίτες του, μὰ ἀποδειχτηκε πὼς; δὲν ἔχουνε καιρὸ ἢ ὄρεξη γιὰ νὰ δουλέψουνε ἐντατικὰ καὶ ἀκούραστα γύρω στοὺς, σκοποὺς καὶ στὰ ἰδανικὰ ποὺ μᾶς ἕνωσαν ὅλους, ἔτσι γερὰ καὶ ἀγαπημένα γύρου στις ὠργανώσεις μας.

Γιαὐτὸ μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ τῶν ἐκλογῶν τῆς Κεντρικῆς πρέπει νὰ διαλεχτοῦνε σ' ὅλο τὸ Νομὸ καινούριες Ὑποεπιτροπές. Καὶ πρέπει νὰ σκεφτοῦνε καλὰ κ' οἱ ἐκλογεῖς κ' οἱ ὑποψήφιοι, πὼς δὲ θέλουμε ἀνθρώπους γιὰ νὰ βάζουν μονάχα δίπλα στὴν ὑπογραφή τους τὴν κόκκινη σφραγίδα τῶν ΣΕΣ καὶ τὸν τίτλοτοῦ «προέδρου». Θὰ προτείναμε μάλιστα αὐτὸς ὁ τίτλος νὰ καταργηθεῖ ὁλότελα, καὶ νἀντικατασταθεῖ μὲ ἄλλον λιγώτερο ἀπολυταρχικὸ καὶ περισσότερο λαϊκοδημοκρατικό. Οἱ ἔφεδροι ποὺ φιλοδοξοῦν νὰ σταθοῦν ἡγήτορες τῶν ἐφεδρικῶν μαζῶν τοῦ Νομοῦ μας πρέπει νἄχουν καιρό, καὶ ὄρεξη, καὶ ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴ δουλιὰ ποὺ θὰ τοὺς φορτώσει στὴ ραχη ὁ τιμητικὸς ψῆφος τῶν ἐφέδρων ποὺ θὰ τοὺς διαλέξουν. Ἀδειανὲς φιλοδοξίες, τσαμπατζισμοί, καὶ κούφιες ματαιοδοξίες δὲν ἔχουνε θέση στὸν ἀγῶνα μας. Οἱ Ἐπιτροπὲς εἶν' ἐκεῖνες ποὺ θὰ **κρατᾶνε ἀναμένη τὴν ἱερὴ φωτιὰ τῆς ἀνόρθωσης καὶ τοῦ ξυπνήματος τῶν ψυχῶν καὶ τοῦ ξεσκλαβώματοῦ τῶν συνειδήσεων μὲς τὶς ἁπλὲς καρδιὲς τῶν ἀποστρατευμένων χωριανῶν πολεμιστῶν.**

Οἱ ἐπιτροπὲς εἶν' ἐκεῖνες ποὺ κάθε Κυριακὴ πιὸ γυρίζουν οἱ ἔφεδροι ἀπ' τὰ χωροφια κιἀπτὶς βάρκες κιἀπ' τὸ μεροκάματο. **Θὰ τοὺς κάνουν συγκεντρώσεις μορφωτικές, θὰ τοὺς κουβεντιάζουν, θὰ συζητοῦν μαζύ τους, θὰ τοὺς διαβάζουν κάτι, θὰ τοὺς ἀναπτύσσουν τὰ θαυμάσια ὁδῶρα ποὺ κάθε ἁπλῆ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἔχει μέσα της κρυμμένα κάτου ἀπὸ ἕνα σωρὸ ἐλαττώματα.**

Οἱ Ἐπιτροπὲς εἶναι ποὺ θὰ παραμερίζουν μὲ φροντίδα καὶ μὲ ὑπομονὴ αὐτὲς τὶς τσουγκνίδες, γιὰ νἀνακαλύψουν καὶ νὰ περιποιηθοῦν καὶ νἀνεστήσουν τὸν ὁλόδροσο μὲ μυρουδάτο μενεξέ, ποὺ εἶναι φυτρωμένος μέσα στὴ συνείδηση κάθε Ἕλληνα, καὶ περιμένει τὸ στοργικὸ χέρι ποὺ θὰ τὸν φροντίσει καὶ θὰ τὸν δροσίσει μὲ ἀγάπη, γιὰ νὰ φουντώσει καὶ νὰ σκορπίσει τὸ ἄγνό του μῦρο ὁλοτρόγυρα.

Γιατὶ ὁ σκοπὸς τῶν Σ. Ε. Σ. δὲν εἶναι βέβαια **μοναχὰ** νἀπαλλάξουν τὸ μουλάρι τοὺ φτωχοῦ ἔφεδρου ἀπ' τὴν ἐπίταξη οὔτε **μοναχὰ** νὰ φροντίσουν γιὰ τὰ στρατολογικά του χαρτιά, οὔτε **μοναχὰ** νὰ τὸν βοηθήσουν ἠθικὰ ἢ ὑλικά. Ὁ σκοπός μας εἶναι νὰ καλλιεργήσουμε μέσα στις χιλιάδες τῶν παλληκαριῶν μας **τὴν πίστη γιὰ τὴν καλύτερη ζωή, τὴν ἀνάγκη γιὰ μιὰν ἀνόρθωση ἠθικὴ τοῦ Ρωμέϊκου, τὸ ξεσκλάβωμα ἀπὸ λογῆς λογῆς προλήψεις καὶ συνήθειες ποὺ τρῶνε σὰ σαράκια τὸν ὀργανισμὸ τοῦ Ἔθνους; καὶ παρουσιάζουνε κάθε τόσο καὶ μιὰ καταστροφὴ ἀνατριχιαστικὰ φριχτή, σὰν ποῦναι τούτη ἡ τελευταία, ποὺ μᾶς γκρέμισε καὶ ὡς Ἔθνος καὶ ὡς Κράτος καὶ ὡς Φυλὴ στις πιὸ ἀνήκουστες ταπεινώσεις καὶ στοὺς πιὸ ντροπιασμένους ἐξευτελισμούς.** Ὁ σκοπός μας εἶναι **δυναμώνοντας πρὸς τὸ καλύτερο τοὺς ὅρους τῆς ὑλικιᾶς ζωῆς τῶν ἐφέδρων μας, νὰ ἀνυψώσουμε μαζὺ καὶ τὴν ψυχή τους. Νὰ μεταχειριστοῦμε τὴ θέλησή τους ποὺ σφυρηλατήθηκε κάτου ἀπ' τὶς κανονιὲς καὶ μέσα στὰ φοβερὰ χαρακώματα, γιὰ νὰ στηρίξουμε πάνου τους τὸ αὐριανὸ Κράτος, ἕνα Κράτος ἠθικώτερο, ἀνθρωπινώτερο καὶ πιὸ εὐτυχισμένο.** Ὁ σκοπός μας εἶναι: **νὰ δώσουμε στὰ γερά τους χέρια τὸ καμουτσὶ τοῦ ἐλέγχου.**

Ὁ σκοπός μας εἶναι: **τὴν πίκρα** ποὺ εἶναι σταλαγμένη μέσα στὶς πολυβασανισμένες τους καρδιὲς γιὸ τὴν κατάντια π ὑφεραν τὴ ζωὴ τῶν ἀτόμων καὶ τοῦ λαοῦ οἱ ἀχαλίνωτοι κομματικοὶ φανατισμοὶ τῶν φατριῶν ποὺ τρέφονται ἀπ' τὸ Δημόσιο ταμεῖο τοῦ Κράτους, **τὴν πίκρα αὐτή, ποὺ ξεχωριστὰ τὴ νιώσανε οἱ ἔφεδροι ποὺ πλήρωσαν ΟΛΑ τὰ σπασμένα τοῦ κομματικοῦ σπαραγμοῦ,** νὰ **τὴν κάνουμε** ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ **κατὰ τῆς φαυλότητας, νὰ τὴν κάνουμε** ΕΝΘΟΥΣΙΣΜΟ **γιὰ τὴν ἀναδημιουργία, νὰ τὴν κάνουμε** ΗΛΕΧΤΡΙΣΜΟ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΗ, **νὰ τὴν κάνουμε** ΦΩΤΙΑ ΚΑΘΑΡΜΟΥ καὶ ἀπολύμανσης. Αὐτὰ πρέπει νἄχουνε στὸ νοῦ τους οἱ ἡγήτορες, τῶν χιλιάδων ἐφέδρων, ποὺ τοὺ, δίνουνε τὴν ψῆφο τους μ' ἐμπιστοσύνη, ποὺ τοὺς δίνουνε τὴ δύναμη τοῦ ἀριθμοῦ των, ποὺ τοὺς δίνουνε τὴν ὁμαδικὴ πειθαρχία των. Καταλαβαίνουνε τὸν ἑαυτό τους ἄξιο γιὰ τὴ δουλειά; Καλά. Ἀλλοιώτικα ἂς παραμερίζουν, κι ἂς σκαλίξουν νἄβρουν τοὺς ἱκανούς.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΜΙΑ ΑΙΩΝΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

Ἡ πολιτικὴ, νομικὴ, φιλοσοφικὴ θρησκεφτικὴ, φιλολογικὴ, καλλιτεχνικὴ κτλ. ἀνάπτυξη στηρίζεται πάνου στὴν οἰκονομικὴ.

F. Engels (Γράμμα στὶς 25-1 1894)

Μ' ὅλη τὴ γαλήνη καὶ τὴν ἀπάθεια ποὺ πλημμυρίζει τοὺς ἀνθρώπους ποὺ μέσα τους μιλᾶ ἡ πεποίθηση, δίχως βρισιὲς καὶ λέξεις φαμφαρόνικες ξαναπιάνουμε σήμερα νἀπαντήσουμε στὸν κ. Φωτὴ Κόντογλου σχετικὰ μὲ τὴ συσιηματικὴ διαστρέβλωση τοῦ περασμένου μας ἄρθρου **«Συζητήσεις γύρω στὴ διπλῆ τραγωδία»**, ποὺ καταπιάστηκε νὰ κάνει στὸ φύλλο τῆς ἴδιας μέρας τοῦ «Ἑλ. Λόγου».

Ὁ κ. Κόντογλους ὕστερα ἀπόνα σοβαρὸ πρόλογο—μιὰ παροιμία Κινέζικη—ποὺ βάζει, λέει πὼς; μὲ θεωρεῖ **παιδὶ**—αὐτὸ εἶνε ὅλο του τὸ ἐπιχείρημα—καὶ πὼς δὲν εἶνε ἀνάγκη νἀπασχολήσει ὁλάκερο τὸ μυαλό του γιὰ νὰ μᾶπαντήσει. Ἀφτὸ θαρρῶ δὲν εἴτανε ἀνάγκη νὰν τὸ πεῖ. Ἡ ἀπάντησή του τὸ δείχνει. Τέτοια ἀπάντηση δὲ μποροῦσε νὰ γραφεῖ παρὰ μονάχα γιὰ παιδιὰ καὶ μάλιστα . . . διὰ πολὺ μικρὰ παιδία.

Μὰ βλέπετε κ. Κόντογλου καμιὰ φορὰ καὶ τὰ παιδιά . . . τί νὰ γίνει;

Κι' ἐπειδὴ ἀλήθεια δὲν ἔχω οὔνε καιρὸ—πιὸ στὸ μπιμπερό μου—οὔτε ὄρεξη νἀπασκολέμαι μὲ τὸ βρισίδι σας, ποὺ δὲ μενδιαφέρει, ἔρχουμαι ἀμέσως στὸ θέμα μας; ποὺ μενδιαφέρει.

Τὸ ἀρθράκι σας τόχω καταλάβει πολὺ καλὰ ὅσο δυστυχῶς δὲ θελήσατε νὰ καταλάβετε ἐσεῖς τὸ δικό μου. Ἀγκαλὰ δὲν πιστέρω διὰ νὰ κρύβει μέσα του καμιὰ φιλοσοφία μόλο ποὺ πιάσατε καθὼς; λέτε νὰ καταγινόσαστε μάφτὴ ἀπὸ τότες ποὺ τσιμπούσαν οἱ κότες τὸν οὐρανό.

Τὸ δημοσιεμά σας μὲ ρωτᾶ νέτα σκέτα ἂ μοῦ ἀρέσει ἢ ὄχι ἡ ἀρετή. Μὰ στὸ Θεό σας ποιὸς εἶπε πὼς; δὲν παραδέχεται τὴν ἠθική; Ποιὸς εἶπε πὼς; ἡ ἀρετὴ εἶναι πρόληψη; Δχω; τὴν ἠθικὴ τίποτα δὲ μπορεῖ νὰ ὑπάρξει. Γι' ἀφτὸ ἴσα ἴσα—ἐπειδὴ τῆς λείπει ἡ ἠθικὴ — ἡ κοινωνία βαδίζει στὸ βάραθρο **καὶ κάνει πολὺ καλά.** Ἀλλὰ ἐδῶ βλέπετε εἶναι ὁ κόμπος. Γιὰ νὰ ὑπάρξει ἠθικὴ πρέπει νὰ χτυπηθεῖ ἡ ἀνηθικότητα. Μὰ ἡ ἀνηθικότητα προέρχεται ἀπὸ ἐκμετάλεψη. Ὅμως καὶ τὸ σημερινὸ κοινωνικὸ σύστημα βασίζεται πέρα γιὰ πέρα στὴν ἐκμετάλεψη, κι' οὔτε μπορεῖ κἂν νὰ νοηθεῖ ὄξω ἀπ' ἀφτήν. Ὥστε; Ἀνηθικότητα ἴσον ἐκμετάλεψη. Ἐκμετάλεψη ἴσον κοινωνία. Γιἀφτὸ καὶ κοινωνία ἴσον ἀνηθικότητα. Πῶς μπορεῖ λοιπὸν νὰ στιμάρει τὴν ἠθικὴ ὁ ἁπλὸς κόσμος ποὺ λέτε, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ κοινωνία ἡ σημερινὴ στηριγμένη στὴν ἐκμετάλεψη, τοῦ εἶναι ἀπέραντο σκολειὸ ἀνηθικότητας, μιὰ πιὸ καὶ γιὰ νὰ ζήσει κανεὶς πρέπει νὰ γίνει ἄτιμος ἀφοῦ θὰ ἐκμεταλεφτεῖ τὸν κατώτερό του; Τὸ λέμε καθαρὰ καὶ ξάστερα. Στὸ σημερνὸ κοινωνικὸ σύσιημα εἶνοι ἀδύνατο νὰ ὑπάρξει ἠθική. Ἐνόσω ὑπάρχει ἀφτὸ δὲ θὰ ὑπάρχει ἠθική. Καὶ γιὰ νὰ ὑπάρξει ἠθική, πρέπει νὰ μὴν ὑπάρχει ἀφτό.

Μὰ ὅλα ἀφτὰ κ. Κόντογλου τἄχω πεῖ, κ' ἔπρεπε νὰν τὰ προσέχατε, δίχως νὰ σκοτωνούσαστε νὰ κάνετε ἔφκολα γκεβεζελίκια.

Μιὰ τέτοια κοινωνία εἶναι φυσικὸ κ' εἶναι ὡραῖο πράμα νὰ βαδίζει στὸ βίραθρο. Πῶς; *Τέτοια λόγια* **λέγουντι κάθε ἑκατό, κάθε χίλια, κάθε ἕνα κατομύριο χρόνια, κάθε ποὺ θὰ χρεωκοπήσει μιὰ κοινωνία, στὴ συνείδηση τῶν τίμιων ἀθρώπων.** Ἐμεῖς ποὺ στὴ συνείδησή μας ἔχει χρεωκοπήσει ἡ κοινωνία, βρισκόμαστε ὄξω ἀπ' ἀφτήν. Δὲ θὰ τὴν ἀκλουθήσουμε μεδιώντας;—ὅπως λέτε—στὸ βάραθρο. Μὲ τὸ χαμογέλιο τῆς μεγαλειτερης ἱκανοποίησής μας, θὰν το κοιτάζουμε τὸ γκρέμισμά της, καὶ μὲ τὸν πιὸ πλατή μας τὸ **σαρκασμὸ** θὰν τὴ σπρώξουμε μιὰν ὥρα ἀρχίτερα πρὸς τὸν γκρεμνό, τὴ φαλιρισμένη τὴν κοινωνία, τὴν κοινωνία ποὺ βασίζεται στὴν ἀνηθικότητα, τὴν κοινωνία ποὺ πεθαίνει μέσα της ἀπὸ ἀσφυξία κάθε ἰδέα τῆς Ἀρετῆς. Τὸ σάπιο πόδι πρέπει νὰ κοπεῖ. Οἱ ἠθικές σας ρετσέτες δὲ γιατρέβουνε τὴ σαπίλλα. Ὅτι εἶναι σάπιο, εἶναι νεκρό.

Κι' ὡστόσο, κ' ὕστερ' ἀπ' ἀφτά, μπορεῖ νὰ μοῦ πεῖτε πὼς; Ἀρετὴ εἶναι **ἡ ὡραία Θέληση.** Μάλιστα κ. Κόντογλου. Σύμφωνοι. Μὰ ἡ δυναιότερη κ' ἡ φυσικότερη, κ' ἡ ὡραιότερη θέληση ποῦχε ποτὲς ὁ ἄθρωπος, εἶνα. **ἡ θέληση νὰ ζεῖ.** Κι' ἔξον ἀπ' ἀφτό, τὸ ἀντικείμενο τῆς θέλησης; ἀλλάζει καὶ μεταβάλλεται ἀνάλογα μὲ τοὺς κοινωνικοὺς ὅρους. Δὲ σᾶς φαίνεται πὼς; ἔχω κἄποιο δίκιο; Ἀκουστε με κ. Κόντογλου. Ἕνα παιδάκι ἱκετεύει μιὰ στιγμὴ τὴν προσοχή σας. Ἐλᾶτε, ξοδέψετε λιγη, τόσηδα σκεψοῦλα, μιὰ καὶ τὸ θέλει κ' ἡ Κινέζικη παροιμία. Ἀκοῦστε με κι' ἄ; ὄψεται ἡ Ἐπιστήμη **ἡ ξαδέρφη μου**—καθὼς, τὴ θέτε.

Στοὺς ἀρχαίους Σπαρτιᾶτες; ἡ **κλεψιὰ** εἴτανε πρᾶμα **ἠθικὸ** ψέματα; Κι' οἱ Σπαρτιάτες εἴχανε τὴν Ὡραία **θέληση**—τὴν ἀρετὴ πάει νὰ πεῖ — νὰ κλέβουνε. Σήμερα ὅμως; Ὁ Ἀριστοτέλης θεωρεῖ τὴ ληστεία ὦ; **«νόμιμο μέσο προσκτήσεως».** (Κοίταξε Α. Ἀντρεάδη: Ἱστορία τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας) Σήμερα ὅμως; ἡ ληστεία θεωρεῖται πρᾶμα κακό. Στὰ σοβαρό σας τὸ μεσαιῶνα, οἱ «ἀφεντάδες» βάζανε τοὺς σκλάβους των ν' ἀλληλοσκοτώνουνται, ἔτσ. γιὰ νὰ κάνουνε χάζι. Καὶ κεῖνοι βέβαια εἶχανε τὴν ὥραία θέληση—τὴν ἀρετὴ—νὰ βάφουνε τὰ χέρια τους στὸ αἷμα τῶν ἀδερφιῶν του, κ' ὕστερα περήφανοι γι' ἀφτὸ βγαίνανε στὴν ἀγορὰ μὲ νταούλια καὶ παγιαβλιὰ γιὰ νὰ γιορτάσουν τὴ νίκη τους. Σήμερα ὅμως κανεὶς δὲν ἔχει ἀφτὴ τὴν ἀρετή. ***Μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῆς κοινωνικῆς μορφῆς ἀλλάζουνε κ' οἱ ἀξίες, αἰστητικὲς, ἠθικὲς καὶ τὰ ρέστα.*** Καὶ σήμερα. Ἕνα μονάχο παράδειγμα. Οἱ ἄθρωποι ἔχουνε τὴν ὡραία θέληση—τὴν ἀρετὴ πὰ να πεῖ—νὰ γιουρουντίζουνε σὲ μιὰ χώρ , νὰ σφάζουν καὶ νὰ πετσοκόβουν ἀθρώπους καὶ πληθυσμοὺ, κ' ὕστερα νὰ β ζουνε τὴν κορμοστασια τους στὴ φημεριδα καὶ νὰ ποζάρουνε γιὰ ἥρωες δίχως νὰ κοκινίζουνε τὰ μοῦτρα τους, σὰ νάταν καπλαντισμένα μὲ τενεκέ.

Ὁ Letourneau διακρίνει τέσσερις φάσεις τῆς ἠθικῆς τὴν χτηνώδικη, τὴν ἄγρια, τὴ βάρβαρη καὶ τὴν κερδοσκοπικὴ σημερινὴ ἠθική, καὶ λέει πὼς; θὰν τὴ διαδεχτεῖ μιὰ φάση ἀνώτερης ἠθικῆς, ποὺ ὁ Malon—ἃ δὲ γελιέμαι—την ὀνόμασε **κοινωνικὴ ἠθική.** Ἀφτὴ τὴν ἠθικὴ παραδεχόμαστε καὶ μεῖς κ' εἶναι πολὺ φυσικὸ νομίζω, ὅλες οἱ ἄλλες γιὰ μᾶς;

---

(15) ΣΤ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ

Η ΖΩΗ ΕΝ ΤΑΦΩ

(Συνέχεια)

Ὁ ἀγέρας σκίζεται σὸ χασές. Μὲς τὸ κενὸ περνᾶνε ὀχιὲς ὑμωμένες καὶ κα μτσίκια θεά ρατα ποὶ δέρνουν μανιασμένα τοὺς κιτρινόμαυρους λόφους. Οἱ σπηλιὲς τῆς γῆς μουγγρίζουν καὶ βογγάνε σὰν χίλιοι τιτάνες νὰ δαγκάνουν τὰ χέρια τους λαβωμένοι. Ὁ ἀγέρας τότε τρέμει παράξενα γύρω σου, τρέμει ἀπὸ φόβο καὶ ἔκπληξη. Κοὶ καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων τρέμουνε σὰν τὰ φύλλα τῆς λέφκας. Τὶς ὀβίδες ποὺ περνάνε δὲν τὶς βλέπεις· μὸ τὶς αἰστάνεσαι ποῦ εἶναι κάθε στιγμὴ καὶ πῶς τρέχουνε καὶ ποῦ πᾶνε. Μερικὲς σκίζουνε θαρρεῖς τὴν ἐπιφάνεια μιᾶς ἥσυχης λίμνης. Κάνουν ἕναν ἦχο δροσερὸ καὶ φλιφλίζουν σὰν πάνω σὲ ὀφρό. Ἄλλες κάνουνε τρομερὸ θόρυβο. Λὲς πὼς ὑπάρχουνε γιοφύριασιδερένια στὸν ἀγέρα, καὶ περνᾶνε πάνω θέ τους κάρρα φορτωμένα σίδερα. Μερικὲς σφυρίζουνε σὲ ὁρισμένον τόνο, σχεδὸν χαρούμενες. Αὐτὲς οἱ φαντάροι τὶς λένε «ἀηδόνια». Εἶναι ἀλήθεια σὰν πουλιὰ ποὺ ξέφυγαν ἀπ' τὴ σκλοβιὰ τοῦ κλουβιοῦ καὶ χύθηκαν τἀψήλου ξεφωνίζοντας ἀπὸ τὸ θρίαμβο τῆς λεφτεριᾶς. Καὶ κάθε τόσο μέσα στὸ χάος αὐτὸ τῶν κλασμένων φωνῶν καὶ θόρυβων, ἀκούγεται τὸ κατάπληχτικὸ σκούξιμο τῶ νέκρων. Ἡ ὀβίδα ποὺ σκάνει σκούζει μὲ ἐκδικητικὴν ὀργή. Εἶνε ἕνα πρᾶμα ἔμψυχο. Ἕνα στραβὸ χτῆνος ποὺ χιλιάδες ἄνθρωποι τὸ βάλαν μὲς τὴν κοιλιό του συμπυκνωμένη τὴν ὄχτρα τους καὶ τόστειλαν νὰ δαγκώσει. Καὶ σὸ σκάσει, οἱ ὄχτρες αὐτές, χιλιάδες ὄχτρες, φαίνουνται ἀμολυτὲς σὰν κοπάδι σκύλες, καὶ ἐμφανίζουνται μὲ τὶς δικιές τους φωνὲς τὶς τρομερὲς καὶ παράξενες.

Πάντα τὸ ννοιωθα αὐτὸ τὸ συναίσθημα κοντὸ σὲ σκάσιμο ὀβίδας. Ὑπάρχουν ἀνθρώπινες φωνὲς ἐκεῖ μέσα, ποὺ στριγλίζουν ἀπὸ μίσος, ἀθρῶποι ποὺ οὐρλιάζουν καὶ τρίζουν τὰ δόντια. Ἄκουσα τὰ ὑστερικὰ τσιριχτὰ τοῦ φονιὰ ποὺ μπήγει τὰ σιδερένια του νύχια μέσα στὸ ζεστὸ κρέας. Γνώρισα τὶς ἀπάνθρωπες κραυγὲς καὶ τὴν κατάρα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ πόρφωσε ὀρθὸ τὸ μοχαῖρι του στὸ βυζὶ τοῦ μισημένου καὶ χαίρεται τὴν ἀγωνία τοῦ κορμιοῦ ποὺ σπαρταρᾶ κάτου ἀπ' τὸ γόνατο, καὶ πίνει τὸν ὁλολυγμὸ τοῦ σκοτωμένου, ποὺ ξερνᾶ τὴν ψυχή του μαζὺ μὲ τὸ αἷμα ποὺ χουχλακίζει στὸ λαρύγγι. Ὁ βομβαρδισμὸς εἶναι τὸ ὑπέρτατα δυνατὸ συναίσθημα ποὺ μπορεῖ νὰ βαστάξει ἡ ἀθρώπινη αἴσθηση. Εἶσαι πεσμένος μπρούμυτος στὸ χαράκωμα ἢ μὲς τὸν τάφο τοῦ ἀμπριοῦ· καὶ τὴν ψυχή σου τὴ βαστᾶ ἀπόλυτα κυριεμένη μιὰ βαθειὰ θλίψη, μιὰ δονοῦμενη τρομάρα, καὶ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλα ἕνας ἀπερίγραφτος σεβασμός. Ἡ ψυχή σου εἶναι γονατιστὴ, γεμάτη θαμασμὸ καὶ δέος. Καὶ προσεύχεται μὲ λόγια ποὺ δὲν τὰ καταλαβαίνεις ἐσὺ καὶ σὲ θεὸ ποὺ δὲν τόνε γνώρισες ποτὲς ἐσύ. Εἶναι πολὺ ἀπάνθρωπο καὶ βάρβαρο αὐτὸ τὸ πρᾶμμα ποὺ γίνεται, μὰ εἶναι θεϊκὰ μεγαλόπρεπο. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται τιτάνας καὶ πάει τὴ Γῆ νὰ σκούζει κάτου ἀπ' τὶς χτυπιές του. Γίνεται Ἐγκέλαδις καὶ Τυφώνας καὶ πάνει τὶς φυσικὲς δυνάμες νὰ τσιρίζουν σὰν γάτες μπροστὰ στὴ δύναμη τοῦ μυαλοῦ του. Εἶμαι βέβαιος πὼς κάθε φορὰ ποὺ γίνεται βομβαρδισμός, κατεβαίνει ὁ Γεχωβὰ σένα παραθυράκι τοῦ οὐρανοῦ, κι ἀκούγοντας ὅλη αὐτὴ τὴν τρομερὴ γιορτὴ τοῦ μίσους, ἀνοίγει τόσα δὰ τὰ μάτια του ἀπὸ θαυμασμὸ πρὸς τὸ δημιούργημά του, ποὺ ξέρει νὰ

ΜΥΤΙΛΗΝΕΪΚΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΚΑΛΙΤΕΡΕΣ ΜΕΡΕΣ...

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Μὲ ἀληθινὴ λαχτάρα περιμένουμε νἄρθῃς καὶ νὰ σὲ διαβάσουμε κάθε βδομάδα, γιατὶ βλέπουμε τὴ δράση σου καὶ παρακολουθοῦμε τοὺς σκοπούς σου ποὖναι ἀληθινὰ ἅγιοι καὶ τίμιοι, δίχως καμμιὰ κομματικὴ γιὰ ἀτομικὴ ὑστεροβουλία. Ἔτσι ὀρφανοὶ ποὺ εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἔφεδροι, μὲ τὸ νὰ μὴν ἀνήκουμε στὴν τάξη τῶν πολυταλάντων καὶ τῶν χατηρλήδων ποὺ διαθέτουν ὅλες τὶς ἐξουσίες καὶ ὅλα τὰ μέσα καὶ ὅλους τοὺς πολιτικατζῆδες γιὰ νὰ κάνουν τὴ δουλειά τους, ἂν ὄὲν εἴχαμε τὸ Σύνδεσμό μας νὰ μᾶς στηρίξει, καὶ σένα, ἀγαπημένη μας «Καμπάνα» γιὰ νὰ βροντήξεις τὰ δίκια μας μὲ τὴ σοβαρὴ καὶ δυνατὴ φωνὴ τῆς ἀλήθειας, θἄπρεπε νὰ πᾶ νὰ πνιγοῦμε. Οἱ διάφορες κομματικὲς φατρίες ἀρκετὰ ἔπαιξαν μὲ τὴ ζωή μας καὶ μὲ τὴ δυστυχία μας, θέλουμε πιὰ νὰ γλυτώσουμε ἀπ' τὰ χέρια των. Γιατὶ ὥς τώρα οἱ βουλευτὲς ποὺ στέλναμε, βενιζελικοὶ κι' ἀντιβενιζελικοί, μόνο τὴν τσέπη τους κύτταζαν, τὸ μισθό τους καὶ τὸ δεκαρολόγημα ἀπ' τὸ ρουσφέτι. Σὰν ἐπρόκειτο νὰ φωνάξουνε τὸ δίκιο μας, κοιμώτανε, ἢ ἀφίναμε νὰ τοὺς βρίζουνε στὴ Βουλή, ἢ λείπανε σὰν ψαλιδίζανε τὸ εἰκοσιπεντάρικο ποὺ μᾶς ἔστελνε ἡ μάνα μας στὸ χαράκωμα γιὰ νὰ τὸ φᾶνε οἱ παθόντες τοῦ Κωνσταντίνου. Πρέπει νὰ ξυπνήσουμε πιά. Νὰ καταλάβουμε τὴ δύναμή μας καὶ νά διαφεντευτοῦμε μοναχοὶ μας. Καὶ χαίρουμε γιατὶ ἀπ' τὶς τάξις μας βγάλαμε ἑσένα τὴν ἄξια προστάτισσά μας· τὰ λόγια σου βγαίνουν ἀπ' τὰ σπλάχνα μας ἀπὸ μέσα. Μᾶς τονώνεις, μᾶς δυναμώνεις, μᾶς κάνεις καλοὺς, ἠθικοὺς καὶ τίμιους.

Ἀκολούθα τὸ δρόμο σου «Καμπάνα» μας. Καὶ σὲ λίγον καιρὸ θὰ εἶσαι τὸ μοναχὸ εὐαγγέλιο στὰ χέρια ὅλων τῶν ἐφέδρων ποὺ νιώθουν τὸ συμφέρο τους καὶ θέλουν νὰ δοῦμε ὅλοι οἱ Ρωμιοὶ μέρες καλύτερες ἀπ' αὐτὲς ποὺ περνοῦμε.

Πλωμάρι 10—7—23.

Πλωμαρίτης πολεμιστής

νἄναι σάπιες καὶ νὰ μὴ πιστέβουμε στὴ γιατρειά τους, οὔτε μὲ ρετσέτες οὔτε μ' ἀντίδρασες οὔτε μὲ γιατροσόφια καὶ μαγιοβότανα.

Κύριε Κόντογλου. Μὲ ρωτᾶτε ἂν ὑπαρξε ποτὲ ἐποχὴ δίχως ἐκμεταλεφτές. Πῶς ὄχι. ***Ἡ ἐποχὴ ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμα διαλυθεῖ ἡ πρωτόγονη κοινὴ φυλετικὴ ἰδιοχτησία τῆς γῆς εἶταν δίχως ἀφτὸ τὸ φροῦτο.*** (Κοίταξε F. Engels : «Καταγωγὴ τῆς Οἰκογενείας τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἀτομικῆς Ἰδιοχτησίας»). Μὰ κι' ἄδὲν ὑπῆρχε ἀκόμα τέτοια ἐποχὴ ἀφτὸ θαρρῶ δὲ θἄταν λόγος πὼς; οἱ ἐκμεταλεφτὲς πρέπει νὰ ὑπάρχουν αἰώνια.

Καὶ γιὰ νὰ ποῦμε τὰ πράματα ***ἀνακεφαλαιωτικά,*** κ' οἱ δυό μας βλέπουμε τὴν ἴδια ἀνηθικότητα, κ' οἱ δυό μας θεωροῦμε βάση της τὴν ἐκμετάλεψη. Ἐγὼ λέω πὼς νὰ γιὰ νὰ πάψει ἡ ἀνηθικότητα πρέπει νὰ χτυπηθεῖ ἡ ἐκμετάλεψη, καὶ ἐπομένως ἡ σημερινὴ κοινωνικὴ μορφή, ποὺ βασιζόμενη στὴν ἐκμετάλεψη διδάσκει τὴν ἀνηθικότητα, ***καὶ ποὺ τραβάει πρὸς τὸ βάραθρο καὶ κάνει πολὺ καλά.*** Ἐσεῖς ὀρκίζουμαι πὼς δὲ μπόρεσα νὰ καταλάβω τί ζητᾶτε. Ἡ καλλίτερα κατάλαβα πὼς ζητᾶτε νὰ στήσετε ἠθικὴ πάνου σὲ βάσες ἀνήθικες, σὰ νὰ λέμε νἀνάψετε κάψαλα μὲς στὸ νερό.

Ὁ κ. Κόντογλους ἀδικεῖ πολὺ τὸν ἑαφτό του. Λέει πὼς εἶναι κακὸς. Ὄχι. Ἐγὼ τὸν βρίσκω πολὺ καλό. Χαρτόβρυτο. Μὲ παρακαλεῖ κιόλας νὰν τὸν σχωρέσω ποὖναι ἀπρόσεχτος συγγραφέας. Τί νὰ κάνουμε; Καβγάδες; Τοῦ τὸ σχωρνῶ μόλο ποὖναι στὴν ἐποχή μας πράμα ἀσυχώρετο.

Μοῦ δίνει ἀκόμα τὸ λόγο τῆς τιμῆς του πὼς δὲ θὰ μὰπαντήσει ξανά. Δικαίωμά του. Ἂν ὅμως θέλει κ' ἔχει ὄρεξη νὰ ξαναγράψει, ἐγὼ τοῦ δίνω πίσω τὸ λόγο τιμῆς, κ' εἶμαι πρόθυμος νὰν τὸν ξαναπαντήσω, ἀρκεῖ νὰ γράψει κάτι θετικὸ κ' ἀληθινό, στηριγμένο στὴν ἐπιστήμη, κι' ὄχι βρισιές κ' ἐπιχειρήματα σὰν τὸ ΣΟΥΤ! στηριγμένα μοναχὰ στὴν ἀφταρέσκεια τῆς φιλολογικῆς του φίρμας.

Π. Ἐράτης

κάνει τὴ Γῆς νὰ τρέμει καὶ νὰ βογγᾶ καὶ τὰ βουνὰ νὰ καπνίζουνε στὸ ἄγγισμά του' καὶ μουρμουρίζει γεμάτος ὀργὴ μὰ καὶ κρυφὸ καμάρι.

— Γιά δὲς ἐκεῖ τὸν κανάγια!

(Ἔχει συνέχεια)

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Παρακαλοῦμε πολὺ ὅποιος ἀπ' τοὺς συνδρομητές μας δὲν παίρνει ταχτικὰ τὸ φύλλο νὰ μᾶς τὸ μηνάει, καθὼς καὶ τὸν ἀριθμὸ ποὺ τοῦ λίπει.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ✻ ΑΝΟΙΧΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ✻ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Ἕνας ἱερὸς συναγερμὸς στὸ Μεγάλο Χωριὸ

Φίλη «Καμπάνα»

Ὁ Σύνδεσμος Ε. Σ. ιῶν ἐφέδρων Μεγάλου Χωριοῦ ἔλοβε τὴν ἐπαινετὴ πρωτοβουλια καὶ ἔκαμε χτὲς, 8 τοῦ Ἀλωνιστὴ μνημόσυνο ἐκεινῶνε ἀπ' τοὺς χωριανοὺ,, ποὺ πέσανε στον πόλεμο ἢ πέθαναν ἀπὸ ἀσθένειες, δῶρο τῆς ζωῆ; τοῦ στρατοπέδου.

Ἔγεινε μονοεκκλησιὰ καὶ ἐλειτούργησαν οἱ δύο παπαδες τοῦ χωριοῦ. Ἡ ἐκκλησία ἦταν γεμάτη ἀπο χωριανοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς εφέδρους, ποὺ ἀπυδείχνουν ἔτσι μὲ ἐξαιρετικὸ τρόπο, τὴ συμπαθεια τους; πρὸς ἐκείνους ποὺ ὑπῆρξαν ἕναν καιρὸ συναδελφοι στὰ ὅπλα.

Ἕνα κενοτάφιο στημένο στὸ σωλέα δαφνοσιόλιστο καὶ σκεπασμένο μὲ μιὰ σημαία. Δυὸ καλογραμμένες ἐπιγραφὲς, μια ἐπάνω σὲ κορδέλλα, «***Ὁ Σύνεσσος Ε. Σ. τῶν ἐφέδρων Μεγάλου Χωριοῦ εἰς μνήμην τῶν συναδέλφων του***» καὶ ἡ ἄλλη ἐπάνω σὲ πινακα μὲ ἄσπρο φόντο, «***Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τοὺς πεσόντας ὑπὲρ Πατρίδος***». Μπροστά στό κενοταφιο ἐπάνω σὲ τραπέζι ὁ δισκος, δίσκος μέγας τῶν κολλύβων. Αἱ ἐπιμνημόσυνες εὐχὲ; ἐψαλθηκαν ἀπὸ χορὸ εφέδρων. Ὅταν ἡ δέηση τοῦ ἱερέω, ἔφθασε στὰ ὀνόματα τῶν νεκρῶν, ἕνας ἔφεδρος, προσθέτων τὸ ἐπίθετον τοῦ μνημονευομένου, ἔλεγε μὲ δυνατη φωνὴ καὶ ποὺ ἔπεσεν ὁ ἀποθαιὼν ἢ ὅτι ἀπέθανεν ὑπὲρ πατρίδος. Ἀρίθμησα μνημονευθέντα ὀνόματα 22, μια ἡμιδιμιρια! Ὡραῖο λόγο, μὲ λόγια ιῆς καρδιᾶς, ἔβγαλεν ὁ ἀοτυνομικὸς σταθμαρχης ἐνωμοτάρχης κ, Παναγ. Ἐλευθερίου. Τὰ κύρια σημεῖα αὐτουνοῦ τοῦ λόγου : Οἱ δυὸ πολιτικοὶ κόσμοι. Ὁ ἕνα, ἔφκιανε, ὁ ἄλλο, χαλνοῦσε. Ὁ ἀδικοσκοτωμὸ, στὸ Σαγγαριο ἑκατὸ χιλιάδων παληκαριῶν μὲ τὸ ἀπερίγραπτο ρημαδιὸ, καὶ ἡ ἐκδικηση ποὺ βραζει μέσα στα ἑλληνικὰ στήθη ἀπο τις 29 Μαΐου τοῦ 1453 καὶ εδῶθε θὰ βράζῃ καὶ θὰ βράζῃ, ἕως ὅτου βρῇ τὴν ἡμέρ ἢ τὶς ἡμέρες τοῦ 1912, 1913, τοῦ 1918, 1919. 1920. Συγκίνηση τοῦ ἐκκλησιάσματος. Θρῆνοι καὶ θερμα δάκρυα στὸ γυναικωτίτη.

Ὁ διευθυντὴς τῆς δημοτικῆς Σχολῆς Ταρσανᾶ τοῦ Πλωμαριοῦ κ. Νικόλ. Γουγούλας ἀπήγγειλε μὲ βροντώδη φωνὴν συγκινητικὸ ποίημα πολὺ ταιριαχτό.

Τέτοια συγκινητικὴ τελετὴ πρώτη φορὰ ἔγεινε στὸ χωριό. Ὁ πόνος ἦτο γενικός. Τὶ καλὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο ἂν τὸ εὐγενὲ; παράδειγμα τοῦ Συνοέσμον Ε. Σ. τῶν ἐφέδρων Μεγάλου χωρίου τὸ ἐμιμοῦντο ὅλου τοῦ κράτους οἱ Σύνδεσμοι Ε. Σ.

Ὁ πόλεμος κοντὰ σὲ ὅλα γενιᾷ καὶ διατηρεῖ τὴν ἀλληλεγγύη τῶν ἀτομων, τοῦ στρατεύματος. Ὅταν ἐπέλθει θάνατος, ἡ ἀλληλεγγύη ἐκεινῶνε ποὺ ζοῦνε κα. ἡ μνήμη ἐκεινῶνε ποὺ πέσανε γιὰ τὴν Πατρίδα,—ἂν μπορῶ νὰ πῶ—εἶναι ἀσύντρεφτα στοιχεῖα ἐιώσεως.

* * *

Τὴν ἴδια μέρα γενήκανε οἱ ἐκλογὲς τῶν μελῶν τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου τοῦ ἱ. ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τῆς ἐνορίας τῆς Παναγίας. Βγῆκαν καὶ οἱ 4 μὲ ἀπόλυτη πλειονοψηφια ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ὑπέδειξεν ὁ Σύνδεσμος τῆς Ε. Σ.

Πλωμάρι, Ἀλωνιστής

Ὁ Κινητὸς Σκοπὸς

Τὶ συμβαίνει;

«Ἀγαπητὴ Καμπάνα»,

Πρὸ ἡμερῶν ἔστειλε ὁ Σ. Ε. Σ. Μυτιλήνης στὸν Σ. Ε. Σ. Ἁγίας Μαρίνης, (εἰς οὗ τὴν δύναμιν ἀνήκω), ἕνα ἔγγραφο, καὶ ἔλεγε ὅτι ἡ προθεσμία γιὰ νὰ ἐγγραφοῦνε ὅσοι δὲν γραφτήκανε στοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους παρετάθη ἴσαμε τὶς 14 Αὐγούστου.

Σύμφωνα μ' αὐτὸ τὸ ἔγγραφο πῆγα τὴν περασμένη Πέμπτη στὸ Εἰρηνοδικεῖο γιὰ νὰ γίνουν οἱ σχετι ὲς ἐνέργειες, γιὰ νὰ ἔχω καὶ ἐγὼ τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζω. Μοῦ λέγει λοιπὸν ὁ γραμματικὸς τοῦ Εἰρηνοδινείου ὅτι μέχρι τις 14 Αὐγούστου παρετάθη ἡ προθεσμία, μόνον γιὰ νὰ πολιτογραφηθοῦν οἱ πρόσφυγες, καὶ ὅτι γιὰ τοὺς ντόπιους δὲν ὑπάρχη καμιὰ διαταγή. Πῶς τὸ ἐξηγεῖς λοιπὸν ἐσὺ αὐτό; Περιμένω.

Μυτιλήνη 8)7)23

Μὲ ἀγάπη

Β. Κ. Ἔφεδρος

Συχαρίκια

Συχαίρουμε τὸν ἀγαπητόν μας Κώσταν Μανιὸν τὸν ἀνταλλάξανια δακτυλίδι μετὰ τῆς; εὖ ἠγμένης δεσποινίδος Ἀνδρονίκης Ε. Παχὺ εὐχόμενοι αὐτοῖς ταχεῖαν τὴν στέψιν.

Ὁ Σ. Ε. Σ. Μεσαγροῦ

* * *

Στὸν φίλο μου Ἑρμόλαο Κατωτριάτη ποὺ ἀρραβωνιάσιηνε μὲ τὴν διαλεχτὴ τῆς καρδιᾶς του Δεσποινίδα Ἀναστασία Π. Καμάτσου ἐγκάρδια συγχαρητήρια καὶ τὰ στεφάνια γρήγορα.

Παρασκευᾶς Φραντζέσκος

Μπράτσα γερὰ καὶ καρδιὲς θαρραλέες . . .

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»

Γράψε σὲ παρακαλοῦμε δυὸ λόγια καὶ γιὰ ιις δικές; μας τοπικὲς ἀνάγκε,, ποὖναι πολὺ σοβαρὲς. Πρέπει νὰ γίνει ἐπι τέλους ὁ δρομος Καλλονῆς-Παρακοιλων-Ἄγρας - Μεσοτοπου - Ἐρεσσοῦ. Γιατὶ ἡ ἔλλειψη της συγκοινωνία; σαὐτα ταπόιεντρα χωριὰ, τα κρατεῖ μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη, ἀπὸ τὴν πρόοδο καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικὸ συγχρονισμὸ μὲ τὶ; ἄλλες κοινότητες. Για τον ἴδιο λόγο πουλοῦμε τὰ εἰσοδήματα μας σεξευτελιστικὲς τιμὲ,, ἐπειδὴ κοσιζουν πολὺ τὰ μεταφορικα μὲ τὰ πρωτόγυνα μέσα ποὺ ἔχουμε ἀκόμα για τις συγκοινωνίες μας. Τὰ ἀποικιακὰ ταγοράζουμε για τὸν ἴδιο λόγο μὲ ἀφάντοστη ὑπερτιμηση. Τα σκολιά μας, ὅλα μας τὰ κοινοτικα καταστήματα καὶ ἡ Γεωργικη ἀσφάλεια βρίσκονται σὲ οἰκτρὰ χάλια, ἐπε.δὴ οἱ Νόμοι βαστᾶνε τοὺς τύπου, ἀπ' τὰ γένεια, καὶ δὲν εννοοῦν να δοῦν τὴν οὐσία καὶ την πραχτικότητα. Ἔχουμε τόσα καὶ τόσα ἀφημένα τούρκικα χτήματα. Καὶ τὰ ἐκμεταλλεύουνται μοναχα ορισμένοι ἄκαπνοι ποὺ ἀρχόντιναν εἰς βάρος τῆς φτωχολογιᾶς καὶ τῶν πολεμιστῶν. Αὐτοι ἐχουν μαζύ τους ὅλα τὰ ἰσχυρα μέσα τοῦ ρουσφετιοῦ· τοὺς ὑποστηριζουν κ' οἱ πολιτευομενοι, κ' ἔτσι κανενας ἔφεδρος δὲν τολμᾷ νὰ παει κοντα. Τὸν συναγωνίζονται μὲ ὅλα τα δυνατα μεσα ποὺ διαθέτουν, καὶ μὲ... χιλιαρικα ὁμαδόν. Ὅμως θἄρθει καιρὸς καὶ θὰ λογαριαστοῦμε μὲ ἀνοιχτα χαρτια. Σεὐχαριστοῦμε, ἀγαπητή μας «Καμπανα» γιὰ τὴν ὑποστήριξη ποὺ μᾶ; δίνεις μοναχα ἐσὺ ἀναμεσα σὅλες τὶς ἐφημερίδες. Οἱ καμπανιές σου μᾶ, εὐφραίνουν την ψυχή. Ὁ παλληκαρισιος τους ἀντίλαλος ξεπερνᾶ τὰ ὄρια τοῦ νησιοῦ μας καὶ κάνει τοὺς φαύλους ποὺ μᾶ; ἐκμεταλλεύονται νἀκιτρινίζουν. Χτύπα γερὰ τὴν φαυλότητα. Εἴμαστε ὅλοι μαζύ σου. Πισω σου ἔχεις μπράτσα γερὰ καὶ καρδ.ὲ, θαρραλέες ποὺ ζητᾶνε τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ δίκιο.

Με ἀγαπη

Γιὰ τὸν ΣΕΣ Παρακοιλων

Κίμων Α. Θωμαΐδης

Ἁμαρτία ἐξομολογημένη κτλ.

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντὰ τῆς «Καμπάνας»,

Ζητῶ μυριάκις συγνώμην διὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ σας παρ' ἐμοῦ καταχωρηθέντα διὰ τὸ πρατήριον Ἁγ. Εἰρήνης. Ἀφ' ἑνὸς ἡ κακὴ τύχη καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ πρατηρίου εἴτινες δὲν μοι ἔδωσαν καλῶς νὰ ἐννοήσω, μὲ ἔκαμαν νὰ νομίσω ὅτι ἠδικήθην. Ὁ εὐγενικὸς ὅμως διευθυντὴς τοῦ πρατηρίου, μὲ τὸν καλόν του τρόπον μοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβω ὅτι εὐθεμί α παρατυπία λαμβάνει χώραν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του, ἥτις ἐκτελεῖται ὑποδειγματικῶς. Σᾶ; παρακαλῶ ὅπως φιλοξενήσετε καὶ τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰ; διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ διορθώσω τὸ μέγα λάθος μου, τοῦ νὰ θίξω τ μίους ἀνθρώπους ἐν τῇ ἀμαθείᾳ μου καὶ τῇ προσφυγικῇ μου ἀπελπισίᾳ. Διότι ἐβεβαιώθην ἤδη ὅτι τὸ ψωμὶ ποὺ δὲν πέρνεται ἀπὸ τοὺ; πρόσφυγας ὁσάκις οὗτοι δὲν παρουσιάζονται στὸ πρατήριον, μένει πρὸς ὄρελος τοῦ Δημοσίου.

Δέξασθαι κ. τ. λ.

Χριστίνα Σ. Κρυσταλλίδου

Ἀκόμα ἀνοιχτὰ τραύματα

Ἀγαπητὴ «Καμπάνα»,

Τὴνπερασμένη Κυριακὴ ἀπὸ ἕνα πρόχειρο ἔρανο μαζεύτηκε τὸ πο σὸν τῶν δρ. 356.50 καὶ δόθηκε στὸν κακόμοιρο συνάδελφο Ἀναστάσιον Γ. ποὺ εἶχε ἀκόμα— αὐτὴ εἶνε ἡ ἀδιαφορία τῶν ἁρμοδίων— ἀνοιχτὸ τραῦμα ἀπὸ τὴν ὑποχώρηση τῆς Μ. Ἀσίας.

Εὐχαριστοῦμε τὸν γιατρὸ κ. Κυπριανὸ Ὀρ. γιὰ τὴν ἰατρικὴ περίθαλψη καθὼς καὶ ὅλους ὅσοι συμπόνεσαν καὶ βοήθησαν γιὰ τὸν ἱερὸ τοῦτο σκοπό.

Καλλονὴ 14 - 7—1923

Ο Σ. Ε. Σ.

Ἐκλογὲς Σ. Ε. Σ. Καγιανιοῦ

Τὶς προάλλες οἱ ἔφεδροι τοῦ Καγιανιοῦ καταρτίσθηκαν σὲ ξεχωριστὸν Σύνδεσμο, κἔκαναν τὶς ἐκλογὲς τῆς Ἐπιτροπῆς των. Ἐβγήκανε κατὰ σειρὰν οἱ συνάδελφοι:

Καφετζέλλης Παν. Πρόεδρος, Κόκκινος Νικόλαος Ταμίας, Κάβουρας Μαρῖνος Γραμματεὺς, Παναγιωτίδης Ἰωάννης καὶ Ἀλεξίου Εὐστράτιος Σύμβουλοι.

Ὑποεπιτροπὴ Σ. Ε. Σ. Παλαιοχωρίου

Ὕστερα ἀπ' τὴν παραίτηση τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΣΕΣ Παλαιοχωρίου οἱ ἔφεδροι διάλεξαν τοὺ. ἑξῆς συνάδερφους :

Παναγιώτης Σάββας Πρόεδρος, Δημ. Ἀμπελικιώτης Γραμματεὺ, Ἰωαν. Κουτλῆς Ταμίας, Παν. Καραμπάσης καὶ Ι. Ἀλληγιάννης, Σύμβουλοι.

Γιὰ τοὺς ἀπολυτρωμένους συνάδερφους

Ὁ Σ. Ε. Σ. Μεγίλου χωρίου παρακαλεῖ τὴν ἀγαπητὴ «***Καμπάνα***» μας νὰ θελήσει νὰ περάσει στὸ φύλο της μήπως κανεὶςἀπὸ τοὺς συναδέλφουςμας οἱ ὁποῖοι ἐγύρισαν ἀπ' τὴν αἰχμαλωσία, εἶδε ἢ γνωρίζει τίποτα γιὰ τοὺς κατωτέρω στρατιῶτες; ὦ; καὶ διὰ τρεῖς πολίτας.

Στρατιῶτες : 1) Μουτζούρη Δημ. τοῦ Στυλιανοῦ 22 Σύνταγμα Πεζικοῦ 2ος λόχος Πολυβόλων Τ. Τ. 904. 2) Χρυσάφης Δημήτριος Κωνσταντίνου 11η διλοχία μηχανικοῦ 2ος λόχος Τ. Τ 903. 3) Λοῦπος Παναγιώτης Δημητρίου XIII διλοχία μηχανικοῦ 4ος λόχος Τ. Τ. 922. 4) Τσακτσιλῆς Εὐάγγελος Γεωργίου Ἀνεξάρτητ. οὐλαμὸς ὀρειβατικοῦ Πυρβολικοῦ Δαγλῆ 7 5 Τ. Τ. 902. 5) Σάββας Χρυσάφης 3ον Χειρουργεῖον Τ. Τ. 904. ***Πολῖτες :*** 1) Σαρηνικολῆς Γεώργιος καὶ Σαρηνικολῆς Νῖκος Βυτζᾶ. 2) Παναγιώτης Βουδούρης ἐκ Μπαργιακλῆ. 3) Π. Ι. Κουτσουραδῆς ἀπ' τὸ Κορδελιό.

Ὅποιος ξέρει τίποτα γιὰ κανέναν τους ἂς τὸ φανερώσει στὴν «Καμπάνα» κι ὁ Σ. Ε. Σ. Μεγάλου Χωριοῦ θὰ τοὺς τὸ γνωρίζει μεγάλη χάρη.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Πρόεδρον Σ. Ε. Σ. Σκοτέλου.—Περιμένουμε ἀπ' τὴ νέα ἐπιτροπή σας; νέα δράση. Ὅσο γιὰ τὴν «Καμπάνα» ἐκεῖνο ποὺ δὲν κατάλαβαν μπιτ οἱ προκάτοχοί σας εἶναι πὼ; μονάχη της ἡ ἐφημερίδα μας ἀποτελεῖ ὅλο τὸ ὁπλοστάσιο τῶν Συνδέσμων, πὼς εἶναι τὸ μοναχό της κοινωνιστικὸ ἀποκούμπι, καὶ αὐτὴ ἀποτελεῖ ὥ; τὰ σήμερα ὅλη τὴ δράση ποὺ προβλέπει τὸ καταστατικὸ τῶν Σ. Ε. Σ. γιὰ κήρυγμα τῶν ἰδεῶν του καὶ γιὰ προπαγανδισμὸ πρὸς τὴν ἀλήθεια καὶ πρὸς τὸ ψυχικὸ ξεσκλάβωμα. Πρέπει νὰ καταλάβει ἀκόμα βαθειὰ κάθε ἐπιτροπὴ ποὺ τὴ διαλέγουν οἱ ἔφεδροι γιὰ νὰ τοὺς διοικήσει καὶ νὰ τοὺς προστατέψει καὶ νὰ τοὺς φωτίσει πὼς ἔχει ***ὑποχρέωση νὰ τὰ κάνει ὅλα αὐτὰ*** τὴ σιγμὴ ποὺ δέχεται τὴν ἐκλογή. Οἱ ἔφεδροι ποὺ διοικοῦν τοὺς Σ. Ε. Σ. δὲν εἶναι μανσουπτσῆδε;. Εἶναι τὰ πρωτοπαλλήκαρα τῆς τάξεως τῶν ἐφέδρων ποὺ πρέπει νὰ δουλεύουν γιαυτοὺς ποὺ τοὺς περιβάλλουν μὲ τὴν ἐχτίμησή τη . Ἀλλοιώτικα εἶναι ὑπεύθυνοι ἀπέναντί των. Τὰ χωριὰ τῆς Γέρας ἄ; πάρουν γιὰ ὑπόδειγμα ὀργάνωσης τὸν Σ. Ε. Σ. Παλαιοκήπου. Ἂ; προσπαθήσουν νὰ τὸν φτάσουν καὶ νὰ τὸν ξεπεράσουν.

«Κάποιον διαβάτην ὀνομαζόμενον Γιάννη 44 χρονῶ ἀπὸ τὰ σκλαβωμένα μέρια». Ἀπ' ὅλο αὐτὸ τό . . . σύγγραμμα μὲ τὸ ὁποῖο ὑπογράφετε τὰ γράμματά σας, θὰ προτιμούσαμε τὸ ὀνομά σας. Γιὰ τὴν ὑπόθεση ποὺ μᾶ; ρωτᾶτε : Πῆτε στοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ στείλουν ἕνα ὑπόμνημα στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Σ. Ε. Σ. Λέσβου. Ἀλλὰ ἐνυπόγραφο, δάβολε!

Κ. Κ ρωμέικον Ἤρτε τὸ δεύτερο γράμμα σας κ' ἔτσι δὲν προφτάσαμε νὰ διακόψουμε τὴν ἀποστολή. Σᾶς στέλνουμε λογαριασμὸ ὥς τὶς 10 τοῦ Ἀλωνάρη. Ἐξακολουθοῦμε σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες σας νὰ σᾶς στέλνουμε 10 φύλλ. Εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὶς ἐνέργειές σας γιὰ συνδρομητὲς καὶ περιμένουμε σύντομα νέα σας. Γράφτε μας τίποτα ἀπ' τὴ ζωή σα;. Συνδρομὲς γίνουνται καὶ ξαμηνιάτικες καὶ τριμηνιάτικες, ἀνάλογα μὲ τὸ ποσὸ τῆς χρονιάτικης.

Μ. Ἐμμανουήλ. Ὁ συστημένος σας δὲ φάνηκε καθόλου ἀπ' τὰ γραφεῖα μας γιὰ τὴν ὥρα. Γιατὶ δὲ μᾶ; γράφετε σεῖς γιὰ τὰ γενικὰ αὐτὰ ζητήματα ποὺ σᾶς ἀπασχολοῦν; Ἡ «Καμπάνα» εἶναι πάντα στὴ διάθεση τοῦ ΣΕΣ Τενέδου. Λογαριασμὸ σᾶς στέλνουμε ὥ; τὸ τέλος τοῦ Θεριστή.

Σ. Ε. Σ. Τελωνίων. Ὁ Σ. Ε. Σ. Λέσβου μᾶ; ἔδωκε τὸ σημείωμά σας. Πρέπει νὰ φροντίσετε περισσότερο νὰ μὴ ζημιώνει μὲ τέτοιο τρόπο τὸ Ταμεῖο τοῦ Συνδέσμου σας. Περιμένουμε νέο σημείωμά σας ποὺ νὰ τὸ ἀποδέχνει ἐμπράκτως.

Σ. Ε. Σ. Ἀγιάσσου. Στέλνουμε λογαριασμὸ μὲ τέλος τοῦ Θεριστή.

Γιῶργο Περγαμηνέλη. Κανονίσαμε σύμφωνα μὲ ὁδηγίες σα;. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τοὺς δυὸ συνδρομητές. Φροντίστε καὶ γιὰ ἄλλους.

Σ. Ε. Σ. Κλωμηδιάδου. Συμμορφωνούμαστε· προσπαθῆστε ἀκόμα.

Σ. Ε. Σ. Ἀφίλωνα. Σᾶ; στέλνουμε λογαριασμὸ μὲ τὶς 10 τοῦ Ἀλωνάρη.

Κῶστα Μίκιοτο. Τι γενήκατε ἀδερφέ!

Δημ. Ἀναγνώστου. Πρόσφυγα. Σκαμιά. Τὸ παιδί σα; κατατάχηκε στὴ Μυτιλήνη καὶ στάλθηκε στὸ 23ο Σύνταγμα στὶς 30 τοῦ Θεριστή. Ἑπομένως δὲν εἶναι πὰ κρατημένο ἐδῶ. Ἔπρεπε νὰ μᾶ; γράψετε νωρίτερα γιὰ νὰ κυνηγήσουμε τὸ δίκιο σα;. Τώρα πρέπει νὰ τοῦ στείλετε τὰ πιστοποιητικά του πὼ; εἶνοι πρόσφυγας γιὰ νὰ βγῆ στὴν ἀναφορὰ τοῦ Συνεδρίου του καὶ νἀπολυθῇ.

Σ Ε. Σ. Σκαμνιᾶς. Οὔτε τὸ ὑπόμνημά

ΚΑΜΠΑΝΙΕΣ

Η Πολιτική

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ἁλωνιστὴς 16.

Ξαναπέσαμε πάλι στὸ βοῦρκο. Ἀπὸ τὰ τρία σοβαρὰ ζητήματα ποὺ εἶχανε μείνει ἄλυτα, τὸ ἕνα, τῶν τοκομεριδίων, τὸ ἔβγαλαν ἀπὸ τὴ συζήτηση καὶ γιὰ τὰ ἄλλα δυό, τῶν παραχωρήσεων τῶν Ἑταιρειῶν καὶ τῆς ἐκκενώσεως τῆς Πόλης καὶ τῶν Σιενῶν, διάδοσε ὁ τηλέγραφος στὰ τέσσαρα πέρατα τοῦ κόσμου πὼς Εὐρωπαῖοι καὶ Τοῦρκοι κατώρθωσαν ἐπὶ τέλους νὰ μείνουν σύμφωνοι. Προσέθεταν μάλιστα πὼς ἡ εἰρήνη σὲ τεσσερις—πέντε—δέκα μέρες ὡρισμένως θὰ ὑπογραφεῖ. Καὶ ἐνῷ αὐτὲς ἦταν οἱ προβλέψεις τῆς περασμένης ἑβδομάδας, ἀπὸ προχτὲς πάλι πέφτουμε στὸ βοῦρκο.

Οἱ συζητήσεις διεκόπησαν. Οἱ κατηγόριες τῶν Τούρκων ἐναντίον τῶν Εὐρωπαίων καὶ τῶν Εὐρωπαίων ἐναντίον τῶν Τούρκων στὴν ἡμερησία διάταξη. Νάζια, ποὺ ἂν δὲν εἴμασταν συνηθισμένοι ἀπὸ ἄλλες φορὲς θὰ τρομάζαμε. Οἱ Εὐρωπαῖοι δὲν ἐννοοῦν νὰ φύγουν τὰ πολεμικά τους ἂν ἡ Τουρκία δὲν κάνει τὶς παραχωρήσεις στὶς διάφορες Εὐρωπαϊκὲς ἑταιρεῖες. Καὶ οἱ Τοῦρκοι δὲν ἐννοοῦν νὰ κάνουν καμμιὰ πειὰ παραχώρηση ἀπὸ κεῖνες ποὺ ἔκαναν, καὶ ἀπαιτοῦν νὰ φύγουν καὶ τὰ πολεμικά. Καὶ ἡ μὲν περίφημη διπλωματία θὰ κατορθώσει νὰ βρεῖ ἕναν «Τ σ α ρ λ» ὅπως λέγουν καὶ οἱ Τοῦρκοι, νὰ τὰ συμβιβάσουν τὰ πράματα. Μὰ ἐμεῖς θὰ τσουροφλιζόμαστε ἀκόμα κόμπροσο καιρό. Ἂς μὴ ξεχνᾶμε πὼς γίνεται συζήτηση γιὰ τὴ Ἀνατολὴ ποὺ δὲν ξέρει ἄλλη μέθοδο ἀπὸ τὸ γισβάς, γισβάς. α.

σας στὸ Σύνδεσμο ἐλήφθη γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ λιμανιοῦ, οὔτε τὸ γραμμα στὸν Διευθυντή μας για νὰ παρακολουθήσει τὸ ζήτημα. Ξαναγράψετε καὶ φροντίσετε νὰ μάθετε τι ἔγιναν οἱ φάκκελοι.

Ἄκιν Μιράναν. Δράμα. Σύμφωνοι γιὰ τὸ σκοπὸ ποὺ κυνηγᾶ ἡ Ἱστορικὴ Ὀρθογραφία. Κραιᾶ τὴν κλωστὴ ποὺ ἑνώνει τὴν ἀρχαία γλώσσα μὲ τὴν καινούρια μας τὴ δημοτική. Μὰ ἀφοῦ γιὰ μᾶς ποὺ τὴν ξαίρουμε αὐτὴ τὴ φυσιολογικὰ ἐξέλιξη καὶ τὴ παραδεχούμαστε· εἶναι ὅπως λὲς **τελείως ἀδιάφορο** τὸ νὰ γραφτεῖ μιὰ λέξι μὲ ι γιὰ με υ, τόσες γιατὶ ἐσεῖς προτιμᾶτε νὰ μὴν ἀκολουθᾶτε κεῖνο ποὺ κάνουν ὅλοι οἱ ἄλλο., παρα ἀνορθογραφεῖτε . . . ἐκ προμελέτης ; Αὐτὸ δὲν ἀποδείχνει ὅτι ἐν σᾶς εἶναι **τελείως ἀδιάφορο** αὐτό ; Γι.τὰ καλὰ λόγια εὐχαριστοῦμε θερμά. Καμαρώνουμε καὶ μεῖς μαζύ σας τοὺς συνεργάτες ποὺ μάζεψε καὶ μαζεύει ὁλοένα γύρω της ἡ «Καμπάνα». Κι ὄχι μοναχὰ τὸν κ. Κουντουρὰ καὶ τὴ δεσποινίδα Καραϊσκάκη, μὰ κιἄλλους ἀκόμα σὰν τὸν κ. Κόντογλου τὸ συγγραφέα τοῦ Pedro Casas ποὺ μᾶς ἔδωκε το θαυμάσιο διήγημα ποὺ τελειώνει σήμερα, σὰν τὸ Θειελλη τὸ Λεφκία, σὰν τὸ Γκορέση σὰν τὸν Ἀνιώνη τὸν Πρωτοπάτση (Νουνάκη) καὶ τόσους ἄλλους σεριοὺς καὶ θηλυκούς. Πήραμε **κα**τὰ σονέιτα σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε. **Σὰν** δημοσιευτεῖ τὸ χρονογραφημά σας στὴν «Ἐλευθερία» τοῦ Βόλου, καντε μας τὴ χάρη νὰ μᾶς τὸ στειλειε.

Ζαφ. Γιαννέλλη. Σᾶς στείλαμε σειρά Δόσαμε τὰ συχαρίκια σας στοὺς δυὸ συνεργάτες μας. Περιμένουμε ἐνέργειές σας γιὰ τὴν «Καμπάνα» ἀνάμεσα σ᾽ὅλους τοὺς πατριῶτες αὐτοῦ πέρα.

Ἀδελφᾶτο Δεσποινίδων Μεσαγρό. Τὶς δυὸ προτελευταῖες ἡμερομηνίες σᾶς τὶς στείλαμε δυὸ φορὲς ἐπειδὴ μᾶς εἶπανε πὼς χάθηκαν. Ξεράστε στὸ ταχυδρομεῖο σας γιατὶ ἀπ᾽ ἐδῶ στέλνουνται ταχικά. Γράφτε μας, παρακαλοῦμε, ἂν χάθηκαν κιἄλλα νούμερα.

Κορᾶη Παππαντωνάκη, Χίο. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σας λόγια γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς «Καμπάνας». Ὁ ΣΕΣ τοῦ νησιοῦ σας δὲν μπορεῦσε παρὰ νὰ ναυαγήσει ἀφοῦ δέθηκε πισω ἀπὸ προσωπικὰ κόμματα πολιτικατζήδων. Οἱ ἔφεδροι σας, οἱ πολεμιστὲς δηλαδὴ ποὺ πονέσανε κι᾽ ὄχι οἱ κουραμπιέδες, αὐτοὶ νὰ δώσουν τὰ χέρια καὶ νὰ διεθοῦνε γερὰ γύρω σένα σιερεὸ Σύνδεσμο. Σειρὰ τῆς «Καμπάνας» σᾶς ξαναστέλνουμε. Στὴν «Παγχιακὴ» στέλνουμε ἐπίσης. Γραφετέ μας τοχικὰ γιὰ τὴν ἕνωση τῶν ἐφέδρων τοῦ ομπαίητικοῦ σας νησιοῦ. Καιαστατικὸ τοῦ Κεντρου Ἀθηνῶν σᾶς στελνουμε ἀπ᾽τὸ Σύνδεσμο,μα ἐμεῖς το ἀλλάξομε σύμφωνα μὲ τὶς ντοπιες συνῆθειες καὶ μὲ πιεῖμα καὶ ἀρὰ ἐφεδρικό, μὲ τὴν ἔγκριση πάντα τῆς Ἐπαναστασης.

Τὰς σφραγίδας σας ὁπὸ καουτσοὺκ στὸν ΜΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟ (Μπὰς φανάρ). Παράδοσις ἐντὸς εἰκοσιτετραώρου.

ΤΣΙΓΑΡΑ

Ποὺ μοσκοβολοῦν . . . . . .
Ποὺ δὲν πιάνουν στὸ λαιμὸ . . . .
Ποὺ εἶναι τὰ πιὸ φτηνὰ . . . . .
Ποὺ εἶναι τὰ πιὸ καλοκαμωμένα . .
Ποὺ ἔχουν τὸ καλίτερο πατσάλι . .
— μονάχα τοῦ ΧΙΩΤΕΛΗ —

ΟΙ ΧΤΙΚΙΑΣΜΕΝΟΙ ΕΦΕΔΡΟΙ

Θὰ θέλαμε πολὺ νὰ μάθουμε τὶ γίνεται γιὰ τὴ διάθεση τοῦ τρίλεφτου γύρω στὸ σκοπὸ γιὰ τὸν ὁποῖο ἱδρύθηκε αὐτὸ τὸ συφοριασμένο ταμεῖο. Μὲ τὶς ἐνέργειες τοῦ ΣΕΣ τῶν ἐφέδρων μας βαλαμε τρεῖς διαλεχτοὺς συνάδερφους μέσα στὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Νομαρχίας. Ὁ σκοπὸς ποὺ κυνηγούσαμε μαὐτὸ τὸ διορισμὸ ἦτανε νὰ ξεσκουνισιεῖ αὐτὸ τὸ αἱματοβαμένο χρῆμα, και **νὰ διατεθεῖ.** Ὡς τασημέρα δὲν τὄδαμε αὐτό. Ἔχουμε ἕνα σωρὸ φθισικοὺς ἢ μισοχτικιασμένους πολεμιστὲς ποὺ *πεθαίνουνε ἀπὸ πεῖνα.* Ἡ «Καμπάνα» προσπάθησε νὰ πραγματοποιήσει ἕνα ὄνειρό της : Νὰ μαζέψει ὅλα αὐτὰ τα παλλικάρια, ποὺ οιγοπεθαίνουν μὲς τὰ χέρια μας πρὸς δόξαν τῆς εὐγνωμονούσης πατρίδας και σκορπᾶνε τὸ τρομαχτικὸ μόλυσμα τῆς ἀρρώστειάς τους καὶ στὶς φτωχές τους οἰκογένειες. Καὶ νὰ τοὺς ἐγκαταστήσει σἕναν θεραπευτικὸ συνοικισμό, στὸ Καμένο Χωριὸ λόγου χάρη, χωρίζοντάς τους ἀπ᾽ τοὺς δικούς τους καὶ δινοντάς τους θρεφτικὴ τροφὴ καὶ ὑπηρεσία ὡς ποὺ νὰ σωθοῦνε ἢ νὰ πεθάνουνε εἰρηνικά. Γιαυτὸν το σκοπὸ ἄνοιξε ἕνα κατάλογο εἰσφορῶν, νομίζοντας πὼς θὰ βρεθοῦνε 200 παραλῆδες πάνου σοῦλο τὸ νησὶ ποὺ νὰ δίνουνε ἕνα κατοστάρι τὸ μῆνα ἐπὶ 3—4 μῆνες. Μὰ εἴδαμε πὼς πέσαμε ὄξω ἀπ᾽ αὐτὴ τὴ μεριά. Ἔξω ἀπὸ τρεῖς τέσσερις συμπολῖτες κἕνα δυὸ ΣΕΣ ἐφέδρων κανένας ἄλλος δὲν δήλωσε εἰσφορές. Γιαὐτὸ ἀποτεινούμαστε πάλι στοὺς ἐφέδρους ποὺ μονάχα αὐτοὶ μποροῦν νὰ νιώσουνε κατάβαθα τὴν τρομερὴ ἀδικία. Κἠ ἀδικία αὐτὴ ἡ ἐγκληματικὴ πρέπει πιὰ νὰ πάψει. Κιὁ μόνος τρόπος εἶναι τὴ δουλειὰ νὰ τὴν πάρει ἀπάνω του *θερμὰ καὶ ἀποφασιστικὰ* ὁ Σύνδεσμος. Οἱ τρεῖς ἔφεδροι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Νομαρχίας νὰ κινητοποιηθοῦνε. Κιἂν ὑπάρχουν τυπικὰ ἐμπόδια νὰ τὰ ρίξει ὁ Σύνδεσμος μέσο τῆς Ἐπανάστασης. Γιατὶ τὸ μικρόβιο τοῦ χτικιοῦ δουλεύει γοργὰ μὲς τὰ πονεμένα στήθεια τῶν πολεμιστῶν, δίχως νὰ περιμένει νὰ γίνουν τὰ κέφια μας. Ὁ θάνατος τοὺς χαϊδεύει τὰ ἱδρωμένα μέτωπα. Μὲ σιωπηλὴ ἀγωνία ὑψώνουν τὰ βαθουλωμένα μάτια τους σ᾽ ἐμᾶς. Ἁπλώνουν τὰ σκελετωμένα τους χέρια σὲ μᾶς. Ἔφεδροι ! Σώσετέ τους ἀπ᾽ τὴν κακομοιριὰ κιἀπ᾽ τὴν πεῖνα !

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ

Ἕνα μεγάλο παράπονο μᾶς στέλνει ὁ Ἔβρος. Ἕνα παράπονο τῶν ἐπιστρατευμένων ἀδερφιῶν μας. Καὶ πρέπει νὰ θεραπευθεῖ. Σωρὸς τὰ γράμματα κοἱ κάρτες ποὺ μὰς στέλνουν οἱ ὁπλῖτες κοἱ ἀξιωματικοὶ τῶν συνόρων. Κιὅλα φωνάζουν ὀργισμένα : «Δὲν ἔχουμε ταχτικὰ τὸ ταχυδρομεῖο μας ! Τὰ γράμματα τοῦ σπητιοῦ μας καὶ τὰ φύλλα τῆς «Καμπάνας» κάνουν *20 καὶ 25 καὶ 30* μέρες νὰ μᾶς ἔρτουν». Ποῦ σκοντάφτει ἡ ὑπηρεσία δὲν ξέρουμε. Ἐδῶ, ἢ ἀλλοῦ δὲ μᾶς ἐνδιαφέρει. Διαβιβάζουμε μονάχα τὸ γεγονὸς, τὸ ἄδυλιο γεγονὸς, στὸν Διευθυντὴ τοῦ ταχυδρομείου, στὸν Ἐπιθεωρητὴ καὶ στὴν Ἐπανάσταση, ποὺ πάντα τῆς στέλνουμε ὑπογραμμισμένα τὰ τέτοιου εἴδους δημοσιεύματά μας. Καὶ παρακαλοῦμε, ἀξιοῦμε, νὰ θεραπευιεῖ αὐτὸ τὸ κακό. Μοναχὰ ὅποιος ἔζησε τὴ ζωὴ τὴν ἀπόμερη, τὴν ξενητεμένη, τὴν, δίχως τρυφερότητα σπιτίσια, ζωὴ τοῦ στρατοῦ, μπορεῖ νὰ ἐχτιμήσει τὸν καῦμὸ τῶν πολεμιστῶν ποὺ κάνουν ἕνα μῆνα νὰ πάρουνε γραφὴ ἀπ᾽ τοὺς ἀγαπημένους των. Παρακαλοῦμε θερμὰ τὴν ἐδῶ ταχυδρομικὴ Ὑπηρεσία νὰ ἐνεργήσει κατάλληλα νὰ βρεῖ ποῦ σκονίζεται ἡ ἀλληλογροφία τοῦ Ἔβρου, γιὰ νὰ ξεσκουνισιεῖ ἐγκαίρως ὁ ὑπεύθυνος τῆς ἀθλιότητας αὐτῆς.

ΟΧΙ ΑΦΕΛΕΙΕΣ

Λυπούμαστε πολὺ ποὺ δὲ μᾶς στάθηκε δυνατὸ φαίνεται νὰ *ἐκφραστοῦμε* ὅπως θέλαμε στὸ προηγούμενό μας φύλλο, μὲ τις «καμπανιὲς» μας γύρου στὸ διπλὸ σκοτωμὸ ποὺ τάραξε τὴν προπερασμένη βδομάδα τὴ Μυτιλήνη. Καὶ λυπούμαστε πιὸ πολὺ γιατὶ ὁ μόνος ποὺ δυσκολεύτηκε νὰ μᾶς καταλαβει ἔτυχε ὁ «Ἑλ. Λόγος» ποὺ μᾶς κατηγόρησε πὼς «ἐπιδοκιμάζουμε καὶ—ἄκουσον !—ὑποθάλπουμε τὸ ἔγκλημα καὶ τὴν χειροδικίαν ἐξιδανικεύοντες αὐτό». Λοιπὸν γιὰ νὰ γίνουμε πιο ξάστεροι στὴν ἔκφραση — ἐπειδὴς ἀποκλείουμε τὴν κακὴ πίστη ἀπὸ μέρους τοῦ ἔγκριτου καὶ φίλου φύλλου, διατυπώνουμε ἀκόμα μια φορὰ τὶς ἀντιλήψεις μας. Ὁ «Ἑλ. Λόγος» ὅπως καὶ κάθε ἄλλη ἐφημερίδα, δὲν κοτοῦσε νὰ πεῖ τὴ γνώμη της γύρου στὸ δρᾶμα, γιατὶ *δὲ σύφερνε.* Δὲ σύφερνε κυκλοφοριακῶς, δὲ σύφερνε πολιτικῶς, δὲ σύφερνε συμφεροντικῶς. Γιατὶ ἀπ᾽ τὴ μιὰ εἶναι ἡ ἀστικὴτάξηποὺ θὰτὴδυσαρεστοῦσε ἂν τὄπερνε ἔτσι τὸ ζήτημα. Ἀπ᾽ τὴν ἄλλη εἶναι ἡ τάξη τῶν ἐφέδρων καὶ ἡ ἐργατικὴ ποὺ θὰ θύμωνε ἂν τὄπερνε ἀλλοιῶς. Κιαυτὸ δὲν τὸ θέλει μιὰ φημερίδα ποὺ κάνει πολιτικὴ καὶ δὲ θέλει νὰ τὰ χαλᾶ μὲ κανέναν.

Μόνο γιαυτὸ δὲν ἀσχολήθηκε γιὰ τὸ διπλὸ φονικό, ἢ καλύτερα ἀσχολήθηκεμονομερῶς—περιγραφὴ τοῦ διπλοῦ φόνου ρωμαντικὰ τρυφερὴ γιὰ τὸ πρῶτο θύμα—ὡς ποὺ ἐκδηλώθηκε ἡ λαϊκὴ ὀργὴ τῆς κηδείας τοῦ δεύτερου θύματος. Δὲ μᾶς λέει π. χ. ὁ φίλος μας «Ἑλ. Λόγος» πῶς βρέθηκε τόσος τόπος στὴν περιγραφὴ γιὰ τὶς ἐπισκέψεις τῶν ἐπισήμων, καὶ δὲ βρέθηκε μιὰ διαμαρτυρία γιὰ *τὸ τρομερὸ ξύλο ποὺ ἔφαγε ὁ Κουκέλλης (πλευρὰ καὶ κεφάλι σπασμένο) πεθαίνοντας ἀπὸ διαμπερὲς τραῦμα τῆς κοιλίας ;*

Μάθαμε ἀκόμα ἀπ᾽ τὸν «Ἑλ. Λόγο» πὼς «ὁ κ. Δήμαρχος ἐπεσκέφθη ἐκ τῶν πρώτων» τὸ πενθοῦν μέγαρον· δὲ μάθαμε ὅμως *«τί ἔγινε τὸ χιλιάρικο ἀπ᾽ τὴν τσέπη τοῦ Κουκέλλη»* Ἢ ὁ δαρμὸς καὶ ἡ λαφυραγώγηση ἑνὸς ἑτοιμοθάνατου ἔφεδρου ἀξιωματικοῦ πολεμιστή, ἦτανε γεγονότα σπουδαιότερα ἀπ᾽ τὶς συγκινητικὲς ἄριες γύρω στὸ πρῶτο θύμα. Αὐτὰ εἶναι *τὰ πράγματα,* σεβαστέ μας φίλε. Δίγη καλη θεληση καὶ θὰ μᾶς καταλάβετε αὐτὴ τὴ φορά.

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΜΑΣ

Ὁ «Νέος Κῆρυξ» κατάγγειλε τὶς προάλλες πὼς ἕνα συνεργεῖο μαστροχαλαστάδες, γκρεμίζανε ἕνα μέρος ἀπ᾽ τὰ τείχη τοῦ Κάστρου μας. Βεβαιωθήκαμε καὶ μεῖς γιὰ τὸ πρᾶγμα, καὶ παρακαλοῦμε τὸν κ. Ἔφορο τῶν Ἀρχαιοτήτων νὰ φροντίσεινὰ δεῖ τὶ γίνεται, ποιὸς τὸ κάνει, καὶ ποιὸς τὸν ἔβαλε νὰ τὸ κάνει. Τὸ Κάστρο εἶναι δεμένο μὲ τὴν ἱστορία καὶ μὲ τὴ γραμμικὴ φυσιογνωμία τοῦ τόπου μας. Γιαὐτὸ δὲ θέλουμε νὰ καταστραφεῖ ἀπ᾽ τοὺς βανδάλους, σὰν τὸ ἄλλο τὸ Καστρέλλι, ποὺ πάνω στὸν τάφο του φύτρωσε ὁ ἡλίθιος ἐκεῖνος μιναρὲς μὲ τὸν ἡλιθιότερο θεμέλιό της λίθο. Ἂς γίνει μιὰ καταγγελία στὸν ὑπεύθυνο γιὰ νὰ μάθουν ὅλοι οἱ παρόμοιοί του πὼς ἡ Μυτιλήνη δὲν εἶναι ἡ «Ἐλευθέρα Κέρκυρα» τῆς ἀρχαίας παροιμίας, ὅπου μπορεῖ καθένας νὰ κάνει ὅ,τι τοῦ κόψει τὸ ξερό του ἢ τὸ συμφέρο του.

Ἰονικὴ ἀτμοπλοΐα
Ἀδ. Γιαννουλάτου

Τὸ «ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ» ἀναχωρεῖ κάθε *Τετάρτη* 9 πρὸ μεσημβρίας διὰ Χίου, Πειραιᾶ καὶ Κρήτην.

Τὸ «ΑΓΓΕΛΙΚΗ» ἀναχωρεῖ κάθε *Παρασκευὴ* ἑσπέρας διὰ Δεδεαγάτς, Κοβάλλαν. Θεσσαλονίκην, Χαλκῖδα, Πειραιᾶ καὶ Πελοπόννησον.

Ἐκ τοῦ Πρακτορείου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

Σὲ λίγες μέρες ἀνοίγει ἡ ἔκθεση τῶν ζωγράφων Μαλέα καὶ Κόντογλου στὴ μεγάλη σάλα τοῦ Γυμνασίου. Πρόκειται γιὰ ἕνα καλλιτεχνικὸ γεγονὸς πρώτης τάξεως ποὺ τρέπει νὰ τοχαρεῖ τόπος μας πλατειὰ καὶ γενικά. Ἀπ᾽ τὴ σάλα τοῦ Γυμνασίου πρέπει νὰ παρελάσουν *ὅλες οἱ τάξεις* οἱ κοινωνικές. Μεμιὰ τιποτένια εἰσοδοποὺ ***θὰ πληρώσουνε γιὰ τὸ ταμεῖο τῶν ἀρρώστων ἐφέδρων τοῦ ΣΕΣ,*** θὰ δοῦνε πάνου ἀπὸ **ἑκατὸ πενήντα** πίνακες τοῦ Μαλέα, πού ναι ἕνα ἀπ᾽ τὰ τρία τέσσερα νεοελληνικὰ πινέλα ποὺ σκορπᾶνε ψυχὴ καὶ αἴσθημα στὸ τελλάρο τους καὶ ζωντανεύουνε μὲ μιὰν **ὁλόδροση παρθένα καλλιτεχνικὴ ὁμορφιὰ** τὰ θέματα ποὺ τοὺς δίνει ἡ τριγυρινὴ ζωή, ντόπια καὶ ξένη.

Τὸ ἔργο τοῦ κ. Μαλέα σκορπᾶ καὶ στοὺς ἀνίδεους ἀκόμα τῆς τέχνης καὶ τῶν καινούριων ἐκφραστικῶν της μέσων, ποὺ ἔχουν μιὰ κλασικὴν ἁπλότητα καὶ λιτότητα, σκορπᾶ μιὰνἔντονη αἰσθητικὴ συγκίνηση ποὺ δὲν φεύγει ἀπ᾽ τὴν ψυχὴ εὔκολα. Μαζὺ μὲ τὸν δυνατὸν αὐτὸν καλλιτέχνη ποὺ ἐπιβλήθηκε πιὰ σήμερα στὸ Πανελλήνιο, ἐκθέτει καὶ ὁ ἀγαπητός μας καλλιτέχνης τῆς πένας καὶ τοῦ κραγιονιοῦ Φώτης Κόντογλους, κάπου πενήντα κομμάτια ἄξια πολλῆς προσοχῆς. Εἶναι ὅλο τὸ ζωγραφικὸ μέρος τῆς ὡραίας ἐργασίας ποὺ μᾶς ἔφερε ἀπ᾽ τὸ Ἁγιονόρος, ὅπου πῆγε γιὰ μελέτες καλλιτεχνικὲς ποὺ θὰ ἐκδοθοῦνε σύντομα σἕνα πολύτιμο τόμο πρωτότυπης ἐργασίας, μὲ τὴν ἰσχυρὴ σφραγίδα τῆς ἀτομικῆς προσωπικότητας τοῦ συγγραφέα τοῦ «Πέτρου Καζὰ» καὶ τοῦ ὡραίου διηγήματο ποὺ τελειώνει σήμερα στὸ φύλλο μας. Ὁ Φώτης Κόντογλους μετὸ γνωστό του βιβλίο ὥρμησε καταχτητικὰ μέσα στὴν νεοελληνικὴ λογοτεχνία. Φαίνεται πὼς τὸ ἴδιο ἑτοιμάζεται νὰ κάνει καὶ μὲ τό κραγιόνι του στὴν ζωγραφική. Τὸ εὐχούμαστε καὶ τὸ περιμένουμε. Καὶ τὸ πιστεύουμε. Ὁ νέος αὐτὸς ἔχει μέσα του τόσο δημιουργικὸ πνεῦμα ποὺ δὲ θὰ μᾶς ξαφνίσει καμμιά του ἐπιτυχία.

ΝΑ ΚΙΝΗΘΟΥΜΕ ΕΓΚΑΙΡΑ!

Εἴδαμε τὸν κ. Νομομηχανικὸ καὶ τὰ σχέδιά του καὶ τὶς πιστώσεις του καὶ τοὺς ὑπολογισμούς του γιὰ τὴν ἐπιδιόρθωση τῶν δρόμων τῆς ὑπαίθρου. Μαζὺ μὲ μερικὰ ἄλλα κομμάτια, θὰ μείνει πάλι ἀπ᾽ ἔξω ὁ συφοριασμένος ἐκεῖνος ἀμαξητὸς Μανταμάδου-Κάπης-Κλειοῦς-Σκαμιᾶς, ποὺ ἐξυπηρετεῖ καὶ τὸν Ἀργενο-Χάλικα Μόλυβο τοῦ βορεινοῦ τμήματος τοῦ ὁδικοῦ δικτύου. Τὸ ἐνάμισυ ἑκατομμύριο δὲ φτάνει. Κι᾽ ὅλα αὐτὰ τὰ χωριὰ θὰ μείνουνε πάλι ἀπομονωμένα, μὲ τὸ δρόμο του· ποὺ ὁλοένα γκρεμίζεται, γιὰ νὰ καταντήσει κατσικόδρομος καὶ νὰ θέλει τοῦ χρόνου ξαναφκιάξιμο ἀπ᾽ τὰ θεμέλια. «Χρειάζουνται ἀκόμα 500,000 δρ. πάνου κάτου» μᾶς ἀπόδειξε τετραγωνικὰ ὁ κ. Ὀρτεντζάτος. Οἱ 500 αὐτὲς χιλιάδες πρέπει νὰ ψηφιστοῦν μὲ κάθε τρόπο. Ἂς κάνουνὅλεςαὐτὲς οἱ κοινότητες— ΕΣΕΣ— μιὰν ἀναφορὰ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο, ἂς τὴν ὑπογράψουν ὅλες μαζὺ καὶ τὴ στείλουν στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνδέσμου, γιὰ νὰ ἐνεργήσει γιὰ τὰ παρέκει. Τὰ Κοινοτικὰ Συμβούλια καὶ οἱ ΣΕΣ τῶν χωριῶν αὐτῶν, ἂ; κουνηθοῦνε κιἂς ἐνεργήσουνε ἀμέσως τὴ δουλειά. Ἀλλοιῶτικα τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα θἄναι ἀποκλεισμένα ἀπὸ στεριὰ καὶ θάλασσα, καὶ θὰ παρασιαίνουν τοὺς Ρωβινσῶνες.

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ὅλααὐτὰ τὰ δημόσια ἔργαποὺ εἶναι ἡζωὴ τῶν χωριῶν, ποὺ εἶναι τὸ ἐμπόριό τους, ποὺ εἶναι ἡ φτήνια τῆς ἀγορᾶ τους, ποὺ εἶναι ὁ πολιτισμός τους, θὰ τελειώνουν ἄψε — σβῦσε σὰν ἐφαρμοστεῖ ἡ Αὐτοδιοίκηση. Μὰ Αὐτοδιοίκηση ἀκοῦμε, καὶ Αὐτοδιοίκηση δὲ βλέπουμε. Ἂν σηκωνούτανε ὅλος ὁ Νομὸς στὸ πόδι καὶ ζητοῦσε νὰ ἐφαρμοστεῖ ἀπὸ τὰ τώρα, ἐδῶ πρῶτα, ὁ θεσμὸς αὐτὸς—σὰν δοκιμαστικὰ νὰ ποῦμε — ἴσως ἡ Ἐπανάσταση δὲ θὰ μᾶς τὸ ἀρνιώτανε. Μὰ δὲ βλέπουμε κανένας—ἀπ᾽ἐκεῖνους ποὺ ἔπρεπε—νὰκατάλοβε βαθειὰ στὴ σπουδαιότητα τοῦ θεσμοῦ. Οἱ μάζες ; Αὐτὲς τὶς κοιμίζουν οἱ φημερίδες μὲ διάφορα κύρια ἄρθρα .... πανευρωπαϊκοῦ ἐνδιαφέροντος.

ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΑΚΗ

Ἀκόμα μιὰν ὡραία διαταγὴ τῆς Ἀστυνομίας μας ἔχουμε νὰ σχολιάσουμε πρὸς τιμὴν τοῦ Διευθυντοῦ της. Ἡ ἀπαγόρευση τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν ἁμαξιῶν νὰ περνᾶνε ἀπ᾽ τὸν παραλιακὸ περίπατο τοῦ Μακρὺ-Γιαλοῦ ἀπ᾽ τὶς ἑφτὰ ὡς τὶς ἐννιὰ τἀπόγεμα. Αὐτὸ δείχνει πὼς ἔχουμε Ἀστυνομία ποὺ δὲν ἐνδιαφέρεται μονάχα γιὰ τὰ συμφέροντα δέκα εἴκοσι ἀνθρώπων, μὰ βλέπει καὶ τὰ γενικώτερα συμφέροντα τοῦ κοσμάκη. Ἔτσι πρέπει νἄναι βέβαια σὅλες τὶς ὑπηρεσίες. Μὰ δὲν γίνεται ἔτσι δυστυχῶς. Τὰ παραδείγματα αὐτὰ τὰ σπάνια καὶ ὡραῖα, τὰ πέρνουμε ὑπὸ σημείωση μὲ χαρά.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΡΙΣΤΙΚΟ

Νάταν ἡ θάλασσα γιαλί
Νὰ κύλα τὸ λεμόνι
Νάγραφτα νὰ μοῦ στέλνανε
Μυτιληνιὸ κυδώνι.

Συλλέχτης Πλακαδιανὸς

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ
Ο ΛΗΣΤΗΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΦΟΒΟΣ

[Σύφωνα μ' ἕνα νεφτέρι γραμμένο τὸ 1838)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Σὲ δυὸ μέρες βγάζανε πάλι ἀπ' τὴ φυλακὴ τὸ συφοριασμένο τὸν Ἰγνάτιο γιὰ νὰ τὸν σκοτώσουν. Κεῖνος εἶχε μεγάλη πριμοῦρα, καὶ τράβαγε σὰ φρεγάδα μὲ ἀνοιχτὲς κουρτελάτσες. Μὰ τὸν σταμάτησαν, γιατὶ κείνη τὴ στιγμὴ ὁ Φρούραρχος θυμήθηκε πὼς τοῦ χρειαζότανε οἱ ἕξ χωροφύλακες, μ' ἄλλα λόγια ὁλάκαιρη ἡ φρουρὰ τῆς πολιτείας, γιὰ νὰ συνοδέψουνε τὰ μουλάρια, ποὺ θὰ κουβάλαγαν τ' ἀσῆμι τῆς μίνας. Ὁ Ἰγνάτιος ὅμως ἔπρεπε ἔτσι ἢ ἀλλιῶς νὰ τουφεκισθῇ. Στὸ τέλος λάβανε ἀπόφαση νὰ ἀλλάξουν τοὺς χωροφύλακες νοικιάζοντας τρεῖς ἄντρες μὲ τουφέκια. Ἀφτὸ ὅμως δὲν ἤτανε εὔκολο, καὶ περάσανε τρεῖς ὧρες ὥς νὰ τοὺς κονομήσουν, ὄχι γιατὶ ἔλειπε ἡ καλὴ θέληση ἀπὸ μέρος τῶν κουρελήδων, μὰ γιατὶ δὲν εἶχανε ἅρματα, ἐπειδὴ ὅποιος εἶχε τὴν τύχη νὰ ἔρτῃ στὰ χέρια του ἕνα τέτοιο δῶρο τοῦ Θεοῦ, δὲ χασομέραγε νὰ γείνῃ ληστής.

Ὅπως καὶ νάναι, ὥς τὴ στιγμή, μονάχα δυὸ ἀπ' τοὺς τρεῖς ἁρματωμένους εἶχανε δεχτῇ τὴ συμφωνία. Ὁ τρίτος, ἕνας μπακιρόμουτρος Ἰνδιάνος, σὰ βῶδι, παζάρευε ἀκόμα :

— Μόλο ποῦνε λίγα τέσσερα ριάλια, γιὰ νὰ σκοτώσῃς ἕναν ἄνθρωπο, πάλι θὰ δεχόμουνα ἄν ἤτανε γιὰ κανέναν ἄλλον. Μὰ ὁ Ἰγνάτιος εἶνε φίλος μου, καὶ μάλιστα γκαρδιακὸς καὶ τίμιος, καὶ δὲ θὰ τὸν τουφεκίσω ποτὲς γιὰ λιγώτερο ἀπὸ ἕξ ριάλια. Τοῦτος εἶνε ὁ τελευταῖος λόγος μου.

Ὁ δεσμοφύλακας, δίχως νὰ δώσῃ σημασία σ' ἀφτὲς τὶς φασαρίες ὁρδινάρισε νὰ ξεκινήσουν. Σὲ λίγο φάνηκε κι' ἕνας παπᾶς, καὶ κόλλησε δίπλα στὸν Ἰγνάτιο, γιὰ νὰ τὸν ξαγορέψῃ στὶς τελευταῖες στιγμές του. Κράταγε ἕναν χρυσὸ σταυρό, κ' ἔλεγε, ἔλεγε :

— Τέκνο μου, εἶσαι εὐτυχισμένος ἄνθρωπος, ἐπειδή, χάρη στὴ συχώρεση ποὺ θὰ σοῦ δώσω, εἶσαι σίγουρος πὼς θὰ δειπνήσῃς μέσα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἀβραάμ.

— Φχαριστῶ, γέροντα, τοῦπε γλυκὰ γλυκὰ ὁ Ἰγνάτιος. Ἐγὼ ὅμως δὲν εἶμαι ἐγωϊστής, καὶ ἐπειδὴ μαθὲς εἶσαι ἔτσι σίγουρος γιὰ τὴ καλὴ τύχη ποὺ μὲ προσμένει, πάρε τὴ θέση μου....Καὶ νὰ σοῦ πῶ κιόλας ; μὴ μὲ φχαριστᾶς....σοῦ τὴ δίνω μὲ τὴν καρδιά μου.

— Μὰ ἀφτὸ δὲ γίνεται, παιδί μου· μάχαιραν ἔδωσες μάχαιραν θὰ λάβῃς, ἔτσι λέει τὸ εὐαγγέλιο καὶ ἀφτὸ ζητᾷ ἡ κοινωνία.

— Ἡ κοινωνία δὲ ξέρει τί τῆς γίνεται, εἶνε κουτή.

— Εἶνε δίκηα !

— Εἶνε κουτὴ γιὰ τὸ διάολο.

— Κάνει σωστά !

— Εἶνε παλαβή, σοῦ λέω.

— Δίνει τὸ καλὸ παράδειγμα.

— Δὲ ξέρει τί Θεὸ λατρεύει, φώναξε θυμωμένος ὁ Ἰγνάτιος. Ἐπειδὴ ἀποκρίσου μου παρακαλῶ. Ἕνας ἄνθρωπος κλέβει ἕνα ἄλογο· τί εἶνε ;

— Κλέφτης.

— Καλά. Ἔρχεται τώρα ἕνας ἄλλος καὶ τοῦ τὸ κλέβει κι' ἀφτουνοῦ· τί εἶνε λοιπὸν ὁ ἄλλος ;

— Κλέφτης κι' ἀφτός.

— Περίφημα, ποπούλη μου. Σύφωνοι. Τώρα λοιπόν, πῶς τὸν λέτε κεῖνον ποὺ σκότωσε ;

— Φονηᾶ.

— Ἀκόμα πειὸ λαμπρά. Καὶ κεινούς, ποὺ σκοτώνουνε ἀφτὸν τὸν φονηᾶ, πῶς τοὺς λέτε, ἔ, παπαδάκι μου ;

Ὁ παπᾶς κοκκάλωσε ! Ἔκανε πὼς ἔπεσε σὲ βαθειὰ συλλογὴ κ' εἶπε :

— Ἀλήθεια, δὲ ξέρω τί μοῦ ἤρτε, καὶ χάνω τὸν καιρό μου μαζῆ σου. Καταδικάστηκες δίκηα. Ἀφτὸ φτάνει. Εἶμαι βέβαιος πὼς εἶνε μὲ τὴ γνώμη μου κι' ὁ Ἅγιος Αὐγουστῖνος, πῶχω στὴ βιβλιοθήκη μου.

— Τί ἔχει νὰ κάνῃ ; κι' ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος, ἀτός του, ἤθελε χάσει τὰ λόγια του, ἂν μοῦλεγε πὼ ; εἶνε δίκιο νὰ μὲ σκοτώσουν.

Στὸ μεταξὺ σίμωσαν στὸ μέρος ποὺ ἔπρεπε. Ὁ παπᾶς καὶ ὁ ληστὴς περτάταγαν δίχως μιλιά. Ἄξαφνα ὁ Ἰγνάτιος ἔστριψε κ' εἶπε τοῦ παπᾶ :

— Σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συμπαθήσεις, γέροντα γιὰ τὶς ἀνοησίες μου. Φαίνεται πὼς εἶχα ἄδικο ... Εἶμαι ἕνας ἀγράμματος σκῦλος—ἕνα σκουπίδι ...

Ἕνα ποταμάκι κυλοῦσε τὸ δροσερὸ νερό του ἀνάμεσα στὰ δένδρα. Ὁ Ἰγνάτιος ζήτησε νὰ πιῇ. Τοῦ τὸ ἄστρεξαν καὶ γονάτισε μὲ τὰ χέρια δεμένα στὶς πλάτες.

Λίγο παρέκει εἴδαμε ἕναν σταυρό, ψηλὸν ἕξ ποδάρια, μπηγμένον στὸ χῶμα. Δύο-τρεῖς σπιθαμὲς ἀπάνου ἀπ' τὴ γῆ εἶχε ἕνα εἶδος σκαμνί, γιὰ νὰ καθίζει ὁ κατάδικος. Σὲ πολλὲς μερηὲ, ἤτανε τρυπημένος ἀπ' ἕνα σωρὸ μπάλλες.

Ὁ Ἰγνάτιος πῆγε ἴσια καὶ κάθησε γελῶντας στὸ θρονί του. Στὴ στιγμὴ τὸν δέσανε μὲ λουριά, τὰ χέρια κρεμασμένα στὰ δύο φτερὰ τοῦ σταυροῦ. Τὸ ξαναλέω, ἤτανε ἀπαράλλαχτος ὁ Ἰησοῦς Χριστός...

Ἀκόμα δὲν τὸν εἶχανε καλοδέσει, κι' ἄρχισε νὰ λέει ἕνα σωρὸ προσευχές. Στὴ Μέξικα κρατεῖ συνήθειο, φτάνοντας ὁ μπαντῆς, ποὺ θὰ τουφεκιστῇ, στὸ μισὸ ***Πιστεύω***, ὁ παπᾶς τοῦ δίνει μὲ μιὰ μεγάλη φωνὴ τὴ συγχώρεση, ἐνῷ ὁ ἀξιωματικὸς τραβᾷ τὸ σπαθί, καὶ προστάζει Πῦρ ! Μὰ τούτη τὴ φορὰ ὁ Ἰγνάτιος εἶπε τὸ Πιστεύω κι' ἔξ' ἀπ' τὸ Πιστεύω ἕνα σωρὸ ἄλλες προσευχές. Γιατὶ ὁ Ἰνδιάνος δὲν ἔστεργε μὲ τέσσερα ριάλια.

— Σᾶς εἶπα καὶ σᾶς ξαναλέω, ἔσκουζε, δὲν τουφεκίζω ἐγὼ ποτὲς ἕναν κολλίγα γιὰ λιγώτερο ἀπὸ ἕξ ριάλια.

Ὁ δεσμοφύλακας ὅμως δὲν παραδεχότανε τίποτα. Στὸ μεταξὺ εἶχαμε ἀφήσει μονάχο τὸ σταυρωμένο νὰ λέει τὶς προσευχές του. Ἔτσι πέρασε κάμποση ὥρα, ὥς ποῦ στὸ τέλος ὁ juez de letras ἔστειλε νὰ τοῦ φέρουν τὴν καραμπίνα τοῦ Ἰγνάτιου λέγοντας ὅμως πὼ ; ἔπρεπε νὰ τοῦ τὴ γυρίσουν ὕστερ' ἀπ' τὴν ἐχτέλεση, γιατὶ κείνη ἤτανε τὸ ***Πειστήριον***. Ὅταν λοιπὸν ἔφταξε αὐτὸ τὸ ***πειστήριον***, τὸ πῆρε στὰ χέρια του ὁ juez de letras, κι' ἀφοῦ τὸ γιόμισε, ρώτηξε :

— Ποιὸς ἀγοπᾷ νὰ κερδίσῃ τέσσερα ριάλια ;

Ἕνα σωρὸ λαζαρόνοι χύμιξαν· ὁ διακαστὴς διάλεξε ἕναν παληὸ ληστή, γνώριμό του καὶ τοῦδωσε τὴν καραμπίνα καὶ τὰ τέσσερα ριάλια. Ὁ δεσμοφύλακας τότες γύρισε καὶ λέει τοῦ Ἰνδιάνου :

— Ἔ σκουριασμένο μοῦτρο, βλέπεις πῶ ; μποροῦμε νὰ περάσουμε καὶ δίχως ἐσένα !

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσει. Μὰ κατὰ τὴν πληρωμὴ κι' ἡ δουλειά. Τώρα βλέπουμε.

Στὸ μεταξὺ οἱ τρεῖς λέπεροι (1) στάθηκαν σὲ τέσσερα πατήματα ἀπ' τὸν Ἰγνάτιο, σημάδεψαν καὶ περιμένανε τὴν προσταγή. Ὁ ἀξιωματικὸς τράβηξε τὸ σπαθί, μὰ μονάχα ἕνα μπὰμ ἀκούστηκε. Ὁ Ἰγνάτιος ἔβαλε μίαν ἄγρια φωνή, ἀπ' τὴν τρομάρα του ὅμως· γιατὶ ἡ μπάλλα μόνο ποὺ ἄρπαξε τόνα τσαροῦχι του, ποὺ κρεμώτανε στὸ στοβρό, κ' ἔπεσε μέσα στὸ ποτάμι. Ὁ ἕνας, ἀπ' τοὺς δυὸ ποὺ δὲν τράβηξαν, εἶχε ξεχάσει νὰ σηκώσει τὸν κόκκορα· ὁ ἄλλος πάλι εἶδε κείνη τὴ στιγμὴ πὼ ; τὸ τσακμάκι του ἤτανε κομμένο ἄσκημα, καὶ βάρθηκε νὰ τὸ πελεκήσει γιὰ τὴ δεύτερη μπαταριά. Μὰ ξανὸ στὴ διαταγὴ σφύριξε ἕνα μονάχο βόλι, γιατί, τούτη τὴ φορά, ὁ λέπερος ποὺ τράβηξε, ἔκοψε στὴ μέση τοὺ ; δυό ἄλλου ; κι' ἔτρεξε νὰ δῇ τὴν ἐπιτυχία του ἀπάνου στὸ σταυρό. Καὶ στ' ἀλήθεια, ἡ σφαῖρά του τρύπησε τὸ ξύλο ἕξ δάχτυλα ἀπάνου ἀπ' τὸ συφοριασμένο κεφάλι τοῦ Ἰγνάτιου.

— Παρὰ τρίχα ! Φώναξε καὶ γύρισε στὴ θέση του.

— Λοιπόν, κύριε δεσμοφύλακα, πετάχτηκε ὁ Ἰνδιάνος, βλέπεις πῶς τραβοῦν κεῖνοιποῦνε ἑνὸς ριαλιοῦ. Καλύτερα θἄκανες νὰ μοῦ δώσῃς τὰ ἕξ ριάλια ἀπ' ἀρχῆς. Χουού ! ἐγὼ δὲν κρατῶ ἔχτρα. Δός μου τα καὶ τώρα, νὰ σοῦ τελειώσω τὴ δουλειὰ στὸ μινοῦτο.

— Ἰωσὲ, εἶπε μὲ σοβαράδα περισσὴ ὁ δεσμοφύλακας, τὸ Κουβέρνο δὲν παίζει· δὲ δέχουμαι, κι' ἂν ἀκόμα βραδυαστοῦμε ἐδῶ χάμου.

Τότες ἄρχισε μιὰν ἐλεεινὴ σκηνὴ — μιὰ σκηνὴ νὰ κλαῖς. Περισσότερο ἀπὸ μισὴ ὥρα οἱ τρεῖς λέπεροι γιόμιζαν τὰ ὅπλα τους, δίχως νὰ βιαστοῦν στὸ παραμικρό, καὶ τἄδειαζαν στὰ μοῦτρα τοῦ Πέπε, ἄλλος μπρός, ἄλλος πίσω, δίχως νὰ μποροῦν νὰ τὸν τελειώσουν. Στὸ τέλος ὁ ἄμοιρος εἶδε πὼς ἔπρεπε νὰ νοιαστεῖ ὁ ἴδιος γιὰ τὸ σκοτωμό του.

— Ἐδῶ εἶσαι Ἰωσέ ; εἶπε μὲ θλιμμένη φωνή.

— Ἐδῶ, εἶπε ὁ Ἰνδιάνος, σιμώνοντάς τον.

— Σκότωσέ με, amigo.

— Ἀφτὸ γυρέβω κι' ἐγώ. Μὰ ὁ δεσμοφύλακας δὲ θέλει νὰ μοῦ δώσῃ ἕξ ριάλια γιὰ τὸν κόπο μου.

— Ἀφτὸ εἶνε ; Ὠώ ! μὴ σὲ μέλλει· σκόρπισέ μου πρῶτα τὸ μυαλό, κ' ἔπειτα πᾶρε ὅσα βρῇς ἀπάνω μου.

— Εἶνε ἕξ ριάλια ;

— Ἐφτά ... μὰ κάνε γρήγορα, γιατὶ τραβῶ ὅλα τὰ βάσανα τῆς κόλασης ; !

— Ὁ φουκαρᾶς ὁ Ἰγνάτιος (μουρμούριζε ὁ Διάνος σχεδεύοντάς τον) ὁ καϋμένος ὁ κολλίγας μου, νἄχει ἕφτὰ ριάλια καὶ νὰ πάθεται νὰ τὸν τυραγιάνε σὰν τὸ Χριστὸ οἱ Ὀβροῖοι ! ...

Μίλαγε ἀκόμα, ποὺ πῆρε φωτιὰ ἡ καραμπίνα ! Τὸ βόλι βρῆκε τὸν Ἰγνάτιος

(1) Λέπεροι εἶνε ἡ λέξις τῆς Ἱσπανίας

ΜΥΤΙΛΗΝΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Πέρασε ὁ λίβας κι' ἔκοψεν
ὑφάδια καὶ σαμόνια
πάνω ποὺ δούλευε ὁ κισσὸς
τὸ ζηλευτὸ χαλί του·
καὶ τὰ πουλιὰ ποὺ χώσανε
τὸ γλέντι στὴν ὁρμή του
πᾶνε κι' αὐτὰ λουπάξανε
σὲ ἀπόμερα κοτρόνια.

Ὅμως γιὰ λίγο. Ὁ γέροντας
μὲ τὰ δασά του γένια
—στὴ γῆς χωμένα τὰ ριζὶ—
πολὺ δὲ θὰ-ν-ἀργήσει.
Ξανὰ κι' ἀπάνω στὰ παληὰ
τἀχνάρια καὶ τὰ χτένια
γιὰ τῶν πουλιῶν τὸ γυρισμὸ
περβόλι θ' ἀνετήσει.

Κ. Δειλινὸς

ΤΟ ΚΟΜΠΟΛΟ'Ι' ΣΑΣ

= Τὰ μελιέμια δρόσιζαν τὴν Μυτιλήνη μας ὅλη τὴ βδομάδα ποὺ μᾶς πέρασε.

— Καὶ φυσούσανε μὲ ὅλο τους τὸ κέφι, μὲ ὅλη τους τὴ φρεσκάδα, μὲ ὅλη τους τὴν τσαχπινιά.

— Ἡ θάλασσα σὄλη τὴν ἀκρογιαλιὰ ὡς τὴ Βαρειὰ πῆρε ὅλες τὶς χειμωνιάτικές της πόζες.

— Μὲ τὰ μπλάβα κύματα τοὺ ἄφριζαν καὶ σπούσανε μὲ δροσερὸ θόρυβο στὰ χαλίκια,

— Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατάβρεχαν τὸν παραλιακὸ δρόμο.

— Χωρὶς τὴν ἐπέμβαση τοῦ κ. Κοβέτσου.

— Οὔτε καὶ τοῦ τρομεροῦ καταβρεχτῆρα του.

— Ἔκαναν ὅμως καὶ μερικὰ ἄλλα πράματα τὰ Μελτέμια.

— Ποὺ δὲν εἶναι πρὸς τιμήν των.

— Παρέλαβαν π. χ. ὅλες τὶς ὄμορφες περιπατῆτρες τοῦ Μακρὺ-Γιαλοῦ.

— Μηδὲ τῆς «ψιλόλιγνης» τοῦ ἀδελφοῦ Κατανάγκη ἐξαιρουμένης.

— Καὶ τὶς μετέβαλαν σὲ πραξιτέλεια ἀνάγλυφα.

— Τὰ κρὲπ-ντὲ-σὶν κόλλησαν ἀπελπιστικὰ πάνου στὶς καρυάτιδες.

— Καὶ ἐφλυάρισαν χίλια δυὸ μυστήρια γραμμῶν καὶ ἀπορρήτων ὡραιοτήτων.

— Ἀλλὰ ὁ μοναδικὸς Ζηλωτὴς ποὺ φύτρωσε στὸν τόπο μας.

— «Τοὺ Ν'κουλέλη» τῶν τυπογραφείων τῆς «Σάλπιγγος».

— Δὲν ἦταν δυστυχῶς ἐκεῖ.

— Γιὰ νὰ τιμωρήσει τὶς αἰφνιδιαστικὲς ἀποκαλύψεις.

— Κολλώντας πάνου στὰ δροσερὰ πιριπάκια ποὺ ἐρεθίζουν τόσο πολὺ τὰ εὐαίστητα νεῦρα του,

— Ὅλες τὶς προκηρύξεις ποὺ ἡ χωροφυλακίστικη χαστοῦκα δὲν τὸν ἄφισε νὰ χρησιμοποιήσει στὰ ντουβάρια.

= Τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ,

— Ἀναστατώθηκε ὅλη ἡ ἀγορά,

— Καὶ ὅλα τὰ ὑπαίθρια κέντρα.

— Οἱ καμπάνες ἄρχισαν νὰ βαροῦνε πυρκαγιά,

— Καὶ φωνὴ ἠκούσθη λέγουσα.

— «Καίγεται η «Μεγάλη Βρεττανία !»

— Τὸ ροδάνι τοῦ Κήτου ποὺ βρισκότανε στὸ πιὸ φρενιασμένο του γύρισμα,

— Σταμάτησε ἀμέσως,

— Καὶ ὅλες οἱ ροδανίστρες μὲ τοὺς ροδανιστάς των,

— Ἔτρεξαν παρεῖ με παρῶ σε γιὰ..... νἀπολαύσουν τὸ θέαμα.

— Εἴδαμε καὶ μιὰ ἀχαΐαν τῶν ἡμερῶν ἀντλία,

— Νὰ σέρνεται ἀπὸ μερικοὺ, βρακάδες,

— Μέσα σὲ ποταγώδη θόρυβο.

— Ἔμοιαζε σὰν ἅρμα θριαμβευτοῦ,

— Ποὺ τὸ σέρναν οἱ θαυμαστές του.

— Εὐτυχῶς ὅλη αὐτὴ ἡ φασαρία

— Ἀπεδείχθη «κουρού - πατιρντί»

— Γιατὶ ἡ φωτιὰ μόλις ἐκδηλώθηκε,

— Σβύστηκε ἀμέσως.

— Ἦτανε μέσα στὸ ραφτάδικο τοῦ συνάδερφου κ. Κατσικοδέλλη.

— Κάτου ἀπ' τὴ «Μεγ. Βρεττανία».

— Ἐννοεῖται πὼς τ' ὕγινε μεγάλη ζημιὰ στὸ μαγαζί.

— Πορτοπαράθυρα τσακισμένα,

— Ροῦχα σκορπισμένα κ. λ. π.

— Ἄ ; μὴν τὸν ξεχνᾶνε λοιπὸν οἱ ἔφεδροι ποὺ σκοπεύουν νὰ ράψουν ροῦχα.

= Ὁ Κατανάγκης καὶ ὁ Βουρδουλέας.

— Γιόρτασαν στὸν ὁλόδροσο Ἀσώματο.

— Τὴν ἐτήσια γιορτὴ τῶν προστατῶν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐσναφιοῦ.

— Ἁγίων ***Ἀναργύρων.***

— Ὅλοι οἱ συντάχτες τῶν ἕξη Μυτιληνιῶν ἐφημερίδων.

— Ἀνάθεσαν στοὺς δυὸ προσκηνυτάδες.

— Νἀνάψουν λαμπάδες στὴ χάρη τῶν Ἁγίων συναδέλφων.

— Παρακαλώντας νὰ μεσολαβήσουν παρὰ τῷ Ὑψίστῳ.

— Ὅπως ἐν τῇ δικαιοσύνῃ του, κατατάσσει ἀμέσω ; μεταξὺ τῶν ... Ἀσωτων.

— Πέντε συνδρομητὴν δυστροποῦντα στὴν πληρωμὴ τῆ ; συνδρομῆς του.

— Τὸν Κατανάγκη συνόδεψαν στὸ εὐλαβικὸ προσκήνυμα.

— Καὶ οἱ ἀδελφοὶ Παπανικόλης, Ἀργυράλης, Πτωχοπρόδρομος καὶ Γιορέλης.

— Ὁ κ. Γκράβιλης ; ἰδὼν τὸ πλῆθο τοῦτο,

— Ἐξέβαλε «Π. Φωνὴν» καταπλήξεως.

= Ἡ διάδοση πὼς αὐτὲς τὶς μέρες πρόκειται νὰ κυκλοφορήσε,

— Ὁ «Ἔλεγχο ;» τοῦ κ. Λιακοπούλου,

— ... Ἐλέγχεται ἀνακριβὴς καὶ πρόωρη.

= Ἡ Ἀστυνομία μας ἐνουμεράρισε τοὺ ; λούστρου ; καὶ τοὺς γυρολόγους.

— Γιὰ εὐκολία τῶν πολιτῶν καὶ τῶν χωροφυλάκων.

— Τὸ Ὑπουργεῖο ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

— Νουμεράρει τὶς ἐπωμίδες τῶν χωροφυλάκων.

— Γιὰ εὐκολία τῶν πολιτῶν.

— Ἐμεῖς προτείνουμε νὰ νουμερόρουν καὶ τοὺς δώδεκα Κωνσταντινικούς.

— Ποὺ βολοδέρνουν μὲς τὴ Μυτιλήνη μας

— Γιὰ νὰ δοῦμε τὸν ἀριθμό τους.

— Καὶ γιὰ νὰ κλείσει καὶ ἡ ντόμπολα.

= Ἀπόψε στὴ «Σαπφὼ» ὁ Ἀθηναϊκὸς θίασος δίνει τὴν εὐεργετικὴ τοῦ κ. Π. Παυλόπουλου.

— Μὲ ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα νεώτερα Γαλλικὰ ἔργα.

— Τὴ «***Φλόγα***» τοῦ Λαβεντάν.

— Εἶναι μιὰ δραματικὴ κομεντὶ σὲ τρεῖς πράξεις.

— Ἡ θεατρικὴ βραδειὰ θἄχει καὶ δεύτερο μέρος :

— Μιὰ μονόπραχτη ξεκαρδιστικὴ κωμωδία μὲ τὸν τίτλο :

— «Γαμπροὶ σὲ δημοπρασία ! ».

= Τὴν Πέμπτη ὁ Κινηματόγραφος τοῦ Φωκαέα.

— Μᾶς ἑτοιμάζει ἕνα ἀπ' τὰ πλουσιώτερα δημιουργήματα τοῦ φακοῦ.

— Τὴν περίφημη «***Ζίσκα***».

— Ποὺ θἄφίσει ἐποχή.

= Στὴ λαϊκὴ γιορτὴ τῆς Πέμπτης.

— Ὁ «Ἀλκαῖος».

— Θὰ δώσει τὰ ἕξ πρῶτα ἐπεισόδια.

— Τοῦ θαυμασίου ἔργου «Ὁ Υἱὸς τῆς Νυκτός.»

— Εἶναι μιὰ ταινία ποὺ διαφέρει ὁλότελα ἀπ' τὶς συνηθισμένες περιπετειώδεις ἀστυνομικὲς ἀνοστιές.

— Παίζεται ἀπὸ πρώτης δυνάμεως Γάλλους καλλιτέχνες.

— Μὲ πλοκὴ βαθειὰ δραματική.

= Τὶς προάλλες.

— Ἡ ἀγορὰ τῆ ; Ἀτάνω Σκάλας, κι' ὅλες οἱ παραγειτονιές της.

— Ἀπόλαυσαν τζάμπα μιὰ θαυμάσια ... τελετή.

— Ἐπερνοῦσε ἕνα ζευγαράκι ὅλο μέλι καὶ ζάχαρη.

— Ἕνας μισότριβος μὲ μιὰ νοστιμούλα στὸ μπράτσο του.

— Κ' οἱ δυὸ ἀχτινοβολοῦσαν ἀπὸ εὐτυχία καὶ ἦταν ὅλο διαχύσεις.

— Ὥ ; ποὺ φάνηκε ἐπὶ σκηνῆ ; νέο νούμερο.

— Μιὰ γυναίκα ἐξαγριωμένη, ξεφρενιασμένη ἀπὸ ὀργή.

— Ἅρπαξε ἀπ' τὸ μπράτσο τὸ κορίτσι καὶ τὸ πέταξε στὴν ἄλλη ἄκρη.

— Κατόπι τὴν ἔκαμε ἕνα λούσιμο.

— Ποὺ δὲ θὰ τὴν ἔπλυνε ὁ Νιαγάρας δέκα χρόνια νἄτρεχε πάνω της.

— Τὸ νέο νούμερο ἦταν ἡ νόμιμη δικαιοῦχος τοῦ ἔρωτα τοῦ μισότριβου καταχτητή.

— Ὁ ὁποῖος ; — ποὺ λίγο ἔπρεπε κὰ

— Τόσκασε μόλις ἄρχισε ἡ μπόρα.

— Καὶ χάθηκε ἀλὰ Ἀγγλέ.

— Ἡ συμβία του ὅμως εὑρῆκε ἀμέσως ἕνα τρόπο γιὰ νὰ βγάλει τὸ ἄχτι της.

— Ποὺ δὲν ἀνοφέρεται σὲ κανένα ἀπ' τὰ χρονικὰ τῶν συζυγικῶν ἀπιστιῶν.

— Πῆγε καὶ μάζεψε μιὰ τσούρμα μόρτες καὶ λούστρους.

— Καὶ σχημάτισε μιὰ τρομερὴ διαδήλωση — ***μπόμπεμα.***

— Π ὺ κατάδωξε κατὰ πόδι τὴ δυστυχισμένη πορείσχτη.

— Τυραγνώντας την ὧρες ὁλάκερες.

— Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ τὸ πανηγύρι.

— Ἀμφιβάλλουμε πολὺ ἂν ἡ παθοῦσα.

— Θὰ συλλογιστεῖ ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ διεκδικήσει τὰ κάλλη τοῦ μισότριβου καχεκτητή.

ἡ Κδουνόπετρα

Ἡ «Καμπάνα» βγαίνει στὰ τυπογραφεῖα τοῦ «Ἐλεύθ. Λόγου»